بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

**"Şüphesiz bu, benim dosdoğru yolumdur.
Buna uyun. (Başka) yollara uymayın.
Zira o yollar sizi Allah'ın yolundan ayırır.
İşte sakınmanız için Allah size bunları emretti."
(6 En'am/153)**

ŞEHADET
Dile Getirilen Şahitlik
Yayın No: 28

Kitap İsmi: *Fi Zilal-il Kur'an'da Davet Yolu*
Yazar: *Ahmed Faiz*
Tercüme: *Vahdettin İnce - Ubeydullah Dalar*

Tashih&Redakte: *Abdullah Yıldırım*
Son Okuma: *Emre Koyuncu*

Teknik Hazırlık: *Derya Hizal*
Kapak Tasarım: *M. Erikçi*
Dizgi: *Şehadet*
Cilt: *Göksu Cilt Evi (332 342 02 07)*
Baskı: *Çetinkaya Ofset (332 342 01 09)*
Baskı Tarihi: *Mayıs/2012*

İSTEME ADRESİ
Şehadet Yayınları
0 332 350 46 87
0 507 332 10 02
KONYA

Fi Zilal-il Kur'an'da

DAVET YOLU

Ahmed FAİZ

İçindekiler

Sunuş

Hiç kuşkusuz cahiliye, geçmişte kalan tarihsel bir dönemden ibaret değildir. Cahiliye, kula kulluğa dayanan tüm sistemlerin adıdır. Bu nitelik ise günümüzde yeryüzünde egemen olan -istisnasız- tüm beşerî sistemlerde bulunmaktadır. Çünkü insanlar tarafından benimsenen çağdaş sistemlerin tümünde kişiler; düşünce ve ilkelerini, ölçü ve değerlerini, kavram, kanun ve geleneklerini kendileri gibi birer insan olan kimselerden almaktadırlar. Bu da her yönüyle cahiliye demektir. Yüce Allah'a ubudiyeti bırakıp yek diğerini köleleştiren insanların bulunduğu her yerde görülen cahiliye... Kula kulluğa dayalı cahiliye...

İslâm, insanı kula kulluktan kurtaran biricik hayat nizamıdır. Çünkü bu nizamda insanlar, düşünce ve ilkelerini, ölçü ve kanunlarını, kavram ve geleneklerini Yüce Allah'tan alırlar. Allah'tan başkasına başeğmez, onun kanunlarından başkasına itaat etmez ve onun nizamından başkasına teslim olmazlar. Bundan dolayı da gerçek özgürlüklerine kavuşurlar. Çünkü hiç bir ortak koşmadan, sadece Allah'a kulluk yaptıkları zaman kula kulluktan kurtulmuşlardır. İşte her modeliyle cahiliye sistemleriyle İslâm arasındaki yol ayrımı budur.

Çağdaş cahiliyede madde kulluğunun bulaşmadığı yer kalmamıştır, öyle ki, hayatın tümü madde ve maddî kıymetler uğruna feda edilmiş; bu uğursuz ilahlar hem insanların, hem de hayat sistemlerinin yerine geçmiştir. Oysa maddî erzak ve değerler, insanın bu dünyadaki yerini belirleyemez. Ahiretteki yerini ise hiç belirleyemez. Aslında maddî erzak, değer ve kolaylıklar, insanın yalnız Ahiret hayatının değil bizzat bu dünya hayatının da mutsuzluğuna neden olmaktadır. Nitekim günümüz iğrenç madde uygarlığında bunu açıkça izleyebiliyoruz. Öyleyse bu hayata hükmedecek başka türden değerlerin bulunması gerekiyor. Hayatın maddî kaynak ve kolaylıklara gereken önemi verebilecek, insanoğluna huzur ve mutluluk sağlayabilecek olan şey de, söz konusu ettiğimiz "başka türden değerlerdir."

"De ki (ya Muhammed!), tüm bunlar, Allah'ın lütuf ve rahmeti (olan İslam ve Kur'an) iledir. İşte onlar buna sevinsin. O, topladıkları (dünyalıktan) daha hayırlıdır." (10 Yunus/58)

Şurası şüphesizdir ki, insan hayatına hangi nizam hükmediyorsa, maddî zenginliğe değer biçmekten de, onu mutluluk veya mutsuzluğa vesile etmekten de o sorumludur. Bu dine fazlasıyla önem verilmesinin asıl nedeni de budur.

Maddeyi ve madde üretimini büyüten bunca çığlık, masum değildir. İnsanların hayat, kavram ve düşüncelerini yozlaştıran, insanı en büyük hayati değer olarak *"üretim, üretim"* diye sayıklayan bir robota dönüştüren, esen bir kasırga gibi ahlak ve maneviyat namına ne varsa hepsini unutturup feda ettiren bu çığlıklar, elbette masum değildir. Bu, eski çağ cahiliyesi putlarının yerini dolduracak modern putlar edinmek amacıyla düşünülmüş bir plandan başka bir şey değildir. Yani tüm değer yargılarına egemen olacak modern putlar... Çünkü *"üretim"*, putlara tanınan kutsallık düzeyinde insanları etrafında dolaştıran bir put haline dönüştüğü zaman, ahlak ve aile, namus ve özgürlükler gibi manevî ölçü ve değer yargılarının tümü bu uğurda rahatça çiğnenebilecektir. Yani üretimin gücüyle çatışan temel hayat dayanaklarının tümünü çiğnemek gerekecektir. Buna da put veya rab denilemezse, başka neye denilebilir?

Putun bir taş veya tahta parçasından olması zorunluluğu elbette ki yoktur. Çünkü bir değer yargısından, bir ölçüden, bir lakaptan veya bir slogandan da put olabilir. Şu halde en büyük kıymeti, Allah'ın gönüllere şifa veren, boyunduruktan kurtaran ve insandaki insanî değerleri yücelten hidayet ve nizamındaki lütuf ve rahmete vermek gerekiyor. Allah'ın insanlara bağışladığı yeryüzü nimetlerinden, ancak bu söz konusu kıymetin ışığında yararlanmak mümkündür. Bu en büyük kıymet Allah'ın nizamı ve egemenliğine tanınmazsa, üretim, zenginlik ve refah insanı mutsuzluğa iten bir lanete dönüşecektir. Çünkü yüce insanî değerlerin yerine hayvansal ve mekanik değerlerin yüceltilmesi yolunda kullanılan maddenin sonu budur.

İşte bundan dolayı insanları bu ölü durgunluktan, geniş ufuklu bir hayata, kula kulluk düzeninden ortaksız bir Allah'ın ubudiyyetine kavuşturacak, insanın onur ve gücünü kulların güdümündeki zillet ve ezilmişlikten, yani insanı kendi gibi bir kula boyun eğme zilletinden kurtaracak bir davete gerek vardır. Evet bir davete...

Bir davetçinin öncelikle yapması gereken iş; çağımız müslümanlarının veya daha doğru deyimiyle müslüman olduklarını iddia eden kimselerin yakalandığı hastalığı tanımak ve daha sonra da bunun tedavisini yapmaktır. Çünkü bu, uyanmanın ve yeryüzündeki kutsal emaneti yeniden yüklenmenin bir gereğidir. Bu dinin davetçileri, çağımız müslümanlarının, özellikle de genç nesillerin, karşılaştığı en büyük zaaf ve tehlikenin, doğrudan doğruya müslüman bireylerin kendi nefislerinden geldiğini bilmek zorundadırlar. Zaten belâların en büyüğü de kişinin kendi başına getirdiği belâdır. Zorluk ve olaylara göğüs gerecek nitelikte bir eğitim gören bireylerin, üstesinden gelemeyecekleri hiç bir sorun yok-

tur. Ama bu eğitimden geçmemişlerse büyük çöküntü gerçekleşmiş demektir. Felaketler üst üste gelmiş, zorluklar da kat kat artmış demektir.

Güçsüzlüğünü dış etkenlere bağlamak, başa gelen felaket karşısında "*elimizde değildi*" diye kendisi ve başkaları adına bahaneler uyduran zayıf kimselerin adetidir. Doğrusu biz de bu alışkanlığı edinmişizdir. Çünkü içinde bulunduğumuz zafiyet ve yetersizliği en başta emperyalizmin, ikinci planda geçmişin ve üçüncü planda da toplumumuzun boynuna atmayı alışkanlık haline getirmişizdir. Asıl kendi zaafımızı önem noktası haline getirmek hiç birimizin aklına gelmemiştir.

Kur'an-ı Kerim'e göre ağırlık merkezi, insanın bizzat kendisidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, asıl güçsüzlüğün insanın kendisinden kaynaklandığını tartışma götürmez bir kesinlikle ifade buyurmaktadır:

> *"(Bedir'de düşmanı) iki katıyla uğrattığınız bir musibete (Uhud'ta) kendiniz uğrayınca "Bu da nereden geldi?" diye mi söylersiniz? De ki: "O, kendi katınızdandır." (3 Al-i İmran/165)*

Yine Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, *"hiç ummadıkları bir yerden müslümanlara yenilen"* Nadiroğulları yahudilerinin asıl suçu kendilerinde aramaları gerektiğini bildirmektedir:

> *"Siz (müslümanlar) onların çıkacağını beklemiyordunuz. Onlar ise kalelerinin kendilerini Allah'tan koruyacağını sanıyorlardı. Ama Allah'ın azabı, hiç beklemedikleri bir taraftan kendilerine geldi. (Çünkü) Allah, yüreklerine korku salmıştı. (Öyle ki) hem kendi elleri, hem de mü'minlerin elleriyle evlerini yıkıyorlardı. Ey akıl sahipleri, bundan ibret alınız." (59 Haşr/2)*

Evet bu bozgunun nedeni, yahudilerin erzak, sayı veya mevzi noksanlığı değildi. Bizzat kendileri tarafından ileri gelen bir bozgundu bu... Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Allah, düşmanınızın yüreğine saldığınız korkuyu giderecek, yüreklerinize de zafiyet atacaktır" deyince ashab: "Bu zafiyet nedir, ey Allah'ın Resulü?" dediler. Bunun üzerine Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*; "Dünya sevgisi ve ölüm korkusudur" dedi."[1]

Köklü bir toplumsal kanuna değinen bu hadisi şerif, fıtratı bozulan, üyelerinin yüreği dünya sevgisiyle dolan bir ümmetin acı sonunu açıklamaktadır. Demek ki çöküntülerin gerçek nedenleri, dışta değil, içte aranmalıdır. Çürümüş bir ağacı deviren fırtınaları suçlamaya hakkımız yoktur. Çünkü asıl suç çürük ağacın kendisindedir. Kur'an-ı Kerim; toplumsal çöküşlerden, başa gelen zulüm ve sıkıntılardan bizzat insanın ve davranışlarının sorumlu olduğunu açıklarken bu evrensel kanunu dile getirmektedir. *"Nefse zulüm"* ifadesinin Kuran'da sık

---

[1]Ebu Davûd, 4/111.

sık tekrarlandığını görüyorsan bu yüzdendir, örneğin: *"Biz onlara zulüm etmedik; fakat onlar kendilerine zulmettiler." (11 Hûd/101)* Kudsi hadiste; "Kim bir hayır bulursa Allah'a hamd etsin. Bundan başka bir şey bulan ise nefsinden başkasını kınamasın"[2] diye buyurulmaktadır. Hatta şeytanı bile kınamaya hakkımız yoktur. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, şöyle buyurmaktadır:

> *"(Hesap) işi hükme bağlanınca şeytan (cehennem ehline) diyecek ki; "Allah, hiç şüphesiz size hak olanı söz verdi. Ben de size söz verdim ama yerine getirmedim. Benim, sizin üzerinizde zorlayıcı bir otoritem bulunmuyordu. Ben (hiç bir zor kullanmadan) sizi davet ettim; siz de bana uydunuz. Öyleyse beni değil, nefislerinizi kınayınız. Artık ben sizi kurtaramam, siz de beni kurtaramazsınız." (14 İbrahim/22)*

Müslümanların içine düştüğü zafiyetten yararlanan İslam düşmanları, saflarımıza karışıp bozmakla kalmamış akıl ve kalblerimizi bile değiştirmeye kalkışmışlardır. İngilizlerin Filistin'i işgali sıralarında Kudüs'ün ez-Zeytun Dağında düzenlenen misyonerler kongresinde, misyonerliğin İslâm ülkelerinde iflas ettiğini söylerken delegelerden sonra kürsüye çıkan Papaz Zwemer şöyle diyordu:

"Yiğit kardeşlerim! Aslında siz, en iyi şekilde görevinizi yapmışsınız. Görevinizi en iyi şekilde bitirmenize rağmen kiminizin asıl amacımızı anlamadığını sanıyorum. İtiraf etmeliyim ki, Hristiyanlığa giren müslümanlar, gerçek müslümanlar değillerdir. Bu kimseler, sizin de dile getirdiğiniz gibi ya İslam'ı tanımayan çocuklar, ya dinleri küçümseyen iktidar tâlibi kimseler ya da kişisel çıkar peşinde koşan kişilerdir. Bu üç gruptan başkası değil...

Ne var ki misyonerliğin asıl amacı, müslümanları hıristiyanlaştırmak değildir. Çünkü bu kendileri için bir onur ve hidayet vesilesi olur. Asıl görevimiz, müslümanı İslâm'dan çıkarmaktır. Bunu başardınız mı o kimse hem Allah'tan, hem de bir milletin hayati dayanağı sayılan ahlaki değerlerden kopacaktır. Şu halde bu görevinizle siz İslâm ülkelerini sömürgeleştirmeyi başaran fatihlersiniz. Şurası bir gerçektir ki kardeşlerim! Ondokuzuncu yüzyılın son çeyreğinden günümüze kadar gelen zaman süresince İslâm ülkelerindeki öğretim programlarının tümünü elimize geçirmiş, bu ülkelerin dört bir köşesinde Amerika veya Avrupa devletlerince yönetilen sayısız misyonerlik merkezleri, kilise, dernek ve okullar açmayı başarmış bulunmaktayız. Tüm bu hizmetlerdeki asıl başarı size aittir, özenle çizdiğiniz yola giren dimağları, özel yöntemlerinizle siz yetiştirdiniz. İslâm yurdunda Allah'a bağlılığı tanımayan ve tanımak da istemeyen yeni kuşağı siz hazırladınız. Müslümanı İslâm'dan koparmayı siz başardınız. Sonuç olarak bugünkü İslâm nesli, tam tamına emperyalizmin

---

[2]Müslim,4/1995.

dilediği gibidir. Yüce değerlerini önemsemeyen, rahatlık ve tenbelliğe tutkun, keyfinden başka hiç bir şey düşünmeyen yani sadece şehvet için öğrenen, sadece şehvet için mal toplayan, sadece şehvet için mekanlar hazırlayan, kısacası her şeyi şehveti ve keyfi için güzelleştirmeye çalışan bu nesil, sizin eserinizdir."[3]

Gerçekten de İslâmi anlayışlar normal rayından çıkmıştır. Gönüller gaflet ve bilinçsizliğe boğulmuş, cihad ve nehy-i an'il münker önemini kaybetmiştir. Buna rağmen pek çok kimse camilere kapanıp soyut zikirleri okumakla yüksek derecelere erişeceğine inanmaya başlamıştır. Kavramlarımız bozulup İslâmî manalar kapalılığa mahkûm edilmiştir. Bu manaları açıklığa kavuşturacak ilkeler bile belirsiz hale gelmiştir. Donuklaşan iman; fedakârlık ve kahramanlığa çağıramaz olmuştur. Bu büyük âfetin nedeni ise âlimlerin suskunluğudur. Asırlar vardır ki hak açığa vurulmamış, halk aydınlatılmamıştır. Alimlerin, tağutlara ses çıkarmayışı ve iktidar adamlarının da koyun gibi yönetilen kimseler istemesi sonucu bu dinde, en hayırlı ilk İslâm çağlarında bilinmeyen bir takım anlayışlar ortaya çıkmıştır. Batıla, zulme ve sapıklığa karşı sükût, bu yeni türeme anlayışların bir ürünüdür. Bu sükutun gerçekleşmesi için insanların iki şeyden uzaklaşması şarttı. Birincisi halkı tanımaktan, ikincisi de hakkı açığa vurma cesaretinden...

İktidar adamlarının, halkı üstü kapalı, gerçeği açıklamaktan uzak, zihinleri açmaktan yoksun ve yaşam seyrini umursamaz bir şekilde eğitmeye önem vermelerinin nedeni budur. Denilebilir ki bu sorun, yani gerçeği gizleme sorunu, hakkı açıklama cesareti sorunundan çok daha önemlidir. Çünkü ikincisini yapabilmek için sorunu bilmek zorundayız. Durum olanca berraklığıyla iyi ve kötü yanlarıyla aydınlığa kavuşmadıkça açıklama cesaretini göstermeye de imkan kalmaz. Kaldı ki tağutlar, İslâm'ı bir zillet ve zavallılık dini diye tanıtabilmek için halkı basiret körlüğü ve düşünce karmaşasına itmeye ayrı bir özen göstermektedirler. Üstad Eb'ul-Hasan en-Nedvî diyor ki:

"Çağımızda yerine getirilmesi gereken en büyük dini görev, İslâm ümmeti için yapılacak en önemli ve en yüce hizmet ümmetin ezici çoğunluğuyla halk kitlelerini biçimsel İslâm'dan gerçek İslâm'a davet etmektir..."[4]

İslâm yurdunda başımızı ağrıtan en büyük bela, müslüman kuşakların büyük çoğunluğuna yapışıp kalan acıklı bir cehalet belasıdır. Pek çok kimsenin başı, düşünce bunalımıyla derttedir. Savaş ise, tüm korkunçluğuyla devam etmektedir. Bu bakımdan İslâm davetçilerinin görevi, savaşın konumunu kavrayıp boyutlarını belirlemektir. Bu yolda gerekirse kurbanlar da verilecektir.

---

[3] Misyoner kongrelerinin düzenlendiği 1906, 1924, 1935 yıllarında yayınlanan el-Feth dergisine bakınız. Sözünü ettiğimiz kongre de bunlardandır.

[4] El-Müslimun Dergisi yıl:1955, sayı:4, sy:49.

Davetçilerin görevi, yolun tümünü tanımaktır. Aralıksız çalışıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile aralarındaki ilişkiye güvenmeleri davalarının bir gereğidir. İslam'ı ilim ve amel dengesini bozmadan anlayıp yaşamak, bıkıp usanmadan insanları uyarmak ve dava kurbanlarının fazlalığından yılmamak en başta gelen görevdir. Çünkü hedef, tüm bu fedakârlıktan daha yücedir. Davetçiler Allah yolunu izledikten sonra hiç bir düşmandan çekinmemek, hiç bir süperi (!) ve hiç bir tehdidi çok görüp büyütmemek zorundadırlar. Çünkü onlar, Bedir, Kadisiye, Yermûk ve Hıttin savaşlarına katılan ilk davet kervanının devamıdırlar. Dünyanın geri kalan ömründe İslâm'ı tüm dinamizmiyle egemen kılmak için beklemektedirler. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in başlattığı davayı devam ettirmek, cihad alanına atılmak, şiddet, bela ve sıkıntılara göğüs germek ve sonunda İslâmî zaferin ürünlerinden yararlanmak için beklemektedirler. Allah dininin davetçileri, son risaleti dünyaya yayan görevlilerdir, öyleyse dünyanın önderleri ve kainatın efendileri olmak için hazırlansınlar.

Davetçi bilmelidir ki, tağutların en son yapabilecekleri şey bedenlerini, yani kan ve et yığınını ortadan kaldırmaktır. Ruh ise, onların asla elde edemeyeceği varlığımızdır. Bu da her şeyiyle Allah'a ait olmasını, sevgisini, nefretini, umudunu ve korkusunu sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* için tezahür etmesini dilediğimiz varlığımızdır. Bu ruhu, kendisinden başka hiç kimsenin öne veya geriye alamayacağı an gelince, tertemiz, arıduru, razı olmuş ve rıza görmüş olarak Allah'a teslim etmektir, dileğimiz. Yirminci asrın cahiliyesini yıkma hakkı öncelikle İslâm davetçilerinindir. Tıpkı atalarının eski çağ cahiliyesini yıktığı gibi... Bu bakımdan İslâm davetçileri çağdaş maddeciliğe karşı koymakla yükümlüdürler. Selef-i salihinin kendi çağlarındaki maddeciliğe karşı koyuşu gibi... Refahlarını, varlıklarını ve düşlerini İslâm yolunda feda edip, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in sancağı altındaki davet ordusuna katılmak zorundadırlar. Allah'ın kendileri için seçip, gölgesinde toplanmalarını emrettiği sancağı altında...

> *"Allah yolunda hakkıyla (hanif muvahhidler olarak) cihad ediniz. Sîzi O seçmiştir. O, dine! size bir zorluk da dilememiştir. (Bu) babanız İbrahim'in dinidir; (O'na uyunuz.) Daha önceki kitaplarda ve Kur'an'da Peygamber size şahid olsun, siz de (tebliği duyduklarına dair) insanlara şahidlik edesiniz diye size "müslüman" adını veren O'dur. Öyleyse namaz kılıp zekat verin ve Allah'a güvenip bağlanın... Sizin mevlanız O'dur. O, ne güzel mevla ve ne güzel yardımcıdır." (22 Hacc/78)*

Hiç kuşkusuz bilgi çokluğu veya anlatım ve büyüleme gücü, davetçiyi başarıya götüren temel faktörler değildir. Tüm bunlardan önce gelen asıl dinamik vardır ki, o da kişinin çağrısını yaptığı davaya imanıdır. Bu iman zedelen-

mesin diye sürekli tetik durmaktır. Davanın ihmale uğraması yüzünden etrafı çevreleyen tehlikeleri bilmektir. Ön planda gelen budur. Bir davetçi ancak bundan sonra dava yoluna girebilir. Hem de gerisinde tüm geçmişini bırakarak... Bundan sonra Rabbine hicret edebilir. Hem de bu dünya metaından soyutlanıp yükünü hafifleterek... Her şeyi gerisine atarak... Her şeyi bırakıp nefsini Rabbine teslim ederek...

Bir halden diğerine, bir konumdan başkasına ve çeşitli ilişkilerden bir tek ilişkiye geçip hicret etmeyi seve seve göze almak, bu imana sahip olmakla mümkündür. Halka seslenip silinmez etkiler bırakabilen kimse, hiç, kuşkusuz dilsiz bile olsa bu nitelikteki insandır. Kur'an-ı Kerim, bu davanın kitabı ve ruhu, dayanak ve dinamiği, bekçi ve koruyucusu, bildiri ve tercümanı, metod ve anayasasıdır. Kısaca O, davetçinin çalışma yöntemlerini, hareket ilkelerini ve yol azığını kendisinden aldığı vazgeçilmez başvuru kaynağıdır.

"Kitabı her şeyi açıklayıcı, yol gösterici, kolaylaştırıcı ve müslümanları müjdeleyici olarak sana indirdik." (16 Nahl/89)

Davet konusu, Kur'an'ın değişik yerlerinde ayrı ayrı sure ve ayetlerde işlenmiştir. Bu çok değerli ve son derece önemli bir gerçeği ifade etmektedir. Bu dinin hem klasik, hem de modern düşmanları Kur'an'ın; inanmış gönüllere güç, canlılık ve dinamizm verdiğini hiç kuşkusuz anlamışlardır. Çünkü Kur'an'la canlılık kazanan inanmış kimseleri tüm dünya kuvvetleri bir araya gelse bile hareketten alıkoyamaz. Çünkü bu hareketi asıl yönlendiren güç, bu kainatı yaratan kudret elidir. Buna rağmen Kur'an, çağımızdaki sahiplerine, nağme, nakarat, efsun ve ninniden öte tanınmayacak hale gelmiştir. İğrenç tuzakların kurulmaya, düşünce ve anlayışların yozlaşmaya ve şartların kötüye gitmeye yüz tuttuğu çağlardan sonradır, gerçekleşen bu ihmal... Oysa Kur'an'ın düşmanları, bu dinin gönüllere giriş yolları ve sahip olduğu gücün esrarını derinden irdeleyip incelemek için kuşaktan kuşağa dur durak bilmeden çalışmaktadırlar. En büyük hedefleri; bu dinin yönlendirici gücünü yozlaştırmak gerçeklerini tersyüz etmek; bâtılı yıkarak yeryüzü egemenliğini Allah'a ait kılan tükenmez enerjisini soğuk bir kültürel harekete, ölmüş teorik araştırmalara ve anlamsız fıkhi veya grupsal kavgalara dönüştürmektir.

İslâm hakkında her hangi bir yabancı dille hemen hemen her hafta bir kitap yayınlanmaktadır. Bu dinin özelliğini, tarihini, güç kaynaklarını, direniş yöntemlerini, onu yozlaştırıp yönlendirme yollarını ve kısaca küçük-büyük demeden her şeyini dile dolayan söz konusu araştırma yazılarının çoğunda gerçek niyetler gizli tutulmaktadır. Çünkü bu adamlar, dine açıkça saldırmanın savunma ve direnme güdüsünü harekete geçireceğini biliyorlar. Bundan dolayı da iğrenç bile olsa hiç bir yöntemi kullanmaktan geri kalmıyorlar. Müslümanların gayretini, hamiyet ve yiğitlik duygularını dinlerinden övgüyle söz ederek

yatıştırmayı başaran pek çok Batılı yazarın asıl amacı, okuyucu ve dinleyicilerin güvenini kazanmaktır. Bu güveni sağladıktan sonra da kadehe kustuğu zehirini kolaylıkla sunabilmektedir. Örneğin diyorlar ki:

"Bu din mi? Evet, gerçekten büyük bir dindir. Ama modern insan uygarlığına ayak uydurmalıdır. Bundan dolayı sosyal kurum ve kavramlarını geliştirmelidir. Büyük bir dindir... Ama kalblerde bir inanç olarak taşınması gerekiyor. Çünkü dünya ve hayat durmadan ilerliyor..."

Bu hile dolu dahiliklerin sonucudur; etrafımızdaki sayısız insanlardan, aile ve kardeşlerimizden İslâm düşmanlarının sözüne benzer konuşmalar duymamız... Çünkü zehir, imanlarını bırakan bu kimselere bulaşıp gitmiştir. Bu dinin düşmanlarının insanları Kur'an'dan koparma savaşı, ara vermeden sürmektedir.

"Bu Kur'an'ı dinlemeyin. Onu gürültüye verin" (41 Fussilet/ 26)

Modern çağın bu iğrenç ve düzenbaz cahiliyesi de aynı savaşı vermektedir. Savaşın hedefi, Kur'an'ı hayattan uzaklaştırmaktır. Çünkü gönüllerde kıpırdanacak Kur'an'ın kendisi için ne kadar tehlikeli olduğunu bilmektedir. İngiliz başbakanlarından Gladstone diyor ki:

"Bu Kur'an varoldukça (Yani Kur'an'ı bir hayat yasası ve nizamı olarak kabul edenler varoldukça) Avrupa hiç bir zaman Doğuya hakim olamayacaktır. Bundan öte kendisi de emniyette olamayacaktır."[5]

Gerçekten bugün kendilerine müslüman adını takan insanların okuyadurdukları Kur'an, gırtlaklarından aşağıya inmemektedir. Efsun, nağme ve nakarattan öte okunmamaktadır. Oysa Allah'ın Resulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, okuduğu Kur'an'dan ibret alıp yasaklarından sakınmayan kimseleri şiddetle kınamaktadır. Neseî'nin Ebu Said el-Hudrî *(radıyallahu anh)*'dan rivayet ettiğine göre Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Size insanların en iyi ve en kötülerini bildireyim mi? İnsanların en iyisi, atının veya devesinin sırtında ya da yayan olarak ölünceye kadar Allah yolunda çalışandır. İnsanların en kötüsü de Kur'an okuduğu halde ondan ibret alıp kötülüklerden vazgeçmeyendir."[6]

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Kur'an-ı Kerim'i, değişiklikten ve tebdile uğramaktan kesinlikle korumuştur:

"Kur'an'ı biz indirdik. Onu koruyacak olan da biziz." (15 Hicr/9)

Bundan dolayı Allah'ın ve İslâm'ın düşmanları, olanca güç ve düzenbazlıklarıyla insan fıtratını bozup işlevsiz bırakmaya yönelmişlerdir.

---

[5] Muhammed Esed, Yolların Ayrılış Noktasında İslâm sy: 41.

[6] Nese-i Sünne 6/12.

Çünkü Kur'an'ı hayattan uzaklaştırmanın tek yolu, buyruklarını karşılıksız bırakmaktır. Onu yaşamamaktır. Hasan el-Hudeybi diyor ki:

"Şu düşmanlarımızın İsrail, New York, Londra ve Paris radyolarından Kur'an okutmaları, müslümanları alaya aldıklarının delili değil midir? Çünkü düşman, müslümanların Kur'an'ı hiç anlamadan dinlediklerinden emindir."[7]

Oysa ki bu Kur'an, Allah'ın kitabıdır. Bu davanın kitabıdır. O bir ışıktır. O, ölü kalbleri dirilten bir ruhtur. Unutkan ve gafil insan nefsini uyaran bir uyarıcıdır. Eğer Kur'an'ın inanmış kimselerin kalbini dirilten bu ruhu, *"İslâm"* iddiasıyla ortaya çıkan bunca milyonları uyarsaydı, acaba bu halde mi olurlardı? Şimdiki zillet, zavallılık ve güçsüzlüğün içinde mi olurlardı?..

Davetçilerin bu noktayı, çok iyi düşünmesi gerekiyor. Bu nokta, ilk davetçi Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in üzerinde durduğu noktadır. Davetçinin çıkış noktası da hiç kuşkusuz bu başlangıç noktasıdır. Dinin varoluş nedeni, insanları içine düştükleri cahiliyeden kurtarıp yeniden İslâm'a girmelerini sağlamaktan başka bir şey değildir. Davetin dayanak noktası budur. Yarın da böyle olacaktır. Sözünü ettiğimiz başlangıç noktası da budur.

Fitneye uğrama ve sınavlardan geçme sırası ise bundan sonra gelir. Sonuçta tıpkı dün olduğu gibi kimileri fitneye kapılıp dinden çıkacaktır. Kimi insan, Allah'a verdiği sözünde durup şehid olarak ölecek, kimi insan da sabredecek, dayanacak, imanında direnecek ve cahiliyeye tekrar dönmekten cehenneme girmiş gibi kaçınacaktır. Bu durum, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kendileriyle kavimleri arasında adil hükmünü verinceye, yeryüzünde ilk müslümanlara hazırladığı gibi kendilerine de hükümranlık hazırlayıncaya kadar yani dünyanın herhangi bir yerinde İslâm nizamı kuruluncaya kadar sürüp gidecektir. Modern cahiliyenin, eski çağ cahiliyesinden aslında hiç bir farkı yoktur. Fark varsa yüzeyseldir, özde değil. Dış görünümdedir, gerçeklerde değil. Öyleyse yapılacak davet akıllıca olmalıdır. Müslümanlara dinlerinin gerçeği anlatılmalıdır. Müslümanın inkılâbı ne idüğü belirsiz bir esinti değil, sürekli olarak Allah yolunda ve hakkın hizmetinde olmalıdır. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, ne zaman bir kitap indirmiş veya bir peygamber göndermişse, kuruluş temellerini bizzat kendisi çizmek dilemiştir:

> *"Sonra biz (ey Muhammed) seni dinde bir şeriatin sahibi kıldık. Ona uy." (45 Casiye/18)*

Ordusunun yeryüzündeki kutsal savaşının ilkelerini de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* belirlemiştir, öyleyse, İslâm daveti, Allah'ın hidayetiyle aydınlanmış bir bilinç düzeyinde; yöntemi bilinen, düşmanları tanınan bir özellikte olmalıdır. Yolun sonuna varıncaya değin Allah'ın bayrağı altında seyreden bir özellikte...

---

[7] El-Müslimûn Dergisi Yıl: 1954, sayı: 7, sy:42.

Bu dinin davetçileri; bu davanın kitabını yüklenmek, yani Kur'an'ı Kerim'in çizdiği yolu izlemek, bundan sonra da yol rehberlerinin arkalarında bıraktıkları işaretlerden yararlanmak zorundadırlar. Elinizdeki kitaba gelince...

Konularını, tarihin seyir çizgisini değiştiren Kur'an-ı Kerim'in temel direktiflerinin ışığında yazılan *"Fi Zilal'il-Kur'an"* tefsirinden derledim. Kur'anî buyruklar, hiç kuşkusuz hala mevcuttur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dilediği yere kadar gidecek seçkin insanların gönlünde hayata geçmek için beklemektedirler.

Tevfik Allah'tandır.

BİRİNCİ BÖLÜM
DİN

Yolun tümünü bilenden başkası, yol güzergâhının tümünü çizemez. Bir dakika sonrasını bile göremeyen insan, bu yolu kavrama yeteneğinden yoksundur. Çünkü insanla ilerisi arasına perde çekilmiştir. Bir adım ötesini bile göremez, öyleyse insan, bu meçhul yolun planını kesinlikle çizemez. Bu durumda iki çaresi vardır insanın...

Ya çarpılmayı, sapıtma ve serseriliği göze alacak, ya da kainatın yaratıcısından alınan sisteme dönecektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yaratıklarından hiç biri -kim olursa olsun- Allah'ın izin verip koyduğundan başka bir kanun koyamaz. Kulları için kanun koyma hakkı sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aittir. Çünkü bu kainatın tümünü yaratan; noksanlıklardan münezzeh olan Allah'tır. Seçimini kendi yaptığı evrensel yasalara göre kainatı yöneten de O'dur. İnsanlığın hayatı ise, bu büyük kainat tekerleğinin bir yönünden başka bir şey değildir, öyleyse bu hayata hükmedecek kanun, evrensel yasalarla çelişmemelidir.

Şu halde hayat kanunlarını koyma hakkı, evrensel yasaları ilmiyle kuşatan kim ise, ona aittir. Bu sonsuz bilgiyse sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nındır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka her şeyin eksik olduğu; tartışma götürmez bir gerçektir. İnsanlık için hayat kanunlarını koyma görevi, eksikliğe mahkum olanlara verilemez. Bu gerçek günışığı gibi meydandadır. Buna rağmen pek çok kimse bu konuda tartışmakta veya bununla yetinmemektedir. Kanunlarını, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın belirlediği kaynağın dışından alan bu kimseler, halklarının iyiliğini düşündüklerini ve yaşam şartlarının gereğini yaptıklarını iddia ediyorlar. Oysa ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan daha âlim ve adilmişler gibi veya Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan izinsiz yasa koyan ilâhi ortaklarmış gibi

kendi katlarından kanun üreten bu kimselerden daha zavallı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya karşı daha cüretkâr hiç bir canlı yoktur.

> *"Yoksa dinde onların, Allah'ın hiç bir zaman izin vermediği kanunlar koyan ortakları (şeytanları) var ha!" (42 Şura/21)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın beşer için koyduğu kanun, hiç kuşkusuz fıtrat ve yapısıyla uyumlu olacağını bildiği kanundur. Bu kanunla insan ve büyük evrensel yasalar arasında gerçekleşen mükemmel uyumun nedeni budur. Bunların tümünde ana ilkeleri koyan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Gelişen hayatın getirdiği yenilikler nisbetinde; ama temel ilke ve genel yasaları aşmadan, cüz'î (içtihadi) hükümler çıkarmayı ise insanlara bırakmıştır. Eğer bu konularda da bir anlaşmazlık olursa, onu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya havale edip çözümlerler. Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanlar için koyduğu söz konusu temel ilkelere başvururlar. Çünkü asıl ölçü odur. Beşerin, cüz'î (içtihadi) hüküm ve uygulamalarını ölçeceği esas odur. Bu yolla, yasama kaynağı birlik ve değişmezliğini koruyup, hüküm sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olmaktadır. Çünkü O, en iyi hâkimdir.

Bu sistemin dışında kalmak ise, Allah'ın şeriat ve dinine isyandan başka bir şey değildir. Bundan dolayı da en büyük emr-i bi'l-maruf ve nehy-i an'il-münker görevini yaşatmak gerekiyor. En büyük emri bi'l-maruf, Allah'ın hayat nizamını ve egemenliğini tanımaktır. En büyük nehy-i an'il-münker ise, Allah'ın hayat sistemi ve uluhiyyetini tanımayanları reddetmektir.

Temel atmadan bina yapmaya imkân yoktur, öyleyse dağınık güçler; binaların üzerinde yükseltildiği temeli kurmak için toplanıp bir araya gelmelidir. Doğrusu müslümanın toplumsal hayatının dayanağı olan temel çökmüşken, olanca güçleriyle ayrıntıların emr-i bil-maruf ve nehy-i an'il münkeriyle uğraşan bazı iyi niyetli kimselere, insanın zaman zaman hayıflanıp ağıt yakası gelmektedir. Çünkü *"asıl toplumsal hayatın dayanağı olan"* temel konusunda emr-i bi'l-maruf ve nehy-i an'il-münker yapmak lazımdır. Mesela, ekonomisinin tümü faize dayalı olup malının tümü harama dönüşmüş ve bireylerinin helâlinden yemesine imkân kalmamış bir toplumda insanları haram yemekten sakındırmanın ne anlamı olur ki? Bir kere bu toplumun ekonomik düzeni de, toplumsal düzeni de Allah'ın şeriatine aykırıdır. Çünkü ilâhî şeriati reddeden bir toplum, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyyetini peşinen reddetmiş demektir.

1 - Din Kelimesinin Muhtevası

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, rıza ve dileği dairesinde tanımını yaptığı *"din"* Allah'a ilişkin her tür inanç, demek değildir. Din, Allah'a ilişkin değişik inanç biçimlerinden sadece biridir. Bu da kesin ve net olan *"mutlak tevhid (ortaksız birleme)"* biçimidir. Yani insanın, yapacağı ibadetle Allah'ın ilahlığını

birlemesidir. Tıpkı kainattaki diğer yaratıklar gibi...

Ayrıca din, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın beşer ve tüm kainat üzerindeki sürekli egemenliğini birlemektir. Bu da, her şeyin sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile kaim olması demektir. Allah'tan başkasının değişmez ve sabit varlığının bulunmaması demektir. İşte bundan dolayı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, kullarından kabul ettiği tek din İslâm'dır.

"Allah katında din, sadece İslâm'dır." (3 Al-i İmran/19)

Demek ki, din, sadece İslâm'dır. Bu durumda din, İlâhî egemenliğe mutlak teslimiyetten ibarettir. Hayatın her şeyi için sadece bu kaynaktan bilgi almak ve bu kaynağın yapısı olan Allah'ın Kitabını hakem kılmaktır.

Öyleyse din, soyut bir dava, belirsiz bir bayrak ve sadece dille söylenen bir kelime değildir. Kalbin hareketsizce barındırdığı bir düşünceden veya kişilerin namaz hac ve oruç gibi vesilelerle yerine getirdikleri alâmet türünden ibadetler de demek değildir. Hayır!... Bu, Allah'ın insanlardan din diye sadece kendisine teslim olmalarını dilediği İslâm değildir. Çünkü İslâm, teslimiyet demektir. İslâm, itaat ve bağlılıktır. İslâm, kulların işinde Allah'ın hakem kılınmasıdır.

"Din" kelimesinin muhtevası, en duyarlı biçimiyle aşağıdaki ayeti kerimede belirlenmiştir.

"İşte bu planı Yusuf'a biz öğrettik. Çünkü o, kralın dinine göre kardeşini alıkoyamazdı." (12 Yusuf/76)

Yani kralın kanun ve nizamına göre...

Görülüyor ki, Kur'an-ı Kerim, kanun ve nizamdan *"din"* diye söz etmektedir. İşte yirminci yüzyıl cahiliyesinde tüm insanlardan gizli kalan apaçık Kur'anî muhteva budur. Hem kendisine *"müslüman"* adını takan kimselerin, hem de diğer cahillerin bilmediği bir muhtevadır bu. Çünkü dini, inanç ve alâmet türü ibadetlerden ibaret gören bu insanlara göre, Allah'ın vahdaniyetine, peygamberlerine, meleklerine, kitaplarına, ahiret gününe, kaderin hayr ve şerrine inanan bir kimse, Allah'ı bırakıp itaat; bağlılık ve hakimiyet hakkı açısından ayrı ayrı rablere tedeyyün etse (boyun eğip, itaat etse) bile Allah'ın dinindendir.

Oysa bu ayete göre *"kralın dini"* demek, kralın kanun ve nizamı demektir. Öyleyse *"Allah'ın dini"* de, Allah'ın kanun ve nizamı demektir... Ne var ki asıl muhtevası sönükleşip donuklaşan *"Allah'ın dini",* cahiliye kitlelerinin nazarında inanç ve alamet türü ibadetlerden başka bir şey ifade etmemektedir. Ama Âdem (as), ve Nuh (as)'dan, Hz. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e değin gelen Allah'ın dinine göre gerçek böyle değildir. Çünkü tevhid tarihi boyunca dinin değişmez anlamı; sadece Allah'a tedeyyün (boyun eğip, itaat) etmek, başkasının koyduğu kanunları reddetmek, ilâhlığı göklerde olduğu gibi yerde de Allah'a tahsis etmek ve sadece O'nun insanlara rablığını kabullenmektir. Yani sadece

Allah'ın, şeriatinin egemenliğini ve emrinin hakimiyetini tanımaktır.

İşte *"Allah'ın dininden"* olanlarla *"kralın dininden"* olanların ayrılış noktası da budur. Çünkü;

- Birinciler sadece Allah'ın nizam ve kanununu din bilirler.

- Diğerleri ise kralın nizam ve kanununu din diye tanırlar veya Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya sadece inanç ve alâmet türü ibadetlerde, başkasına da nizam ve kanunlar konusunda tedeyyün (boyun eğip, itaat) ederek şirke düşerler.

Din konusunda besbelli olan gerçek budur. İslâm akidesinin apaçık gereği de budur. Halka acıma iddiasında olan kimi insanlar ise bu cehalete mazeret bulma peşindedirler. Sözde onlar *"Allah'ın dini"* kelimesinin gerçek muhtevasını bilmedikleri için ilahi kanunu hakem kılmıyorlar. Şeriati *"din"* olarak bilmedikleri için direnmiyorlar. Sanki dinin gerçek muhtevasını bilmemeleri, kendilerinin cahil müşrikler olmalarına mazeret teşkil edecekmiş türünden bir iddia...

Sonra ben, bu dinin gerçek anlamını esasından bilmeyen kimselerin bu dinden olabileceklerini düşünemiyorum. Aslında bir gerçeğe inanmak, o gerçeği tanımanın bir parçasıdır. Buna göre eğer halk bir inancın hakikatini bilmiyorsa nasıl olur da onu benimsemiş olabilir? Muhtevasını temelinden bilmedikleri halde nasıl olur da bu dinden sanılabilirler?

Bu bilmezlik, olur ki onları Ahiret hesabından kurtarır. Yahut azaplarının hafiflemesine neden olabilir. Bu durumda onların günah ve kusurları; kendilerine bu dinin hakikatini öğretmeyen âlim kimselerin boynuna atılabilir. Ama bu da, tamamen Allah'a kalmış gaybani bir meseledir. Cahiliye halkının uhrevi cezası konusundaki tartışma genel bir şeydir. Bunda büyütülecek bir şey de yoktur. Sonra bu konu, yeryüzünde İslâm davetini yapan biz insanları da ilgilendirmemektedir. Bizi ilgilendiren asıl mesele, bugün için insanların üzerinde bulunduğu dinin gerçeğini tanımlamaktır. Ve bu din de kesinlikle Allah'ın dini değildir. Çünkü Allah'ın dini, apaçık Kur'an ayetlerinin de ifade ettiği gibi Allah'ın nizam ve kanunlarıdır.

- Kim Allah'ın nizamı ve şeriati üzereyse o, Allah'ın dinindendir.

- Kim de kralın nizam ve şeriati üzereyse o da kralın dinindendir.

Bunda hiç bir tartışma yoktur. Dinin anlamını bilmeyen kimselerin, bu dine inanmış olmaları mümkün değildir. Çünkü buradaki cehalet, dinin temel hakikatıyla (aslıyla) ilgilidir. Bu dinin temel hakikatini bilmeyen bir kimsenin, aklen de, vakıa olarak da bu dine inanmış olması imkansızdır. Çünkü inanç; kavrayış ve bilginin bir dalıdır. Bu apaçıktır. Bizim için en iyisi, Allah'ın dininde olmayan kimseleri çeşitli mazeretlerle savunup, dinin muhteva ve boyutlarını tanımlayan Allah'tan daha acımalı olma çabasını bırakarak, insanlara *"Allah'ın dinini"* gerçek muhtevasıyla tanıtmaya başlamaktır. Ki bundan sonra onlar da

bu dine ya girsin, ya da reddetsinler...

Evet hem bizim, hem de insanlar için en iyisi budur. Bizim için en iyisidir. Çünkü cehaletleri yüzünden bu dini hakikatte benimsemeyen bu bilmez kimselerin vebalinden kurtuluruz. İnsanlar için en iyisi budur. Çünkü onları *"Allah'ın değil, kralın dini üzerinde bulunduklarına"* ilişkin somut gerçekle karşı karşıya getirmek lazımdır. Çünkü İslâm'dan habersiz olarak benimsedikleri *"kralın dinini"* bırakıp *"Allah'ın dinini"* kabullenmeye yönelik bir harekete geçmeleri böylece mümkündür. Allah'ın dininin davetçilerinin her zaman ve her yerde yapmaları gereken de budur. Çünkü tüm peygamberlerin de yaptığı buydu.

Hiç şüphesiz, İslâm Dini, beşerin arzularını değil, Allah'ın şeriatını insanlara hakim kılar. Mesele de böylece netliğe kavuşur. Yani ya Allah'ın şeriatı ya da bilmezlerin arzuları. Üçüncü bir varsayım yok. Gerçekte şeriat ile kaypak arzuları birleştiren bir orta yol da yok. Allah'ın şeriatını terk eden kimse, meydanı arzuların hakimiyetine bırakmış demektir. Allah'ın şeriati dışında kalan her şey, bilmez kimselerin sarıldığı heveslerden başka bir şey değildir:

> *"Sonra biz seni, dinde bir şeriat sahibi kıldık. Ona uy! Bilmezlerin heva - heveslerine sakın uyma!"* (45 Casiye/18)

Demek ki, ilâhî şeriat, uymayı hakkeden biricik kanundur. Onun dışında kalan her şey, cehaletten kaynaklanan heva-heveslerdir. Davetçi kimsenin görevi, tüm heva-hevesleri bırakıp sadece bu şeriate uymaktır. Heva-heveslere azıcık bile sapmadan şeriatı yaşamaktır. Sonra hevaperestlerin anti şeriatçi bir cephede birleşmeleri muhakkaktır. Bundan dolayı şeriat davetçisi, bunların kimisinden kendisine yardım bekleyemez. Ya da onları birbirine bağlayan hevaperestliğe bir umut bağlayamaz.

Bu din, ciddiyetle çalışma dinidir. Hayata hükmetmek için gelmiştir. İnsanları, Allah'ın egemenliğini gasbetmiş kimselerden kurtarıp, sadece Allah'a kul etmek için gelmiştir. Her şeyin -başka birinin değil- Allah'ın şeriatine dönmesi, ancak böylece gerçekleşir. Evet bu şeriat, hayatın tümüne egemen olmak, insanın günlük ihtiyaç ve sorunlarını Allah'ın hükümleriyle gidermek, Allah'ın hükmünü her vakıaya hacmine, biçimine ve konumuna göre uygulamak için gelmiştir. Yoksa bu din, soyut bir biçim veya alamet türü bir ibadet olmak için gelmemiştir. Hayatın gerçeklerinden kopuk, teorik incelemelere kalmış bir şeriat olmak için de gelmemiştir, İslâm, ne sözde kalan bir kelime, ne de pratiksiz bir dua ve ibaredir...

İslâm, dört başı mamur bir hayat sistemidir. Zorluk ve engelleri olan bir sistem... O, hayat düzenini tevhid kelimeleri üzerinde kuran bir sistemdir. Bunun da yolu, insanların Hak Rablerinin ubudiyyetine dönüşüdür. Toplumun İlâhî hakimiyet ve şeriate dönüşüdür. Allah'ın ilahlık ve egemenliğine saldıran tağutların, azgınlık ve hak saldırganlığının önlenmesidir. Hak ve adaleti tüm in-

sanlara dağıtmaktır. Halkın arasında sabit ölçülü adaleti ikame etmektir. Dünyayı onarmak ve yeryüzü hilafetini Allah'ın adına Allah'ın nizamıyla yüklenmektir. Sonra bunların tümü emanettir. Bu emaneti yerine getirmeyen kimse, ihanet etmiş demektir. Allah'a vermiş olduğu söze ihanet etmiş, Peygamberine verdiği biati bozmuş demektir:

"Ey iman edenler! Allah'a, Peygamberine ve emanetlerinize (vebalini) bile bile ihanet etmeyin." (8 Enfal/27)

2 - Din Kavramı

Şirk veya İslâm'ın niteliklerini belirleme açısından, bu dinin şeriatiyle itikadı arasında hiç bir fark yoktur. Hatta bu anlamda şeriat, itikattan bir parçadır. Daha kısa ifadesiyle şeriat, itikat demektir. Çünkü şeriat, itikadın pratikteki tercümesidir. Bu gerçek Kur'an-ı Kerim'de böylece tecelli etmiştir.

Gerçek şu ki *"din kavramı"*, bu dinden olan kimselerin gönlünden uzaklaşmış bulunmaktadır. Düzenli olarak gerçekleşen bu kopuş, çirkin ve barbarca pek çok yöntemin kullanıldığı uzun çağların ürünüdür. Bugün *"hakimiyet"* sorunu - bırak bu dine hiç bir değer vermeyen sapıtmış düşmanları - bizzat İslâm'ı savunan kimseler tarafından bile itikattan ayırdedilmiştir. Akideden ayrı bir şey olarak düşünülmektedir. Hakimiyete, akideye duydukları ölçüde ilgi duymayan bu insanlar, hakimiyeti tanımamayı, dinden çıkış saymamaktadırlar. Oysaki bir itikat veya ibadeti tanımayan kimseleri din dışı sayanlar da aynı kimselerdir.

Gerçekte bu din; itikat, ibadet ve şeriati birbirinden ayırmayı reddetmektedir. Eğitilmiş odakların çağlar boyu süren çalışmaları sonunda *"hakimiyet"* sorunu, ne olduğu belirsiz bir biçime girmiştir. Bu dinin en yaman savunucuları bilinen kimselerin bile kabullendikleri bir biçime... Oysa ki bu sorun, Kur'an'ın pek çok ayetiyle üzerinde durduğu sorundur...

Bir putpereste hiç bir sakınca görmeden *"müşrik"* diyenler, tağutun hükmüne başvuran kimseye *"müşrik"* diye hüküm vermekten sakınca duyuyorlarsa Kur'an okumuyorlar ve bu dinin özelliğini bilmiyorlar, demektir, öyleyse bu kimseler Kur'an'ın tümünü okusun ve *"Onlara uydunuz mu, muhakkak ki müşriklersiniz" (6 Enam/121)* ayetini enine boyuna düşünsünler.

İslâm'ı savunan bazı gayretkeşler farkında olmadan bu dine eziyet veriyorlar aslında. Bundan da öte, bu türden anlamsız çabalarıyla İslâm'a büyük bir zarar veriyorlar. Çünkü insanların kalbinde artakalan inanç enerjisini boşa harcayan bu kimseler, bu cahili şartlara zımnen de olsa şahidlik ediyorlar.

Yani *"bu cahili şartlarda da din vardır"* diye bir şahidlik... Sanki bazı terslikleri gidermekten başka, dinî bir eksik yokmuş gibi... Oysa ki, bu cahili toplumda din, temelinden hayat dışı bırakılmıştır. Çünkü hakimiyetin - kullara

değil - sadece Allah'a ait olduğu toplumsal düzen ve şartlarda yaşamayan din, temelinden kaldırılmış demektir. Bu dinin varlığı, Allah'ın hakimiyetinin varlığı demektir. Bu temel bulunmadı mı din de var olmaz. Günümüzde bu dinin yeryüzündeki problemi, Allah'ın ilâhlığına göz dikip egemenliğini gasbettikten sonra kendi kendine yasama hakkını tanıyan; mal, evlad ve canlar hakkında mubahlar ve yasaklar koyan tağutların varlığıdır. Kur'an'ın tanım, açıklama ve etkileme yönleriyle bunca üzerinde durduğu, ilahlık ve kulluk sorununa bağladığı, iman veya küfre, cahiliyye veya İslâm'a dayanak ve ölçü kıldığı asıl problem işte budur. İslâm'ın içine girdiği *"varoluş"* savaşı, sadece dinsizliğe karşı açılan bir savaş değildir. Öyleyse maksat, gayretkeş kimselerin mücadelesini verdiği mücerred bir dindarlık meselesi değildir. Ayrıca bu dinin savaşı, toplumsal veya ahlaki fesada karşı yapılan bir savaş da değildir. Çünkü bunlar, varoluş savaşının geri planlardaki parçalarıdır. İslâm'ın varoluş için sürdürdüğü asıl savaş, hakimiyet savaşıdır. Kimin hakim olacağı savaşıdır.

Bu dinin Mekke'deyken sürdürdüğü savaş buydu. Nizam ve kanunları koymakla ilgilenmeden sadece akideyi inşa etme savaşıydı bu. Akidenin gönüllerde kök salması savaşıydı bu. Çünkü şu hususun gönüllerde iyice yer etmesi gerekiyordu. Hakimiyet, bir tek Allah'a mahsustur. Hiç bir müslüman bunu kendisine iddia edemez. Hiç bir müslüman bu iddiada bulunanlara izin veremez. Bu inancın Medine'deki pratik uygulamasına, Mekke'deki bir avuç müslümanın gönlünde kök salmasından sonra geçilebilmiştir. Öyleyse bu dini savunan kimseler, gerçek din kavramını anladıktan sonra hem üzerinde bulundukları konumu, hem de bu konumun ne olması gerektiğini anlamak zorundadırlar. Din kavramı, öylesine bir karmaşaya girmiş ki, müslümanlardan pek çok kimse dinden çıktıklarını fark bile edememektedir:

> *"...Bu, onları helaka uğratmak ve dinlerini karmakarışık bir hale getirmek içindi." (6 En'am/137)*

Evet, bu dinden kopuş da böyle gerçekleşmiştir. Din, karmakarışık ve belirsiz bir hale girmiştir. Çünkü insanların belirgin ve net bir dini düşüncesi kalmamıştır. Halk kitlelerini ezici baskısı altında tutan bu belirsiz ve kapalı düşüncelerden doğan toplumsal gelenek; klasik cahiliyenin tanıdığı biçimleri bile geri plana itmiştir. Bu toplumsal geleneği, bugünkü modern cahiliyede en açık yönleriyle izleyebiliyoruz. İnsanların hayatını, tüm kaçış yollarını tıkamak suretiyle amansız bir zora koşan şu adet ve geleneklerden söz ediyoruz.

İnsanları kendisine esir eden, zaman zaman güç yetirilmez mali harcamalara sokan, yaşam ve vakitlerini tüketen, en son da ahlak ve hayatlarını bozan merasim ve giysiler; her şeye rağmen boyun eğilen birer gelenek haline gelmişlerdir. Sabah, öğlen sonrası ve akşam giysileri ayrı ayrıdır. Kısacık, daracık ve gülünç bir sürü giysi... Alçaltıcı incelik türünden çeşit çeşit süs, güzellik ve saç

tarayış biçimleri... Kimdir bunları imal eden? Kimdir tüm bunların perde gerisindekiler?... Modaevleri, üretim şirketleri, sermaye kurumları ve banka sermayedarlarından başkası mı? Bu sanayi kollarına mal verip insanların emeğini sömüren faizcilerden başkası mı? Tüm insanlığı kendilerine kukla etmeyi planlayan yahudilerdir, her şeyi perde gerisinden yöneten...

Sonra bu alanlarda *"toplumsal örf (moda)"* adıyla boyutlarını çizip icat ettikleri teori ve kültürel anlayışlarla halkı baskı altında tutan yahudiler, silahlı güç ve asker kullanmaya bile gerek görmüyorlar. İktidar mekanizması ve toplumsal şartları etkilemeyen teorilerin yetersiz kalacağını bildikleri içindir ki moda anlayışını harekete geçiriyorlar. Doğrusu şeytanların; insan ve cin şeytanlarının işidir bu... Görünüş ve şekil açısından farklı; ama kökü, kaynağı ve temel dayanakları açısından eski cahiliyyeye tıpa tıp benzeyen bir cahiliye...

Biz, hiç kuşkusuz Kur'an'ın değerini bilmiyoruz. Kur'an okuduğumuz zaman sadece geçmişte kalan cahiliyyelerden sözettiğini sanıyoruz. Ama gerçekte o, tüm hayat çağlarında bulunabilen cahiliyeleri anlatmaktadır. Bozulmaya yüz tutmuş pratik hayatı, Allah'ın dosdoğru yoluna koyma gereğini dile getirmektedir. Çağımız modern cahiliyesindeki tağutların büyük kesimi, -komünistlerin yaptığı gibi övüne övüne- Allah'ın varlığını reddedip dini de kökünden inkar etmemektedirler. Bunu yapamadıkları için de bir takım düzenbazca ve hileli yöntemlere başvuruyorlar. Koydukları kanunların İslâmi bir temele dayandığını iddia edip bu dine saygı (!) duyduklarını söylüyorlar. Gerçekte bu, dinsiz komünistlerin yönteminden çok daha iğrenç ve çok daha bayağı bir taktiktir. Çünkü gönüllerin derinliklerinden henüz çıkmamış -İslâm dışı olsa bile- belirsiz dinî duyguları bile uyuşturuyor bu tağutlar.

Bununla beraber İslâm, karmaşık ve belirsiz dini duygular değil, apaçık, pratik ve gerçekçi bir nizamdır. İnsanın fıtratında var olan din güdüsünü, İslâm'dan kopuk cahili kalıplara dökmek, düzenbazlığın en bayağısı ve yöntemlerin en çirkinidir. Tüm bunlar olup biterken İslâm'ı savunan kimseler de geliyor, dinimizin gerçekleri yanında anmaya değer bir özelliği bulunmayan ufak tefek kötülüklerin reddinde güçlerini harcıyorlar. Üstelik Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hem egemenlik, hem de ilahlığını gasbeden müşrik cahiliyye şartlarını hiç bir değişikliğe uğratmadan bunu yapıyorlar. Müşrik cahiliyye hayatına İslâm damgasını vurmalarının nedeni, işte bu aptalca gayretleridir.

"Şu ufak tefek aykırılıklarına rağmen dini bir temele dayandığına" dair cahiliyye sistemine zımmen de olsa tehlikeli bir şahidlik yapmak da bu gayretin sonucudur. Bu konuyu hiç ihmal etmeden düşünmek zorundayız. Çünkü İslâm'ı, temel kavramlarından uzaklaştırmaya yönelik şeytani çabalar, maalesef meyvelerini vermiştir. Bir itikadî konu olmaktan çıkarılan hakimiyet meselesi, düşünce planında bile akideden ayrılmıştır. Hakimiyetten ve hakimiyetin İslâm

inancındaki yerinden hiç söz etmeyen bazı gayretkeş (sözde) müslümanların, alamet türü bir ibadeti anlatırken, ahlâkî bir çöküşü kınarken veya aykırı bir yasayı eleştirirken görüyorsak, nedeni budur. Kıyıda köşede kalmış münkerleri reddeden bu kimseler, en büyük münker olan tevhid dışı hayatı; yani hakimiyyet hakkını tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya vermeyen bir düzeni red etmiyorlarsa bu yüzdendir. Oysa ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, her tavsiyeden önce kendisine hiç bir şeyin ortak koşulmamasını insanlara emretmiştir. Çünkü temel ilke budur.

Sağduyusuyla bireyi; her zaman başvurabileceği ölçü ve insan hayatına hükmeden değişmez değer yargısıyla cemaati, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlayan temel ilkedir bu. Bu temel kurulmadıkça şehvet ve arzu rüzgarları esmeye devam edecektir. Şehvet ve arzulara göre seyreden beşeri kanaatlar devam edecektir. Bundan dolayı müslümanın İslâm dışı her inanca karşı takınacağı ilk tavır; ilk andan itibaren red ve ayrılış olmalıdır. Hakimiyet hakkını Allah'a ait kılmayan kanun, sosyal düzen ve yönetimleri kabullenip İslâmla aralarında küçük-büyük bir benzerlik veya aykırılık aramadan önce ilk andan itibaren red ve uzaklaşma tavrını takınmak zorundadır. Bilinmelidir ki, beşerden kanun alıp ona itaat eden herkes, aynı zamanda ona tapınmış/ibadet etmiş de demektir. Bu, Hz. Peygamber'in yahudi ve hristiyanlar hakkındaki; *"Onlar, Allah'ı bırakıp bilginlerini, rahiplerini ve Meryem oğlu İsa'yı rabler edindiler." (9 Tevbe/31)* ayetine getirdiği tefsirdir. Henüz hristiyan olup da müslüman olmaya gelen Adiy bin Hatem bunu işitince; "Ey Allah'ın Resulü! Hristiyanlar onlara tapınmıyorlar/ibadet etmiyorlar ki" dedi. Bunun üzerine Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle dedi: "Hayır, tapınıyorlar/ibadet ediyorlar. Çünkü onlar, kendilerine haramı helal, helali de haram kılan (rahiplerine) uyuyorlar. İşte bu da onlara tapınmalarıdır/ibadet etmeleridir."[8]

3 - Dinden Kopuş

Çağımızda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı birleyip O'na teslim olduklarını iddia eden kimselerde şirkin değişik tür ve renklerini görüyoruz. Şirk basamaklarından oluşan bir görünüm var önümüzde. Bugünkü insanlar, *"millet", "vatan", "halk"* v.s. isimler altında değişik ilahlar türetmişlerdir. Yaratılanların işinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'a ortak koşulan, birer ilah haline getirilen bu modern putların eski cahiliyyenin tapındığı putlardan tek farkı, mücessem olmayışlarıdır. Çünkü bu putlara da adaklar adanıp oğullar kurban edilmektedir. Tıpkı eski çağ cahiliyyesinde olduğu gibi...

---

[8] Tirmizi, 5/278.

Yaygın bir gelenek olarak mabedlerde ilahlarına oğullar adayan eski cahiliyye gibi... Aslında tüm insanlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı rab olarak tanımaktadır. Tanımakta ama, bu düzmece ilahların emir ve arzularını tam bir kutsallıkla benimseyip Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emir ve kanunlarını hiç dinlemeden bir kenara atanlar da aynı insanlardır. Hem de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emir ve kanunlarına muhalefet pahasına... Eğer modern cahiliyyenin tapındığı bu putlara ilah denilmezse, ilahlar daha nasıl olacak? Şirk, daha nasıl olacak, ortakların çocuklardaki payı daha nasıl olacak?

> *"Allah, onların ortak koştuklarından elbette ki münezzehtir." (7 A'raf/190)*

Klasik cahiliyye, hiç kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya karşı daha edepliydi. Çünkü o zamanın insanları, kurbanlıklarını, çocuklarını ve ürünlerini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya daha da yakın olabilmek için ilahlarına sunuyorlardı. Yani çocuk, ürün ve hayvanlarından bu amaçla putlarına pay ayırıp şirke düşüyorlardı. Görülüyor ki klasik cahiliyede en büyük olan gene Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* idi. Modern cahiliye ise diğer ilahları Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan üstün tutmaktadır. Çünkü bu ilahların emirlerini kutsal bilip Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emirlerini de bir kenara bırakmaktadır.

Eğer biz putperestliği sadece ilkel tipteki heykel ve klasik putlardan, insanların bunlara karşı sürdürdüğü alamet türü ibadetlerden ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* katında onları şefaatçi tanımaktan ibaret görürsek, kendi kendimizi aldatmış oluruz. Aslında değişen tek şey, putperestlik ve putların şeklidir. Çünkü modern putperestlikte de alamet türü tapınmalar vardır. Tek fark bunlara yeni isimler takılmasıdır. Şirkin özellik ve gerçek niteliği ise, değişen şekil ve tapınmaların gerisinde varlığını sürdürmektedir.

Bununla aldanmamak ve gerçeklerden sapmamak zorundayız. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, iffet, saygınlığı ve fazileti emrediyor. *"Vatan"* veya *"üretim"* ilahları ise, kadının açılıp saçılmasını, insanları eğlendirmesini -Budist Japonya'daki gibi- otellerde konuksever bir gayşa olarak çalışmasını emrediyor. Bu durumda emirlerine uyulan ilah kim? Yüce Allah mı, yoksa bu düzmece ilahlar mı? Yüce Allah, insanları birleştiren bağın *"akide"* olmasını emrediyor. *"Millet"* veya *"vatan"* ilahları ise, akidenin toplumsal bağ olmaktan çıkarılıp onun yerine yurttaşlığın veya milliyetçiliğin temel olmasını emrediyor. Evet emirlerine uyulan ilah kim? Yüce Allah mı? Yoksa düzmece ilahlar mı?

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kendi kanunlarının egemen olmasını istiyor. Ama herhangi bir kul veya halktan bir grup, buna *"Hayır!"* diyor. Kanun koyan kullar ve egemen olan da kendi icat ettikleri kanunlar ise, emirlerine uyulan kim? Yüce Allah mı? Yoksa düzmece ilahlar mı? Hiç kuşkusuz bunlar, günümüzde tüm dünyada bulunan, şaşkın insanlığın iyice bildiği örneklerdir.

Günümüzde egemen olan putperestliği, ilkel ve gözle görünen putların yerini alan kutsal putları olanca gerçeğiyle ortaya koyan örnekler Gerçek niteliği hiç değişmeyen şirk ve putperestliğin değişen şekillerine aldanmamak zorundayız.

İnsan aklı -eğer kendisiyle pratik hayatın arasına engel konulmazsa- bu cahiliyeye kesinlikle rıza ve kabul göstermez. Ama şehvetler, keyfi arzular, azgınlık ve aldatmacalar bu insanı, bindörtyüz sene sonra saptırıp tekrar cahiliyeye; ama modern bir cahiliyeye döndermiştir. Aciz yaratıklar olup hiç bir şey yaratamayan ve ne yandaşlarına ne de kendi kendilerine hiçbir yardımları dokunamayan (modern putları) Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ortak koşmalarının nedeni budur.

> *"Onlar, birer yaratık olup da hiç bir şey yaratamayan, onlara da, kendi kendilerine de hiç bir yardım yapamayan (putları) şirk koşarlar ha!?"* (7 A'raf/191-192)

Hiç kuşkusuz bu insanlık, tekrar Kur'an'a muhatab olmaya muhtaçtır. Tıpkı dün muhtaç olduğu gibi... Kendisini cahiliyeden kurtarıp İslâm'a götürecek, karanlıklardan aydınlığa çıkaracak, akıl ve kalbini bu modern putlardan; bu içine düştüğü yeni bataktan kurtaracak bir rehbere...

Tıpkı bu dinin kendisini ilk kez kurtardığı gibi... Yüreklerin tevhid gerçeğine inanmasının yolu budur. Bu dünya üzerinde bilerek yaşamanın yolu budur. Çünkü gözünü ufuktaki biricik yıldızdan ayırmayanın yolunu şaşırması mümkün değildir. Gücü, hayatı ve rızkı kimin verdiğini, yarar veya zararın kimden gelebileceğini, alma ve verme yetkisine kimin sahip olduğunu bilen bir insan, bu kaynaktan başkasına yönelmeyecektir. Hayat yasalarını sadece bu kaynaktan alan, bu kaynağın kopmaz ipinden başkasına sarılmayan, onun gösterdiği hedeften gözünü ayırmadan yürüyen, bununla huzur duyan, sadece bir tek efendiye hizmet eden ve bu efendisini razı edecek işler yapıp, kızacağı bir iş yapmaktan sakınan bir insanın yetenek ve gücü, bir noktada odaklaşacaktır. Olanca güç ve yeteneklerini ortaya koyarak üretecektir. Çünkü ayakları yere sağlam basan bu insan, gözü göklerde, bir tek ilahtan emir beklemektedir:

> *"Allah, örnek olarak, çekişip duran ortakların elindeki köleyle, sadece bir kişiye ait olan köleyi veriyor. Bu ikisinin durumu aynı olur mu hiç? Allah'a hamd olsun; ama onların çoğu (gene de durumlarını) bilmiyorlar."* (39 Zümer/29)

Burada Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, müşrik ve muvvahhid kimseleri, üzerinde birbiriyle çekişilen, arada kalan, her birinden ayrı emir ve görevler alan, şaşkınlığa düşüp yol bilmez yordam tanımaz hale gelen, yetenek ve gücü zedelenen, çelişik ve çekişmeli arzuları bir türlü razı edilemeyen efendilerin elindeki köleyle bir tek efendinin emrindeki, görevini ve kendisinden isteneni bilen, apaçık ve belirli bir yolda rahatça hareket edebilen köle örneğiyle tanıtmaktadır.

4 - Tebliğ ve Uyarı

"Bu Kur'an, insanlara tebliğ olunmak, kendisiyle uyarılmak, Allah'ın ortaksız bir tek ilah olduğunu bilmek için ve akıl sahiplerinin öğüt alması için indirilmiştir." (14 İbrahim/32)

Demek ki, asıl amaç, tebliğ ve uyarıdır. İnsanların Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı, bir tek ilah olarak tanımasıdır. Allah'ın dini, hayat sisteminin dayanağıdır.Temel ilke budur. Güdülen amaç, hiç şüphesiz soyut bir ilim değildir. Asıl istenen şey, insan hayatının bu ilmi temele dayanmasıdır. Yani amaç, sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tedeyyün (boyun eğmek, itaat) etmektir. Çünkü kendisinden başka ibadete layık bir ilah yoktur.

"İlah", "rab" olmayı, yani hakimliği, efendiliği mutasarrıflığı, kanun koyuculuğu ve yönlendiriciliği hakkeden, demektir. Bu temele dayanan insan hayatı, kula kulluğa dayalı temellere; yani kulun kula egemenliği ve dindarlığına dayanan tüm hayat biçimleriyle kökünden çelişmektedir. Bu çelişki akide ve düşüncede söz konusu olduğu gibi, alamet türü ibadet ve adablarda, ahlâk ve davranışlarda, ölçü ve değer yargılarında, ekonomik ve siyasal yönetimlerde ve kısaca bireysel veya toplumsal tüm hayat alanlarında -aynı ölçüde- söz konusudur. Ortaksız bir tek ilah inancı, dörtbaşı mamur bir hayat sisteminin esasıdır. Yani bu, vicdanlarda donup kalan mücerred bir inanç değildir. Akide, durağan tipte mücerred bir inanç çerçevesine sığmayacak kadar kapsamlıdır. Akidenin gelişen ve büyüyen sınırı, hayatın tüm alanlarını kapsayacak genişliktedir. İslâm'da egemenlik sorunu tüm yönleriyle akidevî bir sorundur. Aynı şekilde ahlâkî sorun da akidenin konusudur. Hayat sistemi kapsadığı tüm kıymet ve ahlakla beraber, akidenin bir ürünüdür.

Bu hayat sistemi, kanuni ve siyasal şartları da aynı ölçüde kapsamaktadır. Bu dinin akidevi hududunu (akideden asıl kastettiğini, kapsadığı alanı) ve *"La ilahe illallah Muhammedun Resulullah"* kelimelerinin (Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka ibadete layık ilah olmadığına ve Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in Allah'ın Kulu ve Rasulü olduğuna şahitlik etmenin) gerçek muhtevasını, ilgili olduğu geniş alan içinde bilip kavramadan, Kur'an'ı da anlayamayız. (İçerdiği mesajları kavrayamayız.)

Sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tapınmak (kulluk yapmak, ibadet etmek) demek; sadece O'na tedeyyün yapmak (boyun eğmek, itaat etmek) demektir. Bunu (Bu durumun) sadece namaz anlarında değil, hayatımızın tümünde (hayatta karşılaşılan her mesele için) geçerli olduğunu bilip, kavrayıp kabullenmediğimiz sürece, Kur'an'ı da anlayamayacağız. (Kur'an'ın içerdiği mesajı kavrayamayacağız.)

İbrahim (aleyhisselam)'ın, *"Beni ve çocuklarımı ibadetlerinden uzak tut" (14 İbrahim/35)* duasıyla reddettiği putlar, cahiliye çağı Araplarının düzedurdukları

ilkel putlardan ibaret değildir. Çeşitli devirlerdeki puta tapıcıların yonttukları taş veya ağaçlardan, kutsadıkları hayvan veya kuşlardan, ateş veya yıldızlardan, ruh veya hayaletlerden de ibaret değildir. Bu basit ve ilkel şekiller, hiç kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ortak koşma biçimlerinin tümü demek değildir. Başka bir deyişle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* dışı varlıklara yapılan kulluğun tümü değildir.

Şirki, sadece bu ilkel biçimlerden ibaret saymak, müşrikliğin sonu gelmez diğer biçimlerini görmemizi önleyecektir. İnsanlığın sarıldığı modern şirk ve cahiliye türlerini doğru bir şekilde tanımamızı engelleyecektir. Bu bakımdan şirkin özelliğini ve putlarla ilişkisini, putun gerçek anlamını ve yeni türeme cahiliyyenin getirdiği modern şirk biçimlerini derinlemesine araştırmak zorundayız. *"La ilahe ilIallah (Allah (Subhanehu ve Tealâ)'dan başka ibadete layık ilah yoktur.)"* şehadetiyle çelişen müşriklik, tedeyyünün (boyun eğmenin, itaat etmenin) tüm hayat alanlarında sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olmadığı her yönetim ve her durumda mevcuttur.

Şirkin gerçekleşmesi için kişinin herhangi bir hayat meselesinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya, diğer konularda da Allah*(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına tedeyyün etmesi (boyun eğmesi, itaat etmesi) kafidir. Çünkü alamet türü ibadetlerle yetinmek, dindarlığın pek çok biçiminden sadece biridir. Bugünkü insanlığın hayatında izlediğimiz somut örnekler, ruhların derinliklerinde kök salan müşrikliği daha net görmemizi sağlamaktadır.

Abdest, namaz, taharet, oruç, hac ve diğer ibadetlerde sadece ilahlık yönüyle kendisine inandığı Allah'a itaat edip de ekonomik, siyasal ve toplumsal hayatında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan gelmeyen kanunlara sosyal ölçü ve değer yargılarında Allah yapısı olmayan düşünce ve kavramlara... Ahlak, adet, gelenek ve giyim konusunda kendisine tüm bunları -ilahi emir ve kanunlarla çelişmek pahasına- reva gören beşerî bazı rablara... Evet Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilâhlığına inandığı halde bu şeylere tedeyyün yapan (boyun eğen, itaat eden) bir kimse, aslında en belirgin anlamıyla şirke girmiş ve *"La ilahe illallah Muhammedun Resulullah"* şahitliğinin özüyle çelişmiştir.

Müşriklerin her zaman ve her yerde işleyebileceği şirk türleridir, bunlar. İşte günümüz insanının *"malum şirk'e"* girmez zannıyla kolayca benimsediği şirk budur. Putun, ilkel ve basit bir heykel şeklinde olması şart değildir. Putlar, tağutların arkalarına gizlendikleri belirli şekillerden başka ne ki? Bu şekillerin gerisindeki tağutların asıl amacı, insanları köleleştirmektir. Putun adını kullanarak köleleştirmek... Putun adıyla kendisine itaat ettirmek... Put, hiç şüphesiz konuşamaz, işitemez ve göremez. Putların gerisinde onların adına konuşan; efsun ve nazarlık yapan kahinler bakıcılar ve yöneticiler vardır. Putun adına dilediğini söyleyen, kitleleri alçaltıp köleleştirmek için konuşan, asıl bu kimse-

lerdir.

Nerede ve hangi zamanda olursa olsun kahin veya idarecilerin gölgesine sığınıp konuştukları kavramlar bulunuyor ve Allah'ın izin vermediği kanunlar, yetkiler, işler ve ölçüler bu tür kavramların adına konuluyorsa; putlaştırma meydana gelmiş demektir. Yani bu kavramlar; hem özellik ve gerçek nitelikleri, hem de işlevleri yönünden putlaşmış demektir. Yani insanlardan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı bırakma pahasına uyulması, izlenmesi ve yolunda mal, can, evlad, ahlak ve namusun feda edilmesi istenecek ölçüde kutsanan *"millet", "vatan", "halk"* veya *"sınıf"* ilah durumuna geçen birer puta dönüşmüş demektir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatiyle, kanun ve buyruklarıyla bu bayraklaştırılan putlar çeliştiği zaman Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın değil, bu düzmece putların iradesine uyulmaktadır. Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriat, kanun, emir ve direktifleri bir kenara atılıp onun yerine bu putların; daha ince ve yerinde bir ifadeyle; bu putların gerisindeki tağutların iradesi yürürlüğe girmektedir. İşte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı bırakıp putlara tapınmak budur.

Putun, ille de bir taş veya tahta parçası olması şart değildir. Herhangi bir doktrin veya bayraklaştırılan bir kavram da put olabilir. İslâm Dini, sadece taştan veya tahtadan putları yıkmak için gelmemiştir. Peygamberler kervanının bunca sıkı çalışması, katlandıkları bunca fedakârlıklar, çektikleri bunca acı ve işkenceler; sadece taş veya tahta putları yıkmak için değildi. İslâm'ın geliş nedeni, her şeyde ve her konuda sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tedeyyün (boyun eğmek, itaat) etmektir. Tüm biçim ve nitelikleriyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına tedeyyün (boyun eğmeyi, itaat) etmeyi ortadan kaldırmaktır.

Kurulu düzen ve sistemlerin niteliğini tanıyabilmek için biçim ve konumları tüm boyut ve süreçleriyle izlemek gerekiyor. Tevhidin mi, yoksa şirkin mi egemen olduğunu; sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya mı, yoksa çeşit çeşit tağut, rab ve putlara mı itaat edildiğini ancak bundan sonra tesbit edebiliriz. Diliyle *"La ilahe illallah Muhammedun Resulullah"* şehadetini getirdikten sonra alamet türü ibadetlerde, taharette, evlenmede, boşanma ve miras hukukunda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya, bunun dışındaki konulardaysa Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına itaat eden kimseler, eğer bu halleriyle kendilerini *"Allah'ın dininden"* sanıyorlarsa uyanmak zorundadırlar. Bu daracık çerçevenin dışında, çoğunluğuyla ilahi şeriatle açıkça çelişen kanunlara, yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın asla izin vermediği kanunlara itaat eden, canlarını, mallarını, namuslarını ve ahlaklarını isteseler de istemeseler de modern putların arzuları uğruna feda eden bu kimselerin uyanması gerekiyor. Çünkü putların arzusuyla çelişen her tür namus, ahlak ve dini değerleri bir kenara atarak, yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emirlerini çiğneyerek bu putların emirlerini uyguladıkları

halde kendilerini müslüman ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininden sayan bu kimselerin durumu budur.

İşte bu kimselere düşen şey, içinde bulundukları bu büyük şirkten çıkıp kurtulmaktır, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dini, hiç kuşkusuz dünyanın doğu ve batısında kendilerini müslüman sayan kimselerin düşündüğü gibi bir eğlence ve şaka değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dini, mükemmel bir hayat nizamıdır. Günlük hayatın tüm parça ve ayrıntılarını içine alan bir nizam.. Günlük hayatın temel ve ana çizgilerine ek olarak tüm parça ve ayrıntılarında sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya itaat edilen bir nizam... Çünkü o, Allah'ın dinidir. O, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ın hiç bir insandan, başkasını kabul etmediği İslâm'dır.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya şirk koşmak, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilahlığına başkalarını katmaktan ibaret değildir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile beraber başka rableri hakem kılmak da şirktir. Şurası kesin ki, putperestlik; taş veya tahtadan yontulmuş put tapıcılığından çok, bu putlarla aynı nüfuz hakkına sahip kılınan modern kavramlarda söz konusudur.

Her ülkede yaşayan insanlar bir düşünsünler. Acaba hayatlarının en üstün makamı kimindir? Tam tedeyyün (boyun eğmek, itaat) kime yapılmaktadır? İtaat, tabiiyyet ve bağlılık kimedir? İşte eğer tüm bunlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aitse, o insanlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinindendirler. Yok eğer bunlar -ya ortaklı veya tamamen- Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına aitse o insanlar da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininden değildir. Yani o insanlar, put ve tağutların dinindendirler. Bundan da Allah'a sığınıyoruz...

> *"Bu Kur'an, insanlara tebliğ olunmak, kendisiyle uyarılmak, Allah'ın ortaksız bir tek ilah olduğunu bilmek için ve akıl sahiplerinin akıllanması için indirilmiştir." (14 İbrahim/32)*

5 - Din ve Tağut

Tağut, tuğyandan (yani azmaktan) türeyen bir kelimedir. Tıpkı *"melekût, azamût ve rahamût"* kelimelerindeki gibi çokluk ve mübalağa ifade etmektedir. Azgınlaşan ve haddini aşan her şey ve herkes tağuttur. Tağuta kulluk etmekten kaçınan kimseler, Allah'tan başkasına hiç bir şekilde ibadet etmeyenlerdir. Rablerine yönelenlerdir. Rablerine dönüp, sadece O'nun için tapınma (kulluk etme) konumuna geçen kimselerdir.

> *"Tağuta tapınmaktan kaçınıp Allah'a yönelen kimselere müjde vardır. Sen de söz dinleyip en güzeline uyan kullarımı müjdele. Allah'ın hidayete erdirdiği kimseler onlardır. Akıl sahibi olanlar da onlardır." (39 Zümer/17)*

Hiç kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın egemenlik ve şeriatine dayanmayan tüm iktidar ve otoriteler tağuttur. Hakka yönelik her düşmanlık da tağuttur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın egemenlik, ilahlık ve hakimiyetine saldırmak; düşmanlığın en iğrenci ve azgınlığın en şiddetlisidir. Bu durum ise tam anlamı ve net ifadesiyle tağutluktur. Kitab ehli olanlar, bilgin ve rahiplerinin şahsına değil onların koydukları kanunlara uyup tapınıyorlardı. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın onları müşrik diye anmasının nedeni buydu:

> *"Onlar Allah'ı bırakarak bilgin ve rahiplerini rabler edindiler." (9 Tevbe/31)*

Demek ki, kitap ehli olanlar da tağuta yani hak saldırganı, azgın otoritelere tapınmışlardır. Bu tapınmada secde ve rüku yoktu, ama itaat ve tabiiyet anlamındaki ibadet vardı. Kişiyi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kulluğundan ve O'nun dininden çıkaran bir ibadet... Alemlerin Rabbi olan Allah'ın dinine davetin sadece bir tek anlamı vardır. O da tağutlaşmış insanların elindeki egemenliği, tekrar Allah'a; yani asıl sahibine iade etmektir. Ama bu davet, yani Allah'ın dinine davet yapılınca tağutların suçlaması hazırdır:

"Bunlar yeryüzünü fesada veriyor" yahut bugünkü cahiliyenin bütün davetlere taktığı isimler..."Bu, bir hükümet darbesi teşebbüsüdür."

> *"Musa dedi ki: Ey Firavn, ben Alemlerin Rabbinin elçisiyim..." (7 A'raf/104)*
>
> *"Firavn kavminin kafir önderleri dediler ki: (Ey Firavn!) Sen Musa ve kavminin, yeryüzünü fesada verip seni ve ilahlarını bırakmalarına izin mi vereceksin?" (7 A'raf/127)*

Cahiliyyenin hakimiyet düzeni, bir kulun tüm kullara rablik etmesi esasına dayanmaktadır. Alemlerin Rabbine davet ise, tüm kullara yaratanın, rablik etmesi esasına dayanır. Alemlerin Rabbine inanarak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya teslim olup rabliği ve rububiyet özelliklerini gasbeden temelsiz tağutun uşaklığını bıraktıklarını söyleyen sihirbazlar, hiç kuşkusuz kendileriyle tağutun arasındaki kavganın bir inanç kavgası olduğunu biliyorlardı. Çünkü bu inanç, tağutların egemenliğini tehdit ediyordu. Bunun için de bu inanç sahibi kimselerin Alemlerin Rabbinden başkasına tapınmayacaklarını (kulluk yapmayacaklarını) ilan etmeleri yeterliydi. Hatta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, Âlemlerin Rabbi olduğunu ilan etmeleri bile yeterliydi.

İşte *"Halkı yurtlarından çıkarmak için plan hazırladınız"* suçlamasını yapan Firavn'a böyle cevap vermelerinin nedeni, buydu. Aslında Firavn'un bu suçlamasıyla modern cahiliyedeki tağutların suçlaması arasında bir fark yoktur. Çünkü gerçek manasıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, Alemlerin Rabbi olduğunu söyleyen kimseler için *"hükümeti devirmeye çalışıyor"* diyorlar. Bu tüm

ıslah davetçilerine, müfsid tağutların verdiği geleneksel cevaptır.

> *"Onun dininizi değiştirmesinden veya yeryüzünü fesada vermesinden korkarım." (40 Mü'min/26)*

İğrenç bâtıl, güzelim hak davayı hep bu kelimelerle karşılıyor, değil mi? Huzur va'deden iman davetine karşı hep böyle uyarıyorlar insanları, değil mi? Evet bu, tağutların vazgeçilmez mantığıdır. İyilik ile azgınlık, iman ile küfür ve hak ile bâtılın savaşı nerede ve ne zaman görülürse başvurulan değişmez mantık budur. İbret almaya çağrılan; ama ibret alacağına günah işleme gururuyla ortaya çıkan ve samimi öğütleri, *"Size kendi görüşümden başka bir görüş tavsiye etmem ve ben doğru yoldan başkasını size göstermem." (40 Mü'min/29)* diyerek karşılayan her tağutun anlayışıdır.

Demek öyleymiş! Tağutlar, doğru, yararlı ve iyi olandan başkasını düşünmezmiş!... Acaba bu tağutlar, yanıldıklarını, bir kimsenin zannetmesini bile affediyorlar mı? Kendi görüşlerinden başka doğru görüşlerin de olabileceğini kabul ediyorlar mı? Asla! Yoksa niye tağut olsunlar ki?

Hakka karşı direnen tağut, bâtılından asla vazgeçmez. Alemlerin Rabbine yapılan daveti asla rahat bırakmaz. Çünkü o, kesinlikle biliyor ki bu davet, kendisine karşı açılan bir savaştır. Egemenliğine dayanak olan kanunları kökünden reddeden bir savaştır. Bu bakımdan bir tağutun, *"La ilahe illallah"* veya *"Alemlerin Rabbi Allah'tır"* ilanına müsaade etmesi mümkün değildir. Ama eğer bu kelimeler gerçek anlamını kaybedip muhtevasız ve mücerred birer kelime haline dönüşmüşse buna karışmaz. Çünkü bu kelime bu haliyle ona hiç bir sıkıntı vermez. Onu ilgilendirmez. Yok eğer bir grup insan bu kelimeleri gerçek anlamlarıyla yüklenmişse tağut o zaman duruma el atar. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya şeriatinden kopuk bir hakimiyet sürdüren ve insanları Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmekten uzak tutarak kendi iktidarına kul yapan tağut; bu insan grubuna mümkün değil tahammül etmez.

Bâtıl, çoğu kere yeni davetin gerisinde gizli bir takım oyunların bulunduğunu sanır. Herşeyin içyüzünü bilen büyük alimler olarak yeni davetin gerisindeki gizli güçleri sadece kendilerinin anlayabileceğini zanneder batılın adamları...

> *"İçlerinden ileri gelenler fırladılar ve dediler ki: İlâhlarınız üzerinde sabır ve sebat edin. Sizden istenilen şüphesiz budur!" (38 Sad/6)*

Yani davet olunan bu şey, din değildir, inanç değildir, diyorlar. Bu, olsa olsa başka bir şeydir. Bu davetin arkasında (gizli tutularak) istenen bir şey... Halkın bunu erbabına bırakması, tuzak ve gizli planları anlamada uzmanlaşan kimselere havale etmesi gereken bir şey... Halk, geleneksel işine ve bilinen ilahlarına yönelsin de bu yeni planların içyüzüyle uğraşmasın... Nasıl olsa bu işi bilen,

karşı durmasını beceren uzmanlar vardır... Halk buna inansın...

Doğrusu müstekbirler uyanıktır. Çıkarlarını, inançlarını ve düzmece ilahlarını korumasını biliyorlar. Bu, tağutların sık sık başvurdukları geleneksel yöntemdir. Amaçları, halkın gerçekleri araştırmaması, kamu işleriyle ilgilenmemesi ve önem arzeden gerçekleri düşünmeden yaşamasıdır.

Çünkü kitlelerin gerçeklerle yüz yüze gelmesi, tağutlar için de tehlikelidir. Müstekbirler için de tehlikelidir. Kitleleri bâtıl inançların batağına sürmekle yaşayabilen tağutlar, halkın bu batılları öğrenmesini elbette ki istemezler. Ama bastıkları yerin sarsılmaya başladığını gördükleri zaman ise, yumuşama yoluna başvururlar. Şiddetin kâr etmediğini gördükten sonraki bir yumuşama...

> *"(Firavn) etrafındaki ileri gelenlere; "Bu adam, hiç şüphesiz bilgin bir sihirbazdır. Maksadı, yaptığı sihirle sizi yurdunuzdan çıkarmaktır. Söyleyin görüşünüz nedir?" (26 Şuara/35)*

Bir tağut, ne zamandan beri yardakçılarından görüş istemiş ki? Kendisine secde edenlerin görüşü!! Aslında bu, tağutların geleneksel kaypaklığıdır. Ayakları altında ezdikleri halkın görüşü ha!! Tağutların keyfi istibdatları altındaki insanların konuşmuş olmak için görüş bildirmesinden başka bir şey mi ki bu?!

Neden? Çünkü durum, tehlikeli bir hal almıştır. Bundan sonra mı? Onlar gene aynı zorba, aynı müstebid ve aynı zalimlerdir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Alemlerin Rabbidir. Bu, başlı başına insanın kurtuluş ilanı demektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına kulluktan, itaattan, bağlılıktan ve boyun eğmişlikten kurtuluş... Beşeri kanunlardan kurtuluş... Beşerin heva - hevesinden kurtuluş... Beşerin geleneklerinden ve egemenliğinden kurtuluş...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Alemlerin Rabbidir. Hem bu ilan, hem de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına kulluk bir arada bulunamaz. Hem bu ilan, hem de kendi katından kanunlar çıkaranların iktidarı bir arada barınamaz. Beşer yapısı kanunlara, yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rabliği dışında bir rabliğe, boyun eğdikleri halde kendilerini müslüman sanan kimseler, hayal dünyasında yaşamaktadırlar. Bir an için bile olsa müslüman olduklarını sanmaları, sadece bir vehimdir. Hakimleri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasıyken, kanunları Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriati değilken bir an için bile olsa Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininden olamazlar. Onlar, olsa olsa kendilerine hükmedenin dinindendirler...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın değil, kralın dinindendirler. Tağut, bu davanın kendisi için tehlikeli olduğunu elbette ki, bilmektedir. Arap insanı, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in halkı "La ilahe illallah, Muhammedun Re-

sulullah (Allah'dan başka ibadete layık ilah yoktur ve Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Allah'ın Rasulüdür.) " şahidliğine davet ettiğini işitince fıtrî anlayış ve zekasıyla; *"Bu, kralların hoşlanmadığı bir iştir"* demiştir.

Başka bir Arap insanı da gene aynı fıtrat ve zekayla; *"Öyleyse Arap olan da olmayan da seninle savaşacaktır"* demiştir.

Hiç kuşkusuz bu her iki Arap insanı da kendi dilinin muhtevasını biliyordu. Şehadet kelimelerinin Arap olsun olmasın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatiyle hükmetmeyen kimselere karşı bir inkılâb olduğunu biliyordu. Arap insanı, bu kelimelerin ciddiyetini hiç kuşkusuz biliyordu. Çünkü onlar, dillerinin ifade ettiği manaları çok iyi anlıyorlardı. Şurası kesindir ki, şehadet kelimesiyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatı dışındaki hükmün, yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile beraber başka ilahların bir kalbde veya bir yerde aynı anda barınamayacağını her Arap biliyordu. Yani onlar, şehadet kelimelerini, bugün kendisine "müslümanım" diyen kimselerin şu bozuk ve niteliksiz anlayışları gibi anlamıyorlardı.

İnsanların Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına tapınması, gönüllerde zillet doğuran hayatı da zulüm ve azgınlığa veren bir şeydir. Oysa ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* insanların başı dik olmasını hayatın da hak ve adaletle geçmesini dilemiştir.Çünkü insanların emeği, yeryüzü rablerinin ilahlaştırılması uğrunda boşu boşuna harcanıp gidiyor. Bir kere sahte ilahlar, yanlarından sazı, cazı, davul ve borazanları eksik etmezler. Küçüklüklerini, bayağılık ve zavallılıklarını etraflarındaki borazanlarla kapatmak istiyorlar. Gerçek rablermiş gibi kendilerini göstermek istiyorlar. İnsanları bu iş için kullanıyorlar. Bu zavallı ve sıradan yaratıkların gerçek rab olmaları mümkün olmadığı için etraflarındaki insanlar hep yorgun-argın kalıyorlar. Sürekli tasaların içindedirler. Çünkü gece-gündüz borazanlık yapıyorlar, işleri-güçleri tağutların üzerine dikkat çekmektir. Tağutu büyütmek için övgüler düzüyor, destanlar üretiyor, borazanlık yapıyor, def ve zurnalar çalıyorlar.

Böylece bunca insan emeği boşuna akıp gidiyor. Hayat için gerekli olan verimli bir üretim gücü olacağına, böylesine güdük, hayırsız ve tasa dolu bir uğraş içinde eriyip tükeniyor. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç şüphesiz yarattığı insanın karakterini ve gücünün sınırlarını da bilmektedir. Tüm insanlık için gönderdiği dinde herkese kolaylık sağlayacak kurallar koymuştur. Eğer işlere ciddiyetle sarılmak varsa, fıtrat bozulmamışsa ve kul itaat etmeye niyet etmişse, üstesinden gelemeyeceği görev kalmaz. Sapıtmadan ve horlanmadan görevini yapar. Bu hakikati kavramanın büyük ve kendisine has bir önemi vardır. Tağutların yönlendirdiği yıkıcı propagandalar karşısında bu hakikatin iyice bilinmesi gerekiyor. Çünkü tağutlar durmadan çöküşe, hayvanlaşmaya ve çamurda boğuşmaya yöneltirler. Tıpkı solucanların yaşadığı bir hayat gibi...

Çünkü tağutlara göre bu, insan realitesinin bir gereğidir. İnsanın tabiat ve fıtratı böyledir. Yetenekleri bu kadardır. Din ise, ideler aleminin bir davasıdır. Dünyada bir varlık oluşturmak için gelmemiştir. Dinin her emri yerine getirilmeye kalkışılırsa bunu bin kişi bir araya gelse bile başaramaz. Ama bu iddiaların tümü yalandır. İkincisi aldatmacadır. Üçüncü olarak da cahilce sözlerdir. Çünkü bu tağutlar, insanı anlayamaz. Kendisini var eden ve bu dinin kurallarıyla yükümlü tutan yaratıcısı kadar mümkün değil bilemez. Çünkü bilen O'dur. Noksanlıklardan münezzeh olan Allah; bu dinin normal bir insanın gücü dahilinde olduğunu bilmektedir.

Sonra bu din seçkin azınlıklar için gönderilmemiştir. Bu din, -sıradan bir insan için bile- bir azim, bir samimi niyet ve bir başlangıç noktasıdır sadece. Eğer bunlar varsa, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, amil kimseler için hazırladığı nimetler de vardır:

> *"Eğer onlar, öğütlendikleri şeyleri yapsalar, hiç şüphesiz kendileri için daha iyi ve daha sarsılmazca olur. O takdirde de onlara kendi katımızdan büyük bir mükafat veririz. Ve onları dosdoğru bir yola koruz." (4 Nisa/66-68)*

Başlangıç yapıldı mı, bunu hiç şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardımı izler. Bunu da yola devam etme kararlılığını, daha sonra büyük mükafat ve en son da dosdoğru bir yola girme takip eder. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, elbette ki doğruyu söylemiştir.

6 - Bu Dinin Tabiatı

Sürekli olarak ortalıkta dolaşan yalancı bir kuşku ve sitemkâr bir arayış vardır. Niye ey Rab? Hak niye yaralı, bâtıl niye başarılı? Hak ehli niye belâda, bâtıl ehli niye kurtuluyor? Hak-bâtıl kavgasında hak niye mağlup, bâtıl niye galip? Ganimetler niye batılın. Galip olması gereken hak değil midir? Bâtılın bu baskınlığı neden? Bâtılın bu kavgada başarılı çıkması neden? Hele de bu, gönüllerin sarsılıp fitneye uğramasına neden olurken?..

Uhud savaşında müslümanların hayret ve dehşetle; *"Bu da nereden geldi?.."* demesi, fiilen gerçekleşmiş bir olaydır... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ise yorgun gönüllere huzur veren, bu yönden akla gelebilecek kötü düşünceleri gideren bir cevap veriyordu. Kanununu, kaderini ve tedbirini açıklıyordu. Düne, bugüne ve yarına yetecek bir cevaptı bu...

Bâtılın bir savaştan galip çıkıp belirli bir süre daha şişmeye devam etmesi, hiç şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın onu kendi halinde bırakması demek değildir. Bu, bâtılın yenilmez nitelikte bir güç olması veya hakka kesin bir zarar vermesi demek de değildir. Hakkın her hangi bir savaşta belaya uğrayıp belirli bir süre zayıf kalması da, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın onu bırakıp unuttuğu

veya onu yıkıp ortadan kaldırmak için bâtıla terkettiği anlamına gelmez. Hayır!

Bu, olsa olsa bir hikmet ve tedbirin gereğidir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bâtıla mühlet veriyor. Yolun sonuna gitmesi, suçların en iğrencini işlemesi, günahların en ağırını işlemesi ve en şiddetli azabı hakketmesi içindir bu mühlet... Hakkın da sınavdan geçmesi içindir... İyiyle kötünün ayrılması, zorluklardan yılmadan yola devam eden kimselerin büyük mükafatlara erişmesidir bu sınavın amacı... Şu halde bu sınav, hak namına bir kazanç, bâtıl namına da bir zarardır. Yani karşılıklı olarak artan bir kazanç ve zarar... Bir kavga ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* dilemiştir asıl davasının böyle olmasını...

Hak düşmanlarını -ilâhî azaba uğramadan- nimetler içinde yüzerken, zahiren de olsa güç, iktidar ve makamları ellerinde bulundururken görmek, bazı gönüllerde kuşkular meydana getirip fitneye düşmeye neden olabilir. Sonra bu kuşku ve fitne etrafta bulunan kimselere de bulaşabilir. Kalb ve akıllarda gezinen bu tür kuşkular yüzünden zayıf inançlı kimseler, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* hakkında cahiliye zanlarına benzer hak dışı zanlara kapılırlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hak ve bâtıl savaşına karışmadığını, hakkı batılın pençesine bıraktığını veya hakkın zaferiyle ilgilenmediğini sanırlar. Yahut bâtılın hak olduğu zannına kapılırlar. Yoksa derler kendi kendilerine; *"Allah, bâtılın büyümesine, yayılıp zafer kazanmasına ne diye karışmıyor?"*

Ya da sanırlar ki, dünyadayken hakkı yenmek batılın özelliğidir. Hakkın ise, zafer kazanmak özelliği yoktur. Sonra sanırlar ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu zalim, tağut, müfsit ve bâtılperestlerin azgınlığına, fitne ve küfür yaymalarına izin veriyor. Çünkü yaptıklarının kendilerine kaldığını zanneden bu azgınlar, herşeyin kendilerinden yana işlediğine, kendilerini durduracak hiç bir gücün bulunmadığına inanıyorlar. Gerçekte tüm bunlar boş kuruntulardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* hakkında haksız zanlar beslemektir. Çünkü gerçek böyle değildir. Bakın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kafirleri, bu tür zanlar beslemekten sakındırıyor. Eğer Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, direnedurdukları küfür yüzünden onları hemen kapıvermiyorsa, eğer onlara belirli bir süre oyalanıp eğlenecekleri bir dünyalık hisse veriyorsa, eğer onları böyle bir sınavdan geçiriyorsa bu, sadece bir imtihandır. Kendilerine hazırlanmış sağlam bir tuzaktır. Onları yavaş yavaş kapmak için verilmiş bir mühlettir:

> *"Kâfirler, onlara verdiğimiz mühleti, kendileri için hayırlı sanmasınlar. Biz, hiç şüphesiz daha da günah işlemeleri için onlara mühlet veriyoruz." (3 Al-i İmran/178)*

Demek ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan gelen bu bela (deneyim), bir nimettir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, ancak hayır dilediği kimselere vereceği nimet... Eğer Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kendi dostlarına bir musibet vermişse, hiç kuşkusuz onlara hayır dilemiştir. Başa gelen bu musibet, dostlarının

davranışından doğmuş olsa bile gene de bir hikmet, bir lütuf ve tedbir var, demektir. Gaybani bir hikmet, ince bir tedbir ve mü'min dostlarına bir lütuf...

İşte böyle... Gönüller huzura ve ruhlar sükunete kavuşuyor. İslâm'ın açık, şaşmaz ve dosdoğru düşüncesinin gereği olan temel gerçekler yerine oturuyor.Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mü'minleri; saflarına karışan münafıklardan ayırması, sonsuz hikmetinin ve mü'minlere minnetinin bir gereğidir. Kötüyle iyiyi birbirinden ayırd etmek için onları, kendi düşünce ve davranışlarının sonuçlarıyla sınavdan geçirmesinin nedeni budur...

> *"Allah, mü'minleri elbette ki üzerinde bulunduğunuz karmaşık halde bırakacak değildir. Ta ki, kötüyle iyi (münafıkla mü'min) birbirinden ayırdedilsin." (Al-i İmran/179)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç şüphesiz müslümanların saffını münafıklarla karışık bir halde bırakmayacaktır. Kalblerine imanın kokusu ve İslâm'ın diriliği girmediği halde zahiren müslüman olduklarını söyleyen münafıkları tanıtıp *"iman"* iddiasının arkasına sığınarak aralarına karışmalarını önleyecektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın İslâm ümmetinden istediği şey, evrensel ve büyük bir görevin yerine getirilmesidir. Mükemmel ilahi nizamın yüklenmesi; yeryüzündeki küfür vakasının değiştirilip yepyeni ve eşsiz bir düzenin kurulmasıdır. Bu büyük görevin gereğidir soyutlanma, arınmışlık, bağlılık ve belirginlik... Gereğidir saffında boşluk, yapısında çürüklük bulunmamak...

İşte tüm bunlar müslüman safın uyanık olmasını gerektirmektedir. Çünkü bu saffın kötülükten arınması şarttır. Çürük taşları düşürmek için bir baskının uygulanması şarttır. Yabancı ve yaramaz unsurların ortaya çıkması şarttır.Bundan dolayı Kur'an-ı Kerim, bu dinin metodunu çizip dava adamlarının izleyeceği yolu belirlemektedir:

1. İnsanlık hayatının ilahi nizamı olan bu dinin özelliği ve hayatla uygulanma yönteminde bilinmesi gereken; ama çoğu kez göz ardı edilen veya hemen anlaşılmayan temel bir gerçek vardır. Bu gerçeğin anlaşılmaması veya unutulması korkunç bir yanlışlığa neden oluyor. Yani bu dine yaklaşımda, gerçek yapısında, insanlık hayatındaki tarihsel realitesinde, dün, bugün, ve yarınki işleyişinde yapılan bir bakış hatası... Bazılarımız diyor ki:

"Madem ki bu din ilahi bir hayat sistemidir; olağanüstü bir sihirbazlık yöntemiyle insanlık hayatına girmelidir."

Yani insanın doğal özelliği ve fıtri gücünü bir kenara atıyorlar. İnsanın maddî şartlarını göz ardı ediyorlar. Bu şartlar hangi kalkınma aşamasından geçmiş ve hangi ortamın ürünüdür, buna bakmıyorlar. Ama böyle bir yöntemle hayata geçtiğini de göremiyorlar. Çünkü İslâm, insanın güç ve pratik hayat şartları dahilinde gelir. İnsanla etkileşim içinde bulunan bu güç ve bu pratik

şartlar zamanla belirli ve açık kalıplara girerler. Halkın uyumu oranında da etkilerini de gösterirler. Kimi dönemlerde ise bu etkileşimin sonucu tersine olabilir. Bu durumda ise dinin sesine kulak vermeyen veya dosdoğru bir şekilde yola girmeyi düşünmeyen insan, alçaldıkça alçalır arzu ve şehvetlerin cazibesine kapılıp gider. İşte *"Allah'tan gelmiştir"* diye bu dinin olağandışı yollarla çalıştığını görmeyince, bazılarımız hiç ummadıkları bir hayal kırıklığına uğruyorlar...

Yahut İslâm hayat nizamının ciddiyet ve pratikliğine güvenlerini kaybediyorlar. Yahut da dinden -mutlaka- bir kuşku duymaya başlıyorlar. Bu zincirleme hataların kaynaklandığı asıl hata ise; bu dinin tabiatını ve geliş yöntemini tanımamaktır. Veya bu basit ve temel gerçeği unutmaktır. Bu din, insan hayatı için gelen bir sistemdir. Bu sistemin hayata geçip iktidar olması, insanın gücü nisbetinde çalışmasıyla mümkündür. İşe başlama noktası; fiilen üzerinde bulunulan maddî hayat pratiğidir. Bu yürüyüş, yolun sonuna değin insanın normal güç ve çabası dahilinde devam eder. En son varabilecekleri yere, kendi güç ve çabasıyla varır.

Bu dinin en belirgin özelliği, insanın fıtratını, güç sınırını ve maddi hayat şartlarını hiç bir zaman hiç bir tasarıda ve hiç bir harekette göz ardı etmemesidir. Bir diğer özelliği de insanı hiç bir beşeri sistemde asla erişemeyeceği doruklara yükseltmesidir. Nitekim bazı dönemlerde bu durum fiilen gerçekleşmiştir. Demek ki bu sistem, ciddi bir çalışmayla tekrar hayata geçebilir. Çünkü bunun gerçekleştirilmesini engelleyecek hiçbir neden yoktur.

Ne var ki, tüm hata bu dinin tabiatını anlamamaktan veya unutmaktan doğuyor. Beşer realitesine dayanmayan, fıtratla çelişen ve insanı fıtratından, arzularından, yeteneklerinden, realitesinden ve gücünden soyutlayan *"olağanüstü"* halleri beklemekten doğuyor.

"Bu din, Allah katından değil midir?" Hiç bir şeyin aciz bırakamayacağı Kâdir Kuvvet'in dini değil midir? Öyleyse neden sadece beşer gücü hududunda kalıyor? Neden hayata geçmek için beşer çabasına gerek duyuyor? Sonra, neden hep yenmiyor? Neden yandaşları daima kazanmıyor? Neden şehvetlere, arzulara ve maddî hayat pratiğine zaman zaman yenik düşüyor?

Tüm bunlar, dinin temel ve sade gerçeğini kavrayamamaktan yahut göz ardı etmekten ileri gelen soru ve kuşkulardır. Söz konusu olan da budur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* hiç şüphesiz insanın fıtratını değiştirmeye kâdirdir. Bu dinle veya başka bir yolla bu değişikliği muhakkak ki gerçekleştirebilir. İnsanı daha ilk başta başka bir fıtrat üzere de yaratabilirdi. Ama O, insanı bu fıtratıyla yaratmayı dilemiştir. Hidayetin; ilgi gösterme, emek ve bilginin bir ürünü olmasını dilemiştir. Fıtratının sürekli çalışır durumda olmasını, değişmemesini, erimemesini ve işlevsiz kalmamasını dilemiştir. Hayat için koyduğu sistemin,

insan çabasıyla, insanın normal gücüyle gerçekleşmesini dilemiştir. İnsanın normal yaşam şartlarına göre harcayacağı çaba nisbetinde başarıya ulaşmasını dilemiştir. Bu bakımdan yaratıklarından hiç bir kimse;

"Allah, ne diye bunu dilemiştir" diye bir soru soramaz.

Çünkü yarattıklarından hiç kimse ilah olamaz. Sınırsız bilgi sahibi olamaz. Kainatın temel düzenini, bu düzenin varlık alemindeki canlılarla ilişkisini ve canlıların yaratılışını kendisine özgü bir tasarımla ötelerden yöneten gaybanî hikmetleri kendi bilgisiyle kavrayamaz... Şu halde bu konuda *"Niçin?"* sorusunu ne ciddi bir mü'min ne de ciddi bir dinsiz sorabilir. Mü'min soramaz. Çünkü kalbini, niteliklerini ve varoluş nedenini bilen Rabbine karşı fazlasıyla edeplidir. Beşer kavrayışının bu alanda çalışamayacağını çok iyi bildiği için bu soruyu soramaz.

Bu soruyu bir dinsiz de soramaz. Çünkü o peşinen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı reddetmektedir. Zaten eğer dinsiz, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilahlığını kabullenseydi, tüm bunların Onun işi ve ilahlığının vazgeçilmez gerekleri olduğunu da kabullenirdi.

Öyleyse bu soruyu ya ciddiyetsiz ve kaypak kimseler ya da ilahlığın gerçek özelliğini bilmeyen kimseler sorabilir. Bir kere ne dediğini bilmeyen kaypak kişiler, ne ciddi mü'min olabilirler ne de ciddi dinsiz olabilirler. Bu nedenle onları ciddiye alıp tartışmaya girmek doğru değildir.

"İlahlığın" gerçeğini bilmeyen kimselere gelince... Bu cahil kimselere karşı takınılacak tavır; doğrudan doğruya bir cevap vermek değildir. Çare; bu kimselere İlahlığın hakikatini anlatmaktır. Bunun sonucunda o kimse ya her şeyi kabullenip inanacak, ya da inkâr edip dinsizliği seçecektir. Tartışma da böylece bitecektir. Çünkü başka türlü olursa, polemiğe girilmiş olacaktır.

Sonuç olarak yarattıklarından hiç biri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya "İnsanı ne diye bu fıtratla yaratmayı diledin?" diye soramaz. "Ne diye bu fıtratı böyle işler halde; böyle değişmez, işlevsiz kalmaz ve yok olmaz bir nitelikte irade ettin? Ne diye hayat nizamını, beşerin çaba ve normal gücüyle gerçekleşebilir bir özellikte diledin?" diye soramaz.

Çünkü her bir yaratığa düşen asıl görev, bu hakikatı böyle kabullenmektir. Beşerin pratik hayatını bu hakikatin belirlediğini görmektir. İnsanlık tarihini bu hakikatin ışığı altında yorumlamak bir taraftan tarihin seyir hattını, öbür taraftan da bu seyir hattına karşı takınacağı tavrı iyice kavramaktır. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* tarafından getirilen ve İslâm diye bilinen İlahî hayat sistemi, salt *"Allah katından inmiştir"* düşüncesiyle veya soyut bir ilan veya halka tebliğle yeryüzünde gerçekleşemez.

Aynı şekilde o, ilgili yasaları gereği neden-sonuç çerçevesinde seyreden yıl-

dız ve uzay hareketlerine benzer zorlayıcı bir İlahi güçle de gerçekleşemez. Çünkü bu sistemin hayata geçmesinin tek yolu; onu insanlardan bir grubun yüklenmesidir. Yani davaya yürekten inanan, bütün gücüyle ona sarılan, onu hayatının görevi ve umutlarının hedefi sayan bir grup...

Başkalarının kalp ve pratik hayatlarına geçmesi için didinen bir grup... Bu da yetmez... Çünkü bu gayeye ulaşmak için var güçleriyle cihad etmeleri de gerekiyor. Hem nefsinde hem de çevresinde var olabilen beşeri zaaf, hevaperestlik ve zavallı ve cahil kimselere karşı cihad etmeleri gerekiyor. Ayrıca -yani tüm bunların yanında- bu ilahi hayat sistemini beşer fıtratının kaldırabileceği bir seviyede tutmak zorundadırlar.

Bunun da yolu, insanların fiilen içinde bulundukları noktadan hareketle işe başlamak; pratik hayatlarını ve bu hayatlarından doğan sonuçları göz ardı etmeden başlamaktır. İlahi sistemin hayata geçiş aşamaları ve bunların normal sıralamasında izlenecek yol budur. Ama tüm bunlardan sonra insanın çabasını sürdürmesi, pratiğe ve uygulamaya yönelik yollara başvurması ve seçeceği yöntemlerde başarı göstermesi söz konusudur. Çünkü, kâh kendi nefsiyle beraber başka insanlara karşı zafer kazanması, kâh bir savaşta hem kendi nefsine hem de başka insanlara yenilmesi; gösterdiği çabayla orantılıdır.

Fakat her şeyden önce her tür çaba ve yöntemden önce göz önünde tutulması gereken bir husus vardır. O da bu müslüman grubun fedakârlık derecesidir. Yani zamanlarını bu amaç için ayırma sorunudur. Bu sistemi bizzat kendilerinin yaşaması derecesidir. Bu sistemin sahibi olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlılıkları, güvenmeleri ve tevekkül etmeleri derecesidir.

İşte bu dinin gerçek özelliği budur. Hareket planı ve yöntemi budur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın eğitedurduğu ilk müslüman cemaata öğretmek istediği gerçek de buydu. Eğer müslüman cemaat bu dinin gerçeğini herhangi bir savaş konumunda bizzat kendisi uygulamıyorsa, gerçekçi ve vazgeçilmez pratik çareler aramıyorsa veya aramayı unutuyorsa, düşünce ve davranışlarını dikkate almadan *"salt müslümanlığımla zafer kazanmalıyım"* diyorsa; Allah'ın da onu hezimetler ve dayanılmaz acılarla karşı karşıya bırakması kaçınılmaz bir şeydir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu gerçeği aşağıdaki ayet-i kerimede çok açık bir şekilde belirtmektedir:

> *"(Bedir'de düşmanı) iki katıyla uğrattığınız bir musibete (Uhud'ta) kendiniz uğrayınca "Bu da nereden geldi?" diye mi söylersiniz? De ki: "O, kendi katınızdandır." Allah, muhakkak ki, her şeye gücü yetendir." (3 Al-i İmran/165)*

Buna rağmen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, müslümanları bu noktaya mahkum olmuş da bırakmaz. Çünkü onları, neden-sonuç ilişkisinin gerisindeki kudretiyle ilişkide tutar. Olağan davranışlarının sonucu olan zahiri sebeblerin

gereği başa gelen deneyimin gerisinde kendileri için bir hayır dilediğini bildirir. Şurası kesindir ki, İlahî hayat sisteminin hayata geçişi, insanın çabasına ve olağan davranışlarıyla etkileşimine bırakılmıştır.

Sonra bu, her yönüyle hayırlı bir şeydir. Çünkü insanın hayatını yozlaşma ve başıbozukluğa meydan vermeden düzene koyan bu sistem ıslah ettiği insan fıtratını uyararak normal rayına oturtmaktadır. Çünkü gerçek iman; hidayet yolunu kuvvete başvurarak tıkayan azgın insanlara karşı inancı uğrunda diliyle, tebliğiyle, açıklaması ve eliyle cihad etmeyen kimselerin gönlüne yerleşemez.

Mü'min bu cihadıyla elbette ki belalara uğrayacaktır. Çalışmasında sabırlı, acılara karşı sabırlı, yenilgilere karşı sabırlı ve en önemlisi zafere karşı da sabırlı olacaktır. Çünkü zaferleri sabırla korumak, bozgunlara karşı sabırlı olmaktan çok daha zordur. Gönüller arınıncaya, saflar belirleninceye İslâm cemaati rayına oturup sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dayanmış olarak başı dik bir şekilde yoluna koyuluncaya kadar bu cihad sürecektir.

Evet, gerçek iman, bu inanç uğrunda küfürle cihad etmeyen kimselerin gönlüne mümkün değil tam anlamıyla yerleşmez. Bir mü'min, insanlara karşı cihadı esnasında bile en başta kendi nefsiyle cihad eden kimsedir.

Çünkü bu cihadı yaparken önünde engin iman ufukları açılacaktır. Hem de güvenlik ve barış içinde yerinde oturmuş haldeyken asla açılamayacak ufuklar... Cihad ederken hayata ve insana ilişkin gerçekleri anlayacaktır. Hem de bu yolun dışında asla öğrenemeyeceği gerçekleri... Nefsi, duyguları, düşünceleri, gelenekleri, özellikleri, etki ve tepkileri hakkında başka türlü asla ulaşamayacağı bir bilgi düzeyine kavuşacaktır bu zorlu ve çileli imtihanı verirken...

Evet, bir cemaatin, deneyim, imtihan ve belalar olmadan, her bireyi gerçek güç ve amacını tanımadan, yapısını meydana getiren taşların dayanma gücünü ve bu taşların bir saldırı anında birbirine tutunma derecesini bilmeden, tam bir iman gerçeğine sahip olması mümkün değildir. İşte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın olaylarla eğitimden geçirdiği ilk müslüman cemaata bildirmek istediği buydu. Diyordu ki onlara: *"Allah, mü'minleri elbette ki üzerinde bulunduğunuz karmaşık halde bırakacak değildir. Ta ki kötüyle iyi (münafıkla-mü'min) birbirinden ayırdedilsin."(3 Ali İmran/179)*

Daha sonra da onları sebebler aleminin gerisindeki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdir ve hikmetine; buradan da büyük iman gerçeğine yöneltmekteydi. Çünkü bu iman, mü'min gönüllerde iyice yerleşmedikçe tam tamına gerçekleşmiş sayılamazdı.

> *"Eğer siz (Uhud'ta) bir yara aldıysanız, hiç şüphesiz kafirler de (Bedir'de) benzer bir yara almışlardır. Bugünler, insanlar arasında; (çeşitli tedbirlerin alınması), Allah'ın mü'minleri ortaya çıkarması ve*

içinizden şehidler edinmesi için devredip durduğumuz günlerdir. Allah, hiç şüphesiz zalimleri sevmez. Bir de Allah'ın mü'min kimseleri arındırıp ayırması, kafirleri de helak etmesi içindir" (3 Al-i İmran/140,141)

Öyleyse tüm bunlar, sonuç açısından sebebler aleminin davranışları, olayları ve kişileri ötesindeki ilahî takdir, tedbir ve hikmetten ibarettir. Aynı zamanda bu, olayların ve bu olayları aydınlatan imtihanın ardından gönüllere yerleşen kapsamlı ve mükemmel İslâm düşüncesidir.

2. Esas niteliğinde büyük bir gerçek daha vardır. Bu da, insanın özgün yapısıyla, fıtrat ve çabasının temel özelliğiyle ve ilahi hayat sistemini uygulayabilme derecesiyle ilgilidir.

İnsanın nefsi, gerçekte mükemmel değildir. Özü itibarıyla dünya hayatında kendisine takdir edilen azami bir kemal derecesine ulaşabilir bir gelişme ve ilerlemeye müsait bir nitelikte yaratılmıştır. Dikkat edilirse, İslâm ümmetinin doruğunu, temsil eden bir cemaata dönüşmüş -doğal yaratılışta ki- bir grub insan vardır ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* haklarında; *"Siz, İnsanlar için çıkarılmış en iyi ümmetsiniz." (3 Al-i İmran/110)* diye buyurmaktadır.

Bir de bu kimselerin beşer nefsinin en kâmil örnekleri olan Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in sahabeleri olduklarını düşünün. Evet, bu kimselere baktığımızda neyi görüyoruz? Hiç şüphesiz bir insan grubunu... Zaafları, noksanlıkları ve hatta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın; *"Hiç şüphesiz şeytan, (İslâm-küfür) ordularının karşılaştığı günde sizden kaçan kimseleri, işledikleri bazı günâhlar yüzünden zillete düşürmüştü. (Ama) Allah, -yemin olsun ki- onları affetti." (3 Al-i İmran/155)* diye kendilerinden söz ettiği insanlardı...

Onlar, hiç şüphesiz, müslüman kimselerdi. Ama henüz yolun başında, eğitim ve yetişme çağında kimselerdi. Bununla beraber işlerini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya teslim edip önderliğini kabullenmiş, gönderdiği sisteme gönülden razı olmuş ve emirlerine uymada son derece ciddi olan insanlardı.

Bundan dolayı da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, onları himayesinden kovmadı. Hatta acıyıp onları affıyla karşıladı. Gerçi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, onları davranışlarının akıbetini tatmakla karşı karşıya bırakmış ve acı dolu zorlu bir deneyimden geçirmişti. Ama onları kovup saf dışına da itmemişti. Kendilerine; "Bu deneyimde yetersiz ve zayıf bir duruma düştünüz. Artık bu dinin hiç bir işine yaramazsınız" diye bir şey de söylememişti.

Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bunu yapacağına, söz konusu zaaf ve noksanlıklarını kabul ederek kendilerini bu deneyimden geçirerek eğitmişti. Bundan gerekli ibret ve öğütleri almaları için, rahmet, bağışlama ve hoş görü yoluyla kendilerini eleştirip dersler vermişti. Tıpkı bir büyüğün, ateşle oynayıp

canını yakan çocukları eğittiği gibi... Çünkü başka türlü öğrenip yetişemez ve anlayamazlardı.

Ellerinden tutmak suretiyle kendilerine zaaf ve nefis tuzaklarını gösteren Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, onlara kendi kendilerine güvenmelerini, sağlam ve kopmaz ilahî ipe tutundukları sürece hedefe ulaşmaktan umut kesmemelerini öğretmiştir... Ve nitekim bu hedefe ulaştılar da... Evet sonunda vardılar hedeflerine... Bir çok örnek çıktı aralarından... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın övgüyle söz ettiği örnek insanlar:

> *"O kimseler ki insanlar onlara: "Düşmanınız sizinle savaşmak üzere toplandı, onlardan korkun" deyince bu söz, sadece Allah'a iman (ve güvenlerini) arttırdı. Ve (buna karşı) "Allah bize yeterdir. O ne iyi vekildir" dediler." (3 Al-i İmran/173)*

Doğrusu bu kimseler gördükleri ilâhî eğitimle göz alıcı bir düzeye gelmişlerdi. Ama buna rağmen de insan idiler. Zaafları, kusurları ve hataları olan birer insan... Bunun yanında tevbe ve istiğfarlarıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yakaran birer insan... Söz konusu olan şey insanın tabiî yaradılışıydı. Yani bu ilahi sistemin değiştirmeden, işlevsiz bırakmadan ve güç yetirilmez işlere koşmadan koruduğu tabiî yapı... Sonra bu din, onu bu tabiî haliyle yeryüzünde en mükemmel bir düzeye çıkarmıştır.

Bu gerçeği bilmenin büyük bir önemi vardır. İnsanlığın, bu eşsiz nizamın gölgesinde hiç umut kaybetmeden çalışıp yetişmesi konusunda önemi büyük olan bir gerçek... Çünkü ilk İslâm cemaatinin bu göz alıcı yüksekliğe erişmesinin başlangıç noktası, daha aşağılarda üzerinde bulunduğu konum idi. Bu zorlu yolda güçlükle atılan adımlar, cahiliyede bulunan ve her şeyleriyle geri olan bir beşer topluluğunun adımlarıydı.Tüm bunlar birer umuttur... Bu göz kamaştırıcı noktaya erişebilme konusunda insanlığın besleyeceği büyük bir umut...

Ne kadar aşağılarda olursa olsun gene de yükselebileceğine inanma umudu... Bu umudu yitirmeyen bir cemaatin, eşi bulunmaz harika bir doğumla dünyaya gelebileceğini gösteren bir hakikat...

Demek ki bu cemaat, geçici bir harikanın eseri değildir. Çünkü o, beşerin gücü dahilindeki bir çalışmayla gerçekleşen ilahi bir metodun eseridir. Beşerin gücü ise -gördüğümüz gibi- pek çok şeye müsaittir. Bu metod, her cemaati üzerinde bulunduğu noktadan, yani içinde yaşadığı maddi hayattan ele alarak yetiştirmeye başlar. Çünkü yükseklere tırmanmanın başlangıç noktası budur. Bu din, çeyrek asır denilebilecek kısacık bir sürede göz kamaştıran bir noktaya çıkardığı, ilk İslâm cemaatini, ilkel Arap cahiliyesinin içinden, yani aşağı noktalardan alıp yüceltmiştir.

Yalnız burada uyulması gereken vazgeçilmez bir şart vardır. O da bu insan

topluluğunun, ilahi sisteme kesin teslimiyetidir. Yani ona inanıp kabullenmesi, hayatına temel, hareketine parola ve uzun, zorlu yolundaki adımlarına ölçü olarak onu almasıdır.

3. Üçüncü bir gerçek... İlahi sistemin gereği olarak müslümanın kişiliğiyle İslâm cemaatinin birbirinden kopmazlığı gerçeği... Cemaatinin çeşitli alanlarda düşmanla giriştiği savaşlarla kendisi arasındaki bağlantı... İnançla düşüncenin bağlantısı... Tüm alanlardaki savaşların zafer-hezimet bağlantısı... Tüm bunlar İslâm cemaatinin zafer veya hezimetleriyle yakından ilgili olan temel faktörlerdir. Çünkü ilahi hayat sistemi büyük bir alana yayılmıştır. İnsanın kişiliği yanında tüm hayatını da kapsamaktadır. Boyutları, noktaları ve uzantıları birbirine girmiş büyük bir alan... Aynı zamanda hem mükemmel hem de kapsamlı... Bu bakımdan eğer söz konusu alanlardaki nokta, boyut ve uzantılar arasında bir uyumsuzluk veya karışıklık meydana gelirse genel plan bir takım boşluk ve arızalara maruz kalacaktır.

Bu özgün gerçek, insan hayatını, bölünme ve parçalanmaya meydan vermeden tüm yönleriyle ele alan kapsamlı ve kusursuz ilahi sisteme mahsus bir ayrıcalıktır. Yani insan kişiliğini ve hayatı tüm boyutlarıyla kuşatan, aralarında bulunan girift bağlantıların tümünü tek elde toplayan, sonuç olarak da bu bağlantıların tümünü düzen ve uyum içinde; basireti köreltmeden, hayatın parçalanma ve bozulmasına meydan vermeden çalıştıran ilahi sistemin özelliğidir.

4. Dördüncü bir gerçek... İslâm eğitim yönteminin özelliğiyle ilgilidir... Çünkü İslâm, müslüman cemaatini olaylarla, olayların kalpte doğurduğu duygu, etki ve tepkilerle ele alıp eğitir. Daha sonra da bu olaylara göre değerlendirir. Bu değerlendirmesinde olaydan etkilenen insan kişiliğini tüm yönleriyle incelemeye tâbi tutar. İslâm'ın bundan maksadı, bu etkiyi dosdoğru rayına oturtmak ve bilinmesi istediği gerçeği sarsılmaz bir şekilde gönüllere yerleştirmektir. Çünkü bu değerlendirmede dikkatleri üzerinde toplayıp aydınlatmadığı, insanın yapısında var olan girift ve gizli yönleri açığa çıkarmadığı hiç bir boyut, hiç bir hatırlayış veya hiç bir düşünce yoktur. İnsanın her şeyi apaçık ve tüm gerçekliğiyle görebileceği bir değerlendirmedir, bu...

Saflara karışan uşakların (hainlerin) ortaya çıkması, cemaatin aydınlık bir ufukta temizlenip arınması, his, düşünce ve değer yargılarının düzelmesi, sarsılmaz İslâm düşüncesinin ve sağlıklı bir İslamî hayatın dayanağı olan ilkelerin kök salması; bu değerlendirmenin bir sonucudur. Ki tüm bunlar, her yerdeki müslüman cemaatin başına gelebilecek olayları -en geniş boyutuyla- aydınlatmaya ve eğitim görerek yetişmeye vesile olacak hususlardır.

5. Beşinci bir gerçek... İlahi sistemin uygulanabilirliğiyle ilgilidir. Her şeyi fiilen uygulamak bu sistemin vazgeçilmez bir özelliğidir. Çünkü pratik hayat

içindeki etkinliği buna bağlıdır. Bu nedenle İslâm, sadece teorik ilkeler veya sadece soyut direktifler sunmaz. O, fiilen uygulanır. Teori ve direktiflerini pratik hayatın içinde gerçekleştirir.

6. İlahi emirlerden öğrendiğimiz son bir gerçek... Bu, -Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardımıyla- yeni bir İslâmi hayata başlamak üzere koyulduğumuz yolda bize fayda getirecek bir gerçektir... O da şu; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hayat sistemi değişmezdir. Değer, yargı ve ölçüleri de değişmezdir. Değişen; yani bu sisteme yakınlaşan veya ondan uzaklaşan, düşünce ve davranış yöntemlerinde yanılan veya isabet eden ise, insandır. Kur'an nizamı, kendi çizgisinden sapan kimseleri, hatalı olarak nitelemektedir. Çizgiden sapanlar olarak nitelemektedir. Bu kimselerin hata ve sapmalarına -makam ve değerleri ne olursa olsun- kesinlikle göz yummaz. Böyle insanlara uymak için kendisi asla çizgiden çıkmaz. Bundan şunu öğreniyoruz:

Hayat sistemini kötülemek pahasına kişileri suçsuz göstermek mümkün değildir. İslâm ümmeti için en önemli şey, hayat sisteminin ilkelerini ayakta tutmaktır. Yani önemli olan; bu ilkelerin olanca açıklık, kesinlik ve netliğiyle varlığını sürdürmesidir. Çizgiden sapıp yanılgıya düşen kimseleri ise, -kim olursa olsun- hak ettikleri şeyle vasıflandırmaktır. Bu sapma ve yanılgılar, sistemi saptırıp değer, yargı ve ölçülerini değiştirme pahasına haklı gösterilemez. Çünkü sistemin saptırılıp değiştirilmesi, büyük müslüman şahsiyetleri yanılgı ve sapmayla nitelemekten -İslâm için- çok daha tehlikelidir. Çünkü kişilerden daha büyük ve daha devamlı olan sistemdir.

Müslümanların tarih boyunca işledikleri her şey veya takındıkları her tavır, İslâm'ın tarihsel pratiği demek değildir. Çünkü İslâm'ın tarihsel pratiği, İslâm hayat sistemine, değişmez ilke ve ölçülerine tıpa tıp uygun olan davranış ve tavırlardan ibarettir. Aksi takdirde işlenen hata ve sapmaları da İslâm'a ve İslâm tarihine mal etmek gerekir ki; bu da mümkün değildir. Çünkü bu sapma ve hataların sorumluları; onları işleyen kimselerdir. Öyleyse kim hak etmişse hata, sapma veya İslâm'a aykırılıkla nitelenmesi gereken odur.

Hiç kuşkusuz İslâm Tarihi, müslümanlıkları söz veya isimde kalmış kimselerin tarihi değildir. Çünkü İslâm tarihi; insanların düşünce ve davranışlarında, hayat biçimleri ve toplumsal düzenlerinde yaşayan gerçek bir İslâmî uygulamanın tarihidir. İslâm, sabit bir merkezdir. İnsan hayatının değişmez bir çerçevede etrafında döndüğü bir merkez. Eğer insanlar bu çerçeveden çıkarsa ve insanlar bu merkezden tamamen koparsa o zaman, onlar kim, İslâm kim?! İslâm dışı davranış ve eylemlerin İslâm'a mal edilmesi mümkün mü?! Bu davranışlarla İslâm'ı yorumlamaya kalkışmak mümkün mü?

Doğrusu böyle bir durumda; yani İslâm hayat sisteminin dışına çıkıp onu bizzat yaşamamaları durumunda onları *"müslüman"* diye nitelemek bile

mümkün değildir. Çünkü onlara *"müslüman"* demek, isimle müslüman olmalarına veya ağızlarıyla kendilerine *"müslümanız"* demelerine değil, İslâm hayat sistemini hayatlarında uygulamalarına bağlıdır.

7 - Bu Dinin Fıkhı

Bu dinin fıkhı, İslâmî pratikten yoksun bir boşluğun ürünü değildir. Aynı şekilde bu fıkhın İslâmî bir pratik olmadan yaşanıp anlaşılması da mümkün değildir. Çünkü İslâm fıkhı, İslâmı uygulayan bir toplumun içinden doğar. Bu toplumun hareketi içinden... Yani pratik İslâmî hayatın gereği olan davranışlardan... Hiç kuşkusuz İslâm fıkhı, İslâm toplumunu doğurmamıştır. Çünkü -aksine- hareket halindeki İslâm toplumunun eseridir, İslâm fıkhı... Yani müslümanca bir hayatın ihtiyaçlarından doğan hareketlenmenin bir ürünüdür. Bu iki tarihsel gerçeği bilmenin büyük önemi vardır. Zira İslâm fıkhının özgün yapısını ve fıkhî hükümlerin hareketlilik niteliğini anlamak bu iki gerçeği bilmeye bağlıdır.

Çağımızda derlenmiş halde bulunan delil ve hükümleri; bu iki gerçeği kavramadan, delillerin nazil olup hükümlerin ortaya çıktığı konum ve şartları bilmeden, bu delillerin cevaplayıp yönlendirdiği ve bu hükümlerin şekillenip içinde uygulandığı hava, ortam ve durumu düşünmeden ele alan kimseler...

Evet bunu yapan kimseler, kesinlikle fâkih olamazlar. Sanki bu hükümleri, pratiği olmayan bir hayatın ürünüymüş gibi, pratiksiz bir ortamda yaşaması mümkünmüş gibi uygulamaya çalışan günümüzün bu insanları, fâkih olamazlar. Bu dinin de, fıkhın da özgün yapılarını kesinlikle kavrayamazlar. Çünkü hareket fıkhı, ölçü olarak pratik hayatı ele alır. Nassların indiği ve hükümlerin içinde biçimlendiği pratik hayatı... Sonra hareket fıkhının gereği olarak bu pratik hayat, ilgili delil ve hükümlerle uyum içinde bulunan bir bütündür. Parçaları birbirinden kopmaz bir bütün... Yani bir tek parçanın kopmasıyla özellik ve ayrılmazlığı kaybolan bir bütün... İşte bundan dolayı, ilk doğduğu andaki ortamın, havanın, durumun ve şartların temel öğelerini yansıtmayan yani pratiksiz bir ortamda başlı başına yaşayan bir tek fıkıh hükmüne rastlanamaz.

Kesin olan şu ki, fıkhı hükümler pratiği olmayan hayatın ürünü değildir. Pratiksiz bir ortamda yaşaması da mümkün değildir. Çünkü hareket fıkhı, evrak üzerinde kalan fıkıhtan tamamıyla ayrılmaktadır. Evrak fıkhıyla aynı kaynağa ve aynı dini nasslara dayandığı halde ayrılmaktadır... Deneyler şunu kesinlikle gösteriyor ki; bu dinin gerektirdiği harekete katılmayan kimseler, bu dini anlayamazlar. Kitaplar üzerinde ne kadar araştırma yaparlarsa yapsınlar, gene de anlayamazlar. Çünkü tüm bunlar, soğuk ve donuk araştırmalardır. Çünkü bu dinin apaçık gerçekleri, bu dinin insan hayatına girmesi uğrunda cihad hareketi içinde olan kimselere görünüyor. Kitapların arasında boğulup evraka bağlanmış

kimselerin bu gerçekleri görmesine imkân yoktur.

Bu dinin fıkhı, hareketli ortamların ürünüdür. Bu dinin fıkhı hareketin zorunlu olduğu bir ortamda yerinde çakılıp kalmış bir fâkihten alınamaz. Hiç kuşku yoktur ki, İslâm fıkhı, İslâmî bir hareketle ortaya çıkar, önce din bulunacak ki, fıkıh bulunsun. Bunun tersi mümkün değildir, doğru değildir. Yani en başta bulunması gereken şart, sadece Allah'a tedeyyün (boyun eğip, itaat) etmektir.

Bundan sonra sıra bunu kabullenen toplumun bulunmasındadır. Allah'tan başkasına tedeyyün (boyun eğip, itaat) etmeyen, cahiliyenin kanun, adet ve geleneklerini bir yana atan ve beşer kanunlarının hiç bir hayat alanında egemen olmasını kabullenmeyen bir toplum... Bu toplum varolduktan sonra hiç kuşkusuz fiilen yaşamaya başlayacaktır, İslâm şeriatinin genel ilkeleri doğrultusunda bir yaşama... Bunun yanında şeriatin aslında varolan cüz'i hükümlere de uyulacaktır. Ve sadece Allah'a tedeyyün (boyun eğip, itaat etmek) esasıyla ve bu tedeyyünü (boyun eğip, itaat etmeyi) sağlayan İslâm şeriatinin uygulanmasıyla fiilen hayata başlandığı anda bir takım hukukî sorunlar ortaya çıkacaktır. Yeni pratik hayatın gereği olan yeni durumlara karşı bir takım cüz'i sorunlar... İşte burada, sadece burada fıkhı hükümler çıkarılmaya başlanır. Ve sadece burada İslâm fıkhı gelişmeye başlar. Demek ki bu dinin gereği olan hareket olmadan fıkıh da olamaz.

Fıkhın gelişmesini sağlayan tek şey, bu dinle harekete geçmektir. Görülüyor ki, bu dinin fıkhı, pratik hayatın sıcak havasından tamamen uzak olan soğuk ve donuk kağıt yığınlarından çıkmamıştır... Bu dini anlayan gerçek fâkihlerin, tüm bilgilerini bu dinle hareket etmelerinden edindiklerini görüyorsak, nedeni budur. Bu dini anlayan fâkihlerin, toplumsal bir fiili hareket kaynağı olan İslâm dininden fıkıh aldıklarını görüyorsak, nedeni budur.

Çünkü İslâmî bir hayat yaşamak, İslâm yolunda savaşmak ve fıkhı, pratik bir hayat hareketinin gereği olarak uygulamak; söz konusu hareketin varlığına bağlıdır.

Ya bugünümüzde olan ne? Hani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına tedeyyün (boyun eğip, itaat) etmeyi reddeden müslüman toplum? Hani hiç bir kula fiilen tedeyyün (boyun eğip, itaat) etmeyen toplum? Hani sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatini kendisine kanun alan toplum? Hani bu temel şeriat kaynağı dışından herhangi bir kanun almayı fiilen reddeden toplum?

Böyle bir İslâm toplumunun fiilen varolduğunu hiç kimse iddia edemez. Bu bakımdan İslâm'ın metodunu ve tarihini anlayan hiç bir müslüman, İslâm fıkhının biricik yaşam kanunu olmasını peşinen kabullenmeyen toplumların gölgesindeyken *"İslâm Fıkhının Gelişimi"* çabalarına katılamaz. Çünkü ciddi müslümanın asıl görevi, en başta sadece Allah'a tedeyyün (boyun eğip, itaat)

edilmesini sağlamaktır.

"Hakimiyet sadece Allah'ındır" ve *"Allah'ın şeriatine dayanmayan bir yasama tanınmaz"* ilkelerini yerleştirmektir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriati olmadan, O'na dindarlık yapılamaz. Bazı kimselerin, İslâm fıkhını uygulayıp hayatına esas yapmayan bir toplumun gölgesinde *"İslâm Fıkhının gelişimiyle"* uğraşmaları gerçekten boş, anlamsız ve bu dinin ciddiyetiyle bağdaşmayan bir şeydir.

Kitap ve soğuk evrak yığınları içinde boğulmuş bir kimsenin bu dinde fakih olacağını beklemek, bu dinin tabiatıyla hiç bağdaşmayan yüz kızartıcı bir cehalettir. Çünkü olanca dinamizmiyle akan hayattan ve bu dinin pratik yaşamdaki hareketliliğinden dışlanmış bir şeriatten fıkıh kurallarını çıkarmaya imkan yoktur.

- Müslüman toplum, sadece Allah'a tedeyyün (boyun eğip, itaat) etmenin bir ürünüdür.

- İslâm fıkhı ise, bu İslâm toplumunun bir ürünüdür.

Bu sıralamanın bulunması, bir zorunluluktur.

- Yani en başta sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tedeyyün (boyun eğip, itaat) edip, sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatini uygulamaya azmeden bir müslüman toplum bulunacak.

- Bu yeni doğan toplumun durumuna uygun olan ayrıntılı bir İslâm fıkhı ise, bundan sonra - önce değil - bulunacaktır. Yani önceden hazırlanmış bekleyen bir İslâm fıkhı söz konusu değildir.

Bunun nedeni şudur: Özgün yapısı gereği olarak her bir fıkıh hükmü, genel şeriat kanunlarının uygulaması demektir. Belirli bir yapıdaki ve belirli şartlardaki pratik bir vakaya uygulanışı... Bu vakaları doğuran şey ise, İslâmi çerçevenin -dışında değil- içindeki hayat hareketidir. Bu vakanın durumunu, şeklini ve biçimini de belirleyen bu harekettir. Dolayısıyla bulunan hüküm de bu vak'aya göreydi. Kitapların içinde hazır halde bulunan hükümler, ilahî şeriatin fiili egemenliğine dayalı müslümanca bir hayatın yaşandığı zamanlar için konulmuştur. Yani o gün için varolan vakalar için...

Bu hükümler o zaman için soğuk ve donuk değildi. Tam tersine diri ve canlılık dolu hükümlerdi, öyleyse bugün bize düşen görev, aynı yola bu tür vakalar için başvurmaktır. Buysa en başta, müslüman bir toplumun bulunmasını gerektiriyor. Yani kanunlarında Allah'tan başkasına tedeyyün (boyun eğip, itaat) etmeyen ve -başkasından değil- sadece Allah'ın şeriatından hükümler çıkaran bir toplumun... Bu dinin ciddiyetiyle bağdaşan ciddi ve verimli çabalar o zaman gerçekleşir. Basiretleri açan cihad, o zaman gerçekleşir. Bu dinin gerçek fakihi olmak, o zaman gerçekleşir. Bunun dışında yapılacak bir şey, İslâm'ın doğal

özelliğiyle çelişen bir ciddiyetsizlikten öteye geçmiyecektir.

"İslâm Fıkhının Gelişimi" perdesi altında gerçek cihad görevinden kaçıştan öteye gidemeyecektir. Evet gerçek cihaddan bir kaçış... Oysa ki, bunun yerine yapılması gereken şey, kusur ve zaafların itiraf edilmesidir. Cihadtan geri kalanlarla yan yana oturulduğu için Allah'tan af dilemektir. Şimdiki görevin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* yolunda cihad olduğunu bilmektir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tüm yeryüzünde İlahlığının yerleşmesi ve O'nun egemenliğini gasb eden tağutların uzaklaştırılması için cihad... İslâm fıkhı, kesinlikle pratiksiz bir hayattan doğmaz. Pratiği olmayan bir ortamda yaşayamaz. Evrak ve beyinlerden doğamaz. Çünkü o, pratik bir hayatın ürünüdür. Ama herhangi bir hayatın da değil... Kesinlikle müslümanca yaşayan bir toplum hayatının ürünüdür, öyleyse en başta bu müslüman toplum bulunmalıdır. Doğal nitelikteki yapısıyla varolan bir müslüman toplum... İşte İslâm fıkhının içinde doğup geliştiği ortam budur. Bu toplumun oluştuğu durumda ise işler tamamen değişiktir.

Günümüz araştırmacılarının asıl talihsizliği; mevcut cahilî yaşamı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininin, kendisini uydurmak zorunda olduğu bir esas olarak düşünmeleridir. Gerçekte ise durum böyle değildir. Çünkü aslolan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinidir. İnsan, kendisini ona uydurmak zorundadır. Cahiliye hayatını yıkıp değiştirmek zorundadır. Çünkü başka türlü kendisini bu dine uyduramaz. Ne var ki bu devirip yıkmanın da tabiî olarak bir tek yolu vardır. O da cahiliyeye karşı harekete geçmektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzündeki ilâhlık ve alemlere Rab'liğini gerçekleştirmek ve insanları, sadece ilahi şeriatı egemen kılmak suretiyle tağutların kulluğundan kurtarmak için harekete geçmek...

Bu hareketin bela, çile ve imtihanlarla karşılaşması kaçınılmaz bir şeydir. Bunun sonucunda kimileri fitneye kapılıp gider, kimileri dinden döner, kimileri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya verdiği sözde durup görevini yaparak şehid olur, kimileri de sabırla yoluna devam eder. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kendileriyle kavimleri arasında hakla hükmedinceye değin ve yeryüzünde dininin hükümranlığını sağlayıncaya kadar sürecek bir deneyim ve imtihandır bu... İşte İslâm nizamının hayata geçmesinin tek yolu budur. Bu nizamı kurmak için harekete geçen kimselerin İslâmî özellik ve ölçülerle bezenmelerinin yolu budur. Bu nizam kurulduktan sonra ise elbette ki, bu insanların değişik nitelikteki hayatî ihtiyaçları olacaktır. Cahiliyye toplumlarının ihtiyaçlarından özü itibarıyla farklı olan ihtiyaç ve arzuları... Ve bunları farklı şekillerde giderme yolları...

İşte fıkhî hükümler, böyle bir ortamdaki müslüman toplumun hayatı ışığında çıkarılabilir. Diri ve hareketli bir İslâm fıkhı böyle bir toplumda

doğmaya başlar. İslâm'dan yoksun bir ortamda değil... İstekleri, ihtiyaçları ve problemleri belirlenmiş olan bir ortamda...

Yukarıda değindiğimiz gibi günümüz insanlarının asıl aldanma noktası, mevcut toplumları, İslâm toplumları diye varsaymaktır. Evrak yığınlarından edindikleri İslâm fıkıh hükümlerini bu toplumlara uygulamak istemeleridir. Yani söz konusu cahiliye toplumları bu organik yapılarıyla, bu düşünce, bu duygu, bu değer ölçü ve yargılarıyla ayaktayken evrak fıkhıyla uğraşmalarıdır.

Bu talihsizliğin bir diğer nedeni de mevcut cahiliye toplumlarının pratik ve yapısal durumlarını esas olarak kabullenmektir. Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* dininin kendisini ona uyarlamak, ona göre değiştirmek, geliştirmek ve dönüştürmek zorunda olduğu bir esas olarak... Bu toplumların, İslâm dışı yaşamından ve İslâmî çerçeveyi bırakışından doğan ihtiyaç ve problemlerini gidermek için, *"İslâmî hükümlerin değişmesi gerekir"* diyor bu kimseler.

Öyle sanıyoruz ki, İslâm'ın; davetçilerin gönlünde en yüce makamı işgal etme zamanı gelmiştir. Bu bakımdan onu, cahiliye hayat şartlarına, cahiliye toplumları ve cahiliye ihtiyaçlarına uşak yapamazlar. İnsanlara ve kendilerinden fetva isteyen kimselere özellikle; "Önce siz İslâm'a gelin, her şeyden önce onun hükümlerine siz boyun eğin!" demeleri zamanı gelmiştir.

Yahut başka bir ifadeyle; "En başta siz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinine girin. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına kulluk etmeyeceğinizi ilan edin. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka ibadete layık hiçbir ilâhın bulunmadığına en başta siz şehadet edin" demek zorundadırlar.

Ama bu şahidliğin de gerçek muhtevasına uygun olması lazımdır. Yani iman ve İslâm'ın vazgeçilmez dayanağı olarak: "La ilahe illallah (Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilâh yoktur)" şehâdetini getirmek... Bu da gerek yeryüzündeki ve gerekse gökyüzündeki ilahlığı sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya has kılmaktır.

İnsanlık hayatında sadece onun rabliğini, yani sadece O'nun hakimiyetini gerçekleştirmektir. İnsanlık hayatını, kula kulluk esasından kurtarmaktır. Bunun da yolu, kulun kulluğuna son vermek ve kulun kula koyduğu kanunları kaldırmaktır. Eğer insanlar veya insanlardan bir grup bu daveti kabul ederlerse, müslüman topluma doğru ilk adım atılmış demektir.

Varlık alemine ilk adımlarını atmış demektir, İslâm fıkhının tüm diriliğiyle ortaya çıkacağı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatine fiilen teslim olmuş müslüman toplumun ihtiyaçları nisbetinde gelişecek bir uygulama alanı meydana gelmiş demektir. Böyle bir toplum kurulmadan önce fıkıh ve düzenleyici hükümler alanında da çalışmak ise kendi kendini aldatmaktan başka bir şey değildir. Havaya tohum atmaktan başka bir şey değildir. Çünkü İslâm fıkhı,

İslâmsız bir alanın ürünü değildir. Tıpkı havaya atılan tohumun üreyemeyeceği gibi... İslâm fıkhıyla sadece düşünce planında uğraşmaya gelince; Bu, yapılabilir. Çünkü bir tehlikesi yoktur. Bununla beraber bu, İslâm yolunda bir çalışma sayılamaz. Çünkü bu iş, bu dinin metodu ve doğal yapısı gereği olan bir iş değildir.

Aslında rahatlık ve selamet taraftarı olan kimseler için en iyi yol, edebiyat, sanat veya ticaretle uğraşmaktır. Böylesine İslâmsız bir ortamda bu kimselerin yaptığı gibi, İslâmî bir iştir gerekçesiyle fıkıhla uğraşmak; öyle sanıyorum ki, ömrü ve ahiret sevabını boşa harcamaktan başka bir şey değildir. (Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* en iyi bilendir.) Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dini, aşağılık bir hizmet aracı, cahiliye toplumunun ihtiyaçlarını karşılamaya âmâde bir uşak değildir. İslâm'dan kaçan, onu reddeden, şeriate ve şeriatin egemenliğine boyun eğmediği halde kimi sorun ve ihtiyaçları için zaman zaman hükmüne başvurmakla onu alaya alan bir cahiliye toplumunun... Çünkü bu dinin fıkıh ve hükümleri İslâmsız bir ortamda doğamaz ve yaşayamaz. Çünkü İslâm'ın doğuşu ve doğuş aşamaları, sürekli olarak aynıdır. Cahiliyeden İslâm'a geçiş, hiç şüphesiz kolay ve rahat değildir. Hiç bir zaman da böyle olmamıştır. Boş bir ortamda fıkhî kalıplardan hükümler çıkarmakla başlangıç yapılamaz.

"İslâm'ın toplumsal düzeni kurulduğu zaman bu hükümler uygulanır" diye bu tür hükümler hazırlamakla cahiliyeden çıkılamaz. Sonra pratiksiz bir ortamda peşinen hazırlanan bu hükümler, hiç bir zaman başlangıç noktası olamaz. Cahiliyeden İslâm'a geçişin başlangıcı olamaz.

İslâm'a geçişi istenen bu cahiliye toplumlarının tek eksiği elde hazır bekletilen fıkhî hükümler değildir. Bu geçişteki zorluğun nedeni, İslâm'ın mevcut fıkıh hükümlerindeki yetersizlik değildir ki bu, *"kalkınmış toplumların ihtiyaçlarına uyarlamak"* gibi bir sorun ortaya çıksın. Kimilerini aldatan ve kimilerinin aldanmasına neden olan buna benzer daha nice oyalamaca söz konusudur. Hayır!... Çünkü cahiliye toplumlarının İslama geçişlerini engelleyen asıl sorun, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakimiyetini reddeden tağutların varlığıdır. İnsanın yeryüzü hayatında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Rablik ve İlahlığını tanımayan ve -dinin zaruri ve bilinen hükümleri dolayısıyla- İslâm'dan tamamen kopmuş tağutların varlığıdır.

İkinci sorun ise Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı bırakıp bu tağutlara tapınan bazı halk yığınlarının varlığıdır. Yani bu tağutları, bağlılık, tabiiyyet ve tedeyyünleriyle itaat edilen birer Rab haline getiren yığınların varlığı... Bu tapınmalarıyla tevhidi bırakıp şirke giren yığınların varlığı...

İslâm'a göre şirkin en belirgin muhtevalısı, bu tür şirktir. Çünkü cahiliye bu tür yollarla yeryüzünde düzenini kurmaktadır. Cahiliyenin, maddî güçten çok, düşünce gücüne dayanması da bundan ileri gelmektedir.

Şu halde fıkhî hükümlerle uğraşmak, cahiliyeye yeterli bir güçle karşı koymayı sağlamaz. Cahiliyeye karşı ortaya konacak yeterli güç, yeniden İslâm'a davet etmektir. Bunun yanısıra da harekete geçmektir. Cahiliyenin dayanak noktalarına karşı yeterli olan bir hareket... Bundan sonra da cahiliyeye karşı yapılan İslâm davetinin gerek ve sonuçları neyse o, gerçekleşecektir. Bunu da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hak hükmü izleyecektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya teslim olmuş kimselerle kavimleri arasında verilecek hak hükmü...

İşte fıkıh hükümlerinin gelişi bu hükmün gerçekleşmesinden sonradır. Bu hareketli ve diri ortamda yeni doğmuş bu toplumun günlük ihtiyaçlarını -o günkü durumun gerektirdiği- ölçü, biçim ve nitelikte karşılayacak doğal bir fıkıh... Bu toplumla beraber doğal olarak ortaya çıkan bir fıkıh...

Ki bu da hiç kuşkusuz gaybı ilgilendiren, peşinen kehanette bulunmayı imkansız kılan ve günümüz şartlarında bu dinin ciddiyetine yakışır tarzda bir çalışmaya el vermeyen bir husustur. Yalnız bu, *"Kitab ve Sünnet'te yer alan şeriat hükümleri şu anda hiç yoktur"* demek değildir. Bu hükümlerin şer'i yönüyle fiilen mevcut olmadığı demek değildir. Çünkü demek istediğimiz şudur:

"Kendisi için bu hükümlerin konulduğu toplum" mevcut değildir. Yani bu hükümlerin sadece orada uygulanacağı, başka bir ortamda yaşamayacağı İslâm toplumu şu anda bilfiil mevcut değildir. Öyleyse bu hükümlerin fiilen varlığı, doğrudan doğruya bu toplumun varolmasına bağlıdır.

Bu hükümlere bağlı kalmak, cahiliye toplumundan ayrılarak yeryüzünde İslâm Nizamını kurmak için cahiliyeye karşı harekete geçen herkesin boynunda bir yükümlülüktür. Cahiliyeye ve cahiliyenin ilahlık iddiasındaki tağutlarına ve tağutlara boyun eğip Rablik konusunda şirk koşmaya rıza gösteren yığınlara karşı, bu dinle harekete geçen herkesin boynunda bir borçtur. Bu, böyle devam edecektir.

İslâm'ın, değişmez doğuş özelliğini bu şekliyle kavramak, bir başlangıçtır. Varolan cahiliye toplumlarına karşı İslamî bir harekete girişmenin, gerçek başlangıç noktası budur. Varlık aleminden kaldırılan bu dini, tekrar fiili hayata geçirmenin başlangıç noktası... Çünkü bu dinin, son iki asır içinde beşer kanunlarının yerini işgal etmesiyle fiili varlığı kesilmiştir.

İslâm'ın gerçek varlığı yeryüzünden o zamandan beri silinmiştir, öyle ki, İslâm'dan geriye, bu dine duygusal yakınlığı olan kimseleri uyuşturmaya yarayan cami ve minarelerden öte, dua ve alamet türü ibadetlerden başka bir şey kalmamıştır. Çünkü bu kimseler, İslâm'ın kesinlikle ortadan kaldırıldığı bir ortamda kendilerini hayır içinde sanmaktadırlar. Gerçekte ise; İslâm toplumu, camiler bulunmadan önce, alamet türü ibadetler bulunmadan önce bulunur. Yani bu toplum (İslâm toplumu), insanlara; *"Sadece Allah'a kulluk/ibadet ediniz; sizin ondan başka ibadete layık bir ilahınız yoktur"* denildiği gün varolmuş, demek-

tir.

Bu ilanla, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya kulluk edildiği gün bulunmuş demektir. Bu kulluk (o an için) alamet türü ibadetlerle temsil olunmasa da varolmuştur. Çünkü alamet türü ibadetler, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya kulluk esası kabul edildikten sonra farz kılınmıştır. Çünkü bu tür ibadetlerin, ilke olarak sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tedeyyün (boyun eğip, itaat) etme esasına dayanması gerekiyor. Kanunî hükümlerin inişi, hep bu ilkeden sonra olmuştur. Sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tedeyyün (boyun eğip, itaat) eden kimseler, ne zaman ki yeryüzünde maddi bir egemenlik sahibi olurlarsa, kanunî hükümler, işte o zaman inmeye başlamıştır. Bizzat kendilerinin yaşadıkları hayatın ihtiyaçlarına göre fikhî hükümler çıkarılmıştır. Kimisi doğrudan kitap ve sünnet'le gelen, kimisi de bu iki kaynağa dayalı olarak çıkarılan hükümler... İşte biricik yol budur. Bunun dışında başka bir yol da yoktur. Sözlü davet ve hükümleri açıklama yoluyla halkın İslâm'a geçişinin sağlanmasından daha kolay bir yol yoktur. Yani ilk bakışta en kolay görünen yol budur. Ne var ki bu düşünce sadece bir kuruntudur. Çünkü İslâm'ın her defasında başvurageldiği yavaş ve süreli davet yolu olmadan halk yığınlarının cahiliyeden ve tağutların boyunduruğundan İslâmî bir hayata geçişi asla mümkün değildir. Yani bu geçişin tabiî olan yolu şudur:

Davayı bir kişi başlatır. Bilahare bir öncü kadro bu kişiyi izler. Daha sonra bu öncü kadro da cahiliyeye karşı harekete geçer. Bu hareket ise Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kavimleriyle kendileri arasında hakla hükmedip yeryüzünde hükümran olmalarını sağlayıncaya kadar devam eder. Bundan sonra da insanlar, akın akın Allah'ın dinine girerler. Allah'ın dini ise Allah'ın şeriat, nizam ve hayat programıdır. Allah'ın, insanlardan bundan başkasını kabul etmediği dinidir:

> *"Kim İslam'dan başka bir din ararsa, bu, hiç şüphesiz kendisinden kabul olunmayacaktır."* (3 Al-i İmran/85)

8 - Dinin Afeti

Genellikle bu dinin afeti, bu dinin adamları olan gruptan ileri gelmektedir. Din adamlarının afeti ise, fesada uğradıkları sıralarda sözü konusundan yani gerçekleri *"din adamlığı"* adı altında saptırmaya yarayan bayağı bir araç haline dönüştükleri sıralarda... Kur'an-ı Kerim, kitap ehlinden bir grubu anlatırken bu hali dile getirmektedir:

> *"Onlardan bir grup var ki, kitapta olmadığı halde kitaptandır sanasınız diye dillerini eğip tahrifat yaparlar ve "Bu, Allah*

katındandır" derler. Halbuki o, Allah katından değildir. Ve onlar bile bile Allah adına yalan söylerler." (3 Al-i İmran/ 78)

Bu kimseler, kendi kitaplarında bulunan ayetleri saptırıyorlardı. Belirli bir takım kararlara varmak için dil oyunlarıyla tahrifat yapmaya kalkışıyorlardı. Üstelik bu tahrifatın, ayetlerin gerçek anlamını ifade ettiğini ileri sürüyorlardı. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kastının böyle olduğunu iddia ediyorlardı. Gerçekte ise bu kararları, Allah'ın diniyle temelinden çatışıyordu. Bu davranışlarıyla onlar, pek çok dinleyicinin gerçek dini ve ayetlerin gerçek anlamını; yeltendikleri bu yalancı ve sahte kararlardan ayıramayacağını hesaplıyorlardı.

Günümüzde biz, bazı din adamları arasındaki bu tip kimseleri çok iyi tanıyoruz. Yani bu dine zulmen nisbet edilen kimseleri... Dini, çıkarları uğrunda kullanan kimseleri... Dini, her tür keyfiliğe âmâde kılan kimseleri... Ayetleri keyfice yönlendirenleri... Nasları heva ve heveslerin peşinde sürükleyenleri... Maslahat ve çıkar gördükleri her yerde, elde edilecek bir dünyevi hedefin söz konusu olduğu her zaman, bu dinin nasslarını başka yönlere çekenleri... Hevai arzuların peşinde koşa koşa yorulan ve bu nassları egemen olan hevailiklere uydurabilmek için eğip büken kimseleri... Kelimeleri; bu dinle ve bu dinin gerçekleriyle çatışan düşüncelere uydurabilmek için asıl yerinden saptıranları... Her hangi bir Kur'an ayetini, uğrunda yüz suyu döktükleri egemen bâtıl görüşlere uydurabilmek için çaba harcayıp en ufak bir lafzî ilginin peşinde koşanları... Derler ki: *"Bu, Allah'ın katındandır."*

Halbuki o, Allah'nın katından değildir. Ve onlar bile bile Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* adına yalan söylerler.

Bu afet, sadece kitap ehliyle ilgili olan bir afet değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinini hafife alan her ümmetin başına gelen bir afettir bu... Dünyevî bir menfaat uğruna yüz suyu dökerek beşeri arzuları razı etmeye çalışmak bu afetin bir sonucudur, ilmi dürüstlüğün yozlaşıp kalbin günahla dolması; yani Allah'ın üzerine yalan söyleme günahının yüklenilmesi de bunun sonucudur. Çünkü hak kelimeler; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kullarına yaranabilmek için, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın diniyle çatışan serseri zevklere uydurabilmek için asıl yerlerinden saptırılmaktadır.

İşte bu din adamı örnekleri; yani Allah'ın kitabını dil oyunlarıyla bir saptırma maddesi haline getiren, kelimeleri asıl yerlerinden kaydıran, Allah'ın ayetlerini bir dünyalık çıkar uğruna keyfi görüşlerin doğrultusunda yorumlayan bu tür din adamları; hiç kuşkusuz eğri yolda yürüyenlerdir. Sırat-ı müstakimi istemeyen kimselerdir. İstikametten kopup eğrilikten yana olanlardır. İstikametin, yani dosdoğru yolun, bir tek biçimi vardır. O da Allah'ın gösterdiği yolda yürümektir. Allah'ın metod ve şeriatını izlemektir. Bunun dışındaki her

şey, hiç kuşkusuz eğriliktir. Eğrilikten yana olmaktır. Ve Ahiret hayatını inkârla sonuçlayan tavır da budur. Çünkü Ahirete inanıp Rabbine döneceğini bilen bir kimse, Allah yolunda bir engel olamaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın metod ve şeriatinden ayrılamaz.

> *"İnsanları Allah'ın yolundan (İslâm'dan) önleyip onu eğri olarak (halka göstermek) isteyen kimselerdir, (o melun zalimler.) Ve onlar kesinlikle Ahireti de inkar ediyorlar." (11 Hûd/19)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatini beşerî zevklerin doğrultusunda yorumlayan kimselerin gerçek tasviri (tanımı), işte budur. Bu tür kimselerin gerçek niteliklerini ve içlerindeki asıl niyetleri ortaya koyan bir tanımlamadır bu...

Din adamlarının afeti, hiç kuşkusuz dinin bir çıkar ve kazanç aracı haline gelmesiyle gerçekleşir. İticiliği ve sıcaklığı üzerinde olan bir inanç olmaktan çıkınca baş gösterir. Dini bir kazanç aracı olarak gördükleri içindir ki, kalblerinde olmayanı dilleriyle söylerler. Hayır yapmayı emreder ama kendileri yapmazlar. İyiliğe davet eder ama kendilerini unuturlar. Böylece hak kelimeleri, asıl yerlerinden saptırırlar. Beşerin zevk ve arzularına uysun diye ayetleri yorumlarlar. Dış görünümüyle nasslara uygun, ama gerçekte dinin hakikatıyla çelişir fetva ve teviller çıkarırlar. Ve tüm bunları ellerinde mal veya iktidar bulunan kimselerin zevk ve amaçlarına gerekçe bulmak için yaparlar.

İşte afet de budur. Kişinin, davet ettiği iyiliğe davranışlarıyla ters düşmesidir, afet... Gönüllere kuşku düşüren afet budur...

Sonra bu yalnız davetçi için değil, dava için de bir afettir. İnsanların kalb ve düşüncelerini bozan afettir. Çünkü güzel bir söz duyup da çirkin bir davranışla karşılaşan insanların *"söz-davranış çelişkisinden"* hayrete düşmemelerine imkan yoktur. Ruhların akideyle canlanan ışığını ve gönüllerin imanla yanan nurunu kaybeden insanların, -din adamlarına güvenlerini kaybettikten sonra- dine güven duymaya devam etmeleri zor bir şeydir.

Eğer bir kelime tüm cazibesine ve güzelliğine rağmen, ona inanan kimsenin kalbinde bir hareket meydana getirmiyorsa; ölmeye ve kaybolup gitmeye mahkumdur. Eğer bir insan söylediği şeyin canlı bir örneği ve yaşayan bir tercümesi haline gelmemişse, en başta kendisi onun hakkaniyetine inanmamış demektir. İnsanların bu kimseye inanıp güvenmesi de buna bağlıdır. Çünkü, eğer bir kelime, kişinin fiili hayatında yerini bulmuşsa, parlaklık ve güzelliği olmasa da insanları etkiler. Zira o kelime, asıl gücünü, güzelliğinden değil realitesinden almıştır. Güzelliğini, parlaklığından değil, doğruluğundan almıştır. Çünkü hayatın içinden fışkıran o kelime, bir hayat kaynağı haline dönüşmüştür. Ama her şeye rağmen sözle ile eylem inanç ile davranış arasında uyum sağlanması, kolay bir iş değildir. Basit bir yol da değildir. Çünkü bunun eğitime, çabaya ve

çalışmaya ihtiyacı vardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlı olmaya, O'ndan yardım ve hidayet beklemeğe ihtiyacı vardır.

Hayatın şart, gerek ve zorunlulukları, bir bireyi güçten düşürecek kadar çoktur. Gönülden inanıp çağrısını yaptığı davaya kıyasla pratik hayatın pek çok zorluklarıyla karşılaşır. Fani olan bir fert eğer sonsuz bir güçle ilişkide değilse zayıf kalmaya mahkûmdur. Ne kadar güçlü olursa olsun zayıf kalmağa mahkumdur. Çünkü şerrin, tağutun ve iğvanın güçleri ondan daha büyüktür. Bu güçleri bir, iki, üç yenebilir; ama onun da bir zaaf anına yakalanması kaçınılmazdır. O zaman da yenilgiye uğrayıp uçuruma yuvarlanır, geçmişini de, geleceğini de, mevcut halini de elden kaçırır. Ama eğer o, sonsuz ve öncesiz bir güce dayanmışsa hep güçlü kalacaktır. Tüm güçlerden daha güçlü... Arzu ve zaafına karşı güçlü... Sıkıntı ve zaruretlere karşı güçlü... Kendisine karşı koyan tüm güç sahiplerine karşı güçlü... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinini hakikaten bilip de buna rağmen sapıtıp başkalarından yana tavır koyan nice alimler gördük. İlmini geçici dünya iktidarlarının isteklerine âmâde edip, kasıtlı tahrifat ve bozuk fetvalar yönünde kullanan pek çok alim... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzü egemenliği ve hürmetlerine (dokunulmaz değerlerine) saldıran bu iktidarları ayakta tutmaya çalışan nice alim...

> *"Onlara, kendisine verdiğimiz ayetlerden (ilimden) uzaklaşıp şeytanı peşine takan ve sonuçta saptıranların saffına giren kişinin olayını anlat. Eğer dileseydik onu bu ayetlerimizle yüceltirdik. Ama o, alçalmayı istedi. Heva-heveslerine uydu. Onun durumu, kendisini uyarsan da uyarmasan da dilini çıkarıp soluyan bir köpeğin durumu gibidir. İşte ayetlerimizi yalanlayan kimselerin durumu da böyledir. Bu olayı anlat ki, üzerinde düşünebilsinler. Ayetlerimizi yalanlayıp nefislerine zulmeden kimselerin bu durumu ne de kötü bir örnektir." (7 A'raf/175-177)*

Bu olay, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ayetlerini bile bile yalanlayan, bildikleri halde istikamette yürümeyen herkesi kapsamaktadır. Beşer hayatında ne sık görülen bir olaymış bu!? Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinini bildikleri halde doğruya yönelmeyen kimseler ne de çokmuş!? Bir dünyalık çıkar uğruna ilimlerini, hak kelimeleri saptırmaya araç yapan, heva-heveslerine uyan ve böylece kendilerine sahip sandıkları hevaperest zorba hükümdarları memnun etmeye çalışan kimseler ne kadar da çokmuş!?

Çok gördük böylelerini...

"Yasama hakkı sadece Allah'ındır. Bunu, kendisi için iddia eden kimse ilahlık iddiasındadır, ilahlık iddia eden kimse kafir olmuştur. Onun bu iddiasını kabul edip kendisine uyan kimseler de kafir olmuştur" diye söyleyen "bilenleri" gördük. Ama bu ilmine rağmen, yani dinin bu zorunlu gerçeğini bilmesine

rağmen, yasama hakkını iddia eden ve bu iddiasıyla da ilahlık davası peşinde koşan tağutları destekleyen *"bilenleri"*... Yani kendisinin haklarında küfür hükmünü verdiği tağutları destekleyen kimseleri...

Bu tipten kimisinin, bir zamanlar faizin tümüyle haramlığı, başka bir zaman da faizin helalliği konusunda yazılar yazdığını gördük. Kimisini, fuhuşu ve fuhuşun halk arasında yayılmasını överken gördük. Bu ahlaksızlık batağını dini giysisiyle, dini ünvan ve kariyeriyle örtmeye çalışanları gördük. Acaba bu, *"Kendisine verdiğimiz ayetlerden uzaklaşıp şeytanı peşine takarak saptıran kişinin olayını"* en açık temsil eden bir örnek değil midir? Acaba bu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın söz konusu adamla ilgili olarak; *"Eğer dileseydik onu yüceltirdik. Ama o, heva-heveslerine uyarak alçalmayı seçti. Onun durumu, üzerine varsan da varmasan da dilini çıkarıp soluyaduran bir köpeğin durumu gibidir"* diye ifade ettiği bünye bozukluğu değil midir?

Evet, eğer Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* dileseydi, kendisine verdiği ayetlerin ilmiyle onu yüceltirdi. Ama şanı yüce olan Allah, bunu dilememiştir. Çünkü ayetleri bilen bu kimse alçalmaktan yana tavrını koymuştur. Heveslerine uyup ayetleri bırakmıştır. Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisine verdiği ayetler ilminden yararlanmayan, iman yolunun istikametinden ayrılan, iman nimetinden sıyrılıp şeytanın alçalmış bir uşağı olan ve sonuçta hayvan derecesindeki bir "mesh " durumuna düşen herkes için geçerli bir örnektir.

Sonra bu sonu gelmez soluma da ne? Bu, dünyalık çıkar uğrunda tüketilen nefeslerden başka bir şey mi? Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın verdiği ilimden sıyrılma pahasına dünyalık peşinde koşma... Bu uğurda nefes tüketme... Hiç bir zaman sükuna kavuşmayan endişe dolu bir nefes tüketişidir bu... Kişiyi; uyarsan da uyarmasan da öğüt almaz hale getiren bir nefes tüketişidir bu... Tüm uyarılara rağmen kendi bildiğini okuyanların nefes tüketişidir, bu...

İnsanlık hayatı her zaman, her yerde ve her ortamda bu tip örnekleri önümüze çıkarıp durmaktadır. Bu tipteki alimlerin göze çarpması an meselesidir. Fazla, bir zaman geçmeden görülebilen alim tipleridir bu kimseler. Tabiî ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koruduğu pek az kişiler müstesna...

Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisine verdiği ayetlerden sıyrılmayan, yeryüzüne yapışıp kalmayan, heveslerine uymayan, şeytana uşak olmayan ve iktidar sahiplerinin ellerindeki dünyalık çıkarlar peşinde nefes tüketmeyen kimseler... Ama her şeye rağmen varlığı hiç eksilmeyen bir örnektir bu tip alimler... Bu, sadece belirli bir zamanda yaşanıp gitmiş bir örnek tip değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e bu örnek tipi, Allah'ın inen ayetlerine muhatap olan kavmine anlatmasını emretmiştir. Ta ki, kendilerine verilen ayetleri bir kenara atmasınlar. Ta ki hep okuna gelsin bu olay... O zaman için ve daha sonraları için okuna gelsin...

Amaç, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilminden bir şeyler bilen kimselerin, bu umutsuz sondan sakınmasıdır. Bu tükenmez nefes tüketişlere mahkum kalınmamasıdır. Kendilerine -düşmanın düşmana yapamayacağı- bu zulmü yapmamalarıdır. Çünkü bu korkunç sona yakalananlar, sadece kendi nefislerine zulüm etmiş olurlar. Biz de zamanımızda bu tip kimseler gördük. Nefsine zulmetmek için amansızca çaba gösteren, başka bir deyişle cehennemdeki yerinden kopmamak için ter döküp direnen kimseler... Hem de bu yarışa katılanların kendisini geçeceğinden korkarcasına... İşi gücü bu uğraşı vermektir bu tip alimin. Cehennemdeki yerini koruyabilmek içindir her sabah işe kuşanması... Bu dünya hayatından kopacağı ana değin tükenmek bilmez bir nefes harcamaktır bu aç gözlü alimin işi...

Allah'ım! Sen bizi koru. Ayaklarımızı sabit kıl. Üzerimize sabır yağdır ve müslüman olarak canımızı al.

Hiç kuşkusuz Kur'an-ı Kerim, müslüman toplumun vazgeçilmez hayat rehberidir. Böyle kalmağa devam da edecektir. Çünkü o, müslüman toplumu yetiştiren, yönlendiren ve büyük göreve hazırlayan bir hayat kaynağıdır.

Bu Kur'an'ın, hareketli davet alanı olmadan anlaşılması mümkün değildir. Bu Kur'an'ı, hareket halindeki insanlardan başkasının anlaması mümkün değildir. Ve işte bu Kur'an-ı Kerim, asıl amacı İslâm'a zarar vermek olan İslâmî perdeyle gizlenmiş fitne örgütüne katılmaktan sakındırmaktadır:

> *"Zarar vermek, küfür (getirmek), mü'minleri parçalamak, Allah ve Resulüne savaş açan (düşmanlara) gözcülük yapmak için önceden planlayarak bir mescid açanlar ki, "Bunu açmakla sadece iyilik yapmak istedik" diye yemin de edeceklerdir. Oysa ki, Allah, bu kimselerin kesinlikle yalancılar olduğuna şehadet etmektedir."* (9 Tevbe/107)

Evet Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in zamanında sırf müslümanlara bir tuzak olsun diye bir *"Dırar Mescidi"* açılmıştı. Açanların gerçek amacı müslümanlara zarar vermek, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı inkâr etmek, İslâm cemaatine perde gerisinden tuzak hazırlayan düşmanları korumak ve bu dinin düşmanlarıyla din perdesi altında işbirliği yapmak idi.

Her zaman ve her yerdeki davetçiler şunu bilsin ki; Dırar mescidi planları kurulmaya devam edecektir. Ama değişik şekillerde... Bu din düşmanlarının başvurduğu bayağı yöntemlerin tekamülüne uygun şekillerde... Dış görünüşüyle İslâm, asıl maksadıyla da İslâm'ın yıkılması için girişilen faaliyetler biçiminde... İslâm'ın çarpıtılması, bulandırılması ve saptırılması biçimlerinde... Dini bir etiketi olan yönetimler biçiminde... Arkasına gizlenen dini bir etiket... İslâm'ın boğazlandığını, ortadan kaldırıldığını, görüp de endişe duyan kimseleri uyarıp yatıştıran örgütler, kuruluşlar, kitaplar ve araştırmalar biçiminde... İslâm'ın iyi bir halde bulunduğunu, korku ve huzursuzluğun gereksiz olduğunu anlatan

kuruluş ve araştırmalar...

Ve daha nice *"Dırar"* örnekleri...

İşte böylesine çok olan *"Dırar Mescitlerine"* karşı davetçilere düşen zorunlu görev; bu *"Dırar"* ların iç yüzünü ortaya koymaktır. Sahte etiketleri alaşağı edip insanlara bunların gerçek niteliğini, geride saklanan kötü niyetleri açıklamaktır. Çünkü Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in zamanındaki *"Dırar Mescidinin"* iç yüzünü ortaya çıkaran bir örnek ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın güçlü ve apaçık buyruğu elimizin altında bulunmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM
VELÂ (Dostluk ve Bağlılık)

Bu Kur'an, müslüman bireyi, Allah ve Resulüne, İslâm itikadı ve İslâm cemaatine bağlılık (vela) esasına binaen eğitmektedir.[9] Üyesi bulunduğu safın diğer tüm saflardan tamamen bağımsız kalması zaruretine binaen yetiştirmektedir. Çünkü müslüman, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın adını yüceltmeyen, Peygamberinin önderliğini izlemeyen ve *"Allah'ın Hizbi"* özelliğini taşımayan hiç bir saf ve birliğin (kampın) adamı olamaz.

Bu Kur'an *"Bu göreve Allah tarafından seçilmiştir"* esasıyla müslümanı eğitmektedir. Çünkü bu seçimden amaç, müslümanın gerek insanlık hayatında ve gerekse tüm tarihsel olaylarda ilahî takdiri gerçekleştiren bir araç olmasıdır.

Tüm zorluklarına rağmen bu ilahî seçim, Allah'ın bir lütfudur. Dilediğine verdiği bir lütfu... Müslüman cemaattan başkasına bağlılığın manası ise, Allah'ın dininden çıkmak, bu büyük seçimi reddetmek ve bu güzelim lütuftarı soyutlanmak demektir. Öyleyse vela (bağlılık), sadece Allah'adır.

> *"Sizin veliniz, sadece Allah'tır, Resulu'dur, namazı ikame edip zekat veren ve Allah'a boyun eğen mü'minlerdir."* (5 Maide/55)

Yani özellikle ve yoruma yer vermez biçimde onlardır bizim velimiz. İslami hareket ve düşüncenin belirsizliğine fırsat bırakmaz bir kesinlikte... Zaten başka türlü de olamaz. Çünkü sorun, özü itibariyle bir itikadi sorundur. Bu itikadla harekete geçmenin sorunudur. Amaç, vela hakkının sadece Allah'a ait olmasıdır.

Kayıtsız ve şartsız olarak O'na güvenilmesidir. İslâm'ın, izlenecek tek din olmasıdır. İslâm safıyla, din olarak İslâm'ı seçmeyen diğer tüm safların birbirinden ayrılmasıdır. Müslümanın, İslâm'ı hayat sistemi olarak seçmeyen saflardan uzaklaşmasıdır. İslâmî hareketin ciddiyet ve düzenini korumasıdır.

Çünkü müslüman toplumda, Allah'ın önderlik ve bayrağından başkasına

---

[9] "Vela", "Tevâli": Bir şeye doğrudan bağlılık. İzleme ve yakınlık, dini yakınlık. Sadakat, yardım ve inanç yakınlığı, yönelmek, yönetmek ve yetkinlik (Ragıp, Müfredat). Burada kastolunan ise bağlılık, yetkinlik ve ilahi egemenliğe ram olmaktır.

bağlılık yoktur. Mü'min gruptan başkasıyla yardımlaşma yoktur. Bu yardımlaşma ise, akideden kaynaklanan hayat sisteminde söz konusudur.

İslâm'ın, soyut bir lakap, bir alamet veya bir yafta olmaması, sadece lafta kalan bir kelime olmaktan kurtulması, verasetle intikal eden anlamsız bir nesep veya yerinde çakılıp kalan kimselerin mücerred bir sıfatı olarak kalmaması için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bir takım özellikIeri zikretmektedir. İnanmış kimselerde bulunması gereken vazgeçilmez bazı özellikleri...

"Namazı ikâme edip zekat veren ve Allah'a boyun eğen kimseler..."

Bunlar, mü'mince hamiyeti olan herkesi ilgilendiren özelliklerdir. Dinin, inancının ve hayati bağlarının hafife alındığı bir ortamda, Rabbiyle arasındaki ilişkinin alay ve eğlence konusu yapıldığı bir yerde üstünlüğünü kaybettiğini bilen mü'minin özelliği... İnanmış kimselerle, bu iğrenç fiilleri işleyen kimselerin arasında hiç velayet olur mu?

Akıl noksanlığından kaynaklanan bu fiilleri işleyenlerle mü'minler arasında bir dostluk olur mu? Çünkü normal akıllı hiç bir kimsenin Allah'ın dinini ve mü'min kulları alaya alması mümkün değildir.

Müşriklerden ve Ehl-i kitaptan olan kafirler, Kur'an-ı Kerim'in Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e indiği dönemlerde de bu tür alaycı ve küçümseyici tavırlar takınıyorlardı. Ama Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, müslüman cemaat için koyduğu bazı esaslar vardı. Cemaatin sürekli yaşamı, düşüncesi ve hayat sistemi konusundaki esaslar... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu esasları koyarken, hiç şüphesiz ilerde neler olacağını biliyordu, ileriki tarihlerde müslüman nesillerin nelerle karşılaşacağını biliyordu.

İşte biz de şu ânda bu gerçeği her yönüyle görüyoruz. Bu dinin ve İslâm cemaatinin düşmanları tarih boyunca hep aynı kalmıştır. Dün neyse bugün de aynı düşmandır... İslâm'a olan düşmanlıkları hep aynı şekilde devam ediyor. Kur'an'a karşı olan tavırları hiç değişmemiştir. Tarih boyunca hep aynı tavır ve aynı düşmanlık... Bu dine ve Kur'an'a karşı açtıkları soluk kesen savaşları tarih boyunca dinmiş değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* buyuruyor ki:

"Ey iman edenler! Dininizi alay ve eğlence konusu edinen -kendilerine sizden önce- kitap verilenler ile kafirleri veliler edinmeyiniz. Eğer inanmışsanız Allah'tan korkunuz. Namaza çağırdığınızda bunu da alay ve eğlenceye alanları... Alaya alıyorlar. Çünkü onlar akletmeyen kimselerdir." (5 Maide/57,58)

Bu Kur'an, İslâm ümmetinin Kıyamet'e dek hayat kitabı olmak üzere indirilmiştir. Çünkü O, bu ümmetin hem itikadî düşüncesini, hem toplumsal düzenini ve hem de hareket planını inşa edip çizen bir Kitaptır. Tüm bunlara aynı önemi vererek inşa eden...

İşte bu Kur'an'dır şimdi de bu ümmeti uyaran… Allah'ın Resulü ve mü'minlerden başkasının veli edinilmemesini bu ümmete öğreten… Ehl-i kitap ve diğer kafirlere velayet vermekten sakındıran… Hem de bu denli kesin bir ifadeyle… Çünkü İslâm'ın nazarında, insanları bir araya getiren yegane bağ *"akide"* bağıdır. Soyu sopu, ırkı, toprağı ve kavmiyeti aynı olmayan insanları birleştiren bir bağ… Eğer iman ehlini bir araya getiren bu bağ meydana gelmişse, diğer bağların ayrı olmasının hiç bir önemi yoktur. Çünkü İslâm'ın nazarında insan, ruhi yapısıyla insandır. Çünkü o, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın üfürdüğü ruhla insan olmuştur. Bundan dolayı da o, -ruhî yapısının en belirgin bir gereği olarak- akidede bir araya gelebilir başka insanlarla… Hayvanları bir araya getiren bağlarla değil. Aynı mera, aynı yaylak ve ağılda bir araya gelen hayvanlar gibi değil… Bireylerin, grupların ve insan nesillerinin arasındaki bağlılığın, akideden başka bir bağla sağlanması mümkün değildir. Çünkü bir mü'mini diğerine, bir İslâm cemaatini başka bir İslâm cemaatine ve bir müslüman nesli sonraki müslüman nesillere bağlayan bir bağdır, akide…

Hem de zaman ve mekan hudutlarının ötesinde bir bağlayışla. Kan, soy, ırk ve kavim ayrılıklarının ötesinde bir bağlayışla… Sadece akideye bağlılık üzere meydana gelen bir birliktir, bu. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* da hiç kuşkusuz bu birliğin velisidir.

"Allah, mü'minlerin velisidir."

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kimin velisi ise O, ona yeterdir… Başka velilere ihtiyaç yoktur, gerek de… Başa gelebilecek bir musibet ise, sadece bir deneyimdir. Ötesinde hayır bulunan bir deneyim… Yoksa bu tür musibetler, Allah'ın velayetini geri çekmesi değildir. Dostu olan kullarına sözünü verdiği yardımı esirgemesi demek değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı, veli tanımayan kimsenin, hiç bir mevlası yoktur. İnsan ve cinlerin tümünü veliler edinse bile acizlikten kurtulamayacaktır. İnsanlarca bilinen her tür himaye ve güç sebeblerine dayansa bile aciz kalacaktır.

"(Zafer mü'minlerindir) Çünkü Allah, iman edenlerin velisidir. Kafirlerin ise hiç bir velisi yoktur." (47 Muhammed/11)

1 - Velâ ile Müsamahayı Birbirinden Ayıramama

Kur'an-ı Kerim, İslâm akidesine ilişkin büyük bir tehlikeye karşı bizi uyarmaktadır. Yolumuzda gizlenen büyük bir tehlikeye karşı… Kur'an-ı Kerim'in bu direktifi, aşağıdaki ayet-i kerimede olanca açıklığıyla ortadadır:

"Ey iman edenler! Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyiniz. Çünkü onlar, birbirlerinin dostudur. Sizden kim onları dost edinirse, muhakkak ki onlardandır. Allah, hiç şüphesiz zalim kimseleri sevmez." (5 Maide/51)

"Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse; Allah da sevdiği ve kendilerinin de Allah'ı sevdiği, mü'minlere karşı mütevazi, kafirlere karşı ise şiddetli, Allah yolunda savaşan ve hiç bir kimsenin kınamasından korkmayan başka bir kavim getirecektir." (5 Maide/54)

Görülüyor ki, bu Kur'an, müslümanı bir bilinç eğitiminden geçirmektedir. Gerçek düşmanını kendisine tanıtmaktadır. Bu düşmanıyla karşılıklı olarak giriştiği kavganın gerçek mahiyetini anlatmaktadır. Bu, bir akide kavgasıdır. Çünkü akide, müslümanla tüm düşmanları arasındaki temel davadır. Düşman, her şeyden önce akidesi ve dini için müslümanla savaşmaktadır. Bu dinmez düşmanlığın asıl nedeni, Allah'ın dinine karşı isyanlarıdır. Allah'ın dini istikametinde yürüyen herkesten nefret etmelerinin nedeni budur:

"Ey ehli kitap! Bizden; Allah'a, tarafımıza indirilen ve bizden önce indirilene iman ettiğimizden, bir de çoğunluğunuzun fasıklar olmanızdan başka bir nedenle mi nefret ediyorsunuz?" (5 Maide/59)

Demek ki bu, bir akide davasıdır. Demek ki düşmanlığın asıl nedeni de bu inançtır. Bu ilahî metodun ve bu metodtaki temel buyrukların değeri, muhakkak ki çok büyüktür. Çünkü bu ilahî metodta, son derece önemli olan iki husus vardır. Gerek iman şartlarının gerçekleşmesinde, gerek müslüman şahsiyyetin yetişmesinde ve gerekse İslâm cemaatinin hareket düzeninde aynı ölçüde önemli olan iki husus... Biri; Allah'a, Resulü'ne, İslâm'a ve bu esaslara dayalı müslüman cemaate samimiyetle bağlılık... Diğeri de, savaşın ve bu savaştaki düşmanın tabiatını bilmek...

Bir kere müslümanla, İslâm'ı bayraklaştırmayan diğer kampların birbirinden tamamen ayrılması düşüncesi, kalplere yerleşmedikçe İnsanların gerçekten inanmış olması mümkün değildir. İslâm akidesini taşıyan kimseler, eğer bu düşünceyi taşımıyorlarsa hiç bir şey ifade edemezler. Yeryüzünde hiç bir şey de gerçekleştiremezler. Çünkü Allah'a, Resulü'ne ve mü'min önderliğe bağlılıklarının netleşmesi şarttır.

Düşmanın gerçek niteliğini, kavganın neden ve özelliklerini tanımaları şarttır. Tüm düşmanların kendilerine karşı birlik olduklarına inanmaları şarttır. İslâm cemaati ve İslâm akidesine karşı açılan savaşta düşmanın kimisinin kimisine dost olduğunu bilmeleri Şarttır.

"Kafir ve dinsizlere karşı, bizimle ehl-i kitap arasında ortak bir yolun bulunduğunu" sanmak, büyük bir aptallıktır. Affedilmez bir gaflettir. Çünkü onlar, müslümanlara karşı açılan savaşta kesinlikle kafir ve dinsizlerin yanındadırlar. Gerek zamanımızda, gerekse tüm zamanlarda bizden bazı saf kimseler, bu derin anlamlı gerçeklerden gafil yaşamaktadırlar. Kur'an'ın öğretilerini ve tüm tarihsel öğretileri unutarak materyalizm ve dinsizliğe karşı -

din ehliyiz diye- elimizi Ehl-i kitap kimselerin eline verebileceğimizi düşünen bu kimseler, gerçekten gafildirler. Çünkü bugünkü Ehl-i kitap, dün kafir müşrikler için *"Onların yolu, İman edenlerin yolundan daha doğrudur" (4 Nisa/51)* diyen aynı Ehl-i kitaptır.

Bugünkü Ehl-i kitap, dün Medine'de kafirleri müslümanların aleyhinde kışkırtan, onlara arka çıkıp yataklık eden aynı Ehl-i kitaptır. İkiyüz sene boyunca ardarda haçlı seferlerini düzenleyen, aynı Ehl-i kitaptır. Onlar, Endülüs'te korkunç katliamlar düzenleyenlerdir. Filistinli müslümanları yurtlarından kovup yerlerine yahudileri yerleştirenlerdir. Materyalizm ve dinsizlikle dayanışma içinde bulunanlardır. Dünyanın her yerinde; Habeşistan'da, Somali'de ve Eritre'de müslümanları kırıp geçirenlerdir. Yugoslavya'da, Çin'de, Türkistan'da, Hindistan'da ve her yerde İslâm düşmanı materyalizm, dinsizlik ve Budizm'le işbirliği yapanlardır.

Tüm bu olup bitenlerden sonra aramızdan çıkan bazı kimseler, kalkıp bizimle Ehl-i kitabın arasında işbirliği olabileceğini sanmaktadırlar. Bizimle bu kimselerin arasında dinsizlik ve materyalizme karşı bir yardımlaşma ve dostluk kurulabileceğini sanmaktadırlar. Bu zannı besleyen kimseler, kesinlikle Kur'an-ı Kerim'i okumuyorlar. Yahut okuyorlarsa, Kur'an'da geçen ve aynı zamanda İslâm'ın bir özelliği olan *"müsamaha"* ile velayeti birbirine karıştırıyorlar.

Bu yüzden de Kuran sakındırdığı halde bizimle Ehl-i kitap arasında bir velayet olabileceğini sanıyorlar. Aslında bu kimseler İslâm'ı hissederek yaşamıyorlar. İslâm'ı, ne Allah'ın insanlardan başkasını kabul etmeyeceği bir akide olarak yaşıyorlar, ne de dünya üzerinde yepyeni bir pratik hayat sistemini kurmayı amaçlayan yapıcı bir hareket olarak algılıyorlar. Yani İslâmî hayat biçimiyle günümüzdeki Ehl-i kitaba karşı koyacak nitelikte bir hareket... Tıpkı dün karşı durduğu gibi bir hareketle... Bu tavrı sürdürmek bir zorunluluktur. Çünkü takınılması gereken doğal ve biricik tavır budur. Allah'ın çağrısı, yeryüzünün herhangi bir yerinde kurulacak her İslâmî cemaate yöneliktir. Kıyamet Günü'ne değin geçerli olan bir davettir bu. Çünkü bu çağrı, "iman edenler" özelliğini taşıyan herkese yöneliktir.

Hiç kuşkusuz Kur'an, akide savaşını veren bir müslümana gerekli olan şuurlanmayı vermek ve İslâm'ın bayrağı altında yaşamayan kimseleri, tamamen birbirinden ayırdetmek için inmiştir. Bu ayrılış, ahlakî nitelikteki hoş görüyü yasaklamamaktadır. Çünkü hoşgörü, müslümanın daimi sıfatıdır. Sözünü ettiğimiz *"ayrılışın"* yasakladığı şey, kafirlere velayet beslemek sorunudur. Çünkü müslümanın kalbinde, Allah'ın, Resulü'nün ve mü'minlerin velayetinden başka bir velayet barınamaz. Şuurlanma ve ayrılma...

Bu iki şey, müslüman için vazgeçilmez nitelik taşıyan hususlardır. Her yerdeki ve her kuşaktaki müslüman için vazgeçilmez... Bu, bir *"yol ayrımıdır."* Bu

konuda müslümanın aklında hiç bir bulanıklık bulunamaz. Çünkü müslüman, İslâm'ın hayat sistemini izlemeyen herkesten ayrılmak zorundadır.

İslâm'ın bayrağını yüceltmeyen herkesten ayrılmak zorundadır. Eğer bu ayrılış gerçekleşmişse, harekete geçebilir. Yani ilk hedefi, yeryüzünde biricik bir hayat nizamını kurmak olan büyük İslâm hareketinde anmaya değer bir eyleme geçmesi, bu ayrılıştan sonra mümkündür. Çünkü kurulacak bu pratik hayat nizamı, tüm hayat sistemlerinden ayrı bir nizamdır. Tüm hayat görüşlerinden tamamen ayrı olan biricik bir düşünceye dayanmaktadır.

Bir kere müslüman kesinlikle; tereddüt ve kararsızlığa yer vermez bir kesinlikle inanıyor ki, bağlı olduğu din, biricik dindir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, insanlardan başkasını asla kabul etmeyeceği dindir. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in risaletinden sonra kabule şayan yegane dindir. Gene müslüman, kesinlikle inanıyor ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hayat için gönderdiği bu sistem; eşsiz ve biricik bir hayat sistemidir. Onun yerine başka bir nizama sarılmak, müslüman için imkansız olan bir şeydir. İnsanlık hayatının, -başkasına değil- sadece bu biricik nizama dayanmadıkça düzene girmesi ve istikamette yürümesi mümkün değildir.

Eğer bir müslüman bu ilahî hayat sistemini kurmak için olanca gücüyle çalışmazsa, Allah'ın onu affedip bağışlaması ve amellerini kabul etmesi söz konusu değildir. Ayrıca bu sistemi tüm hayatî yönleriyle, yani gerek itikadı ve gerekse toplumsal yönüyle ikame etmek gerekir. Müslüman, bu konuda hiç bir çabadan kaçınamaz. Onun yerine başka bir hayat sistemini -bir ayrıntısında bile olsa- kabul edemez. Onu ne itikadî, ne toplumsal ne de kanunî planlarda başka hiç bir hayat sistemiyle karıştıramaz. Aralarını bulamaz. Tabi ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bizden önceki şeriatlerden olduğu halde bıraktığı itikadı düşünce ve hükümler müstesnadır.

İşte müslümanı hareket alanına iten şey bu kesin inancıdır. Bundan başkası değil... Çünkü o, bu kuşkuya yer vermez kesin inancıyla ilahî hayat sistemini yeryüzünde yerleştirme zorluklarına katlanabilir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanlardan kabul ettiği bu sistemi gerçekleştirme yolunda durmadan çalışması, bu kesin inancıyla mümkündür.

Pek çok kere insanı takattan düşürecek kadar ağırlaşan acılara göğüs germesi, yoldaki zorlukları yenmesi, kurulu tuzakları atlatması, küfrün inatçı direnişini kırması ve ağır görevleri yüklenmesi bu kesin inancıyla mümkündür. İslâm ile küfür saflarının ayrılması gerçeğini, "semavî din sahiplerinin yakınlaşması" adına veya "müsamaha" adına bulandırmaya kalkışanlar, hiç şüphesiz yanılgı içindedirler.

Dinin ne demek olduğunu, hoşgörünün ne demek olduğunu bilmiyorlar. Çünkü Allah'ın katında din, son dinden başkası değildir. Hoşgörü ise, itikadî

düşünce ve toplumsal düzende değil, kişisel ilişkilerde söz konusudur. Demek ki, başka tür düşünen kimselerin amacı, müslümanın kesin inancını bulandırmaktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, İslâm'dan başka hiç bir dini kabul etmez.

Müslümanın görevi, ifadesini İslâm'da bulan ilahî hayat nizamını kurmaktır. Müslüman, bundan başka bir hayat düzenini kabul edemez. İlâhî sistemde yüzeysel bile olsa tadilat yapılmasını kabul edemez. Çünkü bu, müslümanın kesinleşmiş inancıdır. Başka tür düşünenler, hiç şüphesiz bu kesin inancı bulandırmaktadırlar. Kur'an-ı Kerim, aşağıdaki ayetlerle bu kesin inancı ortaya koymaktadır:

> *"Allah katında yegane din, muhakkak ki İslâm' dır." (3 Al-i İmrân/19)*
>
> *"Kim İslâm'dan başka bir din ararsa, bu kesinlikle ondan kabul edilmeyecektir." (3 Al-i İmrân/85)*
>
> *"(Ehli kitabın) Seni, Allah'ın sana indirdiğinin bir kısmından yüz çevirtmesinden sakın." (5 Maide/49)*
>
> *"Ey iman edenler! Yahudi ve hırıstiyanları veliler edinmeyiniz. Çünkü onlar, birbirlerinin velileridir. Sizden kim onları veli edinirse, muhakkak İd, onlardandır." (5 Maide/51)*

Son söz, Kur'an-ı Kerim'indir. Müslüman, insanların bulandırmasına ilgi duyamaz. Bu kesin inancı bozmalarına kulak veremez. Gerek İslâm ve gerekse hiç bir şeyle İslâm üzere bulunmadıkları halde müslüman diye tanınan kimseler, kafirlerin saldırısından hiç bir zaman kurtulabilmiş değillerdir. Yeryüzünün dört bir bucağında halen devam eden bir savaştır bu. Kendilerine ve akidelerine karşı düzenlenen bir savaş... Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın *"Onlar, birbirlerinin velileridir"* sözünü doğrulayan bir savaş...

Şuurlu müslümanların Rablerinin öğüdüne sarılmalarını, kesin emir ve yasaklarını dinlemelerini gerektiren bir savaştır bu... Allah ve Resulü'nün dostlarıyla, Allah ve Resulü'nün bayrağını yüceltmeyen tüm düşman kampların birbirinden tamamen ayrılmasına ilişkin ilâhî buyruğa sarılmalarını gerektiren bir savaştır bu... İslâm, hiç kuşkusuz müslümana, akide esasına binaen, diğer insanlarla ilişkiler kurmasını emreder. Müslümanın düşünce ve hareketinde düşmanlık da, dostluk da akide için yapılabilir...

Bundan dolayı da yardımlaşma anlamındaki bir velayet, müslümanla müslüman olmayan arasında kurulamaz. Çünkü müslüman ve kafirin, akide konusunda yardımlaşmalarına imkân yoktur. Karşılarındaki güç, örneğin dinsizlik bile olsa işbirliğine imkan yoktur. Yani bizden bazı saf, bazı Kur'an okumaz kimselerin düşündüğü gibi müslüman, dinsizliğe karşı bile olsa kafirle işbirliği yapamaz. Sonra hiç mümkün olur mu, bu işbirliği ve yardımlaşma? Aralarında

üzerinde yardımlaşılacak ortak bir temel bulunmayan kimseler, nasıl olur da işbirliği yapabilirler?

Kur'an'ı okumayan ve İslâm'ın gerçeğini tanımayan bazı kimselerle, aldanmış bazı kimseler tüm dinleri, *"din"* olarak düşünüyorlar. Tüm dinsizliğin de *"dinsizlik"* olduğunu düşünen bu kimselere göre, *"Dindarların dinsizliğe karşı işbirliği yapmaları mümkündür. Çünkü dinsizlik, tüm dinleri reddediyor. Her tür dindarlıkla savaşıyor."*

Ancak İslâm'a göre durum böyle değildir. İslâm düşüncesinde ve İslâm'ın tadına varan müslümanın anlayışında mesele böyle değildir. Şunu da söylemek gerekir ki İslâm'ı, hem bir akide ve hem de İslâm nizamını kurmak için bir akidevi hareket olarak anlamayan kimseler, İslâm'ı tadamazlar. İşte bundan dolayı bu mesele İslâm düşüncesinde ve müslümanın anlayışında daha başkadır. İslâm'ın bu konuda apaçık ve belirli bir düşüncesi vardır.

Evet yegane din, İslâm'dır. İslâm'ın kabul ettiği başka hiç bir din yoktur. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, *"Allah katında yegane din, İslâm'dır"* ve *"Kim İslâm'dan başka bir din ararsa bu, kesinlikle ondan kabul edilmeyecektir"* diye buyurmaktadır.

Öyleyse bizimle başkalarının arasında bir dindarlık cephesi kurulamaz. Dinsizliğe karşı duracak bir dindarlık cephesi söz konusu olamaz. Çünkü ortada bir tek din vardır. O da İslâm'dır. Diğer tarafta da dinsizlik vardır. O da İslâm dışı her şeydir.

Artık bu dinsizliğin aslı semaviymiş, tahrifata uğramış veya eski halini koruyagelen putperest bir inançmış, yahut din namına her şeyi reddeden bir ateizm imiş, bunlara bakılmaz. Bunların hepsi kendi aralarında ayrı nitelikler arz edebilirler. Ama İslâm'ın nazarında hepsi düşmandır. Çünkü hepsi de İslâm'a aykırıdır. İslâm'la aralarında bir ittifak veya velayet mümkün değildir.

> *"De ki, ey ehli kitap! Siz (din diye) hiç bir şeyin üzerinde değilsiniz..."*
> *(5 Maide/68)*

İşte son söz budur... Bu konudaki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın buyruğu budur... Demek ki kitap ehline, ehl-i din diye hiç bir itibar kalmamıştır. Ve müslüman da, Allah'ın hükmünden başka hiç bir şeyi kabul edemez.

> *"Allah ve Resulü bir konuda hüküm verdikten sonra, mü'min erkek ve kadının kendi İşlerinde hiç bir seçim hakkı kalmaz." (33 Ahzab/36)*

Allah'ın kelimesi, en son kalandır. Hiç bir şey, hiç bir durum ve şart bunu değiştiremez. Müslümanın görevi, kitap ehlini İslâm'a davet etmektir. Tıpkı dinsiz ve putperestleri davet ettiği gibi... Müslümanın onları davet etmesinin de bir tek esası vardır. O da, bu kimselerin üzerinde bulunduğu hali din olarak kabul etmemektir. Ve onları *"din"* e davet etmektir. Bu gerçek olanca açıklığıyla gün

ışığına çıkmalıdır. Çünkü İslâm'ı din olarak kabul etmeyen kimselerle dinin yerleşmesi amacıyla bir işbirliği veya yardımlaşma içine girmek, müslümanın akidesi açısından bir mantıksızlık demektir. Şu halde İslâm'ın nazarında sorun, tamamen itikadı ve imanî bir sorundur. Aynı zamanda hareket isteyen bir hayat sisteminin sorunudur.

2 - Ayrılma ve Bağımsız Kişilik Oluşturma

Özgünlük ve ayrı yaşam, müslüman cemaat için bir zorunluluktur. İtikat ve düşüncesinde, ibadetinde ve hatta kıblesinde farklı ve ayrı olmak zorundadır. Bu konuların her biri -söz konusu özgünlük ve ayrılık açısından- aynı derecede önemlidir. Belirli ve ayrı bir kıbleye yönelen müslüman cemaatin, bu yönelişin anlamını kavraması gerekiyor.

Çünkü kıble, mücerred bir mekandan veya cemaatin namazda yöneldiği bir yönden ibaret değildir. Mekan veya yön, sadece bir semboldür... Ayrı ve özgün bir yaşamın sembolüdür... İslâm cemaati, kişilik ve hedefiyle, mekan ve değerleriyle farklı olmak zorundadır. Bugünkü İslâm ümmetiyse, tüm yeryüzünü kasıp kavuran çeşitli cahiliye ideolojilerinin, cahilî hedeflerin, insanların zihnini meşgul eden cahilî değerlerin ve tüm dünya milletlerinin yücelttiği değişik cahilî bayrakların egemen olduğu ortamlarda yaşamaktadır.

Öyleyse bugünkü İslâm ümmetinin ayrı olmaya ihtiyacı vardır. Egemen cahilî şahsiyyetlerden ayrı olan özgün şahsiyetiyle ve bu şahsiyete uygun değer ve hedefleriyle ayrı olmaya ihtiyacı vardır. Düşünce tarzı, özgünlüğü ve şahsiyetine yaraşır, kendisine has bir bayrağın gölgesinde yaşamak zorundadır. Sadece Allah'ın adını dalgalandıracak özel bir bayrağın...

> *"De ki: Benim yolum şudur: Ben ve beni izleyen mü'minler apaçık bir delille (ileriyi görerek) Allah'a davet ediyoruz. Ve biz Allah'ı tenzih ediyoruz. Ve ben müşriklerden değilim."* (12 Yusuf/108)

Benim biricik yolum budur. Eğrisi büğrüsü olmayan, şek ve şüpheden uzak olan dosdoğru yolum budur. Apaçık delilini göstererek Allah'a davet ediyorum. Biz, Allah'tan bir hidayet ve nur üzereyiz. Yolumuzu çok iyi biliyoruz. Basiret, bilgi ve sağduyuyla bu yolu izliyoruz. Benim yolum budur. İsteyen uysun. İstemeyen varsa, ben gene bu dosdoğru yolda yürüyorum.

Bu ayrılış, davetçiler için bir zorunluluktur. Kendilerinin başlı başına bir ümmet olduğunu ilan etmek zorundadırlar. Akidelerini paylaşmayan, yollarını izlemeyen ve önderliklerine uymayan herkesten ayrı bir ümmet... Ayrı ve cahiliyeye karışmadan yaşamak söz konusudur. Bu dinin sahipleri, cahiliye toplumuna bulaşmış gitmişken bu dine çağırmaları yeterli değildir. Çünkü bu davetin kayda değer bir şey ifade etmesi mümkün değildir, öyleyse daha ilk andan itibaren cahiliyeden tamamen ayrı olduklarını ilan etmeleri gerekiyor. Kendilerine

özgü bir toplum olarak ayrılmaları gerekiyor. Temel dayanağının özgün bir akide ve ünvanının İslâm önderliği olması gereken bir toplum...

Yani davetçiler kendilerini, cahiliye toplumundan, önderliklerini de cahiliyenin önderliğinden ayırmak zorundadırlar. Çünkü cahiliye toplumuyla beraber ve karışık kalmaları, cahiliye önderliğinin gölgesinde yaşamaya devam etmeleri, inançlarının taşıdığı tüm iktidarı alıp götürecektir. Davalarının doğurabileceği tüm etkileri silip kaldıracaktır. Yeni davanın sahip olabileceği tüm cazibeyi çekip götürecektir.

Bu, sadece müşrik bir ortamda ortaya çıkan Peygamberî davet alanının bir hakikati değil, cahiliyenin insanlık hayatına egemen olduğu her alandaki davetin hakikatidir. Yirminci yüzyılın cahiliyesi, gerek temel dayanakları açısından ve gerekse ayırıcı özellikleriyle, İslâm davasının tarih boyunca karşılaştığı diğer cahiliyelerden farklı olan bir cahiliye değildir.

Bu bakımdan cahili toplum ve şartların içine karışma yoluyla, kaypak tavırlarla ve hileli yollarla bir şeye kavuşabileceklerini; yani bu yollarla İslâm'a davet ederek bir yere varabileceğini zanneden kimseler, bu akidenin doğal özelliğini kavrayabilmiş değildir. Gönüllere nasıl girilebileceğini anlamış değillerdir.

Ateist doktrinlerin adamları bile, kendilerine özgü ünvan ve düşünceleri; apaçık ortaya koyarlarken İslâm davetçileri karmaşık mı kalacaklardır?

Hala kendilerine has olan ünvanı, yöntemi ve cahiliyyenin yolundan tamamen ayrı olan yolu ilan etmeyecekler midir? İnsanlık sadece iki kampa (hizbe) ayrılmaktadır: Biri Allah'ın Hizbi, diğeri de şeytanın Hizbi...

Ve sadece iki bayrağa ayrılmaktadır: Biri hakkın bayrağı, diğeri de batılın bayrağı... Buna göre bir kimse, ya Allah'ın hizbinden olur ya da şeytanın hizbinden... Allah'ın hizbinden olan, hakkın bayrağı altında yaşar. Şeytanın hizbinden olan ise batılın bayrağı altında yaşar.

Bunlar, birbirinden tamamen ayrı, birbirine karışmayan ve bir arada kaynaşmayan iki sınıftır. Aralarında hiç bir soy birliği, hısımlık ve akrabalık yoktur. Ne aile, ne vatan, ne ırk ve ne de milliyet bu kimseleri birbirine bağlayamaz. Çünkü söz konusu olan akidedir. Sadece akide...

Kim Allah'ın hizbine katılıp hakkın bayrağı altında yaşarsa, o ve bu bayrağın altında yaşayan herkes Allah yolunda kardeştirler. Renkleri, yurtları, aşiretleri ve aileleri ayrı bile olsa kardeştirler. Çünkü onlar, *"Allah'ın Hizbini"* meydana getiren akide bağında buluşmuşlardır. Akidevi bağ gerçekleşince diğer tüm farklılıklar bu *"Vahdet Bayrağının"* potasında eriyip gider. Şeytana yenilip bâtılın bayrağı altına giren kimseyi ise, Allah'ın Hizbine bağlı olan birine bağlayacak hiç bir bağ yoktur. Çünkü bu, tam bir ayrılış meselesidir.

Allah'ın Hizbiyle şeytanî hiziblerin birbirinden tamamen ayrılığı... Özgün ve ayrı bir yaşamı olan kampa nihaî olarak katılma meselesidir. Akide dışındaki her tür engel ve cazibeden uzaklaşma meselesidir. Mü'minlerin bağlı oldukları temel ve değişmez ilke budur. Başka bir deyişle gönüllerdeki imanın hassas ölçüsü budur:

> *"Allah'a ve Resulü'ne muhalefet eden kimseleri -babaları veya oğulları da olsa, kardeşleri veya aşiretleri de olsa- seven; Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanan bir kavim göremezsin. (Böyle bir sevgiyi beslemeleri mümkün değildir) İşte Allah kendisini (bu sevgiden alıkoyan) kimselerin, gönlüne iman koymuştur. Onları kendi katından bir (iman) ruhuyla desteklemiştir. Ve Allah onları içinde ebedî kalacakları altında ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır, İşte Allah'ın Hizbi olanlar bunlardır. Dikkat edin! Felaha kavuşanlar, sadece Allah'ın Hizbi olanlardır." (58 Mücadele/22)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç bir kimseyi iki kalb ile yaratmamıştır. Hiç bir insanın bir tek kalbde iki sevgiyi barındırması mümkün değildir. Allah ve Resulünün sevgisiyle, Allah ve Resulü'nün düşmanlarının sevgisi bir arada barınamaz. Ya iman, ya da imansızlık... İkisi bir arada mümkün değil barınamaz... Müslümanın soyu, köklü ve uzun bir geçmişe dayanmaktadır. Müslüman zamanlar boyunca uzanıp gelen bir örneğin ürünüdür. Bundan dolayı o, engin bir deneyim birikimine sahiptir. Kendi kişisel deneyiminden de, içinde yaşadığı kuşağın deneyiminden de daha büyük bir deneyim birikimine sahiptir.

> *"İbrahim ve onunla beraber olanlarda hiç şüphesiz sizin için güzel bir örnek vardır. Unutma ki, onlar kavimlerine: "Biz, sizden de, Allah'ı bırakıp tapındıklarınızdan da uzağız. Biz sizi inkâr etmişizdir. Sizinle bizim aramızda ebedî bir düşmanlık ve nefret baş göstermiştir. Bir tek Allah'a iman edeceğiniz ana kadar sürecek bir düşmanlık ve nefret..." (60 Mümtehine/4)*

Bu, zaman süreci boyunca gelip geçen Allah'ın dinine inanmış ve Allah'ın bayrağı altında yaşamış kimselerin kafilesidir. Bu kafile, yapılması gerekeni yaparak gelip geçmiştir. Bu, inanmış kimselerin, kendi kavimlerinden, kavimlerinin mabudlarından ve bu mabudlara tapınmaktan uzaklaşmalarıdır. O da, kafir kavimlerini reddedip Allah'a iman etmekten ibarettir. Kavimleri, sadece Allah'a iman edinceye kadar aralarında ebediyyen sürecek bir düşmanlık ve buğz söz konusudur. Bu, bir kesin ayrılıştır. Akide ve iman bağı kesildikten sonra geriye başka hiç bir ortak bağ bırakmayan bir ayrılış... Evet ilahî hayat sistemi, açık ve kesin bir şekilde şunu ortaya koyuyor:

Müslüman, dinini alay konusu edinen kimseleri bırakmak zorundadır. Bu-

nun hem sözle, hem de eylemle gerçekleşmesi lazımdır. Dinine gereken vakar ve saygınlığı vermeyen; yani dinini itikad ve ibadet olarak, ahlak ve davranış olarak, düzen ve kanun olarak hayatına esas almayan kimseler bırakılmalıdır.

"Dinlerini alay ve oyun konusu yapan kimseleri bırakın." (6 En'am/70)

O halde bu dinin prensip ve kanunlarını alay ve eğlence konusu olarak dillerine dolayan kimseler bırakılmalıdır, örneğin İslâm akidesinin temel ilkelerinden olan *"gayb'ı"* alay ve eğlenceye alanlar...

Bu dinin temel rükünlerinden olan zekattan, küçümseyici ifadelerle söz edenler... Bu dinin hayat prensiplerinden olan ahlakı, iffeti ve hayayı ilkel tarım toplumlarının veya feodalizmin yahut da burjuvazinin birer üstyapı uzantıları olarak niteleyenler... İslâm'ın öngördüğü evlilik hayatını ve bu hayatın temel ilkelerini red ve inkar edenler... Allah'ın kadın için -iffet ve namusunu korumak için- koyduğu teminatları *"pranga"* olarak tanıtanlar...

Ve en önemlisi; yani her şeyden önce ve her şeyden sonra Allah'ın insanlık hayatındaki mutlak egemenliğini inkâr edenler... İnsanlığın siyasal, toplumsal, ekonomik ve yasal hayat yönlerindeki ilâhî hakimiyeti reddedip *"İnsanlar -tüm bu alanlarda- Allah'ın şeriatiyle kayıtlı olmadan kendi kendilerine düzenler kurabilirler"* diyen kimseler... Evet bunların tümü, hiç kuşkusuz dinlerini alay ve eğlence konusu yapmaktadırlar. Rabbimiz, tüm bu kimselerden ayrılıp ilişki kesmemizi emrediyor. Allah'ın dinini tebliğ dışında onlarla hiç bir ilişki kurmamamızı emrediyor.

Kurtubî anlatıyor: "İbn-i Huveyzimendad diyor ki:

"Allah'ın ayetlerine dalıp karıştırmaya çalışan kimselerin -mü'min veya kafir olsun bu kimselerin- meclisi terkedilir ve kendilerinden uzaklaşılır."

Fâkih arkadaşlarımız, düşman topraklarına, kilise veya havralarına girmeyi, kafir ve bidatçilerIe oturup kalkmayı, dostluklarına inanmayı, söz ve tartışmalarını dinlemeyi de yasaklamışlardır.

Bidat ehlinden kimisi Ebu İmran en-Nehaî'ye:

"Benden bir tek kelime dinle" demişse de o yüz çevirip:

"Senden yarım kelime bile dinlemem" demiştir.

Ebu Eyyûb es-Sicistanî'den aynı tavır naklolunmuştur.

Fudayl bin İyad diyor ki: "Allah, bid'at sahibini seven kimsenin amelini boşa çıkarmış ve İslâm'ı da onun kalbinden çıkarmıştır. Kızını bir bidatçıyla evlendiren baba onunla "Sıla-i rahmi" kesmiş demektir. Bidat sahibiyle oturan kimseye hikmet bilgisi verilmemiştir. Allah, bidat sahibine buğzeden kimseye umarım ki mağfiret eder."

Ebu Abdullah el Hayık'ın Aişe (rha)'dan rivayet ettiğine göre Rasulullah

(sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "Bid'at sahibine saygı duyan kimse, hiç şüphesiz İslâm'ın yıkılması konusunda yardımcı olmuştur."

Tüm bunlar henüz Allah'ın dininden kopmamış bidat sahibiyle ilgilidir. Yani hâkimiyeti bizzat eline alarak ilahlık davasında bulunan kimsenin derecesine varmayan bidatçiyle ilgilidir. Bu ilahlık iddiasını destekleyen kimselerin durumunu ise varın siz kıyas edin! Çünkü bu, artık bir bidatçının bidatı değildir. Bu, bir kafirin küfrü veya bir müşrikin şirki olup çıkmıştır. Yani Selef-i Salihin'in sözünü etmediği bir durumdur. Çünkü kendi zamanlarında böyle bir şey yoktu. Çünkü İslâm'ın yeryüzünde egemen olduğu ândan itibaren müslüman olduğunu iddia eden hiç bir kimse ilahlık iddia edecek bir seviyeye düşmemiştir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ),* mü'mini, birer kul olmaktan öteye geçmeyen kimseleri güven ve danışma konusu yapmaktan sakındırmıştır. Defalarca acı deneyimlerden geçtik, ama gene de ayılmıyoruz. Değişik giysiler altındaki hile ve tuzaklar defalarca ortaya çıkarıldı, ama gene de ibret almıyoruz.

Düşmanın dili, defalarca çözülüp kin ve nefret kustu. Ama biz gene de ayılmıyoruz. Tüm bunlara rağmen onlara göğsümüzü açıyoruz. Onlardan yol ve hayat arkadaşları ediniyoruz. Bu yaranma veya daha doğru deyimiyle bu ruhsal çöküntü o hale geldi ki, akidemiz konusunda da onlara yaranmaya çalıştık, öyle ki akidemizden söz edemez olduk. Hayat sistemimiz konusunda da yarandık. Çünkü hayatımızı İslâmî esaslara göre düzene koymadık. Tarihimizin ve belirli tarihsel özelliklerimizin çarpıtılmasında da bu yaranma söz konusudur. Müslüman atalarımızla bu tetikte bekleyen düşmanlar arasında geçen savaşları anlatamaz hale geldik.

İşte bundan dolayı da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emrine muhalefet eden kimselerin cezasına çarptırıldık. Zayıfladık, aşağılandık ve alçaldık. Düşmanımızın bekleyedurduğu bitkinliğe yakalandık. Oysa ki Allah'ın kitabı ortada durmaktadır. İşte o, bize de öğretiyor. İlk İslâm cemaatine öğrettiği gibi...

Düşmanın hile ve tuzaklarını bozmak için, bize karşı besledikleri amansız kinlerinden sakınmak ve gönüllerinden eksik olmayan kötülüklere karşı korunmak için bize sesleniyor Kur'an:

> *"Ey İman edenler! Kendinizden başkasını sırdaş edinmeyiniz. Çünkü onlar, sizi ifsad etmek için hiç bir şeyden sakınmazlar. Şiddetli sıkıntılara düşmenizi isterler. Size olan öfkeleri ağızlarından taşıp dökülmektedir. Kalblerinde sakladıkları kinleri ise daha büyüktür." (3 Al-i İmran/118)*

Öyleyse sabredip direnelim. Güçlü oldukları zaman onlara karşı duralım. Hile ve tuzaklara başvurdukları zaman bu desise ve planlarını bozalım. Sabra ve birliğe, evet! Çöküşe, yıkıma ve aşağılanmaya, hayır! Beklenen şerlerinden

sakınmak için varsa sempatilerini kazanmak için akidemizden taviz veremeyiz. Ne tümünden, ne de bir kısmından hiç bir taviz veremeyiz.

Ama herşeyden önce sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan korkmalıyız. Takva ve ilahî mürakebedir en başta gelen... Takva ki, ilâhî hayat sisteminde yaşamayan ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kopmaz ipine sarılmayan hiç bir kimsenin kalbine yerleşmez.

Kalp, ne zaman Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile bağlılık sağlarsa hiç kuşkusuz o zaman kendi gücünden başka tüm güçleri alt edecektir. Kararlılığı da arttıracak bu güçlü bağlantı; yenilgi ve teslimiyete de meydan vermeyecektir. Allah ve Resulü'ne düşmanlık yapan kimselere karşı hiç bir sevgi de beslemeyecektir.

Kurtuluş ve yüceliği, onlarda aramayacaktır. Onlara yaranmaya çalışmayacaktır. İşte yol budur. Sabır ve takva... Allah'ın kopmaz ipine sarılma ve bağlılık... Sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ipine sarılan ve tüm hayatlarında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gönderdiği nizamı uygulayan müslümanlar; tarihleri boyunca izzetli ve galip yaşamışlardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* onları, düşmanlarının tuzak ve desiselerinden de korumuştur. Son ve yüce söz de onların sözü olmuştur. Ama bu dinin düşmanlarına sarılan, onların görüşlerine başvuran, onlardan sırdaş, dost, yardımcı ve danışman edinen müslümanlar ise tarih boyunca hezimete uğramışlardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın üzerlerine yazdığı hezimete... Ve aşağılanıp gitmişlerdir. Şurası şüphesizdir ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzünde gözle görülür bu kanununu görmeyenlerin gözü; zillet, aşağılık ve yenilmişlikten başka hiç bir şeyi görmeyecektir.

Şunu da söylemeliyiz ki; *"Büyük Kuvvet'in"* işe müdahelesi, sürekli olarak cahiliyeden ayrılıştan sonra gelir. Müslümanların -Allah kendilerini kurtarmışken- kavimlerinin dinine dönüş yapmayı reddetmelerinden sonra gelir. Kendileriyle ve önderliği kendisine has olan özgün İslâm cemaatlarıyla tamamen ayrı bir güç haline gelmelerinden sonra gelir. Akidelerine dayanarak kavimlerinden ayrılmalarından sonra gelir. Yani bir tek milletin inanç, hayat sistemi, önderlik ve cemaat olarak iki ayrı ümmet haline gelmesinden sonra gelir.

Bunu iyice kavramak zorundayız. Çünkü nihaî darbeyi vuracak, mü'minleri tehdit eden tağutları yıkacak, mü'minlere yeryüzü iktidarını sağlayacak, zafer ve iktidar konusunda peygamberlere verilen vaadi gerçekleştirecek olan *"Büyük Kuvvet'in"* müdahelesi; yukarıdaki şartlar oluştuktan sonra tahakkuk eder.

> *"Rableri onlara; "Zalimleri kesinlikle helak edeceğiz. Zalimleri helak ettikten sonra da, hiç şüphesiz yeryüzüne sizi yerleştireceğiz. Bu (zafer), huzurundaki (hesaptan) ve azap vadimden korkanlar içindir" diye vahyetti." (14 İbrahim/13,14)*

Müslümanlar cahiliye toplumuna karışmış haldeyken, cahilî şari, konum ve teşkilatların içindeyken, cahiliyeden kopup ayrılmamışken, hareketli ve bağımsız bir cemaat olamamışken ve bağımsız bir İslâmî önderlik meydana getirmemişken ilahî müdahelenin gerçekleşmesi asla mümkün olmayacaktır. Yeryüzünün en büyük fitnesi, kulların içinden ilahlık iddiasıyla ortaya çıkan kimselerin bu hakkı fiilen kullanmalarıdır. İnsanları bölük pörçük gruplara ayıran bir fitnedir bu... Çünkü görünürde bir tek millet veya bir tek toplum olarak görünen bu insanlar gerçekte birbirlerinin köleleri olmuşlardır.

Kimisinin elinde vurucu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan gelen hiç bir şeriate bağlı olmayan bir iktidar gücü varken; kimisi de bu hakkı ele geçirebilmek için fırsat kollayıp durmaktadır. İktidardakilerle iktidara göz dikenler bundan dolayı birbirlerini kırıp geçirmektedirler. Bu kavganın gereği olarak insanlar bölük pörçük gruplara ayrılmaktadırlar. Ama birbirinden tamamen ayrılmayan, soyutlanmayan ve kopmayan gruplara... Bugünkü dünya, tümüyle bu acıyı çekmektedir. Bu sonu gelmez ve yavaş yavaş seyreden acıyı...

İşte bu durum bizi dünya üzerindeki müslüman topluluğun tutumunu düşünmeye götürmektedir. Müslüman topluluğun, etrafını saran cahiliyeden kopup ayrılması bir zorunluluktur. Cahiliyye; ilâhî şeriatın tek başına egemen olmadığı, ilahlık ve egemenlik hakkının sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bırakılmadığı tüm konumlardır, tüm yönetim ve tüm toplumlardır.

Müslümanların, etraflarını saran cahiliyeden ayrılması bir zorunluluktur. Çünkü müslüman topluluk; cahiliyede kalmaktan yana tavır koyan, cahiliyenin düzen, hüküm, ve kanunlarını, değer ölçü ve yargılarını kabullenen uluslardan kopup ayrılan başlı başına bir ümmettir. Müslüman topluluk, inancı, bilinci ve hayat sistemiyle cahiliye halkı ve kavminden kopup ayrılmadığı sürece yeryüzünde kesinlikle rahat edemez ve acılardan kurtulamaz.

> *"Allah sizi değişik (görüşlerdeki) gruplara ayırıp kiminizin şiddetini kiminize tattırmaya da kadirdir." (6 En'am/65)*

Şu halde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, koruma sağlayacak bir *"İslâm yurdunun"* kurulmasına izin verinceye kadar bu acılar sürüp gidecektir. Müslüman grubun bu sıkıntılardan kurtulması, kendisinin bağımsız bir *"İslâm Ümmeti"* olduğunun şuuruna varmasına, etrafını cahiliyenin sardığını bilmesine ve safına katılmayan herkesin cahiliye ehli olduğunu anlamasına bağlıdır.

Ayrıca akide ve hayat sistemi konusunda kavminden ayrılmasına ve tüm bunları yaptıktan sonra Allah'tan -en hayırlı hakim olarak- kendisiyle kavmi arasında hak hükmü vermesini dilemesine bağlıdır. Eğer bu ayrılık gerçekleşmezse, eğer bu soyutlanış meydana gelmezse, Allah'ın ayette buyurduğu cezaya uğramayı hakkedecektir. Toplumdaki gruplardan herhangi birine dönüşecektir. Başka gruplarla karmakarışık, özgün yapısını ortaya koymaktan uzak ve etrafın-

daki insanlar tarafından bile tanınmayan herhangi bir grup... Bu durumda da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu sürekli ve büyük azabına dûçar kalacaktır. Hem de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın va'dettiği fethe kavuşmadan...

Şurası da kesin ki, *"ayrılma"* ve *"soyutlanma"* müslüman topluluğa bir takım zorluk ve fedakarlıkları yükleyecektir. Ne var ki, bu zorluk ve fedakârlıkların; karışmışlıktan ve cahiliyeden ayrılmamışlıktan ileri gelen acı ve işkencelerden kesinlikle daha şiddetli ve daha büyük olmayacaktır. Cahiliyedeki kavmiyle beraber ve cahiliye toplumuyla iç içe yaşamaktan ileri gelen sıkıntılardan daha büyük olmayacaktır. Peygamberlerin önderliğini yaptığı tevhid davası tarihine başvurduğumuzda kuşkuya yer vermez bir kesinlikte göreceğiz ki; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın fetih ve yardımı, peygamberlerin ve yanlarındaki mü'minlerin zaferine ilişkin ilâhî vaadin gerçekleşmesi, sözkonusu *"ayrılma"* meydana gelmeden bir tek kere bile vâki olmuş değildir.

Müslüman topluluk akidesi ve hayat sistemi uğrunda, yani dini uğrunda kavimlerinin cahilî akide ve dininden, yani cahiliyenin hayat sisteminden tamamen kopup ayrılmadıkça bir kere dahi gerçekleşmiş değildir. İstisnasız tüm tevhid davalarında ayrılık noktası ve yol ayrımı olagelmiştir. Bu davanın değişmez bir yolu vardır. Allah'ın salat ve selamı üzerlerine olsun tüm peygamberlerin zamanlarında olup bitenden başka bir yolla asla gerçekleşemeyecektir.

> *"Kudretimizi ispat konusunda ayetleri nasıl da (değişik değişik şekillerde) tekrarlayıp durduğumuza bak da (düşün.) Olur ki, onlar (durumlarını) anlarlar." (6 En'am/65)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan bizi, tekrarlanaduran ilahi kudret delillerini anlayanlardan eylemesini diliyoruz.

3 - Akidevi Bağ

O, hiç kuşkusuz bu akidenin özelliğinde ve hareket hattında apaçık görünen levhanın üzerindeki bir işarettir. Davetçiler, yol ayrımına geldiğinde durup bu işarete bakmak zorundadırlar. Yoldaki diğer işaretleri tanımak için durup bakmak zorundadırlar.

Bu dinin gereği olarak insanları bir araya getiren bağ; bu dinin ayırıcı özelliğini ortaya koyan eşsiz bir bağdır. Bu saygın Rabbani hayat sisteminin ayrılmaz özelliği olan hedef, boyut, ufuk ve aşamalarla ilgili bir bağdır.

Ve bu bağ, kesinlikle bir kan veya soy bağı değildir. Bir toprak ve yurt bağı değildir. Kavim ve aşiret bağı değildir. Renk ve dil bağı değildir. Irk ve uyruk bağı değildir. Bir sanat veya sınıf bağı da değildir. Çünkü söz konusu bağların tümü var olduğu halde bireylerarası ilişkiler kopabilmektedir. Tıpkı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın; *"Rabbim! Oğlum da ailemdendir; (onu da kurtar)." (11 Hûd/45)* diye yalvaran Nuh (as)'a; *"Ey Nuh! O, Senin ailenden değildir." (11*

Hûd/46) dediği gibi... Sonra niye hem oğlu olsun, hem de onun ailesinden olmasın? Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bunu da açıklıyor:

> *"Çünkü O, salih amel sahibi bir kimse değildir." (11 Hûd/46)*

Yani "Ey Nuh! Aranızdaki iman bağı kopmuştur. Bundan dolayı; *"(Doğruluğu hakkında) bilgin olmadığı bir konuda benden bir şey isteme." (11 Hûd/46)*

Sen öyle sanıyorsun ki, o da ailendendir. Ama bu zannın yanlış bir zandır. Kesin olan şu ki o, senin sulbünden oğlun olduğu halde ailenden değildir. İşte yol ayrımında duran apaçık işaret budur. Bu dinin akide dışındaki bağlara değişmez bakışı ve değişik cahili görüşler arasındaki fark budur. Cahiliye, bazen kan ve soyu, bazen toprak ve yurdu, bazen kavim ve aşireti, bazen renk ve dili, bazen ırk ve uyruğu, bazen de meslek ve sınıfı bağ haline getirmektedir.

Yahut kimi zaman ortak çıkarlara, kimi zaman tarih birliğine, kimi zaman da kader birliğine bağ olarak bakmaktadır. Ne var ki, tüm bunlar çeşitlilik veya çokluklarına rağmen cahilî bakış açılarıdır, İslâmî bakış açısıyla kökünden çelişen bakış açıları...

Sarsılmaz Rabbani Hayat Sistemi; Kur'an-ı Kerim'de ve Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in rehberliğinde ifadesini bulmaktadır. En doğru ve en sağlam olana yönelten Kur'an'da... Kur'an'dan, onun direktif ve ahenginden kaynaklanan Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in sünnetinde... İşte İslâm ümmetinin yol ayrımında kendisinden eğitim gördüğü ana kaynak budur. Apaçık rehber ve işaret budur.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, cahilî rabıta ve bağlara ilişkin olarak pek çok örnek vermektedir. Tüm bunlardan amaç, muteber ve önemli olan gerçeği ve biricik rabıtayı ortaya koymaktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, babayla oğul arasındaki ilişkiye örnek vermektedir. Örneğin İbrahim (as) ile babası ve kavmi arasında geçenler...

> *"Kitabta İbrahim'in (olayını da insanlara) anlat. O, hiç şüphesiz dosdoğru bir kimse ve bir peygamberdi. Unutma ki, O babasına; "Babacığım! Şeytana (itaat edip) tapınma. Şeytan, hiç şüphesiz Allah'a isyan etmiştir. Babacığım! Sana Allah'tan bir azabın geleceğinden korkarım. O zaman da sen şeytanın velisi (yandaşı) olursun." dedi. Babası da "İbrahim, sen benim ilahlarımdan yüz çevirirsin ha! Eğer bundan vazgeçmezsen seni kesinlikle linç edeceğim. Öyleyse benden çok uzakta dur." dedi. İbrahim: "(Seni bırakıp giderken) üzerine selâm olsun. Senin için Rabbim'den mağfiret de dileyeceğim. O, hiç şüphesiz bana karşı şefkatlidir. (Ve şimdi) ben, sizden de, Allah'ı bırakıp tapındıklarınızdan da ayrılıyorum. Ben, sadece Rabbim'e seslenip tapıyorum. Ve ben Rabbim'e tapınırken - umulur ki - (sizin put-*

perestlikle düştüğünüz bahtsızlık gibi) bahtsız da olmayacağım." dedi. İbrahim, onlardan ve onların Allah'ı bırakıp tapındıklarından ayrılınca ona İshâk ve Yakûb'u bağışladık. Her birini de Peygamber yaptık. Ve onlara rahmet (hazinemizden pek çok şey daha) bağışladık. Ayrıca onların doğru sözlülükle, yücelik (ve zamanlar boyunca iyilikle) anılmalarını sağladık." (19 Meryem/41-50)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, İbrahim (as) ile zürriyeti arasındaki ilişkiye de örnek vermiştir. Ahid ve misakını verdiği İbrahim (as)'a buyruklar vermiş, kendisinin zamanlar boyunca anılacağını ve nesli içinden başka peygamberlerin de çıkacağını müjdelemiştir.

"Rabbi, İbrahim'i (bazı) kelimelerle sınavdan geçirdi. İbrahim de bu emirleri tam tamına yerine getirdi. Bunun üzerine Allah ona; "Seni, insanlara önder yapacağım" dedi. İbrahim; "Benim neslimden de mi?" dedi. Allah; "Zalimler (benim önderlik) ahdime erişmeyecektir" dedi." (2 Bakara/124)

"Hatırla ki İbrahim; "Rabbim! dedi, bu beldeyi güvenilir bir belde kıl. Halkından Allah'a ve Ahiret Gününe İnanan kimseleri (çeşitli) ürünlerle rızıklandır." Allah; "İnkâr edenleri de kısa bir süre için (dünya hayatı boyunca) yararlandıracağım. Ama daha sonra onları cehennem ateşine sürükleyeceğim. Cehennem, ne de kötü bir dönüş (yeridir.)" (2 Bakara/126)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, karı-koca ilişkilerine de örnek vermektedir. Nuh (as) ve hanımı, bir de Lut (as) ve hanımını, diğer yönden ise Firavn'la hanımını anlatmaktadır.

"Allah, inkar edenler için Nuh'un hanımıyla Lut'un hanımını örnek veriyor. İkisi de bizim salih kullarımızdan iki kişinin yanındaydılar. Ama (kafirlerden yana olmakla) bu iki kulumuza ihanet ettiler. Sonunda ise hiç bir şey onları Allah'ın azabından kurtaramadı. Ve her ikisine de "cehennemliklerle beraber siz de ateşe girin" denildi. Allah, iman edenler İçin de Firavun'un hanımını örnek veriyor. Hani O; "Rabbim! dedi, bana kendi katından cennette bir ev yap. Beni Firavun'dan ve onun amelinden kurtar. Beni zalim kimselerden kurtar" demişti." (66 Tahrim/10-11)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, inanmış kimselerle aileleri, kavimleri, yurtları, toprakları, malları, beldeleri, çıkarları, geçmişleri ve gelecekleri arasındaki ilişki konusunda da örnek vermektedir, örneğin İbrahim (as) ve yanındaki mü'minlerin kavimlerine karşı tutumu... "Ashab-ı Kehf" denilen gençlerin aile ve kavimlerine, yurtlarına ve topraklarına karşı tavırları...

"İbrahim ve onunla beraber bulunanlarda biç şüphesiz sizin için güzel bir örnek vardır. Unutma ki onlar kavimlerine; "Biz sizden de, Allah'ı bırakıp tapındıklarınızdan da uzağız. Biz sizi inkâr etmişizdir. Sizinle bizim aramızda ebedi bir düşmanlık ve nefret baş göstermiştir. Bir tek Allah'a iman edeceğiniz âna kadar sürecek bir düşmanlık ve nefret..." (60 Mümtehine/4)

"Yoksa sen "ashab-ı kehf ve rakim'in (mağara ve levha sahiplerinin olayını) harika ayetlerimizden sanıp da (diğerlerinin harika olmadığım mı sandın?) Unutma ki mağaraya sığınan gençler; "Rabbimiz! Bize kendi katından bir rahmet ver işimiz konusunda bize doğruyu göster" demişlerdi. Biz de onları, mağaranın içinde yıllarca uyur halde bıraktık. Daha sonra da onları uyandırdık. Ta ki (uyuma süreleri konusunda anlaşamayan) iki gruptan hangisinin onların (mağarada) kalış sürelerini daha iyi bellediğini ortaya koyalım. Şimdi bu gençlerin olayını doğrusuyla biz sana anlatıyoruz. Onlar, rablerine inanmış gençlerdi. Biz de onların hidayetini arttırmış ve kalblerine güç (ve cesaret) vermiştik. (Bana secde edin diyen krallarının) karşısında dikilip; "Bizim Rabbimiz, göklerin ve yeryüzünün Rabbidir. Ondan başka bir ilah'a asla tapınmayacağız. Çünkü (küfrü gerektiren) aşırı bir söz söylemiş oluruz. İşte kavmimiz olan bu kimseler, Allah'tan başka bir takım İlahlar edinip gitmişlerdir. Bir de bu tapınmalarına ilişkin ispatlayın nitelikte açık bir delil getirseler ya!! Allah adına yalan uyduranlardan daha zalim olan var mıdır? (Gençler birbirlerine); "Kavminizden ve Allah'ı bırakıp tapındıklarından ayrıldığınıza (göre) mağaraya sığının. O zaman da Rabbiniz üzerinize bir rahmet yayar ve bu işinizden dolayı size geçiminizi sağlayacak (bir rızık) hazırlar." (18 Kehf/9-16)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, İslâm ümmeti için, tüm zamanlara damgasını vurmuş peygamberler ve geçmiş mü'minlerin yüce kervanından verdiği örneklerle yolun işaretlerini ortaya koymaktadır. Bu işaretlerin önünde duran açık gerçek; akidevi bağdır. Yani İslâm toplumunun temel dayanağı olan gerçek bağ... Çünkü bu toplumun, bu bağından başka hiç bir şeyin temel dayanak olması mümkün değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu yolda müslümanlardan istikamet istemektedir. Pek çok yerde; pek çok ayet-i kerimede açıkça ve kesin bir şekilde ifade edilen bir istikamet... Örneğin:

"Allah'a ve Resulüne muhalefet eden kimseleri - babaları veya oğulları da olsa, kardeşleri veya aşiretleri de olsa - seven, Allah'a ve Ahiret Gününe inanmış bir kavim göremezsin. İşte Allah kendisini (bu sevgiden alıkoyan) kimselerin gönlüne iman koymuştur. Onları kendi

katından bir ruhla desteklemiştir. Ve Allah onları, içinde ebedî kalacakları; altından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. İşte Allah'ın hizbi olanlar bunlardır. Dikkat edin! Felaha kavuşanlar, sadece Allah'ın hizbi olanlardır." (58 Mücadele/22)

"Ey İman edenler! Hem benim, hem de sizin düşmanınız olan kimseleri veliler edinmeyin. Size gelen hakkı İnkâr etmişlerken onlara sevgi besleyip (haber iletmeye kalkışmayın. ki) onlar, Peygamberi de, sizi de Rabbiniz Allah'a iman ettiniz diye (yurdunuzdan) çıkardılar. Eğer siz benim yolumda cihad yapmak ve rızamı kazanmak için çıkmışsanız (onlardan dostlar edinemezsiniz.) Siz, onlara gizliden gizliye sevgi besliyorsunuz, (ama) ben gizli tuttuğunuzu da, açığa vurduğunuzu da biliyorum, öyleyse sizden kim (onlarla gizli haberleşmeye) kalkışırsa, hiç şüphesiz dosdoğru (İslâm) yolundan sapıtmıştır." (60 Mümtehine/1)

"Ne akrabalığınız ve ne de çocuklarınız Kıyamet Günü size hiç bir fayda sağlamayacaktır. Çünkü Allah o günde sizinle onların arasını ayıracaktır. Allah, yaptıklarınızı görendir." (60 Mümtehine/3)

"Ey iman edenler! Atalarınız ve kardeşlerinizi eğer küfrü imana tercih ederlerse veliler edinmeyiniz. Sizden kim onları veli edinirse, hiç şüphesiz zalimlerin ta kendileri olurlar." (9 Tevbe/23)

"Ey iman edenler! Yahudi ve Hristiyanları veliler edinmeyiniz. Çünkü onlar, biribirlerinin velileridirler. Sizden kim onları veli edinirse, kesinlikle onlardan olur. Allah, muhakkak ki zalim kimseleri hidayete erdirmez." (5 Maide/51)

Demek ki İslâm toplumunun ilişkilerinde temel ve kesin olan ilke budur. Kendisini dün, bugün ve Kıyamet'e kadar varolabilecek cahiliye toplumlarından ayıran organik yapı özelliği budur. Bir İslâm toplumu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu seçkin ümmet için belirlediği söz konusu temel ilkeden başka bir ilke üzerine kurulamaz.

Kendilerine *"İslâm"* adını yakıştırıp da toplumsal düzenlerini cahilî ilişkilerin belirlediği bir veya daha çok rabıtalar üzerine kuran kimseler, ya İslâm'ı bilmiyorlar ya da İslâm'ı reddediyorlar, demektir. Çünkü, İslâm, tüm cahilî ilişkileri kaldırıp yerine *"akide'yi"* koymuştur.

İslâm, aksini iddia eden kimselerin kendi ismini almalarını bile kabul etmez. Yani *"müslüman"* olduğunu dille söylediği halde onu uygulamaya koymayan kimselere bu ismin verilmesini bile kabul etmez. Çünkü bu kimseler pratik hayatlarında cahili bir takım ilişkileri esas yapmışlardır, işte İslâm davetçile-

ri, bu işaret levhasının önünde durup uzun uzun düşünmek zorundadırlar. Çünkü söz konusu olan akidevî ilkedir.

Şunu da belirtmeliyiz ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ın kendileriyle ilgili olarak; *"Kendilerine Kitap verdiğimiz kimseler onu (peygamberi) oğullarını tanıyormuşcasına tanıyorlar." (2 Bakara/146)* diye buyurduğu bu dinin düşmanları; yani İslâm'ın özellik ve hareketindeki asıl güç kaynağını bilen bu düşmanlar, akideye dayalı İslâmî toplumsal hayatın; güçlülüğün en büyük sırrı olduğunu kavramışlardır.

Bu dinin gizli gücünün ve bu dini temsilen kurulan toplumun gücünün bu akideye dayandığını anlamışlardır. İslâm toplumunu yıkmayı veya İslâm toplumunun etkinliğini sağlayacak bu dini ve bu dinin ehlini yıpratarak gönüllerini rahatlatacak; yurtlarının, davalarının ve mallarının sömürülmesini temin edecek nitelikte, İslâm toplumunu zayıflatmayı amaç edinen din düşmanları... Yani İslâm toplumuyla savaşmaya soyunan bu dinin düşmanları, dayanak noktası olan akideyi zayıflatmayı ihmal etmemişlerdir. Bir tek ilâh inancıyla bir araya gelen müslüman halklar için kâh *"vatan"* adıyla, kâh *"millet"* adıyla kâh da *"ırk"* adıyla çeşitli türden ilahlar türetmeyi unutmamışlardır. Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* dışında, kendilerine tapınılan değişik isimlerde pek çok ilah...

Bu düzmece putlar, tarihsel aşamalar içinde kâh *"halkçılık"*, kâh *"Turancılık"* kâh *"Arap Milliyetçiliği"* ve kâh da başka isimler altında pek çok biçimde ortaya çıkarılmıştır. Öyle ki akideye dayalı ve İslâmî hükümlerle yönetilen İslâm toplumu içinde -bu düzmece putların etrafında- söz konusu akımlar değişik cephelerde çatışmalar çıkarıp durmuşlardır. Sonunda da temel hayat ilkesi olan akidevî bağ zayıflamaya yüz tutmuştur. Vuruşlarının ardı arkası kesilmez düşman çekiçlerinin altında ve bu zehirli iğrenç propagandaların etkisinde akidevi bağ zayıflayıp gitmiştir. Nihayet bu düzmece putların, mukaddesat haline dönüşmesi sağlanmıştır. Bunları reddeden kimseler, ya kavminin dininden çıkmış ya da ulusal çıkarlara ihanet etmiştir...

İslâm toplumunun dayanak noktası olan bu temel ilkeyi yıkmak için tarih boyunca çabalayıp duran ve halen bu uğraşısına devam eden en iğrenç düşman kampı, hiç kuşkusuz siyonizmdir. Hristiyan toplumunun yıkılmasında *"milliyetçilik"* silahını kullanıp denemiş olan Siyonizm... Çünkü o, bu silahıyla Hristiyan İmparatorluğunu değişik niteliklerde pek çok siyasal uluslara bölmüş ve pek çok ulusal kiliselere ayırmıştır. Roma'nın kendi etraflarındaki siyasal kuşatmasını böylece yıkan Siyonizm, ikinci hamlesini de İslâm toplumunu yıkmak için yapmıştır. İslâm toplumunun bu uğursuz ırkın etrafındaki kuşatmasını da böylece kırmayı başarmışlardır.

Haçlılar da onlardan geri kalmamışlardır. İslâm toplumuyla savaşan haçlılar, İslâm'ın potasında eriyen değişik kavimler arasına *"ırkçılık"*, *"mil-*

liyetçilik", "vatancılık" gibi fitneleri alevlendirmek için asırlarca uğraşmışlardır. Bu dine ve bu dinin ehline karşı besledikleri kini böylece kusmayı başarmışlardır. Müslümanları parçalamış ve haçlı Avrupasının sömürüsünü kabul ettirmeyi başarmışlardır. Hâlen de bu uğraşlarına devam edip durmaktadırlar.

Bu savaş; İslâm toplumu yeniden kuruluncaya kadar devam edecektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın söz konusu lanetli ve iğrenç putların yıkılmasına izin buyurup sarsılmaz akidevi bağın üzerinde kurulmuş İslâm toplumu yeniden ikame oluncaya kadar...

Sonuç olarak Eğer *"akide"* toplumsal hayatın temel dayanağı olmaz ise insanların çeşitli cahiliye toplumlarından kurtulmalarına imkan yoktur. Çünkü sadece Allah'a itaat etmek, akidenin esas olmasıyla mümkündür. İnsanların gerek dünya görüşü ve gerekse toplumsal hayatlarında, akidevi bağın temel olmasıyla mümkündür. Kutsallığın bir tek olması ve bunun sadece biricik *"Mukaddese"* ait kılınması zorunludur. *"Mukaddeslerin"* artmaması zorunludur. Bayrağın da bir tek olması ve bunun artmaması da zorunludur. İnsanların kendisine yöneldiği kıblenin de bir tek olması, kıble ve bakış açılarının artmaması zorunludur.

Şurası kesindir ki, putperestlik bir tek biçimden, yani sadece taş ve efsanevi ilâhlar biçiminden ibaret değildir. Çünkü putperestliğin çeşitli biçimlerde ortaya çıkması mümkündür. Nitekim putların da değişik biçimlerde yontulması mümkündür. Mitolojik ilahların da değişik biçimlerde tasviri mümkündür. Yani bu düzmece ilahların bir daha, ama değişik biçimlerde, isim ve merasimleri ne olursa olsun –Allah'ın dışında- bir takım mabud ve mukaddesat biçimlerinde ortaya çıkması mümkündür.

Taşları, putları ve mitolojik tanrıları/ilahları ortadan kaldıran İslâm'ın, insanların uğrunda savaş verdikleri *"ırkçılık", "milliyetçilik", "vatancılık"* veya başka isimler taşıyan putları kabul etmesi düşünülemez. Çünkü İslâm, insanları sadece Allah'a davet eder. Bir yaratılmışın itaatine değil, sadece Allah'a itaate çağırır. İşte bundan dolayı İslâm, tüm insanları beşer tarihi boyunca iki ümmete ayırmaktadır. Biri, peygamberlerin tâbileri olan müslümanların ümmeti, diğeri de tağutperest ve putperestlerden meydana gelen gayr-i müslimlerin ümmetidir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, belirli zaman aralıklarıyla her kavme peygamber göndermiştir. Gönderilen son peygamber Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ise tüm insanların peygamberidir. Putlar, değişik tip ve şekillerde olabilir. Bu, tarih boyunca böyle olmuştur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, müslümanları kendilerini târih boyunca bir araya getiren ümmet olarak tanıtmak isterken, onları peygamberlerin tâbileri olarak tanıtmıştır. Tabiî ki her biri kendi zamanına göre... Bu ümmetin kuşaklarını anlattıktan sonra diyor ki:

"İşte sizin ümmetiniz, hiç şüphesiz aynı olan bir tek ümmettir. Ben de sizin (ortaksız) Rabbinizim. Öyleyse bana tapının." (21 Enbiya/92)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, böyle buyuruyor. Yoksa Arab olana; "Sizin ümmetiniz cahiliyesi ve İslâmıyla Arap ümmetidir" demiyor. Yahudiye; "Sizin ümmetiniz, cahiliyesi ve İslâmıyla İsrailoğulları veya İbranilerdir" demiyor. Selman-ı Farisî'ye; "Senin ümmetin Fars ulusudur", Suhayb-i Rumî'ye; "Senin ümmetin Bizans ulusudur", Bilal-i Habeşî'ye; "Senin ümmetin Habeş ulusudur" demiyor.

Peki ne diyor? Diyor ki, Arap, Fars, Habeş ve Bizans asıllı tüm müslümanlara: *"Sizin ümmetiniz İslâm'dır."* Musa ve Harun'un, İbrahim ve Lut'un, Nuh, Davûd ve Süleyman'ın, Eyyub'un, İsmail'in, İdris, Zülkifl ve Yunus'un, Zekeriyya, Yahya ve Meryem oğlu İsa'nın zamanlarında gerçekten teslim olmuş müslümanların dinidir. Yani tıpkı Enbiya suresinin 48 ilâ 91. ayetlerinde anlatılanlar gibi...

İşte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tarif ettiği *"müslüman ümmet"* budur. Bundan sonra kim, Allah'ın gösterdiği yoldan başkasına dönmek isterse dönebilir. Ama *"müslümanlardan olmadığını"* da söylesin.

Biz, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya teslim olmuş kimselere gelince... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tanıttığı İslâm ümmetinden başka hiç bir ümmet tanımayız. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, elbette ki hakkı söyler ve O en iyi hükmedendir.

İşte böyle... İslâm düşüncesi, itikad ve amele dayanmayan tüm ilişki ve bağları koparıp atmaktadır. İtikad ve amele dayanmayan yakınlık ve akrabalıkları (bağlayıcı ilke olarak) görmemektedir. Akide ve amelin sarsılmaz kulpuna bağlı olmayan tüm rabıta ve tüm değer yargılarını koparıp atmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İSLÂM ÇAĞRISININ TEMEL ÖZELLİĞİ

İslâm Davetinin temel özelliği, muhakkak ki, ciddiyet ve gerçekçiliktir. Bu dinin gereği olan ciddiyet ve gerçekçilik. Çünkü İslâm bir hareket dinidir. İnsanın fiili durumuna ve fiilen varolan şartlara hitab eden bir din...

İtikadı ve ideolojik olarak varolan, yürürlükte bir hayat düzeni bulunan ve somut şartlara yeterli bir güç ve hareketle karşı koymak zorundadır. İnanç ve ideolojik görüşleri düzeltmek için davet ve açıklama yoluna, cahiliyeyi koruyan sistem ve iktidarlara karşı da cihad ve güç kullanımı yoluna başvurmak zorundadır.

Çünkü, insanların inanç ve düşüncelerini açıklama yoluyla düzeltmeyi güç kullanarak önleyen, insanlara Allah'tan başkasına saptırma ve şiddet yöntemlerini kullanarak kulluk yaptıran cahili otoritelere karşı güç kullanmaktan başka çare yoktur. İslâm çağrısı, maddî bir otoriteye karşı açıklamalarla yetinemez. Aynı şekilde, insanları vicdanen etkilemek için de maddî güç kullanmaya başvuramaz. Çünkü İslâm'ın yaklaşım tarzı, hareket halindeki bir gerçekçiliktir. Yani İslâm daveti, aşamalı bir harekete dayanmaktadır. Her aşamanın ihtiyaç ve gereklerine uygun; bir aşamadan bir üst aşamaya geçmeyi sağlayan bir hareket...

İslâm Dini, somut şartlara mücerred nazariyelerle karşı koymaz. Somut şartları olan bir aşamada donuk yöntemlere başvurmaz. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in siretine ve bu siretteki olaylara başvuran kimse, İslâm'ın hareketli hayat sisteminin tarihsel vakasını (pratiğini) rahatlıkla görebilecektir. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in hayatını inceleyen davetçiler, birbirine zıt iki hayat sisteminin bir arada yaşamayacağını anlayacaktır. Çünkü birbiriyle temelinden çelişen; hiç bir boyutuyla birbiriyle uyuşmayan, itikadî ve düşünsel, ahlakî ve davranışsal, ekonomik ve toplumsal, insanî ve siyasal konuların

ayrıntılarında bile birbirinden ayrılan iki hayat sisteminin bir arada yaşaması mümkün değildir.

Bu anlaşmazlığın asıl kaynağı; her iki hayat sisteminin birbirine aykırı itikad ve düşüncelerinde aranmalıdır. Çünkü; biri, ortaksız bir tek Allah'ın kulluğuna dayanırken, diğeri kulun kulluğuna; düzmece ilah ve rabler'in kulluğuna dayanmaktadır.

Bu iki sistemin, hayatın her adımında birbirine ters düşmesinin asıl nedeni budur. Çünkü her iki sistemin gereği olarak atılan her hayat adımı, birbirine aykırı olmak zorundadır. Çünkü bu iki hayat sisteminin biri birine ayak uydurması, birbiriyle çatışmadan yaşaması mümkün değildir.

Davetçiler şunu iyice anlasın ki; Kureyş'in, Mekke'de, *"La ilahe illallah Muhammedun Resulullah"* davasına böylesine inatçı ve sert bir tavır takınmaları, tesadüfi bir şey değildi. Medine İslâm toplumuyla amansızca savaşması da geçici bir tesadüf değildi.

Aynı şekilde Medine'de yahudilerin İslâm hareketine karşı koyuşları, müşriklerle aynı safa geçip İslâm'ı ortadan kaldırma savaşına katılmaları da bir tesadüf değildi. İslâm akidesine dayalı olarak Medine'de kurulan İslâm Devleti'ne, yani eşsiz ilahî metodun doğrultusunda kurulan İslâm Nizamına daha çiçeği burnundayken amansızca karşı koymaları, geçici bir tesadüf değildi. Hristiyanların da daha ilk günden -Kıyamet'e değin- bu davaya karşı koyuşları bir tesadüf değildi.

Bunu, bilmek zorundayız. Çünkü eşyanın tabiatı budur. İslâm hayat sisteminin tabiatı budur. Beşeri ideoloji sahipleri, İslâm hayat sisteminin yeryüzünde Allah'ın egemenliğini kurmada ısrarlı olduğunu, insanları kula kulluktan kurtarıp Allah'ın kulluğuna bıraktığını, insanları gerçek seçimlerini yapmaktan alıkoyan özgürlük düşmanı tüm maddî güçleri yıktığını çok iyi bilmektedirler.

Sonra iki hayat sisteminin uyuşmaz tabiatları da budur. Çünkü ikisi arasında küçük veya büyük hiç bir kavuşma noktası yoktur. Dünyevî ideoloji sahiplerinin, ilahî hayat sistemiyle aman vermeden savaşmalarının asıl nedeni budur. Çünkü ilâhî hayat sisteminin; varlıklarını, yönetimlerini ve düzenlerini tehdit ettiğini biliyorlar. Bundan dolayı da kendileri ezilip gitmeden İslâmî hayat nizamını ortadan kaldırmak istiyorlar. Bu, bir zorunluluktur. Ne bu, ne de şu tarafın gerçekte başka bir seçim yapmasına imkan yoktur. Bu zorunluluk, zaten tarih boyunca işlevini yerine getirmiştir. Tecrübeler, bunu açıkça göstermektedir. Değişik biçimlerde varlığını ortaya koyan bu tarihsel süreç ve bunca deneyimden anlaşılıyorki bu zorunluluğun temeli, ilahî hayat sisteminin özünde bulunmaktadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* aşağıdaki ayetlerde bu gerçeği ortaya koymaktadır:

> *"Kafirler -güçleri yeterse- dininizden dönderinceye kadar sizinle savaşmayı sürdüreceklerdir." (2 Bakara/217)*
>
> *"Ehli kitaptan pek çoğu hak kendilerince belli olmuşken bile sadece kendi nefislerinin hasedine uyarak sizi imanınızdan sonra (küfre) döndürmek istiyor." (2 Bakara/109)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu ayet-i kerimelerle tüm cahili kampların İslâm'a karşı birlik olduklarını ifade buyurmaktadır. Tüm cahili kampların bu konuda hedef ve güç birliği vardır. Zamanlar boyunca, yani hiç bir zaman ve konuma bağlı kalınmadan ayakta tutulan ve ısrarla üzerinde durulan bir hedef birliğidir bu… Bu, İslâm ve cahiliye toplumlarının arasındaki ilişkilerin tabiatında varolan zorunlu bir kanundur, İslâm davetçilerinin ince eleyip sık dokumaları gereken bir kanun...

Bu kanundan ileri gelen somut gerçekleri, gene bu kanuna başvurarak yorumlamak zorundadırlar. Bu kanunu bilmeden İslâmî cihadın tabiatını, cahiliye ve İslâm kamplarının uzayıp giden çatışmalarının özelliğini, ilk İslâm kamplarının uzayıp giden çatışmalarının özelliğini, ilk İslâm mücahidlerinin hareket sebebini, İslâm fetihlerinin sırlarını ve aynı şekilde putperest veya haçlı seferlerinin esrarını anlamaya imkân yoktur. Haçlı ve putperest düşmanlar ki, on dört asır boyunca durdurak bilmeden seferler düzenlediler. Şu anda bile İslâmî kalıntıların üzerindeki baskıları devam etmektedir. Kötü talihlerinden dolayı gerçek İslâm'dan kopmuş ve İslâm adını taşımaktan öte hiç bir özellikleri kalmamış bugünkü kalıntılar üzerindeki şiddet ve baskıları...

Rusya'da, Çin'de, Yugoslavya'da ve Arnavutluk'ta, Hindistan ve Keşmir'de, Habeşistan, Zengibar (Tanzanya), Kıbrıs ve Kenya'da, Güney Afrika ve Birleşik Amerika'da, kısaca komünist veya haçlı tüm kafir bloklarda müslüman kimselere uygulanan baskı ve zulüm yöntemleri...

Ayrıca İslâm aleminde veya daha yerinde bir deyimle bir zamanların İslâm aleminde ve bu alemin her bucağında ortaya çıkan İslâmî diriliş öncülerine karşı sürdürülen en iğrenç, en bayağı ve en vahşi sindirme ve şiddet yöntemleri... Gerek komünizm, gerek budizm ve gerekse haçlılar, öncü müslümanları sindirip duran yönetimlerle dayanışma içindedirler. Onlara dostluk elini uzatmaktadırlar. Garantörlük düzeyindeki mali yardımlarla onları desteklemektedirler. Ve saygın müslümanları sindirip duran bu yönetimlerin etrafını sessizlikten bir duvarla örmektedirler.

Şu halde bu, zorunlu bir kanundur. Her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ifade buyurduğu bir kanun...

> *"(Kafirler) -güçleri yeterse- dininizden dönderinceye kadar sizinle savaşmayı sürdüreceklerdir."*

Bu, iğrenç niyetleri ortaya koyan dosdoğru bir buyruktur. Şer yolundaki iğrenç direnişi ve müslümanları dinlerinden çevirmenin amansız çabasını ortaya koyan bir buyruktur. Çünkü söz konusu olan, İslâm düşmanlarının değişmez ve sabit hedefleridir. Ve bu, İslâm düşmanlarının hiç bir zaman ve hiç bir ortamda değişmeyen asıl hedefleridir.

Bu dinin ve İslâm cemaatinin düşmanları için İslâm'ın yeryüzünde varlığı bile başlı başına bir nefret ve korku kaynağıdır. Düşmanın her zamanki tavrı budur. İslâm, bizatihi onlara korku ve acı vermektedir, öfkelendirmektedir. Çünkü İslâm, her batılperesti korkutacak, her müfsidin nefretini çekecek ve her saldırganı ürkütecek bir güç ve metanetin dinidir. O, başlı başına, ihtiva ettiği hakkaniyetle, sahip olduğu güçlü hayat sistemi ve kusursuz nizamıyla bir savaştır. Evet o, tüm bu özellikleriyle bâtıla, fesada ve isyankârlığa karşı açılan bir savaştır. İşte bundan dolayı batılperest ve müfsid kimseler ona tahammül etmezler. Bu dinin halkını fitneye uğratmak veya pek çok küfür türlerinden birine döndürmek için didinip dururlar. Çünkü onlar; batılları, isyankarlıkları ve fesadları elden gider diye endişe ediyorlar. Yeryüzünde bu dine inanan, bu dinin hayat sistemini kabullenip hayatına uygulayan bir İslâm cemaati bulunurken, batılperestlerin kendilerini güvende hissetmeleri mümkün değildir.

İslâm düşmanlarının başvurduğu yöntem ve araçlar çeşitli olabilir ama hedefleri hep aynı hedeftir. Sadık mü'minleri -eğer güçleri yeterse- dinlerinden çevirmektir, amaçları... Ellerindeki silah kırıldı mı başka bir silaha, ellerindeki araç işe yaramaz hale geldi mi başka bir araca başvurmaktan geri kalmazlar. Her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın buyruğu, elimizde hazır bulunmaktadır. Bu buyruk, İslâm cemaatini teslimiyyetten sakındırmakta, tehlike uyarısını vermekte, savaşa ve hazırlanan tuzaklara karşı sabırlı olmayı emretmektedir. Aksi takdirde hüsran söz konusudur. Hem dünyada, hem de ahirette hüsran... Ve ayrıca geri çevrilmez ve koruma tanımaz bir azap söz konusudur.

> *"Sizden kim dininden dönüp de kafir olarak ölürse, işte o kimselerin amelleri, hem dünyada, hem de ahirette boşa gitmiştir. Ayrıca onlar cehennem ehlidir. Orada ebedi kalıcıdırlar." (2 Bakara/217)*

Görülüyor ki, Rabbani metod, bu dinin sahiplerinden sebat istemektedir. İslâm'dan çıkıp amellerin boşa gitmemesi için şiddeti ne olursa olsun fitne ve eziyetlere karşı dayanıklı olmalarını emretmektedir. İslâm'ı tanıyıp tadan bir kalbin, bu dini gerçekten bırakması asla mümkün değildir. Onulmaz bir fesada uğramadıkça bu dini bırakması mümkün değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu buyruğu ve sakındırması elde hazır bulunmaktadır. Kıyamet gününe değin hazır olmaya devam da edecektir. Bir müslümanın, işkenceye uğradı diye dinini ve inancını bırakması, imanından ve İslâm'ından vazgeçmesi, tanıdığı ve tattığı haktan dönüş yapması asla mazeret değildir.

Çünkü cihad, mücadele, sabır ve sebat etmek vardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* izin verinceye kadar bu, böyle sürüp gidecektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç kuşkusuz mü'minleri, eziyetleri sabırla göğüsleyen kullarını yalnız bırakmaz. Çünkü o, hayır va'dediyor. İki güzellikten birini va'dediyor. Zafer veya şehidlik...

Mü'minlerin yolu, işte budur. İman gücü, tehdit ve korkutmaların karşısında sarsılıp tökezlemez. Şuayb (as), kıpırdanıp hareket etmeye imkan vermeyen bir noktaya gelmişti. Barış içinde bir arada yaşama noktasına... Dileyenin İslâm inancını benimsemesi ve dileyenin de egemen iktidara uyması şartıyla barış içinde bir arada yaşama noktasına...

Öyle bir nokta ki, Şuayb (as), Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın fetih ve hükmünü bekliyordu. İki grup arasındaki hükmünü...

Dava sahibinin, ötesinde bir adım bile atamayacağı bir nokta... Yani, tağutların tüm baskı veya tehditlerine rağmen bu noktanın gerisine dönülemez. Bir adım bile geri dönülemez. Aksi takdirde bayraktarlığı yapılan hak, tümüyle elden gider. Bu hakka ihanet edilmiş olur.

Tağutun ve cahiliyenin dinine dönüş yapan kimse hiç kuşkusuz hem Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, hem de dininin aleyhinde yalan şahidlikte bulunmaktadır. İnsanların bir tek Allah'a itaat etmesini kabullenmeyen ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dışında bir çok mabudlara, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hükümranlık hakkı verilerek tapınılmasını benimseyen cahiliyenin dinine dönüş yapmak, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iftira etmekten başka bir şey değildir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın açtığı hayır kapısından girip gerçek yolu tanıyan, hakka yönelen ve kula kulluktan kurtulan bir kimsenin tağutun dinine dönüş yapması Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ve onun dinine karşı yalancı şahidlik yapmaktır. Çünkü bu şahidliğin anlamı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininde hayır görmemek, demektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininde hayır yok diye tağutun dinine dönmektir, yahut en azından bu şahidliğin anlamı, tağutun dinine varlık hakkını tanımak demektir. Tağutî iktidarı meşru görmek demektir. Tağutun diniyle, Allah inancı arasında çelişki görmemek demektir.

Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iman ettikten sonra tağutun dinini kabullenip ona dönüş yapmak, çok tehlikeli bir şahidliktir. Hidayetle hiç tanışmamış ve İslâm'ın bayrağı altına girmemiş kimsenin şahitliğinden çok daha beter bir şahitliktir. Kısaca bu, tağutun egemenliğini kabullenme şahidliğidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hayattaki egemenlik hakkını gasbetmenin ötesinde bir tağutluk düşünülemez.

Tağutun kulluğundan çıkıp bir tek Allah'ın itaatine girmenin zorlukları, ne

kadar büyük ve katı olursa olsun tağuta kulluk etmenin yükümlülüğünden daha fazla ve ağır değildir. Tağutlara uşaklığın sorumlulukları; yaşam, makam ve geçim için ne kadar güvenli ve rahat görünürse görünsün, ağır ve sonu gelmez sorumluluklardır. Çünkü bu sorumluluklar, doğrudan doğruya insanın insanlığını zedeler. İnsanlığı zedelenen bir insanlık ise asla varolamaz. İnsanın insana kul ve uşak olması insanlık demek değildir.

Bir insanın diğer bir insan tarafından konulan kanuna boyun eğmesinden daha beter bir uşaklık ve kölelik var mıdır? Bir insanın kalbiyle başka bir insanın iradesine bağımlı olmasından daha beter bir uşaklık var mıdır? Bir insanın kalbiyle başka bir insanın arzu veya gazabına bağımlı olmasından daha beter bir kölelik var mıdır? İnsanın geleceğinin başka bir insanın zevkine, hevasına ve şehvetine taalluk etmesinden beter bir kölelik var mıdır?

Bir insanın başına bir yular veya gem takılmış gibi diğer bir insanın keyfinin doğrultusunda güdülüp yönetilmesinden daha kötü bir kölelik var mıdır? Kaldı ki iş, burada da bitmiyor. Bu kölelik insanı daha da aşağılara düşürmektedir. Tağutun yönetimindeki insanların mallarına ve çocuklarına da el atılıyor. Hiç bir kanun ve hiç bir koruyucunun kabul edemeyeceği yükümlülükler getiriliyor.

Çocuklara el atan tağut onları dilediği düşüncenin, dilediği kavram ve ahlakın, dilediği gelenek ve göreneğin doğrultusunda yetiştiriyor. Onların ruh ve hayatlarına bile hükmetmeye kalkışıyor. Zevkinin dilediğini boğazlayıp kesiyor. İnsanların kafatası ve iskeletlerinden kendi zevkini tatmin için büyüklüğünün anıtı olarak duvarlar örüyor. Dahası da var. Çünkü tağut sonunda ırz ve namuslara bile el atıyor, öyle ki bir baba kendi öz kızını tağutun dilediği şerefsizlikten önleyemiyor. Tarih boyunca en geniş boyutuyla görülebilen gasp yoluyla bu şerefsizliği yapabiliyor. Yahut genç kızları herhangi bir gerekçeyle şehvetlerin ağına atmakla sonuçlanan düşünce ve ahlaksızlık eğitimiyle bu şerefsizliği işliyor. Genç kızlara şu veya bu perdenin altında fuhuş ve şerefsizlik imkânlarını hazırlayarak bu işi yapıyor.

Şu halde tağutların yönetimi altında malını, namusunu, kendi hayatını ve çocuklarının hayatını kurtarabileceğini düşünen kimseler, muhakkak ki kuruntu içinde yaşamaktadırlar. Yahut da gerçekleri algılama yeteneklerini kaybetmişlerdir. Şurası kesindir ki, tağutlara kulluk etmek, mal, can ve namus konusunda çok büyük yükümlülüklere katlanmak demektir. İnsanları, hakimiyeti gasbeden kimselerin elindeki iktidarı alıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iade etmeye çağıran İslâm, aslında bu çağrısıyla insanlığın da kurtarılmasını amaçlamaktadır. Yani insanları, kullara kulluk etmekten kurtulmağa çağırmaktadır. Canların ve malların, tağutların heva ve şehvetlerinden kurtulması için çağırmaktadır.

Kendi bayrağı altında tağutla savaşmaya davet eden ve bu uğurda pek çok fedakârlık isteyen İslâm, insanlığı çok daha büyük fedakârlık ve sıkıntılardan kurtarmaktadır. Çünkü tağutun gölgesinde yaşamak, horlanmışlığın ve alçalmışlığın en büyüğünü yaşamak demektir. Bundan dolayı İslâm'ın bu çağrısında yücelik ve selâmet bir arada bulunmaktadır.

Birleşik ve bir bütün halindeki cahilî organizasyon, kendi varlığını temel inanç yönünden tehdid eden tehlikeyi hissedince, yani kendisinden tamamen ayrı ve bağımsız bir inanca dayalı İslâmî bir organizasyon tarafından tehdid edildiğini anlayınca, gerçek tavrını ortaya koymakta bir an gecikmez. İslâm davasına karşı gerçek tavrını ortaya koymaya başlar. Çünkü birbiriyle uyuşmaz ve barışmaz zıt iki varlığın savaşı söz konusudur. Her biri ayrı bir inanç temeline dayalı olarak var olan iki zıt organik toplumun birbiriyle savaşı söz konusudur. Çünkü cahiliye sistemi, ilahların veya rablerin çokluğu esasına dayanmaktadır. Bundan dolayı cahiliyede kula kulluk vardır.

İslâm toplumu ise uluhiyyette birlik ve rablıkta birlik esasına dayanmaktadır. Bundan dolayı da İslâm toplumunda kula kulluk yoktur. Eğer İslâm toplumu, iktidar olmak ve insanları kula kulluktan kurtarıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya kul kılmak yolunda hergün biraz daha ilerliyor ve her gün biraz daha cahiliye toplumunun bünyesini eritiyorsa, cahiliyenin buna karşı suskun kalması mümkün değildir.

Eğer dosdoğru rayına oturmuş bir İslâm davetinin vazgeçilmez olan bu zaruretleri hayata geçmişse, cahiliyenin suskun kalması kesinlikle mümkün olmayacaktır. Bu çağrının başladığı ilk andan itibaren tavrını ortaya koyacaktır. Saygıdeğer peygamberlerin çağrısına cahiliyenin hep aynı şekilde tavır koymasının nedeni buydu.

Çünkü bu davet, cahiliye için bir ölüm kalım savaşıydı. Kendi varlığını savunmak ve gasbettiği ilahî hakimiyeti elden kaçırmamak için savaşmak zorundaydı. Ve hiç şüphesiz hakimiyet, cahiliyenin gasbettiği en belirgin ilahlık özelliğidir. İşte bu nedenle cahiliye sistemi İslâm çağrısının kendisini tehdit eden tehlikesini görür görmez savaş alanına atılmaktadır. Çünkü bu, onun için bir ölüm-kalım savaşıdır. Barışı, anlaşması, ateşkesi ve mütarekesi mümkün olmayan bir ölüm-kalım savaşı...

> *"Kafirler peygamberlerine dedi ki: "Sizi, kesinlikle yurdumuzdan çıkaracağız. Yahut da siz, dinimize döneceksiniz." (14 İbrahim/13)*

Bu, tağutluğun tartışma kabul etmez tavrıdır. Taviz, tartışma, düşünme ve akletme kabul etmez tavrıdır. Akidenin zaferi karşısında yenilmişliğin acısını hisseden cahiliyenin, en ağır maddi kuvvetlere başvurmasını gerektiren bir tavırdır. Çünkü zorba tağutların, maddî güçten başka hiç bir silahları yoktur:

"Sizi, kesinlikle yurdumuzdan çıkaracağız. Yahut da siz, bizim dinimize döneceksiniz."

Savaşın gerçek niteliği böylece ortaya çıkmaktadır. Çünkü İslâm ile cahiliyenin savaşının, tabiatı budur. Cahiliye, İslâm'ın bağımsız bir varlık haline gelmesine asla rıza göstermez. Kendi varlığından ayrı bir varlık haline gelmesine asla tahammül etmez. Çünkü İslâm onunla anlaşsa bile cahiliye İslâm'la anlaşmaz. Kaldı ki, İslâm, bağımsız velayet ve önderliğiyle bağımsız ve hareket halinde bir organizasyon olmak zorundadır. Cahiliyenin asla tahammül edemediği şey de budur.

Dikkat edilirse kafirler, peygamberlerden sadece davetlerinden vazgeçmelerini istemiyorlardı. Bundan öte onlar, peygamberlerden kendi dinlerine dönmelerini ve cahilî toplumlarının içinde erimelerini istiyorlardı. Peygamberlerin reddedip asla yanaşmadığı husus da buydu. Çünkü bir müslümanın cahilî sisteme dönüş yapmasına imkan yoktu. Kaldı ki cahilî sistem; organik yapısı tabiatiyle bir müslüman unsurun kendi bünyesinde çalışmasına asla müsaade etmez. Ancak bu müslüman unsurun yaptığı iş, döktüğü emek ve enerji, cahilî sistemin lehindeyse müsaade eder. Kendisini daha da güçlendirebilecekse müsaade eder.

Cahili sistemin içine sızmakla, teşkilat ve mekanizmasına karışmakla dinleri için çalışabileceklerini hayal eden kimseler, aslında bu sistemin organik yapı özelliğini kavramayan insanlardır. Çünkü cahilî sistem bünyesinde yaşayan her bireyin, kendi hesabına çalışmasını, kendi düşünce ve hayat metodunun hesabına çalışmasını -yapısının bir gereği olarak- mecbur kılar.

Bir müslümanın cahilî sistem içerisinde akidesiyle ayrı yaşamak zorunda oluşu, o müslümanın İslâmî metoduyla, İslâmî önderliğiyle ve yetki merciiyle de ayrı yaşama zorunluluğunu beraberinde getirmektedir. Bunda hiç bir seçim hakkı yoktur. Bu, toplumların organik yapı özelliklerinin vazgeçilmez bir zorunluluğudur.

Zaten cahiliye toplumunu, bir tek Allah'a kulluk etme esasını getiren, sahte rableri önderlik ve iktidar merkezlerinden uzaklaştırmaya dayanan İslâm davasına karşı duyarlı kılan şey de bu yapı özelliğidir. Her müslüman unsuru cahiliye sisteminin içinde eritmek ve onu -bazı aldanmış kimselerin zannına aykırı olarak- İslâm'a değil kendisine hizmetkâr yapmak konusunda duyarlı kılan şey de budur.

Demek ki, geriye Allah Dini'nin davetçilerinin hiç bir zaman unutmamaları gereken ezeli hakikat kalıyor. Bu hakikat da Allah'ın dostlarına verdiği zafer ve hükümranlık va'didir. Kendileriyle kavimlerinin arasını hakla ayırmasıdır. Bu da ancak davetçilerin ayrı bir güç haline gelmeleriyle ve savundukları hak konusunda kavimlerinden ayrılmalarıyla gerçekleşip, mümkün olabilecektir.

Dava sahipleri cahilî sisteme katıldıkları, cahilî yönetim içinde eridikleri ve cahiliye örgütlerinde çalıştıkları sürece, nihaî ayrılışın gerçekleşmesine imkân yoktur. Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu şartlar oluşmadığı sürece kendileriyle kavimleri arasında nihaî ayrılış hükmünü vermeyecektir. Çünkü sistem içinde geçecek her dönem, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın zafer ve hükümranlık va'dinin gecikmesi ve ertelenmesi demektir. Buysa Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinine davet eden şuurlu kimselerin göz önünde tutmak zorunda oldukları büyük bir meşakkat, demektir.

Şurası kesindir ki, bâtılperestliğin tağutu, hakkın mücerred varlığına bile tahammül etmez. Hatta hakları, batıldan uzaklaşmış ayrı yaşama haline bile tahammül etmez. Yani geleceğini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın fetih ve hükmüne bırakmış haline bile tahammül etmez. Çünkü hakkın bu konumuna bile göz yummayan batıl, onu izleyip durur. Kovalar durur ve ondan ödünler koparmaya çalışır. Şuayb (as) kavmine şöyle demişti:

> *"Eğer sizden bir grup gönderildiğim şeye inanmış, bir grup da buna inanmamışsa bekleyin. Allah, bizimle sizin aranızda hükmünü verinceye kadar bekleyin. Allah hiç şüphesiz en hayırlı hakimdir" (7 A'raf/87)*

Ama Şuayb (as)'ın kavmi bu kadarını kabul etmiyordu. Çünkü hakkı görmeye tahammülleri yoktu. Tağutların boyunduruğundan çıkıp sadece Allah'a tedeyyün (boyun eğip, itaat) eden bir cemaati görmeye bile dayanamıyorlardı:

> *"Kavminin müstekbir önderleri dedi ki: "Ey Şuayb! Seni ve yanındaki mü'minleri kesinlikle yurdumuzdan çıkaracağız. Yahut da siz kesinlikle bizim dinimize döneceksiniz..." (7 A'raf/88)*

Bu noktada Şuayb (as), tağutların bu önerisini reddederek hakkı açık bir şekilde ifade ediyordu:

> *"Şuayb dedi ki: Dininizden nefret ettiğimiz halde ha! Allah bizi ondan kurtardıktan sonra dönersek hiç şüphesiz Allah'a iftira düzmüş oluruz." (7 A'raf/88,89)*

Böylece Allah Dini davetçileri, kendilerine karşı savaş açıldığını kesinlikle anlıyordu. Artık geri dönüş yoktu. Bir an bile bu savaştan sakınamaz ve kaçamazlardı. Bir kere tağutlar, davet sahipleri dinlerini bırakıp kendi dinlerine -Allah'ın kurtarmasından sonra- dönüş yapmadıkları sürece rahat yüzü vermeyeceklerdi. Gönlünü tağuta ubudiyyetten arındırıp sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kulluğuna veren kimseleri, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* da elbet kurtaracaktı. Artık bundan sonra savaş kaçınılmazdı. Bu savaşta sabır göstermekten başka çare kalmamıştır. Kavimlerinden ayrılıştan sonra Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın fetih hükmünü beklemekten başka çare kalmamıştır. Ki Şuayb

(as) ve yanındaki mü'minler de; *"Biz sadece Allah'a tevekkül etmişizdir. Ey Rabbimiz! Bizimle kavmimizin arasında hak hükmünü ver. Çünkü sen hâkimlerin en âdilisin" (7 A'raf/89)* diye niyaz ediyorlardı.

Ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tarih boyunca cari olan kanunu da böylece gerçekleşiyordu.

"La ilahe ilIallah (Allah'dan başka ibadete layık ilah yoktur)" şahidliğinin manası; her tür beşeri egemenliğe karşı koymak ve kulların hakimiyetinden çıkıp sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilahlığına sığınmaktır. Bu şahidliğe inanan kimseler, tağutların egemenlik, önderlik ve hakimiyetinden çıkıp hareket halindeki İslâm topluluğuna katılan kimselerdir. Bu topluluğun önderlik ve otoritesine boyun eğen kimselerdir. Yapıcı olmayan bir inanç ve alamet türü ibadetlerde tağut için hiç bir tehlike yoktur. Çünkü İslâm, bundan ibaret değildir. Günümüzde müslüman olmak isteyen bazı iyi niyetli ve temiz kimselerin zannettiği gibi İslâm, bu değildir. Çünkü bu kimseler, İslâm'ın ne olduğunu yakinî bir şekilde bilmiyorlar.

Çünkü İslâm, şehadet kelimelerini söylemekle beraber peygamberlerin ortaya koyduğu tavrı takınmaktır. Cahiliye sisteminden, onun düşünce ve değer yargılarından, önderliğinden, otoritesinden ve kanunlarından uzaklaşmaktır. Bundan sonra da hayat aleminde İslâm'ı hükümran kılmak isteyen İslâmi önderlik ve müslüman gruba velayet vermektir. (Onlara katılmaktır.) Şu halde bu savaş, asla dinmeyecektir. Bu dinin düşmanları, İslâmî hareketi asla rahat bırakmayacaklardır. Bu dinin velilerini (dostlarını) asla güvenlik içinde bırakmayacaklardır:

> *"Kafirler, hiç şüphesiz (insanları) Allah'ın yolundan önleyebilmek için mallarını harcarlar. Bu mallarını harcayacaklardır; (ama) o, sonunda bir hasret (pişmanlık) nedeni olacaktır. Sonunda da yenileceklerdir. Kafirler, muhakkak ki bölük bölük cehenneme haşrolunacaklardır." (8 Enfal/36)*

Bu dinin yolu, cahiliyyeye hücum etmek için harekete geçmektir. Bu dinin velilerinin yolu, cahiliyyenin saldırganlık gücünü kırmak ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın adını, tağutun cüretini kıracak bir şekilde yüceltmek için hareket etmektir.

Tağutî güçler, hakkın serbest kalmasına, barış ve huzur içinde insanlara ulaşmasına asla tahammül etmez. Bundan dolayı da hakka karşı kuvvet kullanarak savaşırlar. Hakla hiçbir zaman barışmazlar. Çünkü barış demek, hakkın büyümesi demektir. Her gün biraz daha gönüllere ve ruhlara girmesi demektir. Bu yüzden de bâtıl, hakka vurmayı ve onu sindirmeyi görev bilir. Onu hiçbir zaman rahat bırakmaz. Onunla barışmaz ve barış içinde kalmasına imkân vermez.

Ciddi ve gerçekçi çalışma; İslâm çağrısının temel özelliğidir. Din, insanların kitaplarda okuduğu, zihinsel huzur için, ilim ve bilgi çokluğu için başvurduğu bir nazariye değildir. Din, insanların kendileriyle Rableri arasında bulundurmakla yetinecekleri olumsuz bir inanç da değildir. Bu din, evrensel bir ilandır. İnsanların kurtuluşu için bir ilan...

Bu din, insanların pratik hayatına yeterli araçlarla çözüm getiren pratik bir hareket metodudur. Kavrayış ve anlayışlara tebliğ ve açıklamayla; yönetim ve otorite engellerine ise maddi cihadla karşılık veren bir hareket metodu...

Tağuti otoriteleri yıkıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın otoritesini egemen kılmanın yolu budur. Bu dinin hareketi, insanlığın gerçek ve pratikteki hayatına yöneliktir. Bu dinle cahiliyyenin arasındaki kavga, mücerred bir nazari kavga değildir. Nazariyyelere karşı nazariyye ile karşı koyma kavgası değildir. Çünkü cahiliyye; sistemiyle, toplumuyla ve iktidariyle ayaktadır. Dinin de ona yeterli olan yöntemlerle, yani sistem, toplum ve iktidar gücüyle karşı koyması gerekir. Ve dinin tümüyle Allah'a ait olması, Allah'tan başka hiçbir kimseye dindarlık yapılmaması için cahiliyyeyle cihad etmesi gerekir.

1 - Hakkın Zaferi

Bir insanlık toplumunda hakkın; nazariyyede kalan mücerred açıklamalarla başarıya kavuşması, bâtılın da iptal olması mümkün değildir. *"Hak bu, bâtıl da şu"* gibi nazariyyede kalan bir inançla da bu iş gerçekleşmez.

Bâtılın iktidarı yıkılıp hakkın iktidarı kurulmadıkça; hakkın zafere kavuşup insanların hayatına girmesine, bâtılın da iptal olup insanlık hayatından çıkmasına imkan yoktur. Bu işin gerçekleşmesi; hak ordusunun galip gelip zafer kazanmasına, bâtıl ordusunun da yenilgiye uğrayıp dağılmasına bağlıdır. Bu din, bilgi ve tartışmaya yarayan mücerred bir nazariye veya mücerred bozuk bir itikat değil, pratiği olan bir hareket metodudur.

> *"(Allah bunu) hakkı zafere kavuşturmak ve bâtılı da yok etmek için (takdir etmiştir)" (8 Enfal/8)*

Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir işaretidir. Davetçilerin bu büyük hakikati anlaması içindir. Bu hak ki, ifadesini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilahlık, egemenlik, tedbir ve takdir konusunda birlenmesinde bulmaktadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, semasıyla, dünyasıyla, eşyasıyla ve canlılarıyla tüm kainatın mabudu olması konusundaki takdiriyle... Ortağı olmayan takdiriyle... Her şey bu biricik ilahlığın ve bu biricik egemenliğin mahkumudur. Bu takdirin hiçbir ortağı yoktur. Ona soru soracak kimse de yoktur.

Şu sahte bâtıla gelince... Yeryüzünü tümüyle kaplayan, soylu ve köklü hakkın üzerini perdeleyen ve yeryüzünde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, kullarının hayatında dilediğince tasarruf eden, yaşamın ve canlıların hakkında keyfice hareket eden bâtıla gelince...

İşte hakkın amacı, insanlığı bu bâtıldan kurtarmaktır. Bundan dolayı hak, ilahlık ve hakimiyet hakkını gasbeden tağutları uzaklaştırıp yeryüzüne bir tek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilahlık ve hakimiyetini yerleştirmekle insanın özgürlüğünü ilan ediyor. Bu özelliği taşıyan İslam'ın kuvvet ve hareket sahibi olması zorunludur. Başlangıç yapıp vurması zorunludur. Çünkü İslâm, sonsuza kadar gizlenip kalamaz. Onu alâmet türü ibadetlerden ve bireylerarası ahlakî davranışlardan ibaret sayan kimselerin gönlünde mücerred bir inanç olarak kalamaz. Bir kere İslam, yeni bir hayat görüşünü, yeni bir sistemi ve yeni bir toplumu ortaya koymak için harekete atılmak zorundadır. Hayatın içinde var olmak zorundadır. Yolunu tıkayan maddi engelleri yıkmak zorundadır. İslâm'ın öncelikle müslümanların hayatında, daha sonra da insanlığın hayatında uygulanmasını önleyen güçleri yıkmak zorundadır. Çünkü İslâm, insanlığın pratik hayatında uygulanmak için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* katından gelmiştir.

İslâm, ruhun derinliklerinde kök salan bir akidedir. Bu akide, mutlak tevhid ile şirkin arasında bir furkandır; ayırıcıdır. Ruh ve şuurda, ahlak ve davranışta, ibadet ve ubudiyyette olanca dallarıyla kök salmış mutlak tevhid ile Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka kişilerin, zevk ve ölçülerin, yönetimlerin, gelenek ve göreneklerin uşaklığını gönüllere koyan şirkin tüm biçimleri arasında bir fark...

Öyleyse zafer akidenin olmalıdır. Akidenin sahibleri, bâtılla savaşmak ve bu savaşın içine girmek zorundadırlar. Görünürdeki maddi güçlerin düzeyine gelmek için beklemeden cihad etmek zorundadırlar... Çünkü müminlerin, terazi kefesini ağırlaştıracak başka bir güçleri vardır. Sonra bu akide, dille söylenen bir lakırdıdan ibaret değildir. O, gerçekleşen bir pratiktir. Açıklamanın, pratikteki halidir.

> *"Büyük bir grubu Allah'ın izniyle yenen nice küçük topluluk vardır."*
> *(2 Bakara/249)*

İşte Bedir olayı... Hak ve bâtılın ayrıldığı gün... Hakkın yerini bulup, bâtılın iptal olduğu gün... Bu furkanın zaruretini, bugün iyice anlıyoruz. İslâmî kavramların kendilerine müslüman adını takan kimselerin gönlünde bir karmaşaya dönüştüğü günümüzde de bu furkan olmalıdır. Öyle ki bugün bu karmaşa, insanları bu dine davet eden bazı kimselerin kavramlarına bile bulaşmıştır.

Hak, hiç şüphesiz Kudret'in elindeki ağır bir silahtır. Bâtılı bombalayıp beynini parçalayan bir silah... Yani bâtılı, bir anda yok edip ortadan kaldıran bir silah...

> *"Hakkı, kuvvetle bâtılın üzerine atarız ki o, bâtılı beyninden vurur.*
> *Bâtıl da hemen yok olup gider." (21 Enbiya/18)*

Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bilinen kanunudur. Hak, bu kainatın tabiatında kök salmıştır. Varlığın oluşumunda kök salmıştır. Bâtılın ise bu kainatın yapısında yeri yoktur. Geçicidir, hiçbir kök salmışlığı da yoktur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kudret elinin kapıp yok ettiği bir şeyin yaşaması mümkün değildir.

Bazı insanlar, zaman zaman hayat gerçeğinin Âlim ve Habîr olan Allah'ın bildirdiği bu hakikata aykırı olduğu zannına kapılmaktadırlar. Özellikle de bâtılın galipmiş gibi şişinedurduğu hakkın da mağlupmuş gibi uzakta kaldığı dönemlerde...

Oysa ki bu, zamanın sadece bir dönemidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu dönemi dilediği miktarda, sınama ve deneme için uzun tutabilir. Ama sonunda ortada kalan, gene ezelî kanundur. Gökleri ve yeri ayakta tutan kanun... İtikad ve davaları da ayakta tutan kanun... Allah'a iman etmiş kimseler, ilahî va'din doğruluğunda en ufak bir kuşkuya kapılmazlar.

Varlığın yapısında ve nizamında kök salmış hakkın soyluluğunda ve bâtılın beynini parçalayıp onu yok eden hakkın zaferinde en ufak bir kuşkuya yer vermezler.

Eğer Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, belirli bir dönemde bâtılın zaferiyle onları deneyecekse, bilirler ki o, sadece bir sınamadır. Bilirler ki o, sadece bir denemedir. Hissederler ki Rableri tarafından eğitilmektedirler. Zayıflık ve kusurları yüzünden eğitilmektedirler. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu yolla onları, zafer kazanmış bir hakkı karşılamaya hazırlamaktadır. Kudretinin tecellisi için onları hazırlamaktadır. Bu yüzden de onları bu tür denemelerden geçirmektedir. Kusurlarını gidermek ve zaaf noktalarını kapatmak için... Deneme sürelerini, iyileşmeye doğru koşuştukları nisbette kısa tutan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, sonunda onların eliyle dilediğini gerçekleştirmektedir. Sonuç ise bellidir:

"Hakkı, kuvvetle batılın üzerine atarız ki o, batılı beyninden vurur. Batıl da hemen yok olup gider"

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, elbette ki dilediğini yapar.

2 - Hak Kelimesi

İslâm çağrısının metod özelliğinde birtakım hakikatlar vardır ki, davetçilerin bu konuda içtihada başvurmaları bile caiz değildir. Davetçilerin görevi, bu dinin temel gerçeklerini hiçbir şey gizlemeden ve ileri bir tarihe bırakmadan açıklamaktır. Bu gerçeklerin başındaysa, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka hiçbir kimsenin ilahlık ve rablik hakkına sahip olmaması gerçeği gelmektedir. Bundan dolayı da:

- Allah'tan başkasına bağlılık yoktur.

- Allah'tan başkasına dindarlık yapmak yoktur.

- Allah'tan başkasına boyun eğmek ve ondan başkasına itaat etmek yoktur.

Bu temel hakikatin ilan edilmesi zorunludur. Karşıdaki muhalefet ne olursa olsun, hangi tehdit altında bulunulursa bulunsun, inkarcıların tepki ve tavırları ne olursa olsun, bu yolun meşakkat ve tehlikeleri ne kadar çok olursa olsun bu ilan zorunludur.

Bu hakikatin kısmen bile olsa gizlenmesi veya ileriye atılması bilgelikten değildir. Güzelce öğüt vermekle ilgili değildir. Yani yeryüzü tağutları, bu ilandan hoşlanmıyorlar diye veya bu ilanı yapanları işkenceye verirler diye, bunu bahane ederek İslâm'dan yüz çevirirler diye veya bu konuda hem davete hem de davetçilere tuzak kurarlar diye gizlenip geciktirilemez.

Çünkü bu gerekçelerin hiç biri, davetçilerin söz konusu temel gerçekleri gizlemelerine veya ileriye atmalarına cevaz vermez. Yahut bu gerekçelere dayanarak; örneğin, işe günlük ibadetlerden, ahlakî davranışlardan veya ruhsal güzelliklerden başlamalarına cevaz vermez.

"Allah'ın vahdaniyet ve rablığından; bir tek Allah'a itaat, bağlılık, boyun eğmişlik ve teslimiyetten başlandığı takdirde yeryüzü tağutlarının gazabını üzerimize çekeriz" diye bu ilanda gizleme ve gecikme yapılamaz.

Bu akideyi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dilediği gibi hareket alanına koymanın metodu budur. Rabbi tarafından yönlendirilen Rehberimiz Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in izlediği, *"Allah'ın dinine davet metodu"* buydu.

Müslüman davetçi, bu yoldan ayrılamaz. Bu metottan başkasına baş vuramaz. Her şeyden önce Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, dininin kefilidir. O, İslâm davetçilerine koruyucu olarak yeterdir. Tağutun şerrine karşı O, yeterdir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* mü'minleri, bir tek ilah'a davet etmekle görevlendirmiştir. Kafirlerin gazabına hiçbir önem vermeden dindarlığı sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait kılma davetiyle görevlendirmiştir.

> *"Kafirler hoşlanmazsa bile siz, dindarlığı (itaati) sadece kendisine ait kılarak Allah'a davet edin." (40 Mümin/14)*

Kafirler, mü'minlerin sadece Allah'a itaat etmelerine ve başkasına değil, sadece O'na çağırmalarına asla rıza göstermeyeceklerdir.

Bu konuda onların rıza göstermesi, kesinlikle mümkün değildir. Mü'minler kendilerine yanaşsalar bile, değişik yollarla rızalarını almaya çalışsalar bile ve kendileriyle anlaşsalar bile kafirler razı olmayacaklardır.

Öyleyse mü'minler, yollarına devam etmelidirler. Rablerinin ubudiyyetine çağırmağa devam etmelidirler. İtikadı, sadece O'na ait kılmağa ve gönüllerini sadece O'na vermeğe devam etmelidirler. Kafirlerin rıza veya gazabını hiçbir zaman umursamamalıdırlar. Çünkü kafirler, hiçbir zaman razı olmayacaklardır.

Müslüman olduklarını iddia edip Rableri'nden kendilerine indirilenleri uygulamayanlar tıpkı anmaya değer hiç bir şey üzerinde bulunmayan Ehl-i kitap gibidirler. Müslüman olmak isteyen kimse, Allah'ın kitabını kendi nefsinde ve hayatında uyguladıktan sonra bu uygulamayı yapmayan insanlara yönelmek zorundadır. Anılmaya değer hiç bir din üzerinde bulunmayan insanlara...

Ta ki onlar da uygulasınlar. Çünkü bu, Alemlerin Rabbi'nden gelen hanif dinden olmak davasıdır. Bu konuyu çözüme kavuşturmak bir zorunluluktur. İnsanları yeniden İslâm'a davet etmek; Allah'ın kitabını kendi nefis ve hayatında uygulayan müslümanın kaçınılmaz görevidir.

Sadece söz veya veraset yoluyla söylenip gelen bir İslâm, İslâm demek değildir. Gerçek iman demek değildir. Kişiyi hiçbir zaman ve hiçbir yerde bir din üzerine kılacak bir şey değildir. Çünkü Allah'ın dini, bir yafta, bir bayrak veya bir veraset değildir.

Allah'ın dini, hem ruhta, hem de hayatta yaşanan bir gerçektir. Kalbi dirilten bir akide, ubudiyyet (kulluk) etmeyi sağlayan bir ibadet nizamı ve hayatı yöneten bir sistem olarak yaşanmak zorundadır.

Allah'ın dini, tüm bu alanlarda uygulanmadıkça hayata geçmiş olmaz. Nefis ve hayatların içinde temsil olunmadıkça insanların bu din üzere olmaları mümkün olmaz. Bunun dışında kalacak tüm değerlendirmeler, akideyi bulandırmaktan ve gönülleri aldatmaktan ileriye geçmeyecektir. Yüreği temiz olan bir müslümanın bu bulandırma ve aldanmaya iltifat etmesi mümkün değildir. Çünkü müslümanın görevi, bu gerçeği açığa vurmaktır. Bu hakikatin hatırı için tüm insanlardan ayrılmaktır. Bu ayrılışın doğuracağı sonuçları umursamadan ayrılmaktır. Çünkü koruyucu olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır.

İslâm davetçisi, davasının hakikatini tüm özellik ve yönleriyle tebliğ etmedikçe, Allah'ın dinini tebliğ etmiş ve insanları delilsiz bırakacak ezeli hücceti ortaya koymuş olmaz. Bu hakikat, olduğu gibi tebliğ edilmelidir. Yaranma ve anlaşmalara hiçbir iltifat edilmeden... Eğer davetçi, insanların anılmaya değer bir din üzerinde bulunmadıklarını ifade etmezse, sarıldıkları şeyin kökünden bâtıl olduğunu ve kendilerini şimdiki hallerinden başka yeni bir şeye davet ettiğini açıklamazsa, onlara eziyet bile vermiş olabilir. Uzun bir geçiş dönemine, uzun bir yolculuğa, düşünce ve yönetimlerini, düzen ve ahlaklarını kökünden değiştirmeye açıkça davet etmediği hallerde bile insanlara eziyet verebilir. Çünkü insanlar, bir davetçinin çağırdığı hakka ne ölçüde bağlı olduğunu bilmek isterler:

> *"Ta ki helak olacak olan da, yaşayacak olan da deliliyle (niçin olduğunu bilerek) helak olsun veya yaşasın." (8 Enfal/42)*

Eğer davetçi bir şey ifade etmezse, davasını kapalı bırakırsa, tereddüt geçirirse, insanların üzerinde bulunduğu bâtılla çağırdığı hakkın arasındaki temel farkları anlatmazsa, hak ve bâtılın ayırıcı özelliklerini ortaya koymazsa; hiç şüphesiz insanları aldatmış ve eziyet vermiş olur.

Evet, eğer dava sahibi mevcut şart ve vaziyetlere uyayım diye hayatlarına, düşüncelerine ve bakış açılarına tahakküm eden yönetimlerin emrindeki insanların tepkisinden kaçınayım diye bu açıklamayı yapmazsa; hiç şüphesiz aldatma ve eziyete sebep olur. Çünkü o, istenenlerin tümünü gerçek niteliğiyle kendilerine tanıtmamıştır.

Bunun yanında o, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın anlatılmasını zorunlu kıldığı şeyleri tebliğ etmemiştir. İnsanları, Allah'ın dinine davet ederken letafet ve incelik gereklidir. Ne var ki bu, tebliği yapılan hakikat konusunda değil, tebliğde kullanılan üslupta (anlatım biçiminde) söz konusudur. Çünkü hakikat, tüm boyutlarıyla insanlara hikmet ve güzel öğüde dayanır.

Mesela kimimiz etrafa baktığında değişik bloklardan insanlar görüyor. Sayılan büyük rakamlarla ifade edilen maddi güç sahibi Ehl-i kitabı görüyor. Yeryüzünde sayılan milyonlarla ifade edilen ve uluslararası ilişkilerde söz sahibi olan budistleri görüyor. Sayıca çok ve yıkıcı güçleri hayli fazla olan materyalist görüş sahiplerini görüyor. Ve aynı kimse; kendilerine inen Allah'ın Kitabını uygulamayan, dolayısıyla anmaya değer hiçbir din üzerinde bulunmayan müslümanları da görüyor. İşte işin korkunçluğunu da bu durumda kavrıyor. Yani bu manzarayı gören ve bundan dehşete kapılan kimseler, bu sapık kitlelere karşı ayırıcı hak kelimeyle ortaya çıkmaktan çekiniyorlar. Tüm insanlığa bir anda:

"Hiçbiriniz, anmaya değer bir din üzerinde değilsiniz" tebliğini yapıp hak dini açıklamayı gereksiz görüyorlar. Oysa ki yol, bu değildir.

Cahiliye, kesinlikle aynı cahiliyedir. Tüm dünya insanlarını kaplamış olsa bile aynı cahiliyyedir. İnsanların yaşantısı, Allah'ın hak dinine dayanmadıkça anılmaya değer hiç bir şey ifade etmeyecektir. İslam davetçisinin görevi, gene aynı görevdir. Dalâletin çoğalması veya bâtılın şişkinleşmesi bu görevi değiştirmez. Bâtıl; temelsiz bir birikintiden başka bir şey değildir.

Madem ki bu dava, tüm dünya insanlarına yani anılmaya değer hiç bir din üzerinde bulunmayan tüm dünya insanlarına tebliğ ile başlamıştır, öyleyse şimdi de böyle başlamalıdır. Dönüp dolaşarak gelen zaman, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in gönderildiği zamandan farklı değildir. Gün ışığı gibi ortada olan temel hakikat budur. Gerçek bir müslüman bu hakikatin karşısında tereddüde düşemez. İnsanlığın içinde yaşadığı cahiliyenin büyüklüğü karşısında kararsızlığa düşemez. Cahili şartların baskısı var diye, şu veya bu yaftaya sığınıp yaranamaz. Çünkü onun görevi, hak kelimesini açığa vurmaktır. Bâtılın kuvve-

tinden ve şişirilmiş cahiliyyeden korkamaz.

Çünkü akideyi ilgilendiren hak bir kelime, gizlenemez. Bu kelimenin tüm boyut ve ayırıcı özellikleriyle anlatılması gerekir. Bu yapıldıktan sonra, düşmanlar ne derse desin. Neyi dilerse onu yapsın. Akideye ilişkin hak kelime, kişilerin zevkine uydurulamaz. Arzulara göre ayarlanamaz. Burada gözetilecek tek şey, akidenin kalblere ulaşmasıdır. Kuvvet ve canlılıkla kalblere ulaşmasıdır.

Zaten hak kelime, açığa vurulursa kalblere ulaşabilir. Hidayete elverişli bir kalbin gizli noktalarına aşılanmasının yolu da budur. Ama bu hak kelime eğer kırpılırsa kalbleri yumuşatmasına imkan yoktur. İnanma yeteneği bulunmayan kalbleri yumuşatmasına imkan yoktur. Ki bu tip kalbler, davetçilerin -bazı gerçeklerden taviz verirsem yumuşar diye- ayrı önem verebilecekleri kalblerdir. Oysa ki:

"Allah, kafir kimseleri hidayete erdirmez." (5 Maide/67)

Öyleyse hak kelime, kesin, ayırıcı, tam ve kapsamlı olmalıdır. Hidayet ve dalâletin asıl dayanakları, gönüllerin yeteneği ve açıklığıdır. Hak adına veya hak kelimesinde taviz vermek yoluyla gönüllerin hidayet ve dalâlet yeteneği değişmez. Davetçilerden istenen, hak kelimeden taviz vermemektir. Akide konusunda orta yol çözümlerine başvurmamaktır. (Yarı senden, yarı benden yoluna gitmemektir.) Çünkü itikadî hakikatta, orta yol çözümleri yoktur.

3 - Taviz Vermek ve Orta Yol Çözümlerine Başvurmak

Elimizde iman davasına ilişkin büyük bir hakikat bulunmaktadır. İslâm davetçilerinin sürekli olarak hatırlamaları; derinden derine düşünmeleri, bunun imanî, pratik ve psikolojik muhtevasını iyice kavramaları gerekmektedir.

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, müşrikleri sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ubudiyyetine çağırırken, hiç şüphesiz bunu mücerred bir inanç ve gönül işi bir itikad planında yapmıyordu. Eğer durum böyle olsaydı, mesele çok kolay halledilirdi. Müşriklerin savunduğu karmakarışık şirk akidesi, İslâm'ın apaçık, sade ve güçlü akidesine, kesinlikle karşı koyacak kuvvet ve sağlamlıkta değildi. Müşriklerin Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e inatla karşı koyuşlarının asıl nedeni, akidenin getireceği düzen ve yönetimdi.

Tarihsel rivayetlerin anlattığı ve Kur'an-ı Kerim'in sık sık üzerinde durduğu gerçek budur. Yâni bu inatçı karşı koyuşun asıl nedeni, toplumsal mevkilerdi. O günkü ortamda egemen olan övünç vesilesi yargılardı. Ve tüm bunların gereği olan maddi çıkarlardı.

İşte bozuk ve çürüklüğü besbelli olan şirk akidesiyle sağlam ve dosdoğru İslâm akidesine karşı cephe almalarının asıl nedeni buydu. Cahilî hayatın biçim ve çıkarları, lezzet ve şehvetleri ise daha başka nedenlerdi. Hiç şüphesiz bu ne-

denler de müşriklerin inat ve direnişlerini arttırmaya yaramıştır. Yeni akideye ve bu akidenin getirdiği ahlakî ve ruhî üstün değerlere karşı daha da sertleşmelerini sağlamıştır. Çünkü bu akide üstün ahlâkî değerleriyle, zevk ve şehvetlerin azgınlığına müsaade etmiyordu. Ahlakî kayıtlardan uzak, çılgınca cahilî hayata göz yummuyordu.

İşte ilk İslâm davetine, bu nedenlerin tümüyle karşı konuluyordu. Yani; toplumsal makam ve değer ölçülerine, hakimiyete, mal ve çıkarlara ilişkin nedenler ile gelenek ve göreneklere, yerleşik yaşam biçimine ve hiçbir ahlakî değeri kabul etmeyen sınırsız özgürlüklere ilişkin nedenlerin tümü bir arada engel teşkil ediyordu.

Ve aynı nedenler her yerde ve her kuşakta aynı işlevi yerine getirmektedirler. Yani İslâm davasına karşı koyuşun değişmez nedenleridir bunlar. Çünkü akide kavgasının değişmez inatçı düşmanları vardır. Hemen bitmeyecek bir kavgadır bu. Pek çok zorlukları, sorumlulukları ve yükümlülükleri vardır. Ve tüm bunlara rağmen direnmeye devam etmek, muhakkak ki büyük bir meşakkat demektir. Bundan dolayı İslâm davetçileri, nerede ve hangi zamanda bulunursa bulunsunlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın aşağıdaki buyruğunda saklı bulunan büyük gerçeği kalblerinde yaşatmak zorundadırlar:

> *"Rabbinin hükmü (gelinceye kadar) sabret. (Müşrik) günahkâr veya kafirlere sakın itaat etme." (76 İnsan/24)*

Bu ayetin Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e nazil olduğu şartlar, muhakkak ki belirli bir savaşın şartlarıydı. Bir İslâm davetçisinin nerede ve ne zaman bir savaşı varsa söz konusu olabilen şartlardır bunlar. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, Rabbinden insanları uyarma görevini alınca kendisine; *"Ey örtüye bürünen! Kalk ve uyar" (74 Müddessir/1)* diye emredildi.

O, kalktığı zaman söz konusu tüm engel ve nedenleri karşısında bulmuştu. İnsanları, yeni davetten alıkoyan, sahip oldukları bâtıl inançla harekete koyulan ve şiddetli bir tepki göstermekle sonuçlanan tüm nedenler...

İnanç ve yönetimlerini, makam ve çıkarlarını, kurulu düzenlerini, lezzet ve şehvetlerini, yani, bu yeni davetin şiddetle tehdit ettiği her şeylerini korumak için inatçı bir savunmayla sonuçlanan küfrün engel ve nedenleri...

Müşriklerin bu şiddetli tepkisi çeşitli biçimlerde gerçekleşti. Öncelikle mü'min azınlığa işkence yoluna başvurdular. Yeni davaya uymuş bu azınlığı tehdit ve işkenceler yoluyla inançlarından çevirmeyi denediler. İslâm akidesini, çeşitli töhmet ve yöntemlerle çarpıtmaya ve kötü göstermeye çalıştılar. Amaçları yeni mü'minlerin davaya katılmamasıydı. Bununla beraber insanların akide sancağına katılmasını önlemek; imanın hakikatini tanıyıp tadan kimseleri fitne ve eziyete vermekten daha kolay yapılabiliyordu.

Bununla da kalmadılar. Tüm bunları yaparlarken dava sahibi Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ile de uğraşmaktan geri kalmıyorlardı. Kimi zaman cazip gelecek teklifler yaptılar. Kimi zaman tehdit ve eziyet yoluna başvurdular.

Tüm arzuları, O'nunla orta bir yolda anlaşmaya varmaktı. Karşılıklı olarak razı olacakları bir noktada anlaşmaktı. Çünkü bu, insanların geleneksel bir alışkanlığıydı. Çıkarların çatıştığı noktada orta yol çözümlerine başvurmak bir gelenek olagelmiştir. Maslahatlar, çıkarlar ve bilinen dünya işleri konusundaki orta yollar...

Bu ve buna benzer yöntemler, davetçilerin her zaman ve her kuşakta karşılaşabileceği yöntemlerdir. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın fitneden ve insanların şerrinden koruduğu bir Resul olmakla beraber, bir insandı. Bir avuç zayıf mü'minle ağır bir hayat pratiğine göğüs geren bir insan... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, onun bu durumunu muhakkak ki biliyordu. Bundan dolayı da onu bu ağır şartlar karşısında yalnız, tek başına ve yardımsız bırakmıyordu. Yol işaretlerini kendisine göstermeden bırakmıyordu. Bu yardım, bu destek ve bu yol işareti de şuydu:

> *"Hiç şüphesiz biz Kur'an'ı bölüm bölüm üzerine indirdik." (76 İnsan/23)*

Bu, birinci uyarı işaretiydi.

Bu davanın başvuru kaynağı ve hakikatinin çıkış noktası; muhakkak ki bu kitaptır. O, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan gelen biricik kaynaktır. Bu Kur'an'ı, bu davanın kaynağı olması için indirmiştir. Bu davanın başka hiçbir kaynağı da yoktur.

Şu halde Kur'an hakikatini; bu kaynaktan beslenmeyen başka bir kaynakla karıştırmak mümkün değildir. Çünkü bu kaynaktan başka hiçbir yerden bilgi alınamaz, medet beklenemez ve ödünç alınamaz.

Bu akide konusunda başka bir yerden hiç bir şey alınamaz ve buna hiç bir şey karıştırılamaz. Bu Kur'an'ı indiren ve onu bu davanın kaynağı kılan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu davayı asla yardımsız bırakmayacaktır. Bu dinin davetçilerini kesinlikle yalnız bırakmayacaktır. Çünkü davetçiyi görevlendiren de O'dur. Kur'an'ı indiren de O'dur.

Bâtıl ise mü'minlerin üzerine varacaktır. Şer kuvvetler şişine duracaktır. Mü'minler eziyete uğrayacaktır. Fitne, onları kovalayıp duracaktır. Allah'ın yolundan alıkoymak İslâm düşmanlarının vazgeçilmez silahıdır. Onlar bu işi ısrarla yapıp duracaklardır. Kendi inanç, yönetim ve geleneklerinden çok, içinde boğuldukları fesat ve şerri korumaktan daha çok bu konuda ısrar edeceklerdir. Barış yapmayı, bir ülkeyi ikiye ayırmayı ve orta yolda anlaşmaya varmayı, kendileri teklif edeceklerdir. Böylesine olumsuz şartlarda bu tür teklifleri reddedip

kabul etmemek zor bir iştir.

Ama işte tam böyle bir sırada Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan ikinci bir uyarı işareti geliyor:

"Rabbinin hükmü (gelinceye kadar) sabret. Günahkâr veya kafirlere sakın itaat etme." (76 İnsan/24)

Her şey, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdirine bağlıdır. Bâtıla mühlet ve kötülüğe süre veren, mü'minlerin çektiği çile, deneme ve arınma dönemini uzatan O'dur. Ve O tüm bunları, kendi bildiği bir hikmete binaen yapar. Kaderini ve hükmünü icra etmesi için bunları yapar,

"Rabbinin hükmü (yazılmış va'di gelinceye kadar) sabret."

Fitne ve eziyetlere karşı sabret. Galebe çalan bâtıla ve şişineduran (çoğalan) kötülüğe karşı sabret. Sana Kur'an'la gelen hakkın üzerinde daha çok sabret. Akide hesabına sana önerdikleri barışı ve orta yol çözümlerini dinlemeden sabret.

"Günahkâr veya kafirlere sakın itaat etme."

Çünkü onlar, seni iyilik ve itaate çağırmıyorlar. Seni hayra çağırmıyorlar. Onlar, günahkar kafirlerdir. Seni bir tür günah ve küfre davet ediyorlar. Öyleyse seni yolun yarısında buluşmaya çağırdıklarında buna uyma. İlgini çeker ve seni razı eder zannıyla sana teklifler yapacaklar. Buna uyma. Çünkü onlar iktidar şehveti (isteği) adına, mali ve bedenî şehvetler adına Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* çağırıyorlardı. Başlarında reis olmaya ve en zengin adamları olmaya çağırıyorlardı onu. Hatta ona güzel kadınlarla evlenmeyi teklif ediyorlardı. Utbe bin Rebia, O'na: *"Gel bu işten vazgeç de seni kızımla evlendireyim. Kızım, Kureyş'in en güzel kızıdır"* diyordu. Kısaca onlar, her zaman ve her yerdeki davetçileri satın almak için bâtıl ehlinin bildiği tüm şehvetleri teklif ediyorlardı. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ise uyarıyordu:

"Rabbinin hükmü (gelinceye kadar) sabret. Günahkâr veya kafirlere sakın itaat etme."

Yani buluşacağınız bir ortak nokta yoktur. Hayat sistemini onlarınkinden, evrensel düşünceni onların düşüncesinden, sahip olduğun Hakkı onların bâtılından, imanını onların küfründen, nurunu onların karanlıklarından ve hakseverliğini onların cahiliyyesinden ayıran geniş iki yaka arasına hiç bir köprü atamazsın. Karşılıklı olarak geçiş sağlayan hiç bir köprü...

Öyleyse sabret! Bu iş uzasa da, fitne şiddetlense de, cazip teklifler gelse de ve yol uzasa da, sabret! Allah'ın dinine davet eden kimselerin hatırdan çıkarmamaları gereken bir hakikat vardır. Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ın, ilk davetçi Rasulullah*(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e bildirdiği hakikattir.

Yani bu davet görevini ona indiren, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Davanın

sahibi O'dur. İndirmiş olduğu hakkın, kafir günahkârların çağrısını yaptıkları bâtılla bir arada yaşaması mümkün değildir. Bu hakla bâtılın yardımlaşması veya orta yol çözümlerinde anlaşması mümkün değildir. Hakkın davetçisiyle bâtılın davetçileri, hiç bir şekilde anlaşamazlar. Çünkü hakla-bâtıl biribirinden tamamen ayrı iki hayat sistemidir. Birbirine asla kavuşmaz iki yoldur. Bâtıl, sahip olduğu güç ve debdebeyle mü'min azınlığa ve onların güçsüzlüğüne karşı bir zafer kazanmışsa bu; muhakkak ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdir ettiği bir hikmet içindir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hükmünü verinceye kadar sabretmek zorunludur.

Dua ve tesbih ile Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan yardım ve destek beklemek zorunludur. Dua ve tesbih, bu yolun vazgeçilmez azığıdır. Güç sağlayan azığıdır, öyleyse bu yolun yolcuları söz konusu hakikati, içlerinde yaşatmak zorundadırlar.

Müşriklerin Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e karşı kullandıkları pek çok yöntem vardı. Tüm bu çabalarında *"davet"* konusunda pazarlık söz konusuydu. Ama Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Peygamberini korudu. Bu çabalar, iktidar sahiplerinin davetçilere karşı sürekli olarak başvurdukları çabalardır. İktidar sahipleri onlara cazip teklifler yaparlar. Az bile olsa sapıtmalarını, davalarının istikametinden ayrılmasını amaçlamaktadırlar. Büyük malî çıkarlar karşılığında orta yol çözümlerinde anlaşmayı isterler, öyle ki davetçilerin içinden kimisi, buna aldanabilir. İşin daha kolaylaştığı zannına kapıldığı için aldanıp davasından sapabilir. İktidar sahipleri, davetçinin tümüyle davasından vazgeçmesini istemiyorlar. Davetçiden bir takım tavizler istiyorlar. Yolun yarısında onunla buluşabilmek için bu tavizleri istiyorlar.

Şeytan, bu gediği kullanarak davetçiye musallat olabilmektedir. Davasından biraz taviz verirse iktidar adamlarını kazanacağı zannına götürüyor. Bu işin dava hayrına olacağı düşüncesine kaptırıyor. Ne var ki, yolun başlangıcında verilecek en küçük bir taviz; yolun sonunda tamıtamına bir sapıtmaya dönüşecektir.

Kaldı ki az bile olsa bir teslimiyet kabul eden, ufak bile olsa bir ucu elden kaçıran davetçinin bundan sonra durmasına imkan yoktur. Yolun başındayken teslimiyet gösterirse, kendisini durdurmasına imkân yoktur. Dava adına geriye doğru her bir adım attığında, cahiliyeye teslimiyeti daha da artacaktır.

Çünkü mesele, davanın tümüne iman meselesidir. Az da olsa bir taviz veren, küçük de olsa bir noktayı önemsemeyen bir kimsenin, davasına gerektiği gibi iman etmiş olması imkansızdır. Çünkü mü'minin nazarında, davanın her bir yönü, diğer yönü gibi haktır. Bu konuda üstün ve en üstün anlayışı yoktur. *"Zorunlu"* ve *"fazladan"* anlayış yoktur.

Yani davadan istiğna edilecek hiç bir şey yoktur. O, tam ve mükemmeldir.

Bir parçasını kaybetmekle, tüm özelliklerini kaybedip gider. Tıpkı bir organizma gibi. Bir öğesini kaybetti mi tüm özelliklerini kaybeden bir organizma gibi...

İktidar sahipleri, istidrac yoluyla (basamak basamak) davetçiye yaklaşırlar. Bir parçadan ödün veren davetçiler, heybet ve sağlamlıklarını kesinlikle kaybederler. İktidar güçleri, pazarlığı sürdürmenin -fiyat artsa bile- sonuçta anlaşmayla biteceğini biliyorlar. Davanın bir tarafından -küçük bile olsa- verilecek bir parça, hezimet demektir. Onları kazanayım diye verilecek en ufak bir taviz, ruhî yenilmişlik demektir. Çünkü iktidar sahipleri, bu davanın yardımcıları olamazlar. Çünkü mü'minler davaları için sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya güvenip dayanırlar. Ruhun derinliklerine sirayet etmiş bir hezimetin zafer getirmesi mümkün değildir.

> *"Neredeyse onlar, (önerileriyle) seni, sana vahy ettiklerimizden saptırıyorlardı. Üzerimize yalan düzeydin diye (bu önerileri yapıyorlardı.) Seni, ancak o zaman kendilerine dost edinirlerdi. Eğer sana sebat vermemiş olsaydık, neredeyse az da olsa onlara meylediyordun. O takdirde ise sana hem dünyada hem de ahirette kat kat azap verirdik. Ve bundan sonra sen bize karşı bir yardımcı da bulamazdın. Onlar, seni kısa bir zaman içinde yurdundan çıkarmaya çabalıyorlardı. Bu durumda onlar, senden sonra çok az bir süre orada kalırlardı. Bu, senden önce gönderdiğimiz peygamberlerin durumu hakkındaki kanundur. Bizim kanunumuzda asla bir değişiklik göremezsin." (17 İsra/73-77)*

Ayetten de anlaşıldığı gibi akideden azıcık bir sapmanın bile etkileri, başka alanlara da yayılır. Akide sınırlarını aşarak toplumsal hayat şartları ve geleneklere kadar sirayet eder. Akide, hayatın temel dinamiğidir. Bu dine ilişkin pazarlık yöntemleri ise pek çoktur. Düşmanın amacı, orta bir yolda anlaşmaya varmaktır. Tıpkı ticarî anlaşmalarda olduğu gibi.

Ne var ki itikadla ticaret arasındaki fark büyüktür. Bu bakımdan akide sahibi, bunun hiç bir şeyinden vazgeçmez. Çünkü onun küçük bir parçası aynen büyük bir parçası gibidir. Bundan öte, akidede küçük ve büyük yoktur. Çünkü o, parçaları mükemmel olan bir tek hakikattir, öyleyse akide konusunda başkasına itaat edilemez ve onun hiç bir şeyinden asla vazgeçilemez, İslâm ve cahiliyenin üzerinde anlaşabileceği bir orta yol veya hiç bir yol kesinlikle yoktur.

> *"Onlar istediler ki yumuşak davranasın da onlar da sana yumuşak davransınlar." (68 Kalem/9)*

İslâm'ın, cahiliyeye karşı her zaman ve her yerdeki durumu budur. Dünkü cahiliye ile bugünkü ve yarınki cahiliye arasında hiç bir fark yoktur. İslâm'la onların arasında aşılması imkânsız bir uçurum vardır. Üzerine hiç bir köprünün atılamayacağı bir uçurum...

İkisinin birbirine bağlanması mümkün değildir. Aralarında varolan şey, sadece savaştır. Barışı imkânsız olan bir savaş... Öyleyse cahiliyeden ayrılmak bir zorunluluktur. Değişik ana işaretlerin ortaya çıkması için ayrılmak...Orta yol anlaşmalarını tümüyle reddeden bir çelişki vardır aralarında. İtikad ve düşünce temelinde, hayat sistemlerinin hakikatinde ve metodun özelliğinde olan bir çelişki...

Tevhid ve şirk birbirinden tamamen ayrı ve uyuşmaz iki sistemdir. Tevhid; hem insanı, hem de tüm kainatı ortağı olmayan bir Allah'a yönelten sistemdir. İnsanın; itikad ve kanununu, değer yargı ve ölçülerini, edep ve ahlakını, insan ve hayata ilişkin düşüncesini nereden alabileceğini belirleyen bir sistem...

Ve mü'min, tüm bunları Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan alır. Sadece O'ndan...

Tüm hayatın, şirkin gizli veya açık hiç bir biçimine bulaşmadan bu esasa dayanıp seyretmesinin nedeni budur. Bu açıklıktaki ayrılığın gerçekleşmesi, hem davetçi açısından, hem de davet edilenler açısından bir zorunluluktur.

Cahilî düşünceler, imanı bakış açısına; özellikle akideyi tanıdıktan sonra sapıtan toplumlarda karışabilir. Bu tür toplumlar, hile, sapma ve kaymadan soyutlanmış bir imana karşı en katı tavır alan toplumlardır. Akideyle hiç tanışmamış toplumlardan çok daha fazla katı... Bunun nedeni; söz konusu toplumların sapıtmış ve kaymış hallerine bakmadan kendilerini doğru yolda sanmalarıdır.

Gerçekte ise bu tür toplumlarda bozuk akidelerle ameller birbirine karışmış, iyiyle kötü birbirine bulaşmıştır.

İyi olan tarafları kabullenip bozulmuş tarafları düzeltmeyi çekici gören bir davetçi, buna kolaylıkla aldanabilir. Bu hileli çekicilik ise son derece tehlikeli bir şeydir. Cahiliye, gene eski cahiliyedir. İslâm da aynı İslâm'dır. Aralarındaki fark çok büyüktür.

Öyleyse tek çare, cahiliyeden tümüyle çıkıp İslâm'a tümüyle girmektir. Cahiliyeyi her şeyiyle bırakıp İslâm'a her şeyiyle hicret etmektir. Yolun ilk adımı ise davetçinin ayrılmasıdır. Cahiliyeden tamamen kopmuşluğun şuurunu taşımasıdır.

"Düşüncesiyle, metoduyla ve ameliyle" cahiliyeden ayrılmasıdır.

Zaten bu ayrılış gerçekleşirse cahiliyeyle orta yolda anlaşmaya imkan kalmaz. Onunla yardımlaşmaya imkân kalmaz. Cahiliye insanları, düzenlerini tamamen bırakıp İslâm'a geçiş yapıncaya kadar sürecek bir ayrılıştır bu.

Şu halde yolun ortasında buluşmak yoktur. Cahiliyeye yama olmak yoktur. Orta yol çözümleri yoktur. Cahiliye, İslâmi örtülere bürünse de, İslâm adını iddia etse de cahiliyedir. Ondan ayrılmak ve bu ayrılışı şuur altına yerleştirmek,

davetçi için temel taşı demektir. Çünkü o, kendisinin tüm bu cahiliye insanlarından ayrı olduğunu bilmek zorundadır. Bunu şuur altına yerleştirmek zorundadır.

Onların dini onlara, kendi dini de kendinedir. Onların yolu onlara, kendi yolu da kendinedir. Bir tek adım bile olsa onların yolunda yürüyemez. Çünkü davetçinin görevi; yaranmaya kalkışmadan, dininden küçük veya büyük hiç bir ödün vermeden onları yollarıyla baş başa bırakmaktır. Çünkü tam bir ayrılık, tam bir soyutlanma ve apaçık bir kararlılık söz konusudur:

"De ki: Ey kâfirler!"

"Ben sizin taptıklarınıza ibâdet etmem"

"Siz de benim ibâdet ettiğime, ibâdet edenler değilsiniz."

"Ben kesinlikle sizin taptıklarınıza (ilerde de) ibâdet edecek değilim."

"Siz de benim ibâdet ettiğime ibâdet edecek değilsiniz."

"Sizin dininiz size, benim dinim banadır." (109 Kafirun/1-6)

İslâm davetçileri bugün, bu ayrılışa, bu uzaklaşmaya ve bu kararlılığa ne kadar da muhtaçtırlar. Sapıtmış bir cahilî ortamda, akideyi daha önce tanıyıp da zamanla sapıtmış insanların arasında İslâm'ı yeniden hayata geçirme şuuruna ne kadar da muhtaçtırlar. Akideyle tanışmış oldukları halde bilahere; *"Kalbleri katılaşan ve pek çokları da fasık olan" (57 Hadid/16)* insanların arasında bu şuura ne kadar da muhtaçtırlar.

Şu halde orta yol çözümleri yoktur. Yolun yarısında buluşmak yoktur. Cahiliyenin ayıplarını ıslah etmek yoktur. Cahilî sisteme yama olmak yoktur.

Çünkü olması gereken şey, sadece davettir. Tıpkı ilk günkü davet gibi... Cahilî bir ortamda davet etmek vardır. Cahiliyeden tamamen ayrılmak vardır.

"Sizin dininiz size, benim de dinim banadır."

Bu ayrılış gerçekleşmezse, aldanış sürecektir. Yaranma sürecektir. Yamanma ve karışma sürecektir. Söz konusu esaslara dayalı olmayan bir İslâm çağrısı; zayıf, sönük ve güçsüz olmaya mahkumdur. Çünkü bu çağrının dayanakları; kararlılık, açıklık, belirlilik ve cesarettir. İlk çağrının kullandığı yol buydu.

"Sizin dininiz size, benim de dinim banadır."

4 - Kesin Bir Red

İslâm pratik bir hayat nizamıdır. Teorik kalıplara sıkışmış kuru ve hayali ideallere dayanmaz. Çünkü o, insanlığın hayatına hitap eder. Zorlukları, engelleri şartları ve cazibeleri olan bir pratik hayata...

Ve İslâm'ın amacı, böyle bir hayatı hem düzene koymak, hem de ileriye

götürmektir. Yeterli ve ameli çözümlerle, düş ve hayal aleminde uçmadan, yani pratikteki değeri olan çarelerle bu hayata hitap etmektedir.

İslâm, kendi hürmetlerini gözeten kimselerin dokunulmaz hürmetlerini gözetir ve bu prensibi savunup korur. Ama bu hürmetleri çiğneyip iyi insanlara eziyet veren kimselerin söz konusu değerleri maske haline getirmelerine kesinlikle göz yummaz. Bu hürmetlerle oynayarak salih kişileri öldüren, mü'minleri fitneye veren ve muhalif bildikleri herkesi sindirip duran kimselere asla müsamaha etmez.

"Hürmetleri korumak gerekir" bahanesi altında bile olsa bu işleri yapanları hoş görmez. Çünkü İslâm'ın metodu budur. Örneğin; İslâm, gıybet etmeyi haram kılar ama fasıkın gıybeti olmaz. İtaatten çıkmışlığıyla nam salan bir fasıka hiç bir hürmet yoktur. Fasıklık örgütünün işkencesine uğrayan kişiye göre fasık adamın hiç bir hürmeti olmaz.

Aynı şekilde İslâm, kötülüğü açığa vurmayı haram kılar. Ama *"zulme uğrayan kimseyi"* bundan istisna eder. Yani zulme uğrayan kimse, kendisine zulmeden kişi hakkındaki şikayetini açığa vurabilir. Çünkü bu, onun hakkıdır.

Ayrıca bu haksızlığı açığa vurmamak; zalim adamın hakketmediği halde bu saygın prensibin adı altında saklanmasına da neden olabilir. Bununla beraber saygın bir konuma sahip olan İslâm, asi ve kötü kimselerin düzeyine inmez. Onların bayağı silâhlarına ve iğrenç yöntemlerine baş vurmaz. Yaptığı tek şey İslâm cemaatini onların savaşıyla görevlendirmektir. Güçlerini kırmak; gerekirse onları öldürüp beşer hayatını temizlemekle görevlendirmektir. Ve bunu açıkça yapmaktır.

İşte İslâm böylesine açık, güçlü ve mantıklıdır. Dönüp dolaşmaz. Tereddüt geçirmez ve kötülere fırsat vermez. Yani etrafında dönüp dolaşmak ve onu kuşatmak isteyen kimselere karşı tavrı budur. Çünkü Kur'an-ı Kerimin, müminleri davet ettiği net ve belirli tavır budur. Ayağın sağlam basması; bu tavrı korumaya bağlıdır. Allah'ın dini yolunda yeryüzünü fitne ve fesattan temizlemekle görevlendirilen müslümanların endişeler içinde kalmasına müsaade etmeyen Kur'an, onların kalbini huzursuzluk ve vesveselerle baş başa bırakmaz.

Şu şerr ve fesattır. Bu da isyankârlık ve bâtıldır. Öyleyse bunlara hiç bir hürmet yoktur. Asıl amacı, dokunulmaz hürmetleri arkadan vurmak olan kimselerin, bu dokunulmazlık perdesi altında gizlenmelerine izin vermek de yoktur. Müslümanlara düşen, inanç, güven ve gönül huzuruyla, yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın verdiği huzurla yollarında yürümektir. Bâtıl güçler, aldatıcılığa ve saptırıcılığa dayalı çeşitli iğrenç yöntemler kullanarak *"müslüman cemaatin saldırgan olduğunu, dokunulmaz hürmetleri çiğnediğini"* propaganda edebilirler. Bunu dün de böyle yapmışlardı. Buna karşı ilahi önderliğin gönüllere huzur veren emri elimizde bulunmaktadır:

"Sana haram ayda savaşmanın (hükmünü) sorarlar. De ki: Haram ayda savaş büyük bir şeydir. (Ama) Allah'ın dininden alıkoymak, Allah'ı İnkâr etmek Mescid-i Haram ziyaretini engellemek ve (Mescid) halkını oradan çıkarmak, Allah katında çok daha büyük (bir suçtur.) Müslümanları fitne (ve işkenceye) uğratmak, öldürmekten daha büyük (bir günahtır)" (2 Bakara/217)

Tağutî güçler, konuştukları hak kelimeden bâtıl bir şeyi amaçlamaktadırlar. Ve bu, sadece bâtılı örtüp korumaya yarayan bir oyundur. Çünkü amaçları, bunun arkasına sığınıp müslüman cemaatin tutumunu çarpıtmaktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bize öğrettiği budur. Bu kimselerin azgın, asi ve saldırganlar güruhu olduğunu, mukaddesata hiç bir önem vermediklerini ve dokunulmaz hürmetleri çiğnemekten hiç çekinmediklerini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bize öğretmektedir. Çünkü toplumun ahlak, din ve inancını, hiçe sayan, insanları hak yola girmekten engelleyen, mü'minleri fitneye veren ve en şiddetli işkencelere uğratan bu kimselerdir. Dokunulmaz hürmetlerin perdesi altına girerek mukaddesat adına ortalığı velveleye verenler de bu kimselerdir. İslâm'ın bunlara yaklaşım biçimi nasıl olmalıdır? Hiç bir anlam ifade etmeyen ütopik çözümlerle mi karşı koymalıdır?!

Şurası kesindir ki: Eğer İslâm böyle bir şey yaparsa seçkin müslümanları silahsız bırakmış olur. Facir, tağut ve asi İslâm düşmanları her tür silahı kullanırken ve hiç bir silaha hayır demezken müslümanların silahsız kalması olur mu? Hayır!... İslam, böyle bir şey yapmaz. Çünkü İslam, pratiğe pratikle karşılık verir. Fücur ve kötülüğü ortadan kaldırmak ister. Bâtılın pençesini kesip dünyayı hayır dolu bir kuvvete, yani müslüman önderliğe teslim etmek ister. Bundan dolayı da tağut ve facirlerin, dokunulmaz hürmetleri kalkan olarak kullanmalarına izin vermez. Çünkü izin verirse bu tağutlar, salih, yapıcı ve iyi insanları güven ve huzur içinde vurup duracaktır. Şu halde mukaddesatın tamamen korunabilmesi, önderliğin sağlam, açık ve dosdoğru mümin cemaatin eline geçmesiyle mümkündür. Tıpkı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dilediği gibi...

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
BU DİNİN DÜŞMANLARI

Davetçiler, gerek kendi gerçek durumlarını ve gerekse düşmanlarının gerçek durumunu bilmek zorundadırlar. Bunu bilmek, savaşın yarısı demektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın İslâm cemaatine ilişkin buyrukları aynıdır ve hiç değişmemiştir. Bugün ve yarın da aynı kalmaya devam edecektir. Yeni bir İslâmî hareketi başlatmaya azmeden her müslüman cemaate yol gösteren buyruklardır, bunlar. Allah'ın gözetiminde yeni bir İslâmî hayata başlamak isteyen kimselere, düşmanlarının gerçek özelliklerini bildirmektedir, bu buyruklar...

Düşman aynı düşmandır. Müşrikler, dinsizler, kitap ehli, beynelmilel siyonizm, haçlı güruhu ve komünizm... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, mü'minlere; önlerine çıkacak engel ve tuzakların, göğüs gerecekleri işkence, fedâkârlık, çile ve sınavların niteliğini anlatmaktadır. Onların dikkat ve basiretlerini bu engin bilgisine çekmektedir. Onlardan sadece kendisine bağlanmalarını istemektedir. Zaten bu durum gerçekleşirse eziyeti de, ölümü de hiçe sayacaklardır. Mal ve canları konusunda uğrayacakları fitneleri önemsemeyeceklerdir.

Dün ilk İslâm cemaatine nasıl seslenmişse bugünkü İslâm cemaatine de öylece seslenmektedir. Kur'an, aynı Kur'andır. Bu ümmetin ebedî kitabıdır o. Bu ümmetin anayasası, hidayetçisi ve şaşmaz rehberidir o. Bu ümmetin düşmanları da aynı düşmandır. Yol da aynı yoldur.

Müslüman cemaatin düşmanları ona karşı sadece kılıç ve mızrakla savaşmamışlardır. Yahut mızrakla ve kılıçla, düşmanları üzerine saldırmakla da yetinmemişlerdir. Çünkü açtıkları savaşın temel hedefi, İslâm cemaatinin akidesidir.

Hilelerle, kuşku düşürerek, çarpıtarak ve planlar kurarak savaşmaktadırlar. En başta akideyi, yani inanç sistemini bozmak peşindedirler. Çünkü cemaatin varlığı bu inancın bir ürünüdür. Bu inancıyla ayaktadır. En başta onu yıkıp

çökertmeye çalışmalarının nedeni budur. Çünkü düşman, ancak bu gedikten girerek başarıya kavuşabileceğini anlamıştır. Tıpkı bugünkü düşmanın anladığı gibi... Bu ümmeti parçalamak, zaafa düşürmek ve bozguna uğratmak; ancak akidelerini zayıflatarak onları ruhen çökertmekle mümkün olabileceğini kavramışlardır. Çünkü düşman, iman kulpuna bağlı, iman esasına dayalı ve iman yolunda yürüyen müslümanları, tarih boyunca zayıflatamamıştır.

Akide bayrağını dalgalandıran, akidesine bağlılığıyla tanınan ve bu özelliğiyle övünç duyan müslümanlara tarih boyunca hiç bir zarar verememiştir.

Bu ümmetin en büyük düşmanları; Onu imanı ve itikadından eğleyen, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gösterdiği yol ve sistemden uzaklaşmasını isteyen, gerçek düşmanlarını ve gerçek düşmanlarının ileriye dönük hedeflerini tanımasını türlü oyunlarla önleyen kimselerdir.

İslâm ümmetiyle düşmanlarının arasındaki savaş, her şeyden önce akide savaşıdır. Hatta dünya yüzeyinde onu yenilgiye uğratıp ekonomisini, ürünlerini ve ham maddelerini sömürmeyi başardıklarında bile akidesini çarpıtmaktan geri kalmamışlardır. En başta akidevî planda onu yenmeye çalışmışlardır. Çünkü uzun deneyimlerden sonra anlamışlar ki, akidesine bağlı kaldığı sürece bu ümmeti yenmeye imkân yoktur.

Akidesinden kopmamış, gösterdiği yoldan ayrılmamış ve düşmanların tuzağını kavramış bir İslâm ümmetinden hiç bir şey koparamayacaklarını anlamışlardır. İşte düşmanın ve uşaklarının bu konuda amansız bir çaba sarfetmelerinin nedeni budur.

Tüm amaçları; bu ümmeti, savaşın gerçek nedenini kavramaktan alıkoymaktır. Çünkü başka türlü bu ümmeti diledikleri gibi sömüremeyeceklerini biliyorlar. Bu ümmeti kolayca sömürebilmenin yolu, akidesinin gönüllerde tıkanıp kalmasıdır. Çünkü başka türlü emin olamazlar. Düşman, ilerleme kaydeden hiç bir desise ve şüphe yöntemini kullanmaktan geri kalmaz, bu akideye karşı. Bu akidenin berraklığını bozmak ve zafiyete düşürmek için her tür modern yönteme başvurur. Gaye, eski değişmez gayedir:

> *"Ehl-i kitaptan birçoğu arzu etmektedir ki, sizi imanınızdan sonra çevirip kâfir etsinler" (2 Bakara/109)*

Bu, onların değişmez ve gönüllerinde saklı gayeleridir. Yahudi ve hristiyanlar, akidelerinden ayrılmalarını sağlayıncaya kadar müslümanlarla savaşacak ve tuzaklar kuracaklardır.

> *"Yahudi ve Hristiyanlar dinlerine uymadığınız sürece sizden asla razı olmayacaklardır." (2 Bakara/120)*

Bu, düşmanın temel hedefidir. Her zaman ve her yerde karşılaşabileceğimiz değişmez hedefi... Bu hedef, İslâm akidesidir. Yahudi ve hristiyanları

müslümanlara karşı savaştıran gerçek neden budur. Her yerde ve her zamanki gerçek savaş nedeni... Demek ki, bu savaş, akidevi bir savaştır. İslâm akidesinin öz ve hakikatini ilgilendiren bir savaştır. Ama bu savaşı, değişik değişik bahanelerle boyayan da aynı düşmandır. En adi, en iğrenç ve en hilekâr kılıklara başvuran da aynı düşmandır.

Doğrudan akide bayrağı altında yapılan savaşta müslümanların din ve inançlarına karşı hamiyyetlerini gören düşman, taktik değiştirmek zorunda kalmıştır. Savaşın sancağını değiştiren geleneksel düşman, akide adına savaş ilân etmekten, özellikle vazgeçmiştir. Müslümanların hamiyyet ve coşkularından çekindikleri için savaşın adını değiştirmişlerdir. Akidevî hakikati gizleyip, toprak savaşı, ekonomik savaş, politik savaş veya askerî üsler savaşı gibi isimler kullanmaya yönelmişlerdir. Bazı gafil kimselerin beyinlerine de "Akide meselesinin geride (eskide) kaldığını, bugün için, hiçbir anlamı kalmadığını, akide adına savaşmaya veya bayrağını kaldırmaya yer yoktur" diye okumuşlardır.

"Akideyle uğraşmak fanatik gericilerin işidir" diye okumuşlardır. Bunu yapmalarındaki amaç, akidevî coşku ve hamiyyetten emin olmaktır. Oysa ki aralarına beynelmilel komünizmi de alan beynelmilel haçlılık ve siyonizm, akide gerçeğini gönüllerinin derinliklerinde saklıyorlar. Her şeyden önce akidevî hakikate karşı savaştıklarını hiç bir zaman unutmuyorlar. Uzun süre boynuzlayıp kafalarının kanamasına neden olan akide seddini yıkıp çökertmek onların vazgeçilmez hedefleridir.

Bu kavga, akide kavgasıdır. Toprak, ekonomi veya askerî üslerin kavgası değil... Bu sahte sancaklardan hiç birinin gerçek kavgası değildir. Kavganın gerçek neden ve özelliğini anlamamamız içindir tüm bu maskeler...

Ve tüm bu maskelerin gerisinde onların asla unutmadığı gerçek hedefleri vardır. Eğer onların bu aldatmacalarıyla aldanmışsak, kendi nefsimizden başkasını kınayamayız. Çünkü biz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dosdoğru buyruğundan uzaklaşmışız:

> *"Yahudi ve hristiyanlar, dinlerine uymadığınız sürece sizden asla razı olmayacaklardır."* (2 Bakara/120)
>
> *"Onlar, küfre düşesiniz diye arzuluyorlar."* (4 Nisa/89)

Küfürden sonra imanın lezzetini tadan, dalâletten sonra iman nuruyla aydınlanan, düşünce ve duygularıyla, kavram ve istikametiyle, şuur ve gönül huzuruyla bir mü'min olarak yaşayan kimse; muhakkak ki küfre dönmekten kaçınır. Tıpkı ateşe girmekten kaçındığı gibi... Hatta bundan da öte...

İşte Allah düşmanlarının arzu ve amacı mü'mini bu duruma sokmaktır. Onu küfür cehennemine atmaktır, îman cennetinden koparıp küfür cehennemine... İmanın mamur aleminden çekip, yoksul küfür boşluğuna...

Ehl-i kitap, hakka ve hak ehline karşı, bile bile savaşmaktadır. Onlar, Kur'an'ın, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* katından indirilen hak kitap olduğunu kesinlikle biliyorlar.

> *"Kendilerine kitap verdiklerimiz, (Kur'an'ın) Rabbin katından indirildiğini kesinlikle biliyorlar." (6 En'am/114)*

Bu dinin gerçek gücünü, sahip olduğu bu haktan ve hak ifade eden bu kitaptan aldığını şimdi de biliyorlar. Ve tüm bunları bildikleri için de, hem bu dinle hem de bu kitapla barışı olmayan savaşlarını sürdüre geliyorlar.Bu savaşların en şiddetlisi ve en korkuncu ise, hakimiyeti bu kitabın kanunundan alıp beşer yapısı başka kitapların kanununa verme savaşıdır.Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasını hakem yapma savaşıdır. Ta ki, Allah'ın Kitabı uygulamadan kalksın. Ta ki, Allah'ın dinine yaşama hakkı kalmasın.

Gerçek amaçları, sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilahlığının egemen olduğu ülkelerde başka ilahlar icat etmektir. Yani bir zamanlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, Kur'an'daki şeriatinin egemen olduğu, başka kanunlara hiç bir değer biçilmediği, Allah'ın Kitabı yanında başvurulacak hiç bir kaynağın bulunmadığı ülkelerde başka ilahlar... Toplumsal yönetim biçimi ve yasal esasların Kur'an'dan alındığı, Kur'an'a başvurulduğu ve ayetlerinden deliller getirildiği ülkelerde yani kişinin müslümanca yaşadığı, Allah'ın Kitabından ve onun ayetlerinden delil getirdiği ülkelerde başka ilahlar... İşte tüm bu düzmece ilahların gerisinde bulunanlar; tüm bu iğrenç hedeflere dayalı düzen ve yönetimleri geriden destekleyenler, Ehl-i kitaptan olan siyonist ve haçlılardır...

1 - İslami Yaftalar (Hile ve İğrençlik)

Çağımızdaki İslâmî diriliş hareketlerini dikkatle izleyen bu dinin düşmanları, tetik beklemektedirler. Gerek insan psikolojisi alanında ve gerekse İslâm hareket tarihi alanında büyük çapta bir uzmanlaşmayla diriliş hareketlerini izlemektedirler. İslâmî dirilişi engelleyebilmek için bir takım *"İslâmî Yaftalar"* icat etmeye ayrı bir özen göstermektedirler.

Kendi hazırlayıp düzenledikleri düşünce, gelenek ve değer ölçülerine, ekol, hareket ve yönetimlere İslâmî birer etiket yapıştırmayı ihmal etmemektedirler. Bundan maksatları, dünyanın her hangi bir yerinde oluşabilecek İslâmî diriliş hareketlerini çökertmektir. Çünkü bu yalancı İslâmî etiketlerle, gerçek hareketlerin çıkışını engellemek istiyorlar.

Bu tür yalancı yaftaların gerisinde saklanan cahiliyeye karşı koyacak gerçek bir İslâmî çıkışı böylece engellemek istiyorlar. Bir takım harekat ve yönetimlerin gerçek niteliğini tanıtmada ve İslâmî yönetimleri yıkan cahiliyenin iğrenç yüzünü ortaya çıkarmada yanıltma taktiğine başvurmaları, sık sık rastlanan bir şeydir. Örneğin Hilafetin yıkılmasından sonra ortaya çıkan bazı anti İslâmcı kü-

für hareketleri... Bu hareketleri İslamcı diye göstermelerinin nedeni şuydu:

Bir kere adamların temel hedefi, akide sancağı altındaki son İslâmî devlet görüntüsünü ortadan kaldırmaktı. Bu görüntünün devamı ise, hilafetin ayakta kalmasına bağlıydı. Ve bu, mücerred bir görüntü olsa bile, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in buyurduğu gibi namaz halkasından önce ortadan kalkacak en son halkaydı.

"Bu din, halka halka kopacaktır, ilk kopacak halka hakimiyet, en son kopacak halka da namazdır."[10]

Ne var ki, bu dine karşı olmadıkça hiç bir zaman bir araya gelmeyen Ehl-i kitap ve dinsizlerden oluşan bilinçli düşmanlar, anti İslâmcı küfür hareketinin içyüzünü ortaya çıkarmamanın zorunlu mantığına başvurdular. Bundan dolayı da söz konusu anti İslâmcı hareketin hemen peşinden gelen aynı doğrultudaki yönetimi İslâmî bir kılıkla örtmeye ayrı bir özen gösterdiler. Bu yönetimin iğrenç yüzünü İslâmî bir maskeyle kapatmaya çalıştılar:

İslâm için söz konusu küfür hareketinden de daha tehlikeli olan bu yönetimin gerçek niteliğini gizlemek için İslâmî yaftalar kullandılar. Oysa ki, bunu kuranlar kendileriydi. Ekonomik, siyasal ve fikri alanlarda ona destek sağlayanlar kendileriydi. Ajanlarının kalemiyle uluslararası yayın araçlarıyla, kısaca tüm güç, hile ve uzmanlıklarıyla onu koruyanlar da kendileriydi.

Ehl-i kitap ve dinsizler, bu anti İslamcı yönetimi çeşitli yardımlarla desteklediler, klasik ve modern haçlı savaşlarının hedefi olan konuda kendileri namına çalışması için birbirleriyle dayanışma içine girdiler. İslâm'la, İslâm'ın besbelli düşmanları arasında geçen haçlı savaşlarının başladığı günden itibaren güdülen hedefin gerçekleşmesinde birbirlerine yardımcı oldular.

Aptallık; müslüman olduğunu iddia eden kimselerin, bu yalancı İslâmî etiketlere aldanmasıydı. Bu saflık, dünyadaki pek çok İslâm davetçilerine de bulaşmıştır. Çünkü altında cahiliyenin gizlendiği bu yaftaları alaşağı etmekten kaçınıyorlar.

Bu anti İslamcı yönetimlere etiketin altında bulunan gerçek isimlerini vermeyi günah sayıyorlar. Aldatıcı etiketlerin altındaki aleni şirk ve küfrü ortaya çıkarmakta sakınca görüyorlar. Bu yönetimlerden razı olan insanlara gerçek sıfatlarını vermeyi günah sayıyorlar.

İşte tüm bu nedenler cahiliyeye karşı tam, açık ve gerçek bir çıkış yapmayı önlemektedir. Pratikteki özellik ve sıfatı neyse onu öylece tanıtmakta sakınca ve günah görmeyecek bir çıkış yapılmasını engellemektedir. Çünkü İslâm diriliş hareketlerini tehlikeli olarak gösterip insanları uyuşturan bu tür etiket ve din-

[10]Ahmed b. Hanbel,Müsned 4/232.

den artakalan her şeyi ortadan kaldırmaya uğraşan cahiliyeye karşı gerçek bir çıkış yapmayı imkânsız kılmaktadır.

İslâm davetçilerinin bu konudaki saflıkları, İslâmî diriliş hareketleri açısından bu dinin bilinçli düşmanlarının tehlikesinden daha büyük bir tehlike arzetmektedir. Bu dini yıkmaya yönelik, bizzat kendi icatları yönetim ve hareketleri, akım, düşünce ve değer ölçülerini İslâmî etiketlerle maskeleyen bilinçli düşmanın tehlikesinden daha büyük bir tehlike...

Bu din, hem kendi gerçeği, hem de cahiliyenin gerçeği hakkında belli bir bilinçlenme seviyesi sağlandığı her zaman ve her yerde zafer kazanmıştır. Mü'min grup, hem kendi hem de cahiliyenin durumunu iyice tanıdığı her zaman galip gelmiştir. Bu din açısından gerçek tehlike, karşıdaki düşmanın güçlü, bilinçli ve hazırlıklı olmasından çok, aldanmış ve aptal dostlara sahip olmasından ileri gelmektedir. Günah olmayanı günah sayan aptal dostlarından ileri gelmektedir. Yalancı etiketlerin gerisinde İslâm'a saldırıp duran düşmanlarının bu sahte etiketlerle korunmasını kabullenen aptal dostlarından...

Öyleyse bu din davetçilerinin yeryüzündeki ilk görevleri, cahili yönetimleri maskeleyen bu tür yalancı etiketleri alaşağı etmektir. Bu dinin yeryüzünde arta kalan eserlerini çökerten yönetimleri koruyan maskeleri indirmektir. Herhangi bir İslâmî hareketin başlangıç noktası, cahiliyeyi bu sahte kılığından soyutlamaktır. Onu, gerçek haliyle, şirk ve küfür özelliğiyle ortaya koymaktır. İnsanları, pratik hayatlarını temsil eden gerçek nitelikleriyle tanıtmaktır. Çünkü İslâm hareketinin bu insanlara gerektiği gibi hitap etmesinin yolu budur. Bu insanların böylesine bir nitelik kazanan gerçek durumlarını fark etmelerinin yolu budur. Olur ki bu farkediş ve uyanışla kendi hallerini değiştirme yoluna giderler. Onlar, hallerini değiştirecekler ki, Allah da onların halini değiştirsin. İçinde bulundukları bahtsızlığı, işkenceyi ve hayırsızlığı değiştirsin. Yersiz tüm günah saymalar, biçimlere, görünüş ve yaftalara her tür aldanış, yeryüzündeki İslâm diriliş hareketlerinin ilk çıkışını geciktirmek demektir. Bu dinin düşmanlarına sahte etiketler konusunda imkân sağlamak, demektir. Bu din düşmanlarının, modern çağda Hilafetin yıkılmasını izleyen anti İslâmcı hareketin içyüzü ortaya çıkıp bir tek adım atamaz hale geldikten sonra özenle üzerinde durdukları yalancı etiketlere imkân vermek, demektir. Akideye dayalı İslâm Devletinin son görüntüsünün yıkılışını izleyen anti İslâmcı hareketin iç yüzü tüm çıplaklığıyla belli olduktan sonra daha da bir özenerek uydurdukları İslâmî yaftaların tuzağına düşmek demektir. Bu durumu bilen son derece düzenbaz ve her tür iğrençliği yapabilen haçlı yazar Wilfred Cantol Smith'in *"Modern Tarihte İslâm"* isimli kitabında, Hilafetin yıkılışını izleyen anti İslâmcı hareketin içyüzünü saklı tutma, onu dinsizlikten arındırma ve onu modern tarihin en büyük ve en sağlıklı İslamcı hareketi (!) olarak gösterme gayretini ikinci bir kere

ortaya koymasının nedeni budur.

Yeryüzündeki tüm müslümanların şu anda en çok muhtaç oldukları şey; küfür-iman kavgasının ve dava konusunun hakikatini kavramaktır. Şirk ve küfür ekollerini maskeleyen sahte etiketlere aldanmamalarının şartı budur. Çünkü kafirler gerekçe ve nedenler ne olursa olsun yalnızca akideleri için müslümanlarla savaşıyorlar. Sapan ve saptıran tağutî önderlikler, her cahiliyedeki egemen düşüncenin doğrultusunda isim ve biçimleri değişik pek çok ilahlar icad edebilirler. Etraftaki dost komşu güçleri bir araya getirecek ve insanların duygularını coşturacak bu sahte ilâhları icat ediyorlar ki, kitleleri diledikleri gibi yönlendirsinler. Kitlelerin kendilerine bağlılık ve itaatini sağlayacak karanlık bir ortamın bulunması için bu sahte ilahları icat ederler. Çünkü bu ilahlardır, *"pek çok kimseyi, saptıran." (71 Nuh/24)*

İnsanları, putların etrafında toplayan tüm sapık önderliklerin yaptığı budur. Bu putların taştan olmalarıyla kişi ve düşüncelerden olması arasında hiç bir fark yoktur. Çünkü hepsinde amaç, insanları Allah'ın dininden önlemeleridir. Gönülleri; hile, düzenbazlık ve inat yoluyla İslâm davetçilerinin tebliğinden uzak tutmalarıdır.

Küfrün, iman sahiplerine karşı kullandığı taktiklerden biri de iğrenç bir ahlak ve düşük bir karakterin ürünü olan *"Aç Bırakma"* taktiğidir. Hak ve iman düşmanları, din ve akideye karşı savaşlarında her zaman ve her yerde birbirlerine bunu tavsiye etmişlerdir.

> *"Allah'ın Resulü'nün yanında bulunanlara hiç bir şey vermeyin ki dağılıp gitsinler diyenlerdir bu kimseler." (63 Münafikûn/7)*

Çünkü bu kimseler, düşük karakterli olan kimselerdir. Bir lokma ekmeğin, hayatta herşey olduğunu sananlardır. Çünkü onların anlayışı budur. Bununla mü'minlere karşı savaşıyorlar. Kureyş'in taktiği de buydu. Haşimoğullarını kendi mahallelerinde açlık boykotuna tâbi tutup Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yanından çekmeyi ve onu yalnız bırakmayı amaçlıyorlardı. Onu, kendilerine teslim etmelerini istiyorlardı. Medine münafıkları da aynı taktiği uyguluyorlardı. Onların da amacı aynıydı. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in Ashabını açlık ve darlık içinde bırakmak suretiyle etrafından dağıtmak istiyorlardı. Aynı taktiği komünistler de kullanıyor. Çünkü onlar da ülkelerindeki dindar kimselerden ekmek karnelerini esirgiyorlar, öyle ki dindar kimseler, ya açlıktan ölecek ya da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı inkâr edip namazı bırakacaklardır. İslâm davetçileri ve İslâmî diriliş hareketlerine karşı başka kafirler de aynı taktiği kullanıyorlar. Açlık boykotuyla, iş ve çalışma yollarını kapamak suretiyle onları dağıtmak istiyorlar.

İslâm'la yüz yüze savaşmaktan vazgeçen siyonist yahudi ve haçlı hristiyanlar komünizm veya misyonerlik yoluyla savaşmaya yönelmişlerdir. Yani daha da

iğrenç yöntemlere ve daha da hileli tuzaklara yönelmişlerdir. Çünkü bu dinle yüzyüze savaşıp zafer kazanma umutlarını kaybetmişlerdir.

İşte müslüman bölgelerin tümünde İslâmî kılıklar altındaki sahte yönetim ve iktidarlar kurmalarının nedeni budur. Dini, tümüyle reddetmeyen bu yönetimler, İslâm akidesini benimsediklerini bile iddia edebilmektedirler. Misyoner kongre ve siyonist protokolların kararlaştırıp da uzun bir süre uygulayamadıkları ilkelerin tümü, bu yalancı kılıklı yönetimlerin vasıtasıyla uygulanmaktadır.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirmediğiyle hükmeden, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatini hayattan uzaklaştıran, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın haramlarını helal kılan, İslâm'ın düşünce ve değerlerine aykırı ahlaksızca düşünce ve değerleri yayan, İslâm'ın ahlakî değerlerini tüm basın-yayın araçlarıyla çökertmeye çalışan, misyoner kongre ve siyonist protokollerin kararlarını uygulayan bu yönetim ve düzenler; müslüman olduklarını veya en azından İslâm'a saygılı olduklarını söylemeyi ihmal etmemektedirler. Müslüman kadının; uygarlık ve ilericilik adına, çalışma ve üretime katılma adına sokağa çıkıp toplumsal bir fitne olmasını planlayan siyonist ve misyonerlerin kararlarını uygulamaktadırlar. Bu ülkelerdeki milyonlarca emekçi, işsiz ve geçimlerini sağlamaktan acizken, ilericilik ve üretime katılma adına kadınları iş sahalarına itmektedirler. Kadın ve erkeği bir araya getirip çalıştırarak ahlaksızlık ve çöküş yollarını açmaktadırlar. İşte bu işlerin tümünü yapan düzen ve yönetimler, bir de kalkıp inanca saygılı olduklarını veya müslüman olduklarını iddia etmektedirler. Bu yetmiyormuş gibi sözkonusu ülkelerde yaşayan insanlar da buna aldanarak müslüman bir toplumda yaşadıklarını ve kendilerinin de müslüman olduklarını sanmaktadırlar. Dindar kimseler namazlarını kılıp oruçlarını tutuyorlar ya!?

Bu toplumlarda hakimiyet sadece Allah'ın mı, çeşitli Rablerin mi?

Bunu düşünmeye bile gerek görmüyorlar. Çünkü haçlı grubu, siyonizm, misyonerlik, emperyalizm, oryantalizm ve güdümlü basın-yayın kuruluşları bu kimseleri aldatmıştır. Hakimiyetin, dinle alakalı olmadığına inandırmıştır bu kimseleri. Hayatları, bu dinden çıkan ölçü, kanun ve düşüncelere dayanmadığı halde *"müslüman olduklarına"* ve *"Allah'ın dininden olduklarına"* kendilerini inandırmıştır.

Saptırma ve aldatmaya ayrı bir önem veren, gizli işler yapmaya ayrı bir özen gösteren uluslararası haçlılık ve siyonizm; sunî bir takım savaşlar çıkarmayı da unutmamaktadır. Soğuk ya da sıcak bir takım sunî düşmanlıklar icad etmeyi unutmamaktadır. Yani kendileriyle bölgedeki yandaşları arasında...

Kendileriyle bizzat kendilerinin kurdukları, maddî-manevî yardımlarıyla destekledikleri, gizli ve açık güçleriyle korudukları, istihbarat teşkilatlarını her

tür yardım ve koruma görevleriyle hizmetlerine verdikleri düzen ve yönetimler arasında...

Evet kendileriyle yandaşları arasında bu tür yapmacık savaş ve düşmanlıklar ilan etmelerinin nedeni, daha da iyi aldatmak içindir. Uşakları olan kimselerden şüpheleri kaldırmak içindir. Kendilerinin bizzat yapamadığını üç asır içinde yapmayı başaran, İslâmî değer ve ahlakı çökerten, İslâm'ın akide ve düşüncesini yıkan ve bölgedeki müslümanları temel güç kaynaklarından uzaklaştıran uşaklarından şüphe kaldırmak içindir. Din ve şeriat esaslarına dayalı İslâmî bir hayattan uzaklaştıran uşaklarını korumak için...

Siyonist protokol ve misyoner kongrelerin korkunç kararlarını, gözlerden ve denetlemelerden uzak bir şekilde uygulayan uşaklarını korumak için...

Uyuşturmaya yarayan sahte bir din veya hak kelimeleri saptırmakla görevlendirilen güdümlü dinî kuruluşlar aracılığıyla küfrü İslâm diye, fuhuşu, ahlâksızlığı ve fasıklığı da modernizm, ilericilik veya uygarlık diye tanıtan ülkelerde; eğer bu aldatmacaya kanmayan, eğer uyuşturmadan etkilenmeyen azın azı birtek grup kalmışsa yandı gitti demektir. Her şeyi kasıp kavuran bir savaşa maruz kalmış demektir. Yalancı ve iğrenç ithamlara, tamamen sindirilmeye maruz kalmış demektir. Ve tüm bunlar olup biterken uluslararası ajans ve yayın kuruluşları kördür, sağırdır ve dilsizdir.

Tüm bunlar olup biterken iyi niyetli bazı saf müslümanlar, bu savaşın kişisel veya etnik olduğunu sanıyorlar. Bu dine karşı açılan savaşla ilgili olmadığını sanıyorlar. Dinî veya ahlâkî hamiyyetten ileri gelen bir atılımla ufak tefek muhalefet ve çıkışlar göstermekle yetinerek aptallıklarına devam ediyorlar. Çünkü din, tamamen çökertilmişken, temelinden yıkılmışken, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın egemenlik hakkı gaspolunmuşken ve reddolunması gereken tağut ayrıntılarına varıncaya kadar insanlık hayatına egemen olmuşken bu tür basit ve kısık seslerle görevlerini tamamen yaptıklarını sanıyorlar.

Çağlar boyunca uğraştıkları halde bu dini, dinsizlik adıyla yıkamayan veya misyonerlik adıyla insanları bu dinden koparamayan siyonist yahudi ve haçlı hristiyanlar, başvurdukları hile yöntemlerinin başarıya kavuştuğunu görünce sevinçten ellerini ovuşturup duruyorlar. İğrenç karakter sahibi olmaları, saptırıcı tuzakları iyi bilmeleri ve modern çağ yöntemlerini iyice kullanmaları nedeniyle bâtılın kendisini ve bâtıl ehlini doğrudan doğruya övmeyen düşmanlar; bunu yapacağına hakkı ve hak ehlini saptırmakla yetinmektedirler. Hakkı yıkıp çökertmede bu yolla yardımcı oluyorlar bâtıl ehline... Çünkü bu çağda, açık övmeler, töhmetli hale gelmiştir. Her yerdeki İslâmî hareketleri çökertmede kendi hesaplarına çalışan gizli uşaklarının etrafındaki şüpheleri dağıtmak için bu yönteme başvuruyorlar. Bu tür hile ve dolaplarda öylesine ustalaşmışlâr ki, zaman zaman sadık dostlarını bile karşılarına alabilmektedir-

ler. Kendi namlarına hakkı ve hak ehlini çiğneyen müttefiklerine bile savaş ve düşmanlıktan söz etmektedirler. Söz düellosundan ibaret kalan yalancı kavgalar bile planlamaktadırlar. Tüm bunlardan amaçları, ileriye dönük hedeflerine hizmet eden en sadık müttefiklerinin etrafındaki şüpheleri dağıtmaktır. Ama tüm bunların yanında İslâm'ı çarpıtmaktan da asla geri kalmıyorlar. Çünkü İslâm'a kinleri vardır. Herhangi bir İslâmcı diriliş hareketiyle asgari bir ilgisi bulunan görüntülere bile tahammül etmezler. İşte onların bu amansız kini; aldatma ve çarpıtma amaçlı olsa bile bu dinle iyi geçinmelerine mani olmaktadır. Ama her şeye rağmen Allah'a bağlanan, umut daha büyüktür. Bu dine olan güven daha derindir. Onlar hileler kuradururlar; Allah ise en iyi tuzak hazırlayandır. Çünkü O diyor ki:

> *"Onlar, muhakkak ki, hilelerini kurmuşlardı. Ama Allah'ın katında da - dağları bile yerinden oynatacak hilelerine karşı - hazırlanmış tuzaklar vardır. Allah'ın, peygamberlerine verdiği (zafer) va'dini bozacağını sakın sanma. Allah, hiç şüphesiz galiptir ve intikam alandır."* (14 İbrahim/46,47)

Bu ilâhî işaret, müslümanların gerçekten İslâm'a gireceği günde gerçekleşecektir. Öyleyse müslümanlar, bir kere daha İslâm'a girmeyi denesinler ve bundan sonra da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın zafer ve desteğini bizzat, kendi gözleriyle görsünler

2 - Sindirme ve Yok etme

> *"Galip geldikleri takdirde hakkınızda hiç bir yakınlık ve ahid gözetmeyecek olan kafirlerden nasıl emin olabilirsiniz ki? Onlar, sadece ağızlarıyla sizi razı ediyorlar. Kalpleri ise bu rızayı reddediyor. Ve onların çoğu da fasıklardır. Allah'ın ayetlerini (Kur'an'ı) az bir paha karşılığında değiştirip Onun yolundan engellediler. Onların bu işi, ne de kötü bir iştir. Onlar, bir mümin hakkında hiç bir yakınlık (akrabalık) ve ahid gözetmezler. Onlar, haddi aşanların ta kendileridirler."* (9 Tevbe/8-10)

Tağut ve müşrikler, Hz. Nûh, Hz. Hûd, Hz. Salih, Hz. İbrahim ve diğer peygamberlere ve onlara inanmış kimselere neler yaptılar? Müşrikler, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ve yanındaki mü'minlere neler yaptılar?...

Şurası kesin ki galebe ve imkan sahibi oldukları dönemlerde mü'minler hakkında hiç bir akrabalık veya ahid gözetmediler. Kur'an-ı Kerim, zaten bu konuyu tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır.

Modern tarihsel vakalar şunu ortaya koyuyor ki, Pakistan'ın ayrılışı sıralarında Budist hinduların işlediği cinayet ve vahşet, Tatarların Bağdat'ta işledikleri cinayetlerden daha az yüz kızartıcı değildir. Budist hinduların barbar

ve vahşice uygulamaları sonucu yurtlarından kaçıp Pakistan'a hicret etmek zorunda kalan sekiz milyon müslüman muhacir, ancak üç milyon olarak Pakistan sınırlarına varabilmiştir. Geriye kalan beş milyon müslüman ise, yeni Hindistan devleti tarafından desteklenen budist örgütler tarafından yollarına devam ederlerken öldürülmüştür. Bu katil budist örgütlerden kimisini, bizzat Hint hükümetinde görev alan kimseler yönetiyordu. Evet işte bu örgütler, yol boyunca müslümanları kuzu keser gibi kesiyorlardı. Kestikten sonra da cesetlerini vahşi kuş ve hayvanlara bırakıyorlardı, ölü cesetleri, belki de Tatarların Bağdat'ta yaptığından da beter yöntemlerle kesip biçiyorlardı.

Ya o korkunç ve yüz kızartıcı tren cinayeti?! Hindistan'daki dairelerde çalışan müslüman memurları Pakistan'a taşıyan tren cinayeti!...

Hindistan'daki kurumlarda çalışan müslüman memurlardan dileyenin Pakistan'a hicret edebileceği konusunda anlaşmaya varılmıştı. İşte bu memurlardan elli bin kişi söz konusu trene binip Pakistan'a hareket etmişti. Bu memurları taşıyan tren, Hint-Pakistan sınırındaki Hayber Geçidi denilen tünelden çıkınca paramparça olmuş cansız cesetlerden öte hiç bir şey taşımıyordu.Çünkü eğitilmiş budist hindu örgütleri treni tünelin içinde durdurmuş ve elli bin kişiyi et ve kan yığınına dönüştürmeden yoluna devam etmesine fırsat vermemişti. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, elbette ki doğru söylemiştir:

> *"Galip geldikleri takdirde hakkınızda hiç bir yakınlık ve ahid gözetmeyecek olan kafirlerden nasıl emin olabilirsiniz?"*

Bu tür katliamlar şu ana kadar bile hiç kesilmeden devam etmiştir.

Hindu örgütler, Behratbur, Ahwar ve Kaportala vilayetlerindeki müslümanları da soykırımdan geçirdiler. Bu vilayetlerin her birinde sırasıyla 110.000, 250.000 ve 213.704 müslüman yaşıyordu. Ama bunlardan hiç biri hayatta bırakılmadı. 1947 yılının Ağustos ayında Doğu Pencap Eyaletinde soykırımdan geçen müslümanların sayısı 472.000 idi. Ve bu rakam, resmi makamların verdiği bir rakamdı.

Tatarların mirasçıları Komünist Çin ve Rusya'da neler yaptılar müslümanlara? Çeyrek asır denilebilecek bir süre içinde yirmialtı milyon müslümanı öldürdüler. Yani ortalama olarak yılda bir milyon...

Bu soykırım eylemleri halen sürmektedir. Ayrıca müslümanlara uygulanan çeşitli işkenceler... Tüyler ürpertici yöntemlerle yapılan korkunç işkenceler...

Bununla beraber dine karşı gerçek tutum ve gizli planlarını ustalıkla saklayarak halkların karşısına çıkan bolşevizm, iktidarını sağlamlaştırmaya kadar kendisini sempatik göstermeye çalıştı. Ama dış saldırılardan emin olur olmaz da dini kökünden çökertmeye yöneldi. En disiplinli şekilde örgütlediği hücrelerini Sovyetler Birliği'nin dört bir tarafına dağıtan Komünist Partisi, bu dinsizlik

örgütleriyle dini ortadan kaldırmaya başladı. Bunu başarmak için de en başta müftü ve kadıları öldürdü. Daha sonra öğretmen, vaiz, hatip, imam ve müezzinleri ortadan kaldırdı. Medrese, cami ve mescitleri işgal etti. Kırım ve diğer İslâmî bölgelerdeki şer'i mahkeme ve müftülükleri ortadan kaldırdı. Ve tüm bunlar, bir anda ortadan kalkıp birer hatıra haline geldiler. Komünistler, bu kadarla da yetinmediler. Cami ve mescidlerin kimisini kolhoz atlarına ahır yaptılar. Kimisini erzak ve zahire depoları haline getirdiler. Kimisini gazinoya çevirdiler. Kimisini sinema salonu yaptılar. Ve daha nice eylemler...

Hiç bir şeriat ve kanunun kabullenemeyeceği uygulamalar... Ayrıca Kur'an-ı Kerim ve dini kitapları toplatıp yaktılar. İlkel barbar çağlarda bile eşi görülmemiş bir ahlaksızlık örneğini gösterdiler. Dinsizlerin elinden kurtulabilen pek az cami ise müze haline getirildi. Yahut Moskova, bu camilere dokunulmamasını özellikle emretti:

Çünkü dış ülkelere sızan haberleri çürütmek yahut kendilerince yalan ve uydurma sayılan haberlere, karşılık vermek için gerekirse bu camileri delil gösterebilmeliydiler. Sonunda Kırım ve Sovyetler'deki diğer İslâm bölgelerinde ezan-ı Muhammedinin sesini kesmeyi başardılar. Öte yandan Sovyetlerde yaşayan hiç bir kimse dinî ibadetlerini ifa etme cesaretini gösteremez hale geldi. Çünkü ölüm tehlikesi söz konusuydu. Kırım'da din düşmanlığı özellikle 1938 yılında son haddine varmıştı. Çünkü Kur'an ve dinî kitaplar tamamen yakılıp cami ve medreseler komünist kurumlara dönüştükten sonra, memleketin alim ve büyükleri öldürüldükten veya Sibirya'ya sürgün edildikten sonra insanların din adına bir tek şey görmesine imkan kalmamıştı. Kozlu'da 1938 yılının bir gecesinde geriye kalan en son alimler de tutuklanmıştı. Daha sonra komünistler, işkencelerle halsiz düşürdükleri bu alimleri, Karadeniz kıyısında Voda kanalı denilen yerde bulunan, şehir suları kulesine çıkarıp teker teker mekanik bıçaklı çarkların içine atarak öldürdüler. Komünist yönetim, bu ölüm makinelerini özel olarak bu iş için hazırlamıştı. Kırım toprakları üzerindeki *"komünist cennette (!)"* İşte böyle öldürülüyordu insanlar."

Bu iğrenç işi yapmakla görevlendirilen işçiler hâla hayattadırlar. Kimisi Avrupa'ya, kimisi Türkiye'ye, kimisi de başka ülkelere iltica edip canını kurtarabilmiştir. Yaklaşık olarak kırkdört milyon müslümanın yaşadığı Doğu ve Batı Türkistan'da işlenen bu tür cinayetler, Kırım'dakileri çok gerilerde bırakmaktadır. Oradaki müslümanların bu sayısı, iğrenç komünist soykırımlar sonucu yirmi altı milyona inmiştir.

Şimdi sözü Rusya'nın Batı Türkistan'ı ve isim olarak Çin'in, fiili olarak da Ruslar'ın elinde bulunan Doğu Türkistan topraklarında yaşayan müslümanlara uygulanan korkunç işkence yöntemlerini anlatan bir yazara bırakalım, İsa Yusuf Alptekin adındaki bu yazar, tüyler ürpertici komünist yönetimden kaçtıktan so-

nra kaleme aldığı *"Müslümanla Demirperde Gerisinde"* kitabında okuyuculara *"Öldürme ve İşkence Biçimlerini"* anlatmaktadır. Bu yöntemlerden bazısını atlayarak anlatmak zorunda kalacağız. Çünkü hiç bir İnsanın edebine sığmayacak iğrenç şevlerdir bunlar. Bu bakımdan sadece anlatılabilecek biçimleri nakletmekle yetiniyoruz:

1. Beyne ulaşıncaya kadar kafaya çivi yakmak.

2. Tutukluyu, üzerine petrol döküp ateşe vermek.

3. Askeri eğitim amacıyla kurşuna dizmek

4. Havasız ve loş zindanlara atıp açlıktan ölüme terketmek.

5. Kafaya demir miğfer geçirip elektriğe vermek.

6. Ters yönde hareket eden makinaların arasına bağlamak, böylece vücudu kâh gerip, kâh gevşeterek tutuklu konuşana veya ölene dek bu işlemi sürdürmek.

7. Kor haline dönüşmüş demir çubuklarla vücudun her organını dağlamak.

8. İşkenceden geçmiş vücuda, kaynamış yağ dökmek.

9. Çivi veya gramafon iğnesini vücuda batırmak.

10. Tırnaklara öbür taraftan çıkacak çivi çakmak.

11. Yatağa sıkıca bağlayıp günlerce öyle bekletmek.

12. Tutukluyu kış ortasında çırılçıplak kar üstünde uyumaya zorlamak.

13. Baştan yumak yumak saç çekmek. Böylece kafa derisini bile soymak...

14. Tutuklunun vücuduna kızgın demir taraklar geçirmek.

15. Tutukluyu sıkıca bağladıktan sonra ağız, burun ve gözlerine kaynamış ve kızgın sıvılar akıtmak.

16. Eller arkaya bağlandıktan sonra sırtın üzerine kaya bırakmak.

17. Tutukluyu ellerinden tavana asıp günlerce bekletmek,

18. Çivili sopalarla dayaktan geçirmek.

19. Kanatıncaya kadar kırbaçladıktan sonra vücudu kılıç veya bıçakla kesmek.

20. Vücutta delikler açarak içinden düğümlü ip geçirdikten sonra iki gün bekletmek. Daha sonrada bu ipi testere gibi kullanıp müzminleşmiş yarayı kesmek.

21. Tutukluyu kulağından duvara çivileyip ayakta bekletmek.

22. Kışın ortasında su dolu bir varile koyup bekletmek.

23. El ve ayak parmaklarını dikip birbirine bağlamak.

24. Kadınlara da aynı işkenceleri uygulamak. Ayrıca onları soyduktan sonra göğüs ve memelerini kanatıncaya değin vurmak. Kadınlara uygulanan diğer işkence yöntemlerini ise ağzımıza bile almak istemiyoruz. Çünkü işkenceye

aldıkları mahrem yerlerinden söz edip yazmaktan utanç duyuyoruz.[11]

Türkistan'ın Çin'de kalan bölümünde Tatarların vahşetini bile geride bırakacak işkenceler uygulanmıştır müslümanlara. Öyle ki tutuklanan bir müslüman lider, kalabalık bir yolun üzerinde kazılan bir çukura atılıyor. Müslümanlar, insan pisliklerini getirip çukurdaki müslüman liderin üzerine atmak zorunda bırakılıyor. Bu işleme üç gün aralıksız devam ettiriliyor. Sonunda bu müslüman adam pisliğin içinde boğulup gidiyor.

Komünist Yugoslavya'nın İkinci Dünya Savaşı'ndan bugüne değin kırıp geçirdiği müslüman sayısı bir milyona varmaktadır. Vahşice işkence ve barbarca soykırımlar hâlâ devam etmektedir, örneğin kadın erkek demeden müslümanları *"Popolif"* denilen etleri üreten kombinalara atıp öbür taraftan et ve kemik yığını olarak çıkarmaktadırlar. Ve bu işlem, şu ana kadar da devam etmektedir. Yugoslavya'da olup bitenlerin aynısı budist ve sair komünist devletlerde de mevcuttur. Şu ana kadar bile mevcut olan uygulamalar... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın buyruğunu doğrulayan uygulamalar...

> *"Onlar bir mü'min hakkında hiç bir yakınlık ve ahid gözetmezler. Onlar, haddi aşanların ta kendileridir."*

Çünkü bu sürekli, tabiî ve zorunlu bir durumdur. Ortaksız bir tek Allah'a kulluk eden mü'minlerle Allah'tan başkasına kulluk eden müşrik veya dinsizlerin bulunduğu her zaman ve her ortamdaki zorunluluk...

Zengibar'da yakın zamanlarda meydana gelen olayları anlatmamız yeterlidir, bu konuda. Müslümanları, kadın-erkek demeden sindirdiler. Oniki bin müslümanı öldürüp geri kalan dört bini de adadan sürerek denize attılar. Ya Kıbrıs'ta olup bitenler?...

Orada da yemek ve sudan önlediler müslümanları. Müslümanların yaşadığı bölgelerde bu uygulamaya geçtiler. Amaçları, onları açlık ve susuzluktan öldürmekti. Bunun yanında bir sürü öldürme, kıyım ve sindirme olaylarını gerçekleştirdiler. Ya Habeşlilerin, Eritre'de yaptıkları...

Ya Kenya'da Somali asıllı yüzbinlerce müslümana yapılanlar...

Somali'ye geçmek isteyen bu müslümanların uğradığı kıyımlar...

Haçlıların müslümanlara nasıl baktıklarını anlamak için George Brown adındaki Avrupa'lı bir yazarın 1944 yılında yayınladığı kitabından bir pasaj nakletmekle yetiniyoruz:

"Biz, değişik milletlerden gelecek tehlikelerle korkutularak büyüdük. Ne var ki yapılan araştırmalar sonucu bu korkuyu haklı gösterecek bir şey bulamadık. Yahudi tehlikesi, sarı ırk tehlikesi ve bolşevik tehlikesiyle korkutulup durduk.

---

[11] Bu bölüm "İslâmi Etütler" kitabından alınmıştır.

Ancak şimdiye kadar hayal edegeldiğimiz bu tehlikelerden hiç biriyle karşılaşmadık. Bir kere Yahudileri, kendimize dost olarak gördük. Buna göre Yahudilerle uğraşan herkes, bizim de amansız düşmanlarımız oluyor. Bolşeviklerin de bize müttefik olduklarını gördük. Sarı (Çin) tehlikesine gelince:

Buna da karşı koyan büyük demokratik devletler bulunmaktadır. Geriye bizim için gerçek tehlike olarak İslâm Nizamı, onun yayılma ve kabul görme gücüyle onun dinamizmi kalmaktadır. O, hiç kuşkusuz Avrupa emperyalizminin karşısında duran biricik engel durumundadır."

3 - İslâmın Aşılmaz Özelliği

Bu dinin doğal özelliği apaçık meydandadır; karmaşaya imkan bırakmaz. Sarsılmaz bir niteliktedir; bulanıklık kabul etmez. Bu dini çarpıtmak isteyenler; yapısında varolan bu aşılmaz ve sağlam özelliğiyle karşılaşıyorlar. Onun bu özelliğini bozmada zorluk çekiyorlar. Bundan dolayı da durmadan ve ara vermeden çalışıyorlar, bu dinin aleyhinde. Onu, asıl yönünden saptırabilmek ve doğal özelliğini bozabilmek için her yönteme, her araç ve her tecrübeye başvuruyorlar.

İslâm diriliş öncülerini ve yiğitçe bir direnme gücü veren İslâm dinamizmini gördükleri her yerde ortadan kaldırıyorlar. Bunu da, kendi kurup destek verdikleri güdümlü iktidarlar aracılığıyla gerçekleştiriyorlar. Bu dinin alimlerinden olan satılmış kişileri üzerine saldırtıyorlar. Hak kelimeleri asıl yerlerinden kaydıran, Allah'ın haramlarını helal kılan, şeriatini bulandıran, fuhuş ve hayasızlığı dini isim ve ünvanlarla kutsayan satılmış alimleri...

Aldanmış insanları, maddeci uygarlığın batağına atanlar bunlardır. Maddeci yönetim biçimi ve teorilerle İslâm'ı birbirine benzetenler bunlardır. Maddeci teorilerin bayraktarlığını yapıp batının düşünce, kanun ve metotlarını getirip savunanlar bunlardır. Hayatı yöneten bir din olan İslâm'ı geçmişte kalan tarihsel bir haber olarak anlatanlar bunlardır. İslâm'ın bir daha gelemeyeceğini ve geçmişteki azametinden başka hiç bir şeye bağlanamayacağını söyleyenler bunlardır. Tüm bu yapılanlardan amaç ise, müslümanların hislerini uyuşturmaktır. Bu uyuşturmayı sakladıktan sonra da:

"İslâm'ın bugün,sadece itikat ve ibadetler olarak gönüllerde yaşaması gerekir. Bir şeriat ve nizam olarak yaşamasına îmkan kalmamıştır. İslâm'ın geçmişte kalan tarihsel yüceliği hem kendisine, hem de müslümanlara yeterdir" diye söylemektir.

"Bundan dolayı bu dinin çağdaş şartlara uyup insanlığın realitesine uyması gerekir" diye söylemektir Bunu sağladıktan sonra da başlıyorlar İslâm adına sapık düşünce ve kanunlar sunmaya. Bir zamanlar müslüman olan ülkelerde kurulan kâfir güdümlü iktidarlar için din ve itikat biçimini alan ilkeler koymaya başlıyorlar. Eski dinin yerine geçecek yeni bir din ve eski Kur'an'ın yerine geçe-

cek yeni bir Kur'an... Okunup öğretilen yeni (!) bir Kur'an (hayat yasası)...

Bu dinin tabiatını değiştirmeye kalkışanlar, hidayete elverişli hiç bir kalb bırakmamak için toplumların tabiatını da yozlaştırmaya çalışıyorlar. Bundan dolayı toplumları; seks, fuhuş ve hayasızlık batağına düşmüş, binbir zorluk, çaba ve yorgunlukla bulunabilen bir lokma ekmeğe mahkum olmuş kırpıntı yığınlarına dönüştürüyorlar. Amaçları ekmek lokması peşinde koşturup seks batağına düşen bu insanların ayılmamasıdır. Hidayetin sesini dinlemeyecek ve bir dine sığınamayacak bir hale gelmesidir.

Bu, bir savaştır. Bu dine ve bu dinle doğruyu bulup istikametini bulan bu ümmete karşı başlatılan bir savaş...

> *"Yarattıklarımızdan bir ümmet vardır ki, hakla hidayet bulur ve hakla hükmeder." (7 A'raf/181)*

Bu savaş, her silah'ın hiç bir günah endişesi duyulmadan kullanıldığı bir savaştır. Her tür yöntemin kullanıldığı bir savaştır. Tüm güç, uzmanlık ve uluslararası yayın kuruluşlarının kullanıldığı bir savaştır. Uluslararası her tür örgüt ve sistemin hizmetine verildiği bir savaştır. Uluslararası garantiler olmadan bir tek gün bile yaşayamayacak güdümlü yönetimlerle sürdürülen bir savaştır. Ama her şeye rağmen, bu dinin açık ve sarsılmaz özelliği; yiğitçe direnişine devam etmektedir. Bu vurucu savaşa karşı hâlâ ayaktadır. Bu hakka bağlı İslâm ümmeti de tüm azlık ve yetersiz hazırlığına rağmen ayaktadır. Vahşi sindirme hareketlerine karşı yiğitçe direnişine devam da edecektir. Allah, elbette ki emrinde galiptir.

4 - Dikkat Edilmesi Gereken Bir Nokta

Kafir, imanın ve mü'minlerin yeryüzündeki varlıklarına asla tahammül etmez. Müslümanları küfre düşürmek için, çalışmak, çabalamak, didinmek ve tuzaklar kurmak zorundadır.

Kafirlere uymanın akıbeti, kesin bir hüsrandır. Ayrıca bunda bir kazanç ve çıkar da yoktur. Bunda küfre dönmek vardır. Bir mü'min ya kendi yolunda yürüyüp küfür ve kafirlerle, bâtıl ve bâtılperestlerle cihad edip savaşacak ya da -Allah korusun- küfre dönüş yapacaktır. Mü'minin bu iki tavır arasında bir tutum edinmesine ve dinini korumasına imkan yoktur. Yani *"ne şundan, ne de bundan olurum"* diyerek dinini koruması mümkün değildir. Belki bazen, *"bâtılla savaşmayı bırakıp itaat ve barış içinde onlarla bir arada yaşarken dinini, itikadını, inancını ve yapısını da bu arada koruyabileceğini"* sanabilir. Ama bu, büyük bir yanılgıdır. Çünkü bu alanda ileriye atılamayan bir kimsenin geriye dönüş yapması kaçınılmazdır.

Küfür, şerr, sapıklık, bâtıl ve tağutlukla mücadele etmeyen kimsenin bozguna uğraması, geriye dönüş yapması; gerisin geriye küfre, şerre, dalâlete, bâtıla

ve tağutluğa dönmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur. Akidesi ve imanı tarafından korunup kafirlere itaatten, emirlerini dinlemekten ve kendilerine güven duymaktan kurtulamayan bir kimse, gerçekte akide ve imanından daha ilk andan itibaren ödün vermiş demektir:

> *"Ey iman edenler! Kafirlere uyarsanız sizi gerisin geriye (küfre) düşürürler. Siz de (o zaman) hüsrana uğramış olursunuz." (3 Al-i İmran/149)*

Demek ki bunun sonucu, kesin bir hüsrandır. Çünkü akide sahibinin, akide düşmanlarına meyletmesi, vesveselerine kulak vermesi ve direktiflerine uyması, ruhî bozgundan başka bir şey değildir. Hezimet doğuran bir hezimettir, İşin sonunda, bu hezimetten koruyacak ve gerisin geriye küfre dönüşü engelleyecek hiç bir şey yoktur. İlk adımda fark edilmese de, bu umutsuz sona doğru yol alıp gitmektir. Bir mü'min, dininin düşmanlarına danışmaya asla gerek bırakmayan yeterliliği; kendi akide ve metodunda bulur. Bir tek kere bile onları dinlerse, gerisin geriye irtidada doğru gidiyor, demektir. Bu, fıtrî bir hakikattir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dikkat çektiği bir hakikattir. Davanın asıl sahibi olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, davetçi ve mü'minleri uyardığı bir hakikattir. Onları kendisine bağlayan *"İman"* ile seslenerek sakındırdığı bir hakikattir:

> *"Ey iman edenler. Kafirlere uyarsanız sizi gerisin geriye (küfre) dönderirler."*

Sonuç olarak; İman hakikatinin gönüllere yerleşmemesi, imanî metodun hayata hakim olmaması ve İslam şeriatinin toplumda egemen olmaması için savaşanlar; hiç şüphesiz insanlığın düşmanlarıdırlar, insanlığa en korkunç zulüm yapanlardır. Öyleyse -eğer rüşdüne varmışsa- insanlığın görevi, bu düşmanları defedip zulüm edemez hale getirmektir. Hem can, hem de mallarıyla bu düşmanların savaşına hazırlanmaktır. Rabbi tarafından görevlendirilen, kendisine çağrı yapılan ve sürekli olarak uyarılan müslüman cemaatin görevi de budur.

BEŞİNCİ BÖLÜM
DAVET

1 - Davetin Anayasası

Kur'an-ı Kerim, bu ümmetin canlı kitabı ve öğüt veren rehberidir. Bu ümmetin, kendisinden hayat derslerini aldığı bir medresedir. Eğiten ise, hiç şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Ve her tür noksanlıktan münezzeh olan Allah; Kur'an-ı Kerim'in, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in vefatından sonra ebedî ve canlı rehber olmasını istemiştir. Bu ümmetin tüm kuşaklarını yönetmesi, eğitmesi ve raşid önderliğe hazırlaması için bunu istemiştir. Bu raşid önderlik, O'nun bir va'didir. Kur'an'ın hidayetiyle doğruya yöneldiği, O'nun ahdine bağlı kaldığı, tüm hayat sistemini ondan aldığı, onunla övündüğü, yeryüzünün tüm cahili sistemlerine karşı onunla üstünlük sağladığı her zaman va'dettiği bir raşid önderlik...

Bu Kur'an, okunaduran mücerred bir söz değildir. O, kapsamlı bir anayasadır. Hem eğitim anayasasıdır, hem de pratik bir hayatın anayasasıdır. Bu anayasada Âdem (as)'dan itibaren başlayan tevhid çağrısının deneyimlerine özellikle yer verilmiştir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* onu, bu özelliğiyle İslâm ümmetinin her kuşağına bir azık olarak sunmuştur. Hem kişilerle, hem de hayat pratiğiyle ilgili deneyimleri sunmuştur ki, İslâm ümmeti bilerek yoluna devam etsin. Bu büyük ve çeşitli mükemmel deneyim birikiminden yararlanarak...

Öyleyse bu Kur'an'ın okunması gerekir. Geçmiş müslüman kuşaklardan bilinçlice öğrenilmesi gerekir. Ve düşünmek gerekir ki bu Kur'an'ın buyrukları, tüm canlılığıyla ayaktadır. Bugünün sorunlarını çözmek için bugün inmiş gibi, ileriyi aydınlatan bir kitap olarak... Yani sadece tecvidle okunan güzel bir söz olarak değil... Yahut geçmişte kalıp hayata tekrar dönüş yapması imkansız bir araştırma vesikası olarak da değil...

Bu Kur'an'ı, pratik hayatımızın hem şimdiki, hem de ileriki sorunlarına çözüm bulmak maksadıyla okumazsak, ondan kesinlikle yararlanamayız. Tıpkı

Kur'an buyruklarına; pratik hayatına uygulamak üzere anında başvuran ilk müslüman cemaat gibi...

Kur'an'da, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, müslüman cemaat üzerindeki gözetimini ispatlayan tabloyu görüyoruz. Bu cemaati, Allah'ın gözetiminde yetişirken, O'nun gösterdiği metodla eğitilirken, ilahî gözetimi bizzat hissederken, O'nun yanı başlarındaki varlığını küçük-büyük tüm işlerinde, gizli-açık tüm hallerinde gönüllerinde yaşatmanın bilincine varırken ve düşmanların gizli veya açık planlarına karşı ilahî himaye ortamında bulunurken görüyoruz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, onları himayesine, gölgesine ve sancağının altına alırken görüyoruz. Böyle bir ortamda kendilerini alışkanlıklar ve ahlakî yönden yetiştirirken...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın korumasına girmiş, dinine sarılmış, ilahî hizbin yeryüzü üyeleri olmuş ve ilahî sancağı yüceltmiş bir cemaata yaraşır eğitimden geçirirken... Kendilerini tüm dünyaya tanıtan ilahi sancağın altında yetişirlerken görüyoruz.

Bu Kur'an, ilke ve direktifleriyle ilk İslâm cemaatini oluşturan bir kitaptır. Bu ilke ve direktifler, aynı ilke ve direktiflerdir. Her zaman ve her yerdeki bir İslâmî cemaatin kurulmasında vazgeçilmez ve hâlâ yürürlükte olan ilke ve direktiflerdir. Kur'an-ı Kerim'in verdiği savaş, her zaman ve her ortamda verilecek savaşın aynısıdır. Hatta Kur'an-ı Kerim'in hedef aldığı geleneksel İslâm düşmanları da aynı düşmanlardır. Desise, hile ve oyunlarıyla, kullandıkları yöntemleriyle aynı düşmanlardır. Şartların değişmesiyle bu yöntemlerin biçimleri değişmiş ama karakter ve hakikatları hep aynı kalmıştır.

Dünkü ilk İslâm cemaati Kur'an-ı Kerim'e nasıl muhtaç idiyse bugünkü İslâm ümmeti de gerek mücadelesinde ve gerekse savunmasında aynı ilahî direktiflere muhtaçtır. Sağlıklı bir düşünceye dayanıp insan ve kainata ilişkin tutumu kavrama konusunda da Kur'an'ın emir ve direktiflerine muhtaçtır. Çünkü bu ümmet, yolunun işaretlerini ancak Kur'an'da bulabilir, tüm açıklığıyla.

Şu halde Kur'anı Kerim, bu ümmetin hayatına hükmeden kitap olmaya devam etmektedir. Bu ümmetin pratik hayatındaki gerçek rehberi O'dur. Hayat sistemi, toplum düzeni ve her konudaki bakış açısına dayanak olan mükemmel ve kapsamlı anayasa odur. Seçkin sahabe neslini ve onları yöneten önderliği ortaya çıkaran bu ilahî metod; aynı nitelikte başka nesil ve önderlikler yetiştirmeye de kâbildir. Sonsuza değin sürecek olan bir gerçektir bu... Tabiî ki eğer İslâm ümmeti bu kaynağa yönelirse, bu Kur'an'a gerçekten inanıp onu kulağa hoş gelen nağmeli kelimeler olmaktan kurtardıktan sonra hayatın rehber ve metodu haline getirirse bu nesiller yetişecektir.

Kur'an-ı Kerim, insan kalbinin şüphelerini, sapma ve afetlerini dağıtmak için çeşitli yollara başvurup değişik yöntemler izlemektedir. Kalblere giden yolları bulup her tür anlatım biçimiyle çareler getirmektedir. Kur'an'ın bu çeşitli anlatım biçimlerinde, davet ve davetçiler için yol azığı bulunmaktadır.

Davetçi, sürekli olarak Kur'an'a başvurmak zorundadır. Çünkü Rabbinin, kendisini himayesine aldığını, acı ve yorgunluklarını hafiflettiğini, kendisine huzur verdiğini, sıkıntılarını giderdiğini ve cahiliyyenin baskı, kötülük ve saldırganlığından ileri gelen zorlukları kolaylaştırdığını o zaman anlayabilir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın üzerine güven ve huzur yağdırdığını, üzerine lütuf, gözetim ve sevgi rüzgarlarını estirdiğini ancak o zaman hissedebilir.

O; hiç kuşkusuz Allah'ın insana hitabıdır. Yüce ve tükenmez bir rahmetle insana hitabıdır. Diyor ki insanlara: "Şunu alın, şunu da bırakın. Benim yolum, işte şudur; onu izleyin. Adımlarınız mı gevşedi, işte ipim; ona sarılın! Yanılgıya düşüp günah mı işlediniz; hemen tevbe edin! İşte kapım şuracıkta açık bulunmaktadır. Gelin! Uzaklara kaçmadan ve her şeyi kuşatan rahmetimden umut kesmeden gelin! Sen ey filanca; sen bizzat şöyle dedin; ama yanlış! Sen şöyle niyet ettin; ama o günahtır! Sen şunu işledin; ama yanlış yaptın! Şimdi buraya; huzuruma gel! Temizlenip tevbe et! Tekrar benim himayeme dön! Ve sen ey filan, sen bizzat! Seni düşündüren işinin çözümü şudur. Kafanı meşgul eden sorunun cevabı şudur. İşlediğin amelin ölçüsü şudur..."

Kur'an-ı Kerim, ilahî bir okuldur. Çünkü kalbleri yaratanın ve her şeyi bir ölçüyle var edenin yapısıdır. Duaları kabul gören başarılı davetçiler, bu okulun mezunudur. Gönüllerini, hiç bir gaileye fırsat vermeden, hiç bir engel tanımadan; yani can veya mal derdine düşmeden, kötü düşünce ve vesveselere kapılmadan, Allah'ın davasına adayan kimselerin çıktığı bir okuldur O. Ve o, gönülleri, dünyada yaşıyorken bile Rabbanileştiren bir hakikattir. Çünkü dünyada yaşıyor bile olsa bu gönüllerin ölçüsü, Allah'ın koyduğu ölçüdür, övünç duyulup peşinden koşulan değerler, söz konusu ölçülerden çıkmış değerlerdir.

Bu Kur'an, hiç şüphesiz bir furkandır. Hak ve bâtılı, hidayet ve dalâleti, farklı hayat sistemlerini ve insanlığın farklı dönemlerini birbirinden ayıran bir furkan... Kur'an'ın tüm hayâta uygulanmak üzere getirdiği sistemin müşahhas varlığı, hem ruhun derinliklerinde, hem de pratik alemde kendisini göstermektedir. Bu sistem, insanlığın tanıdığı hiç bir hayat düzenine benzemeyen eşsiz bir sistemdir. İnsanlığın duygu ve yaşamında yeni bir dönem başlatan sistemdir:

> *"Alemlere bir uyarıcı olmak üzere kulu (Muhammed'e) Furkan'ı indiren Allah'ın şanı yücedir."* (25 Furkan/1)

Bu Kur'an, müslümanın akide ve ahlakını düşünce ve duygularını yönetim biçimi ve öğretilerini inşa eden bir kitaptır. Müslüman cemaata, düşmanlarının özellik ve yöntemlerini öğreten, düşmanın hile ve oyunlarına karşı uyaran; hu-

zurlu bir gönülle, apaçık gözlerle, zengin deneyimlerle, savaş ve düşmanın niteliğine ilişkin bilgiyle hedefe yönelten bir kitaptır.

Kur'an'da her şey vardır. Hem bugün hem de yarın için her şey vardır. Müslüman cemaati tüm cephelere koşturan kitaptır O. Duygu ve düşünce cephesindeki savaşa koşturan da bu kitaptır. Düşünce cephesinde O; yeni bir akideyi, Allah'ı tanıma bilgisini ve yeni bir hayat görüşünü inşa ediyor. Yeni değer yargılarını ve yeni ölçüleri ortaya çıkarıyor. Cemaatin fıtratını cahili tortulardan arındırıyor. Topluma ve kişilerin içine sızan cahili görüntülerden kurtarıyor. Bu tertemiz ve kurtulmuş bünyeleri, yeni ve aydınlık dolu İslâmî görüntülerle süslüyor. Ve bundan sonra da onu içte ve dışta tetik bekleyen düşmanlarıyla savaşmaya yöneltiyor. Hem itikadı ve ahlakî, hem de toplumsal ve yaşam düzeni açısından dahilî kuruluşunu sağlam esaslara oturtmuş olarak düşmandan kat kat üstün ve düşmanla her an karşılaşmaya hazır bir biçimde savaş alanına yöneltiyor. İslam Devleti'nin, etrafındaki cahili devletlerden gerçek üstünlüğü; ruhî, ahlakî, toplumsal ve yönetsel kuruluşunun üstünlüğüyle muteberdir. Bu üstünlüğü sağlayan şey ise hiç şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan gelen Kur'anî metoddur.

Yani İslâm Devletinin ruhî ve toplumsal üstünlüğü, askerî veya maddî üstünlüğünden önce gelir. Çünkü İslam Devletinin düşmanları, sayı ve donanım açısından, mal ve maddî kaynaklar bakımından sürekli olarak üstün olagelmişlerdir. Şu halde İslâm Devletinin gerçek üstünlüğü; ruhî, ahlakî ve toplumsal yapısında, İslâm'ın Rabbani metodunun ürünü olan siyasal ve yönetsel kuruluşunda aranmalıdır.

İşte İslâm, cahiliyyeye karşı bu ezici üstünlüğü sayesinde, önce Arap yarımadasında ve daha sonra da etrafını saran büyük Bizans ve Sasânî imparatorlukları karşısında olağanüstü bir zafer kazanmıştır.

Söz konusu gerçek üstünlük sağlanmadan asker ve silah veya (amel edilmeyen) bir mushaf ve Kur'an sahibi olmasıyla düşmanına karşı zafer kazanamaz. Çünkü İslam Devleti'nin söz konusu ezici üstünlüğünden olmasaydı, tarihlerin eşini görmediği muazzam zaferler gerçekleşemezdi.

İslâm Devleti, ruhî ve ahlakî yapısıyla, Kur'an'ın oluşturduğu siyasi ve yönetsel niteliğiyle cahiliyyeyi yenmiştir. Onu, her zaman ve her yerde bu özelliğiyle ortadan kaldırmıştır.

Görüyoruz ki bu Kur'an, mü'minlere sadece ibadet ve alâmetleri öğretmiyor. Veya sadece ahlak ve adap öğretmiyor. Yani kimi insanın iddiasını yaptığı bu zavallı düşünce doğru değildir. Çünkü Kur'an hayatın tümünü ele alıyor, insanların olağan günlük hayatlarında karşılaştıkları her şeyi ele alıyor. Bundan dolayı Kur'an-ı Kerim, müslüman birey veya toplumun tüm hayatını kendi metoduna uydurmaktan başka hiç bir çözüm kabul etmez. Tüm hayatın

Kur'anî metoda dayanması bir zorunluluktur. Aksi takdirde ne imandan, ne de İslâm'dan söz edilebilir.

Bu Kur'an; ruhları, ahlak ve akılları eğitmek için gelmiştir. Çünkü O, müslüman cemaata hem kendi hakikatini, hem gerçek görevini, hem yolunun özelliğini, hem de İslâm düşmanlarının bu yolda kurduğu tuzak ve engelleri, serptiği diken ve çakılları öğreten bir kitaptır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, akide ve şeriatini bir arada kemale erdirdiğini ilan etmiştir. Din, işte budur:

"Bugün, dininizi kemale erdirip üzerinizdeki nimetimi tamamladım. Din olarak da size İslâm'ı seçtim." (5 Maide/3)

Demek ki Kur'an, kemale eren bu dinin hazır gücüdür. Kur'an'ın indiği çağın şeriatı, hiç kuşkusuz tüm zamanların şeriatidir. Çünkü buna, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şahitlik etmektedir. O, herhangi bir mekanda yaşıyan bir tek insanlık kuşağının oluşturduğu bir cemaatin değil, her zaman ve her yerdeki tüm insanlığa gelen dinin şeriatidir. Onun tafsili hükümleri, tüm zamanlarda uygulanmak için gelmiştir.

Kur'an'ın temel ilkeleri; beşer hayatının içinde yaşanacağı bir çerçeve olmak üzere gelmiştir. Bu çerçevenin dışına çıkmak, iman çerçevesinin de dışına çıkmak demektir. İnsanı yaratan Allah, kimi yarattığını elbette bilmektedir. Bu şeriati ihtiva eden dini seçen, O'dur.

"Dünün şeriati, bugünün şeriati değildir" diyecek kimse, insanın ihtiyaç ve durumunu Allah'tan daha iyi biliyorum iddiasındadır.

Mü'min; Allah'ın, inanan kimselere din olarak seçtiği İslâm'ı kabul eden kimsedir. Allah'ın gözetim ve inayetini bilen kimsedir. Çünkü Allah'ın beğendiğini önemsemeden veya kabullenmeden kendilerine başka bir seçim yapanlar muhakkak ki bedbaht ve ahmaktırlar. Kur'an-ı Kerim, bu ümmetin öğretmeni, mürşidi, önderi ve yol boyunca hep yanında bulunan rehberidir. Düşmanlarının durum ve karakterlerini bildirip açıklayan bir kitaptır.

Eğer bu ümmet, Kur'an'ına danışıp direktiflerini dinleyerek ilke ve kanunlarını hayatına uygulasaydı, düşmanları bir tek gün bile ona zarar veremezdi. Ama bu ümmet, ne zaman ki Rabbine verdiği sözünden cayıp Kur'an-ı Kerim'den uzaklaştı, başına da bunca musibet geldi. Kur'an-ı Kerim; musikiye, terennümlere, efsunlamaya ve mücerred dualara dönüştüğü zaman bu ümmet de belalara uğradı. Sonunda bu ümmet Kur'an'dan gafil kalarak yanlış yollara saptı. Böylece beşer önderliğini de elden kaçırıp insanlık kafilesinin en geri uçlarında yerini buldu. Öyleyse biz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın vasfettiği Kur'an'a dönmek zorundayız:

"Muhakkak ki size Allah'tan bir nur ve apaçık bir kitap gelmiştir. Al-

lah, onunla kendi rızasına uyan kimselere selamet yollarını gösterip onları kendi İzniyle karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Ve onları dosdoğru bir yola yöneltir." (5 Maide/16)

Şu anda bu hakikati kavramaya ne kadar da muhtacız! İnsanlığın cahiliyyenin elinden ahlar çektiği şu günde... Cahiliyyenin asırlar boyunca giriştiği değişik ruhî ve toplumsal savaşlardan ahlar çektiği şu günde... Evet şu günde Kur'an'ın sunduğu selamete ne kadar da muhtacız!...

Tarihimizin bir döneminde tadına vardığımız bu selamet dolu hayattan ruh ve gönüllerimizi ayıran, ahlak ve davranışlarımızı yıkan, toplum ve halklarımızı parçalayan bir savaşa girdiğimiz şu günde ne kadar muhtacız!...

Gerçekte biz, Allah'ın rızasına uyup O'nun bize seçtiğini benimsediğimiz vakit, Rabbimizin Kur'an-ı Kerim gölgesinde müslümanlara bağışladığı selamete tekrar dönebiliriz.

Sonuç olarak; Kur'an, İslâm davasının hem kitabı, hem anayasası ve hem de (hayat) yoludur. Ruhî ve aklî cihada yetecek her şey O'nda mevcuttur. Nefis ve duyguların fıtrî özelliklerine uygun hitap O'nda mevcuttur. Sıkıntılı ve mütereddit kalpleri sarsıp yerinden oynatan özellikler O'nda mevcuttur. İşte bundan dolayı Kur'an, bu davanın vazgeçilmez kitabıdır. Davetçilerin kendisinden başka hiç bir kaynağa dayanmamaları gereken kitaptır o...Davetçiler, insanları nasıl davet edeceklerini, gafil kalpleri nasıl uyaracaklarını, tükenmiş ruhları nasıl diriltececeklerini Kur'an'dan öğrenmek zorundadırlar. Bu Kur'an'ı indiren, Allah'tır. İnsanın tabiatini bilen, ruhunun derinlik ve boyutlarından haberdar olan Allah...

Davetçiler nasıl ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilahlık, rububiyet, hakimiyet ve egemenliğini ilan ederken ilahî metodu izleyerek işe başlıyorsa, kalbleri fethetmek için de aynı metodu izlemelidirler. insanlara Hak Rablerini tanıtırken Kur'an'ın gösterdiği yola girmelidirler. Ta ki böylece gönüller, sadece Allah'a tedeyyün (boyun eğip, itaat) hissiyle donanıp O'nun biricik rububiyet ve egemenliğini kabullenerek yaşasın.

a - Kur'an'ın Gölgesinde Hayat

Bu Kur'an, bir ümmet meydana getirip bir devlet kurmak, bir toplum yönetip ruh, ahlak ve akılları eğitmek için Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in kalbine inmiştir. İslâm ümmeti; hayat ve hareket tarzını, tüm insanlara ilişkin tavır ve bakışını Kur'an'ın direktif ve emirlerine göre belirlemek zorundadır. Kur'an'ı, bu maksatla okumak zorundadır.

Kur'an; bu ümmetin mürşidi, hareket kaynağı ve yön verenidir. Bundan dolayı bu ümmet, hiç yenilmez hep yener. Çünkü düşmanlarıyla girdiği savaşta, doğrudan doğruya Rabbani önderliğin emri altındadır. Rabbanî önderliğin emir

ve direktifleri, sonsuza kadar var olacaktır. Öyleyse bugün veya yarın İslâm davasını yüklenen kimseler, Kur'an'ın direktif ve beyanlarını uygulamak durumundadırlar. Tıpkı şu anda Kur'an kendileriyle konuşuyor gibi...

Değişik insan gruplarına; çeşitli doktrin, inanç sistemi ve görüşlere, farklı yönetim ve düzenlere, değişik kanun ve ölçülere karşı tavır takınmalarının yolu budur. Kur'an'ın ilkeleri ışığında tavır takınmanın yolu budur. Bugün, yarın ve Kıyamet Günü'ne değin bu, böyle sürüp gidecektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanlar için çıkardığı bu hayırlı ümmeti, büyük ve muazzam bir iş için hazırlamıştır. Gönderdiği hayat sistemini, yeryüzünde uygulama emanetini yüklemek üzere hazırlamıştır. Kendisinden başka hiç bir ümmette bulunmayan bir sadakatle bu emaneti taşıması için görevlendirmiştir. Kendisinden başka hiç bir ümmetin beşer hayatına uygulayamadığı kadar, uygulamak üzere görevlendirmiştir.

Bundan dolayı bu ümmetin sıkı ve uzun sürecek bir eğitimden geçmesi şarttır. Bu eğitimin İslâm ümmetini cahiliyyeden kurtarması; kendisini düşük cahili ortamdan İslâm'ın göz kamaştırıcı yüce hayatına çıkarması şarttır. İslâmî hayata geçtikten sonra da düşüncesini, geleneklerini ve tüm duygularını cahilî tortulardan arındırması zorunludur. Hakkı yaymak ve bunun zorluklarına katlanmak için irade eğitiminden geçmesi zorunludur.

Tüm bunlar sağlandıktan sonra da hayatını, en ince ayrıntılarına varıncaya kadar İslam'ın ölçülerine göre; yani ilahî teraziye göre değerlendirmesi şarttır. Ta ki böylece gerçekten Rabbani olabilsin. Ta ki böylece beşerî yönünü en güzel bir biçimde değerlendirebilsin. Ta ki böylece nefis, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mizaniyle değerine kavuşsun. Bâtıl, şişkinleştiği zaman insanların gözünü büyüleyebilir. Dış görünüşüne bakılarak büyük ve güçlü olduğu sanılabilir. Ama Allah'ın mizaniyle eşyayı değerlendiren mümin; bu şişirilmiş bâtıla baktığında eli kolu bağlanmaz. Gözleri korkmaz ve terazisi sapmaz. Çünkü onun elinde hak vardır. Sadece hak...

Niteliği ve yapısıyla, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mizanındaki ağırlık ve metanetiyle ortada olan bir hak... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* İslâm ümmetini, kendi dininin emini olacak bir seviyeye getirinceye kadar Kur'anî metotla eğitir.

Bu, sadece ruh ve vicdan eğitimi değildir. Bu; ümmetin dünyadaki hayat ve geçimini ilgilendiren bir eğitimdir, aynı zamanda.

Dünya hayatını etkileyen arzu ve rağbetler, heva ve hevesler, çatışan çıkar ve görüşler göz önünde tutularak yapılan bir eğitimdir bu...

Beşeri arzuların tümünü yönlendirip sonunda bir tek huzme (demet) haline getiren bir eğitimdir, bu... Kısaca bu; İslâm ümmetinin akide ve düşüncesiyle, etki ve tepkileriyle, ahlak ve davranışlarıyla, şeriat ve nizamıyla geçtiği bir

eğitimdir. Bundan maksat, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinini yeryüzünde uygulamak ve tüm insanlığı yöneten bir ümmet haline gelmektir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu ümmetin vasıtasıyla dilediği her şeyi gerçekleştirmiştir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, elbette ki işinde galiptir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın aydınlık dolu dini, bu dünyanın günlük ve pratik hayatında fiilen uygulanmıştır. İnsanlık, bu uğurda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan yardım dileyip çaba göstereceği tüm zamanlarda da bu dini hayata geçirebilir. Bundan dolayı, Kur'an'ın gölgesinde yaşamak zorundayız. Kur'an'ın gölgesinde yaşamak, onu mücerred bir şekilde inceleyip okumak veya sadece içindeki ilimlere vakıf olmak demek değildir. Çünkü bu şekilde Kur'an'ın gölgesinde yaşanmaz.

Kur'anî ortamdaki hayat, insanın Kur'an'ın aynen indiği gün gibi gölgesinde, ortamında ve hareketinde yaşaması demektir. Zorluk, mücadele ve görev dolu bir hayata atılmak demektir. Yani tüm yeryüzüne yayılmış cahiliyyeye karşı koyarak kalbiyle, aklı ve hareketiyle Kur'an'ı yaşamak demektir.

Kişinin, İslâm'ı hem kendi nefsinde, hem de insanların nefsinde, hem kendi hayatında hem de insanların hayatında yaşatması demektir. Cahili her tür düşünce, gelenek, ilgi alanı ve pratiğe; cahiliyyenin tüm baskı ve savaşlarına, İslâm akidesine ve hayat sistemine karşı gösterdiği tüm tepkilere karşı koymak demektir.

Cahiliyye'nin Rabbanî kaynaktan çıkan Rabbanî İslâm akidesine açtığı savaşta direnmek, mücadele ve cihad etmek demektir. İşte insanın Kur'an'ın tadına varabileceği Kur'anî ortamdaki hayatı yaşamanın yolu budur. Çünkü Kur'an, böyle bir ortamda inmiş ve böyle şartlarda işlemiştir. Böyle bir ortamda yaşamayan kimseler, Kur'an'ın inceleme, araştırma, okuma ve ilmî etüdüne dalmış olsalar bile ondan kopukturlar.

Bir kelime; ancak onu anlamaya elverişli bir kalpte gerçek değerine kavuşur. Bu kelimeyi, tüm boyutlarıyla düşünüp yakın bir ilgi gösteren bir akılda gerçek ifadesini bulur. Şurası kesindir ki bu Kur'an, mü'minlerden başka hiç bir kimseye hazinelerini açmaz, esrarını keşfettirmez ve meyvelerini vermez. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in ashabından bazılarından şu haber gelmiştir:

"Bize, Kur'an verilmeden önce iman verilmişti."

Kur'an-ı Kerim'den böylesine tad almalarının, anlam ve hedeflerini böylesine kavramalarının nedeni, işte bu imandı. Çok kısa denilebilecek bir süre içinde böylesine harikalar gerçekleştirmelerinin nedeni, işte bu imandı.

Kur'an'ı, bu eşsiz neslin tattığı, nur ve furkanından yararlandığı kadar tadına varıp yararını görmek için, bu nesil gibi iman etmiş olmak gerekiyor.

Nasıl ki Kur'an-ı Kerim onların ruhunu alıp iman sahiline götürmüşse, bu imanları da onlara Kur'an'ın kapılarını açmıştır. Zaten bu imandan başkası, kendilerine Kur'an-ı Kerim kapılarını açamazdı.

Kısaca onlar, Kur'an'la yaşadılar ve Kur'an için yaşadılar. İşte bundan dolayı da bu nesil gibi bir nesil, tarih boyunca bir daha gelmedi. Bu çokluk ve bu yeterlilikte bir nesil bir daha çıkmadı.

Bunun bir tek istisnası varsa o da eşsiz sahabe neslinin yolunda yürüyüp Kur'an-ı Kerim'e halis bir kalple bağlanan bazı fertlerdir. Tarihin uzun denilebilecek bir dönemi boyunca Kur'an'a bağlı kalabilen fertlerdir. Bu tarihsel süreç boyunca (sahabe ve tabilerinin döneminde) Kur'an-ı Kerim kaynağına; Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in hadis ve hidayeti dışında hiç bir beşer sözü karışmadı. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in sünneti de, bizzat Kur'an kaynağından geliyordu. Eşsiz sahabe neslinin, bu mükemmellikte olmasının nedeni buydu. Kur'an-ı Kerim'in, bu insanları cahili bir ortamdan kapıp kolaylık, esneklik ve merhametle göz kamaştırıcı doruklara basamak basamak tırmandırmasının nedeni buydu.

Eşsiz sahabe neslinin yüklendiği görevi yüklenmeye çalışan kimseler için tek çare; onların yoluna girip Kur'an'la ve Kur'an için yaşamaktır. Ve bunu sürekli olarak yaşamaktır, öyle ki akıl ve kalplerine, Kur'an'dan başka hiç bir beşer kelamı karışmayacaktır. Başka şekilde sahabenin görevini yüklenmeye imkan yoktur. Bilmek zorundayız ki, Kur'an-ı Kerim, her nesil ve her ortamda yaşanmak üzere gönderilmiştir. Usul ilminin genel ilkesinin gereği budur. *"Muteber olan, sebebin hususiyeti değil, lafzın umumiyet ifade edişidir."* ilke budur.

Bir insan grubuna - hangi döneminde yaşarsa yaşasın - hitap eden bu Kur'an'ın kendisidir. Herhangi bir ortamdaki insanları erişilmez doruklara basamak basamak tırmandıracak metod; sahabe neslini cahili bir ortamdan kapıp yücelten metodun ta kendisidir:

> *"Kur'an'ı, hakla indirdik ve (gene o) hakla inmiştir. Seni (ey Muhammed!) ancak bir müjdeci ve uyarıcı olasın diye gönderdik. Kur'an'ı ise, insanlara mühletle okuyasın diye bölüm bolüm yaptık ve onu hiç şüphesiz kısım kısım indirdik." (17 İsra/105,106)*

Bu Kur'an, bir ümmeti eğitmek ve bir hayat düzenini kurmak için gelmiştir. Bu ümmetin görevi: Kur'an-ı Kerim'i, dünyanın dört bir bucağına taşımaktır. Ta ki böylece insanlık, kamil ve mükemmel bir metodun doğrultusunda Kur'an nizamını öğrenebilsin.

Bundan dolayı Kur'an-ı Kerim, ümmetin günlük ihtiyaçlarına ve ilk eğitim döneminin şartlarına uygun olarak bölüm bölüm inmiştir. Eğitim; uzun zaman isteyen bir iştir. Uzun süreli pratik deneyimler isteyen bir iştir.

Kur'an-ı Kerim, teoride kalan bir fıkıh veya güzel bir okuyuş ve zihinsel dinlenmeye yarayan soyutlanmış bir fikir olmak için değil, hazırlık döneminde bölüm bölüm uygulanacak bir hayat metodu olmak için gelmiştir. İlk İslâm kuşağı, bu anlamıyla Kur'an'dan yararlanmıştır. Günlük hayatlarına uygulamak için öğrenmişlerdir. Kendilerine gelen emir veya yasakları, adap veya farzları derhal uygulamak için öğrenmişlerdir. Kur'an-ı Kerim'i, -şiir veya sanat eserlerinde yapıldığı gibi - aklî ve nefsi bir yararlanma konusu yapmadılar. Yahut Kur'an'ı, efsane ve masal dinler gibi bir eğlence ve teselli aracı olarak da öğrenmediler. Tam aksine onlar, günlük hayatlarını Kur'an'a göre biçimlendirdiler. Onu, his ve ruhlarında, faaliyet ve davranışlarında, ev ve hayatlarında yaşattılar. Kur'an, onların biricik hayat rehberiydi. Kur'an ile tanışmadan önce bildikleri tüm gelenek ve alışkanlıklarını bir kenara atan kimselerdi onlar...

İbnu Mes'ud *(radıyallahu anh)* "Bizden biri öğrendiği on ayeti, manalarını belleyip onlarla amel etmediği sürece atlayıp başka ayetlere geçmezdi" diyordu.

Kur'an-ı Kerim'i, Kur'an'ın indiği hareket ortamına girmeden ve aynı ortamın gereği olan tavrı takınmadan anlayıp tatmaya imkan yoktur. Kur'an'ın anlam ve muhtevasını, hareket ortamının dışında; evinde oturarak yorumsal ve edebi incelemelere tâbi tutan kimselerin, Kur'anî hakikatten bir şey anlamalarına imkân yoktur. Savaş ve hareket alanlarından uzak soğuk ve durağan bir oturuşla Kur'an-ı Kerim'in anlaşılması mümkün değildir.

Bu Kur'an'ın hakikati, hiç bir zaman yerinde çakılıp kalmış kimselere görünemez. Kur'an'ın sırrı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına ubudiyet, itaat ve dindarlığın bulunduğu bir ortamda rahatlık ve selâmet arayan kimselere keşf olamaz (açılmaz).

b - Kur'an'ın Değişmez Davet Metodu

Davetin kural ve ilkelerini koyan, Kur'an-ı Kerim'dir. Davetin araç ve yöntemlerini belirleyen de O'dur. Gerek Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ve gerekse kendisinden sonra bu sarsılmaz dinin davetini yapan kimselerin izleyeceği metodu tayin eden de O'dur. Öyleyse Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Kur'an-ı Kerim'de belirlediği davet yöntemine hep beraber bakalım:

> *"Rabbinin yoluna, hikmet ve güzel öğütle davet et. Ve en güzel şekliyle onlarla tartış. Rabbin, elbette ki, yolundan sapanları da, hidayette olanları da en iyi bilendir. (Saldırganı) cezalandırmak istediğinizde, size uygulanan cezanın aynısıyla cezalandırın. İntikam almaktan vazgeçerseniz bu, hiç şüphesiz sabredenler için en iyisidir. Sabret ve senin sabrın, ancak Allah'ın yardımıyladır. Onlar (kafir kaldı) diye üzülme. (Tasarladıkları) tuzaklardan dolayı (göğsün) daralmasın. Allah, elbette ki muttaki olan ve ihsandan ayrılmayan kimselerle bera-*

berdir." (16 Nahl/125 -128)

Demek ki bu ayet, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yoluna davettir. Davetçinin şahsı veya kavmi için yapılan bir davet değildir. Davet; hikmetle, muhatabların durumu, şart ve yetenekleri göz önünde tutularak yapılır. Her davet yapıldığında bu hususlar göz önünde tutulur. Maksad; üzerlerine ağırlık bindirmemektir. Ağır görevler yükleyip zora koşmamaktır. Çünkü ruhlar hazır hale gelmeden, davetin yükümlülükleri ağırlık verebilir. Daveti anlatmada izlenen yola ve gerektikçe davet yollarını çeşitlendirme konusuna da dikkat edilir. Bundan dolayı davetçi; gayret, hamiyet ve kahramanlığın etkisinde kalıp gerek bu konuda, gerekse başka yerlerde hikmet çerçevesini aşamaz.

Kalplere incitmeden girmenin ve duyguları zedelemeden etkilemenin yolu; güzel öğüttür. Gereksiz yere azarlayıp sertlik göstererek kalplere girilemez. Bilmezlik veya iyi niyetten ileri gelebilecek hataları açığa vurarak da başarı sağlanamaz. İncitmeyen bir nasihatin, serkeş gönülleri doğrultup, kaçkın gönülleri de ısındırdığı çok görülmüştür. Kınama, azarlama ve sertlikten çok daha iyi sonuçlar verdiği görülmüştür.

Ve en güzel şekliyle tartışmak... Muhalife yüklenmeden, rezil etmeden ve kötülemeden tartışmak lazımdır ki, davetçiye güven duyabilsin. Davetçinin, tartışmada galip gelmeyi amaçlamadığını anlayabilsin. Şu halde en güzeli, iknâ yoluyla hakka varmaktır. İnsan nefsi, kibir ve inatla mâluldür. Savunduğu bir görüşü ancak yumuşak bir tartışmayla bırakabilir. Çünkü bozguna uğradığını hissetmemesinin yolu, budur. Yoksa nefis, hemen işe karışır. Savunduğu görüşün kendi katında, hem de insanların yanında bir değer taşıdığı hissine kapılarak ondan vazgeçmeyi, heybet, saygınlık ve varlığından taviz vermekle eş tutarak tavır takınır.

Bu duyarlı kibre dokunmamanın ve tartışmacıya kendisinin korunmuş, değerinin de üstün olduğunu hissettirmenin yolu; güzel tartışma yöntemidir. Sonra davetçinin asıl görevi, hakikatin kendisini ortaya koyup ona yöneltmek ve bunu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* için yapmaktır. Çünkü maksat kendi kişiliğinin veya kişisel görüşünün zafer kazanıp karşıdakinin hezimete uğraması değildir. İşte davetçinin hamiyet ve kahramanlık duygularına kapılmaması için de Kur'an-ı Kerim dikkat çekiyor. *"Rabbim, elbette ki yolundan sapanları da hidayette olanları da en iyi bilendir"* ayetiyle dikkat çekiyor. Öyleyse tartışırken, azarlayıp kınamaya gerek yoktur. Çünkü davetçiye düşen; açıklayıp ortaya koymaktır. Bundan sonrası ise Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aittir.

Davet; konuşma ve delilli tartışma çerçevesinde kaldığı sürece İslam'a çağrının metod ve kanunu budur. Davetçilere bir saldırı vuku bulduğu zaman ise, iş değişiyor. Saldırı, maddi bir eylemdir. Hakkın üstünlüğüne saygı ve bâtılın galebesini önlemek için, saldırıya aynısıyla cevap verilir. Ama bunu ya-

parken de haddi aşıp işkence ve ürkütme yoluna başvurulamaz. Çünkü İslâm, adalet ve itidal dinidir. Barış ve selâmet dinidir. O, bağîlere karşı kendini ve ehlini savunur. Bağîleşmez.

"Saldırganı cezalandırmak istediğinizde, size uygulanan cezanın aynısıyla cezalandırın."

Bu davanın anayasasından bir parçadır bu. Ondan uzak bir şey değil… Adalet ve itidal sınırları içinde bu davayı savunmakta; hakkın saygınlık ve üstünlüğünü korumak vardır. Ta ki insanlar tarafından küçümsenmesin. Çünkü küçümsenen davayı, hiç bir kimse benimsemez ve onun Allah davası olduğuna hiç bir kimse inanmaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ise hiç kuşkusuz davasını, küçümsenmiş ve savunmasız bir halde bırakmaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya inanan kimseler, ilahî davanın davetçileri olarak başkasının başlarına kalkmasını kabullenmez. Çünkü üstünlük, tümüyle Allah'a aittir.

Sonra davetçiler; yeryüzünde hakkı ikame etmenin, insanlar arasına adalet dağıtmanın ve insanlığı en güzel şekilde yönetmenin eminleridirler. Düşmandan gördüğü saldırılara hiç bir cevap vermezse ve kendisine uygulanan cezaları karşılıksız bırakırsa bu büyük görevi nasıl ifa edebilsinler ki?!

Ama *"aynısıyla kısas"* kaidesiyle beraber Kur'an-ı Kerim, şerri defetme gücüne sahip olan müslümanları, af ve sabra da davet etmektedir. Çünkü şerri defedip saldırıları durdurma gücü bulunduğu durumlarda af ve sabra başvurmak, çok daha etkili olabilir. Ama eğer affedip sabretmek; İlahî davayı küçük düşürüp önemsiz kılıyorsa, geçerli olan ilke, birinci ilkedir. Ayrıca sabırlı olmak, tepkilere dayanmayı, duyguları zaptetmeyi ve fıtratı kontrol altında tutmayı gerektirir. İşte Kur'an, insanı bu durumda da Allah'a yöneltip akıbetini güzelleştirmektedir:

"İntikam almaktan vazgeçerseniz bu, hiç şüphesiz sabredenler için en iyisidir. Sabret ve senin sabretmen, ancak Allah'ın yardımıyladır."

Çünkü sabır gücünü veren O'dur. Nefsin zaptına yardımcı olan O'dur. Saldırıya aynısıyla karşılık verip misliyle kısas yapmak konusunda fıtratın arzuladığını gemlemek; ancak O'na yönelmekle mümkündür. Kur'an-ı Kerim'in Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e yaptığı tavsiye, kendisinden sonraki tüm davetçileri ilgilendirmektedir. İnsanların hidayet kabul etmezliğini görmek, üzüntüye neden olabilir. Ne var ki görev, emrolunanı yapmaktır. Hidayet ve dalalet ise Allah'ın elindedir.

Kişilerin fıtrat ve yeteneklerine, yönelişlerine ve hevaperestlik veya dalalete karşı mücadelelerine ilişkin ilahi kanunun doğrultusunda bir iştir. Öyleyse kafirlerin tuzağı, davetçiyi daraltmamalıdır. Çünkü o, Allah Dini'nin davetçisidir. Tuzak ve oyunlardan koruyan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Davasında samimî ve

nefsi için paye peşinde koşmayan davetçiyi, elbette ki koruyacaktır. Düşmanın tuzak ve oyunlarına yenilmiş halde bırakmayacaktır. Eziyetlere uğrayabilir; ama bu imtihan içindir, sabretmelidir. İlahî zafer gecikebilir; ama bu bir deneyimdir; Rabbine güvenini güçlendirmelidir. Çünkü akibet bekleniyor ve biliniyordur:

> *"Allah, elbette ki muttaki olan ve ihsandan ayrılmayan kimselerle beraberdir."*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kimin yanındaysa, tuzak ve oyun hazırlayanlardan ona ne?! Allah'ın dinine –Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın belirlediği- davet yöntemi budur. Zafer, bu yönteme bağlılığın sonucudur. Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın va'didir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan daha doğru sözlü olan kimdir?!

Kur'an-ı Kerim, bir ümmet yetiştirmek, bir toplum ve bir nizam kurmak için gelmiştir. Yetişmenin ise zamana ihtiyacı vardır. Yetişme bir sözden etkilenip icabet etme işidir. Bu etki-tepkiyi günlük hayata yansıtmak için harekete ihtiyaç vardır. İnsanın kişiliği, bir-iki günlük çalışmayla veya yeni gelen hayat sisteminin kitabını okumayla hemen değişivermez. Kapsamlı ve yeterli denilebilecek bir değişiklik göstermez. Çünkü istenen değişiklik ve etkilenme günbegün meydana gelir.

Yeni hayat sisteminin bir yönünden etkilenmekle başlangıç yapılır. Ve bu, yavaş yavaş ve basamak basamak ilerler. Yükümlülükler, azar azar benimsenip alışkanlık meydana getirir. Kur'an-ı Kerim'in getirdiği yaşam düzeni, tüm hayatı en kapsamlı biçimde kuşatan bir düzendir. Kur'an'ın eğitim ve yetiştirme metodu, insanın fıtratıyla uyumlu, insanlığın Yaradanı tarafından gönderilen bir metottur. Müslüman cemaatin gerçekte varolan ihtiyaçları doğrultusunda, bölüm bölüm inmiştir. Büyüme ve yetişme dönemindeki bir cemaatin, incelik dolu ilâhi eğitim metodu gölgesinde günbegün gelişme yeteneğine uygun olarak inmiştir.

Kısaca bu Kur'an, mücerred bir zevk veya bir bilgi edinmeye yarayan bir kültür kitabı olarak değil, bir eğitim metodu ve bir hayat kitabı olarak gelmiştir. Harfi harfine, kelimesi kelimesine ve görev görev uygulanmak üzere gelmiştir. Ayetlerinin, emir telakki edilmesi için gelmiştir. Müslümanların; işitir işitmez uygulamaları gereken birer emir...

Kur'an, kendisini böyle okuyup etkilenen kimselerin bir keyfiyet kazanmalarında harikalar gerçekleştirmiştir. Ama ne zaman ki müslümanlar gaflete düşüp Kur'an-ı Kerimi, bir keyfiyet ve yetişme metodu olarak değil veya pratik bir hayat kitabı olarak değil, sadece bir kültür kaynağı veya sadece tilavet olunan bir ibadet kitabı olarak benimsediler; işte o zamandan itibaren Kur'an'ın hiç bir şeyinden istifade edemediler. Çünkü Alim ve Habir olan Allah'ın kendileri için belirlediği metottan ayrıldılar.

c - Kur'an'ı Öğrenmenin Yolu

"Ey iman edenler! Eğer kendilerine kitap verilenlerden bir gruba uyarsanız sizi, imanınızdan sonra küfre dönderirler. Sonra siz, yanınızda Allah'ın ayetleri okunup, Allah'ın Resulü de İçinizdeyken nasıl olur da küfre girebilirsiniz. Kim (Allah'a kitabına) sarılırsa, muhakkak ki O, dosdoğru yolu bulmuştur." (3 Al-i İmran/100,101)

İslâm ümmeti, yeryüzünde Rabbanî metod doğrultusunda apaçık, biricik ve kendine özgü bir yolda yürümek için vardır. Varoluşunun temel çıkış noktası, Allah'ın gösterdiği metottur. İnsanlığın hayatında kendisinden başkasının başaramayacağı bir görevi ifa etmek için gelmiştir. Allah'ın hayat nizamını yeryüzünde uygulamak için var olmuştur. Bu nizamı, en belirgin işaretleriyle pratik hayata geçirmek; yani nassları harekete geçirip hislerde, ilişkilerde, yönetim ve hayat işlerinde yaşatmak için varolmuştur.

Bilgi ve öğrenme kaynağı; bir tek Allah'ın kitabı olmadığı sürece, bu ümmetin varlık ispatını yapıp dosdoğru yolda yürümesi ve dünya yüzeyinde söz konusu eşsiz ve biricik aydınlık dolu hayat tarzını inşa etmesi mümkün değildir.

Şu halde beşerî kaynakların hiç birinden bilgi almak yoktur. Beşere uymak yoktur. Ve hiç bir beşere itaat yoktur. Yol, sadece budur. Bunun ötesi, küfür, dalâlet ve sapmadır.

Kur'an'ı Kerim'in değişik yerlerde ve değişik münasebetlerle üzerinde durup tekrarladığı şey budur. İslam cemaatinin duygusal, fikrî ve ahlakî dayanağı budur. Her fırsatta göz önünde tutulması gereken nokta budur. Bu ümmetten her kuşağın dinlemek zorunda olduğu daimî buyruk budur. Çünkü söz konusu olan, onun hayatî kaîdesidir. Hatta varoluşunun temel dayanağı budur.

Bu ümmetin görevi, insanlığı yönetmektir. Bu gerçek ortadayken; alaşağı edip Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yöneltmek ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hayat sistemine göre yönetmek zorunda olduğu cahiliyyeden, bilgi edinmesi hiç mümkün olur mu? Önderlik işlevini yitiren bir İslâm ümmetinin varlığı ne olur ki? Bu gayesiz varlığın ne anlamı olur ki? İslâm ümmeti, hiç şüphesiz önderlik için varolmuştur. Sağlıklı bir dünya görüşü ve sağlıklı bir itikatta önderlik... Sağlıklı bir şuur ve sağlıklı bir ahlakî yapıda önderlik... Sağlıklı bir hayat sistemi ve düzeninde önderlik...

İşte akılların kemale erip açılması, bu kainatla ve kainatın sırlarıyla tanışması, kainatın güç, enerji ve hazinelerinden yararlanması, böylesine sağlıklı şartların ortamında yaşamakla mümkündür.

Ama tüm bunlara izin veren ve tüm bunlarda egemenlik sağlayan; yani kainatın güç ve hazinelerini tahrip ve çökertme araçlarına dönüştürmeden, arzu ve şehvetlerin hizmetine vermeden sadece insanlığın iyiliğine amade eden en

büyük önderliğin, inanca ait olması gerekir. Müslüman cemaatin bu inanç önderliği altında; hiç bir beşerin rehberliğinden etkilenmeden, sadece Allah'ın emir ve direktifleriyle yolunda yürümesi şarttır.

Kitap ehli ve diğer kafirlere itaat edip bilgilerine başvurmak, metod ve yönetimlerinden iktibas yapmak peşin bir hezimet demektir. Ruhen bozguna uğrayıp ümmetin varlık nedeni olan önderlik görevinden uzaklaşmaktır. Bunun bir diğer anlamı ise ilahî hayat sisteminden, ilahî hayat sistemiyle yükselme ve kalkınma yolunda yürümenin yetkinliğinden şüphelenmek olur ki, bu da küfrün gönülde debelenmesi demektir. İlk başta farkına varılmadığı ve tehlikenin hemen o anda sezilmediği bir debelenme...

Gerek ehl-i kitap ve gerekse müşrikler, müslümanları itikatlarından saptırmaya özen gösterdikleri kadar, hiç bir konuda özen göstermezler. Çünkü bu akide, önlerinde bulunan amansız bir duvar ve aşılmaz bir savunma hattıdır. İslâm ümmetinin tükenmez bir güç kaynağıdır. Düşman, bunu gayet iyi biliyor. Bunu, eskiden biliyordu, şimdi de bilmektedir. Müslümanları bu akideden uzaklaştırmak için ellerinden gelen tüm gayreti göstermelerinin, bu amaç için hile, desise, güç ve çeşitli araçlara başvurmalarının asıl nedeni budur. Açık savaşlarla başaramayacaklarını anlar anlamaz, oyunlara başvurdular. Kendileri bizzat savaşamayacaklarını anlayınca, müslüman olduklarını iddia eden münafıkları öne sürdüler. İslâm akidesini evin içinden kemirmek üzere, İslam dışı hayat sistemlerini, beşerî yönetim ve önderlikleri süslü göstermeye çalışarak insanları İslâm'dan önleyen uşaklarını öne sürdüler. İşte Rabbanî önderlikten gelen uyarının nedeni buydu.

"Ey İman edenler! Eğer kendilerine kitap verilenlerden bir gruba uyarsanız sizi, imanınızdan sonra küfre dönderirler."

Şurası kesin ki, müslümanı en çok ürküten şey, imandan sonra küfre dönüştür. Cennete girmek üzereyken cehenneme dönüştür. Bu özellik, her zaman ve her yerdeki gerçek müslümanın özelliğidir. Bundan dolayı ayetteki uyarı, vicdanı uyarıp şiddetle sarsan bir kamçı gibi etkiler müslümanı.

Dünkü müslümanlar Kur'an-ı Kerim'e nasıl muhatap idilerse biz de bugün öylece muhatabız. Yol, budur. Davetçiler, bunu iyice bilmelidirler:

"Kim Allah'a sarılırsa, muhakkak ki o, dosdoğru yolu bulmuştur."

Demek ki müslümanın görevi, sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya sarılmaktır. Hayy ve kayyum olan Allah'a...

Allah'ın Resulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, akidevî konularda ve hayat sistemi konusunda ashabını sıkı sıkıya tembihliyordu. Tarımsal işler, savaş taktikleri ve benzeri bilimsel konular dışında, yani teknik bilgi ve tecrübeye dayalı pratik hayat sorunları dışında kafirlerin bilgisine başvurulamayacağını tembih-

liyordu. Çünkü deney ve teknik görüşlere dayalı sorunların itikadi düşünceyle, toplumsal düzenle ve insan hayatını kendisine göre düzenleyen beşeri ilişkilerle hiç bir alakası yoktur. Bu iki konu arasındaki fark, açıkça ortadadır. Çünkü hayat sistemi başka şeydir, uygulama ve deneye bağlı olan pozitif bilimler başka şeydir.

Hayatı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gönderdiği sisteme göre yöneten İslâm; akılları -kendi sistemi doğrultusunda- bilgiye ve maddî buluşlardan yararlanmaya yönelten İslâm'ın aynısıdır.

İmam Ahmed bin Hanbel *(rahimehullah)*, Abdullah bin Sabit *(radıyallahu anh)*'dan rivayet ediyor:

"Ömer, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yanına gelip:

- Ey Allah'ın Resulü! Benî Kurayza'dan bir yahudi (asıllı) kardeşe bana Tevrat'tan bir derleme yapması için söylemiştim. O da bana yazdı. Şimdi bunu size arzedeyim mi? dedi. Ömer'in bu sözü üzerine Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in çehresi değişti. Bunun üzerine ben Ömer'e:

- Görmüyor musun, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yüzünü? deyince Ömer:

- Allah'ı Rab, İslam'ı din ve Muhammedi de peygamber olarak seçtim, dedi. Böylece sakinleşen Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*:

- Nefsimi elinde tutan Allah'a yemin ederim ki, eğer Musa, içinizde bulunduğu halde, beni bırakıp ona uysaydınız gene de sapıtırdınız. Ümmetlerin içinden siz benim hissemsiniz, peygamberlerin içinden de ben sizin hissenizim, dedi."[12]

Diğer bazı hadislerde ise şöyle buyurmuştur:

"Musa ve İsa sağ olsalardı, bana uymaktan başka bir şey yapamazlardı."

İşte Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in dosdoğru yolu buydu. İnsanlığın teorik ve pratik yönden pozitif bilimler konusundaki bilgi ve çalışmalarından yararlanmaya gelince; bunun bir sakıncası yoktur. İslâm'ın ruh ve direktifleri doğrultusunda bu tür çalışmalardan yararlanılabilir. Yani konuyu, her yönüyle imanî metoda bağlamak şartıyla...

Çünkü bu ilimler Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* katındandır. Bunları insanlığın hizmetine veren O'dur. Tüm bunları insanlığa hayır, huzur ve refah getirecek alanlarda kullanmak imanın bir gereğidir. Sonra bu nimetleri verdiği için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya şükretmek zorundayız. Bilgi nimetini verdiği için...

Kainattaki enerji ve hazineleri insanlığın hizmetine sunduğu için... Öyleyse ibadet ederek O'na şükretmek gerekir. Bu bilgi ve kainat hazinelerini insanlığa

---

[12] Ahmed b. Hanbel,Müsned 4/266.

hayır getirecek alanlarda kullanarak şükretmek gerekir.

Ehl-i kitaptan bilgi almaya gelince; İmanî düşünce ve varlığın yorumu konusunda, insan varlığının gayesi sorununda, hayat nizamı, sistem ve kanunlarda, ahlakî ve davranışsal metotta; evet bu konuların herhangi birinde, kitap ehlinden bilgi almaya imkân yoktur.

Bunun en basit görünen bir yönü bile Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yüzünü değiştirmeye yetmiştir. Çünkü bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın İslâm ümmetini, akıbetinden sakındırdığı bir iştir. Bunun akıbeti, açık bir küfürdür.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın buyruğu budur. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in izlediği yol budur.

Bize gelince; yani müslüman olduğunu iddia eden bize gelince; Görüyoruz ki biz, Kur'an-ı Kerim'i ve Peygamberimizin *(sallallahu aleyhi ve sellem)* sünnetini oryantalistlerden öğrenmeye özeniyoruz. Varlık ve hayat felsefemizi (düşüncemizi), şu veya bu Yunanlı, Romalı, Avrupalı, Amerikalı düşünür ve filozoflardan öğreniyoruz. Hayat nizamı ve kanunlarımızı, batı kökenli, ithal kaynaklardan alıyoruz. Davranış, edep ve ahlakımızı hiç bir dinle ilgisi bulunmayan maddeci uygarlığın pislik dolu batağından alıyoruz. Buna rağmen de kalkıp *"Vallahi müslümanız"* diye iddia ediyoruz. Öyle bir iddia ki, günahı, açık küfrün günahından daha da beter! Çünkü bu iddiayla İslam'ın çökmüşlüğüne ve revizyona uğradığına şahidlik ediyoruz. Çünkü İslâm, bir hayat sistemidir. Belirli ve kendisine has özellikleri bulunan bir hayat sistemi... İtikadî düşünce yapısı kendisine özgü, tüm hayatî ilişkilerin; yani siyasal, ekonomik ve sosyal ilişkilerin dayanağı olan ahlakî ilkeleri yönünden kendisine özgü...

Aynı zamanda o, tüm insanlığa önderlik göreviyle gönderilmiştir. Bundan dolayı da, İslâm hayat sistemini yüklenecek bir insan topluluğunun bulunması zorunludur. İnsanlığı yönetmek için bulunması zorunludur. Bu topluluğun; hayat buyruklarını kendi öz kaynak ve metodu dışından alması ise, önderliğin tabiatıyla taban tabana zıttır.

İslâm hayat sistemi, ilk geldiği günden itibaren insanlığın iyiliği için gelmiştir. Davetçiler, insanlığın iyiliği için bu sistemin hakemliğine çağırmaktadırlar. Bu, onların hem bugünkü, hem de yarınki görevleridir. Hatta bugün için daha da zorunlu olan bir görevdir bu... İnsanlığın, beşerî ideoloji ve sistemlerin elinden ahlar çektiği bir dönemin zorunluluğudur bu...

İlahî hayat sisteminden başka, insanlığı kurtaracak hiç bir kurtarıcı yoktur, öyleyse bu sistemin beklenen görevini yapıp insanlığı bir daha kurtarması için özgün niteliklerini koruması gerekir.

İnsanlık, dünya hazinelerinden yararlanma alanında pek çok zaferler kazanmıştır. Sanayi ve tıp alanlarında geçmişle kıyaslandığında olağanüstü de-

nilebilecek bir ilerleme kaydetmiştir. Zafer yolunda başarılarına başarılar katarak ilerleyip durmaktadır. Ama tüm bu zaferlerinin hayatındaki etkisi ne olmuştur?

Kişisel hayatındaki etkisi ne olmuştur? Acaba mutlu olabilmiş mi? Huzur ve selamet bulabilmiş mi? Asla!... Mutsuzluk, bedbahtlık ve korkudan başka hiç bir şey!... Sinirsel ve psikolojik hastalıklardan başka hiç bir şey!... Cinsel sapıklık ve yaygın cinayetlerden başka hiç bir şey!..

İşte durum bundan ibaret iken ortaya çıkan bazı kimseler, bu hasta insanlığı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dosdoğru hayat sisteminden mahrum etmek için çabalamaktadırlar. İlahî hayat sistemine *"gerici"* diyenler bu kimselerdir. Bu sistemin, geçmişin tarih dönemlerinde kalan bir hatıra olduğunu sananlar bunlardır. Ve bu cehaletleriyle veya bu kötü niyetleriyle tüm insanlığın, biricik İlahî nizamla tanışmasını önleyen kimseler de bunlardır. Gerçek şu ki insanlığı gerek huzur ve selamete eriştirecek, gerekse gelişme ve kalkınma yoluna koyacak sistem, İlahî hayat sistemidir.

Biz bu sisteme inanmış kimseler, neye davet ettiğimizi biliyoruz. Çünkü biz, mutsuzluk dolu bir beşerî vak'a görüp insanlığın içine saplandığı pislik dolu bataklığın kokusundan rahatsız oluyoruz. Gene biz, yakıcı bir çölün sıcağında kavrulan insanlığın üzerinde dalgalanacak zafer sancağını görüyoruz. Bataklığa batmışları gölgesine çağıran, aydınlık ve berraklık dolu ufukları görüyoruz. Ve diyoruz ki; eğer insanlığın önderliği İslâm hayat sistemine teslim edilmezse, beşer tarihini tümüyle karartan ve insanca olan her şeyi kasıp kavuran çöküş devam edecektir.

İslâmî hayat yolunda atılacak ilk adım; İlahî sistemin eşsizlik ve özgün yapısını korumaktır. Müslümanların, etraflarını kuşatan cahiliyyenin kaynaklarından bilgi almamasıdır. Sistemin duru, arık ve sağlıklı kalmasının vazgeçilmez gereği budur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ),* insanlığı fiilen yönetmeye izin verinceye kadar korunması zorunlu olan bir tavırdır bu... Allah *(Subhanehu ve Tealâ),* kullarına çok acıyandır. Onları, şuradan ve buradan cahiliyyeye çağıran insanlık düşmanlarına bırakmayacak kadar merhametlidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, Aziz Kitabında gerek ilk İslâm cemaatine, gerekse her zaman ve her yerdeki diğer İslam cemaatlerine bildirmek istediği şey budur.

2- Davetin Tabiatı (Doğal özelliği)

Allah'ın Dini'ne davetin, insanlık tarihi boyunca değişmez özelliği, İslâm'ı (teslimiyeti) hedeflemesidir. Yani kulların, Alemlerin Rabbine teslimiyeti...

İnsanları kula kulluktan, bir tek Allah'ın kulluğuna yöneltmeyi hedeflemektedir, bu davet... Bunun da yolu, insanları, kulların egemenlik ve hakimiyetinden, beşerî kanun, ölçü ve geleneklerin baskısından; ortaksız Allah'ın egemen-

lik, hakimiyet ve şeriatine yöneltmektir. Ve bunu tüm hayat alanlarında gerçekleştirmektir.

Zaten İslâm'ın geliş maksadı budur. İnsanları Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakimiyeti altında yaşatmaktır. Tıpkı insanları içinde barındıran kainatın, bu hakimiyete ram oluşu gibi... Yani insanın varlığına hükmeden otorite neyse hayatını düzene koyan otorite de o olmak zorundadır.

İnsanlar, hiç kuşkusuz Allah yapısı fıtrî kanunların mahkumudur. İnsanın doğumu, büyümesi, sağlığı, hastalığı, yaşamı ve ölümü nasıl bu kanunlara bağlıysa toplumsal hayatında ve ihtiyarî davranışlarından doğan sonuçlarda da bu kanunlara mahkumdur. Çünkü insanlar, kendilerine ilişkin olan bu ilahî kanunu asla değiştiremezler. Kainata hükmeden diğer evrensel ilahî kanunları da asla değiştiremezler. İşte bundan dolayı insan; hayatının iradî yönü konusunda da İslam'a dönüp ilahî şeriati, tüm hayat alanlarında hakim kılmak zorundadır. Hayatın iradî yönüyle fıtrî yönü arasında ve bu iki varlık yönüyle evrensel varlık yönü arasında uyum sağlamanın yolu budur.

Bu dinin davetçileri şunu bilsin ki tüm peygamberlerin bir tek Allah'a teslimiyete çağırdığı cahiliyye; beşerin hakimiyetine, evrensel varlık yasasından sapmaya ve insan hayatının iradî yönüyle fıtri yönü arasındaki çatışmaya dayanan cahiliyyenin aynısıdır.En büyük davetçi Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in ve tüm zamanlardaki davetçilerin karşılaştığı cahiliyyenin bizzat kendisidir.

Şurası şüphesizdir ki cahiliyye, mücerred bir nazariyeyle ayakta değildir.Hatta zaman zaman hiç bir nazariyyesi bile yoktur. Çünkü o, hareket halindeki bir organizasyonla; yani bir ideolojisi, değer ölçü ve yargısı, özgün kavram ve anlayışı olan bir toplumsal güçle varlığını sürdürmektedir. Kısaca o, organik toplumsal bir güçtür. Bireyleri arasında etki ve tepki bulunan, uyum ve yardımlaşma bulunan, dayanışma ve dostluk bulunan bir organik yapı durumundadır.

Ve bu organik yapısından dolayı da bu toplum, bilinçli veya bilinçsiz bir iradeyle varlığını korumaya, kendisini savunmaya, varlık ve yapısını tehdit eden her türlü tehlikeyi göğüsleyip aşmaya çalışan bir güç durumundadır.

Görülüyor ki cahiliyye, mücerred bir nazariyeyle ayakta değildir. Dediğimiz gibi o, hareket halindeki organize bir güçtür. Şu halde cahiliyyeyi yıkıp insanlığı tekrar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yöneltme girişimi, hiç bir zaman mücerred bir nazariyeyle gerçekleşmez. Bu güce, mücerred bir nazariyeyle karşı çıkılamaz. Çünkü sadece nazarî bir karşı çıkış; fiilen ve organizeli bir güç olarak ayakta bulunan cahiliyyeye karşı yetersiz kalacaktır.

Demek ki karşı hareketin, -fiilî bir varlığı ortadan kaldırıp yerine, kendi-

siyle özellik ve metodunda, ayrıntı ve külliyatında taban tabana zıt olan bir fiili durum gerçekleştirmenin gereği olarak- yetersizlik sınırını aşıp cahiliyyeden kat kat üstün olması zorunludur.

Hatta bu yeni girişimin, gerek nazari ve sistematik yapısıyla, gerekse bağlantı ve ilişkileri yönüyle fiilen ayakta olan cahili sistemden çok daha güçlü organize bir güç olması zorunludur.

İslâm'ın, insanlık tarihi boyunca dayandığı nazari ilke, "La İlahe illallah" şehadetidir. Yani ilahlığı, rablığı, egemenlik, hakimiyet ve dayanak noktasını sadece Allah'a ait kılma şehadetidir.

Bu şehadetin; Gönülde bir inanç, günlük hayatta bir ibadet, pratik hayatta da bir şeriat olarak benimsenmesi şarttır.

Bu gerçek ve apaçık çerçevenin içinde mükemmel bir varlık ve biçime kavuşmayan bir *"şehadet";* şeriat ölçülerine göre *"var"* diye kabul olunmaz. Bu kelimeyi söyleyen kimsenin *"müslüman"* veya *"gayr-i müslim"* diye kabul edilmesinin ölçüsü budur.

Ayrıca bu temel ilkenin nazarî yönden yerleşmiş olması; insanlık hayatının tümüyle İlahî Egemenliğe ram olması, hayatın hiç bir alanında ve hiç bir hayati meselede beşerî nefisler tarafından hüküm konulmaması demektir. Çünkü insanların tüm bu konularda, İlahî hükme uymak için başvurmaları zorunludur.

Ayrıca İlahî hükmü, başka bir yerden değil, bunu tebliğ eden kaynaktan, yani Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den öğrenmeleri de zorunludur. Çünkü bu, İslâm'ın birinci şartı olan *"şehadetin"* ikinci parçasıdır. Yani *"Muhammedun Resulullah"* şehadeti...

İşte İslâm'ı hayata geçirip ona dayanak olan nazarî ilke budur. Tüm hayata uygulandığı zaman mükemmel bir hayat sistemini doğuran ilke budur. Ve bu hayat sistemi gerçekleştiği zaman müslüman, hiç kuşkusuz İslâm yurdunun hem içinde, hem dışında, İslam Devleti ile olan ilişkilerinde ve İslam Devleti'nin diğer devletlerle ilişkilerinde hayatî sorunlarını, onunla çözüme kavuşturacaktır. Yani bireysel ve toplumsal tüm hayat sorunlarını...

İslâm mücerret bir nazariyye olarak uygulanmayı asla kabul etmez. Nazariyyede kalan bir düşünce olarak onu bir inanç ve günlük ibadetler şeklinde benimseyen kimselerin bu halleriyle, fiilen ayakta olan hareket halindeki organik cahiliye toplumu içinde yaşamalarını -İslâmi bir hayat diye- onaylamaz.

Çünkü sayıları ne kadar çok olursa olsun bu haldeki varlıklarının, fiili bir İslâmî varlık doğurmasına imkân yoktur. Cahilî organize gücün terkibinde yaşayan *"nazari müslüman bireyler",* içinde yaşadıkları bu organik toplumun isteklerini karşılamak zorunda kalacaklardır. İsteyerek veya istemeyerek varlıklarının bir zarureti olan bu toplumun temel ihtiyaçlarını karşılayacak,

yapısını koruyacak, varlık ve yapısını tehdit eden tehlikeleri de bertaraf etmeye çalışacaklardır.

Çünkü bir organize yapı; tüm organlarıyla söz konusu görevleri ifa eder. Organlar istese de, istemese de, bu görevi yerine getirecektir. Yani *"nazari müslüman bireyler"* nazari planda ortadan kaldırmaya çalıştıkları cahiliye toplumunu fiilen desteklemek zorunda kalacaklardır. Cahilî yapıyı, kalıcılık ve süreklilik unsurlarıyla destekleyen birer canlı hücreye dönüşeceklerdir. Cahilî yapının yaşayıp güçlenmesi için de yetenek, faaliyet ve tecrübelerini ortaya koyacaklardır.

Evet, İslâm toplumunun kurulması için bu cahilî toplumu ortadan kaldıracaklarına söz konusu duruma düşeceklerdir. İşte bundan dolayı tek çare, İslâm'ın nazarî ilkesinin, yani akidenin -daha ilk andan itibaren- hareketli bir organize yapı şeklinde temsil edilmesidir. Cahili toplumun dışında, hareket halindeki organizeli cahilî yapıdan ayrı ve bağımsız, hareketli bir organize yapının kurulmasından başka bir çare yoktur. Çünkü İslâm'ın hedefi, hareketli cahilî organizasyonu ortadan kaldırmaktır. Ayrıca yeni kurulacak İslâmî organik toplumun mihveri, yeni önderlik olmak zorundadır. Bu önderliğin temsilcisi ise, Rasululah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ve kendisinden sonra gelen İslâmî önderliklerdir.

Yani insanları, sadece Allah'ın ilahlık ve rablığına, kayyumluk ve hakimiyetine, egemenlik ve şeriatine yönelten İslâmî önderlikler...

Bunun yanında *"La ilahe illallah Muhammedun Resulullah"* şahitliğini getiren herkesin; cahiliyenin faal organize gücünden ve bu gücün önderliğinden velayetini tamamen çekip münhasıran İslâm organize gücüne ve bu gücün müslüman önderliğine vermesi gerekir.

Şurası da bilinmelidir ki, cahilî önderlikler; çeşitli nitelikte olabilir. Yani kahin ve put koruyucularının dini önderliği biçiminde olabileceği gibi, siyasal, ekonomik ve toplumsal bir önderlik biçiminde de olabilir. İslâm davetçileri, bu hakikati çok iyi bilmek zorundadırlar. Bunun daha ilk andan itibaren gerçekleşmesi şarttır. Bu, müslümanın İslâm'a girmesinin, *"La ilahe illallah, Muhammedun Resulullah"* şehadetini söylemesinin vazgeçilmez bir gereğidir.

Çünkü İslâm toplumu, başka türlü var olamaz. Çünkü İslâm toplumu, -sayıları ne kadar çok olursa olsun- organize bir yapı içinde yaşamayan bireylerin gönlünde mücerred bir nazarî ilkenin bulunmasıyla var olamaz.

İslâm toplumunu kuracak bireylerin, organize bir gücün bünyesinde, yani bağımsız, özgün yapılı, dayanışmalı ve uyumlu bir organik toplumun içinde yaşamaları, bu toplumun güçlenmesi, yayılması ve kök salmasında organik bir çalışma içinde bulunmaları, toplumlarının varlık ve yapısını tehdit eden tehlike-

leri bertaraf etmeleri gerekir.

Ayrıca tüm bunları yaparken de, hareketlerini düzenleyip yöneten, İslâmî varlıklarını kökleştirip yayan, cahiliyenin varlığını yıkmak için de mücadele edip direnen bağımsız önderliğin komutası altında bulunmaları gerekir. Cahili önderlikten tamamen ayrı ve bağımsız İslâmî önderliğin komutasında... İslâm, işte böyle var olmuştur. Toplu, ama cahiliyeye karşı savaşan, cahilî toplumdan ayrı ve bağımsız, hareketli ve organik bir yapıya dayanak olan kapsamlı nazarî bir ilkede temsilen var olmuştur. Bu fiili varlıkla ilgisi kalmamış mücerred bir nazariye biçiminde ise asla var olmamıştır. Bu dinin davetçileri bilsin ki, İslâm'ın bir kere daha var olması, ancak bu şekilde mümkündür.

3- Davetin Stratejisi

İnsan, Peygamberlerin (Allah'ın salat ve selamı üzerlerine olsun) sapıtmış ve inatçı beşeriyeti doğru yola koyma uğraşıları anlatılınca, ister istemez hayret ve dehşete düşer, ürperip korkuya kapılır. İnatçı ve laf dinlemez insanlara ard arda peygamber göndermeye ilişkin değişmez ilahî irade düşünülünce insanın şu soruyu sorası geliyor:

Kazanılan başarı, bu uzun süren uğraşla orantılı mı? Nuh (as)'dan, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e değin yapılan tüm fedakârlıklara değer mi? Peygamberlerin zamanındaki ve daha sonraki bunca mü'minin katlandığı zorluklar ve harcadığı çabayla orantılı mı?

Evet elde edilen başarını, bunca çaba ve zorluklara, tarih boyunca hiç eksilmeyen bunca fedakârlıklara değer mi? Düşünün bir kere... Kimi peygamber alaya alınmış, kimisi ateşe atılmış, kimisi testereyle biçilmiş, kimisi de toprak ve yurdundan göç etmiştir.Nihayet sonuncu risalet dönemine geliyoruz. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in ve yanındaki mü'minlerin herkesle bilinen mücadelelerini, her yerde ve her kuşaktaki İslâm davetçilerinin katlandıkları zorlukları ve nefes tüketen çabalarını görüyoruz. Değer mi acaba?

Elde edilen başarı, bunca eziyete, bunca acıya, bunca zorluk, cihad ve çabaya değer mi? Sonra ne görüyoruz? Acaba tüm insanlık, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu saygın inayetine lâyık mı? Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, insan denen bu inatçı, bu söz dinlemez ve bu kibirlenip yüz çeviren yaratığa ard arda peygamberler göndermeyi murad etmesine değer mi?

Cevap, -düşündükten sonra- evettir. Tartışmasız evet... Çünkü yeryüzünde imanî hakikatin yerleşmesi; tüm bu çaba, sabır ve meşakkatlere değer. Peygamberlerin ve her kuşaktaki sadık izleyicilerinin katlandıkları bunca fedakârlıklara değer.

Diyebiliriz ki, *"imanî hakikatin"* yerleşmesi, bizzat insanın varlığından, hatta tüm yeryüzünden; hatta bu nisbeten küçük ve önemsiz dünyayı içine alan

tüm kainatın varlığından bile daha büyüktür. İlahî irade, insan denen bu varlığı, belirli özelliklerle yaratmayı dilemiştir. İmanî hakikati ruh ve hayat nizamına yerleştirmeyi, -kendi yardım ve tevfikiyle- insanın olağan çabasına bırakmıştır. Biz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu organik yapıyı niçin böyle yarattığını, iman hakikatinin ruh ve hayat nizamında gerçekleşme işini neden insanî kavrayış, irade ve çabaya bıraktığını, neden tıpkı melekler gibi iman ve itaate mecbur olarak veya tıpkı İblis gibi şerir ve asi olarak yaratmadığını elbette ki bilmiyoruz. Evet bunun sırrını bilmiyoruz; ama insan denen bu canlı yapının bu özellikte yaratılmasında evrensel varlık nizamına bağlı olarak bir hikmet bulunduğuna kesinlikle inanıyoruz.

Öyleyse imanî hakikatin, insanlık alemine yerleşmesi için beşerî çabanın varlığı bir zorunluluktur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu çabayı sarfetmek üzere seçkin kullarından olan nebi ve peygamberlere görev vermiştir. Peygamberleri izleyen sadık mü'minlerden oluşan seçkin bir gruba da görev vermiştir. Bu hakikatin yeryüzünde yerleşmesi için görevlendirmiştir bu seçkin insanları...

Çünkü bu hakikat, tüm bu çaba ve acılara, bunca fedakârlık ve zorluklara değer. İman hakikâtinin gönülde yerleşmesi demek, kalbin ilahî nurdan bir aydınlık kapması, bu nurun bir sırdaşı ve ilahî takdirin varlık alemine açılan bir aracı olması demektir. İman hakikati, mücerred bir düşünce veya onay değildir. Çünkü o, insanın kendisinden, dünyasından, semasından ve hatta bu büyük kainattan bile daha büyüktür.

İman hakikatinin, insan hayatında veya bir insanlık cemaatinin hayatında yerleşmesi demek, dünya hayatının ebedi hayatla birleşmesi ve bu ebedî hayatın ufkunda yaşamaya layık bir düzeye gelmesi demektir. Faniliğin ebediyetle, parçanın bütünle ve noksan sınırlının mutlak mükemmellikle birleşmesi demektir. Ve bu her çabanın her zorluk ve fedakârlığın üstünde bir başarıdır. İnsanlığın uzun yaşamında yeryüzünde bir gün veya bir günden az bir süre yerleşse bile büyük bir başarıdır. Çünkü bu şekilde yerleşmiş olması bile, insanlık için bir fenerdir. Diğer nesillerin önünü aydınlatan bir fener...

Gözle görülür, gerçek ve nesiller boyu yolu aydınlatan bir fener... Tekrarlanagelen tarihî pratik şunu göstermiştir ki; insanlık, Allah'a iman hakikatini benimsemekle ulaştığı kemal ufuklarına, başka hiç bir vesileyle ulaşmış değildir, insanlık hayatı; imanî hakikat dışında bir vesileyle bu ufuklara hiç bir zaman ulaşamamıştır. Bu hakikatin yeryüzünde yerleşmesiyle mü'minlerin iktidara geldiği dönemler, insanlık tarihinin doruk seviyede şahid olduğu bir hayat olmuştur. Hatta bu dönemlerdeki hayat, hayal aleminden bile daha büyük bir düş alemi olmuştur. Ama, insanın yaşadığı ve günlük hayatında gördüğü bir düş alemi...

İnsanlığın, iman hakikatinin yerleşmesi dışında başka hiç bir felsefe ve bi-

lim, başka hiç bir sanat ekolu, doktrin ve hayat nizamiyle bu erişilmez doruklara yükselmesi mümkün değildir. Allah'a iman hakikatinin gönül ve hayatlarda, insanların ahlak, düşünce, değer, ölçü ve yargılarında yerleşmesi dışında hiç bir yolla bu seviyeye gelmek mümkün değildir. Bu hakikat, mükemmel bir hayat sisteminin kaynağıdır. İlk peygamberlik görevleri sırasında toplu ve özet niteliğinde bulunan bu hakikat son risalette en mükemmel, en ince ve en detaylı bir niteliğe kavuşmuştur.

Tarihsel vaka; akide hakikatinin Allah katından geldiğini kesinlikle ortaya koymaktadır. Çünkü imanı, hakikatıyla benimseyen insanlık; beşerî hiç bir düşünce ve vesileyle ulaşamayacağı bir doruğa yükselmiştir. İmanî hakikat dışında hiç bir ilim, hiç bir sanat, hiç bir felsefe ve sistemle yükseklere tırmanabilmiş değildir.

Gerçek mü'minler, yönetimden uzaklaştıkları anda, bu ilim ve felsefe hiç bir işe yaramamıştır. Yaramadığı gibi insanlık; yüce değer, ölçü ve insaniyetini bile kaybetmiştir. Değişik hayat alanlarındaki maddi kalkınmasına rağmen; bedensel ve mantıksal kolaylıklara rağmen, psikolojik ve sinirsel hastalıklardan, mutsuzluktan ve düşünsel karmaşadan bir türlü yaka sıyıramamıştır. Mutluluk, huzur ve rahatlığa asla kavuşamamıştır. İmanî hakikatin gölgesinde eriştiği hayat düzeyini bir daha bulamamıştır. Akidenin gölgesinde varlık alemiyle kurduğu esaslı ilişkiyi bir daha asla kuramamıştır. Tadına vardığı insanlık onurunu, bir daha asla tadamamıştır. Evrensel ve insanî varlık gayelerine ilişkin İslâm düşüncesini enikonu incelediğimizde ister istemez bu sonuca varacağız.

Demek ki, imanî hakikatin yerleşmesi uğrunda mü'minlerin sarfettiği bunca çaba ve katlandıkları bunca fedakârlık boşuna değildir. Tüm bunlar, kesinlikle yerindedir. Çünkü bu mücadelenin sonunda yeryüzünde iman hakikati yerleşmiştir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nuruyla aydınlanan ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kudretine bağlanan gönüller var olmuştur. İlâhî sistemin egemen olduğu bir insanlık hayatı kurulmuştur. İnsanın düşüncesi ahlakı ve günlük hayatı; insanın belirli bir tarih döneminde fiilen şahit olduğu doruk noktasına bu hayat düzeninde erişmiştir.

Hz. Nuh, Hz. İbrahim, Hz. Musa, Hz. İsa, Hz. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ve diğer saygın kardeşlerinin davetinden yüz çevirip sapık, batağa batmış ve saptıran yönetimleri benimseyen insanlar gene bulunacaktır. Hakkın davetçilerine değişik türden işkenceler gene uygulanacaktır. Çeşit çeşit sindirme yöntemleri gene bulunacaktır. Tıpkı İbrahim (as)'ın ateşe atıldığı gibi... Tıpkı başka davetçilerin testereyle doğrandığı gibi... Ve tıpkı tarih boyunca peygamber ve nebilerin alay ve eğlenceye alındığı gibi...

Ama her şeye rağmen davet sürmelidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dilediği gibi yoluna devam etmelidir. Tükenmez çaba ve eşsiz fedakârlıkları ha-

keden davet başarısı; küçücük bile olsa, bir tek kalbe bile sığmış olsa, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nuruyla aydınlanan bir başarıdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ruhuyla bağlantısı olan bir başarıdır.

Nuh (as)'dan, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in dönemine kadar devam eden risalet kervanı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın sürekli davete ilişkin iradesini ortaya koymuştur. Büyük iman hakikatine davet etmenin sürekliliğini; bu davetin ve dava zaferinin değerini ortaya koymuştur. Bu başarının asgari ölçüsü, iman hakikatinin bizzat dava adamlarının kalbine yerleşmiş olmasıdır. Ölümle ve hatta ölümden beter durumlarla karşılaşan davetçilerin dönmeden ve yılmadan yollarına devam etmeleri; bu hakikati gönüllerinde yaşatmaları yüzündendir. Dünyanın tüm nimetlerini tepmelerinin, dünyevî cazibeleri aşmalarının ve boyunduruktan kurtulmuş olmalarının nedeni budur. Ve bu, tek başına bile büyük bir kazançtır. Bunca çabadan çok daha büyük bir kazanç...

Hem bizzat davetçiler, hem de böylesine dava adamlarıyla müşerref olup, yücelen insanlık için bir kazançdır, bu. Ve bu, yeryüzünde fesat çıkarıp kan dökecek; ama bunun yanında kendi emek ve çabasıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nuruyla aydınlanabilecek insana –Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emriyle- meleklerin bile secde etmesini gerektiren bir kazançtır.

Çünkü yeryüzünde, tüm noksanlık ve acizliğine rağmen ilâhî takdiri gerçekleştirip ilâhî hayat nizamını kuracak olan da aynı insandır. Erişebileceği ruhî özgürlükle, hayatı hiçe sayıp her tür zorluğu göğüsleyebilecek olan da aynı insandır. İnancı uğrunda ve başka insanların da bu inancı benimsemesi, yücelik ve özgürlüğe kavuşması yolunda göstereceği çaba ve katlanacağı zorluklar hiç şüphesiz hayatta kalmaktan çok daha önemlidir. Çünkü özgürlüğüne böylesine kavuşan bir insan için yorgunluğun, çaba, meşakkat ve zorlukların hiç bir önemi yoktur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* katındaki ağırlığı, yer ve gökyüzünü geride bırakacak imanî hakikatin zaferi yanında, zorluk ve fedâkârlıkların hiç bir önemi yoktur.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, peygamberlik ailesinin tümünü bir tek yolun üzerinde toplamıştır. Bu aile, Rabbinden, ortak bir emir almıştır. Ruh ve kalblerini birbirine bağlayan bir emir... Yol ve davetleri aynıdır ve hepsi de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlıdır. Bundan dolayı bir müslüman, derinliklerde kök salmış gür bir ağacın bir dalı olduğunu iyice bilir.

> *"Sana, senden önceki peygamberlere söylenenden başkası söylenmiyor." (41 Fussilet/43)*

Bu; bir tek vahiy, bir tek risalet ve bir tek akidedir. Beşerden gelen itiraz, yalanlama ve karşılama da aynıdır. Sonra bu davanın bağlantısı, ailesi, acıları, deneyimleri ve nihaî hedefi de aynıdır. Uzun ve bir birine bağlı bir yoldur bu. Program, güç, sabır ve dayanışma isteyen uzun bir yol... Bu hakikattaki, birliktir

söz konusu olan... Hz. Nuh, Hz. İbrahim, Hz. Musa, Hz. İsa, Hz. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ve diğer tüm kardeşlerinin yolundaki davetçileri birbirine bağlayan bir hakikat birliği...

Yolun zorluk ve akabelerini, diken ve engellerini sabırla aşmayı gerektiren bir yücelik, övünme ve üstünlük şuurudur söz konusu olan... Bundan dolayı dava sahibi, yolunda yürürken insanoğlunun en seçkin kimselerini izlediğini bilerek yürür:

> *"Sana, senden önceki peygamberlere söylenenden başkası söylenmiyor."*

Mü'minlerin gönlünü dolduran bu hakikatin meydana getirdiği sarsılmaz etki, gerçekten büyüktür. Kur'an-ı Kerim'in yaptığı budur. Bu büyük hakikati gönüllere yerleştirip yeşertmektir. Nuh (as)'dan, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e kadar tüm peygamberlerin yüklendiği tevhid davası, bir tek ilah'ın katından gelen bir tek davettir. Değişmez bir tek hedefi olan davettir. O da, sapıtmış insanlığı Rabbine yöneltmek, dosdoğru ilahî yola koymak ve onu ilâhî metodla eğitmektir. Risaletlere inanmış tüm mü'minler, kardeştir. Hepsi bir arada bir tek ümmettir. Hepsi de bir tek ilah'a kulluk etmektedirler.

İnsanlık, tüm kuşaklarıyla iki sınıfa ayrılmaktadır:

*Allah'ın hizbini oluşturan mü'minler sınıfı

*Şeytanın hizbini oluşturan kafirler sınıfı

Bu, zaman ve mekanların değişmesiyle değişmeyen bir gerçektir. Her kuşaktaki mü'minler, çağlar boyu uzayıp gelen uzun zincirin bir halkasını oluştururlar. Bu büyük, saygın ve muazzam hakikat; Kur'an-ı Kerim'in onayladığı ve İslâm'ın kendisine dayandığı bir hakikattir:

> *"Hem bize, hem de size indirilene inandık; bizim de sizin de ilahınız bir tek ilahtır ve biz O'na teslim olmuşuzdur, deyiniz." (29 Ankebut/46)*

Bu, insanlararası ilişkileri; soy, ırk ve yurt birliği veya ticarî pazarlar birliğinden çıkarıp, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlayan bir hakikattir. Kur'an-ı Kerim'in Allah*(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağladığı bu ilişkilerin temel dayanağı akidedir. Renk ve ırkların, milliyet ve yurtların potasında eridiği akide... İnsanları Alemlerin Rabbine zaman ve mekan sınırlarını aşarak sıkı sıkıya bağlayan sağlam kulp...

4- Ağır Bir Yükümlülük

İman, verimli ve dinamik bir hakikattir. Gönülde yerleşir yerleşmez, salih amel ve Allah'ın dinine davet şeklinde dışarıya yansıyan bir hakikattir.

İslâmî iman budur. Bu imanın âtıl, hareketsiz ve mü'min kişinin dışında gizlenmiş halde kalması mümkün değildir. Böylesine doğal bir hareket halinde bulunmayan bir iman, sahte veya ölü demektir. Koku vermeyen bir çiçek gibidir.

Allah'ın Dini'ne davetin hareket kaynağı, mü'minin dinine ve şeriatine olan imanıdır. Ve bu imanla, tabiî bir şekilde ortaya çıkması gerekir. Yoksa imandan söz edilemez. İmanın asıl kıymeti de burada yatmaktadır. Çünkü iman, bir hareket ve eylemdir. İlâhî bir davet, inşa ve ümran hareketidir. Yani iman, insanın içinde tıkanıp kalan münzevilik, verimsizlik ve zavallılık hali değildir. Harekete geçmeyen mücerred bir iyi niyetten de ibaret değildir. İman, İslâm'ın tabiatını ortaya koyan bir harekettir. Hayatın içinde büyük bir inşa gücüne dönüşen bir hareket...

Allah'ın Dini'ne davet; imanın vazgeçilmez ve apaçık bir gereğidir. Bakın Kur'an-ı Kerim, dikkat çekiyor:

> *"De ki: Beni, (isyan ettiğim takdirde) hiç bir kimse Allah'ın (azabından) koruyamaz. Ve ben, O'ndan başka hiç bir sığınak da bulamam. (Size tarafıma indirilen) Allah'ın buyruklarını tebliğ etmekten başka hiç bir şey yapamam."* (72 Cin/21-22)

Bu ayet, gönüllere bu işin ciddiyetini yerleştirip, korku veren bir buyruktur. Risalet ve davet işinin ciddiyetini...

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, bu büyük hakikati ilân etmekle emrolunuyor.

> *"Beni, isyan ettiğim takdirde hiç bir kimse Allah'ın (azabından) koruyamaz. Ve ben, O'ndan başka hiç bir sığınak veya himaye de bulamam."*

Tek çarem, bu işi tebliğ edip görevimi yapmaktır! Ne kadar da korkunç, ne kadar da ürkütücü ve ne kadar da ciddi!... Davet; fazladan ve davetçinin arzusuna bırakılmış bir iş değildir. Çünkü o, yerine getirilmesi kaçınılmaz olan kesin ve tavizsiz bir yükümlülüktür. Arkasında Allah'ın bulunduğu bir yükümlülük...

Gene bu dava, insanların iyilik ve hidayetinden elde edilen kişisel bir lezzet değildir. Çünkü o, kaçınılmaz ve tereddüde yer vermez yüce bir iştir. İşte davet, böylesine net ve açık özelliğiyle ortaya konulmalıdır. O, bir yükümlülük ve görevdir. Arkasında; dehşetli bir korkunun, ciddiyetin ve yüceler yücesi büyük kudretin bulunduğu bir görev ve yükümlülük...

Şu halde davetçiler bilsin ki, önlerinde, ağır bir görev vardır. Çünkü onlar, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in tâbileri ve Allah'ın insanlara gönderdiği hüccetleridirler. Bu zor görevden kurtuluş yoktur. İnsanları, ilahî hüccetle sorumlu kılma, insanları Ahiret azabı ve dünya bahtsızlığından kurtarma görevidir, söz konusu olan. Öyleyse tek çare, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in izlediği metodun doğrultusunda tebliğ yapıp bu görevi yerine getirmektir. Risalet, aynı risalettir. İnsanlar da aynı insanlardır. Sapıklıklar, şüphe ve şehvetler gene bulunacaktır. Katı ve söz dinlemez tağutî güçler, gene

bulunacaktır. Davaya karşı koymalarına, insanları güç ve saptırma yollarıyla dinlerinden koparma taktiklerine devam edeceklerdir. Tavır, aynı tavırdır. Engeller, aynı engellerdir. İnsanlar da aynı insanlardır. Ve tüm bunlara rağmen tebliğ zorunludur. Görev yapmak zorunludur. Hem dille tebliğ, hem de amelî tebliğ zorunludur. Davetçilerin, tebliğini yaptıkları davanın canlı birer örnekleri olmalarının yolu budur. Davetin yolunu tıkayan; insanları bâtıl ve kuvvet zoruyla fitneye uğratan engelleri ortadan kaldıracak bir tebliğ gerekir. Aksi takdirde tebliğ yapılmamış ve görev eda edilmemiş olur. Çünkü bu, taşınılması gerekli olan ve kaçışı olmayan bir görevdir.

> *"Ta ki peygamberlerin gelişinden sonra insanların elinde Allah katında (kendilerini savunacak) bir delilleri olmasın." (4 Nisa/165)*

Bu, ağır bir görevdir. Tüm insanlığı dünyevî dalalet ve mutsuzluktan kurtarma görevi ile Ahirette Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın huzurunda onları delilsiz bırakma görevi... Tüm bu sorumlulukları taşımak ya da ateşten kurtulamamak... Bunu küçümsemeye imkân var mı? Beli kıran, mafsalları sarsan ve vücudu titreten bir görevi kim küçümseyebilir ki?

"Müslümanım" diyen bir kimse tebliğ yapıp görevini ifa etmek zorundadır. Yoksa ne dünyada, ne de ahirette kurtuluş vardır. Bir kimse *"müslümanım"* dediği zaman, tebliğ yapmıyor, tebliğ ve ifadenin tüm çeşitlerini uygulamıyorsa; İslâm'a âykırı bir şahidlik yapıyor demektir. Yani İslâm için şahidlik yapacağına İslâm dışı bir şahidlik yapıyor demektir. Oysa ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, İslâm için şahidlik yapmasını istemektedir.

> *"Aynı şekilde sizi, insanlara şahidlik edesiniz, peygamber de size şahidlik etsin diye orta (adil) bir ümmet kıldık." (2 Bakara/143)*

İslâm için şahid olmak; kişinin kendisinden, evinden, ailesinden ve daha sonra aşiretinden başlar. Davet edilen İslâm'ın pratik bir örneği olarak şahitlik yapılır.

Şahitliğin ikinci adımı, ümmeti davet etmektir. İslâm'ı, hayatın tümünde uygulamaya davet etmektir.

Bu şahidliğin son merhalesi ise cihadtır. İnsanları saptıran ve fitneye uğratan tüm beşerî engelleri ortadan kaldırmak için cihad etmektir.

İşte *"şehid"* bu cihadta öldürülen kimseye denir. Çünkü o, dini için şahidlik yaparak Rabbinin huzuruna gitmiştir. İşte şehid, sadece bu kimsedir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinine inanmış müslümandan istenen şey, bu din için şahidlik yapmaktır. Bu dinin kalıcılık hakkını onaylayan ve bu dinin insanlığa vereceği hayrı sağlayan bir şahidlik...

Kendisini, kişiliği, ahlakı, davranışı ve yaşamıyla bu dinin canlı bir örneği haline getirmeyen kimse, şahidlik görevini yapmamış demektir. İnsanların, yüce

bir örnek yaşam olarak göreceği bir şahidlik görevini...

Bu dinin, dünya yüzeyinde bulunan tüm düzen ve örgütlerden çok daha iyi, mükemmel ve daha çok yaşam hakkına sahip olduğunu ispatlayacak bir şahitlik:

"Ey Rabbimiz! Biz indirmiş olduğuna iman edip Peygamber'e uyduk. Sen de bizi, şahidlerle beraber yaz." (3 Al-i İmran/53)

Bu dini; hayatına esas, toplumuna nizam, nefsi ve kavmine, şeriat olarak almayan kimse, istenen şahidliği yapmamıştır. İçinde yaşadığı toplum bu sağlam ve sağlıklı hayat sistemiyle yönetilmedikçe şahidliğini ifa etmemiştir. İslâmî bir toplumun kurulması ve bu toplumda İslâm nizamının uygulanması uğrunda ölümü hayata tercih etmedikçe ve Allah'ın nizamını hayatına uygulamayan toplumlara karşı cihad etmedikçe şahidliğini ifa etmemiştir.

O, bu şahidliğini ifa etmemiştir, İslâmî bir toplumun kurulması ve bu toplumda İslâm nizamının uygulanması uğrunda ölümü hayata tercih etmedikçe ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nizamını hayatına uygulamayan toplumlara karşı cihad etmedikçe şahidliğini ifa etmemiştir. O, bu şahidliğiyle bu dinin; yaşamdan bile üstün ve canlıların önem verdiği her şeyden daha aziz olduğunu ispatlamak durumundadır. Cihadı sonunda öldürülünce kendisine *"şehid"* denmesinin nedeni budur. Bu hakikati iyice anlamak gerekir. Dini uğrunda bu şahidliği yapmayıp ketmeden kimse, günahkâr olmuştur.

"Müslüman" olduğunu söyleyip de İslâm'ın yolunu izlemeyen veya İslâm'ı kişisel planda benimsediği halde dışarıya yayılmasına çalışmayan, rahatını düşünüp kişisel hayatını dinin yaşamasına tercih ederek ilâhî nizamın hayata geçmesi yolunda cihad etmeyen kimse ise görevini eksik yapmıştır. Şahidliğini ihmâl etmekle kalmayarak, bu dine aykırı bir şahitlik yapmıştır. Yani müslüman olduğunu söyleyen kimselerin İslâm'ın lehinde değil, aleyhinde şahitlik yaptıklarını gören kimseleri hak yola girmekten önleyen bir aykırılık...

Gerçekte mü'minlerden olmadığı halde *"mü'min olmak"* iddiasıyla insanları Allah'ın dininden önleyen kimselerin vay haline!..

Bu dinin şahidliğini yapmak bir emanettir. Bu şahidlik, en başta nefiste gerçekleşmelidir. Nefisle cihad yapılmadan bu dinin canlı bir örneği olunamaz. Bu canlı örnekliğin, kişinin bilinç ve davranışlarında gerçekleşmesi şarttır, öyle ki imanın nefiste canlanmış halini gören insanlar; *"Bu iman ne güzeldir; ne temiz ve ne paktır"* diyebilmelidirler.

Taraftarlarının kişiliğini birer ahlak ve kemal abidesi olarak örnekleştiren iman bulununca bu dinin nefiste billurlaşan şahitliğinden muhakkak ki, başka insanlar da etkilenecektir. Bu kadarla da bitmez. "Şahitlik meziyetini" nefsinde yaşatıp üstünlüğünü ispatlayan davetçi, daha sonra insanları da davet etmelidir. İslâm'ın üstünlük ve meziyetlerini ortaya koyup davet ederek şahitliğini

sürdürmelidir. Kendi kişiliğinde imanın şahitliğini yapıp da insanları İslâm'a davet etmeyen bir davetçi, yetersizlik içindedir. Çünkü bu haliyle, davet, tebliğ ve açıklama görevini yapmamış sayılır.

Daha sonra sıra, İslâm nizamını hayata egemen kılmaya yönelik şahitliktedir. Bu dinin gerek mü'minler ve gerekse tüm insanlık için bir hayat nizamı olması yolunda çalışmaktır. Gerek ferdî ve gerekse toplumsal tüm vesilelere başvurarak çalışmak gerekir. Çünkü insanlık hayatında ilâhî nizamın egemen olması, kişisel imandan sonra gelen en büyük emanettir. Bu büyük emanetten ne bir ferd, ne de bir cemaat muaf tutulamaz. Bundan dolayı cihad, -bu esas gereğince- Kıyamet Günü'ne değin sürecektir.

Akide ve şeriat emanetini taşımak; anlayış, kavrayış ve bilgi gerektiren bir şeydir. Bu emaneti, salih amel işlemek suretiyle ruh ve hayat alemlerinde gerçekleştirmek gerekir. Yalnız bu arada hayırsız, umutsuz ve çarpık bir durum söz konusu olabilir. Bu durum, emaneti taşımakla emrolundukları halde taşımayan kimselerle ilgilidir. Bu kimselerin gerçek durumunu ortaya koyan bir hakikattir bu. Büyük büyük kitapları sırtında taşıyıp da yükünün ağırlığından öte bundan bir şey anlamayan eşeğin durumu gibi...

> *"Tevratı uygulamakla emrolundukları halde onu taşımayan (uygulamayan) kimselerin durumu, kitap yükünü taşıyan eşeğin durumu gibidir. Allah'ın ayetlerini yalanlayan bu kimselerin durumu ne de kötü bir durumdur. Allah, zalim kimseleri hidayete erdirmez." (62 Cum'a/5)*

Tevrat'la amel etmekle emrolundukları halde onunla amel etmeyenler... Ve akide emanetini taşımakla emrolundukları halde onu taşımayan herkes... Pek çok kuşağı geride bırakarak bu zamana kadar gelen ve "müslüman" adını taşıdıkları halde müslümanca amel etmeyen herkes... Özellikle de Kur'an'ı ve diğer kitapları okudukları halde içindekilerle amel etmeyenler... Evet bunların tümü, kitap yükünü taşıyan eşekler gibidirler. Bu tip örnekler gerçekten çoktur. Bu bakımdan mesele, taşınan ve incelenen kitapların meselesi değildir. Asıl mesele (dava), kitaptakileri anlayıp uygulama meselesidir.

5- Davetin Metodu

Davetçi, Allah'ın davetçisidir.

> *"Allah'ın (dinine) davetçi olarak." (33 Ahzab/46)*

Yani o, ne bir dünyalığın, ne bir onurun, ne ulusal bir üstünlüğün, ne cahilî bir ırkçılığın, ne ganimetin ve ne de iktidar veya makamın davetçisidir. O, sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın davetçisidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya

ulaştıran değişmez bir yolda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın davetçisi...

> *"Seni (ey Muhammed!) bir şahid, bir müjdeci, bir uyarıcı, Allah'ın (dinine) kendi emriyle bir davetçi ve aydınlatan bir yıldız (ışık) olarak gönderdik." (33 Ahzab/45,46)*

Allah'a davet, kapalılık ve karmaşası olmayan açık ve arık bir davettir.

> *"Rabbine davet et." (28 Kasas/87)*

Bu, bir kavmiyet veya ırkın, toprak veya bayrağın, çıkar veya ganimetin, bir arzu veya şehvet doyumunun daveti değildir. Tüm bunlardan soyutlanarak davete uymak isteyen varsa uysun. İlahî davetle beraber başka bir şey isteyen varsa, bu yola başvurmasın. Davaların galibiyeti, bağlılarının sayısıyla ölçülmez. Dava adamlarını yöneteyim diye, kişisel arzuları gidereyim veya satılıp alınan bir ticarî meta haline getireyim diye davalara sahip olunmaz. Davaların zaferi; halis bir şekilde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmiş ve makam, mevki ve çıkar aramaktan arınmış gönüllerin varlığına bağlıdır. Bir dava adamı, Allah'ın rızasından başka bir şeyi arayıp ummaz.

Sık sık unuttuğumuz şu basit hakikati gözden ırak tutmamız gerekir. İnsanlar, aynı insanlardır. Davet aynı davettir ve kavga da aynı kavgadır.

- Bu kavga (savaş), en başta nefsin içindeki zaaf, noksanlık, hırs ve bencilliğe karşı verilen bir kavgadır. İkinci planda hayatı kasıp kavuran şerre, bâtıla, dalalet ve azgınlığa karşı verilen bir kavgadır. Bu kavgaya her iki cephede de katılmak gerekir. Yeryüzünde müslüman cemaati temsil eden kimselerin her iki cephede de savaşmaları zorunludur. Çünkü Kur'an-ı Kerim'in girdiği, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yaptığı savaş da buydu.

Bu arada hata ve tökezlemeler olacaktır. Yol boyunca zaaf ve noksanlık olacaktır. Ama herşeye rağmen yola devam etmek gerekir. Zaaf ve noksanlığın habercisi olay ve deneyimler baş gösterdikçe buna çare bularak devam etmek gerekir. Gönülleri, Kur'anı Kerim'in çizdiği yöntemlerin çerçevesinde Allah'a yöneltmek gerekir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, dava ve davetçilerin tabiî özelliklerini açıklarken kesin ve vazgeçilmez direktifi vermektedir:

> *"Vadettiklerimizin bir kısmını (hayattayken) sana göstersek de veya (bunları göstermeden) seni öldürsek de, görevin tebliğdir. Hesap almak ise bize aittir." (13 Ra'd/40)*

Allah Dini'nin davetçilerine düşen, davanın yükümlülüklerini taşımaktır. Her aşamanın gerektirdiği yükümlülükleri... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dilediği kadardan fazlasını anlatmakla görevli değillerdir. Bundan dolayı ilâhi takdirin geciktiğini, açık zaferin ve yeryüzü iktidarının uzakta kaldığını gördüklerinde umutsuzluğa kapılıp dağıtamazlar. Çünkü onlar davetçidirler. Sadece davetçi...

Allah Dini'nin davetçileri bunu anlamakla, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya karşı edeplerini takınmış olurlar. Sonuç ve gelecekleri tayin etmek onların görevi değildir, insanların hemen hidayete ermelerini veya mü'min ve kafirler hakkında ilâhî mükafat ve cezanın hemen gerçekleşmesini isteme hakkına sahip değillerdir.

"Çok davet ettik; ama pek az kimse bize uydu. Çok sabrettik; ama Yüce Allah zalimlerden intikam aldığını bize göstermedi" deme hakkına da sahip değillerdir.

Çünkü onların görevi tebliğdir. İnsanlardan dünya veya ahirette hesap almak ise Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aittir. Çünkü bu, kulların işi değil, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın işidir. Öyleyse Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya karşı olması gereken edebi takınmak gerekir. Kulluk görevini sürdürmek gerekir. Dilediğini yapma hakkını sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bırakmak gerekir. Facir tağutların, alaycı müfsitlerin veya dinsiz kafirlerin yeryüzünde imkân sahibi olduklarını, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gazabına uğramadan yaşadıklarını görüp aldanmak mümkündür.

Ne var ki insanlar, acelecidirler. Yolun baş veya ortasını görürler de sonunu görmezler. Çünkü yolun sonu, yol tümüyle katedilmeden görülmez. Helak olmuş eski ümmetlerin acı sonundan başka bir şey görülmez. Ki dillere düşen bu olayları Kur'an-ı Kerim sık sık anlatmaktadır. Bu acı sonlara dikkat çekmektedir ki, yolun sonunu kısacık bireysel hayatlarında göremeyen aldanmış kimseler uyansınlar. Kısacık hayatlarında gördükleriyle yetinerek yolun sonunu gördüğünü sanan bu aldanmış kimselerin uyanması için dikkat çekiyor Kur'an. Evet Kur'an, pek çok yerde bu hakikattan söz etmektedir:

"Onları, günahları yüzünden helak ettik."

Bundan dolayı dava adamı, hidayet mucizeleri ve iman gerekçelerini reddeden söz dinlemez kimselere bakıp da umutsuzluğa düşemez. Bu yüz çevirenlere gönül, emel ve amelini bağlayamaz:

"Sen, Rabbinden sana vahyolunana uy. Ondan başka hiç bir İlah yoktur. Ve müşriklerden yüz çevir." (6 En'am/106)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e yönelik bu hitabı, gerek Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in gerekse her kuşak ve her yerdeki İslâm davetçileri ve Peygamber izleyicilerinin neye önem vermelerini ve nasıl çalışmaları gerektiğini belirlemektedir.

Öyleyse dava adamları, tüm umut ve amellerini davayı dinleyip icabet edenlere bağlamalıdırlar. Çünkü yeni bir yapı oluşturmaya; yani İslâm'a girişlerini sağlayan temel ilkeye (akideye) binaen varlık ispatı yapmaya muhtaç olanlar bu kimselerdir. İslâm akidesinin doğrultusunda bir ahlak ve davranış

sahibi olmaya ve toplumlarının temelini atmaya muhtaç olanlar bu kimselerdir. Tüm bunlar ise, elbette ki çaba ve emek gerektirmektedir.

Karşı tarafta yerlerini alanların cezası ise, davet ve tebliğ yapıldıktan sonra ihmal ve yüz çevirmedir. Hak, kendi özüyle ilerleme kaydettikten sonra ise, muhakkak ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* da kendi kanununu işletir. Hakkı bâtılın üzerine atar. Hak bâtılı yutar ve bâtıl da böylece yok olup gider. Hakka düşen şey, var olmaktır. Sadık öz ve yapısıyla var olduktan sonra, bâtılın işi şüphesiz ki kolaydır ve muhakkak ki ömrü de kısadır. Mü'minler, başkalarından ayrı, kendi aralarında yardımlaşma ve dayanışma içinde bulunan bir bütündürler. Bundan dolayı mü'minler kendilerine bakmalıdırlar. Nefislerini tezkiye ve arındırmakla uğraşmalıdırlar. Kendi cemaatlarına bağlı kalıp onu gözetmelidirler. Kendileri hidayet üzere olduktan sonra başkalarının sapıtmasından sorumlu değiller. Çünkü onlar, başkasından ayrılmış, kendi aralarında dayanışma içinde olan bir ümmettirler. Birbirlerinin velileri olan bir ümmet...

> *"Ey iman edenler! Siz kendinize bakın. Siz hidayet üzere olduktan sonra, sapıtmış kimseler size zarar veremezler. Hepinizin dönüşü Allah'adır. İşlemiş olduğunuz her şeyi O size bildirir." (3 Al-i İmran/105)*

Bu ayet-i kerime, İslâm ümmetinin hem özgün niteliğini, hem de başkalarıyla ilişkilerinin tabiatını belirleyen bir başlangıç ilkesidir.

İslâm ümmeti, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hizbidir. Onların dışında kalan herkes de şeytanın hizbidir. Bundan dolayı kendileriyle başkaları arasında bir velayet veya dayanışma olamaz. Çünkü aralarında bir itikadî ortaklık yoktur. İtikadî ortaklık olmayınca, hedef, yöntem, yükümlülük veya mükâfat ve ceza birliği olamaz.

Ama bu, İslâm ümmetinin insanları hidayete davet sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Çünkü hidayet, onun dini, şeriati ve nizamıdır.

"İslâm ümmeti, Allah'ın huzurunda kendisinden sorumludur. Sapıtmış kimseler kendisine zarar veremez" gerçeğine bakılarak "mümin; davet görevini ihmal da etse kendisinden hesap sorulmaz" denilemez. Çünkü bu ümmet, öncelikle kendi içinde ve ikinci planda tüm yeryüzünde "emr-i bil-maruf, nehy-i an'il-münker" görevini ihmal etmekten sorulacaktır.

"Marufun" (iyiliğin) temeli; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya teslimiyet gösterip O'nun şeriatini hakim kılmaktır. "Münker'in" temeli ise, cahiliyedir; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın egemenlik ve şeriatine tecavüzdür. Cahiliyenin hakimiyeti, tağutun hakimiyeti demektir. "Tağut", ilâhî egemenlik ve hakimiyeti dışında kalan her tür iktidardır. Bu bakımdan yukarıdaki ayet-i kerime, ne müslüman fertten, ne de İslâm ümmetinden şerr, dalalet ve azgınlığa karşı

mücadele ve savaş sorumluluğunu kaldırmaz. Tağutluğun en azgın şekli, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilahlık hakkına tecavüz, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın egemenliğini gasbetmek ve insanları ilahî şeriattan başka bir nizama kul etmektir.

Bu münker ortada kaldıkça, hidayet üzere olmak, ne müslüman ferde, ne de İslâm ümmetine hiç bir fayda sağlamayacaktır. Sünen sahipleri, aşağıdaki hadis-i şerifi rivayet etmektedirler:

"Ebu Bekir *(radıyallahu anh)*, ayağa kalkıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya hamd-u sena ettikten sonra dedi ki:

Ey insanlar siz; *"Ey iman edenler! Siz kendinize bakın. Siz hidayet üzere olduktan sonra sapıtmış kimseler size zarar veremezler"* ayetini okuyadurursunuz.

Ne var ki, siz, bu ayeti, yerli yerinde kullanmıyorsunuz. Ben Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'i şöyle derken duymuştum:

"İnsanlar gördükleri münkeri değiştirmezlerse, Allah'ın hepsini birden cezalandırmasıyla karşı karşıya kalmışlardır."[13]

Birinci halife, kendi zamanındaki bazı insanların bu ayete ilişkin yanlış yorumlarını düzeltmektedir bu sözüyle. Bugünün insanları olarak biz, bu doğru yoruma çok daha muhtacız. Çünkü günümüzde münkeri değiştirme görevi, daha da zorlaşmıştır. Zayıf kimseler, kendilerini cihad ve cihad zorluklarından kurtarmak, savaşın sıkıntı ve acılarından rahatlatmak için bu ayet-i kerimeyi en kolay yoldan yorumlamaya kalkışmaktadırlar.

Ama hayır, vallahi!..Çünkü bu dinin ayakta kalması, çaba gösterip cihad etmeye bağlıdır. Çalışma ve mücadele etmeye bağlıdır. Bu dinin; insanları hakka yöneltecek, insanları kula kulluktan bir tek Allah'ın kulluğuna götürecek, yeryüzünde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilahlığını yerleştirecek, ilahî egemenliği gasbeden tağutları ortadan kaldıracak ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatini ilan edip insanların hayatına uygulayacak müslümanlara ihtiyacı vardır.

Bu cihad, eğer sapıklar, irşad ve aydınlanmaya muhtaç bireylere karşıysa iyilik ve açıklamayla yapılmalıdır. Yok eğer sapıtmışlar, insanların yolunda bekleyip onları hidayetten, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininden ve şeriatin ikamesinden önleyen azgın bir kuvvet durumundaysalar, o zaman da kuvvet yoluyla cihad edilmelidir. İşte mü'minlerden ancak bundan sonra sorumluluk kalkar. Yani sapıtmışlar, hakkettikleri ilâhî cezayı çektikten sonra... Yani tüm insanların Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dönüşüyle ceza ve mükâfatlar tahakkuk ettikten sonra...

"Hepinizin dönüşü Allah'adır. İşlemiş olduğunuz her şeyi O size bildi-

[13] Tirmizi, Nesai, Ebu Davûd, İbni Mace: 2/327.

> *rir."*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu davanın metoduyla ilgili bir hakikati bize bildirmiştir. O da, kalb işinin; hidayet ve dalaletin kul işi olmadığı gerçeğidir. Hidayet ve dalalet, -Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* de dahil olmak üzere- hiç bir kulun işi değildir. Çünkü bu, kalplerin yaratanı olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya mahsus bir iştir. Ondan başkası kalblere hükmedemez ve tasarruf edemez... Kalb üzerindeki egemenlik, sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aittir. Peygamberlerin görevi, sadece tebliğdir. Hidayet ise Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın elindedir. O, dilediğine verir. Hidayete müstahak olduğunu ve hidayet aradığını ezel ilmiyle bildiği dilediğine...

Bu işin, beşeri ihtisas alanından çıkarılmış olması; anlaşılması zorunlu olan bir hakikati ortaya koymaktadır. Müslüman çok iyi biliyor ki, hidayet sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan beklenir. Hidayetin delilleri, sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan alınır, İşte bundan dolayı sapıtmışların aşılmaz inatlarıyla karşılaşan dava adamının göğsü daralmaz. O, davetine devam eder. Allah'ın; kalblerin hidayetine ilişkin iznini ve yardımını bekler:

> *"Onların hidayeti sana ait değildir. Ama Allah, dilediğini hidayete erdirir." (2 Bakara/72)*

Öyleyse ey davetçi! Gönlünü daraltma! Müsamahadan vazgeçme! Sen onlara, muhtaç oldukları hayır ve yardım kapılarını açmaya çalış! Onların durumuysa Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aittir. Çünkü davetçiye düşen görev, sadece tebliğdir. Davetçi, insanların tabiatını değiştiremez ve basiretlerine hükmedemez:

> *"Sen, uzaklaşıp duracaklarsa ölmüş (kalblere) sesini duyuramazsın, sağır olana da (devam) işittiremezsin. Sen, kör kimseleri dalaletlerinden uzaklaştırıp hidayete erdiremezsin. Sen sadece ayetlerimize inanıp da teslim olmuş kimselere sesini duyurabilirsin." (53 Neml/80,81)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, ölmüş kimseleri işte böyle tanıtmaktadır. Onlar ölmüştür; hayatları yok. Sağırdırlar; kulakları yok. Kördürler; yol bulacakları yok. Bu, aslında hayvanca; hatta hayvanınkinden daha düşük ve daha beter bir hayattır. Çünkü hayvan, üzerinde yaratıldığı fıtratıyla yolunu bulur. Bu fıtratın kendisine ihanet etmesi, çok az rastlanan bir olaydır. Kalbleri egemenliğinde tutan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ayetlerini duyduğu halde icabet etmeyen kimse, en derin iniltileri duyacak kulakları olsa bile sağırdır. Varlığın her tarafına yayılmış ilahî delilleri görmeyen kimse, iki gözü olsa bile hayvan gibidir. Canlı kalplere, açık basiret ve sağlıklı bir idrake sahip olanlardır daveti dinleyenler. Çünkü onlar, dinleyip teslim olanlardır. Davet, fıtratlarını uyarır uyarmaz. icabet eden kimselerdir onlar:

"Bu (Kur'an, tüm) İnsanlar için bir beyan, müttakiler için de bir hidayet ve öğüttür." (3 Al-i İmran/138)

Hidayete yönelten bir kelimeyi, hidayete açık olan inanmış bir kalbten başkası kabul etmez. Hikmetli bir öğütten, öğüde doğru deprenip hareket eden muttaki bir kalpten başkası yararlanmaz. İnsanlar, hak ve bâtılı, hidayet ve dalâleti birbirinden ayıracak yetenekte yaratılmışlardır. Bu (temyiz yeteneği) çok az şaşan bir kuraldır.

Hak, uzun uzadıya bir açıklama gerektirmeyecek kadar net ve açıktır. Arzu edilen şey, insanların bu hakka yönelmesi ve hak yolunu seçmeye güç yetirmesidir. Öğüt, şerli nefislere ağır gelen bir şeydir. Çünkü öğüt, bu insanların sınırsız özgürlüklerini kısıtlar. Gene öğüt, müstekbir; ama aslında küçük, nasihati kudretleri açısından bir eksiklik sayan kimselere de ağır gelir. Çünkü küçük ve düşük olan bu kimseler, yardım için uzattığın elinden uzak durmaya çalışırlar. Büyüklüklerini (!) izhar etmiş olmak için uzak dururlar.

Sonuç olarak davetçinin görevi, sadece tebliğ ve anlatmaktır. Her konuda tasarruf sahibi olan ise Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Davetçinin kaçınılmaz görevi, ilâhî emrin doğrultusunda davranmaktır. Adımlarını hızlandırmaya ve -Peygamber bile olsa- Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bir şey teklif etmeye hakkı yoktur. Dalalete batmış kimselerin eksiği, delil ve ispatların bulunmayışı değildir. Çünkü onların asıl acıları, kalblerindeki afet, fıtratlarındaki boşluk ve ruhlarındaki sönüklüktür.

6- Başlangıç Noktası

İnsanların İslâm risaletiyle tanıştıkları ilk gündeki başlangıç noktası neyse, şu andaki -başlangıç noktası da odur. Bu da yeryüzünün herhangi bir bölgesinde hak dini benimseyip, "La ilahe illallah, Muhammedun Resulullah (Allah'dan başka ibadete layık ilah yoktur ve Muhammed Allah'ın Rasulüdür)" şahidliğini getirecek insanların bulunmasıdır. Bu şahitliği getiren kimseler hakimiyet, egemenlik ve teşri hakkını sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait kılarak ilahî nizamı hayata geçirmek zorundadırlar. Bunu yaptıktan sonra ise, tüm insanlığın kurtuluşuna yönelik evrensel İslâmî ilânı yapmaya sıra gelir.

İşte başlangıç noktası budur. Davetçilerin enine boyuna düşünmek zorunda oldukları nokta budur. Yani önce dünyanın bir köşesinde hak dini benimseyip Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ibadet eden kimseler bulunacaktır. Eğer gerçek ubudiyet (kulluk), sadece günlük ibadetlerden ibaret olsaydı, bu ardı arkası kesilmez risalet ve peygamberlere gerek kalmazdı. Peygamberlerin harcadıkları bu yorucu çabalara gerek kalmazdı. Davetçi ve mü'minlerin tarih boyunca uğradıkları bunca acı ve işkencelere gerek kalmazdı. Bu paha biçilmez emek ve çabaların vazgeçilmez gereği, insanlığın kula kulluktan kurtarılıp ortaksız bir tek

Allah'ın kulluğuna yöneltilmesidir.

Her şeyde ve her konuda Allah'ın kulluğuna girmek... Tüm hayatî programlarda Allah'a kul olmak... Yani hem dünya, hem de ahiret hayatlarında... Hem ilahlık ve rablıkta, hem kayyumluk ve hakimiyette, hem teşri kaynağı ve hayat sistemini koymada ve hem de insanların en kapsamlı şekliyle tedeyyün yapacakları (boyun eğip, itaat edecekleri) cihette tevhid; yani tüm bu konularda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı ortaksızca birlemek, tüm risaletlerin temeli olmuştur.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu kadar peygamber göndermesini, dava yolunda bunca çaba harcanmasını, davanın zaferi uğrunda tarih boyunca bunca acı ve işkencelerin göze alınmasını hakkettiren biricik sorun olmuştur bu tevhid... Aslında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bunların hiç birine ihtiyacı yoktur. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, alemlerden müstağnidir.

Ne var ki bu tevhid olmadan beşer hayatının düzelmesi, istikamete girmesi, yücelmesi ve insanca bir hayatın yaşanması mümkün değildir. Çünkü bu tevhidin beşer hayatında her yönüyle sonsuz bir etkisi vardır. Tevhid hakikatinin izini, en başta insanın yapısında görüyoruz. İnsanın özgün varlığı, fıtrî ihtiyacı ve terkibi açısından tevhidi düşüncenin meydana getirdiği esere bakalım. Her şeyi böylesine tam anlamıyla kapsayan tevhid düşüncesi insanî yapıya her yönüyle, her tür arzu, ihtiyaç ve meraklarıyla hitap etmektedir. İnsanı, bir tek tarafa yöneltmektedir bu düşünce... Öyle ki insan, tüm aradıklarını burada buluyor. Bu, insanın her bakımdan yönelebileceği bir kaynaktır. Umut ve korkularının kaynağı...

Gazabından sakınıp rızasını arayacağı bir tek kaynak... Tüm ihtiyaçlarını gideren bir kaynak... Çünkü bu kaynak, her şeyin yaradanı, her şeyin sahip ve müdebbiridir. İnsanın biricik bilgi kaynağı da bu kaynaktır. Çünkü o, düşünce, kavram, ölçü, değer, şeriat ve kanunlarını bu kaynaktan alır. Akla gelebilecek tüm sorulara cevap veren bir kaynaktır bu... Kainat, hayat ve insanla ilgili akla gelebilecek tüm sorulara...

Sonuç olarak bu kaynak; akide ve metod konusunda, yetenek ve bilgi alma, ölüm ve hayat, çaba ve hareket, sıhhat ve rızık, dünya ve ahiret konularının tümünde şuur, davranış, düşünce ve cevap bütünlüğünü sağlayan bölünmez bir kaynaktır. Yani dağınıklık yok, çeşitli yol ve ufuklara yönelmek yok, birbirine ters farklı yollara sapmak yok... Böylesine bir bütünlüğün içinde bulunan insan yapısı, elbette ki en hayırlı duruma dönüşür. Çünkü bu konumuyla o, vahdet durumunu tanımıştır.

Vahdet, her alandaki hakikatin mührüdür. Vahdet, Yaradanın hakikatidir. Bu kainatın, farklı tezahürlerine, şekil ve durumların çeşitliliğine rağmen hakikatini tanımaktır. Vahdet; değişik tür ve cinsleriyle canlıların ve hayatın hakika-

tidir. Vahdet; tüm yön ve yetenekleriyle insanın hakikatidir. Vahdet; insan varlığının gayesini tanımaktır. Vahdet; tüm şekil ve alanlarıyla ibadet etmektir. Kısaca insan, varlık alemindeki hangi hakikatten söz ederse, karşısına bu vahdet çıkacaktır.

İnsanın yapısı, her alanda kendisini gösteren bu hakikatla uyum sağlayınca, gücünün doruk noktasına kavuşur. İçinde yaşadığı bu kainatla ve etkilenip tepki gösterdiği varlık aleminin tüm hakikatleriyle mükemmel bir uyum sağlar. Bu uyumun sayesinde ise eserler inşa eder ve mükemmel bir vazife görür. İlk seçkin müslümanlar bu hakikatin doruğuna ulaştıktan sonra, yeryüzünde Allah'ın izniyle etkisi silinmez izler bıraktılar. İnsanın varlığında ve insanlık tarihinin yapısında derin izler bıraktılar. Bu hakikat bir kere daha bulununca ki Allah'ın izniyle bulunması zorunludur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bir kere daha, çok işler gerçekleştirecektir müslümanların eliyle. Yolda ne kadar engel bulunursa bulunsun gerçekleştirecektir. Çünkü bu hakikatin başlı başına varlığı, direnilmez bir kuvvetin doğması demektir. Evrensel güç kaynağından ve varlık alemini yaratan gücün yönünden gelen kuvvete karşı direnmeye imkan yoktur.

Bu hakikatin önemi, imani düşüncenin tashihinden ibaret değildir. Gerçi bu tashih, başlı başına büyük ve tüm hayata esas olan mükemmel bir gayedir; ama asıl önemi hayata uygulanmasıdır. İmanla geçen bir hayat yaşamaktır. Bu yaşama tadının en yüksek kemal ve uyum derecelerine varmasıdır. İnsan hayatının asıl kıymeti, bu hayat tümüyle ibadete dönüşünce anlaşılır. Küçük veya büyük tüm faaliyetler bu ibadetten veya ibadet bütününden bir parça olunca anlaşılır.

Hayatın bu büyük manasına baktığımızda, tüm faaliyetlerden asıl maksadın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı, ilahlık ve mabudiyette birlemek olduğu görülür. Bu ibadetin gayesi tahakkuk ettikten sonra insan, erişilmez bir kemal ve üstünlüğe kavuşur. İnsanın başka türlü bu makama ulaşması mümkün değildir. Çünkü bu makam, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yükseldiği en yüce makamdır. O, bu makamdan vahy almıştır. Ve bu makam aynı zamanda "isra" olayının makamıdır:

> *"Kur'an'ı, alemleri uyarsın diye kuluna indiren Allah'ın şanı yücedir." (25 Furkan/1)*
>
> *"Kulu (Muhammed'i), kendisine kudret delillerimizi göstermek için Mescidi Haram'dan etrafını bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya geceleyin (melekler vasıtasıyla) götüren Allah münezzehtir." (17 İsra/1)*

Gelelim ibadetteki tevhidin bir başka kıymetine... İbadette tevhid; dindarlık ve itaati bir tek Allah'a ait kılmak demektir. Bunun insan hayatındaki etkisini

anlatmak istiyoruz.

Şurası şüphesizdir ki, insanları beşeri diyanetlerden kurtarıp kula kulluktan çıkaran şey, bir tek Allah'a ibadettir. Bir tek Allah'a karşı tedeyyün yapmaktır (boyun eğip, itaat etmektir). Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ubudiyyet (kulluk yapıp, ibadet etme) olmadan, insanın onur ve üstünlük sahibi olmasına imkan yoktur. Kulun kulluğundan kurtuluş, yani insanın bu özgürlüğe kavuşması, İslam nizamının gölgesinde yaşamanın bir ürünüdür. Çünkü İslâm dışı nizamlarda insanlar, şu veya bu şekliyle birbirlerine itaat edip tapınmaya (kulluk yapıp, ibadet etmeye) mahkumdurlar.

Kula kulluğun pek çok biçimi vardır. İtikadî plandaki kulluktan tutun da, kanun veya günlük merasimler planındaki tüm tapınma (kulluk yapıp, ibadet etme) biçimlerini kapsamaktadır. Bunların her biri başlı başına bir ubudiyyettir. Hepsi de birbirine benzer. Çünkü tüm bu tapınmalarda boyunlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına eğilir. Herhangi bir hayat meselesinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan değil, başkasından emir alınır.

Şurası kesindir ki, insanlar dinsiz (tapınmasız) yaşayamazlar. İnsanların bir diyanete sahip olması kaçınılmaz bir şeydir. Bir tek Allah'a tedeyyün (boyun eğip, itaat) etmeyen kimseler, başka tür bir diyanete girmekle karşı karşıyadırlar. Hayatın değişik alanlarında görülen ilahî olmayan en kötü ubudiyet biçimlerine düşmeye mahkumdurlar. Sınır ve ölçü tanımaz heva ve şehvetlerinin kurbanı olarak bu hallere düşmektedirler. Bundan dolayı da, insan, özelliklerini kaybedip hayvanların derecesine inmektedir:

> *"İnkar edenler, (akıbetlerini düşünmeden) eğlenip hayvanların yediği gibi yiyorlar. Onların varacakları yer ise cehennemdir." (47 Muhammed/12)*

İnsanın başına gelebilecek en büyük zarar, hiç şüphesiz insanlığını kaybedip hayvanların derecesine inmektir. Ve bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ubudiyetin bırakılıp heva ve şehvetlerin boyunduruğuna girildiği zaman, tahakkuk etmesi kaçınılmaz olan bir olaydır.

İnsanlar, kula kulluğun değişik biçimlerine kurban olurlar. Kendi katlarından icat ettikleri, ölçüsüz ve sınırsız kanunların doğrultusunda davranan iktidar adamı ve liderlerin kulluğuna mahkum olarak şerrin batağına düşerler. Keyfi kanun koyanların tek hedefleri sadece kendi çıkarlarını korumaktır. Bu kanun koyucular diktatörler olmuş veya ırk ve sınıf iktidarları olmuşlardır. Değişmez hedefleri, sadece kendi çıkarlarıdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dayanmayan ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriati çerçevesinde bulunmayan beşeri yönetimlerin emrinde yaşayan insanlara bir bakarsak söz konusu gerçek hemen görülür.

Bununla beraber kula kulluğun sınırı, iktidar adamı, liderler ve kanun koyuculara tapınma (kulluk yapıp, ibadet etme) noktasında son bulmaz. Lider ve kanun koyuculara tapınmak, işin gözle görülür belirgin halidir. Ama her şey demek değildir. Çünkü kula kulluğun daha başka şekilleri vardır. Gizli; ama söz konusu halden çok daha etkili, çok daha katı ve güçlü biçimleri vardır.

Örneğin moda ve giyim yapımcılarına tapınma (kulluk yapıp, ibadet etme) sorunu... Kendilerine "uygar" ismini takıp da insanlığın büyük bir kesimi üzerindeki moda egemenliğinden daha büyük bir egemenlik görülmüş mü?

Bir moda ilahının beğendiği kıyafet, giysi, otomobil, mimarî, tablo veya defile biçiminde olsun öyle bir tapınmayı temsil ediyor ki, ne bir cahiliyye erkeği, ne de kadını kendisini mümkün değil bundan kurtaramaz. Bunun dışına; mümkün değil çıkamaz. Eğer bu uygar cahiliyede insanlar modacılara gösterdikleri bağlılığın birazını Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yapsalardı, itaatkâr birer kul olabilirlerdi. Şu halde eğer bu da ubudiyet (tapınma) değilse ubudiyet nedir? Eğer modacıların bu hakimiyet ve rablığı, hakimiyet ve rablık değilse, hakimiyet ve rablık nedir? Şekil ve yapısıyla bağdaşmadığı halde edep yerlerini gösteren elbiseler giyen, gülünç ve alay konusu olacak kadar boya sürünüp maskaralaşan zavallı kadınları zaman zaman görmek mümkündür. Çünkü bu zavallı kadın, moda ve giyim yapımcıları denilen zorba rablerin esiri olmuştur. Sahte ilahların zorlamasıyla böylesine bayağılaşan bu zavallı kadın, itaat ve tapınmaktan başka bir çare bulamıyor. Çünkü etrafındaki toplumun tümü bu ilahlara tapınmaktadır. Eğer tapınma bu değilse nedir? Eğer hakimiyet ve rablık bu değilse nedir?

Bu, sadece bir örnek... İnsanların Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tapınmayı bırakıp kullara tapınmalarıyla karşılaştıkları bir alçalış örneği... Demek ki insan, kula kulluğun ve kulların egemenliğine mahkum olmanın en iğrenç şekli olan diktatör ve siyasi iktidarların itaatinden başka tapınma şekilleriyle de alçalıp bayağılaşmaktadır.

Bu bakımdan ibadet ve itaatteki tevhidin değerini iyice bilmek gerekir. Çünkü insanların ruh, namus ve mallarını koruyabilmeleri bu tevhide bağlıdır. Hangi şekliyle olursa olsun kulla kulluğun bulunduğu ortamda bu değerlerin korunmasına imkan yoktur. İster hakimiyet ve kanun koyma serbestliği, ister gelenek ve göreneklerin, isterse de itikat ve düşüncenin hakimiyeti biçimlerinde olsun kula kulluğun kaçınılmaz sonu budur. İşin hakikati budur.

İşte cahiliyye bu hale sokar insanları. Fıtratlarını bozar. Zevk, düşünce, ölçü ve değerlerini yozlaştırır. Şimdi cahiliyyenin insanlara yaptığı; onları elbiselerinden soymaktan, takva ve hayadan uzaklaştırmaktan başka ne ki? Bu kadarla da kalmayan cahiliyye bu çıplaklığına "ilericilik", "uygarlık" ve "modernizm" adını vermektedir.

Giyinik, iffetli ve özgür müslüman kadınları da "gericiler", "gelenekçiler" ve "köylü kadınlar" diye ayıplamaktadır. Mesh (hayvanlaşmak) işte budur. Fıtrattan uzaklaşmak işte budur. Sonra bugünkü cahiliyye Allah'ın hidayetine yönelenlere ne diyor biliyor musunuz? "Sapıtmışlar..."

Kokuşmuş bataklığa düşen ve cahiliyye çamuruna batan kimselere de arzu ve istekle kucağını açıyor. Sonra bugünkü cahiliyye, vücudunu peşkeş etmeyen genç kızlara; basbayağı yollara, kokuşmuş vücutlara iltifat etmeyen genç erkeklere ne diyor biliyor musunuz?

Evet cahiliye, müslüman gençlerin bu yüceliğine, bu temizlik ve arıklığına da "gericilik", "çağdışılık", "donmuşluk" ve "köylülük" diyor. Ve cahiliyye elindeki tüm basın ve yayın araçlarıyla inanmış insanların üstünlük, temizlik ve arıklıklarını içinde debelenip durduğu çamura ve kokuşmuş bataklığa batırmaya çalışıyor. Cahiliye, hiç şüphesiz aynı cahiliyedir. Değişen tek şey, şekiller ve şartlardır. Bu, gözle görülür bir manzaradır. İnsanları kula kul etme manzarası... İnsanın tüm "insanî meziyetlerini" soyup atan ve onu gelenek ve göreneklere köle eden bir manzara...

İnsanı, hem kendi arzularına, hem de kendi gibi birer insan olanların arzularına köle etmek... Kısaca bugünün müşrik erkek ve kadınları, üzerlerindeki kıyafetleri, yeryüzü rablerinden edinmişlerdir. Moda evleri, desinatörler, güzellik usta ve salonları, perde gerisinde gizlenmiş rabler haline gelmişlerdir. Günümüzün cahiliyye erkek ve kadınları uyanıp da bunları görmezler. Bu rabler, yerlerinde oturup emirler yağdırırlar. Yeryüzünün değişik bölgelerindeki çıplak hayvan sürüleri de hemen bu emirlere itaat ederler. Düşünmeden itaat ederler.

Yılın modası kadının boyuna posuna uymuş mu, uymamış mı, buna bakılmaz. Güzellik öğütleri, kendisine yarar mı, yaramaz mı, buna da bakılmaz. O, bayağılaşmış bir halde sadece itaat eder. Bu rablerin emrine uyar. Yoksa iradesini kaybetmiş diğer hayvan arkadaşları tarafından ayıplanır. Peki kimdir bu moda evlerinin, bu güzellik salonlarının, bu çıplaklık ve açıklık çılgınlığının perde gerisindekiler? Kimdir bu çılgınlığı alevlendiren film, resim, hikaye, roman, dergi ve gazetelerin arkasındakiler? Kimdir bu çoğu kez şerefsizlik ve fuhuş yayan dergi ve romanların gerisindekiler? Evet kimdir tüm bunları perde gerisinden yönetenler?

Bu beynelmilel teşkilatın perde gerisindeki yönetici, yahudidir. İrade yoksunu bu hayvanlara rablık ve sahiplik eden, yahudidir. Bu çılgın ateşin alevini her yerde alevlendirerek hedeflerine ulaşan yahudi...

Çünkü tüm alemi bu ateşin içine atıp eğlendirmek, arkasından da ruhî ve ahlakî değerleri yıkmak ve fıtratı bozarak insanı moda desinatörlerinin, güzellik ve süsleme uzmanlarının ve moda dünyası tarafından beslenen diğer pek çok sanayi dallarının elinde bir oyuncak yapmak; yahudilerin en büyük hedefidir.

Giyim ve kıyafet meselesi, Allah'ın şeriat ve hayat sistemi meselesinden ayrı bir şekilde düşünülemez. Çünkü bu, pek çok nedenden dolayı akide ve şeriatle ilgili bir meseledir. Bunun en başta rububiyetle ilgisi vardır. Bu alanlarda insanlar için kanun koyan makam, gerek ahlakî, gerek iktisadî ve gerekse diğer hayatî yönler açısından büyük bir etkinliğe sahiptir. Ayrıca bunun beşer cinsinde bulunan insanca meziyyetlerle ilgisi vardır. Çünkü beşer cinsindeki insanî meziyyetler, hayvanî meziyyetlerden çok fazladır.

Ahlak ve düşünceleri, insanca zevk ve değerleri yozlaştırıp bozan cahiliye, hayvan gibi çıplak kalmayı "ilericilik" ve "kalkınmışlık" olarak, insanca örtünmeyi ise "gericilik" ve "çağdışılık" olarak kabul etmektedir. İnsanın fıtrat ve meziyyetlerini değiştiren bundan beter bir "mesh" olamaz, öyle cahiliyye adamlarını biliyoruz ki; "Dinin kıyafetle ilgisi ne? Dinin kadın giyimiyle ilgisi ne? Dinin güzelleşmekle ilgisi ne?" demektedirler.

Bu, her zaman ve her yerdeki cahiliyede yaşayan insanların başına bela olan bir "mesh" (insanlıktan çıkış) halidir. Bir ayrıntı meselesi gibi görünen bu dava, aslında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın terazisinde ve İslamın hesabında büyük bir öneme sahiptir. Çünkü bu davanın her şeyden önce "tevhid" ve "şirk" sorunlarıyla ilişkisi vardır. İkinci olarak insan fıtratının ıslahıyla, insanın ahlakı, toplumu ve hayatıyla bağlantısı vardır. Çünkü bu çıplaklık tüm bunları fesada veriyor.

Sağlıklı fıtrat sahibi kimseler, edep yerlerini açmaktan nefret ederler. Edep yerlerini örtüp kapatmak, sağlıklı bir fıtratın gereğidir. Vücutları çıplak yapmaya; nefisleri takvadan, Allah ve insanlardan duyulan hayadan uzaklaştırmaya çalışanlar; dilleriyle, kalemleriyle ve her tür basın-yayın araçlarıyla bu çıplaklığı iğrenç şeytani yöntem ve değişik biçimlerde yerleştirmek isteyenler, hiç şüphesiz insanlığın düşmanlarıdır. İnsanı, fıtrî meziyetlerinden ve insanca özelliklerinden uzaklaştırmak isteyen kimselerdir. İnsanın insanlığını bozanlardır. İnsanın; en büyük düşmanı olan şeytana teslim olmasını isteyenlerdir. Çünkü insanın elbisesini bırakıp edep yerlerini açmasını isteyen şeytandır.

Kısaca bu kimseler, insanlığı çökertmeyi, ahlakı bozup yıkmayı hedefleyen siyonizmin korkunç planlarını uygulayan kimselerdir. Siyonizmin bu çöküşten hedeflediği şey, herkesin insanca direnme gücünü kaybetmiş olarak yahudî imparatorluğuna boyun eğmesidir.

Çıplaklık, hayvanî bir fıtrattır. İnsanlıktan aşağı bir dereceye düşenden başka hiç bir kimse buna meyletmez. "Çıplaklığı" güzel olarak görmek, beşeri zevki kaybetmişliğin bir sonucudur. Afrika'nın ortalarındaki ilkel insanlar çıplak idi. İslam uygarlığı bu bölgelere girer girmez, görülen ilk şey çıplakların giyinmesiydi.

Modern ilerici (!) cahiliyye insanlarına gelince; Onlar, İslâm'ın ilkel

insanları içinden çıkardığı batağa saplanıp batanlardır. Oysa İslam, bataklıktan kurtardığı bu insanları İslamî anlamıyla uygarca bir düzeye; yani insanın meziyetlerini koruyan bir uygarlık düzeyine çıkarmıştır. Günümüz insanlarının savunduğu çıplaklık ise, hastalığın nüksetmesi ve cahiliyyeye tekrar dönüştür.

İtikad ve düşünce alanında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına tapınmak; sonu gelmez evham, efsane ve hurafelerin pençesine düşmektir. Kimi haliyle putperest gerici cahiliyyeleri, kimi haliyle de sıradan gerici insanların kuruntularını temsil etmektedir bu batıl zihniyetler, öyle ki bozuk inanç ve sapık düşüncelerin etkisinde kalan bu ilkel insanlar, mallarını ve hatta zaman zaman da çocuklarını adayıp kurbanlar kesmektedirler. Bu duruma düşen kimseler, hayalî ilahların korkusunu hissederek yaşamaktadırlar. Cin ve ifritlerle ilişkili büyük sihirbazlara bağlı kahin ve türbedarların, esrarlı alemlerden konuşan pirlerin ve dokunulmaz adamların korkusuyla yaşamaktadırlar. Ve daha nice kuruntuların...

İnsanlara korku, ürperti, yakınlık ve umut veren hayaletlerin... Boyun büktüren, emekleri boşa çıkaran ve enerjileri tüketen daha nice batıl inançların... Gelenek ve görenekler konusundaki Allah dışı mabutlara tapınmanın getirdiği yükümlülüklere ilişkin olarak moda ve giyim ilahlarını örnek vermiştik. Bu ilahların yolunda feda edilen pek çok namus ve ahlakî değerlerin yanında harcanan mal ve sarfedilen emekleri anmadan geçmek istemiyoruz.

Orta gelirli bir aile, parfüm, koku, boya, kuaför, her yıl değişen modaya göre alınacak kumaş, modaya uygun ayakkabı, saç ve ayakkabıyla uyumlu zinet eşyası ve kısaca bu uğursuz ilahların istedikleri diğer eşya masrafı olarak, gelir ve emeğinin yarısını ayırmaktadır. Evet, orta gelirli bir aile, gelir ve emeğinin yarısını, modaları sık sık değiştiren bu sahte ilahların havasına katılmak için harcamaktadır. Perde gerisinde ise, söz konusu sahte mabudların dünyasıyla ilgili sanayi dallarında kullanılan büyük sermayelerin sahibi yahudiler bulunmaktadır.

Bugünkü cahiliyyenin ne erkek, ne de kadını bu uğursuz ilahların istediği itaatten; yani emek, mal, namus ve ahlakını feda etmekten kendilerini bir an bile alıkoyamamaktadır. Geriye beşeri kanunlar koyan iktidarlara tapınmanın gerektirdiği yükümlülükler kaldı.

Bir Allah kulunun Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya adadığı hiç bir kurban yoktur ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına tapınanların bundan kat kat daha fazlasını egemen rablerine adamış olmasınlar. Bundan kat kat daha fazla mal, can ve namusları feda etmiş olmasınlar. "Vatan" diye, "millet", "ırk", "sınıf", "üretim" diye ve daha nice isimler altında pek çok put ve rabler türetilmiştir.

Etrafında bandoların çalındığı, üzerlerine bayrakların çekildiği, putperestlerin tereddütsüzce mal ve canlarını feda etmeye çağrıldıkları pek çok put... Mal veya canıyla fedakarlık çağrısını duyan hiç bir putperest, tereddüt bile geçiremez. Çünkü tereddüt geçirmek, ihanet ve utanç demektir. Bu putların arzularıyla namus karşı karşıya mı geldi? Feda edilmesi gereken namustur. Ve bu iş, ayrıca bir şeref diye telakki edilir. Çünkü gerekirse putun uğrunda kan bile dökülmelidir. Çünkü putun etrafını saran borazanlar böyle buyuruyor. Rablıklarını ilan eden diktatörlerin borazanları böyle buyuruyor.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına tapınan kimseler, Allah yolunda yapılacak cihadın gerektirdiği fedakarlıkların aynısına ve hatta daha fazlasına katlanmaktadırlar. Oysa ki Allah yolundaki cihadın gayesi; yeryüzünde sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tapınmayı (kulluk yapıp, ibadet etmeyi), insanların putperestlik ve tağutperestlikten kurtuluşu ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dilediği şekilde insana yaraşır bir üstün hayat yaşamayı sağlamaktır.

Allah yolundaki cihadta başa gelecek acı ve işkencelerden; şehid olmaktan, can, mal ve evladı kaybetmekten korkan kimseler düşünmek zorundadırlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına (yani tağuti güçlere) tapınmanın gerektirdiği malî, nefsî ve ailevî, ayrıca namusî ve ahlakî fedakarlıkların, fi sebilillah cihadın gerektirdiği yükümlülüklerden çok daha fazla olduğunu düşünmek zorundadırlar. Yeryüzü tağutlarını ortadan kaldırmayı hedefleyen Allah yolunda cihad, tağutperestliğin gerektirdiği yükümlülükleri asla istememektedir.

Sonra tağutî tapınma (kulluk yapıp, ibadet etmek), bizatihi bir zillet, bir alçalış ve utançtır. Şunu da bilmek gerekir ki; ibadet ve tapınmayı sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait kılma tevhidiyle kula kulluk ve tapınmayı reddetmek, insanın emek ve gelirinin korunması konusunda büyük bir önem arzeder. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına tapınmayan kimsenin emeği; sahte ilahların keyfi uğruna harcanacağına yeryüzünün imarı, kalkınması ve hayat şartlarının iyileştirilmesi yolunda kullanılır. Ortada sık sık tekrarlanan apaçık bir gerçek vardır. Allah'ın kullarından biri kendisini tağutun tasallutundan kurtarmak istediği anlarda ortaya çıkan bir durum...

İnsanları, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya değil kendi şahsına taptıran tağut, böyle bir durumda çeşitli yollara başvurur. İtaat edilip uyulan bir varlık haline gelebilmek için güç ve enerjilerin tümünü kullanır tağut... Kendisinin durmadan anılması, övgüsünün yapılması ve nimetlerine şükredilmesi için, basit ve sıradan bir kul olduğuna bakmadan şişinip durur. Kendisini büyük göstermek ve büyük ilahlık makamına geçebilmek için şişinir. Bu, sıradan ve basit kul görüntüsünü bir an bile şişirmekten geri durmaz. Büyüklüğüne dair konuşmalar yaptırıp övgü ve destanlar düzdürmesinin nedeni budur. Adının sık sık ve

değişik vesilelerle anılmasını ve bu amaç için değişik türden merasimler düzenlenmesini istemesinin nedeni budur. Bu, sonu gelmez bir iş olarak sürüp gider.

Çünkü bir kul olmak özelliğiyle, unutulmaya, sönükleşmeye ve önemsiz bir hale gelmeye mahkumdur. Kendisini şişirip duran bunca çığırtkan, bunca borazan, bunca bando, övgü ve destanlar olmasa kısa zamanda unutulup tükeneceğini bilir. Bu sonu gelmez işin uğrunda öylesine enerji, işgücü, mal, can ve hatta zaman zaman da namuslar feda ediliyor ki; eğer bunların sadece bir kısmı faydalı üretim ve toprakların ıslahı amacıyla harcansaydı, insanlar hayır ve bolluk içinde yaşarlardı.

Şurası kesindir ki, insanlar tağuta tapınmayı bırakıp Allah'ın kulluğunu benimsemedikçe bunca işgücü, mal, can ve namusların verimli alanlarda kullanılması mümkün olmayacaktır. Bu örnekten açıkça anlaşılıyor ki, insanlığın uğradığı zarar büyüktür. Allah'a tapınmaktan yüz çevirip tağutlara itaat etmesinin sonucu olarak uğradığı işgücü zararı, üretim, onarım ve mal zararları büyük rakamlara ulaşmaktadır. Bunun yanında can ve namusların, insanî değer, ve ahlakın feda edilmesi... Bundan öte zillet, yoksulluk, pislik ve utanç dolu bir hayat... Bu, şartlar ve fedakarlıklar farklı niteliklerde bile olsa, tüm beşerî sistemlerin özelliğidir.

Bu konudaki sözlerimizin özeti şudur: Kur'an-ı Kerim'in "ibadet" diye ifade ettiği hakimiyet, itaat ve tedeyyün meselesi, akidevi bir davadır. Bir iman ve İslâm meselesidir. Evet bu, bir hukuk, siyaset veya nizam meselesi değil, bir itikad meselesidir. Akidenin olup olmaması, imanın var olup olmaması ve İslâm'ın gerçekleşip gerçekleşmemesi meselesidir. Kısaca bu, öncelikle ve en başta gelen bir meseledir. Şeriat, nizam, hüküm ve yönetimlerin; şeriat ve nizamı, kanun ve hükümleri uygulayan iktidarların ifadesi olan pratik hayat sisteminin bir davasıdır bu. Şunu da söylemek gerekir:

İbadet meselesi, günlük merasimlerin davası değildir. Çünkü burada söz konusu olan; bağlılık, tedeyyün (boyun eğip, itaat etme), nizam, şeriat, hukuk, hüküm ve yönetim meselesidir. Tüm bunlar, hayat pratiğinin bir gereğidir. Bundan dolayı bu mesele, bunca peygamber ve asaletlerin gelmesini, bunca acı ve fedakarlıklara katlanılmasını hakketmiştir. Davetçilerin, inatçı cahiliyeye karşı koyup savaşmalarının nedeni de işte budur. Çağımızın insanlığı, cahiliyeye geri dönüş uğraşını vermektedir. Son Peygamber olan Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in kendilerini kurtardığı cahiliyeye...

Bu cahiliyenin değişik biçimleri vardır. Kimisi dinsizliğe ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı inkara dayanmaktadır. Bu, itikadı ve ideolojik bir cahiliyedir. Komünizm cahiliyesinin durumu budur. Kimi cahiliye, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın varlığını çarpıtmaya, günlük ibadetleri, tedeyyünü (boyun eğip, itaat etmeyi), bağlılık ve itaati saptırmaya dayanmaktadır. Buna örnek de hindu ve

diğer putperestlerin, yahudî ve hristiyanların içinde bulundukları cahiliyyedir.

Kimi cahiliyye ise Allah*(Subhanehu ve Tealâ)*'nın varlığını doğru bir şekilde kabul etmekle beraber, "La ilahe illallah, Muhammedun Resulullah (Allah'dan başka ibadete layık ilah yoktur ve Muhammed Allah'ın Rasulüdür)" şahidliğinin gerçek muhtevasını tahrife uğratmaktadır. Bu cahiliyyede günlük ibadetler eda edilir; ama itaat, bağlılık ve tedeyyün konusunda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya şirk koşulur. Buna örnek de, şehadet kelimelerini söyleyip günlük ibadetleri yapmakla yetinerek kendilerine "müslüman" adını veren ve bu halleriyle müslüman olduklarını, İslâmî sıfat ve hakları kazandıklarını sanan kimselerin içinde bulunduğu cahiliyyedir. Çünkü bu kimseler, "şehadet" in anlamını iyice anlamadıkları için teslimiyet ve tedeyyünlerini Allah'tan başkasına yapmaktadırlar. Bu cahiliye biçimlerinin tümü cahiliyedir. Tümü Allah'ı inkar ve tümü Allah'a şirk koşmaktır. Bunların başları sonları ve sonları da başları gibidir.

İnsanlığın içinde yaşadığı bu apaçık vaka bize gösteriyor ki; çağımızın tüm insanlığı, kapsamlı bir cahiliyyeye dönüş yapmıştır. Cahiliyyeye yaptığı bu uğursuz dönüşle başı beladadır. İslâm'ın, kendisini defalarca ve en son Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in eliyle kurtardığı cahiliyyeye...

İşte bu apaçık gerçek bugün, İslâmî diriliş öncülerinin vazgeçilmez görevlerinin ne olduğunu, insanlığın kurtarılmasını sağlayacak temel davanın ve bu davaya başlangıç noktasının tabiî özelliklerini ortaya koymaktadır. İslâm diriliş öncülerinin görevi, insanlığı yeniden İslâm'a davettir. İnsanlığın dönüş yaptığı bu uğursuz cahiliyyeden çıkıp yeniden İslam'a girmesi daveti... İslâm'ın temel muhtevasını belirleyecek bir davetle... Çünkü İslâm; bir tek Allah'ın ilahlığına inanmaktır. Günlük toplu ibadetleri sadece Allah'a yapmaktır. Tüm hayat işlerindeki tedeyyün, bağlılık, itaat ve boyun eğmişliği sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait kılmaktır.

İşte bu muhteva (hep bir arada) bulunmadan, İslâm'a girilmiş sayılmaz, insanlara "müslüman" sıfatı verilmez ve İslam'ın can ve mal konusunda getirip düzenlediği hakların sahibi olunmaz. Söz konusu muhtevalardan birinin bulunmayışı, tümünün bulunmayışı gibidir. Yani bu muhtevalardan birinden uzaklaşmak, insanların İslâm'dan çıkıp cahiliyyeye dönüşü demektir. Küfür veya şirkle karşı karşıya kalmaktır. Çünkü burada Îslâmî bir dönemden sonra gelen yeni cahilî dönemler söz konusudur.

Bundan dolayı bu cahiliyyeyi ortadan kaldırıp insanları bir kere daha Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinine yöneltecek onları kula kulluktan kurtarıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kulluğuna dahil edecek bir İslamî çıkış ve hareketin başlaması zorunludur. İnsanlık hayatının bu uğursuz döneminde cahiliyeyi ortadan kaldırmaya çalışan müslüman kadronun, bu işin ciddiyetini kesin ve net

bir şekilde anlaması zorunluluğu vardır. Çünkü bu kesin, net ve açık tavır bulunmadan İslâm diriliş öncülerinin, insanlık tarihinin bu zor döneminde görevlerini tam anlamıyla ifa etmeleri mümkün değildir.

Cahiliye toplumu karşısında, İslâmi bir toplum zannıyla tereddütlere kapılıp hedefin gerçek tayininin yapılmadığı bir dönemde bu kesin tavra özellikle ihtiyaç vardır. Çünkü mesele bir zan meselesi değildir. İnsanlığın fiilen içinde yaşadığı durum açısından başlangıç noktasının tayin edilemediği bu dönemde, gerçek hedefi çok iyi bir şekilde tesbit etmek gerekir. Zannî değil, gerçek bir hedef tesbiti... Çünkü zanla ortadaki gerçek arasında bulunan fark, gerçekten çok büyüktür. İnsanların, İslâm risaletiyle tanıştıkları ilk günün başlangıç noktası neyse, şimdiki başlangıç noktası da odur. Bu da sırasıyla:

Yeryüzünün bir bölgesinde "La ilahe illallah, Muhammedun Resulullah (Allah'dan başka ibadete layık ilah yoktur ve Muhammed, Allah'ın Rasulüdür)" şahidliğini getirip hak dini benimseyen insanların bulunması... İkinci olarak bu insanların hakimiyet ve kanun koyma açısından sadece Allah'a itaat edip İlahî şeriatı günlük hayatlarına uygulamaları... Bunu da gerçekleştirdikten sonra, İslâm davasını tüm dünyaya ilan etmeleri. Yani insanlığın kurtuluşu için cihad etmeleri.

7- Metod Belirlenmiştir

İslam davetçilerinin Kur'an-ı Kerim'i çok iyi anlamaları zorunludur. Bu, kuşağımızın ve her kuşak davetçilerinin vazgeçilmez bir görevidir. Çünkü Kur'an'ın buyrukları, tarihin belirli bir dönemine mahsus olmayıp tüm kuşakları ve tüm davetçileri kapsamına almaktadır. Onun davetçilere sunduğu metod, bir zaman ve mekanla kayıtlı değildir. Bu bakımdan Kur'an-ı Kerim'in belirlediği yol işaretlerinin önünde durmak zorundayız.

Allah'ın Dini'ne davet, hiç şüphesiz zor ve tehlikelerle dolu bir iştir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakka yardımı muhakkak geleceği halde, zor ve tehlikeli... Çünkü Allah'ın yardımı, Allah'ın ezeli ilim ve hikmeti doğrultusunda takdir ettiği zamanda gelir. Bu, bir gayb işidir. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* dahil, hiç bir kimse bu zamanı bilemez. Davet yolunun zorlukları, iki temel nedenden ileri gelmektedir:

Birincisi; davaya ilk muhatap olan kimselerin yalanlanma ve yüz çevirilmeler ile davaya karşı açılan savaş ve çekilen acılardır.

İkincisi; bir beşer olarak davetçinin, insanların hidayete ermelerini arzulaması. Tanıyıp tadına vardığı, fedakarlığa lâyık üstün hakkın, diğer insanlar tarafından da paylaşılmasını istemesi. Bu arzunun, yalanlanma ve yüz çevirilmeden, savaş ve acılardan ileri gelen meşakkatten aşağı kalır bir tarafı yoktur. İşte Kur'an-ı Kerim'in buyruğu bu arzunun doğurduğu meşakkate de çözüm ge-

tirmektedir. Kur'an şunu ortaya koyuyor:

Bu dini yalanlayan veya bu dinin davetine savaş açan kimseler; çağrıldıkları şeyi hak ve Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* katından gelen sadık bir davetçi olduğunu kesinlikle bilmektedirler. Bunu bildikleri halde icabetten kaçınıp inkarlarında inatla direnmeye devam etmektedirler. Çünkü davayı yalanlayıp yüzçevirmek arzularının bir gereğidir. Şurası kesindir ki hak, kendisini doğrulayan deliliyle gelir. Sağlıklı bir fıtrata ve hastalıklı olmayan bir algılama sistemine sahip olan kimselerin hak çağrıyı cevapsız bırakmaları mümkün değildir.

"(Davete) ancak işiten kimseler cevap verir" (6 En'am/36)

İnkâr edenlere gelince; Hiç şüphesiz onların kalbleri ölmüştür. Onlar ölü; sağır ve dilsiz kimselerdir. Karanlıklarda bulunan kimseler... Hiç şüphesiz Peygamber *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, ölü ve sağır kimselere sesini duyuramazdı.

Ölüleri diriltmek, davetçinin görevi değildir. Çünkü bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın işidir. Meselenin bir yönü budur. Meselenin diğer yönü ise; Allah'ın yardımı yakındır ve muhakkak ki gelecektir. Bu noktada her şey, Allah'ın takdiri ve sünnet'ullah'ın doğrultusunda olup bitmektedir. Sünnet'ullah'ın aceleye ihtiyacı yoktur. Allah'ın kelimelerinin değişmesine de imkân yoktur. Çünkü Allah'ın yardımı, eninde sonunda gelecektir. Belirlenen zamanı gelince mutlaka gerçekleşecektir. Acelesi olmadan ve değişikliğe uğramadan...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, acele etmez. Bir davetçi, peygamber bile olsa yalanlama ve acılarla karşı karşıya kalacaktır. Bundan dolayı dava adamı, kendisini acele etmeden Allah'ın takdirine teslim etmek, acılara karşı yılmadan sabretmek ve akıbette kendisinin kazanacağından hiç bir şekilde kuşkuya kapılmamak zorundadır. Çünkü tüm bunlar, davetçiden istenen şeylerdir. Geciken zafer, belirlenmiş zamanı gelince gerçekleşecektir. Kur'an-ı Kerim, hem Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in, hem de kendisinden sonraki her kuşak davetçisinin görev alanını belirlemiştir.

Bu görev; tebliğdir, yola devam etmektir ve yolun zorluklarını sabırla göğüslemektir. İnsanların hidayet ve dalaleti meselesi ise, değişmez ilahî kanuna bağlı olan bir şeydir. Bu, davetçinin görev ve gücü dışında bir iştir. Sevdiğinin hidayetini isteyen Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in arzusu bile bu kanunu değiştirememiştir. İnatlaşıp, savaşan kimselerden, göğsünün daralması da sünnet'ullah'ı değiştirememiştir. Bu davada, davetçinin şahsiyeti önemli değildir. Onun hesabı da, "hidayet bulanların" sayısına göre değildir. Görevini yaptığı, sabrettiği, bağlılık gösterdiği ve emrolunduğunu dosdoğru uyguladığı oranda hesap görecektir. Bundan sonra insanların işi, insanların Rabbi'ne havale edilir.

"Allah, dilediğini saptırır, dilediğini de dosdoğru yola koyar." (6 En'am/39)

"Eğer Allah dileseydi onları hidayet üzere, bir araya getirirdi." (6 En'am/35)

"Davete, ancak işiten kimseler cevap verir." (6 En'am/36)

Şu halde, bu dinin davetçisi, bu davayı Rabbani tabiatından saptırmak isteyen kimselerin tekliflerine uyamaz. Bu dini, davet ettiği insanların arzu, şehvet ve hevaları doğrultusunda süslü göstermeye çalışamaz. Dünkü müşrikler; anlayacakları türden ve çağlarının gereklerine uygun mucizeler (harikalar) istiyorlardı. Kur'an-ı Kerim, bu durumlarına pek çok yerde değinmektedir:

"Yanıbaşına bir melek indirilseydi ya" dediler". (6 En'am/8)

"Kendilerine bir mucize gelirse mutlaka inanacaklarına dair" olanca güçleriyle yemin ettiler." (6 En'am/109)

"Dediler ki: "Yeryüzünden bize bol su veren bir çeşme akıtmadıkça veya kendin hurma ve üzümden bir bahçeye sahip olup ortasından bir nehir akıtmadıkça, ya da üzerimize - iddia ettiğin gibi- gökten bir parça düşürmedikçe veya Allah ve melekleri gözlerimizle görmemizi sağlamadıkça, yahut altından bir evin olmadıkça veya göğe doğru yükselmedikçe sana asla inanmayacağız. Sonra doğruluğuna şahitlik edecek okuyacağımız bir kitabı da üzerimize indirmedikçe senin göğe yükselmene de asla inanmayacağız." (17 İsra/90-93)

Ama Kur'an-ı Kerim, hem, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, hem de mü'minlerin; tek tek teklif edilen bu ispatla yanaşmalarını yasaklıyordu. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e diyordu ki:

"Eğer onların yüz çevirmesi zoruna gidiyorsa; yeryüzünü delip içine girerek veya bir merdiven dayayıp gökyüzüne çıkarak kendilerine bir mucize getirebileceksen bunu yap. (Yapamadığına göre sabret). Eğer Allah dileseydi, onları hidayet üzere bir araya getirirdi. Salan cahillerden olma. (Davete) ancak işiten kimseler cevap verir, ölülere (kafirlere) gelince, onları Allah diriltir. Sonra onların tümü Allah'a döndürüleceklerdir." (6 En'am/35,36)

"Bize bir mucize gelirse mutlaka iman ederiz" diye olanca güçleriyle yemin eden müşriklerin bu isteğine cevap verilmesini arzulayan mü'minlere de diyordu ki:

"De ki: Mucizeler, Allah'ın katından gelir. Ey mü'minler, mucize geldiği zaman onların iman edeceklerini nereden biliyorsunuz? Onlar, iman etmeyeceklerdir. Kalb ve basiretlerini; mucizenin (ineceği ilk hallerinde imandan çevirteceğimiz gibi şimdi de) iman etmekten

dönderiyor ve onları azgınlıkları içinde şaşırmış bir halde bırakıyoruz." (6 En'am/110,111)

Kur'an'ın bu uyarısından maksat; yalanlayan kafirlerin eksikliğini duydukları tek şeyin hakkı ispatlayan mucize ve delillerin olmadığını mü'minlere öğretmekti. Mü'minlerin, bunu öncelikle, bilmeleri gerekiyordu. Çünkü kafirlerin asıl derdi, işitmemeleri, "ölü" gibi olmaları ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın -hidayet ve dalâlet kanunu doğrultusunda- kendilerine hidayet takdir etmemesiydi.

Sonra davetçilerin şunu da bilmesi gerekir ki; Bu din, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın değişmez sünneti doğrultusunda seyreder. Ve bu din, teklifler yapan insanların arzu ve hevalarına mahkum olmayacak kadar azizdir. Bu da gösteriyor ki Kur'an'ın buyrukları, çok geniş bir alanı ilgilendirmektedir. Yani Kur'anî buyruklar, belirli bir zamana, belirli bir olay veya öneriye mahsus değildir. Zaman değişiyor. İnsanların arzuları, başka başka teklifler yapmayı gerektirebiliyor. Bundan dolayı dava adamları, beşerî heva ve arzuların baskısı altında kalmamak zorundadırlar.

Günümüzdeki bazı İslâm davetçilerinin İslâm akidesini, "doktriner bir teori" biçiminde gösterme çabaları, insanların önerilerine cevap verme arzusundan doğmaktadır. Sıradan ve önemsiz beşerî doktrin teorilerine benzer kağıt üzerinde kalan bir teori... İnsanların sadece belirli bir dönemde ilgilendiği doktrinlere benzer bir teori... Yani bir zaman sonra ayıpları, kusurları ve çelişkileri ortaya çıkan beşer doktrinlerine benzer bir teori... Ama ne olursa olsun bunun etkisi altında kalan bazı İslâm davetçileri İslâm'ı da böyle bir biçimde göstermeye kalkışmaktadırlar. İslâm nizamını, kağıt üzerinde kalan bir sistem tasarısı veya mufassal bir kanunlar manzumesi şeklinde sunmaya çalışmaktadırlar. İslâm ile hiç bir ilgisi olmayan mevcut cahili iktidarlara bu tür tasarılarla çareler aramaktadırlar. Çünkü modern cahiliye insanları; "İslâm, sadece bir inanç olup uygulamadaki hayat nizamıyla hiç bir ilgisi yoktur" diyorlar. Kağıt üzerinde kalan teorilerle uğraşan bu tür davetçiler; cahiliye içinde bulunan; yani Allah'ın şeriatını hakem kılmayıp tağutların hükmüne başvurmaktan kurtulamayan insanlara bir takım kanunî düzenlemeler getirmektedirler. Ne var ki tüm bunlar; bir hal üzere kalmayıp her an değişebilen beşeri düşünceler akımına -İslâm davetinin yöntemleri gelişiyor iddiasıyla- ayak uydurmak bahanesiyle girişilen bayağı bir uğraştır. Hiç bir müslümanın iltifat edemeyeceği bayağı bir uğraş...

Bundan daha beter bir alçalış ise, İslâm'a başka kılıklar giydirmektir. Bir zamanlar rağbet görmüş beşerî doktrinlerle, örneğin sosyalizm, demokrasi ve benzerleri gibi doktrinlerle İslâm'ı vasıflamak... Sonra bu alçaltıcı işle uğraşan kimseler, İslâm'a hizmet (!) ettiklerini bile sanabilmektedirler.

Sosyalizm, beşer yapısı sosyo-ekonomik bir doktrindir. Beşer yapısı olduğu

için de yanlış ve doğruları vardır. Demokrasi de aynı şekilde beşer yapısı -doğrusu ve yanlışı olan- bir hayat veya yönetim düzenidir.

İslâm ise hem itikadî düşünceyi, hem de sosyal, ekonomik, yönetsel ve örgütsel düzenleri kapsayan Allah yapısı bir hayat sistemidir. Noksanlık ve ayıptan münezzeh olan Allah'ın yapısı... Acaba münezzeh olan Allah'ın hayat sistemi için beşer yapısı olan bir doktrinden şefaatçi getiren kimsenin İslâm'daki yeri nedir? Hatta şöyle sormak gerekir:

Şanı yüce olan Allah için, kulların katından şefaatçi getirmek isteyen kimsenin İslâm'daki yeri nedir? Kulların sözünden şefaatçi getirenin yeri nedir? Arap cahiliyesinin en bariz "şirki", veli edinmiş oldukları Allah'ın yarattıklarından bazısını, Allah katında şefaatçi olarak görmeleriydi.

> *"Allah'ı bırakıp başkasını veli (ilah) edinen kimseler; "Bunlara, sadece bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye tapınıyoruz (kulluk yapıp, ibadet ediyoruz)" diyorlar." (39 Zümer/3)*

Bu, bir şirktir. Şimdi acaba kendilerine Allah katında veliler edinmiş oldukları kullardan şefaat istemeyip de, kul yapısı bir doktrin veya sistemi Allah'a şefaatçi kılmak isteyen kimsenin hali nice olur? Bundan daha iğrenç, daha yüz kızartıcı bir şefaat isteme biçimi var mıdır? İslâm başka şeydir, sosyalizm ve demokrasi ise daha başka şeyler... İslâm, Allah'ın hayat nizamıdır. Allah'ın kendisine verdiğinden başka bir ünvan ve sıfatı yoktur. Demokrasi ve sosyalizm ise, beşeri sistemlerdir. Beşer deneyimlerinin ürünüdür. Bundan dolayı İslâm'ı seçenler, bu esas ve özelliğiyle onu seçsinler. Allah Dini'nin davetçisi, -Allah'ın dinine iyilik yapıyorum zannıyla- değişken beşer zevkine uygun revaçtaki kılık ve özendiricilere icabet edemez. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı gereği gibi yüceltmeyip dinlerini ehven gören kimselere sormak istiyoruz:

Eğer siz İslâm'ı; benimsenen iki çağdaş akımdır diye sosyalizm ve demokrasi isimleriyle sunuyorsanız şunu bilmeniz gerekir: Feodalizmi bırakan insanlar tarafından bir zamanların en çok tutulan akımı kapitalizm idi. Konfederasyon milliyetçiliğinin revaçta olduğu, örneğin Bismark ve Matizini dönemlerindeki Almanya ve İtalya'da en çok rağbet gören yönetim şekli mutlakiyet idi. Yarın hangi beşerî sistemin rağbet göreceğini, insan yapısı hangi toplumsal düzen ve yönetim şeklinin revaç bulacağını ise, hiç kimse bilemez. Şimdi sormak gerekir: Yarınki davetçiler olarak siz de İslâm'ı, insanlar tarafından tutulan böyle bir akımın kılığında mı sunacaksınız?...

Şu anda üzerinde düşündüğümüz Kur'an-ı Kerim'in bu (Zümer/3) ve diğer buyrukları söz konusu tavırların tümüne karşı uyarmaktadır. Çünkü Kur'an-ı Kerim, dava adamının diniyle yücelmesini istiyor. Bundan dolayı dava adamı, insanların arzu ve tekliflerine icabet edemez. Bu dini, isim ve ünvanı dışında kalan şeylerle süsleyemez. İslâm dışı yöntem ve sistemlerle insanlara hitap ede-

mez.

Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*, elbette ki alemlere muhtaç değildir. Onun dinine, kendisine ubudiyetin ve başkasının ubudiyetinden kurtulmanın bir gereği olarak icabet etmeyenlere hiç bir ihtiyacı yoktur. Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*'nın, itaatkar veya isyankâr kimselere, de ihtiyacı yoktur. Çünkü bu din Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*'nın insanlar tarafından benimsenmesini istediği özellik ve hayatî dayanaklar açısından olduğu gibi, çalışma yöntemi ve beşer fıtratına hitap etme şekli yönünden de bir aşama yöntemi ve beşer fıtratına hitap etme şekli yönünden de bir asaletin sahibidir.

Bu dini; meziyetleri, hayatî değerleri, hareket metod ve programıyla indiren; insanı yaratan ve insanın gönlünden geçen her şeyi bilen Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*'nın bizzat kendisidir. Görülüyor ki İslâm, tüm yönleriyle bir uygunluk içindedir. İslâm'ın davet metoduyla dava adamının takınacağı tavrın netlik ve açıklığı bu uygunluğun bir uzantısıdır. Dava adamı, bunu bilerek davranmak zorundadır. Hangi durum ve hangi kuşakta olursa olsun akidevî bir hareketle insanlara hitap eden davetçinin bilmek zorunda olduğu bir esastır bu...

8- Ayırıcı Bir Çizgi

Kur'an-ı Kerim, hakkı açıklayıp ortaya koymaktadır. Bundan tek maksat, mü'min ve salih kimselerin yolunu belirlemek değildir. Çünkü Kur'an, bu metoduyla bâtılı da açıklayıp ortaya koymaktadır. Sapık ve mücrimlerin de yolunu belirlemek içindir bu açıklama. Mücrimlerin yolunu belirlemek; mü'minlerin yolunu belirlemenin bir zorunluluğudur. Bu, tıpkı yol ayrımında bulunan ayırıcı bir çizgi gibidir:

> *"(Kur'an) ayetlerini (hakkın izharı) ve mücrimlerin yolunun belirlenmesi için açıklıyoruz." (6 En'am/55)*

Bu, Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*'nın tayin ettiği bir metodtur. Maksat beşerî nefisleri tanıtmaktır. Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*, hak ve hayra ilişkin kesinleşmiş bir inanç oluşturmanın, meselenin diğer yüzünü; yani bâtıl ve şerri tanımayı da gerektirdiğini elbette ki, bilmektedir. Çünkü insanın "şu, tam anlamıyla şer ve bâtıldır, şu da tam anlamıyla hak ve hayırdır" diye kesin bir karara varmasının yolu budur. Şu da var. Hakla ortaya atılmanın güç kaynağı, hak sahibinin elindekinin hak olduğunu bilmesinden ibaret değildir. Çünkü karşıdaki düşmanın; davası uğrunda savaşan bâtıl ehli olduğunu ve bu kimselerin mücrimlerin yolunu izlediğini bilmek de hak sahibine güç verir. Nitekim Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*, her peygambere mücrimlerden bir düşman verdiğini bildirdiği başka bir ayet-i kerimede şöyle buyurmaktadır:

> *"Her peygamber'e mücrimlerden bir düşman da verdik." (25 Furkan/31)*

Bundan da maksat, gerek Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ve gerekse mü'minlerin; mücrim kimselerin düşmanlıklarıyla karşı karşıya olduklarını kuşkuya yer vermez bir kesinlik ve açıklıkta bilmeleridir. Şerrin, mücrimliğin ve küfrün hakla savaşması kaçınılmazdır. İmanın, ıslahın ve hayrın belli olması, bir de mücrimlerin yolunun ortaya çıkması için bu, zorunludur. Bu, Rabbanî ayetlerin açıkça ortaya koyduğu bir hedeftir. Mücrimlerin tutum ve yollarında söz konusu olabilecek herhangi bir şüphe veya karışıklık; mü'minlerin tavır ve yolunda da bir karmaşa ve şüpheye neden olabilir. Çünkü bunlar iki zıt durum ve birbirinden ayrı iki yoldur. Bu bakımdan çizgi ve renklerin iyice ortaya çıkması gerekir.

Şu halde her İslâmî hareketin ilk görevi, mü'min ve mücrimlerin yollarını tayin etmektir. Önce mü'minlerin, daha sonra da mücrimlerin yolunu tayin etmek gerekir. Mü'minlerin ayırıcı özellikleri yanında, mücrimlerin de ayırıcı özelliklerini tanıtmak gerekir. Ayrıca bu tanımların pratik, yani teorik çerçeveyi aşan bir değeri olacaktır. Ta ki İslâm davetçileri ve hareket adamları, etraflarında bulunan mü'minleri de mücrimleri de tanıyabilsinler. Bunun da çaresi, mü'minlerin metod, yol ve alâmetleri yanında, mücrimlerin de yol ve alâmetlerini hiç bir karışıklığa meydan vermeden belirlemektir. Mü'min ve mücrimlerin belli başlı alâmet, özellik ve ünvanlarının birbirine karışmasına meydan vermemektir. Bu tayin ve tanıtma, İslâm'ın Arabistan yarımadasındaki müşriklere hitap ettiği ilk günden itibaren yapılmaya başlamıştı. Öyle ki salih müslümanların yolu, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ve beraberindeki mü'minlerin yoluydu.

Mücrim müşriklerin yolu ise, bu dini kabul etmeyen kimselerin yoluydu. İşte Kur'an-ı Kerim, böylesine bir açıklık ve belirlilik ortamında iniyordu. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, mücrimlerin yolunu da tanıtır nitelikte ayetlerini açıklıyordu.

İslâm'ın şirk, putperestlik, dinsizlik ve değişikliğe uğramış veya beşerî zevklere göre değiştirilmiş semavî kökenli farklı diyanetlere hitap ettiği her ortamda mü'minlerin de, kafir ve müşrik mücrimlerin de yolu belirlenmiştir. Birbirine karışmaya meydan verilmeyecek kadar belirlenmiştir. Ne var ki, gerçek bir İslâmî hareketin -bugün için- karşılaştığı en büyük problem, bunların hiç biri değildir. Çünkü günümüzdeki bu en büyük zorluğun nedeni, bir zamanların İslâm yurdu olan ülkelerde yaşayıp müslümanların soyundan gelen insanların varlığıdır, öyle ki günün birinde üzerinde Allah'ın Dini'nin egemen olup şeriatının uygulandığı bu topraklarda, "müslüman" adını kullanan; ama gerçekte İslâm'dan kopmuş, İslâm'ın hem itikadî, hem de pratik değerlerinden uzaklaşmış bir takım insanların varlığı...

Çünkü İslâm, "La ilahe illallah, Muhammedun Resulullah" şahitliğine dayalı olarak kainatın yaratıcı ve mutasarrıfının ortaksız bir tek Allah olduğuna

inanmaktır. Günlük ibadet ve hayat faaliyetlerini bir tek Allah'a ait kılmaktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka hiç bir kimseden hayat kanunlarının alınamayacağına ve tüm hayat işlerinde ilâhî hükümden başkasına boyun eğilemeyeceğine inanmaktır.

İşte şehadet kelimesinin anlamı budur. "La ilahe illallah"a bu anlamıyla şehadet etmeyen bir kimse, kim olursa olsun; adı, lakabı ve soyu ne olursa olsun, şehadet getirmemiş ve henüz İslâm'a girmemiş demektir. Aynı şekilde üzerinde "La ilahe illallah" şahitliğinin bu anlamıyla egemen olmadığı bir ülke de Allah'ın dinine boyun eğip İslâm dinine girmemiştir. Bu toprakların üstünde yaşayanlar, "müslüman isimler" kullanıp müslümanların soyundan gelse de bu hüküm değişmez. O ülkelerin bir zamanların "Dar'ul-İslâm'ı" olması da bu durumu değiştirmez. Çünkü bu tür insanlar, gerçek anlamıyla şehadet getirmemişlerdir. Çünkü bugün şehadet kelimesinin gerçek anlamına uygun olarak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya itaat eden ülkeler de yoktur.

İşte bugün gerçek bir İslâm hareketinin söz konusu yurt ve insanların içinde karşılaştığı en büyük problem budur. Bir yandan "La ilahe illallah" şehadeti ve İslâm'ın gerçek anlamı, diğer taraftan da şirk ve cahiliyenin gerçek anlamları etrafında var olan karmaşa, karışıklık ve şüpheler, İslâmî hareketin başına gelebilecek değişik türdeki belalardan çok daha büyük bir problem durumundadır. Çünkü bunun sonucu olarak salih mü'minlerin yoluyla, mücrim müşriklerin yolu belirlenmemekle beraber etiket ve ünvanlar karmaşası oluşmakta, isim ve sıfatlar da birbirine karıştırılmaktadır. Kısaca öyle bir boşluk ki bu, yol ayrımı bir türlü tesbit edilememektedir.

İslâm hareketinin düşmanları bu boşluğun farkındadırlar. Meseleyi daha da karıştırmak, bulandırmak ve tereddütler yaymak için durmadan çalışmalarının nedeni budur. Öyle ki, bu ortamda hak kelimeyi söylemek, baş aşağı asılmayı gerektirecek bir töhmet haline gelmiştir. Müslümanları tekfir töhmeti haline gelmiştir. İslâm, küfür konusunda bir hüküm vermek, Allah ve Resulü'nün buyruğuna değil halkın gelenek ve kavramlarına başvurmayı gerektiren bir mesele olmuştur. İşte günümüzün en büyük problemi budur. Her kuşaktaki İslâm davetçilerinin aşmaları gereken ilk engel budur.

Bundan dolayı davete, mü'min ve mücrimlerin yolunu belirlemekle başlamak şarttır. Dava adamı, ayırıcı olan hak kelimeyi söylemek konusunda tavizkâr olamaz. İnsanlara yaranmaya çalışmaz. Bu konuda korkuya kapılmamak, insanların kınamasından çekinmemek ve "Bakın bunlar müslümanları tekfir ediyor" diyen çığırtkanları dinlememek zorundadırlar.

Çünkü İslâm, aldanmış bazı insanların sandığı gibi bulanık bir din değildir. Çünkü İslâm, besbelli ortadadır. Küfür de besbelli ortadadır. İslâm, yukarıda belirttiğimiz anlam ve muhtevasıyla "La ilahe illallah" şehadetini getirmektir.

Bu şehadeti bu anlamıyla getirmeyen ve hayatına buna göre yön vermeyen kimsenin hakkındaki Allah ve Resulü'nün hükmü; küfür, zulüm, fısk ve mücrimliktir.

"Ve ayetleri, mücrimlerin yolunu belirlemek için açıklıyoruz."

Evet dava adamlarının bu engeli aşmaları gerekiyor. Bu belirlenmeye en başta kendilerinin uyması gerekiyor. Bu engel aşılmalı ki; hiç bir şüpheye kapılmadan, bulandırma ve karmaşalardan etkilenmeden tüm enerjilerini Allah'ın Dini yolunda harcayabilsinler. Çünkü tüm güçleriyle çalışmaları; kendilerinin "müslümanlar" olduğuna, yollarında duranların ve insanları Allah'ın Dini'ne girmekten önleyenlerin de "mücrimler" olduğuna kesin bir şekilde inanmış olmalarına bağlıdır."Müşrikler kimlerdir?" Kendimizi bunu açıklamak zorunda hissediyoruz. Müşrik; ilahlık vasfını, hangi konuda olursa olsun Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile beraber başkasına veren kimsedir.

Bu şirk ister itikadı alanda olsun, ister ibadetleri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile beraber başkalarına sunmakta olsun, isterse de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasının hakimiyet ve şeriatini kabullenmekle olsun aynı hükme tâbidir. Buna göre söz konusu ilahlık özelliklerinden sadece birini iddia eden kimseler, müslüman isimlerini taşımış olsalar bile durumları bellidir, öyleyse görevimiz, dinimiz konusunda kesin bir inancın üzerinde olmamızdır. Evet Allah Dini'nin davetçileri bu dar geçiti aşmak ve yol ayrılığına en başta kendileri uymak zorundadırlar.

Bu davanın bir iman ve küfür meselesi olduğuna, kavimleriyle yol ayrımı noktasında bulunduklarına; yani kendileriyle kavimlerinin ayrı ayrı millet ve dinler üzerinde bulunduklarına inanmadan yolun zorluklarına katlanmaları mümkün değildir.

" (Kur'an'ın) ayetlerini (hakkın izharı) ve mücrimlerin yolunun belirlenmesi için açıklıyoruz."

Ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, elbette ki doğru söylemiştir.

9- Davetin Temel İlkesi

İnsanları yeniden İslâm'a davet ederken, öncelikle akidenin benimsenmesinden işe başlamak gerekir. Davet edilen kimseler müslüman olduklarını iddia etseler bile, nüfus cüzdanlarında "müslüman" oldukları yazılsa bile işe başlangıç noktası bu olmalıdır. Davetçilerin bunu çok iyi bilmesi gerekir. Bunu yaparken de en başta İslâm'ın; akideyi, yani gerçek anlamıyla "La ilahe illallah (Allah'dan başka ibadete layık ilah yoktur)" şehadetini kabullenmekten ibaret olduğunu anlatmak zorundadırlar.

Şehadet kelimesinin gerçek anlamı; hakimiyetin her konuda Allah *(Subha-*

nehu ve Tealâ)'ya ait kılınmasıdır.

Bu inancın, kalbte, duygularda, pratik hayatta ve yönetimde gerçekleşmesi demektir. İslâm davetinin temel ilkesi bu olmak zorundadır. Çünkü ilk İslâm davetinin temel çıkış noktası da bu olmuştur. Mekke'de inen Kur'an'ın onüç sene boyunca üzerinde durduğu nokta buydu. İşte İslâm nizamını toplumsal hayatında uygulayacak kimseler, bu dini bu köklü özelliğiyle kabullenen topluluğun insanlarıdır. Çünkü bu topluluk, hayatını bu ilkeye göre düzenleyeceğine ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasını hayatına hakim kılmayacağına dair kendi kendisine söz vermiştir.

Yani İslâm toplumunu (devletini) kuracak olan, bu topluluktur. İslâm nizamının esaslarını uygulama sırası, İslâm toplumunun kurulmasından sonra gelir. Pratik günlük hayatın gerektirdiği kanunî düzenlemeler, İslâm nizamının genel ilkeleri dışına çıkamaz. İşte pratik değeri olan İslâmî hayat sisteminin kurulması yolunda atılacak adımların doğru sıralaması budur. Bu dinin tabiatını, şaşmaz Rabbanî metodunun özelliğini bilmeyen, yani insanların karakterini, hayat ihtiyaçlarını ve her şeyi bilen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir hikmetine dayalı Rabbanî hayat sisteminin özelliğini düşünemeyen bazı samimi; ama aceleci kimseler; gerek İslâm nizamının esaslarını ve gerekse bir takım hukuki düzenlemeleri peşinen sunmanın, bu dini halka sevdirip davet yolunu kolaylaştıracağına inanıyorlar. Ne var ki bu, aceleciliğin doğurduğu bir zandan başka bir şey değildir.

Çünkü meselenin başı, nefislerin samimiyetle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya teslim olmasıdır. Ubudiyetin (kulluğun) sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yapılmasıdır. Bunun da tek yolu, Allah'ın Şeriatı'nı kabullenip diğer tüm şeriatleri reddetmektir. Bunun ilke olarak benimsenmesi şarttır. Şeriatin tafsilatını sunmadan önce bu ilkenin benimsenmesi lazımdır. Çünkü şer'î tafsilatlara olan rağbet; ihlaslı bir ubudiyyetin sonucudur.

Yaratıkların egemenliğinden kurtulup bir tek Allah'a ubudiyet yapmaktır, meselenin başlangıcı... Halkın öncelikle buna rağbet etmesi gerekir. Yoksa mesele, sunulan ilahî şeriatın şu veya bu yönüyle elde mevcut bulunan kanunlardan daha iyi olduğu meselesi değildir. Allah'ın hayat nizamı, elbette ki, hayrın kendisidir. Çünkü o, Allah'ın Şeriatı'dır. Kul yapısı kanunların, ilahî şeriat gibi olması hiç bir zaman düşünülemez. Ne var ki bu mesele, davetin temel ilkesi değildir. Bu davetin temeli, Allah'ın Şeriatı'nı kabullenmektir. Kul yapısı tüm kanunları reddedip Allah'ın Şeriatı'nı kabullenmektir. Zaten İslâm da budur. Bunun dışında İslâm'ın bir muhtevası yoktur.

İslâm'a arzu duyan kimse, meseleyi halletmiş demektir. Artık bundan sonra "İslâm nizamı şu yönüyle güzeldir, bu yönüyle üstündür" diye bir rağbete ihtiyacı yoktur; Bu, imanın besbelli olan gereklerinden biridir. Kur'an-ı Kerim,

insanın fıtratına hitap etmektedir. İnsanın varlığında ve etrafındaki kainatta bulunan delil ve mesajlarla hitap etmektedir. İnsan fıtratını tortulardan, fıtri algılama sistemini de tembellik ve yararsızlıktan kurtaran Kur'an-ı Kerim, fıtratın tüm kapılarını, etkileyici mesajlara açmaktadır. Bu mesajlara cevap vermeye yarar bir hale getirmektedir. Şu halde akidevî kuruluş aşamasının; zaman alması, bu konudaki adımların dikkat ve özenle, yavaş ve sağlamca atılması gerekmektedir.

Aynı şekilde akidevî kuruluş aşaması, akidenin nazarî incelenmesinden uzak olmak zorundadır. Çünkü bu aşama, akideyi canlı olarak yaşama aşamasıdır. Gerek bu akideye sahip kimselerin gönlünde, gerek akidenin kökleşmesi oranında gelişen örgütsel kuruluşta gerek cahiliyeye karşı verilen savaş ve hareket ortamında ve gerekse pratik hayatın içinde canlı olarak yaşamak ve yaşatmak aşamasıdır. Öyle ki akide, hareket ve mücadelenin içinde tüm canlılığıyla yaşayıp kökleşmelidir. Akidenin; zihinsel incelemeye, yani kültürel bir bilgiye yarayan mücerred bir "nazariye" biçiminde kalması, korkunç bir hata ve tehlike demektir.

Kur'an-ı Kerim'in onüç sene boyunca akidevî yapı üzerinde durmasının nedeni; ilk defa iniyor oluşu değildi. Asla bu değildi. Eğer Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* dileseydi Kur'an-ı Kerim'in tümünü defaten bir kerede indirirdi. Böylece mü'minler bunu, on üç sene durmadan okur, inceler ve İslâmî nazariyyeyi iyice kavrarlardı. Yahut bu işi daha az veya daha çok bir sürede yapabilirlerdi.

Ne var ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bunu değil, başka bir şey istiyordu. Belirgin ve eşi bulunmaz bir metod koymayı istiyordu. Cemaat, hareket ve akidenin bir arada ve aynı zamanda oluşmasını istiyordu. Cemaat ve hareketi akideyle, akideyi de cemaat ve hareketle oluşturmak istiyordu. Akidenin, cemaata fiili bir pratik olmasını, cemaatin fiili hareket kaynağının da akide olmasını istiyordu.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, nefis ve cemaatların bir gün-bir gecede oluşamayacağını elbette ki biliyordu. Şu halde akidevî kuruluşun, nefis ve cemaatin kuruluşuyla aynı anda gerçekleşmesi şarttı. Öyle ki akidevî yapı olgunluğuna eriştiği zaman, bunun canlı ve pratik görüntüsünün cemaat olması lazımdı. İslâm Dini'nin tabiatı budur. Bu tabiatı bilmek zorundayız. Bu tabiat; beşeri teorilerin baskısına yenilmiş aceleci insanların arzularına uydurulup değiştirilemez, ilk İslâm ümmeti, İslâm'ın bu özelliği korunarak varlık âlemine çıkmıştır. Bu ümmeti, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilk defa oluşturduğu gibi varlık alemine çıkarmanın değişmez yolu da budur. Bu ümmetin bir kere daha varlık alemine çıkması isteniyorsa izlenecek yol budur.

Bu bakımdan hareketli ve gelişken bir ortamda bulunması gereken canlı İslâm akidesini, kültürel bilgi ve araştırmaya yarayan mücerred bir nazariyyeye

dönüştürme çabalarının hata ve tehlikesini görmek zorundayız. İslâm akidesi, yıkılmaya mahkum beşeri nazariyelere İslâmi bir nazariye ile karşı koyayım diye bir kültürel metâ haline getirilemez. Çünkü bu akidenin canlı gönüllerde, pratik bir yönetimde ve etraftaki cahiliyeye karşı koyan hareketin içinde yaşatılması gerekiyor. Cahiliye ortamından çekilip alınan taraftarlarının gönlündeki cahilî tortuları temizleyen bir hareket olarak da yaşatılması gerekiyor.

Bu özelliğe sahip bir akideyse; gönül, akıl ve hayatta öylesine büyük, derin ve geniş bir yer işgal eder ki, bunun nazariyye ve nazarî derslerle kıyaslanmasına imkan yoktur. Ama her şey, bundan da ibaret değildir. İslâm'ın ilâhlığa, evrensel varlığa, insan ve hayata bakışı; mükemmel ve kapsamlı bir düşüncenin ifadesidir. Bu kapsayıcılık ve mükemmelliği yanında gerçekçi bir düşüncedir aynı zamanda... Bu özelliğinden dolayı da kültürel ve zihinsel bir düşünceden ibaret kalmayı istemez. Çünkü bu, onun tabiat ve gayesine aykırı bir şeydir. Bu bakımdan akidenin insanlar tarafından yaşanması, canlı bir örgüt ve pratik bir hareket içinde temsil edilmesi zorunludur.

Akidevî kuruluşun yolu; insanların içinde canlı bir örgüt ve pratik bir hareket ortamında gelişmeyi zorunlu kılar. Çünkü pratik yön tamamlanmadan teorik yön tamamlanamaz. Her iki yön bir arada bulunup tamamlanır. Çünkü bu akide teorik yönünden kopmadan canlı bir pratiğe dönüşmüş olmayı gerektirmektedir. Buna göre hareket ortamı ve pratik gelişmeyi geride bırakacak her tür gelişme hatalı ve tehlikelidir. Bu dinin tabiatına, gayesine ve özgün kuruluş metoduna ters bir şeydir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* buyuruyor ki:

"Kur'an'ı, insanlara mühlet vererek okuman için bölüm bölüm yaptık. Ve onu (olaylara göre gerektikçe) indirdik." (17 İsra/106)

Demek ki bu "bölüm bölüm" indirmede, "mühlet ve anlaşılma imkanını vererek" indirme kastolunmuştur. Maksat, kuruluşun tamamlanmasıdır. "Kültürel bir nazariyye" biçiminde değil, "canlı bir örgütleme" biçimindeki akideden oluşan kuruluşun tamamlanması...

Bu dinin sahipleri şunu bilsin ki; Bu din nasıl Rabbanî bir din ise, onun çalışma metodu da öylece Rabbanîdir. Tabiatına tıpa tıp uyan bir metod... Bu bakımdan bu dinin hakikatini, onun çalışma metodundan ayırmaya imkân yoktur. Şunu da bilmek gerekir: Bu din, hem itikadî düşünce yapısını ve bu düşünceye dayalı günlük pratik hayatı değiştirmek, hem de itikadı düşünceye dayanak olan fikir ve hareket metodunu değiştirmek için gelmiştir.

Çünkü o, yeni bir akide ve bu akideye dayalı yeni bir ümmet oluşturmak için mevcut vakayı değiştirecektir. Kendisine has bir düşünce metodunu oluşturmak için değiştirecektir. Çünkü bu özgün düşünce metodu olmadan, iti-

kadî bakış açısını ve pratik değeri olan yeni bir vakayı oluşturmaya imkân yoktur. Görülüyor ki, İslâm'ın kendisine has düşünce metoduyla, itikadî düşünce ve canlı yapısını birbirinden ayırmak mümkün değildir. Çünkü bunların tümü, bir tek huzmeden ibarettir. İslâm'ın çalışma metodunu böylece öğrendikten sonra şunu da bilmeliyiz ki: bu, değişmez ve köklü bir metoddur. Bu, ilk müslüman cemaatin kuruluş zamanına mahsus, belirli bir aşamanın, şart ve ortamların metodu değildir. Çünkü bu, İslâm'ın kuruluşuna dayanak olan vazgeçilmez bir metodtur.

İslâm'ın görevi, sadece insanların akide ve hayatlarını değiştirmekten ibaret değildir. İnsanların düşünce metodlarını, dünya görüşünü ve realiteye yaklaşım yöntemlerini değiştirmek de görev alanına girmektedir. Çünkü İslâm, tabiatının tümü açısından çökmeye mahkum güdük beşeri sistemlerden ayrılan bir hayat sistemidir. Rabbanî düşünce metoduna sarılmadan, Rabbanî bir hayata ve Rabbanî bir dünya görüşüne kavuşmamıza imkan yoktur. Bunu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* böyle istemiştir. Çünkü başka türlü düşüncelerin ve pratik günlük hayatın rayına oturması mümkün değildir.

İslâm'ı, Rabbanî yapı ve düşünce metodu özelliğinden çıkarıp beşeri düşünce yöntemlerine bağımlı kılmayı istemek, Rabbanî metodun beşerî metodlardan daha aşağı kaldığına inanmak demektir. Rabbanî hayat sistemini, (eksiği varmış gibi) beşerî sistemlerin düşünce ve hareket düzeyine getirmeye çalışmaktır ki bu, öldürücü bir hezimetten başka bir şey değildir. Tehlikeli bir işe girişmekten başka bir şey değildir.

Rabbanî sistemin görevi, biz İslâm davetçilerine, beynimizi cahili düşünce yöntemlerinin tortularından uzaklaştıracak yeni ve özgün bir düşünce metodunu vermektir. Çünkü yeryüzünde egemen olan cahilî düşünce yöntemleri, aklımızı bulandırıp kültürümüzü etkilemektedir. Bundan dolayı eğer biz bu dine, özelliğiyle bağdaşmayan egemen cahilî düşünce yöntemleriyle yaklaşırsak, onun asıl görevini iptal etmiş oluruz. İnsanlık için yapacağı görevi iptal etmiş ve kendimizi çağımızın egemen cahilî düzenlerinin baskısından, aklımızı da bu tür cahilî düşüncelerin etkisinden kurtarma fırsatından mahrum bırakmış oluruz. Mesele, bu açıdan tehlikelidir. Bundan ileri gelecek zarar da öldürücüdür.

İslâmî kuruluşun düşünce ve hareket metodu; İtikadî düşünce ve hayat nizamı metodundan daha az önemli değildir. Bu iki konuyu birbirinden ayırmaya imkân yoktur. İslâm düşünce ve hayat nizamını sözlü olarak sunmak istediğimizde şunu unutmamalıyız ki, (uygulaması olmayan) bu sözlerin yeryüzünde hareket ve realite halindeki bir İslâm doğurmasına imkân yoktur.

Hatta şunu da unutmamak gerekir ki İslâm'ı bu şekilde sunmamızdan yararlanacak olanlar, fiilen İslâmî hareketle meşgul olan kimselerdir. Bundan da sağlanacak azamî yarar, kendi hareketleri esnasında fiilen vardıkları noktada

tıkanıp kalmaktır. O halleriyle karşılıklı etkileşim göstermekten ileriye gidememektir.

Şunu bir kere daha söyleyelim ki; itikadî düşüncenin, hareket halindeki bir kadro tarafından hemen uygulanması gerekir. Bu hareket kadrosunun, itikadî düşünceye tercüman ve canlı bir örnek olması da gerekir aynı zamanda. Bir kere daha söyleyelim:

Söz konusu olan, Rabbanî İslâm'ın tabiî metodudur, İnsan fıtratına en çok uyan, en çok etkili olan; en yüce ve en sağlam metod budur. Kalıplaşmış nazariyelerden ve bu nazariyyelerin zihinsel ve donuk biçimlerde sunulmasından etkilenmeyen beşer fıtratının en çok etkilendiği ve en çok uyum sağladığı metod, Rabbanî metodtur. Çünkü fiilen hareket alanına katılmayan ve İslâm nazarî kavramının adım adım canlı örneği haline gelemeyen insanlara Rabbanî metod dışında bir şeyle yaklaşmanın hiç bir yararı yoktur. Nazariyye konusunda doğru olan bu tesbit, nizam esaslarını bu şekilde sunmak konusunda da doğrudur. Çünkü metodu kabullenmeyen insanların, akidenin pratikteki hali olan nizam esaslarını ve bu nizamın ayrıntılı kanunlarını benimsemeleri beklenemez.

Etrafımızı saran cahiliye bazı samimi İslâm davetçilerini sinirsel baskı altında tutarak, İslâmî metod adımlarını hızlandırmalarına neden olduğu gibi, zaman zaman sorduğu sorularla onları zor durumlara da düşürmektedir, örneğin soruyor:

"Davet ettiğiniz nizamın ayrıntıları nelerdir? Bunu uygulamak için ne gibi inceleme ve araştırmalar hazırladınız? Ne gibi tasarılarınız vardır?"

Bu soruları soran cahiliyenin amacı, davetçilerin adımlarını hızlandırıp onları metodlarından uzaklaştırmaktır, öyle yapıyor ki davetçiler, akidevî kuruluş aşamasını atlasınlar. Maksat; nazariyyesi hareket ortamında biçimlenen, hayat nizamı hareketle ortaya çıkan ve yasal düzenlemeleri İslâmî bir hayatın gerçek problemleri doğrultusunda belirlenen Rabbanî metodtan uzaklaştırmaktır davetçileri...

Bu bakımdan dava adamlarının görevi, bu tür taktikleri boşa çıkarmaktır, hareket ve dinlerine yabancı olan metodların empozesini reddetmektir. İnanmayan kimselerin oyuncağı haline düşmemektir. Zora koşma planlarını ortaya çıkarıp dava yolunda yürümektir. Bu dinin hareket metoduna uygun olarak hareket etmektir. Çünkü bu, İslâm'ın gizli gücüdür. Çünkü davetçilerin güç kaynağı da budur.

İslâm'da metod, hakikatle eş değer bir şeydir. Hakikatla metod, birbirinden ayrılmaz. İslâm'a yabancı bir metodla, İslâm'ın zafere gitmesine imkan yoktur. Batı kökenli yabancı metodlarla beşerî düzenlerin gerçekleşmesi mümkündür; ama bizim Rabbanî hayat nizamımızın gerçekleşmesine imkân yoktur. Şu halde

metoda bağlılık, bazı insanların zannettiği gibi yalnız ilk İslâm hareketinde değil tüm İslâmî hareketlerde bir zorunluluktur. Tıpkı akideye bağlılık gibi ve tıpkı nizama bağlılık gibi...

10- Davetin Maslahatı

Hamaset duygularına veya davanın zafer ve yayılmasına duyulan arzulara kapılan davetçiler; şu insan veya bu unsurları kazanayım diye davadan taviz verme yoluna gitmektedirler. Özellikle, peygamberlerden sonra gelen davetçilerin verdikleri bu tavizler ise, davanın vazgeçilmez gereklerindendir. Bu tür tavizlerin, davanın aslından olmadığını zanneden bu tip davetçilerin ilk hedefleri, söz konusu insanlara yaklaşabilmektir. Onları davadan nefret ettirmemek ve düşmanlıklarını kazanmamaktır.

Gene bu davetçiler aynı noktadan hareketle, davetin duyarlı ölçüsüyle hiç bağdaşmayan ve dosdoğru davet metoduyla hiç uyuşmayan araç ve yöntemlere de başvurmaktadır. Davanın zafer ve yayılmasına duydukları aşırı hırstır kendilerini bu hale getiren... Davaya maslahat (avantaj) sağlayayım diye bu duyguya kapılmaktadırlar. Oysa ki davanın gerçek maslahatı, müstakim çizgiden ayrılmamaktır.

Ne az, ne de çok saptırılmadan bu istikameti korumaktır. Sonuç ise, gayba kalmış bir şeydir. Bunu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka hiç bir kimse bilemez. Bundan dolayı dava adamı, bu tür sonuç hesaplarına girişemez. Çünkü davetçinin görevi; davanın duyarlı, net ve açık yolunu izlemek ve bu istikametin sonucunu ise Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya havale etmektir. Sonra bu sonucun hayırlı olacağı da muhakkaktır. Bakın Kur'an-ı Kerim, uyarıyor!. Davaya nüfuz edeyim diye tetikte bekleyen şeytanın vesvese ve arzularına karşı uyarıyor davetçileri:

> *"Senden önce gönderdiğimiz hiç bir resul ve peygamber yoktur ki, okuduğu bir şeye şeytan karışmak istemiş olmasın. Ama Allah, şeytan'ın karıştırdığı bu (vesveseyi) gidererek, ayetlerini tahkim eder. Allah, alim ve hakimdir. Ta ki Allah, şeytanın saldığı bu vesveseyi; kalblerinde hastalık bulunan ve kalbi katı olan kimseler için bir imtihan yapsın. Zalimler, muhakkak ki (haktan) uzak bir muhalefet içindedirler. Bir de bu, kendilerine ilim verilen kimselerin (Kur'an'ın) Rab'lerinden gelen bir hak olduğunu bilerek ona inanmaları ve bununla gönül huzuruna kavuşmaları içindir. Allah, hiç şüphesiz inanan kimseleri dosdoğru yola eriştirir." (22 Hac/52-54)*

Görülüyor ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, resul ve peygamberlerini koruyarak şeytanların; beşerin fıtrî rağbetleri yoluyla davaya karışmasını önlemiştir. Bundan dolayı masumiyet vasfı bulunmayan diğer davetçilerin çok dikkatli

olmaları zorunludur. Çünkü işin bu yönü sonsuz dikkat ve uyarı istemektedir. "Davanın zaferi" veya "dava maslahat" ına ilişkin olarak duyulan arzuyu fırsat bilen şeytanın bu boşluktan yararlanarak vesvese salmasına meydan vermemek gerekir. Davetçinin son derece sakınması gereken nokta budur.

"Davanın Maslahatı" kelimesinin, dava adamlarının sözlüğünden çıkarılması gerekir. Çünkü bu bir alçalış noktasıdır. Şeytanın baskın yapabileceği bir noktadır. Şu veya bu şahsın maslahatını koruyayım derken şeytanın vesvesesine kapı açılır. Bu açıdan bakılırsa "dava maslahatı" (yani davanın çıkarı) meselesi; dava adamlarını peşine takıp davetin vazgeçilmez metodunu unutturan bir put haline dönüşebilmektedir.

Bundan dolayı davetçinin görevi; dava metodundan ayrılmamak ve doğabileceği sanılan sonuçlara bakılmadan bu metoda bağlı kalmaktır.

Davet ve dava adamları açısından tehlike doğurabileceği hesabıyla bu tür maslahatlara bakılamaz. Çünkü sakınılması gereken en büyük tehlike, hangi nedenle olursa olsun metodtan sapmaktır. Sapma, az da olsa çok da olsa sapmadır. Kaldı ki maslahatın nerede olduğunu en iyi bilen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Bu iş, davetçilerin sorumluluk alanına girmez. Çünkü dava adamlarının sorumlu oldukları bir tek şey vardır. O da metodtan sapmamak ve yoldan ayrılmamaktır.

11- Fazlasıyla Çaba Göstermek

Gayelerinden uzun süre ayrı kalan ümmetlerin kalbi kararır. Bu ümmetlerin kimi kuşağı da yoldan sapıp gider. Tarihi, Kıyamet Günü'ne dek sürecek olan İslâm ümmeti de bazı zor dönemler geçirecektir. İsrailoğullarının yaşadığı dönemlere benzer dönemler...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, İslâm ümmetinin değişik kuşaklarındaki imam, önder ve dava müceddidlerine, ümmetlerin başına dert olan belalardan nasıl çıkılacağını ve hastalığı teşhis ettikten sonra hangi tedavinin uygulanacağını öğretmiştir.

Hidayet ve istikameti reddeden en katı kalbler; hakkı tanıdıktan sonra sapan kalblerdir. Ham ve gafil kalbler ise, davaya icabet etmeye çok daha yatkındırlar. Çünkü davayla ilk defa karşılaşan bu kalbler, hemen etkilenmeye başlar. Davetin ciddiyeti ve fıtratı sarsan göz kamaştırıcı niteliği karşısında dayanamayarak cahilî tortulardan arınmaya bakar. Daha önce daveti işiten kimselere yapılan ikinci çağrı ise, hiç şüphesiz ilk andaki ciddiyeti taşımayacak, sarsıntı meydana getirmeyecek, davanın ciddiyet ve büyüklüğünü de hemen hissetmeyecektir. Bundan dolayı bu tür insanlarla uğraşmak, kat kat bir çaba ve

uzun bir sabır gerektirmektedir.

Tağutî terör ve kölelik boyunduruğu altında uzun bir zaman horlanan, ezilen ve boyun büken kimseler; davetçileri en çok uğraştıran kimselerdir.

Davetçilere en zor gelen bir durumdur bu… Bu zorluğa katlanmamak için en kolay, en kestirme ve en hileli yollara başvurmanın nedeni budur. Zamanımızdaki beşer topluluklarında sık sık görülen bir durumdur bu… Akideden kaçmalarının nedeni, akidenin getirdiği sorumluluklardır. Yığınlara karışıp onların yolunu izlemek, bu sorumluluklardan kaçışın bir sonucudur. Çünkü yığınlarla beraber yaşamanın hiç bir sorumluluğu yoktur. İşte akide ve şeriatin çare getirmek için uğraştığı en zor, en ağır ve en çetin sorun, budur.

Gelenek, yönetim ve kanunların, fıtratı ifsad edecek oranda meydana getirdiği zulmü, toplumsal yozlaşmayı, bulanıklığı ve ölçüsüzlüğü gören iyi niyetli kimselerin göğsü daralmaktadır. Halkın zulüm ve azgınlığa karşı suskunluk ve sessizliğini görmek bu sıkıntıyı daha da arttırmaktadır. Bugün fıtrat öylesine bozulmuş ki halk, mazlum bir insanın kendi kendisini savunup direnmesinden bile hoşlanmamaktadır. Kendisini veya başkasını savunan kimseye "zorba, eşkiya" bile diyebilmektedir. Çünkü bu hareketsiz insanlar, tağutun zulmüne alışmıştır. Hatta bu zulmün; adalet, fazilet, ıslah ve edep olduğuna inanmıştır. Zulme karşı koyan bir mazlumun tağutu koruyan iktidarlar tarafından konulan sunî bâtıl engelleri kırıp parçalamaya çalıştığını gördüklerinde feryadı basmalarının nedeni budur. Ortalığı velveleye verip zulme karşı koyan bu mazluma "zorba", "kan dökücü" demelerinin nedeni budur. Ağır zulmün altında ezilip duran mazluma bir mazeret bulacaklarına, yerme ve kınama feryatlarını koparmalarının nedeni budur. Çünkü bu insanlar, içtikleri zillet şarabının tadına varmış, aşağılık ve hor bir hayat yaşamaya razı olmuşlardır. Zilleti beğenip bozulan ve kokuşan bir fıtrat; iyilik ve güzellik duygularını kaybetmiş, pisliği, kokuşmuşluk ve çürüklüğü anlama yeteneklerinden de uzaklaşmış demektir. Pislik ve kokudan rahatsız olmayan bu tür insanları kurtarmak, gerçekten zor bir iştir.

Zamanla bozulan insanlarla uğraşmak, dava adamının karşılaşabileceği en büyük zorluktur. Hele hele eğer zamanla bozulup kişiliğini kaybeden, ruhundan uzaklaşıp basit bir heykel haline gelen bu insanlar daha önce akideyle tanışmışlarsa, bu zorluk daha da artacaktır. Yani davet edilen bu insanlar, tağutî zorbalığın gölgesinde yaşanan aşağılık hayatı benimseyip alışkanlık haline getirmişlerse…

İşte dava adamı, bu tür durumlarda kat kat çaba harcamak zorundadır. Fazlasıyla sabırlı olmak zorundadır. Sapmaları, eğrilikleri, ilgisizliği, karakter bozukluğunu sabırla karşılamakla yükümlüdür. İnsanların değişik dönemlerdeki aksiliklerine, hiç beklenilmeyen tepkilerine ve cahiliyeye karşı hemen tavır

takınmama konusunda sabretmek zorundadır.

İnsanların düşüncesi sık sık değişebilir. Sık sık unutmak, insanoğlunun bir diğer özelliğidir, öyleyse gönüllerin sık sık uyarılması gerekir. Çünkü uyarılan gönüller, parlaklık kazanır ve nurdan ışınlar yayar. Uzun süre uyarılıp nasihatla beslenmeyen gönüller, katılaşma ve donukluğa mahkumdur. Işık ve aydınlığını kaybeden bir gönül, kararmakla karşı karşıyadır.

"İman eden kimselerin, gönüllerinin Allah'ın zikri ve inen hak (Kur'anla) huşu duyması ve böylece kendilerine daha önce kitap verilip de aradan zaman geçtikten sonra gönülleri katılaşan kimseler gibi olmamaları vakti gelmedi mi? Ki onların pek çoğu fasıklardır." (57 Hadid/16)

Öyleyse bu tür gönülleri öğüt vererek yoklamak ve sürekli bir uyarı altında tutmak gerekir. Maksat öğütlenip huşu duymasını sağlamaktır. Duyarlılık ve inceliğini korumaktır. Katılık ve donmuşluğa meydan vermemektir.

Her şeye rağmen sönük, donuk, katı ve kararmış gönüllerden umut kesmemek lazımdır. Çünkü bir daha canlanabilir. Bir daha aydınlanıp Allah'ın zikriyle huşu duyabilir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dirilttiği ölü bir toprak yeniden hayat emarelerini gösterip çiçek ve bitkiler çıkardığı, ürün ve meyveler verdiği gibi kalblerin de bir daha canlanması mümkündür. Tabi ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* dilerse...

"Bilin ki Allah, ölmüş toprağı tekrar diriltir." (57 Hadid/17)

12- Davanın Kalesi

Bir mü'min, nefsinin hidayeti ve kalbinin ıslahıyla mükellef olduğu gibi aile ve evinin de hidayet ve ıslahıyla mükelleftir:

"Ey İman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakacağı insanlar ve taşlar olan cehennemden koruyun." (66 Tahrim/6)

İslâm, aile dinidir. Bu bakımdan ayet-i kerime, mü'minin ailesi ve evine karşı sorumluluk ve görevlerini ifade etmektedir. Çünkü "müslüman ev", müslüman cemaatın çekirdeğidir. Cemaati oluşturan hücrelerden biridir. Canlı bir varlık durumunda olan İslâm toplumu, işte bir araya gelen bu hücrelerin ürünüdür.

Bir mü'min ev, bu akidenin bir kalesi demektir. Şu halde bu kalenin kendi içinde sağlam ve sarsılmaz bir yapıya sahip olması gerekir. Her bireyin kendi tarafını koruması ve gedik açılmasına müsaade etmemesi gerekir. Aksi takdirde saldırgan bir düşmanın bu kaleyi içten vurup dağıtması zor olmayacaktır. Bu bakımdan mü'minin görevi; en başta aile ve evini davet etmektir. Bu kalenin iç güvenliğini sağlamaktır. Daveti dışarıya götürmeden önce evin içindeki gedikleri kapatmaktır. Bu görev için müslüman bir annenin de bulunması gerekir. Çünkü

müslüman baba, tek başına kalenin güvenliğine yetmez.

Demek ki bir baba ve bir annenin varlığı şarttır. Kız ve erkek çocukları korumak için şart... Sadece erkeklerden meydana gelen bir toplulukla İslâm toplumunu kurmaya çalışmak boşuna bir iştir.

Kadın, bu toplumun vazgeçilmez bir gereğidir. Çünkü kadın, yeni neslin koruyucusudur. Yeni nesil ise, geleceğin tohum ve meyvesidir. Bundan dolayı Kur'an-ı Kerim, hem erkeklere, hem de kadınlara inmiştir. Evleri, İslâmî programa göre düzenleyen ve mü'minlere hem kendi nefislerinin, hem de ailelerinin sorumluluğunu yükleyen Kur'an diyor ki:

"Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi cehennemden koruyun."

İslam davetçilerinin bu noktayı çok iyi anlamaları gerekir. Çabanın başlangıcı eve; zevceye, anaya, çocuklara ve bundan sonra da tüm aileye yönelik olmalıdır. Müslüman kadın yetiştirmeye fazlasıyla önem verilmelidir. Çünkü bu, "Müslüman bir yuva" oluşturmanın vazgeçilmez bir gereğidir. "Müslüman bir yuva" kurmak isteyen kimse, öncelikle müslüman bir hanım bulmak zorundadır. Aksi takdirde müslüman cemaatin kuruluşu gecikip uzayacaktır. Çünkü müslüman hanımı olmayan bir evin, pek çok boşluk ve gediği olacaktır.

İlk İslâm cemaatinin işi, bu günümüzle kıyaslanmayacak kadar kolaydı. Medine'de kurulan İslam toplumuna egemen olan; İslâm'dı. Beşer hayatına ilişkin arı-duru düşüncesiyle ve bu düşüncenin ürünü olan şeriatiyle İslam'dı. Kadının da erkeğin de başvurduğu merci, Allah ve Resulüydü. Allah ve Resulünün hükmüydü. Bir hüküm indimiydi bu nihaî karardı. İşte böyle bir toplumun varlığından ve bu topluma İslâmî düşünce ve geleneklerin egemen oluşundan dolayı kadının yetişmesi gerçekten kolaydı. İslâm'ın istediği şekilde yetişmesi için kolaydı. Kocalar açısından da kolaylık vardı. Çünkü gerek hanım ve gerekse çocuklarını kolayca İslamî metodun doğrultusunda eğitip yetiştirebiliyorlardı.

Ne var ki günümüzde tamamen değişik bir konumdayız. Çünkü bir cahiliyyenin içinde yaşıyoruz. Toplumu cahilî, kanunları cahilî, ahlakı cahilî, gelenekleri cahilî, nizamı cahilî, edep ve kültürü cahilî bir ortamda... Tabiatiyle kadın bu cahilî toplumla etkileşim içindedir. İslâm'a icabet etmek istediği anda bu toplumun ağırlık ve eziciliğini ensesinde hissetmektedir. Kadının kendi kendisine İslâm'ı bulması veya kocası, kardeşi ve babası vasıtasıyla tanımış olması bu gerçeği değiştirmez.

Dünün erkeği de, kadını da, toplumu da bir tek düşünce, bir tek hüküm ve bir tek önderliğe başvuruyordu. Ama günümüzde durum böyle mi? Erkek, pratik hayatta hiç bir geçerliliği bulunmayan mücerred bir dünya görüşüne başvurmaktadır. Kadın ise, bu dünya görüşüne (İslâm'a) düşmanlık ilan eden

serkeş cahiliyye toplumunun baskısı altında ezilmektedir. Şurası şüphesizdir ki, kadının cahilî toplum ve geleneklerden gördüğü baskı, erkeğinkinden kat kat fazladır.

Bundan dolayı mü'min erkeğin görevi de kat kat artmaktadır. Çünkü böylesine ezici bir baskı ve korkunç bir saplantı ortamında hem kendisini, hem de ailesini ateşten korumak zorundadır. Bu bakımdan mü'min erkek, görevinin ağırlığını kavramalıdır. Bunun için, kat kat çaba sarfetmesi, yani ilk müslüman cemaatindeki kardeşinden kat kat fazla çalışması şarttır. Öyleyse bir yuva kurmak isteyen kimsenin en başta gelen görevi; evini koruyacak bir hanım aramaktır. Kendisiyle aynı kaynaktan, yani İslâm'dan gelen düşünceyi paylaşacak bir hanım...

Tabiî ki bu uğurda bir takım fedakârlıkları göze alacaktır. Yani kadının yalancı güzelliğini önemsemeyecektir. Etli kanlı ve zengin olmasından feragat edecektir. Cahiliye toplumunu süsleyen göz kamaştırıcı cilveleri istemeyecektir. Neden? Dindar birini bulmak için... Müslüman bir yuva ve kalenin kurulmasında kendisine yardımcı olacak birini bulmak için...

İslamî dirilişten yana olan mü'min babaların vazgeçilmez görevi ise, bu dirilişi sağlayacak canlı hücrelerin ellerinde bulunduğunu bilmektir. Ve bu hücreleri, henüz başkaları el atmamışken İslamî davetle eğitmek, hazırlamak ve yetiştirmektir. Çünkü mü'min babalar, kendilerine seslenen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya icabet etmek zorundadırlar.

"Ey İman edenler! Kendinizi ve ailenizi cehennemden koruyun."

İslâm'ın tabiatını bir kere daha düşünelim. Çünkü İslâm'ın egemen olduğu İslâm cemaatini kurmanın yolu budur. Bu da, İslâm'ın akide ve nizamıyla, metod ve şeriatiyle bir cemaat tarafından yaşanması esasına dayanmaktadır. Çünkü İslâm cemaatinin düşünce kaynağı, İslâm'ın mükemmel hayat sistemidir. Ve bu cemaat; İslâm düşüncesini koruyup başka insanlara ulaştıran, insanları cahiliyye toplumunun baskısından, fitne ve eziyetlerden koruyan bir sığınak ve yuvadır. Görülüyor ki müslüman genç kız ve kadının bünyesinde yaşayacağı bir İslâm toplumunun varlığı, büyük bir önem arzetmektedir. Çünkü bu toplumda, cahiliyyenin baskısı yok. Bocalamak yok. Sahip olunan İslâm düşüncesinin gerekleriyle, ezici baskısı hissedilen cahilî toplum geleneklerinin arasında tereddütlere kapılmak yok. Genç müslüman erkeğe gelince:

O da aradığı hayat arkadaşını müslüman bir ortamda veya müslüman kalede bulacaktır. Zaten bu ve benzeri müslüman kaleler bulunmadan İslamî bir blok oluşamaz. Bu kale, İslâmî bir cemaat kurmanın vazgeçilmez şartıdır. Bu iş, arzuya bırakılmış nafile bir iş değildir. Çünkü bu cemaat olmadan, İslam'ı tavsiye etmeye, İslam'ın düşünce, ahlak ve adabını korumaya imkan yoktur. Bu değerler, ancak İslam toplumunda yaşanabilir. İslam toplumu, bu değerleri ko-

rumak, gözetmek ve çağrısını yapmakla yaşayabilir, öyle bir yaşamak ki, bunun canlı örneğini davet edilen herkes görebilmelidir. Karanlıklardan çıkıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nurlandırdığı bir ortamda yaşamak için sapık cahiliyye toplumu içinde davet edilen herkesin görebileceği şekilde... Ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* izin verince İslam'ın egemenliği gerçekleşip yeni nesiller yetişecektir. İslâm'ın gölgesinde, dört bir yanda etkisini gösteren cahiliyyeden uzak ve korunmuş nesiller...

13- Sarsılmaz Yapı

Cahiliyye, "La ilahe illallah, Muhammedun Resulullah (Allah'dan başka ibadete layık ilah yoktur ve Muhammed (s.a.s.) Allah'ın Rasulüdür)" çağrısından ileri gelen tehdit ve gerçek tehlikeyi hisseder etmez, tüm sistemleriyle savunma durumuna geçer. Kendisine yönelik ölüm tehdidini atlatmak için, tüm organize güç ve yapısıyla harekete geçer. Varlığını koruyacak her türlü silaha sarılarak harekete geçer. Çünkü bu çağrının ardında İlahi egemenliğe dayanmayan tüm dünyevi iktidarları devirme; tüm dünya tağutlarını yıkıp Yüce Allah'a yönelme tehdidi vardır. Kuruluşu, bu çağrı ve inkılabtan sonra gerçekleşen hareket halindeki organize İslam toplumundan gelecek bir tehlike...

Cahiliyyenin buna karşı harekete geçmesi, kaçışı olmayan tabiî bir olaydır. Kulun kulluğuna dayalı cahili bir toplumda ne zaman Allah'ın rububiyetine davet edilirse... İslâm çağrısı, hareket halindeki örgütsel bir güç oluşturup yeni önderliği altında mevcut cahiliyyeyi ne zaman yıkmaya başlarsa...

Yani ne zaman bu zıtların çarpışması başlarsa, İslâm cemaatinin her üyesi eziyet ve fitneyle karşılaşacaktır. Çoğu kere kan dökme sınırına varacak acılarla karşılaşacaktır. İşte böylesi durumlarda, canını Allah yoluna adamış; en iğrenç ve en yüz kızartıcı biçimleriyle acıları fitneyi, açlığı, sürgünü, işkence ve ölümü göze almış kimselerden başkası "La ilahe illallah, Muhammedun Resulullah (Allah'dan başka ibadete layık ilah yoktur ve Muhammed (s.a.s.) Allah'ın Rasulüdür)" davasına sarılmayacaktır.

Görülüyor ki İslam, en dayanıklı elemanların meydana getirdiği bir yapı durumundadır. İşkence ve baskılara dayanmayan elemanlar, dinini bırakıp cahiliyyeye tekrar dönüş yapabilirler. Dava adamları şu noktayı iyice kavramalıdırlar:

Cahiliyyeden İslâm'a geçiş, bu tehlikeli ve diken dolu yola girmektir. Her zaman ve her yerdeki davetin durumu bu olmuştur. Yüce Allah, eşi az bulunur biricik dava adamları olarak ilk muhacirleri seçmişti. Çünkü bu insanlar bu dinin Mekke'deki ve daha sonra da ilk ensarla birlikte Medine'deki dayanıklı binasının temel elemanları olacaktı.

Hz. Peygamber (s.a.s.)'e biat eden kimseler, cennetten başka hiç bir şey beklemiyorlardı. Çünkü onlar, etrafa yayılmış cahiliyye ile bir arada yaşamayacaklarına kesinlikle inanmışlardı. İşte davetin dayanıklı yapı elemanları bunlardı. Bu, böyleydi ve böyle olacaktı.

İbn-i Kesir, Siret'inde şunları anlatıyor: İmam Ahmed, Cabir'den nakle-diyor: Resul-i Ekrem (s.a.s.) Mekke'de kaldığı on sene içinde insanları, bulundukları yerlerde ziyaret ederek İslam'a davet ediyordu. Hac mevsiminde Ukaz ve Micenne'de toplanan insanların yanına giderek:

"Rabbimin peygamberliğini tebliğ edebilmek için beni koruyacak, yardımcı olacak yok mu? Koruyan ve yardımcı olana cennet vardır" diyordu.

Ama koruyup yardımcı olacak bir kimse bulamıyordu, öyle ki bu daveti işiten Yemen'li veya Mudar'lı bir kimseye kavim ve akrabası gelip; "Bu Kureyş'li gençten uzak dur ki, seni saptırmasın" diyordu. Ve onu, konak yerlerinden geçerken parmakla işaret edip gösteriyorlardı. Bu durum, Allah, bizi Yesrib'ten yardımına gönderinceye kadar devam etti. Biz onu koruyup doğruladık. Bizden biri gelir, Hz. Peygamber'e iman edip Kur'an dinledikten sonra evine dönünce ailesi de müslüman oluyordu. Sonunda içinde müslüman olmayan bir ensar evi kalmamıştı. Ayrıca müslüman olanlar, dinlerini ilan da ediyorlardı. Sonra bir araya gelip dedik ki: "Ta ne zamana değin Allah'ın Resulü (s.a.s.)nu Mekke'de korkuyla dolaşır ve dağlarda kovulur bir halde bırakacağız?!"

Bunun üzerine hac mevsiminde bizden yetmiş kişi Mekke'ye gitti. Hz. Pey-gamber (s.a.s.)'le Akabe denilen yerde sözleştik. Akabe'ye birer, ikişer giderek toplandık. Ve dedik ki Hz. Peygamber (s.a.s.)'e: "Seninle neyin üzerine biat ede-lim?"

Hz. Peygamber (s.a.s.): "Beni iyi ve kötü hallerinizde dinleyip itaat etmek, bollukta ve darlıkta infak etmek, emr-i bil ma' ruf ve nehy-i an'il-münker yap-mak, yanınıza geldiğim zaman da kendinizi, hanımlarınızı ve çocuklarınızı nasıl koruyup yardımcı oluyorsanız beni de öylece koruyup yardımcı olmak üzere biat edeceksiniz. Tüm bunlara karşı da size cennet vadediyorum" dedi.

Bunun üzerine yanına gidip kendisine biat ettik. Ensar'in en küçüğü olan Es'ad b. Zürare, Hz. Peygamber'in elini tuttuktan sonra:

"Hele durun, ey Yesrib halkı! Biz onun Allah'ın Resulü olduğunu bile bile develerimize binip geldik. Bugün onu çıkarmak; tüm Arapları karşınıza almanız, en iyilerinizin öldürülmesine razı olmanız ve kılıç darbelerini kabullenmeniz demektir. Eğer siz tüm bunlara dayanacak kimselerseniz, - mükafatınızı Al-lah'tan beklemek üzere - onu alınız yanınıza. Yok eğer siz, canınızdan korkan kimselerseniz onu şimdiden bıraktığınızı söyleyin. Çünkü Allah katında bundan daha iyi mazeretiniz olamaz." dedi. Bunun üzerine Ensar:

"Bırak bu konuşmaları ey Es'ad! Allah'a yemin olsun ki biz bu biatten asla vazgeçmeyecek ve ondan asla dönmeyeceğiz" dediler. Bundan sonra hepimiz kalkıp Hz. Peygamber (s.a.s.)'e biat ettik. Hz. Peygamber (s.a.s.) bizden söz alıp" şartlar koştu, buna mukabil bize de cennet va'detti."[14]

Görülüyor ki İslâm'a girmek isteyen yesrib'li müslümanlar, söz konusu biatin bir takım yükümlülükler getireceğine kesinlikle inanıyorlardı. Katlandıkları tüm bu sorumluluklara karşı davanın zafer ve başarısı dahil hiç bir dünyevî mükafat sözünü almadıklarım da biliyorlardı. Çünkü kendilerine cennetten başka hiç bir şey vadolunmuyordu.

Yüce Allah, müslüman cemaati eğitip İslâm akidesi için sarsılmaz bir kale oluşturmanın bu dosdoğru metodtan geçtiğini, hiç kuşkusuz ezel ilmiyle biliyordu. Çünkü çilelere katlanmadan dayanıklılık meydana gelemezdi. Baskılara karşı mukavemet edilemezdi. İşte çıkış noktasında böylesine sabit ve sarsılmaz bir temel yapının bulunması; böylesine bir sağlamlık, dayanıklılık, direnme, samimiyet ve fedakarlığın bulunmasına, Allah yolunda acılara, işkencelere, öldürülmeye, sindirilmeye, aç kalmağa, azınlık olmaya ve dostsuz kalmaya katlanabilen insanların varlığına bağlıdır.

Çünkü İslâm, böylesine sarsılmaz bir yapıya dayanmaktadır. İslam davetçileri, işte bu sarsılmaz yapıyı meydana getiren güçlü, dayanıklı ve yılmaz eleman ve koruyuculardır. Bu yapının oluşmasını beklemeden tepeden bir hareket yapmak; ilk davetin metod ve yoluyla bağdaşmayan, ilk İslâm cemaatinin izlediği Rabbani ve Peygamberi hareket yönteminin tabiatıyla uyuşmayan tehlikeli bir durum arzedecektir.

Sonra her şeyden önemli olan husus şu ki, bu davanın kefilliğini yapan, Yüce Allah'tır. O, sıhhatli bir hareket yapılmasına izin verince, davanın öncü kadrolarını uzun sürecek çilelerle karşı karşıya bırakır. Zaferlerini geciktirip taraftarlarını azaltır. İnsanların davayı benimsemelerini geciktirir. Maksat; davetçilerin sabır, metanet, hazırlık ve yeterliliklerini ortaya çıkarmaktır. Çünkü sarsılmaz, güvenilir ve şuurlu davet yapısını oluşturacak olan, bu kimselerdir. Bu yapı oluştuktan sonra ise ileriye doğru adım atmalarına izin verir. Allah, elbette ki işinde galiptir. Ama insanların pek çoğu bunu bilmezler.

Hayra (İslama) davet eden bir cemaatin varlığı zorunludur.

> *"Siz, insanlar için çıkarılmış; iyiliği emredip kötülükten sakındıran en iyi ümmetsiniz." (Al-i İmran: 110)*

Davetçilerin yolu, insanların gönüllerini fethetmekten geçer. İnsanların tabiatına baktığımızda, pek çok engelle karşılaşmamız mümkündür. Şehvetler, arzular, çıkarlar, prestijler... Kimisinin gurur ve müstekbirliği gibi engeller...

---

[14] İbn-i Kesir - es-Slre 2/195-196.

Gaddar zorbalar, saldırgan idareciler bulunduğu gibi yüceliği reddeden düşük karakterliler, disiplin istemez tembeller, ciddiyete, adalet ve istikamete düşman olan eyyamcı, zalim ve sapıklar, iyiliği kötülük ve kötülüğü de iyilik bilen daha başka kimseler de bulunmaktadır halk arasında. Ama hayır egemen olup, iyiye iyi ve kötüye de kötü denilmediği sürece ne insanlığın, ne de ümmetin ıslah olmasına imkân yoktur. Bundan dolayı "Allah'a iman ve Allah için kardeşlik" üzere birleşen bir cemaatin bulunması şarttır.

Bu zor görevi yapmak için bu cemaatin varlığı şarttır. Bu cemaatin güç kaynağı; en başta iman ve takva, daha sonra da sevgi ve dayanışmadır. Bu her iki yönün bir arada cemaatta bulunması zorunludur. Çünkü Yüce Allah'ın müslüman cemaata yüklediği bu görevin yerine getirilmesi, her iki yönün bir arada bulunmasını gerekli kılmaktadır.

Böyle bir cemaatin kurulması, bizzat ilahî hayat sisteminin bir gereğidir. Çünkü ilahî nizam, böyle bir cemaat ortamında yaşayıp pratik uygulamasına kavuşabilir. Ve bu ortamın, cahili ortamdan tamamen ayrı ve bağımsız olması zorunludur. Çünkü bulunması gereken ortam, iman ve kardeşlik esaslarına dayalı İslâmî cemaat ortamıdır. Allah'a iman; cemaatın kainat ve hayata, değer ölçü ve yargılarına, amel ve olaylara, eşya ve şahıslara bakış açısının tevhidten kaynaklanması için şarttır. Çünkü tevhide dayalı olan cemaat, her şeyini Allah'ın terazisiyle ölçecek, hayatta karşılaştığı her şeyi buna göre değerlendirecek ve tüm meselelerini Allah katından gelen şeriate götürecektir.

İlk kurulan İslam cemaatinin temel iki dayanağı da bu esastı. Yani Allah'a iman ve sevgi dayanakları... Allah'ın korku ve mürakebesini gönülde hissetmekten ve O'nu tüm sıfatlarıyla tanımaktan doğan bu iman, eşi az bulunur bir uyanıklık ve hassasiyet kazandırmaktadır. Bu cemaatin diğer dayanağı ise sevgidir. Gürül gürül boşanan sevgi, dostluk ve yakınlık. Kökü derinlerde bir kaynaşma ve dayanışma... İlk İslam cemaatinde bu öğelerin tümü, en mükemmel derecede gerçekleşmişti, öyle ki eğer bunun fiilen gerçekleşmiş hali olmasaydı, insana tatlı bir rüya gibi gelirdi. İşte Allah'ın hayat nizamı her zaman böylesine bir iman ve kardeşlik esasıyla yeryüzünde kurulabilir.

Değerlerin sağlıklı ölçüsünü belirlemek, "maruf" ve "münker'i" en doğru şekilde tanımlayabilmek için; Allah'a iman şarttır. İyiliği emredip kötülükten sakındıran davetçilerin, zorluk dolu yollarına devam edebilmeleri için şarttır. Tağuti şiddet ve zorbalığa karşı koyan; azgın şehvet tağutuyla, ruhî alçalış, horlanmışlık, yılgınlık ve bezginlikle savaşan davetçilerin yol azığıdır Allah'a iman... Onların yol hazırlığıdır bu iman...

Çünkü davetçinin dayanağı, Yüce Allah'tır. İman azığı dışındaki tüm azıklar tükenmeye mahkumdur. İmanî hazırlık dışındaki tüm hazırlıklar boşunadır. Allah'tan başkasına dayanmak ise çöküştür, öyleyse müslümanlar, ya Allah'a iman

edip marufu emr, münkeri de nehyedeceklerdir, ya da bu görevlerin hiç birini yapmayacaklardır ki, o zaman İslamî özelliklerini kaybetmekle karşı karşıya kalacaklardır. Çünkü bu, Kur'an'ın buyruğudur:

"Siz, İnsanlar için çıkarılmış; marufu emredip münkeri nehyeden en iyi ümmetsiniz."

Ve bu, Hz. Peygamber'in (s.a.s.) buyruğudur. Bu buyruklardan bazısını aşağıda sunuyoruz:

Ebu Said-i Hudrî'den: Hz. Peygamber (s.a.s.)'in şöyle buyurduğunu duydum:

"Sizden kim bir münker görürse onu eliyle değiştirsin. Buna güç yetirmezse diliyle değiştirsin. Buna da güç yetirmezse kalbiyle (ikrah etsin ki) bu, imanın en zayıf halidir."[15]

İbn-i Mes'ud (r.a.)'dan: Allah'ın Resulü (s.a.s.) şöyle buyurdu:

"İsrailoğulları günahların içine girince, kendilerini sakındıran alimlerini dinlemediler. Daha sonra alimleri de onlarla aynı meclislerde oturup yemek ve içeceklerini paylaştılar. Bunun üzerine Yüce Allah, onları, kalblerini birbirine benzeterek Davud, Süleyman ve Meryem oğlu İsa'nın lisanlarıyla lanetledi."[16]

Hz. Huzeyfe'den: Allah'ın Rasulü (s.a.s.) şöyle buyurdu:

"Nefsimi kudret elinde tutan Allah'a yemin ederim ki, siz ya ma'rufu emredip münkerden sakındırırsınız, ya da Allah size kendi katından öyle bir ceza gönderecektir ki, o zaman dua etseniz de kabul olunmayacaktır."[17]

Gene Hz. Ebu Said-i Hudrî'den: Allah'ın Resulü (s.a.s.) şöyle buyurdu:

"Cihadın en üstünü, zalim sultanın karşısında hak kelimeyi söylemektir."[18]

Hz. Cabir b. Abdullah'tan: Allah'ın Resulü (s.a.s.) şöyle buyurdu: "Şehidlerin en büyüğü, Hamza ile zalim sultanın karşısında durup emr-i bi'l-maruf ve nehy-i anil-münker yaptığı için öldürülen kimsedir. "[19]

Görülüyor ki, bu, kıymet ve hakikatinden gafil yaşadığımız zaruri bir görevdir.

14- Allah'ın Terazisindeki Ağırlık

Tüm yeryüzünü kaplamış cahiliyyeye karşı savaş açan İslâmî diriliş öncüleri ve davetçilerin bir noktayı çok iyi anlamaları gerekir. Bu cahiliyye ortamında yalnız ve sürgün kalan, türlü acılar, çileler, sindirme ve işkencelere katlanan bu

---

[15] Müslim - Sahih 1/51.

[16] Ebu Davud; Tirmizi - Sünen 5/253.

[17] Tirmizi - Sünen 4/468.

[18] Tirmizi: 4/471; Nesei 7/161; Ebu Davud.

[19] Hakim

öncü kimselerin, çok önemli olan ve eni konu düşünülmesi gereken bu noktayı iyice anlamaları lazımdır.

Müslüman bir tohumun yeryüzünde varlığı bile, hiç şüphesiz Allah katında büyük bir şeydir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, cahiliyyeyi, cahiliyyenin yatırımlarını, yapılarını, birikimlerini ve ümranını yerle bir etmesine vesile olan bir şey... Çünkü bu tohum; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gözetimi altında yeşerip büyüyecek, yeryüzüne hakim olup yeni bir ümran hareketine vesile olacaktır. Bu bakımdan müslüman cemaatin vazgeçilmez görevi; metanet göstererek yürümek, güç kaynağını tanıyarak ona sığınmak ve Allah'ın Hükmü gelinceye kadar sabretmektir. Kendisine velayet eden kudret sahibi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı, ne yeryüzünde, ne de gökyüzünde hiç bir şeyin aciz bırakamayacağını bilmektir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, dostlarını asla düşmanlarının zulmüne terketmeyecektir. Yalnız davetçilere düşen, hazırlık ve deneme dönemini atlatmaktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç kuşkusuz bu dönemden sonra dostlarına istediklerini verecektir ve yeryüzünde her dilediğini onlara yaptıracaktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasını rab tanımayarak cahiliyyeye karşı koyan hiç bir kimse, yalnızlığa terkedildiğini zannetmesin. Kişisel gücüyle cahiliyyenin gücünü kıyaslayarak, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisini cahiliyyeye teslim ettiğini de zannetmesin. Çünkü bu davetçi bilir ki kendisi, mağlubiyet halinde Rabbine dua edip yardım dileyen bir kuldur:

"Rabbim! Yenildim, bana yardım et." (54 Kamer/10)

Bu güçler, gerçek anlamda eşit değildir. Hatta birbirine yakın bile değildir. Cahiliyye güçlüdür; ama Allah Dini'nin davetçisi daha da güçlüdür. Çünkü o, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gücüne dayanmaktadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ise dilediği zaman ve biçimde bir takım güçleri davetçinin emrine verebilendir. Hem de en kolay ve en beklenmedik bir yerden... Cahiliyyeyi en kolay yoldan çökertebilecek bir güçle...

Deneme süresi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dilediği bir şeye binaen uzun sürebilir. Nûh (as), Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın verdiği süre doluncaya kadar dokuz yüz elli sene beklemiştir. Kavmi arasında bu uzun bekleyişinin semeresi, on iki müslümandan öteye geçmemiştir. Ama Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın terazisinde bu bir avuç insanın ağırlığı, emirlerine amade edilen büyük kuvvete denk geliyordu, öyle ki bu büyük ve korkunç güçle sapıtmış insanlığın tümü bir anda yok oluyor, yeryüzü de yeniden imar olunmak üzere bu bir avuç mü'mine kalıyordu. Olağanüstü hallerin çağı, muhakkak ki geçip gitmiş değildir. Harikalar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mutlak meşiyeti doğrultusunda her an gerçekleşebilir. Şu var ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, her dönemin şart ve gereklerine uygun olarak harikaların türünü değiştirmektedir.

Bazı olağanüstü haller, bazı akılları yoklayıp durmaktadır. Ama bu akıllar, bunun farkında değil. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanmış kimseler, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mührünü her an görebilmekte ve bunun çarpıcı izlerini her an hissedebilmektedirler. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gösterdiği yolu izleyen İslâm davetçilerine düşen, görevlerini olanca güçleriyle ifa etmek ve sonucu da tam bir güven ve huzurla rablerine havale etmektir. Yenildikleri zaman ise, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardımına sığınmak ve O'na yakarmakla yükümlüdürler. Tıpkı Nuh (as)'ın yakardığı gibi:

"Rabbim! Yenildim; bana yardım et."

Bundan sonraki görev, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yakın zaferini beklemektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan yardım beklemek, bir ibadettir. Bu yardımı bekleyene sevap vardır. Ama burada şunu da hemen belirtelim ki Kur'an-ı Kerim, buyruk ve ayetleriyle savaşa katılıp büyük bir cihadın içinde bulunan kimselerden başkasına sırlarını vermez. Çünkü bu kimselerden başkası, Kur'an'ın indiği zamanki ortama benzer bir ortamda yaşayamaz. Bunlardır Kur'an-ı Kerim'i kavrayıp tadına varanlar... Çünkü bunlardır kendilerini Kur'anî buyruklara doğrudan doğruya muhatap görenler... Tıpkı bu buyrukları dinleyip kavrayan, tadan ve harekete geçen ilk müslüman cemaat gibi...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rububiyetine ve yeryüzünü, tağutî otoritelere itaatin doğurduğu fesadtan temizlemeye davet edenler; hiç şüphesiz halk ve ulusların güvenlik içinde yaşamalarını sağlayan kimselerdir. Görülüyor ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Rububiyyetini benimsetme yolunda mücadele veren kimselerin vazgeçilmez önemi; gün ışığı gibi ortadadır. Yani her tür zulüm ve fesada başkaldıranların önemi... Çünkü bu kimseler, Rablerine ve dinlerine karşı olan görevlerini ifa etmekle kalmayıp halklarının ilahî gazap, ceza ve helaktan kurtulmasına da vesile olmaktadırlar.

> *"Sizden önceki ümmetlerden -kurtardığımız pek az kimsenin dışında- yeryüzünde fesat çıkarmaktan sakındıran önderler bulunsaydı ya! (Çünkü bu) zalimler, mücrimler olarak verilen nimetlere kapılıp (fesadı önlemediler.) Rabbin hiç şüphesiz ahalisi ıslah olmuş yöreleri zulmen helak etmiş değildir." (11 Hûd/116,117)*

15- Davetçinin Ahlâkı

Davetçinin, güzel, yumuşak, sade ve acımalı bir ahlaka sahip olması gerekmektedir. Gönülleri kazanıp insanları etrafında toplayacak bir ahlak... Davetçi, yanındaki insanlara yumuşak ve merhametli davranmalıdır, öfkeli ve katı kalpli olan davetçinin etrafında hiç kimse toplanamaz. Katı kalbli davetçi dayanışma sağlayamaz. İnsanlar; merhametli bir koruyucuya, engin bir sevgiye, fevkalâde bir gözetime, müsamahakâr bir davranışa, cehalet, zayıflık ve noksanlıklarını

hoş görecek bir halîmliğe muhtaçtırlar. Yani büyük, vermeyi bilen, ellere göz dikmeyen, sorunları paylaşan ve kendi sorunlarıyla baş ağırtmayan bir yüreğe...

İnsanların; kendisinden himmet, sevgi, gözetim, hoşgörü, dostluk ve rıza beklediği bir yürek... Büyük davetçi Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yüreği böyleydi. İnsanlarla beraber yaşantısı böyleydi... O, kendi nefsi için asla kızmazdı. Beşerî zaaflardan dolayı göğsü daralmazdı. Dünyevî metâdan hiç bir şeyde gözü yoktu. Ellerindekinin tümünü kolayca ve engin bir hoşgörüyle dağıtırdı. Mükemmel derecede halîm idi. İlgisi, sevgisi ve dostluğu, etrafındaki insanları kuşatmıştı. Kur'an-ı Kerim, bunun canlı bir şahididir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu ahlakı, davetçilerin beşeri ilişkilerine örnek olsun diye Aziz Kitabında bildirmiştir:

> *"Eğer sen, kaba ve katı kalbli olsaydın, insanlar etrafından dağılırlardı." (3 Al-i İmrân/159)*

Yumuşaklık, tevâzu ve merhamet, davetçide canlanan müşahhas bir ahlak olmalıdır:

> *"Mü'minlere kanatlarını ger." (15 Hicr/88)*

İnişe geçen bir kuşun kanat germesine benzer bir kanat germe... Allah'ın Resulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, hayatı boyunca ashabıyla beraber yaşadı. Onun ahlakı, Kur'an'dı. Ve o, kendisini eğiten Kur'an'ın canlı bir örneğiydi.

> *"Af yolunu tut. Marufu emret ve cahillerden vazgeç. Şeytandan sana bir vesvese geldiğinde Allah'a sığın. Çünkü O, her şeyi işiten ve bilendir." (7 A'raf/199,200)*

Yani insanlarla sohbet ve muaşereti kolaylıkla sağlayan af yolunu tut. İnsanların mükemmel olmasını bekleme. Onları zora koşma. Hatalarını, zaafiyet ve noksanlıklarını affet. Tabiî ki tüm bunlar, kişisel ilişkilerde söz konusudur. Dini inanışta veya şer'i vecibelerde değil... Çünkü İslâm akidesi ve Allah'ın şeriati söz konusu olunca göz yumup hoş görmek yoktur.

Hoş görü ve göz yumma, alışverişlerde, komşuluk ve arkadaşlıkta; yani hayatın kolayca ve sade bir şekilde geçmesine yarayacak konularda vardır. Beşerî zaaflara göz yumup ilgiyi esirgememek ve müsamahakâr olmak, büyük ve güçlü insanların şanındandır. Küçük ve zayıflara karşı büyüklerin takındığı tavırdır. Allah'ın Resulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, bir yönetici, bir rehber, bir öğretmen ve bir mürebbiydi. Kolaylık göstermek, göz yummak ve müsamahakâr olmak en çok ona yakışan bir ahlaktı. Evet Allah'ın Resûlu *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, kendi nefsi için asla kızmazdı. Ama Allah'ın dini çiğnendiği zaman ise, hiçbir şey onu yatıştıramazdı. Bundan dolayı tüm davetçilerin, onun ahlakıyla ahlaklanmaları gerekir. İnsanların hidayetiyle ilgilenmek, engin bir yürekliliği, hoşgörüyü, kolaylığı ve sadeliği gerektirmektedir. Tabiî ki Allah'ın Dini'nde hiç

bir gevşeklik veya aşırılık göstermeden...

Allah'ın Dini'ne davet eden kimsenin kendisine has sıfatı, ruhu, konuşması, sözü ve edebi vardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, gerek Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e ve gerekse bu ümmetin her davetçisine bu şifa ve hususiyetlerle hitap etmektedir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, davetçiye şartlar ne olursa olsun "ahlakın şudur", "metodun şudur" diye buyurmaktadır:

> *"Allah'a davet edip salih amel işleyen ve "Ben müslümanlardanım" diyen kimseden daha güzel sözlü olan var mı? İyilikle kötülük elbette ki bir olmaz, öyleyse (kötülüğü) iyilikle defet. O zaman görürsün ki aranızda düşmanlık bulunan kimse sımsıcak bir dost oluvermiş. Bu (hususiyet) sadece sabreden kimselere, sadece büyük mükafat sahibine verilir. Eğer şeytandan sana (saptırıcı) bir vesvese gelirse, Allah'a sığın. Çünkü O, her şeyi işiten ve bilendir." (41 Fussilet/33-36)*

Allah'ın Dini'ne davet görevini; beşerî zaaf ve cehalete, nefsin bildiğiyle övünüp kibirlenmesine, "dalalet üzerindesin" denmesini reddetmesine, davanın tehdit ettiği arzu ve şehvetlere düşkünlüğüne rağmen yürütmek, gerçekten zor bir iştir. Çünkü tüm insanları hukûken eşit gören bir tek ilah'a davet işi, böylesine zor şartlarda yürütülen büyük bir görevdir.

> *"Allah'a davet edip salih amel işleyenden daha güzel sözlü var mı?"*

Zaten sözün güzelliği, böylesine zor şartlarda anlaşılır. Bu davayı, böylesine şartlarda ilan etmekte... Sözü doğrulayan bir amelle ve kişisel arzuları geride bırakan bir teslimiyetle beraber bu güzel ilan, göğe yükselmeye lâyık olan bir ilandır. Çünkü bu davet, tamamen Allah'ın rızasını kazanmaya yöneliktir. Davetçinin buradaki tek görevi, tebliğ yapmaktır. Tebliğini yaptıktan sonra, insanlar bundan yüzünü çevirmiş, edepsizlik mi yapmış, şımarıkça inkar etmeye mi kalkışmış, bu iş kendisini ilgilendirmez. Çünkü o, en güzel şekilde anlatmakla yükümlüdür. Davetçinin konumu yüksek; diğerlerinin, yani kötülüğe başvuranların konumu ise alçaktır.

> *"İyilikle kötülük, elbette ki bir olmaz."*

Şu halde davetçi, kötülükle karşılık veremez...

Çünkü iyilikle kötülüğün etkisi aynı değildir. Kötülüğün karıştığı bir iyiliğin etkisi de aynı değildir. Kötülüğe karşı sabır, müsamaha ve nefsanî arzuları bırakıp aşmak, en başıbozuk kişileri bile sakinleştirip güven duymalarını sağlar. Düşmanlıktan dostluğa ve serkeşlikten sükunete yönelmesine neden olur.

> *"Sen kötülüğü iyilikle defet. O zaman görürsün ki, aranızda düşmanlık bulunan kimse, sımsıcak bir dost oluvermiştir."*

Bu, genellikle gerçekleşen bir kuraldır. Öyle ki sonuçta fevri tavırlar bırakılır, kızgınlık sükûnete ve şımarıklık da hayâya dönüşür. Çünkü fevrî bir

harekete, şımarıklığa ve söz dinlemezliğe; sakinleştirici bir tarzda değil de aynısıyla karşılık verilirse aksilikler daha da artar, gazaplar kamçılanır, şımarıklık devam eder, hayâ, perdesi yırtılır, nefse hakimiyet yok olur ve günah işlemekten gurur duyulur. Ama her şeye rağmen müsamahakâr olmak, engin bir yürek ister. Kötülük yapma gücü bulunduğu halde sevip ilgi gösteren bir yürek...

Aslında "kötülük yapabilme gücü", müsamahanın meyvesini verebilmesi için bulunması gereken bir şeydir. Kötü adamın "iyiliği", "zayıflık" olarak kabul etmemesi için gereken bir şey... Çünkü kötü adam, karşısındakinin zayıf olduğunu anlayınca, saygı göstermeyecektir. Dolayısıyla iyiliğin de hiç bir etkisi olmayacaktır. Bu bakımdan "müsamahakâr" olmak; akideye saldırı veya mü'minleri fitneye uğratma hallerinde değil, şahsi meselelerde söz konusu olabilir. Çünkü akideye bir saldırı olduğu zaman, olanca gücü kullanıp karşı koymak veya ilâhî hüküm gelinceye kadar sabretmek lazımdır.

Kötülüğü iyilikle defedip, müsamahakâr olmak, öfke ve gazabı önleyen önemli bir tutumdur. Böylesi anlarda bu dengeyi yakalamak, yani "ne zaman müsamaha gösterilir, ne zaman iyilikle karşılık verilir" bunu bilmek, gerçekten büyük bir şeydir. Her insanın elde edemeyeceği üstün bir derecedir. Çünkü bu, bir sabır işidir. Allah Vergisi bir şeydir. Bunu elde etmeye çalışan kimselere Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın verdiği bir şey... Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'i düşünün. Kendi nefsi için hiç kızmayan; ama Allah'ın bir emri çiğnenince hiç bir şeyle kızgınlığı dinmeyen Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'i... İşte bu, öyle büyük bir derece olduğu için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e ve onun şahsında tüm davetçilere diyor ki:

"Eğer şeytandan sana (saptırıcı) bir vesvese gelirse, Allah'a sığın. Çünkü O, her şeyi işiten ve bilendir."

Gazap; kalbe vesvese salan ve kötülüğe karşı veya müsamaha konusunda yeterince sabır göstermemeyi doğuran bir histir. İşte bu gibi durumlarda şeytanî vesveselerden Allah'a sığınmak; şeytanın öfkeyi kamçılayıp bu boşluktan yararlanmasını önleyen bir korumadır. Beşer kalbinin yaradanı, bu kalbin girinti ve çıkıntılarını, güç ve yeteneğini, şeytanın hangi noktadan nüfuz edebileceğini, dava adamını hangi tür vesveseyle gazaba getirebileceğini, yolunda yürüyen halim bir insanı nasıl öfkelendirebileceğini elbette ki, bilmektedir.

Bir mü'min, ne olursa olsun Rabbi için kızmaIıdır. Rabbinin yüceliği ve saygınlığı çiğnenince kızmalıdır. Nefsimize veya ailemize bir hakâret yapılınca şişinir, kızar ve öfkeleniriz. Ama mü'min, Rabbi için gayrete gelmek zorundadır. İslâm'la cahiliyenin tasavvurları arasındaki her zaman ve her ortamdaki gerçek fark ve yol ayrımı budur. Müslüman cemaat, yüce ahlakî değerlere dayanmak zorundadır. Kur'an-ı Kerim, bu ahlakî esasların neler olduğunu -en güzel örneklerle- bildirmiştir. İslâmî tasavvur ve müslüman cemaat yapısındaki en vaz-

geçilmez ve en köklü unsur, ahlakî unsurdur. Ve bu, tüm hayatî alan ve faaliyetleri kapsayacak niteliktedir.

İslâm cemaatinin vazgeçilmez temel dayanağı bir tek Allah'a ubudiyyettir. Bundan dolayı bu cemaat, hangi biçimiyle olursa olsun, tüm beşeri ubudiyyetlerden kurtulmuştur. Tüm faziletler ve tüm ahlakî değerler, işte bu kurtuluş ve özgürlüğün bir ürünüdür.

Çünkü her konudaki değer ölçüsü, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasını kazanmaktır. Bunun da doruk noktası, Kur'an-ı Kerim'in ahlakıyla süslenmektir. İslâmî bir ahlakın en büyük dayanağı ve aslı budur. İslâmî hayat sistemi, ahlaka çok büyük bir önem vermiştir. Kur'an-ı Kerim, bunu açıkça ifade etmekte ve İslâmî ahlakın; İslâmî akide ve insan hayatına ilişkin İslamî düşüncedeki derinlik ve vazgeçilmezliğini göstermektedir.

16- Ciddiyet ve Azimle Çalışmak

Mümin bir kalb; eğlenceyle, safsata ve boş işlerle oyalanmayacak kadar meşguldür. Boş söz, boş iş, boşuna özen ve yararsız anlayışlardan (düşüncelerden) uzak tutacak bir meşguliyet... Çünkü inanmış bir kalb, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın zikri ve azametinin tasavvuruyla, nefis ve ufuklardaki ayetlerinin tefekkürüyle meşguldür. Çünkü kainatın her bir manzarası, aklı etkilemeye, düşünceyi meşgul etmeye ve vicdanı harekete geçirmeye yetip artmaktadır. Akidenin getirdiği sorumluluklar, bir başka meşguliyettir. Bunun gereği olarak kalbi arındırmak, nefsi tezkiye etmek ve ruhu arıtmak sorumluluğu...

Davranışlara ilişkin sorumluluklar... İmanın gerektirdiği yüce konumu muhafaza etme sorumluluğu... Emri bil-maruf ve nehy-i an'il-münker görevi... Hayatın saplantı ve fesattan korunmasına ilişkin yükümlülükler... Akidenin korunmasına, yardımına, yüceltilmesine ve düşmana karşı bekçiliğinin yapılmasına ilişkin olarak cihad yapma sorumluluğu...

Görülüyor ki, tükenmez ve mü'minin gaflette kalmasına izin vermez nitelikte pek çok görev ve sorumluluklar söz konusudur. Bunların her biri ya farz-ı ayn, ya da farzı kifayedir. Tüm bu görevler, sınırlı beşer gücünü, ömür ve cehdini meşgul etmeye yetecek kadar çoktur. İnsan; ömür ve gücünü, ya hayatın ıslah, kalkınma ve iyileşmesi yolunda harcayacak, ya da safsata, boş iş ve eğlence yollarında tüketecektir. Bir mü'min bu yeteneklerini, akidesinin gereği olarak ıslah, onarım ve kalkınma yolunda kullanmak zorundadır. Bunun anlamı, "mü'min zaman zaman istirahat etmez" demek değildir. Çünkü istirahat başka şey, işsizlik, eğlence ve yararsız işler yapmak başka şeydir:

> *"Namazlarında huşu duyan, boş şeylerden uzak duran, mü'minler hiç şüphesiz felaha kavuşmuşlardır." (23 Mü'minun/1-3)*

Akide ortamı, hiç şüphesiz çalışma ve çabalama ortamıdır. Aynı zamanda korku ve ürperti ortamıdır. Bu, gerçekten ciddiyet ve çabalama isteyen bir konumdur. Ama insanlar bu konumun ve bunun öneminin farkında değil.

"İnsanların hesap verme günü yaklaşmıştır. Ama onlar (bu dünyada hesap gününe hazırlık yapmaktan) gafil ve uzak bir halde yaşamaktadırlar. Rablerinden kendilerine yeni gelen hiç bir zikir (ayet) yoktur ki, bunu eğlene dururlarken dinlemiş olmasınlar." (21 Enbiya/1-2)

Bu ayet, ciddiyet tanımaz başıboş insanları tanıtmaktadır. Çünkü onlar, en tehlikeli anlarda, en önemli konularda ve kutsal konumlarda eğlencelerini, safsata ve oyunlarını bırakmazlar. Oysa ki, kendilerine gelen zikir (uyan ve ayetler) Rablerindendir. Onlar ise saygınlık ve kutsallıktan uzak bir halde; yani eğlene dururlarken bunu karşılıyorlar. Ciddiyetten, dikkatlilikten ve kutsamaktan uzak olan bir nefis; bir tür çöküntü, saçmalık ve donmuşlukla karşı karşıyadır. Artık bu nefis, bir yük altına giremez, bir görev yerine getiremez ve bir sorumluluk kaldıramaz. Onun açısından hayat, boş, basit ve ucuz olmuştur. Mukaddesatı önemsemeyen bir ruh, muhakkak ki, hastadır.

Görev yüklemek başka, vurdumduymazlık daha başka bir şeydir. Görev yüklemek, ciddî ve duyarlı bir güç demektir. Vurdumduymazlık ise şuur kaybı ve gevşeklik demektir. Eğlence, kalbi oyalayan, vakti tüketen, hayır getirmeyen ve kısaca yeryüzüne hayır, adalet ve salah dağıtmakla görevli insana hiç bir kazanç sağlamayan bir şeydir. Bu; İslâm'ın özelliğini sınırlarını, yol ve yöntemini çizip belirlediği bir görevdir.

"İnsanlardan kimisi var ki, hiç bir ilme dayanmadan Allah yolundan saptırmak ve bunu alaya almak için boş sözleri alıp dururlar, işte bu kimselere alçaltın bir azap vardır." (31 Lokman/6)

Umumiyet ifade eden ve işaretleri tüm zamanlarda açık seçik bulunabilen bu ayet-i kerime, bazı tip insanları tanıtmaktadır. Nitekim dün Mekke'deki davet ortamında, yani ayetin indiği ortamda da bu tür insanlar bulunuyordu.

"İnsanlardan kimisi var ki, boş sözleri alıp dururlar..."

Boş sözlerin alışverişini yaparlar. Mallarını vererek, vakit ve hayatlarını vererek; yani paha biçilmez varlıklarını vererek satın alırlar boş sözleri... Basit ve pahaya gelmez bir boş söz uğruna bir daha geri gelmeyecek ömürlerini tüketir bu insanlar...

ALTINCI BÖLÜM

DAVETÇİNİN AZIĞI

Donatım ve Desteği

Büyük bir davayı yüklenebilmek ve davanın gerektirdiği fedakârlıkları yapabilmek için hazırlığa, donanım ve desteğe ihtiyaç vardır. İlahî hayat sisteminin nefislerde ve tüm yeryüzünde yerleşmesi uğrunda, canların, mal ve ürünlerin azalması, korku, açlık, şehadet, cihad ve cihadın zorluklarını göğüslemek, söz konusu fedakârlığın bir gereğidir. Tüm bu zor şartlarda bir desteğin bulunması şarttır:

"Ey iman edenleri Sabır ve namazla yardım dileyin. Allah, hiç şüphesiz sabredenlerle beraberdir." (2 Bakara/152)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, davanın gerektirdiği zorlu çalışmayı elbette ki bilmektedir. Çünkü bu çalışma, yoldaki tüm cazibe ve dürtülere rağmen istikametten ayrılmamayı; Allah'a daveti, her tür sindirme ve engellere rağmen yürütmeyi gerektirmektedir. Bu, insanın her an harekete hazır olmasını, sinirlere hakimiyeti ve içteki-dıştaki her şeye karşı dikkat kesilmeyi gerektiren bir çalışmadır. İşte tüm bu konularda sabretmek gerekir. İtaatte sabır... Günah işlememede sabır... Yardımın gecikmesine ve yorgunluğa karşı sabır... Batılın güçlenmesine karşı sabır... Taraftar azlığına karşı sabır.. . Diken dolu yolda sabır... Kaypak karakterlere, inatçı kişiliklere, laf dinlemez kimselere ve katı gönüllere karşı sabır...

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e *"Kalk"* diye emredildi. O da kalktı ve yirmi seneden fazla hep ayakta kaldı. Hiç dinlenmeden, hiç durmadan, kendisi ve ailesi için yaşamadan... Kalktı; üstüne aldığı ağır ve sorumluluk dolu, Allah'a davet yükünü hayatı boyunca hiç indirmeden... Yeryüzündeki büyük emanetin yükü, yani tüm insanlığın yükü, akidenin yükü, değişik alanlardaki cihad ve mücadele yükü altında hiç ezilmeden ayakta kaldı. Cahilî evham ve düşüncelerin arasında boğulmuş, dünyevi cazibe ve ağırlıkların altında bunalmış, şehvetlerin sömürü ve boyunduruğuna girmiş insan ruhunu kurtarmak için yılmadan savaştı. Cihad ve mücadele görevini asla aksatmadı.

Bu mücadelenin sonunda davaya inanan Sahabe-i Kiram (rhum), cahiliyyenin ve dünyevi hayatın boyunduruğundan kurtulup ruhsal özgürlüğüne kavuştu. Ama bu, mücadelenin sonu demek değildi. Çünkü bu mücadelenin başka alanlarda sürdürülmesi gerekiyordu. Davayı ve mü'minleri rahat bırakmayan, bu taptaze filizi yeşerdiği yerde, büyüyüp toprağa kök salmadan ve dalları göğe yükselmeden koparıp öldürmeye çalışan İslâm davası düşmanlarıyla savaşmak gerekiyordu. Bundan dolayı mücadele alanı, büyüdükçe büyüyordu. Arabistan'daki savaşlar bitmek üzereyken Bizans saldırısı başlıyordu, henüz çiçeği burnunda olan yeni ümmete karşı...

Bu ümmeti, kuzey sınırından vurmak istiyordu. İşte bu savaşlar olup biterken nefis savaşı devam ediyordu. Çünkü bu, Kıyamet'e kadar Şeytan'a karşı sürdürülecek amansız bir savaştır. Ve Şeytan hep tetikte... İnsan nefsinin ta derinliklerinde faaliyetlerini sürdürmek için tetikte... Allah'ın Resulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)* gerek bu alanda ve gerekse diğer alanlarda sürdürüyordu savaşını... Dünya nimetlerini tepip sıkıntılı bir yaşam sürdürmek pahasına, olanca güç ve emeğiyle savaştı durdu. Hatta etrafındaki mü'minler güvenlik içinde istirahat ederlerken...

O *(sallallahu aleyhi ve sellem)* tükenmez bir gayretle, sabırların en güzelini göstererek, gece namazlarına kalkıp ibadet ediyor. Yüce Rabb'ine Kur'an tilavet edip yönelerek sürdürüyordu cihadını... Rabb'inin destek ve yardımına kavuşmak için sürdürüyordu... Yalnız kendisini düşünen kimse rahat bir yaşantı sürdürebilir. Ama o, küçük yaşar ve küçük ölür. Büyük davayı yüklenen kimseye gelince: O kim, uyku kim?! Bu büyük davanın adamı kim, istirahat kim? Evet o kim, yumuşak yatak, sakin yaşam ve rahat meta kim? Allah'ın Resulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)* işin hakikatini bilip takdir ettiği için kendisini uyku ve rahatlığa davet eden Hz. Hatice (rha)'ya: "Uyku zamanı geçti ey Hatice!" diyordu.

Evet, uyku zamanı geçmişti. Bundan sonra hep uykusuzluk, hep yorgunluk ve zorlu cihad vardı. Bundan dolayı ibadet kaçınılmazdı. Çünkü İslâm'a göre ibadet, hayatın sosyal ve ahlaki akışından ayrı olarak düşünülemezdi. En yüksek derecelere yükselmenin yoludur ibadet...

Yolda destek sağlayan vazgeçilmez bir azıktır ibadet... Kısacası Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile ilişkide olmaktır. Yardım ve destek, bu ilişkinin sonucudur. Kalbin tezkiye ve temizliği için bu ilişkiye gerek vardır. Halkın adetlerini, toplumsal gelenekleri ve sosyal baskıları aşması için bu ilişkiye muhtaçtır insan. Çünkü bir insan eğer Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile ilişkideyse, halktan da, toplum ve ortamdan da daha yüce, daha üstün ve daha doğru yolda olduğunu anlayabilir. Gördüğü aydınlığa başkasını da götürmeye ehil olduğunu bu ilişkiyle anlayabilir. Çünkü başkaları onu, ilahi nizamdan kopuk bir hayatın getirdiği karanlıklara ve cahiliyye bataklığına yöneltemezler. İslam, bir bütündür. Şiar türü

ibadetleri, edebi, ahlakı, kanun ve intizamı bünyesinde toplayan bir bütün... Çünkü bunların tümü davanın içindedir. Akide davasının gerçekleşmesinde ve hepsinin uyum içinde bir tek hedefe yönelmesinde herbirinin kendisine has bir etkisi vardır. Zaten bu dinin temel yapısına dayanak olan şey de bu uyum ve bütünlüktür. İslamî yapının varlığı, bu uyum ve bütünlüğün varlığına bağlıdır.

1 - Sabır

Sabır, İslam'a davet yolunun azığıdır. Çünkü bu yol, uzundur, zorludur, dar geçit ve dikenlerle doludur. Bu yolda pek çok şeye sabretmek gerekir. Nefsi şehvet ve arzularına, çıkar ve tamahına, zaaf ve kusurlarına, bıkkınlık ve aceleciliğine sabretmek gerekir. İnsanların şehvet, zaaf, noksanlık, cehalet, kötü niyet, sapık karakter, bencillik, gurur, kaypaklık ve aceleciliklerine karşı sabır...

Bâtılın azmasına, tağutların kibrine, şerrin büyümesine, şehvetin galebesine, kibir ve gurur gösterilerine karşı sabır... Yardımcıların azlığına taraftarların zayıflığına, yolun uzunluğuna ve şeytanın en dar ve en üzüntülü anlardaki vesvesesine karşı sabır... Zorlu bir cihadta sabır... Farklı etki ve tepkilerden doğan acıya, çile, öfke, sıkıntı, daralma, bıkkınlık ve zaman zaman da umutsuzluğa karşı sabır..

Ve tüm bunlardan sonra kudret ve zafer anlarında nefse hakimiyet sağlamak.. Bolluk ve refahı; kibirlenmeden, şükür ve tevâzuyla karşılamak...

Hem bollukta, hem darlıkta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile ilişkiyi koparmamak...Tamamen O'nun kudretine teslim olmak... Her şeyi güvenle, huşu ve gönül huzuruyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya havale etmek... Bu uzun yolun kelimelerle ifade edilemeyecek tüm zorluklarına karşı sabır...

Çünkü kelimeler, dava yolcusunun başına gelebilecek her zorluğun hakiki kapsamını ifade etmeyebilir. Bu zorluğun hakikatini, ancak bu yola devam eden kimse tadıp anlayabilir. Çünkü bu, bir deneyim, etki tepki ve çilelere katlanma meselesidir. İşte mü'minin sabrı, bu konuların tümünde tükenmemek zorundadır. Eğer bâtıl, sabır ve inatla yoluna devam ediyorsa, hakkın kaçınılmaz görevi ondan daha sabırlı, ondan daha dirençli olmaktır.

Öyleyse İslâm cemaati, hiç bir zaman dikkati elden bırakamaz. Statik bir hayata rıza gösteremez. Çünkü İslâm düşmanları, hiç bir zaman ve hiç bir ortamda onunla anlaşmaya yanaşmazlar. İslâm davasının hedefi, insanlara pratik bir hayat sistemini getirmektedir. Yani hem mâli konularda, hem de hayat düzeninde hükümran olan adil, dosdoğru ve en iyi sistemi getirmektedir. Ne var ki insanlık, en hayırlı, en adil ve en doğru olan bu hayat sistemini rahat bırakmaz.

Çünkü bâtıl, hayra, adalete ve istikamete karşıdır. Tağut adalet, eşitlik ve yüceliği kabul etmez. Bundan dolayı tağutlar, şer ve bâtıl, İslâm davasına rahat

vermezler. Bataklık ve sömürüden ayrılmak istemeyen pislik taraftarları İslam'a savaş açarlar. Azgınlık ve müstekbirligi bırakmak istemeyen tağut ve müstekbirler İslâm'a savaş açar. Ahlâkî çöküntü ve şehvet batağından kurtulmak istemeyen ahlâksız ve şehvetperestler de İslâm'a savaş açar.

İşte tüm bu düşmanlara karşı, savaş ilan etmek: düşmandan kat kat sabırlı olmayı ve sürekli tetikte bulunmayı gerektirmektedir. Müslüman cemaatin, her yerde ve her ortamda bulunan daimi ve tabiî düşmanların tuzağına düşmemesi için takınması gereken bir tavırdır bu... İslâm davetinin vazgeçilmez tabiatı ve yolu budur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* sabredenleri destekliyor, güçlendiriyor, sebat veriyor ve yanı başlarında bulunuyor.

"Allah, muhakkak ki sabredenlerle beraberdir." (2 Bakara/152)

Demek ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, davetçileri yolda yalnız bırakmaz. Onları sınırlı güç ve yetersiz takatleriyle baş başa bırakmaz. O, hep davetçilerin yanındadır. Eldeki azığı tükenir tükenmez, uzun sürecek yollarında azimlerini tazelemek için yanı başlarında... Ayrıca sabra ilişkin pek çok hadis de bulunmaktadır. Müslüman cemaate, yüklendiği görevi hafifletip kolaylaştıracak, güç ve destek verecek bazı hadisleri zikretmek istiyoruz:

Habbab bin Eret*(radıyallahu anh)* 'dan: Allah'ın Resulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Kâbe'nin gölgesinde başını, yastık gibi yaptığı bir örtüye koyduğu sırada ona durumumuzu şikayet ettik.

"Bize Allah'tan yardım dilemiyecek misin, bize dua etmiyecek misin?" dedik. Bunun üzerine Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle der:

"Sizden önceki ümmetlerde (işkence edilen) mü'min, kazılan bir toprak çukurunun içine konulduktan sonra bir testere getirilip başı üzerine konularak kafası ikiye bölünür, ayrıca kemiğe dayanıncaya kadar etine demir taraklar batırılırdı. Ama bunların hiçbiri onları dininden döndürmezdi. Allah'a yemin ederim ki bu "iş" de gerçekleşecektir. Öyle ki Sana'dan Hadramavt'a giden bir yolcu Allah'tan başka -koyunları için de kurttan başka- hiç bir kimseden korkmayacaktır. Ama siz acele ediyorsunuz dedi."[20]

Abdullah bin Mesud *(radıyallahu anh)*:

"Kavmi tarafından kanatılıncaya kadar dövülen ve "Allah'ım! Kavmimi affet; çünkü onlar bilmiyorlar" diyen peygamberlerden birini anlatırken Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'i görüyor gibiyim"[21] dedi.

Yahya bin Vessab'ın İbn-i Ömer (rhuma)'dan rivayet ettiğine göre Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurmuştur:

---

[20] Buhari, 4/249; Ebu Davud; Nesaî.

[21] Buhari; Müslim, 3/1417).

"İnsanların arasına karışıp eziyetlerine sabreden mü'min, insanlar arasına karışmayan ve eziyetlerine sabretmeyen müminden daha hayırlıdır."[22]

Sabır, nefislerin hazırlık ve terbiyesidir. İmtihanlardan yılmamanın, facialara karşı zaafa düşmemenin ve şiddet anlarında çökmemenin vazgeçilmez bir gereğidir, sabır. Belâlar göğüslenip sıkıntı atlatılıncaya kadar, yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* darlıktan sonra bir kolaylık sağlayıncaya kadar olayları sabır, metanet ve dayanışma içinde karşılamak gerekiyor. Sabır, Allah'a umut bağlamanın, Allah'a güven duyup O'na dayanmanın bir vesilesidir. İnsanlığa önderlik yapacak, yeryüzünde adalet ve iyilik yayacak bir ümmetin, yolun zorluklarına hazırlıklı olması, darlıkta, genişlikte ve şiddet anlarında sabrı elden bırakmaması gerekiyor:

> *"... Ve darlıkta, hastalıkta ve savaş zamanında sabreden kimselerdir." (2 Bakara/177)*

Darlık ve bollukta, hastalık ve bitkinlikte, kıtlık ve noksanlıkta, cihatta ve muhasarada sabır...

Maksat, büyük görevi yerine getirmektir. Belirlenen hedefe, güven ve sebatla, itidal ve gönül huzuruyla varmaktır. Sabır, üzüntü ve şikayetleri aşmak, dava yükümlülüklerini taşımak, hakkın verdiği görevi yapmak, Allah'a teslim olmak, başa gelen her şeyi Allah'a havale etmek, ilahî hükmü kabullenmek ve ilahî rızayı aramak demektir. Sabır, sonu gelmez gibi görünen meşakkatli davet yolunda mü'minlerin vazgeçilmez silahıdır. Allah'ın va'dine güvenmektir. Üzülmeden, bocalamadan, hayrete düşmeden ve şüphelere kapılmadan direnmektir. İnsanların katılığına, hakkı yalanlamasına ve Allah'ın va'dinden şüphe duymalarına rağmen sebat etmek demektir. Allah'a güvenmek demektir. Yol ne kadar uzarsa uzasın ve sonu ne kadar bulanık ve görünmez olursa olsun mü'minin silahıdır, sabır.

Sabrın çeşitleri vardır. Sabrın gerekleri vardır. En başta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya verilen misakın gereği olarak çalışmak, cihad etmek, daveti sürdürmek ve çabalamak bir sabır işidir. Nimet ve yoksulluğa dayanmak sabrın bir başka çeşididir. Çünkü nimetleri, azgınlık ve küfre düşmeksizin sabırla karşılayan insanlar fazla değildir. İnsanların göğüs daraltan hamakat ve cehaletlerine sabır, bir başka çeşittir. Ve sabır, sabır, sabır... Allah'ın rızasına kavuşmak için sabır...

> *"Onlar ki Rablerinin rızasına kavuşmak için sabrederler." (13 Rad/22)*

Demek ki gaye, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasıdır. Mümin, insanların "korktu" suçlamasından çekinerek sabretmez. İnsanların "Sabretti" demesini

---

[22] İbn-i Mace, 2/1338.

sağlamak için de sabretmez. Yani insanlara hoş görünmek için değildir, mü'minin sabrı. Gene mü'min, sabrından dolayı bir çıkar beklemez. Korkuyu defetmek için de sabretmez. Çünkü mü'min, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasından başka bir şey aramaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nimet veya belâ vermesi halinde sabretmek, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hükmü gereğidir. Onun meşiyyetine teslim olup rızasına kanaat getirmektir.

Belâlar, sabrı imtihan içindir. Direnmek, bilenmek ve azmetmek içindir. Şu da bilinmeli ki sabır, zillet ve işkenceye razı olmak demek değildir. Aksine sabır, ruhî çöküntüye uğramadan, yılmadan, azmi bırakmadan, zulüm ve tağuta karşı hazırlanmayı unutmadan işkencelere dayanmaktır. Sabır, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e emridir. Kavminin elinden eziyetler çeken ve belâlara uğrayan Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e bir emir...

> *"Azim sahibi peygamberlerin sabrettiği gibi sen de sabret. Kafirlere hemen azap insin diye acele de etme." (46 Ahkaf/35)*

Dikkat edilirse bu davanın yolu, zorluk ve çile doludur. Öyle bir zorluk ve çile ki; olanca fedakarlığı, davaya bağlılığı, kararlılığı, sebatı, arılığı ve berraklığıyla Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in nefsi bile bu Rabbani buyruğa muhatab olmuştur. Yani "dava düşmanlarına sabret ve hemen helak olmaları için de acele etme" diye emrolunmuştur. Evet bu yolun meşakkati, dayanışma ve sabır ister. Ve bu yolda çekilen acı, ilahî azametin doyulmaz ve tertemiz tatlı şarabından yudumlamak ister:

> *"Azim sahibi peygamberlerin sabrettiği gibi sen de sabret"*

İslâm davasının zorlu ve uzun yolunda bulunması gereken bir destektir bu... Hem ruhun derinliklerinde, hem de küfre açılan cihad yolunda bulunması gereken bir destek... İkisi de gerçekten zorlu ve çilelidir.

> *"Onların dediklerine sabret!" (20 Taha/130)*

Sabır, mü'minin İslâm akidesini ve bu akide sorumluluğunu yüklenmesinin vazgeçilmez bir özelliğidir. Bu sorumluluk, kesinlikle her adımda sabra ihtiyaç duyar. Nefsin şehvetlerine sabır... Hâlis bir İslâm ve teslimiyet için sabır. Yani kalbin ve yüzün teslimiyeti... Hevaperestlik ve şehveti yenmek...

Kısaca dinde istikamet... Oysa bu, nefislere gerçekten zor gelen birşeydir. Sabrın en zoru, keyfiliğe, şehvete, kaypaklığa ve sapıtmaya karşı gösterilen türüdür. Sonra davanın meşakkatlerine karşı, insanların eziyetine, tutarsız hareketlerine, sapmalarına, zaaflarına ve aldatmalarına karşı sabır. Zorlu imtihan, deneyim ve fitneye karşı sabır... Hem darlıkta, hem de bollukta sabretmesini bilmek ki, bu da kolay bir şey değildir. Kısaca tüm bu konularda sabır göstermek, İslâm hayat sisteminin vazgeçilmez bir ilkesidir.

Zamanın derinliklerine kök salmış olan Allah'ın Dini'ne davet kervanı, apaçık bir yol ve asla şaşmaz bir istikamette seyrine devam edegelmiştir. Yolunu tıkayan mücrimlerden, sapıklardan ve bunların yandaşlarından yılmadan, sarsılmaz bir azimle sürdürmüştür seyrini... Bundan dolayı davetçi, bu yolda eziyetlere uğrayacak, kanı dökülecek ve vücudu parçalanacak; ama kervan durmadan, eğilmeden, tökezlemeden ve davadan vazgeçmeden yoluna devam edecektir. Akibet ise -zaman ne kadar uzarsa uzasın- muhakkak ki mü'minlerindir. Allah'ın yardımı, hep yolun sonunda gelir.

> *"Senden önceki peygamberler de yalanlandıkları halde buna sabrettiler ve yardımımız gelene kadar da eziyetlere uğradılar." (6 En'am/34)*

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den sonraki İslâm davetçilerinin yol ve görevleri en açık çizgileriyle belirlenmiştir. Zaferin;yolun sonunda, yani yoldaki zorluk ve engelleri aştıktan sonra kendilerini beklediği de bildirilmiştir. Davalara ilişkin "Sünnet'ullah", Kur'an'da açık bir şekilde zikredilmiştir. Davanın çoğunluk tarafından yalanlanması... Dava adamlarının eziyetlere uğraması... Davetçilerin yalanlama ve eziyetlere sabretmesi...

Ve Sünnet'ullah... Yani sonuçta zafer... Görülüyor ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardımı, belirlenmiş vaktinde gelir. Muhlis, iyi ve suçsuz davetçilerin yalanlama ve eziyetlerle karşılaşması veya sapan ve saptıran mücrimlerin durmadan mü'minleri yalanlayıp eziyete uğratmaları, bu yardımı öne almaz. Allah'ın yardımı, belirlenmiş vaktinden önce gelmez. Canından ve arzularından vazgeçen fedakâr ve muhlis dava adamının, olanca arzusuyla kavminin hidayetini istemesi, dalâlet ve azgınlıkları nedeniyle, dünya ve ahirette kendilerini bekleyen azab ve çöküşten dolayı üzüntü duyması da yardım va'dini çabuklaştırmaz. Evet ilahî yardım bu sebeplerden hiç biri için acele etmez. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, yarattıklarından biri istedi diye acele etmez. Ama onun kelimeleri (buyrukları) da asla değişmez. İster bu buyruklar muhakkak zafere ilişkin olsun, isterse de ezelden belirlenmiş (yardım) zamanına ilişkin olsun...

Sabra davet ve sabra yöneltmek, tüm davetlere eşlik eden bir olgu, her peygamber ve peygamberi izleyen her mü'min için tekrarlanan bir buyruktur. Sabır, bir zarurettir. Dava yükünü taşımayı ve yol zorluklarında dayanmayı sağlayan bir zaruret... Davetçileri uzak; ama ufuktaki hedeflerine bağlayıp dayanışmalarını sağlayan bir zaruret... Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tedbirini alıp zamanını takdir buyurduğu nihai hüküm gelinceye kadar sabretmek...

> *"Rabbinin hükmü (gelinceye kadar) sabret." (76 İnsan/24)*

Davetin asıl meşakkati, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın vaktini tayin ettiği hükmü sabırla bekleme meşakkatidir. Çünkü davet yolunda pek çok

meşakkatler vardır. Yalanlama, işkenceler, kaypaklıklar, inatçılık, bâtılın güçlenmesi, dış görünüşüyle bâtılı galip gören insanların yoldan çıkması ve tüm bunlara karşı nefse hakim olma zorlukları... Nefsin ilahî hükmü huzurla karşılaması... Yolun zorlukları ne olursa olsun Allah'ın hak va'dinden hiç bir kuşku ve tereddüde kapılmadan gönül huzuruyla yolculuğa devam etmek... Bu da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan sabır, başarı, yardım ve azim isteyen bir iştir:

"Güzelce bir sabırla sabret." (70 Mearic/5)

Güzelce bir sabır... Yani ilahî va'din doğruluğuna ilişkin hiç bir kuşku, endişe veya öfke vermeyen huzur dolu bir sabır... Akibetten emin... Allah'ın takdirine razı olmuş, her belayı ilahi bir hikmete bağlamış, kendisini Rabbine adamış ve her belâya karşı sadece Rabbinin mükafatına gönlünü vermiş kimsenin sabrı...

İşte dava adamına yakışan sabır, böylesine bir sabırdır. Çünkü söz konusu olan Allah'ın Dini'ne davettir, Allah'ın Dini'nin davetidir. Davetçinin, bunda hiç bir şahsi gayesi yoktur. Davadan dolayı davetçinin başına gelebilecek her şey Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* uğrunadır. Olacak her şey Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emriyledir. Bu bağlamda güzelce sabır (sabr-ı cemil), söz konusu hakikatle ve bu hakikatin ruhtaki şuuruyla uyum içinde olmalıdır. Kafirlerin yalanladığı bu davanın sahibi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Kafirlerin acilen görmek isteyip yalanladıkları azab tehdidini yapan O'dur. Olayları takdir eden O'dur. Olayların vuku zamanını takdir eden de O'dur. O, dilediği gibi takdir edendir. Kainatın tümüne ilişkin tedbir ve hikmetine binaen, takdir eden O'dur. Ne varki insanlar, bu tedbir ve takdiri bilemedikleri için acele ediyorlar. Zaman uzadı mı şüphelere kapılıyorlar. Hatta zaman zaman dava adamları bile huzursuz olabiliyor. Kalblerinden çeşitli şeyler geçiyor, ilahi va'din hemen gerçekleşmesi için çeşitli arzulara kapılabiliyorlar. İşte böyle durumlarda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan sebat emri geliyor:

"Güzelce bir sabırla sabret!"

Yalanlama ve düşmanca tavırlardan ileri gelen sıkıntılara karşı kalbe sebat veren bir emirdir bu...

" Sabret..."

Bir yol işaretidir bu. Peygamberlerin hayatları boyunca izledikleri yolun işareti... Tüm Peygamberlerin izlediği ortak yol... Çünkü hepsi aynı yolda yürümüş, aynı sıkıntıları çekmiş, aynı deneyimlerden geçmiş ve tümü aynı şekilde sabretmiştir. Sabır, tüm peygamberlerin vazgeçilmez özellik ve azıkları olmuştur. Tabiî ki herbiri kendi peygamberlik derecesine göre... Tümünün hayatı acı ve deneyimlerle doludur. Sanki onların bu yüce hayatları, -sankisi bile fazla- belalardan ve sabırdan oluşan sahifelere, dönüşmüştür. İnsanlığın

yararlanacağı sahifelere...Maksat insan ruhunun, acı ve zaruretleri nasıl yendiğini, dünyevî övünçlere vesile olan ölçüleri nasıl aştığını; şehvet ve cazibelerden nasıl soyutlandığını ortaya koymaktır. Çünkü Allah'a karşı samimiyet, imtihan başarısı ve ilahi rızayı herşeye tercih etme durumu, bu ruhî zaferin bir sonucudur. Ve maksat bu zaferden sonra insanlığa şunu söylemektir: "Yol, sadece budur."

Yücelik ve üstünlüğün yolu budur. Allah'a giden yol budur. Sabrın, risalet ve davanın yoludur:

> *"Ancak sabredenlerin mükafatı hesapsız olarak verilir." (39 Zümer/10)*

Öyleyse sabra davet gerekir. Yalanlama ve eziyetlere karşı sabır.. Bâtılın belirli bir zaman için büyümesine, kudret ve galebe sahibi olmasına karşı sabır... İnsanların karakterine, ahlakına ve şu veya bu tasarruflarına sabır. Nefsin sapmasına, sıkıntısına, huzursuzluğuna, yakın zafer umudu ve arzularına yakın zaferle ilgili her tür hayal ve emellerine karşı da sabır... Yolda düşmandan önce dosttan gelebilecek her tür zarara karşı sabır...

> *"Sabret; Allah'ın va'di, elbette ki haktır." (40 Mümin/77)*

Süre ne kadar uzarsa uzasın, işler ne kadar sarpa sararsa sarsın ve sebebler ne kadar değişirse değişsin sabır... Şimdi iyice düşünülüp bilinmesi gereken bir nokta üzerinde durmak istiyoruz. Her tür bela, eziyet, yalanlama, inat ve mûstekbirlikle karşılaşan Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e denildi ki:

> *"Sabret; Allah'ın va'di, elbette ki haktır. Onlara vadettiğimiz (azabın) bir kısmını sana göstersek de, seni bundan önce öldürsek de onlar, bize döneceklerdir." (40 Mümin/77)*

Yani görevini yap ve bu sınırı aşma! Sonuçlar, senin işin değildir. Hatta müstekbir ve yalanlayanları helak edecek ilahi cezayı, yani sadra şifa verecek cezayı gerçekleşmiş görmeye bile gönül bağlayamazsın. Çünkü davetçiye düşen, çalışmaktır; o kadar... Davetçi sadece görevini yapar; görevini yaparak yoluna devam eder. Çünkü dava, onun davası değildir. O, işin sahibi de değildir. Bu dava ve iş tümüyle Allah'ındır. O, dilediğini yapandır. İşte her dönemdeki İslâm davetçilerinin gönül bağlayıp dikkat etmeleri gereken husus budur. İşin başında masum gibi görünen; ama daha sonra şeytanın müdahele ve tasallutuna uğrayan arzu ve şehvet batağından kurtuluşun tek yolu budur.

a - Çileli Sabır

Dava adamları, davanın sorumluluklarını yüklenmek zorundadırlar. Davanın yalanlanmasına ve bundan dolayı başa gelen eziyetlere sabretmelidirler. Sadık ve güvenilir kimsenin yalanlanması, gerçekten nefse ağır gelen bir şeydir. Ama bu yalanlama olacaktır. Bu risalet davalarında görülen bir husustur. Bu bakımdan dava yükünü taşıyan kimseler, sabretmek ve dayanmak zorundadırlar. Direnmek ve sarsılmamak zorundadırlar. Bir daha davet etmek ve her defasında yeniden işe başlamak zorundadırlar. Çünkü davetçiler; karşılaştıkları inkar ve yalanlama ne olursa olsun insanların ıslahından ve gönüllerin davayı kabullenmesinden umutlarını kesemezler. İnsanların inatçılıklarına rağmen umutlarını kesemezler. Yüz kere davete icabet etmeyen bir kalbin yüzbirinci kere veya binbirinci kere icabet etmesi mümkündür. Yeter ki dava adamı o zamana kadar sabretsin. Umudunu kesmeden davetini sürdürsün. Ki o zaman kalblerin kendilerine açıldığını göreceklerdir. Davaların yolu, şüphesiz ki kolay ve rahat değildir. Gönüllerin davetlere icabet etmesi de hemen olacak kolay bir iş değildir. Çünkü gönülleri saran pek çok tortular vardır. Bâtıldan, dalaletten, gelenek ve adetlerden, sosyal düzen ve yönetimlerden oluşan pek çok tortular söz-konusudur. Öyleyse kalblerin bu tortulardan arındırılması şarttır. Kalbleri tüm çarelere başvurarak diriltmeye çalışmak şarttır. Duyarlı noktaların tümünü yoklamak ve kalbe gidecek yolu aramak şarttır. Bu arayış ve yoklamalardan biri -sabır, direnme ve umut elden bırakılmazsa- hedefe tesadüf edecektir. Çünkü yerini bulan bir tek dokunuş bile beşer yapısını bir anda büyük bir değişikliğe uğratabilir.

Beşeri cihazın belki bin denemeden sonra iğreti bir dokunuşla harekete geçtiğini görünce zaman zaman dehşete düşüyoruz. Çünkü öyle bir cihaz ki bu, en amansız ve en zor çabalar kâr etmezken basit bir dokunuşla silkinip harekete geçiyor. Bu durumu en yakın bir örnekle açıklamak istiyorum. Bir radyo alıcısıyla...

Bir istasyonu ararken skalayı defalarca bir ileri bir geri götürüyorsun. Tüm dikkatini toplayarak en ince ayarları yapmayı ihmal etmeden arıyorsun. Ama gene de aradığını bulamıyorsun. Oysa ki hiç bir dikkat sarfetmeden iğreti bir dokunuşla aradığın istasyon hemen çıkıveriyor. Aradığın istasyonun ses ve nağmeleri böyle hiç beklemediğin bir anda yayılmaya başlıyor. İşte beşer kalbi de böyledir. Bir radyo cihazına çok yakın bir durum arzetmektedir. Bu bakımdan davetçilere düşen, skalayı oynatıp aramaktır. Ufukların ötesinde kalble buluşmanın yolu budur. Çünkü verici Kaynağı, bir denemeden sonraki binbirinci dokunuşla bulabilirsin.

Davetçinin kızması gayet kolay bir iştir. Bakar ki insanlar çağrısına icabet etmez, o da kızıp uzaklaşmaya başlar. İnsanlardan uzaklaşıp rahatına bakar. Çünkü bu, rahatlık veren bir şeydir. Böylece davetçi yerinde oturur, kızgınlığı

diner ve sinirleri gerginlikten kurtulur. Peki ama davet görevi ne olacak?. Söz dinlemez yalanlayıcılardan uzaklaşması, davaya bir şey kazandırdı mı? Öyleyse bilinmelidir ki asıl olan davadır. Davetçinin kişiliği değil...

Bu bakımdan davetçi gönlünü daraltamaz, öfkesini yutup yoluna devam etmektir onun görevi. Bir davetçi için en iyisi sabretmektir. İnsanların sözleriyle davetçinin göğsü daralmasın. Çünkü davetçi, Kudret elindeki bir araçtır. Davayı ondan çok koruyup gözeten, hiç şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Bu nedenle o, durum ve ortam ne olursa olsun görevini yapmak zorundadır. Gerisi Allah'a aittir. Hidayet, sadece Allah'ın hidayetidir.

> *"Zin'nun'u (Yunusu) da unutma ki o, kavmine kızıp gidince kendisine güç yetiremiyeceğimizi zannetti. Fakat sonunda O, karanlıkların içinde "Senden başka hiç bir ilah yoktur. Sen, her tür kusurdan münezzehsin. Ben ise hiç şüphesiz zalimlerden idim" diye seslendi Biz de duasına icabet edip kendisini sıkıntıdan kurtardık, işte biz "mü'minleri" böyle kurtarırız." (21 Enbiya/87,88)*

Yunus (as), risaletin sorumluluklarına dayanamamıştı. Kavminden göğsü daraldığı için davet görevini bırakıp kızgın, huzursuz ve sıkıntılı bir halde çekip gitmişti. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* da onu öyle bir sıkıntı içine koydu ki yalanlayan kafirlerin verdiği sıkıntıyı gölgede bırakıyordu. Eğer Rabbine yalvarıp nefsi, davası ve görevi hakkında zulüm ettiğini itiraf etmeseydi söz konusu ağır sıkıntıdan kurtulamayacaktı. Çünkü Kudret eli, onu koruyup içinde bulunduğu üzüntüden kendisini kurtarmıştı.

Yunus (as)'ın kıssasında, dava adamları için düşünülmesi gereken bir ders vardır. Yunus (as)'ın Rabbine yalvarıp zulmünü itiraf etmesinde de davetçiler için unutulmaması gereken bir ibret vardır. Hiç kuşkusuz Kur'an-ı Kerim, bu durumu belirlemek için kıssaları anlatır. Kur'an'ın ifade buyurduğu bir hakikattan maksat, bir bâtılı değiştirmektir. Çünkü Kur'an, dipdiri ve hareketli bir ortamda bulunan canlı ve hareketli vakaları anlatır. Kur'an, mücerred bir etüt için gerçekleri zikretmez. Bu bakımdan mü'minlerin cihad etmesi yetmez. Cihadın yanında sabrın da bulunması gerekir. Davetin sorumluluklarına sabır... Meydan savaşından ibaret olmayan çeşitli ve sürekli sorumluluklar...

Hatta denilebilir ki meydan savaşının sorumlulukları, davanın sabır ve inanç imtihanını gerektiren diğer sorumlulukları yanında hafif kalır. Çünkü bitmek bilmeyen günlük görevler söz konusudur. İmanî çizginin istikametinden ayrılmamak, bu istikameti anlayış ve davranışlarda göstermek söz konusudur. Doğal olarak tüm bu konularda en büyük görev, insanî zaaflara karşı sabretmektir. Gerek davetçinin kendi zaafları ve gerekse günlük hayatta karşılaşılan diğer insanların zaaflarına karşı sabır... Bâtılın güçlendiği galip ve üstün göründüğü dönemlerde sabır... Yolun uzunluğuna, zorluğuna ve engellerin çokluğuna

sabır... Yolun ortasında, çalışma, didinme ye mücadele ortamında şeytanın salabileceği "rahatlık ve nefsanî arzulara uyma" ya ilişkin vesveselere karşı sabır... Ve pek çok şeye sabır. Ki meydan savaşı, bu şeylerden sadece biridir. Davet yolu arzulanmayan pek çok şeyle doludur. Cennete giden yolda, hayallerin ve sadece lafta kalan kelimelerin yeri yoktur...

Akidenin belirlenmiş biricik yolu budur. Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı birleme, O'nun gözetimini hissetme, O'ndan mükafat bekleme ve O'nun adaletine güvenip vereceği cezadan korkma yoludur. Bu tevhid gerçekleştikten sonra sıra, insanları davet edip durumlarını düzeltmeye, emr-i bil'maruf ve nehy-i an'il-mûnker görevini ifa etmeye gelir. Bu yolun vazgeçilmez azığı, yani şerre karşı açılan savaşta bulunması gereken asıl destek, ibadettir. Namaz kılarak ve sabrederek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmektir. İnsanların kıvırmasına ve inadına, kalblerin sapma ve arzularına karşı sabır göstererek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmek... Kendisine uzanan dil ve ellerin eziyetine, malıyla ve gerektiğinde canıyla sınanmasına karşı sabrederek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmek... Çünkü:

> *"Bu, sabrı gerektiren (ve sabra değer) yüce işlerdendir." (31 Lokman/17)*

Sabra değer olan bu iş, tüm tereddütlere rağmen azmedip yola devam etmek demektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya giden yolun sorumluluğunu bilen yolcular geri dönmez ve umutsuzluğa kapılmazlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hem nefsin hem de mutlu olmaları istenen insanların çıkardığı fitneye sabrederek uzun, zorlu ve ıssız yollarına devam eden kimseleri, muhakkak ki yalnız bırakmayacaktır. Amellerini zayi edip cihadlarını boşa çıkarmayacaktır. Zira Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, yüce makamından onları gözetliyor. Yolundaki cihadlarını izleyip doğruya yöneltiyor kendilerini. Çabalarına bakarak ellerinden tutuyor. Sabır ve ihsanlarına bakıp amellerini en iyi mükafatla ödüllendiriyor.

> *"Uğrumuzda cihad eden kimselere, muhakkak ki yollarımızı gösteririz. Allah, hiç şüphesiz ihsanda bu limanlarla beraberdir." (29 Ankebût/69)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hangi kuşakta olursa olsun insan yetiştirmenin zorluğuna karşı sabırlı olmamızı emrediyor. Çünkü müslüman bir cemaati oluşturmanın yolu budur. Bu cemaat ise, İslâm akidesini bir emanet olarak taşıyacak ve onu günlük hayatta gerçekleştirmeye çalışacaktır. İlk İslâm cemaatinin izlediği yol da buydu. Öyle bir cemaat ki, yaptığı işlerle gerek İslâm tarihinde ve gerekse tüm insanlık tarihinde biricik örnek haline gelmiştir.

b - Sabrı Tavsiye

Sabrı tavsiye etmek, bir zarurettir. İmanı elden bırakmadan salih amel işleyip hak ve adaleti korumak, ferd ve cemaatin karşılaşabileceği en zor işlerdendir. Bundan dolayı sabır gereklidir. Hem nefis cihadında, hem de başkalarıyla cihatta sabır... Eziyet ve meşakkatlere sabır... Bâtılın azması ve şerrin yayılması karşısında sabır... Yolun uzunluğu, aşamaların gecikmesi, işaretlerin sönüklüğü ve nihaî hedefin uzaklığı karşısında sabır...

Bir de sabrı tavsiye... Mü'minin gücünü kat kat arttıran budur. Çünkü bu tavsiye hedef birliğini, yön birliğini ve insanlararası dayanışmayı sağlıyor. Sevgi, azim ve direnme sağlıyor bu tavsiye... Tüm bunlar İslâmî hakikatin hayatî gerekleridir. Temayüz ve belirginlik ortamı olan cemaatin gerekleridir. Aksi takdirde zarar ve kayboluş söz konusudur.

> *"Asra yemin olsun ki insan, hüsrandadır. Ancak iman edip Salih amel işleyen, birbirine hakkı ve sabrı tavsiye eden kimseler müstesnadır." (103 Asr/1-3)*

Sabır, genel özelliğiyle imanın vazgeçilmez bir unsurudur. Sabrı tavsiye, bizzat sabır derecesinin ötesinde bir derece demektir. Mü'min cemaati birbirine bağlayan bir derece... Birbirlerine sabrın manalarını tavsiye etmelerini ve imanın yükümlülüklerinde yardımlaşmalarını sağlayan bir derece... İslâm cemaati, birbiriyle etkileşim halinde bulunan organlar bütünüdür. İmanın tüm yeryüzüne yayılması ve bunun gereği olan sorumlulukların taşınması için yapılan cihadın zorluklarını ortakça paylaşıp aynı şuuru taşıyan bir organizma gibi...

Bundan dolayı İslâm cemaati üyeleri, birbirlerine sabrı tavsiye ederler. Birbirlerini yardımsız bırakmazlar. Birbirlerine destek vermeyerek bozguna uğramaya yol açmazlar. Ve bilinmeli ki bu, bireysel sabra dayanan ama bireysel sabrı geride bırakan bir iştir.

> *"Sonra (salih amellerin kabulü için) iman edip sabrı ve merhameti tavsiye edenlerden olması (gerekir.)" (90 Beled/17)*

Bu, mü'min cemaatte yaşayan mü'minin görevini bildiren bir mesajdır. Bu da demektir ki mü'min, bırakıp kaçan değil, sebat edip dayanan bir kişilik sahibidir. Bir hezimet davetçisi değil, savaş ve çarpışma adamıdır. Ürperti ve ürkeklik veren değil, huzur sağlayan bir davetçidir.

2 - Namaz

Kur'an-ı Kerim'in ve Kur'an'da ifadesini bulan Rabbanî eğitim metodunun esrarını izleyen kimse, beşer ruhunun derinliklerine nüfuz eden psikolojik bir takım harikalarla karşılaşacaktır. Örneğin savaş ortamında namaz kılma emri, bu tür harikalardandır.

> *"(Askerlerinin) arasında bulunup da onlara namaz kıldırdığın zaman (askerlerden) bir grup silahlarını da yanlarına alarak seninle beraber namaza kalksınlar. Secde ettikten sonra ise onlar arkanızda (yerlerini) alsınlar ve namaz kılmamış olan İkinci grup da gelip seninle beraber namaz kılsınlar. (Bu arada) dikkat kesilip silahlarını da yanlarında bulundursunlar. (Çünkü) kafirler, silah ve eşyanızdan gafil kalasınız diye temenni ederler. Ta ki üzerinize bir anda ve toplu olarak hücum edebilsinler. Yağmurdan dolayı bir zarar görecekseniz veya hastaysanız silahlarınızı bırakmanızda bir sakınca yoktur. Ama dikkati (tedbiri) elden bırakmayınız. Allah, muhakkak ki kafirlere alçaltıcı bir azap hazırlamıştır." (4 Nisa/102)*

Bu, imanî ölçünün apaçık ve tabiî bir özelliğidir. Namaz, hiç kuşkusuz savaşın silahlarından biridir. Hatta silahın kendisidir. (En büyük silah..)

Rabbanî bir metodun doğrultusunda Kur'anî eğitimden geçen Sahabe-i Kiram, tüm silahlardan üstün olan bu silahla düşman karşısına çıkıyorlardı. Tam anlamı ve lâyıkî vechiyle tanıdıkları bir tek İlah'a imanları sayesinde galebe çalıyorlardı. Çünkü Rablerinin savaşta yanı başlarında olduğunu hissediyorlardı. Sonra onlar, uğrunda savaştıkları hedef açısından da üstünlük sağlamışlardı. Çünkü bu hedefin, her şeyden daha yüce olduğunu biliyorlardı. Onların bir diğer üstünlüğü ise, kainat, hayat ve insanî yapılarına bakış açılarıydı. İşte namaz, tüm bu üstünlüklerin sembolüydü. Bunları hatırda tutmaktı, bundan dolayı da namaz, savaşın silahıydı. Hatta silahın kendisiydi.

> *"Allah'tan, sabır ve namazla yardım dileyiniz. Ve hiç şüphesiz (namaz), huşu duyanlardan başkasına ağır gelir. (Huşu duyanlar ise) Rablerine kavuşacaklarına ve Rablerine döneceklerine inanan kimselerdir." (2 Bakara/45)*

Süre uzayıp çalışma şartları zorlaşırsa sabrın zayıflaması veya elde bir azık ve destek bulunmuyorsa tümden tükenmesi mümkündür. Bundan dolayı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* namazı da sabrın hemen yanında zikretmiştir. Namaz her an hazır bulunan bir yardımcı ve kalbi besleyen bir azık... Sabrın etrafını çevreleyen, eriyip tükenmeyen ve sabırla beraber rıza, güler yüzlülük, huzur, güven ve inanç veren bir destek... Fani ve sınırlı olan insanın en büyük kuvvetle ilişki halinde bulunması zorunludur. Sınırlı gücünün bittiği anlarda, açık veya gizli beşeri güçlerin karşısında yıldığı sıralarda medet dilenmesi gereken İlahî kudret...

Şehvet ve arzuların baskısıyla yol istikametini izlemenin zorlaştırdığı, şiddet yöntemlerini kullanan tağutî fesad güçleriyle savaşmanın ağırlaştığı ve yolun uzadığı sıralarda başvurulması gereken kudret... Ömür güneşi batıp takatten düşmek üzereyken, yani bunca zorluk fani bir ömre sığdırılırken (hala) bir

yere varılmadığı, bir şey kazanılmadığı görülünce yardıma gelen büyük güç... Hayır! Sönük ve ölgünken, ufukta hiç bir ışık ve hiç bir yol işareti gözükmezken bâtılın her gün biraz daha güçlenip büyüdüğü görülürken başvurulan bir güçtür namaz. Evet namazın asıl değeri böyle anlarda ortaya çıkar. Çünkü namaz; fani insanla ölümsüz kudreti birbirine doğrudan doğruya bağlayan bir bağdır. Yalnızlık çeken fıtratın, verimi asla düşmeyen kaynakla buluşma zamanıdır. Bir seçkin buluşma anıdır. Yeten, doyuran ve fışkıran bir hazinenin anahtarıdır. Küçücük dünyevi çemberden çıkıp büyük kainat realitesine yöneliştir. Kısaca namaz; ruh ve canlılıktır. Şiddetli sıcakta sığınılan bir gölgedir. Yorgun ve üzüntülü kalbe huzur veren şefkatli bir dokunuştur. Bundan dolayı Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* sıkıntılı anlarda;

"Kalk ey Bilal! Bizi (namazla) rahatlat" diyordu.[23]

Ve O *(sallallahu aleyhi ve sellem)* bir şeyden dolayı üzülünce namaz kılmayı çoğaltıyordu. Rabbiyle buluşmasını fazlalaştırıyordu.

İslâmi metod, ibadete dayanan bir metoddur. Bu metodta ibadetin ayrı bir yeri ve hikmetleri vardır. Bu sıraların en belirgini, ibadetlerin yol azığı, ruh desteği ve gönül ferahlığı oluşudur. Yükümlülüğün bulunduğu bir yerde kalbin aranan anahtarıdır ibadet. Bu anahtar bulunacak ki; görevler samimiyet, kolaylık ve tatlılıkla yapılabilsin. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'i zorluk dolu büyük iş için görevlendirdiği zaman kendisine şöyle buyuruyordu:

> *"Ey örtüye bürünen! Geceleyin namaza kalk (geceyi namazla geçir.) Az bir vakit dışında. (Yani) ya gecenin yarısını, ya yarıdan birazını, ya da yarıdan biraz çoğunu namazla ve Kur'an'ı ağır ağır okumakla (geçirir. Çünkü) sana ağır bir söz (Kur'an) vahyedecegiz." (73 Müzzemmil/1-5)*

Gece namazı ve Kur'an'ın ağır ağır okunması bir hazırlıktır. Zor bir görevin, ağır bir yükün ve büyük buyrukların hazırlığıdır. Gönül ferahlatan, ilişkiyi güçlendiren, işi kolaylaştıran, aydınlık saçan, rahatlık, huzur, sevgi ve ilgi dağıtan bir ibadettir bu... Gece kalkışı, İlahî terbiyenin garantili yöntemleriyle büyük göreve hazırlık yapmaktır. Gece namazının en uzun süresi; gecenin yarısından çoğunu veya gecenin üçte ikisini namazla geçirmektir. En azı ise gecenin üçte biri boyunca kalkmaktır. En büyük davetçi Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in geceleyin namaza ve Kur'an okumaya kalkışı böyleydi.

> *"Geceleyin namaza kalk; az bir vakit dışında. (Yani) ya gecenin yarısını, ya yarıdan birazını, ya da yarıdan biraz çoğunu namazla ve*

---

[23] Ebû Davud,4/298.

Kur'an'ı ağır ağır okumakla (geçir.)"

Geceleyin insanlar uykudayken kalkmak... Günlük hayatın uğraş ve uğultusundan kurtulup Allah*(Subhanehu ve Tealâ)* ile bağlantı kurmak... İlahi feyiz ve nurdan yararlanmak... İlahi feyizle başbaşa kalıp ünsiyet peyda etmek... Ortalığın sükunetle kaplı olduğu bir sırada ağır ağır Kur'an okumak... Mele-i a'lâ'dan hemen o anda iniyormuş gibi, tüm kainat -beşerî lafız ve ifadeleri kullanılmadan- o anda dinliyormuş gibi okumak... Ve vahyin aydınlığını, anlamını ve ifadelerini gecenin ıssızlığı içinde karşılamak... İşte tüm bunlar, birer azıktır. Sorumluluğu ağır olan sözü (vahyi), paha biçilmez yükü ve gerek Peygamber *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'i, gerekse her kuşaktan kendisini izleyen davetçileri bekleyen ağır yükü taşımaya yardım eden bir azık... Zorlu ve uzun yolda kalbe aydınlık veren, şeytanın vesvesesinden ve aydınlığın düşmanı karanlıklar ortamından koruyan bir destek...

Bu kalbi yaratan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç şüphesiz onun tüm girinti-çıkıntılarını ve kendisini meşgul edebilecek her şeyi de bilmektedir. Kalbin (düşüncenin) en çok hangi zamanlarda duyarlı, açık ve hazırlıklı olduğunu, en çok nelerden etkilendiğini de bilmektedir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* buyurdu ki:

"Uyku sonrası gece kalkışının tesiri, daha çok ve sözü ardama açısından da daha elverişlidir." (73 Müzzemmil/6)

Bu ayet diyor ki; Uyku sonrası gece kalkışı, vücudu daha çok zorlar ve hayır getirme açısından daha çok sebat verir. Nitekim (selef müfessirlerinden) Mücahidin bu ayete getirdiği yorum budur.

Gündüzün bunca yorucu işlerinden sonra uyku bastırıp dururken, çekici yatağı bırakıp gece namazına kalkmak, muhakkak ki ağırdır. Ne var ki bu kalkış, ruhi egemenliğin ilanı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın davetine icabet ve ilahî zikirle ünsiyet peyda ediş demektir. Bundan dolayı böyle bir sırada sözün tesiri kat kat fazladır. Çünkü bu esnada yapılan zikrin tadı, kılınan namazdan duyulan huşu ve kalkış, gündüzün namaz ve zikrinden elde edilemeyen bir ünsiyet, bir huzur, bir nur ve bir incelik vermektedir kalbe...

Bu bakımdan maddi hazırlığın yanında ruhi hazırlığın da bulunması gerekir. İkisinin bir arada bulunması, hem fertler, hem de cemaatler için bir zarurettir. Gün olur ki mü'minler, fitnenin yayılıp, tağutların azdıkça azdığı, toplumun kokuştuğu bir sırada kendilerini cahilî toplumdan kovulmuş bir halde bulurlar. İşte ilahi destek, böylesine dönemlerde yol istikametinden ayrılmamak için gereklidir. Çünkü böylesine zor durumlarda güç ve destek verecek bir azığın bulunması gerekiyor.

"Gündüzün baş ve sonunda ve gecenin gündüze yakın vaktinde namaz kıl" (11 Hud/114)

"Ahiret azabından sakınıp Rabbinin rahmetini umarak gece saatlerinde itaat eden ve secde ederek namaza duran kimseyle (isyan eden kimse bir olur mu?) De ki: 'Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?' Ancak akıl sahibi olanlar öğütten yararlanır." (39 Zümer/9)

Bu, yolu uzun olan bir davadır. Uzunca ibadet etmeyi,teheccûde kalkmayı ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dua etmeyi isteyen bir davadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, mü'min kullarını bu vasıflarla tanıtmaktadır:

"(O mü'minler), korku ve umutla Rablerine dua ederek yanlan (vücutları) yataktan uzaklaşan ve kendilerine verdiğimiz rızıktan harcayan kimselerdir." (32 Secde/16)

Bu ayet-i kerime, gece vaktinde vücutları dinlenmeye, rahatlığa ve tatlı bir uykuya davet eden yatakların çağrısını dinlemeyen mü'min kimseleri tanıtmaktadır. İştah çeken yatağın çağrısına olanca gücüyle direnen mü'minleri...

Çünkü bu insanların, tatlı uykuya ve yumuşak yatağa değişmedikleri başka bir işleri vardır. Rabbine ibadet etme meşguliyetleri vardır. Rablerinin huzurunda bulunmakla, korku ve umut arasındaki bir haşyet içinde Rablerine yönelmekle meşgûldurlar. Rablerinden destek ve azık dilemekle meşgûldurlar.

"(İnkarcıların) sözleri yüzünden göğsünün daraldığını yemin olsun ki biliyoruz. Sen Rabbinin hamdiyle tesbih edip secde edenlerden ol! Ve sana ölüm gelinceye kadar Rabbine ibadet et" (15 Hicr/97-99)

"(Ey Resulüm!) Geceleyin sana ek bir farz olarak (Kur'an okuyup) namaz kıl! Olur ki, Rabbin seni övülen bir makama yükseltir." (17 İsra/79)

Eğer en seçkin ve en mükemmel insan olan Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* namaz ve teheccûdle emrolunmuşsa, başkalarının ise buna ne kadar muhtaç olduğunu varın siz düşünün!... Derecelerine göre kendilerine verilecek makama kavuşmaları için bu ibadetlere ne kadar muhtaçtırlar! İşte yol budur. Ve işte yolun azığı budur.

3 - Dua

Davetçi, Rabbine yakaracağı zaman insanların kulak ve gözlerinden uzak bir yer seçmelidir. Bir uzlet ortamında kendisini her şeyiyle Rabbine vererek yakarmalıdır. Mü'min göğüs daraltıp çaresiz bırakan dertlerini böyle bir ortamda Rabbine açar. Araya hiç bir vasıta koymadan "Ya Rab!" diye seslenir. Rabbinin yakın olduğunu bilerek... O'nunla bağlantı kurduğunu bilerek...

Çünkü Rabbi, muhakkak ki işitiyor ve görüyor. Bağırıp çağırmaya gerek kalmadan, işitiyor ve görüyor. Hiç kuşkusuz üzüntülü kimse, derdini açmakla huzur duyar. Şikayete ihtiyaç duyar. Kullarına merhametli olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç şüphesiz onların beşeri fıtrattan ileri gelen bu durumunu biliyor. Bildiği için de kullarının kendisine dua edip göğüs daraltan dertlerini kendisine açmalarından hoşlanıyor.

> *"Rabbiniz buyurdu ki Bana dua edin ki size icabet edeyim." (2 Bakara/60)*

Dua etsinler ki, yorucu yüklerinin sinirsel baskısından kurtulsunlar. Görevlerinin ağırlığını kendilerinden daha güçlü birine havale etmiş olarak gönül huzuruna kavuşsunlar. Kendisine sığınıp güveneni yalnız bırakıp horlamayan yüceler yücesi makamla ilişkili olduklarını anlasınlar. Dua, inanmış bir kalbin huzur kaynağıdır. Tatlı bir huzur, sıcak bir sevgi ve tatminkâr bir hoşnutluk sağlayan, inanç ve güvence dağıtan bir kaynaktır. Artık bu mü'min, rıza makamındadır. Sıcacık bir sevgi ve doyulmaz bir lezzet ortamındadır. Muhkem bir bölgede sürdürmektedir yaşamını...

> *"Kullarım beni senden sorarlarsa, ben muhakkak ki yakınan ve bana dua edenin duasına da icabet ederim." (2 Bakara/185)*

Ebu Davud, Tirmizi ve İbn-i Mace'nin -senedini zikrederek- Selman-i Farisi *(radıyallahu anh)*'dan rivayet ettiklerine göre Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Allah, hiç şüphesiz bir kulunun hayır dilemek maksadıyla kendisine açtığı elleri boş çevirmekten haya eder."[24]

Buhari ve Müslim'de de şu hadis-i şerif vardır:

"Sizden biri, 'Dua ettim; ama icabet edilmedi' diye acele etmedikçe duasına icabet edilir."[25]

4 - Zikir ve Tesbih

> *"Onların sözlerine sabredip güneş doğmadan ve batmadan önce Rabbinin hamdini tesbih et (namaz kıl.) Gece vakitleri ve gündüzün baş ve sonunda tesbih et. Ta ki razı olacağın şeye kavuşasın." (20 Tâhâ/130)*

Küfre, alaya, inkara ve söz dinlemezliğe sabretmek, sık sık tesbih yapmayı gerektirmektedir. Göğüs darlığından kurtulmanın yolu budur. Öyleyse Rabbine yönel! Güneşin doğuş ve batışından önce; yani ortalığın aydınlandığı sabah sessizliğinde ve güneşin batıp kainatın istirahat ettiği durgunlukta Rabbini tes-

---

[24] Tirmizi; Ebû Davud; İbn-i Mace, 2/1271.

[25] Buhari; Müslim, 4/2095.

bih et. Gece ve gündüzün bazı vakitlerinde de Rabbini tesbih et. Gün boyunca Rabbinle bağlantılı ol ki, razı olduğuna kavuşabilsin.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı tesbih etmek, O'nunla ilişkili olmak demektir. Bu bağlantıyı kuran kimse, hiç kuşkusuz huzurlu ve razıdır. Bir rıza ve huzur ortamında yaşamaktadır. Rızanın kaynağı, tesbihat ve ibadettir. Ruhun derinliklerinden beslenip kalbin en sıcak köşelerinde gelişen hazır bir mükafattır rıza. Dava adamının ise azık ve desteğe ihtiyacı vardır. Yolun zorluklarını göğüslemeyi sağlayan bir azığa...

İbadet ve zikir, İslâm yolunun vazgeçilmez birer öğesidir. Çünkü İslâm'ın yolu, teoride kalan soyut bir metod değildir. Sözde kalan teokratik bir tartışma konusu da değildir. Aksine O, beşerin mevcut halini (beşerî vaka'yı) değiştirmeye yönelik pratik bir hareket metodudur. Beşerî vakanın ise insanların kişilik ve yönetim biçimlerini aynı ölçüde etkileyen etki ve kalıntıları vardır. Cahilî bir hayat yıkıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın çizdiği yolun doğrultusunda razı olacağı bir Rabbanî hayat oluşturmak, kuşkusuz ki kolay değildir. Kesintisiz bir çalışma ve tükenmez sabır isteyen bir meseledir bu... Dava adamının gücü ise sınırlıdır. Rabbinden bir desteği bulunmadan bu meşakkatlere dayanması mümkün değildir. Çünkü mesele sadece ilim veya sadece bilgi meselesi değildir. Öyleyse bulunması gereken şey, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ibadettir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan meded beklemektir. Bu, bir yol azığıdır, dayanaktır. Uzun ve zorlu yolun desteğidir.

> *"Rabbinin ismini sabah akşam zikret. Geceleyin Ona secde edip uzun bir gece boyunca da Ona tesbih et" (76 İnsan/25,26)*

Bu bir yol azığı ve bu yolu izleyen saygın davet kervanının hazırlığıdır. Rabbinin ismini sabah akşam zikret. O'na geceleyin secde edip uzun bir süre tesbihini yap. Çünkü bu, Kur'an-ı Kerim'i indiren kaynakla ilişki kurmaktır. Ve bu, davanın asıl sahibiyle ilişkili olmaktır. Çünkü kuvvetin kaynağı O'dur. Azık ve desteği veren O'dur. Bu ilişkiyi kurmanın yolu, zikir, dua, ibadet ve tesbihtir. Uzun bir gece boyunca... Yol uzun ve yük ağırdır, öyleyse tükenmez bir azık ve büyük bir desteğin bulunması şarttır. Her şeyden önemlisi bir kulun halvet ve yalnızlık halinde, umut bağlayıp ünsiyet kurarak Rabbiyle buluşması lazımdır. Yorgunluk ve bitkinliği huzura, yetmezlik ve çaresizliği de güçlülüğe dönüştüren bir buluşmadır bu... Ruhun bayağı duygu ve uğraşlardan silkindiği bir buluşmadır bu... Yoldaki dikenlerin verdiği rahatsızlığı önemsiz kılacak büyük bir görev ve muazzam bir emanettir bu... Çünkü görevin verdiği huzurun yanında dikenlerin varlığı gerçekten küçük ve önemsizdir.

5 - Oruç

Oruç, kalbi takvayla besleyen bir ibadettir. Takva ise, kalbleri akla gelebilecek her tür günâhtan önleyen bir koruyucudur.

Oruç, abid kimsenin davranışlarına hükmeden, ruhî eğitimini sağlayan bir ibadettir. Orucun, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* yolunda cihadla görevlendirilen bir ümmete farz kılınmasında garipsenecek hiç bir şey yoktur. Çünkü bu ümmet yeryüzünde İlahî hayat sistemini kurmakla, tüm insanlığa ölçü olmakla ve insanlık için şahidlik yapmakla görevlendirilmiştir. Oruç, kesin ve kararlı bir iradenin deneyimidir. İnsanın itaat ve bağlılık çerçevesi içinde Rabbiyle ilişki kurduğu bir ortamdır. İlahi rıza ve mükafata kavuşmayı tercih eden kimsenin, vücûdun tüm zaruretlerini yenip baskı ve ağırlıklara dayanma ortamıdır. Diken ve engellerle dolu davet yolunun zorluklarına dayanması istenen nefislerin bu tür bir deneyimle hazırlanması zorunludur. Sağında ve solunda arzulanan ve iştah çeken pek çok cazibe ve şehvetlerin, bir yolcuyu oyalayacak yüzlerce eğlencenin bulunduğu bir yolun vazgeçilmez hazırlığıdır ibadet... Şu halde oruçtan gaye; büyük göreve hazırlıktır. Bu ümmetin hayat sebebi olan göreve...

Takvanın, İlahî mürakebenin ve vicdani duyarlılığın koruduğu göreve hazırlık... Evet davetçi, bu büyük azığa, yani ibadet azığına muhtaçtır.

"Allah'a ibadet et ve bunun zorluklarına sabret." (19 Meryem/65)

Allah'a ibadet et ve ibadetin vecibelerine sabret. Çünkü söz konusu olan, yaradan'ın huzurunda bulunmaktır. Bu yüce ufka yükselmek ve buradaki yeri korumaktır. Öyleyse ibadet edip İlahî huzura girmeye hazır ol. Yüce ufuklara yükselmek için nefsini hazırla. Bu, hiç kuşkusuz bir meşakkattir. Toparlanıp nefse çeki düzen vermenin getirdiği bir zorluktur. Meşgul edip dikkat çekecek her şeyden soyutlanarak hazırlıklı olmanın verdiği bir zorluk. Sonra bu meşakkatin yanında, ancak tadan kimsenin anlayabileceği bir lezzet de vardır, öyle bir lezzet ki, onu tadmanın yolu bu meşakkatten geçer. Meşguliyet verecek başka şeylerden soyutlanıp O'na bağlanmaktan, organ ve duyguların tümüyle O'na yönelmekten geçer. Çünkü bu, sır ve kokusunu kendi uğrunda fedâkârlığa katlanandan, kalb ve duygularını kendisine açandan başkasına vermeyen bir ibadettir.

"Allah'a ibadet et ve bunun zorluklarına sabret"

İslam'daki ibadet; mücerred alametlerden (şiardan) ibaret değildir. Çünkü mü'minin her fâaliyeti, her hareketi, her kıpırdanışı, her niyeti ve her yönelişi ibadettir. Şurası şüphesizdir ki: tüm bu konularda -başkasına değil- sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmek, sabır isteyen bir meşakkattir. Yeryüzündeki faaliyetleriyle göğe doğru yönelen ve bu yönelişi küçük-büyük her meselede Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya kulluk yaptığını hisseden bir kalbin

ihtiyacıdır. Bu yöneliş sağlandıktan sonra ise hiç kuşkusuz tüm faaliyetler ibadetin aydınlık dolu berrak ufkuna girecektir. Kısaca ibadet, sabır, çaba ve külfet isteyen apaçık bir yoldur.

6 – Takva

Takva, kalb ve ruhların azığıdır. Kalb ve ruha gıda, güç, zenginlik ve şeref veren bir azık... Kurtuluş ve maksada varışın vazgeçilmez dayanağıdır takva... Herkesten önce takvaya sarılıp bu gıdadan yararlanma gereğini anlayanlar ise hiç kuşkusuz akıl sahipleridir.

"En iyi azık ise, muhakkak ki takvadır. Ey akıl sahipleri, benden korkun." (2 Bakara/197)

Takva; ruhtaki bir hassasiyet, şuurdaki bir incelik, sürekli bir korku, daimi bir dikkat ve yoldaki dikenlerden sakınmadır. Hayat yolundaki dikenlerden...

Hırs, şehvet, korku, tamah, bencillik ve arzu gibi yola serpilen dikenlerden... Hiç bir umudu gerçekleştiremeyen yerlere, boş umutlar bağlama dikenlerinden... Hiç bir fayda veya zarar veremeyenlerden duyulan yalancı korkulardan... Ve daha pek çok dikenlerin bulunduğu bir yol...

İşte böylesine durumlarda kalbe algılama gücünü, etki-tepki yeteneğini kazandıran şey, takvadır.

"Elif,Lâm,Mim. Bu kitap, hiç şüphesiz Allah katındandır ve müttakiler için de bir hidayet rehberidir." (2 Bakara: 1-2)

Gelen rivayetlere göre Ömer bin Hattab *(radıyallahu anh)* Übey bin Ka'b'a:

"Takva nedir?" diye sordu. Übey:

- Sen hiç dikenli bir yola girmedin mi? dedi. Ömer:

- Girdim, dedi.

- Peki ne yaptın?

- Eteklerimi çekip dikkat ettim ve çabaladım, dedi. Bunun üzerine Übey:

- İşte takva budur, dedi.

Takva, kalbi gafletten, zayıflıktan, şu veya bu sebeble yolu kaybetmekten koruyan uyanık bir bekçidir. Yoldaki zorluklara katlanamayan, farklı zaman ve münasebetlerde sık sık ortaya çıkan farklı problemlere çare getiremeyen kimseler, bu uyanık bekçiye duyulan ihtiyacı anlayamazlar. Yol istikametinden ayrılmamak, hiç bir sapma göstermeden yolun tabiî güzergahını izlemek, muhakkak ki takva ister, sürekli bir tedbir ve uyanıklık ister. Yolun hududunu incelemek ister, istikameti az veya çok etkileyen beşeri öfkeyi zaptetmek ister.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakkını yerine getirmeyi sağlayan da takvadır. Gaflete düşürmeyen ve ömür boyunca -ölünceye değin- bir tek an bile olsun görevden yılmayan uyanık bir bekçidir takva:

> *"Ey iman edenler! Allah'tan gereği gibi korkun (ittika edin) ve ancak müslümanlar olarak can verin." (3 Al-i İmran/102)*

Bir mü'min takvasıyla Rabbine yaklaştıkça şevklenir. Eriştiğinden daha yüksek ve vardığından daha ileri makam ve derecelerin peşindedir artık... Artık o gaflete de düşmez. Çünkü yükseğe, uyanık bırakan bir makama göz dikmiştir. Teslimiyet budur işte... Zaten Allah'a teslimiyet, ona itaat etmek, şeriatini izlemek ve kitabını hakem kılmak demektir. İşte varlık isbatını yapıp görevini yerine getiren bir İslâm cemaatinin dayandığı temel de bu teslimiyettir. Çünkü bu temele dayanmayan tüm toplumlar cahilîdir, insanları bir araya getiren İlahî hayat sisteminden kopuk cahiliye toplumlarıdır. Çünkü bu toplumların hayat sistemleri cahilîdir. Mevcut pozisyonunu açık, net ve kuşkulardan uzak bir şekilde anlamayan kimseler, davaların yükünü taşıyamazlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, mü'minleri sık sık takvaya davet etmesinin nedeni budur:

> *"Ey iman edenler! Allah'tan korkarsanız o da size iyiyi kötüden ayıracak bir ölçü verir, kötülüklerinizi örter ve günahlarınızı bağışlar. Allah, büyük bir lütuf sahibidir." (8 Enfal/29)*

Takvaya çağıran bir buyruktur bu... Şüpheleri dağıtıp şeytani vesveseleri ortadan kaldıran ve diken dolu uzun yolda ayaklara sebat veren bir nurdur bu... Azık işte budur. Yol hazırlığı işte budur. Kalblere canlılık ve uyanıklık veren, kalblerdeki dikkat, sakınma ve uyanıklık mekanizmasını harekete geçiren bir güçtür takva... Gözün görüş açısı boyunca yolun engebe ve eğrilerini aydınlatan bir nurdur, takva... Bu nurla aydınlanan yoldaysa net ve isabetli bir görüşü engelleyecek şüphelere yer kalmamış demektir. Ayrıca takva, bir mağfiret azığıdır. Günahları örten bir azıktır. Sükunet ve rahatlık veren güvenli bir azıktır. Sonra her şeyden çok umut veren, her tür azığın tükendiği ve tüm amellerin az geldiği bir günde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın sonsuz lutfuna kavuşmak vardır. Bu, haktır ve gerçekleşecektir. Takva (Allah korkusu), kalbe iyiyle kötüyü ayırmaya yarayan bir ölçü bahşeder. Yoldaki eğrilikleri gösteren bir ölçü...

Şu var ki bu hakikat da, tıpkı diğer akidevi hakikatler gibidir ve fiilen tatmayan kimselerce bilinemez. Eğer hakikatin kendisi tadılmamışsa tanımlar yetmez. Sıfatlarını belirtmekle tadına varılmaz. Çünkü iş sadece, tanımlara kalırsa; akıl, duygu ve anlayışlardaki her şey karmaşık hale gelir. Getirilen delil, ne kadar büyük olursa olsun inandırıcı olmaz. Muhatab, bu büyük delile karşı susar; ama akıl ve kalbiyle icabet etmez. Böylece yapılan tartışma boşuna olur, bu amaçla harcanan emek de ziyana uğrar. Çünkü arada takva yoktur. Aslında akıl aydınlanıp hak açığa çıkınca, yol belirlenip gönüller huzura, vicdanlar rahatlığa kavuşunca, ayak yere sağlam basıp yolda sebat sağlanınca, her şey gün ışığı gibi meydana çıkmış demektir.

Çünkü hak, esas itibariyle fıtrata gizli kalmayacak kadar nettir. Göklerin ve yerin yaradılışına esas olan fıtratın zaten hakla tanışmışlığı vardır. Hidayeti engelleyen şey, fıtratla hakkın arasına giren hevaperestliktir. Bulanıklık veren, basireti kapayan, görüşü körelten ve çıkış yollarını gizleyen hevaperestlik... Hevaperest kimse delillere yönelmez. Çünkü kişiyi hakka götüren takvadır. Allah korkusudur. Allah'ın gizli-açık murakebesidir. Bundan dolayı basireti aydınlatıp engelsiz ve müstakim bir yola girmeyi sağlayan şey, takvanın verdiği ölçüdür (furkandır.)

7 - İrade

Bir irade eğitiminden geçmek, kişiliği güçlendirip arzu ve şehvetlerin boyunduruğundan kurtulmak şarttır. İnsan ruhunun, istediği her zaman zaruretlerden yaka sıyırmasını sağlayacak şekilde; yani arzuların boyunduruk ve uşaklığından kurtulacak ölçüde bir özgürlüğe kavuşması şarttır.

Gâlip görünen zahirî kuvvetlere karşı direnen gizli bir gücün bulunması zorunludur. Bu gizli güç ise sadece irade için söz konusu olabilir. Çünkü; İradedir, şehvet ve taşkınlıkları zapteden, iradedir, mahrumiyet ve zorluklara karşı direnen, zaruret ve ihtiyaçlar çemberini kırarak itaate yönelen, sorumluluk yüklenen ve üst üste sınavdan geçen de iradedir. İnsanla hayvan arasındaki en büyük fark şudur:

İnsanın bir iradesi ve hedefi vardır. Kainatın yaratıcısı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan alınan ilkelere dayalı özgün ve sağlıklı bir hayat görüşü vardır. Bir insan bu özelliklerini kaybettiği anda, kendi türünü hayvandan ayıran vazgeçilmez meziyetini de kaybetmiş demektir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu meziyetiyle onu kerim kılmıştır. Öyleyse iradenin özgürlüğüne kavuşması zorunludur. Yücelik ve kararlılığını sürdürmesi için zorunludur. Allah'ın Dini'ne davet görevini yürüten kimseler için vazgeçilmez bir zarurettir bu... Çünkü yeryüzü hilafetine ehil olmalarının şartı budur.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Hz. Âdem ve Havva'yı geçirdiği ilk deneyim, irade imtihanıydı. İradenin, aldatmacayı yenip üstünlük sağlaması deneyimiydi. Ama Hz.Adem ile Havva, bunu başaramadılar. Şeytanın "Ebediyet ağacı ve tükenmez bir mülk" aldatmacasına kandılar.

> *"Ey Âdem! Sen ve zevcen cennete yerleşip istediğiniz yerinden de yiyin. Yalnız şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zalimlerden olursunuz. Şeytan ise gizlenmiş olan avret yerlerini kendilerine göstermek için onlara vesvese verdi ve; "Rabbiniz, birer melek olmanızı veya burada ebediyyen kalmanızı önlemek için size bu ağacı yasaklamıştır"dedi. Ayrıca "Ben size nasihat edenlerdenim" diye ikisine yemin de etti. Sonunda aldatmacasıyla onları bulundukları makamlarından indirdi. O*

> *ağaçtan tattıkları anda, kendilerine avret yerleri görünüverdi. Onlar da cennet yapraklarından avretlerini örtmeye başladılar. Rableri ise onlara: "Ben size bu ağacı yasaklayıp şeytan ikinizin de apaçık düşmanıdır demedim mi?' diye seslendi." (7 A'raf/19-22)*

Bu imtihan o gün bugün zorunlu olmuştur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzü hilafetine gelmesine izin vermesinden önce her cemaatin geçmesi gereken bir imtihandır bu... Değişen şey; sadece bu imtihanın şeklidir, imtihanın özü ise hiç değişmemiştir. Şeytanî vesveseler karşısında dayanamayıp azimleri yıkılan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya verdikleri sözü unutan ve böylece hilelere başvuran pek çok insan bulunmaktadır. Kalb bozulup takva azalınca, mücerred nasslar uğraş haline getirilince ve açık nassların bulunmasına rağmen "günahımız affolunacak" diye söylenince hileler ne kadar da çoğalıyor!?

Bu din, kalblere yerleşmedikçe anlaşılamaz. Kalbleri bu dinden tamamen uzak olan nice araştırmacı vardır ki, bu kimseler hile yapmak, tevillere gitmek, kelimeleri yerinden saptırmak ve kasıtlı fetvalara yol bulmak için bu dini araştırıyorlar. Tüm bu yollara başvurmalarının nedeni elde edecekleri dünyevî metaı daha da çoğaltmaktır. Bu dini bir akide olarak benimsemeden, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan hiç bir korku duymadan, araştırma konusu yapanların bulunmasından daha büyük bir afet var mıdır?

Allah'ın Şeriatı, kendisiyle hükmedilmek için gelmiştir. Yoksa bu şeriat, bilgi ve araştırma için, kitap ve defterlerin içinde kalan bir kültüre dönüşmek için gelmemiştir. Hiç bir şeyi ihmal edilmeden, küçük veya büyük hiç bir değer yargısıyla değiştirilmeden, olanca incelik ve ayrıntılarıyla uygulanmak için gönderilmiştir bu şeriat... Böyle olmadımı, cahiliyye ve hevaperestlik var demektir. Çünkü iradenin yozlaştığı yerde heva ve şehvetlerin hakimiyeti başlar.

Zaten insanlardan öyle kimseler görüyoruz ki, hevalarından başka bir hakem tanımamaktadırlar. Çünkü hevaları onlara ilah olmuştur. Tapınılan ve her emrine itaat edilen bir ilah... Bu tip insanların en keskin çizgileriyle tanımını Kur'an-ı Kerim'de görüyoruz. Kur'an, durumunu hayretle karşıladığı, gaflet ve körlüğünü dile getirdiği bu tipleri şöyle tanıtmaktadır:

> *"Hevasını ilah edinen, Allah'ın (ezeli) ilmiyle saptırdığı, kulak ve kalbini mühürlediği ve basiretini de perdelediği kimsenin hidayet olacağını söyleyebilir misin? Allah'ın (saptırmasından) sonra kim onu hidayet edebilir? Bundan öğüt almaz mısınız?" (45 Casiye/23)*

YEDİNCİ BÖLÜM
İMTİHAN

1 - Kur'ani Bir Buyruk

"Yemin olsun ki mal ve canlarınızla imtihan edileceksiniz. Ve sizden önce kendilerine kitap verilenler ile Allah'a şirk koşanlardan da pek çok eziyet işiteceksiniz." (3 Al-i İmran/186)

Bu, inanç ve davaların kanunudur. İmtihan gereklidir. Mâli ve bedenî zorluklarla karşılaşmak kaçınılmazdır. Buna karşı, sabır, azim ve metanetin bulunması da kaçınılmazdır. Yol budur. Cennet yolu eziyet veren şeylerle kuşatılmıştır. Tıpkı cehennemin şehvetlerle kuşatıldığı gibi... İmtihan, İslam cemaatine (devletine) gitmenin alternatifsiz yoludur. Bu davayı yüklenen ve sorumluluğunu bilen bir İslâm cemaatine... İmtihan; bu cemaati eğitmenin yoludur. Bu cemaatin hayır, kuvvet ve dayanıklılık hazinelerini ortaya çıkarmasının yoludur. Gerek insanların ve gerekse hayatın hakikatini anlayabilmek için girişilen fiili hareketin vecibelerini taşımanın gereğidir. Bu imtihan olacak ki, davayı yüklenen kimselerin sebatı artsın. En zor şartlarda bükülüp eğilmeden dayanmasını bilsin. Çünkü bu kimselerdir davayı taşımaya ehil olanlar. Bu kimselerdir davayı asla bırakmayanlar. Bu kimselerdir davanın emini olanlar. Davanın bayrağını yücelerde dalgalandıranlar da bu kimselerdir. Allah yolunda başlarına gelecek belâ ve zorluklar nisbetinde, bu yolda en aziz ve en pahalı varlıklarını feda ettikleri oranda davayı yücelten kimselerdir. Bu dereceye erişen kimseler, bundan sonra durum ne olursa olsun sarsılıp vazgeçmeyeceklerdir davadan. Çünkü gerek dava ve gerekse dava adamları yetişmiş ve yılmayacak bir konuma kavuşmuşlardır.

Bu imtihandır potansiyel güçleri ortaya çıkarıp harekete geçiren, toparlayıp yönlendiren. Yeni bir dava, muhakkak ki bu potansiyele muhtaçtır. Derinliklere kök salıp sarsılmaması için muhtaçtır...

Dava adamlarının hakiki konumlarını anlamalarının yolu budur. Pratik ve amelî bir hayat yaşayıp cihad görevini yürüten bu kimselerin kendi nefislerini tanımaları gerekiyor. Bunun yanında diğer insanların, cemaat ve toplumların

hakikat ve potansiyel güçlerini bilmeleri gerekiyor. Çünkü dava adamları, davalarının gerek kendi şehvetleriyle, gerekse başka insanların şehvetleriyle nasıl bir çatışma içinde olduğunu görüyorlar. Şeytanın bu nefislere nereden nüfuz ettiğini, yollarının girinti-çıkıntılarını ve dalâletin nerelerden geldiğini biliyorlar. Böyle olursa, düşmanlar bile eninde sonunda bu davada bir sır ve hayır bulunduğunu anlayacaklardır. Uğrunda çekilen bunca fedakârlığa rağmen adamlarının baş eğmeden direnmelerini sağlayan hayır ve sırrı anlayarak düşmanlıklarını bırakıp davaya katılacaklardır. Bölük bölük davaya katılacaklardır işin sonunda. Davaların kanunu budur. Sonra davaların, meşakkatine, güçlü ve azim sahibi kimselerden başkası dayanamaz. Davanın çileli mücadele ortamında bunca bela ve şiddete rağmen yılmayan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rahmetinden ve zaferden umut kesmeyen ve takvayı elden bırakmayan kimselerden başkası dayanamaz. Çünkü tüm bunlara sabretmek, azim sahibi kimselerin işidir.

> *"Sabredip Allah'tan korkarsanız hiç şüphesiz bu, azmetmeye değer işlerdendir." (3 Al-i İmran/186)*

İlk İslâm cemaati, kendisini bekleyen fedakârlık ve eziyetleri, mal ve canlarını tehdit eden sıkıntı ve belaları elbetteki biliyordu. Ama buna rağmen yoluna devam ediyordu. Yılmadan, vazgeçmeden ve gerisin geriye dönüp bozguna uğramadan devam ediyordu. Çünkü her nefsin, mutlaka ölümü tadacağını, mükafatların Kıyamet Günü'nde verileceğini ve dünya hayatının sadece bir gurur metaı olduğunu biliyordu. İşte bu cemaat, katı bile olsa böylesine bir konumda olduğunu biliyordu. Bu sert ve katı yol zemini, her zamanki davetçileri beklemektedir. Tüm davetçilerin yolu budur. Hedefi belirli olan bir davanın yolu, her insanın görebileceği kadar açıktır. Bu davanın düşmanları da aynı düşmanlardır. Çağlar ve nesiller boyunca aynı yolu izleyen, çağ ve nesillerin ötesinde aynı tuzakları kuran düşmanlardır. Kur'an-ı Kerim de, aynı Kur'an-ı Kerim'dir.

Değişen şey, -zamanın değişmesiyle- yenilenen fitne ve imtihan yöntemleridir. İslâm cemaatini yıkmaya yönelik propaganda araçlarıdır. Bu cemaatin hayati dayanaklarını, yüceliğini, gaye ve hedeflerini yıpratma yöntemleridir. Evet, bu araç ve yöntemler değişir; ama temel dayanak noktası hep aynıdır:

> *"Yemin olsun ki mal ve canlarınızla imtihan edileceksiniz. Sizden önce kendilerine kitap verilenler ile Allah'a şirk koşanlardan pek çok eziyet işiteceksiniz."*

Görülüyor ki şanı yüce olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hem davanın tabiatını, hem de davaya kötülük için tetik duran düşmanların tabiatını açık seçik olarak bize anlatmaktadır. Bu bakımdan Kur'an-ı Kerim'in söz konusu buyruğu, müslüman cemaata yol göstermek üzere yaşamaya devam etmektedir.

Akidevi bir hareket içinde yeryüzünde ilahî hayat nizamını kurmaya çalışan bir cemaatin her zaman başvurması gereken bir buyruktur bu... Çünkü düşman, bu cemaati boğmak için hile ve tuzaklar kurmaya devam edecektir. En modern propaganda yöntemlerine başvurarak bu cemaatin hedefini bozmaya ve temellerini yıkmaya devam edecektir. Şu halde Kur'anî buyruk şimdi de geçerlidir. Davetçilerin basiretini açan, hem dava ve dava yolunun tabiatını tanıtan bir buyruktur bu... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın düşmanlarından görülen her şeye karşı gönüllere huzur veren bir buyruktur bu... Davetçi, azgın kurtların eziyetine, propaganda ve ulumalarına, fitne ve belaların bulunmasına rağmen yoluna devam ettiğini bilir bu ilahî buyrukla... Yolundan kıl payı kadar bile ayrılmadığını anlar bu buyrukla...

Bundan dolayı dava adamı, sınavları, fitneyi, eziyetleri, yalancı iddiaları, acı ve üzüntü veren herşeyi sükunetle karşılamalıdır. Tüm bunları yılmadan ve hoşlukla karşılar, çünkü bilir ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın çizdiği bir yolun yolcusudur. İnanır ki takva ve sabır, yolunun vazgeçilmez azığıdır. Takva ve sabrın bulunduğu bir yerde ise düşmanın tüm tuzak ve ifsadları boşa çıkmış demektir. Öyleyse bela ve acıların önemi yoktur. Çünkü davetçi aradığı gayeye giden yoluna sabır, takva ve sarsılmaz bir azimle devam etmektedir. Nefislerin, belalarla eğitilmesi şarttır. Hak mücadelesinde korku ve şiddetle, mal, can ve ürünlerin azlığıyla gerçek bir imtihandan geçmek gereklidir:

> *"Yemin olsun ki sizi biraz korku ve açlık, biraz mal, can ve ürün noksanlığıyla imtihan edeceğiz. Sabredenleri müjdele." (2 Bakara/155)*

Mü'minlerin, akidevi sorumluluklarını yerine getirmeleri için gereklidir bu imtihan. Bu imtihan olacak ki, yerine getirdikleri görevler nisbetinde üstünlüğünü sağlasınlar akidelerinin... Çünkü sahipleri tarafından gerektiği şekilde önemsenmiyen bir akideden kopmak işten bile değildir. Hem de ilk darbe yenir yenmez... Şu halde akidenin söz konusu görev ve sorumlulukları, akideyi herkesten önce sahiplerinin gönlünde yücelten özdeğerlerdir, öyle ki akide uğrunda çekilecek her acı ve katlanılacak her fedakârlık, onu daha da değerli ve daha da vazgeçilmez kılacaktır.

İkinci bir husus: Başkaları, dava adamlarının inançları uğrunda başa gelen belalara sabırla direndiklerini görmezlerse, akidenin değerini anlamayacaklardır. Eğer başkaları dava adamlarının belalara sabırla dayandıklarını görürlerse kendi kendilerine diyeceklerdir ki:

"Eğer bu adamların akidesi; uğrunda çektikleri bunca belalara değmeseydi, bu sınava katlanıp sabretmezlerdi."

Böylece bir an gelir ki akidenin düşmanları, bu akideyi incelemeye, değerini anlamaya ve hatta onu savunmaya başlarlar. Bu durum gerçekleştiği zaman ise

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardımı ve zafer de gelecek, insanlar akın akın Allah'ın Dini'ne gireceklerdir. Akide adamlarının olgunlaşıp direnç kazanması için de imtihan şarttır. Potansiyel güç ve dinamikler, ancak sıkıntılarla ortaya çıkar. Kalblerin giriş ve çıkış noktaları da sıkıntılarla açılır. Çünkü bir mü'min, ancak şiddet tokmakları altında söz konusu potansiyele sahip olduğunu anlayabilir. Değer yargıları ve düşünceleri, ancak mihnet ortamındayken rayına oturabilir. Gözlerdeki perdeyi kaldırıp kalbleri tortulardan arındıran mihnet ortamında...

Sonra tüm bunlardan önemli olan veya bunların temel ölçüsü olan bir şey vardır: Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya sığınmak... Tüm dayanakların yıkıldığı ve pek çok evhamın ardarda geldiği bir sırada sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya sığınmak...

Tüm dayanakların yok olduğu bir sırada kalbin sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmesi... Hiç kuşkusuz o anda tüm bulutlar dağılmış, basiret açılmış ve ufuklar bakış açısı boyunca besberrak bir hale gelmiştir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka herşey yok olmuş, O'nun kuvvetinden, iradesinden ve sığınağından başka hiç bir kuvvet, hiç bir irade ve sığınak kalmamıştır. Bu ân, ruhun biricik hakikatle, yani sağlıklı bir düşüncenin dayandığı biricik hakikatle buluştuğu ândır:

> *"Başlarına bir musibet gelince 'Biz, elbette ki Allah'tanız ve muhakkak ki O'na dönücüleriz' diyen sabır sahiplerini müjdele." (2 Bakara/156)*

Evet biz, elbette ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'danız. Hepimiz... Her şeyimiz... Kişilik ve varlığımız... Hepsi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dandır. Dönüş ve gidiş O'nadır. Her konuda ve işin varacağı her sonuçta sadece Ona... Yani teslimiyet... Mutlak teslimiyet... Şanı Yüce Allah'ın kendi katından bir rahmetle nimetlendirdiği kimseler bunlardır. Hem kendisinin, hem de meleklerinin salavatına mazhar bir makama yükselen, yani bu salavatî makama ortak olma şerefine eren kimseler bunlardır:

> *"İşte bu kimselere Rablerinden salavat ve rahmet vardır. Ve doğru yolu bulanlar da bunlardır." (2 Bakara/157)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın İslâmî kadroyu geçirdiği eğitim, işte budur. Eşsiz ve harika bir şekilde hazırlanmak için tabi tuttuğu eğitim... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tüm insanlık içinde kendisi, davası ve dini için özellikle seçtiği kimselerin geçtiği ilahî eğitim metodu da budur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, mücahidleri ortaya çıkarıp ayırmak, onlara ait haberleri belirli hale getirmek, safları karışıklıktan kurtarmak, münafıklara gizlenecek yer bırakmamak ve korkak zayıfların durumunu belli etmek için bu imtihanı koymuştur.

"Yemin olsun ki, sizden mücahid olan ve sabreden kimseleri ortaya çıkarmak için, bir de haberlerinizi (itaat veya isyana ilişkin durumunuzu) izhar etmek için sizi imtihan edeceğiz." (47 Muhammed/31)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, nefislerin hakikat ve madenlerini elbette ki bilmektedir. Nefislerin gizliliklerine muttali olup tüm hallerini de bilmektedir. O'nun ilmi, her şeyi fiilen kuşatmıştır, öyleyse bu imtihan ne içindir? Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* nezdinde her şey açıkça ortadayken başkalarının bilmesine ne gerek var? Sonsuz ve yüce hikmetin sahibi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kendi katındaki hakikatleri bilmeyen insanlara, yetenek, tabiat ve takatlarına göre davranmaktadır, öyleyse hakikatlerin ortaya çıkması, insanlar için gereklidir. İnsanın da kavrayıp tanıması gereken hakikatlar budur. Rahatlık ve sıkıntıyla, nimet ve yoksullukla, bolluk ve darlıkla, sevinç ve üzüntüyle imtihan olunmak gereklidir. Çünkü bu imtihan, nefislerin madenini ve sahiplerince bile bilinmeyen meçhul noktalarını ortaya çıkarır. Mü'min bir kul, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bela ve imtihanıyla karşılaşmayı umar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan afiyet ve rahmet diler. Ama tüm bunlardan sonra bir belayla karşılaşırsa sabreder. Belanın gerisinde bir hikmetin bulunduğunu bilerek rahmet ve afiyetini gözleyerek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın meşiyyetine teslim olur. İlahî hikmete güvenerek teslim olur.

2 - Değişmeyen Bir Kanun

İman, dille söylenen bir kelime değil, sorumluluk, yükümlülük ve eminlik isteyen bir çalışmayı gerektiren bir hakikattır. O halde insanların; *"Biz iman ettik"* demeleri yetmez. Çünkü sadece bu sözü demekle bırakılmayacaklardır. Eğer fitneye uğradıkları halde imanlarında sebat etmiş, kalb ve duyguları tertemiz olarak fitneyi atlatmışlarsa bu sözleri kabul edilir. (Araplar) altının ateşle tasfiyesine "fitne" derler. Söz konusu fitne de, tıpkı bu fitne gibidir. Yani bir altının ateşe atıldıktan sonra değerli unsurun değersiz tortulardan arınması gibi... Çünkü fitneye uğrayan kalblerin durumu da böyledir

"İnsanlar 'inandık' deyince fitneye uğratılmadan bırakılacaklarını mı sandılar?" (29 Ankebut/2)

İmandan dolayı fitneye uğramak, oldum olası varolan bir gerçektir. Davaların, kökü derinlere dayanan kaçınılmaz kanunudur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tüm davalar için koyduğu bir kanun...

"Yemin olsun ki, onlardan öncekileri de fitneden (imtihandan) geçirmiştik. Allah, muhakkak ki (sözüne) sadık olanları da, yalancıları da ortaya çıkaracaktır." (29 Ankebut/3)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, imtihan etmeden de kalblerin hakikatini bilmektedir. Ne var ki imtihanın sayesinde insanlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın

ilminde apaçık, beşer ilmindeyse tamamen bilinmez olan şeylerin muhasebesini yapma imkânına kavuşabilirler. Sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendilerine ilişkin ilmine göre değil, beşeri amellere göre bir muhasebe...

Buysa bir yönüyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir lutfu, bir yönüyle ilahî bir adalet ve diğer yönüyle de insanların eğitilmesi demektir. Bu suretle herkese, ortaya koyduğu ameline ve fiilen yaptığı işe göre muamele edilecektir. Ama hemen belirtelim ki insanın kalbini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan daha iyi bilen hiç bir kimse yoktur. İman, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzündeki emanetidir. Ehil ve kudretli olan, kalblerinde ihlas ve fedakârlık duygusu bulunan; davasını rahatlığa, boşvermişliğe, selamete, güvenli yaşama, dünyevi metâ ve arzularına tercih eden kimselerden başkası bu emaneti taşıyamaz. Çünkü bu, yeryüzündeki hilafetin; insanları İlahî nizama göre yönetmenin ve hayatın pratiğinde İlahî hükümleri uygulamanın emanetidir. Onurlu, saygın ve ağır bir emanettir bu... İnsanlara yüklenen İlahî bir emirdir bu... Bundan dolayı da bu emanet, belalara sabreden özellikli bir kadroya ihtiyaç duyar.

Mü'minin bâtıldan ve bâtıl ehlinden eziyet görmesi bir fitnedir. Fitneye uğrayan bir mü'min, kendisine destek olup savunmasını yapacak bir yardımcı bulamayabilir. Kendi kendisine bile yardım edemeyebilir. Kendini koruyamayabilir. Tağuta karşı koyacak bir güç de bulamayabilir. Fitneden söz edilince akla gelebilecek en belirgin durum budur. Ama bu, fitnenin en şiddetli biçimi de değildir. Çünkü bundan çok daha beter ve çok daha acıklı, değişik pek çok fitne biçimleri vardır.

Kendileri için endişe duyulan aile bireyleri ve sevgililerin davetçinin yüzünden eziyete uğramaları, fitnenin bir başka çeşididir. Sonra bu sevgililer eziyetlere uğrarken elden hiç bir şey gelmeyebilir. Bu dostlar, kişiyi düşmanla barışa veya teslimiyete çağırabilir. Dostluk ve akrabalık adına, eziyet ve helâkla karşı karşıya olan yakınlar hakkında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan sakınılması adına feryatlar koparabilirler. Bâtıl ehli, dünyevî nimetler içindeyken hakkı yalnız görmek; reddolunmuş ve eziyetler içinde görmek başka bir fitnedir. Bu, Hak tanınmazken, savunulmazken ve toplumsal hayatta etkinliği bulunmayan bir avuç insan dışında değerini bilenler yokken, bâtıl ehlini dünyevi nimetler ve refah içinde görme fitnesidir. Bâtılı, kitlelerin alkışını toplarken, yolundaki tüm engelleri ezip geçerken ve övgülere mazhar olup rahat bir hayat yaşarken görme fitnesi...

Bir diğer fitne, toplumdaki yalnızlıktır. Etrafına bakan müminin, her şeyin sapıklık akıntısına kapılıp gittiğini gördüğü halde akidesiyle yalnız, toplumdan kovulmuş ve garib bir yaşam sürdürmesi... Özellikle günümüzde açık bir şekilde gördüğümüz başka bir fitne daha vardır. Güçlü, zengin, ileri ve uygar bir toplum hayatını yaşadıkları halde rezalet batağında boğulmuş ülke ve devletlerde

insanların, insanlıkla bağdaşmayan bir şekilde yönetilmelerini görme fitnesidir. Mü'minin, böylesine zenginlik ve güce rağmen bu devlet ve milletleri kötülük içinde görme fitnesidir...

Ve tüm bunlardan daha beter ve daha büyük bir fitne... Nefis ve şehvetlerin fitnesi... Alçalış arzuları... Kan ve ete (fuhuşa) verilen önem... Çıkar ve iktidar arzusu... Yahut rahat ve huzurlu bir yaşam arzusu... Bunun yanında iman yolunda direnmenin, erişilen yüceliği korumanın zorluğu... Nefisten kaynaklanan tökezleme ve bocalayışların yanı sıra hayat şartları ve toplum mantığına rağmen, günümüz insanının bozuk dünya görüşlerine rağmen iman yolundan ayrılmamak... Bir de zorluğun kat kat artması durumu var. Zaman uzayıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardımı gecikince fitne dozunun artması... Daha şiddetli, daha amansız ve daha dayanılmaz hale gelmesi... Yani sınavın zorlaşması... İman hakikatini gönülden benimseyerek ilahî korumaya mazhar olan kimselerden başkasının sebat edemez hale gelmesi... Büyük emanetin; yani yeryüzündeki semavî emanetin, insanın içindeki ilahî emanetin emini olanlardan başkasının...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç kuşkusuz mü'minleri, bela ve fitneyle azaba uğratmak istemez. Haşa! O, bundan münezzehtir. Ne var ki emanet ehliyetini sağlayacak gerçek bir hazırlık; özel bir eğitim ister. Bu hazırlık, zorluklara fiilen katlanılmadan, şehvetlerin tahakkümü gerçekten kırılmadan, acılara karşı gerçek bir sabır gösterilmeden, fitnenin uzamasına ve belanın şiddetlenmesine rağmen ilahî yardımın geleceğine veya ilahî mükâfata kavuşulacağına gerçekten inanılmadan elde edilemez. Çünkü sıkıntı, nefsi uyanık hale getirir, tortulardan arındırır, potansiyel güç ve yeteneklerini ortaya çıkarır. Böylece nefis uyanıp toparlanır. Şiddet ve sıkıntı tokmaklarını yedikçe olgunlaşır. Zora dayandıkça bilenir. Böylece Rabbine daha bir sıkı bağlanır. Allah'ın katındaki iki güzel şeyden birine; yani ya zafere, ya da cennete kavuşacağına kesinlikle güvenir. İşte bayrak yarışını sonuna kadar götürenler bu kimselerdi. Deneme ve hazırlık döneminden sonra emin hale gelmiş kimseler olarak...

Bu insanlar için bu emanet, canlarından bile azizdir. Uğrunda feda etlikleri paha biçilmez değerlerin tümünden daha aziz... Uğrunda çektikleri tüm çilelere dayanmaktan daha değerli... Bu yoldaki tüm fedakârlık ve acılardan daha üstün... Emaneti böylesine bir anlayışla teslim eden kimselerdir bunlar... Bu emanetin kıymetini çok iyi bilen kimselerdir bunlar... Çünkü uğrunda acılar çekmiştir. Kanını, huzurunu ve rahatını vermiştir. Arzularını ve lezzetlerini feda etmiştir. Her eziyet ve mahrumiyeti sabırla karşılamıştır. Bundan dolayı da emaneti kolay kolay düşmana bırakmaz. Bunca acı ve fedakârlıktan sonra ucuza teslim etmez. İman ve hakkın nihaî zaferine gelince; bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir va'didir. Ve bir mü'min, Allah'ın va'dinden en ufak bir şüphe duymaz.

Zafer gecikmişse bu, hiç kuşkusuz, mukadder bir hikmetten dolayıdır, iman ve iman ehli olanlar için hayır dolu bir hikmet...

Hak ve hak ehli konusunda muhakkak ki Allah'tan daha gayretli olan yoktur. Fitneye girip belaya uğrayan mü'minler olarak Allah tarafından seçilmiş kimseler olduklarını bilmek yeterlidir. Çünkü onlar, İlahî hakkın emini olan kimselerdir. Çünkü dayanıklı ve dinlerinde sarsılmaz kimseler olarak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tarafından imtihan için seçildiklerini biliyorlar. Rablerinin bu konudaki şahidliğiyle yetiniyorlar. Sahih hadiste buyrulmuştur ki:

"İnsanlardan imtihanı en ağır olanlar peygamberlerdir, (sonra Salihlerdir) ve sonra (sırasıyla) en üstün olan kimselerdir. Kişi, dinine göre imtihan edilir. Dininde sarsılmaz olan kimsenin imtihanı (belası), muhakkak ki daha ağırdır."[26]

Şu halde "fitne" süregelen bir kanundur. Kalblerin imtihanı ve kadroların arınması için süregelen bir kanun...

Genişlikte (rahat ortamlarda) imanını ilan eden bazı tip insanlar vardır ki, bunu, taşınması kolay ve pahası önemsiz bir şey sanıyorlar. Çünkü iman kelimesini dille söylemenin hiç bir külfeti yoktur. Ama ne zaman ki bu insan, genişlikteyken söylediği bu kelime yüzünden bir eziyete uğrarsa, ürpermeye başlar. Eziyet karşısında korkuya kapılıp benimsediği değerler yozlaşmaya ve gönlündeki akide de sarsılmaya başlar.

> *"İnsanlardan kimi var ki 'iman ettik' der; (ama) Allah yolunda bir eziyete uğrayınca insanların fitnesini Allah'ın azabı gibi (görmeye) başlar." (29 Ankebût/10)*

Bu tip insan, sanır ki uğradığı eziyetten öte hiç bir azap yoktur. Hatta bu eziyetini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın azabından bile çok görür. Kendi kendisine der ki:

"Şiddetli azap varsa budur. Bundan öte acıklı bir azap yoktur. Allah'ın vereceği azap, içinde bulunduğum bu işkenceden daha beter olmayacağına göre ben ne diye iman üzerine sabredeyim."

Oysa ki bu, işi karıştırmaktan başka bir şey değildir. Çünkü bu kimse her İnsanın yapabileceği işkenceyle, derecesi hiç kimse tarafından bilinemeyen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın azabını birbirine karıştırmaktadır.

> *"Hiç bir kimse Allah'ın azabı (gibi) azab edemez ve hiç bir kimse Allah'ın sıkı bağladığı (gibi) bağlayamaz." (89 Fecr/25,26)*

Müslümanın kişiliği, hayat kavgası ve olayların ortamında gelişip biçimlenir. Hergün biraz daha gelişir ve her olaydan sonra biraz daha bilenip olgunlaşır. Zaten ilk İslâm cemaati böyle kişiliklerden meydana geliyordu. Ken-

---

[26] Buhari, 7/3; Tirmizî, 4/602; Ayrıca Nesaî, İbn-i Mace, İbn-i Hibban ve Hakim.

disine has hayatı dayanak ve değerleriyle, kendisini diğer cemaatlerden ayıran farklı özelliğiyle böyle insanlardan...

Bir cemaat ki, karşılaştığı kimi olaylardan ötürü zorlu fitnelerle tortulardan arınıyordu... Altını eriten bir fitne gibiydi bu fitneler... Asıl cevheri, sahte tortulardan ayıran, nefislerin hakikat ve madenini ortaya çıkaran bir fitne... Bu arınma gerçekleşecek ki madenin asıl cevheri, meçhul ve karmakarışık kalmaktan kurtulsun. Fitne sırasında veya fitnenin kalkmasından hemen sonra inen Kur'an ayetleri, olayları anlatıp açı ve boyutlarını inceden inceye aydınlatıyordu. Böylece niyetler, duygular, konumlar ve kişilikler ortaya çıktıktan sonra kalblere hitap ediyordu. Aydınlığa kavuşmuş kalblere... Her tür perde ve örtüden soyutlanmış kalblere...

Etki ve tepkilere duyarlı noktalara dokunan vahiy, bu yolla onları hergün biraz daha eğitip her olayla biraz daha olgunlaştırıyordu. Kalblerin etki ve tepkisini, dileyip belirlediği metodun doğrultusunda yönlendiriyordu. Müslümanlar, emir ve yasaklarla, kanun ve buyruklarla toplu halde inen bir Kur'an'la karşı karşıya bırakılmıyordu. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*; deney ve belalarla, fitne ve imtihanlarla onları yetiştiriyordu. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu deneysel ve pratik eğitim metodu olmadan bu insanların, böylesine sağlıklı bir şekilde olgunlaşıp biçimlenemeyeceklerini, sağlığına kavuşamayacağını ve yol istikametini koruyamayacaklarını elbetteki biliyordu. Gönülde izler bırakan ve duygulara anlam kazandıran bir eğitimdi bu... Hayat kavgası ve olaylar ortamında kişilerin elinden tutan bir eğitim... İşte Kur'an-ı Kerim ayetleri, bu insanlara gerçek yapı ve hakikatlarını göstermek, fitne ateşiyle uyanmış, imtihan harâretiyle ısınıp kuşanmış, yolculuğa hazır ve biçimlenmeye müsait bir şekle girmiş halde hedefe yöneltmek üzere nazil oluyordu.

Müslümanların Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in hayatında geçirdikleri dönem gerçekten harika bir dönemdi. Yeryüzünün gökyüzüyle doğrudan doğruya buluştuğu bir dönemdi. Sadece belirli olay ve kelimelerle ifade edilebilen açık bir buluşma dönemiydi... Her müslümanın, ilahî bir ilgi ve gözetimi yanı başında hissettiği bir dönem... Her kelime ve her hareketinin, hatta her niyet ve akla gelebilecek her şeyin Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e inen vahiy sayesinde gözler önüne serildiği bir dönem... Her müslümanın Rabbiyle olan doğrudan ilişkisini hissettiği bir zaman... Bir şeye mi üzüldü, bir sorunla mı karşılaştı? Gözü semada cevap bekliyordu. Yarın veya yarından sonra sorunu çözecek, işinin fetvasını verecek ve kendisi hakkında hükmedecek vahyi gözlüyordu. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bizzat âli olan cenaplarıyla: "Ey filanca! Sen, sen bizzat şöyle şöyle dedin, şunu yaptın, şunu gizledin, şunu açıkladın. Şöyle şöyle ol. Şöyle şöyle olma" diye buyurduğu bir zaman...

Ne de büyük ve harika bir manzaraydı bu! Ne de büyük bir iştir ki. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın belirli bir kişiye belirli bir buyruğuyla hitap etmesi! Ne doyumsuz bir manzara bu! Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hitabına mazhar olmak... O Allah ki, yeryüzünde bulunan herkes ve her şey ve hatta tüm bu yeryüzü O'nun büyük mülkünden sadece bir zerre..

Gerçekten dehşet veren harika bir dönemdi bu... Bugünün insanları olarak bu dönemin olay ve tavırlarını düşünüp gözönüne getirince; "Bu gerçek hayat nasıl meydana geldi?" diye manzara karşısında irkilmemek mümkün mü? Çünkü bu, tüm hayallerden büyük bir gerçektir. Ama Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu vahiy ortamına rağmen müslümanları imtihansız bırakmıyordu. Onları eğitip İslamî kişiliklerini olgunluğa kavuşturuyordu. Onları hem ölümü, hem de mükafatı olan gerçek deneyim ve sınavlardan geçiriyordu. Çünkü tüm bunların ötesinde kendisinin bildiği bir hikmet vardı. O, hiç kuşkusuz yarattıklarını biliyordu. O, latif (kullarına iyilik edendir) ve her şeyden haberdar olandır.

Şu hikmeti biraz düşünmek gerekiyor. Çünkü düşünülüp anlaşılmayı hakkeden bir hikmettir. Hayatta karşılaşılan olay ve imtihanları, bu düşünce ve anlayışın ışığında değerlendirmek istiyoruz. Kur'an-ı Kerim ayetleri, şahısların isim ve zatlarını zikretmez. Bundan maksat, insan tiplerini ve karakter örneklerini tanıtmaktır. Olayların ayrıntı ve parçalarını da zikretmez. Bundan da maksat, sabit değer ve kalıcı kanunları ortaya koymaktır. Çünkü olayların bitmesiyle, şahısların gitmesi ve özel durumların ortadan kalkmasıyla bitip tükenmeyen, ortadan kalkmayan asıl şey; işte bu değer ve kanunlardır. Bu değer ve kanunlar, her nesil ve her kesime birer ölçü ve örnek olmak üzere kalmaktadırlar. Olay ve tutumları, tüm şahıs ve olaylara hükmeden ilahî takdire bağlamak söz konusudur. Çünkü tüm bunların gerisinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kudret eli ve lütuf dolu tedbiri vardır.

Savaşın her aşamasında, büyük kaynaktan emir ve direktif alıp bunu asıl ölçüye bağlamak zorunluluğu vardır. Bir olayı, bu olayın boyutlarını görüp yaşayan kimselere anlatmak, onların bu konudaki bilgilerini daha da arttırır. Olayın adam ve kahramanları olarak kendilerine gizli kalan yönleri bu anlatımın sayesinde görebilirler. Aynı zamanda nefislerin gizliliklerine, kalblerdeki dönemeçlere ve duyguların kapalı noktalarına ışık tutan bir anlatım; gizli kalmış niyetlerin, sır ve kıpırdayışların tümünü aydınlatıp ortaya çıkarır. Kur'an-ı Kerim ayeti, yalnız özel bir olayın ortamında yaşayan kimseleri değil, her ortamda yaşayan insanları çalışmaya hazırlar. Her ortam ve her tarihteki insanları...

Hangi ortam ve hangi zamanda olursa olsun bu tip veya buna benzer bir olayla karşılaşabilecek her insanı.. Hem de ilk cemaatteki insanları nasıl harekete geçirmişse öyle bir canlılıkla... Ancak ilk davet ortamındaki şartlara benzer bir konuma girmeyen kimseler, Kur'ani buyrukları gereği gibi anlayamazlar.

Çünkü nasslar, ancak böyle ortamlarda gerçek etkinliğini gösterir. Gönüller, ancak böyle ortamlarda nasların mükemmel muhtevasını kavrayabilir. Bu durumda da nasslar; kelime ve satır olmaktan çıkıp güç ve harekete dönüşecektir. Naslarda ifade edilen olaylar da, canlı, etkileyici, fikir verici ve yöneltici birer kaynağa dönüşecektir. Gerçek bir hayat pratiğinde yaşanan olaylara dönüşecektir. Hem pratik hayatta, hem de duygusal planda gerçek bir hareket doğuran olaylara...

Her nesilde sık sık görülen bir insan tipi de, akideyi kâr ve zarar hesabına göre değerlendirenlerdir. Ticaret piyasasındaki alış-veriş sanarak bu hesabı yapanlardır:

> *"İnsanlardan kimisi var ki, şüphe içinde (uçurumdan düştü düşecek bir halde) Allah'a ibadet eder. Kendisine bir hayır gelirse bununla yatışır; (ama) başına bir fitne gelirse hem dünya, hem de ahirette hüsrana uğramış bir halde yüz üstü (küfre) dönüş yapar. Hem dünya, hem de ahiret hüsranıysa, apaçık bir kayıptır. O, Allah'ı bırakıp kendisine ne zarar, ne de yarar verebilecek olana tapınır. Bu ise apaçık bir dalâlettir. Zararını yararından daha yakın zannettiğine tapınır. Ne de kötü bir yardımcıymış bu! Ne de kötü bir izleyenmiş bu!" (22 Hacc/11-13)*

Akide, mü'minin hayatındaki sarsılmaz dayanağıdır. Tüm dünya sarsılır da o, bu dayanağa bağlı ve yerinden oynamaz kalır. Tüm olay ve güçler onu çekiştirir, ama o, bu sarsılmaz kayaya tutunmuştur. Etrafındaki tüm dayanaklar yıkılır, ama o, değişmez ve yıkılmaz temele sarılmıştır. İşte mü'minin hayatında akidenin değeri budur. Bundan dolayı mü'min, akidesine tutunmak, akidesine güvenip bağlanmak, bu konuda şüpheye kapılmamak ve inancı için bir mükâfat beklememek zorundadır. Çünkü âkidenin kendisi bir mükâfattır. Akidenin kendisi bir sığınaktır, bir dayanaktır. Evet akidenin kendisi bir mükafâttır. Kalbi, nura boğan bir mükâfat... Hidayet arayan bir kalbin mükâfatı... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bir sığınak, bir huzur vesilesi olsun diye akideyi bağışlamıştır mü'min kişiye...

O, bizzat bir mükâfattır. Bir mü'min, etrafında rüzgarlara kapılarak giden, kasırgalarla sürüklenen ve huzur nedir bilemeyen sapıtmış şaşkınları görünce daha bir iyi kavrar akidesinin değerini. Çünkü o, akidesiyle huzura kavuşmuş, sebat olmuş, zihnen rahatlamış, Allah'a bağlanmış ve bu bağlanışla mutluluğa ermiştir.Ayet-i kerimenin sözünü ettiği insan tipine gelince:

Bu kimse, akidesini ticari pazarların bir alış-verişi haline getirmiştir. "Kendisine bir hayır gelirse, yatışır." Ancak o zaman "bu imanda bir hayır var" der. Çünkü bu inanç, kendisine yarar getirmiştir. Hayvanlarının verimini arttırmış, ekinini çoğaltmış, ticaretine kâr getirmiş ve ticari bir revaç sağlamıştır. Ama:

"Başına bir fitne gelirse, hem dünya, hem de ahirette hüsrana uğramış halde yüzüstü küfre döner."

Dünyada zarar etmiş, çünkü başına gelen belaya sabredememiştir. Nefsine hakim olamamış ve durumunu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya havale edememiştir. Ahirette zarar etmiş, çünkü yüzüstü dönüş yapmış, akidesinden kopmuş ve işini kolaylaştıran hidayet yolundan uzaklaşmıştır.

Ayet-i kerime, bu kimsenin Allah'a ibadetini "uçurum kenarında"ymış ifadesiyle tanıtmaktadır. Yani o, Akideye gereği gibi sarılmamış ve ibadette sebat etmemiş bir haldedir. Ayet, ilk dokunuşla uçurumdan düşüverecek sebatsız bir cesetmiş gibi tanıtmıştır bu kimseyi... Bundan dolayı böyle olan bir kimse, fitneyle karşılaşır karşılaşmaz geri döner. Çünkü onun sebatsız duruşu, bu geri dönüşünü önceden hazırlamıştır.

Kâr-zarar hesabı, ancak ticarette geçerli olabilir. Bu hesabın, akide meselesinde yeri yoktur. Akide, kendi anlamından dolayı kucaklanan bir haktır. Duyarlı bir kalbin nur ve hidayeti kabullenme faaliyetidir bu... Zaten bu kalb ancak bu nur ve hidayetle faaliyete girebilir. Akidenin mükâfatı, bizzat kendisinde mevcuttur. Çünkü O, rahatlık ve huzurun kaynağıdır. Bundan dolayı akidenin dışında bir yerde mükâfat aranamaz.

Bir mü'min; kendisine verilen hidayetin, İlahi yakınlıkla varılan huzurun şükrünü ifa etmek için Rabbine ibadet eder. Bunun sonucunda bir mükafat varsa bu, sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın lütuf ve minnetidir. İman veya ibadetle hakkedilen bir mükafat... Çünkü mü'min, Rabbini tecrübe edemez. O, Rabbinin kendisi için takdir ettiğini peşinen kabullenmiştir. Kendisiyle ilgili her konuda peşinen teslim olmuştur. Karşılaşacağı her sıkıntıya ve kavuşacağı her bolluğa razı olarak teslim olmuştur. Çünkü iman, satıcı ve müşteri arasında geçen bir ticari alışveriş değildir. İman, teslimiyettir. Yaratılanın, Yaradan'a; işin asıl sahibine ve varlığının temel kaynağına teslimiyeti... Fitne dokunur dokunmaz gerisin geriye dönüş yapan kimse ise benzersiz ve şüphe götürmez bir zarara uğramıştır.

"İşte apaçık hüsran (kayıp) budur."

Çünkü bu kimse mal, sıhhat veya Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kullarına imtihan diye verdiği diğer dünya metâları yanında huzurunu, güven ve hoşnudluğunu da kaybetmiştir. Bu kimse Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın; Rablerine güven derecelerini, belalara karşı sabırlarını, kendisine karşı samimiyetlerini, kaza ve kaderini kabullenme durumlarını denemek için kullarını geçirdiği dünyevi imtihanı kaybetmiştir. Aynı zamanda bu kimse Ahireti de kaybetmiştir. Ahiretin nimetlerini, ilahî yakınlık ve rızayı da kaybetmiştir. Bundan daha büyük bir zarar düşünülebilir mi? Şüphe üzerine Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya

ibadet eden bu kimseler nereye gidiyor? Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan uzaklaşmış bir halde nereye? Evet...

"O, Allah'ı bırakıp kendisine ne zarar, ne de yarar veremeyene tapınıyor."

Evet... O, ya ilkel cahiliyedeki gibi bir put veya heykele tapınıyor. Ya da her zaman ve her yerde rastlanabilen cahiliye yolunu izleyerek ya bir insana, ya bir makama ya da bir maslahata tapınıyor. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya giden biricik yol ve metottan sapmanın bulunduğu her zaman meydana gelen bir durumdur bu. Peki nedir bu? Hiç kuşkusuz biricik dua ve ibadet yolunu bırakmaktan başka hiç bir şey...

"O, zararını yararından daha yakın zannettiğine tapınır."

Şeytana, puta veya dayanak noktası bildiği herhangi bir insana tapınır. Ki bunların hiçbiri, ne zarar, ne de yarar verebilir. Hatta bunlardan zarar doğması daha yakın bir ihtimaldir. Çünkü zararları, yararlarından daha yakındır. Kalbi kuşkulara boğmak, kuruntulara kaptırmak ve zillete düşürmekle verebileceği bir zarar.. Öyle ki günlük yaşam bu zararla kuşatılmış gitmiştir. Ama bu da yetmez. Çünkü bundan sonra gelecek bir de uhrevi zarar ve bozgun vardır. Öyleyse bir fitne veya imtihan sırasında kime bir zarar dokunacaksa sarsılmadan sebat etsin. En başta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardım, rahmet ve kudretine güvensin. Çünkü zararı defeden O'dur. Gidenin yerini dolduran O'dur. Mükafat veren de O'dur. Ama kim de İlahî yardımın dünya ve ahirette geleceğine ilişkin güvenini yitirmiş, şiddetli sıkıntı hallerinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan gelecek yardımdan umudunu kesmişse istediğini yapabilir. Dilediği yola sapabilir. Ama o, ne yaparsa yapsın, başına gelen belayı değiştiremez:

"Allah'ın, peygamberine dünya ve ahirette yardım etmeyeceğini zanneden varsa, yukarıya bağladığı bir ipe kendisini asıp boğsun; sonra bir baksın (yardımın gelmeyeceğine dair) zannı, bu öfkesini giderebilir mi?" (22 Hacc/15)

Sıkıntı halindeyken Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardımından umut kesen kimse, aydınlık veren tüm çareleri, ferahlık veren tüm esintileri ve kurtuluş vadeden tüm umutları yitirmiş demektir. Darlığa girmiş, göğsü üzüntülerle bunalmış, sonuçta tüm bunlar üzüntü ve belalarını daha da arttırmış demektir. Şu halde ne olursa olsun tek çare, tüm belaları, gelecek İlahî yardıma gönül bağlayarak karşılamaktır. Çareyi, Allah'a yönelmekten başka bir yolla beklemeye imkân yoktur. Sıkıntıyı atlatmak ve kurtuluş mücadelesini vermek için de Allah'tan destek beklemekten başka bir yol yoktur. Allah'ın gücüne dayanmayan her hareket umutsuzdur. Güdüktür, acıları arttırmaktan başka hiç bir sonucu yoktur. Acıyı her an hissetmekten başka, çaresizliği arttırmaktan gayrı hiçbir

akıbeti yoktur, öyleyse çaresizler bu aydınlık pencereye koşsun. İlahî rahmet rüzgarının estiği pencereye..

3 - İmtihanın Hakikati

Davetçilerin enine boyuna düşünmeleri gereken bir hakikat vardır. Her peygambere düşmanlık edenlerin bulunması... Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir takdiridir. Bu düşman, insî ve cinnî şeytanlardır. Allah'ın bir diğer takdiri de şeytanların birbirlerine süslü sözler fısıldamalarıdır. Birbirlerini aldatmak için, Peygamberlere ve hidayete karşı savaş açmak için fısıldarlar bu sözleri... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir başka takdiri ise Ahirete inanmayan kimselerin bu süslü sözleri dinlemeleridir. Bu sözlerden hoşlanmaları ve böylece hem Peygamberlere, hem de hakka karşı suç işlemeleri, yeryüzünde fesat ve dalaleti salmalarıdır. İlahi bir takdirin sonucudur bu... Bu konuda Allah'ın meşiyyeti vardır. Yani bu hususların hiç biri tesadüfi değildir. İnsanın bu konularda hiç bir etkinlik ve takdiri yoktur:

> *"Bir de her peygambere ins ve cin şeytanlarından düşmanlar kıldık (yarattık). Bu şeytanlardan kimisi kimisine, aldatmak için cazip sözler fısıldarlar. Eğer Rabbin (aksini) dileseydi bunu yapamazlardı, öyleyse onları düzdükleri bu iftiralarla başbaşa bırak. Bir de ahirete inanmayanların kalbleri (cazip sözleri) dinlemesi, kendilerinin de bundan hoşlanıp günah işlemeye devam etmeleri için fısıldarlar." (6 En'am/112,113)*

Demek ki, yeryüzündeki bu kavga, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın meşiyyeti dahilinde cereyan etmektedir. Peygamberler'le insî ve cinnî şeytanların kavgasıdır bu... Görülüyor ki bu kavga Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdir ve iradesi dışında değildir. Öyleyse müslümana düşen şey, tüm bunların gerisindeki İlahî hikmeti düşünmektir. Olup bitenlerin tabiatıyle, bunların gerisindeki kudretin tabiatını kavradıktan sonra bu hikmeti düşünmek.... Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şunu açıklığa kavuşturuyor:

> *"Her peygambere kendi irademiz ve takdirimizle bir düşman verdik. Bu düşman, insî ve cinnî şeytanlardır."*

Şeytanlık; azdırıp kötülük çıkarmak ve şer düşünceler yaymak demektir. Bu özellik ise, hem insanlarda, hem de cinlerde bulunabilmektedir. Şu halde eğer bir kalb bu hakikati tanımışsa bu hususları da bilmek zorundadır.

1 - Her peygambere düşmanlık yapan ve peygamberleri izleyen mü'minlere eziyet verenler, şeytanlardır... İnsî ve cinni şeytanlardır... Bu şeytanların hepsinin yaptığı iş aynıdır. Ayrıca bu şeytanlar, birbirlerini aldatıp saptırmaktadırlar. Sıkıntı vermek, azdırmak ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın velilerine düşmanlık yapmak, hepsinin ortak işidir.

2 - Şeytanlar, bu işlerin hiç birini kendi özgün güçleriyle yapamazlar. Bu güçleriyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın velilerine saldırıp eziyet de veremezler. Çünkü şeytanlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kudret kabzasındadırlar. Ama Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, velilerini gene kendisinin bildiği bir hikmetten dolayı bu şeytanlarla imtihan etmektedir. Örneğin velilerini arındırmak, kalblerini temizlemek ve emin kimseler olarak hak üzerindeki sabırlarını denemek için imtihan etmektedir. Eğer bu imtihanı güçlü olarak atlatırlarsa Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* da kendilerinden belayı kaldırıp düşmanlarının eziyetini önler, yani bir an gelir ki İslâm düşmanları –Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* takdir etmedikçe-mü'minlere el uzatıp eziyet veremeyeceklerdir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ın düşmanları, zafiyet, bozgun ve sırtlarında taşıdıkları tüm günahlarıyla başbaşa kalacaklardır.

3 - İnsî ve cinnî şeytanların kötülük çıkarmalarını gerektiren şey, tamamen İlahî bir hikmettir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kullarını irade ve tahammülleri nisbetinde imtihandan geçirir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendi dostlarını belli bir zaman eziyette bırakması şunun ortaya çıkması içindir. Acaba Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın velileri sabrediyorlar mı? Bâtıl şişinip tahakküm sağlarken kendileri yanlarındaki hakta sebat ediyorlar mı? Kendi ebedi kurtuluşları için nefislerinin hissesini samimiyetle Allah yolunda feda edebiliyorlar mı? Hem darlık ve üzüntüde, hem de bolluk ve sevinç halinde her şeylerini bir kerede Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya veriyorlar mı? Eğer maksat bu olmazsa Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, şüphesiz bu imtihan ve eziyetlerden hiç birini yapmaz. Ve O, hiç şüphesiz buna da kadirdir.

4 - İnsi ve cinnî şeytanların zelil oldukları kesindir. Hile ve oyunlarının da geçici olduğu muhakkaktır. Şeytanların kendilerine has, özgün bir güç kaynakları yoktur. Allah'ın kendilerine verdiği izin çerçevesini de asla aşamazlar. Mü'min bilir ki, takdir hakkı Rabbine aittir. İzin veren de O'dur, öyleyse düşman şeytanlar, varolduğu sanılan zahiri güç ve otoriteleri, ne olursa olsun yıkılmaya mahkûmdurlar. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* düşmanlarını zillette bırakır.

Kur'an-ı Kerim'in belirlediği bu hakikati, enikonu düşünmek zorundayız. Yani takdir olunmuş bir kavgayı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu kavgadaki aşılmaz irade ve kudretini... Bilmeliyiz ki bu, kainattaki tüm şer güçleri -İnsi ve Cinni- bir araya getiren bir savaştır. Belirlenmiş bir planı uygulamaya koymak üzere tüm şeytanî güçleri tam bir uyum ve dayanışma içinde bir araya getiren bir savaştır bu... Hedefleri, peygamberlerin getirdiği hakka saldırı ve düşmanlıktır; yöntemleri bile belirlenmiş bir planın uygulanmasıdır...

"Bu şeytanların kimisi kimisine, aldatmak için cazip sözler fısıldarlar."

Kimisi, kimisini destekliyor. Tüm aldatma ve azdırma yöntemleriyle... Aynı zamanda onların kimisi de kimilerini azdırıp ayartmaktadır. Hak ve hak ehliyle savaşmak için biraraya gelen tüm şer odaklarında açıkça görülen bir gerçektir bu. Şeytanlar, birbirleriyle dayanışma içindedirler. İnsanları saptırmak için birbirlerine yardım ederler. Sonra onlar, hiç bir zaman hakka da yöneltmezler birbirlerini.. Çünkü hak düşmanlığı, hakla sürtüşüp savaşmayı birbirlerine süslü gösterip dururlar. Ama her şeye rağmen tam bir serbestiye de sahip değillerdir. Hilelerinin çürüklüğü kesindir. Şeytanî hilelerin hiç biri İlahî irade çerçevesini aşamaz. Şeytanlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dileyip takdir buyurduğu belirli çerçevenin dışına çıkamazlar. Demek ki şeytanî hile -tüm büyüklüğüne rağmen ve uluslararası tüm şerr kuvvetlerini bir araya getirdiği halde- sınırlanmış ve zincirlenmiştir. Kayıtsız, sınırsız ve ölçüsüz bir serbestiye sahip değildir. Şeytanî güçler, diledikleri her şeyi yapamaz ve diledikleri herkese zarar veremezler. Tağutlar, insanların kendi buyruk ve iradelerine gönülden bağlanması için durmadan korku salarlar çevrelerindeki uşaklarının kalbine.. Ama hayır! Çünkü onların iradesi, tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın meşiyyetine bağlıdır. Onların gücü de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kaderiyle kuşatılmıştır. Dolayısıyla onlar, Allah'ın velilerine -ilahî iradenin ötesinde- zarar veremezler. İmtihan sınırları dışında hiç bir zarar veremezler. Çünkü her şeyin temel dayanağı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kudretidir.

Hakkın davetçileri belirli bir plan dahilinde çalışan şeytanî dayanışma ve işbirliğini bilmek zorundadırlar. Bu dayanışmanın yöntem ve iç yüzünü tanımak ve tüm şeytanî hileleri irade ve takdiriyle kuşatan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yenilmez gücüyle sınırlı olduğunu bilmek zorundadırlar. Hak davası yolcularının gönlünü, inanç, huzur ve güvenle dolduran düşünce budur. Gönül ve basiretlerini, varlık aleminin asıl hak hükümranlığından, egemen kudret ve aşılmaz takdirinden başkasına veremezler. Yollarına böylece devam etmek zorundadırlar. Hakkın iktidarını en başta kendi nefis ve hayatlarında, daha sonra da tüm insanlığın hayatında fiilen ikame etmelerinin yolu budur. Şeytanların düşmanlık ve tuzaklarına gelince bunu da her şeyi kuşatan İlahî iradeye ve hükmünü icra eden İlahî kadere bıraksınlar:

> *"Eğer Rabbin (aksini) dileseydi bunu yapamazlardı. Öyleyse onları, düzdükleri iftiralarla başbaşa bırak."*

Hiçbir değişikliğe uğramadan süregelen bir diğer İlahi kanun da şudur: Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, metropol veya başkent anlamına gelen her "Karye"de müstekbir mücrimler bulundurması. Allah'ın dinine düşmanlık ilan eden müstekbir mücrimler...

Düşmanlık ederler, çünkü İslâm dininin temel hedefi; bu müstekbirleri, halkı sindirmede kullandıkları iktidar gücünden, insanları alçaltıp köleleştiren

sahte rububiyet ve düzmece ilahlıktan uzaklaştırıp yetkilerin tümünü bir tek Allah'a ait kılmaktır. Sadece Allah'a.. İnsanların Rabbine.. Sahibine.. İlahına..

Bu, fıtratın aslında varolan bir kanunudur. Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, peygamberlerini hakla göndermesi.. Bu hakkın gelişi, hakimiyet, rububiyet ve ilahlık davasında bulunan müstekbirlerin sonudur. Bundan dolayı müstekbirlerin, Allah'ın Dini'ne ve Peygamberlerine düşmanlık yapması kaçınılmazdır. Bu karyelerde İslâm davetini çökertecek tuzak ve hileler hazırlamaları da kaçınılmazdır. Bu hedefe ulaşmak için müstekbirlerden kimisi kimisine aldatıcı mesajlar iletecektir. Ayrıca cinni şeytanlarla da yardımlaşacaklardı. Çünkü hepsinin ortak hedefi, hak ve hidayete savaş açıp dalâlet ve bâtılı yaymaktır. Gizli veya açık çalışmalarıyla insanları zillete düşürmektir:

> *"İmandan önlemek için tuzaklar kuran müstekbir mücrimleri (yalnız Mekke'de değil), her "karye"de (başkentte) bulundurduk. (Gerçekteyse bu mücrimler) farkında olmadıkları halde kendi kendilerine tuzak hazırlıyorlar" (6 En'am/123)*

Şu halde bu, carî bir kanundur. Zorunlu bir kavgadır. Bu kavga, Allah'ın dini ile mücrimlerin iktidarı arasındaki kaçınılmaz çelişkiden doğmaktadır. Çünkü Allah'ın dininin temel ilkesi: "Hakimiyeti Allah'a ait kılmaktır."

Bu ise büyükkent mücrimlerinin arzularıyla tamamen çelişmektedir. Zaten İlahî dava ile mücrimlerin varlığı bile birbiriyle uzlaşmaz bir çelişki halindedir. Şu halde bu savaş kaçınılmazdır. Bir peygamber, ister istemez bu savaşa girecektir. Bu savaştan kaçınmasına imkan yoktur. Peygambere iman eden kimselerin de bu savaşa girmeleri kaçınılmazdır. Sonuna kadar sürdürmek zorundadırlar bu savaşı. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın buyruğu, dostlarının huzur duymalarına yeterlidir. Çünkü mücrimlerin planı -ne kadar büyük ve devamlı olursa olsun- kendi başlarına yıkılmakla sonuçlanacaktır. Demek ki mü'minler, bu savaşta yalnız değillerdir. Onların velisi Allah'tır. Allah, kendilerine yeterdir. O, muhakkak ki mücrimlerin planını kendilerinin başına yıkacaktır.

> *"Onlar, farkında olmadıkları halde kendi kendilerine tuzak hazırlıyorlar."*

Öyleyse mü'minler rahatlasın.

4 - İmtihanın Tabiatı

> *"(Yalnız sana değil) her peygambere mücrimlerden bir düşman verdik. Hidayet veren ve yardım eden olarak Rabbin yelerdir." (25 Furkan/31)*

Sonsuz hikmet, muhakkak ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aittir. Bizim ise söylemek istediğimiz şudur:

Davaları sarsılmaz ve güçlü kılan hususlardan biri de hiç kuşkusuz mücrimlerin peygamber ve davalarına karşı açtıkları savaştır. Bu, davalara tabiatlarıyla bağdaşan bir ciddiyet vermektedir. Zaten hak davaları sahte davalardan ayıran ve gerçek dava adamlarını belirleyip sahte adamları dışlayan şey, dava adamlarının mücrimlere karşı verdiği mücadeledir.

Dava düşmanı mücrimlere karşı verilen mücadele dava adamlarına ne kadar meşakkat yüklerse yüklesin ve davanın kendisini de ne kadar köstekleyici olursa olsun, durum budur. Çünkü bu mücadelenin sonunda dava yolunda, güçlü ve yılmaz elemanlardan başkası kalmayacaktır. Yakında ele geçecek bir ganimet aramayan ve dava adamlığıyla Allah'ın rızasından başka hiç bir şey beklemeyen güçlü kimselerden başkası kalmayacaktır mücadele ortamında.

Eğer davalar kolay ve basit bir şey olsaydı, etrafı çiçeklerle süslenmiş hazır yollar izlenecekti. Düşman ve muarızlarla karşılaşılmayan, inkarcı ve inatçılara rastlanılmayan yollar... O zaman da her insan, kolaylıkla dava adamı olabilirdi. Tabi ki bunun yanında hak davalarla bâtıl davalar birbirine karışır, gürültü ve fitneler birbirini izlerdi. Demek ki davaların düşman ve muarızları olmasaydı, mücadele de olmazdı. Davanın yardımını zorunlu kılan, dava uğrundaki her tür acı ve fedakârlığı birer azık haline getiren mücadele...

Çünkü savaş ortamına girip fedakârlık ve acılara göğüs gerenler, hak davaya gerçekten inanmış ciddî insanlardan başkası değildir. Davalarını, rahatlığa, şahsi çıkarlara, dünya metâlarına ve hatta gerekirse kendi hayatlarına tercih eden kimselerden başkası dayanamaz. Çünkü bu kimseler, eğer gerekiyorsa dava yolunda şehadeti bile göze alanlardır. Çile dolu bu mücadeleden asla yılmayan mü'minler, en sarsılmaz, imanca en güçlü olan ve insanların vereceği mükafatı hiçe sayarak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın vereceği mükafattan başkasına umut bağlamayan kimselerdir. Hak davanın, sair davalardan ayrı bir nitelik kazanmasının yolu budur. Kadroların arınıp güçlülerle zayıfların birbirinden ayrılmasının yolu budur. Hak davası, ancak hakkı yılmadan savunan, imtihanları başarıp belaları atlatan insanlarla başarıya gidebilir. Çünkü bu kimseler, zaferin yükümlülük ve zorluklarını göğüsleyen dava eminleridir.

Deney ve imtihanlar davetçilere, dava bayrağını, çakıl ve diken dolu bir yolda nasıl taşıyacaklarını öğretir. Çünkü genel nitelikte bir kaide vardır. Mücrimlerle dava adamlarının kavgasını seyreden, yani büyük fedakârlık ve acılara rağmen hak yolda sonuna kadar sebat ederek yürüyen dava adamlarını gören seyirci pek çok insan şunu söyleyecek veya anlayacaktır:

"Eğer bu dava, bunca fedakârlıktan daha üstün ve daha değerli olmasaydı, bu adamların bu kadar acı ve kayıplara rağmen sebat etmesi mümkün değildi."

Evet seyredenler bu kanaata varacaktır. Bundan dolayı da merak edecektir. Acaba tüm dünyevi metalara, hatta dava adamının hayatına tercih edilen bu değerli, bu paha biçilmez şey nedir? Bunu görmek isterler ve böylece akın edecekler bu akideye... Uzun bir izleyiş ve bekleme döneminden sonra fevc fevc katılacaklardır davaya... İşte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, tüm bunlardan dolayı her peygambere, hak davaya karşı koyan mücrimlerden bir düşman takdir etmiştir. Dava adamları, tüm güçleriyle bu mücrimlerle savaşacaklardır. Yaralar aldıkları halde yollarına devam edeceklerdir. Mücadelenin sonucu, önceden belirlenmiştir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya güvenenler, bundan hiç bir kuşku duymazlar. Çünkü akıbet, hakka yönelmektir. Sonuç ise zaferdir.

"Hidayet veren ve yardım eden olarak Rabbin yeterdir."

Mücrimlerin dava yolunu tıkaması, tabiî bir şeydir. Hak davası, tam istenilen bir zamanda gelir. Toplum veya insanlığın içinde bulunduğu fesadı kaldırmak üzere gelir. Kalblerdeki fesadı... Sosyal düzenlerdeki fesadı... Yönetimlerdeki fesadı...

Bu fesadın perde gerisinde bulunanlar ise mücrimlerdir. Bir yönden fesad yayan, diğer yönden de bundan çıkar sağlayan mücrimler... Çünkü bu fesad onların heva ve çıkarlarına uygundur. Şehvetleri bu mikroplu ortamda yayılmaktadır. Fesad ortamı, mücrimce değerlerin vazgeçilmez bir dayanağıdır. Çünkü mücrimler, varlıklarını bu ortama borçludurlar, öyleyse mücrimlerin Peygamber ve hak davalara karşı savaş açmalarından daha tabiî bir şey yoktur. Varlıklarını savunmak ve nefes aldıkları ortamı elden kaçırmamak için savaşmak zorundadırlar. Bazı haşereler var ki gözalıcı ve güzel çiçeklerin kokusuna dayanamayıp ölüverirler. Çünkü onların yaşam ortamı pisliktir. Bazı solucanlar var ki, gürül gürül akan berrak sularda boğuluverirler. Çünkü bu solucanlar, kokuşmuş bataklıklardan başka bir yerde yaşayamazlar, işte mücrimler de böyledir. Bu bakımdan hak davaya düşman olmalarından daha tabiî bir şey olamaz. Onların hakla ölesiye bir mücadele içine girmeleri tabiîdir. Ama tabiî olan bir başka şey de hakkın eninde sonunda zafer kazanmasıdır. Çünkü hak, hayatın çizgisinde seyretmektedir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile ilişki kuracağı ve kendisi için -İlahi iradenin gereği olarak- takdir olunmuş bir kemâl derecesine erişeceği üstünlük dolu bir ufka yönelmiştir. Öyleyse Allah'a, Allah'ın hikmet ve zaferine inanan kimseler sabretmelidir. Beşeri yol ve yöntemler dahilinde yenilebilen hak davası, eninde sonunda galebe çalacaktır, öyleyse bu imtihana sabredenler direnmeye baksınlar.

"Sizden kiminizi kiminize fitne yaptık." (25 Furkan/20)

5 - Şiddetli Bir İmtihan

İmtihanın çeşitleri vardır. Sabır imtihanı, şükür imtihanı, sevap imtihanı, yönlendirme imtihanı, terbiye imtihanı, arınma imtihanı ve değerlendirme imtihanı.

"Bunda, muhakkak ki (İlahi kudreti ispatlayan) deliller vardır. Biz, elbette ki imtihan ederiz." (23 Mü'minûn/30)

"Denemek için sizi şerr ve hayırla imtihan ederiz." (21 Enbiya/35)

Şerle imtihanın niçin olduğu bellidir. Amaç, imtihana giren kimsenin tahammül gücünü, kötülüğe karşı sabır derecesini, Rabbine güven ve Rabbinin merhametini umma derecesini ortaya çıkarmaktır. Hayırla imtihana gelince, bunu açıklamak gerekir: İmtihanların en ağırı hiç şüphesiz hayırla imtihandır. İnsanlar bunun tersini; hayırla imtihanın, şerle imtihan yanında hafif kaldığını zannetseler bile.. Şerle imtihanı başarıyla atlatanlar pek çoktur. Ama hayırla imtihana göğüs geren insanların sayısı çok azdır.

Hastalık ve zayıflık imtihanına sabredenler çoktur. Sıhhat ve kudret imtihanına ise dayanan, aşırı öfkesini bastırıp sinirsel gerginlik ve taşkınlığını frenleyebilen kimseler pek azdır.

Fakirlik ve yoksulluğa dayanarak nefsini düşürmeden ve alçaltmadan yaşayanlar pek çoktur. Ama servet ve varlığa, zenginliğin yol açtığı, özendirdiği eğlenceye, arzu ve şehvetlere dayanan kimseler pek azdır. İşkence ve eziyetlere korkmadan sabredenler, ceza ve tehditleri ürkmeden atlatanlar çoktur. Ama makam, mevki, eğlence ve servet vaadlerine dayanamayanlar pek çoktur. Sıcak, savaş ve yaralanmalara dayanabilenler çoktur. Ama rahatlık ve bolluk içindeyken ruhsal çöküntüler ve gayretsizlik doğuran boşvermişliğe ve insanlara boyun eğdiren ihtiraslara kapılmadan sabredebilenler ise pek azdır.

Sıkıntı ve darlık hali, bir takım kazançlar da getirebilir, örneğin direnme gücünü arttırır, onurlu bir yaşama alıştırır ve sinirsel istikrara neden olur. Bu durumda insan tüm gücünü toparlayıp sıkıntıyı metanetle karşılayacaktır. Bolluk haliyse, sinirleri gevşetir. Dayanma gücünü zedeler, dikkat ve direnme mekanizmasını da zaafa uğratır. Sıkıntı aşamasını başarıyla atlattıktan sonra bolluk ortamına giren insanların, sınavda kaybetmelerinin nedeni budur işte. İnsanoğlunun durumu budur. Tabi ki Allah'ın koruduğu kimseler bunun istisnasıdırlar. Ki bunlar Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in haklarında şöyle buyurduğu kimselerdir:

"Mü'minin durumu hayret vericidir. Çünkü onun herşeyi hayırlıdır. Bu özellik, mû'minden başka hiç bir kimseye verilmemiştir. Mü'min bir rahatlığa kavuşunca sabreder; ki bu onun için hayırlıdır. Mü'min, kendisine bir zarar dokunduğu zaman da sabreder, ki bu da onun için hayırlıdır."[27]

[27] Müslim, 4/2294.

Böyle olanlar ise azınlıktadır. Bu bakımdan bolluk imtihanında nefsi uyanık tutmak; şerle imtihanda nefsi uyanık tutmaktan çok daha zordur. Ama her iki durumda da en büyük teminat, Allah'la bağlantıyı sürdürmektir. İnsanların madenini ve gönüllerin yapısını asıl ortaya çıkaran şey, bolluğu izleyen sıkıntı ve sıkıntıdan sonraki bolluk durumudur. Budur yüreklerin anlık ve kirlilik derecesini ortaya çıkaran. Sabrın da, kararsızlığın da derecesini belirleyen budur. Budur Allah'a güven veya umutsuzluk; Allah'ın kaderine teslimiyet veya isyankarlık ve serkeşlik derecelerini meyadana çıkaran... Çünkü kadrolar, bu durumda arınabilir. Mü'min ve münafık böyle durumlarda belli olur. Mü'min kendi konumu, münafık da kendi konumuyla belli olur. Nefislerin kapalı ve yabancı noktaları öğrenilir. Kadroların, kimliği belirsiz ve karışık kimi üye ve bireylerin güvensiz tavırlarından doğan uyumsuzluk ve yabancı unsurlardan arınması buna bağlıdır.

Sıkıntı ve bolluğun birbirini izlemesi, yanılmaz bir mihenk ve sapmaz bir ölçüdür. Tüm bu konularda bolluk halinin, sıkıntı halinden bir farkı yoktur. Şiddet halinde sabredip birbirine bağlanan, ama bolluk durumunda çözülüp çöküntüye uğrayan pek çok kimse vardır. Mü'min kimse sabredendir. Şiddet halinde sabredip bolluk durumunda alçalmayan kimsedir. Yani her iki durumda da Allah'a yönelip kendisine gelen hayrın da şerrin de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın izniyle olduğuna inanan kimsedir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, nefisleri, bolluktan sonra şiddetle imtihan ederek gittiğine kesinlikle inanan kimsedir.

Sonra şu da var ki; Kur'an-ı Kerim, beşeri yapıya hitap etmektedir. Bu yapının gizli bileşimini, açık-kapalı tüm özelliklerini, girinti, çıkıntı ve eğrilerini bilen Yaradan'ın kitabı olarak hitap etmektedir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu yapının zaaf noktalarını elbette ki bilmektedir. Mal ve evlada olan tutkunluğun nefsin derinliklerinde varolan bir zaaf olduğunu kesinlikle bilmektedir. Bundan dolayı uyarıyor Yüce Allah... İmtihanın hakikatine dikkat çekiyor:

"Bilin ki mal ve evladınız, sizin için bir fitnedir. Allah'ın katındaysa hiç şüphesiz büyük bir mükafat vardır." (8 Enfal/28)

Mal ve evladı veren Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Onun katında mal ve evlattan çok büyük bir mükafat vardır. Mal ve evlad fitnesini aşan kimselere verilecek büyük bir mükafat... Öyleyse dava emanetinden ve cihadın fedakârlıklarından kaçmak yok. Güçlü olmanın verdiği fitne de böyledir. Ama gönüllerini en büyük kuvvete bağlayan kimseler, kendilerine sadece dünyalık bir imkan sağlayan fani kuvvetlerle fitneye kapılmazlar. Çünkü bu kimseler, kendilerinden daha güçlü olan Rablerinden korkarlar. Bundan dolayı da tüm güçleri-

ni Allah'a itaate verirler. Onun adını yüceltme yolunda kullanırlar. Ve bu kimseler mal ve evladla da fitneye kapılmazlar. Mal ve evlad yüzünden cihadtan geri kalmazlar. Mal ve çocuklarını Allah'a itaate yöneltirler. Gönülleri kuvvet ve nimetin kaynağından kopan kimselere gelince; Onlar eğlenirler, yiyip içerler. Tıpkı hayvanların yediği gibi...

> *"Bu kimselerin amelleri, dünyada da, ahirette de boşa çıkmıştır." (9 Tevbe/69)*

Bu arada Kur'an-ı Kerim, dünya hayatında kafirlere, asilere ve İlahi nizamın düşmanlarına verilen bolluğun doğurabileceği fitneye de dikkat çekmektedir. Bu uyarıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu dünyalık metaı, gerçek nitelik ve değeriyle tanıtmaktadır. Böylece bu metaın gerek sahipleri için, gerekse çeşitli eziyetler içinde bulunan mü'minler için bir fitne konusu olmasından sakındırmaktadır:

> *"Kafirlerin beldelerde (ticarî) tasarruflarda bulunup durması sakın seni aldatmasın. Çünkü bu (bir ömürlük) az bir metadır. Bundan sonra ise (bu kimselerin) varacakları yer cehennemdir. Orası da ne kötü bir duraktır." (3 Al-i İmran/196,197)*

Kafirlerin memlekette refah içinde dolaşmaları, nimet ve varlığın bir göstergesidir. İmkan ve iktidar sahibi olmaklığın bir belirtisidir. İster istemez akla bir şeyler getiren -hatta biraz da yoksulluk ve sıkıntı içinde bulunan, eziyet ve yorgunluktan bitab düşen, yurtlarından kovulup cihad içinde bulunan mü'minlerin gönlünü kurcalayan bir durumdur bu. Bâtılın adamları bunca nimet ve eğlencenin içindeyken tüm bu zorluk ve korkulardan etkilenen mü'minlerin aklına bir şeyler getirebilen durum... Ayrıca bu durum, hakkı ve hak ehlini bunca dertlerin içinde, bâtıl ve ehlini de rahatlık ve bolluk içinde gören halk yığınlarının aklına da bir şeyler getirebilir. Aynı aldanma ve gönül kurcalanması, bizzat bâtıl ehli sapıklar için de söz konusudur. Çünkü onlar da bu durumu gördükçe şer ve fesad doğrultusundaki faaliyetleri daha da artar. Sapıklık, şaşkınlık ve azgınlıkları daha da ileriye gider.

6 - Kelimenin (Sözün) Değeri

> *"Ey iman edenler! Yapamayacağınız şeyi ne diye söylersiniz?! Yapamadığınız bir şey söylemeniz, muhakkak ki Allah katında büyük bir gazaptır." (61 Saf/2,3)*

Şurası kesindir ki cihad, nefsin derinliklerinde ve ruhun da gizli noktalarında gerçekleşen bir arınma işlemidir. Kişiliğin gizli yanlarını ortaya çıkarıp aydınlatan bir ameliyedir. Bundan maksat; kusurları, yabancı unsurları

ve belirsiz yönleri dışarıya atıp açık, net ve kararlı bir yapı oluşturmaktır, örtüsüz ve bulutsuz bir açıklık, netlik ve hak bağlılığını sağlamaktır:

> *"(Ve bu cihad), Allah'ın mü'minleri arındırması içindir." (3 Al-i İmran/141)*

İnsan çoğu kere kendi kendisini tanıyamaz, nefsinin gizli noktalarını, girinti ve eğrilerini bilemez. Nefsinin gerçek zaaf ve gücünü ve diplerde biriken tortuları çoğu kez bilemez. Nefsin bu gibi halleri, ancak hareket alanına atılmakla ortaya çıkmaktadır. İşte mü'minler, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanlar arasında döndüredurduğu sıkıntı ve bolluk hallerindeki arındırmasıyla, nefislerinin daha önce bilmedikleri noktalarını öğrenmiş olurlar. Bu keskin mihenge vurmadan önce asla bilemedikleri noktaları..

Kudretli, cesur, fedakâr, ihtirassız ve cömert olduğunu zanneden bir insan, pratik bir deneyimden geçip olayların içine karışınca nefsinde arınmamış noktaların bulunduğunu yeni yeni anlayabilmektedir. Böylesine bir baskıya dayanacak düzeye gelmediğini, ancak bu tür deneyimlerle öğrenebilir.

Öyleyse bu insanın nefsini tanıması iyi olur. Bu dava ve bu akidenin tabiatı itibariyle doğurabileceği baskı ve yükümlülüğe dayanabilme seviyesine gelebilmek için nefsin deneyimlerden geçmesi gerekmektedir. Yani nefsin buna alıştırılması gerekmektedir. Bu bakımdan insanın, "ben müslüman oldum ve ölmeye hazırım" demesi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasını kazanıp cennete girmesine yetmez. Çünkü bu, somut bir deneyim işidir. Pratik bir imtihan işidir. Cihad yapıp belaları göğüsleme meselesidir. Bundan sonra da sabretmek...

Yani cihadın sorumluluklarına ve belânın zorluklarına sabretmek meselesidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* mü'minlerden, ağızdan çıkan sözün ağırlığıyla fiilen karşılaşan hakikatın ağırlığını akıldan çıkarmamalarını istemektedir. Böylece onlara, ağızdan çıkan her kelimenin hesabı yanında gözle görülen somut hakikatin ağırlığını da hesaplamaları gerektiğini öğretmektedir. Ağızdan çıkan her kelimenin hesabını yapıp bunu nefislerindeki gerçek durumla karşılaştırmalarını istemektedir.

> *"Yoksa siz; Allah içinizden cihad edip sabredenleri ortaya çıkarmadan cennete gireceğinizi mi sandınız? Yemin olsun ki siz, ölümle karşılaşmadan önce onu temenni ediyordunuz. İşte onu da -baka baka- gördünüz." (3 Al-i İmran/142,143)*

Böylece mü'minler, ağır bir vakanın ışığında hem sözün, hem arzunun, hem de İlahî va'din gerçek değerini anlıyorlardı. Bunun yanında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, cennet yolunun uçucu söz ve havaî temennilerden geçmediğini bildiriyordu kendilerine... Çünkü cennete girmek için; ağızdan çıkan kelimelerin gerçekleşmesi, temennilerin pratiğe geçmesi, gerçek bir cihadın yapılması ve be-

lalara karşı sabredilmesi gerekiyordu. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanlığın önderliğini teslim alacak bir İslam cemaatini eğitiyordu. Çünkü bu cemaat, insanlığı yönetecekti. Tüm zaaf, noksanlık, şehvet ve arzularıyla; olanca cahillik ve sapıklığın içindeki insanlığı...

Bundan dolayı davetçilerden, hakta sebat ve zorluklara katlanmak istenir. İnsan kişiliğinde mevcut zaaf ve güç noktalarını bilmeleri beklenir. İnsanın nerelerde sürçebileceğinden, hangi sebeplerle sapabileceğinden ve hangi yöntemlerle iyileşebileceğinden haberdar olmaları istenir. Bütün bunlardan sonra da sabretmeleri gerekir. Hem bolluk, hem de darlıkta sabır... Bolluktan sonra şiddet halinde -o an için ne kadar acı olursa olsun- sabretmeleri gerekir. Yol, sadece budur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, davasının adamlarını geçirdiği eğitim buydu.. Çünkü bu insanların, büyük, zor ve korkutucu göreve hazırlıklı olmaları gerekiyordu.

Akide savaşı, herhangi bir savaş gibi değildir. Çünkü o, hem meydan savaşıdır, hem de nefis savaşıdır. Nefis savaşında başarılı olmadan, meydan savaşından galip çıkılmaz. Bu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* için yapılan bir savaştır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ise, nefislerini tamamen kendisine teslim etmeyenlere yardım etmez, dalgalandırdıkları İlahî bayrağın altında yaşayan kimseleri arındırıp yüceltttikleri bayrağa tamamen bağlanmadığı sürece zafer bağışlamaz. Çünkü bu insanların yabancı unsurlardan, belirsizliklerden, aldatmaca ve göz boyamalardan tamamen arınmaları gerekmektedir.

Bâtılın bayrağını açıktan dalgalandıran bâtıl ehli, kimi savaşlarda -Allah'ın bildiği bir hikmete binaen- galip gelebilir. Ama Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, akide bayrağını dalgalandırıp da bu akideye tüm fedakârlıkları göze alarak ihlasla bağlanmayan kimselere, imtihandan geçirmeden asla zafer vermez. İmtihandan geçirip arınmalarını ve ihlas kazanmalarını sağlamadan yardımını göndermez. Kur'an-ı Kerim'in acıklı yenilgi ve yaralar alan ilk İslâm cemaatine öğretmek istediği buydu. Ve her yerde, her zamanki İslâm cemaatine.. Çünkü bu yenilgi ve yaraları, kendi tutarsız ve sakıncalı tutumları yüzünden almışlardır. Bu akide, taraftarlarına, kendilerinin tek başına bir şey ifade etmediklerini ve her şeyleriyle Allah'a ait olduklarını öğretmektedir. Eğer cihada çıkıyorlarsa O'nun içindir. Hareketleri O'nun içindir. Savaşları, O'nun içindir. Bu cihadda, kendilerinin kişisel hiç bir hedefleri olamaz. Çünkü onlar, nefislerini Allah'ın kaderine teslim etmişlerdir. Bu kaderin getireceği her şeyi -ne olursa olsun- kabul ve teslimiyetle karşılarlar. Sadece kendi nefislerini düşünenlere, yani nefislerini düşünce, değerlendirme, ehemmiyet ve uğraşlarının merkezi haline getirenlere gelince; Bu kimseler, imanın hakikatini tam olarak elde edememişlerdir:

> *"(Uhud'ta) bir grup da sadece kendi nefislerini düşünüyordu." (3 Al-i İmrân/154)*

Akideye tamamiyle bağlanmamış kimseler kavga ortamına girip acılarla karşılaştıktan sonra işin zannettiklerinden çok ağır ve meyvenin de beklediklerinden çok daha acı olduğunu anlayınca çözülüp gidiyorlardı. Nefislerinde bir takım kıpırdanmalar başlıyordu. Bundan dolayı bir imtihandan geçip arınmak gerekiyordu:

> *"(Bu savaş) Allah'ın göğsünüzdekileri denemesi ve kalbinizdekini de arıtması içindir." (3 Al-i İmrân/154)*

Görülüyor ki çile ve imtihan gibi göğüs ve gönüllerdekini ortaya çıkarıp arındıran başka bir mihenk yoktur. Bu mihenktir, sahtelik ve riyayı dışlayıp çıplak hakikati ortaya çıkaran, imtihan ve deneyim mihengi... Kalbleri arındırıp tasfiye eden bir mihenk...

Sonuç olarak söyleyeceğimiz şudur: Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, nefisleri eğitimden geçirmek suretiyle düşünceleri doğru rayına oturtur. Nefisleri hazırlıklı hale getirir. Çünkü öndeki yol uzundur. Bu yolda karşılaşılacak deneyimler zorlu ve yükümlülükler de son derece ağırdır. Görülüyor ki tüm davalarda mü'min kesimin oldum olası karşı karşıya kaldığı en büyük hakikattir imtihan. Bu kimselerin, imanın doğuracağı sonuçlara sabretmeleri şarttır. Belalara, üzüntülere, şiddet ve yaralanmalara... Bu eğitimden geçen nefisler, zayıflayıp güç kaybına uğramazlar. Azimleri gevşeyip kırılmaz, boyun büküp düşmana, teslim olmazlar.

7 - Kur'ani Bir Tecrübenin İçinden

Yığınların kahramanlık duyguları, liderleri aldatabilir. Eğer bunun dış görünümüyle yetinirlerse aklanabilirler, öyleyse bunu deneyim mihengine vurmak zorundadırlar. Yani kahramanlık duygularının dış görünümüyle yetinip savaş ortamına girmeden önce bir deneyim şarttır. Çünkü bu aşırı nitelikteki kahramanlıklar, daha yolun başında sönüp çöküntüye neden olabilir. Yolun ortasındayken ayrılmak, yoğun ve disiplinli bir imani eğitimden geçmemiş topluluklarda görülebilen bir insanlık gerçeğidir. Bu durumun, hangi kuşakta olursa olsun müslüman bir topluluğun önderliğinde görülmesi de mümkündür. Bu bakımdan Kur'an-ı Kerim'in bildirdiği tecrübeden yararlanmak gerekir:

> *"Musa'dan sonra İsrail oğullarının ileri gelenlerini görmedin mi? Hani onlar nebilerine: “Allah yolunda savaşmamız için bize bir melik tayin et!” demişlerdi. O: “(İyi düşünün!) Ya savaş size farz kılındığında uymazsanız!” demişti. Onlar: “Memleketimizden ve çocuklarımızdan uzaklaştırıldık, niçin Allah yolunda savaşmayalım ki?” demişlerdi. Ama savaş onlara farz kılınınca, azı müstesna yüz çevirdiler. Allah zalimleri çok iyi bilir.*

> *Nebileri onlara: "Muhakkak ki Allah size Talut'u melik tayin etti" dedi. Onlar: "O bize nasıl melik olabilir? Halbuki biz melikliğe ondan daha layığız. Üstelik ona fazla mal da verilmemiştir" dediler. O: "Doğrusu onu, sizin için Allah seçti ve (hem) ilimce, (hem de) vücutça gücünü arttırdı" dedi. Allah mülkünü (idareciliğini) dilediğine verir. Allah Vasi'dir, Alim'dir.*
>
> *Nebileri onlara: "Onun melikliğinin alameti; içinde Rabbiniz'den bir sekinet ve Musa ailesiyle Harun ailesinin bıraktığı kalıntıları ihtiva eden sandığı meleklerin taşıyarak size getirmesidir. Eğer mü'min iseniz bu (olay) sizin için delildir" dedi.*
>
> *Talut orduyla birlikte ayrıldıktan sonra (onlara): "Muhakkak ki Allah sizi bir ırmakla imtihan edecektir. Ondan kim içerse o benden değildir. İçmeyen veya eliyle sadece bir avuç içenler müstesna... (İşte) ancak onlar bendendir" dedi. Onlardan pek azı hariç ondan içtiler. O ve iman edenler, onu (ırmağı) geçince (beraberindekilerden bazıları): "Bugün Calut ve ordusuna karşı koyacak gücümüz yoktur" dediler. Kendilerinin Allah'a kavuşacaklarına (kesin olarak) inananlar ise: "Nice az topluluk çok topluluğu Allah'ın izniyle yenmiştir. (Şüphesiz ki) Allah sabredenlerle beraberdir" dediler.*
>
> *Calut ve ordusuna karşı çıktıklarında: "Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır, ayağımızı sabit kıl ve kafir olan kavme karşı bize yardım et!" dediler.*
>
> *Onları (kafirleri) Allah'ın izniyle bozguna uğrattılar. Davud (da) Calut'u öldürdü. Allah Davud'a melikliği (hükümdarlığı) ve hikmeti verdi. Ve (ayrıca) ona dilediği şeylerden öğretti. Eğer Allah insanlardan bir kısmını diğer bir kısmıyla defetmeseydi yeryüzünde fesat çıkardı. Fakat Allah alemlere karşı fazilet sahibidir." (2 Bakara/246-251)*

Şu halde yığınların zahirde kalan kahramanlık ve coşkulu atılganlık duygularını bir kerelik bir deneyimle sınamak yetmez. Görülüyor ki sözkonusu İsrailoğullarının büyük çoğunluğu, bizzat kendi istedikleri savaş farz kılınır kılınmaz yüz çeviriyor, Peygamberlerine verdikleri söze, Talutla beraber savaşa çıkan pek az kimsenin dışında kimse sadık kalmıyor. Kaldı ki bu ordu da, Talut'un hükümdarlık ve komutanlığa liyakati etrafında dönen ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu konuda bir delil göndermesiyle sonuçlanan uzun tartışmalardan sonra savaşa çıkıyor. Bununla beraber bu ordunun çoğunluğu da daha ilk aşamada yıkılıp komutanın geçirdiği ilk sınavda zayıf düşüyor.

> *"Muhakkak ki Allah sizi bir ırmakla imtihan edecektir. Ondan kim içerse o benden değildir. İçmeyen veya eliyle sadece bir avuç içenler*

müstesna... (İşte) ancak onlar bendendir” dedi. Onlardan pek azı hariç ondan içtiler."

Ama bu azınlık bile sonuna kadar dayanamıyor. Gözler önündeki dehşetli manzarayla (düşmanın çokluk ve gücü karşısında) azimler kırılıp gönüller sarsılıyor:

"O ve iman edenler, onu (ırmağı) geçince (beraberindekilerden bazıları): “Bugün Calut ve ordusuna karşı koyacak gücümüz yoktur” dediler."

Bu bozgun karşısında ise metanet gösteren seçkin bir grup kalıyor. Allah'a sarılıp bağlanan bir grup... Ve dediler ki:

"Nice az topluluk çok topluluğu Allah'ın izniyle yenmiştir."

Bu deneyimin içinden, inanmış, kararlı ve en iyi liderliğin özellikleri de ortaya çıkmaktadır. Komutanın insanları tanımadaki uzmanlığı, yiğitlik gösterilerine aldanmamaya ve bir kerelik deneyimle yetinmemeye ilişkin ustalığı ortaya çıkmaktadır. Görülüyor ki Talut, zafiyet gösterip ayrılanları geride bıraktıktan sonra ordusunun kararlılık ve itaat durumunu da sınavdan geçiriyor. Çünkü bu, çok önemlidir. Zayıflamaya yüz tutan bir orduyu yenilgiden kurtarmak için üst üste deneyimlerden geçirmek lazımdır. Zaten bu deneyimlerin sonunda elinde kala kala metanet gösteren seçkin bir azınlık kalıyor. Ama komutanın, samimi bir iman gücüne ve Allah'ın mü'minlere verdiği dosdoğru vade inanarak savaş alanına sürdüğü topluluk da budur.

Bu olaydan ibret alınarak bir diğer hususu da, bizzat bu deneyimin sonunda görüyoruz. Allah'a bağlanmış kimselerin, ölçü ve bakışları farklıdır. Çünkü bu kimseler, bu küçücük dünyevî vakalara, her şeyi kuşatan ve her şeyi esasından kendisine bağlayan en büyük vakanın gerisinden bakarlar. Sınırlı dünya vakalarını içine alacak bir bakışla bakarlar. Zaten sebat edip savaşa giren, zafer kazanan grup da bu mü'min kimselerdir. Bu grup da; *"Bugün Calut ve ordusuna karşı koyacak gücümüz yoktur"* diyen grubun gördüğünü görüyordu.

Yani kendilerinin az, düşmanlarının da çok olduğunu görüyordu. Ama, bu grubun konum hakkındaki hükmüyle diğer grubun verdiği hüküm aynı değildir. Çünkü bu grup, diyordu ki:

"Nice az topluluk çok topluluğu Allah'ın izniyle yenmiştir."

Daha sonra Rabbine yönelerek dua ediyordu:

"Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır, ayağımızı sabit kıl ve kafir olan kavme karşı bize yardım et!"

Çünkü bu kimseler, güçler dengesinin kafirlerin elinde değil, Allah'ın elinde olduğunu biliyordu. Bu yüzden O'ndan yardım istiyordu. Ve zafere, zaferin sahibi ve bağışlayıcısı olan Allah'ın eliyle kavuşuyordu. Demek ki insanlar gerçekten Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanıp iman hakikatini yürekten benimseyince

bakış açı ve ölçüleri de değişebiliyordu. Demek ki Allah'ın gönüllere verdiği apaçık ve gerçek va'de göre davranmak: gözler önündeki küçücük maddi vaka'ya göre davranmaktan çok daha doğrudur. Çünkü İlahî va'd; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tarafından eğitilip büyük bir göreve hazırlanan müslüman cemaatin değişik alan ve çeşitli yönlerdeki çalışmalarına eşlik eden bir harekat desteğidir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM
YOLDA

1 - Zayıflık (İtikadı Bağımlılık Za'fı)

Zayıflık mazeret değil, suçtur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç kimsenin zayıf olmasını dilemez. O, insanları kendi himayesine davet eder. Kendisiyle övünülecek himaye... Çünkü yücelik Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya mahsustur.

> *"Zayıflar, müstekbirlere dedi ki: "Biz size uyanlar idik; şimdi siz, Allah'ın azabını biraz da olsa bizden önleyebilir misiniz?" (14 İbrahim/22)*

Zayıflar, -Allah'ın kerim kıldığı insanın- en önemli özelliğinden; kişisel düşünce ve inanç özgürlüklerinden vazgeçip kendilerini müstekbir ve tağutlara uydu kılan kimselerdir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına boyun eğen ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına tapınmayı, bir tek Allah'a tapmaya tercih edenlerdir. Oysa ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, üstünlük ve insanlığın ayrılmaz alamet ve ölçüsü olan özgürlük hakkından hiç kimsenin ne gönüllü olarak, ne de zorlanarak vazgeçmesini dilememektedir. Maddî bir güç, ne kadar büyük olursa olsun özgürlük isteyen ve insanlık onuruna sarılan kimseyi köleleştiremez. Çünkü maddî güçlerin elde edebileceği en son şey sadece bedendir. Bedeni hapsedip eziyet, İşkence ve cezalara çarpmaktan öte hiç bir şey yapamazlar.

Kalb, ruh ve akla gelince; bunlara asla sahip olamazlar. İnsan kendisini bağımlılık ve zillete teslim etmezse hiç bir kimse onu kontrolü altına alıp zillete düşüremez. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, imandan sonra küfre düşen kimseye kat kat bir ceza hazırlamıştır. Çünkü bu kimse imanı tanıyıp tadına vardıktan sonra dünya hayatını Ahiret'e tercih ederek irtidat etmiştir. Bundan dolayı da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ona gazablanıp büyük azabına atmaktadır:

> *"Kalbi iman dolu olduğu halde zor altında bulunan kimsenin dışında kim iman ettikten sonra Allah'ı inkar edip küfre göğüs açarsa Allah kendilerine gazablanır ve onlara büyük bir azap da vardır. Bunun sebebi, onların dünya hayatını Ahiret'e tercih etmeleri ve Allah'ın da*

> *kendilerini hidayete erdirmemesidir. Onlar, Allah'ın kalblerini, kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kimselerdir ve onlar gafil olanların ta kendileridirler. Hiç şüphe yoktur ki Ahirette hüsrana uğrayanlar da bu kimselerdir." (16 Nahl/106-109)*

Allah'a inanan bir kalbi, bu dünyanın hiç bir şeyi etkisine alamaz. Dünya hesabı başka, akide hesabı da başkadır. Bu hesaplar birbirine karıştırılamaz. Akide ne bir oyuncak, ne de hem almaya hem de reddetmeye müsait bir pazarlık işidir. Tüm bunlardan daha üstün ve daha azizdir. Bu suçun böylesine ağır ve korkunç bir ceza gerektirmesinin nedeni de işte budur. Ağızdan çıkacak bir tek küfür kelimesini söyleyeceğine rahatlıkla ölümü seçen seçkin müslümanların sayısı az değildir, örneğin ölünceye değin iffet yerine mızraklarla vurulan Ammar'ın annesi Sümeyye bu kimselerdendi. Ammar'ın babası Yasir'in seçtiği yol da buydu.

Bilâl *(radıyallahu anh)*, müşrikler tarafından çeşitli eziyetlere uğratılıyordu. Sıcağın en şiddetli olduğu sıralarda göğsünün üstüne büyük bir kaya koyup Allah'a şirk koşmasını emrediyorlardı. Ama O, reddediyordu. "Ehad.. Ehad" diyordu. Ve "Allah'a yemin ederim ki, müşrikleri kızdıracak başka bir kelime bilseydim, onu söyleyecektim." diyordu.

Habib bin Zeyd el-Ensari de böyleydi. Yalancı Müseyleme kendisine:

"Sen Muhammed'in Allah'ın Resulü olduğuna şehadet ediyor musun?" diye sorunca:

"Evet!" dedi.

Peki benim de Allah'ın Resulü olduğuma şehadet ediyor musun?" diye sorunca:

"Duymuyorum" dedi. Bunun üzerine Müseyleme, onu parça parça kesmeye başladı. Ama O hep sözü üzerinde kaldı.

Hafız İbn-i Asakir, sahabe-i kiramdan Abdullah bin Huzeyfe'nin hal tercemesinde şunları anlatmaktadır:

"Bizanslılar Abdullah'ı esir alıp krallarına götürdüler. Kral kendisine:

"Hristiyan ol, ben de seni krallığıma ortak edip kızımla evlendireyim" dedi. Abdullah:

"Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in dininden bir anlık ayrılmam için bana kendi mülkün yanında tüm Arap mülkünü de versen gene bu teklifini kabullenmem." deyince, Kral:

"Öyleyse seni öldüreceğim!" dedi. Abdullah:

"Bunda serbestsin" dedi. Kralın emri üzerine Abdullah bir ağaca asılı duracak şekilde bağlandıktan sonra, okçular el ve ayaklarına yakın yerlere ok yağdırmaya başladılar. Bu arada kral da hristiyanlık telkinlerine devam ediyor-

du. Ama Abdullah hep reddediyordu. Daha sonra kralın emri üzerine ağaçtan indirdiler onu. Bu defa kral, bir kazan -bir rivayete göre ise bakırdan bir saç- getirilip kızdırılmasını istedi. Bir müslüman esiri onun gözleri önünde kazana atlılar. Abdullah, kemik yığınlarına dönüşen cesedlere bakarken kral, hristiyanlığı telkine devam ediyordu. Gene reddedince, onu da içine atmak üzere kazanın kenarındaki tahtanın üstüne koydular. Abdullah ağlamaya başlayınca kral, umutlanıp bir daha dinine davet etti. Abdullah ise:

"Ben bir tek canımın olduğuna, o canın da Allah yolunda bir tek şu anda kazana atılacağına ağlıyorum. Halbuki ben, vucudumdaki kıllar sayısınca canımın olmasını ve her bir canın Allah yolunda böylesine bir işkenceye uğratılmasını isterdim dedi."

Bir başka rivayete göre ise:

" Kral, Abdullah'ı hapsedip günlerce aç susuz bıraktıktan sonra kendisine içki ve domuz etini gönderdi. Abdullah buna yaklaşmayınca kral, onu yanına çağırdı ve sordu:

"Neden yemedin?" Abdullah:

"Bu haldeyken bunu yemek bana helal kılınmıştır; ama buna rağmen seni sevindirmek istemedim" dedi. Kral:

"Öyleyse başımı öp, seni salıvereyim" dedi Abdullah:

"Benimle beraber tüm müslüman esirleri salıverirsen öperim." Dedi. Kral:

"Olur," deyince Abdullah da onun başını öptü. Bunun üzerine kral, Abdullah'ı ve onunla beraber tüm müslüman esirleri bıraktı. Geri döndüklerinde Ömer *(radıyallahu anh)*:

"Abdullah bin Huzafe'nin başını öpmek, her müslümanın üzerine haktır. Buna ilk başlayan da benim" diyerek kalkıp Abdullah'ın *(radıyallahu anh)* başını öptü."

Akide, büyük bir davadır. Ruhsatı ve esnekliği olmayan bir dava... Akideyi korumanın pahası ağırdır. Gerek Allah katında, gerekse mü'minin nefsinde en ağırlıklı davadır o. Akide bir emanettir. Tüm dünya nimetlerini bir kenara bırakıp uğrunda hayat ve canını feda eden kimseden başkası bu emaneti koruyamaz. Çarpık imanlı zayıflara gelince: Onlar gözler önündeki yalancı nimet ve debdebelere dayanabilir mi?! Acaba bu zayıf kimseleri, akide, düşünce ve ahlaki davranışlar konusunda müstekbirlere kukla edebilecek bir güç mü vardır? Bu zayıfları, yaradanları, rezzakları ve koruyucuları olan Allah'tan başkasına kul yapabilecek kimse var mıdır?

Yok; hiç kimse yok... Sadece nefislerindeki zayıflıktır kendilerini bu duruma sokan. Onlar zayıflardır. Bu uşaklıklarının nedeni, tağutlardan daha az güçlü olmaları değildir. Yahut makam, mevki, mal veya görev bakımından tağutlardan

daha aşağı olmaları da değildir. Hayır, bunların hiç biri değildir. Çünkü bunların tümü, zayıfların "zafiyet" sıfatını almalarının gerçek nedeni sayılamaz. Bunlar, bu konu dışındaki meselelerdir. Onlar zayıftır, çünkü ruhlarında za'af vardır. Kalb ve karakterlerinde za'af vardır.

Mustazaflar çoğunluk, tağutlar ise azınlıktır. Gerçek böyle olduğuna göre çoğunluğu azınlığa boyun eğdirdirebilecek kim? Hangi şey boyun eğdirebilir? Demek ki ruhî za'af, himmetsizlik ve karaktersizlikten başka bunlara boyun eğdiren bir şey yoktur. Allah'ın insanoğluna bağışladığı ruhî üstünlükten vazgeçmektir, bunları bu hale getiren. Eğer yığınlar istemezse hiç bir tağut onları ezemez. Çünkü yığınlar -eğer isterlerse- her an için tağuta başkaldırabilirler. Tağutun asla sahip olamadığı bir güçtür bu irade...

Alçalışın nedeni, alçalmış kimselerin zilleti kabul edebilirliğinden başka birşey değildir. Tağutların tek dayanağı onların bu zilleti kabullenme yetenekleridir. Tağutları, gafil yığınları aldatmaktadırlar. Ama yığınların gaflet, zillet, itaat ve bağlılığı kadar tağutları aldatıp (helaka götüren) başka hiçbirşey yoktur.

Aslında tağut bir ferttir. Gerçekte hiç bir güç ve egemenliği yoktur. Çünkü onun tek dayanağı, gafil ve alçalmış yığınlardır. Tağutun binmesi için sırtını hazırlayan ve çekiştirilmek için boynunu uzatan yığınlar... Tağutu yüceltmek için onur ve üstünlüğünden vazgeçip baş eğerek bâtılı azdıran yığınlar... Tüm bu işleri kâh korkuyla, kâh da aldatılmış olarak yapan yığınlar...Onların bu korkusunun asıl kaynağı ise evhamdır. Bir ferd olan tağutun yüzbinler ve milyonlardan daha güçlü olması mümkün değildir. Tabiî eğer bu milyonlar insanlıklarının ve özgürlüklerinin bilincindeyseler... Çünkü bu milyonların her bir ferdi, güç açısından tağuta denktir. Ne var ki tağut, hiç bir güce sahip olmadıkları kuruntusunu yayarak onları aldatmaktadır. Üstünlük ve değerini bilen, olgunluk ve rüşdüne kavuşan, Rabbine inanıp tanıyan ve hiç bir yarar ya da zarar veremeyen yaratıklara tapınmayan bir topluma rağmen birilerinin ortaya çıkıp tağutlaşması mümkün değildir. İslam'a göre bu tür za'af suçtur ve cezası da cehennemdir:

> *"Cehennem'de birbirleriyle tartışırlarken zayıflar, müstekbirlere; biz, (dünyadayken) size uymuştuk, şimdi siz bizden bir parça olsun ateşi önleyebilir misiniz?" (40 Mümin/47)*

Demek ki zayıflar da müstekbirlerle beraber cehennemdedir. Dünyadayken kuyruk ve kukla olmaları, kendilerine hiç bir fayda sağlamayacaktır. Basiret, irade ve seçim haklarından yoksun koyun sürüleri gibi güdülmüş olmaları ateşlerini hafifletmeyecektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanı kerim (onur sahibi) kılmıştır. İnsanlık onurudur bu... Bireysel sorumluluk, seçim hakkı ve özgürlük onurudur bu... Ama onlar vazgeçmiş tüm bunlardan, onurlarından vazgeçip büyüklerin, ileri gelenlerin peşinden gitmiştir. Onlara "Hayır!" dememişlerdir. Hatta bunu söylemeyi bile düşünmemişlerdir. Müstekbirlere ne demeleri ge-

rektiğini ve neden kendilerini dalalete götürdüklerini akıllarına bile getirmemişlerdir.

"Biz (dünyadayken) size uymuştuk."

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ın kendilerine bağışladığı onurdan neden vazgeçtiklerini, neden müstekbirlere uyduklarını bile akıllarına getirmemişlerdir. Cehenneme girdikten sonra kendilerinden yardım dileyeceklerini düşünmek bile istememişlerdir. Halbuki bu önderlerdir kendilerini cehenneme sürükleyenler. Tıpkı dünya hayatında onları koyun sürüleri gibi yönetip sürükledikleri gibi...

İşte cehennemdeyken önderlerinden; *"Bizden bir parça olsun ateşi önleyebilir misiniz?"* diyen zayıflar bunlardır.

Bu, tağutların dünyadayken saldıkları kuruntunun bir devamıdır. Çünkü dünyada iken insanları doğru yola yönelttiklerini, fesadtan koruduklarını ve kendilerine gelecek kötülüğü, zararı ve düşman oyunlarını önlediklerini iddia ediyorlardı.

Bu bakımdan göz kamaştırıcı bir üstünlüğün sahibi olan müslüman cemaate düşen, bu alçak konumdan kurtulup akide ve Rabbiyle övünmesidir. İzzet (yücelik); inanmış bir kalbin vazgeçilmez bir parçasıdır. Çünkü bunun kaynağı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın izzetidir. Yabana atılmaz ve küçümsenmesi imkansız olan bir izzettir bu... Başeğmez, pörsümez ve gevşemez bir izzettir ... İman, en şiddetli ve en zor anlarda bile mü'minin kalbinden ayrılmaz. Eğer iman yerleşip kök salmışsa, üstünlük mü'minin elinde demektir. Derinlere kök salıp gerçekleşmiş bir üstünlük...

"İzzet (üstünlük) Allah'a, Resulüne ve müminlere mahsustur. Ama münafıklar, bunu bilemezler" (63 Münafikun/8)

Şu halde üstünlük tamamıyla Allah'ındır. Başkasının yanında, bu izzetin birazı bile yoktur. Hakikat budur. Eğer bu hakikat gönüllere yerleşmişse, tüm değer ölçülerini, tüm yöntem ve planları değiştirip alt üst etmeye yeterdir:

"Kim izzet arıyorsa bilsin ki izzet, tamamıyla Allah'a aittir." (35 Fatır/10)

Öyleyse onurlu bir yaşam isteyen, onu asıl kaynağında arasın, ötesinde kaynak bulunmayan kaynaktan, yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın katından arasın. Çünkü aradığını sadece orada bulabilir. Ondan başka hiç kimsenin yanında, hiçbir sığınakta ve hiç bir yolda bulamaz:

"İzzetin tümü, muhakkak ki Allah'a aittir." (4 Nisa/139)

Bu, İslâmi akidenin vazgeçilmez bir hakikatidir. Değer ve ölçülerin düzelmesini, hüküm ve takdirin değişmesini, metodun, davranışların, yöntem ve araçların rayına oturmasını garantileyen biricik hakikat budur. Bir insan, bu ha-

kikati gönülden benimsedikten sonra tüm dünyaya meydan okuması içten bile değildir. Hem de üstün ve onurlu bir karşı koyuşla...

Sarsıntısız ve metanet dolu bir duruşla, izzete giden yolu, yani kendisi için vazgeçilmez nitelikte olan yolu tanıyarak... Böyle olan bir insan, hiç bir zorba yaratığa, mümkün değil başeğmez. Hiç bir tağuti fırtınayla sarsılmaz; Hiç bir büyük olayla beli kırılmaz. Hiç bir iktidara, yönetime, devlete, çıkara ve hiç bir dünyevi güce boyun eğmez. Sonra niye boyun eğsin ki? İzzetin tümü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait iken niye eğsin?

İşte böylesine bir üstünlük de insanların dünyasından önce kalbin içinde kök salan bir hakikattir. Kalbteki yerini bulduktan sonra kişiyi yücelten bir hakikat.. Her tür zilletin ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına boyun eğmişliğin yolunu tıkayan bir hakikat..

En başta nefsanî arzuları aşmayı sağlayan bir hakikattir bu... Bayağı şehvet ve zorlayıcı hevesleri, korku ve aç gözlülüğü aşmayı sağlayan bir hakikattir... İnsanlardan ve hiçbirşeyden korkmamayı, hiç bir kimsenin eline göz dikmemeyi sağlayan bir hakikat... Bu üstünlüğe kavuşan bir insanı, hiçbir kimse horlayamaz. Hiç kimse ona boyun eğdiremez. Çünkü şehvet, arzu, korku ve aç gözlülüktür insanları alçaltan. Bu za'afları aşan bir kimse, muhakkak ki her şeye, her insana ve her iktidara karşı üstünlük sağlamıştır. İşte gerçek izzet budur. Güç, yücelik ve otorite sağlayan izzet (üstünlük) budur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına sefilce boyun eğmeyi horlayan izzet budur. Çünkü bu izzeti elde eden kimse sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya boyun eğer, sadece ondan korkar. Zaten hayat böyle bir boyun eğmişlikle anlam kazanır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın istemediği her şeye bir tek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan korkmakla başkaldırılabilir.

2 - Korku

Sahipleri için akide herşeydir. Dünya hayatında akidelerinden başka hiç bir şeye ihtiyaçları yoktur... Hayatlarında akidelerinden başka bir gayeleri de olamaz... Sadece akideleri için yaşadıklarından nefislerinde eksikliğini duyabilecekleri hiç bir şey kalmamıştır... Akide uğrunda harcayıp feda edemeyecekleri hiç bir şey kalmamıştır...

Kendi paylarına sadece onu bırakmış, onu ayırmışlardır... Gerçekten göz kamaştırıcı doyumsuz bir manzaradır bu... Hakiki ve büyük bir gücün nefislerdeki doğumunu müjdeleyen ve böylece gönülleri Rablerine bağlayıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka hiç bir kimseden korkmamalarını sağlayan akidenin çarpıcı manzarasıdır bu... Akide sahibi, bir tek Allah'a bağlanmıştır. Herkesin ve her şeyin Rabbine... Akide sahibi hiç kimseden de korkmaz. Çünkü o, Alemlerin Rabbi olan Allah'a inanmıştır.

"(Allah'ın mükafatını hak eden) o kimselere bazı insanlar: "Muhakkak ki insanlar sizin için ordu topladılar, onlardan korkun" dediklerinde bu onların imanını artırdı ve: "Allah bize yeter, O, ne güzel vekildir" dediler." (3 Al-i İmran/173)

Aslında şeytandır, dostlarının durumunu büyük gösteren, dostlarını kuvvet ve kudretle tanıtan, dostlarının güç ve varlık sahibi olduklarını gönüllere fısıldayan... Dostlarının yarar ve zarar verebileceğini odur yayan... Şeytanın amacı, dostlarının eliyle yeryüzünü şer ve fesada boğmaktır. Boyunduruğuna girip emirlerine sarılan kuklalar hazırlamaktır. Şeytan ister ki, dostlarını reddedecek hiç bir ses çıkmasın. Hiç kimse dostlarını alaşağı edip şer ve fesadı önlemesin. Çünkü o, şeytandır.

"(Böylece onlar) kendilerine hiçbir kötülük dokunmadan Allah'ın nimeti ve fazlı ile geri döndüler ve (bu hareketleriyle) Allah'ın rızasına uydular. Şüphesiz ki Allah, son derece büyük lütuf sahibidir." (3 Ali İmran/174)

Bâtılın şişinmesinde, şerrin büyümesinde ve küfrün güçlü, kudretli, saldırgan, vurucu ve zorba görünmesinde muhakkakki şeytanın çıkarı vardır. Bâtılın; karşısında durulmaz, karşısında direnilmez ve yenilgiye uğramaz bir güç olduğunu yayar durur. İşin böyle görünmesinde hiç kuşkusuz şeytanın maslahatı vardır. Korku ve dehşet perdesi altında, şiddet ve terörün gölgesinde şeytanı rahatlatan işler yapıyor dostları. Öyle ki iyiyi kötüye ve kötüyü de iyiye çeviriyor; fesat, bâtıl ve dalalet yayıyor, doğruluğun, hak ve adaletin sesini kısıyor ve böylece kendilerini yeryüzü ilahları haline getiriyorlar. Şerri koruyup hayrı katleden putlar haline.. Hem de karşılarına çıkabilecek, iktidarlarına son verecek kimselerin cesaretini kırarak... Süslü gösterdikleri bâtılın sahteliğini boğmaya çalıştıkları hakkın parlaklığını ortaya koyacak kimseleri sindirerek...

Evet şeytan aldatıyor, oyunlar tezgahlıyor ve ihanet ediyor. Sadık dostlarının yardımına sığınarak, vesveseye dayanıksız kimseleri dostlarıyla korkutur. Bundan dolayı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, şeytanı olanca çıplaklığıyla; yani hile ve oyunlarını gizleyen örtüleri kaldırarak ortaya koymaktadır. Böylece mü'minlere, hakikati tanıtmaktadır. Şeytani hile ve vesveselerin hakikatini..

Ta ki mü'minler dikkatli olsunlar. Şeytanın dostlarından korkup ürkmesinler. Çünkü şeytan da dostları da mümini korkutamaz. Rabbine güvenen ve Onun gücüne dayanan bir mü'min bunların hiç birinden korkmaz.

Kendisinden korkulacak yegane güç; hiç kuşkusuz yarar ve zarar verebilen güçtür. Bu, Allah'ın gücüdür. Allah'a inanmış kimselerin korkacakları tek güçtür O... Mü'minler sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan korkarlarsa, tüm güç sahiplerinden daha güçlüdürler, demektir. O zaman hiç bir dünya gücü karşılarında dayanamaz. Ne şeytanın, ne de dostlarının gücü dayanamaz.

"Eğer mü'minler iseniz, onlardan korkmayın, benden korkun."(3 Al-i İmran/175)

"Onlardan korkmayın, benden korkun" (2 Bakara/150)

Zaten Kur'an-ı Kerim, güç ve değerlerin gerçek ölçüsünü koymak için inmiştir. Varlık alemindeki yegane gücün İlahî güç olduğunu, kainatın içinde imandan başka hiç bir kıymetin bulunmadığını belirleyen Odur. Öyleyse Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gücü kimin yanındaysa, ona korku yoktur. Tüm görünür güçlerden soyutlanmış olsa bile ona korku yoktur. Allah'ın gücünden yoksun olan kimse için ne güven, ne de huzur vardır. Tüm güçler tarafından desteklense bile öyledir. Kimin bir imanî kıymeti varsa, hayrın tümü kendisinindir demektir. Kim de bu kıymetten yoksun ise ona hiç bir şey - mümkün değil- fayda vermez. Allah'ın seçip görevlendirdiği mü'min grubun vazgeçilmez sıfatı, İlahî hayat sisteminin yeryüzünde kurulması, insanlığın İlahî egemenliğe girmesi ve halkın iyilik, kalkınma ve ıslahını sağlayacak İlahi şeriatin hayat hakemi olması için Allah yolunda cihad etmektir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, yeryüzünde yapılmasını dilediği her şeyi bu grubun eliyle gerçekleştirecektir.

Şurası kesindir ki Allah'ın indirdiğiyle hükmetmek, nerede ve ne zaman olursa olsun bazı insanların şiddetli muhalefetiyle karşılaşacaktır. Ve bazı insanlar, hiç bir zaman rıza, kabul ve teslimiyet göstermeyecektir. Müstekbirlerin, tağutların ve geleneksel iktidar sahiplerinin karşı koyuşudur bu...

Çünkü İlahî hükmün gerçekleşmesiyle bu kimseler, iddia ettikleri ilahlık davasından uzaklaştırılarak egemenlik tamamıyla Allah'a ait kılınacaktır. Ellerinden hakimiyetleri ve kanun koyuculuktan alınan bu kimselerin muhalefeti muhakkaktır. Bizzat kendilerinin, insanlar için -Allah'ın asla izin vermediği- kanunlar koyup bununla hükmeden kimselerin, İlahi hükme yanaşmaları mümkün değildir. Mevcut maddî çıkarları, sömürüye, zulüm ve harama dayalı olan kimseler de İslâm davasına karşı koyacaktır. Çünkü Allah'ın adil şeriati, bu zalimce çıkarları kesinlikle ortadan kaldıracaktır.

Bunun yanında şehvet, hevaperestlik, fuhuş ve ahlaksızlık taraftarları da davaya karşı koyacaktır. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dini, bu kimseleri bu iğrençliklerden arındırmak maksadıyla cezalar uygulayacaktır. Ve bunlardan başka, yeryüzünde hayrın, adalet ve düzenin egemen olmasını istemeyen şu, bu ve daha pek çok kimse davaya karşı koyacaktır.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, indirdiği hükmün değişik cihetlerden böylesine bir mukavemetle karşılaşacağını, bu mukavemete yılmadan karşı koyacak koruyucu ve şehitlerin bulunup hayatî ve malî yükümlülükler altına girmeleri gerektiğini, elbetteki biliyordu. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* sesleniyor mü'minlere:

"İnsanlardan korkmayın benden korkun."

İşte tek yol budur. İnsanların korkusu, Allah'ın şeriatini uygulamaya engel olamaz. İster bu insanlar Allah'ın şeriatine teslimiyeti reddedip ilahlığın bir tek Allah'a ait olduğunu kabul etmeyen tağutlar olsun, ister şeriatin gelmesiyle geleneksel sömürü düzenlerini yitiren çıkarcılar olsun, ister İlahî şeriatin hükümlerini ağır bulan sapıklar, şaşırmışlar veya çökmüş kimseler olsun, durum değişmez.

Kısaca karşıdaki güç kim olursa olsun bunlardan duyulan korku; İlahî şeriatin hayatta uygulanmasını engelleyemez. Çünkü kendisinden korkulması gereken, bir tek Allah'tır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka hiç bir kimseden korkulamaz. Bu arada bazı kimseler daha vardır. Kendilerine "müslümanım" dedikleri halde İlahî hakimiyeti istemeyen; dünyalık bir meta elde etmek için mal, iktidar ve şehvet sahiblerine yaranmak isteyen kimseler vardır. Dünya hayatının metalarıyla aklandıkları için sapıkların arzularına uygun hareket eden kimseler...

Nitekim dini, her yerde ve her zaman bir kazanç aracı haline getiren tacir din adamlarının düştüğü durum budur. Bu kimseler bu durumlarıyla Allah'ın ayetlerini, metod ve yasasını önemsiz bir dünyalığa değişenlerdir.

"Ayetlerimi, az bir (dünyalık) değerle değişmeyin." (2 Bakara/41)

Bunlar; Korktukları için bâtıla ses çıkarmayanlardır. Yahut Allah'ın indirdiğini saptıranlardır. Veya sahte fetvalar verenlerdir.

Tüm bunlar, dinin satılıp karşılığında kesin bir cehennem hayatının alınmasıyla sonuçlanan bir görev, küçük bir çıkar, maaş veya lakap elde etmek içindir. İhanetlerin en iğrenci, emin kılınan kimsenin ihanetidir. Hiç kuşkusuz suçların en iğrenci muhafız kimsenin işlediğidir. Yani "din adamı" ünvanını taşıyan kimselerin ihaneti... Bu kimselerdir, bu suçu işleyip hakla bâtılı birbirine karıştıran... Bunlardır kelimeleri iktidar sahiplerinin arzularına uyarak Allah'ın Kitabı hesabına asıl yerlerinden kaydırıp Allah'ın indirdiğini hükümran kılmaya yönelik çabaları köstekleyenler...

Bu bakımdan İslam davetçileri, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendilerini yükümlü tuttuğu risalet konusunda insanların hesabını yapamaz ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka hiç bir kimseden korkamazlar. Kendilerini tebliğ, amel ve uygulama için görevlendiren Allah'tan korkmak zorundadırlar.

"Allah'ın peygamberliğini tebliğ edip ondan korkan ve Allah'tan başka hiç bir kimseden korkmayanlardır (övgüyü hak edenler.)" (33 Ahzab/39)

Davetçiler, İlahi sistemin yeryüzünde kurulması için cihad etmek zorundadırlar.

"Onlar, Allah yolunda cihad eder ve hiç bir kimsenin kınamasından korkmazlar" (5 Maide/54)

Evet, onlar, Allah yolunda cihad ederler. Nefisleri yolunda değil... Kavimleri yolunda değil... Vatan ve milliyetleri yolunda değil... Sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yolunda... İlahi sistemin kurulması, hakimiyetinin gerçekleşmesi, şeriatinin uygulanması ve bu yolla tüm insanlığa hayır sağlanması için sadece Allah yolunda... Bu davada onların şahsına bir şey yoktur. Bu hisseden, kendilerine bir şey yoktur. Her şey Allah için ve ortağı olmayan Allah'ın yolunda... Onlar Allah yolunda cihad edip hiç bir kimsenin kınamasından korkmazlar. Sonra niye korksunlar ki?

İnsanların alışkanlığı; halkın örfü ve cahiliyyenin geleneği, Sünnet'ullah'ı izleyerek Allah'ın hayat nizamını kurmaya çalışanları niye durdurabilsin ki? İnsanların kınamasından, ancak ölçü ve hükümlerini onların heva-heveslerinden alan kimseler korkabilir. Peki imdat ve yardımını insanların katından bekleyen kim!?

Ölçü ve değerlerini insanların arzu, şehvet ve değerlerine egemen kılmak için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan alan, güç ve üstünlüğünü de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın güç ve üstünlüğünden alan kimse, insanların söz ve tavırlarını muhakkak ki umursamaz. Bu insanlar kim olursa olsun, mevcut hayat şartları ne olursa olsun, uygarlıkları, ilim ve kültürleri ne olursa olsun umursamaz.

Eğer biz insanların söz ve davranışlarını, iktidar ve kavramlarını, pratik hayatlarının ölçü ve değerlendirmelerini hesaba katıyorsak, asıl ölçülerden muhakkak ki gafiliz. Yahut asıl başvurulması gereken ölçüyü, standardı ve değerlendirmeyi unutmuşuzdur. Çünkü söz konusu olan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nizamı, şeriat ve hükmüdür. Yegane hak budur. Bunun dışında kalan her şey - İster milyonlarca insanın örfü olsun ve isterse asırlardan beri kabul gören bir gelenek olsun- bâtıldır. Mevcut ve somut olan, insanlar tarafından benimsenip yaşanan ve hayata esas kılınan beşerî kıymetlerin, konumların, örf veya geleneklerin hiç bir değeri yoktur.

Beşeri ölçüler, İslâm düşüncesinin asla kabul etmediği ölçülerdir. Herhangi bir konumun, yargının, örf veya geleneğin değeri, İlahi hayat sisteminin esaslarından birine dayalı olmasından ileri gelir. Çünkü ilahî sistemdir, tüm değer ve ölçülerin kaynağı...

Bundan dolayı mü'min grup, hiç bir kimsenin kınamasından korkmadan Allah yolunda cihad eder. Allah'tan başka hiç bir kimseden korkmayan seçkin müminlerin vazgeçilmez özellikleri budur... Mü'minlerin yüreği, sarsılmaz, sabit ve dünyanın hiç bir gücüne yenilmez niteliktedir. Çünkü O, işinde galip ve kulların tümüne egemen olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gücüne bağlanmıştır. Bu

kalbin tehlikelere karşı biraz sarsılması belki mümkündür ama, bu sarsıntının bozgun ve kaçışa neden olması caiz değildir.

Eceller, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın elindedir. Bu bakımdan mü'min, ölüm endişesiyle geriye dönüp kaçamaz. Çünkü bu, gücü aşan bir yükümlülük değildir. Mü'min, insandır ve nihayet kendisi gibi bir insan olan düşmana karşı kor. Taraflar, bu açıdan eşit konumda bulunmaktadırlar. Ama bunun yanında mü'minin ayrı bir desteği vardır. Çünkü o, asla yenilmez büyük bir güce bağlanmıştır. Eğer sağ kalırsa Allah'a yönelmiştir. Kaderinde şehadet yazılmışsa gene Allah'a yönelmiştir. O, bu her iki haliyle de hasmından daha güçlüdür.

> *"Ey iman edenler! Toplu haldeki kafirlerle karşılaşırsanız sakın (bozulup) geri kaçmayın. Kim bu karşılaşma gününde - vurmak için bir tarafa yönelmek veya başka bir gruba katılmak maksadı dışında- düşmana arka dönüp kaçarsa, muhakkak ki o, Allah'tan bir gazaba uğramıştır ve onun varacağı yer de cehennemdir. Cehennem ise ne de kötü bir varış yeridir." (8 Enfal/15,16)*

Mü'min, tüm bunlardan dolayı hiç bir kuldan korkamaz. Çünkü o, sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan korkar:

> *"Siz onlardan mı korkarsınız? Halbuki kendisinden korkmanız gereken Allah'tır. Eğer mü'minler iseniz" (9 Tevbe/13)*

Bu ayet-i kerimenin ve ayetin anlattığı dehşetli olayların ve bu olayların tesiri karşısında mü'minin coşmaması mümkün değildir. Öyleyse ey İslâm davetçileri! Bilin ki siz İlahî kudretin vesilesi ve ilahi iradenin araçlarısınız:

> *"Yoksa siz Allah'ın, içinizden cihad edip Allah'tan, Resulü'nden ve mü'minlerden başkasını sırdaş (dost) edinmeyen kimseleri ortaya çıkarmadan kendi halinizde bırakılacağınızı mı sandınız? Allah, hiç şüphesiz yaptıklarınızdan haberdardır." (9 Tevbe/16)*

Ağzı iyi laf yapan, geride kalışına inandırıcı sözleriyle mazeretler uydurarak müslüman safın içine sızan kimseler, elbette ki bulunacaktır. Bundan dolayı örtülerin kalkması, müslüman cemaatin iyiliğinedir. Çünkü samimi savaşçılar ile savsakçıların birbirinden ayrılması şarttır.

Bu arada kişinin ailesi için korkmasına da değinmek gerekir. Bu, beşer hayatının derinliklerine kök salan bir hakikattir. Yüce Allah, hem insanın duygu mekanizmasında, hem de çeşitli hayat şartlarında var olan bu ince ve girift ilişkilere de değinmektedir.

> *"Hiç şüphesiz mal ve evladınız, bir fitnedir. Allah'ın katındaysa büyük bir sevap vardır." (64 Teğabün/15)*

Ailevi sorunlar, imanî yükümlülükleri ihmal etmenin belli başlı nedenlerinden biridir.

Çünkü kişi, ailesini, etrafı saran tehlikelerden korumak ister. Dolayısıyla Allah yolunda savaşan bir mü'minin, cihad farizasının gerektirdiği fedakarlıklara katlanıp büyük maddî zararlara uğraması, kaçınılmaz bir şeydir. Mü'minin hem kendisi, hem de ailesi tehlikelere maruz kalacaktır.

Kişinin kendi başına gelen belalara dayanması mümkündür; ama eş ve çocuklarının tehlikeye girmesine tahammül etmesi zordur. Elini sıkı tutup cimrilik yapmasının nedeni budur. Bundan amacı ailesine güvenli bir ortam, mal ve meta hazırlamaktır. Böylece eş ve çocuklar, kişiye düşman olmaktadırlar. Çünkü onu hayır yapmaktan alıkoymuşlardır. İnsani varlığının üstün gayesine hizmet etmekten oyalamaktadırlar. Hatta yolunda durup görevini yapamaz hale getirmektedirler. Çünkü onun yüzünden başlarına gelebilecek durumdan sakınmaktadırlar. Kişinin kendisiyle ailesinin aynı yolda olmaması da fitneye neden olmaktadır. Bir mümin, davasını paylaşmayan ailesinden ayrılıp kendisini tamamen Allah'a bağlamaktan aciz ise fitneye girmiş demektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, işte bu yüzden sakındırmaktadır. Bu tür duygu ve dürtülerin gönüllere sızmasına meydan vermemek için mü'minlerin sakınıp dikkatli davranmalarını istemektedir.

3 - Örnek Önderlik

Allah'ın Peygamberleri, dava adamları için en iyi örnektirler, öyleyse davetçilerin gönlü, coşkun bir güvenle dolmalıdır. Hangi tağuta karşı savaşırlarsa savaşsınlar sadece Allah'a güvenmek zorundadırlar.

> *"Onlara Nuh'un haberini de oku. Hani o kavmine: 'Eğer aranızda bulunmam ve size Allah'ın ayetleriyle nasihat vermem zorunuza gidiyorsa (bilin ki) ben, Allah'a dayanmışımdır. Siz de bana (karşı kullanacağınız) her şeyi bir araya getirip ortaklarınızı da getirin. Sonra bu kararınız gizli de kalmadan beni, hiç bekletmeksizin açıkça ortadan kaldırmaya bakın." (10 Yûnus/71)*

Tağut, dava adamının kendi düzeninde yaşamasına asla tahammül etmez. Çünkü yolundan bir an ayrılmayan dava adamı, kendilerine: *"Hakkımda vardığınız kararı ve düşündüğünüz şeyi hiç bir mühlet vermeden uygulayınız. Benim size karşı yaptığım tüm hazırlığım ise bir tek Allah'a güvenip dayanmaktan ibarettir"* diye meydan okumaktadır.

Bu öyle bir meydan okuyuştur ki, elinde çok büyük bir güç bulunup hazırlığından son derece emin olan kimseden başkası bunu yapamaz. Bundan öte bir güç ve hazırlık düşünülebilir mi?

Yanında bir tek Allah'a olan imanından başka hiç bir şey bulunmayan kimsenin gücüdür bu... Zaten budur, sahibini tüm kainata hükmeden en büyük güç kaynağına bağlayan... Bu büyük güç, kainatın ve kainatta bulunan her şey ve

herkesin hakimidir. Bu meydan okuyuş bir gurur değildir. Bir intihar veya çöküş de değildir. Bu, gerçekten büyük bir gücün, iman sahibi kimseler karşısında sönükleşip küçülen bayağı, fani güçlere meydan okuyuşudur. İslâm'ın dava adamları, böylesine bir karşı duruşa layık olan kimselerdir. Tağut, eziyetten öte kendilerine hiç bir zarar veremez. Ve bu eziyet de sadece Allah'tan bir imtihandır. Bundan, "Allah, dostlarının yardımından acizdir" anlamı, kesinlikle çıkarılamaz. Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dostlarını düşmanlarına teslim etmesi de değildir. Çünkü bu, sadece bir imtihandır. Kadro ve gönülleri arındıran bir imtihan..

Sonucu mutlaka mü'minlerin lehinde olan bir imtihan.. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzündeki geçerli sünneti budur. Eğer bir kere yol uzamışsa mü'min grup bilmeli ki bu, davanın vazgeçilmez kanunudur. İnanmalı ki akıbet ve son, sadece kendisinindir. Bundan dolayı Allah'ın va'di hemen gelsin diye acele etmez. Yoluna devam ederek bu va'di bekler:

> *"Ondan (Kur'an'dan) hiç bir şüphe duyma. O, Rabbinden gelen bir haktır. Ama insanların çoğu iman etmezler." (11 Hud/17)*

Allah'ın Resulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, kendisine vahyolunandan, hiç bir zaman şüphe etmedi. O, Rabbi katından açık bir delil üzerinde olduğunu biliyordu. Buna rağmen bu İlahi buyruğa muhatab oluyordu. Kafir ve inatçı düşmanların davaya topluca cephe almalarının hemen ardından iniyordu bu ayet-i kerime... Davanın ağırlığı ve inatçı düşmanın çokluğu karşısında bu en büyük davetçinin yorulduğu, yalnızlık hissettiği ve göğsünün daraldığı sıralara rastlıyordu bu İlahî direktif.. Ferahlatan, yükünü hafifleten sebat veren bir buyruktu bu... Her yerde bu gibi durumlarla karşılaşıp alay ve eğlenceye alınan, sözleri dinlenmeyen, davetten engellenen, maddî-manevî değişik pek çok kovmacaya, eziyet ve işkencelere uğrayan davetçiler, bu teselli dolu buyruğa ne kadar muhtaçtırlar! Cahiliyenin yeryüzündeki ulusal ve enternasyonal tüm güçleriyle üzerlerine yürüdüğü, en amansız ve en yüz kızartıcı yöntemlerle savaşlarına çıktığı, bunun yanında davaya savaş açan herkesi borazan ve sancaklarıyla desteklediği bir ortamda ne kadar muhtaçtırlar!

Evet davetçiler bu ayet-i kerimedeki Rabbanî direktifi anlamaya ne kadar muhtaçtırlar! Bu direktifi tüm boyutları, tüm işaretleri ve tüm mesajlarıyla anlamak zorundadırlar. Davetçinin en büyük ihtiyacı, kesin bir inanç değil midir?

> *"Ondan hiç bir şüphe duyma. O, Rabbinden gelen bir haktır. Ama insanların çoğu iman etmezler."*

Rabbani buyruğa kesin bir inanıştan sonra huzur dolu bir gölgede yaşıyorsun artık. Tıpkı tüm peygamberlerin bulduğu huzur gibi.. Cahiliyyenin davetçilere karşı koyması, kaçınılmaz bir şeydir. Yeryüzünde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirmediği hükümlerle ihsanları yöneten ve koydukları düzen, ölçü

ve geleneklerle Allah'a değil kendilerine tapınmayı sağlayan bir takım sahte rabler icad eden cahiliyenin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın varlığını kabul veya red etmesi, bu gerçeği değiştirmez. Çünkü İslam çağrısının gereği budur. Tüm insanları bu sahte rableri hayatlarından, yönetimlerinden, toplumlarından, kanun ve değer ölçülerinden uzaklaştırmaya; Tüm dünyevî rableri reddederek bir tek Allah'ı rab edinmeye, sadece O'na tapınmaya, O'nun şeriat ve metoduna uymaya ve O'ndan başka hiç bir kimsenin emir ve yasaklarını dinlememeye çağırmanın kaçınılmaz sonucu budur.

Sonra tüm bunlar bir yana amansız bir savaş söz konusudur. Şirkle tevhid, cahiliye ile İslâm ve İslâm diriliş öncüleriyle tağutlar arasındaki amansız bir savaştır bu... Putların bulunduğu her yerde bulunan bir savaş... Öyleyse dava adamı, bu gibi anlarda hem kendisini, hem de tüm tavırlarını Kur'an-ı Kerim'de aramak zorundadır. Davetçilerin, Allah'ın Peygamberlerini örnek almaları gerekiyor:

> *"(Hud) dedi ki: Allah'ı bırakıp şirk koştuğunuz herşeyden kesinlikle uzak olduğuma Allah'ı şahit tutuyorum. Siz de buna şahit olunuz. (Beni ortadan kaldırmak için) ne hileler kurarsanız kurun ve bana hiç bir süre de tanımayın. Ben, hiç şüphesiz kendimin ve sizin Rabbiniz olan Allah'a dayanmışımdır." (11 Hûd/54, 55)*

Hûd (as)'ın kavmine karşı takındığı bu kesin, bu meydan okuyucu ve güven dolu tavrı düşünmek zorundayız. Her yerde ve her zamanki dava adamları bu göz kamaştırıcı manzarayı uzun uzun düşünüp anlamaya muhtaçtırlar. Düşünün, bir tek adam... Hud (as)'a inanmış pek az insan; dünyanın tanıdığı en gaddar, çağlarına göre en uygar ve kapıp vurması en şiddetli olan bir kavmi bulmuşlardı karşılarında... Nitekim Kur'an, başka bir ayet-i kerimede onların bu durumunu anlatmaktadır.

> *"Siz kapıp vurunca gaddarca kapıp vuruyorsunuz." (26 Şuara/130)*

İşte bu gaddar ve zorba adamlar, hiç acımadan kapıp vuruyorlardı insanları... Nimetlerle azan kimselerdi bunlar. İşte Hûd (as)'ın böylesine mü'mince bir yiğitlikle, böylesine bir üstünlük, güven ve rahatlıkla karşı durduğu kimseler bunlardı. Böylesine kesin ve mükemmel bir şekilde kendilerinden ayrıldığı kimseler bunlardı. Ellerinden geldiğini yapmalarına ilişkin meydan okuduğu kimseler bunlardı. Hûd (as)'ın tavrı, böylesine net ve parlaktı. Çünkü o, Rabbinin hakikatini gönlünde yaşatıyordu. İnanıyordu ki bu katı, bu gaddar ve bu nimetler içinde azan kimseler de nihayet birer canlı idiler. İnanıyordu ki Rabbinin kudret elinde bulunmayan hiç bir canlı yoktu.

> *"Onun perçeminden tutmayacağı hiç bir canlı yoktur" (11 Hûd/56)*

Öyleyse bu canlıların gücünü niye hesaba katsın ki? Onları yeryüzüne halife kılıp her tür nimet, mal ve güçle donatan Rabbi değil miydi? Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insana bağışladığı yapım ve inşa kudreti hiç kuşkusuz imtihan içindir. Yoksa bu mutlak bir bağışlama değildir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, eğer dilerse tüm insanları bir anda yok edip yerlerine başkalarını gönderir. Onun bu hükmünü önleyebilecek hiç bir kimse de yoktur, öyleyse insanların güç ve kudretinden niye korkulsun ki? Dilediği zaman ve dilediği biçimde verip alan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gücü yanında, bunların gücü ne ki? Bu bakımdan Allah Dini'nin davetçileri, Rablerinin hakikatini böylece tanımak zorundadırlar. Çünkü etrafı saran azgın cahiliyeye karşı iman güçleriyle durabilmelerinin yolu budur.

Maddî kudrete rağmen, teknolojik, malî, beşeri ilim ve sistemlerin gücüne rağmen, deneyim, uzmanlık ve sosyal düzenlerin varlığına rağmen sarsılmadan durmalarının yolu budur. Rablerinin her canlıyı perçeminden tuttuğuna ve insanların da aynı insanlar olduğuna, yani canlılardan bir tür olduğuna kesinlikle inanarak karşı durmalarının yolu..İşte tek doğru yol budur. Dava adamlarının, günün birinde kavimlerinden ayrılıp bağımsız bir güç oluşturması ve böylece bir tek milletin birbirinden ayrı iki ümmet haline gelmesi kaçınılmazdır.

Bir kavimden iki ayrı ümmet...

Biri, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına tapınmayı kesinlikle reddedip bir tek Allah'a boyun eğen, diğeri ise Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka pek çok rabler edinip Allah'a düşmanlık yapan, iki ayrı ümmet.. Bu kesin ayrılık gerçekleşmişse Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, dostlarına va'dettiği yardım gelmiş ve dava düşmanları bilinen veya hiç beklenmeyen bir yolla helaka uğramış demektir. Bu, muhakkaktır.

Tüm tevhid tarihine bakıldığında görülecektir ki: Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, dostlarıyla düşmanlarını birbirinden ayırması, bizzat dostlarının bu ayrılığı fiilen gerçekleştirmesinden sonra gelmiştir.

Yani Allah'ın dostları, akideyi esas alıp bir tek Allah'a tapınmak üzere düşmanlarından ayrılmadıkça, başlı başlarına "Allah'ın Hizbi"ni meydana getirip bir tek Allah'a dayanmadıkça ve sadece Allah'ın yardımına güvenmedikçe İlahi ayrılış (zafer) hükmü gelmemiştir.

4 – Nifak

Tamamıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanmamış bir nefis, başka tür değerlerin, konum ve zaruretlerin, çıkarcılığın, ihtiras ve cimriliğin baskısından hiç bir zaman kurtulamamıştır. Menfaat, bencillik, açgözlülük ve tamahkârlık çemberini asla kıramamıştır. Dünyevî güçlere, olay ve kişilere, sosyal yönetim ve

değerlere, beşeri iktidar ve iktidar adamlarına karşı iman dolu bir yüreğin hissettiği üstünlük, özgürlük ve onuru hiç bir zaman tanımamıştır. Tadına varmamıştır. Nifak tohumları, hiç kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya samimiyetle bağlanmamış böylesine yüreklerde yeşermektedir.

Gerçekte nifak, bâtıla karşı hakta direnememe zayıflığından başka bir şey değildir. Bu za'af ise korku ve aç gözlülüğün, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına bağlanmanın ürünüdür. Yeryüzündeki hayat şartlarıyla kayıtlanmışlığın ve insanların ilahi sistem dışındaki yönetimlerde yaşamalarının ürünüdür. Kuranî buyrukların doğrultusunu izlediğimizde en belirgin nifak alâmetinin *"müminleri bırakıp kafirleri dost edinmek"* olduğunu göreceğiz:

> *"Münafıklara, kendileri için acı bir azap olduğunu müjdele. Mü'minleri bırakıp da kafirleri dost edinenler onların yanında izzet (güç ve şeref) mi arıyorlar? Bilsinler ki bütün izzet sadece Allah'a aittir. Allah size kitapta: "Allah'ın ayetlerinin inkar edildiğini yahut onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman onlar bundan başka bir söze dalıncaya kadar kafirlerle oturmayın" diye bir hüküm indirmedi mi? Aksi halde siz de onlar gibi olursunuz. Elbette Allah münafıkları ve kâfirleri cehennemde bir araya toplayacaktır." (4 Nisa/138-140)*

Bu ayet-i kerimeyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, gerçek güce ilişkin yanlış yaklaşımları ortaya koymakladır. Şu halde iki yoldan başkası yoktur. Ya Yüce Allah'a ubudiyet (kulluk) ya da kullara ubudiyet (kulluk). Allah'a ubudiyyet, tümüyle yücelik, onur ve özgürlüktür. Kullara ubudiyet ise alçalıştan, esaret ve şerefsizlikten başka bir şey değildir. Artık herkes, buna göre dilediğini seçsin. Bir mü'min, mü'min olduğu halde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasıyla onurlanamaz. O'na inanmış olduğu sürece şeref, yardım ve kudreti Allah düşmanlarının yanında arayamaz. Müslümanlık iddia edip müslüman isimler taşıdıkları halde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzündeki en amansız düşmanlarından yardım isteyen kimseler, Kur'an-ı Kerimi düşünüp anlamaya ne kadar muhtaçtırlar!

Eğer gerçekten müslüman olma istekleri varsa bunu düşünmek ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın alemlerden müstağni olduğunu bilmek zorundadırlar. Çünkü nifakın ilk basamağı, mü'minim diyen bir kimsenin, Allah'ın ayetlerinin inkar edilip alaya alındığı bir ortamda oturup "hoş görü, akıllılık, engin yüreklilik, geniş ufukluluk veya düşünce özgürlüğü" adına yapılanlara göz yumup sükut etmesidir. Ve bu, hezimetten başka bir şey değildir. Zayıflık ve çökmüşlüğünü itiraf etmekten utanıp kendi kendisini aldatan bir insanın tüm organlarına yolun başındayken bulaşan ruhî bir yenilgiden başka bir şey değildir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* için, Allah'ın dini ve ayetleri için hamiyet göstermek, imanın bir alâmetidir. Eğer bu hamiyet zayıflamışsa, tüm setler yıkılmış demektir.

Karşı tarafın baskısı sonucu tüm engeller çökmüş ve yere yığılan molozların altında kalınmış demektir. Dinî hamiyyet, işin başında bilerek zaptedilir: ama daha sonra sırasıyla ölgünleşir, söner ve ölür. Bir mecliste diniyle alay edildiğini gören bir kimse ya dinini savunur, ya o meclisi ve oradaki insanları bırakıp gider, ya da susup göz yumar ki bu, hezimetin ilk basamağıdır. Çünkü bu nifak köprüsü üzerinde küfürle iman arasındaki bir konumdur. Burada münafığın tavrı, tereddüt, sarsıntı ve kararsızlıktır. Mü'min safla kâfir saf arasında bocalayıp hiç bir safla yer alamamaktır. Yani mü'minler için hakâretten başka bir şey ifade etmeyen bir konum... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, nifakı tanıtırken şöyle buyurmaktadır:

> *"(Münafıklar), ne (kafirlerden), ne de (mü'minlerden) olmadan ikisi arasında bocalayıp dururlar. Allah kimi saptırırsa sen kesinlikle onu doğruya götürecek bir yol bulamazsın." (4 Nisa/143)*

Nifak batağına düşmüş kimselerin za'afını yansıtan bir tablodur bu... Kesin bir tavır takınamamalarının, görüşlerini, inanç ve tutumlarını haykıramamalarının nedeni işte bu za'aflarıdır. Bu, münafıkların tüm zamanlardaki konumudur. Yani korku ve hoş geçinme, ruhi sapıklık, hasta kalblilik, samimiyetsizlik, gösteriş, kalbin onaylamadığını dışa yansıtmak, direnme za'afı, açıklamaktan çekinmek, bayağılaşmak, azim noksanlığı v.s... Boy-posları gösterişli; ama etkilenemiyen (duygusuz) kimselerdir... Aynen kütük gibi hareketsiz...Duvarın bir tarafına konulmuş birer kütük... Durgun ve buz gibi bir ölmüşlüğün örnekleridir bunlar:

> *"Onları gördüğünde cüsseleri dikkatini çeker. Konuştukları zaman da (fesahatlidir diye) sözlerini dinlemek (istersin. Ne var ki) onlar, her seslenişin aleyhlerinde olduğunu sanan (duvara konulmuş) kütükler gibidir onları; nasıl olur da (delillere rağmen) imandan önlenip gitmişler." (63 Münafikun/4)*

Nifakın böylesine bir tehlike arzetmesinden dolayı Ömer *(radıyallahu anh)*, (Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* tarafından kendisine münafıkların ismi bildirilen) Huzeyfe b.Yeman'a geliyor, kendisi hakkında emin olmak için, Allah'ın Resulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, kendi ismini de münafıklar arasında anmış mı? diye soruyor.

Huzeyfe *(radıyallahu anh)* ise kendisine sadece:

"Ey Ömer! Sen onlardan değilsin" demekle yetiniyordu.

> *"Onların kalbinde hastalık vardır; Allah (Kur'an'ı indirmekle) hastalıklarını daha da arttırmıştır." (2 Bakara/10)*

Kalblerinde afet vardır. Kalblerinde illet vardır. Hastalık doğuran bir illet... Az olan bir sapmanın her adımda biraz daha artmasıdır bu; aralık genişledikçe artması...

Münafık ve kalblerinde hastalık bulunan kimseler, tağutun ordularıyla savaşan mü'minleri seyretmek için beklerler. Mü'min gurubun temel hazırlığı, sadece bu dindir ve bu hayat dolu akidedir. Çünkü bu, Allah'ın ilahlığı ve dokunulmaz hürmetleri konusundaki gayretleridir. Allah'a tevekkül ve yardımına güvenmeleridir. Münafıklar ise, tehlikelerle karşılaşıp tehditler altında bulunan bu mü'min grupla alay ederler. Hem alay eder hem de dehşete kapılırlar. Apaçık tehlike ve tehditleri göğüsleyen mü'minleri gördüklerinde hayret ve dehşete kapılırlar. Ama kendileri "yıkım" diye adlandırdıkları küfür-İslâm savaşına asla katılmaz ve canlarını tehlikeye atmazlar.

Çünkü onlara göre hayat, sadece bir ticarettir. Söz konusu olan din de olsa akide de olsa sadece bir ticari pazarlıktır. Eğer kâr varsa işe girişirler, ama eğer tehlike varsa en iyisi sağ-salim kalmaktır. Onlar, mü'minin basiretiyle meselelere bakmazlar. Sonuçları iman terazisiyle ölçmezler. Bu savaş, mü'minin anlayış ve ölçüsüne göre sürekli bir kazançtır. İki iyilikten birine; yani ya zafer ve başarıya ya da şehitlik ve cennete kavuşmaya kesin gözüyle bakmaktır. Sonra mümine göre, güçlerin hesabı da başkadır. Çünkü o, Allah'ın gücüne dayanmıştır. Buysa münafık ve kalbinde hastalık bulunan kimselerin asla hesaba katmadıkları bir güçtür.

Mü'min grup ve dava adamları, meseleleri her zaman ve her yerde iman ve akide terazisiyle ölçmekle görevlidirler. İmanın verdiği basiretle kavramaya, Allah'ın hidayet ve nuruyla bakmaya davet edilmektedirler. Tağutun zahirî güçlerini büyütmemek, kendi güç ve ağırlıklarını da hafife almamak zorundadırlar. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kendileriyle beraberdir.

Akide yolu, gerçekten uzun ve zorludur. Güdük çaba ve zayıf azimlerin yetersiz kaldığı bir yol...

Akidenin sorumlulukları son derece dikkat isteyen bir çaba gerektirmektedir. Yüreği boş ve ruhen zayıf kimselerin kaldıramayacağı bir çabadır bu. Küçük kimselerin ve dayanıksız bünyelerin karşısında bozguna uğradığı yüksek bir ufuktur bu...

> *"Eğer (bu savaş), kolayca ele geçen bir kazanç ve vasat bir yolculuk olsaydı (münafıklar), kesinlikle seni izlerlerdi. Ne var ki bu mesafe kendilerine uzak geldi." (9 Tevbe/42)*

İnsanoğlunda sık sık görülebilen bu durumu, Kur'an-ı Kerim, işte böyle ifade etmektedir. Yüce ufuklara yükselen yola dayanamayıp düşen bu kimselerin sayısı hayli fazladır. Yolun uzunluğuna dayanamadıkları için geri kalan ve bu-

nun yerine önemsiz kazanç veya ucuz taleplere yönelenler pek çoktur. İnsanlığın her zaman ve her yerde tanıyabileceği kimselerdir bunlar... Geçici olarak görülebilen bir azınlık değildir... Sık sık görülüp de hayatın kıyı köşelerinde yaşayan kimselerdir bunlar... Kazanç sağladıklarını, arzularına kavuştuklarını ve pahalıya mal olacak bir işten kurtulduklarını zannetseler bile gerçek durumları budur. Çünkü az bir bedelle, ucuz ve değersiz şeylerden başkası alınamaz:

> *"Allah'a ve Ahiret Gününe inananlar, mal ve canlarıyla cihadtan kaçınmak için senden izin istemezler. Allah, muttaki olan kimseleri hakkıyla bilendir. (Çünkü) senden ancak Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanmayan, kalbleri şüpheyle (dolan) ve bu şüpheleri içinde bocalayıp duran kimseler izin isterler."* (9 Tevbe/45-46)

Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koyduğu bir kaidedir. Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanan kimseler, cihad farizasını yerine getirmek için izin istemezler. Allah yolunda mal ve canla savaşa çağıran davetçiye bocalamadan icabet ederler. Çünkü onlar, zaten hazırdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendilerine emrettiği gibi güçlü de olsalar zayıf da olsalar koşmaya başlarlar. İtaat ederek, Rablerine kavuşacaklarına inanarak, Onun mükâfatına güvenerek ve İlahî rızayı arayarak koşarlar. Gönüllü olarak koşarlar. Yani ayrı bir teşvik görmeye ihtiyaçları yok, izin istemeye ise hiç ihtiyaçları yok... Çünkü gönülleri inançtan yoksun kimselerdir izin isteyenler. Bocalayan, mazeretler uyduran ve zahirde kabul eder göründükleri akidenin "sorumluluklarından beni kurtaracak bir çare bulsam" diye düşünen kimselerdir izin isteyenler.

Ey İslâm davetçileri! Allah'a giden yol, dümdüz ve apaçıktır. Yolun cahili olan kimselerden başka veya yolu tanıdığı halde yolculuğun zorluklarına katlanmaktan kaçınan kimselerden başkası bocalayıp tereddüt geçirmez. Korkak ve yüreksiz kimseler, hiç kuşkusuz davanın seyri açısından tehlikeli unsurlardır. Çünkü bunlar, kadroların içine za'afiyet ve bozgun yayarlar. Kişilik olarak düşük olan hastalıklı kalblerin durumu budur.

İnsanlardan korkan ve Allah'ın gazabı pahasına da olsa insanları razı etmek isteyen kimselerdir bunlar:

> *"Halbuki, eğer mü'minler olsalardı Allah ve Resulü'nü razı etmeleri gerektiğini (anlarlardı.)"* (9 Tevbe/62)

Öyleyse insanlar da kim oluyor? Güçleri ne kadar ki? Ama Allah'a inanmayanların hali böyledir işte.. Allah'a boyun eğmeyip de kendi gibi bir insana boyun eğen, kendi gibi bir insandan korkan kimsenin hali budur. Mü'mine gelince o, Allah'tan başka kimseye boyun eğmez ve Allah'tan başka hiç bir kimseden korkmaz. Buna karşı münafık; İslâmı iddia edip rahatlık ve selametini bozmayan kimsedir. Er kişinin selametten başka bir gaye gütmediğini sanan kimsedir. Sık sık rastlanabilen örnek tipi budur münafığın:

"Allah Resulünün (Tebük'e gidişinden) sonra geri kalanlar, yerlerinde oturup kalmakla sevindiler, Allah yolunda mal ve canlarıyla cihad etmek istemediler ve birbirlerine "Bu sıcakta savaşa gitmeyin" dediler. Deki 'Cehennem sıcağı daha da şiddetlidir.' Eğer bunu bilselerdi (geri kalmazlardı.)" (9 Tevbe/81)

Bunlar, himmet za'afı ve irade gevşekliğinin örnek tipleridir. Çaba sarfetmekten çekinip sıradan bir rahatlığı saygın bir çalışmaya tercih eden ve alçaltıcı bir selameti onur dolu bir tehlikeden üstün tutan kimseler pek çoktur. Aktif, toplu ve davaların sorumluluğunu bilen safların gerisinde bitkinleşip düşüveren kimselerdir bunlar.

Mücadele ve cihad, mü'minin ayrılmaz fıtratıdır. Yerinde oturmaktan, geri kalmaktan ve erkeklikle asla bağdaşmayan aptalca rahatlıktan çok daha tatlı ve çok daha soylu bir özelliktir bu... Davaların, hiç kuşkusuz uzun ve zorlu bir mücadeleyi göğüsleyecek sağlam, sarsılmaz, dosdoğru ve yılmaz karakterlere ihtiyacı vardır. Zayıf ve gevşek unsurların içine karıştığı saflar, kesinlikle direnemez. Çünkü bu unsurlar, şiddet anlarında safı terkedip giderler. Böylece safın içine bozgun, zaaf ve sıkıntılar bırakırlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın çizdiği yol budur. Bu davanın ve bu dava adamlarının değişmez yolu budur. Öyleyse her zaman ve her yerdeki dava adamlarının bu yolu tanımaları gerekiyor. Sonra zilletin de, tıpkı onurluluk gibi bir bedeli vardır. Ve zilletin bedeli, çoğu kere yüz kızartıcıdır.

Bazı zayıf karakterli kimseler, onurlu bir yaşamın güç yetirilmez bir bedel istediğini sanarak zillet ve alçalışı seçerler. Çünkü ağır yükümlülüklerden kaçıyorlar. Bundan dolayı bayağı, değersiz, bomboş ve huzursuz bir hayat yaşarlar. Kişinin gölgesinden bile korkabileceği bir hayat.. Her seslenişi kendi aleyhinde sanabilecek kadar ürkeklik dolu bir hayat...

Sonra bu kimseler kadar hayatı seven başka insanlar göremezsin. Böylece bu zelil kimseler, onurlu bir yaşamın gerektirdiğinden çok daha fazla yükümlülükler altına girmektedirler. Tam tamına bir zillet bedelidir bu ödedikleri, öyle bir ödeme ki bunu hem kişilikleri, hem güçleri, hem şöhretleri ve hem de huzurları hesabına yapıyorlar. Hatta pek çok kere bu bedeli kendileri fark etmeseler de kanları ve çocuklarıyla ödüyorlar.

Münafıklar, bir dünya görüşünü taşıyamıyacak ve bir inancının sorumluluğunu yüklenemeyecek kadar aciz insan tipleridir. Bundan dolayı da yerlerinde çakılıp kalan ve mücadeleden kaçan tiplerdir bunlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu kimselerin şuur ve ilim kapılarını kapatmıştır, idrak ve algılama sistemlerini işlevsiz bırakmıştır. Çünkü bunu, kendileri seçmiştir. Gevşekliği, aptallığı, kuruntulu hayatı, pasifliği ve hareketli bir hayattan kaçmayı kendileri istemiştir, özgürlük ve basiret dolu hayattan kaçmayı...

"Ve Allah, kalblerini mühürlemiştir. (Bu yüzden) onlar (hayır nedir) bilemezler." (9 Tevbe/87)

Şurası kesindir ki merak, zevk, tecrübe ve bilgi edinme özelliklerini yitiren kimseden başkası zillet dolu bir selameti, aptalca bir rahatlığı tercih etmez. Bundan da öte söz konusu kimseler, günlük hayat içindeki varlıklarını, canlılıklarını, etki ve tepkilerini bile kaybetmişlerdir. Rahatlığın verdiği bir gevşeklik içinde yaşamak, duyguları öldürüp algılama kapılarını da kapatır. Hatta kalb ve akılları bile dondurup bırakır. Çünkü hayatın delili, harekettir. Hayatın dinamik gücüdür hareket..

Tehlikelere atılmak, yüreği ve aklı uyaran bir şeydir. Adalelere güç verip potansiyel gücünü harekete geçiren bir vesiledir. Sonra bu, insanın çalışma gücü için de bir eğitimdir. İnsanı etkilenip tepki göstermeye alıştıran bir eğitim.. Ve tüm bunlar, rahatlık ve zilletli selamet arayan kimselerin mahrum kaldığı ilim, bilgi ve basiret örnekleridir. İşte tek yol budur. Yani:

"Onlar, kesinlikle pisliktir." (9 Tevbe/95)

Mücadele veren bir cemaatin içinde harekete güç yetirdikleri halde selameti cihada tercih ederek yerlerinde çakılıp geri kalan kimseler, elbette ki pisliktir. Bunda hiç bir kuşku ve tereddüt yoktur. Çünkü münafık, ruhları kirleten ve duygusal buhranlar doğuran kokuşmuş bir pislikten başka bir şey değildir. Hiç kuşkusuz canlıların yaşadığı bir ortamda bulunan kokuşmuş bir vücut, rahatsız eder ve etrafa bulaşır.

"Ve onların varacakları yer de, işlediklerinin karşılığı olarak cehennemdir." (9 Tevbe/95)

Her yönüyle ve tüm boyutlarıyla kat kat bir ziyandır bu... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan daha doğru sözlü olan var mı? Bunlar ki ağır davranıp durmaktadırlar. Ve bunlar ki müslümanların arasında bulundukları halde tam tamına bir savsaklama eylemini sürdürüp bunda direnmekte ve bu amaçla olanca güçlerini harcamaktadırlar.

"İçinizde, ağır davrananlar (savsaklayanlar) vardır." (4 Nisa/72)

Her zaman ve her yerdeki aynı tip kimselerdir bunlar... Kendi kişisel çıkarlarından başka hiç bir şey tanımayan, kaypaklık edip duran ve himmet yetersizliği içinde bulunan kimseler... Münafıkların en zayıfları... Küçücük fani cüsselerinden öte hiç bir yücelik tanımayanlar...

Tüm dünyayı bir tek merkezde döndürmek isteyenler... İşte bunlardır ağır davranıp savsaklayanlar, düşüncelerini açıkça söyleyemeyenler... Amaçları darb-ı meselde söylendiği gibi "değneği ortadan tutmaktır".

Savaştan geri kalanlardır bunlar... Mücahidlerin başına bir sıkıntı veya bir bela gelmişse sevinen ve cihadtan kaçıp imtihandan kurtulmayı nimet sayan

kimseler, işte bu oturanlardır. Çünkü mücahidler, zaman zaman zor deneyimlerle karşılaşabilirler:

> *"(Onlar ki) başınıza bir musibet geldi mi; 'Allah bana nimet etmiştir; çünkü onlarla beraber değildim' derler."* (4 Nisa/72)

İşte böyle... Münafık adam, cihadtan geri kalmayı nimet sayıyor. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendilerini niçin yarattığını anlamadan ve İlahî hayat sistemini yeryüzünde gerçekleştirmek için itaat ve cihadıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ibadet etmeyen münafığın durumu budur. Evet, ayakların bastığı seviyeden kurtulup yüce ufuklara çıkamayan kimselere göre bir nimettir cihadtan kaçış.. Karıncalar gibi yerlerde sürünenler için bir nimettir. İlahî hayat sisteminin kurulması ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın adının yücelmesi için cihadta ve Allah yolunda başa gelen belaların bir fazilet olduğunu bilmeyen kimselere göre bir nimet... Bunun Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir seçimi olduğunu ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bunu dilediği kullarına verdiğini bilmeyen kimselere göre bir nimet... Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu kullarını, dünya hayatındaki beşeri za'afların üstüne çıkarmak, yeryüzü esaretinden kurtarmak ve böylece kendilerine dünyaya köle değil, egemen olarak onurlu bir hayat yaşatmak için seçmiştir. Mü'min, muhakkak ki bela istemez.

Çünkü o, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan afiyet diler. Ama kendisine cihad görevi verilmişse, ağır davranıp savsaklamadan koşar cihada... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan iki iyilikten birini, yani ya zafer, ya da şehitliği dileyerek çıkar cihada. Her ikisi de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan bir lütuf ve büyük bir kurtuluştur mü'min için... Mü'min, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisi için seçtiği herşeye razıdır. Eğer şehit olmasını dilemişse bu ilahi kısmetten, yani Allah katındaki şehadet makamından hoşnud ve razıdır. Yok eğer Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kendisine ganimet ve geri dönüş takdir etmişse o, bu lutfu için Rabbine şükredip Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardımından hoşnud kalır. Ama sadece canını kurtardığı için değil..

Sağlıklı bir iman eğer kalbte yerleşmişse, bunun etkileri mutlaka görülür. Davranışlarda görülür... İslâm, hareket isteyen bir akidedir. Durgunluğa tahammül etmez. Bu akide şuur düzeyinde benimsendiği andan itibaren hareketlenmeye başlar. Muhtevasını dışarıya yansıtmanın ve pratik alanda hareket ve eylem olarak görünmenin bir gereğidir bu..

Gönülden benimsenen akideyi ve akidevi gerekleri davranışlarda gösterip fiili bir hareket haline, bu hareketi de değişmez bir kanuna dönüştürmek, apaçık İslâmi eğitim metodunun vazgeçilmez bir esasıdır. Bu arada akidevî hareketi bilinç altında yaşatmak zorunluluğu da vardır. Çünkü bir hareketin sürekli diri, sürekli asıl kaynağa bağlı kalmasının şartı budur. Ama kimi insanlar da varki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, şöyle tanıtmaktadır kendilerini:

"(Münafıklar); 'Allah'a ve Resulüne iman edip itaat da ettik' dedikleri halde kendilerinden bir grup -bundan sonra bile- yüz çevirmektedirler. Bunlar, mü'minler değildir. Allah'a ve Resulü'ne, aralarında hükmetmek için çağırıldıklarında onlardan bir grup bundan da yüz çevirmektedir. Halbuki haklı çıkacaklarını bilselerdi koşarak gelirlerdi kendisine. Onların kalbinde hastalık mı vardır? Yoksa şüphe mi ediyorlar? Yoksa Allah ve Resulü'nün kendilerine zulüm etmesinden mi korkuyorlar? Hayır! Onlar, zalimlerin ta kendileridir." (24 Nur/49,50)

Bu kimseler ağızlarıyla *"Allah'a ve Resulü'ne inanıp itaat ettik"* derler. Ama sadece ağızlarıyla derler. Bu sözün gereklerini, hayatlarında görmek mümkün değildir. Dilleriyle söylediklerini amelleriyle yalanlayan bu kimseler gerisin geriye dönenlerdir. İddialarını davranışlarıyla ispatlamayan kimselerdir bunlar.

Bunlar mü'minler değildir.Çünkü müminler sözlerini fiilleriyle doğrulayan kimselerdir, iman, kişinin eğlenmesini sağlayan bir oyuncak değildir. Hem iman iddiasıyla ortaya atılmak, hem de imanı oyuncak haline getirmek bir arada bulunamaz. Çünkü iman, nefisteki bir keyfiyet ve kalbe yerleşen bir karakterdir. Sonra eğer bu hakikat gönülde yerleşmişse, ondan dönüş yapmaya imkan yoktur. İman iddia edip de yalpalı ve kaypak davranışlar içinde bulunan kimselere gelince, onlar her zaman ve her yerdeki tipik münafık örnekleridir. Müslümanlıkları gösteriş sınırında kalan münafık örnekler...

Allah'ın şeriatine başvurmak istemeyen ve İlahî kânunun hükmünden razı olmayan kimselerdir bunlar... Allah ve Resulü'nün hükmüne davet edildiklerinde mazeretler uydurup gelmeyi reddeden ve yüz çeviren kimselerdir bunlar.

"Bunlar, mü'minler değillerdir."

Hem iman hem de Allah'ın hükmünü reddetme olayı bir arada bulunamaz.

Allah'ın şeriat ve hükmüne çıkarına uygun gördü mü hemen başvuran kimseler, münafıklardan başkası değildir.

Gerçek bir imanın delili, Allah ve Resulü'nün hükmüne razı olmaktır. İman hakikatinin gönülde yerleşip yerleşmediğini anlamanın alâmeti budur.

Sonra Allah ve Resulü'nün hükmünü, edepsiz, karanlık, İslâmî terbiyeden uzak ve iman nuruyla gönlü aydınlanmamış kimseden başkası, mümkün değil reddetmez. Çünkü zulüm töhmetinden uzak olan biricik hükümdür Allah'ın hükmü... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç bir kuluna asla zulüm etmeyen, adil Yaratıcıdır. Katında tüm mahlukatı eşittir.

Kanun ve hüküm koyan eğer bir ferd ise, kendi kişilik ve çıkarlarını korumak zorundadır. Bir sınıfın diğer bir sınıf için veya bir devletin diğer bir devlet için yahut bir devletler grubunun diğer gruplar için kanunlar koymasında da

aynı durum vardır. Ama Allah, kanun koyunca bir himaye ve çıkardan söz edilemez. Çünkü O'nunki mutlak bir adalettir. Allah'ın şeriat ve hükmünden başka bir yolla uygulanıp gerçekleşmeyen bir adalettir bu... Bir mü'min, işitip itaat eder. Tereddüt etmeden, tartışmadan ve sapmadan...

Bu dinleme ve itaatin kaynağı ise Allah ve Resulü'nün hükmüne mutlak bir güvendir. Yegane hükmün, sadece Allah ve Resulü'nün hükmü olduğuna güvenmek ve ötesinin de hevaperestlik olduğuna inanmaktır. Çünkü dinleyip itaat etmek, bize hayatımızı bağışlayan ve bu hayatta dilediği gibi tasarruf eden Yüce Allah'a teslimiyetin bir ürünüdür. Ayrıca bu; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanlar için dilediğinin, insanların kendileri için dilediğinden çok daha iyi olacağına inanmanın bir gereğidir. Çünkü yaradan Allah, yaratıklarını en iyi bilendir.

Nifak, şiddet anlarındaki bocalayışın, münzeviliğin, ürkeklik ve korkaklığın; bolluk zamanındaki böbürlenmece uzun dilliliğin; uzaktan bir tehlike hissedildiği sıralardaysa cimriliğin, hiç bir çaba göstermeyişin, ürkeklik ve huzursuzluğun somut biçimidir. Cihadtan geri kalıp oturan ve başkasını da oturmaya davet eden kimselerdir bunlar:

> *"Allah, içinizdeki (cihadtan) alıkoyan ve kendileri ancak nadiren savaşa girdikleri halde kardeşlerine; "siz de yanımıza gelin" diyen kimseleri muhakkak ki bilmektedir. Ki onlar size yardım etmekte de pek cimri davranırlar. (Öyle ki) Korkulu (bir durum meydana) geldiğinde gözleri, ölüm sekeratını geçiren kimseninki gibi döne döne size bakarlar. Korku ortadan kalktığı zaman ise ganimete konma cimriliğiyle keskin bir dille sizi incitip dururlar, işte bunlar, inanmamıştır. Allah da onların amellerini iptal etmiştir." (33 Ahzab/18-19)*

Ayet-i kerime, münafıkların en belirgin özelliklerini anlatmaktadır. Gerçek yapı özelliklerini ye en net konumlarını anlatmaktadır. Korkulu anlarda hiç bir şekilde titreklik ve korkaklıklarını tutamayan bu korkak sınıfı, horlayıcı bir ifadeyle ortaya koymaktadır.

> *"Korku ortadan kalkınca... Keskin bir dille sizi incitip dururlar."*

Korku geçtikten sonra saklandıkları yerlerden çıkıp seslerini yükseltmeye başlayan kimselerdir bunlar... Biraz önce korkudan titreyen kimselerdir böylesine bağırıp çağıran, şöyleyiz, böyleyiz diye avurtlarını şişiren, savaşta şöyle şöyle imtihanlar geçirdik, cesaret ve kahramanlık gösterdik diye utanmazca iddialar ortaya atan...

Bu tip insanların varlığı hiç eksilmez. Her ortam ve her kuşakta görülebilen örnek tiplerdir bunlar... Eğer bolluk ve güvenli bir ortam varsa, bunlar kahra-

mandır, konuşkandır ve er kişilerdir. Yok eğer şiddet ve korku varsa bu defa aynı kimseler korkaktır, suskundur, münzevidir, cimridir, iyilik ve iyilikseverlere karşı elleri sıkıdır. İnciten keskin bir dilden başkasıyla konuşmazlar iyiliksever insanlarla... Nifak, iki görüş arasında bocalayıp durmanın biçimidir. Gerçekte insan, bir ufuktan fazlasına yönelemez ve bir tek hayat sisteminden başkasını izleyemez. Aksi takdirde nifak ve adımların birbirine karışması söz konusudur:

"Allah hiç kimseyi, içinde iki kalble yaratmamıştır." (33 Ahzab/4)

Madem ki insanın bir tek kalbi vardır, öyleyse bir tek İlaha yönelmek, bir tek hayat sistemini izlemek ve bunun dışında kalan her tür alışkanlık, gelenek, tavır ve adetleri terketmek zorundadır. Bir tek kalb...

Öyleyse izlenecek hayat nizamı (yolu) da bir tek olmalıdır.

Hayat ve kainata bakış açısı, bir tek evrensel düşünceye dayanmalıdır.

Değerlendirmelere esas, eşya ve olaylara dayanak olacak bir tek ölçüsü olmalıdır. Aksi takdirde parçalanır, çöker, münafık olur, kaypaklaşır ve dosdoğru istikametten uzaklaşır.

Sonra bir insanın; Ahlak ve terbiyesini bir kaynaktan, Şeriat ve kanunlarını diğer bir kaynaktan, sosyal veya ekonomik düzenlerini başka bir kaynaktan, sanat ve düşüncesini de dördüncü bir kaynaktan alması mümkün değildir.

Bu karmaşa, mümkün değil bir tek kalbe sahip insanın yapacağı iş değildir. Çünkü bu durumda ayaksız ve dayanaksız bir çöküntü yığını, bir parçalanmış yapı meydana gelmiştir. Şu da var: Hak bir akideye sahip olan bir kimse, bu inancının gereklerinden ve özgün değerlerinden hiç bir şekilde fedakarlık yapamaz. Ne bir meselede, ne de küçük veya büyük olsun hiç bir konuda bundan vazgeçemez. Akidesinin gerektirdiği dışında hiç bir kelime söyleyemez, hiç bir hareket yapamaz ve hiç bir şeye niyet edemez. Yani eğer bu akide o kişinin gönlünde pratikleşen bir hakikat durumuna geçmişse, bu kişi her davranış ve sözünde bu inancına mahkûm olmuş demektir.

Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insana bir tek kalbten fazlasını vermemiştir, öyleyse bu kalb, bir tek kanuna boyun eğer, bir tek dünya görüşüne dayanır ve bir tek ölçüyle tartıp biçer. Akide sahibi bir kimse bir iş yapmışsa:

"Şunu şahsi sıfatımla, şunu da İslam sıfatımla yaptım" diyemez.

Çünkü o, bir tek kalbe sahip bir tek şahıstır. Bir tek akide taşıyan bir tek kalb.. Aynı şekilde onun bir tek hayat görüşü, bir tek değer ölçüsü vardır. Akidesine dayalı dünya görüşü, hangi durumda olursa olsun kendisinden çıkan her harekete yansımıştır. O, gerek bireysel hayatını, gerek aile hayatını, gerekse cemaat, devlet ve dünyadaki hayatını bu bir tek kalble yaşar.Gizli-açık her haliyle, hem işçi, hem işveren olarak, hem hakim hem mahkum olarak ve hem darlıkta

hem de bollukta bu bir tek kalbiyle yaşar. Yani ölçüleri sabit, değerleri sabit ve düşünceleri müstakim bir hayat..

"Allah hiç kimseyi içinde iki kalble yaratmamıştır."

Öyleyse; bir tek hayat sistemi, bir tek yol, bir tek vahiy, bir tek bakış açısı ve bir tek Allah'a teslimiyet vardır. Bir tek kalb, iki ilaha tapınamaz (kulluk yapıp, ibadet edemez), iki efendiye hizmet edemez, iki sistemi izleyemez ve iki tarafa yönelemez. Aksi takdirde, bölünme, parçalanma; yıkıntı ve molozlara dönüşme söz konusudur.

5 - Kuvvetlerin Hakikati

İnsanlar bu kainattaki kuvvetler hakikatinden pek çok kere gafil yaşamaktadır. Böylece tüm kıymetleri yanlış değerlendirmekte, tüm ilişkilere bozuk düşüncelere yaklaşmakta, ellerindeki tüm ölçüler bozulmakta, nereye gittiklerini, ne aldıklarını ve neyi iddia ettiklerini anlayamaz hale gelmektedirler. Bu durumdaysa iktidar ve idarelerin gücüne aldanıp yeryüzünde her şeye güç yetiren kuvvetin bunlar olduğunu sanmaktadırlar. Beşeri iktidar güçlerine boyun eğmelerinin kaynağı budur. Tabiî tağutların korkutma ve teşvikleriyle...

Onlardan duyulan korku ve ürkeklikle... Eziyetlerinden korunmak veya gölgelerinde nefsi bir himaye sağlamak için onlardan razı olup çıkıyorlar. İnsanları aldatan bir diğer güç de ekonomik güçtür. Halkın ve hayatın kaderini bu gücün tayin ettiğini sandıkları için arzu ve korkuyla o tarafa yönelmektedirler. Büyüklenmek ve -sandıkları gibi- insanlara hükmetmek için mal toplamaya koşmaktadırlar. Aldatan bir diğer güç ise ilimdir. Çünkü ilmi; güçlerin, zenginlik ve diğer imkânların kaynağı sanan insanlar vardır. İlmi elde etti mi rahatça davranıp saldırabileceğini sanan insanlar.. Bundan dolayı bu kimseler, mabedlerdeki abidlermiş gibi haşyet içinde ilme yönelirler. Aldatan bir başka güç; bireylerin, grupların ve devletlerin elinde bulunan zahiri imkânlardır. Bu yüzden de küçük büyük tüm güçleri yaratan biricik kudreti unutup hep bu gücün etrafında dolanıp dururlar. Tıpkı kelebeğin lamba etrafındaki dönüşü gibi..

Tıpkı kelebeğin ateşin üstünde uçması gibi.. Ama bu kimseler, büyük kudreti unutuyorlar. Her şeye sahip, her şeye güç verip yönlendiren, eşyayı dilediği gibi ve dilediği yerde insanın hizmetine veren biricik kudreti...

Cılız beşeri güçlere -ister bireylerin, ister grupların ve isterse devletlerin gücü olsun- sığınmanın, örümceğin ağına sığınması gibi olduğunu unutuyorlar, örümcek ki, zayıf, önemsiz ve uyuşuk bir haşeredir. Uyuşuk bir yapıya sahip olduğu için himayesiz bir haşere.. Ağı dayanıksız olduğu için korumasız... Yani Allah'ın himaye ve sığınağından başkasına, Allah'ın sarsılmaz dayanağından başkasına sahip olmayan bir haşere...

"Allah'tan başkasını veli edinenlerin durumu, kendi kendisine bir ev yapan örümceğin durumu gibidir. Halbuki evlerin en dayanıksızı da örümceğin evidir. Eğer bunu bilselerdi (başkasını veli edinmezlerdi.)" (29 Ankebût/41)

İşte Kur'an-ı Kerim'in, mü'min grubun kalbine yerleştirmek istediği mükemmel hakikat budur. Hakikî güç budur. Kainattaki güçlerin tümünü kuşatan en büyük güç budur. Bu güçtür dünyanın tüm zorba tağutlarını İslâm cemaatine boyun eğdiren... Tağuti kale ve engellerin tümüyle yıkılmasını sağlayan...

Bu mükemmel hakikat, ilk müslümanlardan herkesin ruhuna yerleşmiş, gönüllerini yeşertmiş ve kanlarına karışıp damarlarında dolaşmıştır. Bu, sadece dilde kalan bir kelime değildi. Tartışma götüren bir mesele de değildi. Çünkü nefse yerleşmiş apaçık bir hakikatti. Kendisinden başkası düşünülüp hayal edilmeyen bir hakikat idi. Şu halde tek güç, Allah'ın gücü ve tek velayet de Allah'ın velayetidir. Bunun dışında kalanlar ise boş, sönük ve cılızdır. Böbürlenip büyüklense bile, azgınlaşıp zorbalaşsa bile, kapma, vurma ve sindirme yöntemlerine başvursa bile sönük ve cılızdır. Tıpkı örümcek gibi... Çünkü, onların tüm gücü, örümceğin ördüğü ince ağdan ileriye gidemez.

"Halbuki evlerin en dayanaksızı da örümceğin evidir..."

Değişik dünyevî güçlere karşı mücadele verirken fitne, eziyet, aldatma ve iğvayla karşılaşan dava adamları, bu mükemmel hakikati enikonu düşünmek ve bunu hiç bir zaman unutmamak zorundadırlar. Şu dünyevi gücün vurduğu, şunun ezdiği, şunun eğlenceye aldığı ve şunun da satın almaya çalıştığı dava adamları, bunu öncelikle anlamak zorundadırlar. Çünkü bu güçlerin tümü, İlahî hesabla ve akidevî ölçüye göre örümceğin ince ağıdır. Tabiî eğer akide, doğru bir şekilde benimsenmişse, kuvvetlerin hakikati anlaşılıp algılanabilmişse, takdir ve değerlendirme güzelce yapılmışsa...

Öyleyse Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kimin yanındaysa ona zıt gidecek hiç bir şey olamaz. Ona zıt gitmeye çalışacak kim ve ne olursa olsun boştur, gerçek bir varlığı veya etkisi de yoktur.

"Allah dedi ki; Ben sizin yanınızdayım." (5 Maide/12)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yanında olduğu bir kimse ise yolunu asla şaşırmaz. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın beraberliği, kişiye hem kafidir, hem de yol göstericidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kimin yanındaysa, onun sıkıntıya girip azgınlaşması mümkün değildir. Çünkü kişi, Allah'a yakınlığıyla huzur bulup mutlu olur.

Ne var ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu "beraberliğini" gerekli şart ve sebeblerinden kopuk bir macera, bir kayırma veya kişisel bir cömertlik meselesi haline getirmemiştir. Çünkü Allah'ın beraberliği; kendisine gereği gibi ibadet ede-

rek yolunu izleyen, nizam ve davasını yüklenen kimseler içindir. Bu bakımdan davetçiler, bu büyük hakikati iyice kavramak zorundadırlar. Yani Kuranı Kerim-'in sürekli olarak üzerinde durup belirlediği hakikat... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile mü'minlerin arasındaki ilişkinin hakikati budur. İnsanla en büyük kudretin arasındaki ilişki budur. Öyleki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu ilişkiyle müminleri kendi safına dâhil etmekte, emir ve işlerini de kendi emir ve işi haline getirmektedir. Yani onları huzuruna kabul etmekte, sığınağına almakta, düşmanlarını kendisine de düşman kılmakta ve kendilerine hazırlanan tuzakları kendisine hazırlanmış kabul etmektedir, örneğin diyor ki:

> *"Onlar, Allah'ı ve iman edenleri aldattıklarını sanıyorlar." (2 Bakara/9)*

Bu, gerçekten yüce ve büyük bir ayrıcalıktır. Müminlerin makam ve hakikatini, göz kamaştırıcı bir yükseklik düzeyinde tutan ve inanmış bir kalbe sonsuz bir huzur veren bir ayrıcalıktır bu... Çünkü mümin, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın davalarını kendi davası, savaşlarını kendi savaşı ve düşmanlarını da kendi düşmanı olarak kabul ettiğini görmektedir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın onları kendi, safına aldığını ve kendi şeref dolu civarına yükselttiğini görmektedir. Öyleyse kullar kim oluyormuş? Kulların küçücük kalan tuzak, aldatma ve eziyetlerinin ne önemi var? İlk İslâm topluluğu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı hakkıyla tanımış ve böylece en büyük kudreti bulmuştu. İlk müslümanlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yüce sıfatlarını gönüllerine yerleştirmişlerdi. Gerçek bir hayatın canlılığına kavuşmuşlardı. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yakın ve kendilerini işittiğini, tüm işleriyle yakından ilgilendiğini, şikayet ve fısıldayışlarının doğrudan doğruya kendisine gittiğini, dertlerini bildiğini kesinlikle biliyorlardı. Bundan dolayı Rableriyle ünsiyet halinde yaşıyorlardı. Onun himayesinde, civarında, sevgi ortamında ve gözetiminde...

Sonra tüm bunları ruhlarının derinliklerinde canlı bir hakikat olarak yaşatıyorlardı. Yani bu, salt bir mana ve düşünce veya mücerred bir ifade ve yakınlık değildi:

> *"O, muhakkak ki işitendir ve yakındır." (34 Sebe/50)*

İşte Kur'an-ı Kerim, bu yaşanan hakikati böyle ifade ediyordu. Bu; İman ile küfrün, hak ile bâtılın ve Bir tek Allah'a çağıran davetçilerle yeryüzünde haksız yere kibirlenen tağutların arasındaki savaşın bir hakikatidir.

Bu savaşın mazisi eskilere; insanlığın doğuşuna dayanmaktadır. Tüm dünyadan daha geniş bir alanı vardır bu savaşın... Bu savaşta tüm varlık aleminin konumu, Yaradana iman ve teslimiyettir. Kafir ise tek başına kalmıştır. Tüm kainatla çelişerek sapmıştır ve saptığı için de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ayetlerine karşı mücadelesini tek başına vermektedir. Sonra bu savaşın gerçek güç dengesi çok farklıdır. Bundan dolayı bu savaşın sonucu bizce bellidir. Çünkü bu,

güçlü ve soylu hakla cılız, güçsüz ve yetersiz bâtılın savaşıdır. Hak adamlarıyla bâtıl grubunun savaşı...

Bâtıl ordusu varsın dolansın ülkelerde... Varsın yararlansın nimetlerden... Dışa yansıyan güç, zenginlik ve iktidarı ne olursa olsun O, buna rağmen cılız, güçsüz ve yetersizdir. Kur'an, gönüllerde iyice yeretsin diye açıklayıp belirlemektedir bu hakikati.. Tüm zaman ve mekanların hak ve iman davasını yüklenen tüm yeryüzü davetçileri bunu böylece bilsinler. Belli bir dönem ve belirli bir mekan parçasında zahiren şişkinleşmiş bâtıl güçlerini büyük görmesinler. Çünkü hakikat, bu değildir. Çünkü hakikat, Kur'an-ı Kerim'in ifade ettiği, ilahî kelimenin dile getirdiğidir. En doğruyu söyleyen O'dur. Ve O, işinde galip ve her şeyi bilendir.

6 - Allah'a Güvenmek

Allah'a tevekkül (güven); Peygamberlerin (as) sürekli olarak anlattıkları bir hakikattir:

"Mü'minler, sadece Allah'a tevekkül etsinler." (3 Al-i İmran/122)

Demek ki mü'min sadece Allah'a güvenir. Onun kalbi Allah'tan başkasına iltifat etmez. Allah'tan başkasından yardım beklemez. Allah'ın himayesinden başkasına sığınmaz. Gene mü'minler, tağuti güçlere imanlarıyla başkaldırır ve her tür eziyeti de metanetle karşılarlar:

"Bize yolumuzu göstermişken Allah'a niçin güvenmeyelim." (14 İbrahim/12)

Bu söz, yol ve tavrından emin, veli ve yardımcısının sonsuz lütfuna erişen inanmış kişinin sözüdür. Yolunu gösteren Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisine mutlaka yardım da edeceğine inanan mü'minin... Adımlarının Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tarafından yönlendirildiğini ve yolunun da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tarafından kendisine gösterildiğini anlayan bir yürek, hiç kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanmıştır. O, artık şaşırmaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ın varlığından ve her şeye egemen, her şeyi kahhar sıfatıyla kuşatan ilahlığından hiç bir zaman gafil kalmaz.

Azimle ve yılmadan yola devam etmeyi sağlayan bir şuurdur bu. Yani tereddüt ve bocalama geçirmeden... Yoldaki tağutî güç ve engellerden çekinmeden...

Bu hakikati, yani Allah'ın yol göstericiliği ve Allah'a güvenme olayının mü'min yürekteki kopmaz bağlantısı, ancak fiilen hareket içinde bulunanların anlayabileceği bir hakikattır. Cahiliyye tağutuyla fiilen savaşanın anlayabileceği bir hakikat...

Kalbindeki tüm noktaların İlahî nurla aydınlandığını hisseden kimsenin anlayabileceği... Bu nurla aydınlık ufukları gören, huzur dolu bilgi ve ilim ortamında yaşayan, İlahî ünsiyet ve yakınlığı hisseden kimsenin...

İşte bir mü'min eğer bu hakikati anlamışsa yeryüzü tağutlarının tehditlerine hiç önem vermez. Aldatmaca ve tehditlere boyun eğmez. Çünkü bu mü'min, yeryüzünün tüm tağutlarıyla beraber onların elindeki her tür kapma ve sindirme yöntemlerini de hor görür. Sonra Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanmış bir kalb, böyle şeylerden nasıl korksun ki? Şu aciz kullar mı onu korkutacak? Öyleyse sarsılmadan sabredelim, zayıflayıp geri dönmeyelim, gevşeyip titremeyelim, kuşkuya kapılmayalım, aşırılık göstermeyelim ve yoldan ayrılmayalım...

"Ve biz, tüm eziyetlerinize de kesinlikle sabredeceğiz." (14 İbrahim/12)

Sıhhatli iman anlayışını, olanca sadelik ve gücüyle Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yüreğinde görüyoruz. Onun risaletine inanıp onun davasını yayan her mü'min yüreğin de bu imanla süslenmesi gerekir. İşte açıklama:

"Allah, kuluna (yardım etmeye) yetmiyor mu? (Ey Muhammed!) onlar, seni Allah'tan başkasıyla korkutuyorlar." (39 Zümer/36)

Yetip artan bir direktiftir bu açıklama... Allah'a ulaşan şaşmaz ve dosdoğru yolu göstermektedir bu açıklama... Eğer Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* davetçinin yanındaysa, eğer davetçi bulunduğu ubudiyyet makamının hakkını veriyorsa acaba onu kim ve ne korkutabilir? Güçlü ve her şeyi kudret kabzasında tutan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeterli oluşundan (kifayetinden) hiç kimse kuşku duyabilir mi? Gerçek korku kimdendir? Konu apaçık ve kesin bir şekilde budur.... Tartışma ve zihinsel yorgunluğa yer vermeyecek kadar net... Çünkü söz konusu olan; Allah korkusuyla başkasının korkusudur. Eğer mesele böylece anlaşılmışsa şüphe ve karmaşaya hiç bir yer kalmamıştır. Evet, eğer bu anlaşılmışsa Allah'ın Dini"ne davet eden kimseyi ne korkutabilir ki? Neden huzursuz olabilir, neden çekinebilir ki? Onu kim yolundan engelleyebilir ki? Eğer bu hakikat mü'minin kalbine yerleşmişse, kendi açısından mesele bitmiş ve tartışma kesilmiş demektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasından umudunu kesmiş demektir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kuluna yeterdir. Sadece O'na güvenilir:

"De ki: Allah bana yeter. Mütevekkil kimseler, sadece O'na güvenirler." (39 Zümer/38)

Kalblerinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka birine veya bir sebebe güven duygusunu bulan kimseler, en başta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya gerçekten inanıp inanmadıklarını düşünmek zorundadırlar.

"Mü'minler ancak o kimselerdir ki Allah'ın (azabı) anılınca kalbleri ürperir. Allah'ın ayetleri okununca imanlar artar ve sadece Rablerine güvenirler." (8 Enfâl/2)

Sadece Rablerine güvenirler. Ayetin (gramer yönünden) ifade ettiği anlam budur. Yani yardım ve güven konusunda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya hiç bir şekilde ortak koşmazlar. Yahut İbn-i Kesir'in tefsirinde anlattığı gibi; Allah'tan başkasına umut bağlamazlar, O'ndan başkasını kastetmezler, O'ndan başkasına sığınmazlar, O'ndan başkasından ihtiyaç talep etmezler ve O'ndan başkasına rağbet etmezler. Dilediği her şeyin olacağını, dilemediğinin ise asla olamayacağını bilirler. Mülkünde tasarrufta bulunan O'dur. Ortağı yoktur. Hükmünü değiştirecek yoktur. Süratle hesap alan O'dur. Bundan dolayı Said bin Cübeyr demiş ki:

"İmanın merkezi (temeli), Allah'a tevekküldür."

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın vahdaniyetine ihlasla inanmak budur. Başkasına değil, sadece Ona ihlasla ubudiyet etmek budur. Hem Allah'ın vahdaniyyetine inanmak, hem de onunla beraber başkasına güvenmek, mümkün değil bir arada bulunamaz. Ama bir tek Allah'a güvenmek, dünyevî sebeplere başvurmaya mani değildir. Çünkü bir mü'min, sebeblere sarılmayı imanından bir parça ve sebebe sarılmayı emreden Rabbine itaat olarak kabul eder. Fakat sebeplere sonuçları doğuran şey gözüyle bakmaz. Bundan dolayı da sebeblere tevekkül etmez.

Mü'minin anlayışına göre sebep-netice arasında bir ilişki yoktur. Ne var ki sebeblere başvurmak ibadettir. Emre itaat yönünden ibadettir. Neticenin gerçekleşmesi ise sebebin kendisinden ayrı İlahi bir kaderdir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasının takdir edemeyeceği bir kader... Bu özelliğiyle mü'min, sebeblere tapınmak ve bağlanmaktan kurtulup şuur özgürlüğüne kavuşmaktadır. Ama aynı zamanda bu sebeblere gücü nisbetinde başvurmak zorundadır. Allah'a itaatin mükafatına kavuşmak için başvurmak zorundadır. Davetçiye düşen, bir tek Allah'a bağlılığını ifade eden arı-duru akidesini ilan etmektir:

"De ki: (Beni ortadan kaldırmak için) çağırın ortaklarınızı ve sonra bana hiç bir mühlet vermeden kurun tuzaklarınızı. Benim velim (işlerimi yöneten), hiç şüphesiz Kitab'ı indiren Allah'tır. Salihlere velayet eden de O'dur. O'nu bırakıp tapındıklarınız ise size yardım edemeyecekleri gibi kendi kendilerine de yardım edemezler. Onları hidayete (doğruya) çağırsanız bile duyamazlar. Onları sana bakarken görürsün, oysa ki kendileri görmez." (7 A'raf/195-198)

Bu, dava sahibinin buyruğudur. Cahiliyyeye karşı söylenmesini emrettiği kelimelerdir. Rabbinin emrine uyan Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* kendi

zamanındaki müşriklere ve sahte ilahlarına meydan okuyarak bu kelimeleri aynen söylemiştir.

> *"De ki: Çağırın ortaklarınızı ve sonra bana hiç bir mühlet vermeden kurun tuzaklarınızı!"*

Bu kelimeleri böylesine bir meydan okuyuşla müşriklerin ve sahte ilahlarının yüzüne vuruyordu. Bana karşı kullanacağınız ilahlarınızınki de dahil olmak üzere tüm tuzaklarınızı hiç bir süre ve mühlet tanımadan kurun diyordu. En büyük güce güvenip dayanmış ve tüm tuzaklara karşı onun himayesine sığınmış birinin edasıyla haykırıyordu yüzlerine:

> *"Benim velim, hiç şüphesiz kitabı indiren Allah'tır. Salihlere velayet eden de O'dur."*

Kime dayandığını böylece ilan ediyordu. Kitabı indiren Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dayanıyordu. Zaten kitabı indirmekle Peygamberini elindeki bu Hak'la insanların karşısına çıkarmayı murad ettiğini gösteriyordu. Bu hakkın, bâtılperestlerin bâtılına egemen olmasını takdir eden de O'ydu. Davasını kendisine güvenerek tebliğ edip yüklenen salih kullarını koruyan da O'ydu. Bu, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den sonra gelecek her zaman ve her yerdeki Allah Dini davetçilerinin vazgeçilmez sözüydü:

> *"De ki: Çağırın ortaklarınızı ve sonra bana hiç bir mühlet vermeden kurun tuzaklarınızı"*

Görülüyor ki dava adamı, dünyevi her tür dayanağı bırakıp hiçe saymak zorundadır. Gerçekte tüm dünyevi dayanaklar hiçtir ve önemsizdir. Dışarıdan güçlü ve kudretli görünseler bile...

> *"Ey insanlar! Size verilen şu örneği dinleyiniz: Allah'ı bırakıp tapındıklarınızın tümü bir araya gelse bir sinek bile yaratamazlar. Sinek onlardan bir şey kapsa onu bile kurtaramazlar. İsteyen (tapan) aciz, istenen (tapılan) da aciz!" (22 Hacc/73)*

> *"Allah'tan başkasını veli edinenlerin durumu, kendi kendisine bir ev yapan örümceğin durumu gibidir. Halbuki evlerin en dayanıksızı da örümceğin evidir. Bunu bilselerdi (başkasını veli edinmezlerdi.)" (29 Ankebût/41)*

İslam davetçisi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dayanmaktadır. Öyleyse şu diğer veli ve dayanakların önemi var mı? Mü'mine göre bunlar ne ki?! Eziyet edebilseler bile ne ki bunlar?! Çünkü yapabildikleri eziyet de Allah'ın izniyledir. Kendisine velayet eden Rabbinin izniyle...

Bu, Rabbinin kendisini korumaktan acizliği değildir. Dostlarına yardım etmeyi bırakmış demek de değildir. O, münezzehtir tüm noksanlıklardan. Çünkü O, salih kullarını bu eziyetlerle imtihan etmektedir. Eğitmek, arıtmak ve

alıştırmak için imtihan etmektedir. Ve O, zalim kullarını da mazeretsiz bırakmak, zaman tanımak ve nihayet-sarsılmaz tuzaklar hazırlamak için derece derece yaklaştırmaktadır helâka..

Ebu Bekr *(radıyallahu anh)* Müşrikler, yamalı ayakkabılarıyla mübarek yüzüne vurup ağzı ve çehresini tanınmayacak şekilde kana bularlarken, yani Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den sonra dünyanın en büyük insanına böylesine çirkin ve alçakça saldırırlarken O, bu işkence boyunca:

"Ya Rabbi! Sen ne kadar halimsin. Ya Rabbi! Sen ne kadar halimsin" diyordu.

Çünkü o, bu eziyetlerin ötesinde Rabbinin halimliğinin bulunduğuna yürekten inanıyordu. Rabbinin, tüm düşmanlarını bir anda çökertip helak edebileceğini kesinlikle biliyordu. Rabbinin, dostlarını terketmediğinden kesinlikle emindi.

Müşriklerin, Kâbe etrafında toplandığı bir sırada sesini yükselte yükselte Kur'an okumaya başlayan Abdullah bin Mesud *(radıyallahu anh)*'a yaptığı eziyetler.. Dayaktan bitkinleşip belini doğrultamaz hale gelen Abdullah, tüm bu alçakça eziyetlerden sonra diyordu ki:

"Allah'a yemin ederim ki, o anda kendilerinden daha önemsiz kimse bilmiyordum."

Çünkü bu kimselerin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya düşmanlık yaptığını biliyordu. Allah'a düşmanlık yapanın ise eninde sonunda yenileceğine ve Allah katında zaten mağlup olduğuna kesinlikle inanıyordu, öyleyse bu kimseler, Allah'ın dostları nazarında da önemsiz olmalıydılar.

Bir de Abdullah bin Maz'ûn *(radıyallahu anh)*... Müşrik Utbe bin Rebia'nın himayesinden çıkmıştı. Çünkü din kardeşleri Allah yolunda eziyetler çekip dururken bir müşrikin himayesinde eziyetten kurtulmuş olmaya tahammül edemezdi. Utbe'nin himayesinden çıkar çıkmaz müşrikler başında toplanmışlardı. Bir gözünü köreltinceye kadar ona vurdular. O sırada Utbe onu tekrar himayesine davet ediyordu. Ama Abdullah bu haline bakmadan:

"Hayır; çünkü ben senden daha üstün olanın himayesindeyim" diyordu. Utbe bu defa kendisine:

"Yeğenim, eğer himayemde olsaydın gözün bu halde olmazdı" deyince Abdullah:

"Hayır, (girmem) vallahi Allah yolunda diğer gözüme de aynı şey yakışırdı," diye cevap veriyordu. Çünkü Abdullah, Rabbinin himayesinin, kulların himayesinden daha onurluca olduğunu biliyordu. Rabbinin kendisini bırakmadığına da kesinlikle inanıyordu. Rabbi, kendi yolunda böylesine bir eziyete girmesini tak-

dir etmişti yal öyleyse o da bu harika cevabı verecekti. Bununla tırmanacaktı aydınlık ufuklara..

"Hayır, vallahi! Allah yolunda diğer gözüme de aynı şey yakışırdı."

İşte Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in gözetiminde Kur'an-ı Kerim'le eğitilen bu parlak nesilden böyle örnekler çıkıyordu. Çünkü onlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın:

"De ki: Çağırın ortaklarınızı ve sonra bana hiç bir mühlet vermeden kurun tuzaklarınızı... Benim velim, hiç şüphesiz kitabı indiren Allah'tır ve salihlere velayet eden de O'dur" buyruğunun gölgesinde yetişiyorlardı.

Peki bundan sonra ne oldu? Yani müşriklerin bu çeşitli eziyetlerine dayanmaktan ve kitabı indirip salihlere velayet eden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanmaktan sonra ne oldu? Hiç kuşkusuz tarihin bildiği... Allah'ın velileri galibiyete, üstünlük ve hükümranlığa kavuştu. Salihlerin öldürdüğü tağutlara da alçalmak, yenilmek ve mahvolmak düştü. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gönüllerini İslâm'a açtığı diğer adamlara gelince; onlar da bu salih öncülere tâbi oldular. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya sonsuz güven duyup işkenceleri metanetle ve sarsıntı geçirmeden göğüsleyen salihlere... Allah yolunda sarsılmaz bir azimle direnenlere... Nerede ve ne zaman olursa olsun dava adamı, ancak böyle bir azim, böyle bir güven ve böyle bir inançla bir yere varabilir:

> *"Benim velim, hiç şüphesiz kitabı indiren Allah'tır ve salihlere velayet eden de Odur."*

Bâtıl, ne kadar gaddarlaşırsa gaddarlaşsın, davetçileri nasil tehdit ederse etsin, huzur veren hak kelimeye nasıl saldırırsa saldırsın, oluşturduğu düşünce ve ifade korkusu ne olursa olsun dava adamlarına düşen, sadece yollarına devam etmek ve boyunlarındaki görevi yılmadan taşımaktır.

7 - Allah'ın Kaderine Teslimiyet

Ölüm, hiç kuşkusuz korkulu ve sıkıcı bir gerçektir. Her canlıyı tehdit eden ve kaçınılması mümkün olmayan bir gerçek... Hiç kimsenin çevresinde bulunanları kurtaramayacağı bir gerçek... Çünkü her an gözler önünde cereyan eden bir olaydır. Küçük-büyük, zengin-fakir ve güçlü-zayıf herkesin başına gelen bir olay... Herkesin konumu aynıdır bu olayda... Kaçışı, hilesi, savması ve ertelenmesi olmayan, hiç bir güç ve şefaatla önlenmeyen bir olaydır bu:

> *"Onların eceli gelince ne bir saat gecikirler, ne de bir saat öne alınırlar." (7 A'raf/34)*

Görülüyor ki ölüm, yüce bir cihetten gelmektedir. İnsanı çaresiz bırakan bir yerden, öyleyse ölümden kaçış yok. Bu yüce makamın iradesinden kurtuluş yok... Her canlının sonunda kendisine yakalandığı ölüm olayıdır bu... Durmadan, teklemeden, hiç bir feryada, arzu ve korkuya cevap vermeden gelmektedir

ölüm. Despotları, sıradan insanları kaptığı gibi kolaylıkla yakalayan, müstekbirleri de aynen mustazafları aldığı gibi alan ölüm... İlahî hayat sistemi, ölüm ve hayatla, bunların zahiri sebepleri ve gizli hakikatiyle ilgili düşünceyi rayına oturtarak işi müdebbir kudrete havale etmektedir. Hem ölüm, hem de hayat halinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kudretine bağlanmayı, görev ve sorumlulukları bocalamadan ve irkilmeden yüklenmeyi emretmektedir. Ne takdir olunmuşsa, muhakkak ki o olur. Sonra ölüm de, hayat da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın elindedir, öyleyse ölümden kaçınmak gereksizdir!

"(Sayıları) binlere varan kimselerin ölüm korkusuyla ülkelerinden çıktıklarını, Allah'ın kendilerine "ölünüz" dedikten sonra onları tekrar dirilttiğini bilir miydin?" (2 Bakara/243)

Öyleyse ölümden kaçmaya imkan yoktur. Korku ve endişe, hayatı uzatmaz, eceli geciktirmez, Allah'ın kazasını geri çevirmez. Hayatı bağışlayan Allah, alan da Allah... Yani ölüm, kaçışı olmayan bir zorunluluktur, işte Kur'anî buyruk, insanların unutageldiği bu gerçeği akıllara yerleştirmek için dikkat çekmektedir. Ölüm, mutlaka yakalayacaktır kendilerini. Nerede olurlarsa olsunlar, hayatları sona erecektir:

"De ki: Kendisinden kaçtığınız ölüm, kesinlikle sizi yakalayacaktır. Bundan sonra da siz görünmeyen ve görünen her şeyin alimine dönderilecek o da size işlediğiniz her şeyi bildirecektir." (62 Cum'a/8)

Öyleyse bu gerçeğin insanın nefsinde yerleşmesi şarttır. Yani yeryüzündeki bu hayatın belli bir süresi vardır ve bir gün bu kaçınılmaz son, muhakkak ki gelecektir. Salihler de ölür, zalimler de ölür. Mücahidler de ölür, evlerinde oturanlar da... Akide bayrağını yüceltenler de ölür, kullara boyun eğenler de... Zilleti reddeden yiğitler de ölür, ne pahasına olursa olsun yaşamak isteyenler de... Büyük çaba ve hedeflerin sahipleri de ölür, sadece ucuz metalar için yaşayan sıradan insanlar da... Kısaca herkes ölür:

"Her nefis ölümü tadacaktır." (3 Al-i İmran/185)

Her nefis bunu yudumlayıp tadacak ve bu hayattan ayrılacaktır. Sunulan bu bardaktan tatmayacak hiç kimse yoktur. Aralarında hiç bir fark olmadan tadacaklardır. Fark varsa, başka bir şeydedir. Başka bir kıymettedir. Varılacak son durak açısından fark vardır:

"Kıyamet günü mükafatlarınız, kesinlikle size ödenecektir. O gün kim ateşten uzaklaştırılıp cennete konulursa o, muhakkak ki kurtulmuştur." (3 Al-i İmran/185)

Ölüm, zamanı gelince, mutlaka vuku bulacaktır. Bunun savaş veya barışla, kişinin sığındığı mekanın sağlamlığı veya çürüklüğüyle hiç bir ilgisi yoktur.

"Ölüm, nerede olursanız olun, sağlam yapılı burçlar içinde bile olsanız sizi yakalayacaktır." (4 Nisa/78)

Öyleyse Allah yolundaki savaş görevinden kaçmak, ölümü geciktirmeyecektir. Aynı şekilde bu savaşın yükümlülüğü altına girip er meydanına çıkmak da ölümü öne almayacaktır. Şu halde savaş olsun veya olmasın insanlardan korkmanın bir anlamı yoktur. Ancak bu, insanın tedbiri elden bırakması demek değildir. Olanca yetenek ve savunma güdülerini harekete geçirmemesi dikkatsiz ve ihtiyatsız olması demek değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* buyuruyor ki:

"Dikkati (tetkik durmayı) elden bırakmayın" (4 Nisa/102)

Çünkü bu başka, ölüm ve eceli bu gibi hususlara bağlamak daha başka bir şeydir. Tedbir alıp hazırlığı tamamlamak, itaat edilmesi gereken bir emirdir. Bunun gizli veya açık hikmetleri ötesinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tedbiri vardır. Her tür hazırlık ve tedbirin alınmasına rağmen ölüm ve yazılmış ecel arasındaki ilişki hakkında sağlam bir düşünceye sahip olmak ise daha başka bir şeydir, İslâm budur işte... İslâm'ın eğitim metodu budur işte... Olay ve sonuçlara hükmeden, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kaderidir. Olayın belirli bir yönde gelişip kaçınılmaz sona varması, tamamen bu kaderin bir gereğidir, ölüm veya öldürülmek, zamanı gelince gerçekleşmesi kaçınılmaz olan bir kaderdir. Ne bir an öne alınır, ne de bir an geriye..

"De ki: Ölümden veya öldürülmekten kaçmak, size hiç bir fayda sağlamayacaktır." (33 Ahzâb/16)

Yani kaçınılmaz kaderden kaçmanın hiç bir faydası yoktur. Bundan kaçma çabasında olanlar, hiç kuşkusuz yaklaşan zamanları geldiğinde ölüme yakalanacaklardır. Çünkü dünyadaki zaman ne olursa olsun yakındır ve tüm dünya metaı da azdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan koruyabilecek, iradesinin önüne geçebilecek hiç bir kimse yoktur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın murad ettiği ne bir iyilik, ne de bir kötülüğü önleyebilecek yoktur. Çünkü insanları Allah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'nın kaderinden önleyip savunabilecek hiç bir dost ve yardımcı yoktur, öyleyse yapılması gereken:

Teslimiyet, teslimiyet... İtaat, itaat... Ve Allah'a verilen ahde vefa... Hem darlıkta hem de bollukta vefa... Her şeyi O'na havale etmek... Ve sadece O'na güvenmek... Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, dilediğini yapandır.

İnsanlık ölüme, akide ise ebediyyete doğru gitmektedir. Davanın kendisi, davetçiden hem daha büyük hem de daha devamlıdır. Davetçiler gelip gider, ama dava nesiller boyu devam eder. Davanın izleyicileri, davanın asıl kaynağına hep bağlanmış olarak kalır.

Öyleyse her davetçinin görevi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın belirlediği eceli gelip Rabbine kavuşuncaya kadar cihadını sürdürmektir.

"Hiç bir nefis yoktur ki, Allah'ın izniyle ölümü tatmasın. Bu, Allah'ın yazdığı geçici bir (süredir)" (3 Al-i İmran/145)

Demek ki her canlının yazılmış bir süresi vardır ve ancak o zamana kadar yaşayabilir. Bu süreyi doldurmayan kimsenin ölmesi mümkün değildir. Bu bakımdan korkuyla, endişe ve ihtirasla sürenin uzayamayacağı, yahut cesaret, metanet, yiğitlik ve vefakârlıkla da ömrün kısalamayacağı kesindir, öyleyse olmaz olsun korkaklık! Korkakların gözüne uyku girmesin! Çünkü yazılmış olan ecel ne bir gün kısalır, ne de bir gün uzar. İşte yol budur. Böylesine açık...

Ta ki nefisler, "nereye kadar umut bağlanır" gerçeğini anlasınlar. Ta ki boş emellerle uğraşmasınlar ve bu tür hesaplardan vazgeçsinler. Çünkü olması gereken görevdir. Bu görevi vefakârlıkla yerine getirmektir. İmanî sorumluluk ve gereklere bağlı kalmaktır. Cimrilik ve ihtirasların boyunduruğundan ancak bu yolla kurtulabilir. Korku ve ürkekliğin çerçevesi böylece kırılabilir. Yoldan ayrılmamanın; yolculuğun sorumluluk ve yükümlülüğünü, sabır, huzur ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tevekkülle taşımanın çaresi budur. Çünkü ecelleri elinde tutan bir tek Allah'tır:

"De ki: Eğer siz evinizde de olsaydınız, öldürülecek diye yazılanlarınız (ölüm) yerine kesinlikle gideceklerdi." (3 Al-i İmran/154)

Yazılmış bir ecel vardır. Ne öne, ne de geriye alınan bir ecel... Kişinin öleceği bir yer vardır. Oraya ister istemez gidip ölecektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, akide sahibiyle akide yoksunu kimselerin temel anlayış farkını ortaya koymaktadır. Tüm hayatın ve hayatta görülebilecek her tür darlık ve bolluk olaylarının bir kanuna göre seyrettiğini ortaya koymaktadır.

Akide sahibi, bu ilahi kanunu kavrayan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın iradesini bilen ve ilahî takdire güven duyan kimsedir. Çünkü o biliyor ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisine takdir ettiğinden başkası başına gelmeyecektir. Başına gelecek olanın şaşmayacağını ve şaşacak bir şeyin de asla başına gelmeyeceğini bilmektedir o. Bundan dolayı mü'min, sıkıntıları ürkeklik ve bolluğu da kibirlilikle karşılamaz. Şu veya bu sebeble kendini bırakıp gitmez; iş olup bittikten sonra "şundan korunmak veya şunu sağlamak için neden bunu yapmadım" diye ahlar çekmez, Tam aksine akide sahibi, başa gelecek her şeyi rıza, huzur ve teslimiyetle, tüm bunların Allah'ın kaderi ve hikmetine bağlı olduğuna inanarak karşılar. Bu takdirin, aynen, olduğu gibi vuku bulması kaçınılmazdır. O, tüm sebepleri fiilen yerine getirmiş olsa bile gerçek budur. Bu, amel teslimiyet, icabet ediş ve tevekkül arasındaki bir denge durumudur. Adımlar, ancak bu dengeyle düzelebilir. Vicdan ancak bu dengeyle rahatlayabilir.

Kalbi, bu dosdoğru ilahî akideden uzak olan kimseye gelince: O, hep dağınık ve huzursuzdur. "Eğer", "olsaydı", "keşke" ve "eyvah" la bocalayıp

durmaktadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, her zaman ve her yerdeki mü'minleri bu durumdan sakındırıp eğitmektedir. Bir savaşta yakınlarını kaybettiklerinde "ah vahlar" çeken kafirler gibi olmaktan sakındırmaktadır:

> *"Ey iman edenler! İnkar edip yeryüzünde bir sefere çıkınca (ölen) veya bir savaşa gidince (öldürülen) kardeşleri hakkında eğer yanımızda olsalardı ölmez ve öldürülmezlerdi diyen (münafıklar) gibi olmayınız." (3 Al-i İmran/156)*

Çünkü bu sözleri, ancak bozuk düşünceli, kainattaki olup bitenlerin ve tüm bu alanlardaki faal gücün hakikatini yanlış değerlendiren insanlar söyleyebilirler. Çünkü bu tip insanlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan kopuk oldukları için zahiri sebep ve sathî şartlardan başkasını göremezler. Hayatı bağışlayan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Bunu, biçtiği ve zamanını belirlediği ecel gelince geri alan da O'dur. İster insanlar evlerinden ve ailelerinin arasında otursunlar, isterse de akidenin gerektirdiği bir savaş meydanında olsunlar, gerçek budur.

> *"Dirilten ve öldüren Allah'tır." (3 Al-i İmran/156)*

Bundan dolayı ölüm ve hayat gerçeğiyle ilahi takdir gerçeğinin gönüllerde yer etmesi şarttır. Çünkü gönül huzuruna varmak buna bağlıdır. Başa gelen tüm belâların bu kaderle geldiğine inanmanın yolu budur. Bu kaderin ötesinde bir hikmetin ve belanın ötesinde de bir mükafatın bulunduğunu bilmenin yolu budur.

Kesin olan şu ki mücahid de ölür, oturan da... Yiğit adam da ölür korkak olan da... Ne bir ihtiras, ne bir tedbir bunu önleyemez. Korkaklık ve evde oturmak, bunu geciktiremez. Ortadaki somut gerçek budur... Zaten Kur'an-ı Kerim de bu inkâr edilmez gerçeği dile getirmektedir. Bunu dile getirerek kalblerinde nifak hastalığı bulunan kimselerin içyüzünü ortaya koymaktadır. Münafıklar ki müminlere şöyle diyordu:

> *"Eğer bize uysalardı öldürülmezlerdi (Ey Muhammed) de ki: Eğer iddianızda, doğruysanız ölümü kendinizden de önleyin." (3 Al-i İmran/168)*

Mü'minlerin gönlüne huzur veren bir buyruktur bu... Bu değişmez hakikatin vuku bulması kaçınılmazdır. Öyleyse Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tamamen teslim olup kendisine bağlanarak ve bunu yaşayışımızla göstererek teslim olmak zorundayız. Anlayıp aklederek, isteyip kastederek, ne yaptığını bilerek, mukadder olanı kabullenerek teslim olmak... Rıza, huzur ve hoşnutlukla... İlahi iradenin gerçekleşmesinde ilk görev ve ilk işaret geldiği zaman sarsılmadan... Bu arada kendi nefsine bir şey bırakmadan...

Bir de şunu bilmek: Rabbi, onu imtihandan geçirmekle azaplandırmak ve bela vermekle eziyete sokmak istemiyor. Çünkü Rabbi onun, itaat ve icabet ede-

rek, vefa gösterip görevini yaparak ve teslimiyet göstererek katına gelmesini istiyor. Rabbinin huzurunda haddini aşmadan ve itirazda bulunmadan... Müslüman, Rabbine teslim olmak zorundadır. Hem de mutlak bir teslimiyetle... Amel ve davranışlarında ihsan mefhumuna sadık kalarak... Yani tam anlamıyla bir teslimiyet, Allah'ın kaderine bağlanmak, Allah'ın emir, görev ve buyruklarını derhal uygulamak... İlahi rahmetten huzur ve güven duyarak, ilahi gözetim ve vicdani rızayla rahatlayarak uygulamak. Sükûnet ve rahatlık veren bir rızayla:

> *"Kim ihsanda bulunmuş halde yüzünü (kendisini) Allah'a teslim ederse, hiç şüphesiz o, sapasağlam bir kulpa bağlanmıştır." (31 Lokman/22)*

- Kopmaz, gevşemez ve darlık veya bollukta kendisine bağlanan hiç kimseye ihanet etmez bir kulp... Kasırga ve fırtınaların içinde karanlık bir gece ve engebeli bir yolda kendisine bağlananlara yol kaybettirmeyen bir kulp... İnanmış ve Rabbine teslim olmuş bir kalbin sebat ve huzur veren inanç dolu bağlantısıdır bu sağlam kulp... İlahi takdirin getireceği her şeyi, hoşluk, güven ve kabulle karşılamayı sağlayan bir huzur kulpudur bu...

Şuradan buradan gelecek olaylara karşı nefse sükûnet, rahatlık ve metanet veren bir huzurdur... Bu yolculuk, uzun, zorlu ve tehlikelerle doludur. Bu yoldaki zenginlik ve dünyevi meta tehlikesi, yoksulluk ve mutsuzluk tehlikesinden daha az ve daha küçük değildir. Sarsılmaz kulp, Allah'a teslimiyettir. İhsan ve teslimiyet:

> *"İşlerin akıbeti, sadece Allah'a aittir." (31 Lokman/22)*

Dönüş ve varış O'nadır. Öyleyse en iyisi, insanların daha işin başındayken teslim olmasıdır. Teslim olduktan sonra güven, huzur ve basiretle yola koyulmasıdır. Çünkü şaşkın kimseler, saflara za'af ve bitkinlik salmaktan başka bir işe yaramazlar. Hain kimseler, tehlikelidirler. Çünkü işin sadece dış görünüşüne bakan bu kimseler, başa gelen belayı -ne olursa olsun- kötülük olarak görürler. Sadık müslüman ise olanca gücüyle çalışır, ileriye atılır ve korku nedir bilmez. Çünkü o, başa gelecek hayır ve şerrin tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın iradesine bağlı bulunduğuna ve yardımcısının da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğuna inanmıştır.

> *"De ki: Bize, Allah'ın yazdığından başka hiç bir şey isabet etmeyecektir." (9 Tevbe/51)*

8 - Yoldaki Denge

Bu akidenin ilk İslâm cemaati tarafından yürekten benimsenen vazgeçilmez bir dayanağı vardır. Gerçekten de gönüllerine yerleşen, duygularına keyfiyet ve nefislerine kanaat veren hayatî bir dayanaktı bu...

> *"Allah ve Resulü bir konuda hüküm verdikten sonra ne mü'min bir erkeğin, ne de mü'min bir kadının kendi işlerinde başka bir şeyi tercih etmesi mümkün değildir. Kim Allah ve Resulüne isyan ederse o, kesinlikle apaçık bir şekilde sapmıştır." (33 Ahzab/36)*

Bu hayati dayanağın anlamı -özetle- şudur: Mü'minlerin nefisleri konusunda hiç bir yetkileri yoktur. İşleri konusunda bir tercih hakları da yoktur. Çünkü hem kendileri, hem de tüm varlıkları Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aittir. Kendilerini dilediği yöne yönelten O'dur. O, mü'minler için dilediğini seçer.

Sonra mü'minler, evrensel kanun doğrultusunda seyreden varlık aleminin bir parçasından başka nedir ki? Bu varlık aleminin yaratıcısı ve müdebbiridir her şeye hareket veren. İnsanları da evrensel varlıkla beraber yönlendiren, varlığın büyük senaryosunda rolleri dağıtan O'dur. Varlığın büyük sahnesinde herkesin hareketini belirleyen de O'dur. Bu alandaki rollerini, bizzat seçme hakları bile yoktur. Çünkü onların hiç biri senaryoyu tam olarak bilmiyor. Hatta insanların hoşa gidebilecek hareketleri seçme hakları bile yoktur. Çünkü onların hoşuna gidecek hareket, kendilerine ayrılmış rolle bağdaşmayabilir. Ayrıca senaryo ve sahnenin sahipleri de kendileri değildir. Onlar sadece takdir edileni yapmakla görevli olanlardır.

Yani netice itibarıyla ne leh, ne de aleyhlerindeki bir durum söz konusudur. Bunu bilen mü'minler bu durumlarıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya teslim olmuşlardır. Şahıslarına bir şey bırakmayan bir teslimiyettir bu... Kişilikleriyle evrensel fıtrat arasında ve hareketleriyle evrensel rolleri arasında uyum sağlanması, bu teslimiyetin bir sonucudur. Çünkü böylece onlar, kendilerine ayrılan yörüngede seyretmiş oluyorlar. Aynen diğer gezegen ve yıldızların kendi yörüngelerindeki seyirleri gibi... Yörüngeden ayrılmaya çalışmak yok... Evrensel varlıkla uyumu bozmamak için hızlanmak veya yavaşlamak da yok...

Öyle ki nefisler, İlahi kaderin getireceği her şeye razı olmuştur. Çünkü onlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanmış bilinçaltı yetenekleriyle anlamışlardır ki; her şeyi, herkesi, her olayı ve her durumu yönetip yönlendiren, Allah'ın kaderidir. Kendilerini, kavrayıcı, rahatlatıcı, güven ve huzur verici bir bilgiyle İlahî kaderi karşılamaya hazırlamış kimselerdir bunlar. Eğitile eğitile başa gelen İlahî kaderi garipsemez ve bundan endişe duyup acılara gömülmez bir hale gelmiştir bu kimseler... Ayrı bir tavsiye ve sabır gerektiren söz konusu endişe, ve acıları aşmıştır bu kimseler.

Çünkü onlar, Allah'ın kaderini, duygu ve ruhuna yabancı olmayan bir işi bekleyip gözetleyen arif kimseler edasıyla karşılamaya hazırlanmışlardır. Gafil avlanmadan, irkilmeden ve garipsemeden... Bundan dolayı kendilerinin bitirmek istediği bir konuda hükmetmek için yörüngenin devrini hızlandırmaya çalışmazlar. Hemen giderilmesini istedikleri bir ihtiyaçları var diye olayları

yavaşlatmayı düşünmezler. Çünkü söz konusu olan davalarının zafer ve hükümranlığı bile olsa bu yollara başvurmazlar. Onlar sadece yollarında yürürler. İlahi kaderin getirdiği sonuç ne olursa olsun yollarında yürürler.

Rıza göstermiş ve rahatlamış olarak... Canlarını feda ederek... Mal ve emeklerini ortaya koyarak... Daralmadan ve acele etmeden... Minnet edip gururlanmadan... Ahlar çekip üzüntüye kapılmadan... Yani adımlarını yönlendirip hareketlerini yöneten ilahi kudrete mutlak bir teslimiyetle... Kendilerini yöneten kudrete tam bir güven duyarak... Emniyet, huzur ve inançla... Bunun yanında, kolaylık ve sadelikle yola devam ederek...

Ve tüm bunların yanında güç yetirildiği kadar çalışmak, elde mevcut tüm serveti harcamak, zaman ve emek kaybına izin vermemek, başvurulmadık çare ve vesile bırakmamak... Ama güç yetirilmez işleri yüklenmemek, insanlıklarından ve insani özelliklerinden soyutlanmaya çalışmamak, yani insani yapıyı güç ve za'af noktalarıyla korumak... Ayrıca yürekten benimsenmeyen samimiyetsiz duygu ve yetenekleri ortaya atmamak, yapılmayan bir şeyle övünmekten hoşlanmamak ve yapılandan fazlasını konuşmamak... İşte denge budur... Hem Allah'ın kaderine mutlak bir teslimiyet, hem de olanca gücü ortaya koyarak çalışıp çabalamak...

Hem Allah'ın kaderine teslimiyet, hem de gönül huzuruyla karşı koymak (bâtıla)... Yani teslimiyet ve çabayı dengelemek...

İşte ilk İslam cemaatinin hayat ve karakterine damgasını vuran işaret, bu dengeydi. Dağların yüklenemediği büyük akide emanetini taşımaya onları ehil kılan işaret buydu. Bu temel ve vazgeçilmez nitelikteki hayati dayanağın ruhun derinliklerine yerleşmiş olmasıydı ilk İslâm cemaatini başarıya götüren... Bu cemaatin kendi hayatında ve o zamanki insan toplumunun hayatında böylesine harikalar gerçekleştirmesini sağlayan dayanak buydu. Adım ve hareketlerinin evrensel varlıkla uyumunu sağlayan dayanak buydu. Zamanın akışına ayak uydurmasını sağlayan dayanak buydu. Evrensel yasalarla çatışmadan ve çelişmeden... Yani bu çelişme ve çatışma sonucu yavaşlama ve gecikmelere meydan vermeden..

Zaten bunca emeği mübarek kılan da buydu. Çünkü bu, çok kısa denilebilecek bir zamanda verimli, bol ve tatlı meyveler veren bir çalışmaydı. Bu insanlar, nefislerini öylesine değiştirmişlerdi ki, kendi hareketleriyle evrensel hareket arasında hiç bir tezat kalmamıştı. Kainatın tümünü yönlendiren Allah'ın kaderine uygun bir uyum içinde yaşıyorlardı. Eğer bir kalb tam anlamıyla ilahî hidayeti benimsememişse, emeklerin tam olarak meyve vermesine imkân yoktur. Kişinin hareketiyle kainatın devri arasında uyum sağlanıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın evrensel kaderi gönül huzuruyla benimsenmemişse meyve beklemeye imkan yoktur. Çünkü varlık aleminde İlahi takdirin doğrultusunu izlemeyen hiç

bir şey yoktur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın aşağıdaki buyruğuyla belirlediği de budur:

> *"Allah ve Resulü bir konuda hüküm verdikten sonra ne mü'min bir erkeğin, ne de mü'min bir kadının kendi işlerinde başka bir şey tercih etmesi mümkün değildir."*

İslam metodunun vazgeçilmez nitelikteki temel prensibi budur.

9 - İmanın Hakikati

İmanın bir hakikati vardır ki, insanın bunu içinde hissetmesi zorunludur. Çünkü iman, ne boş bir iddia, ne lafta kalan kelimeler ve ne de bir temenni işidir. İmanın eylem ve pratiğe yansıması şarttır. Varlığının ispatı ve hakikatinin ifadesi böylece tecelli etmelidir. Yahut Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in buyurduğu gibi:

"İman ne temenni ve ne de süslemeyle (elde edilebilir.) Çünkü iman, kalbte yerleşip amelle doğrulanan (bir hakikattir.)"[28]

Şu halde iman hakikatine, gereken ciddiyetle bakma zorunluluğu vardır. Bu hakikat, pratik alanda tersine görünen bir ifade biçimine, bir sözcük haline getirilip bulandırılamaz.

> *"De ki: (salih) amel işleyiniz. Allah, Resulü ve mü'minler bu amelinizi mutlaka göreceklerdir." (9 Tevbe/105)*

İslâm dini, akide ve akideyi doğrulayan bir amel metodudur. Sadakatin ölçüsü, Allah, Resulü ve mü'minlerin göreceği ameldir. Pratik bir hayat nizamı olan İslam'da, pratik bir harekete dönüşmeyen niyet ve duygular yetmez. İmanın varlığını gösterebilecek iyi bir niyetin, elbette ki yeri vardır, ama bu iyi niyetin kendisi hüküm ve sevaba bizzat dayanak olamaz. Çünkü amelin kıymetini ortaya koyan şey, amele eşlik eden niyettir. Zaten hadis-i şerifin anlamı da budur.

"Ameller, ancak niyet ile (muteberdir.)"[29]

Yani mücerred bir niyet yetmez, bunun yanında amel de olmalıdır. Bu akidenin tabiatı, imanın kalbin içinde gömülü, durgun ve pasif bir hakikattan ibaret kalmamasıdır. Çünkü O, diri, aktif ve hareketli bir hakikattir. Kalbe sığmayacak kadar dinamiktir. Harekete geçmedikçe tam olarak gerçekleşmiş olamaz. Yani bu hakikatin kendisini eylem, aktivite ve davranış planında isbatlaması ve tabiatını günlük hayattaki apaçık eserleriyle ifade etmesi şarttır. İç alemde bulunanı dışa yansıtacak bir ifade ve isbatla... İman, Allah ve Resulünü kalben tasdik etmektir. Hiç bir tereddüt ve şüpheye yer vermeyen bir

---

[28] Deylemî , el - Firdevs Müsnedi Enes'ten rivayetle. Bkz. Menavî, Feyd'ûl - Kadir 5/356.

[29] Buhari, 1/3; Müslim, Ebu Davud, Neseî, İbn-i Mace.

tasdik... Sarsılmaz, zorlanmaz, akla kötü şeyler getirmez, gönül ve şuuru bunaltmaz kesin, sabit ve güven dolu bir tasdik...

"Müminler ancak Allah ve Resulü'ne iman edip hiç bir şüpheye kapılmayan, mal ve canlarıyla Allah yolunda cihad eden kimselerdir, işte sadık olanlar bu kimselerdir." (49 Hucûrat/15)

Allah yolunda hem mal, hem de canla cihada çıkmayı gerektiren bir imandır bu... Bir kalb eğer bunun tadına varmışsa, eğer bu imana bağlanmış ve bu imanda sebat etmişse, taşımak zorundadır. Bu hakikati dışarda, hayatın içinde, yani insanların dünyasında göstermek zorundadır. Çünkü bu inanca sahip bir mü'minin hedefi, iki yönü bütünleştirmektir. Bilinçaltında yaşattığı imani hakikatle çevresini saran hayatın iş ve pratiğini birleştirmektir.

Bir mü'min, içinde yaşadığı hayat şartlarının, gönülden benimsenen iman hakikatinden kopuk olmasına asla dayanamaz. Dayanamaz, çünkü bu kopukluk ve ayrılık üzüntülere boğar mü'mini... Her an rahatsız eder kendisini... İşte mü'minin cihada çıkmasının nedeni budur. Allah yolunda mal ve canını ortaya koyarak savaşmasının nedeni budur. Mü'minin özgün bir çıkışıdır bu cihad hareketi... Kalbinde yaşattığı aydınlık manzaranın, hayatın içinde ve insanların dünyasında dipdiri şeklini görmek istiyor mümin... Mü'min insanın, çevresini saran cahili hayatla çelişkisi, imanın bir gereğidir.

Bu çelişki ve husumetin kaynağı, mü'min insanın çifte bir hayat standardına dayanamamasıdır. İmanî düşüncesiyle bu bozuk pratik hayatı bağdaştıramamasıdır. Sapık, noksan ve şaibeli bir hayat pratiğini koruyayım diye mükemmel ve dosdoğru imani düşüncesinden hiç bir ödün vermeyişidir. Öyleyse mü'minin etrafındaki cahiliyeyle savaşı, kaçınılmaz bir şeydir. Bu savaş, cahiliyenin imanî düşünce ve imanlı bir hayata boyun eğmesine kadar devam etmek zorundadır.

"İşte sadık olanlar, bu kimselerdir."

"Mü'miniz" dediklerinde itikaden sadık olan kimselerdir bunlar... Eğer bu duygu kalbe yerleşmemişse, eğer bunun etkileri hayatın içinde gerçekleşmemişse iman da gerçekleşmemiş; akide sadakati, ispatlanmamış ve iddialar sözde kalmış demektir, İslâm akidesinin tabiatı, imanın kalb içinde saklanmış durağan ve işlevsiz bir hakikatten ibaret kalmamasını gerektirmektedir. İnanmış bir kimse, insanı sarsan, titreten hayati sıkıntılar ve belalarla karşılaşabilir, ama sarsılıp bunalmaz. Güvenini kaybetmez, kuşkulara kapılmaz ve hep dosdoğru, Rabbine bağlanmış halde kalır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, yolun zorlukları ve yolculuğun tehlikeleri konusunda mü'minleri sık sık uyarmasının nedeni budur. Çünkü mü'minlerin azimle, sevaplarını Rablerinden bekleyerek, istikametten ayrılmadan ve hiç bir kuşkuya kapılmadan yollarına devam etmeleri

lazımdır. Kasırgalı ve fırtınalı ortamların karanlık ufuklarında bile olsa böylece yürümek zorundadırlar.

İman, dinamik bir güç ve tükenmez bir enerji kaynağıdır. Kalbe bir yerleşti mi yerine sığmaz olur, taşmak ister. Dışarıya taşmak, amel sahasına girmek, varlığını pratiğe geçirmek ve içteki durumuyla dışardaki durumu arasında uyum sağlamak için rahatsız eder mü'mini. Sonra insan organizmasındaki tüm hareket noktalarını etkileyip yolculuğa yönelten güçtür bu imanî hakikat... Akidenin nefisteki sırrı da budur zaten. Kişinin akideyle güçlenmesi sırrı... Akidenin yeryüzünde bunca harikalar gerçekleştirmesinin sırrı... Hergün gerçekleştirmeye devam ettiği harikaların sırrı... Hayatın çehresini bir günde bile değiştirebilen, ferd ve cemaatleri fedakarlıklar yapmaya iten harikalar... İnsanların büyük ebedî hayat uğrunda fani ve sınırlı bir ömrü feda etmesini sağlayan harikalar... Yetersiz ve zayıf bireylerin güçlü iktidarlara, ekonomik güçlere, ateş ve demire karşı durmasını sağlayan harikalar... Mü'min bir ferdin ruhundaki büyük kaynağın karşısında tüm bu güçlerin yenilgisini sağlayan harikalar... Evet tüm bu güçleri yenen bu fani ve sınırlı ferttir. Ama bu ferdi destekleyen büyük ve korkunç bir güç vardır. Ruhî desteğini aldığı güçtür bu... Zayıflamayan, yorulmayan ve tükenmeyen gürül gürül fışkıran bir kaynaktır bu...

10 - İman Yolunun Bazı Kahramanları

İmana tamamen gönlünü açan bir kimse hakkı açıkça haykırır bâtılın yüzüne... Güç, metanet ve istikamet üzere haykırır hakkı... Eğri büğrülükten, geveleme, karmaşa ve kapalılıktan uzak bir şekilde haykırır hakkı... Karşısındaki bâtıl ne kadar böbürlenirse böbürlensin imani tavır budur:

"Biz, hiç şüphesiz Rabbimize iman etmişizdir." (20 Tâha/73)

Bundan sonra sıra, tağutun korkunç ve barbarca tehdidinde:

"Size ne ceza vereceğimi göreceksiniz. Kesinlikle el ve ayaklarınızı çaprazlama kesecek ve daha sonra hepinizi asacağım." (7 A'raf/123)

Yani sindirme, saptırma ve barbarlık... Tağutların, hakka karşı kullandıkları vazgeçilmez yöntemler... Delil ve ispatla çürütemedikleri hakka karşı tavırları budur. Bâtılın, apaçık hakka karşı aldığı tedbir budur. Ama eğer bir insan imanın hakikatini gerçekten benimsemişse tüm dünyevi güçlere galip gelmiş demektir. Tağutların şiddet ve tehdidini hiçe saymış, sahip olduğu imanla yücelerek dünyaya bağımlılıktan kurtulmuş, fani hayatı horlayıp ebedî hayatı seçmiş demektir. Öyle ki artık bu insan; "Bundan sonra neyi alacağım? Neyi

bırakacağım? Neyi kazanacak, neyi ödeyeceğim? Kârım ne, zararım ne? Yolda ne gibi zorluklarla karşılaşacağım? Hangi dikenler, hangi fedakarlık beni bekliyor?" gibi sorular sormayı gerekli görmez. Çünkü önünde, apaçık ve berrak bir ufuk vardır. Artık o yolda karşılaşabileceği hiç bir zorluğu umursamaz:

> *"(Mü'minler tağuta) dedi ki: Biz (nasıl olsa) Rabbimize döneceğiz. Rabbimizin bize gelen ayetlerine inanmış olmaktan başka bir nedenle bizi cezalandırmıyorsun. Ey Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır ve müslümanlar olarak canımızı al." (7 A'raf/120-122)*

Sarsıntı ve korku vermeyen, boyun eğdirmeyen, utanç vermeyen bir imandır bu... Sonuna kadar güven verip nefsi razı eden, Allah'a dönüş inancını güçlendiren ve İlahî huzurda bulunuşu va'deden bir imandır bu... Taguta karşı verdiği savaşın tabiatını anlayıp bunun tamamen bir akide kavgası olduğunu kavrayan kimse, yaranmaya çalışmaz, yumuşama göstermez. Düşmandan af ve hoşgörü beklemez. Yani düşmanın, üzerinde bulunduğu akideyi bırakmasından başka bir şey kabul etmez. Çünkü aralarındaki savaşın asıl nedeni akidedir. Tagut da dava adamını akidesi için sindirmiyor mu?

> *"Rabbimizin bize gelen ayetlerine inanmış olmaktan başka bir nedenle bizi cezalandırmıyorsun."*

Savaşta nereye ve kime yöneldiğini bilen bir kimsenin, hasmından sağlık ve afiyet dilemesine imkân yoktur. Çünkü o, Rabbine yönelmiştir. Fitneye karşı dayanmak ve İslâm'a vefalı olabilmek için Rabbine yakarır sadece. Bu durumdaysa tağut, imanın karşısında, huzur ve sarsılmaz anlayışın karşısında aciz kalır. Emrinin atında sandığı bu yürekli insanların karşısında aciz kalır tağut... Boyunduruğa aldığını, dilediğince yönettiğini ve cesetlerine sahip olduğunu sandığı kimselere karşı aciz... Çünkü bu kimselerdir tağuta başkaldıranlar. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan emir almışlardır bu kimseler. Eğer gönüller, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya gitmeyi arzu etmişse tağutlar ne yapabilir ki? Eğer gönüller Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanmışsa zorbalar ne yapabilir ki? Eğer gönüller otoritenin asıl kaynağına yönelmişse krallar (iktidarlar) ne yapabilir ki?

İnsanlık tarihinin en net ve en belirgin konumudur bu... Hayatın akideye, acıların kararlılığa ve şeytanın insana yenildiği bir konumdur bu... Gerçek bir hürriyetin ilan edildiği tarihsel bir dönüm noktasıdır bu... Zaten hürriyet, kişinin sahip olduğu akideyle tağutluk ve zorbalığı yenmek değil mi? Fani ceset ve boyunduruktan başka hiç bir şeye sahip olmayan maddi güçlerden üstün gelmek değil midir? Çünkü tağutlar kalb ve ruhları asla boyunduruğa alamazlar. Şu halde maddi güçlerin boyunduruğa alamadığı kalblerde gerçek bir hürriyet doğmuş demektir.

Hak, eğer bir kalbe yaklaşıp dokunmuşsa onu köklü bir değişikliğe uğratır. Meydana getirdiği korkunç sarsıntı ruh ve gönüllerin ta derinliklerinde yerini bulur. Dalâlet tortularını temizleyecek arı, duru, diri, hakka boyun eğmiş ve imanla yeşermiş bir hale getirir. Hem de en kısa zamanda... Despot ve tağut Firavun'un mü'minlere söylediği:

"El ve ayaklarınızı çaprazlama kesecek ve daha sonra da hepinizi asacağım" gibi sözler, her tağutun söylediği ahmakça kelimelerdir. Tahtının veya şahsının tehlikede olduğunu sezer sezmez utanmadan ve hiç bir sakınca görmeden işlediği bir hamakattır bu... Olanca gaddarlık, şiddet ve barbarlığıyla yeltendiği bir hamakat..

Peki mü'min grubun cevabı ne olmuş? Gün ışığına çıkmış sözleri ne olmuş? Hiç kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı tanıyan bir kalbin cevabı neyse o... Rabbini tanıyan bir kalb neyi umursasın ki? Allah'a bağlanıp üstünlük duygusunu tatmış gönüller tağutlardan hiç çekinir mi? Ahireti uman bir kalbin, bu dünya işlerinden az veya çok bir şeyi önemsemesi mümkün mü?

> *"(Bunu yapman) hiç önemli değildir. Çünkü biz, Rabbimize dönüyoruz." (26 Şuara/50)*

Yani el ve ayaklarımızı kesmen, önemli değildir. Bizi asman, bize işkence etmen önemli değildir, ölmenin ve şehit olmanın hiç bir sakıncası yoktur. Sakıncası yoktur, çünkü biz, Rabbimize dönüyoruz. Artık dünyada ne olacaksa olsun.. Aman Allah'ım bu ne cevap! Bu ne mükemmel bir iman!Vicdanları aydınlatıp ruhları coşturan gönüllere huzur veren, çamurdan gelen sülaleyi yüceler yücesine yükselten, kalbleri azık, servet ve bolluğa boğan bu iman! Yani bu durumuyla yeryüzündeki her şeyi önemsiz, düşük ve ucuz sayan bu iman! Beşer tarihinin keskin bir dönüm noktasıdır bu... Çünkü burada maddenin iflası söz konusudur. Bu bir avuç insan ki; işin başında Firavun'dan başarı ödülünü istiyordu. İktidar çevresine yakın olmak istiyordu. İşte bu aynı gruptur, Firavun'dan üstün gelen...

Tehdid ve işkenceleri hiçe sayan... İşkence ve asılmayı sabırla karşılayan... Sevabını Allah'tan bekleyerek sabreden... Bu insanlar ki, maddî hayatları aynı hayat... Çevredeki maddî alem aynı alem... Bu alanda değişen bir şey yok... Olan şuydu sadece; Gizli dokunuş, bir yıldızı büyük yörüngeye yerleştiriyor ve başıboş bir atomu sabit bir merkeze bırakıyordu. Böylece fani insan, ezel ve ebed kudretine bağlanıyordu. Gizli dokunuşun göstergeye yaklaşmasıyla (manyetik alana girmesiyle) gönül, kapmaya başlıyordu bu kudretin verilerini...

Gönül, hidayetin sesini duyuyor ve basiret, aydınlığın şualarını yakalıyordu. Maddî alemde hiç bir değişikliğin beklenmediği bir anda gelen bu dokunuş, mevcut şartları hemen değiştiriyordu. Maddi çerçevenin üstüne çıkardığı insanı, hayallere bile sığmayacak bir ufka yükseltiyordu. Biraz önce Fi-

ravun'dan mükafat bekleyen ve O'na yaklaşmayı, herkesin erişmek istediği bir ganimet sayan bu kimselerdi hemen sonra değişen... Gönüllerine imanın dokunmasıyla bir anda değişip olanca güçleriyle Firavun'a karşı koyan... Firavun'un mülkünü, süsünü, makam ve iktidarını hiçe sayan...

"(Ey Firavn!) Seni bize gelen delillere ve bizi yaratan (Allah'a) kesinlikle tercih etmeyeceğiz." (20 Tâha/72)

Çünkü bize göre en üstün olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. En büyük ve en yüce olan O'dur. O'nun şanı yücedir.

"Artık ne hüküm verirsen ver." (20 Tâha/72)

"Yeryüzünde elinden ne gelirse ardına koyma. Çünkü sen, ancak bu dünya hayatına (idama) hükmedebilirsin." (20 Tâha/72)

Senin krallığın, bu hayatın ötesini geçemez. Bu hayat dışında üzerimizde hiç bir egemenliğin yoktur. Sonra bu dünya hayatı da öyle kısa ki! Öyle önemsiz ki! Senin bize yapabileceğin işkence, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanıp sonsuz bir hayat uman kimseleri asla korkutamaz.

"Biz, hiç şüphesiz Allah'a iman etmişizdir."

Adeta alay ediyor mü'minler, zalim tağutun tehdidiyle... Güç dolu iman kelimesini haykırarak, güven veren imanın zaferiyle, arı duru bir inanç uyarısıyla ve bu köklü inançlarına umut bağlayarak meydan okuyordu mü'minler...

Bu, hiç kuşkusuz insanlık tarihine beşer kalbinin hürriyet ilanı diye kaydedilecekti. Yeryüzü zincirlerini kıran, dünya iktidarlarını, kralların korkusunu ve krallara bağlanan umutları çökerten bir tabloydu. Çünkü hiç bir insan, imanın gölgesinde yaşamadan bunu haykıramazdı. Çünkü hak ve imanın zaferini simgeleyen bir tabloydu bu... Önce inanç ve düşünce planında daha sonra da günlük hayatın somut şartlarında gerçekleştirilen bir zaferin ilanıydı.

DOKUZUNCU BÖLÜM
CİHAD

1 - İnanç özgürlüğü

İnanç (düşünce) özgürlüğü, kişiye insan oluş özelliğini veren temel bir haktır. Bir insanı inanç özgürlüğünden koparan kimse, en başta onun insanlığını almış demektir. İnanç özgürlüğünün var olabilmesi için bu inanca, hiç bir fitne ve eziyete uğramadan davet edebilme özgürlüğü de bulunmalıdır. Aksi takdirde inanç özgürlüğü lafta kalmıştır. Günlük hayatta etkisi görülmeyen bir laf olarak kalmıştır. Bundan dolayı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*; bu görüşü benimseyip davetçiliğini yapan, kaybolmuş şaşkın insanlığa önderlik görevini yüklenen mü'minlere yol göstermektedir. Hem de tüm açıklığıyla:

> *"Hak, bâtıldan tamamen ayrılmışken dine (girmede) zorlama yoktur." (2 Bakara/256)*

Bu dinin getirdiği akidenin davası, zorlamaya, öfke ve icbara değil, açıklayıp anlatarak ikna etmeye dayanmaktadır. Çünkü bu din, insanın idrakına hitap etmektedir. Hem de olanca gücüyle...

İnsanın düşünen aklına, apaçık mantığına, etkilenebilen vicdanına hitap etmektedir. Aynı zamanda fıtratına, beşeri yapısı ve kavrayış gücüne tüm yönleriyle hitap etmektedir. Hiç zorlamadan... Hatta seyirciyi çoğu kez kabule zorlayan maddi hiç bir harika bile göstermeden... İnsanın düşünüp tartmasına fırsat bırakmayan akıl ve anlayış üstü zorlayıcı mucizelere bile başvurmadan...

Şimdi sormak gereki; İnsanın aklını maddi harikalarla zorlamak istemeyen bir dinin, kendisini kabul ettirmek için zora ve güç kullanımına başvurması mümkün mü? Görülüyor ki bu din, tehdit ve zorlayıcı baskıların etkisi altında kendisini benimsetmez. Bu konuda şiddet kullanmaz. Açıklama, aydınlatma ve ikna yoluna başvurur bu din... İşte İslâm, bu büyük ve muazzam ilkeyi böyle ilan ediyor. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insana bağışladığı üstünlük, irade saygınlığı düşünce ve duygu özgürlüğü bu ilkede tecelli etmektedir. Çünkü itikadî hi-

dayet veya dalalet konusundaki seçim hakkını insana bırakmıştır. Nefsinin hesabı ve amelinin sorumluluğunu kendisine yüklemiştir. Bu ise insanca özgürlüğün en belirgin özelliğidir. 20. yüzyılın zorba doktrin ve despot düzenlerinin insandan esirgediği özgürlüğün...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın "inancını kendin seç" diye onurlandırdığı insanın, dilediği bir hayat görüşü ve düzenini benimsemesine izin vermemektedir bu zorbalar... Devletin, çeşitli yayın organıyla, ayrıca kanun ve yönetmelikleriyle dikte ettiği görüşlerden başkasını yasaklamaktadır bu despotlar... Öyle ki bu durumda sadece iki yol kalmaktadır. Kişi, -kainatın yaratıcısını inkâr pahasına da olsa- ya devletin ideolojisini benimseyecek, ya da ölümle karşı karşıya gelecek demektir. Çeşitli yol ve yöntemlerle ölümle karşı karşıya... Görülüyor ki İslâm, kainat ve hayata ilişkin en ileri bir düşünce ve insanî toplum hayatının en sağlıklı düzenidir. *"Dine (girmede) zorlama yoktur"* diye haykıran ve herkesten önce kendi yandaşlarına "bu dine girmeye kimseyi zorlayamazsınız" diye bildiren İslâm'ın ilerilik ve doğruluğunda hiç bir kuşku yoktur.

Peki ama ideolojisini benimsetmek için devlet gücüne başvuran, muhaliflerine yaşama hakkını bile vermeyen despot ve güdük yeryüzü doktrin ve düzenlerine ne yapmak gerekir?

Cihad etmek...

Yani İslâm'ın koyduğu "dine girmede zorlama yoktur" büyük ilkesinin hemen yanına gene İslâm'ın öngördüğü cihad farizasını koymak gerekir. Bu arada İslâm'ın hangi konularda cihad ettiğini ve *"Fitne kalmayıp din tamamıyla Allah'ın oluncaya kadar (kafirlikle) savaşınız" (8 Enfal/39)* ayeti kerimesini de söz konusu ilkenin yanına koymak gerekir.

Garazkâr bazı İslâm düşmanları; "Kılıçlı cihad farizası; "dine girmede zorlama yoktur" ilkesiyle çelişiyor" iddiasıyla İslâm'a saldırmaktadırlar.

Diğer bazı düşmanlar, sözde, bu ithamı İslâm'dan savmaya çalışırken alçakça başka bir plan kurmaktadırlar. Müslümanın cihad ruhunu en iğrenç yöntemlerle söndürmeye ve bunun İslâm tarihindeki, İslâm'ın doğuş ve yayılışındaki yerini önemsiz göstermeye çalışmaktadırlar. Yumuşak, hileli ve saptırıcı yollarla müslümana yaklaşarak "bugün veya yarın kılıca başvurmaya artık gerek kalmamıştır" diye anlatmaktadırlar.

Şu veya bu; söz konusu tüm çabaların amacı, sözde İslâm'ı kötü ithamlardan kurtarmaktır. Aslında ithamları yapan da, sözde savunma yapan da aynı kimselerdir. Oryantalistler... İslâm'la savaşmada, İslam nizamını çarpıtmada ve müslümanların yürekten benimsediği değerleri öldürmede ortaklaşa çalışan oryantalistler... Bu ortak çalışmaların ana hedefi, sıcak savaşta hiç bir zaman baş edemedikleri ruhun dirilmesini önlemektir. Cihad ruhunun, baş edemedik-

leri ruhun dirilmesini önlemektir. Cihad ruhunu uyuşturup değişik yöntemlerle zincirleyerek ve onu gördükleri her yerde vahşi darbelerle bunaltarak huzurlu ve güvenli bir hayat yaşamak isteyenlerdir bu kimseler...

Emperyalizmin İslam yurduna açtığı savaşın cihad gerektiren bir akide kavgası değil, ham madde, ticari pazar, askeri üsler ve merkezler savaşı olduğunu, bundan dolayı da cihada hiç gerek kalmadığını müslüman beyinlere sokarak emin yaşamak isteyenlerdir bu kimseler... Gerçek şu ki İslâm, uzun tarihi boyunca hep kılıca başvurmuştur. Mücadele ve cihad yapmıştır. Ama kendisini kabul ettirmek için de hiç kimseyi zorlamamıştır. Varılması gereken bazı hedefler varki, bunların tümü de cihadı zorunlu kılmaktadır, öyleyse İslâm niçin cihad etmiştir?

Cihadın Birinci Hedefi

Müslümanlardan eziyetleri defetmek içindir.

Müslümanları, çektikleri fitne ve işkencelerden kurtarıp can, mal ve inançlarının emniyetini sağlamak için... Bundan dolayı da şu büyük ilkeyi getirmiştir.

"Fitne, öldürmekten beterdir." (2 Bakara/191)

Böylece İslâmi akideye saldırmayı, bu yüzden işkence yapmayı ve mü'minleri fitneye uğratmayı bizzat cana kıymaktan bile beter saymıştır. Yani bu büyük ilkeye göre akide, hayatın kendisinden bile değerlidir. Mal ve canını korumak için savaşmasına izin verilen mü'minin, inanç ve dinini korumak için savaşmasına izin verilmesi daha da doğal bir şeydir. İnançları yüzünden fitne ve eziyete uğrayan müslümanların, bu en aziz bildikleri varlıklarını korumaktan başka çareleri yoktur. Dünyanın pek çok yerinde inançları yüzünden fitne ve işkencelere uğrayan kimselerin kendilerini korumaları zorunludur.

Örneğin müslümanların Endülüs'te uğradıkları fitne; öylesine yüz kızartıcı ve vahşi yöntemler, öylesine toplu kıyımlar uyguladılar ki artık bugün İspanya'da ne bir müslüman ve ne de İslâm diye birşey kalmıştır. Örneğin Kudüs ve civarındaki haçlı hücumları... Bu saldırıların hazırlık ve hedefi, sadece akideye yönelikti. Ama o zaman sadece akide bayrağı altında savaşan müslümanlar bu bölgeyi, Endülüs'ün acıklı sonundan kurtarmışlardı.

Sonra günümüzde müslümanların tüm dünyada uğradığı fitneler... Komünist, budist, siyonist ve haçlı tüm ülkelerde karşılaştıkları eziyetler... Şu halde bu kimseler eğer gerçekten müslümanlar iseler, uğradıkları fitneyi defetmek için cihad farizasıyla bugün de yükümlüdürler.

Cihadın İkinci Hedefi:

İnanç özgürlüğü sağlandıktan sonra inanca davet özgürlüğünü gerçekleştirmektir.

Şurası kesin ki İslâm, hayat ve kainata ilişkin en mükemmel düşünceyi ve hayatın kalkınması için de en ileri düzeni getirmiştir. Tüm bunları, insanlığa doğruca göstermek, insanlığın kulak ve kalbine ulaştırmak için getirmiştir. Ta ki bundan sonra, yani tebliğ ve açıklamadan sonra dinde hiç bir zorlama olmadan dileyen iman etsin, dileyen de inkar etsin...

Ama bundan önce olması gereken, bu hayrın tüm insanlığa erişmesini önleyen engellerin yoldan kalmasıdır. Bu din nasıl ki Allah katından tüm insanlığa gelmiştir; öyleyse tüm insanlığa tebliğ edilmesi de gerekir. Bundan dolayı insanların, tebliği işitip ikna olduktan sonra eğer dilerlerse hidayet kervanına katılmalarını yasaklayan tüm engellerin ortadan kalkması şarttır. Bu engellerin en başında ise tağuti düzenler gelmektedir. İnsanlara hidayetin sesini dinlemeyi yasaklayan ve hidayete eren kimseleri de fitneye veren yeryüzünün tağutî düzenleri...

İşte İslam, bu tağuti düzenleri yıkıp onun yerine kişiye, inanca davet ve dava adamlığı özgürlüğünü temin eden adil bir düzen kurmaktadır. Madem ki bu hedef hâla mevcuttur, öyleyse müslümanların -eğer gerçekten müslüman iseler- bu hedefe varmak için cihad etmeleri zorunludur.

Cihadın Üçüncü Hedefi:

Yeryüzünde kendisine has nizamını kurup sürdürmek ve korumaktır. Çünkü insana, insan kardeşine karşı insanca bir özgürlük veren biricik nizamdır İslâm... Çünkü İslâm, bir tek ubudiyyetten başkasını kabul etmemektedir. Kulluğun, yüceler yücesi bir tek yüce Allah'a yapılmasını belirleyen İslâm, yeryüzünden hangi biçim ve türüyle olursa olsun kula kulluğu kaldırmaktadır. Halka kendi katından hükümler koyup insanların başına musallat olan hiç bir ferd, hiçbir sınıf veya ulus bırakmamaktadır İslâm nizamı...

Çünkü tüm insanların bir tek Rabbi vardır. Herkes için kanunlar koyan O'dur. Şu halde insanların itaat ve bağlılıklarıyla, iman ve ibadetleriyle yönelmeleri gereken de O'dur. Bu bakımdan İslâm nizamında, Allah'ın şeriatini uygulayandan başka hiç bir kimseye itaat yoktur. İlahi şeriatı, beşer hayatına uygulamakla görevlendirilen kimseden başkasına...

Sıradan bir kul olan hiç bir insan, kendisi için ilahlık makamının iddiasında bulunamaz. İşte İslâm'ın getirdiği Rabbani nizamın temel dayanağı budur.

Sonra İslâm, bu temele dayalı arı duru ahlakî düzeniyle bir insanın özgürlük hakkını garantilemekte, herkesin dokunulmaz değerlerini gözetmekte ve İslâm yurdunda yaşayan her vatandaşın hukukunu korumaktadır. İslâm'ı be-

nimsemeyenler de dahil herkesin ve inancı ne olursa olsun her insanın... Ayrıca İslâm, hiç kimseye zorla inancını da benimsetmez. Zorlama yok... Sadece tebliğ vardır. İşte İslâm, yeryüzünde böylesine yüce bir nizamı kurup yaşatır ve korur. Öyleyse cihad etmek hakkıdır İslâm'ın...

Kula kulluğa dayalı tağutî düzenleri çökertmek için cihad etmelidir. Sıradan kulların ilahlık iddiasında bulunduğu ve haksız yere ilahlık görevlerine başvurulduğu tağuti düzenleri ortadan kaldırmak için cihad... Çünkü yeryüzündeki bu azgın düzenlerin İslâm'a karşı direnmesi ve İslâm'a savaş açması kaçınılmazdır. İslâm'ın da bu düzenleri kökünden yıkması kaçınılmazdır. Çünkü yüce nizamını yeryüzünde kurmasının başka bir çaresi yoktur. İnsanları özgün inançlarıyla gölgesinde özgür yaşatmasının yolu budur. Bu özgürlüğe karşı İslam'ın insanlardan istediği şey, sosyal, ahlakî, ekonomik ve devletin varlığıyla ilgili yasalara uymaktır. Kalb inancına gelince, bunda hepsi özgürdür. Kişisel hallere (medeni hukuka) gelince bunda da herkes özgürdür ve bu alanda inançlarına uygun olarak davranma hakkına sahiptirler. Bununla da kalmayan İslâm, kendilerini ve inanç özgürlüklerini ayrıca korumakta, haklarını savunmakta ve dokunulmaz değerlerini garantilemektedir. Ama söz konusu nizamının çerçevesinde... Şu halde cihad hâla farzdır. Bu eşsiz nizamı kurmak için müslümanlara yüklenen bir farz...

> *"Fitne ortadan kalkıp din Allah'ın oluncaya kadar savaşın." (2 Bakara/193)*

Yani yeryüzünde kulların ilahlık iddiasını ve Allah'tan başkasına tapınmayı ortadan kaldırıncaya kadar...

Görülüyor ki İslâm, inancını insanlara zorla benimsetmek için kılıç kuşanmamıştır. Ve bazı düşmanlarının itham ettikleri şekilde kılıç zoruyla da yayılmamıştır. İslâm, her inanç sahibinin gölgesinde güvenle yaşayabileceği bir nizam kurmak için cihad etmiştir. Aynı inancı paylaşmasalar da emri altında yaşayan herkese inanç özgürlüğünü sağlamak için...

Durum sadece bundan ibarettir. İslam'ın, var olmak, yayılmak, taraftarlarına inanç ve can güvenliğini ağlamak, kısaca hayırlı bir nizamı kurup yaşatmak için güçlü olması zorunludur. Cihad, alçağın alçağı İslam düşmanlarının müslümanlara anlatmak istediği gibi hiç kuşkusuz ne şimdi, ne de gelecekte önemi az olan veya gereği kalmayan bir araç değildir ve olmayacaktır. İslâm'ın bir nizam kurması zorunludur. İslam'ın bir gücü olması zorunludur. İslâm'da cihadın varlığı zorunludur. İslâm'ın vazgeçilmez tabiatı budur. Başka türlü yaşayıp yönetmesine imkan bırakmayan tabiatı budur. Evet "dine girmede zorlama yoktur" ama bunun yanında şu da vardır:

"Gücünüz yettiğince, hem kendinizin, hem de Allah'ın düşmanı (kafirleri) ve sizin bilmeyip de Allah'ın bildiği başkalarını (münafıkları) korkutacak kuvvet ve savaş atlarını hazırlayınız." (8 Enfal/60)

İşte İslam'a göre sorunun çözümü budur. Öyleyse müslümanlar, din ve tarihlerinin hakikatini böylece tanımak zorundadırlar. Dinlerinde kusur varmış gibi kendisini savunma gereğini gören suçlu tavrını bırakmak zorundadırlar. Çünkü takınmaları gereken tavır, tüm yeryüzü ideolojilerini, düzen ve doktrinlerini yenen kendisinden emin ve rahat kimsenin tavrıdır. Bu bakımdan İslam'ı savunma görüntüsü altında mü'minlere güvenli bir yaşam ortamı sağlayan ve saldırgan tağutların iktidarını yıkan cihad hakkını gönüllerden silmek isteyen düşmanlara aldanmamalıdırlar. Çünkü bu cihad, tüm insanlığın İslâm'la gelen hayırdan yararlanması içindir. İnsanlığa karşı işlenecek cinayetlerin en büyüğü; hiç kuşkusuz insanlığı bu haktan yoksun bırakıp araya başka engeller koymaktır.

Bunu yapanlar, kesinlikle insanlığın en büyük düşmanlarıdırlar. Akıllı ve rüşdüne ermiş bir insanlığın ortadan kaldırması gereken düşmanlardır bunlar... Ve insanlık akıllanıp rüşdüne erinceye kadar, Allah tarafından seçilen ve sevilen mü'minlerin bu azgın düşmanı tard etmesi zorunludur. Çünkü mü'minler, iman nimetini kendilerine bağışlayan Allah'ın sevdiği kimselerdir. Bundan dolayı cihad; hem kendileri, hem de tüm insanlık için vazgeçilmez görevdir. Çünkü Allah'ın huzurunda bu görevden dolayı sorguya çekileceklerdir.

2 - Zor Bir Fariza

Allah yolunda savaş zor, ama yerine getirilmesi zorunlu olan bir farzdır. Yerine getirilmesi zorunludur; çünkü müslüman ferd ve cemaat için, tüm insanlık için, hak, hayır ve ıslah için büyük bir kazançtır. İnsanın fıtrî yapısını hesaba katan İslâm dini, bu farizanın zorluğunu inkar etmemektedir. Kolay bir iş olmadığını kabul etmekte ve insan fıtratının buna karşı duyduğu hoşnutsuzluğu inkara kalkışmamaktadır. Bu işin nefse ağır geldiğini kabul etmektedir. İslâm, hiç kuşkusuz fıtratla ne çatışır, ne tartışır ve ne de onu inkârı imkansız olan algılama yeteneğinden mahrum bırakır. Çünkü İslâm'ın bu konudaki yaklaşım tarzı, sorunu çözmeye yöneliktir. Sorunu başka bir yönden aydınlatarak çözüme kavuşturur. Bundan dolayı İslâm, savaşın zor ve tadı acı bir farz olduğunu; ama bundan öte kendisinde tüm acıları hafifletecek bir hikmetin bulunduğunu anlatmaktadır. Zorluğu hafifletip acıyı yutulur hale getirecek ve insanın güdük bakışıyla hemen göremediği bir hayrı gerçekleştirecek bir hikmet... Artık buna göre insan soruna başka bir açıdan bakabilir... Çünkü İslâm'ın bu yaklaşımı, insanın önüne olayı tüm boyutlarıyla görecek yeni bir pencere açmaktadır. Nefsin üzüntülere boğulduğu ve işin tüm ağırlığıyla hissedildiği bir sırada tatlı bir

rüzgar estiren bir pencere... Kimbilir belki de bu zorun ardında bir hayır ve sevilen bir şeyin altında da bir kötülük bulunuyor. İnsanlar, işin hakikatinden hiç bir şey bilemezler, ama uzak hedeflerin tümünü görüp gizli-kapalı tüm işlerin sonucunu bilen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ilmiyle her şeyi kuşatmıştır. Evet, işte gönülleri ferahlatan seher vaktinin seher yeli gibi gelen bu düşünceyle, her şey bir anda kolaylaşıvermektedir. Zorluklar küçümsenmekte, umut kapıları açılmakta ve gönüller huzura ermektedir. Artık göreve koşmaya hazırdır bu nefis... Hem de güven ve rızayla... İşte İslâm, böyle yönlendirmektedir fıtratı... Doğal olarak hissedebileceği hiç bir şeyini inkâr etmeden... Sadece göreve koşup zor işlerle başbaşa da bırakmamaktadır. Bunun yerine onu eğitmektedir. İtaata alıştırmakta ve bunu yaparken de umut kapılarını açmaktadır önünde... Maksat, Allah yolunda harcanması gereken tüm çabaları, hiç önemsemeden ortaya koymasıdır. Çünkü önünde tüm çabaları geride bırakan bir hayır vardır. Artık bu nefis, zoraki değil, gönüllü olarak kendisini aşmayla hazırdır. Onun zaaf noktalarını bilen, üzerine neyi farz ettiğini bilen, kendisine umut ve yücelik vadeden Rabbi'nin ilgisini hissetmiştir bu fıtrat...

İşte İslâm, böyle eğitiyor fıtratı...

Göreviyle huzur duyan, ilk darbeyle sarsılmayan, ilk meşakkatle gevşemeyen ve zaaf zamanlarında titreyip yıkılmayan bir yapıya kavuşturuyor onu... Artık bu fıtrat, direnmeye hazırdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisini bağışladığını, yardımıyla desteklediğini ve güç verdiğini bilerek... Acıların üzerine gitmesini öğrenerek... Çünkü darlıktan sonra hayrın zorluktan sonra kolaylığın, bela ve şiddetten sonra rahatlığın gelebileceğini öğrenmiştir... Artık O, sevip hoşlandığı şeylerin ihtirasıyla yaşamaz. Çünkü refahtan sonra hasretlerin gelebileceğini, sevilen şeylerin istenmeyen olaylar doğurabileceğini, umut bağlanan nimetlerin gerisinde helakin tetik beklediğini anlamıştır... İşte böyle... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, cihadı böyle bir eğitimden geçmiş kimselere farz kılmıştır:

> *"Savaş, hoşlanmadığınız halde üzerinize farz kılınmıştır. Olur ki bir şeyden hoşlanmazsınız, (ama) o, iyiliğinizedir ve olur ki bir şeyden hoşlanırsınız; (ama) o da kötülüğünüzedir. (Çünkü) siz bilmezsiniz, Allah ise (herşeyi) bilir." (2 Bakara/216)*

Gerçekten harika bir eğitim metodudur bu... Kapsamlı ve sade bir metodtur. İnsan nefsinin tüm girinti çıkıntılarına ilgi ve sevgi noktalarına nasıl ulaşılacağını öğreten bir metod... Nasıl ulaşılacağını öğreten ve göz boyamayla, yalan dolan mesajlarla değil; doğruluk ve hakla eğiten bir metodtur bu... Şurası bir gerçek ki, insanın zayıf ve yetersiz nefsi; kendisine her yönüyle hayır getirecek bir şeyden hoşlanmayabilir. Ve aynı nefis kendisine kötülükten başka bir şey getirmeyecek olan bir şeyden de ölesiye hoşlanabilir. Ama tüm bu gerçeklerden

çok daha büyük olan şu gerçek vardır; Allah her şeyi biliyor, insanlar ise bilmiyor. Kalbe yönelik bu Rabbani yaklaşım, başka bir aleme götürmektedir kişiyi... Gözler önündeki alemden başka bir aleme...

Hiç bir zaman beklenmeyen ve umulmayan başka durumlarla karşı karşıya bırakmaktadır onu. Kainatın tümüne hükmedip her şeyi bir anda değiştiren ve çok daha başka sonuçlar getiren durumlarla... İtaat edip göreve koşan, çabalayan, uman ve korkan kimseyi bir anda Kudret eline teslim eden bir yaklaşımdır bu... Ama gene de her şeyin havale mercii Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Hikmet eline ve her şeyi kuşatan bilgi kaynağına...

Mü'min bundan razı ve hoşnuttur. Çünkü geniş bir kapıdan, "silm" (İslam) ortamına girmiştir. Hayrın tümünü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın seçtiğinden ibaret görmeyen bir kimsenin gerçek selameti anlamasına imkan yoktur. Tüm hayrın, Allah'a itaatle olduğuna -Rabbini denemeden ve kendisinden delil istemeden- inanmayan kimsenin de bunu anlaması imkansızdır.

Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mü'min kullarının tümüyle girmelerini emrettiği selametin (İslam'ın) ana dayanakları, kesin bir kavrayış, huzur veren bir umut ve güven dolu bir çabadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* böylesine kapsamlı, sade ve mükemmel bir metodla onları sükunet, kolaylık ve hoşnutlukla eğittikten sonra savaşı farz kılıyor üzerlerine... Çünkü gerçek teslimiyet; söz konusu olan savaş bile olsa ruh ve iç alemin teslimiyetidir.

Biz de aynı şeyi görüyoruz. Her insan geçirdiği tecrübelerden şunu iyice anlamıştır ki; umulan başka, gerçekleşen de daha başka olabilmektedir, öyle ki kötülük beklenirken hayır ve bereket gelmektedir. Lezzetli ve tatlı şeyler umulurken büyük kötülüklerle karşılaşılmaktadır. Elden kaçtı diye ah çekilen nice şeyler var ki bir süre geçtikten sonra bunun Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan bir nimet, bir kurtuluş olduğu anlaşılıyor. O fırsatın tam o zaman elden kaçmasının İlahî bir nimet olduğu görülüyor. İnsanın boğazını kesecek kadar acı olan pek çok şey de vardır ki bir süre sonra bunun hayati bir dönüm noktası olduğu anlaşılıyor. Büyük bir bollukta bile gelmeyen bir hayır doğurduğu görülüyor. Şu halde insan bilmiyor, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ise her şeyden haberdardır. Artık insana teslimiyetten başkası düşer mi?

Kur'anın, insan nefsini geçirdiği bu eğitim metodundan daha mükemmeli var mı? Bir metod ki pratik alemde olanca gücüyle çalışan bir insanın görevini yerine getirdikten sonra kendisine gizli kalan gaybaniliğe inanmasını, bağlanmasını ve teslim olmasını sağlamaktadır.

İslâm, savaş aşığı değildir. Bu işi sevdiği için yapmıyor. Ama buna rağmen farz kılıyor savaşı... Çünkü bu, pratik şartların kaçınılmaz bir gereğidir. Çünkü bunun ardındaki hedef büyüktür. Kur'an'ın gelişiyle en son şeklini alan İslâm, İlahi metoduyla yaklaşıyor soruna... Bu, sağlıklı bir fıtratla uyum içinde bulunan

bir metodtur. Bu eğitimle İslâm'ın yaptığı şey, nefisleri bir tür çalışmayla yükümlü tutmaktır. Bundan maksat, nefislerin yüksek bir düzeye erişmesi ve bu noktadaki yerini korumasıdır. Bunun yanında yeryüzünün pekçok gücü var ki, bu İlahî nizamın yerleşmesinden hoşlanmaz. Çünkü bu nizam, bu kimselerin bâtıl ve sahte temellere dayalı imtiyazlarını alıyor ellerinden... İlahî nizamın beşer hayatında kurulmasıyla, savaşarak bile olsa ortadan kaldıracağı imtiyazlar...

Sonra söz konusu bâtıl güçler, pek çok şeyi de sömürmektedir. İmanın ve imanî vecibelerin seviyesinde tutunamayan nefislerin za'afını sömürür. İnsanların cehaletini ve atalardan kalma geleneklerini sömürür. Bâtılın bundan amacı, İlahî nizamla savaşmak ve yoluna engeller koymaktır. Şerr kuşanmakta, bâtıl şişinmekte, şeytanlar da habisçe hileler kurmakla uğraşmakta...

Bundan dolayı iman davetçilerine, İlahî nizam bekçilerine düşen görev; güçlü olmaktır. Şerrin uşaklarını, şeytanın yardakçılarını yenmek için güçlü olmalıdırlar. Hem ahlâken güçlü ve hem de düşmanlarıyla savaşta güçlü olmak zorundadırlar. Eğer yeni nizama çağrı özgürlüğü ve bu nizam doğrultusunda çalışma özgürlüğü için savaşmaktan başka bir çare kalmamışsa savaş farz olmuş demektir.

Ve onlar sadece Allah yolunda savaşırlar. Şahısları için değil... Rengi ne olursa olsun ırkları için değil.. Sadece Allah yolunda... Kelime'tullah, İlahî iradenin en açık ifadesidir. Sonra ferdlerin, sınıfların veya devletlerin bu davaya karşı direnmesi kaçınılmazdır. İslâm'ın, bu direnişlerin üstüne üstüne gitmesi de kaçınılmazdır. Öyleyse bu nizamın yardımı ve Kelime'tullah'ın yeryüzünde yücelmesi yolunda cihadın müslümanlara farz kılınması da kaçınılmazdır. Bundan dolayı da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kendi yolunda kenetlenmiş bir yapıymış gibi bir saf olarak savaşanları sevmiştir:

> *"Allah, hiç şüphesiz kendi yolunda kenetlenmiş bir yapı gibi bir saf olarak savaşanları seviyor." (61 Saf/4)*

Demek ki söz konusu olan savaştır, cihadtır. Akide için, akidenin kuşatılmasını önlemek için, onu fitneden korumak için cihad... Akidevî hayat nizamı ve şeriatin himayesi için, akide bayrağının yeryüzünde dalgalanması için cihad... Saldırganları korkutacak, saldırı cesaretlerini kıracak kadar güçlü bir bayrağın dalgalanması için... Gölgesine sığınmak isteyen herkese dünyevî güçlerin fitnesinden, tasallut ve kösteklemesinden emin bir hayat sağlayacak kadar güçlü...

> *"Sizinle savaşanlarla Allah yolunda siz de savaşın." (2 Bakara/190)*

İslâm'da savaşın gayesi, insanların dinleri için fitneye uğramamasını garantilemektir. Yani insanları dinlerinden çeviren tüm güçleri veya aldatma,

çarpıtma ve saptırma yoluyla bünyesinde yaşayan insanları dinden döndüren tüm iktidar ve yönetimleri ortadan kaldırmaktır.

İşte bu hedefe varmanın da yolu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininin, düşmanı korkutacak kadar üstün ve güçlü kılınmasıdır. Hiç kimseye, insanları fitne ve eziyetlere uğratma cesaretini vermeyecek kadar güçlü, öyleyse müslüman cemaat, saldırgan zalim güçleri ortadan kaldırıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinine kesin bir üstünlük ve zafer sağlayıncaya kadar savaşmak zorundadır.

Cihadın insana olduğu kadar mala da ihtiyacı vardır. İlk İslam toplumundaki müslüman mücahid; savaşa kendi kuşanır, bineğini kendi hazırlar ve azığını kendi sağlardı. Ne asker, ne de komutanların aldığı bir maaş söz konusu değildi. Her şey gönüllü yapılıyordu. Canlarını da mallarını da gönüllü olarak ortaya koyuyorlardı. Bu, tamamen akidelerinin bir eseriydi. Her tür örgütlenmeye esas olan akidelerinin...

Kendisini ne düşmanından ve hatta ne de yandaşlarından korumak için harcamaya ihtiyacı kalmamış bir akidenin... İhtiyacı kalmamış; çünkü bunu kendiliğinden yapanları yetiştirmiştir, öyleki savaşa giden askeri gönüllü, komutanları gönüllü... Ve bu uğurdaki tüm infakları da gönüllü...

Cihada çıkmaya, İlahî nizamı korumaya ve akide bayrağını dalgalandırmaya can atıp malî yetersizlik yüzünden bundan geri kalan nice yoksul müslümanı üzüntüye boğan bir akideydi bu... Asr-ı saadette aynen gerçekleşen bir olaydır bu. Kendilerini savaş yerine götürecek binek vermesi için Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e başvuran ama; *"(bineğe) verecek bir harcama bulamadıkları için üzüntüden gözyaşı dökerek geri dönen.." (9 Tevbe/92)*

Pek çok yoksul müslüman... Allah yolunda infaka dair Kur'an-ı Kerim ve Hadis-i Şeriflerde sık sık uyarıların yapılmasının nedeni budur. Pek çok yerde cihada davetin hemen yanı başında Allah yolunda infaka davet edilmesinin nedeni budur:

> *"Allah yolunda infak ediniz; (bundan kaçınarak) kendi nefsinizi tehlikeye atmayınız." (2 Bakara/195)*

Çünkü Allah yolunda infaktan kaçınmak, hem nefsi hem de cemaati tehlikeye atmaktadır. Nefsi cimrilik tehlikesine, cemaati de acizlik ve zayıflık tehlikesine atmaktadır.

3 - Cihad Yolunda

En pervasız, en sert ve en vurucu diye bilinen bir kimse, olay patlayıp iş başa gelince insanların en ürkeği, en çökük ve en yılgını olabilir. Hatta buna "kaide" de denilebilir. Çünkü genellikle bu pervasızlık, bu sertlik ve vuruculuk

görevlerin hakikatini gereğince takdir edememekten kaynaklanmaktadır. Yani yiğitlik, metanet ve direnme gücünden değil... Yahut bu sertliğin kaynağı; dayanıksızlık da olabilir. Darlığa, eziyetlere ve bozguna dayanamamak...

Dayanma güçleri az olduğu için de hemen o anda harekete geçmek ister, ileri atılıp yenmeyi arzular. Ama bu hareket, atılım ve zafer isteğinin gereklerini de hiç bir yönüyle değerlendirmeden...

Hareketin getirdiği sorumluluklarla karşılaşıp işin düşünemedikleri kadar zorlu ve ağır olduğunu görür görmez cemaatin en yılgın, en ürkek ve en kaçkın adamları olup çıkıyorlar. Öte yandan bu vurucu, sert ve pervasız insanlar tarafından aciz görülen, tedbirleri beğenilmeyen ve değerlendirmeleri hoşa gitmeyen kimseler ise yılmadan direnmektedirler. Zaman zaman başa gelen sıkıntı ve darlıklara, nefislerini zaptederek dayanan, gerekli hazırlığını yapan, hareketin getireceği sorumlulukların hakikatini bilen ve nefislerin, zorluklara tahammül gücünü anlayan bu kimselerdir sabredenler... Bu kimselerdir tedbirini alarak gereğince hazırlananlar... Sıcak savaş ortamı, bu iki tip insandan hangisinin daha dayanıklı ve uzak görüşlü olduğunu ortaya koyan yerdir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bize anlattığı budur:

> *"Savaş üzerlerine farz kılındığı zaman Allah'tan korkarcasına veya daha beter bir korkuyla insanlardan korkup irkiliverdiler ve 'Ey Rabbimiz! Neden savaşı farz kıldın üzerimize? Bir süre daha bize mühlet vereydin ya' dediler." (4 Nisa/77)*

Henüz olgunluğuna ermemiş bir imanın... Boyutları iyice anlaşılmayan bir hayat görüşünün... Dünyadaki yükümlülüğü sahibi tarafından kavranamayan bir görevin... Kişileri, millet ve yurtları savunmaktan çok daha büyük olduğu farkedilmeyen bir dini anlayışın doğuracağı sonuç budur. Bu dinin yeryüzündeki görevi tüm bunlardan daha yücedir. Çünkü yeryüzünde İlahî hayat sisteminin ve adalet dolu bir nizamın kurulup yerleşmesi bu görevin bir gereğidir. Davanın yayılmasını sağlayıp fitneyi önleyecek yetkin ve egemen üstün bin dünya gücünü meydana getirmek de bu görevin bir gereğidir. Davetin insanlara ulaşıp benimsenmesini engelleyen tüm güçleri yıkacak, insanların dinleri için -hangi türden olursa olsun- fitneye uğramasını önleyecek üstün bir dünyevi güç oluşturmak... Şu halde dava konusunda nefsinin payından vazgeçip sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emrini dinleyecek ölçüde... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emrinden başka hiç bir neden-sonuç, illet-malul ve son söz tanımayacak derecede, olgunlaşmamış bir imandan...

Mü'min insana gerek bu dinin yeryüzündeki görevinin ve gerekse İlahî bir takdirle dünya hayatında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dilediği her şeyi gerçekleştirmenin aracı olarak kendi görevinin ne olduğunu anlatmayan yetersiz bir dünya görüşünden... Evet, henüz bu olgunluğa ermemiş bir iman ve dünya

görüşünden işte böylesine bir konum doğmaktadır. Durumları iyi (izzette) olunca horlanmaya dayanmayan, ama bir eziyet dokunduğu zaman da tahammül edemeyen kimselerin durumu budur. Müslümanların safında böyle kimselerin bulunması, hiç kuşkusuz bir tür bocalayışa meydan vermektedir. Bu ürkek ve dayanıksız adamlarla, yürekli ve cihadın her tür zorluklarına azim, cesaret, güven ve inançla göğüs geren sarsılmaz müminler arasında bir tür uyumsuzluk doğurmaktadır. Yürekli ve metanet sahibi mü'minler de pervasızdır, ama onların pervasızlığı yerli yerindedir. Çünkü gerçek pervasızlık, verilen emri derhal uygulamaya koymakla belli olur. Emir verilmeden önceki pervasızlık ise soyut bir atılım ve sertlikten öteye; tehlikeler baş gösterir göstermez sahibini yenilgiye uğratan bir atılımdan öteye geçemez.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın İslâm cemaatini sakındırdığı bir durum daha vardır:

> *"Onlar ki kendilerine zafer veya hezimetle ilgili bir haber geldiğinde onu hemen yayıverirler. Halbuki (bu yaygaracılar dillerini tutup duyduklarını) Peygambere ve kendilerinden yetki sahibi olanlara danışsalardı, (haberin yayılıp yayılamayacağını); tedbir almasını bilen bu kimselerden öğrenirlerdi. Allah'ın üzerinizdeki lutfu ve rahmeti olmasaydı, pek azınız hariç şeytana uymuş gitmiştiniz." (4 Nisa/83)*

Nefisleri düzene alışmamış, yaygaracılığın zararını kavrayamamış ve bunun safta nasıl bir boşluk meydana getireceğini anlayamamış kimselerin durumu budur. Haberi ifşa etmenin safları nasıl dağıttığını, ne gibi sonuçlar doğurduğunu ve hatta bazen nasıl çökertip parçaladığını anlamamıştır bu kimseler...

Çünkü olayların künhüne varamamış ve durumun ciddiyetini kavrayamamış kimselerdir bu kimseler... Ağızdan kaçan bir kelimenin veya bir dil sürçmesinin hem kendi başlarına, hem de tüm cemaatin başına açabileceği sorunları düşünememiş kimselerdir bu kimseler... Akla bile gelmeyen ve ancak olayın patlak verdiği anda anlaşılabilen sorunlar...

İfşa edilen bir söz, dilden dile dolaşır. Bu söz ister güvenlikle (zaferle) ilgili olsun, isterse de bir korkuyla ilgili olsun durum aynıdır. Yayılmaması gereken bir sözü yaymak her iki durum açısından da öldürücü bir tehlike getirebilir. Örneğin hazırlıklı, tetik ve düşmandan hareket bekleyen bir cemaatin içinde zafer haberini yaymak, stratejik konum ne kadar dikkat gerektirirse gerektirsin bir tür rehâvete neden olmaktadır. Çünkü tehlikeli konumun gerektirdiği dikkat ve tedbir, stratejinin gerektirdiği dikkat ve tedbirin aynısı değildir. İşte böyle bir konumda gevşemek; yıkılmak demektir. Aynı şey hem korku, hem de güven hali için söz konusudur. Gücüne güvenen ve bu güven yüzünden metanetini koruyan bir ordugahın içine korku haberini yaymak; bocalama, huzursuzluk ve gereksiz hareketler yapmaktan başka bir şey doğurmaz. Korkulu duruma karşı tedbir

alayım derken gereksiz davranışlara başvurmak, -aynen yukardaki gibi- yıkılıştan başka bir şey getirmez.

Şu halde durum ne olursa olsun "haber ifşa etmek", disiplini eksik ve liderliğe teslimiyeti tamamlanmamış veya hem düzeni, hem de önderlik bağlılığı yerine oturmamış ordugahların bir özelliğidir. Kur'an-ı Kerim ise müslüman cemaate yolun doğrusunu göstermektedir:

> *"(Bu yaygaracılar dillerini tutup duyduklarını) Peygambere ve kendilerinden yetki sahibi olanlara danışsalardı (haberin yayılıp yayılamayacağını), tedbir almasını bilen bu kimselerden (öğrenirlerdi)"*

Emir'ül Mü'minin'in yönettiği İslâm ordusundaki müslüman askerin görevi, kulağına ulaşan bir haberi bir an önce komutanına götürmektir. Arkadaşları arasında anlatıp yaymadan komutanına... Çünkü hakikati meydana çıkarmaya ve haberin doğru olsa bile yayılıp yayılamayacağını takdir etmeye ehil ve yetkili olan, müslüman askerin mü'min önderliğidir. İşte Kur'an-ı Kerim böyle eğitiyor; mü'min önderliğe bağlılık ve inanç esaslarıyla...

4 - Tek Yol Budur

(İşte tek yol budur. Allah yolunda cihad. Allah yolunda savaş...)

> *"Allah, mü'minlerden can ve mallarını, kendilerine verilecek cennet mukabilinde satın almıştır. Ki onlar Allah yolunda savaşarak hem öldürür, hem de öldürülürler. Bu, Allah'ın Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da verdiği hak bir va'addir. Allah'tan daha çok ahdini yerine getiren var mı? Öyleyse (ey mü'minler!) yaptığınız bu alışverişinizden dolayı sevinin! Çünkü bu alışveriş, büyük bir kurtuluştur." (9 Tevbe/111)*

İşte tek yol budur... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın çizdiği yol... Dehşet veren bir buyruk...

Çünkü mü'minleri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlayan ilişkinin hakikatini ortaya koymaktadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya, müslüman olmakla hayat boyu verdikleri sözün hakikatini ortaya koymaktadır. Öyleyse kim bu sözü verip gereğine uyarsa gerçek mü'min de odur. Mü'minin vasıflarına haiz ve kendisinde iman hakikatini temsil eden gerçek mü'min... Aksi takdirde verilen söz lafta kalmıştır. Tasdik ve tahkik isteyen bir iddiada kalmıştır. Bu sözün (alışverişin) hakikati şudur:

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, mü'minlerin hem canlarını, hem de mallarını tamamen kendisine ayırmıştır. Yani bu can ve mal, artık kendilerinin değil, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nındır. Allah yolunda harcamayacakları hiç bir şey

kalmamacasına... Muhayyerlik hakları kalmamacasına... Hayır! Hiç bir şey kendilerinin değil; hepsi Allah'ın... Çünkü alışveriş bitmiştir. Artık herşey satın alana aittir. O, dilediği gibi tasarruf eder. Koyup belirlediği kuralların doğrultusunda dilediği gibi... Artık bâyi'in (satanın) hiç bir hakkı kalmamıştır bunda...

Çizilen yolda yürümesinden öte hiç bir şey... Sağa-sola bakmadan, tercih yapmaya kalkışmadan, tartışmadan ve cedelleşmeden, itaat ve teslimiyyetten başka hiç bir şey konuşmadan... Bunun bedeli ise cennettir. Ve cennete giden tek yol cihadtır. Savaşmak ve öldürmektir. Sonuç, ya zafer ya da şehidliktir. Çünkü; *"Allah, mü'minlerden can ve mallarını satın almıştır."*

İşte kim bu alış verişi yapmışsa... Kim pazarlığın gereğini yapmışsa... Kim aldığı bedele razı olup görevini yapmışsa... Mü'min odur. Ve yol da sadece budur... Mü'minler, Allah'ın kendilerinden can ve mallarını satın aldığı kimselerdir. Can ve mallarını Allah'a satan kimseler... Bu alışverişe bir paha biçmeye gelince; bu tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir lütuf ve rahmetidir. Yoksa can da O'nun, mal da O'nun... Mü'min, zaten bunları vermek zorundadır. Ama Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanoğluna lutf-u keremde bulunmuştur. Ona irade vermiştir. Ona sözleşmeler yapabilme hakkını vermiştir. Hatta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisiyle bile olsa bu hakkı vermiştir. Bu, O'nun bir lutfudur. Onun başka bir lutfu da, insanoğlunu sözleşme ve muahedelerle bağımlı kılmış olmasıdır, öyle ki söz ve ahde uymayı, üstün insanlığın bir ölçüsü saymış; sözü bozmayı da hayvanlar alemine, hem de en kötü hayvanlar derecesine düşüşün ölçüsü olarak kabul etmiştir.

> *"Allah katında canlıların en kötüsü inkâr edenlerdir, ki onlar iman etmemekte (direnirler). Onlar, kendilerinden aldığın sözü her defasında bozan ve bundan da sakınmayan kimselerdir." (8 Enfâl/55,56)*

Görülüyor ki hesap, ceza ve mükâfatın odak noktası sözde durmak veya durmamaktır. Ve bu, hiç kuşkusuz dehşetli bir alışveriştir (ahittir). Ama her mü'minin boynunda da bir borçtur. İman gitmedikçe asla düşmeyecek bir borç. Bundan dolayı hakiki imanın dehşetini anlamak zorundayız..

Ey Rabbim! Sen yardım et! Bu söz, hiç kuşkusuz çok dehşetlidir. Ama bu dehşete rağmen dünyanın doğu ve batısında yaşayan İslam iddiasındaki kimseler hâla oturmaktadırlar. Kulların hayatındaki rububiyet hukuk ve ayrıcalıklarını gasbeden tağutları kovup yeryüzünde bir tek Allah'ın ilahlığını gerçekleştirme yolunda cihad etmeden, öldürmeden ve öldürülmeden oturmaktadırlar. Savaş ve öldürmenin dışındaki bir cihadı bile yapmadan oturmaktadırlar. Bu kelimeler (yani Allah'ın buyrukları), Rasulullah *(sallallahu*

aleyhi ve sellem)'in zamanındaki ilk müslümanlar tarafından işitilir işitilmez, anında gönüllere işliyordu. İnanmış gönüllerin derinliğine...

Pratik hayatlarının realitesine... Yani bu kelimeler, zihinsel düşüncede kalacak mücerred manalar veya duygularda yaşatılacak mücerred sezgiler değildi. Çünkü onlar, hemen uygulamak, somut ve istenen hareketlere dönüştürmek üzere alıyorlardı bu kelimeleri... Düşünce aşamasında kalacak bir durumda bırakmadan uyguluyorlardı. Örneğin İkinci Akabe Biat'inde Abdullah bin Revaha *(radıyallahu anh)* böyle kavramıştı meseleyi..

Muhammed bin Ka'b el-Kurazi ve başkaları rivayet ediyor:

“Akabe Gecesinde Abdullah bin Revaha Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e: "Rabbin ve kendin için dilediğini, şart koş" dedi. Allah'ın Resulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*:

"Rabbim için, hiç bir şey ortak koşmadan sadece kendisine ibadet etmenizi şart koşuyorum. Kendim için de can ve malınızı nasıl koruyorsanız beni de öyle korumanızı şart koşuyorum" dedi. Ensar:

"Peki bu dediklerini yaparsak bize ne var?" diye sordular. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*:

"Cennet!" dedi. Bunun üzerine Ensar:

"Alışveriş kazançlı! Bunu ne bozarız, ne de bozulmasını isteriz." dediler.”

Allah yolundaki cihad, mü'minin boynundaki kesinleşmiş biattir. Ama mutlaka her mü'minin... Bu ilk peygamberlikten beri; Allah Dini'nin mevcudiyetinden bu yana böyledir. Başka türlü hayatın istikamet ve ıslahını imkansız kılan vazgeçilmez bir kanundur bu...

> *"Eğer Allah'ın, insanların kimisini kimisiyle savması olmasaydı yeryüzü fesada uğrardı." (2 Bakara/251)*

Hakkın kendi yolunda yürüyüp ilerlemesi zorunludur. Ama bâtılın da bu yolu tıkayıp karşı koyması zorunludur. Hatta bu yolu tamamen hakkın elinden almaya çalışması da zorunludur. Öyleyse ilk çıkışı, İslam'ın yapması kaçınılmazdır. İnsanlığı, kula kulluktan kurtarıp bir tek Allah'ın kulluğuna yöneltmek için kaçınılmaz... Sonra tağutların yolu tıkaması, hatta yolu tamamen kesmesi de kaçınılmazdır.

Ama durum ne olursa olsun Allah'ın dini, tüm insanlığın kurtuluşu için yeryüzünün tümünde harekete geçmek zorundadır. Hakkın hiç bir şekilde sapmadan, yani bâtıla hiç bir şekilde yol vermeden yoluna devam etmesi şarttır.

Madem ki yeryüzünde küfür vardır, madem ki bâtıl vardır, madem ki insanın onurunu zedeleyen Allah dışı varlıklara kulluk vardır; öyleyse Allah yolunda cihadın varlığı da zorunludur. Bu, her mü'minin boynundaki biate vefa etmesinin gereğidir. Aksi takdirde iman söz konusu olmaz.

Allah yolunun mücahidi hiç kuşkusuz, yeryüzünün tüm kayıtlamalarından daha çok güçlüdür. Çünkü yeryüzünün çamurunu aşmış kimsedir. Tüm acıları yenen bir imanı vardır. Hayatı hiçe sayan bir akidesi vardır. Allah yolundaki cihad, her mü'minin boynundaki kesin bir biattir. Ama bilinmeli ki Allah yolunda cihad, mücerred bir savaş atılımı değildir. Çünkü bu cihad ifadesini tüm duygularda, tüm ibadetlerde, tüm davranış ve ahlakta bulan imanî bir temelin doruk noktasıdır:

"(Bu biati yapanlar); tevbe, ibadet ve hamd eden, oruç tutan, rüku ve secde eden, ma'rufu emredip münkerden sakındıran ve Allah'ın çizdiği hududu muhafaza eden kimselerdir." (9 Tevbe/112)

İşte göz kamaştırıcı doruk noktası budur... Özellik ve ayrıcalıkları budur... Önce tevbe... Kulu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlayıp günah işlemekten önleyerek salih amele iletmektedir. İbadet, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya kavuşturan bir vasıtadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı yegâne mabud, gaye ve hedef kılan bir vasıta... Bolluk ve darlıkta Allah'a hamdetmek; mükemmel bir teslimiyetin, O'nun rahmet ve adaletine inanmış olmanın bir sonucudur. Tuttuğu oruçla zevklerini bırakma yolculuğuna çıkan kimse, melekût aleminde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kainattaki konuşan eserlerini, mahlukatta açıkça görülen hak ve hikmeti görüp anlamış demektir. Emr-i bil-maruf ve nehy-i an'il-münker ise kişisel çıkarları aşıp insanların ve hayatın ıslahıyla uğraşmak demektir. Bir de Allah'ın hududunu muhafaza etmek... Yani haddi aşanlara engel olmak, buna uymayanları hizaya getirmek ve bunu her tür hücum ve bozguna karşı korumaktır... Yani:

"Allah yolunda gerektiği gibi cihad ediniz." (22 Hacc/78)

Derli toplu, kapsamlı ve incelik dolu bir ifadedir bu... Sorumluluk, hazırlık ve destek gerektiren büyük ve ağır bir yükümlülüğü ortaya koyan bir buyruktur bu... Allah yolundaki cihad, hem hazırlık cihadını, hem nefis cihadını, hem de şer ve fesada karşı yapılan cihadı -aynı önem derecesinde- kapsamaktadır, işte tek yol budur. Çünkü hayat, sadece oyun-eğlence değildir. Sadece hayvanlar gibi yiyip yaşamak değildir. Zillet dolu bir selamet, aptalca bir rahatlık ve alçaltıcı bir barışı kabullenmek de değildir. Hayat, boyutlarını Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın çizdiğidir. Yani hayat, hakkın yolunda mücadele, hayır yolunda cihad ve Allah adının yücelmesi için çalışmak yahut da Allah yolunda şehid olmaktır ki bunun da mükâfatı Cennet ve İlahi rızadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bizi davet ettiği hayat budur:

"Ey iman edenler! Allah'a ve Peygamber'e; size hayat veren bir şeye çağırdığında icabet ediniz." (8 Enfal/24)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bizi çağırdığı hayat, kendi yolundaki cihadtır ve Allah yolunda savaşa çağırılırken yerinde çakılıp kalmamaktır:

> *"Ey iman edenler! Size ne oldu ki, 'Allah yolunda savaşa çıkın' denildiğinde yerinizde çakılıp kaldınız? Yoksa siz Ahiret nimetini bırakıp dünya hayatına mı razı oldunuz?" (9 Tevbe/38)*

Evet, bu çağrıya rağmen oturmak, yeryüzünün ağırlığıdır. Yeryüzünün aç gözlülüğüdür. Yeryüzüne ait düşüncelerdir. Hayattan ve maldan; lezzetler, çıkarlar ve metâdan korkmanın verdiği ağırlıktır. Rahatlığın, yerleşmişliğin ve bollukta yaşamışlığın ağırlığıdır. Kur'an-ı Kerim'in kullandığı *"essagaltüm"* (çakılıp kaldınız) deyimi, gevşek, ağır ve tüm kaldırma çabalarına rağmen olanca ağırlığıyla yığılıp kalan bir cesedi (kimseyi) tanıtmaktadır. Allah yolundaki cihad için çıkmak, hiç kuşkusuz yeryüzünün (toprağın) zincirinden kurtulup et ve kanın verdiği ağırlığı aşmaktır. Bunu aşıp insanlığın yüce manasını gerçekleştirmek, uçsuz bucaksız sonsuzluk alemini gözlemek ve kısacık fani hayatın kayıtlarından kurtulmaktır.

> *"Yoksa siz Ahiret nimetini bırakıp dünya hayatına mı razı oldunuz? Halbuki dünya hayatının metaı, ahiretin nimetleri yanında pek azdır." (9 Tevbe/38)*

Şu halde akidesinde bozukluk ve imanında zayıflık bulunan kimseden başkası Allah yolundaki cihattan kaçmaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya inancı sağlam olan kimse bundan kaçmaz. Bundan dolayı Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Kim savaşmadan ve savaşmayı içinden geçirmeden ölürse, nifaktan bir şube üzere ölmüştür."[30]

Nifak, hiç kuşkusuz kişinin akidesine bulaşan yabancı (yoz) bir unsurdur. Akidenin sıhhat ve kemalini önleyen ve aynı zamanda inançlı olduğunu iddia eden kimseyi -ölüm veya yoksul düşme korkusuyla- Allah yolundaki cihadtan geri bırakan bir unsur. Oysa ki eceller Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın elindedir. Rızık Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dandır. Dünya metaı ise ahiretin nimetleri yanında pek azdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tehdit ediyor:

> *"Eğer siz savaşa çakmazsanız, Allah da sizi acıklı bir azapla azaplandıracak ve yerinize başka bir kavim gönderecektir. (Ve bilin ki) siz Allah'a (ve Resulü'ne) hiç bir zarar da veremeyeceksiniz. Allah herşeye gücü yetendir." (9 Tevbe/39)*

Bu, muhtevası açısından umumiyet ifade eden bir hitaptır. Allah inancı olan herkese hitap etmektedir. Sonra Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tehdidini yaptığı azap, bir tek Ahiret azabı değildir. Bunun içinde dünya azabı da vardır. Dünyadaki zillet azabı... Cihad ve mücadeleyi bırakıp evinde oturanların düştüğü zillet... Düşmana yenilginin verdiği zillet... Sonra tüm bunların yanında

---

[30] Müslim, 3/1517.

uğradıkları can ve mal kayıpları... Hem de savaş ve cihadtaki kayıpların kat be katı...

Onurlu ve üstün bir yaşamın gerektirdiğinin kat be katını zillet mezbahasında ödemek zorunluluğu... Kısaca cihadı terkeden hiç bir ümmet yoktur ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* onu zillete düşürmüş olmasın.

Şu halde yeryüzünün ağırlığını ve nefsin za'afını aşmak, onurlu bir insanlığın varoluş ispatıdır, zaten en ulvi anlamıyla hayat da budur. Yerinde çakılıp korkuya teslim olmak ise onurlu insanlığın idamı demektir. Hem ilahi mizanda, hem de seçkin insanlık ruhu açısından bir yok oluş demektir. Bundan dolayı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* mü'minleri, bu onurlu insanca hayata teşvik etmektedir. İfadesini Allah yolundaki cihad ve şehadette bulan onurlu hayata...

> *"Genç-ihtiyar (zengin-yoksul) hepiniz savaşa çıkınız. Ve Allah yolunda hem malınızla, hem de canınızla cihad ediniz. Eğer bilirseniz sizin için en hayırlı olan budur." (9 Tevbe/41)*

Bu hayrı iyice bilen ilk samimi müminler, savaşa çıkmayı ihmal etmediler. Hem de yollarını tıkayan pek çok engel ve elde mevcut bir çok mazeret bulunduğu halde. Ama onlar, mazeretlere sarılmak istemediler. Bu yüzden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* hem gönüllerin, hem de toprakların fethini kendilerine nasip etti. Onlarla kendi kelimesini ve kendi kelimesiyle de onları yüceltti. Onların eliyle fetihler tarihinin en büyük harikalarını gerçekleştirdi. Öyle ki bir keresinde; Ebu Talha *(radıyallahu anh)*, Berae suresinin bu ayet-i kerimesine gelince:

"Rabbimizin (bu ayet-i kerimeyle) genç-ihtiyar hepimizi seferber ettiğini hatırlıyorum. Haydi şimdi de beni (savaş için) donatın, dedi. Oğulları:

"Allah sana rahmet eylesin. Sen Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in vefatına kadar onun yanında savaştın. Sonra Ebu Bekr ve Ömer'in vefatına kadar da onların yanında... Şimdi ise biz senin yerinde savaşıyoruz." dediler. Ama Ebu Talha, bu tekliflerini kabul etmeyerek deniz savaşına çıkıp orada vefat etti. Arkadaşları onu gömecek bir ada buluncaya kadar öylece kaldı. Ancak dokuz gün sonra bir ada bulup onu gömdüklerinde vücudu hiç bozulmamıştı."

İbn-i Cerir'in yaptığı isnatta Ebu Raşid el Hübranî şöyle anlatıyor:

"Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in süvarisi Mikdad bin Esved'i bir sarraf sandığı üzerinde otururken görmüştüm. Sandıktan daha da küçülmüş (iki büklüm olmuş) kadar yaşlandığı halde savaşa gitmek istiyordu. Ona:

"Allah seni mazur saymıştır" dediğimde ise:

"Bize beus (Atılım) suresi gelmiştir" dedi. Yani,"Genç yaşlı hepiniz savaşa çıkın!" ayeti...

Gene İbn-i Cerir'den, Hayyan bin Zeyd eş-Şerabî anlatıyor:

"Humus valisi Safvan bin Amr'in komutasında Cercame'ye doğru sefere çıkmıştık. Savaşçılar arasında Şam halkından yaşlı, iki büklüm olmuş ve kaşları gözlerine inmiş bir ihtiyar gördüm. Yanaşıp sordum kendisine:

"Amca bak, Allah seni mazur saymıştır."dedim. Ama amca kaşlarını kaldırıp:

"Yeğenim, dedi. Allah genç yaşlı hepimizi seferber kılmıştır. Şurası şüphesizdir ki Allah, sevdiği kimseyi imtihan eder ve sonra dilerse onu geri getirip yaşamasına izin verir. Allah, hiç şüphesiz kullarından; şükür, sabır ve zikir eden, kendisinden başka hiç bir kimseye tapınmayan kimseyi imtihan eder."[31]

İşte İslâm, kelimelerin böylesine bir ciddiyetle uygulanmasıyla yeryüzüne yayılmıştır. İnsanlığı bu çıkışıyla kula kulluktan kurtarıp bir tek Allah'a kul yapmıştır. Dava adamlarının kelimeleri böylesine bir ciddiyet ve kararlılıkla uygulaması zorunludur. Uygulayacaklar ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* da Kuran ehline açtığı tüm kapıları kendilerine açsın. İşte tek yol budur. Allah yolunda cihad, Allah yolunda savaş...

> *"Dünya hayatını Ahiret'le değişenler, Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşırken öldürülür veya galip gelirse hiç şüphesiz biz de ona büyük bir mükafat vereceğiz." (4 Nisa/74)*

İslâm, bu yoldan (fi sebil'illah'tan) başka hiç bir savaş tanımaz. Ganimet için, hegemonya sağlamak için, kişisel veya ulusal onur için savaşmaz. Bir halkı veya toprağını işgal için savaşmaz. Sanayi hammaddeleri için, sanayi ürünlerine pazar bulmak veya sömürge ve yan sömürge ülkelerde sermaye arttırmak için de savaşmaz. Bir kişinin, aile veya sınıfın, devlet, ülke veya ırkın yücelmesi için de savaşmaz.

Sadece Allah yolunda savaşır. Yeryüzünde Allah adının yücelmesi için, getirdiği nizamın hayatta uygulanması için.. İnsanlığın, bu nizamın getirdiği hayırlardan ve mutlak adaletten yararlanması için savaşır.

İşte, bir müslüman eğer Allah adının yücelmesi ve İlahi hayat nizamının hükümranlığı için çıktığı savaşta ölürse, şehidtir. Bu yolda ölmekle şehidlerin Allah katındaki mertebesine yükselmiştir. Ama başka bir hedef için "fi sebilillah"tan başka herhangi bir hedef için çıkmışsa kendisine şehid denilemez. Allah katından mükâfat alması beklenemez. Çünkü onun mükâfatı, uğrunda öldüğü hedefin sahibinin yanındadır. Bu durumda ölen kimseye şehid adını takanlar, hiç kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iftira etmektedirler. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tezkiye etmediği yollarla kendilerini veya başkalarını tezkiye eden müfteri kimselerdir bunlar...

---

[31] İbn-i Kesir, Tevbe Suresi.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, *"mü'min Allah yolunda savaşsın"* diyor. Böylesine kesin ve net bir ifadeyle... Dünya hayatını satıp buna mukabil Ahiret yurdunu satın alanlar Allah yolunda savaşsın. Bundan dolayı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanları yol ayrımının başına getirmektedir. Hedeflerin çizilip adımların belirlendiği bir anın yol ayrımı...

"İman edenler, hiç şüphesiz Allah yolunda savaşırlar. İnkâr edenler ise tağutun yolunda savaşırlar." (4 Nisa/76)

Evet iman edenler, Allah yolunda savaşırlar. Onun nizamını gerçekleştirmek için... Onun şeriatini yerleştirmek için...

Kafirler ise tağutun yolunda savaşırlar. Allah'ın nizamından başka herhangi bir nizamın kurulması için... Allah'ın şeriatin'den başka şu veya bu kanunların yerleşmesi için... Allah'ın izin vermediği değer yargıları için...

İman edenler, Allah'ın velayet, himaye ve gözetiminden destek alan kimselerdir.

İnkâr edenlerin konumu ise daha başkadır. Onlar çeşit çeşit sancaklarıyla, türlü türlü nizamlarıyla Şeytan'dan medet uman kimselerdir.

"Şeytanın hilesi (oyunu) ise muhakkak ki çürüktür." (4 Nisa/76)

Görülüyor ki mü'minlerin üzerinde bulunduğu yer, son derece muhkemdir. Ayrıca sırtlarını sarsılmaz bir dayanağa dayamışlardır. Ve onlar işte böyle bir konumda bâtıl ehli kimselere karşı savaşırlar. Zaten "fi sebilillah cihad" tarihinin kaydettiği bunca harikalar, bu düşüncenin gerçekleşmesine ait hakikatlerdir. Tarihin her kuşağında görülen bunca harikalar...

Allah'ın dinine davetin yolu, "fi sebilillah cihad"tır. Sonra cihad geçici bir olay değildir. Sadece ilk davet yıllarında söz konusu olan bir yol değildir. Çünkü bu, davanın kendisinden asla ayrılmayan bir zarurettir. Eğer cihad sadece ilk müslümanların hayatındaki geçici bir olay olsaydı, Kur'an-ı Kerim'de bunca yer işgal etmezdi. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in sünneti'nde bunca yer işgal etmezdi.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, tağutların bu hayat nizamını istemediklerini hiç kuşkusuz bilmektedir. Bâtıl iktidarların buna karşı koyacaklarını da bilmektedir. Çünkü bu davanın yol ve nizamı, tağut ve iktidar adamlarının yol ve nizamı değildir. Bu, dün böyleydi; bugün böyledir ve yarın da böyle olacaktır. Her yerde ve her kuşakta süren aynı kavgadır.

Sonra Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, şerrin azgın olduğunu, insaflı olmayacağını, hayrın gelişmesine göz yummayacağını kesinlikle bilmektedir. Tağutların hayrın barışçı yollarla gelmesine izin vermesi mümkün değildir. Çünkü hayrın bir tek adım ilerlemesi bile şerr için tehlike demektir.

Hakkın soyut varlığı bile bâtıl için tehlike demektir. Bundan dolayı şerr, düşmanlığa soyunmak zorundadır. Bâtıl ölmemek için davranmak ve hakkı zor kullanarak boğup öldürmek zorundadır. Bu bir fıtrattır. Geçici (oldu bitti) bir hal değildir, öyleyse cihad da zorunludur. Tüm biçimleriyle cihad..

Bu cihadın en başta gönül aleminde başlaması, daha sonra dışa açılıp somut, bilinen ve gerçek alemde sürdürülmesi gerekmektedir. Yani silahlı şerre karşı, silahlı hayırla karşı koymak zorunluluğu vardır. Donanımlı ve hazırlıklı bâtıla karşı, hakkın da donanımlı olarak çıkması zorunluluğu... Yoksa iş, eğlenceye, mü'minlikle bağdaşmayan ciddiyetsizliğe döner. Öyleyse mal ve canların ortaya konulması zorunludur. Aynen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mü'minlerden istediği gibi..

Çünkü bu akidede, bu akidenin hayat sisteminde ve bu akidenin belirli çizgisinde asla unutulmaması gereken vazgeçilmez bir dayanak noktasıdır bu. Akidenin çizgi ve fıtrî zorunluluklarındaki - şartların değişmesiyle hiç bir ilgisi olmayan -temel dayanak noktasıdır bu... Şartlar ne olursa olsun müslümanın düşüncesinde bulunması gereken temel dayanak noktaları vardır ki bunlardan biri de cihadtır. Sadece Allah yolundaki cihad... Sadece onun bayrağı altında...

İşte mü'minin şehid olarak ölmesine vesile olan cihad budur. Şehid; ancak böyle bir cihadta öldürülüp yücelik dolu mele-i alaya yükselen kimseye denir.

5 - İslam Cihadının Tabiatı

Zad'ül-Mead isimli kitabında İslâmî cihadın aşamalarını özetleyen İbn'ül-Kayyım (rh), "Hz. Peygamberin Bi'set'ten Rabbine Kavuşuncaya Kadar Kafir ve Münafıklara Karşı İzlediği Tutumu" başlığı altında şunları söylemektedir:

"Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisine ilk vahyettiği; *"Yaratan Rabbinin adıyla oku"* ayetiydi. Bu aynı zamanda nübüvvetinin de başlangıcıydı. Bu ilk vahiyde ona, sadece okumasını emrediyordu. Yani o an için tebliğ emrini vermemişti kendisine... Daha sonra; *"Ey örtülere bürünen! Kalk ve uyar"* ayetini indiriyordu. Görülüyor ki "oku" emriyle nebiliği, *"Ey örtülere bürünen!"* ayetiyle de Rasûllüğü (peygamberliği) gelmiştir.

Ardından kendisine, *"yakın aşiretini uyar"*masını emretti. O da önce akrabasını daha sonra kavmini ve etrafındaki Arapları, arkadaşından tüm Arapları ve en sonunda da alemleri uyardı.

"Peygamberliğinden sonra on sene boyunca savaşıp cizye yüklemeden sadece davet etti ve uyardı. Bu süre boyunca (savaştan) vazgeçmek, sabretmek ve affetmek emrolunuyordu.

Daha sonra kendisine hem hicret, hem de savaş izni verildi. Bu iznin gelmesiyle kendisine savaş açanlarla savaşması ve kendisine karışıp savaş

açmayanlara da karışmaması emredildi. Bir müddet sonra din tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın oluncaya kadar müşriklerle savaş emrini aldı.

Cihad emrinin gelmesiyle kafirler üç gruba ayrılmış oldu:

1 - Barış ve mütareke (ateşkes) ehli olanlar

2 - Muharipler (savaşılanlar)

3 - Zimmîler (Zimmet ehli olanlar).

"Muahede ve barış ehli kimselere anlaşma bitimine kadar karışmaması emredildi. Buna göre bu kimseler aradaki mütarekeye uydukları sürece kendisi de uyacaktı. Bir ihanet yapmalarından endişe ettiği takdirde ahidlerini kendilerine iade edecek; ama mütarekenin bozulduğunu açıkça ilan etmeden kendileriyle savaşmayacaktı. Verdiği ahdi bozanlara da savaş açması emredildi.

Berâe suresi indiğinde, bu her üç grubun durumuna açıklık getiriyordu. Bununla Ehl-i Kitab'tan düşmanlarıyla ya cizye verinceye ya da İslâm'a girinceye kadar savaşması, kafir ve münafıklarla da hiç göz açtırmadan cihad etmesi emredildi. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* de, kafirlere karşı kılıç ve mızrakla, münafıklara karşı da delil ve lisanla cihad etti.

Berâe suresinde ayrıca kafirlerle anlaşmalar yapmaktan vazgeçmekle ve ahidlerini kendilerine iade etmekle emrolunmuştu. Mevcut muahid kimseler (bu sureyle) üç gruba ayrılmıştı:

1 - Kendilerine savaş açması emrolunanlar: Bunlar, ahidlerini bozan veya anlaşmanın şartlarına uymayanlardı. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* bunlarla savaştı ve hepsini yendi.

2 - Geçici ahdi olanlar. (Mütarakeliler): Bunlar anlaşmalarına sadık kalan ve müslümanların aleyhinde kimseye yardım etmeyenlerdi. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* sürelerinin bitimine kadar muahedelerini korumakla emrolundu.

3 - Kendileriyle anlaşma yapılmayan ve İslâm'a karşı da savaşmayanlar yahut genel nitelikte bir ahidleri bulunanlar: Bunlara dört ay süre tanımak ve sürenin bitiminden sonra da kendileriyle savaşmakla emrolundu.

"Böylece Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ahdini bozanlarla savaştı ve ahdi bulunmayan veya mutlak bir ahid sahibi bulunanlara dört ay süre verdi. Ahdine uyanlara ise sürenin sonuna kadar karışmadı. Ama bunların hepsi, sürenin sonunu beklemeden müslüman oldular. Yani süre bitimine kadar küfür üzerinde kalmadılar. Bunun üzerine Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, zimmet ehline de cizye yükledi.

Berâe suresinin inişinden sonra kafirler, nihai durum olarak üç gruba ayrılmıştı:

1 - Muharipler (İslam'la savaşanlar).

2 - Muahidler (Barış yapılanlar)

3 - Zimmîler (Zimmet Ehli).

Barış ve mütareke ehlinin müslüman olmasıyla grupların sayısı ikiye düştü:

1 - Muharipler (İslam'la savaşanlar).

2 - Zimmîler (Zimmet Ehli).

Muharipler (İslam'la savaşanlar), Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den korkuyordu. Nihaî olarak tüm dünya halkı İslam'a göre üç gruba ayrılmış oldu:

1 - Müslüman ve Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e inanan kimseler,

2 - Barış anlaşmasıyla (zimmet ahdiyle) güvenlik içinde yaşayanlar (emân sahibi olanlar),

3 - Korku içindeki muharibler. (İslam'la savaşanlar)

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in münafıklara karşı izlediği tutuma gelince:

O *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, münafıkların dış halleriyle yetinip gizli hallerini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya havale etmekle; kendileriyle ilim ve delillerle cihad yapmakla emrolunmuştu.

Ayrıca onlardan yüz çevirmek, kendilerine göz açtırmamak, en tesirli sözlerle gönüllerine girmek, cenaze namazlarını kılmamak ve mezarları başında beklememek emrini almıştı. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Peygamberine; *"Sen onların mağfiret olmasını istesen bile Allah onları asla bağışlamayacak"* hükmünü bildirmişti.

İşte Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in kafir ve münafık düşmanlarına karşı izlediği tutum buydu."[32]

İslâmi cihadın aşamalarını anlatan bu güzel özette, bu dinin hareket metodunda enikonu düşünülmesi gereken derin ve köklü birkaç işaret (özellik) tecelli etmektedir.

a- İslami Hareket Metodunda Birinci Özellik:

Bu dinin metodunda bulunan ciddi nesnellik.. (Yani metodun vak'aya uygunluğu). Bu din, beşer realitesine hitap eden bir harekettir.

İnsanın nesnel varlığıyla ölçülü yöntemlerle karşı koymaktadır. Yani bu din; itikadî ve ideolojik bir cahiliyyeye karşı durmaktadır. Pratiği ve sosyal düzeni bir ideolojiye dayanan, maddî güç sahibi iktidarlarca desteklenen bir cahiliyyeye... Öyleyse İslâmî hareket, bu vak'anın tümüne hem de ona yetecek yöntemlerle karşı durmalıdır.

---

[32] Zad'ûl-Mead, 3/158-161.

Düşünce ve inançları, davet ve açıklama yoluyla düzeltirken, bu ideolojiye dayanan kurulu düzen ve iktidarları da kuvvet ve cihad yoluyla yıkmalıdır. Açıklama yoluyla inanç ve düşüncelerin tashihine engel olan, zor kullanarak halkı yöneten; saptıran ve insanları Rablerinden başkasına kul yapan kurulu düzen ve iktidarlar...

Görülüyor ki maddi otorite ve iktidarlara karşı sadece açıklamayla yetinmeyen bir harekettir bu... Ama bu hareket, bireylerin vicdanı üzerine hiç bir zaman baskı oluşturmaz, zor kullanmaz. Bu bakımdan insanları kula kulluktan çıkarıp bir tek Allah'ın kulluğuna yönelten İslâmî harekette, cihad ve kuvvet kullanımı, tebliğ ve açıklamayla aynı önem derecesine sahiptir. Nitekim bunu ileride de göreceğiz.

b- İslami Hareket Metodunda İkinci Özellik:

Hareket aşamalarının nesnelliği; İslâmî metod, aşamalı bir hareket gerektirir. Her aşamanın gereklerine ve nesnel ihtiyaçlarına göre yeterli yöntemleri vardır. Her bir aşama, kendisinden bir sonraki aşamanın basamağıdır. İslâm, nesnel şartlara soyut teorilerle yaklaşmaz. Bu nesnelliğin aşamalarında donuk ve işe yaramaz yöntemler de kullanmaz. İslâm'ı nizamın cihad farizasına delil getirmek için bu özelliğini ve cihadın geçiş aşamalarını gözardı ederek, değişik nassların her bir aşamayla ilgisine önem vermeyerek Kur'an'dan ayetler getiren kimseler, evet bunu böylece yapan kimseler kesinlikle halt etmektedir. İşi karıştırıp bırakmakta ve bu dinin metoduna saptırıcı bir giysi giydirerek nasslara -nihai ilke ve kaidelerle bağdaşmayan- manalar yüklemektedirler. Çünkü bu kimseler, her nassa nihaî hükümmüş gözüyle bakmaktadırlar. Bu dinin nihai ilkelerini ifade eden nihaî hükümlermiş gibi...

Bunu yapıyor ve İslâmî bir ünvan taşımaktan öte İslâmi hiç bir özellikleri kalmayan yenik müslümanların yaşadığı dramatik şartların baskısı altında hem ruhen, hem de aklen yıkılmış olarak diyorlar ki:

"İslâm, sadece savunma için savaşmıştır."

Sonra bunu yaparken de İslâm'a iyilik yaptıklarını sanıyorlar. İslâm'a, metodundan soyutlayarak iyilik yaptıklarını sanıyorlar. Bu dinin metodu, ki hedef; yeryüzünde hiç bir tağut bırakmamak, insanları sadece Allah'a kul yapmak ve onları kula kulluktan Rabb'ül Alemin'in kulluğuna yöneltmektir.

Ama İslâm, bunu zorla yapmaz. Sadece bu akideyle insanları -aradaki engelleri kaldırarak- baş başa bırakır. Yani egemen siyasal sistemleri çökerttikten veya cizye verdirip teslimiyetini ilan ettirdikten sonra insanları doğrudan doğruya akideyle tanıştırmak... Halk yığınlarını, araya giren bu tağuti engelleri kaldırarak; tam bir özgürlük ortamında akideyle karşı karşıya getirir. Akideyi, özgür bir iradeyle benimseyip benimsememenin yolu budur.

c- İslami Hareket Metodunda Üçüncü Özellik:

Sürekli hareket ve gelişen yöntemler bu dini, belirlenmiş ilkeleri veya çizilen hedefleri dışına çıkarmaz. Bu ilke ve hedefler İslâm'ın ilk gününden beri aynıdır. Yakın aşireti davet ederken, Kureyş'i tüm Arapları veya tüm insanları davet ederken hedef neyse şimdi de odur. Onlara aynı esasla hitap ediyordu. Bir tek hedefe yönelmelerini istiyordu.

Bu da, bir tek Allah'a ubudiyyet ihlasıydı. Kula kulluktan tamamen çıkmaktı.

Bu ilkede yumuşama yok... Pazarlık konusu yapmak yok... Sonra aşamaları belirlenmiş belirli bir plan dahilinde bir tek hedefin gerçekleşmesi yolunda yürümek... Yukarıda değindiğimiz gibi söz konusu her bir aşamanın da kendisine has gelişen yöntemleri vardır.

d- İslami Hareket Metodunda Dördüncü Özellik:

İslâm toplumuyla diğer toplumsal düzenler arasındaki ilişkilerin yasal ölçüsü... Bunu, "Zad'ül-Mead"tan aktardığımız güzel özetteki gibi anlama gereği.. Bu ölçüyü aşağıdaki esasa dayalı olarak hayata geçirmek zorunludur. Bir tek Allah'a teslimiyet, evrensel bir esastır. Tüm insanlığa düşen; ya bu esasa uyup müslüman olmak ya da İslâm'la barış içinde (zimmet akdiyle) yaşamaktır.

Öyle ki insanlar, hiç bir siyasal düzenle veya hiç bir maddî güçle İslâm çağrısına engel olamayacaktır. İslâm çağrısıyla bireylerin arasına giremeyecektir. Ta ki bireyler özgür iradeleriyle İslam'ı seçip seçmeme hakkına kavuşsun. Yani İslâm'a karşı direnip savaşmadan... Çünkü bu esasa göre birileri İslâm'a karşı savaşırsa İslâm'ın da görevi, ona karşı savaşmaktır, öldürünceye kadar veya teslimiyetini ilan etmesini sağlayıncaya kadar savaşmak..

İnsanlığın Evrensel Kurtuluş İlanı:

İslâm'dan töhmeti uzaklaştırmak çabasıyla cihad hakkında yazan bazı ruh ve akıl yenikleri kişiler İslâm'ın iki gerçeğini birbirine karıştırmaktadırlar. "Akideyi kabul konusunda zorlama yoktur" nassıyla "İnsanları Allah'a kulluktan önleyip kula kulluk sistemini getiren ve böylece davanın insanlara ulaşmasını engelleyen siyasal nitelikli maddi güçleri ortadan kaldırma"ya ilişkin metodunu birbirine karıştırıyorlar. Gerçekteyse bunlar, birbirinden tamamen bağımsız iki gerçektir. Aralarında ilişki bulunmayan ve karışıklığa meydan vermeyen iki gerçek...

İşte bu karıştırmadan dolayı; ama en başta söz konusu yenilmişlikten dolayı bu kimseler, İslâm cihadını günümüzde "savunma savaşı" denilen bir kavramın içine sıkıştırmaya kalkışıyorlar. Oysa ki İslâm'ın öngördüğü cihad insanların günümüzdeki savaşlarıyla hatta bu savaşların nedenleri ve oluşum

şartlarıyla hiç bir ilgisi olmayan bir meseledir. Çünkü İslâmi cihadın nedenleri-ni, bizzat İslâm'ın tabiatında, yeryüzündeki görev ve hedeflerinde aramak gere-kir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın belirlediği ulvî hedeflerde... Ki Allah *(Subha-nehu ve Tealâ)*, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'i bu yüzden gönderdiğini, bu yüzden kendisini son peygamber ve görevini de son risalet kıldığını anlatmaktadır.

Bu din, hiç kuşkusuz insanlığın evrensel bir kurtuluş ilanıdır. İnsanlığı tüm yeryüzünde kula kulluktan ve kula kulluğun bir türü sayılan hevaperestlikten kurtarmak için gelmiştir. Bunun da yolu;

- Bir tek Allah'ın ilahlığını, bir tek Allah'ın Rabb'ül-aleminliğini ilan etmek-tir.

- Bir tek Allah'ın Rabbül-aleminliğini ilan etmek ise kapsamlı bir inkılab demektir.

- Biçimi, türü, düzeni ve yönetimi ne olursa olsun beşer hakimiyetine karşı bir inkılab demektir.

- Biçimi ne olursa olsun yeryüzünün neresinde bir beşeri hakimiyet varsa, ona karşı tam bir şekilde başkaldırmak demektir.

- Yahut eş anlamlı başka bir deyimle, biçimi ne olursa olsun beşerin ilahlık iddiasına karşı ayaklanmak demektir.

Çünkü işlerin dayanak noktasını veya otoritelerin esasını insana veren bir yönetim (hakimiyet) düzeni; beşerin ilahlaştırılması anlamına gelmektedir, insanların kimisinin kimisini rab edinmesi anlamına gelmektedir. İslâmi kurtuluş ilanının anlamı ise; gasbolunmuş egemenlik hakkını Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya vermek ve bu hakkı gasbeden tağutları tard etmektir. İnsanları ken-di koydukları kânunlarla yönetip kendilerini rab, insanları da kul haline getiren tağutları...

Yani İslâmi kurtuluş ilanının anlamı, yeryüzünde ilahî hükümranlığın kurulması için beşer hükümranlığını çökertmektir. Yahut Kur'an-ı Kerim'in ta-biriyle:

> *"O; gökte de ilahtır, yeryüzünde de ilahtır." (43 Zuhruf/84)*
>
> *"Hüküm, sadece Allah'ındır. O, kendisinden başkasına tapınmamanızı emretmiştir, işte dosdoğru din budur." (12 Yusuf/40)*
>
> *"De ki ey Ehli kitap! Bizimle sizin aranızda ortak olan şu kelimede (birleşmeye) gelin: Allah'tan başkasına tapınmayalım, O'na hiç bir şey ortak koşmayalım ve Allah'ı bırakıp kimimiz kimimizi rab edin-mesin. Eğer onlar buna yanaşmazsa siz de deyin ki: şahid olun ki biz kesinlikle müslümanız." (3 Al-i İmran/64)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzü egemenliği, kilise otoritesinde olduğu gibi din adamı diye bilinen kimselerin iktidara gelmesi demek değildir. Yahut teokraside veya kutsal ilah idaresi diye bilinen düzenlerde olduğu gibi ilahların adına konuşan adamların iktidarı da değildir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzü hükümranlığı/egemenliği, ilahî Şeriatın hakim olmasıyla ve tüm işlerin apaçık bir şeriatın doğrultusunda sadece Allah'a havale edilmesiyle kurulur.

Allah'ın yeryüzü egemenliğinin kurulması... Beşerî hakimiyetin yıkılması... Gasbolunmuş iktidarın kulların elinden alınıp bir tek Allah'a ait kılınması... İlahî Şeriat'in tek başına egemen olması... Ve tüm beşerî kanunların ilga edilmesi...

Evet tüm bunlar, sadece tebliğ ve açıklamayla gerçekleşmez. Çünkü insanların boynuna binen, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzü egemenliğini gasbeden kimseler, soyut bir tebliğ ve açıklamayla iktidarlarını bırakmazlar. Yoksa yeryüzünde Allah'ın dinini yayan peygamberlerin işi çok kolaylaşırdı. Böyle bir şey, gerek Peygamberler tarihinde, gerekse kuşaklar boyunca bu din tarihinde görülmemiş bir şeydir.

Yeryüzünü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hükümranlığı dışında kalan tüm hakimiyetlerden –Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Rabb'ül-aleminlik ve ilahlığını yaymak suretiyle- kurtarmayı amaçlayan insanlığın bu kurtuluş ilanı, hiç kuşkusuz teorik, felsefi-septik bir ilan değildir. Çünkü bu, tam anlamıyla fiili, aktif ve gerçekçi bir ilandır. Pratik uygulanması olan bir ilandır. Tüm insanlığı Allah'ın şeriatiyle yönetecek; onları kula kulluktan fiilen kurtaracak ve bir tek Allah'a kulluk yapmayı gerçekleştirecek bir nizam kurmayı amaçlayan bir ilan...

Bundan dolayı bu ilanda "açıklama"nın yanı başına, "hareket" de koymaktan başka bir çare yoktur. Çünkü bu ilan somut bir beşer vak'asına karşı koyacaktır. Hem de tüm yönleriyle ve her bir yön için zorunlu olan yeterli yöntemlere başvurarak karşı koyacaktır. İnsanlık vak'ası -dün, bugün ve yarın- insanlığın yeryüzündeki İlahî egemenlik dışında kalan her tür beşeri iktidardan kurtuluşunu sağlayan evrensel İslâm ilanına türlü engellerle karşı koymuştur, koyacaktır. İdeolojik engeller... Maddî güç... Siyasal, toplumsal, ekonomik, sınıfsal ve etnik nitelikte pek çok engel... Bunun yanında bâtıl inanç ve bozuk düşüncelerin oluşturduğu akabeler... öyle ki İslâm'a karşı bu engellerin tümü bir araya geliyor... Çok sıkı bağlanmış bir tek düğüm halinde bir tek cephede toplanıyor. Madem ki inanç ve doktrinlere açıklamayla karşı konuluyor öyleyse diğer maddî güç engellerine de hareketle karşı koymak gerekiyor.

Bu maddi güç engellerinin en başında da hiç kuşkusuz itikadı, ideolojik, etnik, sınıfsal, toplumsal ve ekonomik temellere dayalı siyasal iktidarlar gelmektedir. Çok yönlü ve birbirine girmiş ilkelere dayanan iktidarlar...

Öyleyse bu insanlık vak'asına, hem açıklama, hem de hareketle -bir arada- karşı koymak gerekir. Bu vak'anın her yönüne yeterli yöntemlerle karşı durmak...

İnsanlığın evrensel kurtuluşu için söz konusu iki yönün bir arada bulunması zorunludur. Yeryüzündeki tüm insanlığın kurtuluşu için gereklidir. Bu nokta, bir kere daha vurgulanması gereken önemli bir noktadır.

Bu din bir tek Arap insanının kurtuluşu için gelmemiştir. Bu peygamberlik, sadece Araplara mahsus değildir. Çünkü bu dinin konusu "insan" dır. İnsan türüdür. Faaliyet alanı ise yeryüzüdür. Tüm yeryüzü... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç kuşkusuz yalnız Arapların Rabbi değildir. Hatta O, yalnız İslâm akidesini benimseyenlerin de Rabbi değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç kuşkusuz Rabb'ül-alemindir.

Bu dinin de maksadı; alemleri Rablerine döndürerek onları başkasına kulluktan kurtarmaktır.

En büyük ubudiyyet (Kulluk); İnsanların gene kendileri gibi insan olan kimselerin koyduğu kanunlara boyun eğdirilmesidir. Ve bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, kendisinden, başkasına yapılamayacağını, bunu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına yapanın -müslüman olduğunu iddia da etse- İslâm'dan çıkacağını bildirdiği ubudiyyettir (kulluktur). Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şeriat ve hakimiyet konusundaki bağlılığı ubudiyyet olarak ifade buyurmuştur. Emrolundukları şekilde bir tek Allah'a tapınmayan yahudi ve hristiyanları "müşrik" yapan ubudiyyet (kulluk)...

Tirmizi'nin yaptığı isnada göre:

Adiy bin Hatem *(radıyallahu anh)*, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in davetini işittikten sonra Şam'a kaçmıştı. Adiy cahiliyye döneminde hristiyan olmuştu.

(Şam'a kaçışından sonra) hem kız kardeşi hem de kavminden bir topluluk müslümanlara esir düşmüştü. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, kız kardeşini fidyesiz ve kendisine (mali) ihsanda bulunarak salıverdi. Kız kardeşi de Adiy'in yanına dönüp onu müslüman olmaya teşvik etti.

Sonunda Adiy, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e geldi. İnsanlar kendi aralarında onun gelişini konuşuyordu. Adiy, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in huzuruna girdiğinde boynunda gümüşten bir haç bulunuyordu. O sırada Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, *“Onlar, hahamlarını, rahiblerini ve Meryem oğlu Mesih'i Allah'tan başka rabler edindiler. Oysa tek olan Allah'a ibadet etmekle emrolunmuşlardı. O'ndan başka ibadete lâyık ilah yoktur. O, onların ortak koştuklarından münezzehtir.” (9 Tevbe/31)* anlamındaki ayeti okuyordu.

Adiy diyor ki: "Onlar, haham ve rahiplerine tapınmamışlar ki"dedim. Ama Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*:

"Hayır, tapıyorlar. Çünkü onlar, helali haram ve haramı da helal kılan (bu adamlara) uyuyorlar. Ve işte (yahudi ve hristiyanların haham ve rahiplerine) tapınmaları (ibadetleri) budur."[33]

Resul-i Ekrem *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın buyruğuna getirdiği tefsir; şeriat ve hüküm konusundaki bağlılığın kişiyi dinden çıkaran "ibadet" olduğuna ilişkin bir nasstır. Yani insanlardan kimisinin kimisini rab edinmesidir. Yani bu dinin ortadan kaldırmak için geldiği durum, İslamın hedefi; insanların Allah'tan başkasından kurtuluşunun ilanıdır.

Bundan dolayı İslâm'ın çıkış yapması zorunludur. Evrensel ilanına aykırı olan mevcut vak'ayı ortadan kaldırmak için çıkış... Hem açıklama, hem de hareket biçiminde, ikisi bir arada... İnsanları Allah'tan başkasına kul eden, yani insanları Allah'ın hakimiyet ve şeriatiyle yönetmeyen siyasi güçleri vurmak zorundadır İslâm...

Akide konusunda tebliğ ve açıklama yapmasına izin vermeyen, insanların özgür iradeleriyle bir inanç benimsemesini önleyen siyasi güçleri... Bunun yanında İslâm, egemen tağuti güçleri ortadan kaldırdıktan sonra kurtuluş hareketini fiilen sürdürmeyi sağlayacak toplumsal, ekonomik ve siyasal bir nizam kurmayı hedeflemektedir. Ortadan kaldırmak zorunda olduğu egemen güçlerin tamamen siyasal nitelikte olması yahut bünyesinde etnik veya sınıfsal öğeler bulundurması arasında hiç bir fark yoktur.

İslâm, akidesini benimsetmek için insanları zorlamayı hiç bir zaman kastetmemiştir. Ama İslâm, soyut bir akide de değildir. İslâm, yukarıda dediğimiz gibi insanlığın kula kulluktan kurtuluşunun evrensel bir ilanıdır. Bu ilanın ilk hedefi, beşer hakimiyeti ve kula kulluk esasına dayalı hükümet ve düzenleri ortadan kaldırmaktır. Bundan sonra da insanları serbest bırakmaktır, özgür iradesiyle dilediği akideyi benimseme konusunda serbest... Ama siyasi baskıları kaldırıp ruh ve akıllarını yeterince aydınlattıktan sonra...

Şunu da bilmek gerekir ki bu özgürlüğün anlamı, insanların hevalarını ilah edinmeleri veya kendilerinin kula kulluğu seçmeleri yahut Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı bırakıp kimisinin kimilerini rabler edinmeleri demek değildir. Çünkü yeryüzünde beşer hayatına hükmeden nizamın, bir tek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya kulluk ilkesine dayanması zorunludur. Bunun da tek yolu, hayat kanunlarını sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan almaktır. İşte bu nizam kurulduktan sonra herkes onun gölgesinde dilediği akideyi benimsemekte serbesttir.

---

[33] Tirmizî, 5/278.

Din, ancak böylece tümüyle Allah'a ait olur. Yani tapınma, boyun eğmişlik, bağlılık ve dindarlığın tümü bir tek Allah'a yapılmış olur.

"Din" kelimesinin muhtevası, hiç kuşkusuz "akide" nin muhtevasından daha kapsamlıdır. "Din", hayata hükmeden sistem ve nizamdır. İslam'a göre bunun dayanağı her ne kadar "akide" ise de, genel özellikleriyle akideden daha geniş bir anlam ifade etmektedir.

Çünkü İslâm'a göre (esas), değişik türdeki cemaatlerin bir tek Allah'a tapınmaya (kulluk yapmaya, ibadet etmeye) dayalı hayat sisteminin gölgesinde yaşamasıdır. (Bununla beraber) İslâm inancını benimsemeyen gruplar da bu esasa dayalı idarenin gölgesinde yaşayabilirler. Bu dinin -yukarıda anlattığımız gibi- tabiatini anlayan bir kimse, İslâm'ın kılıçla cihad biçimindeki çıkış hareketini de ister istemez anlamak zorundadır. Yani tebliğ cihadının yanında kılıçla cihadın bulunması gereğini de anlamak zorundadır. Ayrıca bu cihad hareketinin -günümüzdeki dar kavramıyla- bir savunma savaşı olmadığını da anlamak zorundadır.

Çünkü cihadı bir savunma savaşı olarak göstermek isteyenler, mevcut şartların ve düzenbaz oryantalist saldırıların karşısında yenik düşen kimselerdir. Onlardır İslâmi cihadı bir savunma hareketi olarak gösterenler... İslâmi cihad, hiç kuşkusuz insan için yeryüzünün kurtuluşunu amaçlayan bir başkaldırma ve atılım hareketidir. Hem de beşer realitesinin her yönünü karşılayacak yeterli yöntemlerle ve basamak basamak yükselen aşamalarla...

Ki her aşamanın da kendisine göre yenilenen yöntemleri vardır. Eğer ille de İslâmi cihada "savunma hareketi" adı verilecekse, "savunma" kelimesinin anlamını değiştirmek zorunda kalacağız. Ve buna "bizzat insanlığın savunmasına yönelik hareket" adını vereceğiz. İnsanı savunmak, özgürlüğünü zincirleyip kurtuluşunu engelleyen tüm faktörlere karşı savunmak... Bu faktörler ise inanç ve ideolojilerdir. Ekonomik, etnik ve sınıfsal temellere dayalı siyasal düzenlerdir. Yani İslâm'ın geldiği günden beri yeryüzünde egemen olan ve günümüzdeki modern cahiliyede de türlü biçimleriyle halen egemen olan kurulu düzenlerdir.

"Savunma" kelimesinin anlamını bu şekilde genişlettikten sonra, İslâmî cihadın gerçek nedenlerini incelemeye başlayabiliriz. İslâm'ın yeryüzünde cihadla çıkış yapmasının nedenlerini ve İslâm'ın özgün tabiatını ele alabiliriz. İslâm, hiç kuşkusuz evrensel bir ilândır. İnsanın kula kulluktan kurtuluşunu, bir tek Allah'ın uluhiyyet ve Rabb'ül-âleminligini temin edecek evrensel bir ilan... Yani beşer hevasının yeryüzü hükümranlığını yıkıp insanlık aleminde bir tek İlahî şeriati hükümran kılacak bir ilan...

İslâmi cihada, savunma savaşının çağdaş dar anlamıyla savunmacı gerekçeler bulma ve İslami cihad olaylarının, İslam yurdunu veya kimilerinin anlayışına

göre Arabistan yarımadasını komşu ülkelerin saldırısından korumaktan ibaret olduğunu ispat için dayanaklar arama çabalarına gelince... Bu çabalamalar, hiç kuşkusuz bu dinin tabiatını ve bu dinin yeryüzü görevinin tabiatını yeterince kavrayamamaktan kaynaklanmaktadır. Mevcut şartların (statükonun) baskısı ve İslâmi cihada yönelik düzenbaz oryantalist saldırı karşısında yenilmişlikten ileri gelmektedir. Söyler misiniz?

Eğer Hz. Ebu Bekr, Hz. Ömer veya Hz. Osman, İran ve Bizans'ın Arabistan'a saldırmayacağından emin olsalardı yerlerinde mi oturacaklardı? İslâm dinini yeryüzüne yaymaktan vaz mı geçeceklerdi? Yani bu yayılışı nasıl sağlayacaklardı? Davanın önünde devletlerin maddî güçleriyle destekledikleri ırkçı, sınıfsal ve ekonomik ilkelere dayalı toplumsal ve siyasal devlet düzenlerinin oluşturduğu bunca engel varken bunu nasıl gerçekleştirebilirlerdi?

Şu halde insanın; tüm insanlığın, tüm yeryüzündeki kurtuluşunu ilan eden bir davanın bunca engellere karşı tebliğ ve açıklama cihadıyla yetineceğini düşünmek aptallıktan başka bir şey değildir. Böylesine hedefi olan bir dava eğer ferdlerin özgürlüğünü kısıtlayan, akidenin serbest ve her tür baskıdan uzak bir iradeyle benimsenmesini engelleyen güçler bulunmuyorsa hiç kuşkusuz tebliğ ve açıklama yoluyla cihad yapar. Ki "dine girmede zorlama yoktur." ilkesi ancak böyle bir ortamda geçerli olabilir. Ama eğer söz konusu engeller ve maddi güçler bulunuyorsa öncelikle yapılması gereken bunların çökertilmesidir. Kuvvete başvurarak ortadan kaldırılmasıdır. Çünkü insanın aklı ve kalbine ancak söz konusu zincirlerden kurtulmuş bir halde hitap edilebilir.

Demek ki cihad, davetin vazgeçilmez bir zaruretidir. İnsanlığın kurtuluş ilanını hedefleyen bir davetin zarureti... Fiili duruma her yönüyle yeterli yöntemlerle başkaldırmayı gerekli fakat teoride kalan septik bir felsefi açıklamayla harekete geçmeyi yeterli görmeyen ciddi bir ilanın zarureti...

İslâm yurdu veya doğru İslâmî deyimiyle "dar'ül-İslâm" komşu ülkelerin tehdidi altında olsun veya olmasın durum budur. İslâm barış ister ama onun istediği bu barış, halkı İslâm akidesini benimseyen belirli bir bölgenin emniyetinden ibaret kalacak alçaltıcı bir barış değildir. İslâm'ın istediği barış, dinin tümüyle Allah'a ait kılındığı, yani insanların sadece bir tek Allah'a tapındığı (kulluk yapıp, ibadet ettiği), kimi insanın kimi insanı - Allah'ı bırakarak - rab edinemediği bir barıştır.

Çünkü muteber olan, davanın başlangıç günleri veya ortaları değil, İslâmî cihad hareketinin -Allah'ın emriyle- vardığı en son aşamadır. Bu son aşama ise İbn'ül-Kayyım (rh)'ın deyişiyle şudur:

"Berâe suresinin inişinden sonra kafirler nihaî olarak üç gruba ayrıldı:

1- Muharipler (İslâm'la savaşanlar).

2- Muahidler ve

3- Zimmet ehli. Barış ve mütareke ehlinin müslüman olmasıyla grupların sayısı ikiye düştü:

1- Muharipler.

2- Zimmet ehli. Ve muharipler Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den korkuyordu. Sonuç olarak tüm dünya halkı İslâm'ın nazarında üç gruba ayrılmaktadır:

1- Müslüman ve Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e inanan kimseler.

2- Güvenlik içinde yaşayanlar (ki yukarıdaki cümleden anlaşıldığı gibi bunlar zimmet ehli olanlardır.)

3- Korku içindeki muharipler."

İşte bu dinin tabiat ve hedefleriyle uyuşan mantıklı tavır budur. Mevcut şartların ve düzenbaz oryantalist saldırıların karşısında yenik düşenlerin anladığı değil... Doğru yaklaşım şudur:

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* Mekke dönemi boyunca ve Medine'ye hicretin ilk zamanlarında müslümanların savaşmasını yasaklamıştı. Ve müslümanlara denilmişti ki:

> *"Savaştan el çekip namaz kılın ve zekat verin." (4 Nisa/77)*

Daha sonra kendilerine izin verildi ve denildi ki:

> *"Kendilerine savaş açılan (mü'minlerin savaşmasına), zulme uğradıkları için izin verildi. Allah, hiç şüphesiz onlara zafer vermeye kadirdir. Onlar ki 'Rabbimiz Allah'tır' dediler diye haksız yere yurtlarından çıkarılmışlardı. Eğer Allah'ın kimi insanları kimileriyle savması olmasaydı, içlerinde Allah'ın anıladurduğu manastırlar, kiliseler, havralar ve mescidler yıkılır giderdi. Allah, dinine yardım edenlere, yemin olsun ki yardım edecektir. Allah, muhakkak ki güçlü ve her şeye galiptir. Onlar ki kendilerini yeryüzünde hükümran kıldığımızda namazı ikame eder, zekat verir ve ma'rufu emredip münkerden de sakındırırlar. İşlerin akibeti şüphesiz ki Allah'ın (takdirine) aittir." (22 Hacc/39,40)*

Daha sonra kendileriyle savaşmamışlarla değil savaşanlarla savaşmaları farz kılındı ve denildi ki:

> *"Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda siz de savaşınız." (2 Bakara/190)*

Bir süre sonra üzerlerine tüm müşriklerle savaşmak farz kılındı. Ve kendilerine denildi ki:

> *"Müşrikler sizinle topyekün savaştıkları gibi siz de topyekün olarak onlarla savaşınız." (9 Tevbe/36)*

> *"Allah'a ve Ahiret gününe inanmayan, Allah ve Resulü'nün haram kıldığını haram bilmeyen ve hak din (İslam'ı) din edinmeyen Ehl-i kitap (kafirleriyle) alçalmış halde elleriyle cizye verinceye kadar savaşınız" (9 Tevbe/29)*

Görülüyor ki savaş, İbn'ül-Kayyım (rh)'ın dediği gibi; "Önce haramdı, sonra izin verildi, sonra kendilerine savaş açanlara karşı farz kılındı, en son da tüm müşriklere karşı yapılması farz kılındı."

Cihada ilişkin Kur'anî buyrukların ciddiyeti... Cihada teşvik eden hadis-i şeriflerin ciddiyeti... Gerek İslâm'ın başlangıç yıllarında, gerekse uzun İslâm tarihi boyunca meydana gelen cihad olaylarının ciddiyeti...

Evet bu gözle görülür ciddiyet, mevcut şartların baskısı ve oryantalistlerin İslâmî cihada yönelik düzenbaz saldırıları karşısında yenilgiye uğrayan kimselerin getirdiği yorumun akla gelmesini kesinlikle önlemektedir. Acaba bu konudaki İlahi buyrukları, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in sözlerini bilen ve İslâmî cihad olaylarını izleyen bir kimsenin, savaş gerçeğini geçici bir durum olarak sanmasına imkan var mıdır? Gelip-geçen şartların çevresinde sınır güvenliğini sağlamaktan ibaret bir oldu bitti olarak kabul etmesi mümkün müdür?

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, savaşa izin verdiği ilk ayet-i kerimede dünya hayatındaki vazgeçilmez kanunun *"insanların kimisini kimisiyle önleme"* gerçeği olduğunu bildiriyordu mü'minlere... Yeryüzünden fesadın kalkması için insanların kimisini kimisiyle önlemek...

> *"Kendilerine savaş açılan (mü'minlerin savaşmasına), zulme uğradıkları için izin verildi Allah, hiç şüphesiz onlara zafer vermeye kadirdir. Onlar ki 'Rabbimiz Allah'tır' dediler diye haksız yere yurtlarından çıkartılmışlardır. Eğer Allah'ın kimi insanları kimileriyle önlemesi olmasaydı içlerinde Allah'ın anıladurduğu manastırlar, kiliseler, havralar ve mescidler yıkılır giderdi."*

Demek ki, bu geçici bir hal değil, sürekli olan bir durumdur. Hak ve bâtılın yeryüzünde bir arada yaşayamamasıdır sürekli olan durum... İslâm, Allah'ın Rabb'ülaleminliğini yaymaya ve insanı kula kulluktan kurtarmaya yönelik cihanşümul ilanıyla ne zaman ortaya çıkarsa, İlahi hakimiyeti gasbeden tağutlar hiç şüphesiz karşı koyacaklardır. Davetçilerle barışmaya asla yanaşmayacaklardır. İşte bundan dolayı da İslam, kendi yapacaktır ilk çıkışı ve insanları tağuti egemenlikten kurtarmak ve yeryüzündeki bu gaspçı otoriteleri ortadan kaldırmak için savaşacaktır. Buysa sürekli bir haldir. Din tümüyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın olmadıkça ara verilmesi imkansız olan kurtuluş cihadının atılımıdır bu... Müslümanlara Mekke hayatında savaşın yasaklanması, ileriye yönelik bir planın belirli bir aşamasından başka bir şey değildi. Aynı du-

rum hicretin ilk zamanlarında da söz konusuydu. Medine'deki İslâm cemaatini ilk dönemlerden sonra cihada yönelten neden, hiç kuşkusuz sadece Medine'nin güvenliğini sağlamak değildi. Gerçi bu, vazgeçilmez nitelikteki hedefti ama nihaî hedef değildi. Bu, atılım yapmayı ve hareket üssünün güvenliğini sağlayan bir vesileydi sadece... İnsanlığın kurtuluşunu sağlayacak ve insanın özgür hareketini önleyen engelleri ortadan kaldıracak üstün güvenliği...

Mekke'de müslümanların kılıçlı cihadtan neden alıkonulduklarını anlamak mümkündür. Çünkü Mekke'de davanın tebliğ özgürlüğü bulunuyordu. Davanın sahibi Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Haşimoğullarının kılıçları himayesinde davasını açıkça anlatabiliyordu. Sesini duyurabiliyor, akıl ve gönüllere hitap edebiliyordu. Davasını ferdlere açıklayabiliyordu. Kendisini dava tebliğinden veya insanları dinlemekten önleyebilecek örgütlenmiş siyasi bir iktidar bulunmuyordu. Öyleyse bu aşamada güç kullanımına gerek yoktu.

Tabiî bunun yanında o sıralar için söz konusu olan muhtemel bir takım nedenler daha vardı. Bir ihtimal; Mekke'nin bir hazırlık ve eğitim dönemi oluşuydu. Belirli bir ortamda, belirli insanlar için ve belirli şartlar dahilinde bir eğitim ve hazırlık dönemiydi. Böylesine bir ortamda sürdürülen eğitim ve hazırlığın belli başlı hedeflerinden biri şuydu:

Gerek kişiliğine ve gerekse kendisine sığınan kimselere haksızlık yapılmasına karakter olarak tahammül edemeyen Arap insanını eğitmek... Yani onu, kişilik ve benlik sınırını aşacak, kişiliğini veya yakınlarını -kendisine göre- odak noktası ve hareket kaynağı haline getirmesini önleyecek şekilde yetiştirmek... Aynı şekilde onu sinirlere hakimiyet eğitiminden geçirmek... Ta ki karakteri gereği ilk kıvılcımla öne atılmasın ve ilk dürtüyle heyecanlara kapılmasın. Arap insanının tabiat ve hareketinde itidalin sağlanması için bu eğitim gerekliydi. Yani örgütlenmiş ve bir önderin yönetimindeki toplumu izlemesi, tüm hayati işlerini bu önderliğe havale etmesi, alışkanlık ve adetlerine aykırı da olsa emirlerin dışına çıkmaması için gerekliydi. Arap insanının kişilik olarak yetişmesinde temel taşı buydu. Çünkü bu, İslâmî bir toplumun kurulması için gerekliydi. Basiretli bir önderliğin yönetiminde, uygar, kalkınmış, anti kabileci ve barbarlıktan uzak bir toplumun kurulması için...

Bir ihtimâl da şudur; Kureyş gibi onur ve gururuna düşkün bir toplum içinde davetin barışçı olması, hiç kuşkusuz çok daha geçerli ve etkileyici oluyordu. Bu ilk aşamada savaşa başvurmak, Kureyş'in daha da inatlaşmasına, kanlı bir takım ırkçı çatışmaların yeniden hortlamasına neden olabilirdi. Örneğin uzunca yıllar sürüp bir çok kabilenin kökünden kırılmasıyla sonuçlanan Dahis, Gabra ve Besus savaşları gibi ünlü Arap ayaklanmalarına benzer hareketler doğurabilirdi.

İslâmî hareket denince hemen akla gelebilecek anılar durumuna gelebilirdi. Sükûnet bulmaz duygular olarak tazeliğini korur ve böylece İslâm bir davet olmaktan çıkardı. Bu ayaklanma anıları içinde İslâm'ın temel ilkesi de unutulup giderdi. Hem de daha çiçeği burnundayken... Asla hatırlanmayacak bir şekilde unutulup giderdi.

Diğer bir ihtimal; Her evin içinde bir savaş ve kavga çıkmasından kaçınmaktı. Mü'minleri işkence ve fitnelere veren yaygın ve örgütlü bir iktidar bulunmuyordu. Çünkü bu iş (işkence ve fitneye uğratmalar), her ferdin velisine bırakılmıştı. İşkence ve fitneye verenler bu kimselerdi sadece... Böyle bir ortamda savaşa izin verilmesi hiç kuşkusuz her evin içinde bir savaş ve kavganın patlak vermesi demektir. Ondan sonra denilecekti ki:

"İşte İslâm budur!" Hatta bu söz denilmiştir bile. Hem de İslam, "savaştan el çekin" dediği halde denilmiştir. Kureyş'in propagandistleri Hacc mevsiminde Mekke'ye gelen hacı ve tacirlere; "Muhammed, kavim ve aşiretinden ayrıldığı gibi babayla oğulu da birbirinden ayırıyor." diyorlardı. Peki eğer her evde ve her mahallede oğula babasını, köleye de efendisini öldürmeyi emretseydi acaba nasıl olurdu durum?!

Başka bir ihtimal de şuydu;Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, İslâm'ın başlangıç yıllarında ilk müslümanları dinlerinden dolayı fitne, eziyet ve işkencelere uğratan inatçı pek çok kimsenin sonunda bizzat müslüman olacaklarını, hatta İslâm'ın önderlerinden olacaklarını elbette ki biliyordu, örneğin Ömer bin Hattab *(radıyallahu anh)*, bu kimselerden biri değil miydi?

Başka bir ihtimal; Kabileci bir ortamın Arap gurur ve onurunun gereği olarak mazluma taraf çıkmak bir gelenekti. Eziyetlere girip geri dönmeyen bir mazlum için harekete geçmek -hele hele bu kimse saygın bildikleri biriyse- Arap gururun bir gereğiydi. Bu görüşün doğruluğunu ispatlayan -Kureyş ortamında geçen- pek çok olay göstermek mümkündür.

Örneğin İbn-i Değinne, Kureyş'in saygın insanlarından olan Ebu Bekir *(radıyallahu anh)*'ın hicret edip Mekke'den çıktığını görünce bunu Araplar için bir utanç saymış ve kendisine himayesini teklif etmişti. Bu gerçeğin en son örneği; Ebu Talib Şibi'nde uzun süre açlık ve mihnetler içinde kalan Haşimoğullarını boykot sahifesinin yırtılması... Oysa ki zillete batmış diğer eski uygarlıklar ortamında aynı durum söz konusu değildi. Çünkü bu eski uygarlık ortamlarında eziyetlere karşı durmak, genellikle toplumun alay, küçümseme ve hakaretine neden oluyordu. Saldırgan; işkenceci ve zalimin de yüceltilmesine...

Bir başka ihtimal ise, O gün için müslümanların sayıca az ve Mekke'de kuşatılmış olmalarıydı. Ayrıca o sıralarda İslâm davası, yarımadanın her tarafında işitilmemişti veya bu konudaki haberler çok dağınık haldeydi. Dolayısıyla Arap kabileleri Kureyş ile bazı çocukları arasında çıkan iç çatışmada

tarafsız bir tavır takınarak sonucun ne olacağını merakla bekliyordu. İşte böyle bir durum, -eğer bir savaş çıksaydı- az sayıdaki bir avuç müslümanın öldürülmesine, şirkin ayakta kalmasına ve İslâm cemaatinin erimesine neden olabilirdi. Hatta bu sınırlı savaşta müslümanlar kendilerinden kat kat fazla adam öldürselerdi bile durum bu olabilirdi. Ki o zaman da yeryüzünde bir İslâm nizamı kurulmaz ve hatta İslâm'ın pratik hayatta bir varlığı da olmazdı. Oysa ki İslâm, bir hayat sistemi olmak, pratik hayatın fiili bir nizamı olmak için gelen bir din idi.

Medine'ye hicretin ilk zamanlarına gelince; Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* o sıralarda Medine yahudileri ve şirk içinde bulunan Medine ve civar müşrikleriyle yaptığı antlaşmalar, hiç kuşkusuz ilgili aşama özelliğinin bir gereğiydi. Bunun da muhtemel nedenleri şöyle sıralanabilir:

Birincisi; O aşamada tebliğ ve açıklamayla davet yapmaya imkan vardı. Daveti önleyip insanlara ulaşmasını yasaklayabilecek hiç bir siyasi iktidar bulunmuyordu. Çünkü herkes siyasal olarak Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yönetimindeki yeni İslâm Devletini tanımıştı. Zaten yapılan antlaşmada, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in izni olmadan onlardan hiç kimsenin başkasıyla barış yapamayacağı, savaş açamayacağı ve dış ilişkiler kuramayacağı şart koşulmuştu. Açıkça görülüyor ki Medine'de gerçek iktidar, müslüman önderliğin elindeydi. Davetin önündeki kapılar açıktı. İnsanların diledikleri inancı benimseme özgürlüğü de bulunuyordu.

İkincisi; Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, bu aşamada tüm gücüyle Kureyş'e karşı hazırlanıyordu. Kureyş ki, bu dine muhalefeti kendisiyle bazı çocukları arasındaki çatışmanın nereye varacağını tarafsızlıkla izleyen diğer kabileler açısından bir temel taşı durumundaydı. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in seriyyeler göndermede çabuk davranmasının nedeni buydu. Düzenlediği ilk seriyyenin sancağını Hicretin yedinci ayının başlarında (Ramazan ayında) Hz. Hamza *(radıyallahu anh)*'a vermişti.

Bundan sonra seriyyeler birbirini izledi. Dokuzuncu, onüçüncü ve onaltıncı ayların başında gönderdiği seriyyeler... Daha sonra on yedinci ayda Abdullah bin Cahş *(radıyallahu anh)*'ın komutasındaki seriyyeyi gönderdi. Ki bu seriyye, içinde savaş ve öldürmenin bulunduğu ilk gazveydi. Ayrıca haram ayda gerçekleşmiş ve bu konuda Bakara suresinin ayetleri inmişti:

> *"Sana haram ayda savaşmanın (hükmünü) soruyorlar. De ki Haram ayda savaşmak, büyük bir (vebal'dir). Ama insanları Allah'ın dininden önlemek, Allah'ı inkar etmek, Mescid'ül-Haram'a girmeyi engellemek ve oranın halkını (yurtlarından) çıkarmak, Allah katında daha büyük bir vebaldir. Fitne, (hiç şüphesiz sizi haram ayda) öldürmekten daha beterdir. (Ey müminler! Kafirler,) eğer güçleri, yeterse sizi dini-*

nizden dönderinceye kadar sizinle savaşıp duracaklardır." (2 Bakara/217)

Daha sonra aynı yılın içinde Büyük Bedir savaşı oldu. Bu şartların doğrultusunda bakıldığı takdirde görülür ki, dar anlamlı "savunma", hiç bir zaman İslamî cihadın hareket kaynağı olmamıştır. Mevcut şartların ve düzenbaz oryantalist saldırıların karşısında yenik düşenlerin sandığı gibi olmamıştır.

İslamî yayılışa salt savunma türünden gerekçeler bulmaya yeltenen kimseler, hiç kuşkusuz müslümanların yeryüzünde bir şevketinin, hatta İslâm diye bir şeylerinin kalmadığı bir sırada oryantalist saldırı hareketinden etkilenen kimselerdir.

İnsanın yeryüzünde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakimiyetinden başka her tür beşeri hakimiyetten kurtulmasına yönelik evrensel İslâm ilanını gerçekleştirmeye çalışan -İlahî korumaya mazhar- kimselerin dışında İslâm bağlılarının kalmadığı bir sırada İslamî cihad için bu tür edebi gerekçeler arayanlar bu insanlardır.

Gerçekte ise İslamî yayılışın, Kur'anî buyrukların ifade ettiğinden fazla edebi (sözde) gerekçelere ihtiyacı yoktur.

"Dünya hayatını Ahiret'le değişenler, Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşıp öldürülür veya galip gelirse biz de ona büyük bir mükafat vereceğiz. Erkek, kadın ve çocuk mustazaflar "Ey Rabbimiz! Bizi halkı zalim olan bu beldeden kurtar, bize kendi katından bir veli (önder) gönder, bize kendi katından bir yardımcı gönder!" diye (dua edip kurtuluş beklerken) siz nasıl olur da Allah yolunda savaşmazsınız? İman edenler Allah yolunda, inkar edenler ise tağutun yolunda savaşırlar. (Ey iman edenler!) şeytanın velileriyle savaşınız. Şeytanın hilesi (oyunu), hiç şüphesiz zayıftır." (4 Nisa/74-76)

"İnkar edenlere de ki: Eğer inkardan vazgeçerlerse eskiden işledikleri (günahları) affolunur. Yok eğer (seninle savaşa dönerlerse bilsinler ki) önceki inkarcıların başına gelen (onların da başına gelecektir.) Fitne kalmayıp din tümüyle Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşınız. Eğer (küfürden) vazgeçerlerse Allah, elbette ki onların yaptığını görmektedir. Yok eğer imandan yüzçevirirlerse biliniz ki Allah, sizin mevlanızdır. O, en iyi mevla. en iyi yardımcıdır." (8 Enfâl/38-40)

"Allah'a ve Ahiret gününe inanmayan, Allah ve Resulünün haram kıldığını haram bilmeyen ve Hak Din'i (İslâm'ı) din edinmeyen Ehli kitap (kafirleriyle) alçalmış halde elleriyle cizye verinceye kadar

savaşınız. Yahudiler, 'Üzeyr Allah'ın oğludur', hristiyanlar da 'Mesih Allah'ın oğludur' dediler. Bu, onların ağızlarıyla uydurdukları (dayanaksız) sözleridir. Bu iddialarını, daha önceki kafirlerin sözüne benzetip duruyorlar. Allah kahretsin onları... Nasıl da haktan çevriliyorlar? Onlar, haham ve rahiplerini rab edinmişlerdir. Meryemoğlu Mesih'i de (rab edinmişlerdir.) Oysa ki bir tek ilaha ibadet etmekten/tapınmaktan başka bir şeyle emrolunmamışlardı. Ondan başka hiç ibadete layık bir ilah da yoktur. O, (kafirlerin) ortak koşageldiklerinden münezzehtir. Onlar, Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Halbuki Allah, kafirler işlemese de nurunu tamamlamaktan başka bir şeye razı olmaz. Peygamberini hidayet ve hak dinle, tüm dinlere galebe çalmak için gönderen odur. Müşrikler bunu istemese de.." (9 Tevbe/29-32)

İşte gerekçeler bunlardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilahlığını yerleştirmenin, insanların hayatında O'nun nizamını gerçekleştirmenin, şeytanları ve şeytanî düzenleri kovmanın ve insanı köleleştiren beşerî iktidarları yıkmanın gerekçeleri... Çünkü insanlar, sadece Allah'ın kullarıdırlar. Öyleyse hiç bir kimse onlara kendi katından koyduğu kanunlarla, kendi görüş ve heva-hevesleriyle tahakküm edemez.

Ve İslamî cihad için gerekçe olarak bu kadarı kaildir. Tabiî bu arada "dine girmede zorlama yoktur" ilkesine de uyulur. Yani "akideyi benimsemede zor kullanılamaz" ilkesi...

Ama kulların egemenliği ortadan kalkıp hakimiyetin tümü ya da dinin tümü Allah'a ait kılınmasından sonra zorlama yoktur.

Bunlar, insanlığın evrensel kurtuluş hareketinin gerekçeleridir. Yani (bu hareketin yeterli gerekçesi) insanları kula kulluktan kurtarıp bir tek Allah'ın kulluğuna yöneltmektir. Ve bu tek başına yeterli bir gerekçedir. Bu gerekçeler ilk İslâm savaşçılarının gönlünde zaten bulunuyordu.

Bundan dolayı da onlardan hangisine; "Niye cihada çıktın?" diye sorulsaydı hiç bir zaman; "Biz, tehdit altındaki yurdumuzu savunmak için çıktık" veya "Biz, -müslümanlara yönelik- Bizans veya Fars saldırısını püskürtmek için çıktık" yahut da "Biz, toprağımızı genişletip ganimet arttırmak için çıktık" cevabını vermezlerdi.

Peki ne cevap verirlerdi?

Hiç kuşkusuz Rebi b. Amir, Huzeyfe b. Mihsan ve Mugire b.Şu'be'nin dedikleri gibi cevap verirlerdi. Üç gün üst üste sürecek savaştan önce kendilerine; "Sizi buraya getiren nedir?" diye soran İran ordusu komutanı Rüstem'e hep aynı şekilde verdikleri cevabı verirlerdi. Ve o cevap şuydu:

"Bizi buraya getiren Allah'tır!...

- Dileyen herkesi kula kulluktan kurtarıp bir tek Allah'ın kulluğuna;
- Dünya darlığından çıkarıp genişliğe ve
- Bâtıl dinlerin zulmünden kurtarıp İslâm'ın adaletine kavuşturmak için...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Peygamberini, diniyle insanlara gönderdi. Kim bu dini kabul ederse, biz de bunu kabul edip kendisinden vazgeçeriz, toprağını da bırakıp gideriz. Kim de bunu kabul etmezse biz de onunla ya şehid olup cennete girinceye kadar ya da zafer kazanıncaya kadar savaşırız."

Sonra söz konusu gerekçe, bizzat bu dinin tabiatında; bu dinin evrensel ilanı ve pratik hayat nizamının özünde vardır. Beşer vak'asına (iktidarına), belirli aşamalar ve yenilenen yöntemler dahilinde her yönüyle yeterli yollarla karşı koyan bu cihan şümul ilanın özünde... İslam yurdu ve müslümanlara yönelik hiç bir saldırı bulunmasa da bu özgün gerekçe vardır. Peşinen vardır. İlahî nizamın tabiatında ve nesnelliğinde, beşerî toplumlarda fiilen mevcut bulunan engellerin tabiatında vardır bu gerekçe. Yani savunmaya ilişkin belirli ve sınırlı şartlar bulunmasa da vardır. Bir kere müslümanın, can ve malıyla Allah yolundaki cihada çıkması, gerekçe olarak yetmektedir. Çünkü ötesinde hiç bir kişisel ganimetin bulunmadığı yüce değerler için çıkıyor cihada. Onu cihada, hiç bir kişisel ganimet çıkaramaz.

Ayrıca bir müslüman, sıcak savaş cihadına çıkmadan önce en büyük cihadını nefsiyle vermiştir. Şeytanla, hevasıyla, şehvetleriyle, cimriliğiyle, arzularıyla; kendisinin, aşiretinin ve sıcak savaşa çıkmadan önce İslâm'ın damgasını taşımayan her şey ve her gerekçeye karşı zafer kazanarak çıkmıştır. Çünkü onun bir tek hedefi vardır:

O da sadece Allah'a ubudiyyettir. Onun hakimiyetini kurarak İlahi egemenliği gaspeden tağutları ortadan kaldırmaktır. "İslâm yurdunu" savunmayı temel alarak İslâmî cihada gerekçeler arayan kimseler, "metodun" etkinliğini görmezlikten geliyor ve bunu "yurt"tan daha önemsiz sayıyorlar.

Oysa İslâm'ın söz konusu ölçülere bakışı böyle değildir. Bu insanların söz konusu yaklaşımı, İslâmî anlayışa yabancı, türeme bir yaklaşımdır. Çünkü İslâmî anlayışa göre geçerli olan biricik değerlendirme, akidedir. Akidenin ürünü olan metodtur ve bu metodun (hayat düzeninin) egemen olduğu toplumdur. "Toprağın" ise başlı başına ne bir itibarı, ne de bir ağırlığı vardır. İslâm düşüncesine göre toprağa verilebilecek her tür değer, o toprağın üzerinde İlahî hakimiyet ve hayat sisteminin egemen olmasına bağlıdır. Zaten bir toprak, ancak akidenin yuvası, ilahî nizamın alanı, dar'ül-İslâm ve insanlık kurtuluşunun hareket üssü olursa bir değere sahiptir.

Gerçi dar'ül-İslâm'ı korumanın, akideyi, hayat sistemini ve hayat sisteminin uygulandığı toplumu korumak demek olduğu doğrudur; ama bu, nihaî hedef değildir. Bu toprağı korumak, İslâmi cihad hareketinin nihaî hedefi değildir. Bir toprak, ancak İlahi hükümranlığın kuruluş vesilesidir diye savunulur. Tüm dünyaya açılışın, tüm insanlığa ulaşmanın merkezî üssüdür diye himaye edilir. Çünkü bu dinin konusu insandır, büyük yayılış alanı ise yeryüzüdür.

Yukarıda anlattığımız gibi İlahi hayat sistemiyle harekete geçmek, karşımıza pek çok maddî engeller çıkaracaktır. Devlet otoritesi, toplumsal düzen ve çevresel koşullar gibi engeller... İşte İslâm, tüm bu engelleri güç kullanarak çökertmek için harekete geçer. Bunu yapar ki fertler engelsiz bir ortamda kendisiyle tanışsın. Maddi tüm zincirlerden kurtulan insanların düşünce ve vicdanlarına hitab eden İslâm, seçim hak ve özgürlüğünü ferdlerin iradesine ancak bundan sonra bırakır.

Öyleyse oryantalistlerin İslâmî cihada yönelik saldırılarından ürkmemek ve onlara aldanmamak zorundayız. İçinde yaşadığımız -uluslararası güç dengesini bozacak nitelikteki- şartların omuzlarımızdaki ağırlığı altında ezilip İslami cihada edebi gerekçeler aramamak zorundayız. Bu dinin tabiatiyle çelişen savunma savaşı niteliğindeki bir takım edebi gerekçeler...

Çünkü İslamî cihad, ortaya atılan savunmaya yönelik şartlar bulunsa da bulunmasa da bildiği yoldan şaşmayacaktır. Tarihsel cihad olaylarını sunduğumuz bir sırada bu dinin tabiatında, cihanşümul ilanı ve pratik hayat sisteminde mevcut olan özgün ölçüleri göz ardı etmemek zorundayız. Bu özgün ölçülerle, savunma savaşının geçici nitelikteki şartlarını birbirine karıştırmamak zorundayız.

Evet İslam, kendisine saldıranlara karşı koyacaktır. Bu, doğrudur. Çünkü Allah'ın Rabb'ül-aleminliğine ve insanın Allah'tan başkasına kulluk yapmaktan kurtarılmasına ilişkin mücerred bir ilan şeklindeki varlığı bile cahiliyeyi rahatsız edecektir. Hele bu kurtuluş ilanının anti cahiliyeci yepyeni bir önderliğin altında, örgütlü ve hareketli bir toplumda temsil edilmesi, kullara hükümranlık hakkını tanımayan ayrıcalıklı ve bağımsız bir toplumun (devletin) doğması ve bu toplumun bir tek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakimiyetini tanıması...

Evet bu dinin bu şekildeki mücerred varlığı bile etrafındaki kula kulluk ilkesine dayalı kurulu cahiliye toplumlarını karşısına çıkaracaktır. Bu cahiliye toplumları, kendi varlıklarını sürdürebilmek, böyle bir İslâm toplumu da kendisini korumak için harekete geçmek zorunda kalacaktır.

Bu, göz önünde tutulması gereken bir gerçektir. İslâm toplumunun doğuşuyla ortaya çıkan kaçınılmaz bir gerçek... Yani İslam'a karşı ilan edilen zorunlu bir savaş söz konusudur. İslâm, ister istemez bu savaşa girecektir. Bu ko-

nuda hiç bir seçim hakkı bile yoktur. Yani bu bir arada yaşamalarına imkan olmayan iki zıt varlığın doğal savaşıdır.

Tüm bunlar doğrudur. Ve bu bakış açısına göre İslam'ın kendi varlığını koruması, kendisine açılan zorunlu savaşa karşı kendisini savunması elbette ki zorunludur. Ne var ki bu gerçeğin kendisinden çok daha köklü ve vazgeçilmez bir gerçek daha vardır. Yeryüzünde tüm insanlığın kula kulluktan kurtulması için başlangıç hareketini yapmak, bizzat İslâmî varlığın tabiatında mevcuttur. Bu bakımdan İslâm'ın coğrafi sınırlarda durmasına veya insanlığı tüm yeryüzünde şer, fesat ve kula kullukla baş başa bırakarak etnik bir bölgenin içinde sıkışmasına imkan yoktur.

Düşman devletler, eğer İslam evrensel kurtuluşu ilan ve davasını ihraç etmeden kendilerini ulusal sınırlarında durumlarıyla baş başa bırakıp kula kulluğa dayanan düzenlerine karışmazsa -zaman olur ki- İslâm devletine saldırmamayı tercih edebilirler. Ama şurası kesin ki İslâm, baş vergisini ödemek suretiyle İslamî otoriteye teslimiyetini ilan etmeyen hiç bir düşman devletle mütareke yapmaz. Baş vergisi (cizye), teslimiyet ilanının şartıdır; çünkü bu devletlerin İslâm davetine kapılarını açması gerekiyor. Kurulu düzenlerin maddi engelleriyle daveti engelleyemeyecekleri bir şekilde kapılarını açması gerekiyor.

İşte bu dinin tabiatı budur. Onun görevi budur. Çünkü o, evrensel bir ilandır. Allah'ın Rabb'ül-aleminlik ilanı... İnsanların, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına yapılan her tür kulluktan kurtuluşunun ilanı...

İşte asıl fark da burada yatmaktadır. Yani İslâm'ın bu vazgeçilmez tabiata sahip olması ile bölgesel veya ulusal sınırlar içinde sıkışmış ve ancak bir dış saldırı halinde harekete geçebilen bir (devlet) olması arasındaki fark... Ve şurası şüphesizdir ki İslâm, bu son şekliyle cihad hareketi için vazgeçilmez nitelikteki özgün gerekçelerinin tümünü yitirecektir.

Bu din, hiç kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanlığa gönderdiği bir hayat sistemidir. İşte bir tek bunu bilmek, İslâmî cihad hareketi için yeterli bir gerekçedir. Çünkü bu husus, söz konusu gerekçeyi olanca açıklık ve derinliğiyle ortaya koymaktadır. Eğer bu mükemmel hakikat beynimizde fütura uğramamışsa, eğer davanın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyet ve insanların ubudiyyeti meselesi olduğunu unutmamışsak yabancı bir takım gerekçeler aramamıza imkan yoktur. Çünkü bu büyük hakikati içinde yaşatan bir insanın, İslâmi cihad için başka türden gerekçeler araması mümkün değildir.

İki düşünce arasındaki fark, yolun hemen ayrılış noktasında çok büyük görülmeyebilir. Yani İslâm, seçimi olmayan bir savaşa -kendi varlığıyla etraftaki cahili toplumların birbiriyle uyuşmaz varlığından dolayı- ister istemez girişir düşüncesiyle; İslam, ilk hareketi yaparak bu savaşa girmek zorundadır düşüncesi arasındaki fark... Evet yolun hemen ayrılış noktasında bu fark çok

büyük görülmeyebilir. Çünkü her iki halde de nasıl olsa savaşıyor. Ama bu fark, yolun sonunda öylesine büyür, öylesine genişler ki İslami duygu ve kavramların saptırılmasına bile yol açabilir. Tehlikeli denilebilecek sonuçlar doğurabilir.

Birbirinden farklı iki ölçü (değerlendirme) vardır:

Birincisi; İslâm İlahî bir hayat sistemidir. Yeryüzünde Allah'ın uluhiyyetini ve insanların bir tek Allah'a ubudiyyetini yaymak için gelmiş ve buna pratiği olan bir biçim getirmiştir.

Bu da, içinde insanların sadece Alemlerin Rabbine tapınıp kula kulluktan tamamen kurtulduğu insan toplumudur.

Bu toplumun insanlarına Allah'ın şeriatinden başka hiç bir kanun hükmedemez. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakimiyeti veya başka bir deyişle ilahlığı bu şeriatte ifadesini bulmaktadır. Öyleyse İslâm'ın, yolunda duran tüm engelleri yıkması hakkıdır. Çünkü hedefi, insanların vicdan ve akıllarına hitap etmektir. Devletin siyasal düzeni veya insanların toplumsal yönetimleri gibi hiç bir engelle karşılaşmadan hitap etmek...

İkincisi ise; İslâm belirli bir toprağın üstünde kurulmuş mahalli bir nizamdır. Bölgesel hudutları içinde kendisine gelecek saldırılara karşı koyma hakkına sahiptir. İşte bu iki değerlendirmenin arasındaki fark, gerçekten büyük ve uzaktır. Gerçi her iki değerlendirmeye göre de İslâm cihad edecektir, ama bu cihadın neden, hedef ve sonuçlarına ilişkin temel bakış açısı tamamen değişiktir. Bizzat akidenin kendisi yanında bir de plan ve stratejinin özünü ilgilendiren büyük bir değişiklik...

Şu halde ilk hareketi yapmak İslâm'ın hakkıdır. İslâm, ne bir kavme ait kutsal bir inanç, ne de bir vatana özgü bir nizamdır. Çünkü o, Allah'ın hayat sistemi ve tüm dünyanın nizamıdır. Öyleyse insanın seçim özgürlüğünü kısıtlayan engel, örgüt ve yönetimleri yıkmak onun hakkıdır. Akidesini zorla benimsetmek için hiç kimseye saldırmaması yeterlidir. Ama insanları, fıtrat bozucu ve seçim özgürlüğünü bağlayıcı fasid etkilerin tümünden kurtarmak için düzen ve yönetimlere saldırmaktan da geri kalmaz. İnsanları kula kulluktan kurtarıp bir tek Allah'ın kulluğuna yöneltmek İslâm'ın hakkıdır. Çünkü İslâm'ın hedefi, cihanşümul ilanıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Rabb'ül-aleminliğini ve tüm insanların kurtuluşunu gerçekleştirmektir.

Gerek İslâm düşüncesine göre ve gerekse pratik günlük hayat gerçeklerine göre bir tek Allah'a ubudiyyet, ancak İslâm nizamının gölgesinde gerçekleşebilir. Çünkü yasalarını bir tek Allah'ın koyduğu biricik nizamdır o... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tüm insanlık için koyduğu kanunları uygulayan nizamdır. Hakimi ve mahkumu, siyahı ve beyazı, uzağı ve yakını, fakiri ve zenginiyle tüm insanlık için... Bir tek şeriat...

Herkesin eşitçe kendisine boyun eğdiği şeriat... Diğer düzenlerde ise insanlar kullara tapınırlar. Çünkü onlar hayat yasalarını -ki bu yasaları koymak ilahlığın vazgeçilmez özelliğidir- kullardan alırlar. İnsanlara kendi katından yasalar koyma hakkını iddia eden bir kimse hiç kuşkusuz -bu iş ve davranışıyla- ilahlık iddiasında bulunmaktadır. İster sözüyle bunu ilan etsin, isterse etmesin...

Sonra bu yasa koyan kimseye bu, hakkı tanıyan insan kim olursa olsun başkasına ilahlık hakkını tanımıştır. İster bunun ismini söylesin, isterse söylemesin... İslâm, mücerred bir akide değildir. Böyle olmadığı için de akidesini insanlara açıklama yoluyla tebliğ etmekle yetinmez. O, bir hayat nizamıdır, örgütlenmiş ve hareketli bir organizasyonla uygulanan bir nizamdır o. Ve bu örgütlü gücün hedefi tüm insanlığın kurtarılmasıdır. Etrafındaki diğer toplumlar, İslâm devletinin toplumsal hayatı kendi nizamı doğrultusunda düzenlemesine, muhakkak ki imkân vermeyecektir. Bundan dolayı İslâm, etrafındaki bu cahili düzenleri evrensel ilanını engelledikleri için ortadan kaldırmak zorundadır.

İşte -yukarıda dediğimiz gibi- dinin tümüyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olmasının manası budur. Hiç bir kula itaat veya tedeyyünün kalmayacağı bir şekilde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olması.. Oysa ki kula kulluk esasına dayalı İslâm dışı tüm düzenlerde (ortadan kaldırılması gereken) durum budur.

Mevcut hayat şartlarının baskısı ve düzenbaz oryantalistlerin saldırısı altında ezilen çağdaş İslamcı araştırmacılar, bu gerçeği takdir etmekten kaçınıyorlar. Çünkü oryantalistler İslâm'ı, akidesini kılıç zoruyla benimseten bir din diye kendilerine tanıtmıştır. Oysa ki habis oryantalistler, gerçeğin böyle olmadığını çok iyi bilmektedirler. Ama bu yolla İslâmi cihadın nedenlerini çarpıtmaktan da geri kalmamaktadırlar. Bundan dolayı da İslâm'a toz kondurmak istemeyen (!) bu yenik gayretkeşler, bu töhmeti red babında savunmacı bir takım cihad nedenlerini aramaya koyulmaktadırlar. Ama bu arada İslâm'ın tabiatını, görevini ve insanlığın kurtuluşu için kendiliğinden ilk hareket yapma hakkını göz ardı etmektedirler.

İslam'ın tabiatına yabancı olan bu düşünce, yenilgiye uğramış çağdaş araştırmacıların ufkunu kapatıp gitmiştir. Çünkü bu kimselere göre İslâm, sadece vicdanî bir inançtır. Pratik hayat nizamıyla hiç bir ilgisi yoktur. Dolayısıyla din için cihad demek, akideyi vicdana (zorla) yüklemek demektir. (!)

Ne var ki İslâm'ın yaklaşımı böyle değildir. Çünkü İslâm, insanlık hayatının İlahî nizamıdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı uluhiyyette birlemeye dayanan ve bunu hakimiyet şeklinde uygulamaya koyan bir nizamdır. Günlük hayatı tüm ayrıntılarına varıncaya kadar bu hakimiyete göre düzenleyen bir nizamdır. Öyleyse cihad, bu ilahi hayat sisteminin yerleşmesi ve nizamın kurulması içindir. İnanç konusuna gelince bu, tüm engelleri ortadan kaldıran İslâm nizamının

gölgesinde düşünce özgürlüğüne kalmış bir şeydir. Bu yüzden mesele, ruhsal yenilgiye uğramışların düşündüğünden tamamen değişiktir. Yani yeni ve mükemmel bir şekil almaktadır.

İlahî hayat nizamını uygulayan İslâm toplumu kurulur kurulmaz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kendisine hareket hakkını verir. İktidar olmak ve nizamını kurmak için kendisine bu hakkı verir. Ama vicdani inanç işini de vicdan özgürlüğüne bırakır. Eğer Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bir süre için müslümanlara savaşı yasaklamışsa bu bir prensip meselesi değil strateji meselesidir. Akidevi ilkeler meselesi değil, hareketin şartları meselesidir. İşte gelişen tarihî aşamalarda inen sayısız Kur'an ayetlerini, ancak bu apaçık esastan hareketle anlayabiliriz. Bunu böylece anlar ve ayetlerin dönemsel delaletleriyle uzun süreli değişmez İslâmî hareket stratejisine ilişkin umumi ifadeleri birbirine karıştırmama imkanına kavuşuruz.

İslamî cihadın ve bu dinin tabiatiyle ilgili olarak geriye bir husus kaldı. Eb'ul-Alâ el- Mevdudî'nin "Allah yolunda cihad" isimli özlü ve değerli araştırması, İslâmi hareket'in yapısında derin izleri bulunan bu konu hakkında ince ve apaçık bir fikir sahibi olmak isteyen okuyucunun istiğna edemeyeceği bu araştırmadan uzunca denilebilecek bir alıntı yapmadan edemedik:

"Frenklerin (Batılıların) geleneksel bir saplantısı vardır. "Cihad" kelimesini dillerine tercüme etmek istediklerinde bunu "kutsal savaş (Holy War)" diye ifade ediyorlar. En ustalıklı ve en bayağı yöntemlere başvurarak bu kelimeye özüyle asla bağdaşmayan öyle bol bir elbise giydiriyorlar ki, ortaya çıkan sonuç sadece çarpıklık ve sahte bir tablo, öyle ki frenkler için cihad kelimesi, serserilik, ahlaksızlık, barbarlık ve kan dökmeden başka bir şey ifade etmemektedir. Apaçık hakikatlerin örtbas edilmesinden, sihirli sözlerle çarpıtılıp bulandırılmasından dolayı "cihad" kelimesini işiten halkın gözünde, yalın kılıçlı, öfke ve bağnazlık ateşiyle tutuşan, gözlerinden sadece talan ve yıkım okunan, "Allah-u Ekber" naralarıyla ortalığı inleten, rastladıkları her kafirin boynunu vuran vahşi ve barbar ordular canlanmaktadır. "La ilahe illallah" diyenin canını bağışlayan, demeyenin ise boynunu vurup ağzını kanla dolduran; yani kafir insanı bu iki seçenekle karşı karşıya bırakan barbar ordular...

"Üstün bir çarpıtmayla (kıvırmayla) bu tabloyu çizen dahiler (!) bu alanda gerçekten ustalaşmışlardır. Hem de en iyi ressam (üstün fırça) payesiyle (!)..

Bu sanat dalındaki uzmanlık ve dehalarıyla tabloyu kan kırmızısıyla boyamış ve altına da; "Bu tablo, kana susayan ve masumları boğazlayan eski müslümanları göstermektedir" yazısını yazmışlardır.

"Şu tuhaflığa bakın ki, olanca güçleriyle bu tablo üzerinde çalışanlar yüzyıllar ve kuşaklar boyunca bayağı şehvetlerini tatmin etmek ve doymak bilmez açgözlülüklerini gidermek amacıyla kendi aralarında ölesiye savaşıp birbir-

lerini boğazlayanlardan başkası değil... Yeryüzünün doğu ve batısındaki mustaz'af halklara karşı kutsal olmayan (Unholy War) lanetli savaşlar açanlar da aynı kimselerdir. Mustaz'af halkların yurtlarını karış karış işgal eden... Mallarına ticarî pazarlar ve sömürülecek topraklar arayan... Toprakların meşru sahiplerini bir kenara atarak ülkelerin servetini kemiren... Yeraltı madenleri ve zenginliklerini denetimleri altında tutan Mustaz'af halkların kendi fabrika ve atelyelerinde kullanabilecekleri Allah'ın geniş toprağının hammaddelerini sömüren... Evet tüm bunları; gözleri kan bürümüş, mal ve iktidar sevgisiyle tutuşmuş kimselerdir bu tabloyu çizenler... Hem de ellerindeki sayısız tanklarla....

Gökte, başları üstünde uçan uçakların yardımıyla ve arkalarına aldıkları sayıları yüzbinlere varan eğitilmiş ordularla tüm bunları yapıyorlar. Tüm bu güçleri arkalarına alarak ülkelerin fizik yollarına el koyan, onurlu bir hayat özlemiyle yaşayan halkları sindireduran ve bu yaptıklarıyla gün geçtikçe alevlenip azan fahiş arzularının ateşine yakıt hazırlamayı amaçlayan bu kimselerdir İslâmî cihadı böyle gösterenler. Hiç bir zaman Allah yolunda savaşmayan, bayağı arzu ye iğrenç şehvetlerini tatmin etmekten başka hiç bir savaş amacı gütmeyen kimselerdir bunlar.

"İşte, bizi saldırganlık ve savaşla damgalayanların durumu budur. Üzerinden uzun yılların geçtiği İslâmi fetih ve savaşlardan dolayı bizi suçlayanların durumu.. Uygar ve kalkınmış (!) dünyanın gözleri önünde gece gündüz demeden yüz kızartıcı işler yapan saldırgan batının durumu...

Söyler misiniz, acaba Allah'ın hangi beldesi bu adamların saldırısından emin kalabilmiştir? Ahalisinin temiz kanlarıyla boyamadıkları hangi belde kalmıştır? Lanetli savaşların vebalini tatmayan bir tek büyük kıta kalmış mı? Yani Asya, Afrika ve (Latin) Amerika kıtaları... Ama nedense bu dahi adamlar, tüm korkunçluk ve çarpıklık yeteneklerini kullanarak bizim tablolarımızı çiziyorlar. Kendi iğrenç yüzlerini unutturmaya çalışarak dehşet ve korku dolu motiflerle bizim tablomuzu sunup duruyorlar. Tarihimizi ve atalarımızın eserlerini böylesine çirkin göstermekle kendi iğrenç suçlarının hatırlanmamasını amaçlıyorlar. Ne büyük deha değil mi?!

Ne de korkunç bir çarpıtma ve göz boyama değil mi?"Peki ya bizim saflığımıza, adamlarımızın aptallığına ne demeli? "Sen denizden söz et de gerisine karışma" kabilinden bir durumda bulunmaktayız. Acaba atalarımızın eserini böylesine çirkin gösteren iğrenç tabloyla övünmemizden daha büyük bir aptallık var mıdır?

Bu iğrenç tablonun doğruluk ve hakikatına inanıverecek bir hale gelmemizden daha büyük bir aptallık düşünülebilir mi? Acaba bu sahte tabloyu çizeduran günahkâr ellere bakmak niye aklımıza gelmez?

Kendilerini İslâmî eserleri çarpıtıp saptırmaya adayan gizli kalemleri araştırmayı neden düşünemiyoruz? Ama biz düşmanımızın bu saptırmasına, çizdiği bu çarpık tabloya öylesine aldandık ki, utanç ve pişmanlık duyar bir hale geldik. Adamlardan özür dileyecek kadar alçaldık. Allah'ın kelamını değiştirerek ve hak kelimeyi asli yerinden saptırarak özür dileyecek kadar alçaldık ve dedik ki:

"Efendiler, biz kim savaş kim?! Biz sadece davetçi ve müjdeciyiz. Sadece Allah'ın dinine çağırıyoruz. Güvenliğin, barış ve rahatlığın dinine, hikmet ve güzel sözlerle davet ediyoruz. Allah'ın buyruklarını birer rahip, derviş ve sofu gibi tebliğ etmekle yetinir ve muhaliflerimizle en güzel yol neyse onunla tartışıyoruz. Hutbelerle, yayın araçları ve makalelerle konuşuyoruz. Amacımız, davamıza inanacak kimseyi delille ikna etmektir. İşte bizim davamız budur. Ne fazla, ne de eksik. Kılıç mı, kılıçlı savaş mı?

Maazallah! Böyle bir şeye asla başvurmayız. Yani çok çok denilebilir ki, birileri bize saldırdığı zaman kendimizi savunmuşuzdur. Bunun da üzerinden yıllar geçmiş, uzun süreler geçmiş. Artık tüm bu olup bitenlerden beraet ettiğimizi ilan ediyoruz. Bundan dolayı kılıç kullanımına dayanan cihadı resmen ortadan kaldırmışız. Artık bunu düşünmeyebilir, rahat uyuyabilirsiniz. Bugünkü cihad, söz ve kalemle çabalamaktan başka bir şey değildir. Dolayısıyla biz, güzel bir dilden ve kalemlerin ucundan başka bir şey kullanamayız. Top, tank, tüfek ve diğer savaş araçlarını kullanmaya gelince, bu sadece sizin hakkınızdır. Sadece siz bu işlerin ehlisiniz."

"İşte Frenklerin, -sadece bir kısmının içyüzünü açığa çıkardığımız- siyasî tuzakları böyledir. Ama konuya biraz daha dikkatle yaklaştığımızda, yani meseleyi ilmî yönüyle ele alıp fi-sebilillillah cihadı gürültüye boğan nedenleri iyice incelediğimizde, bu hatanın iki temel noktadan kaynaklandığını görürüz. Bırakın gayr-ı müslimleri de bizzat müslümanım diyen kimseler tarafından bile içyüzü ve sırrı anlaşılmak istenmeyen cihad hakikatinin saptırılması, şu iki noktaya dayanmaktadır. Derinliğine incelenmeyen ve gerçek içeriği kavranamayan iki mühim nokta:

"Birincisi: Bu adamlar İslâmiyetinn bir "religion" (kutsal inanç) olduğunu sanıyorlar. Yani "religion" kelimesi neyi ifade ediyorsa öyle anlıyorlar.

"İkincisi: Müslümanları bir "nation" (ulus) sanıyorlar. Artık genel kullanılışıyla "nation" kelimesi neyi ifade ediyorsa onu...

Kesin olan şu ki, apaçık hakikatin çarpıtılıp İslâmî cihad muhtevasının kavranamaması, bu adamların söz konusu iki mühim noktayı yanlış anlamalarından ve bu iki konudaki gerçeği açığa çıkarmak istemediklerinden ileri gelmektedir. Uyulması gereken gerçek şunu gösteriyor ki:

Bu iki meselenin anlaşılmasındaki temel yanlışlık, İslâm dininin tüm hakikatlarına bulaşmış, herşeyi altüst etmiş ve müslümanların hem dünyaya, hem de çağın modern mesele ve karmaşık problemlerine bakışını daraltıp zorlaştırmıştır. Hem de İslâm'ın ve ezeli İslâmî öğretilerin asla kabul etmeyeceği bir şekilde...

"Bu adamlar, kendi aralarında yaygın olarak kullanılan "religion" kavramından; inançlar, ibretler ve kişisel ibadetler toplamından başka hiç bir şey anlamıyorlar. Şurası kuşkusuzdur ki bu anlamda kullanılan "religion" kişisel bir mesele olma sınırını aşmamaktadır. Yani buna göre, dilediğin inancı seçmekte özgürsün. Dilediğine dilediğin bir yolla tapınabilir ve kimi istersen onu rab edinebilirsin. Bu kutsal mezhebini yayıp inancını zafere kavuşturmak istiyorsan dünyaya açılıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uçsuz bucaksız beldesini dolaşabilirsin. Delillerle, ibretli sözlerle bu inancına davet edip savunmasını yapabilirsin. Sana muhalif olanlarla dilin ve kaleminle tartışabilirsin. Ama iş kılıca, savaş araçlarına ve savaşmaya gelince...

Sana ne tüm bunlardan?!

Yoksa sen, inancını benimsetmek için insanları zorlamak mı istiyorsun?..

Görülüyor ki eğer İslâm, batılıların yaygın olarak kullandığı dünyanın herhangi bir kutsal inancı gibi bir "religion" dan ibaret sanılıyorsa kılıç ve savaş araçlarıyla hiç mi hiç bir ilgisi kalmaz. Ki onların dediği de budur. Eğer İslam, gerçekten bu adamların zannedip tanıttıkları gibi olsaydı, hiç şüphesiz **"cihad"** diye bir yönü bulunmaz ve hatta adı sanı bile duyulmazdı. Ne var ki gerçek - ileriki açıklamada görebileceğin gibi- böyle değildir.

"Ulus anlamındaki "nation" kelimesinde de aynı şey söz konusudur. Bir takım ana meselelerdeki ortaklıkları yüzünden diğer taifelerden ayrılıp bir araya gelerek kaynaşan kimselerden ibaret olan ulus...

"kendi aralarında uyuşan homojen bir insan grubunu" ifade etmektedir; "Homogeneous Group of Men". İşte bu anlamıyla uluslaşan bir insan topluluğu ancak şu iki nedenden biriyle silaha başvurabilir:

"Birincisi: Dışardan gelen bir saldırıya karşı; sahip olduğu haklarını elinden almak isteyen saldırgana karşı.

"İkincisi de: Bu defa kendisinin başka bir ulusun yasal haklarını alma isteğiyle saldırıya geçmesi durumunda.

"Birinci durumda, gayet rahat ve elinde ahlaki bir gerekçe de bulundurarak silaha başvurup karşı saldırıya geçme imkanına sahiptir. Yani bu durumdaki bir ulus, güvenlik ve barış çığırtkanları kimi insanların hoşnutsuzluğuna rağmen karşı saldırı hakkını kullanır. İkinci durumda, yani bu ulusun sebebsiz yere başka halk ve ulusların hukukunu çiğnemeye yönelik bizzat saldırıya geçmesi

durumunda ise bunu, despot ve zorba "diktatörlerden" başkası hoş görmez. Hatta Amerika ve İngiltere gibi süper devletlerin yöneticileri bile böyle bir saldırıyı onaylayacak bir söz söyleyemezler.

Eğer İslâm, adamların sandığı gibi bir "religion" ve müslümanlar da herhangi dünya ulusları gibi bir "nation" ise o takdirde İslami cihad da tüm özellik ve ayrıcalıklarını kaybedip gider. Yani kendisini "ibadetlerin zirvesi" ve "ibadet tacının incisi" haline getiren özelliklerini...

Ne var ki gerçek böyle değildir. Çünkü İslâm, bir "religion" olmadığı gibi müslümanlar da diğer dünya uluslarına benzer bir nation değildir.

İşin gerçeği şudur ki İslam, İnkılapçı "revolutionary" bir fikir ve hayat sistemidir. Amacı dünyanın tüm toplumsal düzenlerini kökünden yıkıp bunun yerine kendi fikir ve pratik hayat sistemi doğrultusunda yepyeni bir yapı kurmaktır. Bundan açıkça anlaşılıyor ki "müslüman" kelimesi, cihanşümul inkılapçı hizbin "International Revolutionary Party" in bir sıfatıdır. İslâm'ın meydana getirip saflarını düzenlediği bir hizib...

Maksat, bu hizbin İslâm'ın hedefleyip gözünü ayırmadığı sözkonusu inkılapçı programı gerçekleştirmenin aracı olmasıdır. Cihad ise bu hedef ve arayış noktasına ulaşmayı sağlayan ve bu sürekli hareketi ifade eden İnkılapçı mücadeledir, "Revolutionary Struggle"...

İslâm -tıpkı diğer inkılapçı düşünce ve sistemler gibi- kendi dava ve bilimsel metodunu ifade etmek için sıradan kelimeleri kullanmaktan özellikle kaçınmaktadır. Bunun yerine "davasını" ifade etmek için kendisine özgü bir takım terimler "terminolog" kullanmaktadır. Ta ki kendi davası, davasının fikir ve görüşleri ile halk arasındaki sıradan fikir ve görüşler birbirine karışmasın.

"İşte, cihad kelimesi de İslâm'ın kendisine özgü bir terimidir. Bu terimi kullanmakla hiç kuşkusuz bir görevi ifa etmek ve davasının ayrıntılarını açıklamak istemiştir. Sen de görüyorsun ki İslâm, Arap dilinde kıtal "war" anlamını verebilecek "savaş" kelimesini kullanmaktan kaçınıp bunun yerine ingilizcesi "struggle" olan "kifah=mücadele kelimesini tercih etmiştir. Ama bundan çok daha etkileyici olan "cihad" kelimesi, amaçlanan anlamı çok daha kapsamlı bir şekilde ifade etmektedir. Acaba İslam ne diye yaygın olarak kullanılan klasik kelimeleri bırakıp özellikle bu kelimeyi kullanmıştır?

Bana göre -ki bunu kesinlikle söyleyebiliyorum- bunun bir tek nedeni vardır. Savaş "war" kelimesi, oldum olası kişisel çıkar ve amaçlar uğrunda çıkarılan kavgalar için kullanılmıştır. Kişisel, partiler ve halklar arasında sadece bu yüzden ateşlenip alevlendirilen kavgalar...

Çünkü her tür dünya görüşünden uzak olan ve hiç bir düşünsel prensibin zaferine yönelik olmayan bu tür savaşların, kişisel veya toplumsal çıkarlardan

öte hiç bir gayeleri yoktur. Madem ki İslâm'ın benimsediği kıtal, bu tür savaşlardan değildir, öyleyse bu kelimeyi tamamen terketmekten başka çare yoktur. Çünkü İslâm bir ulusu ihmal edip diğerinin çıkarını korumaz. Bir halkı kalkındırıp diğerini bir kenara itmez.

Sonra İslâm'ın az veya çok toprak işgal etme diye bir derdi de yoktur. Şu veya bu ülkeyi topraklarına katma , diye bir amacı da yoktur. Çünkü İslâm'ın tek amacı, insanlığın mutluluk ve kurtuluşudur. Ayrıca toplumunun mutluluğu ve kurtuluş basamaklarını adımlaması için seçkin bir pratik metodu ve kendisine has bir fikri vardır. Bu düşünce ve metoda dayanmayan bir hükümet, hiç kuşkusuz İslâm'ı bulacaktır karşısında. İslâm böyle hükümetlere karşı koyup onu kesin bir şekilde ortadan kaldırmak isteyecektir. Bunu yaparken de söz konusu düşman hükümetlerin egemen olduğu ülkelerin durumunu veya bu hükümetlerce yönetilen milletlerin durumunu hiç mi hiç umursamayacaktır.

Çünkü İslâm'ın gayesi, kendi fikrini yüceltmek, sistemini yaymak, hükümetini kurmak ve bu hükümetinin hayati dayanaklarını güçlendirmektir, özgün düşünce ve nizamını esas alarak güçlendirmektir. Bunu yaparken de hak ve adalet bayrağını elinde tutanlara bakmadığı gibi aleyhinde düşmanlık ve fesad bayrağını açanlara da bakmaz. Çünkü İslâm, tüm yeryüzünü istiyor. Bunun bir parça veya bir kıtasına razı olmaz. O, tüm yeryüzünü istiyor, ama işgal etmek için değil... Herhangi bir ulusun veya pek çok ulusun servetine el koyduktan sonra filanca bir ulusun servet kaynaklarını sömüreyim diye de değil... Çünkü İslâm, tüm insanlığın Allah vergisi hayat görüşü ve pratik nizamıyla mutluluğa kavuşması için tüm yeryüzüne taliptir. Allah bu hayat nizamıyla (kendi bayrağı altında yaşayan insanları) onurlandırmış ve kendilerini diğer din ve kânunların (ehlinden) üstün tutmuştur.

İşte İslâm böylesine yüce olan gayesine ulaşmak için kullanılabilecek tüm güç ve araçlara başvurur. Bu büyük gayeye ulaşmak için olanca çabasını ortaya döker. Kapsamlı ve evrensel inkılabın gerçekleşmesi için bunu yapmak zorundadır İslâm. Bundan dolayı bu sürekli mücadelesine, tüm güç kaynaklarını çalıştırmasına ve güç dahilindeki her tür aracı kullanmasına "cihad" adını vermiştir.

Görülüyorki "cihad" her tür çaba ve emeği ifade eden toplu ve kapsamlı bir kelimedir. Eğer bunu anladınsa o zaman şu sözüme de hayret etmemelisin:

İnsanların bakış açılarının değişmesi, arzu ve tepkilerinin yenilenmesi ve kalemler vasıtasıyla akli ve fikrî bir inkılabın meydana gelmesi nasıl cihadın bir türü ise zalim ve köhnemiş hayat düzenlerini kılıç zoruyla yıkıp adalet ve hakkaniyete dayalı yepyeni bir nizam kurmak da cihadın başka bir çeşididir. Bu uğurda mal harcamak, zorluklara katlanmak ve sıkıntıları göğüslemek de aynı şekilde büyük cihad kitabının başka fasıl ve konularıdır.

"Ama İslâmi cihad, gayesiz bir uğraş, değildir. Çünkü o, Allah yolundaki cihadtır. "Fi sebil'illah" kaydı, ondan asla ayrılmayan bir şarttır. İslâm, bunu da kendisine has bir terim haline getirmiştir. Yukarıda da ifade ettiğim gibi İslâm, düşüncesini ve ilkelerini ifade etsin diye bu kelimeleri terimleştirmiştir. Ama insanların çoğu kelimenin sözlük anlamına aldanarak İslâm'ın cihadını, İslâm akidesini halka zorla benimsetmekten ibaret sanıyorlar. Engin yüreklilikten ve etraflı düşünce yeteneğinden yoksun olan bu tür insanlar, bu yaptıkları yetmiyormuş gibi bir de kendi alanlarını aşan ufuklarda dolaşıyorlar. Ama gerçek şu ki İslâm'ın getirdiği "fi sebil'illah" terimi, bu adamların düşündüğünden çok daha kapsamlı, sandığından çok daha geniş ve yüce amaçlıdır.

İslâm'ın istediği şudur: Müslüman bir cemaat veya şahıs tüm güç ve mesaisini ortaya koyarak köhnemiş bâtıl düzenleri ortadan kaldırıp İslâm düşüncesine uygun yepyeni bir düzen kurmaya çalışırsa gayesiyle bağdaşmayan her şeyden soyutlanmak zorundadır. Yani kişisel arzu ve çıkarlarını bir kenara bırakacaktır. Gayesinin uğrunda nefis ve tüm değerli şeylerini harcamasıyla, tüm emek ve çabasını ortaya dökmesiyle bir tek şeyden başkasını istemeyecektir. O da; insanlar arasında hak ve adaletle hükmedecek adil bir nizamın kurulmasıdır. Bu fani dünyada eline geçecek bir bedel de aramayacaktır. Allah'ın adını yüceltmeye yönelik bu cihadla, bu sürekli mücadeleyle bir makam, bir şan, bir (dünyevî) şeref veya bir (kahramanlık) destanı da istemeyecektir. Gene bu yoğun çalışma ve değerli mesaisiyle kişiliğini veya aşiretini ön plana çıkarmaya, iş başına gelmeyi veya müstekbir zorbaları iktidardan uzaklaştırdıktan sonra bu facir tagutların yerini doldurmayı asla aklından geçirmez. İşte Kur'an-ı Kerim, olanca sesiyle haykırıyor:

> *"İman edenler Allah yolunda savaşırlar, inkâr edenler ise tagutun yolunda savaşırlar." (4 Nisa/76)*

Bu davanın özünü, yani İnkılapçı İslâm davetinin öz ve cevherini oluşturan şu ayet-i kerimedir:

> *"Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edin ki (gereği gibi) sakınabilesiniz." (2 Bakara/21)*

Görülüyor ki İslâm bu yerküre halkına "işçiler", "çiftçiler", "efendiler", "iş adamları" veya "fabrikatörler" diye hitap etmemektedir. Parti veya sınıflarının adıyla da hitap etmemektedir. İslâm, tüm bunlara "Ademoğulları" diye seslenmektedir. İnsan türünün bireyleridirler diye kendilerine seslenip bir tek Allah'a tapınmalarını, O'na hiç bir şey ortak koşmamalarını, O'ndan başkasını ilah veya rab edinmemelerini emretmektedir. Rablerinin emrinden çıkmamaya, ibadetinden yüz çevirmemeye ve yeryüzünde kibirlenmemeye davet etmektedir.

Çünkü hüküm ve emir, bir tek Allah'ındır. Göklerin ve yerin anahtarları kendisine aittir, öyleyse yaratıklarından hiçbiri -kim olursa olsun- yeryüzünde üstünlük taslayıp kibirlenemez. İnsanların boynuna binip kendisine boyun eğdiremez. Emirlerini dinletmek ve zorbalığına boyun eğdirmek için azgınlığa başvuramaz.

Çünkü İslâm'ın daveti evrenseldir. Herkesten, tüm samimiyet ve güçleriyle bir tek Allah'a tapınmayı istemektedir. Eşit ve kapsamlı ubudiyyeti böyle sağlamaktadır İslâm. Tıpkı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın buyurduğu gibi:

> *"Gelin (hepimiz) bizimle sizin aranızda ortak olan kelimede (birleşelim): Allah'tan başkasına ibadet etmeyelim, O'na hiç bir şeyi ortak koşmayalım ve Allah'ı bırakıp kimimiz kimimizi rabler edinmeyelim." (3 Al-i İmran/64)*

"Bu, hiç kuşkusuz kapsamlı ve cihanşümul bir inkılaba çağrıdır. Kapalılığı ve belirsizliği olmayan bir inkılab... Olanca gücüyle sesleniyor İslâm:

> *"Hüküm, sadece Allah'ındır. O, kendisinden başkasına ibadet etmemenizi emretmiştir, işte dosdoğru din budur." (12 Yusuf/40)*

"Öyleyse Ademoğullarından hiç bir kimsenin, kendi kendisini insanlara kral ve egemen tayin ederek onları canının istediği emir ve yasaklarla yönetmeye hakkı yoktur. Şurası şüphesizdir ki insanların içinden herhangi bir bireyin en yüce melikten (Allah'tan) izin almadan kendi başına emir ve yasaklar koymaya kalkışması, tekebbürden başka bir şey değildir. Yeryüzünde -haksızlığı açıkça görülen- bir üstünlük taslamaktan Allah'ın emrinden çıkıp ilahlık makamına göz dikmekten başka bir şey değildir. Allah'ın izni olmadan kendi katından kanunlar koyan bir grup veya bir halk da olsa durum değişmez. Meselenin canalıcı noktası budur. Yani kendi katından kanunlar koyan ister fert, ister cemaat ve isterse halk olsun durum budur.

Bu tür tağutları kendilerine kral veya önder kabul eden kimseler de hiç kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya şirk koşmaktadırlar. Çünkü yeryüzündeki fesadın kaynağı budur. Şer ve azgınlığı doğuran kaynak budur."

6 - Toplumsal Bir İnkılab

"İslâm'ın tevhide ve bir tek Allah'ın ibadetine çağrısı, hiç bir zaman bir kelam (felsefe) davası şeklinde olmamıştır. Veya sadece kutsal bir akide şeklinde de olmamıştır. Yani sair kutsal inanç veya mezheplere benzer bir şekilde olmamıştır. Çünkü İslâm davası oldum olası toplumsal bir inkılaba (Social Revolution) çağrı biçiminde gerçekleşmiştir. İşe başlar başlamaz, ilahlık makamının iddiasında bulunup çeşitli hile ve oyunlarıyla insanları köleleştiren kimselerin kökünü kazımak istemiştir. Kimdir bu kimseler?

Eskinin kahin ve put bakıcıları... Krallık ve yönetimi ellerinde tutarak insanların boynuna binenler... Servetin kaynaklarını ve yeryüzü zenginliklerini tekellerinde bulunduran, böylece insanları karın tokluğuna ve bir lokma ekmeğe muhtaç bir şekilde köleleştiren kimseler.. İşte İslâm davası, tüm bunları ortadan kaldırıp köklerini kurutmak istemektedir.

Bu kimseler ki kâh apaçık bir şekilde ilahlık davasında bulunmaktadırlar kâh da ait oldukları bir sınıfın iktidarıyla, bu işi yapmaktadırlar. Ama ne olursa olsun amaçları; atalarından miras aldıkları bir takım haklara (!) dayanarak etraflarındaki insanlara tahakküm etmek, emirlerine boyun eğdirmek ve zorbaca yönetmektir.

"Sizin için kendimden başka bir ilâh bilmiyorum" (28 Kasas/38),

"Sizin en yüce Rabbiniz benim" (79 Naziat/24)

"Ben de yaşatır ve öldürürüm" (2 Bakara/258)

"Bizden daha güçlüsü var mı?" (41 Fusilet/15) gibi ve benzeri sözler söyleyen müstekbir kimselerdir bunlar.

Olanca azgınlık ve densizlikleriyle ilahlık iddiasında bulunmaya cüret gösteren, insanların aptallık ve cehaletinden yararlanan kimseler, icad ettikleri put, anıt ve heykellerin arkasına saklanarak insanları bunlara tapınmaya, bu şekillere karşı ubudiyyet gösterisinde bulunmaya davet eden ve böylece onların aklıyla oynayan, onları -fark ettirmeden- hedef ve şehvetlerinin hizmetine amade eden kimselerdir bunlar...

Açıkça görülüyor ki; İslâm'ın tevhid davası, bir tek Allah'ın ubudiyyetine çağrısı, küfrü ve Allah'a şirk koşmayı reddetmesi, put ve tağutlardan sakındırmasıdır.

Evet tüm bunlar, kurulu düzenlerle, bu düzen yöneticileriyle, hedeflerine varma ve ihtiyaçlarını gidermede bu düzenlerden yardım ve destek gören kimselerle temelinden çelişip çatışmaktadır. Ne zaman bir peygamber gelip insanları açıkça davet etmiş ve kendilerine:

"Ey kavmim! Sadece Allah'a ibadet edin, sizin için ondan başka bir ilâh yoktur" ilanını yapmışsa bu söz konusu kimselerin ona karşı kesin bir cephe almalarının nedeni işte buydu.

Yani en başta o çağların egemen iktidarlarıydı, ülkenin servet kaynaklarını kemirenlerdi, bu servetleri zulmen ve haksız yere ceplerine atanlardı davaya karşı koyanlar. Onlardır tüm imkanlarıyla dava yolunu tıkayanlar. Çünkü İslâm davası, akidenin felsefi planda anlatılmasından veya metafizik bir meseleyi "metaphysical proposition" açıklamaktan ibaret bir dava değildir.

O bir çağrıdır. Evrensel ve toplumsal bir inkılabın çağrısı... Siyasî patlamaların kokusunu yıllar öncesinden alan servet kaynaklarının sömürücüleri, makam ve iktidar sahiplerince sonuç ve tehlikeleri gizli kalmayan bir çağrı...

7 - Şümullü Bir Nizam

"İslâm, bugünlerde din denilince akla gelen bir takım akide ile ilgili (kelâmı) meselelerden ibaret değildir. Menasik ve şiar türü ibadetlerden de ibaret değildir. Çünkü gerçekte o, kapsamlı bir nizamdır. Onun hedefi, dünyanın bâtıl ve zalim kurulu düzenlerini kökünden yıkıp yerine salih bir nizam ve adaletli bir hayat sistemi kurmaktır. Diğer dünya düzenleriyle kıyaslanmayacak ölçüde hayırlı bir sistem... İnsanoğlunu şer ve fesad akımlarından kurtaracak, hem dünya, hem de ahiret saadetini getirecek bir sistem..

Bu yoldaki daveti, yani ıslah, yenilik, (bâtıl düzenleri) yıkma ve adil bir nizam kurma yolundaki çağrısı, evrenseldir. Tüm insanları kapsamaktadır. Bir milleti diğerine veya bir grubu başka bir gruba tercih etmeden... Ademoğullarının tümüne seslenmektedir. Onları kendi gölgesine çağırmaktadır.

Allah'ın arzında Allah'ın emirlerini çiğneyen, yeryüzünün servet kaynaklarını tekellerine alarak sömüren zalim sınıflara korku veren bir çağrıdır bu... Kralları ve iktidar adamlarını korkutan bir çağrı... Diyor ki tüm bu zalimlere:

"Yeryüzünde azgınlık yapmayın. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın size çizdiği sınırları aşmayın. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın size yasakladığı, sizi sakındırdığı her şeyden vazgeçin. Eğer Allah'ın emrine teslim olursanız, eğer insanlara hayır ve bereket getiren hak ve adalet nizamına boyun eğerseniz size eman, rahatlık ve selamet vardır. Çünkü hak, kimseye düşman değildir. Çünkü hak, sadece zulme fesada ve hayasızlığa düşmandır. Fıtrat sınırlarını aşan, fıtratla bağdaşmayan işler yapan, yani kainat kanunlarıyla ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanları üzerinde yarattığı fıtratla bağdaşmayan işler yapan kimselere düşmandır. Bu çağrıya inanıp onu güzelce kabul eden herkes, İslâm cemaatinin veya başka bir deyişle "Hizb-i İslâmi" nin üyesi olmuştur. Bu cemaatte kızıl ve kara derilithe arasında ayrım yok... Zengin fakir ayrımı yok. Hepsi tıpkı tarağın dişleri gibi eşit. Bir ulusun diğerine, bir sınıfın başka bir sınıfa üstünlüğü yok. Böylece vahiy diliyle adı "Hizbullah" olan evrensel veya uluslararası bir cemaat oluşuyor."

Bu cemaat oluşur oluşmaz cihada başlar. Gayesinin uğrunda cihada başlar. Kuruluşunun bir gereği olan cihada... Varlığının gereği olan, cihada... Bu, onun tabiatıdır. İslâmî ilkelere dayanmayan yönetimleri yıkıp kökünden kurutmak için hiç bir çabadan kaçınamaz bu cemaat...

Aynı zamanda bu cemaat, Kur'an-ı Kerim'in "Kelime'tullah" diye adlandırdığı dosdoğru adalet kanununa dayalı olarak mutedil bir ümran ve toplum nizamını kurmak için de olanca gücüyle çalışmak zorundadır. Eğer bu cemaat kurulu düzenleri yıkıp hak nizamını, yani İslâm'ın ilkelerine dayalı bir yönetim düzenini kurma yolunda böylesine çalışıp çabalamaz ve bu uğurda gerektiği gibi cihad etmezse, gayesini kaçırmış demektir. Kendisi için varolduğu gayeyi gerçekleştirmede suçlar işlemiş demektir. Çünkü bu cemaat, sadece bu gaye için, bu gayeyi gerçekleştirmek için vardır. Hak ve adalet nizamını kurma gayesi... Çünkü bu cemaatin, Allah yolundaki cihadtan başka bir gaye ve işi yoktur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Aziz Kitabı'nda şu buyruğuyla açıkladığı biricik gaye:

> *"Siz, insanlar için çıkarılmış, iyiliği emreden, kötülükten sakındıran ve Allah'a iman eden en iyi ümmetsiniz." (3 Al-i İmran/110)*

"Hiç kimse sanmasın ki bu cemaat veya vahiy diliyle "Hizbullah" misyoner vaizlerden meydana gelen bir cemaattir. Mescidlerde halka vazeden, hutbe ve makalelerle insanları kendi mezheplerine çağıran bir cemaat değildir bu hizib... İşin gerçeği, kesinlikle böyle değildir. Çünkü o, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kurduğu bir hiziptir. Hak ve adalet bayrağını dalgalandırmak ve tüm insanlığa şahid olmak üzere kurduğu bir hizib...

Bu hizbin omuzlarına ilk günden beri yüklenen görev, şer ve saldırganlık kaynaklarını kurutmak, yeryüzündeki fesad ve zulmün kökünü kazımak, servetler talanını önlemek ve yalancı ilahların iktidarına son vermektir. Yeryüzünde haksız yere kibirlenen ve Allah'ı bırakıp kendi kendilerini rab ilan eden sahte ilahların... Evet onların bu ilahlık iddiasını temelinden yıkmak ve tüm bunları yaptıktan sonra uzak-yakın, zengin-yoksul herkesi gölgesine alacak en iyi bir ümran ve yönetim düzenini kurmaktır bu hizbin görevi... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Kur'an-ı Kerim'in pek çok ayetinde işte bu anlama işaret etmektedir.

> *"Fitne kalmayıp din tamamen Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın." (8 Enfâl/38)*
>
> *"Eğer bunu yapmazsanız yeryüzünde fitne ve büyük bir fesad olur." (8 Enfâl/73)*
>
> *" Peygamberini, tüm dinlere galebe çalması için hak dinle gönderen o'dur. Bunu müşrikler istemese de.." (9 Tevbe/33)*

Tüm bunlardan açıkça anlaşılıyor ki bu hizbin işin başında bulunması ve idareyi elinde tutması şarttır. Çünkü bozuk kalkınma düzenlerinin biricik dayanağı, saldırganlık ve yeryüzünde fesad çıkarmaktır. Öyleyse iktidar gücü, müfsit tağutların elinden çıkarılıp Allah'a ve Ahiret gününe inanan, yeryüzünde

fesad çıkarmayan, kibir taslamayan insanların eline teslim edilmedikçe sahih bir idare sisteminin kurulup meyveler vermesine imkan yoktur.

"Şunu da eklemek gerekir. Dünyanın imarından, hayır ve faziletin tüm yeryüzüne yayılmasından çok daha önemli olan bir husus vardır ki o da şudur: Bir idare sistemi cahili esaslara dayalı olduğu sürece; bu idare İslâm dışı bir yolda bulunduğu sürece hizb-i ilahî'nin kendi özgün çizgisini korumasına, metoduna bağlı kalmasına ve kendi icaplarına göre hareket etmesine kesinlikle imkan yoktur.

Çünkü belirli bir hayat ve hakimiyet düzenine, belirli bir görüşe inanmış bir hizbin kendisiyle aynı görüşü, aynı gaye ve ilkeleri paylaşmayan bir düzenin gölgesinde prensiplerine bağlı olarak yaşamasına imkan yoktur. İlkelerinin gerektirdiği gibi kendi özgün, metodu doğrultusunda yaşamasına imkan yoktur.

Örneğin komünist ilkelere inanan bir adam eğer İngiltere veya Almanyada ideolojisine bağlı kalarak ve komünizmin belirlediği programa göre hayatını yönlendirerek yaşamak isterse bu, asla mümkün olmayacaktır. Çünkü bu ülkelerde kapitalizm veya nazizmin belirlediği düzenlere uymak zorunda kalacaktır. Bu yaptırımcı ve egemen düzenlerin, söz konusu kimseye kendisini kurtarma şansı vermesine imkan yoktur. Aynı şekilde eğer bir müslüman, İslâm'ın ebedî ilkeleriyle bağdaşmayan bir sosyal düzenin gölgesine; ama İslâm'ın ilkelerine bağlı kalarak günlük hayatına İslâm'ın gereklerine göre yön vererek yaşamak isterse, bu da olacak şey değildir.

Bir müslümanın böyle bir ortamda bu arzusunda başarılı olması kesinlikle mümkün olmayacaktır. Çünkü bu müslüman, bâtıl diye bildiği kanunların; halkın malını yağmalayıp talan eden vergilerin, haktan uzak ve adaletten yoksun -zalim hükümlerin; yeryüzünde fesad yayan düzenlerin, sonuçlarının berbat ve tehlikeli olduğuna yani ümmet için bir helak olduğuna inandığı eğitim programlarının gölge ve egemenliğinde yaşadığını görmektedir. Tüm bunların kendisine, yaşadığı ortama, aile ve çocuklarının üzerinde egemen olduklarını görmektedir. Hem de bu düzenlerin baskı ve kayıtlarından, nüfuz ve etkisinden kendisini ve ailesini kurtaramayacak bir şekilde...

Bir akide ve nizama inanan -ister bir ferd, ister bir cemaat olsun- inancının tabiatı gereği, benimsediği düşünceye ters düşen esaslara dayalı kurulu düzenleri yıkmaya çalışmak zorundadır. Ayrıca kendi inandığı, insanlığa mutluluk getireceğini bildiği düşünceye dayalı bir yöntem düzenini kurmak için de var gücüyle çalışmak zorundadır. Çünkü o, başka bir yolla akidesinin gerektirdiği şekilde amel edemeyecek, akidevi programını da başka türlü uygulayamayacaktır. Gayesinin doğrultusunda çalışmayan veya bu görevinden gafil yaşayan bir kimse gördüğünde bilesin ki o, bu iddiasında yalancıdır ve im-

an henüz kalbine girmemiştir. Bu konuda Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmaktadır:

> *"Allah seni affetsin. (Mazeretlerinde) doğru olanlar ortaya çıkıp yalan söyleyenleri anlayıncaya kadar (bekleseydin ya! Bunu beklemeden) onlara niye izin verdin? (Kaldı ki) Allah'a ve ahiret gününe inananlar, can ve mallarıyla cihad etmekten (geri kalmak) konusunda senden izin istemezler. Allah, muttakî olanları pek iyi bilmektedir. (Çünkü) senden ancak Allah'a ve ahiret gününe inanmayan; kalblerinde şüphe bulunup bu şüpheleri içinde bocalayan kimseler izin isteyebilir." (9 Tevbe/43-45)*

Kur'an-ı Kerimin şahitlik ve hüccetinden daha doğru ve daha çok öğütleyen bir şahitlik ve hüccet var mı ki? Berae suresinin bu ayet-i kerimelerinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, cihad çağrısına icabet etmeyen, yani i'layı kelimetullah için seçtiği dinin hükümranlığı ve yeryüzünde bu dinin esaslarına dayalı bir yönetim düzeninin kurulması yolunda mal ve canıyla cihad etmeyen kimsenin, Allah'a ve Ahiret gününe inanmayan, kalblerinde şüphe bulunan ve şüphe içinde bocalayıp duran kimselerin (münafıkların) safında olduğunu ifade buyurmaktadır...

8 - Cihanşümul Bir İnkılab

Hemen yukarıda anlattığımızdan İslâm'ı cihadtan gayenin, İslâm'ın ilkelerine aykırı olan düzenleri yıkıp onun yerine İslâmî esaslara dayalı bir hükümet kurmak olduğunu herhalde anlamışsındır. Bu görev, yani kapsamlı bir İslâmi inkılab gerçekleştirme görevi; belirli bir bölgeye sıkışıp kalamaz. Çünkü bu görev, İslâm'ın istediği gibi ifa edilmelidir. Ki bu da kapsamlı İslâm inkılabını dünyanın dört bir bucağında gerçekleştirmektir. İslâm'ın gözden ayırmadığı hedef budur. Yüce gayesi budur, şiddetle arzuladığı en büyük maksadı budur.

Ancak işe giriş açısından müslümanlara ve Hizb-i İslâmi üyelerine düşen, egemen cahili düzenleri yıkma çalışmasına; arzulanan İslâmi inkılab hareketine kendi yaşadıkları ülkede başlamalarıdır. En büyük gaye ve en yüce hedefleri ise bu inkılabı "World Revolution?", tüm dünyaya yayacak şekilde genişletmektir. Çünkü kavmiyetçiliği (milliyetçiliği) reddeden, tüm insanları kurtuluşa ve mutlu bir hayata çağıran bir inkılab düşüncesinin, bölgesel veya ulusal belirli bir sınırda kalarak çalışma alanını daraltmasına kesinlikle imkan yoktur. Gerçek şu ki bu düşüncenin yegane hedefi evrensel bir inkılab olmalıdır. Karakter ve özelliğinin gereği budur. Bu hedeften bir an olsun bile gafil kalmamak zorundadır. Çünkü hak coğrafi sınır diye bir şey tanımamaktadır.

Coğrafya bilginlerinin tesbit edip terimleştirdikleri dar sınırlar içinde sıkışmayı reddetmektedir. Hak, nezih beşer aklına -hakkını taleb ederek- diyor ki:

"Siz ne diye şu dağ veya şu nehir itibarıyla "hak" dediğiniz filanca meseleye -o dağ veya nehir bir kaç adım aşılırsa- bâtıl diye niteliyorsunuz? Hak her hal ve her mekanda hak değil mi? Manevî bir hakikatin değişmesi konusunda dağın, nehrin ne etkisi var ki?!

Hakkın gölgesi yaygın, hayrı ise bol ve kapsamlıdır. Bir ortamı dışlayıp diğerine münhasır olmaz. Bir bölgeyi atıp bir diğer bölgeye mahsus kalmaz. Nerede zulme uğramış bir insan varsa, hakkın görevi onun imdadına yetişip hakkını almak ve yardımına koşmaktır. Nerede ezilmiş mustazaf insanoğulları varsa, adalete, adalet ilkelerine ve adalet bayraktarlarına düşen görev, bu kimselerin çağrısına icabet etmektir. Yani mustazafların yardımına koşmak... Hem de zafere kavuşuncaya kadar... Zalim düşmanın ezilmesi sağlanıncaya kadar... Tağutlardan azgınlık ve zulümle gasbettikleri hakları alınıncaya kadar... Vahyin dili Kuran-ı Kerim bu konuyla ilgili olarak şöyle buyuruyor:

> *"Size ne oluyor ki, erkek, kadın ve çocuk mustazaflar 'Ey Rabbimiz! bizi halkı zalim olan bu beldeden kurtar!' diye yalvarırken Allah yolunda savaşmazsınız." (4 Nisa/75)*

Şunu da ekleyelim: Beşeri bağ ve ilişkilerde -her şeye rağmen- kapsamlı bir uyum söz konusudur. Sonra bu ilişkilerin boyut ve parçaları da birbirine çok benzemektedir. Yani millî ve vatanî farkların etkinliğine, bu farkların doğurduğu ayrılık ve çatışmalara rağmen var olan bir uyum ve tecanüs...

Hatta bazan bu tecanüs ve uyum yüzünden herhangi bir ülkenin kendi özgün ilkelerini aynen korumasına imkan kalmaz. Çizip belirlediği ilke ve planlarını aynen izlemesi de gerçekten zorlaşır. Çünkü yanı başındaki komşu ülkeler kendisiyle aynı ilke ve planları paylaşmamaktadır. Onun izlediği yol ve programı da reddetmektedir.

Bundan dolayı hizb-i islâmi yapısını korumak ve beklenen ıslahı gerçekleştirmek için açılmak ve ayrıca İslâmi idareyi yalnız bir yerde kurmakla yetinmemek zorundadır. Çünkü bu hizbin kaçınılmaz ve vazgeçilmez görevi, İslâm nizamını yaymaktır. Yeryüzünün dörtbir bucağında kurulup nüfuzunu yayması için durmadan çalışmaktır. Bunun da yolu, hizb-i İslâmi'nin iki yönlü çalışmasıdır.

Bir yönden İslâm düşüncesini ve İslam'ın mükemmel teorilerini dünyanın yakın-uzak tüm bölgelerine yayarak dünya halklarını; ülke, ırk ve sınıfları ne olursa olsun İslam'a davet edecek, İslâm'ı kabul etmeye ve kendilerine hem dünya hem de ahiret mutluluğunu sağlayacak İslami hayat sistemine boyun eğmeye çağıracaktır.

Diğer yönden ise hak ve adalete ters düşen zalim yönetimlere karşı -gücü yeterse- kuvvet kullanacak ve bu amaçla gerekli hazırlığını yapacaktır. Ayrıca

bunları yıktıktan sonra yerlerine İslâm'ın ölümsüz ve günlerin geçmesiyle asla eskimeyecek olan hayat dolu ilke ve esaslarına dayalı hak ve adalet nizamını kuracaktır.

İşte Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ve kendisinden sonra yolunu olduğu gibi izleyen Raşid Halifelerin benimsedikleri yol ve metod buydu. Onlar Arabistan'dan başladılar işe... Zaten İslâm güneşi bu bölgenin ufuklarından dünyayı aydınlattı, önce Arapları İslam hakimiyetine bağlayıp yeni İslâm hükümetinin himayesine aldıktan sonradır ki Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* değişik dünya ülkelerinin kral, lider ve başkanlarını Hak Din'e; Allah'ın emrine boyun eğmeye davete başladı. Nitekim bu davete icabet etmeyen ve onu güzellikle kabul etmeyenlere savaş ve cihad açtı. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in vefat edip Rabbine kavuşmasından sonra halife seçilen Hz. Ebu Bekir *(radıyallahu anh)* İslam devletine komşu olan iki ülkeye, yani Bizans ve İran imparatorluklarına yöneldi. Bu iki ülke, azgınlık, saldırganlık ve müstekbirlik bakımından şöhretleri dünyanın her tarafına yayılmış imparatorluklardı. Ebu Bekir Sıddîk *(radıyallahu anh)*'ın bu iki imparatorluğa karşı başlattığı savaş, ilk İslâm Devleti'nin kök salmasında ve söz konusu ülkelerin tümünü gölgesine almasında büyük pay sahibi olan Ömer bin Hattab *(radıyallahu anh)* döneminde doruk noktasına ulaşmıştır."[34]

---

[34] Mevdudî, İslâm'da Cihad.

ONUNCU BÖLÜM
ŞEHİDLER

1 - Şehadetin Anlamı

Bu din hiç kuşkusuz korumasız kaim olamayacağı gibi cihad yapılmadan da yeryüzünde egemen olamaz. Çünkü cihad akideyi korumanın, davanın güvenliğini sağlamanın, müminleri fitneye ve İslâm şeriatini de fesada uğramaktan emin kılmanın vazgeçilmez bir gereğidir. Bazı kuşaklarda akide yozlaşıp şehadet kelimelerinin, şehidlik ve cihadın önem ve değeri azalınca, yani biricik ve sapasağlam anlamlarından uzaklaştırılınca Allah yolunda şehid olmanın üzerini kalın örtüler kapladı.

Şurası kesindirki bir savaş, eğer "fi sebil'illah" değilse ne cihad, ne şehadet ve ne de cennet söz konusu olabilir. Çünkü sadece Allah yolunda ölmek, sadece O'nun dinine; O'nun gönderdiği hayat sistemine yardım etmek gerekir. Eğer hedef "kelimet'üllah"ın yüceltilmesi değilse, eğer hedef ilahi şeriat ve metodun insanların gönlünde, ahlâkında, davranışlarında, yönetimlerinde, yasa ve nizamında egemen olması değilse şehidlik de yoktur, cennet de yoktur.

Ebu Musa *(radıyallahu anh)*'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e: "Cesaretini göstermek için, hamiyeti için ve gösteriş olsun diye savaşan adam.. Hangisi Allah yolundadır? " diye soruldu. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*:

"Kim, kelime'tüllah'ın yüceltilmesi için savaşırsa onun savaşı Allah yolundadır, diye buyurdu."[35]

Görülüyor ki uğrunda şehid olunup cennete girmeyi hakkettirecek başka bir cihad hedefi, başka bir sancak yoktur. Çünkü tek hedef ve tek sancak "fi sebil'illah" tır. Yoldan çıkmış kuşakların benimsediği başka tür düşünce ve bayraklar, isim ve gayeler değil...

Bu bakımdan dava adamlarının bu apaçık gerçeği çok iyi anlamaları gerekir. Ve bunu arı-duru ve her tür çarpıtmadan uzak bir şekilde gönüllerine yer-

---

[35] Buhari, 8/189; Müslim, 3/1512; Tirmizî, 4/179; İbni Mace, 2/931; Ahmed b. Hanbel, 4/405.

leştirmeleri gerekir. Yaşadıkları ortamın mantığından ve sapıtmış kuşakların değerlendirmesinden etkilenmeden...

Kendi sancaklarını başka sancaklarla ve kendi düşüncelerini de akidelerinin tabiatına yabancı olan başka düşüncelerle hiç bir şekilde karıştırmadan... Cihad, ancak kelimet'ül-lah'ın yüceltilmesi için vardır. Ruh ve vicdanda, ahlak ve davranışlarda, yönetim biçimlerinde örgütlenmelerde, hayatın her tür bağlantı ve ilişkilerinde yüceltilmesi... Böyle olmadı mı, 'Allah için' gayesi söz konusu olmaz. Çünkü o iş şeytan için yapılmıştır. Sonra böyle olmadı mı "sahicilik" ve "Şehidlik" de olmaz. Cennete girmek, Allah katından yardım görmek ve ayak sabitliğini elde etmek de olmaz. Çünkü bu durumda sadece karmaşa, kötü tasarruf ve sapıtma söz konusu olabilir. Şu halde Allah dininin davetçileri, cahili düzenlerin "fi sebil'il-lah" temel şartıyla bağdaşmayan mantığından nefislerini, duygu ve düşüncelerini kurtarmak zorundadırlar.

Şehidler, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendi yüce zatı için ayırmak üzere mücahidlerin arasından seçtiği (seçkin) kimselerdir.

"...Sizden şehidler edinsin diye" (3 Al-i İmran/140)

Öyleyse kişinin Allah yolunda şehid olması bir ziyan (kayıp) değildir. Bu, tamamen ilahi bir seçim ve beğenidir, üstün ve özellikli kılma işidir. Onlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın özellik sahibi kılıp da kendilerine şehadet verdiği kimselerdir. Kendi Yüce nefsine ayırmak ve kendisine özellikle yakın tutmak üzere rızıklandırdığı kimseler... Onlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisi için ayırdığı, insanlığa gönderdiği hakkın yolunda şehadet verdiği kimselerdir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şahid tuttuğu kimselerdir. Şehadetlerini hakkıyla, şüphesiz, şaibesiz ve tartışmasız bir şekilde yerine getirenlerdir. Hakkın gerçekleşmesi ve insanlığın dünyasında yerleşmesi uğrunda ölünceye kadar cihad edenlerdir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kendilerinden, kendi katından gelen hakkın şahidi olmak, kendisine iman etmek, sadece kendisine bağlanmak, sadece kendisini yüceltmek, hem de ondan öte her şeyi önemsiz görecek kadar yüceltmek üzere görev yapmalarını istemektedir. Bu hak olmadan insanlık hayatının ıslah olamayacağına ve düzelemeyeceğine, bâtıla karşı savaşmanın, bâtılı insanlık hayatından uzaklaştırmanın kaçınılmazlığına; hakkı insanlık dünyasında yerleştirmenin ve insanları Allah'ın hayat nizamına göre yönetmenin gerekliliğine inanmaları şartıyla görev yapmalarını istemektedir.

Evet Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* onları; şahid tutuyor, onlar da şahid oluyorlar. Ve bu şahidlikleri, ölünceye kadar cihad etmektir. Tartışma ve cedelleşme istemeyen bir şehadettir bu... "La ilahe İllallah Muhammedun Resulullah" şehadetini getirip de bunun muhteva ve gereklerini yerine getirmeyen bir kimse

şehadet getirmiş olarak kabul edilmez. Bu kelimelerin muhtevası ise; "Allah'tan başkasını ilah edinmemektir. Allah'tan başkasının şeriatini kabullenmemektir."

"İlahlığın (Uluhiyyet) " en belirgin özelliği hiç kuşkusuz kanun koyuculuktur. "Ubudiyetin" en belirgin özelliği ise (hüküm ve yasaları) Allah'tan almaktır. Allah'tan (hüküm ve yasaları) almanın bir tek yolu ise Allah'ın Resulü olmak sıfatıyla Hz. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den almaktır. Ayrıca bundan başka hiç bir kaynağa güvenmemektir, öyleyse bu sahiciliğin gereği, cihad etmektir, ilahlığın, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* nasıl tebliğ etmişse öylece Allah'a ait kılınması için cihad...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanlık için seçip Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in tebliğ buyurduğu hayat sisteminin yeryüzünde egemen, galip ve boyun eğilen bir düzen olmasının yolu budur. İstisnasız tüm insanlık hayatına hükmeden bir nizam olmasının yolu budur. Eğer bu iş, uğrunda ölmeyi gerektiriyorsa, işte bu yolda ölen kimse şehittir. Bu yolda ölen kimse şahidtir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu kimseden bu şehadeti ifa etmesini istemiştir. Ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu görevini ifa eden kimseyi katına şehid olarak almış ve onu bu makamla onurlandırmıştır:

> *"Şehidler, Rableri katındadır, (orada) kendilerine mükafat ve nurları vardır." (57 Hadid/19)*

2 - Şehidlerin Hayatı

Şehidler gönüllerini (dünyevî) her tür uğraştan arındırarak sadece Allah yolunda öldürülen kimselerdir. İşte sadece bu uğurda öldürülen bu şehidlerdir diriler olan... Dirilerin her tür hususiyetine sahip olanlardır bunlar. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, onlara rızık veriyor. Onlarda Allah'ın kendi lutfundan verdiğiyle seviniyorlar. Kendilerinden sonra gelecek mümin kardeşlerinin (varacakları yeri görmekle) seviniyorlar. Bunlar ise hiç kuşkusuz diri kimselerin özelliğidir. Çünkü meta var, müjdeleme (sevinç) var, ilgi duyma var ve etki-tepki var.

Öyleyse onların şehadetine üzülmek niye? Onlar, hiç kuşkusuz dirilerdir. Üstelik kendilerine Allah'ın lutfu da vardır. Allah katında kendilerine verilen rızık ve makam vardır. İşlerin değerlendirilmesinde bu büyük hakikatin gün ışığına çıkması, hiç kuşkusuz bu dinin davetçileri ve mü'minler açısından büyük bir önem arzetmektedir. Çünkü bu hakikat müslümanın, hayatın çeşitli biçim ve vaziyetlerini kapsayan kainat hareketine ilişkin düşüncesini yönlendirmekte, hatta bu konuda yepyeni bir düşünce doğurmaktadır. Bu hayat biçimleri kopmaz bir şekilde birbirine bağlıdır. Ölüm, hiç kuşkusuz bir son değildir. Çünkü (bu hakikatin gerçekleşmesiyle) mü'minin duygularında, hayat ve ölüm

olaylarını karşılamasında, şu veya bu konudaki düşüncesinde yeni ve engin bir görüş ufku açılmaktadır.

"Allah yolunda öldürülenleri ölüler sanma! Aksine onlar Rableri katında diri olup rızıklandırılıyorlar" (3 Al-i İmran/169)

Kur'an-ı Kerim'in bu ayeti, Allah yolunda öldürülüp bu hayattan ayrılan ve insanların gözünden uzaklaşan kimseleri "ölüler" sanmayı yasaklamaktadır. Çünkü onların Rableri katındaki diriliklerini ispatlamaktadır bu ayet-i kerime... Gerçi biz bu fani dünyanın insanları olarak şehidlerin yaşadığı hayatın türünü -sahih hadislerle bildirilen vasıfların ötesinde- bilemeyiz. Yalnız Alim ve Habir olan Allah'tan gelen buyruk, ölüm ve hayat kavramlarımızı tamamen değiştirmeye yetmektedir. Ölüm ve hayat arasındaki ayrılık ve uyuma ilişkin anlayışı değiştirmenin teminatıdır bu buyruk... İşin, gözler önündeki dış görünümlerden ibaret olmadığını öğrenmemizin teminatıdır. Biricik teminatı...

İşte bizden birileri olan bu kimseler, öldürüldükten sonra dış görüntülerinden ötesini bilemediğimiz bu hayattan ayrılıyorlar. Ama onlar *"Allah yolunda öldürülmüşlerdir."* Çünkü kanlarını Rablerine adamışlardır. Ruhlarını, az ve önemsiz bir tür dünyevî hedef ve gayelerden vazgeçip Rablerinin yolunda feda etmişlerdir. Çünkü onlar bu yolda öldürülmüşlerdir.

Bundan dolayı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* sadık buyruğu olan Kur'an-ı Kerim'de bu kimselerin kendi katında diriler olduğunu, orada rızıklandırıldıklarını ve diriler nasıl rızıklarından yararlanıyorlarsa kendilerinin öylece davrandıklarını bize bildirmektedir. Hayatta olmanın diğer özelliklerine sahip olduklarını da bize bildirmekledir.

"Allah'ın kendi lutfundan verdiğiyle seviniyorlar."

Onlar dirilerdir, öyleyse bu intikale hasretlik, kayıp ve yalnızlık gözüyle bakmak niye? Bu intikal, olsa olsa gıbta, rıza ve hoşnutluk konusu olabilir. Allah'ın huzuruna varışın sevgisi... Doğrusu, işte budur. Ölüm kavramının tamamen değişmesidir; hem mücahidlerin, hem de geride kalanların ölüme ilişkin duygularının değişmesidir söz konusu olan..

Tabiî bu ölüm, eğer Allah yolundaysa... Sonra bu ölüm, hayat alanını da genişletmektedir. Hayata ilişkin duyguların ve hayat biçimlerinin genişlemesi... Yeryüzü sınırlarını aşacak, bu fani hayatın tezahürlerini geride bırakacak, çok daha geniş bir alanı dolduracak ve hiç bir engelle sınırlanmayacak kadar geniş... Kur'anı Kerim'deki bu ve benzeri ayetlerin mü'min gönüllerde ikame ettiği keyfiyettir; Allah yolundaki mücahidlerin adımlarını yönlendiren. Ve her zaman her yerdeki Allah yolundaki mücahidlerin adımlarını hep böyle yönlendirmeye devam da edecektir. Hak savaşında şehid düşen ölüler, elbetteki bulunacaktır. Al-

lah yolundaki şehidlerdir bunlar... Sevgili ve aziz ölülerdir bunlar... Saygın ve tertemiz ölüler...

Allah yolunda savaşa çıkıp hak yolunda kanlarını feda eden kimseler, tabiatiyle en pak kalblere, en temiz ruhlara ve en arı nefislere sahip olan insanlardır. Şu halde Allah yolunda şehid düşenlere "ölüler" denilemez. Onlar dirilerdir. Öyleyse bu kimselere ölüler demek caiz değildir. Bu kimseleri his ve şuur aleminde ölüler diye değerlendiremeyiz.

Bu kimselere dil ve dudaklarla bile ölüler denilemez. Çünkü onlar, şanı yüce Allah'ın şahidliğiyle diri olan kimselerdir. Öyleyse bunların "diriler" olması mutlaktır. Belki zahiren gözün gördüğü kadar öldürülmüşlerdir. Ama bu yüzeysel ve dış görünüşte kalan bakış, ölüm ve hayat gerçeklerini belirlemek için yeterli değildir. Çünkü diriliğin ana belirtisi, eylem, gelişme ve büyümedir, ölümün ana belirtisi ise durağanlık gevşeme ve kopukluktur. Allah yolunda öldürülen şehidlerin uğrunda öldürüldükleri hakkın zaferine yönelik eylemleri etkileyici bir eylemdir. Uğrunda öldürüldükleri düşünce, şehidlerin kanıyla yaşayıp gider. Geride kalanların bu şehadetten etkilenişleri güçlenerek devam eder. Hayatın şekillenme ve yönlendirilmesinde faal, itici ve etkileyici bir unsur olan kimselerdir şehitler. İşte hayatın (diriliğin) ana belirtisi de budur, öyleyse şehitler, insanlık dünyasının bu ölçüsüne göre dirilerdir. Ayrıca onlar Allah katında da diridirler. Ama başka bir açıdan... Mahiyetini kavramayamadığımız bir açıdan... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu konudaki buyruğu bize yetmektedir.

"Onlar dirilerdir; fakat siz bunu bilemezsiniz."

Çünkü bu hayatın mahiyyeti, bizim kısır ve sınırlı beşeri kavrayışımızın üstünde bir şeydir. Ama onlar dirilerdir. Bundan dolayı ölülerin yıkandığı gibi yıkanmazlar. Şehid oldukları elbiseleriyle kefenlenirler. Gusül ölü bir cesedin temizlenmesi içindir. Oysaki şehidler içinde bulundukları hayatta tertemiz olan kimselerdir. Onların kabirdeki elbiseleri, hayattayken giydikleri elbiseleridir. Çünkü onlar (kabirde bile) dirilerdir.

Dirilerdir onlar... Onların öldürülmesi, ailelerine, dost ve sevgililerine zor gelmez... Onlar dirilerdir... Ailelerinin, dost ve sevgililerinin hayatını paylaşan diriler... Dirilerdir...Onların ayrılığı geride kalanları sıkıntılara boğmaz. Onların ayrılığından dehşet ve korkuya düşülmez. Fedakârlığın büyüklüğü yüzünden dehşet duyulmaz.

Sonra onlar diriliklerinin yanında Allah katında kerim olan kimselerdir. En üstün ve en mükemmel mükâfatla taltif edilen kimselerdir.

Sahih-i Müslim'de Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den şu hadis rivayet edilmektedir:

"Şehitlerin ruhu, cennette uçuşan yeşil kuşların kursaklarındadır. Cennette diledikleri yere girdikten sonra Arş'ın altına bağlı kandillere sığınan kuşların..

Rabb'ın kendilerine bakıp;

"Ne istersiniz?" diye sorar.

Kendileri;

"Ey Rabbimiz! Yaratıklarından hiç kimseye vermediğini bize verdikten sonra biz daha ne isteyebiliriz ki?" derler.

Rabbin aynı soruyu gene sorar. Bu soruya cevap vermeden bırakılmayacaklarını anlayınca;

"Ey Rabbimiz! bizi tekrar dünyaya döndürmeni istiyoruz. Ta ki bir daha senin yolunda öldürülünceye kadar savaşalım" derler.

Bunu demelerinin sebebi, şehitliğin büyük mükafatını görmeleridir. Ama Yüce Allah;

"Ben, onların bir daha dünyaya döndürelemeyeceğini yazdım" der."[36]

Enes *(radıyallahu anh)*'dan Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Yeryüzünde bir şeyi olup da cennete giren hiç bir kimse bir daha dünyaya dönmek istemez. Ama şehid bunu ister ve Allah yolunda on kere öldürülmek üzere bir daha dünyaya geri dönmeyi temenni eder."[37]

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* buyuruyor ki:

> *"Allah onları, kendilerine tanıttığı cennete koyacaktır." (47 Muhammed/6)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şehidlere cenneti tanıtmasına ilişkin olarak Ahmed b. Hanbel'in Müsned'inde şu hadis-i şerif bulunmaktadır. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* buyurmuştur:

"Şehid" in kanının ilk damlası dökülür dökülmez kendisine altı şey verilir:

1 - Tüm günahları affolunur.

2 - Cennetteki yeri gösterilir.

3 – Huru-l Iyn'le evlendirilir.

4 - Büyük korkudan emin kılınır.

5 - Kabir azabından emin kılınır.

6- İman giysisiyle süslenir.[38]

---

[36] Müslim, 3/1502; Tirmizi, 4/176; Ahmed bin Hanbel, 6/286.

[37] Buhari, 3/202; Müslim, 3/1498; Tirmizi, 4/ 187; Ahmed b. Hanbel, 3/113.

[38] Ahmed b. Hanbel, 2/320; Tirmizi, 4/188; İbn-i Mace, 2/936.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

ZAFER (İlahi Yardım)

1 - Büyük Bir Hakikat

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* mü'minleri, her şeylerini kendi yoluna adamaya ve kendi koyduğu hayat sistemini desteklemeye teşvik etmekte, ayrıca onlara bu destekleri ve metanetleri için mükafat va'd etmektedir.

> *"Ey iman edenler! Eğer siz Allah'a (dinine) yardım ederseniz o da size yardım eder ve ayaklarınıza sebat verir, inkar edenler ise helak olmuştur ve Allah onların amellerini de boşa çıkarmıştır."* (47 Muhammed/7-8)

Teklif edilen şartı yerine getirip buna karşı Allah'tan zafer ve sebat va'dini alan mü'minlerin Allah'a yardımı nasıl olur?

Allah'ın mü'minler üzerindeki hakkı; Tamamen o'na adanmak, kendisine hiçbir şeyi gizli veya açık hiçbir şeyi ortak koşmamak ve gönülde o'nun yanında başka hiç bir kimseye ve hiç bir şeye yer bırakmamak; Allah'ı, arzulayıp iştahlandığı her şeyden çok sevmek; her tür rağbet, istek, hareket, duruş, sır, aleniyet, faaliyet ve kıpırdanışlarda sadece o'nu hakem kılmaktır. İşte müminlerin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yardımı budur.

Ayrıca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir hayat nizamı ve şeriatı vardır. Bu nizam ve şeriatin de kainat ve hayata ilişkin bir tasavvuru, belirli ölçü, dayanak ve ilkeleri vardır. Binaenaleyh Allah'a yardım etmek ancak O'nun şeriatini ve hayat nizamını destekleyip onu -istisnasız- her yönüyle hayata hükümran kılma çabasıyla tahakkuk edebilir. İşte pratik hayatta Allah'a yardım etmenin anlamı budur.

İman hakikati ne zaman ki mü'minlerin gönlüne yerleşirse, ne zaman ki onların pratik hayatlarının sistemi ve idare nizamı olursa, her tür hareket ve düşüncelerini Allah'a ait kılar ve küçük-büyük her konuda Allah'a ibadet biçimine dönüştürürlerse, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* da hiç kuşkusuz kafirlerin mü'minleri yenmesine yol vermeyecektir. İşin hakikati budur. Tüm İslam tarihinde buna aykırı düşecek bir tek vak'aya bile rastlanamaz. Allah'ın va'dine hiç

bir kuşkuya yer vermez bir güvenle şunu kesinlikle söylüyoruz ki müminler, iman hakikatinde bir gedik açılmadığı sürece hezimete uğramayacaklardır ve tarihleri boyunca da uğramamışlardır. Ancak iman hakikatinde, ya şuur planında ya da ameli planda bir boşluk meydana gelmişse hezimet kaçınılmazdır.

Fi sebil'il-lah cihadın temel güç kaynağı imandır. Cihad niyetiyle kuvvet ve donanım sağlamanın her zamanki dayanağıdır, iman. Ve sadece bu bayrağın altında başka her tür ilaveden ve şaibeden soyutlanmış bir tek bu bayrağın altında meydana gelen boşluk nisbetinde geçici bir yenilgi olmuşsa da hemen ardından zafer gelmiştir mü'minlere.. Tabiî mü'minler var olduğu zaman...

Örneğin; Uhud'taki boşluk, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e itaati bırakıp ganimete tamah etmekti. Huneyn'deki boşluk, asıl güç kaynağını unutup çoklukla övünmek ve aldanmaktı... Kısacası İslam tarihi boyunca zaferin aksadığı hangi olaya bakarsak bu tür boşluklardan birini bulacağız. Bu boşluğun ne olduğunu bilelim veya bilmeyelim durum budur. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın va'di her zaman için haktır...

Evet, imtihan için sıkıntı söz konusu olabilir. Ama bu imtihanın da bir hikmeti vardır. Bu da iman hakikatinin ve bu hakikatin gerektirdiği amellerin kemale ermesidir. Bu hakikat ne zaman -imtihan ve başarıyla- sonuçlanmamışsa hiç kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kesin vadi gerçekleşmiş ve zafer de gelmiştir.

Şunu anlamamız gerekir ki asıl hezimet ruhun hezimeti ve azmin kırılmasıdır. Bir savaştaki hezimet, eğer ruhları çöküntü, bitkinlik ve umutsuzlukla baş başa bırakmamışsa hezimet demek değildir. Eğer bu savaştan sonra himmetler artmış, aydınlık görülmüş, engeller öğrenilmiş, akidenin, savaş ve yolun tabiatları ortaya çıkmışsa hezimet sadece bir hazırlık olur. Kesin zaferi müjdeleyen yeterli bir ön hazırlık... Herşeyi bilen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* buyuruyor ki:

> *"Allah kafirlere, mü'minleri (tamamen sindirecek) hiçbir yol vermeyecektir." (4 Nisa/141)*

Bu ayet-i kerimede Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, zafer kazanan asıl şeyin mü'min ruh olduğunu ifade buyurmaktadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, müslüman cemaati, iman hakikatini kalben, düşünce ve şuur planında, pratik ve yaşanan hayatında kemale erdirmeye davet etmektedir. Sadece ünvanına, müslüman ismini taşımasına güvenmemeye çağırmaktadır. Çünkü yardım (zafer) , ünvanlara değil, ünvanların gerisindeki hakikate verilir.

Nerede ve ne zaman olursa olsun bizimle zaferin arasında bulunan tek şey, iman hakikati ve bu hakikatin gereklerini hayat ve nizamımızda kemale erdir-

memizdir. Gerekli savaş eğitimi ve kuvvet hazırlamaya gelince; bu iman hakikatinin bir gereğidir.

Düşmana bel bağlamamak ve Allah'tan başka hiç kimseden şeref beklememek de bu hakikatin başka gerekleridir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu kesin va'di bu kainattaki iman ve küfür hakikatleriyle hiç bir şekilde çelişmemektedir. İmanın hiç kuşkusuz gevşemez ve tükenmez büyük güçle ilişkisi vardır. Küfür ise kopuktur bu büyük güçten, yalnızdır. Ve açıktır ki sınırlı, kopuk ve yalnız bir güç, bu kainattaki güç kaynağına bağlı olan bir gücü asla yenemez.

Ayrıca biz, iman hakikatiyle iman görüntüsünü birbirinden ayırdetmek zorundayız.

İman hakikati, gerçek ve sarsılmaz bir güçtür. Tıpkı diğer kainat kanunlarının sübut ve sarsılmazlığı gibi...

Bunun gerek nefiste ve gerekse kişinin tüm hareket ve davranışlarında kesin bir etkisi vardır. Zaferi garantileyen büyük ve dehşetli bir hakikattir bu... Bu durumuyla, yalnız, kopuk ve sınırlı küfür hakikatiyle karşılaştığı zaman kesinlikle yenecektir onu... Ama ne zaman ki bu hakikat özelliğini kaybedip sadece dış görünüşte kalırsa küfür hakikatine ister-istemez yenilecektir. Çünkü küfür, tabiatiyle uyumlu kalmış ve kendi alanında çalışmıştır. Çünkü herhangi bir şeyin hakikati, herhangi bir şeyin dış görünüşünden kesinlikle daha güçlüdür. Bu dış görünüş imanın ve bu hakikat da küfrün olsa bile yine durum budur.

Bâtılın yenilmesi için yapılan savaşın vazgeçilmez temeli, hakkın inşasıdır.

Hak, ne zaman ki tüm hakikat ve gücüyle bulunursa kendisiyle bâtılın arasındaki savaşın sonucu belirlenmiş demektir. Bâtılın dış görünüşü, ne kadar büyük ve ne kadar göz kamaştırıcı olursa olsun gerçek budur:

> *"... Biz, hiç şüphesiz hakkı beyninden vurmak üzere bâtılın tepesine tepesine atarız. Bâtıl da böylece (hemen o anda) yok olup gider." (21 Enbiya/18)*

Nihai zafer, nefis savaşı zaferiyle sıkı sıkıya ilişkilidir. İç alem (nefis) zaferi gerçekleşmeden meydan savaşında zafere kavuşulamaz. Hakkın adamları, eğer iç alemlerinde hakkı yüceltmişlerse dış alemde üstünlük sağlayabilirler.

Gerek hak gerekse imanın başlı başına bir gerçeği vardır. Eğer bu gerçek duygularda canlanmışsa yoluna koyulur gider. İnsanların da görmesi için, dışa yansımak ister. Ancak eğer iman kalbte biçimlenememiş bir görüntüyle hak da gönülden kaynaklanmayan bir şuura dönüşmüşse bâtıl ve tağutun karşısında dayanamayabilir. Çünkü bâtıl ve tağutluğun elinde, hak ve iman görüntüsünün elinde bulunmayacak oranda hakiki bir maddi güç bulunmaktadır.

Öyleyse iman hakikatinin nefiste ve hak hakikatınında gönülde olgunlaşması gerekmektedir. Bâtıla üstünlük ve tağutlara saldırı imkanı sağlayan maddi güçlerin hakikatinden çok daha güçlü bir olgunlukta...

2 - Hazırlık Yapmak

"Gücünüz yettiğince hem kendinizin, hem de Allah'ın düşmanı (kafirleri) ve sizin bilmeyip de Allah'ın bildiği başkalarını (münafıkları) korkutacak kuvvet ve savaş atlarını hazırlayınız. Allah yolunda her neyi harcarsanız bunun karşılığı hiç bir şekilde eksiltilmeden size ödenecekdir." (8 Enfal/60)

"Allah yolunda infak ediniz; (bunu yapmayarak) kendinizi tehlikeye atmayınız." (2 Bakara/195)

İslam, zafere kavuşmak için mümin grubun, gücü dahilinde ama vak'aya uygun hazırlanmasını emrediyor. Güç dahilinde savaşa hazırlanmak, cihad farizasına eşlik eden bir farizadır. *"Onlara karşı gücünüz yettiğince kuvvet hazırlayın.."* öyleyse İslam'ın güç sahibi olması zorunludur. Bu, insanlık kurtuluşuna yönelik cihan şümul hareketi başlatmanın bir gereğidir.

Bu gücün davet alanında yapacağı ilk şey; İslam akidesini benimsemek isteyenlerin emin kılınmasıdır. Akideyi benimseme özgürlüğünden kendilerini önleyen tüm engellerin ortadan kaldırılmasıdır. Akideyi benimseyen kimselerin bundan dolayı fitneye uğratılmamasıdır.

Yapılacak ikinci iş ise din düşmanlarını korkutmaktır. Gerekli bir güçle korunan İslam yurduna saldırmayı düşünmeyecek kadar korkutmak...

Üçüncü iş, insanlığın kurtuluşu için tüm dünyada harekete geçen İslamın bu yayılışına karşı durmayı hiç bir şekilde düşünmemeyi sağlamaktır.

Nihayet dördüncü iş de; İslami gücün, yeryüzünde ilahlık iddiasıyla ortaya çıkan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ın ortaksız uluhiyyet ve hakimiyet hakkını tanımayan tüm dünyevi güçleri ortadan kaldırmak...

İslam, hiç kuşkusuz biricik görevi akideyi gönül işi haline getirip belirli ibadetlerin tanziminden ibaret olan bir teokratik düzen değildir. İslam, pratik ve vak'ası olan bir hayat nizamıdır. İktidarların dayanağı olan ve gerisindeki maddi güçlerle desteklenen beşeri nizamlara karşı koyan bir nizamdır o. Bu bakımdan İslamın, Rabbani nizamını gerçekleştirmesi için söz konusu maddi güçleri çökertip bunları ayakta tutan ve Rabbani nizama karşı direnen iktidarları yıkmaktan başka bir çaresi yoktur.

Davetçinin yapması gereken, bu büyük hakikati ilan ederken bocalamamaktır. Üstün (aziz) olduğunu hissetmektir. İslam'ın tüm insanlığı kurtarmak için tüm dünyada harekete geçtiğini asla unutmamaktır. Kullara

ubudiyeti tamamen ortadan kaldırıp bir tek Allah'ın uluhiyetini kabul ettirmek için harekete geçtiğini bilmektir. İslam'ın hareket kaynağı, beşeri hiç bir nizam değildir. İslam bir liderin, bir devletin, bir sınıf veya ırkın hakimiyeti için harekete geçmez.

Roma imparatorluğunda görüldüğü gibi aristokratların çiftliklerini kurtarmak için insanları köleleştirmek amacıyla da harekete geçmez. Yahut Batı kapitalizminin yaptığı gibi hammadde ve ticari pazar sömürüsü için veya komünizm ve diğer doktrinlerin yaptığı gibi cahil ve kısır beşerin yapısı olan bir doktrini egemen kılmak için de savaşmaz.

Çünkü İslam davetçilerinin hareket kaynağı her şeyden haberdar olan, herşeyi bilen, gören ve hikmetle hüküm koyan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hayat nizamıdır. Onların hareket nedeni bir tek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyet ve egemenliğini kabul ettirmektir. İnsanlığın tüm yeryüzünde kula kulluktan kurtulmasının yolu budur. Dini hep savunmacı yönden ele alan, İslami yayılış ve İslami cihada mazeretler bulayım derken gevelemekten ve tereddütlerden bir türlü kurtulamayan yıkılmışların anlaması gereken büyük hakikat işte budur.

Öyleyse hazırlık yapmak zorunludur. Ve bu hazırlığın, gücün azami sınırlarında olması da zorunludur. Yani müslüman cemaat, gücü dahilinde bulunan hiç bir çabayı ihmal etmeyecektir. Müslümanlar, güçlü olmakla yükümlüdürler. Güçlü olmanın tüm sebeplerini de takatları ölçüsünde hazırlamak zorundadırlar. Bu onlardan korkulması için bir gerekliliktir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın adının yücelmesinin ve dinin (itaatin) tümüyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olması için bir gerekliliktir. Bu bakımdan sebep ve vesilelere başvurup olanca gücü ortaya koymak şarttır. Müslümanın Rabbinden medet almasının şartı budur. Çünkü ilahi medet; oturup istirahatına bakan, gevşeyip bekleyen ve beklemekten başka hiçbirşey yapmayan kimselere gelmez.

Allah yolunda infak; Allah'ın İslam ümmetine farz kıldığı cihadın bir korunağıdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu ümmeti davetle ve mü'minleri korumakla sorumlu tutmuştur. Şerri, fesadı, tağutluğu, mü'minlere saldırıyı, yeryüzünde fesadı, Allah yolundan etme ve İslam nizamının getirdiği hayırdan insanlığı mahrum koymanın vasıtası olan tağuti güçleri ortadan kaldırmakla... Çünkü insanlığı bu hayırdan mahrum bırakmak, cinayetlerin en büyüğüdür. Can ve mallara yönelik en büyük saldırganlıktır. Kur'an-ı Kerim'de Allah yolunda infak yapmaya ilişkin pek çok ayet bulunmaktadır:

> *"Mallarını Allah yolunda infak edenlerin (bu harcamalarının) durumu her başağında yüz dane bulunan yedi başaklı bir tohum danesine benzemektedir. Ve (ayrıca) Allah, dilediği kimselere bundan kat kat*

fazlasını da verir. Allah, lutfu bol olan ve her şeyi hakkıyla bilendir." (2 Bakara/261)

Davet için infak gereklidir. Kalblerin cimrilikten, arınması, mülkiyet sevdasının aşılması ve bir tek Allah'ın katındakine güvenilmesi için gereklidir. Tüm bunlar, imani anlamın kemale ermesinin bir zaruretidir. İslami cemaatin hayatı için bir zarurettir bu... Davet mücadele ve çarpışma demektir. Bu mücadelede, bu mücadelenin yarar ve etkileri için dayanışma gereklidir. Zaman olur ki bu dayanışma vazgeçilmez bir zaruret olur. Hiç bir kimsenin elinde adamaya değer bir mal kalmadığı zamanlarda özellikle... Nitekim ilk hicret yıllarında, Mekke'li muhacirlerin Medine'li kardeşlerinin yanına geldikleri zaman durum böyleydi.

İslami metod, kişiyi enine boyuna ele alır ve müslüman cemaatin hayatını parçalanmaz bir bütün olarak düzene koyar. İslam; nefis planında verdiği en büyük savaşın ilk basamağında cimriliği yenmeyi hedefliyor. Öyle ki bu nefis, Allah yolunda kolaylıkla harcayıp infak eder hale gelecektir. Savaşta güçlü olmanın sıfatlarından biri de budur.

"Müttakiler ki, hem bollukta hem de darlıkta infak ederler.." (3 Al-i İmran/134)

Harcamaya devam eden ve bu konuda değişmez bir yol izleyen kimselerdir bunlar... Bolluk veya darlık hali değiştirmez bu kimseleri... Bolluk halinde azıp kendilerinden geçmezler. Darlık halinde de bunalıma girip erimezler. Çünkü her durumda görev şuuru söz konusudur. Cimrilikten ve bencillikten kurtuluş söz konusudur. Allah'ın murakebesi ve takvası söz konusudur bu kimseler için... Fıtratının bir sonucu olarak mala sevdalı olan bencil bir nefis bu tamah, arzu, ihtiras ve cimrilik kasvetinden çok daha güçlü bir neden görmezse kesinlikle infaka yanaşmaz. Bu güçlü itici ise takvadır. Ruhu duyarlı kılan, arındıran ve onu her tür kayıttan, zincirden; Allah yolunda infak etmek üzere kurtaran saik...

"Ve siz ancak Allah'ın rızasına kavuşmak için infak edersiniz." (2 Bakara/272)

Bu özellik, başkasının değil sadece mü'minin özelliğidir. Çünkü mü'min sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasına kavuşmak için infak eder. Heva-hevesten başka bir garazdan dolayı infak etmezler. "Bakalım insanlar ne der (beğendi mi?)" endişesiyle değil bu infak... İnsanların boynuna binmek, onlara karşı kibir ve üstünlük taslamak için de değil...

İktidar sahiplerinin rızasını kazanmak veya onların takacağı nişanlara kavuşmak için de değil... Her şeyden soyutlanarak ve tamamen Allah rızası için infak eder... Bundan dolayı, o, Allah'ın kabulü ile, malını bereketlendirmesiyle, bağış ve sevabıyla huzur bulur. Ve böylece o henüz bu dünyadayken yaptığı in-

fakla yücelir, arınır ve paklanır. Bundan sonra Ahirette verileceklerin tümü ise tamamen ilahi lütuf..

3 - İlâhi Yardımın Şartları

Mü'minlerin arınması ve hazırlanması konusunda, cennete girmeyi, cennet ehli olmayı sağlayacak değişmez bir ilahi kanun vardır. Bu da inanç sahibi kimselerin bu akidelerini savunmaları, akide uğrunda zorluk, acı, sıkıntı ve zararlar görmeleridir. Nihai zafere, hezimetlerden yılmadan hazırlanmalarıdır. Bundan maksat, akidelerinde sebat göstermeleri, şiddetten yılmamaları ve beşeri güçlerden korkmamalarıdır. Çile ve fitne çekiçleri altında gevşeyip gitmemeleridir. Mü'minler, Allah'ın yardımını ancak böylece hakkederler. Çünkü artık onlar Allah dininin eminleri olurlar...

Emaneti hakketmişlerdir. Çünkü onların ruhu; korkudan, zilletten, hayat aşkından, gevşemekten ve rahatına bakmak durumundan kurtulmuştur. Cennet alemine en yakın olunan bir andır bu... Çamur aleminin aşıldığı bir andır bu...

> *"Yoksa siz, sizden önceki (müminlerin) başına gelenlere benzer (mihnetlere) katlanmadan cennete gireceğinizi mi sandınız? (sizden önceki mü'minler ki) yoksul düşüp hastalığa duçar oldular ve hem önceki Peygamberleri, hem de yanındakiler "Allah'ın yardımı ne zaman gelir?" diyecek kadar (şiddetli belalarla) sarsıldılar. Dikkat ediniz. Allah'ın yardımı muhakkak ki yakındır." (2 Bakara/214)*

İşte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* böyle hitap ediyordu ilk İslam cemaatine... Daha önce geçen mü'min kardeşlerinin başına gelenlere böylece dikkatlerini çekiyordu. Sancağını teslim ettiği, görevini şeriat ve nizamını emanet ettiği seçkin kullarının eğitimine ilişkin kanunu böyle bildiriyordu kendilerine... Bu büyük görev için seçtiği insanların tümünü ilgilendiren ebedi bir hitaptır bu... Ve bu, hiç kuşkusuz köklü, dehşetli ve korkunç bir deneyimdir. Peygamberin yanındaki mü'minlerin bu sorusu... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ile bağlantılı Peygamberin ve Allah'a inanmış mü'minlerin *"Allah'ın yardımı ne zaman?"* şeklindeki sorusu...

Şüphesiz ki Rablerine bağlanmış gönülleri sarsan sıkıntıların boyutlarını ortaya koyan bir sorudur bu... Demek ki karşılaştıkları sıkıntının ifade edilemeyecek kadar büyük oluşuydu bu hüzünlü sorunun nedeni. *"Allah'ın yardımı ne zaman?"* İşte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardımı, bu sarsıntıya rağmen eğer gönül metanetini korumuşsa gelir. Eğer imanda sebat edilmişse gerçekleşir.

> *"Dikkat ediniz. Allah'ın yardımı , muhakkak ki yakındır."*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardımı, hiç kuşkusuz hakkedenleri beklemektedir. Sonuna kadar dayanamayan kimselere bu yardımın gelmeyeceği kesindir. Çünkü bu yardım, yoksulluk ve hastalıklara dayanan, sarsıntılara göğüs

geren, kasırgalara boyun eğmeyen ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka hiç kimsenin yardım edemeyeceğine inanan kimselerden başkasına gelmez. Bu arada inanılması gereken bir husus da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ancak kendi dileyeceği zamanda yardım göndereceğine inanmaktır.

Ve ne zaman ki mihnet son noktasına gelir ve bu inanmış kimseler tüm sıkıntılara rağmen başka hiç bir çözüme başvurmadan, başka taraftan ve başkasından değil bir tek Allah'tan yardım bekler haldeyse, işte o zaman cennete girmeyi hakkederler. Cihad, imtihan, sabır ve sebatten sonra, sadece Allah'a bağlanıp sadece bunu hissettikten ve ondan başka her şeyi -evet herşeyi- unuttuktan sonra bir hakkediştir bu...

Savaş ve sabır; nefislere güç verir. Bencilliği aşıp yücelmeye vesile olur. Acıların potasında eriye eriye arınmayı sağlar, öz unsurları ortaya çıkarır. Ve bu acılar akideye öyle bir derinlik, güç ve canlılık kazandırır ki parlaklığı, düşman ve hasım olanların bile gözünü kamaştırır. Bu durumda ise -fiilen vaki olduğu gibi- akın akın İslam'a girerler. Bu husus, hak davaların tümü için geçerlidir.

Eğer bir akidenin adamları yolun başından itibaren gördükleri mihnetlere karşı metanetini korursa hiç kuşkusuz sonunda kendileriyle savaşanlar bile saflarına katılacaktır. Kendilerine karşı en sert muhalefet eden ve en amansızca ve inatla düşmanlık yapan kimseler de yardımlarına koşacaktır. Sonra bu husus gerçekleşmezse de bundan çok daha büyüğü gerçekleşir. Hakikati bakımından çok daha büyüğü... O da dava adamlarının ruhlarıyla tüm dünyevi güçleri, her tür şer ve fitneyi aşması, egoizm, rahatlık ve nihayet yaşama sevdası esaretinden kurtulmasıdır.

Gerçekte bu kurtuluş, tüm insanlık namına bir kazanımdır. Yücelme yoluyla kavuşulan bir ruhi kazanım... Her tür acıyı, sefaleti ve hastalığı önemsiz kılan bir kazanım... Allah'ın sancağı, emaneti, dini ve şeriatı üzerinde emin kılınan mü'minlerin çektiği tüm eziyetleri hafifleten bir kazanım... İşin sonunda cennete girmeyi hakkettiren bir ölçüdür bu kurtuluş hareketi... Ve işte yol budur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın her kuşaktaki tüm müslüman cemaatlere bildirdiği biricik yol... Biricik yol... Yani iman ve cihad, mihnet ve imtihan, sabr-u sebat... Bir tek Allah'a yöneliş... Ve bundan sonra ilahi yardımın gelişi... Daha sonra da cennet nimetleri...

Çünkü tedbir, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tedbiridir. Yardım da Allah katından gelir, öyleyse zaferi garantileyen şey, sayısız çokluklar değildir. Savaşın sonucunu belirleyen şey de maddi donatım değildir. Şu halde mü'minler metin olsunlar. Kafirlerle karşılaştıkları zaman sebat etsinler... Savaş için gerçek hazırlık neyse onunla donansın ye kendilerini takdir ve tedbirin yardım ve imdadın asıl sahibine bağlayan sebeblere sarılsınlar. Ve şeytanın tuzaklarından sakınsınlar.

> *"Ey iman edenler! Kafir bir grupla karşılaştığınızda sebat edin ve Allah'ı çokça zikredin ki felaha kavuşasınız. Allah'a ve Resulüne itaat ediniz ve sakın aranızda ihtilaf etmeyiniz. Yoksa korkarsınız ve (ayrıca) güç ve devletiniz de dağılır. Ve sabrediniz. Allah, hiç şüphesiz sabredenlerin yanındadır." (8 Enfal/45,46)*

Şu halde gerçek bir zaferin şartları şudur: Düşmanla karşılaşınca sebat etmek... Zikirle, Allah ve Resulüne itaatla, çekişme ve anlaşmazlıklardan kaçınmakla, savaşın zorluklarına karşı sabretmekle Allah'la ilişkiyi sürdürmek...

Sebat zafere giden yolun başlangıcıdır. Sebat eden taraf, hiç kuşkusuz galib olan taraftır. Düşmanla karşılaşırken Allah'ı çokça zikretmek ise Mü'minin sürekli uyması gereken bir buyruktur. Mü'min grubun gönlünde yaşatması gereken daimi bir direktiftir.

> *"Savaşan nice peygamber vardır ki yanlarında bulunan pek çok rabbani, Allah yolunda başlarına gelenlere karşı asla korkaklaşmadılar, (cihadtan) gevşemediler ve (düşmana) boyun eğmediler. Allah, hiç şüphesiz sabredenleri sever. O rabbaniler (başlarına gelenlere karşı); "Ey Rabbimiz! Günah ve işimizdeki israfımızı bağışla, ayaklarımıza sebat ver ve kafir kavme karşı bize yardım et' demekten başka bir şey söylemediler." (3 Al-i imran/146,147)*

Düşmanla karşılaşırken Allah'ı zikretmenin doğurduğu çeşitli işlevler vardır. Bir kere zikir, yenilmez güçle ilişkili olmaktır. Dostlarına yardım eden Allah'a güven duymaktır. Sonra bu, aynı zamanda savaşın hakikatini neden ve hedeflerini sürekli olarak akılda tutmaktır. Bu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* için yapılan bir savaştır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilahlığını tüm dünyaya kabul ettirme ve bu suretle ilahlık hakkını gasbetmeye kalkışan tağutları tardetme (püskürtme, kovma, çıkarma) savaşıdır.

Öyleyse bu sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın adını yüceltme savaşıdır. Hegemonya savaşı değil...Ganimet savaşı değil... Kişisel veya milli üstünlük savaşı değil... Sonra bu savaşta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı zikretme vücubuna özellikle riayet edilir. En zor anda ve en sıkıntılı bir konumda Allah'ın zikri... Bunların tümü, söz konusu Rabbani buyruğun gerçekleştirdiği çok değerli savaş mesajlarıdır.

Allah'a ve Resulü'ne itaate gelince... Müslümanların daha baştan itibaren tam bir teslimiyetle savaşa girmelerinin bir gereğidir bu... Teslimiyet olmalı ki çekişme nedenleri ortadan kalksın. Bundan dolayı "itaat" emrinden sonra bu konu gelmektedir:

"Sakın aranızda ihtilaf etmeyiniz. Yoksa korkarsınız ve (ayrıca) güç ve devletiniz dağılır" önderlik ve komuta çeşitli ellerde olmadığı sürece insanların

anlaşmazlığı söz konusu olmaz. Emrine uyulan hevaperestlik; görüş ve düşünceleri yönlendirmedikçe anlaşmazlığa düşülmez. Ama insanlar Allah ve Resulü'ne teslim olmuşsa anlaşmazlığın baş ve temel nedeni ortadan kalkmış demektir. Artık bundan sonra insanların görüş ve önerileri, ne kadar farklı olursa olsun çekişme doğurmaz. Çünkü çekişmeyi asıl doğuran şey hevaperestliktir. Herkesi kendi görüşünde ısrarlı hale getiren ve hak ortaya çıktığı halde savunulması sürdürülen heva ve hevesler...

Bunun anlamı kişinin kendi görüşünü bir kefeye, hakkı da başka bir kefeye koyup kendi görüşüne -peşinen- ağırlık vermesidir. İşte savaş sırasında Allah ve Resulü'ne itaat direktifinin geliş nedeni budur. Savaş sırasında varolması gereken bir ölçüdür bu... Çünkü en üst komuta makamına itaat vücubu söz konusudur. Ordu komutanına itaatin kaynağı olan en üst komuta makamına...

Ve bu, Allah yolunda cihad etmeyen ve ilke olarak komutana itaati Allah'a itaat esasına dayandırmayan orduların göstermelik disiplin gereği benimsedikleri soyut bir itaat değil kalbi bir itaattir. Ki her iki durum arasındaki fark da gerçekten çok büyüktür.

Sabır, savaşa girmenin zorunlu kıldığı bir sıfattır. Tüm savaşların özelliği ister nefis savaşı, ister meydan savaşı olsun...

"Ve sabredin. Allah, hiç şüphesiz sabredenlerin yanındadır."

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın beraberlik ve yanında oluşu sabredenlerin zafer ve kurtuluş garantisidir. İslam cemaati, sadece Allah yolundaki savaşa çıkar. İlahi hukuku gasbederek kulların bir tek Allah'a ubudiyetini reddeden, ellerindeki hakimiyetle yeryüzünde ilahlık taslayan tağutları ortadan kaldırmak için çıkmaktadır. İnsanları, her tür kula kulluktan kurtarmak için çıkmaktadır, insanın insanlığını ve onurunu çiğneyen kula kulluk... İnsanların dokunulmaz haklarını, özgürlük ve onurlarını korumak için çıkmaktadır. İnsanların başına kakmak için değil... İnsanları köleleştirmek ve güç nimetiyle azıp baştan çıkmak için değil... Kendi nefsani haklarından soyutlanarak çıkmaktadır savaşa...

Elde edilen başarı ve zaferden kendisine düşen tek şey, Allah'a itaatin gerçekleşmesidir. Bu da Allah'ın cihad emrine icabet etmekle, onun nizamını hayata egemen kılmakla, onun adını yeryüzünde yüceltmekle ve tüm bunlardan sonra O'nun lütuf ve rızasını aramakla sağlanır.

4 - Değişmez Bir Kanun ve Kesin Bir Va'd

Allah'ın va'di muhakkak ki vaki, buyruğu da şüphesiz ki kaimdir:

"Yemin olsun ki peygamber kullarımıza verdiğimiz yardım va'dimiz hükme bağlanmıştır. Onlar, kesinlikle yardım olunacaklardır. Ve mu-

hakkak galip olacak kimseler de bizim askerlerimizdir." (37 Saffat/171-173)

İşte hakikat budur. Askerlerinin gönülden bağlandığı ve davetçilerinin kendilerini uğruna adadıkları tüm ilahi davetlerin hakikati... Onlar muhakkak ki zafer kazanacaktır. Yoluna konulan engeller ne olursa olsun... Karşı tedbirler ne olursa olsun... Bâtılın demir ve ateş gücü, propaganda ve iftira yeteneği, savaş ve direniş gücü ne kadar fazla olursa olsun... Şartları değişebilen ama neticede Allah'ın peygamberlerine verdiği değişmez zafer va'diyle biten savaşlardır bunlar... Tüm dünyevi güçler birleşip yolunu tıkamak istese bile hakikat budur. Allah'ın yardım, zafer ve hükümranlık va'didir bu... Allah'ın evrensel bir kanunudur bu va'd... Cari olan bir kanunu... Tıpkı yıldızların, gezegenlerin belirlenmiş yörüngelerindeki deveranı gibi değişmez... Tıpkı yeryüzünde tüm zamanlar boyunca gece-gündüzün birbirini izlemesi gibi... Ve tıpkı üzerine yağmur yağan ölü topraktan fışkıran hayat gibi değişmez...

Ama Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdirine bağlı bir hakikat.. O, ne zaman dilerse o zaman gerçekleşir... Belki bu zaferin zahiri eserleri gecikebilir. Beşerin mahdut ömrüne göre değişebilir. Ama asla şaşmaz ve bozulmaz bir va'ddir bu... Sonra bu, beşerin kavrayamayacağı bir biçimde de gerçekleşmiş olabilir. Çünkü insan (nedense) alışılagelen yardım ve zafer biçimlerinden başkasını aramaz ve -aradan bir zaman geçmedikçe- daha başka bir biçimde de gerçekleşen kanunu kavrayamaz. İnsanlar, Allah'ın orduları ve peygamberlerin tâbileri için zafer ve yardım biçimlerinden sadece birini isterler. Allah ise daha başka bir biçimi irade buyurur. Daha mükemmel ve daha kalıcı olanını... Sonunda mutlaka gerçekleşen, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın istediğidir. Askerlerine, umduklarının ötesinde meşakkat yükleyip süreyi uzatsa da sadece Allah'ın istediği...

Müslümanlar, Bedir savaşının hemen öncesinde Kureyş ticaret kervanını elde etmek istiyorlardı. Ama Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kazançlı ve kolaylıkla ele geçebilecek kervanı kaçırtıp Kureyş ordusuyla karşılaşmalarını ve şevket sahibi olan bu grupla savaşmalarını irade buyurmuştu. Ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu iradesi hem kendilerine, hem de İslam'a büyük bir hayır getirmişti. Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın -zamanlar boyunca- peygamberler ordusu ve davası için irade buyurduğu zaferiydi. Bu arada şu gerçek de var :

Allah'ın ordusu belirli bir savaşta yenilebilir, musibetlere uğrayabilir ve belalarla karşılaşabilir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, onları daha büyük bir savaşın zaferi için hazırlamaktadır. Zaferin daha geniş bir alana yayılması, daha uzun bir çizgide yürümesi ve daha kalıcı tesir yapması için ortam hazırlamaktadır. Bu ezelden takdir olunmuş ilahi bir buyruktur. O'nun zafere

ilişkin vaadi yazılıp gitmiştir. O'nun sünneti, değişmez ve şaşmaz bir şekilde sabit olmuştur:

"Onlar, kesinlikle yardım olunacaklardır. Ve muhakkak galib olacak kimseler de bizim askerlerimizdir."

Mümin, Allah'ın va'dine göre hareket eden kimsedir. Eğer belirli bir kuşakta veya belirli bir bölgede bu hakikatle çelişen önemsiz bir vak'a varsa hiç kuşkusuz bu vak'a geçici olan bir bâtıldır. Belirli bir hikmet için varolabilen belirli bir dönemde söz konusu olan bir vak'a... Belki de bu, imani bir coşku ve silkinmenin vesilesidir...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın belirlenmiş vaktinde gelecek va'dini gerçekleştirmenin vesilesi... Bugün iman düşmanlarının iman ehline karşı açtığı korkunç savaşa baktığınızda; uzun süreler boyunca kullandıkları değişik türden sindirme, baskı ve çeşitli hile yöntemlerine...

Müminlerin kimi zaman uğradıkları korkunç işkencelere, sürgün ve cinayetlere... Uğradıkları erzak boykotlarına... Karşı karşıya bırakıldıkları her tür kısıtlamalara... Tüm bu şartlara rağmen gönüllerdeki imanın, müminleri çöküşten, halklarını da her tür kişilik kaybından, saldırgan ulusların içinde eriyip gitmekten ve tam parçalanıp dağılmak üzereyken tağutluğun gaddarlığına boyun eğmekten koruyan gücüne baktığınızda...

Evet insan bu denli perspektif dahilinde tüm bu olup bitenlere baktığında söz konusu ilahi buyruğun nasıl gerçekleştiğini açıkça görecektir. Fazla düşünmeye gerek kalmadan görecektir.

"Allah ve Resulüne muhalefet edenler, hiç şüphesiz aşağılanmış yeniklerle beraberdirler. (Bir kere) Allah "Ben ve peygamberlerim mutlaka galip olacağız" diye yazmıştır. Allah, hiç şüphesiz güçlüdür, yenilmezdir." (58 Mücadele/20,21)

Öyleyse durum ne olursa olsun Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın va'di konusunda mü'min, en ufak bir kuşkuya kapılamaz. Bu va'd, bir hakikattir. Varlık aleminde ortaya çıkması muhakkak olan bir hakikat... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın va'di , kesin ve muhakkaktır:

"Biz, peygamberlerimize ve mü'minlere dünya hayatında muhakkak ki yardım edeceğiz" (40 Mü'min/51)

İnsanlar, peygamberlerden kimisinin öldürüldüğünü, kimisinin yalanlanmış ve kovulmuş olarak kavim ve yurdundan hicret ettiğini, kimi müminlerin işkenceden işkenceye uğratıldığını, kimisinin ateş çukurlarına atıldığını, kimisinin şehid edildiğini, kimisinin de sıkıntılı, üzüntülü ve zorlu bir hayat geçirdiğini düşündüğünde şüphelere kapılabilirler. *"Nerede Allah'ın dünya hayatında kendilerine verdiği zafer va'di ?"* diye...

Şeytanın nüfuz ettiği ve nüfuz etlikten sonra da işler çevirebileceği bir boşluktur bu... Ama ne var ki insanlar hep işin zahiriyle değerlendirirler olayları... Böyle değerlendirir ve bundan dolayı da pek çok kıymet ve pek çok hakikatten gafil kalırlar.

İnsanların değerlendirmesi belirli bir zaman veya mekan sınırı dışına taşmamaktadır. Bu hiç kuşkusuz beşeri ve küçük bir ölçüdür. En büyük ölçü ise meseleyi daha geniş bir kapsamda, zaman ve mekan boyutlarını genişleterek sadece belirli bir çağ veya belirli bir mekan sınırında tutmadan ele almaktır. İşte itikad ve iman davasına böylesine geniş bir perspektiften baktığımızda kuşkuya yer vermez bir biçimde zafer kazandığını görürüz. Akidenin zaferi, sahiplerinin zaferi demektir. Bu meselede akide sahiplerinin akide dışında bir varlıkları zaten düşünülemez. İmanın kendilerinden istediği şey inançlarında "fena" olmak ve şahsiyetlerini geri plana iterek akidelerini ortaya koymaktır.

Sonra insanlara göre zaferin manası da kısıtlıdır. Kendilerinin alıştığı, sınırlı ve kendi gözleri önündeki anlamını aşamıyorlar. Gerçekte ise zaferin çeşitli şekilleri önündeki anlamını aşamıyorlar. Gerçekte ise zaferin çeşitli şekilleri vardır. Hatta öyle şekilleri var ki kısıtlı beşeri bakışlara göre hezimet diye kabul edilir.

Örneğin İbrahim (as)'ın ateşe atılması... Ateşe atılmasına rağmen İbrahim (as), ne akidesinden, ne de akidesine davet etmekten vazgeçmedi. Şimdi O'nun bu tavrı, zafer mi, yoksa hezimet mi? Akide mantığına göre düşünüldüğünde O bu tavrıyla, ateşe atıldığı halde zaferin doruk noktasında bulunuyordu. Ateşten kurtulmakla da ikinci bir zafer kazanıyordu. Yani değişen iki zafer biçimi... Ama işin zahirine bakılırsa birbirinden farklı mı, farklı. Gerçekte ise birbirine çok yakın iki zafer..

Nice şehid var ki akide ve davasının onun şehadetiyle kazandığı zaferi, bin sene daha yaşasaydı bile kazanamazdı. Bu şehadeti olmasaydı gönülleri yüce manalarla süsleyemez ve binlerce kişiyi bu yüce işe koşturamazdı. Çünkü bu, şehidin son konuşmasıdır. Kanıyla yazdığı konuşma... Evlad ve nesilleri harekete geçiren bir güç kaynağı... Nesiller boyunca tüm tarihsel çizgiyi bile değiştirebilecek bir dinamik...

"Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dünya hayatında peygamberleri ve mü'minler için verdiği zafer va'di nerede kaldı?" diye sormadan önce "Zafer nedir?" "Hezimet nedir?" sorularını cevaplandırmak gerekir.

Beşeri değerlendirmemize konu olan nihai düşünce ve ölçülerimizi ortaya çıkarmak zorundayız. Şunu da hemen söylemek gerekir ki zahiren ve gözler önünde gerçekleşen pek çok zafer durumları vardır. Bu da söz konusu zahiri ve gözler önündeki zafer biçimlerinin, kalıcı ve değişmez zafer biçimiyle bağlantılı olduğu zamanlar gerçekleşir, örneğin Allah'ın Resul'u Hz. Muhammed *(sallalla-*

hu aleyhi ve sellem), (kişisel) hayatında zafer kazanmıştır. Çünkü O'nun bu zaferi, İslam akidesinin olanca hakikatiyle yeryüzünde egemenliği anlamıyla bağlantılıydı. Çünkü İslam akidesi ferdin kalbini aşıp beşeri cemaatlerin tüm hayat ve tasarruflarına egemen olmadıkça, yani ferdi hayattan, hakim devlet hayatına egemen olmadıkça tam tamına gerçekleşmiş sayılmaz.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* İslam akidesinin en mükemmel şekliyle gerçekleşebilmesi için bu akidenin en başta akide sahibinin hayatında gerçekleşmesini istemiştir. İman hakikati kişinin hayatında gerçekleştikten sonra, belirli ve bilinen bir tarihsel olayda da silinmez yerini alacaktır. Görülüyor ki gözler önündeki yakın bir zafer biçimi, ilerideki başka zafer biçimleriyle birleşmekte ve böylece zahiri biçimle hakiki biçim birbirine bağlanmaktadır. Tabiî ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdir ve tertibi doğrultusunda...

Belirtilmesi yararlı olan bir nokta daha vardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın peygamber ve mü'minlere verdiği vaad hep geçerli kalacaktır. Ancak iman hakikatinin, bu vaadi hakkeden kimselerin gönlünde tamamlanmış olması gerekir. İman hakikati ki çoğu kere insanlar onu hafife almaktadırlar. Gerçekte ise o; gönüller -tüm şekil ve türleriyle- şirkten tamamen arınmadıkça var olmaz.

Şirkin, kimi gizli biçimleri vardır ki bir gönül, tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmedikçe; sadece O'na tevekkül edip, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tasarrufu altında olduğunu sürekli hissetmedikçe, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın seçiminden başka tüm seçim haklarını bırakmadıkça ve tüm bunları tam bir huzur, güven, rıza ve kabulle karşılamadıkça mümkün değil kurtulamaz ondan.

Ama ne zaman ki kişi bu mertebeye ulaşır yani Allah'a karşı edebini bozmaz, zafer veya hayrın ille de şu veya bu biçimini isterim diye Rabbine teklifler yapmazsa, tüm bu konularda sadece Rabbine tevekkül eder, sadece O'na bağlı kalırsa ve başına gelen her şeyi hayır diye telakki ederse zafer gerçekleşir. Çünkü bu alanda yapılanlar da zaferin anlamları içindedir. Benlik ve şehvetleri yenme zaferi... Ki bu, dıştaki zaferin onsuz hiç bir şekilde gerçekleşemeyeceği dahili zaferin ta kendisidir.

5 - Zaferin Gecikmesi

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, davasını yüklenen ve koruyan kimselerin tembeller olmasını kesinlikle istememiştir. Gevşeyip oturan, hiç bir sıkıntıya katlanmadan, sadece namaz kılıyor, Kur'an okuyor diye, eziyet ve saldırılarla karşı karşıya kaldıklarında (lafta kalan) dualarla Allah'a yöneliyor diye gökten bir zafer inmesini bekleyen tembeller... Evet namaz kılmak, Kur'an okumak ve hem

darlıkta hem de bollukta duayla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmek vaciptir. Ama bu ibadet tek başına onları ilahi davanın adamlığı ve hamiliğine ehil kılmaya yetmez. Bunun ötesinde bir de savaş için hazırlanmak çarpışma için donanmak (azık hazırlamak), karşılaştıkları bâtılın silahlandığı gibi silahlanmak ve takva, iman ve Allah'a bağlılık silahları açısından da bâtılı geride bırakmak zorundadırlar. Bir kere Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* iman eden kimselerin, kendilerini gene bizzat kendilerinin savunmasını irade etmiştir. Kendi yol ve yöntemleriyle... Bundan maksat mü'minlerin savaşarak olgunlaşmasıdır.

Çünkü insan bünyesi, tehlike ortamlarında kendisini savunup korurken, saldırgana karşı tüm gücünü toplayıp vuruşurken olgunlaştığı kadar başka hiç bir yolla olgunlaşmaz. Başka hiçbir yolla potansiyel ve yetenekleri ortaya çıkmaz. Ancak tehlike söz konusu olduğunda ortaya çıkar bu yetenekleri... Ve tüm hücreler -görevlerini yapmak üzere- böyle anlarda faaliyete geçer. Hem de olanca yetenekleriyle... Ortak bir ameliyede diğer hücrelerle dayanışmak üzere...

Olanca güçlerini ortaya koymak ve olanca enerjilerini harcamak üzere...

Kendisine takdir edilen azami gücüne ve kendisine bahşedilen mükemmellik derecesine erişmek üzere... Kendisine Allah'ın Dini'ne davet görevi verilen bir ümmet, hiç kuşkusuz tüm hücreleriyle uyanık olmak, olanca gücüyle harekete geçmek, tüm yeteneklerini ortaya koymak ve olanca enerjisini toplamak zorundadır. Gelişmesinin tamamlanması, olgunluğuna erişmesi ve böylece büyük emaneti yüklenmeye ve gereğini yapmaya hazır olması buna bağlıdır. Hiç bir sorumluluk yüklenmeyen ve yerinde çakılıp kalmış gevşek kimselerin kolaylık ve rahatlıkla kavuştuğu süratli bir zaferin ise söz konusu yetenekleri ortaya çıkarması mümkün değildir. Hareket gerektirmeyen ve harekete çağırmayan böyle bir zafer, yetenekleri muattal bırakmaktan başka bir işe yaramaz. Bunun yanında böylesine kolay, basit ve oldu bitti bir zaferin, elden çıkıp kaybolması da o derece kolay ve basittir. Bunun nedenlerine gelince:

Birincisi: Bu tür bir zafer ucuzdur... Uğrunda aziz denilebilecek kurbanlar vermemiştir.

İkincisi: Böylesine bir zafere kavuşanlar, bu zaferi koruyacak bir güç eğitiminden geçmemişlerdir. Bu zaferi kazanacak kadar enerji toplayıp bilenmemişlerdir. Bundan dolayı silkinemez ve zaferlerini korumak için harekete geçemezler.

Sonra bu arada zafer ve hezimetten güç ve za'aftan, hüküm ve gerilemeden, avlama ve manevradan , ayrıca tüm bunlara eşlik eden duygulardan, yani umut ve acı, gam ve sevinç, huzur ve güvensizlik, za'af ve güçsüzlük gibi duygulardan ileri gelen vicdani eğitim ve pratik alışkanlıklar da söz konusudur. Bunların da ötesinde toparlanma, akide ve cemaat kavramlarında fedakarlık (fena); savaş esnasında, savaş öncesi ve sonrasındaki dayanışma, güç ve za'af noktalarının or-

taya çıkması, her tür şartın gerektirdiği tedbir ve strateji gerçekleri... Ki bunların tümü, davayı yüklenen, davaya bekçilik ve insanlara önderlik eden bir ümmet için vazgeçilmez zaruretlerdir. İşte tüm bunlardan -ve Allah'ın bildiği başka nedenlerden- dolayı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* mü'minlerin savunmasını, gökten inecek zahmetsiz bir raslantıya değil, bizzat kendi nefislerine yüklemiştir.

Eğer mü'min ümmetin bünyesi daha tam olarak olgunlaşmamışsa, yapısını tamamlayamamışsa, gücünü yerli yerinde iyice toplayamamışsa ve tüm hücrelerini azami güç ve yetenekleriyle işler hale gelebilmesi için ortak bir harekete geçirememişse zafer gecikebilir. Hatta bünyede böyle noksanlıklar bulunurken kavuşulacak bir zafer, kaybedilmekle karşı karşıyadır. Çünkü ümmet, bu zaferini uzun süre koruyabilecek bir güce erişememiştir. Zafer gecikebilir. Ta ki mü'min ümmet, güç ve imkanı dahilinde bulunan azami yeteneğini, aziz veya pahalı, basit veya önemsiz her şeyini Allah yolunda harcayabilsin.

Zafer gecikebilir. Ta ki mü'min ümmet, en son gücünü de denesin. Ve böylece tek başına ortaya koyduğu bu gücün Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dayanmadıkça zafer getiremeyeceğini anlasın. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın katındaki zafer, olanca gücün ortaya konulmasından sonra sonucun Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya havale edilmesiyle gelir. Zafer gecikebilir. Ta ki mü'min ümmetin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile olan ilişkisi daha da güçlensin. Acı ve sıkıntı çekerken, dava yolunda infak ederken, evet böylesine bir darlık içindeyken Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka hiç bir dayanağın, yönelecek hiçbir gücün bulunmadığını anlasın. İşte bu biricik bağlantıdır temel garanti...

İslam ümmetinin -Allah'ın izni ile gelecek zaferden sonra- dosdoğru yol istikametini izlemesinin garantisi...

Bunun sonucu ise ümmetin azgınlaşmadan yaşamasıdır. Haktan, adaletten ve kendisine Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* katından gelen hayırdan sapmadan yaşamasıdır.

Zafer gecikebilir. Eğer mü'min ümmet, mücadelesini, infakını ve kurbanlarını tamamen Allah'a ve Allah'ın dinine tahsis edememişse yani hâla bir ganimet için kişisel (veya ulusal) bir hamiyet yahut cesaret ispatı için düşmanla savaşma çemberini kıramamışsa..

Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, cihadın sadece kendisi için ve kendisi yolunda yapılmasını, başka tür tüm amaçlardan beri olmasını istemektedir. Allah'ın Resulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e soruluyor:

"Bir adam hamiyet için, diğeri cesaret ispatı için, bir başkası da insanlar tarafından görülsün diye savaşıyor. Bunların hangisi Allah yolundu?"

Allah'ın Resulu (s.a.v.) cevap veriyor: "Kim Allah'ın adı yücelsin diye savaşıyorsa onunki Allah yolundadır"[39]

Zafer gecikebilir. Mü'min ümmetin savaştığı şer güçlerin içinde bulunan hayır kalıntılarının ayırt edilmesi için gecikebilir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, şerrin bu hayırdan tecrid olmasını, tüm kötülüğüyle ortaya çıkmasını ve bir zerrecik hayrı taşımadan tek başına helak olmasını istemektedir.

Zafer gecikebilir. Eğer mü'min ümmetin savaştığı bâtılın sahteliği insanlar tarafından iyici anlaşılamamışsa gecikebilir. Çünkü mü'minlerin -sahteliği anlaşılmamış- bâtılı yenmesi, fesadına ve zevalinin zaruretine henüz kani olmamış kimselerden taraftlar toplamasına neden olabilir. Bâtılın hakikatini anlayamamış masum kimselerin gönlünde kalıntıları kalmış olabilir. Bundan dolayı da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bâtılın, tüm çıplaklığıyla ortaya çıkıp arkasından üzüntü duyulacak hiç bir kalıntı bırakmadan zeval bulması sağlanıncaya kadar kalmasını istemektedir.

Zafer gecikebilir. Eğer ortam, mü'min ümmetin temsil ettiği hakkı, hayır ve adaleti karşılamaya hazır değilse gecikebilir. Çünkü ümmet böyle bir vaziyette zafere ulaşırsa, ortamın muhalefetiyle karşılaşabilir. Bu durumuyla istikrarlı olmayabilir.

Böylece çatışmalar sürüp gider ve gönüller bu muzaffer hakkı karşılamaya hazır hale gelinceye kadar devam eder. İşte tüm bunlardan ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bildiği daha başka nedenlerden dolayı zafer gecikebilir. Bu gecikme esnasında da fedakârlık ve acılar kat kat artabilir. Bununla beraber Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mü'minleri koruması ve sonunda kesin zafere kavuşturma va'di gene bakidir. Yalnız şu var ki zaferin kendisine göre bir takım yükümlülük ve zorlukları vardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, ancak şartlar hazır olunca, bedeli ödenince ve ortam uygun hale gelince zafere izin verir. Zaferi karşılayıp hakkını vermenin vazgeçilmez şartı budur.

> *"Allah, (dinine) yardım edenlere kesinlikle yardım edecektir. Allah hiç şüphesiz güçlü ve yenilmezdir. (Dinine yardım eden kimseler ki) onlara yeryüzünde bir imkan verdiğimizde namazı ikame edip zekatlarını verir ve ma'rufu emredip münkerden de sakındırırlar. İşlerin akibeti, hiç şüphesiz Allah'a racidir." (22 Hacc/41)*

Görülüyor ki bu, sebep ve gereklere, yükümlülük ve zorluklara dayanan bir zaferdir. Bu şartlar yerine getirildikten sonra Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya havale edilir işler... O'dur işlerde dileğince tasarruf eden... O'dur hezimeti zafere ve -dayanaklar zayıflayınca veya görev ihmal edilince- zaferi de hezimete dönüştüren...

---

[39] Buhari, 8/189; Müslim, 3/1512.

" İşlerin akibeti, hiç şüphesiz Allah'a racidir."

Çünkü söz konusu olan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nizamını hayatın pratiğinde gerçekleştirmektir. Yeryüzünde hakkın adaletin, hayır ve ıslah getiren özgürlüğün zaferidir. Zat ve kişilerin, arzu ve şehvetlerin, yanında ve gölgesinde geri planda kaldığı mukadder zafer...

Sebebleri bedeli, sorumluluk ve şartları olan bir zaferdir bu... Götürü ve rastlantı iş yapanlara verilen bir zafer değildir... Zaferin gaye ve gereklerini yerine getirmeyen kimseye verilen bir zafer de değildir. Öyleyse bu kimseler güçlü, sarsılmaz ve fedakar olmak zorundadırlar. Kuranı Kerim, bu emaneti taşıyacak yürekli kimseler yetiştirmektedir. Bu dünyanın hiç bir şeyine göz dikmeden her şeyi davasına verecek ve davası için her yükü kaldıracak kadar fedakâr... Sadece Ahirete göz diken ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasından başka hiç bir şey beklemeyen kimseler...

Yani sıkıntıyı, zorluğu, mahrumiyeti, direnme ve işkenceyi göze alarak, bu dünyada ele geçecek yakın hiç bir mükâfat beklemeden tüm yeryüzüne açılmaya hazır kimseler... Hatta bu yakın mükâfat; davalarının zaferi, İslam'ın galibiyeti ve müslümanların başarısı olsa bile... İşte, önlerindeki işlerin yakın bir mükâfat getirmeyeceğini bilen, mükâfata kavuşulup hakla bâtılın arasında kesin hüküm verilecek gün olarak bir tek Ahireti bekleyen kimseler var olunca... Ayrıca bu kimselerin biat ve ahitleri konusundaki sadık niyetleri ortaya çıkınca... Evet ancak bu durumda yeryüzü zaferi gelir bu kimselere... Ancak bu durumda zaferin eminleri olur bu kimseler...

Ama gene de bu zafer ve eminlik, bu kimselerin kendisi için değil, ilahi hayat nizamının yeryüzündeki kuruluşlarına bekçilik yapmak içindir. Dünyevi hiç bir ganimete, verilecek hiç bir dünya mükafatına göz dikmeden. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasına kavuşacağı Kıyamet gününe her şeyiyle hazırlanarak emanete ehil hale gelmiş mü'min bir ümmet içindir zafer... Şurası kesin ki zafer, donanım ve sayı çokluğuyla, mal ve erzak bolluğuyla kavuşulacak bir şey değildir. Çünkü zafer (ilahi yardım), önünde hiç bir beşeri gücün dayanamayacağı ilahi kuvvete bağlanmış insanların (varlık) ve miktarıyla gerçekleşir.

ONİKİNCİ BÖLÜM

İSLAMA GÖRE HAYAT

1 - Ahiret Yurdu

İslam akidesinin temel meselelerinden biri de Ahiret yurdundaki "diriliş" "hesap" ve "ceza-mükafat" meselesidir. İslam'ın getirdiği inancın gereği budur, ilahlık vahdaniyetinden hemen sonra gelen İslami akidenin bir dayanağıdır bu... Bu dinin -akidesi ve düşüncesiyle, ahlak ve davranışıyla, şeriat ve nizamiyle bu dinin- ancak kendisi üzerinde ve kendisiyle kaim olduğu bir esas...

Kur'an-ı Kerim'de buyurulduğu gibi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kemale erdirdiği, mü'minlere verdiği nimeti onunla tamamladığı ve kendilerine din olarak seçtiği bu din; hakikati açısından mükemmel bir hayat nizamı, kuruluşu açısından da uyumlu ve dörtbaşı mamur bir yapıdır. Bu dinin itikadi düşüncesi, bu dinin ahlaki değerleri ve yönetimle ilgili kanunlarıyla tam bir uyum ve mükemmellik içindedir. Ve bunların hepsi de -ortak yanları olan- ilahlık ve ahiret hayatı hakikatlerinde ifadesini bularak bir tek esasa dayanmaktadır.

İslam'a göre hayat, ne bir ferdin, ne bir insan neslinin ve ne de tüm insanlığın sadece bu dünyadaki ömürlerini temsil eden şu kısacık, sınırlı ve görünen dönemden ibaret değildir. Çünkü İslam'a göre hayat, Ahiret yurdunu hesaptan çıkarıp ona inanmayan kimselerin yaşadığı eğlendiği ve tattığı şu kısacık dönemle asla kıyaslanamayacak kadar uzun, geniş, derin ve çeşitlidir. Zaman bakımından uzun, ufukları daha geniş, daha derin alemlere kök salmış ve hakikatte de çok daha çeşitlidir.

İslam'a göre hayat zaman içinde uzayıp gider. Bu gözler önündeki dünya hayatını kapsadığı gibi boyutlarını bir tek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bildiği Ahiret hayatını da kapsamaktadır. Ahiret hayatı ki; tüm dünya hayatı ona kıyasla sadece gündüzün bir kaç saati... İslam'a göre hayat, mekanları da aşar...

Bu görünen varlığın yanında, hakikatinin tümü sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tarafından bilinen gayb alemini de kapsar. Gayb aleminden, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bize bildirdiğinden öte hiç bir şeyi bilemiyoruz. Yalnız bu

ölüm anından itibaren başlayıp Ahiret yurdunda biten bir varlık alemidir. Gerek ölüm alemi ve gerekse Ahiret alemi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gaybındandır. Her ikisinde de uzar gider insani varlık, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka hiç kimsenin bilemediği bir biçimde... İslam'a göre hayat, hakikati açısından da uzayıp gider. Dünya hayatının bu bizce bilinen boyutlarını kapsadığı gibi Ahiret hayatının şu yepyeni boyutlarını da kapsamaktadır. Tabiî bunun içinde cennet de var, cehennem de... Tad ve zevkleri, dünya hayatınınkine hiç benzemeyen daha başka türden bir hayattır bu... Öyle ki bu hayatın yanında dünya hayatı -kıyaslanacak olsa- bir sinek kanadı bile etmez.

İslam düşüncesine göre insani şahsiyetin varlığı sözünü ettiğimiz zamanın boyutları ve mekan ufuklarında, başka bir alemin içine doğru ve yeni bir hayat biçimiyle uzayıp gitmektedir. Bu şahsiyetin varlık alemine bakışı, insani yapıya yaklaşımı ve hayattan tad alma yeteneği de hiç kuşkusuz bu ufuk bu derinlik ve boyutlar nisbetinde genişler, enginlik kazanır. Peki ya şu Ahirete inanmayan kimseler?! Onlar ki evrensel ve insani varlığa bakış açıları küçüldükçe küçülüyor. Her şeylerini; kendilerini, düşüncelerini değer ölçüsü ve kavgalarını, dünya hayatının böylesine dar ve küçük çemberine sıkıştırıp duruyorlar. Zaten değer ölçülerindeki farklılığın başlangıcı da budur.

Bu dinin ne kadar mükemmel ve uyumlu bir hayat nizamı olduğu ve Ahiret hayatının bu dinin düşünsel, ahlakî, itikadî, eğitsel, şeri ve nizami yapısındaki değeri işte bu noktada tüm açıklığıyla ortaya çıkmaktadır. Şurası kuşkusuzdur ki böylesine geniş ve uzun bir zaman, mekan, alem ve yaşam düzeyinde hayatını sürdüren bir insanla daracık dünyevi çerçevede, kaçırdığı hiçbir şeyden dolayı hiçbir karşılık, yaptığı ve yapacağı hiç bir şeyden dolayı hiçbir mükafat beklemeden yaşayan insan aynı olamaz. Çünkü bu insan için ele geçirilebilecek her şey ve her tür mükafat sadece bu daracık çerçeveden ve bu hayatın insanlarından gelebilir. Bir düşünceden enginliği; derinlik ve çeşitliliği; kişinin gönlüne genişlik, ilgi alanlarına büyüklük, duygularına da yücelik verir. Ahlak ve davranışların kaynağı budur. Kendi dar çerçeveleri ve davranışları doğrultusunda keyfice yaşayanların ahlakından başka bir ahlak...

Bu düşüncenin enginlik, derinlik ve çeşitliliğine bu düşüncenin bir tabiatını, Ahiret yurdundaki adil muameleye ilişkin inanç ve elden kaçan dünyalığı geride bırakacak büyük mükafat eklenecek olursa mü'min nefis hazırlanmış demektir. Allah katından geldiği, ceza ve mükafatın temel dayanağı olduğu bilinen salahın, hayır ve hakkın yolunda fedakârlık yapmaya hazırlanmıştır mü'min. Ayrıca bu düşünce, kişinin ahlakını da düzeltmektedir. Ahlakına düzen ve davranışlarına istikamet kazandırmaktadır. Ferdlerin kötülük çıkarmalarını ve sapıtmalarını önleyen yönetim ve örgütlerin ıslahını da sağlamaktadır. İslam düşüncesinin getirdiği Ahiret inancı yakın halini alınca

gerçekleşen durum budur. Sonra Ahirete inanmış bir kimse şunu kesinlikle bilir ki bu düşüncenin fesadına göz yummak; insanlığı sadece dünya hayatının ıslah ve hayrından değil, Ahirette alınacak mükafattan da mahrum bırakacaktır. Böylece dünyalarının yanında Ahiretlerini de kaybedeceklerdir.

Ahiret hayatı inancına iftira düzenler diyor ki: "Ahiret inancı, insanları dünya hayatını ihmal etmeye götürmektedir. Kötülüğe seyirci kalmaya" güzelleştirmek ve ıslah etmek için hiç bir çaba harcamamaya neden olmaktadır. "Ahiretin nimetlerine kavuşayım diye dünyanın tağut ve müfsidlere bırakılmasına yol açmaktadır.."

Ahiret inancına bu iftirayı düzen kimseler, bu iftiralarına bir de cehaletlerini eklemektedirler. Sapıtmış kilisenin getirdiği Ahiret inancıyla bu dosdoğru dinin Ahiret inancını birbirine karıştırmaktadırlar.

Bir kere İslam'a göre dünya hayatı, Ahiret hayatının tarlasıdır. Dünya hayatında farzettiği cihad, bu hayatın ıslahı içindir. Dünyayı şer ve fesattan temizlemek içindir. Allah'ın hakimiyetine yapılan saldırıyı durdurmak içindir. Tagutları defederek tüm insanlığı hayır ve adalet içinde yaşatmak içindir. Ve İslam'ın nazarında tüm bunlar, Ahiret için birer azıktır. Mücahidlere cennet kapılarını açan, bâtılla yaptıkları savaşta kaybedilen herşeyin ve başlarına gelen tüm eziyetlerin karşılığını (mükafatını) garantileyen bir anlayıştır.

Acaba böylesine bir düşüncedeki akide sahiplerinin dünyayı boş vermelerine, durgun ve kokuşmuş, bozulup yozlaşmış, zulüm ve tağutluğa terkedilmiş veya ıslahsız ve umransız bir halde bırakılmalarına imkan var mıdır? Ahiret gününe inanan ve o gün Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan mükafat bekleyen kimselerin dünyayı bu halde bırakmaları mümkün mü?

Eğer belirli bir dönemde bozuk bir yaşama rıza gösteren, fesadın, kötülüğün, zulüm, azgınlık ve cihattan geri kalışın dünya hayatlarına yayılmasına göz yuman -müslüman iddialı- bazı insanlar bulunuyorsa, hiç kuşkusuz bunun nedeni İslam'dan sapmadır. İslami düşünceleri, yozlaşıp sapıttığı için bu durumda bulunuyorlar. Yoksa bunun nedeni, bu dine hakkıyla bağlılık değildir. Ahiret günü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya kavuşacaklarına kesinlikle inanmış olmaları da değildir. Çünkü Ahiret'te Rabbine kavuşacağına inanıp bu dinin hakikatini iyice anlayan bir kimsenin böylesine bozuk bir hayat yaşamasına imkan yoktur. Geri kalmış halde veya şerre, fesada, tağutluğa rıza göstermiş halde yaşamasına imkan yoktur.

Bir müslüman, ancak bu dünyadan daha üstün ve daha büyük bir mevkide olduğunu hissederek hayatını yaşayabilir. O, bu hayatın güzelliklerinden yararlanırken veya zühd hayatını yaşarken kesinlikle bilir ki tüm bunlar kendisi için dünyada helal ve ahirette de tamamen kendisine aittir.

Mü'min bu hayatın kalkınması enerji ve güç kaynaklarının kullanılması için çalışan ve bunu ilahi hilafetin bir gereği sayarak yapan kimsedir. Çünkü o bu işiyle şerre, fesad ve zulme karşı savaşan kimsedir. Çünkü o bu işiyle Ahirete hazırlanmaktadır. Dünyanın Ahiret tarlası olduğunu Ahirete giden yolun dünyadan geçtiğini ve dünyanın küçük ve önemsiz ama Ahirette kavuşulacak büyük nimetin basamağı olan ilahi bir nimet olduğunu - dininin bir buyruğu diye- bilmektedir. Dünyanın değeri -Allah'ın şaşmaz terazisine göre- Ahiretin değeri yanında sadece bir oyun ve eğlencedir:

> *"Dünya hayatıyla (uğraşmak) oyun-eğlenceden başka bir şey değildir. Ahiret yurdu ise muttakiler için elbetteki en iyisidir. (Daha da) akıllanıp (inanmıyacak mısınız?)" (6 En'am/32)*

İşte dünya hayatının da Ahiret yurdunun da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şaşmaz terazisindeki değerleri budur. Bu küçük gezegende geçecek her an, Ahiretin ebedi sonsuz ve geniş mülküyle kıyaslandığında kesinlikle başka türlü olamaz. Gene bu dünyada yapılan kulluk faaliyetinin değeri bile büyük Ahiret Aleminin erişilmez ciddiyetiyle kıyaslandığında oyun ve eğlenceden başka hiç bir şey olamaz. Bu tartışma götürmez mutlak bir değerlendirmedir. Ama – yukarıda da değindiğimiz gibi- İslam düşüncesine göre bu değerlendirme; dünya hayatını ihmal etmeye veya onu bir kenara itmeye yahut ondan kopuk bir hayat yaşamaya kesinlikle neden olmaz.

Sonra özellikle kimi tasavvuf ve zühd hareketlerinde söz konusu olan bu türden ihmal, kopukluk veya uzlet anlayışı, kesinlikle İslami düşünceden kaynaklanıyor değildir. Çünkü bu durum İslam alemine, kilise mistizminden fars felsefesinden ve kimi malum grek damgalı işraki felsefelerden -çok daha sonraları- geçmiştir.

İslam düşüncesini, en mükemmel biçimiyle yaşayan en büyük örnek sahabe nesli, ne uzletçi, ne de hayattan kopuk kimselerdi. Bu sahabe nesli ki, hem nefislerindeki şeytanı, hem de (o gün için) etraflarında bulunan egemen yeryüzü düzenlerini yenmiştir. Kula kul olmaya dayalı imparatorlukları yıkmıştır. Sahabe nesli ki, hayatın içinde bunca, faaliyetlerde bulunup bunca büyük eserler gerçekleştirmek suretiyle ahirete yönelik işler yapmış ve böylece -Allah'ın terazisindeki ağırlığa uygun olarak - dünya hayatının gerçek değerini kavramıştır. Bu hayatı - pek çok canlı yönleriyle- büyük bir dinamizm ve coşkun bir enerjiyle yaşamışlardır.

Onlar, işte dünya hayatı ve ahiret yurduna ilişkin bu Rabbani değerlendirmelerinden dolayı, dünyaya asla köle olmadılar. Dünya onlara değil, onlar dünyaya bindi. Onlar dünyayı hizmetkar yaptılar. Ama Allah için ve Allah'ın hakimiyeti için ram kıldılar dünyayı... Hilafetin gereğine uygun olarak ilahi halifeliği yerine getirdiler. Dünyayı onarıp ıslah etliler. Ama bu hilafetle-

riyle onlar sadece Allah'ın rızasını arıyorlardı. Ahiret yurdunu umuyorlardı. Bundan dolayı da dünya halkını dünyadayken geride bıraktılar. Sonra Ahirette de -aynı şekilde- onları geri bırakmış oldular.

İslam nizamındaki her tür ayrıntıya Ahiret hayatına iman açısından bakılabilir. Ahiret hayatının düşünceye bahşettiği güzellik yücelik ve enginlik açısından, ahlaka verdiği üstünlük, arılık ve hoşgörü bakımından hak ve takva konusundaki sıkı tavsiyelerden ve insani faaliyetlere bahşettiği samimiyet, güven ve düzenlilik noktasından bakılabilir. İşte tüm bunlardan dolayı Ahirete kesin bir şekilde inanılmadan İslami bir hayatın istikamet bulmasına imkan yoktur. Ve işte Kur'an-ı Kerimde Ahiret gerçeğine ilişkin olarak sık sık uyarı yapılmasının nedeni de budur.

Cahiliyye Arapları -bu cehaletlerinden dolayı- bu dünya hayatından ayrı bir başka hayat veya bir başka âlem düşünemiyorlardı. Bu alandaki düşünce bilinç ve bakış ufukları genişlemiyordu. Dünya hayatının malum boyutlarının ötesindeki insani lezzetlere inanıp daha ileri ve daha derinlere bakamıyorlardı. Yani hayvanın düşünce ve hislerine benzer düşünce ve hisler...

Şimdiki cahiliyenin -fanatiklerin ısrarla "bilimsel" diye adlandırdıkları cahiliyenin- durumu neyse onlarınki de öyleydi. Bundan dolayı diyorlar ki:

> *"Hayat, (varsa-yoksa) sadece bu dünya hayatımızdır. Ve biz diriltecek de değiliz." (6 Enam/29)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu düşüncenin gölgesinde onurlu bir insanlık hayatının yaşanamayacağını elbette ki biliyordu. Çünkü Ahirete inanmamak, daracık düşünce ve şuur ufkunda yaşamak demektir. İnsanı alçalttıkça alçaltan ve düşüncesini -tıpkı hayvanlar gibi- iç güdülerin sınırında tutan fasid bir dairede yaşamak demektir. Daracık bir zaman ve mekan çemberi ki, sonucu ruhsal bunalımlar, fani meta üzerindeki çekişmeler ve küçücük dünya metaına kölelikten başka bir şey değildir. Dar bir hücre ki şehvetler çığırından çıkmıştır. Ahlaksızlık batağında başını almış yürümüştür, hem de karşısında hiç bir engel tanımadan... Dur durak nedir bilmeden... Hiç bir mükafata kavuşma umudu bulunmadan... Düşük ve bayağı hayvanın iç güdüsel isteklerini aşamayan şehvetlerin frenlenmesine karşılık kavuşulacak mükâfatı hiç umursamadan...

Zaman ve mekanın daracık açısından bakılınca görülecek ki, adaletsizlik ve acımasızlık, haksızlık ve ölçüsüzlüğe dayalı hiç bir beşeri düzen ve yönetim yoktur ki bireylerin (çıkar) kavgalarına sahne olmasın öyleki bu düzenlerde bireyler kendi aralarında, sınıf ve ırklar da birbirleriyle kapışıp dururlar. Artık her bir grup endişesiz yaşayan bir orman yaratığı olmuştur. Vahşi ve yırtıcı hayvanlardan farksız bir duruma girmiştir. Tıpkı bugünkü uygar dünyada -her yerde- gördüğümüz durum gibi...

Ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, tüm bunları hiç kuşkusuz (ezel) ilmiyle biliyordu. Kendisine insanlığa önderlik görevini takdir buyurduğu bir ümmetin, ancak bu daracık çerçeveyi kırıp sonsuzluk alemine bağlanmakla görevini yapabileceğini biliyordu. Hayatı, -insanlık onurunun somut biçimiyle tecelli edeceği- bir doruğa çıkarmakla görevlendirilen böyle bir ümmetin, değerlendirme ve düşüncesini daracık dünya çerçevesinden öte uçsuz-bucaksız ufuk ve alemlere götürmedikçe bu görevini yapmasına kesinlikle imkan yoklu. Bu ümmetin düşünce ve ölçüleri dünya darlığından kurtulup hem dünya, hem de Ahiretin genişliğinde yücelmeliydi. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, Kur'an-ı Kerim'de Ahiret hakikatini sık sık vurgulamasının nedeni buydu işte... Çünkü bu hayat, her şeyden önce bir hakikattir. Hakkı anlatan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bildirdiği bir hakikat..

İkinci olarak, Ahiret hayatına inanmak bir zarurettir. İnsanın, insanlığının kemâle ermesinin zorunlu şartıdır bu... Düşünce ve itikat, ahlâk ve davranış; şeriat ve nizam yönünden bir zaruret... Evet...Ahiret yurdu... O'nun muttaki kimselerin gönlündeki biricik ağırlığıdır terazi kefesini indiren... Sadece bu ağırlıktır, bu dünyadaki yakın ve önemsiz çıkarların fitnesine uğramaktan mü'mini koruyan...

Onsuz hiç bir kalbin ve hiç bir hayatın istikamete girmesine de imkan yok. Eğer bu da olmazsa acaba insan nefsinin, dünyevî bir meta'a kavuşmaya ilişkin dayanılmaz arzusunun bir düzene bağlanması mümkün mü? Onu, açgözlülük ve azgınlıktan kim kurtarabilir?

Taşkın arzularını, çılgınca şehvetlerini ve delice bencilliğini kim frenleyebilir? Dünya hayatının elden gitmesiyle bile kaybolmaması gereken hisse (hukuk) uğrundaki savaşında ona kim güven verebilir? Hak-bâtıl savaşında ona kim sebat verebilir? Elden kaçıp kayboluveren bunca dünyevî emeller dururken, şer büyüyüp bâtıl da sürgit azarken hayır ve şer kavgasında ona kim direnç verebilir?

Şurası kesindir ki Ahiret inancı olmadan bu kavgalı, bu taşkınlık dolu ortamda insana sebat verecek hiç bir şey kalmaz. Başkalarına karşı, olaylara ve değişen şartlara karşı kendisine direnç verecek hiç bir şey kalmaz. Ve hiç kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan korkan, affeden, yücelen, tüm sarsıntılara, fırtınalara ve fitnelere karşı hak ve hayırdan asla ayrılmayan, yollarına inançla, gönülleri güven ve huzur dolu olarak devam eden kimseler için en hayırlı olandır Ahiret yurdu... Ahiret inancı, gaybî bir hakikattir. Bilimsel sosyalizm tellallarının gönüllerden çıkarmak, hayat ve inanç aleminden uzaklaştırmak istedikleri bir gayb hakikati...

Amaçları bu hakikatin yerine bilimsellik (!) diye cahilî, yetersiz ve kafir bir ideoloji koymaktır. Gerçi bu uğraşları umutsuzdur; ama bu yüzden emekler har-

canmakta, çabalar tükenmekte, nefisler bozulmakta ve Ahiret inancından başka hiç bir yolla önlenemeyecek olan çılgın ve şaşkın arzular azdıkça azmaktadır. Rüşvet, fesad, açgözlülük ve tağutluğun başını alıp gitmesinin nedeni budur. İhmal, boşvermişlik ve ihanet hastalığının her alana yayılmasının nedeni de budur.

Gayb alemiyle çelişen bilimsellik (!), onsekizinci ve ondokuzuncu yüzyıllardan kalan bir cehalettir. Bizzat beşeri ilimlerin vazgeçtiği bir cehalet... Bundan dolayı da yirminci asırda sadece cahillerin uğraşı durumuna gelen bir cehalet... İnsanın fıtratını ve dolayısıyla da insanlığını mahvolmuşlukla karşı karşıya bırakıp tüm hayatı fesada veren bir cehalet...

Aslında bu, insanlığı her tür hayati dayanaktan yoksun bırakmak isteyen siyonizmin bir planıdır. İnsanlık, mahvolsun ki "siyon krallığı?"na kolayca boyun eğsin, işte siyonizmin önceden hazırlanmış korkunç planına uygun olarak dünyanın pek çok yerinde kurup kolladığı düzenler ortadayken papağanların ağızdan düşürmediği bilimselliğin (!) iç yüzü budur.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanlığı yönetip şahidliğini yapabilecek bir ümmetin -ki bu da İslâm ümmetinin görevidir- net, açık ve gönlünün derinliklerinde kök salmış bir Ahiret inancına sahip olmasını, kesin bir şekilde istemiştir. Hayatı, kısacık dünya alemini aşamayacak kısacık bir dönemden ibaret saymak, böyle bir ümmeti bu sıfat ve bu göreviyle mümkün değil ortaya çıkaramaz...

Ahiret inancı, düşüncedeki enginlik, nefisteki genişlik ve hayattaki devamlılık demektir. İnsan kişiliğinin oluşmasının bir zaruretidir bu inanç. Büyük görevi yüklenebilmenin bir şartıdır. Nefsi, basit şehvetlerden ve bayağı arzulardan kurtarmanın bir gereğidir. Kısa hedefli sonuçlar yüzünden umutsuzluğa kapılmamayı ve acıklı yaralar yüzünden yerinde çakılıp kalmamayı sağlayan geniş bir hareket alanının zaruretidir bu inanç. Büyük görevi hakkıyla ifa edebilmenin vazgeçilmez nitelik ve duyguları demektir bu inanç. Görülüyor ki Ahiret inancı, bir yol ayrımıdır. Sağduyu ve engin görüşlülüğün insanca özelliğini, hayvanın algılama sınırını aşamayan basiretsizlikten ve iç güdüler çemberinde hapsolunmuşluktan ayıran bir farktır bu...

İşte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininde Ahiret inancının üzerinde bu denli durulmasının nedeni budur. Bu inanç, özellikle son dinde en mükemmel biçimini almıştır. Olanca genişlik, derinlik ve netliğiyle kemaline ermiştir. Öyle ki müslümanın hissinde Ahiret alemi, fiilen içinde yaşadığı dünya hayatından çok daha net, kesin ve köklü bir hale gelmiştir. Zaten bu ümmet bu durumuyla insanlığı yönetmeye ehil hale gelmiştir. Hem de insanlık tarihinin asla unutamayacağı raşid bir yönetim biçimiyle...

2 - Büyük İnanç İlkesi

İmanın büyük bir ilke ve esası var ki, dava adamı bunu iyice bilmek ve buna göre çalışmak zorundadır. Bu ilke şudur: Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinini yeryüzünde hakim kılmanın anlamı, mü'minlerin hem dünya hem de Ahiret hayatını din ve dünya veya dünya ve Ahiret ayırımını yapmadan ıslah etmek, çalışmak ve kurtuluşa ermek demektir. Açıkça görülüyor ki hem dünya, hem Ahiret, hem de din için bir tek metod (yol) söz konusudur. İmanın bu büyük ilkesinin kaynağı Kur'an-ı Kerim'dir, Rabbimizin buyruğudur.

> *"Eğer ehli kitap iman edip (küfürden) sakınsaydı, biz de onların günahlarını örter ve kendilerini nimetler dolu cennetlere koyardık. Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i ve Rableri'nden kendilerine indirilen (diğer kitapları) ikame etselerdi, hem üstlerinden, hem ayakları altından yerlerdi. Onlardan adaletli (dosdoğru yolda) olan bir cemaat vardır; ama onların pek çoğuna (gelince), ne de kötüymüş yaptıkları işler!" (5 Maide/65,66)*

Bu iki ayet-i kerime, İslâm düşüncesinin büyük bir ilkesini belirlemektedir. Aynı zamanda insanlık hayatının önemli bir hakikatini... Bu ilke ve bu hakikati açıklığa kavuşturma gereği belki hiç bir zaman bugünkü kadar önemli hale gelmemiştir. Bu hakikati, beşeri mantık ve ölçülerin, beşeri anlayış ve düzenlerin karanlık felsefi akımların batağında yozlaşıp gerilediği günümüz şartlarında ortaya koymak vazgeçilmez bir zaruret halini almıştır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ),* Ehl-i kitaba ki bu buyruk, ehl-i kitaptan olan herkesi kapsamaktadır:

> *"Eğer siz, küfürden vazgeçerseniz, ben de günahlarınızı örter ve sizi nimetler cennetine koyarım."*

Bu, Ahirette verilecek mükafattır. Bir de dünyevi mükafat vardır:

"Eğer Ehl-i kitap olarak Tevrat'ta, İncil'de ve Allah'ın size indirdiği buyruklarda ifadesini bulan Allah'ın dinini -tıpkı indirdiği şekliyle, hiç bir tahrif ve tebdile uğratmadan- dünya hayatınızda uygulasanız, bu hayatınız da ıslah olacak, kalkınacak, üzerinize rızıklar dökülecek; hem üzerinizden, hem de ayaklarınız dibinden yiyeceksiniz. Rızkınız artacak, ürünleriniz bollaşacak, gelir dağılımınız güzelleşecek ve hayatınız düzene girecektir."

Ama onlar (buna rağmen) ne inanıyor, ne sakınıyor ve ne de Allah'ın nizamını ikame ediyorlar. Uzun tarihleri boyunca ancak pek az kimse çıkmıştır kendi aralarından... Adil (muktesid) ve nefisleri hakkında had tecavüzü yapmayan (sınırları aşmayan) pek az kimse...

> *"Pek çoklarına gelince; ne de kötüymüş yaptıkları işler."*

Bu iki ayetten açıkça anlaşılıyor ki iman, takva ve ilahi nizamı bu dünya hayatında gerçekleştirmek, taraftarlarına sadece Ahiret mükafatını temin et-

mekle kalmaz bir de dünyalarının ıslahını garantiler. En başta ve en kalıcı Ahiret nimetlerinin yanında bir de hemen gelecek dünyevî mükafatları sağlar. Bolluk, bereket, kalkınma, yeterlilik ve iyi bir gelir dağılımı sağlar. Ayet-i kerime bunu, bolluk ve genişlik anlamıyla somut ve net, bir tablo gibi ortaya koymaktadır:

"Hem üstlerinden, hem de ayakları altından yerlerdi"

Açıkça görülüyor ki güzel bir Ahiret mükafatı için başka, dünya hayatının ıslahı için de daha başka bir yol yoktur. Yani bu iki hayatın güzelliklerine kavuşmak için birbirinden ayrı iki yol yoktur. Bir tek yol vardır. Hem dünya, hem Ahiret hayatını iyileştirecek bir tek yol... Eğer bu yol bir kenara itilirse dünya hayatı bozulur. Ahiret hayatı da kaybedilir. Bu tek yol da hiç kuşkusuz iman, takva ve ilahî nizamı dünya hayatına egemen kılmaktır.

Sonra soyut bir takva kavramından, keyfî bir düşünceden; arzuya bırakılmış bir itikat veya basit bir ideolojiden ibaret olmayan bu nizam, ikame edilip hayata esas kılınması gereken ameli bir sistemdir. İşte bu nizam, eğer iman ve takvayla beraber ikame edilirse teminattır. Yeryüzü hayatının ıslahını, rızıkların gelmesini, ürünlerin bollaşmasını ve güzelce bir gelir dağılımını sağlayan bir teminat... Öyle bir teminat ki bu nizamın sayesinde tüm insanlar, hem üstlerinden, hem de ayakları altından yiyeceklerdir.

İmani hayat sistemi, dini dünyaya feda etmediği gibi Ahiret mutluluğunu da dünya mutluluğuna feda etmez. Ayrıca Ahiret yolunu, dünya yolundan ayrı bir yol da kılmaz. Bugünkü insanların akıl ve düşüncelerinde, vicdan ve günlük hayat şartlarından kapalı kalan hakikat budur, öyle ki günümüz insanının aklında, düşünce ve pratik hayatında dünya yoluyla Ahiret yolu birbirinden ayrılmıştır.

Günümüzün sıradan bir insanı olsun veya şaşkın insanlığın kamuoyu olsun, bu iki yolu birbirine kavuşturacak bir yol tanımaz hale gelmiştir. Hatta bundan da öte, ya Ahireti tamamen hesaptan çıkarma pahasına dünya yolunu, ya da dünyayı tamamen boş verme pahasına Ahiret yolunu seçmeyi bir zorunluluk diye görmektedir. Bu anlayışın sonucu olarak bu iki yolu ne düşünce planında, ne de pratik planda birleştirmeyi imkansız görmektedir. Neden?

Çünkü yeryüzünün ve bu günkü insanların hayat şartları "Bu ortamda böyle gerekir" anlayışını egemen hale getirmiştir.

Şu hakikati göz önünde tutmak gerekir:

Günümüzde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dini ve hayat nizamından kopmuş sapık cahiliye düzenleri dünya ile Ahireti birbirinden uzaklaştırma kavgasını vermektedir. Toplumsal hayatta ve iş dünyasında sivrilmek isteyen kimseleri Ahiretten vazgeçmek, dini buyruklardan, ahlaki kurallardan, dinin

teşvik ettiği seçkin düşünce ve onurlu davranışlardan uzaklaşmak zorunda bırakmaktadır.

Aynı şekilde Ahiret kurtuluşunu arayan kimseleri de zorlamaktadır. Ancak Ahiret inancı, böylesine bir hayat akışından, çirkef hayatın kurumlarından bu tür ortamlarda toplumsal hayat ve iş dünyasında söz sahibi olmayı sağlayan yöntemlerden uzak durmaya mecbur etmektedir. Çünkü temiz bir insanın böylesine çirkef, din ve ahlaka ters, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasına aykırı yollara başvurması mümkün değildir.

Peki ama bu durum hiç değişmeden kalacak mı? Bu hayırsız konumdan kurtulmaya imkan yok mu? Gerçekten dünya yoluyla Ahiret yolunu birleştirmek imkansız mı?Asla! Bu, değişmez bir durum değildir. Değiştirilmesi imkansız bir vak'a değildir. Çünkü bu hayatın tabiatı da böyle değildir. Bu, olsa olsa geçici bir durumdur. Doğru yoldan sapıtmanın doğurduğu arizi bir hal...

Dünya ile Ahiret arasındaki düşmanlık, dünya yoluyla Ahiret yolunu birbirinden ayırmak kesinlikle hakikat değildir. Çünkü insanlık hayatının tabiatında aslolan, dünya ve Ahiret yolunun birbirleriyle birleşmesidir. Ahiretin ıslahına giden yolun dünya ıslahından geçtiği gerçeğidir.

İman, takva ve amel-i salih yeryüzünü mamur kılmanın sebebleri olduğu gibi Allah'ın rızası ve Ahiret sevabına erişmenin de yollarıdır. Dünya hayatındaki çalışmalar, üretim ve kalkınma faaliyetleri, bu dünya hayatının refahına ölçü olduğu gibi Ahiret sevabına kavuşmanın da bir gereğidir...

İşte insanlık hayatının özünde aslolan budur. Ne var ki bu asli durumun gerçekleşmesi için hayatın, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanlar için seçtiği esasa dayanması şarttır. Çünkü İlahi nizama göre çalışmak ibadettir. Yeryüzü hilafetini Allah'ın Şeriati doğrultusunda yerine getirmek farzdır. Hilafet; çalışmak, üretmek, bolluk, kalkınma ve adilane gelir dağılımı demektir. Rızıkların, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tarafından Kur'an-ı Kerim'de buyurulduğu gibi üstten ve ayaklar altından tüm insanlara akması demektir.

İslâm'ın dünya görüşüne göre insanın yeryüzündeki görevi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın izni ve şartı dahilinde Allah'ın halifeliğini yapmaktır. Bundan dolayı İslam'a göre verimli ve üretken işler yapmak, yeryüzünün, hatta kainatın kaynak ve imkanlarını refahın sağlanmasında kullanmak hilafet görevini ifa etmenin bir gereğidir. İnsanın, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriat ve nizamına uyarak bu halifelik görevini yapması Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya itaat demektir. Ahiret sevabına kavuşmayı sağlayan bir itaat... Yani görevini bu şekilde yerine getirip Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hizmetine verdiği, Kur'an-ı Kerim'in doyumsuz ifadesiyle *"üstten ve ayaklar altından rızıkların yağması"*na vesile kıldığı yeryüzü nimetlerinden yararlanırken bir de Ahiret sevabına erişmek...Gene İslâm'a göre yeryüzü kaynaklarını kullanmaya çalışmayan ve emrine verilmiş

kainat nimetlerinden yararlanmayan insan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya isyan etmiş demektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, yaratılışına sebeb kıldığı görevden kaçmış demektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, meleklere: *"Ben, yeryüzünde bir halife yaratacağım." (2 Bakara/30)* diye buyurmuştur. İnsanlara hitaben de: *"Göklerdeki ve yerdeki her şeyi kendisinden bir lütuf, olarak hizmetinize vermiştir." (45 Casiye/13)* diye buyurmuştur.

Öyleyse bu görevi yapmayan kimse Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kullara bağışladığı rızıkları boşvermiştir. Böylece bu insan -dünyayı kaybettiği için- Ahireti de kaybetmiştir. Görülüyor ki bu yaklaşımıyla İslam nizamı, dünya ve Ahiret işini uyum ve dayanışma çerçevesinde bir araya getirmiştir. Buna göre insan, Ahireti kaybetmemek için dünyasını kaçırmamak zorundadır. İslâmi düşüncenin gereği olarak bunlar, ne birbirine zıt ne de birbirine bedel iki şeydir. Tüm insanlık yönünden ve yeryüzündeki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hayat nizamına göre yaşayan insan toplumları nokta-i nazarından durum budur.

Bireyler yönünden meseleye bakmaya gelince: Burada da konu aynıdır. Çünkü İslâm nizamına göre bireyin yoluyla toplumun yolu birbiriyle çatışmamakta, çelişmemekte ve ters düşmemektedir. İslam nizamı, bireyin akıl ve vücuduyla olanca gücünü ortaya koyarak çalışıp üretime katılmasını istemektedir. İş ve üretim hayatında sadece İlahî rızayı gözetmesini istemektedir. Zulüm yapmamasını, ihanet etmemesini, aldatmamasını, sözünü bozmamasını, haram yememesini ve kendisiyle aynı toplumda yaşayan muhtaç kardeşini elindeki servetten mahrum bırakmamasını emretmektedir. Tabiî bu arada kişiye tam bir ferdi mülkiyet hakkını da tanımaktadır.

Kişi, hiç kuşkusuz çalışmasının semeresini mülketme hakkına sahiptir. Ama cemaatin de –Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın teşri edip farz kıldığı doğrultuda- bu malda hakkı vardır. İslam Dini, kişinin çalışmasını -belirlenen ilahî hudut ve ölçüler dahilinde- gene kendisine ait kılmaktadır. Ve bunu dünyada berekete, Ahirette ise cennete vesile olan bir ibadet kılmaktadır. Günde beş vakit kılınan namaz, senede otuz gün tutulan Ramazan orucu, ömürde bir kez yapılan hac ve her mevsimde veya her yılda çıkarılan zekat gibi farz ibadetlerle kişiyle Rabbi arasında kurduğu güçlü ilişkiyi sürekli taze ve canlı tutmaktadır. İslam nizamının getirdiği farz ibadetlerin büyük bir önemi vardır.

İbadet hayatı, genel hayat nizamına bağlı kalınacağına dair Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya verilen ahdi tazeleyip durmaktadır. Tüm hayat işlerini düzenleyen, çalışma, üretim ve gelir dağılımı sorunlarını çözümleyen, sosyal ilişkiler ve ihtilaflı konularda insanlar arasında hükmeden İslam nizamının getirdiği sorumlulukları yerine getirme azmini canlı tutan bir ilahi yakınlıktır. Kamil İslam nizamını uygulamanın gerektirdiği sorumlulukları taşımaya yardım eden

ilahî güç ve desteği bilinçaltında yaşatmaktır. Yolda tetik bekleyen heva-heveslere, şehvetlere, kör inada ve sapıklığa galebe çalmayı sağlayan bir destek...

Aslında bu periyodik ibadetler, dünya üzerinde ilahî nizamı; insanlığın hayatında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinini hükümran kılmaya yönelik cihad hareketinden, çalışma, üretim, gelir dağılımı, idare ve yargıdan kopuk ve ayrı işler değildir. Çünkü iman, takva ve ibadetler, nizamın geri kalan kısmını tamamlayan öteki yarıyı teşkil ediyor.

Şu halde iman, takva ve İlahi sistemi pratik hayata egemen kılmanın; bolluk ve bereketin de yoludur. Nitekim bu iki ayet-i kerimede Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanları çağırdığı şey de budur. Gerek İslâm düşüncesi ve gerekse bu düşünceye dayanan İslâmî hayat sistemi, ne dünyayı Ahiret'e, ne de Ahireti dünyaya feda eder. Tam aksine her iki hayatı aynı yola koyar ve aynı çabanın dahilinde takdim eder. Ancak her ikisinin insan hayatında bir araya gelebilmesi İslâmî hayat sistemini olduğu gibi izlemeye bağlıdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nizamından kopuk beşeri düzenlerden veya Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın diniyle bağdaşmayan kişisel düşüncelerden alınan hiç bir şeyi ekleyip katmadan sadece İslâm nizamını izlemeye...

Çünkü iki hayat arasındaki mükemmel uyum, ancak İslâmi hayat sisteminde gerçekleşebilir. İslâm düşüncesi ve bundan kaynaklanan İslâmi hayat sistemi; imanı, ibadet, iyilik ve takvayı, çalışma ve üretime, maddî hayat alanındaki verimlilik ve iyileşmeye kesinlikle feda etmez. İslâm, zamanımızın sathi düşünce sahibi bazı kimselerin sandığı gibi dünya cennetini kurma işini insanların keyfine bırakarak sadece Ahiret cennetini hazırlamakla, insanlara, sadece bunun yolunu çizmekle meşgul olan bir nizam değildir. İslâm'ın düşünce ve nizamına göre çalışmak, üretmek, kalkınmak ve hayat şartlarını iyileştirmek yeryüzü hilafetinin bir gereğidir.

İman, ibadet, salihlik ve takvaya gelince; bunlar İslâm nizamının insanlık hayatında uygulanmasını sağlayan ölçü ve bağlantılardır, güç kaynakları ve dinamiklerdir. Eğer tüm bunlar bir arada bulunuyorsa o zaman hem dünya cennetine, hem de Ahiret cennetine kavuşur. Demek ki günümüz dünyasının tümünde egemen olan cahilî düzenlerde görülen dinle hayatı birbirinden ayırmaya imkan yoktur. Tek yol, dinle dünyanın birleşmesidir. İnsanları ikisi birarada bulunmaz diye ya dünya ya da Ahiret yolundan birini seçmeye mecbur görmek, bu iki hayatın ne teori ne de pratik alanda birleşemeyeceğini zannetmek cahilî düzenlerden etkilenen hayalci kimselerin bir kuruntusudur.

İnsanlığın hayatında dünya yolunu Ahiret yolundan, dünya işini Ahiret işinden, ruhî ibadetleri teknolojik gelişmelerden ve dünya başarısını Ahiret başarısından ayırma uğursuzluğu hiç kuşkusuz zorunlu bir takdirin hükmüyle insanlığa yüklenen bir baş vergisi değildir. Bu olsa olsa insanlığın kendi kendi-

sine yüklediği alçaltıcı bir baş vergisidir. İnsanlığın hayatında bunun acı sonu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gönderdiği nizamdan kopup bunun yerine Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinine düşman ve taban tabana zıt başka tür düzenlere mahkum olmaktır. Bu hiç kuşkusuz insanlığın dünya hayatında kanlarıyla, Ahirette ise daha beter ve daha ağır bir cezayla bedelini ödedikleri bir baş vergisidir. Huzursuzluk, şaşkınlık, kalbi sıkıntılar ve zeka dağınıklığının asıl nedeni gönüllerin iman muştusundan, imanın tazelik ve desteğinden yoksun kalışından başka bir şey değildir.

Çalışmanın, üretim, ilim ve deneylerin, hayat kavgasında bireysel ve toplumsal başarının yegane yolu olan dini tümüyle hayattan çıkaran insanların sonu budur. Çünkü bu insanlar fıtratlarıyla çatışmaktadırlar. Boşluk ve kofluğa tahammülü olmayan insan kalbinin ihtiyaç duyduğu fıtrî açlıkla çelişmektedirler. Ve bu hiç kuşkusuz sosyal, felsefi veya sanatsal hiç bir ekolün hiç bir zaman dolduramadığı bir boşluk ve açlıktır. Çünkü bu, bir ilah'a tapınmaya olan ihtiyaç ve açlıktır.

Hiç bir sosyal örgütü, düzen ve ideolojisi, hiç bir kazanç ve başarı yolu İslamî Nizama dayanmayan kanun, idare ve değer yargılarıyla dinî inanca, dinî ahlak ve davranışlara ters olan günümüzün cahilî toplumlarında yaşarken *"Allah inancımı koruyayım"* diyen kimseler de aynı ızdırab ve huzursuzluğun; aynı zeka dağınıklığının, aynı şaşkınlık ve çarpıklığın içinde bulunuyorlar. Bu uğursuz toplumlarda yaşamanın bedelidir bu... Bugünkü insanlığın tümü yani materyalist-dinsiz ideolojileri izleyenler olsun, veya günlük hayattan kopuk soyut bir inanç biçimindeki dine karışmayan diğer maddeci ekolleri izleyenler olsun herkes aynı ızdırabı çekiyor. Çünkü bugünkü insanlar öyle düşünüyorlar ki veya insanlığın düşmanları öyle bir manzara ortaya koyuyor ki:

"Din Allah'ın, hayat da insanlarındır."

"Din; inanç, düşünce, ibadet ve ahlaktır. Hayat ise düzen, kanun, iş ve üretimdir."

İşte insanlık, böyle bir anlayışın ağır bedelini ödüyor. Mutsuzlukla, sıkıntılı ve bunalımlı bir hayatla, boşluk ve çaresizlikle ödüyor. Bu, hiç kuşkusuz dinle Ahireti birbirinden ayırmayan, dünya refahını Ahiret refahına zıt ve aykırı görmeyen, her iki dünyayı birarada ve birbiriyle uyumlu tek hakikat olarak öngören Allah'ın dininden uzaklaşmanın bir sonucudur.

Geçici bir dönem için söz konusu olabilecek yalancı dış görünüşlere aldanmamak zorundayız. İman edip sakınmayan ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nizamını hayatına egemen kılmayan zengin, büyük kaynaklara sahip, üretim ve refah derecesi yüksek ülkelere bakıp aklanmamamız gerekiyor. Çünkü bu geçici bir refahtır. Bunun ömrü, değişmez sünnetullah'ın hükmünü icra edeceği zamana kadardır. Maddi kalkınmayla Rabbani hayatı birbirinden ayırma

uğursuzluğunun tüm sonuçları ortaya çıkıncaya kadardır. Şu anda söz konusu sonuçların bir kısmı çeşitli biçimleriyle ortaya çıkmış bulunmaktadır. Örneğin gelirlerin uluslararasındaki adaletsiz dağılımı ki bu tek başına bile insanların mutsuzluğuna, kinlerin alevlenmesine, hükümet darbelerinin patlak vermesine yetmektedir. Tüm maddî bolluğa rağmen bir beladır bu durum.

Başka bir örnek; belirli ölçüde adil bir gelir dağılımı düzenini kurmak isteyen ulusların başvurduğu psikolojik baskılar, soykırım ve korkutma yöntemleri... Tasarlanan dağılımı sağlayayım diye başvurulan yıkım, sindirme, terör ve şiddet hareketleri... Bir belâ ki insan, bu ortamda ne canından emin olabiliyor, ne huzur bulabiliyor ve ne de rahat bir gece geçirebiliyor.

Bir diğer örnek; eninde sonunda bizzat maddi hayatı bile çökertecek psikolojik ve ahlakî sarsıntılar... Çünkü çalışmanın da, üretim ve gelir dağılımının da ahlakî bir garantiye ihtiyacı vardır. Beşerî kanunlar, iş hayatının seyri konusunda güvence vermekten tamamen acizdir. Nitekim bu durumu her yerde görmek mümkündür.

Bir başka örnek; asabi gerginlik ve çeşitli hastalıklardır. Dünya uluslarının, özellikle de maddî refahı en yüksek ülkelerin baş belası çeşitli hastalıklar... Zeka ve dayanma gücünü, ayrıca iş ve üretim düzeyini düşürüp maddî iktisad ve refahı çökertmekle sonuçlanan, bunalımlar... Bu deliller, günümüzde öyle açıktır ki ibret almaya tek başına yetmektedir.

Bir başka örnek de tüm insanlığın içinde yaşadığı korkulardır. Bu ızdıraplı dünyada patlaması her an beklenen, çökertici bir savaşın işaretlerini veren korkunç yıkımlar... İnsanları, bilsinler veya bilmesinler sinirsel bunalımların içine iten bir korkudur bu... Çeşitli ruhsal hastalıklar doğuran bir korkudur bu... Kalb sektesi, beyin kanaması ve intihar olayları kalkınmış ülkelerde olduğu kadar hiç bir yerde yayılmış değildir.

Bu hayırsız ayırımın tüm eserleri, bazı ülkeleri dağılma ve çöküşle karşı karşıya getirecek kadar açık ve net bir şekilde ortaya çıkmıştır. Bunun en açık örneği Fransız halkında görülmektedir. Bu ülke diğerleri için sadece bir örnektir. Yani maddi faaliyetlerle Rabbani nizamı; dünyayla Ahireti dinle hayatı birbirinden ayırmanın kaçınılmaz sonu budur. Yahut başka bir ifadeyle Ahiret için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın katından, dünya için de insanlar katından ayrı ayrı sistemler edinmenin, ilahi hayat nizamıyla insanlığın pratik hayatını uğursuzca birbirinden ayırmanın kaçınılmaz sonu budur.

Bu büyük hakikate ilişkin Kur'anî buyruğun yorumunu bitirmeden önce ilahi sistemdeki uyumun önemi üzerinde durmak istiyoruz. Yani iman, takva ve insanlığın hayatına yön veren ilahi nizam ile çalışma, üretim ve yeryüzü hilafetinin gereğine uyma arasındaki uyumun.. Ehl-i kitap için olduğu kadar tüm insanlık cemaatleri için de söz konusu olan İlahî şarta uymanın gereği budur,

insanların hem üstlerinden, hem de ayakları altından yemelerinin, günahtan affolunmanın ve Ahiret'te de nimetlerle dolu cennetlere girmenin şartı... Bu hem dünya cennetine, hem de Ahiret cennetine kavuşmanın şartıdır. Bolluk, yeterlilik, barış ve huzur dolu dünya cennetine içindeki nimetler ve ilahi rızayla da Ahiret cennetine... Ama bunun yanında asla unutmamamız gereken husus, temel imanî ilkedir. Ana dayanaktır. Ki o da iman ve takvadır; Rabbani nizamı hayatımıza uygulamaktır. Çalışma, üretim, kalkınma ve hayatın iyileşmesi bu ana ilkenin dahilinde bulunmaktadır.

Sonra tüm bunların ötesinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlılık vardır. Hayatın tüm nimetlerine tad veren, tüm hayatî değerleri yücelten ve tüm hayatî ölçüleri rayına oturtan da bu bağlılıktır. İşte İslam düşüncesi ve nizamında aslolan budur. Herşey, bu asla uymak, bu asıldan çıkmak ve bu asla dayanmak zorundadır. işte böylece her şey hem dünyada hem de Ahiret'te tam bir uyum ve mükemmellik içinde yerli yerine oturur.

Şunu da söylemek gerekir ki, iman, takva, ibadet, Allah'a bağlılık ve Allah'ın şeriatini hayatta uygulamak; evet tüm bunların semeresi insana aittir. İnsanın hayatı içindir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın alemlere hiç bir ihtiyacı yoktur. Eğer İslam nizamı her tür çalışma ve faaliyetlere esas kıldığı bu ilkelere bağlılığı sıkı tutuyorsa, bu ilkelere dayanmayan tüm davranış ve faaliyetleri kabul edilmez bir bâtıl, boşuna ve önemsiz bir çaba sayarak reddediyorsa bunun nedeni şanı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın muhtaçlığı değildir. Çünkü kulların imanından, takvasından, ibadetinden ve nizamının hayatta uygulanmasından Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya kavuşacak hiç bir şey yoktur, öyleyse tüm bu ibadet ve faaliyetlerden asıl maksat, insanlığın iyiliğidir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanlığın ancak kendi nizamıyla iyilik ve kurtuluşa erebileceğini hiç kuşkusuz ezel ilmiyle bilmektedir. Ebu Zerr *(radıyallahu anh)*'ın Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den rivayet etliği kudsi hadiste Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* buyuruyor ki:

"Ey kullarım! Ben zulmü hem kendime, hem de size haram kıldım. Öyleyse birbirinize zulmetmeyin.

Ey kullarım! Doğru yola yönelttiklerim dışında hepiniz şaşkın (ve kayıpsınız). Öyleyse benden dileyin ki sizi hidayete erdireyim.

Ey kullarım! Benim yedirdiklerim dışında hepiniz açsınız. Öyleyse benden dileyin ki sizi doyurayım.

Ey kullarım! Benim giydirdiklerim dışında hepiniz çıplaksınız. Öyleyse benden dileyin ki sizi giydireyim.

Ey kullarım! Siz gece gündüz günah işlersiniz. Ben ise tüm günahları bağışlıyorum. Öyleyse benden dileyin ki sizi bağışlayayım.

Ey kullarım! Siz asla bana , zarar verecek (duruma) gelemezsiniz ki bana zarar verebilesiniz. Bana fayda verecek (duruma) gelmeniz de mümkün değil ki bana fayda verebilesiniz.

Ey kullarım! Sizin evveliniz, ahiriniz, insiniz ve cinniniz, en takva adamınızın kalbi üzerinde bulunsanız bile benim mülkümü arttırmış olamazsınız.

Ey kullarım! Sizin evveliniz ahiriniz, ins ve cinniniz, en kötü adamınızın kalbi üzerinde birleşseniz bu da benim mülkümden hiç bir şey eksiltmez.

Ey kullarım! Sizin evveliniz, ahiriniz, insiniz ve cinniniz hep aynı yerde toplanıp istekte bulunsanız, ben de her birinizin dileğini tek tek karşılaşam bu da benim mülkümü, denize batırılıp çıkarılan iğnenin üzerinde kalan su, denizi ne kadar azaltacaksa bundan öte azaltmaz.

Ey kullarım! Tüm bunlar, size sıraladığım ve daha sonra karşılıklarını size ödeyeceğim amellerinizdir.

Öyleyse kim bir iyilik görürse Allah'a hamd etsin. Kim de bundan başka bir şey görürse kendi nefsinden başkasını kınamasın."

Ehl-i kitap için koşulan bu ilahî şartın, sadece ehl-i kitab'a ait olmadığını, söylemeye sanırım ki gerek yoktur. Çünkü ehli-i kitab için koşulan bu şart, iman, takva ve ilahi hayat nizamını ikame etmekten ibaretti. İfadesini Tevrat'ta, İncil'de ve kendilerine kablerinden indirilen (ayetlerde) bulunan ilahi nizamını kurmaktı. Tabiî ki bu son peygamberlikten önceki durum içindi. Kendilerine Kur'an-ı Kerim indirilen kimseler için daha da öncelikli olması gereken bir durumdur bu... Kendilerine "müslümanız" diyen kimseler, bu şartı yerine getirmekle hiç kuşkusuz öncelikle yükümlüdürler. Çünkü bu kimselerin dini, hem kendilerine indirilene, hem de daha önce indirilenlere iman etmeyi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendilerine geçmiş şeriatlerden bıraktığı hükümler dahil indirilenlerin tümüyle amel etmeyi açık bir şart olarak ortaya koymaktadır.

Müslümanlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hiç kimseden başkasını kabul etmeyeceği bir dinin sahipleridir, önceki tüm dinlerin kendisiyle bittiği bir dindir İslam.. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hiç bir kimseden başkasını kabul etmeyeceği bir dindir o. Öyleyse Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şart ve ahdine uymak, en başta kendi görevleridir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendileri için seçtiğine, öncelikle kendilerinin uyması gerekmektedir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu şarta karşı va'dettiği; *"günahların bağışlanması", " Ahiret'te cennete girmek", "dünya hayatında ise hem üstlerinden, hem de ayakları altından yemek"* sözünden en başta kendilerinin yararlanması gerekmektedir. İslam yurdunun, veya daha yerinde bir deyimle bir zamanların İslam yurdunun hemen

her yöresinde ızdırapla, korku ve sindirme hareketleriyle karşı karşıya bırakılan müslümanların hakkıdır bu öncelik...

Şurası da bilinmeli ki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koyduğu şart halen mevcut ve geçerlidir. Bu şart nasıl yerine getirilir, bellidir. Yeter ki müslümanlar akletsin...

Ahirete gönül bağlamış kimseler, dünya nimetlerini kaybetmiş insanlar değildir. Aksini söylemek, sapıtmış kimselerin kuruntusudur. İslam'a göre güzel bir Ahiret hayatı, dünya hayatını mamur kılmaktan geçer. Yeryüzü hilafeti görevini güzelce ve yerli yerinde ifa etmek, Allah'a iman etmişliğin bir sonucudur. Hilafet görevini hakkıyla ifa etmenin anlamı, yeryüzünü mamur kılmak ve dünyevi nimetlerden yararlanmaktır. İslam'a göre Ahiret'in hatırı için dünya hayatını tatil etmek yoktur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasını arayarak Ahirete hazırlanan müslümanın görevi, dünyayı hakla, adalet ve istikametle mamur hale getirmektir. İslam, işte budur...

İslami akidenin ve aynı zamanda insan ve kainatın büyük bir hakikati var ki, bunu enikonu düşünmek zorundayız. İnsanlık tarihinin de en önemli unsurlarından olan bu hakikat şudur. Allah'a iman ve Allah'tan korkmak...

Bu, hiç kuşkusuz hayattan ve insanlık tarihi çizgisinden kopuk bir mesele değildir. İman ve takva, göklerden ve yerden gelecek bereketlerin hakediliş şartlarıdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın va'dettiği bu bereketler, bu şartlara mebnidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan daha çok sözüne bağlı olan var mı?

> *"Eğer karye halkı iman edip Allah'tan korkarsa hiç şüphesiz biz de kendilerine gök ve yerin bereket kapılarını açarız." (7 A'raf/96)*

Biz Allah'a iman etmiş kimseler olarak buna gönülden inanıyoruz. Mü'min bir kalble, hiç bir tereddüte kapılmadan, neden ve niçin demeden, muhtevasından hiç bir kuşku duymadan kabul ediyoruz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya inanmış, gayba iman etmiş kimseler olarak doğruluyoruz bu ilahi vaadi... İnanıyoruz ki eğer bu hayat, tüm çalkantılara, tüm iniş çıkışlara rağmen heva heveslerden ve beşeri azgınlıklardan kurtularak çareyi vahiyde arayarak ve kainatın dengesini bozmadan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanıp boyun eğmiş, sağlıklı ve verimli bir yola girerse Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardım ve rızasını haketmiş demektir. Bu takdirde hiç kuşkusuz bereketler yağacak, ortalık hayra boğulacak ve tüm dünya kurtuluşun gölgesine girecektir. Bu açıdan bakılırsa meselenin somut bir hakikat olduğu açıkça görülür. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın lutfuyla gerçekleşecek bir hakikat... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gaybi takdiri yanında belirli bir takım şart ve sebebleri olan bir hakikat... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın iman edip muttaki bir hayat sürdüren kimselere hazırladığı bereketlerin çok çeşidi vardır. Allah'a iman ve Allah'tan korkma hakikatlerini, dünya hayatıyla ilgisi bulunmayan salt bir ibadet meselesi ola-

rak düşünenler ne imanı tanıyor ne de hayatı... Kendileri için en iyisi, şahidliğini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yaptığı bu hakikatin hala ayakta olduğunu görmektir. İnsanlar tarafından bilinen vesilelere başvuran herkes bunu görebilir. Şahidliği yeterli olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* buyuruyor ki;

> *"Eğer karye (beldeler) halkı iman edip Allah'tan korkarsa hiç şüphesiz biz de kendilerine gök ve yerin bereket kapılarını açarız. Ama onlar yalanladılar. Biz de işleyegeldikleri (günahlar) yüzünden onları kapıverdik." (7 A'raf/96)*

Etrafımıza baktığımızda şöyle bir tabloyla karşılaşıyoruz. Bir yandan "Biz müslamınız" deyip de rızık darlığı içinde, yoksulluk ve yoklukla bunalan milletler, öte yandan iman ve takvaya ilgileri olmadığı halde bolluk içinde, dünyada güç ve nüfuz sahibi milletler...

İşte insan bu manzara karşısında soruyor: "Hani değişmez ilahi kanun?" Hemen söyleyelim ki gerek birinci, gerekse ikinci bakış, dış görünüşten ileri gelen bir değerlendirme hatasıdır. Çünkü kendilerine "müslüman" adını takanlar gerçekte ne iman edebilmiş ne de Allah'tan korkmuş... İbadetlerini tamamıyla Allah'a ait kılmayan, sosyal hayatlarını "La ilahe il'lallah" esasına göre düzenlemeyen bu kimseler, başlarında ilahlık yapan; keyfi kanun, gelenek ve ölçülerle hüküm süren tagutlara boyun eğmişlerdir. Dolayısıyla bu kimseler mü'min olamaz. Çünkü mü'min, herhangi bir kulun, başında ilahlık taslamasına izin vermez, hiç bir kulu şeriat ve emirleriyle hayata yön veren Rabbinin yerine koymaz. Müslüman olduklarını zanneden bu kimselerin ataları gerçek mü'minler oldukları zaman tüm dünyaya boyun erdirmişlerdi. Dolayısıyla ilahi va'din lutfuna mazhar olarak gök ve yerden gelen bereketlere kavuşmuşlardı.Şu anda bolca rızıklar içinde yüzün kafirlere gelince, bu da ilahi bir kanundur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şöyle buyuruyor:

> *"...Kötülükten (yoksulluk ve sıkıntıdan) sonra (malları) çoğalıp da " Atalarımız da (böyleydi); sıkıntıların yanısıra bolluk görmüşlerdir deyinceye kadar kendilerine hep iyilik verdik. " (7 A'raf/95)*

Görülüyor ki bu durum sadece bir imtihandır. Nimetle imtihan... Bu, hiç kuşkusuz sıkıntı ve yoksullukla imtihan çok muttaki kullarına va'dettiği bereketlerin, bu bolluktan ayrı bir durumu vardır. Çünkü bereketin az bir nimetten olması da mümkündür. Kendisinden güzelce yararlanılan, iyilik, güven, rıza ve gönül huzuru öğelerini taşıyan az bir nimetin çoğalıp bereketlenmesi mümkündür. Öte yandan güç ve servet sahibi olmalarına rağmen, güvenceden yoksun, bireysel ilişkileri kopmuş, insanları çöküntü ve bunalımların boyunduruğuna girmiş ülkeler vardır. Bu, hiç kuşkusuz emniyet vermeyen bir güç, rızadan yoksun bir meta ve yarar sağlamayan bir bolluktur. Zahiren göz kamaştırıcı; ama acı bir akıbetle karşı karşıyadır. Arkasından helakin geldiği bir

imtihandır bu... İman ve takva şartıyla gelen bereketler ise kapsamlı bir bolluk demektir. Eşyada bolluk, nesillerde bolluk, duygularda enginlik, hayatın güzelliklerinde bolluk, ilerleme ve kalkınma alanında bolluk... Açıkçası söz konusu bereketler, mutsuzluk, çöküntü ve bunalımlar doğuran mücerred bir zenginlik değildir.

3 - Hayatın Gayesi

"Ben cinleri de, insanları da ancak bana kulluk etsinler diye yarattım. Ben de onlardan hiç bir rızık istemiyorum, beni yedirmelerini de istemiyorum. Allah, hiç şüphesiz rızık verendir, sarsılmaz gücün sahibidir." (51 Zariyat/56,57)

Bu özlü ayet-i kerime büyük ve önemli bir hakikati ortaya koymaktadır. Bu evrensel hakikat iyice anlaşılıp kesin bir inanç haline getirilmediği sürece hayatın düzene girmesine imkan yoktur. Çünkü bireylerin, cemaatlerin ve insanlığın hayatı, tüm zaman ve çağlar boyunca ancak bu hakikatin kavranmasıyla istikamete girmiştir.

Hayatın pek çok hedef ve ifadeleri var ki, ancak bu hakikatin çerçevesi içerisinde mütalaa edilebilir. Bu hiç kuşkusuz tüm hayatın odağı ve temel taşı olan bir hakikattir. Bu hakikatin temel ve vazgeçilmez yönü, cin ve insanların bir gaye için yaratıldıklarını bilmektir. Kim bu gayenin gerektirdiği görevini ifa ederse, varlığının gayesini de gerçekleştirmiştir. Kim de görevini aksatır veya yerine getirmezse varlığın gayesini iptal etmiş, işe yaramaz, hayatta hedefsiz ve asli anlamından kopuk bir hale gelmiştir. Yani bu kimse hayatının vazgeçilmez değerlerini kaybetmiş, güç kaynağından kopmuş ve kısacası mutlak bir zarara uğramıştır. Varlığının güç kaynağından kopmuş her canlının kaçınılmaz sonu budur. Canlıyı koruyan, sarsılmaz kılan ve devamını sağlayan kaynaktan kopmanın acı sonu budur.

İbadet, gerek cinleri, gerekse insanları varlık kaynağına bağlayan belirli bir görevdir. Yani ortaksız bir tek Allah'a tapınma görevi. Kul ve Rabbin varlığı, kulluk görevinde var olması gereken iki vazgeçilmez unsurdur. Yani tapınma görevini yapan kul ve kendisine tapınılan bir Rabb... İşte bir kulun tüm hayatı, bu esasa dayanmak ve bu esas istikametinde bulunmak zorundadır. Sözünü ettiğimiz hakikatin bir yönü bu...

İkinci yönüne gelince: Bu da ibadetin (kulluğun) ifade ettiği anlamdır. Bu kavram hiç kuşkusuz belirli zamanlarda ifa edilen mücerred ibadet biçimlerinden çok daha geniş, çok daha kapsamlıdır. Çünkü cin ve insanların tüm zamanlarını bu tür ibadetlerle geçirdikleri söylenemez. Zaten Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* böyle bir görev de yüklememiştir kendilerine. Çünkü bu tür (namaz, hacc, oruç gibi) ibadetlerden başka kendilerini zamanlarının büyük bir kısmını

dolduran bir takım faaliyetlerden sorumlu tutmuştur. Cinlerin sorumlu kılındığı ibadetler nedir, bunu bilemeyebiliriz ama insandan nelerin istendiğini kesinlikle biliyoruz. Bunu Kur'an-ı Kerim'den Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın buyruğundan öğreniyoruz:

> *"...Allah, meleklere, "Ben, yeryüzünde bir halife yaratacağım" dedi."* *(2 Bakara/30)*

O halde insan denen varlığın asıl görevi yeryüzü halifeliğidir. Bu halifelik elbette ki değişik türden bir aktivite istemektedir. Bir takım faaliyetler gerekmektedir. Dünyayı imar etmek, yer altı kaynaklarından, hazine ve madenlerinden yararlanmak bu faaliyetlerle mümkündür. Bu kaynakları işletmek, geliştirmek ve ileri bir hayat yolunda kullanmak; halifelik faaliyetlerinin diğer uzantılarıdır... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gönderdiği şeriatı hayatın egemen düzeni kılmak bir başka gereği... Çünkü kainatın kanunları arasında uyumun sağlanması, ilahi hayat sisteminin kainatta egemen kılınmasına bağlıdır. Bundan açıkça anlaşılıyor ki varlığımızın gayesi veya insanın ana görevi olan ibadet belirli zamanlarda ifa edilen alamet türü ibadetlerden ibaret değildir. Çünkü ibadetin kapsamı çok daha geniştir. Mesela hilafet görevi ibadetin vazgeçilmez bir unsurudur. Binaenaleyh ibadetin hakikati, şu iki vazgeçilmez esasla ifade edilebilir:

1. Allah'a tapınmanın anlamı nedir; bunu iyice sindirmek gerekir. Yani şunu hissedip anlamak: Kul ve rabb... Kul bilecek ki kendisi tapınan (kulluk yapan, ibadet eden) bir varlıktır. Rabbi de tapınılan (kulluk yapılan, ibadet edilen). Bundan ötesi yok... Pozisyon ve ölçü sadece budur. Bu alemde var olan, sadece abid ve mabuddur. Bir tek Rab... Ve herkes sadece O'nun kulu...

2. Kalbimizin her atışıyla, organlarımızın her hareketi ve hayatımızın her eylemiyle bir tek Allah'a yönelmek... Varlığımızı tamamen O'na ait kılmak... Yani başka türden ne kadar ubudiyet (kulluk, tapınma) anlayışı varsa hepsini bir kenara atarak sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmek...

İşte ibadetin gerçekleşmesi tamamen bu husus ve şartlara bağlıdır, öyleyse (bu anlamda) çalışmanın, alamet türü periyodik ibadetlerden bir farkı yoktur. Periyodik ibadetlerin, dünya imarından; umranın , fi sebil'il-lah cihadtan ve cihadın, sıkıntıları sabırla karşılayıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdirine rıza göstermekten hiç bir farkı yoktur. Bunların tümü hilafet görevinin ifası, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın cin ve insanların yaratılışına neden kıldığı görevin tahakkukudur.

Yani her alandaki her şeyin, başkasına değil bir tek Allah'a ubudiyette ifadesini bulan ezeli kanuna boyun eğmesidir. Eğer bir insan bu hakikati biliyorsa dünyada niçin yaşadığını da hissedebilir. Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tarafından belli bir ömür içinde görevlendirildiğini bilerek yaşar. Çünkü insan

bu görev için yaratılmıştır. Allah'a itaat ve ibadetin dışında hiç bir kasıt taşımamak ve bunun ötesinde hiç bir gaye aramamak için dünyaya gelmiştir. İnsanın biricik görevi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya itaat ve ibadettir. Bunun mükâfatı huzurlu, görevinden razı ve mutmain olarak yaşamaktır. Durum ve işinden razı olmuş, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gözetim ve rızasıyla huzur bulmuş bir halde yaşamaktır. Bunun ayrıca Ahiret mükafatı vardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan göreceği ikram, lütuf ve tükenmez nimetler vardır. Bu durumuyla insan tüm gailelerden yaka sıyırıp Rabbine koşmuştur. Dünyevi bunalımlardan, zillet çağrılarından Rabbine koşmuştur. Dünyevi bunalımlardan, zillet çağrılarından ve iştah kabartıp dikkatleri dağıtan cazibelerden kurtularak Rabbine, yani özgürlüğüne kavuşmuştur. Çamurun ağırlığından ve oyalayıcı her şeyden sıyrılıp Rabbinin kulluğuna... Böylece o, kainattaki asıl yerini bulmuştur. Yani sadece Allah'ın kulu olmuştur. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kendisine kulluk etsin diye onu yaratmıştır. Yaradılışının gayesini, ancak kulluk görevini yapan kimse anlamıştır. İbadeti tam anlamıyla yerine getirmenin yolu, yeryüzü halifeliğini sorumluluğunu bilerek, bundan azami şekilde yararlanarak ifa etmektir. Kulluk görevinin farkında olan bir kimse yeryüzü halifeliğinin nimetlerinden yararlanırken kanaatkar olmak, kalben huzurlu ve dünyevi cazibelerden soyutlanmış yaşamak zorundadır. Abid bir insan yüklenmiş bulunduğu hilafet görevini kendi nefsi için değil, bu nimetlerin keyfini çıkarmak için değil, ibadetin tadına varmak ve huzurunu Rabbine teslim oluşta bulmak için ifa eder.

Hilafet görevinin bir diğer gereği de amellerin kıymetini neticelerinde değil nedenlerinde aramaktır. Neticeler ne olursa olsun bu, insanı ilgilendirmez. İnsan neticelere bakmakla görevli değil, ibadetleri eda etmekle yükümlüdür. İnsanın alacağı mükafat amellerinin neticesine göre değil eda ettiği ibadete binaendir.

Konuya bu şekilde yaklaşıldığı takdirde insanın görevlere, sorumluluğa ve amellere bakışının tamamen değiştiği görülür. Artık tüm hususlara ibadet anlayışıyla bakılır. Eğer bu anlam gerçekleşmişse görev bitmiş ve gayeye ulaşılmış demektir. Bundan sonra neticeler ne olursa olsun... Çünkü neticeler görev alanına dahil değildir, görevin tür ve özelliğinden değildir. Netice sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdir ve dileğidir. İnsanın kendisi, niyeti ve ameli ise Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdir ve dileğinden sadece bir yöndür. Binaenaleyh eğer insan ibadetini, doğuracağı sonuçlara bakmadan gaye ve mükafatına kavuştuğunu hissederek sadece emrolunduğu için ifa ederse hiç kuşkusuz o zaman kalbinde dünya metaı uğrunda çatışma ve çekişmelere girme arzusu kalmayacaktır.

Hilafet görevini sorumluluğunu bilerek olanca güç ve yeteneğini ortaya koymak suretiyle ifa eden bir insan hiç kuşkusuz bu dünyanın hedeflerine, yaptığı faaliyetlerin ürünlerine gönül bağlayıp kafa takmaz. Çünkü bu hedef ve ürünleri elde etmekten amaç, sadece elde ediş değil, lezzetlerin içinde boğulmak değil, ibadetin manasını gerçekleştirmektir. İşte Kur'an-ı Kerim'in sık sık değinip güçlendirmek istediği anlayış budur. Kur'an insanın duygularını nefis bencilliği ve rızık endişesi esaretinden kurtarıyor. Çünkü rızık Allah'ın teminatı altındadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tüm kullarına garantisi vardır bu konuda... *"Muhtaç kimselere infak edin, yoksullara hakkını verin"* diye emreden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kullarından kendisini yedirmelerini, kendisini doyurmalarını kesinlikle istememiştir. "Ben onlardan hiç bir rızık istemiyorum, beni yedirmelerini istemiyorum. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hiç şüphesiz rızık verendir, sarsılmaz gücün sahibidir."

Şu halde hilafet görevini yapan bir mü'mini çalışmaya ve çabalamaya iten neden rızık endişesi değildir. Çünkü bunun tek nedeni ibadetin manasını gerçekleştirmektir. İbadet ki onu gerçekleştirmenin yolu, olanca güç ve çabayı harcamaktır. Bundan dolayı bu anlayışın sahibi olan insanın düşünebileceği tek şey ibadettir. Sadece bu amaçla çalışıp çabalamak... Neticelere bakmadan çalışmak... Bu, hiç kuşkusuz ancak onurlu bir dünya görüşünün gölgesinde var olabilen üstün duygulara sahip olmak demektir.

Eğer insanlık bu onurlu duyguları kavrayamamış ve tadamamışsa bunun nedeni, ilk İslam neslinin yaptığı gibi Kur'an-ı Kerim'in gölgesinde yaşamamaktır, hayatın esaslarını bu muazzam anayasadan almamaktır. Eğer insan ibadet ve ubudiyyetin bu yüce ufkuna yükselip burada durabilirse, onur ve üstünlük dolu bir gayeye ulaşmak için sıradan araçlara kesinlikle başvurmayacaktır. Hatta bu üstün gaye Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininin zaferi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın adının yüceltilmesi bile olsa başvurmayacaktır. Çünkü sıradan araçlar, bir yandan ibadetin temiz ve onurlu anlamını zedelerken diğer yandan ise gayelere varmaktan çok sadece görev yapma endişesini öne çıkaracaktır. Yani yerine getirmiş olmak için ibadet etme endişesi... Oysa ki gayeler tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aittir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın irade buyurduğu takdir doğrultusunda gerçekleşir. Bu bakımdan abid bir mü'minin hesabında bulunmaması gereken ve tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olan bir gayeye ulaşmak için sıradan araç ve yollara başvurulamaz. Sonra abid olan mü'min, dinler, kulak ardı etmez. Gönül huzuru ve rahatlığıyla, ne olursa olsun tereddütlere kapılmadan dinler... Amelinin semeresini görsün veya görmesin, beklediği gibi çıksın veya çıkmasın onun görevi budur. Çünkü o amelini bitirmeye bakar...

İbadetin manasına uygun hareket etmişse mükâfatı garantilidir. Artık o rahat etmelidir. Bundan sonra olacak şeyler, onun görev alanının dışındadır. Artık o, bir kul olduğunu öğrenmiştir. Ne duygularıyla, ne de arzularıyla bu sınırın dışına çıkamaz... Ve artık o, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rabb olduğunu da öğrenmiştir. Rabbin işlerinden olan hususlara karışamaz. Artık onun tüm duyguları bu sınırın içinde istikrara kavuşmuştur. Allah kendisinden razı, o da Allah'tan... İşte bu özlü ve kısacık ayeti kerime, bu büyük ve muazzam hakikatin boyutlarını böylece ortaya koymaktadır.

> *"Ben cinleri de, insanları da ancak bana kulluk etsinler diye yarattım."*

Kalbte gerçekten yerini bulunca hayatın çehresini tümüyle değiştirmeye kefil olan biricik hakikat budur.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİNİN BİRLİĞİ

1 - Mutlak Tevhid

İnsanların, hayatla ilgili konularda başvuracakları biricik merci olan "Risalet"e iman etmek, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ulûhiyetine inanmanın gereğidir. Hergün başka bir tağutun çıkıp hükümler vaz'etmemesi ve kendi yanından uydurduğu şeyleri Allah'ın Şeriatı diye takdim etmemesi için "Risalet Müessesesi" ne ihtiyaç vardır.

İslam hakkında yazı yazanların birçoğu onu övmek amacıyla İslam'ın tevhid akidesini getiren risalet ve resul gerçeği hakkında mükemmel bir inanç sistemi belirleyen ya da ahiret, hesap ve ceza hakkında, kapsamlı bilgiler veren tek din olduğunu söylerler. Bu adamlar, Kur'an'ı okumuyorlar. Şayet okumuş olsalardı; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bütün resullerini her ne suretle olursa olsun üzerine şirkin gölgesi bulaşmamış, saf tevhid akidesi ile gönderdiğini, bütün resullerin insanlara risaletin hakikatini ve kendi gerçeklerini bildirdiklerini, gerek kendilerine gerekse başkasına herhangi bir zarar veya fayda dokundurmaya güçlerinin yetmediğini ilan ettiklerini, gaybten haber vermek gibi bir iddialarının bulunmadığını söyledikleri gibi, rızık konusunda da herhangi bir yetkilerinin söz konusu olmadığını bildirdiklerini, ayrıca her peygamberin kavmini ahiret, hesap ve ceza konusunda uyardığını, aynı zamanda İslam akidesinin temel kurallarının diğer resuller tarafından tebliğ edildiğini ve en son gelen kitabın kendisinden önce gelen kitapları tasdik ettiğini görürlerdi.

Bunlar, aralarında semavi dinler de olmak üzere bütün dinlerin, toplumların gelişmesine paralel olarak geliştiğini iddia eden batı kültürünün etkisiyle, söylenmiş sözlerdir. İslam'ın getirdiği temel ilkelere inancı bu derece sarsılmış olanların onu savunmaları mümkün değildir. Dolayısıyla İslam hakkında yazı yazanlar ve okuyucular bu tehlikeli saplantıya dikkat etmelidirler.

İslam, en son risalettir. İnsan hayatının kainat nizamı ile uyum içinde devam etmesi için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, İslam şeriatını kıyamete kadar baki kılmıştır. Bu din her yönüyle insanın gelişmesine müsait olduğu gibi, insan hayatının amacına da en uygun nizamdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu dini yer-

yüzünde halifesi kılarak lütufla bulunduğu ve yükseklere çıkacak kabileyette yarattığı, kendi ruhundan üfleyerek diğer mahlukattan üstün kıldığı beşerin, kabiliyet ve güçlerine cevap verecek bir şekilde kapsamlı ve mükemmel kılmıştır.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu dini gelişmeye, çoğalmaya, yükselmeye ve olgunlaşmaya müsait bir şekilde hayatla birlikte yaşanacak bir yapıda kılmak suretiyle insanın hiçbir yapıcı gücünü devreden çıkarmamış ve faydalı hiçbir yeteneğini âtıl bir durumda bırakmamıştır. Aksine bütün faydalı yeteneklerini harekete geçirip, iş görür duruma getirmiştir. Nitekim bu din, insana, dünya hayatında ilerlemeyi sağladığı gibi daha dünyada iken ahiret nimetini de tattırmıştır. Yine bu din, yeryüzünde ölümlü olan yaratılmışları ebedi Ahiret hayatına hazırlayan üstün bir hayat sistemi kurmuştur.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu dinin tabiatını bu derece kapsamlı kıldığı için, Rasulünün de dini, bütün özellikleriyle temsil eden, bütün gerçekliğiyle somutlaştıran, kişiliği ve hayatıyla dosdoğru ve mükemmel bir örnek olacak bir tabiat üzere olmasını dilemiştir. Kişilik olarak tam bir olgunluğa sahip, bünyesi sağlam, duyguları ve hisleri canlı, hissettiklerinden tam ve güzel zevk alabilen, hem çok şefkatli ve hem de tam uyanık bir insan olmasını dilediği gibi...

Mükemmel bir zekaya, geniş bir fikre ve açık bir ufka sahip olmasını, nefsi kendisine değil, kendisi nefsine hükmeden güçlü bir iradeye sahip bir Peygamber... Bütün bunlardan başka ruhu yüce nurla parlayan, "İsra" ve "Mi'rac" la yükselen, gökten haber veren, Rabb'inin nurunu gören ve varlıklarının şekil ve görüntülerinin ötesindeki hakikati gören bir Peygamber... Bu yüzden ağaçlar ve taşlar ona selam verir, dallar onun önünde eğilir ve "Uhud" haşmetinden titrerdi... Bu yüce insanın tabiatına, kendisine gönderilen akidenin yüceliğine denk düşecek bir tarzda bütün bu üstün vasıflar yerleştirilmişti. Şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gönderdiği kitaplara ve hiçbir fark gözetmeksizin gönderdiği peygamberlere iman, Allah'a iman etmenin tabiî bir sonucudur.

> *"Mü'minler de Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. 'Biz peygamberlerin hiçbirini öbürlerinden ayırmayız' (dediler)." (2 Bakara/285)*

Allah'a iman, O'ndan gelen şeylerin ve gönderdiği peygamberlerin doğruluğuna, risaletlerinin asıllarının tek olduğuna ve kitaplarının mahiyetinin bir olduğuna inanmayı gerektirir. Bu yüzden müslümanın kalbinde, peygamberler arasında bir fark olduğuna ilişkin bir düşüncenin yer etmesi mümkün değildir. Bütün peygamberler, (İnsanlığı kıyamete kadar davet etmek üzere gönderilmiş biricik dinin en son şekliyle gönderilen en son peygamber Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e kadar) gönderildikleri kavmin durumuna uygun bir şeriatle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tarafından gönderilmiştir.

Tabiatiyle müslüman ümmet, risalet mirasının tümünü sahiplenir. Kendisine miras kalan bu risaletlerin bir bütünü olan Allah'ın Dini üzere yaşamını sürdürür. Bu nedenle müslümanlar, kıyamete kadar üstlendikleri rolün bilincinde olmalıdırlar. Onlar, beşeriyetin uzun tarihi boyunca tanıdığı en değerli hazinenin koruyucularıdırlar.

Onlar yeryüzünde cahiliye mensuplarının muhtelif zaman ve mekanlarda, kavmiyet, vatan, cinsiyet, ırkçılık, siyonizm, haçlı sömürgecilik, dinsizlik gibi çeşitli isimler ve kavramlar adına yükselttikleri değişik cahiliye armalarına karşı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın -ama yalnız O'nun- bayrağını yükseltmek için seçilmişlerdir.

Müslüman ümmetin korumasına büyük özen gösterdiği, insan hayatının en değerli ve en kalıcı hazinesi olan iman hazinesi, kendisine tarih boyunca tevhid mücadelesini sürdüren geçmiş ümmetlerden miras kalmıştır. Bu hazine, hidayet, nur, güven, itmi'nan, hoşnutluk, mutluluk, bilgi ve yakînden ibarettir. Beşer kalbi bu hazineden mahrum olduğu oranda sıkıntı ve karanlığa gömülür, vesvese ve şüphelere duçar olur, kötülük ve bedbahtlığın pençesine düşerek zifiri bir karanlıktan, nereye gideceğini bilmez bir halde alçaltıcı bir hayat sürdürür.

Bu şekilde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yakın olmaktan ve O'nun nurundan, yoksun kalplerin feryatları her asırda duyula gelmiştir. Bu feryatları, kalplerinde hassasiyet, canlılık ve idrak namına bir şey kalmış olanlar duyabilir ancak... Yoksa, ahmak, ölü ve ürkek kalpler bu feryatları duyamaz. Bunlar hayvanlar gibi, çevrelerine saldırarak yeryüzünü fesat ve zulümle doldururlar. Ardından Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ve bütün insanların lanetini hakederler. Bu nimetlerden yoksun toplumlar, maddi refahın zirvesinde olsalar dahi zavallıdırlar. Geniş üretim imkanlarına sahip olsalar bile, yokluk içinde hayatlarını sürdürürler. Çevrelerinde geniş bir özgürlük, güven ve barış ortamı oluşturmuş olsalar bile, içten içe korkunç sıkıntılara maruzdurlar. Günümüz toplumlarının durumu gözler önündedir. Bu hakikatleri, gerçekleri kabullenmekten kaçınan hakikat düşmanlarından başkası inkâr edemez.

2 - Risalet ve Resullerin Tabiatı

> *"İşte bu resullerin bazısını bazısına üstün kıldık. Allah onlardan kimisiyle konuştu, kimini de derecelerle yükseltti. Meryem oğlu İsa'ya da apaçık deliller verdik ve onu Ruhul-Kudüs ile destekledik." (2 Bakara/253)*

Bu konuda dikkati çeken şey, resuller hakkında kullanılan *"Bu resuller"* deyimidir. Bu deyim, insanda yakınlık ve ünsiyet duygularını uyandırıyor.

"Bu resuller..." birer insan olmalarına rağmen, özel tabiata sahip bir topluluk... Kimlerdir onlar? Risalet nedir ve tabiatı nasıldır? Bu müessese ne zaman

ve nasıl tamamlandı? Niçin sadece onlar resul oldular? Neden?... Sorular uzadıkça cevap bulmakta güçlük çekiyorum. Hafızam tarifsiz duygularla dopdolu olmasına rağmen, bu duyguları ifade edecek kelime bulmakta güçlük çekiyorum. Buna rağmen bu yüce duyguları ifade etmek için kelimelere başvurmaktan başka çarem de yok.

İçinde yaşadığımız ve bir parçası olduğumuz şu varlık aleminin bazı temel yasaları vardır. Bunlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, kendilerine uygun seyretmesi, gerektiği biçimde hareket etmesi ve yükümlülüklerine uygun işlemesi için varlık alemine yerleştirdiği yasalardır, insanoğlu bilgi basamaklarında yükseldikçe bu varlık yasalarını daha bir etraflıca algılar. Kısa bir müddet için kendisine tevdi edilen yeryüzündeki hilafet görevini yerine getirmede yardımcı olacak kadar sınırlı kavrama yeteneği oranında bu yasaları keşfedebilir. Bununla beraber insanoğlu, kendisini kuşatan varlık yasalarını etraflıca anlayabilmek için sürekli iki yola başvurmuştur. Tabiatları itibariyle cüz'i, sonuçları itibariyle de nihai ve kesin olmayan fakat uzun zaman zarfında insanın evrendeki gezisinde öncülük edebilmiş iki araç; düşünce ve deney... Bundan dolayı, insanın evren hakkındaki bütün bilgisi sınırlı ve eksik olagelmiştir. Çünkü varlık yasaları arasındaki ilgi sırrı, tamamen gizlidir. Ne kadar zaman geçerse geçsin insanın sahip olduğu bu cüz'i ve sınırlı düşünme yeteneğiyle bu sırra erişilemez. Kuşkusuz zaman, bu alanda insan için nihai belirleyici unsur değildir. O, sadece insanın varlık içindeki rolüne ve varlığına uygun takdir edilmiş bir sınırdır. Nitekim insanın varlık içindeki rolü de, yeteneklerine orantılı bir şekilde sınırlıdır, insan için zamanın sınırlı oluşu, yeryüzündeki kısa ve sınırlı yaşama uygun düşmektedir.

Bundan dolayı bütün bilgi araçları ve insanın bu araçlar vasıtasıyla elde ettiği bilgiler, bu nisbî ve kısıtlı ortamla sınırlı kalmıştır. İşte bu noktada risaletin rolü devreye girer. Varlığın dayandığı yasalarla beraber ancak eserlerini idrak edebildiğimiz fakat mahiyetini kavrayamadığımız tabiatın derinliklerine nüfuz edebilen ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, tarafından özel tabiata sahip kılınmış resullerin önemi ortaya çıkmış olur. Ve bu resuller, vahiy yükünü taşıyabilecek bir tabiata da sahip kılınmışlardır. Doğrudan doğruya varlık yasalarıyla irtibat kurmaları, diğer insanlardan farklı tabiata sahip olmalarını gerektirmektedir. Muhatap oldukları ilahi işaret açısından bu farklılık kaçınılmazdır. Ancak bu işaret nasıl alınır?... Hangi duyularla algılanır. Bu sorulara cevap verebilmemiz için, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, risalet görevi için seçtiği kullarına bahsettiği özel tabiata sahip olmamız gerekmektedir. Ancak;

"Allah, risaletini tevdi edeceği yeri en iyi bilendir." (6 En'am/124)

Bu olay, insanın vicdanında etki bırakacak varlıklar âlemindeki bütün mucizevî olaylardan daha etkileyici ve daha büyüktür. Evet, bütün resuller, gönde-

riliş gayeleri olan "tevhid" hakikatini kavramışlardır. Ve bu hepsinin aynı kaynaktan geldiğini gösteren önemli bir hakikattir. Hepsi de değişmez bir hidayete çağırıyordu. Bu hidayet değişmez... Çünkü, şayet temel esasları farklı olsaydı, hitap ettikleri toplumlar üzerindeki etkileri de farklı olurdu. Oysa beşeriyet, birbirini tamamlayan risaletler sayesinde öylesine büyük gerçekleri ortaya çıkarmıştır ki, düşünce ve deney yoluyla bu gerçekleri elde etmesi imkân dahilinde değildir. Bütün resuller, bir olan Allah'a kulluk etmeye davet etmişlerdir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan aldıkları ve tebliğine memur edildikleri bu yüce hakikate davet konusunda hiçbir zaman tereddüte düşmemişlerdir. Davet'e bu derece samimiyetle sarılmaları ve tebliğ için her zorluğu göze almaları, sağlam ve sarsılmaz inançlarının sonucudur. Onların bu özelliklerini, kendilerini ya da mücadele süreçlerini anlatan Kur'an surelerinde açıkça görebiliriz. Evet, bu belirgin özelliklerini Nuh (as)'ın kavmine söylediklerini aktaran Kur'an ayetlerinde görebildiğimiz gibi, Salih, İbrahim, Şuayb ve Yakub (as)'ın mücadelesini anlatan ayetlerde de görmemiz mümkündür.

> *"(Nuh) dedi ki: "Ey kavmim! Bakın; ya ben Rabbim'den bir delil üzerindeysem ve (O) kendi katından bir rahmet vermiş de o sizin gözlerinizden gizli bırakılmış ise? Şimdi siz onu istemezken, biz sizi ona zorla mı sokacağız? "*
>
> *"Ey kavmim! Buna karşılık sizden bir mal istemiyorum. Benim ücretim Allah'a aittir. Ve ben iman edenleri de kovacak değilim. Çünkü onlar Rabblerine kavuşmayı dilerler. Fakat ben, sizi cahillik eden bir kavim olarak görüyorum.*
>
> *"Ey kavmim! Şayet onları kovarsam Allah'a karşı bana kim yardım edebilir. Düşünmüyor musunuz? " (11 Hud/28-30)*
>
> *"(Salih): "Ey kavmim!" dedi."Bakın! Ya ben Rabbim'den bir delil üzerindeysem ve O, bana kendinden bir rahmet vermiş ise? Peki ona karşı gelirsem, ona karşı kim bana yardım edebilir? Sizin bana ziyanımı artırmaktan başka bir katkınız olmaz." (11 Hud/63)*
>
> *"(Şuayb) dedi ki: "Ey kavmim! Bakın, ya ben Rabbimden bir delil üzerindeysem ve bana kendinden güzel bir rızık vermişse? Ben, size menettiğim şeyi yapmak istemem. Sadece gücümün yettiği kadar düzeltmek istiyorum. Başarım ancak Allah iledir. O'na dayandım ve O'na yöneldim." (11 Hud/88)*
>
> *"Kavmi İbrahim'le tartışmaya girişti. Dedi ki: "Ey Kavmim! Beni doğru yola ilettiği halde, Allah hakkında benimle tartışıyor musunuz? Sizin ortak koştuklarınızdan korkmuyorum. Ancak Rabbimin dilediği müstesna. Rabbim, ilmiyle herşeyi kuşatmıştır. Hem siz Allah'ın size,*

> *hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri O'na ortak koşmaktan korkmuyorsunuz da ben nasıl sizin ortak koştuğunuz şeylerden korkarım?" Biliyorsanız söyleyiniz: İki topluluktan hangisi güvencede olmaya daha layıktır?" (11 En'am/80,81)*
>
> *"(Yakub) dedi ki: "Ben üzüntü ve tasamı yalnız Allah'a şikayet ederim. Ve Allah'tan sizin bilmediğiniz şeyleri bilirim." (12 Yusuf/96)*

İşte böyle, resullerin sözlerinde ve hareketlerinde fıtratlarının üzerindeki bu özel tabiatın etkisini görmek mümkündür. Ancak, vicdanların üzerindeki derin etkilerini kelimelerin ifade edebildiği kadarıyla...

Günbegün varlık alemindeki birliğe uzaktan işaret eden deliller, insanlığın bilgisine sunulmakta ve bilginler, varlığın yapısındaki birliğe ve bu geniş varlıklar alemindeki hareket mekanizmasındaki vahdete aşina olmaktadırlar. Şu anda, insanın bileceği kadarıyla varlığın esasının atom olduğu, atomun da enerji olduğu artık bilinmektedir. Atom bombası örneğinde olduğu gibi, madde enerjiye dönüştü. Uzun süre, maddeye vurulan kayıt parçalandı.

Görüldü ki, maddenin özünü atom oluşturmaktadır. Madde ise, enerjiye dönüşmüş oldu. Aynı şekilde insan, sınırlı bilgisi nisbetinde, atomun kendi içinde bir hareket mekanizmasına sahip olduğunu, atomun kalbi sayılan nötronun etrafında dönen elektronlardan oluştuğunu, bu sistemin bütün atomlarda mevcut olduğunu ve Ferudiddin-i Attar'ın dediği gibi, atomun da güneşimiz gibi etrafında gezegenlerin döndüğü bir sistem olduğunu bilmektedir. Varoluşun birliği ve varlık âlemindeki hareket mekanizmasının birliği, insanın kavrayabildiği iki görünür gerçektir. Bu iki gerçek; insan bilgisinin, düşünce ve deneyle ulaşabileceği oranda sonsuz ve kapsamlı birlik yasasına, uzaktan birer işarettirler sadece... Fakat özel tabiata sahip kimseler, bu kapsamlı ve sonsuz birlik yasasını bir göz açıp kapama anı gibi kısa bir zaman zarfında algılayabilirler. Çünkü onlar sadece kendilerinin taşıyabilecekleri ilahi işaretlerin muhatabıdırlar.

Onlar bu birlik hakkındaki görünen delilleri, bilimsel yöntemlerle elde etmediler. Ancak onlara, kuşatıcı birlikten gelen uyarıları algılayacak iç iletişim cihazı bahşedilmiştir. Onlar sarsılmaz bir inançla bu sinyallerin bir tek kaynaktan çıktığını biliyorlar. Bu özel tabiatlı kişilere bahşedilmiş "iç iletişim" araçları, gelen uyarıyı gönderen kaynağın birliğini ve bu varlık aleminde etkin irade ve faaliyetin birliğini bir anda kavrayacak kadar hassas kapsamlı ve mükemmeldirler. Böylece varlık üzerindeki tasarım yetkisine haiz Tek İlah'a iman üzere sabit kalırlar. Modern bilim, evrenin yapısındaki birlik yasasına işaret eden bir veya birkaç delilini zikrederken, amacım peygamberlerin doğruluğuna bilimsel kanıtlar getirmek değildir asla...

Çünkü bilim, birşeyi kendi yöntemleriyle kabul ya da reddeder. Hiçbir zaman, tartışılmaz nihai bir gerçeğe ulaşamadığından, elde ettiği bütün bulgular,

nisbî, cüz'i ve sınırlı olagelmiştir. Bundan dolayı bazılarınca çürütülürken, başkalarınca doğrulanan bilimsel kuramlarla peygamberlerin getirdiği evren hakkındaki nihai gerçekler arasında bir ilgi kurmaya çalışmam mümkün değildir. Amacım, varlığın gerçekliği hakkında doğru, eksiksiz ve kapsamlı bir bilgi edinmek için başvurulacak kaynağı göstermektir.

Bilim bizzat dosdoğru olan özel fıtrata sahip kimselerin bütün kapsayıcılığıyla algıladıkları kapsamlı ve büyük birliğe ilişkin bazı yaratılış gerçeklerine vakıf olabilir. Ancak bilimsel teoriler, araştırma ve bilgi edinmeye dayandıklarından öncelikle kesin değiller. Sonra nihai ve mutlak değiller... Bu yüzden ister doğrulansın, ister doğrulanmasınlar, hiçbir zaman risalet müessesesi için bir ölçü konumunda olmazlar. Çünkü ölçütün, değişmez ve mutlak olması gerekir. Halbuki sadece risalettir ki, değişmez ve mutlak ölçüt konumundadır. Bu gerçekten hareketle de önemli bir sonuca varmış oluyoruz:

Sadece varlığın büyük yasasıyla doğrudan ilişki içinde olan bu özel fıtrata sahip kişiler, insanlığın gidişatına yön verme yetkisine sahiptirler. Çünkü sonuçta kendilerini gizli ve değişmez varlığın yasalarına doğru yöneltecektir bu gidişat... Çünkü onlar, yanılmayan, sapıtmayan, yalan söylemeyen, hakkı gizlemeyen, zaman ve mekândan kaynaklanan faktörlerden etkilenmeyen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın vahyine doğrudan mazhar olmuşlardır. Evet onlar, zaman ve mekandan münezzeh Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan almışlardır bu hakikati.

Bu hedefi zaman ve mekan ağından etkilenen insan değil, zaman ve mekandan münezzeh, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* görür. Ancak yolun tümünü bilen gerekli olacak direktifleri verebilir, insan ise, değil yolun tümünü; yarısını hatta az bir kısmını bile göremez, insanın önüne, gerisinde olup bitenleri anlamasına imkan bırakmayan perde üstüne perde gerilmiştir. O halde insan nasıl bir kısmını bile görmediği meçhul bir yol için direktifler verebilir? İşte bu nokta sapıklık, alçaklık ve bunalım ile varlığın yaratıcısından uzanan risaletlerin, resullerin varlık ve varlığın yaratıcısıyla ilişkisi olan metodun arasında yol ayrımıdır. Resuller birbiri ardınca gelip insanlığın elinden tutarak onu nur ve hidayete götüren yolda yücelere doğru yükseltmişlerdir. Arkasından insanlık, uyarıları unutarak tekrar sapıklığa doğru sürüklenmiştir. Fıtratları bozuldukça kendilerini doğru yola iletecek yeni elçiler gönderilmiş ve her defasında beşeriyetin aklî olgunluğuna paralel olarak hakikatler, biraz daha inkişaf etmiştir. Beşeriyetin hayatını bu nihai çizgi doğrultusunda düzenlenmesi için gelen bu son risalet ise, bütün hakikatleri kapsayıcı bir mahiyette gönderilmiştir. Bundan sonra, bir resule gerek duyulmayacak kadar açıktır bu hakikatler... Müfessir ve müceddidler ise, asırlar boyu sürüp gelecektir. Başka bir yolla asla ulaşamayacağı mutlak hakikate ulaşması için beşeriyet ya çalışmasına, gelişmesine ve ilerlemesine müsait

bu kapsamlı yolda hareket edecek ya da yolun işaretlerinden uzak bir çölde kaybolup gidecektir.

Resullerin Konumları

> *"İşte bu resullerden bazısını bazısına üstün kıldık. Allah onlardan kimiyle konuştu, kimini de derecelerle, yükseltti. Meryem oğlu İsa'ya da apaçık deliller verdik ve onu Ruhu'l-Kudüs ile destekledik." (2 Bakara/253)*

Bu ayet, peygamberler topluluğunu diğer insanlardan ayırdığı gibi, onların kıssalarını da özetlemiş oluyor. Bu arada üstünlüğün bazı belirtilerini zikretmek suretiyle bazılarının bazılarına üstün kılındığını ifade ediyor. Bu üstünlük bazen Rasullerin davalarını yaydıkları çevreleriyle ilgilidir. Bir kabilenin, bir milletin, bir soyun ya da bütün soyları kapsayan milletlerin peygamberi olmaları gibi... Aynı şekilde bu üstünlük resulün şahsına ya da ümmetine bağışlanmış bazı meziyetlerden de kaynaklanabilir. Nitekim risaletin, tabiatı ya da evreni ve insan hayatının bütün yönlerini kapsamış olmasıyla da ilgilidir bu üstünlük... Burada ayet, Musa ve İsa (as) hakkında iki misal vermektedir. Onların dışındakileri ise genel bir işaretle ifade etmektedir.

> *"... Allah onlardan kimiyle konuştu, kimini de derecelerle yükseltti. Meryem oğlu İsa'ya apaçık deliller verdik ve onu Ruhu'l-Kudüs ile destekledik."*

Her ne zaman Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir peygamberle konuşması söz konusu edilirse, hemen Musa (as) akla geldiğinden burada ismen zikredilmiyor. Kur'an'ın birçok yerinde olduğu gibi İsa (as) da annesi Meryem'e nisbet edilerek zikrediliyor. Bunu nedeni ise açıktır:

Kur'an'ın nazil olduğu dönemde İsa (as)'ın Allah'ın oğlu olduğu veya biri ilahi, diğeri beşeri olmak üzere iki uknumdan meydana geldiği ya da kâseden bir katre misali beşeri tabiat, ilahi tabiat içinde eridiği gibi, kiliseleri ve konsilleri tartışmaya boğan ve bu uğurda Roma devletinde oluk oluk kanların akmasına neden olan, daha bir sürü efsane zihinleri meşgul ettiğinden, Kur'an-ı Kerim, daima İsa (as)'ı annesine nisbet ederek O'nun insan olduğuna dikkat çekmek istiyordu. Ruhu'l-Kudüs deyimiyle de Kur'an, peygamberlere vahiy getiren Cebrail'i kasdetmektedir.

Cebrail, Rasullerin üstlendikleri zor görevi yerine getirmelerine yardımcı olacak ilahi işaretleri getirmesiyle onlara büyük bir destekti. Ayrıca zor ve sıkıntılı yollarında onların sebat etmelerini sağlayan, yolun şiddetli ve korkulu anlarında üzerlerine güven, itmi'nan ve zafer duygularını indiren en büyük destekti. Bunların tümü davet esnasında karşılaşılan zorluklara karşı koyabilmek için şiddetle ihtiyaç doyulan önemli duygulardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın

İsa (as)'a verdiği apaçık delillere gelince; kendisine indirilen İncil'i kapsadığı gibi, yeri geldikçe Kur'an'da detaylıca anlatılan İsa (as)'ın risaletini doğrulamak için inatçı İsrailoğullarına gösterdiği olağanüstü halleri de kapsamaktadır.

> *"Ve (Allah, İsa'yı) İsrail oğullarına rasul olarak gönderir. (O) "Ben sizlere Rabbiniz katından ayet (mucize) getirdim. Muhakkak ki ben, sizlere çamurdan kuş şeklinde bir şey yapacağım. (Sonra) ona üfleyeceğim. O da Allah'ın izniyle (canlı bir) kuş olacaktır. (Yine) Allah'ın izniyle kör olarak doğmuş olanları ve barası iyileştirir, ölüleri diriltirim. Ve sizlere evlerinizde yediğiniz ve biriktirdiğiniz şeyleri de haber veririm. Eğer iman etmek istiyorsanız, şüphesiz ki bunlarda sizler için bir ayet (ibret) vardır" dedi. (3 Al-i İmran/49)*

Burada ayet, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den bahsetmektedir. Çünkü önceki ayetten de anlaşılacağı gibi hitap ona yöneliktir.

> *"Bunlar, Allah'ın ayetleridir. Sana onları hak olarak okuyoruz. Ve şüphesiz sen resullerden birisin." (2 Bakara/252)*
>
> *"İşte bu resullerin bazısını bazısından üstün kıldık."*

Kendisine hitaben diğer Rasuller anlatıldığından Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den söz edilmemektedir. Biz, resullerin makamlarına baktığımızda ister risaletin mükemmelliği ile evrenselliği açısından olsun, isterse kapsayıcılığı ve sürekliliği açısından olsun durum değişmeyecektir. Göreceğimiz sonuç, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in en yüksek makamda olduğudur.

İslam, hakikatlerin en büyüğü olan "Birlik" hakikatini gerçekleştiren en mükemmel düşüncedir. Kendisine hiçbir şeyin benzemediği Yaratıcı'nın birliği... Bütün varlığın *"ol"* kelimesiyle kendisinden sudur ettiği iradenin birliği... Bu iradeden doğan varlığın birliği... Bu varlığa hükmeden yasanın birliği... Basit hücreden, konuşan insana kadar, canlılara bahşedilmiş hayatın birliği... Adem (as)'dan yeryüzündeki en son çocuklarına kadar bütün beşeriyetin birliği... Menşe'leri bir olan, beşeriyete bir olan Allah'tan gelen dinin birliği... Bu daveti tebliğ eden resuller topluluğunun birliği... Ve bu daveti kabul eden mü'min ümmetin birliği... Beşerin Allah'a yönelik, ibadet adı verilen faaliyetlerinin birliği... Amel ve ceza yurdu olan ahiretin birliği... Ve insanların düşünce tarzlarını ve hayat metodlarını alacakları kaynağın birliği...

Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in aklı, bu birliği ve somut örneklerini kavradığı gibi, ruhu da yüce birliğin hakikatine mutlak surette cevap verecek kapasitededir. Nitekim O'nun maddi yaratılışı da insanların gözü önündeki hayatı esnasında bu yüce birliği temsil edecek mahiyettedir. Bu yüzden gönderildiği günden kıyamete kadar bütün beşeriyetin olgunluğunu ilan etmesi için

zorlamadan, hatta aciz bırakan maddi mucizeye gerek kalmadan doğrudan insan idrakine ve anlayışına dayanmaktadır.

Bu nedenle O, son resuldür, risaleti de son risalettir ve O'ndan sonra vahiy kesilmiştir. O risaletiyle tevhidi beşeriyete göstererek, beşeriyetin, bütün faaliyetlerine uygun, evrensel ve geniş metodu ilan etmiştir. Bundan sonra, geriye beşer aklı için Rabbani metod sınırları dahilinde özgürce yapacağı yorum ve tafsilattan başka yeni bir ilahi risalete gerek kalmamıştır. Şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* beşerin yaratıcısı olduğundan, kim olduklarını, dünyalarını ve ne olacaklarını biliyor. Bu yüzden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu risaletin, ondan kaynaklanan metodun, insanın hayatı, gelişmesi ve çalışması için en uygun yol olduğunu biliyor.

Hangi insan Allah'ın kullarının iyiliğini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan daha iyi bildiğini iddia ederse ya da bu Rabbani metodun gelişen ve yenilenen hayata uymadığını iddia ederse veya Allah'ın metoduna denk bir metod meydana getirebileceğini iddia ederse; evet, kim bunların birini ya da bunların tümünü iddia ederse şüphe götürmeyecek bir şekilde açıkça kafir olur! İnsanın ve beşeriyetin istemeyeceği bir kötülük işlemiş olur. Açıkça Allah'a ve Allah'ın bu risaletle ve insan hayatına hükmetmesi için bu risaletten çıkarılan Rabbani metodla merhamet ettiği beşeriyete düşmanlık safını seçmiş olur.

3 - Dinler Tarihi Hakkında İslam'ın Görüşü

> *"Allah, nebileri müjdeci ve korkutucu olarak gönderdi. İnsanların ihtilaf edegeldikleri konularda onunla hükmetmeleri için beraberlerinde hak olan kitabı indirdi." (2 Bakara/213)*

Burada ayette geçen *"Hak"* kelimesi üzerinde bir nebze durmamız gerekir. Bu açıkça gösteriyor ki, sadece kitapla gelen şeyler *"hak"* tır. Ve bu *"hak"*, uygulanan adalet ve insanların düşünceleri, metodları, değerleri ve ölçüleri üzerinde hakem olması için indirilmiştir. Onun dışında bir *"hak"*, onunla beraber bir hüküm ve ondan sonra bir söz olamaz. Kendisinden başka hak olmayan bu biricik hak, insanların çekiştikleri konularda hüküm mercii olmadığı sürece ve verdiği hükme kayıtsız şartsız itaat edilmeden...

Evet, bunların tümü olmaksızın bu hayat istikrar bulmaz, insanlar ihtilaf ve ayrılıktan kurtulmaz, yeryüzünde barış sağlanmaz ve insanlar hiçbir surette topyekün barış içinde yaşayamazlar.

Bu hakikat, insanların arasında cereyan edenler türlü ihtilafları ortadan kaldıran yasalarını ve düşüncelerini alacakları yönü sınırlandırması bakımından son derece önemlidir. Hak üzere indirilen bu kitap, insanların yöneleceği tek cihettir. Bu kaynak kesinlikle birden fazla olamaz. O, Allah *(Subhanehu ve*

Tealâ)'nın insanların arasındaki ihtilaflarda hakem olması için, hak üzere indirdiği kitaptır. O gerçekte tek bir kitaptır.

Bütün peygamberler onunla gönderilmiştir. Aslı itibariyle tek bir kitap... Toplum itibariyle tek bir millet... Temel kaideleri açısından tek bir düşünce... Bir Rab... Bir Mabud... İnsanlar için kanunlar koyan tek bir kanun koyucu...

Bundan sonra, milletlerin ve kavimlerin durumuna ve hayatın gelişmesine ve ilişkilerine uygun düşecek şekilde tafsilatlarda farklılıklar olabilir. İslam'ın getirdiği son merci' oluncaya kadar bu durum böylece devam eder. Artık hayat, hiçbir engelle karşılaşmadan evrensel ve büyük çerçevesi dahilinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, onun metodunu ve asliyetini bozmadan sürekli tazelenen dipdiri şeriatının önderliğinde gelişmesine devam eder. İşte bu, Kur'an'ın "el-Kitab" için koyduğu ilkedir ve İslam'ın dinler tarihi hakkındaki görüşü bundan ibarettir. Bütün peygamberler, aynı temel üzerine kurulu bir tek dinle gönderilmişlerdir; mutlak tevhid...

Sonra peygamberlerin arkasından sapma baş göstermiş, ortalığı hurafe ve efsaneler kaplamış ve insanlar gitgide bu temel hakikatten uzaklaşmışlar. İşte bu noktada yeni bir peygamber gönderilerek tevhid akidesi, yeniden diriltilmiştir. Bundan sonra peygamber, tevhide bulaştırılmış sapıklıkları temizleyerek, ümmetin işlerinde ayrıntılı bir şekilde önderlik yapmıştır... Bu düşünce, gayrimüslim araştırmacıların ve bir kısım kendini müslüman zanneden araştırmacıların ortaya attığı "dinlerin gelişmesi" hakkındaki teorilerden daha doğrudur. Bunlar düşünmeden, bazı batılı cahil araştırmacıların yaptığı gibi, teorilerini "gelişme esası" üzerine kurarlar. İmani düşüncenin temeldeki bu değişmezlik, insanların aralarındaki ihtilaflara hakim olması için resullerle beraber indirilen kitapların işlevine uygun bir kuraldır.

Evet, insanların başvuracakları değişmez bir ölçütün olması ve en son karar mercii olması, insanın hevasından, zaafından ve cehaletinden etkilenmeyen, adil ve dosdoğru olması da kaçınılmazdır. Ancak böyle bir ölçütün ikameti sınırsız bir bilgiyi gerektirir. Olmuşu, olanı ve olacağı bilmeyi zorunlu kılar... Bu bilgi, özünde bir olan varlıklar alemini, geçmiş zaman, şimdiki zaman ve gelecek zaman diye ayrılan zaman bağından özgür olmalı; kesin bilgi, varsayım, bilinmez, gizli ve gayb gibi sınırlamalardan bağımsız; yakın-uzak, görünen-gizli, duyumsanan-duyumsanmayan diye ayrılabilen varlıklar aleminden uzak olmalıdır. Bütün bunların olabilmesi için de neyi ve kimi yarattığını bilen bir ilahın varlığı gereklidir.

Böyle bir ölçütü yerleştirecek ilahın, ihtiyaçtan, eksiklikten, yokluktan, eskimekten, tamah etmekten, şiddetli arzu ve ihtirastan... Kısacası tüm evrenden ve içindekilerden müstağni olması gerekmektedir. Evet, böyle bir ölçüt için, heva ve hevesten, lezzet ve zaaflardan, eksiklikten ve acizlikten münezzeh bir

ilahın varlığı kaçınılmazdır. İnsan aklı ise, değişen durumlar ve yenilenen ihtiyaçlarla sürekli karşı karşıya olduğundan insan hayatıyla uyuşması geçici bir süre ve sınırlı bir ortamda mümkündür.

Dolayısıyla, insanın her konuda başvuracağı, onun aracılığıyla hatasını, sevabını, hamlığını, olgunluğunu hakkını ve haksızlığını öğreneceği değişmez bir ölçütün ikamesi için, hakem olamaz. İnsan hayatının istikamet bulması için, dediğimiz gibi bir tek ilahın varlığı gerekmektedir.

"Kitap"; farklılıkları, yetenekleri, kabiliyetleri, yolları ve araçları ortadan kaldırmak için indirilmemiştir. Daha çok, insanların ihtilafa düştükleri konularda sadece ona başvursunlar diye indirilmiştir. İşte İslam'ın tarih hakkındaki görüşü üzerinde kurulacak diğer hakikatler bu temel ilkeden doğar.

İslam, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanların arasında meydana gelen uyuşmazlıklarda onunla hükmetmeleri için *"hak"* olarak indirdiği kitabı beşer hayatı için bir temel olarak görmektedir. Bundan sonra, hayat, ya bu esasa uygun olarak seyrine devam eder ki bu da hakkın ta kendisidir. Ya da ondan başka esaslara dayanır ve bu da bâtılın ta kendisidir. Tarihin herhangi bir döneminde bütün insanlar tarafından kabul görse bile, bâtıl bâtıldır. İnsanlar "hak" ve "bâtıl"ı tayin etmede hakem olamazlar. "Hak" insanların benimsediği değildir, "din" de insanların uygun gördüğü...

İslam'ın görüşü; insanlar bir şey yaptıklarında, bir şey hakkında hüküm verdiklerinde veya hayatlarını herhangi bir şeye göre düzenlediklerinde, bunun Kitab'a uygun olup olmadığına bakmaktır, Hak veya Bâtıllığını buna göre belirlemektir. Sırf insanların birçoğu onayladı diye bir şeyi dinin bir kuralı saymak ya da dinin doğal bir açıklaması saymak yanlış bir tutumdur. Sonraki nesiller de bu yanlışa uymada haklı olamazlar.

Bu temel kural, insanların dinin esaslarına sokuşturdukları şeylerin ayıklanması açısından önem taşımaktadır. Örneğin, İslam tarihinde bir sapma meydana gelmişse, sonraki nesillerin bu sapmaları İslam'ın gerekli bir açıklaması olarak kabul etmeleri doğru bir davranış olmayacaktır. Çünkü İslam, müslümanların tarihinde meydana gelen bu sapmalardan münezzehtir. Böyle bir sapma meydana geldi diye bu durum, benzerleri için delil ve ölçü olamaz. İslam'a uygun bir yaşamı arzulayanların, bu tür sapmaları reddetmeleri ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanların arasındaki ihtilaflarda hüküm mercii olması için, *"hak"* olarak indirdiği kitaba müracaat etmeleri gerekir. Evet, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan bir Kitab gelmiştir. Buna rağmen heva ve hevesler, insana egemen olmakta, tamahlar, ihtiraslar, korkular ve sapıklıklar insanı kitabın hükmünü kabul etmekten uzaklaştırmakta ve eninde sonunda dönecekleri "hakk"ı görmelerine engel olmaktadırlar.

4 - Resullerin Birliği

"Allah, İsrail oğullarından kesin söz almıştı. Biz, onlardan on iki temsilci seçmiştik. Allah dedi ki: "Ben muhakkak sizinle beraberim. Şayet namazı dosdoğru kılar, zekatı verir, rasullerime iman eder, onlara yardımda bulunur ve Allah'a güzel bir borç verirseniz mutlaka günahlarınızı örter ve sizi altından ırmaklar akan cennetlere sokarım. Bundan sonra sizden kim küfrederse, kesinlikle dosdoğru yoldan sapmış olur. (5 Maide/12)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın resullerine iman, tümüne birden ve aralarını ayırmadan iman etmek demektir. Tümünü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gönderdiğine ve hepsinin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinini getirdiklerine inanmaktır. Onlardan birine inanmamak, tümünü topluca inkâr demektir, hepsini gönderen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya inanmamak demektir. Ancak bu iman, soyut bir inanç biçimi değildir. Aksine resullerin kendisiyle gönderildikleri hayat nizamını gerçekleştirmek, tebliğ için hayatlarını adadıkları kitaba sarılmak ve onun yeryüzüne egemen olmasına çaba sarfetmek demektir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinine inanmış bir mü'min, inandığı şeyin muzaffer olmasına, yeryüzüne hakim olmasına ve insanların hayatına hükmetmesine çalışması gerekir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dini, inançla alâkalı soyut bir düşünce değildir. Sadece bazı bireysel kulluk davranışlardan da ibaret değildir. O, pratik bir hayat metodu ve hayatın işlerine yön veren sınırları belli olan bir nizamdır. Gerçekleşmesi ve gerçekleştikten sonra da korunması için yardıma, desteğe ve cihada ihtiyaç duyulan bir hayat metodu ve nizamdır... Yoksa mü'min Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya verdiği "sözü" tutmamış olur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Peygamberlerine iman, genel anlamda imanın bir şartıdır. Onlardan birisine inanmamak da tümüne birden inanmamakla aynı anlama gelir.

"Allah'ı ve peygamberlerini inkar edenler; "bazısına inanıyoruz, bazısına da inanmıyoruz" demek suretiyle Allah'ın ve Resulünün arasını ayırmak isteyenler, bu şekilde bir orta yol tutmak isteyenler, gerçek kafirlerdir. Biz de kafirlere alçaltıcı bir azap hazırladık. Allah'a ve peygamberine inananlar ve onlardan birinin arasını ayırmayanlara... İşte onlara ecirleri verilecektir. Şüphesiz Allah Gafur'dur, Rahim'dir." (4 Nisa/150,151)

Yahudiler, nebilerine iman ettiklerini iddia ediyorlardı. Hristiyanların, ilahlaştırdıkları İsa (as)'a inanmakla yetindikleri gibi, onlar da İsa (as) ve Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in risaletini inkâr ediyorlardı.

Kur'an onları da bunları da reddediyor ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile peygamberleri ve onların aralarını ayırmaksızın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ve

resullerine iman hususunda en mükemmel ve kapsamlı düşünceyi yerleştiriyor. Bu kapsayıcılığıyla İslam Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birliğine ve bu mutlak birlik gereklerine uygun biricik dindir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ondan başkasını insanlardan kabul etmeyecektir.

Mutlak tevhid; resullerle insanlar için gönderilen dinin birliğini ve bu emaneti insanlar için yüklenen peygamberler topluluğunun birliğini gerektirir. Peygamberlerin birliğini ya da risaletin birliğini inkar eden aslında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birliğini inkar etmektedir. Tevhidin gereklerini reddetmek, sonuçta tevhidi reddetmektir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanlar için seçtiği din ile onun hareket esası değişmediği gibi, kaynak itibariyle de değişmezler. Bu yüzden ayet-i celile Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya inanıp, peygamberlerine inanmamak suretiyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ve peygamberlerinin aralarını ayırmak isteyenleri ve bazısına inanıp bazısına inanmamak suretiyle bu peygamberlerin aralarını ayırmak isteyenleri *"Allah'ı ve peygamberlerini inkâr edenler"* olarak tabir ediyor. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile Rasulünün ve Rasullerden bazılarının aralarını ayırma olayını da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ve Rasullerine küfür olarak tanımlıyor.

İman bölünmez bir bütündür. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iman, O'nun birliğine imandır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birliğine iman ise, hayatlarını O'nun esaslarına göre düzenlemeleri için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın seçtiği dinin birliğini gerektirir. O'nun katından gönderilen bu dini -nefislerinden veya Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın vahyinin ve iradesinin uzağından değil- getiren resullerin birliğini, yöneliş birliğini gerektirir. Mutlak küfür olmadığı sürece bu birliğin esasını parçalamaya imkan yoktur. Bu da, peygamberlerin bazısına inanan ve bazısını inkar eden sapıkların işidir. Onların Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* katındaki cezaları ise, elim bir azaptır.

> *"...Onlar gerçek kafirdirler. Biz de kafirlere alçaltıcı bir azap hazırladık."*

Müslümanlara gelince, onlar, aralarını ayırmadan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ve bütün peygamberlere inanırlar. Bütün peygamberler onların yanında inanılması gereken saygın kişilerdir. Aynı şekilde bütün semavi dinler eğer tahrif olmamışlarsa -ki, o zaman onların dini olmaktan çıkarlar- tam bir kabul ve saygı görürler. Çünkü vahdet dini onların da inandığı gibi tek bir ilahtan gelmektedir. O, insanlar için tek bir dinden razıdır, onların hayatı için bir tek sistem koymuştur. Resullerini de tek bir din ve sistemle göndermiştir. Müslümanların hislerindeki imandan neş'et eden düşünce, Nuh (as)'ın, İbrahim (as)'ın, Musa (as)'ın, İsa (as)'ın, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in ve diğer nebilerin inandığı düşüncedir.

Onlar bu yüce emanetin taşıyıcıları olduklarından uzun yol boyunca, ayrılmadan, düşünmeden ve kopmadan takip ettikleri bu kutsal yol neticesinde bu hayırlı sona varis olacaklardır. Ve sadece onlar bu hak dinin varisleridirler. Onların sahip oldukları dinin dışındaki bütün düşünceler bâtıl ve sapıklıktır. İşte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ondan başkasını kabul etmediği İslam ve işte amellerin karşılığı olarak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ecrini ve kusurlarına karşılık onun mağfireti ve rahmetini hak eden müslümanlar.

> *"... İşte onlara ecirleri verilecektir. Şüphesiz Allah gafurdur, rahimdir."*

İslam, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birliği ve resullerin vahdeti inancına son derece önem verir. Çünkü bu düşünce, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birliğine inanan mü'minin inancının tabiî bir sonucu olduğu gibi, bölünmeye ve kargaşaya terkedilmemiş bir nizamın da temelidir. Ayrıca, bakışı nereye kadar uzanırsa uzansın, hep o yüce birliğin yasasını gören insanın inancıdır, bu düşünce... Bu inanç, mü'minlere kafir safları karşısında bir düzen ve şeytanın hizipleri karşısında duran İslam hizbi niteliğini kazandırmaktadır. Fakat esas itibariyle semavi olsalar da bu safın mensupları tahrif olmuş inançlara sahib değillerdir. Bozulmamış ve doğru inanç mensuplarının safıdır bu. Bu yüzden din İslam'dır...

İnsanlar için çıkarılmış hayırlı ümmet de müslümanlardır. Ancak müslüman demek, bu bozulmamış inanca sahip olan ve onunla amel eden demektir. Yoksa eskiden müslüman olan bir çevrede doğmuş ya da ne olduğunu bilmeden İslam kelimesini geveleyip duran kimseler değildir. Bu açıklamanın ışığında, Allah ve Rasulü'nün arasını ayıran, Rasullerden bazısını bazısından ayıran kişiler iman kervanından kopmuş oluyorlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birleştirdiği topluluğu ayıranlar...

Allah'a iman esasına dayanan vahdeti inkar edenler... Evet bunlar iman kervanının dışına düşmüşlerdir. Resuller, beşer tarihi boyunca bir gayeye ulaşmak için yol alan bir kervandır. Bir tek hidayetle uyarı ve müjde için var olan risalet... İnsanların en seçkinlerinin sürdürdüğü bir kervan; Nuh, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve torunları, İsa, Eyyub, Yunus, Harun, Süleyman, Davud ve Musa... Ve bunların dışında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Kur'an'da Peygamberine anlattığı ve anlatmadığı daha nice peygamber... Her kavim ve ırktan oluşan bir kervan... Her bölgeden ve coğrafyadan... Her çağda devam eden bir kervan... Onların arasını soy, cins, toprak, araç, zaman ve mekan ayıramaz.

> *"Nuh'a ve ondan sonra gelen nebilere vahyettiğimiz gibi, sana da biz vahyediyoruz. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına, İsa'ya, Eyyub'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a vahyettik, Davud'a da Zebur'u verdik. Daha önce sana anlattığımız ve anlatmadığımız*

nice resullere vahyettik ve Allah, Musa ile konuşmuştur. Resullerden sonra insanların Allah'a karşı bir hüccetleri olmaması için müjdeci ve uyarıcı resullere vahyettik. Allah, Aziz'dir, Hakim'dir." (4 Nisa/163)

Tüm peygamberler bu ulu kaynaktan getiriyorlar mesajı... Hepsi de insanlara doğru yolu gösteren nuru taşıyorlar... İster bir aşirete, bir kavme, bir şehre, bir bölgeye gelmiş olsun, isterse son peygamber Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* gibi bütün insanlara gelsin, tümü de uyarma ve müjdeleme görevini yerine getiriyorlar. Bütün Peygamberler kendilerinden birşey katmadan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan vahy alıyordu. Tüm Rasuller, Allah'ın Peygamberine anlattığı ve anlatmadığı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mü'minler için hazırladığı nimet ve hoşnutluğunu müjdelemek ve kafirlere hazırladığı cehennem ve gazabı hatırlatmak üzere ilahî adaletin gereği olarak gönderilmişlerdir.

"Böylece Resullerden sonra insanların Allah'a karşı bir delilleri olmasın diye..."

İç alemde ve dış alemde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yarattığı, apaçık delilleri vardır. Ayrıca iç alemde ve dış alemde iman delillerini düşünüp idrak edecek aklı da insanlara bahsetmiştir. Buna rağmen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kullarına acıdığından ve bahşettiği bu büyük araca (akla) şehvetlerin galip gelebileceğini bildiğinden, müjdeleyen uyaran, hatırlatan, gerçekleri gösteren, fıtratı uyandıran ve akıllarını hidayet delillerine, iç alemden ve dış alemden gelen imani ilhamlara engel teşkil eden şehvetlerin tortusundan kurtaran Resuller göndermeyi takdir buyurmuştur.

5 -Yol Gösterici Peygamberler

"... Ona, İshak'ı, Yakub'u bağışladık, her birini doğru yola eriştirdik. Daha önce Nuh'u ve soyundan Davud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yusuf'u, Musa'yı ve Harun'u hidayete ulaştırdık -ki biz iyilik yapanlara böyle karşılık veririz- Zekeriya'yı, Yahya'yı, İsa'yı ve İlyas'ı -da hidayete eriştirdik. Onların hepsi salihlerdendir. İsmail'i, Elyesa'yı, Yunus'u ve Lut'u -ki hepsini alemlere üstün kıldık- doğru yola eriştirdik." (6 En'am/84-86)

Ayetlerde, İbrahim ve Nuh (as) dışında onyedi peygamber zikrediliyor, diğerlerine de genel bir işaretle değiniliyor.

"Babalarından, soylarından ve kardeşlerinden bir kısmını seçtik ve doğru yola eriştirdik." (6 En'am/87)

Bu ayetler, yeryüzündeki hidayet kaynağını açıklamaktır. Bu kaynak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gönderdiği peygamberlerdir. Eğer bu seçilmiş kullar (resuller) tevhidden ve vahyi aldıkları kaynağın birliğinden saparlarsa, itikatta veya ibadette ya da herhangi bir konuda başvurulacak merci olması bakımından

Allah'a ortak koşarlarsa, zehirli bir otlağa dalmış hayvanın helak olduğu gibi emelleri çürüyüp gider. Evet, ayette geçen *"hebete"* kelimenin lügat anlamı aynen böyledir:

> *"Kendilerine kitap, hüküm ve peygamberlik verdiklerimiz işte bunlardır. Kafirler, onları inkâr ederlerse inkâr etmeyecek bir kavmi onlara vekil kılarız." (6 En'am/89)*

Bu da ayetlerin açıklamak istediği ikinci hakikat... Birincide hidayet kaynağı gösterilip, resullerin getirdiğiyle sınırlandırılırken, ikincisinde ise zikredilen ve işaret edilen Resullerin, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kitap, hikmet, güç ve nübüvvet verdiği kimseler olduğu gerçeği yerleştiriliyor.

Ayette geçen *"hukm"* iktidar, güç anlamına geldiği gibi, *"hikmet"* anlamına da gelir ve her iki anlam da ayette muhtemeldir. Bu Resullerden bazısına kitap indirilmiştir. Musa'ya Tevrat, Davud'a Zebur ve İsa'ya İncil indirildiği gibi, bazısına da Davud ve Süleyman (as) da olduğu gibi iktidar verilmiştir.

Din; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hükmü olduğundan ve resullerin getirdikleri dini vicdanlara ve içlerine müdahale etmesi kaçınılmaz olduğundan bu görevi yerine getirecek yetenek ve etkenlerle donatılmışlardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, resullerini itaat edilmeleri dışında bir gaye için göndermemiştir. Başka ayetlerde de geçtiği gibi, insanlar arasında adaletle hükmetmeleri için beraberlerinde kitap indirilmiş, hepsine hikmet ve nübüvvet verilmiştir. Bunlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinine vekil kılınan, onu insanlara götüren, ona inanan ve onu koruyan kimselerdir. Arap müşrikleri, kitabı, hikmeti ve nübüvveti reddederlerse Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininin, onların inanmalarına ihtiyacı olmayacaktır. Çünkü bu seçkin önderler ve onlara iman eden müslümanlar bu dini ikame etmeye yeterlidirler.

Bu, gövdesi uzanmış köklü bir hakikat, birbirine bağlı bir kervan ve ard arda gelen Rasullerin taşıdığı tek bir davadır. Ona, samimi çabasıyla hidayeti hakk eden inanır ve inanacaktır. Bu, mümin kalbe ve sayıları ne olursa olsun müslüman cemaatin kalbine güven akıtan bir hakikattir. Bu cemaat yalnız değildir... Kökünden kopuk bir durumda değildir. Aksine kökü sabit, dalları göklerde olan bir ağacın sağlam dalı gibidir. Birbirine bağlı bir kervanın halkası gibi... Bu bağ, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iman ve onun hidayetine tâbi olmaktır. Bu yüzden mü'min fert, yeryüzünün herhangi bir yerinde tek başına da olsa son derece güçlü ve beşeri değer yargılarının ötesinde büyüktür. Çünkü o, kökü beşer fıtratının ve insanlık tarihinin derinliklerine varan o sağlam ve görkemli ağacın bir uzantısı ve asırlar boyu süregelen Allah'a doğru yol alan seçkin kervanının bir ferdidir.

> *"İşte onlar, Allah'ın kendilerine hidayet ettiği kimselerdir. (Sen de) onların hidayetlerine uy! De ki: "Ben buna karşılık sizden bir ücret is-*

temiyorum. Muhakkak ki o (Kur'an), alemler için ancak bir öğüttür." (6 En'am/90)

Üçüncü olarak ayetler, şu hakikati yerleştiriyor; iman kervanına öncülük eden seçkin topluluk, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın doğru yola ilettiği kişilerdir. Bu öncülerin getirdikleri mesajda, Allah'ın Rasulü ve mü'minler için örnekler vardır. Çünkü kendilerinin de üzerinde bulundukları, onunla hükmettikleri ve; *"Onun için sizden bir ücret talep etmiyorum." "O ancak alemler için bir uyarıdır"* diye insanları davet edip onunla müjdeledikleri mesajın aynısıdır. Uzak yakın hiçbir ırka, hiçbir kavme has kılınmamış bu mesaj... O, bütün beşeriyeti uyarmak üzere gönderilen, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hidayetidir. Bu yüzden davetçi bunun karşılığında bir ücret talep etmez. Onun ücreti Alemlerin Rabbi'ne aittir.

Sonra söz nübüvvet ve risaleti inkâr edenlerden açılıyor. Ve onları, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı gereği gibi takdir etmemekle ve onun hikmetini, rahmetini ve adaletini anlamamakla itham ediyor. Ayrıca "son risaletin" kendisinden önceki risaletlerin izinde olduğu ve son Kitab'ın da kendisinden önceki kitapların sözü edilen hidayet kervanının hayat tarzlarına uygun kısımlarını tasdik ettiği gerçeğini şu şekilde ifade ediyor:

"Allah hiçbir insana bir şey indirmemiştir." demekle Allah'ı gereği gibi değerlendirmediler."De ki: Musa'nın insanlara nur ve yol gösterici olarak getirdiği kitabı kim indirdi?" (6 En'am/91)

Müşrikler, kör bir inatçılıkla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, beşerden bir elçi göndermediğini ve herhangi bir insana kitap vahyetmediğini söylüyorlardı. Bunu söylerken de, yarımadada yaşayan Yahudilerin, Ehl-i kitap olduklarını ve Tevrat'ın Musa (as)'a indirildiğini de inkâr etmiyorlardı. Onlar, bu sözleri kör bir inat neticesinde Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in risaletini inkar etmek için söylüyorlardı. Bu yüzden Kur'an-ı Kerim onların:

"Allah beşerden bir elçi göndermemiştir" sözlerini ayıplayarak açıklarken,

"... Onlar 'Allah, beşerden birine hiçbir şey indirmemiştir!' derken, Allah'ı gereği gibi takdir etmediler." buyurarak, Musa (as)'a indirilen kitaba dikkatleri çekmektedir.

Cahiliye döneminde Mekke'li müşriklerin söylediği bu sözlerin benzerlerini her zaman söyleyenler olmuştur. Bugün de dinlerin insan yapısı olduğunu iddia edenler vardır. Güya insanlık gelişip ilerledikçe, dinler de gelişip ilerlemiştir. Bunları söylerken de tâbilerinin ilerlemesiyle ilerleyen ve yok olmasıyla yok olan bizzat insan düşüncesinin ürünü ve tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininin dışında eski ve yeni putçulukla, resullerin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan getirdiği ilk temeller üzerine kaim ve bir kısım insanların tâbi olduğu, bir kısmının da yüz çevirdiği; Resullerden sonra bozulmaların başgösterdiği ve

insanların eski cahiliyeye dönüp kendilerini tekrar bu karanlıktan kurtaracak bir elçi beklediği ve ilk peygamberden son peygamber gelene kadar hep aynı davayı temsil eden semavi dinleri birbirinden ayırmıyorlar. Bu sözleri geçmişte olsun, şimdi olsun, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı gereği gibi takdir etmeyenler ve onun lütfunu, rahmetini ve adaletini anlayamayanlar söyler. Onlar, Arapların dediği gibi:

"Allah beşerden bir elçi göndermemiştir, eğer göndermek isteseydi, bir melek gönderirdi" ya da çağdaş filozofların dediği gibi; "Koca kainatın yaratıcısının arz denilen ufacık gezegende yaşayan basit bir varlık olan insana bir elçi göndermesi ve bu küçücük gezegende yaşayan küçük yaratığı hidayete erdirmesi için bu elçiye kitap indirmesi mümkün değildir" veyahut; "Dinsiz maddiyatçılar; bu bir ilahtan bir vahiyle veya bir resulden gelen bir şey değil, tamamen insanların evhamlarından veya din ismiyle bir kısım insanların diğerlerini aldatmasından ibarettir" diyorlar.

Bu sözlerin tümü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* hakkında yanlış düşünmenin ve cehaletin ürünüdür. Kerim, yüce, adil, rahim-alim ve hakim olan Allah, insan denen varlığı yalnız bırakmamıştır. Onu yaratan O'dur. Gizlisini, eksikliklerini ve doğruyu, uygunu, hatasını ve bozguncusunu görmesi, düşüncelerini, fikirlerini, sözlerini, amellerini, geleneklerini ve hayat sistemini uyduracağı bir şaşmaz ölçütte olan ihtiyacını da bilir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* insana bahşettiği aklın; şehvet, acizlik, tamahkarlık ve hırs gibi birtakım şeylerin etkisinde kaldığını bilir. Bu yüzden kendisine musahhar kılması hasebiyle yeryüzündeki enerji kaynaklarına vekil kılmakla beraber, varlık hakkında mutlak bir düşünce ortaya atmasına, varlık ve hayat için sağlam düşünceler edineceği Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan gelen akidenin alanına giren hayat için değişmez kurallar koymasına müsade etmemiş ve insan akılla başbaşa bırakılmamıştır. Ayrıca iç ve dış etkenler nedeniyle cinlerden ve insanlardan şeytanların sahip oldukları etkileme araçları sebebiyle bozulabilen fıtratın gerçek Rabbinden aldığı ledünni bilgiyle de başbaşa bırakmamıştır.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, fıtratları asli doğrultularına döndermek, akıllarını tabii sıhhat ve sağlığına çevirmek ve nefisleri dışardan ve içerden sapıklığın sızmasını önlemek için insanı vahyine, resullerine, hidayetine ve kitablarına teslim etmiştir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, insanı yaratıp başıboş bırakması, ardından peygamber göndermeden kıyamet gününde hesaba çekmesi yakışmaz.

"Biz bir elçi göndermeden azap edecek değiliz." (17 İsra/15)

Resulün Görevi

Onlar, birer tebliğci, müjdeleyici ve uyarıcıdan başka bir şey değildir. Bundan sonrası insanlara kalmıştır. Resullere karşı olumlu ya da olumsuz tutumlardan dolayı sonuçta karşılaşacakları durum, onların bu davranışlarının karşılığı olacaktır.

> *"Biz Resulleri, müjdeci ve uyarıcı olmaları dışında başka bir şey için göndermeyiz. Bundan sonra kim iman eder ve imanının gereği durumunu düzeltirse onlara bir korku ve üzüntü yoktur. Ayetlerimizi inkâr edenlere gelince, fasık (yoldan çıkmış) olmalarından dolayı azap onlara dokunacaktır" (6 En'am/49)*

Bu din, insanı olgun akla hazırlamakta ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insana bahşettiği bu muazzam aracı, yani aklı, Kur'an'ın keşfedip insan idrakine sunmaya geldiği hakikatleri varlığın ve hayatın aşamalarında araştırması için gereği gibi kullanmasına alıştırmaktadır. Bütün bunlar, insanı zorlayan maddi harikaların ağır baskısından kurtarıp ilahi sanatın güzelliklerini varlığın tümünde seyretme ve idrak etme aşamasına getirir. Çünkü varlığın kendisi bir mucizedir hem de sürekli bir mucize...

Ayrıca bu durum insanı ifade gücü bakımından olsun, metodu bakımından olsun veya benzersiz bir şekilde toplumsal imara girişen, organik-pratik ve toplumsal oluşu bakımından olsun apaçık bir mucize olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kitabıyla olayları kavrama aşamasına getirir. Bu öyle bir kitap ki herhangi bir eksiği olmadığı gibi benzeri de yoktur. Beşer idrakinin bu tür bir değişimi benimsemesi ve Rabbani yönelişin, Kur'anî kontrolün ve nebevi terbiyenin gölgesinde varlık kitabını okuma aşamasına gelmesi, uzun bir eğitim, yönelme ve intikal devresini gerektirir. Bu varlık kitabını okuma, gaybi, pratik ve sorumluluk gerektiren bir okuma tarzıdır. Hiçbir surette, Hristiyanlıkta ve Yunan felsefesinin bir kısmında görüldüğü gibi pratik hayattan uzak zihinsel bir düşünceye ya da bazı Hind ve Mısır felsefelerinde, Budizm ve Mecusilikte olduğu gibi maddi hislerden doğan bir düşünceye, ayrıca Cahiliye Araplar'ında olduğu gibi basit hislerden doğan bir düşünce metoduna benzemez.

Aşağıda da değinileceği gibi, bu terbiye metodunun ve yönelme tarzının bir başka yönü, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in vazifesini anlatan bu ayetlerde açığa çıkmaktadır. Rasuller, müjdeci ve uyarıcı olmaları için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tarafından gönderilmiş birer insandırlar. Bu noktada görev biter, insanların tavrı ve bu tavrın olumlu ya da olumsuz oluşunda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kaderi devreye girer ve insanların tutumuna uygun ilahi ceza, sonucu tayin edici olur. Kim iman eder ve imanın gereği salih amel işlerse gelecek adına bir korku ve geçmişi için de bir üzüntüsü olmaz. Burada geçmiş için mağfiret, salih amel için de sevap vardır. Kim de Rasullerin getirdiği ve varlığın sayfalarını önüne açtığı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ayetlerini inkar ederse,

"fasık (yoldan çıkmış) olmalarından dolayı" diye tabir olunan küfürleri nedeniyle kendilerine acıklı bir azap dokunacaktır. Dikkat edilmesi gereken bir husus da -burada olduğu gibi- Kur'an'ın birçok yerinde şirk ve küfrün, fısk ve zulüm olarak tabir olunmasıdır.

İçinde kapalılık ve giriftlik bulunmayan, açık ve basit bir düşünce... Rasûlün görevleri ve bu dindeki tasarruf sınırlarını belirleyen tatmin edici bir açıklama... Mahiyeti ve özelliklerini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya has kılan ve bütün işleri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kaderine ve dilemesine havale eden, kapsamlı bir düşünce... Bununla beraber insana yeterli bir hareket ve araştırma özgürlüğü tanıyan bir düşünce...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, zaafa düşülen bu noktaları, açıklıkla belirterek cahiliyyede yaygın şekliyle Rasûlün tabiatı ve hareketlerinin mahiyeti üzerine çöreklenmiş efsaneleri ve kapalılığı bertaraf ediyor. Böylelikle insanlığı, nesiller boyu enerjilerini boşuna harcayan felsefe ve zihinsel cedelin pençesinden kurtarıp aklî olgunluk seviyesine yükseltiyor. İnsan nefsi -peygamber de olsa- şiddetli bir arzuyla davasının muzaffer olmasını ve karşı çıkanların boyun eğmesini ister. Rasullerin kendi vazifelerini unutturacak böyle bir istek içinde bulunmasını, ayet-i celile reddediyor:

> *"Allah'ın izni olmadan resulün bir mucize göstermesi mümkün değildir." (13 Ra'd/38)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, seçtiği kullarının mutlak bir mabud'a boyun eğmelerini ve nefislerinin ilahi emirlere muti olmalarını ister. Bu yüzden sonuçta kendileri için sorumluluk olmadığını beyan ederek, vazifelerinin tebliğ ile sınırlı olduğunu belirtiyor. Kalplerinin huzur bulması, tatmin olması ve istikrara kavuşması, kendi elleriyle tamamlananla yetinmeleri ve işlerin neticesini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bırakmaları için kendilerini gönderen zat, dilemedikçe bir mucize göstermelerinin mümkün olmayacağını bildiriyor. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, ayrıca insanların uluhiyet ve peygamberliğin tabiatlarını idrak etmelerini Rasullerin birer beşer olduğunu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın onları gönderdiğini ve görevinin sınırlı olduğunu bilmelerini istemektedir. Rasullerin bu belirlenen sınırı aşmaları veya değiştirmeleri güçleri dahilinde değildir.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM
TEVHİDİN METODU

1 - Tehlikeli Bir İş

"Sen istesen de insanların çoğu iman etmezler." (12 Yusuf/103)

"Onların çoğu Allah'a ortak koşmadan iman etmezler" (12 Yusuf/106)

İman edenlerin kalbi bile şirk çeşitlerinden birine her an maruz kalabilir. Katışıksız iman, kalbin tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olması için, sürekli şeytanî etkilerden, yeryüzü değerlerinden, zararlı uygulama ve faaliyetlerden arındıran bir uyarıcıya ihtiyaç vardır. Ebu Hureyre *(radıyallahu anh)* diyor ki: "Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şöyle buyurduğunu işittim:

"Kıyamet günü ilk defa yargılanmaya şehid düşmüş biri getirilir. Şehidliğin mükafatı kendisine gösterilince hemen tanır ve onları kabullenir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*: "Bunlar için ne yaptın?" der. O da "Senin için savaşıp şehid düştüm"der. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*: "Hayır! Yalan söylüyorsun, sen ancak, insanlar 'kahraman' desinler diye savaştın ve nitekim söylendi de" buyurur ve bu adamın yüzüstü süründürülüp cehenneme atılmasını emreder.

Sonra ilim öğrenen ve öğreten, Kur'an okuyan biri getirilir. Ona da bu işin mükafatı gösterilir. O da onları tanır ve kabullenir. Kendisine: "Bunu elde etmek için ne yaptın?" der. O da: "İlim öğrendim, başkalarına öğrettim ve senin için Kur'an okudum" der. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*: "Hayır! Yalan söylüyorsun, sen ancak 'Alim birisidir, Kur'an'ı güzel okuyor' desinler diye ilim öğrenip Kur'an okudun ve nitekim dediler de" buyurur ve sonra yüzüstü süründürülüp cehenneme atılmasını emreder. Arkasından Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisine bolluk ve birçok mal bahşettiği birisi getirilir ve yapılanların mükafatı gösterilir. O da tanır ve kabullenir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*: "Bunları elde etmek için ne yaptın?" der. O da: "İnfak edilmesini sevdiğin her yerde infak ettim" der. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*: "Hayır! Yalan söylüyorsun, sen ancak 'Cömert biridir' de-

meleri için bunu yaptın ve nitekim dediler de" buyurur ve sonra da yüzüstü süründürülüp cehenneme atılmasını emreder."[40]

Aynı şekilde, katışıksız iman, kalp üzerinde, davranış ve hayat tarzında egemenlik konusunda netliği gerektirir. Böylece kalpte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına kulluk duygusu yer etmeyeceği gibi; hayatta da -dilediğini reddedecek kimsenin bulunmadığı- Yüce Mevla'ya itaattan başka birşey egemen olmaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* buyuruyor ki:

"Onların çoğu ortak koşmadan Allah'a inanmazlar"

Olaylar, eşya ve şahıslar hakkındaki hususlarda, yeryüzü menşe'li bir değer yargısını ortak koşarlar... Fayda, zarar ve benzeri şeyler umulduğunda sebeplerinden bir sebebi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gücüne ortak koşarlar... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gücünün dışındaki bir güce, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatına dayanmaksızın tâbi olmak suretiyle ortak koşarlar... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dışında O'nun kullarından ümit etmek suretiyle ortak koşarlar... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızası dışında bir yararı celp veya bir zararı uzaklaştırmak için cihad etmek suretiyle ortak koşarlar... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile beraber başka yerlerden beklenti içinde olmakla ibadet etmek suretiyle şirk koşarlar. Bu yüzden Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*; "Sizin içinizde şirk karıncanın yürüyüşünden daha gizlidir" buyuruyor.

Bu tür şirkten haber veren daha birçok hadis rivayet edilmiştir. Tirmizi (hasen bir senedle) Ömer *(radıyallahu anh)*'dan şöyle rivayet eder:

"Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurdu: "Allah'tan başkası adına yemin eden şirk koşmuş olur."

Ahmed, Ebu Davud ve diğerlerinin İbn Mes'ud *(radıyallahu anh)*'dan rivayetle Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şöyle buyurduğunu naklederler:

"Muska ve nazar boncuğu asmak şirktir."

İmam Ahmed, Müsned'inde Ukbe bin Amir *(radıyallahu anh)*'dan, Resulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şöyle buyurduğunu rivayet eder:

"Nazar boncuğu asan şirk koşar."

Müslim'de Ebu Hureyre *(radıyallahu anh)* kendi isnadıyla, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*in şöyle buyurduğunu rivayet eder:

"Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*: "Ben ortaklık iddiasında bulunulan ilahlar arasında, şirkten (ortaklıktan) en uzak olanım. Kim bir iş yapar da, o işinde başkasını bana ortak koşarsa, onu ve ortak koştuğunu başbaşa bırakırım." buyurdu."

---

[40] Müslim.

İmam Ahmed, Ebu Said bin Ebu Fedale *(radıyallahu anh)*'dan şöyle rivayet eder:

"Resulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in: "Geleceğinden kuşku duyulmayan gün için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, ilkleri ve sonrakileri bir araya topladığında, bir çağrıcı: 'Kim Allah için yaptığı bir işte ona başkasını ortak koşmuşsa, sevabını Allah'tan başkasından istesin. Çünkü Yüce Allah şirk ve ortaklardan münezzehtir' diye seslenir" dediğini işittim."

İmam Ahmed, kendi isnadıyla Muhammed bin Lebid'den rivayetle, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şöyle buyurduğunu nakleder:

"Sizin için en çok korktuğum şey küçük şirktir."

"Küçük şirk nedir ya Rasulullah?" dendiğinde; "Riya" diye buyurdu.

İnsanlar kıyamet günü amelleriyle geldiklerinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şöyle buyurur:

"Dünyadayken gösterişte bulunduğunuz kişilere gidin, onlardan bir karşılık bulabilecek misiniz?"

İşte bu, imanın tam olması için sürekli uyanık ve uzak olmayı gerektiren "gizli şirktir." Hayatla ilgili herhangi bir konuda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkalarına boyun eğmenin, şirk olduğu kuşkusuzdur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasının ortaya koyduğu yasalarla idare edilmek, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koymadığı ve fakat insanların kendi yanlarından koyduğu bayramlara, törenlere, geleneklere uymak, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatının, örtülmesini emrettiği avret yerlerini açmak veya soyunmak suretiyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emirlerine muhalif bir kılığa girerek modaya tâbi olmak... Evet, bu durumların şirk olduğu tartışma götürmez.

Resulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* sürekli şirk tehlikesinden kaçınır ve şöyle derdi:

"Allah'ım! Bilerek ortak koşmaktan sana sığınırım; bilmediğimden de bağışlamanı dilerim"

Şirk, tüm günahları kapsayacak kadar geniş olan bağışlanma dairesinin dışındadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şöyle buyuruyor:

> *"Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz, bunun dışındaki günahları dilediğne bağışlar."*

Buharî ve Müslim'de İbn-i Mes'ud *(radıyallahu anh)*'dan şöyle rivayet edilir:

Ya Rasulullah, hangi günah daha büyüktür? diye sordum.

"Seni yaratmış olan Allah'a ortak koşmandır." buyurdu.

Başka bir hadiste; "Sizden biriniz, 'Allah ve falanca dilerse' demesin. Fakat 'Allah dilerse sonra da falan dilerse' desin." buyurmuştur.

İbni Abbas'tan şöyle rivayet edilir: "Adamın biri, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e : "Allah ve sen dilerseniz" dedi. Bunun üzerine Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*:

"Beni Allah'a eş mi doşuyorsun? Yalnızca 'Allah dilerse' de" buyurdu." [41]

Ebu Hureyre *(radıyallahu anh),* Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den şöyle rivayet eder:

"Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Yedi büyük günahtan kaçının" buyurdu. "Bunlar hangileridir ya Rasulullah?" diye sorulunca Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Bunlar Allah'a ortak koşmak, sihir, Allah'ın haram kıldığı nefsi haksız yere öldürmek, faiz yemek, yetim malını yemek, düşmanla karşılaşılırken kaçmak, evli ve hiçbir şeyden haberi olmayan müslüman kadına zina isnad etmektir." buyurdu"[42]

Şeddad bin Evs *(radıyallahu anh)*'dan şöyle rivayet edilir: Birgün Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ile birlikte bulunduğum bir sırada Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yüz rengi hoşuma gitmemiş, "Anam babam sana feda olsun ya Rasulullah! Ne oldu?" diye sordum.

"Ümmetim için korktuğum bir şey var: "Şirk ve gizli şehvet" buyurdu."Ümmetin senden sonra şirk mi işleyecek? "dedim.

"Ya Şeddad, güneşe, puta ve taşa ibadet etmeyecekler, ancak, amelleriyle insanlara gösterişte bulunacaklar" buyurdu.

"Riya şirk midir?" dedim.

Evet" dedi

"Peki, gizli şehvet nedir?" dedim.

"Onlardan biri oruç tutarken dünya şehvetlerinden biriyle karşılaşıp iftar eder" buyurdu.[43]

İş kulların Rabbinden geleni reddedip kulların ortaya koyduğu geleneğe uyma noktasına gelince, günah ve ma'siyet mantığını aşar. Böyle bir durumda işlenen şirktir, günah değil! Bu durumun Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emrine muhalif bir konumda O'ndan başkasına tâbi olmak olduğundan tehlikeli bir iştir. Müslüman, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e indirilenin hak olduğunu bilmesinden ve imanın gereği bu olduğundan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hayat için koyduğu biricik metod, din ve yasanın dışındaki bütün siyasi, iktisadi ve toplumsal metodları reddeder...

---

[41] İbn-i Murdeveyh rivayet etmiş, Nesai ve ibni Mace nakletmişlerdir.

[42] Müttefakun aleyh.

[43] Âhmed b. Hanbel ve Hakim rivayet etti. Hakim; isnad ve lafzıyla sahih olduğunu söyler.

İslam, tek başına Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tâbi olmak olduğundan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasının koyduğu bir sistemi, rejimi veya hükmü sadece kabul etmek bile insanı İslam dairesinden çıkarmaya yeter. İmam Ahmed b. Nasr el-Mervezi "Kitabu's-Salat" da şöyle der:

Kudame, Veki' ve Ebi Ca'fer er-Razî, Rebi' bin Enes'den ve Ebi Aliye'den rivayet etti ki; Aşağıdaki ayet şirkle beraber amelin fayda vermeyeceğini belirtmek için nazil olmuştur:

"Allah'a itaat edin, Resule itaat edin, amellerinizi boşa çıkarmayın." (47 Muhammed/33)

"Günahın amellerinizi boşa çıkarmasından korkun."

Abdullah bin Mübarek kanalıyla İbn Ömer *(radıyallahu anh)*'dan şöyle rivayet edilir: "Biz ashab topluluğu bütün iyiliklerin makbul olacağını düşünüyorduk. Taki şu ayet nazil oldu:

"Allah'a itaat edin, Resule itaat edin, amellerinizi boşa çıkarmayın."

Biz amellerimizi ne bozabilir demeye başladık. Fuhuş ve kebairler diye düşündük. Ta ki şu ayeti kerime nazil oldu:

"Allah kendisine şirk koşulmasını bağışlamaz, bunun dışındakini dilediğine bağışlar." (4 Nisa/48)

Bunun üzerine biz ikna olduk. Bundan sonra kebair işleyen hakkında korku ve işlemeyen hakkında da ümit beslemeye başladık.

2 - Başvuru Kaynağı

"Ey iman edenler, eğer kendilerine kitap verilenlerden bir gruba itaat ederseniz sizi imandan sonra küfre gerisingeri çevirirler. Size Allah'ın ayetleri okunduğu ve içinizde de O'nun Resulü bulunduğu halde nasıl kafir olursunuz. Kim Allah'a bağlanırsa şüphesiz dosdoğru bir yolu bulmuştur." (3 Al-i İmran/100,101)

Hiçbirşey mü'min için imandan sonra tekrar küfre dönmek ve ondan kurtulduktan sonra tekrar ateşe atılmak kadar korkunç olamaz. Bu gerçek müslümanın değişmez özelliğidir. Bu yüzden bu uyarı vicdanı son derece heyecanlandırmakta ve uyarıcının sesine pür dikkat bir duruma getirmektedir... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ayetleri kendilerine okunduğu, iman davetçilerinin hazır bulunduğu, iman davasının sürekli ayakta olduğu ve iman ile küfür arasındaki yol ayırımını gösteren nur başlarının üzerinde asılı bulunduğu halde imandan sonra küfrü seçenlere ne demeli? Evet...

İmana götüren bu kadar kuvvetli delil varken, mü'minin küfrü seçmesi korkunç bir olaydır. Allah'ın Rasulü, vefat edip, "Refiku'l-A'la"yı tercih etmiş olsa da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ayetleri ve Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sel-*

lem)'in fiili yol göstericiliği açıktır. Öncekiler gibi biz de bugün Kur'an'la yüzyüzeyiz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlılık yolu apaçıktır ve bayrak açılmıştır.

"Kim Allah'a bağlanırsa şüphesiz doğru yolu bulmuştur."

Evet... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanmak insanı şirkten korur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bakidir... Kayyumdur (otoriterdir)... Hayydır (diridir)... Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in ashabı, itikadi düşünce, sosyal nizam ve insan hayatını düzenleyen metod ile ilgisi bulunmayan konularda pratik hayatla ilgili işlerde kendi görüşlerini ileriye sürmekle beraber akide ve metod konusunda başvurulacak kaynağın birliğine büyük titizlik gösterirlerdi. Bu ikisinin arasındaki fark ise gayet açıktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın metoduyla hayata kumanda etmek için gelen İslam, aynı zamanda insan aklını hayatta karşılaştığı maddi harikalardan yararlanma ve bilgi edinmeye yöneltmektedir.

İmam Ahmed, şöyle diyor:

"Bize Abdullah bin Sabit bildirdi: Hz. Ömer, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e gelerek:

"Ya Rasulallah! Beni Kureyza'dan bir yahudi kardeşe Tevrattan bir kısmını bana yazmasını istedim, onu size göstereyim mi?" dedi.

Bunun üzerine Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yüzünün rengi değişti.

"Abdullah bin Sabit diyor ki: Ömer'e:

"Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yüzünü görmüyor musun?" dedim.

Ömer *(radıyallahu anh)* dedi ki: "Rab olarak Allah'tan, din olarak İslam'dan ve Nebi olarak Muhammed'den razıyım."

Bunun üzerine Resululah'ın yüzünde sevinç belirdi ve şöyle buyurdu:

"Nefsimi elinde tutana andolsun ki, Eğer Musa (as) aranızda olsaydı ona tâbi olup beni terketseydiniz şüphesiz sapıtanlardan olurdunuz. Ümmetlerden benim payım siz, nebilerden sizin payınız da benim."

Hafız Ebu Ya'la şöyle diyor: "Bize Hammad, Şa'biden, o da Cabir'den anlattı. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurdu:

"Ehl-i kitaptan birşey sormayınız, kendileri sapık olduklarından size doğruyu söyleyemezler. Böyle bir durumda siz ya bâtılı tasdik, ya da hakkı yalanlamış olursunuz. Allah'a andolsun ki, eğer Musa aranızda olsaydı bana tâbi olmaktan başka seçeneği olmazdı."

Bazı Hadislerde de şöyle geçer. "Eğer Musa ve İsa sağ olsalardı bana tabi olmaktan başka birşey yapamazlardı."

İşte Ehli kitap ve işte akide, düşünce, şeriat ve metod konusunda onlara başvurmak karşısında Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in tavrı. İslam'ın ruhuna ve yönlendirmesine uygun oldukça, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanlara musahhar kılması hasebiyle insanlığın yararına kullanılması için kainattaki enerjiden ve beşeri tecrübeden yararlanmanın bir sakıncası yoktur.

Fakat imanı düşünce, varlığın yorumu, insan varlığının gayesi; hayat nizamı, yasası ve metodu; ahlak ve davranış metodu konusunda onlara başvurmaktır ki, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yüzünün renginin değişmesine ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın müslüman ümmeti sonucundan sakındırmasına sebep olmuştur. Çünkü bu apaçık bir küfürdür.

İşte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın direktifleri ve işte O'nun Rasulü'nün fiili önderliği... Ya kendilerini müslüman zannedenler? Görüyoruz ki, Kur'an ve Hadisi anlamada bile müsteşriklere veya onların takipçilerine başvururlar. Varlık ve hayat hakkındaki düşüncelerini ve yorumlamasını ondan-bundan veya Yunan, Roma, Avrupa ve Amerikan düşünür ve filozoflarından edinirler. Sonra da müslümanlık iddiasında bulunurlar. Hayat nizamı, yasa, ahlak, davranış ve geleneklerinin temelini bu dinden soyutlanmış maddi medeniyetin ürünlerinden alırlar sonra da müslümanım derler... Bu iddianın günahı, açık küfrün günahından daha ağırdır. Bunların İslam'a olan zararları müslümanlık iddiasında bulunmayanlarınkinden daha fazladır. İslam bir metoddur... İtikadi düşünce açısından, bütün hayat ilişkilerini düzenleyen şeriatı açısından ve bu ilişkilerin üzerine bina edildiği ahlaki kurallar açısından farklı özelliklere sahip bir hayat metodu...

İster siyasi, ister ekonomik veya toplumsal olsun farketmez. O bütün beşeriyete kumanda etmesi için gönderilen bir metoddur. O halde insanlığa önderlik etmesi için bu metodun uygulayıcısı bir topluluğun bulunması kaçınılmazdır. Bu topluluğun da kendi metodunun dışındaki bir kaynağa başvurması, yüklendiği beşeriyete kumanda göreviyle çelişmektedir. Bu metod geldiği gün beşeriyetin iyiliği için gelmişti. Davetçiler bugün de yarın da beşeriyetin iyiliği için bu metodun hakim olmasına çalışacaklardır. Bu davet, bugün daha bir önem kazanmıştır. Beşeriyet ilahi sistemin dışındaki sistemleri deneyeceği kadar denemiştir. Beşeriyeti bir daha uyandırması ve yeniden beşeriyete kumanda etmesi gereken ilahi hayat metodundan başka bir seçenek kalmamıştır. İnsanlık evrendeki enerji kaynakları kullanma bakımından, özellikle tıp ve sanayi alanında büyük ilerlemeler kaydetmiş ve etmektedir de. Fakat bütün bunların hayat üzerindeki etkisi nedir?

Mutluluğu bulabildi mi? Tatmin oldu mu? Barışı buldu mu? Kesinlikle hayır! Daha çok bedbahtlık, sıkıntı, korku, sinirsel ve ruhsal hastalıklar, yalnızlık ve geniş bir suç ortamı bulmuştur. Buna göre beşeriyet, insan hayatının

hedefleri ve insan varlığının amacı hakkındaki düşünce alanında bir ilerleme kaydetmedi.

Buna paralel çağdaş ve medeni insanın zihnindeki, insan varlığının gayesi ve hayatının hedefleri bakımından İslam ile çağdaş medeniyet karşılaştırıldığında çağdaş medeniyetin son derece düşük olduğu, ayrıca, insana kendi varlığı hakkında sıhhatli bir düşünce kazandırmadığı ve varlık içinde belirlediği konumunun ise son derece aşağılık olduğu açıkça görülür.

Manevi boşluk, çağdaş insanın bitkin kalbini kemirmekte ve bunalım yorgun ruhunu tehdit etmektedir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan uzak düşmüş bu yaratığın bu duruma gelmesinde çeşitli etkenler rol oynamıştır. Özellikle –Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın sistemi doğrultusunda kullanıldığı müddetçe- beşeriyete kazandırdığı her buluşun onu daha çok Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yaklaştırması gereken ilim; ruhunun bozulması sebebiyle onu gitgide Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan uzaklaştırmaktadır, insanlık, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisine bahşettiği kabiliyet ve ihsan ettiği ilim vasıtasiyle varlık hakikatinin amacını bulmaya çalışmakta, ancak bu hakikati keşfetmesine yardımcı olacak nuru, kendi hareketleriyle evrenin hareketleri, fıtratıyla evrenin fıtratı, kendi konumu ile evrende olan kanun arasında ilişki kuracak sistemi, enerjileri ve güçleri, ahireti ve dünyası, bireyi ve toplumu, görevleri ve hakları arasındaki bağı gerçekleştirecek kapsamlı, tabii ve evrensel nizamı bulamamaktadır.

Bazı odaklar, insanlığı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın doğru yoluna, götürücü sistemden yoksun bırakmak istediklerinden, onu tarihte geçmiş bir dönem diye tanımlamakta ve ona başvurmayı "Gericilik" diye nitelemektedirler. Böylece cehaletlerinden ya da kötü niyetlerinden ötürü insanlığı barış ve güven ortamına sevkedecek ve gelişip yükselmesinde öncülük edecek yegane hayat sisteminden yoksun bırakmış oluyorlar.

Bu sisteme inanan ve neye davet ettiğini iyice bilenler olarak biz, beşeriyetin içine düştüğü kötü durumu görüyor ve içinde bocaladığı bataklığın kokusunu duyuyoruz. Ayrıca biz boşlukta didinenleri, bataklıkta boğulmak üzere olanları kurtarmak için açılan kurtuluş bayrağını da görüyoruz. Ve eğer insanlığın önderleri bu sistemin doğrultusunda hareket edip insanlığa, ona göre yön vermezlerse, bu gidişin insanlık tarihinin ve insanlık mefhumunun yıkımı olacağını da görüyoruz.

Bu yolda atılacak ilk adım, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın tekrar insanlığın önderliğini onun ellerine vermesi için bu sistemin sağlam ve temiz olarak, çevresini saran cahiliyyeye hiçbir konuda başvurmayacak şekilde belli ve ayrı olmasıdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kullarına karşı son derece merhametlidir. Onları şurada burada cahiliyyeye çağıran beşeriyet düşmanlarının ellerine bırakmaz. Bu güven duygusu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kitabında ilk

müslüman cemaate telkin ettiği ve Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in öğretilerinde ısrarla üzerinde durduğu duygudur.

Uluhiyet meselesi, müşriklerce ciddi bir şekilde inkara maruz kalmamıştır. Onlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yaratıcı, rezzak, dirilten, öldüren, kainatın idare edeni ve tasarrufta bulunanı ve herşeye kadir olduğunu itiraf ediyorlardı. Fakat bu itirafın gereklerini yerine getirmezlerdi.

Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetini kabul etmenin gereği, hayatlarında rububiyetin yalnız ve yalnız Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olmasıdır. İbadet, kulluk, emrine girme, tâbi olma ve itaat etmektir. Allah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'yı bu hususların tümünde birlemek onun uluhiyetini kabul etmenin gereğidir.

"İşte Rabbiniz Allah, ona kulluk ediniz." (10 Yunus/3)

Cahiliye toplumlarında, varlığını alanı son derece daraltılır. Onlar tek başına Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetini kabul etmenin, bizatihi, iman olduğunu zannederler. Ayrıca insanların, kendisinden başka Rabb bulunmayan Allah'a tabi olmak ve kendisinden başka güç bulunmayan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hükmüne boyun eğmek demek olan uluhiyeti kabul etmenin gereği olan rububiyete bağlanmadan sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetini kabul etmek suretiyle isteneni yerine getirmiş olacaklarını zannederler.

Aynı şekilde cahiliyye toplumlarında kulluğun anlamı da son derece daraltılır. O kadar ki, bazı sembolik davranışlara kadar indirgenir. Dolayısıyla insanlar bu sembolik davranışları yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya sunmak suretiyle tek başına Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'a kulluk yaptıklarını zannederler. Oysa "İbadet" kelimesi, "Âbd"den türetilmiştir. "Âbd" ise tâbi olmak ve boyun eğmek anlamına gelir. Bu nedenle sembolik davranışlar, hiçbir zaman tâbi olmanın ve boyun eğmenin bütün hakikatini kapsamazlar. Sadece tâbi olmanın bir göstergesi durumundadırlar.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gönderdiği ve insanların tâbi olmasını istediği din İslam'dır. İslam ise, Allah'ın Kitabı ile hükmolunmak, O'na tâbi olmak ve O'na itaat etmektir. Kim böyle yapmazsa, müslüman olduğunu ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın din üzere olduğunu iddia etse de dinsizdir ve müslüman değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dini, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın sınırlarını belirlediği, yerleştirdiği ve yorumladığı dindir. İstedikleri gibi sınırlar koyan ve tanımlayan insanların hevasına tabi olacak değildir Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*...

3 - Allah'a İman Etmenin Anlamı

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iman etmek; O'nu uluhiyette ve rububiyette birlemek, ibadet kastı taşıyan davranışları sadece O'na yönelmek demektir. Dolayısıyla kalpler üzerinde ve hayatın her alanında tek başına Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın egemen olması demektir.

O halde, uluhiyet ya da rububiyette kanun koymada ve işlerin idaresinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ortağı yoktur. O'nun evren ve hayat üzerindeki tasarrufuna hiç kimse müdahale edemez. O'nunla beraber insanları hiç kimse rızıklandıramaz. O'nun dışında hiç kimse bir fayda veya zarar dokunduramaz. O'nun izni ve rızası olmadan evrende büyük küçük, varlık namına hiçbir şey meydana gelemez. İster sembolik kulluk davranışları anlamında, ister boyun eğme ve din edinme anlamında olsun insanların yöneliş mercii olarak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ortağı yoktur. Kulluk her çeşidiyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* içindir.

Ancak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ve gücünü kendisinden başka güç bulunmayan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan alan, O'nun şeriatı ve emirleri doğrultusunda hareket edene itaat edilir. Bu imanın kaçınılmaz sonucu olarak, insanların vicdanları ve hayat tarzları üzerindeki otorite Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aittir. Dolayısıyla, kanun koyma, ahlak kuralları, sosyal ve ekonomik nizam için başvurulacak merci tek başına bu otoritenin sahibi olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır, işte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iman etmenin anlamı...

Böylelikle insan; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koyduklarının dışındaki engellerin, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya şeriatının hudutları haricindeki bağların tümünden azade ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan kaynaklanmayan her gücün egemenliğinden özgür olur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iman, onun varlığına inanmaktan ibaret değildir. Bu inanç, diğer yaratıkların kullukla yöneldikleri gibi insanların da yöneleceği uluhiyet makamının ve evrene hükmeden otoritenin tek başına insanlara hükmetmesi anlamına gelen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya inanmanın saf ve mutlak tevhid inancının bir parçasıdır sadece...

Hiçbir şey, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın izni olmadan meydana gelemez. Ve fıtratlar üzerindeki hakimiyet de tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aittir. Bu yüzden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kullarından kabul ettiği din ve iman İslam'dır. Bu haliyle İslam; ilahi otoriteye mutlak teslimiyet, hayatın her meselesinde bu biricik kaynağa başvurmak ve bu kaynaktan indirilen Allah'ın kitabı ile hükmetmektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iman, insanı değişik güçlere, değişik eşyalara ve değişik değerlere bağlılık noktasından, her çeşit kulluktan kurtarıp, tek safta, bir tek ma'budun önünde kulluk aşamasına getirir.

Ayrıca onu anarşiden düzene, bunalımdan istikrara ve ayrılıktan birliğe getirmek suretiyle her türlü cahili değerlendirmenin üzerine çıkarır. Allah *(Subha-*

nehu ve Tealâ)'ya iman olmazsa beşeriyetin yöneleceği bir hedefi; uzun vadeli bir amacı, ilişki, irtibat ve dayanakları belli olan, eşitçe etrafında toplanacak bir ortak gayesi bulunmaz. Bu tevhid inancı için, resullerden sonra diğer dinlerin başına gelen bozulma olayı söz konusu değildir. Bu kesin ve saf tevhid şu şekilde ifade edilmiştir.

"Allah, O'ndan başka ibadete layık ilah yoktur." (2 Bakara/255)

Bu ilke, İslam düşüncesinin ve bütün hayata yön veren İslam sisteminin üzerine bina edildiği temel ilkedir, bu düşünceden tek başına Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelme inancı doğar. Bundan sonra insan için Allah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'a ve O'nun izin verdiklerinin dışında kimseye itaat olayı söz konusu olamaz. Bu düşünceden, "Hakimiyet tek başına Allah'ındır" inancı da doğar.

Kullar için kanunlar koyan tek başına Allah'tır. Kulların hayatına yön verecek kanunlar ancak bu ilahi kanundan çıkarılabilir. Ayrıca bu düşünceden değer yargılarının tümünün Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan alınması inancı da doğar. Bundan sonra Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın vahyine uymayan bir değer yargısının ve Allah'ın metoduna ters düşen hiçbir kanunun, geleneğin ve düzenin, değeri yoktur. Bu durum, tevhitten kaynaklanır. Kalblerdeki duygulardan tut, hayat metodlarına kadar bütün konularda geçerlidir. Bu, saf ve halis tevhiddir:

"Allah, O'ndan başka ibadete layık ilah yoktur. Hayy'dır (diridir), Kayyum'dur (otoriterdir)..." (2 Bakara/255)

Bu tevhid, müslümanın hayatı ile diğer inanç sahiplerinin hayatları arasındaki yolu ayırdığı gibi, ister dinsiz ve müşrik olsun, isterse milletlerinin ve renklerinin farklılığına rağmen Ehli kitaptan olsun, müslümanın inancı ile diğer inanç sahiplerinin arasını da ayırır. İslam'da inanç, hayat metodunu ve nizamını kapsamlı ve özenle şekillendirir. Allah'ın birliği, düşüncede ve inançta yolları ayıran bir faktördür... Aynı zamanda yaşayış biçimi ve tâbi olma alanında da yol ayırımı konumundadır. Şuuru kendisinden başka ilah bulunmayan; tek başına olan, kendisinden başka her canlının hayatı onunla kaim olan ve kendisi her canlı ve varlığa hükmeden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın zatı ile dopdolu olan... Evet, sıfatları bu olan bir ilahın zatı ile idrakini dolduran bir kişinin hayat metodu ve nizamının, temelden kendisi gibi düşünmeyen, vicdanı büyüklenme, heva ve hevesin ürünü düşüncelerle dolu birisinin hayat metodu ve nizamından farklı olması kaçınılmazdır. Çünkü saf tevhidin yanında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına kulluk, ister kanun ve nizamda, ister eğitim ve ahlakta, ister ekonomi ve sosyal alanda olsun hiçbir konuda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına başvurmaya ve tâbi olmaya yer yoktur.

Aynı şekilde tevhid inancı gerek hayatla ilgili gerekse hayattan sonrası ile ilgili olsun hiçbir işte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına yönelmeye imkan tanımaz.Sürekli değişen, bozulmuş ve bir dayanağı bulunmayan düşüncelere gelince; bunların helal-haram, yanlış-doğru, kanun-nizam, eğitim-ahlak ve davranış konusunda bir yön, karar veya sınırları bulunmaz. Bu tür konularda başvurulacak, yönelinecek, kulluk ve teslimiyette itaat edilecek tarafın açık ve bir olması durumunda istikrar sağlanır. Bundan dolayıdır ki, yöneliş, yolların ayrılış noktasını belirlemektedir...

"Allah, O'ndan başka ibadete layık ilah yoktur. Hayy'dır(diridir)."

Bundan sonra İslami hayat -sadece itikadi değil- her yönüyle kendini gösterir. İslami hayat saf tevhid düşüncesinin tabiî bir neticesidir. Bu yüzden pratik hayatta yaşamadıkça vicdanlarda tutunamaz. Görüyoruz ki, Kur'an-ı Kerim'de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, mü'minlere yalnızca bireysel ibadet ve şiarlar öğretmiyor, insanlardan çoğunun dini tanımladıkları gibi sadece bazı ahlak ve davranış kurallarını da öğretmiyor. Onların hayatını bir bütün olarak ele alıyor ve hayatta karşılaşacakları sorunlara pratik çözümler koyarak, insanlara kendi kendilerine hayat için koydukları metodlardan yüz çevirmelerini emrediyor. Gerek ferd, gerek toplum olarak müslümanların ilahi sisteme uymayan hiçbir davranışlarını kabul etmiyor. Tabiatıyle, şahsi davranış, ibadet, ahlak ve adab için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kitabından alınan metoda, insan ilişkileri, ekonomik, sosyal meseleler, siyaset ve uluslararası ilişkilerde başka bir kitaptan almalarını ya da beşeri düşüncenin ürünü bir metoda uymak suretiyle birden fazla hayat metoduna uymalarını da kabul etmemektedir. İnsan düşüncesinin görevi, değişen ve gelişen hayat sorunlarına Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kitabından ayrıntılı çözümler çıkarmaktan başkası değildir. Bunun tersi bir davranış imanın ve İslam'ın ortadan kalkmasına nedendir. Aslında böyle bir davranış daha önce bu insanın iman etmediğini ve ilk adımı:

"Allah'tan başka hükmeden yoktur, ondan başka kanun koyucu yoktur." anlamındaki şehadet cümlesi olan İslam'a girmediğini göstermektedir.

Gerek tamamen inkâr etmek, gerekse pratik hayatta uygulamamak suretiyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ayetlerini inkar etme, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hoşnutsuzluğunu ve gazabını gerektiren bir davranıştır. Bugün, kendilerine -haksız olarak- müslüman diye isimlendiren toplumların içinde bulunduğu durum bunun en güzel örneğidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasına uygun yaptıklarını zannettikleri bir takım alışkanlıkları sayesinde, yenilgi, alçaklık ve düşkünlüğe duçar olarak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gazabını üzerlerine çekiyorlar. Kuşkusuz bu toplumlar "Biz müslüman olduğumuz halde niçin yeryüzünde bu aşağılık duruma düşmüşüz?" sorusunu

sormadan önce, İslam nedir? ve Müslüman kimdir? sorularına cevap aramalıdırlar.

Şunu açıkça belirtmek gerekir ki, uzun süre hayattan uzaklaştırılan ve uygulama alanı bulamayan İslam, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Kur'an'da belirttiği anlamdan ve gerçeklerden çok şey kaybetmiştir. Örneğin günümüzde, helal ve haram kavramları kesilen bir hayvanın, yenecek bir yemeğin ya da içeceğin helal ya da haramlığını çağrıştırmaktan öteye gitmeyecek derecede anlam kaybına uğramıştır.

Oysa insanlar, helal ya da haram olduğuna bakmadan, kamu işlerinde ve yukarıda zikredilen olaylardan daha büyük işlerde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatını ortadan kaldıran, beşer fikrinin ürünü kanunlardan fetva almaktadırlar. Bütün yönleriyle toplumsal, siyasi ve uluslararası işleri düzenleme, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insan hayatına hükmetmesi için gönderdiği İslam'ın hedefidir. İslam tüm hayatı içine alan bir sistemdir. Ona tâbi olan mü'mindir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinine girmiştir. Bir tek konuda da olsa ondan başkasına tâbi olan, inanca saygılı olduğunu ve müslüman olduğunu iddia etse bile, iman sıfatını atmış, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetine tecavüz etmiş, dolayısıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininden çıkmış olur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasının şeriatına uyması onun bu iddialarını yalanlamakta ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininden çıkmış olmakla damgalamaktadır. Bu, Kur'an ayetlerinin açığa kavuşturduğu, imanı ilgilendiren ya da uluhiyetin kapsamında olan genel bir hükümdür. İşte Kur'an'ın sürekli ve büyük bir ciddiyetle üzerinde durduğu "Uluhiyet" ve "İman" gerçeğinin boyutları...

4 - Allah'ın Şahitliği

> *"Allah, melekler ve ilim sahipleri adaleti ayakta tutarak, Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına şahidlik ettiler. O'ndan başka ibadete layık ilah yoktur. O Aziz'dir, Hakim'dir." (3 Al-i İmran/18)*

İslam'da itikadî düşüncenin dayandığı temel gerçek budur. Tevhid gerçeği; uluhiyetin ve otoritenin birliği... Adil otoritenin... Bu gerçek, bir anlamda İslam akidesinin gerçekliğini açıklamayı ve akideye musallat olmuş şüphe tohumlarını bertaraf etmeyi hedeflemektedir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, kendisinden başka ibadete layık ilahın olmadığına şehadet etmesi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iman konusunda mü'minler için yeterli bir delildir. Müşrikler, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya inanıyorlar, ancak O'na bazı ortaklar koşmaları sapıklıklarının nedenini teşkil etmektedir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisinden başka ibadete layık ilahın olmadığına şehadet etmesi, Kur'an hükümlerinde ifadesini bulan ve sadece iti-

kad ve inanç olarak değil, itaat ve pratik metoda tâbi olmak suretiyle teslim olmak demektir.

Halis kulluğun (İslam'ın) dışında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hiç birşeyi kullarından kabul etmeyeceği anlamına gelmektedir. Bu açıdan bakınca, her fırsatta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya inandığını söyleyen, bununla beraber, O'nun şeriatından başkasına uyarak onun Rasulüne ve kitabına tâbi olmayana uyarak; düşüncelerini, değer ölçülerini, ahlak kurallarını ve davranış biçimlerini O'ndan başkasından alarak şirk koşanların bu davranışları, Allah'a inanıyoruz demeleriyle çeliştiğini görürüz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendisinden başka ilah olmadığına şehadet etmesine uymamaktadır, bu davranış... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şahitliği, meleklerin ve ilim sahiplerinin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birliğine şahitlikleri, aynı zamanda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetin gereği olan adaletle egemen olma sıfatını taşıdığına şahitlik anlamına gelmektedir.

Evet adaletle egemen olmak uluhiyetin gereğidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* evreni ve insan hayatını, adaletle idare etmektedir. Çünkü adalet olmaksızın insan hayatında istikrar söz konusu olmayacağı gibi, insanın davranışları da evrende yürürlükte olan yasayla uygunluk teşkil etmeyecektir. Bu ise, zulüm çarpışma, parçalanma ve yok olmaktan başka bir-şey değildir. Tarih boyunca, tek başına Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kitabının egemen olduğu dönemlerden başka herhangi bir zaman diliminde insan hayatına adaletin egemen olduğunu göremiyoruz. Bu dönemlerde evrendeki düzen doğrultusunda hayatları istikamet bulmuş, itaate ve isyana doğuştan meyilli fıtratları, iyiliğe yakın bir konuma gelmiştir.

Her ne zaman beşeri sistemler insan hayatına egemen olmuşsa, tabiî olarak çelişki ve zulüm egemen olduğu gibi beşerin cehaleti ve eksikliği de yaygınlaşmıştır. Bu çelişki ve zulüm, ferdin topluma veya toplumun ferde, bir sınıfın diğer bir sınıfa, bir kavmin diğer bir kavme ya da bir kulun başka bir kula egemenliği şeklinde ortaya çıkmıştır.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın adaleti, bunlardan birine eğilimli olmaktan uzaktır. O, bütün kulların ilahıdır. Gökte ve yerde hiçbir şey O'na gizli değildir. Uluhiyet makamının yüceliği güç ve hikmet sıfatlarını kaçınılmaz kılar. "O'ndan başka ibadete layık ilah yoktur, güçlüdür, hikmet sahibidir" adaletin egemen olması için güç ve hikmet gereklidir. Adalet, işlerin güçle yerli yerine konulması üzerine kurulur.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın sıfatları sürekli bir tasarrufu çağrıştırır. En doğru ve mükemmel olan İslam'da Allah hakkında selbi -tasarruftan uzak- bir düşünceye yer yoktur. İslam düşüncesi, kalbi Allah'a, yüce iradesine ve faaliyetlerine bağlar. Dolayısıyla akide, donuk düşüncelerden uzak, hayatta etkin ve ha-

reketli bir olgu olur. Bu hakikat, biricik uluhiyet makamına dayanmanın tabiî sonucudur.

Evet bir tek uluhiyetin... Bu durumda bir tek yön, insanların kullukta bulunmasına, emirlerine tâbi olmasına, hükmünün ve şeriatının geçerli olmasına, onlar için değerler, ölçüler koymaya ve emirlerine uymayı emretmesine ve razı olduğu direktifler doğrultusunda hayatlarını düzenlemesine layık olabilir:

Biricik uluhiyet... Bu durumda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kullarından razı olacağı tek inanç, saf, berrak tevhid inancıdır. Bu tevhidin tabiî neticesi de:

"Allah yanında din İslamdır." (3 Al-i İmran/19)

Sadece soyut bir davadan, bayraktan, dil ile söylenen bir kelimeden, hatta kalbi sükuna kavuşturan bir düşünceden ve kişilerin, namaz, hac ve oruç gibi bireysel ibadetlerinden ibaret olmayan İslam... Hayır! Bunlar, Allah'ın insanlardan başkasını kabul etmeyeceği din olan İslam değildir.

İslam teslimiyettir, itaat ve tâbi olmaktır. Kulların işlerinde, Allah'ın hükümran olmasıdır. İslam, uluhiyetin ve otoritenin birliğidir. Allah'tan başkasının koyduğu bir hükmü, sistemi ve şeriatı yalnızca tanımak bile insanı, İslam dairesinden çıkarmaya yeterlidir. Çünkü bu tanıma, İslam'ın anlamına ters olduğu gibi yeryüzünde hilafet görevini yerine getirmeyen, Allah'a verdikleri sözü tutmayan, yeryüzünde fesat çıkaran kişilere teslim olmak anlamına gelmektedir. Yeryüzündeki bu bozgunculuk, sapık önderlikle doğrudan ilişkilidir.

İnsanlık tarihi boyunca hep anarşi ve bunalım yaşana gelmiştir. Asırlar boyunca düşünür, kanun koyucu ve siyasetçi kisvesine bürünen sapık önderlerin sayesinde, hayat metodu, hayat nizamı ve şeriatleri konusunda tam bir keşmekeşlik yaşanmıştır. İnsanlık, ilahi metoda bağlandığı dönemler dışında hiçbir zaman mutlu olamamış, insanlık bakımından yücelmemiş ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzündeki hilafetini hakkıyla yerine getirmemiştir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, davetine ve hayat için koyduğu metoduna tâbi olmayanların kör, sapıklar olduğunu kendi şahitliğiyle duyuruyor.

"Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen, kör gibi midir?" (13 Ra'd/19)

İnsan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın sözünün doğruluğunu, O'nun gönderdiği hakka yüz çevirenlere baktıkça anlar. Çünkü onların yaşamları çok silik ya da varlıkları birçok yönden son derece hareketsizdir. Bu hakikate iman etmeyenlerin kör-sapıklar olduğu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şahitliğiyle kesinleşince Allah'a ve Rasullerine inandığını ve Kur'an'ın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan gelen vahyi olduğuna inandığını iddia eden kişinin... Evet böyle bir iddia sahibinin hayatla ilgili herhangi bir konuda bu körlere sapıklara

başvurması, (özellikle bu iş insan hayatına hükmedecek nizamla veya alışkanlık, gelenek ve davranışlarla ilgili olursa) bu iddiayı tamamen çürütmektedir. Bu sözlerle, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* "Siz dünya işlerini daha iyi bilirsiniz" demek suretiyle işaret ettiği ilimler ve onların verileri dışında kalan İslam dışı bütün beşer düşüncesinin ürünü sistemleri kastediyoruz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hidayetini tanıyan ve bunun Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiğinin hak olduğunu bilen birinin, bu hakkı kabul etmeyen birinden öğreneceği hiçbir şeyi yoktur. Çünkü o, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şahitliğiyle kör-sapıktır.

Müslümanın ise Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şahitliğini kabul etmemesi ve bundan sonra müslümanlık iddiasında bulunması mümkün değildir. Çünkü bu yüzden bu dini ve ilkelerini ciddiyetle ele almamız gerekir. Bu konuda meydana gelecek herhangi bir gevşeklik inancın tümüne yansır. Bu durum da Allah'ın şahitliğini reddetmek anlamına gelir ve bu apaçık bir küfürdür.

Bundan daha garib olan bir takım insanların, hayat sistemlerini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kendileri hakkında kör-sapık dediği kimselerden almaları ve buna rağmen müslümanlık iddiasını da sürdürmeleridir. Şüphesiz bu din, sululuğa tahammül etmeyecek kadar ciddi ve gevşemeye yer bırakmayacak kadar kesindir. Onun her kelimesi, her hükmü aynı derecede hak ve kesindir. Bu kesinlik ve ciddiyeti gösteremeyenlerden de uzaktır Allah'ın dini... Ve Allah âlemlerden müstağnidir.

Yeryüzünde insan hayatı, ancak yalnız Allah'ın hidayeti üzere olan ve hayatı onun sistemi ve hilafeti doğrultusunda düzenleyen basiretli kişilerin önderliğinde ıslah olur. Yalnızca Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e indirilenin hak olduğunu bilmeyen ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın salih kulları için hoşnut olduğu metoddan başkasına uyan, kör-sapıkların önderliğinde ıslah olmaz insan hayatı...

Komünizm ve Bilimsel Sosyalizm'le ıslah olmadığı gibi, Derebeylik ve Kapitalizm ile de ıslah olmaz. Bunların tümü, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e indirilen ve kendisinde değişikliğe ve eklemeye imkan bulunmayan sistemin hak olduğunu kabul etmemektedirler, insan hayatı, diktatörlük ve demokrasi ile ıslah olmadığı gibi, Teokrasi ile de ıslah olmaz. Bunlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın izin vermediği konularda insanlar için hüküm ve hayat metodu koyan ve kanunlarına uymalarını isteyen, Allah'tan başka Rabb'ler edinen, dolayısıyla kulluklarını Allah'tan başkasına sunan kör-sapıkların sistemleridir.

Kur'an nassına dayanarak söylediklerimizin delili yeryüzünü kaplayan bugünkü azgın fesattır. Gerek Derebeylik ve Kapitalizmin egemenliğinde gerekse Komünizm ve Bilimsel Sosyalizmin egemenliğinde olsun, ister Diktatörlükle idare edilsin ister demokrasi ile idare edilsin, fark etmez. Yeryüzünün

doğusunu ve batısını dolduran bu uğursuz bunalım, sözlerimizin kanıtıdır. Bunların hepsi de, insanlığa bozgunluk, azgınlık ve sıkıntı kazandırmakta eşittirler. Çünkü hepsi de, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* indirilenin hak olduğunu bilmeyen, dolayısıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın sözüne ve şeriatına sarılmayan ve onun sistemi ve yol göstericiliği doğrultusunda hayatlarına yön vermeyen kör-sapıkların düşüncelerinin ürünüdür.

Tekrar ediyoruz: Müslüman, Allah'a imanından ve Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e indirilenin hak olduğunu bildiğinden, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın metodunun dışındaki bütün metodları, bütün sosyal ve ekonomik sistemleri, biricik metodun, sistemin, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koyduğu ve salih kulları için hoşnut olduğu şeriatın dışındaki bütün siyasi rejimleri reddeder. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasının koyduğu bir metodu, sistemi ve hükmü yalnızca tanımak, insanı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininden çıkarmaya yeterlidir. Bu tanıma, İslam'ın mefhumuna ters olmakla beraber aynı zamanda yeryüzündeki hilafet görevini, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya verdikleri sözü tutmayarak, yeryüzünde fesat çıkaran kör sapıklığa teslim etmektir.

5 - İnsanın Oluşumundaki Temel Özellik Tevhiddir

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, tevhid konusunu yeni, fakat derin bir açıdan sunmaktadır. Onu insanı yarattığı ve onunla ruhlarında ve bedenlerinde henüz babalarının sülbündeyken misak aldığı fıtrat açısından sunmaktadır.Bir olan Allah'ın rububiyetini kabul etmek, yüce yaratıcının bu varlığa yerleştirdiği ve onunla kendisine şahit kıldığı insan fıtratının bir özelliğidir. Gelen risaletlerse, ilk fıtratlarından uzaklaşan sakındırmaya muhtaç olanlara uyarıda bulunmak ve yeniden hatırlatmaya yöneliktirler.

Tevhid, onlara hatırlatmada bulunan ve onları sakındıran resuller gönderilmemiş olsa bile insanlar ile Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* arasındaki bir antlaşmadır. O'nun rahmeti, insanları, bozulabilen fıtratları ve sapıtabilen akıllarıyla baş-başa bırakmamak ve insanların Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya karşı hüccetleri bulunmaması için müjdeci ve uyarıcı resuller göndermek şeklinde tecelli etmiştir.

> *"Hani Rabbin Ademoğullarının sırtlarından zürriyetlerini çıkarıp onları nefislerine şahit tutarak: "Ben sizin rabbiniz değil miyim?" demişti de onlar: "Evet" demişlerdi, biz şahidiz". Bu, kıyamet günü "bundan haberimiz yoktu" dememeniz içindir." (7 A'raf/172)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, fıtrat ve akide konusunu eşsiz bir sahne halinde sunuyor. Gözle görülen alemde meydana çıkmadan önce ademoğlunun sülbündeki ve uzak gayb perdeleri arkasındaki sahne... Yüce Rab ve Yaratıcı, önünde toplamış onlara şöyle soruyor.

"Ben, sizin yüce Rabbiniz değil miyim?"

Onlara Rububiyeti tanıtıyor ve kulluğun niteliğini belirtiyor. Yüce yaratıcının kabzasında oldukları bir sırada onları birliğine şahit tutuyor. Bu, harikulade, göz kamaştıran ve etkin bir canlandırmadır. Kelimelerle ifade edilmeyecek kadar büyüktür. Bu sahne insan hayalinin uzanamayacağı kadar olağanüstü ve eşsizdir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* sayısız hücreyi toplamış ve elinde tutmuştur, onlara akıllılara özgü hitap şekliyle hitap etmektedir. Çünkü Yüce Yaratıcı bu özellikleri onlara bahsetmiştir. Onlar da akıllara özgü üslupla cevap vermekte... Ve, onları buna şahit tutarak daha babalarının sulbünde iken söz almaktadır. Evet bu sahne gerçekten göz kamaştırıcıdır.

İnsan bünyesi bu parlak, olağanüstü ve eşsiz sahne karşısında derinden titremektedir, içinde zerrelerin yüzdüğü her hücresi canlı, her hücrede gizli bir yeteneği ve her hücrede sıfatları tamam bir insanı somutlaştıran sahne... Kulak, bir hareketin bilinmez varlığın vicdanında gizli bir görüntünün ortaya çıkmasının beklentisi içindedir adeta. Henüz bilinen varlıklar alemine çıkmadan insandan alınan söz ve misakı canlandırmaktadır bu sahne... İbni Cerir ve diğerleri İbni Abbas *(radıyallahu anh)*'dan şöyle rivayet etmektedirler.

"Rabbin Ademin sırtını meshetti. Kıyamete kadar yaratacağı zürriyetini çıkardı. Onlardan misaklarını aldı ve nefislerine şahit tutarak şöyle buyurdu:

"Ben sizin Rabbiniz değil miyim?"... dediler ki: "Evet, sen bizim Rabbimizsin."

Fakat bu sahne nasıl gerçekleşmişti? Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Ademoğullarının sırtlarından zürriyetlerini nasıl çıkarmış ve onları kendi nefislerine nasıl şahit kılmıştır. Onlara: *"Ben sizin rabbiniz değil miyim?"* hitabını nasıl yöneltmiş ve onlar, *"Evet, sen bizim rabbimizsin"* cevabını nasıl vermişlerdi?

Bu soru ve cevabın ne şekilde gerçekleştiğini bilmiyoruz. Çünkü! Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın zatı gibi fiilleri de gaybın kapsamındadır. Beşer idraki Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın zatını kavrayamadığı gibi fiillerini de kavrayamaz. Çünkü ayrıntıları kavramak bütünü kavramak demektir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*; *"Semaya dumanken istiva etti", "Sonra arşa istiva etti", "Allah dilediğini mahveder, dilediğini bırakır", "Gökleri sağına toplamıştır"* gibi sahih nasslarla nakledilen ilahî fiilleri algılamaya kalkışmaksızın nakledildikleri gibi kabullenmekten başka seçenek yoktur.

Çünkü dediğimiz gibi hiçbir şey Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya benzemez, zatı idrak edilmediği gibi fiillerinin niteliği de idrak edilemez. Kendisi hiçbir şeye benzemediğinden, fiilleri de hiçbir şeyin fiilline benzemez. Yaratılmışların fiillerini, idrak etmeye çalışıldığı gibi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın fillerinin mahiyetini de idrak etmeye çalışmak, sapık bir çabadır. Onun mahiyeti yarattığı

şeylerin mahiyetinden farklıdır. Bu yüzden fiilleri de yarattığı şeylerin fiillerinden farklı olacaktır. Dolayısıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın fiillerinin mahiyetini idrak etmeye çalışan bütün filozof ve kelamcılar cehalet ve sapıklık içinde büyük bir halt işlemişlerdir. Bununla beraber bu nassın tefsirinde, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, Ademoğullarından aldığı sözün fıtrat sözü olduğu açıklanmıştır. Onun biricik rububiyetini kabul edecek kabiliyette yaratmıştır onları ve doğrultusunda geliştikleri fıtratı o yerleştirmiştir oluşumlarının özüne. Meğerki bir etkenle fıtratlarından uzaklaşmış olalar. İbni Kesir tefsirinde şöyle der:

İlk ve son kuşak alimlerden bazılarının görüşüne göre, "Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın onları şahit tutması onları tevhid fıtratı üzere yaratmasıdır." Fıtrat ve yaratıcısı arasında gerçekleşen misak insanın bünyesinde ve ilk andan itibaren canlı hücreye yerleştirilen fıtrattır. Bu misak bütün Rasuller ve risaletlerden daha öncedir. Bu misakta her hücrenin, tek irade sahibi, tek başına hükmeden ve tasarrufta bulunan tek kanunun koyucu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın biricik rububiyetini kabulleniş söz konusudur. Fıtratın misakı ve şehadetinden sonra delil aramaya gerek yoktur. Herhangi birinin şöyle demesi de geçerli değildir. "Tevhidi gösteren Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kitabından ve tevhide çağıran Allah'ın mesajından haberim yoktu" ya da; "Ben bu varlığa geldiğimde atalarımı şirk koşar buldum, önümde de tevhide götürecek bir yol yoktu. Atalarım sapıtmışlardı, beni de saptırdılar. Onlar sorumludur, ben değil" demesi de geçersizdir.

Ayetleri açıklamak ve Rasulleri göndermek, insanları tevhid fıtratına döndürmek, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rahmetinin bir eseridir.

"Umulur ki, dönerler diye ayetleri böyle açıklarız." (7 A'raf/174)

Yaratıcısını tanıması ve O'na kullukla yönelmesi her canlının tabiatına yerleştirilen fıtratın özelliğidir. Şüphesiz bu karakterde Allah'a iman etmeye dair bir yöneliş vardır. Bununla beraber fıtrat Allah'a eşler koşmak suretiyle sapıtır ve bozulur. Bu karakterin bir özelliği de Allah'ın Adem'e tevdi ettiği yeryüzünde hilafet görevini kapsamasıdır.

"Yüzünü hanif olarak dine çevir. Allah'ın insanları üzerinde yarattığı fıtrata... Allah'ın yaratmasında bir değişme olmaz... Bu dosdoğru dindir. Fakat insanların çoğu bilmezler." (30 Rum/30)

Şüphesiz bu din, hakka dayanmayan, bir ilimden doğmayan, ancak bir delil ve bağlayıcı olmaksızın şehvetlere tâbi olan değişik heva ve heveslerden koruyan bir kalkandır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, ikisi de Allah'ın yarattığı varlık kanununa uygun tabiatları ve yönelişleri bakımından başkalarıyla uyum içinde olan bu din ile fıtratı, birbirine bağlıyor. Beşer kalbini yaratan Allah, ona hükmetmesi üzerinde tasarrufta bulunması, hastalıklardan sıhhate kavuşturması ve bo-

zulmaktan kurtarması için ona bu dini indirmiştir. Yarattıklarını en iyi bilen O'dur. O, latiftir, haberdardır. Fıtrat değişmediği gibi din de değişmez.

"Allah'ın yaratmasında değişiklik olmaz...."

Fıtrat bozulunca, onu beşerin ve varlığın fıtratıyla aynı kaynaktan olan bu dinden başkası düzeltemez.

ONBEŞİNCİ BÖLÜM
TEVHİDİN ANLAMI

1 - Allah'tan Başka Yaratıcı Yoktur

Yaratma, Allah'tan başka kimsenin sırrına eremediği ve sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gerçekleştirdiği bir mucizedir.

> *"Şüphesiz Allah, taneyi ve çekirdeği yarıp, ölüden diriyi, diriden ölüyü çıkarır. İşte Allah budur. Nasıl yüz çevirirsiniz?" (6 En'am/95)*

İşte bu, doğuş ve hareket kaynağı olan hayat mucizesidir. Her an uyuyan bir tohumdan, sessiz bir tane yarılmakta ve çürük bir çekirdekten yükselen bir ağaç fışkırmaktadır. Hayat, tanede ve çekirdekte gizli, ağaçta ve tohumda uyuyan ve Allah'tan başka kimsenin hakikatini ve kaynağını bilmediği bir sırdır. Bütün hayat görünüm ve şekilleri insanın gözü önünde meydana gelmektedir. Evet, ilk insan gibi bu gizli sırrın önünde durmakta faaliyet ve görüntüyü kavramakta fakat kaynağa ve öze nüfuz edememektedir insanoğlu... Hayat kendi mecrasında akıp gitmekte ve her an bir mucize yaşanmaktadır.Hayatın başlangıcından beri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ölüden diriyi çıkarıyor. Şu evrende (en azından yeryüzünde) daha önce hayat yoktu. Sonra hayat başladı. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* onu ölüden çıkardı... Nasıl? Bilemiyoruz!... O zamandan beri ölüden diriyi çıkarma olayı süregeliyor. Her an, ölü zerrelerin canlı bir organizmaya girip canlı birer varlığa dönüşmesini görebiliriz. Bunun tersi de söz konusudur. Her an canlı bir hücrenin ölü zerrelere dönüşmesi müşahade edilebilir... Bu durum bir gün bütün canlı varlıkların ölü zerrelere dönüşeceği güne kadar sürüp gidecektir.

> *"Ölüden diriyi çıkarır, diriden ölüyü..."*

Bunu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkası yapamaz. Hayatı, başlangıcından beri ölümden çıkarmaya Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka kimsenin gücü yetmez. Canlı organizmayı, ölü zerreleri canlı hücreye dönüştürme yeteneğiyle donatmaya Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasının

gücü yetmez. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka hiç kimse tekrar canlı hücreyi ölü zerreye dönüştüremez. Ne zaman başladığı ve ne zaman tamamlanacağı kesin olarak bilinmeyen bir dönüşümdür bu... Gerisi zan, teori ve ihtimallerden ibarettir. Temelde hayatın, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan tarafından yaratıldığını kabul etmeyen hiçbir düşünce hayat hakkında doyurucu açıklamalarda bulunamaz.

"İşte Allah, sizin rabbiniz odur"

Sürekli tekrarlanan bu mucizenin yaratıcısı tamamen gizlidir, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır... Kulluğunuza müstahak olan yegane rabbiniz... Kulluğunuza, boyun eğmenize ve tâbi olmanıza, o müstahaktır. Hayatın ölümden çıkarılması mucizesi ilk defa varlığın meydana gelişi gibi sıkça tekrarlanır. Özellikle, sonuçta uluhiyette yalnızca O'na inandıkları, rububiyette yalnızca O'na tâbi oldukları, kulluk davranışlarını sadece O'na sundukları, bütün hayat metodu için O'na başvurdukları ve aynı şekilde sadece O'nun şeriatına uydukları bir ma'budun zorunluluğunu açıklamak söz konusuysa, insana, yüce uluhiyet ve yaratıcının birliğine delalet eden eserleri konusunda bu mucize sıkça anlatılır. Onları yaratan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğuna göre uluhiyet ve rububiyette nasıl olur da ortakları olur? Yaratılan, yaratana hiçbir surette ortak olamaz... Yaratıcının hakikati yaratılanın hakikatından farklıdır.

"Herşeyi yarattı ve o herşeyi bilir."

Kendisine kulluk edilen, boyun eğilen, itaat edilen ve şeriatına tabi olunan kimse O'dur herşeyi yaratan. Bu durumda O'ndan başka ilah ve rab kabul edilemez.

"İşte sizin Rabbiniz Allah, herşeyi yaratan O'dur. O halde O'na kulluk ediniz. O herşeyin üzerinde vekildir." (6 En'am/102)

Yaratmada Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birlenmesi mülkünde de birlenmesini gerektirir. Aynı şekilde, yaratma ve mülkünde birlenmesi rızık vermede de birlenmesini kaçınılmaz kılar. O, yaratıkların yaratıcısı ve sahibidir. Ve O, yarattıklarını, kimsenin ortaklığının söz konusu olmadığı mülkünden rızıklandırır. Kulların sahip olduğu ve yararlandığı herşey, Allah'a özgü olan bu mülktendir. Bu hakikatler birleşince; Yaratma, mülk ve rızık... Zaruri olarak ve kesinlikle rububiyet özellikleri de Allah'a has kılınır.

Bu özellikler; otorite, boyun eğilen ve tabi olunan egemenliktir. Bu durumda kulların üzerinde birleştiği nizam, itaat, boyun eğme, yönelme ve teslim olma gibi özellikleriyle kulluk yalnız Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelik olmuş olur. Cahiliyye döneminde Araplar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu evrenin ve insanların yaratıcısı ve onları mülkünden rızıklandırdığını inkar etmiyorlardı.

Materyalist bazı Yunan filozofları dışında diğer cahili düşünceler de bu hakikatleri doğrudan inkar etmiyorlar.

Bu yüzden İslam, Allah'a yaklaştırmak için putlara kullukta bulunmak ve insanların hayatına hükmeden yasaları, Allah'tan başkasından almak suretiyle meydana gelen yöneliş sapmasına dikkat çekmiştir. Yani bugün bazı insanların, bir bilgiye dayanmaksızın ortaya çıktıkları gibi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın zatının inkarı söz konusu değildi. Gerçekten de, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın zatı hakkında mücadeleye girişenler, her dönemde az olmuştur. Esas sapma, hayat işlerini düzenleyen yasalarda, Allah'tan başkasına başvurmak şeklinde olmuştur daha çok... Bu durum, Arap cahiliyesinde olduğu gibi bütün cahiliyyelerde uygulanan bir şirktir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın herşeyin yaratıcısı, herşeyin üzerinde vekil olduğu, yerin ve göklerin anahtarlarının O'nun emrinde olduğu gerçeğini herkes kabulleniyor. Hiç bir kimse, herhangi birşey yarattığını iddia edemez. Aynı şekilde hiçbir akıl sahibi, bu varlığın bir yaratıcı olmadan meydana geldiğini iddia edemez. Evrende var olan her şey bir amaca ve plana işaret etmektedir. Hiç bir şey başıboşluğa ve tesadüflere terkedilmemiştir. Yaratma olayını hiç kimse inkar edemez. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın varlığının ve birliğinin dışında hiçbir şeyle izah edemez.

> *"İlk defa yaratan, sonra onu tekrar eden mi? Göklerden ve yerden sizi rızıklandıran kimdir? Allah'la beraber, başka bir ilah mı? De ki: Eğer doğru iseniz delilinizi getirin." (27 Neml/64)*

Evet hiç kimse şu varlık alemini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın varlığı ve birliğinden başka bir şeyle izah edemez... Çünkü Evrenin varlığı O'nun varlığını gerektirir. Evrenin varlığı ve herşey, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın varlığına ve birliğine delalet ettiği halde, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dışında herhangi bir sebeple izah etmeye çalışan bütün düşünceler iflas etmeye mahkumdur. Evrendeki bu mükemmel düzen ve tertip, tek bir iradenin ürünü olup tek bir yasaya işaret etmektedir. Bir takdir, plan, amaç ve düzen içinde yaratmayı ilk defa yapmak amellerin gerçek karşılığını göremediği dünya hayatında işlenen amellerin hak ettikleri karşılığı görmeleri için ikinci bir yaratmayı gerektirir. Bu dünyada bazı işler karşılığını görse bile, ahiret hayatına inanmak zorunludur.

İnançları bozuk Arap müşrikleri, Allah'ı inkar etmedikleri gibi, O'nun göklerin ve yerin sahibi, yerin ve göklerin müdebbiri ve onların üzerindeki otoritenin sahibi olduğunu da kabul ediyorlardı. Bununla beraber, onlar kendilerini, Allah'a yaklaştıracağını umarak Allah'a başka ilahlar ortak ediniyorlardı.

> *"De ki, 'Yer ve içindekiler kimindir? Söyleyin, eğer biliyorsanız?" Diyecekler ki, "Allah'ındır." De ki: "O halde niçin anlamıyorsunuz." De ki: "Göklerin ve yüce Arşın rabbi kimdir?" Diyecekler ki, "Allah." De ki "Niçin korkmazsınız? Biliyorsanız söyleyin. Kendisi idare edilmeyip*

> *her şeyi idare ettiği halde her şeyin hükümranlığı kimin elindedir?" Diyecekler ki: "Allah." De ki: "O halde niçin yüz çeviriyorsunuz?.." (23 Mü'minun/84-89)*

Cahiliye Araplarının, İbrahim (as)'ın hanif dininin kalıntısı olduğunu tahmin ettiğimiz ancak bozulmuş bir akideleri vardı. Şu evrenin bir yaratıcısının bulunması ve onun da Allah olması gibi fıtratın inkar edemediği bazı izler kalmıştı, bu dinden... Çünkü bu evrenin bir yaratıcısının olduğunu kabul etmek fıtratın kaçınılmaz özelliklerindendir.

> *"Şayet 'gökleri ve yeri kim yarattı?' diye sorsan, şüphesiz, 'Onları Aziz ve sonsuz ilim sahibi olan Allah yarattı.' diyeceklerdir." (43 Zuhruf/9)*

Bu evreni Allah'tan başkasının yaratması mümkün değildir. Fakat bunlar, fıtratın zorunlu olarak kabul ettiği bu hakikatin önünde duruyor, bu kabullenmenin tabii gereklerini yerine getirmeye yanaşmıyorlardı.

> *"Şüphesiz her şeyi Yüce Allah yaratmıştır. Herşeyi yaratıp bir ölçü takdir eden O'dur." (25 Furkan/2)*

> *"Allah'tan başka-kendileri yaratılmış oldukları halde birşey yaratamayan, kendilerine bir yararı celb veya bir zararı defetmeye güçleri yetmeyen, ölüme, hayata ve tekrar diriltmeye güç yetiremeyen tanrılar edindiler." (25 Furkan/3)*

Böylece, Kur'an-ı Kerim, iddia ettikleri bütün uluhiyet sıfatlarını bu sahte tanrılardan/ilahlardan soyutluyor. *"Onlar hiçbir şey yaratamazlar"* Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* herşeyi yaratandır. Onlarsa *"yaratılıp duruyorlar."*

Kendileri için bir yararı celp veya bir zararı uzaklaştırmaya güç yetiremedikleri gibi, kendilerine kullukta bulunanlara da böyle bir iyilikte bulunamazlar. Tabiatıyla kendisine bir yarar dokunduramayana zararlar daha kolay musallat olur. Fakat bunu bile beceremezler... Ölüme, hayata ve tekrar diriltmeye güç yetiremezler... Diriyi öldüremezler... Hiçbir şeye hayat veremezler, öldükten sonra tekrar diriltemezler. Bundan sonra uluhiyetin hangi özelliğine sahip olabilirler? Böyle bir iddia sadece sapıklıktan başka birşey değil... Kendisini ve herşeyi yaratan, kendisinin ve herşeyin işlerini düzenleyip takdir eden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğu halde insanın, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ortağı olduğunu iddia etmesi kadar çirkin ne olabilir?

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e; "En büyük günah hangisidir?" diye soruldu. O da:

"Seni yaratan Allah olduğu halde O'na ortak koşmandır." diye buyurdu. [44]

---

[44] (Buhari, Müslim).

Yaratan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğu halde, Allah'tan başkasına kullukta bulunmak kadar büyük bir sapıklık ve zulüm var mıdır?

> *"Bu Allah'ın yaratmasıdır. Allah'tan başkalarının ne yarattığını bana göster. Doğrusu zalimler, apaçık bir sapıklık içindedirler." (31 Lokman/11)*

> *"Gökleri ve yeri kim yarattı diye sorarsan, şüphesiz Allah diyecekler" (31 Lokman/25)*

Göklerin ve yerin yaratıcısı konusunda sorulacak bir soruya tereddüt geçirmeksizin cevapları "Allah" olacaktır. İnsanları, her şeyde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ın elini görmelerine, her şeyin yaratıcısı olduğunu kesinlikle bilmelerine, O'ndan başka bir şey yarattığını iddia edenin iddiasını reddetmelerine ve varlığın kendiliğinden oluştuğunu söyleyenin sözünü kesinlikle yalanlamalarına rağmen...

> *"İşte herşeyi yaratan Rabbiniz Allah, ondan başka ilah yoktur. O halde niçin yüz çeviriyorsunuz?" (40 Mü'min/62)*

Evet bütün bunlara rağmen insanların Allah'a imandan ve O'nun hakimiyetini hayata yerleştirmekten yüz çevirmeleri kadar şaşırtıcı bir şey yoktur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, her şeyin yaratıcısı, hükmü altına alıp kontrol edeni ve her şey üzerinde mutlak tasarrufa sahip düzenleyicisidir...

> *"Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra da arşa istiva eden gündüzü durmadan kovalayan gece ile bürüyen, güneşi, ayı, yıldızları emrine baş eğdiren Allah'tır. Dikkat edin yaratma da emir de O'nundur. Alemlerin Rabb'i olan Allah yücedir." (7 A'raf/54)*

Metoduyla sizi terbiye etmeye, nizamı ile sizi bir araya getirmeye, şeriatı ve hükmü ile aranızda hükmetmeye yetkili yegane rabbiniz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Yaratma ve hüküm işleri düzenlemek O'na aittir. Yaratırken, ortağı olmadığı gibi yarattıklarının işlerini düzenlemede de ortağı yoktur. Bu kesin deliller, ilkel cahiliyeyi muhatap aldığı gibi, yeni putlar ortaya çıkaran, işlerinde onlara tabi olan; nefislerinde, nesillerinde ve mallarında Allah'a ortaklar icad eden modern cahiliyeyi de muhatap almaktadır. Bunların ortak koştuklarından hangisi göklerde ve yerde bir şey yaratabiliyor?

> *"... Bir şey yaratamadıkları halde kendileri yaratılıp duran ve başkasına yardım etmeye güç yetiremedikleri halde kendileri yardıma muhtaç olan şeyleri mi Allah'a ortak koşuyorlar? "*

Bunların ortak koştuklarından hangisi, gerek kendilerine ve gerekse kendilerine kullukta bulunanlara bir yardım dokundurabilir? Yaratan kim ise, kullukta bulunulmaya müstahak olan da olur. Ortak koşulan bütün sahte ilahlar ise bir şey yaratamadıkları gibi, bizzat kendileri yaratılmışlar... O halde nasıl oluyor

da bunları nefisleri, nesilleri ve malları üzerindeki otorite hususunda Allah'a ortak koşuyorlar? Sizin Rabbiniz, yegane Rab olan ve ibadeti hakkeden Allah'tır. Çünkü O yaratıcıdır...

> *"Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan Allah'tır..."*

O, göklerin ve yerin yaratıcısıdır. Yaratıp düzenleyen ve yarattıklarının üzerinde rububiyeti ile egemen olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, tek başına kulların tabi olup boyun eğmesine müstahaktır. Herşeyi yaratıp rızıklandıranın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğuna inanmak, O'nun Rabb, ma'bud ve insanların işlerini düzenleyen ilah olduğunu kabul etmeyi gerektirir. Bu yaratmanın ve otoritenin, erişilmez gücün tekliğidir.

> *"Yaratan yaratamayan gibi midir? Hiç düşünmüyor musunuz?" (16 Nahl/17)*

Burada bir tek cevaptan başka bir ihtimal var mı? Hayır! Asla... Bir insanın, herşeyi yaratanla hiçbir şeyi yaratamayanı eşit tutması mümkün değildir. Çünkü, sahte tanrılar kendileri yaratılmış oldukları gibi hiçbir şey yaratamazlar ve hiçbir şeyi de bilemezler. Ama Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*:

> *"Gökleri ve yeri Hak ile yarattı; onların ortak koştuklarından yücedir. İnsanı bir nutfeden yarattı. Buna rağmen o apaçık bir hasım kesildi." (16 Nahl/4)*

Herşey hakka dayanmakta, onunla değer kazanmamakta ve herşey sonuçta yaratıcıya dönmektedir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* onların şirkinden ve yarattıkları şeylerden koştukları ortaklardan münezzehtir. Hiç kimse, hiçbir şey O'na eş değildir ve O, ortaksız yaratıcıdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, yaratmanın anlamını ve kendisinden başkasının güç yetiremediği bu büyük sırrın yüceliğini vurgulayan bir örnek veriyor:

> *"Ey insanlar, size bir örnek veriliyor. Ona kulak verin: Allah'tan başka yalvardıklarınız, bu iş için bir araya gelseler de bir sinek bile yaratamazlar. Sinek onlardan birşey alsa, onu bile ondan kurtaramazlar. İsteyen de istenen de aciz." (22 Hacc/73)*

Bu örnek, bir kural koyuyor ve bir hakikati perçinliyor.

> *"Allah'tan başka yalvardıklarınız, bu iş için bir araya gelseler bir sinek bile yaratamazlar."*

Allah'tan başka çağırdığınız, yardım istediğiniz, güçlerine sığındığınız, zafer ve mevki talebinde bulunduğunuz taştan- ağaçtan putlar, kişiler, değerler ve yasalar... Evet bunların tümü, bu iş için bir araya gelseler, bir sinek bile yaratamazlar. Oysa sinek onların gözünde son derece düşük ve zayıftır. Buna rağmen Allah'tan başka çağırdıkları sahte ilahlar, toplanıp yardımlaşsalar bile bu düşük ve zayıf sineği yaratamazlar. Sineği yaratmak bir deveyi ya da bir fili yaratmak

gibidir. Çünkü sinek de bu mucizevî sırrı ihtiva etmektedir. Hayat sırrını... Bu yüzden onun yaratılışı da devenin ya da filin yaratılışı gibidir. Fakat, Kur'an, bir sineği yaratamamanın verdiği ezikliğin, bir deveyi ya da fili yaratmaktan aciz olmanın verdiği eziklikten daha çok olduğundan bu düşük ve zayıf sineği seçiyor örnek olarak... Sonra acizliklerini daha bir belirgin hale getiren bir adım daha atılıyor.

"Eğer sinek onlardan birşey alırsa, onu kurtarmaya güç yetiremezler?"

Gerek taştan, ağaçtan put ve totemler, gerekse şahıslar olsun Allah'tan başka çağırdıkları bütün sahte ilahlar, sineğin kendilerinden götürdüğü bir şeyi ondan geri almaya güç yetiremezler. Nice değerli şeyler vardır ki, sinek insanlardan alıp götürür de ona karşı gelmek mümkün olmaz. Sineğin örnek olarak seçilmesi düşük ve zayıflığıyla beraber, tehlikeli hastalıkları, hayat ve ruhları alıp götüren, tehlikeli hastalıkları taşımasından kaynaklanıyor. Sinek son derece düşük ve zayıf olmakla beraber, insanlardan geri getirilmesi mümkün olmayan şeyleri götüren, verem, tifo vb benzeri hastalıkların mikroplarını da taşıyabilen bir yaratıktır. Kur'an-ı Kerim, itikad konusunda en doğru anlayışı yerleştirmektedir.

İslam itikad anlayışı gerçeğinde en büyük mesele, tevhid hakikatini yerleştirmektir. Yaratılmışların, yaratıcı ilahlarına kullukları meselesi... Sadece uluhiyet ve ubudiyet meselesi; bir tek uluhiyet ve varlıkta herşeyi ve herkesi kapsayan ubudiyet... İslam'ın en belirgin amacı, şirkin hiçbir çeşidine yer bırakmayacak şekilde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birliğini, hiçbir şeye benzemediğini; mahiyetinde, sıfatlarında ve özelliklerinde hiçbir şeyin O'na ortak olamayacağı gerçeğini yerleştirmektir.

Aynı zamanda gerek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile varlıklar, ve gerekse canlıların kendi aralarındaki ilişkinin gerçek mahiyetini de belirginleştirmeyi amaçlamaktadır... Uluhiyet ve ubudiyet ilişkisi... Allah'ın tek başına uluhiyeti... Her şeyin yalnız O'na yönelik ubudiyeti... Kur'an'ın bütününde hiçbir kapalılığa ve gizliliğe yer kalmayacak şekilde bu amaç yerleştirilmeye çalışılır.

Ayrıca İslam, bütün resullerin yaşamları boyunca yerleştirmeyi amaçladıkları, ona çağırdıkları; Nuh (as)'dan, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e kadar bütün risaletlerin ekseni kıldıkları ve her Rasulün tekrarladığı şu hakikati yerleştirmeyi amaçlamaktadır:

"Ey kavmim, Allah'a itaatla (ibadet) kulluk edin. Sizin O'ndan başka itaatla sorumlu olduğunuz bir ilâhınız yoktur!" (7 A'raf/59)

Uluhiyet ve ubudiyet... Bu hakikatten başka hakikat, bu kuraldan başka kural yoktur. Uluhiyet ve ubudiyet arasındaki bağın dışında bir bağ da mevcut değildir.

İnsanların düşünceleri ve düşüncenin ürünü davranışları, kendileri ile Rabbleri arasındaki bağın niteliğini kavramadıkça istikrar bulamaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* onların ilahı, onlarsa O'nun kulları; O, onların yaratıcısı, onlarsa O'nun yarattıkları; O, onların sahibi, onlarsa O'nun mülkleridir.

Hepsi bu bağlamda eşittirler. Hiçbirinin imtiyazı ve avantajı yoktur. İnsanlardan hiç kimsenin şu vasıtaların dışında bir yöntemle O'na yakınlaşması mümkün değildir. Bu vasıtalar takva ve salih ameldir... Bu da herkesin kullanabileceği bir vasıtadır. İnsanlar, kendileriyle Rabbleri arasındaki gerçek bağa sadık kaldıkları ölçüde, hayatları, ilişkileri ve görevleri istenen istikrara kavuşur. Onlar bir tek Rabbin kullarıdır. Tümünün görevi, mutlak otoritenin iradesine yönelmektir. Onları O'na yaklaştıracak takva ise hepsinin gücü dahilindedir. Bütün insanlar, mutlak otoritenin önünde eşit bir pozisyonda olduklarından, Allah ile insanlar arasındaki vasıtalık iddiaları da geçersiz olmaktadır. Hiçbir ferd ya da topluluk böyle bir iddiada bulunamaz. Bunun dışında da hiçbir surette insanların hayatına, toplumlarına nizamlarına ve yasalarına köklü bir eşitlik anlayışı egemen olamaz.

Bununla beraber, konu, salt vicdanî bir akide ya da kalbleri sükuna kavuşturan esaslar manzumesi düzeyinde kalmaz. Bilakis konu daha çok, insanların hayat nizamı, toplum ilişkileri milletler ve kavimlerin ilişkilerini düzenleme üzerinde durur. Bu, İslam'ın eliyle gerçekleşen, insanlık için bir yeniden doğuştur. Kulların Rabb'ine kul olmak suretiyle kullara kulluktan kurtulmuş insanın doğuşu. Bu yüzden, İslam tarihinde, "Allah'ın oğlu" ya da "Baba oğul ruh'ul kudüs" adına insanların boynuna zillet halkasını geçiren bir "kilise" olayı yaşanmamıştır.

Aynı şekilde kilise ve papalar gibi Allah'a yakınlıklarını iddia ederek, kendilerinde 'Allah adına kanun koyma yetkisi' gören kutsal bir egemenlik şekli de görülmemiştir İslam tarihinde. Oğul ya da üçlü uknum adına egemenlik sürme haçlıların İslam topraklarına talan etmek için saldırmalarına kadar devam etmiştir Avrupa'da.

Avrupalılar, ülkelerine İslam topraklarında edindikleri bilgilerle, kutsal egemenliğe karşı reform ruhuyla döndüler. Martin Luther, Kalvin gibileri, insandan kutsallığı soyutlayan, egemenlikte imtiyazı reddeden ve bütün konuları uluhiyet-ubudiyet ilişkisi çerçevesinde ele alan İslam akidesinin etkisinde kalarak reform hareketlerini başlattılar. Uluhiyetin ve ubudiyetin hakikatini bilen, mahiyetlerinin de farklı olduğunu bilir. Aynı şekilde kulların Allah tarafından yaratıldığını ve Allah'ın yarattıklarının Allah gibi olamayacağını da bilir.

Mahlukatın yaratıcısı olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanların kulluğuna ve ibadetine muhtaç olduğundan ya da ibadetleri dolayısıyla mülkünde bir artma veya ibadetinden yüz çevirdiklerinde bir eksilme söz konusu olacağından, yalnız kendisine kullukta bulunmalarını istemiyor. Haşa, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bundan münezzehtir. Fakat düşüncelerinin ürünü olan davranışlarının, durumlarının ve sosyal konumlarının istikrar bulması için uluhiyetin ve ubudiyetin gerçek mahiyetini bilmelerini istiyor. Hayat böylesine sağlam bir esas üzerine kaim olmadıkça istikrar bulamaz, çünkü:

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanları kullara kulluktan, kulların Rabbi'ne kulluğa, yaratıklara kulluktan yaratıkların yaratıcısına kulluğa yükselmeleri, evrende ve yeryüzünde gerçek egemenliğin kime ait olduğunu bilmeleri, dolayısıyla yalnızca O'na ve O'nun metoduna ve hayat için koyduğu kanunlarına ve O'nun kanun ve metoduyla hükmedene boyun eğmeleri ve bunun dışındaki bütün şeriat ve hayat metodlarını reddetmeleri için bu hakikatlerin onların vicdanlarında yer etmesini diliyor.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bütün kulların kul olduklarını bilmelerini ve kendisinden başkasına karşı başlarını dik tutmalarını diliyor... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, yalnızca kendisinin önünde eğilmelerini rüku ve secdeye gitmelerini isteyerek tağutların ve zorbaların önünde şerefle ve izzetle dikilmelerini diliyor.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kendisine yakınlığın, nesep ya da akrabalık yoluyla olmadığını, bilakis takva ve salih amelle olduğunu bilmelerini ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yaklaşmak için yeryüzünü imar edip salih amel işlemelerini diliyor.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, onların uluhiyet ve ubudiyetin mahiyetini bilmelerini, dolayısıyla Allah'tan başka uluhiyet iddiasında bulunacaklara karşı uyanık olmalarını ve ne tür davranışların uluhiyet kapsamına girdiğini bilmelerini, Allah'tan başkasına böyle bir davranışta bulunmamalarını ve bütün işleri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'a döndürmelerini diliyor. Bundan sonradır ki, hayatları bu esaslar üzerinde ıslah olur, yükselir ve üstün bir konuma gelir.

Bu büyük hakikatin yerleşmesi beşerin bütün beklentilerinin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya, kalblerinin O'nun rızasına amellerinin O'nun takvasına ve hayat nizamlarının başkasına değil, yalnızca Onun iznine, şeriatına ve metoduna bağlanması, beşerin yeryüzündeki hayatında kazanacağı üstünlüğe, hürriyete, adalete, ve istikamete ilave bir ilahî lütuftur.

Hayatında, hürriyet, iyilik, üstünlük ve istikametten fazlasıyla yararlanmasına rağmen, öte dünyada Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yaklaştırılmış, salih amel işleyen mü'minlere verdiği nimetler, O'nun cömertliğinin fazlının ve kereminin bir sonucudur.

Allah'a kulluktan kaçınanlar; sınırsız mercilere kullukta bulunma zilletine düşerler. Hevalara, şehvetlere ya da vehim ve hurafelere ibadet etmek suretiyle zelil duruma düşerler. Kendileri gibi insanlara kullukta bulunurlar. Onların önünde eğilerek, hayatlarına onların kanunlarıyla, nizamlarıyla, değerleriyle ve ölçüleriyle hükmetmelerine izin vermek suretiyle, kendileri gibi beşeri güçlere ibadet etme zilletini yaşarlar. Onlar ve bunlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın önünde eşit oldukları halde birbirlerini Allah'tan başka rabbler edinirler. Bu, dünyada yaşadıkları alçaklık ve zillettir. Ya ahirette?...

> *"Rabbleri onları acıklı bir azapla azaplandırır, sonra da Allah'tan başka dost ve yardımcı bulamazlar." (4 Nisa/173)*

Kur'an-ı Kerim; Allah'ın indirdiğiyle hükmetmenin İslam, Helal haram gibi konular için koyduğu kuralların da din olduğunu, Uluhiyetinde ortağı bulunmayan yegane ilahın, yaratmasında ortağı bulunmayan yegane yaratıcının ve mülkünde ortağı bulunmayan yegane Malik'in, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğunu yerleştirmeye çalışıyor. Tabiatıyla O'nun şeriatının hükümran olması en mantıklı ve kesin hakikattir.

Herşeyin yaratıcısı ve maliki, mülkü ve yarattıkları için razı olacağı metodu koyma gücüne ve hakkına sahip olduğu gibi ancak O'nun şeriatına ve hükmüne itaat edilir. Aksi bir davranış dinden çıkmak, isyan ve küfürdür, insan kalbinin ve hayatının ıslahı için uygun itikat ve nizamı ancak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* koyabilir. Mü'minler de O'nun akidesini kabul edip razı olduğu yasalara uyan kimselerdir.

- Onlar ferdi ibadetleri yerine getirmek suretiyle O'na kullukta bulunurlar. Şeriatına tabi olmak suretiyle O'na ibadet ederler. Yegane İlah ve Malik olan, mülkünde ve kulları üzerindeki egemenliğinde ortağı bulunmayan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan geldiğinde kişisel ibadetler ile toplumsal yasaların arasını ayırmazlar. Allah'ın indirdikleriyle hükmetmek bütün peygamberlerin dinidir. Çünkü bu, Allah'ın dinidir, başkasının değil... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, tek başına ilah, yaratıcı ve maliktir. İnsanlar için kanunlar koyan, helal ve haramı tayin eden, koyduğu kanunlara helal ve haramlarına uyulmaya ve ibadet edilmeye layık sadece O olduğu gibi, kişisel ibadet kastı taşıyan davranışları sunmaya da yalnızca O layıktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bunların tümünde kullarından misak almıştır. Ve O, iman edenlerden misaklarına ve akidlerine uymayı istemektedir. İsrailoğullarında olduğu gibi, misak ve akidleri bozmanın sonucundan sakındırmaktadır...

> *"Ey iman edenler, akidlerinize bağlı kalınız..." (5 Maide/1)*
>
> *"Ey iman edenler, Allah'ın nişanelerine, haram aya, hediye edilen kurbanlığa, gerdanlıklar takılan hayvanlara, Rabb 'lerinden bol ni-*

met ve rıza talep ederek Beyt-i Haram'a gelenlere sakın hürmetsizlik etmeyin." (5 Maide/2)

"Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve O'nunla yaptığınız misakı hatırlayınız. O zaman, şöyle demiştiniz. "İşittik ve itaat ettik!" Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah kalplerde gizli olanı bilir." (5 Maide/7)

Yaratmada Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birlenmesi, mülkündeki egemenliğinde birlenmesini kaçınılmaz kılar.

"İşte Rabbiniz; O'ndan başka ilah yoktur. Herşeyin yaratıcısıdır. O halde O'na kulluk ediniz. O herşeyin üzerinde vekildir." (6 En'am/102)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yaratmada ve mülkünün üzerinde egemen olmada birlenmesi aynı şekilde rızıkları veren olarak birlenmesini gerektirir. Çünkü onları yaratan, onlara egemen olan ve üzerinde hiçbir ortak kabul etmediği mülkünden rızıklandıran O'dur. İnsanların sahip olduğu ve yararlandığı her şey yalnızca Allah'a mahsus olan bu sınırsız mülktendir. Bu hakikatler yerleşince, yaratma, mülk ve rızkın mahiyeti bu şekilde anlaşılınca, bunun tabiî sonucu rububiyetin (otorite, yönelme ve boyun eğilen ve itaat edilen güç gibi) özelliklerinin ve kulların üzerinde toplandıkları şeriat dolayısıyla itaat, boyun eğme ve teslim olmak gibi bütün kulluk davranışlarının yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya has kılınması gerekmektedir. Bütün harikuladeliği ve azametiyle görülen evreni yaratan, sonra da emriyle idare edip takdiriyle tasarrufta bulunmak suretiyle onun üzerine egemen olan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır.

"Sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra da arşa istiva eden Allah'tır." (7 A'raf/54)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hükmüyle idaresi altına alan tasarrufta bulunan ve işleri evirip çeviren yaratıcıdır. O, metoduyla idare olunan, nizamı üzere bir araya gelinen, izniyle kanunlar konulan yaratma ve emir sahibidir. Kendisiyle beraber bir yaratıcı bulunmadığı gibi beraberinde emreden biri de yoktur. Gerçek bu olduğu halde, Kur'an'ın nüzulünden on dört asır sonra, insan aklına musallat olan şehvetler, heva ve hevesler, sapmalar ve hileler, insanlığı tekrar yeni şekliyle cahiliyyenin girdabına soktu. Böylece insanlar hiçbir şey yaratamadıkları gibi kendileri yaratılıp duran, ne kendilerine ne de başkasına yardım edemeyen şeyleri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ortak koşar oldular.

2 - Allah'tan Başka Malik Yoktur

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* yaratma mucizesini gerçekleştirmede bir olduğu gibi, mülkünün üzerindeki egemenliğinde de birdir.

"Göklerde ve yerde olanların hepsi O'nundur." (4 Nisa/171)

Bu kapsamlı, aynı zamanda mutlak bir mülkiyettir. Bu, hiçbir kayıt ve şarta bağlı olmayan, zayi olmasından korkulmayan ve üzerinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasının ortaklığı söz konusu olmayan bir mülkiyettir. Aynı zamanda biricik uluhiyetin özelliklerinden biridir. Bir olan Allah, tek başına diri, otoriter ve maliktir: Bu olgu, insanların zihinlerinde ve idraklerinde yer eden bütün şirk çeşitlerini söküp atmaktadır. Ayrıca bu gerçeklik, insanların dünyasındaki mülkiyetin gerçek mahiyetini de yerleştirmede etkin olmaktadır.

Mülkiyetin tamamen Allah'a ait olduğu anlaşılınca; İnsanların hiçbir şeyin üzerinde mutlak mülkiyete sahip olmadıkları, ancak her şeyin maliki, biricik ilahın halifesi olarak tasarrufta bulunma yetkilerinin olduğu gerçeği yerleşir. Bu yüzden de kendilerini bu mülke halife tayin edenin şeriatında belirttiği şartlara boyun eğmeleri gerekir. Bunun aksine bir davranış, hilafet sözleşmesinden doğan mülkiyet haklarının iptali olduğu gibi onun üzerindeki tasarrufları da geçersiz kılar. Yeryüzünde, Allah'a iman edenlerin bu tasarrufları reddetmeleri imanlarının gereğidir.

İslami düşüncenin etkisini, İslami hükümlerde ve bu ilkelerin üzerine kurulu pratik hayatta görmemiz mümkündür. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Kur'an-ı Kerim'de; *"Göklerde ve yerde olanların hepsi O'nundur"* derken; Sadece bir itikadi düşünceyi yerleştirmeyi dilemiyordu. Bununla birlikte, beşer hayatı için gerekli temel kurallardan birini koymak suretiyle beşeri ilişkilerin uyacağı ilkeyi de belirtiyordu.

> *"De ki: "Hamd, çocuk edinmeyen, mülkünde ortağı olmayan ve düşkün olmayıp yardımcıya da ihtiyacı olmayan, Allah'a mahsustur. O'nu büyüklükte yücelt." (17 İsra/111)*

Bu hakikatin vicdanda yer etmesi, insanın göklerde ve yerde olanların gerçek malikini bilmesi, "malım" diyebileceği her şeyden elinin boş olduğunu, bunları göklerde ve yerde olanların gerçek malikine vermeyi, elinde olanların sınırlı bir süre için kendisine ödünç verildiğini duyumsaması ve bunları kendisine ödünç verene geri vereceğini sırf düşünmesi bile insanı, kötülüğün, tama'ın, cimriliğin hırs ve yakıcı arzunun pençesinden kurtarmaya yeterlidir.

Aynı şekilde, kazandığı rızık karşısında kanaat, varlıkta cömertlik ve hoşgörü ilham etmeye ve yoklukta da varlıkta da kalbe istikrar vermeye yeterli bir güvencedir. Bundan sonra nefis, kazanamadığı veya kaybettiği şeylerin hasretiyle yanmaz. Kalb de arzuladığı şeyleri elde edememenin hırsıyla kavrulmaz. Bu biricik uluhiyet makamından kaynaklanan bir hakikattir. Bir tek ilah... Bir tek malik...

> *"De ki, mülkün Maliki, Allah'ım! Dilediğine mülkü verirsin, dilediğinden de alırsın." (3 Al-i İmran/26)*

O, mülkün ortaksız malikidir. Dilediğine mülkünden belli bir süre için ödünç verir. Sonra da dilediği zaman onu geri alır. O halde hiç kimsenin dilediği gibi tasarrufta bulunacağı bir mülkiyeti yoktur. Aksine asli malikin direktifleri doğrultusunda, tasarrufta bulunulacak ödünç bir mülkiyet söz konusudur. Ödünç alan, mülkün üzerinde gerçek malikinin şartlarına zıt bir tasarrufta bulunursa, haliyle bu tasarruf geçersiz olacaktır. İman edenlerin bu mülkü geri almaları kaçınılmazdır. Ahirette ise gerçek malikin şartlarına göre tasarrufta bulunmamanın cezasını çekeceklerdir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, dilediğini yüceltir dilediğini de alçaltır. Verdiği hükümden, sorumlu tutulmaz, O bir şeye zorlanmaz. Takdirini geri çevirmek mümkün olmaz. O, Allah olduğundan bütün işlerin yegane sahibidir de. Bu özelliklerden hiçbirini Allah'tan başkasına vermek doğru değildir. Her ne zaman, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyette birlenmesi söz konusu olmuşsa, malikiyette, hükmü altına alıp idare etmede, otoritede ve egemenlik bakımından da birlenmesi kaçınılmaz olmuştur.

> *"Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Ve Allah her şeyi kuşatmıştır." (4 Nisa/126)*

İslam'ın tevhid düşüncesi sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın zatının birliğiyle alakalı bir konu değildir. O, evrende etkisi görülen, pratik hayatta hareket halindeki bir tevhiddir. Otoritenin ve hükmü altına alıp idare etmenin birliğidir, bu. Kişide göklerde ve yerde ne varsa hepsinin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olduğu O'nun her şeyi kuşattığı ve hiçbir şeyin, ilminin ve gücünün dışında olmayacağı gerçeği yer edince, kaçınılmaz olarak, O'nun uluhiyette ve ubudiyette birlenmesi metoduna ve şeriatına uymak suretiyle rızasını elde etmeyi gerektiren bir düşünce meydana gelecektir. Her şey O'nun mülkü, her şey O'nun kontrolünde ve O her şeyi kuşatmıştır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, göklerin, yerin ve onların içindeki her şeyin malikidir:

> *"Göklerin ve yerin ve ikisinin arasındakilerin mülkü, Allah'ındır. O, her şeye kadirdir." (3 Al-i İmran/189)*

Tabiatiyle malik olanın mülkünde, hükmetmesi gerekir. Bütün mesele budur. Uluhiyet meselesi, tevhid meselesi... Uluhiyetin birlenmesi ve tevhidin gerçekleşmesi için, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdikleriyle hükmetme meselesi... Mal, nefis, gökler, yer, hayat, ölüm, dostluk ve yardım, her şey Allah'ın elindedir, başkasının değil...

> *"Şüphesiz, göklerin ve yerin mülkü Allah içindir. Diriltir ve öldürür. Sizin için Allah'tan başka bir dost ve yardımcı da yoktur." (9 Tevbe/116)*

Bu, Allah'a bağlanmadır. Yalnızca Allah'a bağlanma, başkasına bağlanmayı, gerektirmeyecek kadar yeterli bir güvencedir insan için... Göklerde ve yerde mutlak egemenlik Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nındır.

"O ki, göklerin ve yerin mülkü O'nundur." (25 Furkan/2)

Bu, malikiyetten ve yücelikten kaynaklanan bir egemenliktir. Her şeyin üzerinde, tasarruf ve idarede bulunma ve her şeyi değiştirip başka şekle dönüştürebilme tasarrufudur. Mülkün sahibi olan, her şeyden münezzehtir.

"Her şeyin mülkiyeti (melekutu) elinde olan ve sonunda kendisine dönülecek olan Allah, münezzehtir." (36 Yasin/83)

Melekut kelimesi, bu büyük alakayı, var olan her şeyin üzerindeki mülkiyet alakasını ve mülkteki her şeyin üzerindeki kapsamlı egemenliği bakımından özenle seçilmiştir.

"İşte Allah; sizin Rabbiniz O'dur. Mülk O'nundur. O'ndan başka ilah yoktur. O halde nasıl oluyor da yüz çeviriyorsunuz? " (39 Zümer/6)

"Göklerde ve yerde olanlar O'nundur. O yücedir, azimdir." (42 Şura/4)

Böylece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, göklerde ve yerde olan her şeyin kendisine ait olduğu gerçeğini yerleştiriyor. Birçok insan, sahip olduğu, kendisine musahhar kılınmış, dilediklerini kullandıkları ve yararlandıkları birçok şeyin mutlak sahipleri olduklarını zannederek aldanıyorlar. Oysa, bu gerçek anlamda sahiplik değildir. Mülkün gerçek sahibi, var eden, yok eden, dirilten, öldüren, insana dilediğini bahşeden, dilediğinden mahrum bırakan, ellerinde olanı alan ve tekrar onun yerine başkasını koyabilen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Allah'ın bu sonsuz mülkü, eşsiz olması bakımından da son derece azametlidir. Her şey O'na kıyasla son derece düşük kalır. Bu hakikat böylece vicdanlarda yer edince, insanlar kendileri için, iyilik, rızık ve kazanç dileyecekleri mercii de tanımış olurlar. Göklerde ve yerde olan her şey Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nındır. Gerçek malik, kullarına bağışta bulunabilendir. Dolayısıyla mülk, tek başına Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nındır.

"O, kendisinden başka ilah bulunmayan ve mülkün maliki olan Allah'tır." (59 Haşr/23)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın malikiyet sıfatı, diğer sıfatların üzerine kaim oldukları bir kaidedir. Mülkün, kendisinden başka ilah bulunmayan Allah'a ait olduğu gerçeği vicdanlarda yer edince, yani mülkiyet birlenince kulların başka efendilere yönelmesi ve hizmet etmesi olayı da ortadan kalkmış olur. Bir insan aynı anda iki efendiye hizmet edemez...

"Allah bir adama iki kalb vermemiştir." (33 Ahzab/4)

Yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, evrenin ve varlığın maliki, hükmü altına alıp idare edeni ve kontrolünde tutup tasarrufta bulunanıdır.

"Mülk elinde olan Allah yücedir ve her şeye kadirdir." (67 Mülk/1)

Bu hakikat, vicdanlarda yer ettiği zaman gidilecek yol ve yön belirlenmiş olur. Dolayısıyla insan, her şeyin maliki, hükmü altına alıp idare edeni ve ortaksız tasarrufta bulunanı olan Allah*(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına yönelmekten ve güvenmekten kurtulur. Aynı şekilde, mülkün tek maliki ve biricik efendisinden başkasına kul olmaktan da kurtulmuş olur.

"O, her şeye kadirdir."

Hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz. Gözünden kaçmaz, izni olmadan, hiçbir şey meydana gelemez. O'nun dilemesini hiçbir şey sınırlandıramaz. Dilediğini yaratır, dilediğini yapar ve O irade ettiğini yapmaya kadirdir. Emrinde galip olandır, iradesine bir sınır ve kayıt da vurulamaz. Bu hakikat vicdanlarda yer ettiği oranda düşünce, aklın, hislerin ve hayallerin alışkanlıklarından kurtulup doğrudan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın iradesine bağlanır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kudreti insanın hayal edebildiği her şeyin ötesindedir, insanların ilmi, çevrelerinde olup bitenlerden edindikleri bilgilerle sınırlı olduğundan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gücünü takdir edemezler. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, onların sınırlı olmaları ve çevrelerinin etkisinde kalmaları hasebiyle bağlı bulundukları şeylerden yücedir, münezzehtir. Hayat metodunu ve nizamını, eşya ve olaylar hakkındaki düşüncelerini bu sonsuz güçten almadıkça insanlar, çevrelerindeki çeşitli kayıtların ve sınırlamaların etkisinden kurtulmayacaklardır.

3 - Allah'tan Başka Rızık Veren Yoktur

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, yarattığı her canlının rızkını vermeyi üzerine almıştır.

"Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, onun rızkı Allah'a ait olmasın. Onların sığınaklarını ve yerlerini bilir. Hepsi apaçık kitaptadır." (6 En'am/38)

Şu canlılar -yeryüzünde hareket eden insan, hayvan, sürüngen vs. hepsi canlılar kapsamına girer- yerin altını ve üstünü dolduran bütün bu canlılar... Sayısını Allah'tan başka kimsenin bilmediği yeryüzünü dolduran bu canlıların rızkını Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* verir. Nerede saklandıklarını, gizlendiklerini ve nereden gelip nereye gideceklerini o bilir. Her şey bu kuşatıcı ilmin kapsamındadır. Bilmekle beraber, hayalin tasavvur edemeyeceği bu canlılar topluluğunun rızkını takdir etmek...

Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yol göstericiliği olmadıkça, insan hayalinin ulaşamayacağı bir başka noktadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, yeryüzünde dolaşan bu muazzam topluluğun rızkını vermeyi üzerine almıştır. Yeryüzüne, bütün yaratıkların rızık konusundaki ihtiyaçlarına cevap verebilecek yetenekler bahşetmiştir. Aynı şekilde gerek ilkel yöntemler, gerek ziraat usulüyle, ya da

yapmak ve terkip usulü ile rızık elde etmek gibi çeşitli yetenekler bu canlılara bahşedilmiştir ki, yeryüzünün bu nimetlerinden yararlanabilsinler. Gerçekten de çeşitli rızık kazanma şekilleri mevcuttur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, her canlının durumuna uygun bir yöntem bahşetmiştir.

Özellikle, yeryüzünde kendine halife kıldığı insana, tahlil, terkip, üretim, geliştirme, yeryüzünün çehresini değiştirme ve hayatın gelişmesine paralel olarak ortaya çıkan daha birçok yetenek bahşetmiştir. Ancak insan, kendi rızkını hiçbir zaman kendisi yoktan var edemez. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzünde gizlediği hazinelerinden, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koyduğu fıtri kanunlar doğrultusunda hareket ederek elde edebilir bu rızkı. Çünkü her canlının rızkı, yeryüzü ve gökyüzü hazinelerinde mevcuttur. Ancak bu demek değildir ki rızık, çalışmaksızın elde edilebilir.

> *"Yeryüzünü size boyun eğer kılan O'dur. Haydi onun omuzlarında yürüyün. Ve Allah'ın rızkından yiyin. Dönüş O'nadır." (67 Mülk/15)*

Evet, gaye bazı insanların zannettikleri gibi, rızkın, kişiye önceden taktir edildiği ve çalışmakla kazanılmayacağı, oturmakla gecikmeyeceği ve tembellikle de kaybolmayacağını söylemek değildir. Eğer durum böyle olursa, nerede kaldı, Allah'ın *"sarılın"* dediği ve yeryüzüne yerleştirdiği kanunların bir parçası kıldığı sebepler? Allah'ın yaratıklara bahşettiği bunca güç ve enerjinin hikmeti nerde kaldı? İnsanın bu alandaki rolünü yerine getirmesi için halife tayin edildiği hayatın, Allah'ın ilmindeki olgunluk derecelerini aşacak gelişmesi nasıl sağlanacak?

Şüphesiz her canlının rızkı mevcuttur, bu doğrudur ve bu rızık evrende gizlidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kanunlarına uygun olarak yapılacak bir çaba sonucu elde edilebilir ancak. Dolayısıyla kimse çalışmaktan geri kalmamalıdır. Gökten altın ve gümüşün yağmadığı biliniyor. Ancak göklere ve yere bütün canlılara yetecek kadar rızık gizlenmiştir. Her ne zaman bu canlılar, hiç kimseye haksızlık yapmayan, kimseyi ihmal etmeyen "ilahî kanunlar" doğrultusunda çaba sarfederlerse göklerde ve yerde saklı ilahî hazinelerden rızıklarını kazanırlar.

Ancak hem iyi kazanç, hem de kötü kazanç var. İkisi de bir çabanın sonucudur. Sadece vasıfları ve sonuçları farklıdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilmi bütün yaratıkları kuşatmıştır. Ve O hiç kimseyi terketmeden herkesin rızkını verir. Rızkı takdir eden, daraltıp genişleten Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Sonuçta işlerin tümü O'na döner.

> *"Dilediğine rızkı genişleten ve daraltan Allah'tır. Dünya hayatı ile sevindiler. Ahiret karşısında dünya hayatı, bir oyundan başka birşey değildir." (13 Ra'd/26)*

Rızıklar da herşey gibi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ilminde takdir edilmiş olup, O'nun emrine ve dilemesine tâbidirler, insanlar ve rızıkları için koyduğu ve razı olduğu kanun uyarınca dilediği zaman dilediği gibi tasarrufta bulunur.

> *"Hiç bir şey yoktur ki anahtarı bizim yanımızda olmasın. Onu ancak belli bir kaderle indiririz." (15 Hicr/21)*

Bir yaratığın herhangi bir şeyi takdir edip ona hükümran olması mümkün değildir. Her şeyin hazineleri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ulu katındadır. Yarattıklarının her bir topluluğuna belli bir ölçü dahilinde indirir. Hiçbir şey ölçüsüz değildir. Göklerde ve yerde olan rızık, ilk defa yaratma ve bunu, sürekli tekrarlama şeklindedir. Yerde olan rızık daha çok, yemek, içmek ve nefes almak için gerekli olan bitki, hayvan, su ve hava olarak sıralanabilir. Ayrıca, maden yatakları ve cevherler gibi yeraltı zenginlikleri, yemek ve süs için kullanılan denizaltı zenginlikleri ve mıknatıs ve elektrik gibi olağanüstü enerji kaynakları bunlar arasındadır. Bir de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka kimsenin bilmediği ve her an bir yenisi keşfedilen daha nice zenginlikler ve enerji kaynakları... Gökten kaynaklanan rızıklara gelince, dünya hayatında bahşedilenleri şöyle sıralanabilir: Işık, ısı, yağmur ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanlara bahşettiği daha birçok güç ve enerji.

Buna rağmen ve rızkın sebepleri belli olduğu halde, rızık korkusu cahilî anlamda insanların kalbine bir takım vesveseler veriyor. Kur'an bu tehlikeye karşı kalbleri sükuna kavuşturan bir uyarıda bulunuyor. Kalbleri hayatta sürekli görülen olguya karşı ikaz ediyor.

> *"Nice canlı vardır ki, rızkını taşımıyor. Allah onu da sizi de rızıklandırır." (29 Ankebut/60)*

Nice canlı vardır ki, rızkını elde edemiyor, toplayamıyor, taşıyamıyor. Koruyamıyor ve ne yapacağını nasıl elde edeceğini ve nasıl koruyacağını bilemiyor. Bütün bunlara rağmen Allah onu rızıklandırıyor ve açlıktan ölmeye terketmiyor. Kendi rızıklarını kendilerinin yarattıklarını zannetseler bile insanları da rızıklandıran O'dur.

İnsanlara, rızkı elde etmenin araçları ve sebepleri bahşedilmiştir. Aslında bağışlar da Allah'ın yardımı olmadan elde edemiyecekleri birer rızıktırlar. Cahiliyyede olduğu gibi korkulan bir rızık kıtlığına imkan yoktur. Onlar Allah'ın kullarıdırlar. Onları istediği şekilde rızıklandırır. Kalblerin vesvesesini, onları yaratandan başkası idrak edemez. Aynı şekilde kalblerde olanı bilenden başkası kalbleri tedavi edemez. Yüce Allah, kullarından dilediğine rızkını genişletip daralttığı gerçeğini yerleştiriyor böylece...

> *"Allah rızkı kullarından dilediği için genişletir, dilediğine daraltır." (29 Ankebut/62)*

"Rızkınız ve va'd olunduklarınız göklerdedir." (51 Zariyat/22)

Şüphesiz herkesin rızkının önceden takdir edildiğinin bilinmesi dikkatleri bir başka noktaya çekmektedir. Rızık sebepleri yeryüzünde bulunmakla ve insanlar onlara sarıldıkları ölçüde rızıklarını kazanmakla beraber, Kur'an, insanların dikkatini bunun ötesine, gaybe doğru çevirmektedir. Önceden tayin ve takdir edilen rızka muttali olmaları için...

Yeryüzündeki zahiri rızık sebeplerine gelince, bunlar, rızkın Allah tarafından olduğunu bilmesi, yerin ağırlığından ve mal hırsının pençesinden kurtulması dolayısıyla rızkı verene doğrudan yönelmesi için yaratılmışlardır. Mü'minle sebepleri yaratan arasında engel oluşturamazlar. Mü'minin kalbi, bu hakikatleri idrak edip, yeryüzünün hilafetine ve imarına görevlendirildiğini bildiği halde, yeryüzü ve sebeplerini ihmal etmesi düşünülemez.

Sebeplere takılıp kalmaması ve Allah'tan gafil olmaması için dikkati, sebeplerin ötesine çevrilmiştir. Sadece sebeplere sarılmalı, ancak rızkı verenin, sebepleri de yaratanın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğunu, rızıkların Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indinde takdir edildiğini, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın irade ettiği şeyin kesinlikle vuku bulacağını da bilmeli ve sebeplerin esaretinden kurtulmalıdır. Sebeplerde onları yaratana işaret eden delilleri idrak edince, sebeplerden kanaatlarla, göklerin derinliklerine uçar ayakları yerde sabit olduğu halde kalbi göklere bağlı hayatını sürdürür. Özgürce ve serbestçe... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, odur ki, rızıklandırır.

"... kimdir ki sizi rızıklandırır? " (67 Mülk/21)

Beşerin rızkı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın iradesiyle, evrenin özüne, toprağın ve havanın elementleri arasındaki ilk sebeplere yerleştirilmiştir. Beşerin bu sebeplere doğrudan bir etkisi ve işleyişlerine bir müdahaleleri söz konusu değildir. Onlar varlık itibariyle insandan daha eski, kuvvet bakımından daha büyük ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dilemesiyle, hayatın izlerini ortadan kaldırmakta insandan daha güçlüdürler. Sular kesiliverse, hava ortadan kalksa ya da varlığı meydana getiren elementler yok olsa, kim insanı rızıklandıracak?

Rızık kelimesi duyulduğunda, zihinde çok derin, geniş ve köklü anlamlar çağrıştırır. Büyük, küçük her şeyi, sebepleri ve dilerse onları ortadan kaldırmayı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdirine bağlar. Bu büyük, geniş ve derin kavramı, çalışmak, meydana getirmek ve üretmek gibi insanın kendi çabasının ve enerjisinin ürünü sandığı, rızık kelimesinin anlamına yakın bütün anlamları içermektedir. Bunların tümü bir taraftan sebeplerin ve ana unsurların varlığına, diğer tarafdan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın milletlere ve ferdlere bağışına bağlıdır.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bağışladığı, nefes alma yeteneği olmasa ve vücuda hareket etme kabiliyetini kazandıran mekanizma olmazsa hangi nefes, çalışan bir kişiye teneffüs verebilir?

Hangi hareket onu harekete geçirebilir? Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bağışladığı düşünme ve meydana getirme yetenekleri olmadan hangi akıl bir eser meydana getirebilir? Bir işçinin çalışarak meydana getirdiği her eser, başlangıçta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yarattığı maddeye şekil vermekten ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insana bahşettiği sebeplere sarılmaktan meydana gelmiş bir ürün olmaktan başka bir şey değildir.

Hepsinin rızkı Allah katından olduğu ve hepsi de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kulları oldukları halde nasıl oluyor da bazıları bazısını kul, bazıları da bazısını rabb ediniyor.

> *"Dilediğine hesapsız rızık verirsin." (3 Al-i İmran/27)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kullarına bahşeden ve onları koruyandır. Kur'an-ı Kerim; etkisi, kendilerinden öncekilerin hayatında olduğu gibi, kendi hayatlarında da görülen şirk olgusunu rızık açısından tedavi ediyor.

> *"Allah, O'dur ki sizi yaratır, rızıklandırır, sonra öldürür, ardından diriltir. Ortak koştuklarınızdan, bunlardan bir şeyi yapabilen var mı? O, sizin ortak koştuklarınızdan yüce ve münezzehtir." (30 Rum/40)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, dikkatlerini, Allah'tan başkasına bir pay vere-miyecekleri konulara, durumlarının ve işlerinin hakikatine ve Allah'tan başka ilah addettiklerinin bir müdahalesinin söz konusu olamayacağı noktaya çekiyor. Onları yaratanın rızıkları verenin ve öldürüp diriltenin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğu konusuna yöneltiyor. Yaratanın, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğunu kabul ettikleri gibi, diğer taptıkları ilahların kendilerini rızıklandırdığını iddia edemezler.

> *"Göklerden ve yerden sizi rızıklandıracak Allah'tan başka bir yaratıcı mı vardır? O'ndan başka ilah yoktur. Nasıl yüz çeviriyorsunuz?" (35 Fatır/3)*

Her an yüce yaratıcının mahlukatını rızıklandırdığı bir feyiz, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın göklerde ve yerdeki iyilik ve nimetlerinden dökülüyor. Ellerindeki bu kapsamlı feyiz gibi, onları rızıklandıracak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka bir yaratıcı var mıdır? Şirkin en iğrencini, en sapığını işleseler bile böyle bir şey iddia edemezler. Ortada Allah'tan başka bir yaratıcı, bir rızık veren olmadığına göre, onlara ne oluyor ki, düşünmüyorlar ve şükretmiyorlar? Ellerindeki rızıklarının onları sevkettiği böyle bir hakkı kabul etmekten kaçınmaları, gerçekten şaşırtıcıdır.

"Göklerin ve yerin anahtarları O'nun elindedir, dilediğine rızkı genişletir ve daraltır." (42 Şura/12)

Rızkı daraltmak ve genişletmek olayı tamamen Allah'ın emri altındadır. Onları rızıklandıran, üzerlerine kefil olan, doyuran ve içiren Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*, bunların dışındaki konularda da aralarında hükmetmelidir. İhtilaf ettikleri konularda O'ndan başka hükmedecek kimdir? İnsanların rızkını vermeye kefil olan, her şeyi bilen ve takdir eden kim ise, insanlar diğer konularda da ona yönelmelidir.

Buna bağlı olarak uluhiyet gerçeği, bölünmez bir gerçektir. Kur'an-ı Kerim, ilahın malikin ve nimetleri verenin bir olduğunu yerleştiriyor. Hükümran olan Rezzak ile güçsüz, hiçbir şeye malik olmadığı gibi rızıkları veremeyen kimse bir olur mu? Üstelik insanlar bu ilahtır, bu da ilahtır diyorlar. (!) Rızk, ruhları uğraştırır, özellikle imandan yoksun ruhları... Ancak rızkı yalnızca Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*'dan beklemek, nefislerde gizli olan birçok temayülü gemler.

"Allah'tan başka kullukta bulunduklarınızın, rızkınızı vermeye güçleri yetmez. O halde rızkınızı Allah'tan bekleyin." (29 Ankebut/17)

Yaratan ve rızıklandıran kim ise, aynı zamanda Rabb ve hükümran olan da O'dur. Hiçbir konuda O'nun şeriatında beliren izninin dışına çıkılamaz.

Şeriatı da Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiği hayat nizamıdır. İnsanların hayatına hükmetmesi konusunda Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*'nın birlenmesinin zaruretine delil teşkil etmesi için, Allah'ın kullarına bağışladığı rızık meselesini sıkça arz etmektedir, Kur'an metodu... Çünkü yaratan, tek başına rızıkları garanti eden, rububiyetin, hakimiyetin ve egemenliğin de yalnızca kendisine has olmasına müstahaktır...Bu tartışma götürmez kesin bir hakikattir.

"De ki: "Gökten ve yerden sizi rızıklandıran kimdir? İşitmeye ve görmeye muktedir olan mı? Ölüden diriyi, diriden ölüyü kim çıkardı? Kim işleri düzenler?" Diyecekler ki "Allah" De ki: "O halde korkmaz mısınız? İşte Allah, sizin gerçek Rabb'iniz. Hak'tan sonra sapıklıktan başka ne var? Nasıl oluyor da yüz çeviriyorsunuz." (10 Yunus/31)

"De ki: "Gökten ve yerden sizi rızıklandıran kimdir?"

Onlar Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*'nın varlığını inkar etmiyorlardı. Bunun gibi büyük işlerdeki tasarrufunu da inkar etmiyorlardı. Fakat fıtratlarındaki sapma, bu kabullenişlerine rağmen onları şirke düşürüyordu. Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*'nın izin vermediği şeriatlara uydukları gibi bazı kulluk davranışlarını da başkalarına sunuyorlardı. Sağlam bir akide bu tür sapıklıklardan korunmuştur. Çünkü rızık Allah *(Subhanehu ve Teâlâ)*'nın elinde olup, herkesi rızıklandırır. Hiç kimseye de yazdığından başkası isabet etmez...

"Allah dışında, göklerden ve yerden onları rızıklandıramayacak ve buna güç yetiremeyeceklere ibadet ediyorlar." (16 Nahl/73)

Fıtratın bu derece sapması gerçekten de acayiptir. İnsanların kendilerini rızıklandıramayan ve hiçbir zaman bunu başaramayacaklara kullukla yönelmesi... Bunu yaparken de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ın rezzak ve yaratıcı olduğunu kabul etmeleri, inkar edemeyecekleri deliller ellerinde olduğu halde, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* için eşler ve benzerler uydurmaları son derece gariptir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, onların koştukları eşlerden münezzehtir.

4 - Allah'ın İzni Olmadan Kimse Zarar ve Fayda Veremez

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, İslam düşüncesinin temel kaidelerinden biri olan varlık aleminde Allah'ın izni olmadan hiçbir şeyin olmayacağı hakikatini şu şekilde açıklıyor.

"Allah'ın izni olmadan, onlar bir kimseye zarar verecek değillerdir." (2 Bakara/102)

Sebepler, Allah'ın izni ile işlevlerini yerine getirir. Onun izni ile etkileri görülür ve sonuçları gerçekleşir... Bu, mü'minin kalbinde iyice açığa kavuşturulması gereken İslam düşüncesinin temel bir kuralıdır. Bu kuralı, bu noktada, en iyi şu örnek anlatabilir; Elini ateşe soktuğun zaman, ateş elini yakacaktır. Fakat bu yanma olayı Allah'ın izni olmadan gerçekleşemez. Ateşe yakma özelliğini veren Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Eline de yanma özelliğini O vermiştir. Ve o özel bir hikmetten dolayı dilemediği zaman bu özellikleri durdurmağa kadirdir. İbrahim (as) için olduğu gibi... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şöyle buyuruyor:

"Dedik ki, Ey ateş! İbrahim'e karşı serin ve selametli ol."

Her etkene Allah'ın izni ile, etki etme özelliği verilmiştir. O bu izinle işlevini görmektedir. Bu özelliği verdiği gibi, dilediği zaman, bunu durdurabilir de. Gayb işleri tamamen Allah'a aittir. Dilediğine, dilediği kadar ve dilediği zamanda bildirdiğinin dışında kimse gaibten bir şeye muttali olamaz. Bu yüzden kullar kendileri için bir fayda ya da zarara güç yetiremezler.

"De ki, "Allah'ın dilediğinin dışında kendi nefsim için bir fayda ya da zarara gücüm yetmez. Eğer ben gaybı bilseydim, iyiliği arttırırdım. Bana kötülük de dokunmazdı. Ancak ben, iman eden bir kavim için uyarıcı ve müjdeciden başka bir şey değilim." (7 A'raf/188)

Bazı işleri yaparken onunla bir zararı kaldırmayı ümid ediyorlar, fakat sonuç onlar için gizlidir, istemeden yaptıkları bir işin sonunun hayır, severek yaptıkları bir işin sonunun kötülük olması mümkündür. Sonuçlar onlar için gayb perdesindedir.

"Hoşlanmadığınız bazı şeyler de sizin için şer olabilir." (2 Bakara/216)

Bu hakikat, beşerin bilinmeyen gayb karşısındaki gerçek konumunu belirtiyor, insan ne kadar çabalarsa, ne kadar gaybı bilmeye çalışırsa çalışsın, perdeli, gizli ve kapalı gaybın önünde mahcup beşeriyetini hatırlayacaktır. Resulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* de beşer olduğunu, kendisi için bir fayda veya zarara gücünün yetmediğini, çünkü gaybi bilmediğini, daha başındayken yolun nereye varacağını bilmediğini, fiillerinin sonucunu bilmediğini, dolayısıyla fiilinin sonucunu tayin edemediğini söylemiştir. Sonucu hayır da görse, şer de görse bunun böyle olduğunu bildirmiştir. O çalışır ancak sonucun Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdir ettiği gaybın içinde gizli olduğunu bildirmekle görevlidir. Bu ilan ile, İslamî tevhid akidesinin her çeşit şirkten mutlak surette arınması ve yüce uluhiyet makamının beşerin hiçbir surette ortak olamayacağı özellikleriyle birlenmesi hakikati tamamlanmış oluyor. Bu beşer, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın seçtiği ve sevdiği kulu Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* de olsa... Gaybın eşiğinde beşeri güç ve beşeri ilim durur. Aynı şekilde beşeri sınırının başlamasıyla Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şahsı durur ve görevi biter.

"De ki: Ben size bir zarar veya iyilik dokundurmaya güç yetiremem." (72 Cin/21)

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* kulluk ettiği biricik Rabb'inin bir özelliğini herhangi bir şeye atfetmelerinden ellerini çekmek, uzaklaştırmak ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmamakla emrolunuyor. Zarar veya fayda vermeye yalnızca o muktedirdir. Bununla, her şey ve Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* fayda ve zarar üzerine etkin olmaktan uzaklaştırılır. Bu işte de uluhiyet makamı birlenince imanı soyutlama ile düşünce, bu tam açık ve sarih istikameti bulur.

"De ki: Ben, Allah'ın dilediğinden başka, kendim için bir zarar veya faydaya güç yetiremem." (10 Yunus/49)

Raesulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* kendisi için bir zarar veya faydaya malik olamayınca, onlar için de bir fayda ya da zarara malik olamaz. Dolayısıyla iş Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya havale edilir.

"Şayet Allah, bir zararı kaldırırsa, O'ndan başka onu geri getirecek kimse yoktur ve eğer bir hayrı kaldırırsa O herşeye kadirdir... O, kullarının üstünde kahirdir ve O hikmet sahibidir, haberdardır." (6 En'am/17, 18)

Bu konuda çoğu zaman nefislerin ve göğüslerin vesvesesine, korku ve ümit bağlanan makamlara, şüphe ve zannın ürünü hurafelere tâbi oluyor insanlar.

Bunların tümünden, akidenin aydınlığı, imanın hakkı bâtıldan ayıran özelliği, düşüncenin netliği ve uluhiyetin gerçek mahiyetini bilmekle kurtulmak mümkün olur... İnsan niçin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasını dost edinir? Yaşamakla emrolunduğu İslam'a muhalefet etmek suretiyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yasakladığı şirkin girdabına neden düşer? Bunun sebebi dünya hayatında bir faydayı celb (elde etmek) ve bir zararı uzaklaştırmak mıdır? Zarar anında insanların yardımını ummak ya da bollukta insanların faydasını beklemek midir? Oysa bunların tümü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın elindedir. Sebepler üzerindeki mutlak güç Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nındır. Aynı zamanda O, kulları üzerinde kahredici güce sahiptir. Vermenin ve men etmenin hikmeti ve bilgisi O'nun yanındadır. Hiç kimsenin, tağutuyla, zorbasıyla, itirazıyla, inadıyla ve hilesiyle cahiliyedeki eğilimlere ihtiyacı yoktur. Bu şerleri işlemeye hiç kimsenin ihtiyacı yoktur aslında. Aklı selim, zarar ve faydanın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan geldiğini kabul eder. İbn-i Abbas *(radıyallahu anh)* şöyle der:

"Bir gün Rasullullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in arkasında yürüyordum. Bana dedi ki: "Ey delikanlı, sana bazı sözler öğreteceğim. Onları koru ki, Allah seni korusun. Koru ki, Allah'ı yanında bulursun. İstediğin zaman, Allah'tan iste. Yardım dilediğin zaman, Allah'tan dile. Şunu bilki, şayet bütün ümmet, sana bir yarar dokundurmak için bir araya gelseler de, Allah'ın senin için yazdığının dışında bir yarar dokunduramazlar. Aynı şekilde, sana bir zarar dokundurmak için toplansalar Allah'ın senin için yazdığından başka bir şey dokunduramazlar. Kalemler kaldırılmış, sayfalar durulmuştur."[45]

Tirmizi'nin dışında başka bir rivayette de şöyle denir.

"...Koru ki Allah'ı önünde bulursun. Bollukta Allah'ı tanırsan zorlukta seni tanır. Bilki sana isabet etmeyen başına gelmeyecektir. Başına gelecek şeyin de yanılması mümkün değildir. Bilki, sabırla beraber zafer, sıkıntıyla beraber rahatlık ve zorlukla beraber kolaylık vardır."

Şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kulları üzerinde sonsuz bir güce sahiptir. Verdiği hükümden sorumlu tutulamadığı gibi takdir buyurduğunu da geri çevirecek birisi yoktur. Azgın cahiliyenin yerine yeniden İslam'ı inşa hareketine girişen bir kalbte bu hakikatlerle bunların zıddına yapılan davranışların bir arada olması düşünülemez. Bu öyle bir sorumluluktur ki, dağlar bile kaldıramaz...

Müslümanın, cahiliyyenin yeryüzünü kapladığı bu noktada durması ve bu yüce, kesin, hakla bâtılı ayıran, sarsıcı ve korkutucu hakikati cahiliyenin yüzüne çarpması kaçınılmazdır. Sonra da her şeye kâdir olduğunu kulların üzerinde sonsuz güce sahip olduğunu bildiği Yüce Rabb'ine yönelmeli ve kulların -

---

[45] Tirmizi rivayet etmiş ve, "sahih bir hadistir" demiştir.

tağutların ve zorbaların da dahil- bir sinekten daha zayıf olduklarını bilmelidir. Hem de sinek, onlardan bir şey koparsa onu geri alamayacaklarını bilmelidir. Allah'ın izni olmadan hiç kimseye zarar ve fayda veremezler. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* işinde galip olandır. Fakat insanların çoğu bilmezler.

Nitekim Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, peygamberlerine bu gerçeği ilan etmesini emrediyor:

"De ki; Faydası ve zararı dokunamayanı çağırır mıyız?" (6 En'am/71)

De ki, Ey Muhammed! Onların, Allah'tan başka çağırdıkları ve yardım beklediklerini inkar ederek...

Allah'tan başka tahtadan, ağaçtan putlar, heykeller, ruh, melek, cin ve insan; bir fayda veya zarara malik değildirler. Onların tümü fayda ve zarar dokunduramamakta eşittirler. Her şey, Allah'tan bir kader doğrultusunda, hareket eder. Allah'ın izin vermediği şey olamaz. O'nun takdir ettiğinden başkası olamaz. Olup bitenler, hep O'nun kaza ve kaderi dairesinde olup bitiyor. İnsanoğlu, haktan saptığında, artık beyinsizlikte sınır tanımaz. Bu yüzden Allah'tan başka ne fayda ne de zarar verebilen bir sürü tanrı edinir.

"Kendilerine ne zarar ne de fayda dokunduramayan Allah'tan başkasına kulluk ediyorlar. "Bunlar Allah'ın yanında bizim şefaatçilerimizdir" diyorlar. De ki; "Göklerde ve yerde Allah'ın bilmediği bir şeyi mi O'na haber veriyorsunuz? "O, onların şirk koştuklarından yüce ve münezzehtir." (10 Yunus/18)

Onlar bu sahte rabblerin Allah'ın katında şefaatçi olduklarını zannediyorlar. Oysa Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bunların, iddia ettikleri şeyin imkansız olduğunu biliyor. Siz O'nun bilmediği bir şey mi biliyorsunuz? Yoksa gökte ve yerde varlığını bilmediği bir şeyi mi O'na haber veriyorsunuz? Bu, içinde yüzdükleri beyinsizliğe uygun bir üsluptur. Ardından da O'nun yüceliğine yakışır bir tenzih geliyor.

"O, şirk koştuklarınızdan yüce ve münezzehtir."

Zarar ve fayda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın elindedir.

"Allah'tan başka sana ne zarar ne de fayda dokundurmayanı çağırma! Eğer böyle bir şey yaparsan, sen de zalimlerden olursun." (10 Yunus/106)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka, zarar ve fayda veremeyen bu putları çağırma! Müşriklerin zarar ve fayda edinmeyi umarak çağırdıkları gibi yaparsan sen de müşriklerden olursun.

"Şayet Allah sana bir zarar dokundurursa O'ndan başka onu giderecek kimse yoktur. Sana bir hayır da dilerse lütfünü geri çevirecek de

yoktur. Kullarından dilediğine verir. O, gafurdur, rahimdir." (10 Yunus/107)

Zarar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koyduğu fıtri kanunlara karşı hareket ettikçe insanın başına gelecek bir sonuçtur. Faydada öyle... Yüce Allah, yürürlükteki kanunun sonucu bir zarar sana dokundurursa, sünnetine tabi olmaktan başka onu giderecek bir güç yoktur. Biliniyorsa şayet, sebepleri terketmek zarara sebebiyet teşkil eder. Kanun uyarınca hareket etmen sonucu Yüce Allah, sana bir iyilik dokundurursa, O'nun yarattıklarından hiç kimse senden bu iyiliği çeviremez. Bu sebepler onun genel dileyişine ve eşyaya yerleştirdiği sünnetine uydukları oranda kullarından dilediğine verdiği bir fazilettir. Hiç kimse bir zararı gidermeye muktedir değildir.

"De ki, iddia ettiklerinizi çağırın, sizden bir zararı gidermeye ve değiştirmeye güçleri yetmez." (17 İsra/56)

Kullarının kaderine mutlak egemen olan Allah'tan başka hiçbir kimse bir zararı gidermeye ve onu değiştirmeye güç yetiremez. O her şeyin Rabb'i, Yaratıcısıdır ve her şey O'nun elindedir.

"De ki; "Göklerin ve yerin rabbi kimdir?" De ki: "Allah!" Kendilerine bir fayda ve zarara güçleri yetmeyenleri, Allah'tan başka dostlar mı edinirsiniz? De ki, "Kör ile gören bir olur mu? Ya da, karanlıkla aydınlık bir olur mu?" Yoksa Allah'a, O'nun yaratması gibi yaratan ortaklar buldular da, bu yaratma, kendilerince birbirine mi benzeşti? De ki: "Allah, her şeyin yaratıcısıdır ve O tek başına her şeyin üzerinde kahredici güce sahiptir." (13 Ra'd/16)

Onların Allah'tan başka edindikleri dostları reddeder tarzda sor. Mesele gayet açık olduğu halde, hakla bâtıl arasındaki farkı, kör ile gören veya karanlıkla aydınlık arasındaki fark kadar açık olduğu halde yine de sor onlardan... Allah'tan başka kullukta bulundukları bu ortakların bir şey yarattıkları görülmüş müdür? Dolayısıyla hangisinin ortakların yarattığı olduğunu mu bilmiyorlar? O halde ve kesinlikle, ortak koştuklarının, Allah gibi yaratmaya güçleri yetmez. Yaratan kim ise, kulların kullukta bulunmasına yalnızca o müstahaktır. Bu olay, her şeyin Allah tarafından yaratıldığını, çağırdıkları tanrıların hiçbir şey yaratamadıkları gibi, kendilerinin yaratılmış olduğunu gören bir kavme musallat olan en büyük bir çirkefliktir. Buna rağmen onlara şüphe etmeden kullukta bulunurlar. Akıllar ancak bu kadar beyinsizlik çukuruna düşebilir. Onların bir fayda ve zarara güçleri de yetmez.

"Kendilerine bir fayda ve zararda bulunamayacak, Allah'tan başka ilahlara kullukta bulunuyorlar." (25 Furkan/55)

Buna rağmen, sorulduğunda, Allah'ın göklerin ve yerin yaratıcısı olduğunu kabul ediyorlar.

> *"Eğer onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye soracak olursan, şüphesiz "Allah!" diyecekler. De ki: "Görüyor musunuz Allah'tan başka çağırdıklarınızı? Şayet Allah bana bir zarar dilerse onların gücü bunu gidermeye yetmez. Ya da bana merhamet etmeyi dilerse onlar O'nun rahmetini kesebilirler mi? De ki: Allah bana yeter. Tevekkül edenler O'na tevekkül ederler." (39 Zümer/38)*

Müşrikler, göklerin ve yerin yaratıcısının Allah olduğunu kabul ediyorlardı. Hiçbir zaman bunu kabullenmekten geri kalmazlardı. Akıl, göklerin ve yerin varlığını onların üzerindeki mutlak iradeden başka bir şeyle izah edemez. Bu, açık fıtri hakikati hepsi de kabul ediyorlardı. Yerin ve göklerin yaratıcısı Allah olduğuna göre, hiç kimse O'nun bir kulu için irade ettiği rahmeti engelleyemez. Durum bu olunca, Allah'tan başka çağırdıkları ne yapabilirler ki? O'ndan gelen bir zararı kimse engelleyemez. O'nun rahmetini kimse kesemez. O'nu hiç kimse azaltamaz, gizleyemez ve yolundan alıkoyamaz. Bu hakikatler mü'minin kalbinde yer edince, meselenin ona yönelik tarafı bitmiş oluyor. Tartışma bitmiştir. Gerisi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya kalmıştır. O, kullarına yeter, yalnızca güven, bağlılık ve kesin bilgi vardır... Sarsılmasından korkulmayan güven, azalmayan bağlılık ve yanılmayan kesin bilgi... Bu, varlık üzerindeki egemen gücün hakikatidir.

> *"Yerde ve nefislerinde size isabet eden her şey, biz onu yaratmadan önce bir kitaptadır. Bu, Allah'a kolaydır. Ta ki kaybettiklerinize üzülmeyesiniz, kazandığınıza da sevinmeyesiniz. Allah, bütün şımarık kibirlileri sevmez." (57 Hadid/23)*

Böylece nefis istikrar bulur. Allah'tan gelen ve kendilerine isabet eden hayır ve şerle tatmin olur. Üzülerek hüzünlenmez nimetin yokluğunda... Nimete ulaşınca da kibirlenmez. O, yoklukta da, varlıkta da istikrarlı olur. Hiçbir sebebi, olayı ve kurumu Allah'a ortak koşmaz. Tümü, önceden taksim edilmiş kader ve belli bir süre içindirler.

> "Sonuçta her şey Allah'a döner."
>
> *"De ki: "Allah'a karşı kim sizin için bir şeye güç yetirebilir? Şayet sizin için bir zarar veya fayda dilerse? Şüphesiz Allah, işlemekte olduklarınızdan haberdardır." (48 Fetih/11)*

Bu, Allah'ın takdirine teslimiyeti ve duraksamaksızın O'nun emrine itaati ilham ettiren bir sorudur. Durmak, gecikmek, zararı defetmediği gibi iyiliği de geciktirmez. Mazeretleri sıralamak Allah'ın ilmini gölgeleyemez.

Allah'ı birleyen beşer kalbi; O'ndan başkasına kullukta bulunmaz. O'ndan başkasının önünde eğilmez. Ondan başkasından bir şey istemez. Yarattıklarından birine dayanmaz. O'nun gözünde, yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* güçlüdür; kullarının üzerinde kahredici güce sahiptir. Kulların tümü onun yanında zayıf ve cılızdırlar. Hiç kimse O'na bir zarar veya fayda dokunduramaz. Onlardan birisinin yardımına ihtiyaç duymaz. Onlar kendi nefislerine de bir fayda veya zarar dokunduramazlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, dilediğini vermeye veya engellemeye kadirdir. Kulların O'ndan başkasına yönelmeye ihtiyaçları yoktur. O, zengin, kullarıysa fakirdir.

Böylece tevhidin etkisi, davranış ve tasarrufla görüldüğü gibi, düşünce ve duygularda da kendini gösterir. Hayat için tam, açık ve belirgin bir metod çizer. Tevhid, dille söylenen bir kelime olmaktan çıkar. Bununla beraber, Allah'ın indirdiği kitabın sıkça tekrarladığı ve açıkça anlaşılmasına çalıştığı tevhid akidesinin, her zaman, her çağda ve herkes tarafından anlaşılması gerekmektedir. Tevhid, bu kapsamlı ve geniş anlamıyla idrak edilmeyi gerektirir.

5 - Ondan Başka İlah Yoktur. Öldürür ve Diriltir

Yalnızca, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, uluhiyet sıfatına sahiptir. Herşey ve herkes O'nun kuludur. Sonsuz kudret ve uluhiyet makamını uhdesinde bulundurmak, öldürüp diriltmek, bu vasfının yüceliğinin gereğidir. Bütün varlığa tek başına hükümrandır. Yaratıklar üzerindeki hakimiyeti ortaksızdır. Uluhiyete tek başına sahip olan, insanların hayatı ve ölümü üzerinde de söz sahibi kimsedir, insanların onun dinine uymaları gerekir bu yüzden. *"Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur"* şehadet cümlesi, kendisi olmaksızın iman ve İslam'ın söz konusu olmayacağı gerçeğinin bir başka yönünü de kapsamaktadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şöyle buyuruyor:

> *"Allah O'dur ki, yerin ve göklerin mülkü O'nundur. O'ndan başka ilah yoktur. Öldürüp diriltendir." (7 A'raf/158)*

Buradaki mesele, bu sıfatlara haiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iman meselesidir. Hayat ve ölüm, her an meydana gelen iki olgudurlar. Allah'tan başka ölüm ve hayat üzerinde kimsenin bir tasarrufu yoktur. En üstün yaratık olan insan, bir tek hücreye hayat vermekten aciz olduğu gibi herhangi bir canlıdan da gerçek anlamda hayatı alamaz. Hayatı bağışlayan onun sırrını da bilir. Onu bağışlamaya ve geri almaya muktedirdir. İnsanlar hayatı yok etmek için sebepler oluştururlar. Buna rağmen bir canlıdan gerçek anlamda hayat sıfatını yok edemezler. Şüphesiz, öldürüp dirilten yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır, başkası değil.

> *"O, diriltip öldürendir."*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, ölüm ve hayat üzerindeki görünen sebepleri ve gerçek mahiyetleri hakkındaki düşünceyi düzeltmeyi ve onların üzerindeki egemenliği, her işi düzenleyip idare eden kudrete havale etmeyi irade, buyuruyor. Ayrıca bu konuda güven içinde olmalarını, görevlerini yerine getirmede telaşa ve üzüntüye kapılmamayı öğretmeyi irade buyuruyor. Çünkü takdir neyse o olacaktır.

Ölüm ve hayat, neticesi itibariyle Allah'ın elindedir. Sakınmak, ölüm konusunda fayda vermez. Korku ve telaş, hayatı artırmaz; eceli uzatmaz ve kazayı meydana gelmekten alıkoyamaz. Hayatı veren de, alan da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Verirken de alırken de en iyisini O bilir. Yüksek ilahi hikmet, vermenin ve almanın ardında gizlidir. Şüphesiz her iki halde de insanların iyiliği söz konusudur. Verirken de alırken de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın onlara olan fazlı gerçekleşiyor.

Korku, üzüntü ve sakınma, insanların gidişatını değiştiremediği gibi, onlardan ölümü de uzaklaştıramaz. Aynı zamanda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kaderini de geri çeviremez. En iyisi, sabır ve sebattır. Telaş, kaderi değiştiremez ve korku da hayatı ecelden koruyamaz. Çünkü hayat canlıların bir çabası olmaksızın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tarafından bağışlanmıştır. O halde korkakların gözleri ölüm korkusuyla kaymasın. Hayat ve ölüm, hayatın ve ölümün hakikati, İslam düşüncesinin önemli bir yönünü oluşturur. Bu düşüncenin bundan sonra hayatı görünür bir şekilde kuşatması kaçınılmazdır. Doğru ve sahih bir görüşün ürünü, mutmain ve sabit bilgi üzerine kurulu, hayatın nizamı, davranışların kuralların ahlakın ve adabın metoduna kaynaklık eden bir düşünce...

Bu düşünce itikadı düşünceden soyutlanmamıştır. Aksine onun üzerine kurulu ve ondan neş'et etmektedir. Çünkü düşünce akideye bağlantı kurmadan, doğru bir ölçü ve istikamet bulamaz. Hayatın istikameti; varlığın hakikati ve varlığı bahşeden yaratıcısı ile ilişkilerin hakikatini kapsamlı bir biçimde ele alan bir düşünceyle mümkündür. Mekkî surelerin tümünü dolduran bu itikadi düşüncenin kuvvetli odaklaşması insanların Medine'de nazil olan surelerin ele aldığı bütün şer'i konuları, direktifleri ve hayatın tüm ilişkilerini anlamalarına yardımcı olmaktadır. Diriltme ve öldürme herkesçe görülen iki hakikattir. Ancak her ikisi de bütün yaratıkların gücünün üzerindedir. Bu hakikat basit bir bakış ve az bir düşünmeyle anlaşılabilir. Ölüm sahnesi, hayat sahnesi, beşer kalbine dokunur, onu sarsar, heyecanlandırır, etkilenmeye hazırlar, kabullenmeye ve karşılık vermeye alıştırır. Bu yüzden Kur'an-ı Kerim'de, ölümden sıkça söz edilir. Göndermelerde bulunulur. Zaman zaman Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şöyle buyurur:

"O'ndan başka ilah yoktur. Diriltip öldüren O'dur. O sizin ve ilk atalarınızın Rabb'idir." (44 Duhan/3)

"Allah, ölüm anında her nefsin ruhunu alır." (39 Zümer/42)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, her nefsin canını, öleceği zaman alır. Ölüm beşer kalbine yönelmekte ve etrafına kaçışı imkansız bir duvar örmektedir. Ölüm gerçeği, hiç kimsenin geri çeviremeyeceği, çevresinden uzaklaştıramayacağı ve canlıların tümünün tadacağı soğuk ve korkunç bir olaydır. Her an tekrarlanıp durmaktadır. Büyük küçük, zengin fakir, kuvvetli zayıf, herkesin başına gelecektir. Onun karşısında herkes eşit bir konumdadır. Hile, aracı ve kuvvet kullanma, şefaat, uzaklaştırma ve geciktirme söz konusu değildir. İnsan, her an şu düşünceyi hissetmektedir:

Ölüm, bir merciden gelmektedir ve bütün insanlar onu engelleyemez. Bu yüce merciye teslimiyetten başka da çare yoktur.

"Hayır ne zaman ki can köprücük kemiklerine dayanır ve "Kim afsun yapar, acaba?" denir ve kendisi artık bunun ayrılık zamanı olduğunu anlar. Ve bacak bacağa dolaşır. İşte O gün'de sevk, Rabb'inedir" (75 Kıyame/26-30)

Bu, ölüm sahnesidir. Her canlının sonu olan ölüm... Hiçbir canlının başından uzaklaştıramadığı ölüm.... Sevenleri ayıran ölüm... Durmadan, sapmadan hiçbir ah-u vah sesine, ayrılık hasretine, ısrarlının dilemesine ve korkanın korkusuna aldırış etmeden, yoluna devam eden ölüm... Zayıf kişileri devirdiği gibi, aynı kolaylıkla güçlü kuvvetli kişileri de deviren ölüm... Müstekbirleri kahrettiği gibi mustaz'afları da kahreden ölüm... Ve beşerin hiçbir hilesinin geçerli olmadığı ölüm... Buna rağmen insanlar bir zaman sonra vuku bulacak bu müthiş olayı gereği gibi düşünmüyorlar.

"Birinize ölüm geldiği zaman, elçilerimiz ruhunu alır. Onlar unutmazlar." (6 En'am/61)

Her insanın alacağı nefesler sayılıdır. Bilinmeyen bir süre için dünyaya gönderilmiştir, insan için bu bir gaybdır. Onu bilemez... Yaşayacağı süre Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yanında kayıtlıdır. Bu süre öne alınamadığı gibi, geciktirilemez de. Her nefsin üzerinde, nefeslerine ve eceline vekil bir melek vardır. Önceden belirtilmiş ve va'dedilmiş an geldiğinde, koruyucu görevini yapmakta, elçi risaletini yerine getirmektedir. Bu hakikat, insanı titretmeğe yeter. O, bununla kuşatıcı gayb olan kaderi hissetmekte ve her an canının alınabileceğini bilmektedir. Her nefeste kesin olan ecel, gelebilir.

"Umulur ki, ecelleri yaklaşmış ola." (7 A'raf/85)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kalblere, bilinmeyen gayb aleminde ve fakat yakınlarında gizlenmiş ölüm düşüncesiyle dokunmaktadır. Onlar bu konudan

gafildirler. Ecellerinin yakın olduğunu, Allah'ın gaybını bilemeyeceklerini, O'nun kontrolünden kurtulamayacaklarını, bundan daha güzel ve etkili hiçbir şey ifade edemez. Şüphesiz gayb olan ecelle ruhlara dokunmak, ecelin her an gelebileceğini hissettirmek, beşer kalbini uyandıran, açan ve görmesini sağlayan bir titreyişle sarsar. Kur'an'ı indiren ve insanı yaratan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu temasların hiçbir kalbi gafil bırakmayacağını şüphesiz bilir. Buna rağmen bazı kalpler inad eder ve büyüklenir. Ölüm, Allah'tan başka her canlı için bir sondur...

> *"Sen de, onlar da öleceksiniz, sonra da Kıyamet günü Rabb'inizin yanında hesaplaşacaksınız." (39 Zümer/30)*

Ölüm karşısında, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* de dahil olmak üzere bütün insanlar eşittirler. Bu hakikatin zikredilmesi, Kur'an'ın yerleştirip güçlendirdiği tevhidin bir halkasıdır, ölüm yolun sonu değildir. Sadece bir halkadır. Kendisinden sonra takdir edilmiş iradenin ürünü halkaların olduğu bir halkadır. Sonradan olan her şey fanidir ve başlangıcı olan her şeyin sonu vardır. Bu tabiatta yürürlükte olan bir kanun ve istisnası olmayan bir kuraldır.

> *"Senden sonra hiçbir beşeri ölümsüz kılmadık. Sen öleceksin de onlar ebedi mi kalacaklar? Her nefis ölümü tadacaktır." (21 Enbiya/34)*

Canlılar için bunun hesabını yapmaktan daha önemli bir şey olmasa gerek. Çünkü ölüm, her canlının ve yeryüzündeki kısa seyahatin sonudur. Ve her şey sonuçta Allah'a döner. İslam Düşüncesinin Pratiği ve Yaşam Üzerindeki Etkileri Bu akide, kendisine inananlara şunu öğretiyor: Nefisleri de dahil hiçbir şey, kendilerine ait değildir. Her şey Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nındır.

Bu yüzden O'nun uğruna cihada çıktıklarında yalnızca O'nun için çıkıyorlar. O'nun için hareket edip O'nun uğruna savaşıyorlar. Onlar kendilerini O'nun kaderine teslim etmişlerdir. Nasıl olursa olsun, kaderden kendilerine isabet edeni hoşnutluk ve teslimiyetle karşılıyorlar. Fakat, nefisleri, düşünce eksenleri, takdirleri ve değer yargıları bozulmuş olanlara gelince, Kur'an-ı Kerim onların durumlarını şöyle anlatmaktadır:

> *"Eğer, bu işte bizim payımız olsaydı burada öldürülmezdik..." (3 Al-i İmran/154)*

Bunlar, akideyi kavrayamamış kişilere musallat olan şüphe ve vesveselerdir. Özellikle yenilgi söz konusu olduğunda, bozulmanın baş gösterdiği anlarda, sonucun pahalıya mal olacağını sandığı ve sonucun içinde bulunduğu durumdan kat kat acı olduğunu zannettiği anda, kendilerini tehlikeye atan önderliğin yerine geçmeyi ve kendileri önder olsalardı bu yenilginin söz konusu olmayacağının sanıldığı anlarda... Evet, imanı gereği gibi anlayamamış zayıf kalblilere böyle anlarda bu vesveseler musallat olur. Bunların bu bulanık

düşünceyle, olayların ardındaki Allah'ın gücünü ve imtihanın hikmetini anlamaları mümkün değildir.

Onlar için ortada bir gerçek var... Zarar üstüne zarar... Kayıp üstüne kayıp... Aşağıdaki ayette Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu işlerin gerçek mahiyetini bildiriyor. Hayat ve ölüm gerçeğini, imtihanın ardındaki gizli hikmetin gerçeğini bildiriyor.

> *"De ki, şayet siz evlerinizde olsanız, ölüm zamanı yaklaşanınız yatacağı yere varırdı. Allah göğsünüzdekileri denemek, kalplerinizdekini gidermek diliyor. Allah göğüslerde gizli olanı bilir." (3 Al-i İmran/154)*

De ki; Eğer siz evlerinizde otursanız, önderliğin savaş çağrısına karşılık vermeseniz savaşa çıkmasanız bile ölüm, vakti geleni ortaya çıkaracaktır. Önceden belirlenmiş bir ecel vardır. Öne alınmadığı gibi geciktirilemez de... Önceden belirlenmiş bir yatak vardır. Zamanı gelince sahibinin gelip yatması kaçınılmazdır. Ecel yaklaşınca, kişi kendi ayağıyla ona koşar ve kendi yatağına gelir. Hiç kimse önceden tayin edilen ecelini geciktiremez. Hiç kimse taksim edilen yatağını reddedemez... Mahiyetini anlamadıkları bir etken tarafından sürekli itildikleri yatak... O etken onları anlıyor, onlara hükmediyor ve istediği gibi işlerinde tasarrufta bulunuyor. O'na teslim olmak, kalbi canlandırır, nefsi dindirir ve vicdanı rahatlatır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hayat ve ölüme egemen olan kaderin hakikatini açıklayarak, kafirlerin ve münafıkların bu konu hakkındaki düşüncelerinin ne kadar basit ve yersiz olduğunu ortaya çıkarıyor. Ardından mü'minlerin düşüncelerinin bunlarınkine benzememesi konusunda uyarıda bulunuyor.

> *"Ey iman edenler! Şöyle diyen kafirler gibi olmayın; yeryüzünde bir sefere veya gazaya çıktıklarında kardeşleri için şöyle derler: Bizimle beraber olsalardı, ölmezlerdi ve öldürülmezlerdi." Allah'ın bunu kalblerinde bir hasret yapması için söylüyorlar." (3 Al-i İmran/156)*

Kafirlerin *"Şayet yanımızda olsalardı ne ölürlerdi ne de öldürülürlerdi."* sözü, hayatın ve olayların cereyan ettiği kanun hakkındaki inanç ve düşünceye sahip olanla olmayan arasındaki farkı belirleyen kesin bir ölçüdür. İnanç sahibi, Allah'ın kanununu idrak eder, O'nun iradesini kabullenir ve kaderine rıza gösterir. O, bilir ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yazdığından başka birşey ona isabet etmez. Başına gelen şey de özür ve hatasından kaynaklanmaz. Hatanın isabet etmesi diye bir şey yoktur. Bu yüzden, sıkıntıya karşı üzülmez, bollukta da şımarmaz. Bundan ve ondan dolayı nefsi kederlenmez. "Bunu yapmasaydım, böyle olmazdı." diye yanmaz. Ya da iş olup bittikten sonra herhangi bir şeyi elde edemediğine hayıflanmaz.

Değerlendirme, plan, görüş bildirme ve istişarenin zamanı harekete geçmeden öncedir. Bilgi ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emirleri-yasakları doğrultusunda harekete geçtikten sonra, her sonucu büyük bir güven ve teslimiyetle kabullenip, olanın Allah'ın kaderi, tedbiri ve hikmeti uyarınca olduğuna kanaat getirip kendi davranışlarıyla sebeplere sarılmış olsa da olanın dışında bir şey olmayacağına inanmak gerekir.

Hareket ve teslimiyet, tevekkül ve sonucu kabullenişin arası dengelenir. Bundan sonra adımlar istikamet bulur, vicdanlar huzura kavuşur. Ancak kalbini bu şekilde Allah'a iman etmekten yoksun bırakan, istikamet bulmadığı gibi sonsuza kadar parçalanmışlık, sıkıntı ve "şayet", "olmasaydı", "keşke" ve "eyvah" ların girdabında bocalanıp durur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ),* mü'minleri kafirlere benzemekten sakındırıyor... Evrende ve her şeyde yürürlükte olan, güç ve faaliyet hakkındaki düşüncelerin bozuk olmasından dolayı bu tür sözleri sarf eden kafirler, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ve hayatta yürürlükte olan güçle ilişkileri kesik olduğundan, görünen sebepler ve yüzeysel görüntülerden başka bir şey göremezler.

Bu düşünce, nefislere hasret ateşini kor, *"Allah, bunu kalblerinde bir hasret yapsın diye."* Onlara göre, kardeşleri rızık aramak için çıktıklarından öldüler ya da savaşa çıktıklarından öldürüldüler... Onlara göre, ölmenin ve öldürülmenin nedeni çıkmaktır. Bu yüzden çıkmalarına engel olamadıkları için hasret ateşiyle yanıp tutuşuyorlar. Şayet onlar, ecelin gelmesi, sonun yaklaşması ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, ölüm ve hayat hakkındaki kanununun gerçek sebep olduğunu bilselerdi, hasretle yanıp tutuşmazlardı ve imtihanı sabırla karşılayıp Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kaderine rıza gösterirlerdi.

"Allah diriltip öldürür..."

Hayatı bahşetmek ve insanlar; evlerinde çocuklarıyla beraber iken veya rızık ve akide için savaş meydanında bulunurken, belirlenen süre ve ecelin gelmesi durumunda bahşettiğini almak O'nun elindedir. Hepsi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dönecekler ve O'nun huzurunda toplanacaklar, ister yataklarında, ister yeryüzünde dolaşırken ölsünler, ya da cihad meydanında öldürülsünler, farketmez. Bunun dışında dönecekleri bir merci ve varacakları bir son yoktur. Farklılık, ameller, niyetler, yönelişler ve değerlerde olur. Fakat sonuç hep birdir. Ölüm ve öldürülme, tayin edilmiş zamanda olur. Dönüş Allah'adır. Ve herkesle beraber haşrolunur... Ya Allah'tan mağfiret ve rahmet ya da gazap ve azap...

Ahmakların ahmağı, her halükârda öleceğini bildiği halde kendisine kötü sonu seçenlerdir. İşte böyle, ölüm, hayat ve Allah'ın kaderinin hakikati kalblerde yer eder. Ve böylece kalpler, kaderin getirdiği imtihanlara karşı kaderin ötesindeki hikmetle tatmin olur. Münafıklar, Allah'ın takdiri, ecelin kesinliği, hayat ve

ölümün hakikati ve bunları tek başına Allah'ın kaderine bağlamayı gerektiren İslam düşüncesini bozmaya çalışarak şöyle derler:

"Bize uysalardı öldürülmezlerdi..."

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bir taraftan onların hilelerini bozuyor, bir taraftan da İslam düşüncesini bulanıklıktan kurtarıyor.

"De ki, eğer doğruysanız, ölümü kendinizden savın bakayım..." (3 Al-i İmran/168)

Ölüm, savaşa çıkanı da evinde oturanı da, cesuru da korkağı da bulur. Hırs ve sakınma onu geri çeviremez. Korkaklık ve evde oturma onu geciktirmez... Tartışmasız, en büyük delil de ortada yaşanan gerçeklerdir... Böylece, evrende yürürlükteki kanunların, olayların üzerinde egemen kaderin, takdir ve tedbirin ötesindeki Allah'ın hikmetinin, evde oturmanın geciktiremediği, çıkmanın çabuklaştıramadığı, korunma, sakınma ve tedbirin engelleyemediği yazılmış ecel ve takdir edilmiş ölümün hakikati üzerine kurulu bu doğru düşünceyle kalpler huzur ve vicdanlar istikrar bulur.

"De ki, "Ölümden ve öldürülmekten kaçsanız da bu kaçış size fayda vermeyecektir. Bu durumdan ancak kısa bir süre yararlanırsınız." De ki, "Eğer Allah size bir kötülük ya da rahmet dilerse sizi ondan kim koruyacaktır." Onlar için Allah'tan başka dost ve yardımcı da bulunmaz." (33 Ahzab/16)

Belirtilen yola sevk etmesi ve kaçınılmaz sonla neticelendirmesi bakımından, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdiri, olaylara ve sonuçlarına egemendir. Ölüm ya da öldürülme, bir saniye dahi öne alınamayan ve geciktirilemeyen vadeleri gelince, kaçınılmaz birer takdirdirler. Kaçış, kadere karşı kaçana bir fayda vermez. Onlar kaçsalar bile yakın bir zamanda takdir edilen ölümlerini tadacaklar.

Bu dünyada va'dedilen her şey yakındır. Dünyanın metaıysa azdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan ve O'nun olmasını dilediği şeyden koruyacak kimse yoktur. İster kötülük dilesin ister rahmet, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka onları koruyacak bir dostları ve yardımcıları da yoktur. Dolayısıyla Allah'ın kaderini kendilerinden uzaklaştıramazlar. Teslimiyet ve itaattan, darda olsun genişlikte olsun Allah'a verilen söze bağlı kalmaktan başka çare yoktur. İşleri O'na havale etmek ve tam bir güvenle O'na güvenmek, sonra da dilediğini yapmasına rıza gösterip teslim olmak kaçınılmazdır. Bu hakikata inanmak, İslamî Tevhid düşüncesinin bir kuralıdır... Ölüm zamanı gelince kesinlikle vuku bulan bir hakikattir.

"De ki; "Kaçtığınız ölüm sizi bulacaktır. Sonra da görüleni ve görülmeyeni bilene döndürüleceksiniz. O, size işlediklerinizi haber verir." (62 Cuma/8)

Bu şekilde Kur'an, insanların duygularını harekete geçirip, unuttukları ve fakat başlarına gelmesi kaçınılmaz hakikati yerleştiriyor... Bu hayat bitecektir... Sonra da her şey Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dönecektir. O'ndan, ancak O'na sığınılır. Dönüşten sonra hesap ve ceza kaçınılmaz olarak görülecektir. Bundan kaçış mümkün değildir. Taberanî, Muaz bin Muhammed el-Hezdî'nin, Yunus'tan, onun da Hasan'dan, onun da Semre'den rivayet ettiği hadiste şöyle nakletmektedir:

"Ölümden kaçan kişi borcunu isteyen topraktan kaçan tilki gibidir. Bunun üzerine tilki yorulana kadar kaçar ta ki deliğine girene kadar. O anda da toprak: "Ey tilki; borcum" der. Bunun üzerine korkudan boğulacak gibi olur. Bu durumu, çatlayıp ölene kadar devam eder."

Ölüm ve hayat, Allah'ın elindedir. Ölümden sonra da varlıklara o varis olur.

"Diriltip, öldüren biziz ve biz varisiz." (15 Hicr/23)

"Göklerin ve yerin mülkü O'nundur. O diriltir, öldürür ve O herşeye kadirdir." (57 Hadid/2)

Göklerin ve yerin, mülkünde ortağı olmayan tek hükümranı O'dur. Diriltip öldüren, hayatı ve ölümü yaratan, her canlıya hayatı ve ölümü takdir eden ve takdirinin haricinde hiçbir şey meydana gelmeyen O'dur. Hayat hiç kimsenin nerden ve nasıl geldiğini söyleyemeyeceği bir sırdır. Ayrıca gerçek manada mahiyetini de kimse bilemez. Kur'an söylüyor:

"Allah O'dur ki, diriltir ve öldürür..."

Canlılara hayatı bahşeden O'dur. Kimse bunu inkar edemediği gibi, aksini de isbat edemez. Ölüm de hayat gibi kapalıdır, kimse tabiatını bilemez ve ondan söz edemez. Dolayısıyla hayatı verenden başkası onu geri alamaz.

"Allah'ın izni olmadan hiçbir nefis ölemez. Bu yazılmış bir eceldir." (3 Al-i İmran/145)

Her nefis için önceden takdir edilmiş bir yaşama süresi vardır. Bu süre dolmadan bir kişinin ölmesi mümkün değildir. Korku, telaş, hırs ve muhalefet bu süreyi uzatamadığı gibi, cesaret, sebat ve vefa da ömrü kısaltamaz. O halde korkuya gerek olmadığı gibi, korkakların da gözlerinin kaymasına bir neden yok. Ecel önceden tayin edilmiş olup bir gün uzatılamadığı gibi kısaltılamaz da.

İşte yol... Bu kadar açık... Bundan sonra arzular istikrar bulur ve o insan, imanî görevlerini yerine getirir. Arzusunu ve hevasını hesaba katmaz. Korkudan ve telaştan kurtulduğu gibi, insan, yokluk ve hırsın ayak bağı olmasından da

kurtulur. Bütün yükümlülükleri ve görevleriyle yolda sabırla istikrar sağlanır. Ecellere tek başına hükümran olan Allah'a güvenilir yalnızca...

> *"De ki, şayet siz evlerinizde olursanız da, ölmeleri takdir edilenler, ölecekleri yere varır." (3 Al-i İmran/154)*

> *"De ki: ölümden ve öldürülmekten kaçsanız da bu size bir fayda vermeyecektir." (33 Ahzab/16)*

> *"Diriltip öldüren O'dur. O, bir şeyin olmasına hükmedince sadece "ol" der. O da oluverir." (3 Al-i İmran/185)*

Kur'an, bütün bunları temelinde çözümleyerek, böylece ölüm ve hayatın hakikatleri üzerindeki bulanıklığı gidermiş oluyor... Ölüm, hayat, ecel ve kader hakkındaki düşünceyi ve insanların korkup kaçmamaları için bunların savaş gerçeği ile olan alâkalarını düzeltiyor Kur'an. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* buyuruyor:

> *"Nerede olursanız olun, ölüm sizi bulacaktır. İsterseniz sağlam kalelerin içinde olun." (4 Nisa/78)*

Ölüm, takdir edilen va'desi gelince kaçınılmazdır. Savaşla, barışla ya da bulunulan yerin güvenli olup olmamasıyla ilgili değildir. Savaş emri kaldırılınca ölüm gecikmez. Cihada çıkmak da bu zamanı çabuklaştıramaz. Bu ayrı, o da ayrıdır. Aralarında hiçbir ilişki yoktur. Buradaki ilişki, ecel ve ölüm, Allah'ın takdir ettiği kaderle bu kaderin tahakkuk zamanının gelmesiyle ilgilidir. Bunun dışında herhangi bir ilişki söz konusu değildir. O zaman insanların, savaşta ya da savaşın dışında, korkmalarının bir anlamı kalmıyor. Bu temas ile Kur'an, bu konuda hatıra gelen bütün vesveseleri, korku ve ürkekliğin ürünü düşünceleri tedavi ediyor.

Ancak bunun anlamı, insanın sakınmayı, ihtiyatlı davranmayı ve gücü oranında yeteneklerini kullanmayı hazırlık ve korunmayı elden bırakması değildir. Nitekim Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, korku zamanında, ihtiyatı emrediyor, aynı şekilde sayıca çok olmalarını ve hazırlık yapmalarını emrediyor. Ancak bunların tümü ayrı bir şey, ölüm ve onun ecelle ilişkisi ayrı bir şeydir. Sakınmak ve sayı artırmak, uyulması gereken bir emirdir. Gizli açık hikmetleri vardır. Arkasında Allah'ın tedbiri mevcuttur. Bununla beraber, ölüm ve takdir edilen ecel hakkındaki doğru düşünceye uymak da ayrı bir emirdir. Onun da gizli açık hikmetleri var. Onun da ardında Allah'ın tedbiri ve hikmeti gizlidir. Denge ve ahenk, her yönüyle yakınlık... Her tarafıyla düzen ve ahenk, işte İslam budur. Ve işte onun fert ve toplum için kaçınılmaz terbiye metodu...

Kur'an-ı Kerim, müslüman cemaati, korumakla yükümlü oldukları değerlere yöneltiyor. Bu hakikatlerin nefislerde yer etmesi kaçınılmazdır. Yeryüzündeki hayatın, belli bir süre için verildiği, ecelle sınırlı olduğu ve kesinlikle

sonunun geleceği hakikati... Şüphesiz, salih olan, olmayan, cihada giden, gitmeyen, akide sayesinde yücelen, kendini kulların kulluğuna terkeden, zulme başkaldıran cesurlarla, her şeylerini feda etmek pahasına da olsa hayata düşkün korkaklar, büyük değerler ve yüksek hedefler sahibi kişilerle, aşağılık bir meta uğruna yaşayan ahmaklar... Hepsi de ölecektir.

"Her nefis ölümü tadacaktır."

Her nefis bu damlanın tadına bakacak ve bu hayattan ayrılacaktır. Herkese sunulan kadehteki bu damlayı tatmakta, kimsenin kimseye karşı bir ayrıcalığı yoktur. Ayrıcalık başka bir şeydedir. Fark başka bir değerdedir. Fark, karşılaşılacak sondadır...

"Kıyamet günü hepinizin amellerinin karşılığı verilecektir. Kim ateşten uzaklaştırılırsa, şüphesiz kurtulmuştur." (3 Al-i İmran/185)

İşte bu, farklılık arzeden değerdir. Falanın filandan ayrı muamele gördüğü sondur. Çalışmanın ve emeğin hakkettiği değer, *"zuhziha"* lafzı, ateşin bir çekiciliğinin olduğunu ve yaklaşanı yutacak gibi olduğunu ifade etmesi açısından uygun düşmektedir. Kim, yutmak üzere yaklaşan cazibeli ateşten uzaklaştırılırsa, cennete girecektir. Şüphesiz o kurtulmuştur... Kesin, canlı bir sahne... İçinde hareket ve çekicilik olan bir sahne... Hakikati ve tabiatı itibariyle de canlı bir sahne... Ateşin çekiciliği olur da, günahın çekiciliği olmaz mı? Nefis, kendisini günahın çekiciliğinden çekip uzaklaştıracak birine muhtaç değil mi? Kesinlikle evet...

İşte, insanın ateşten uzaklaştırılması budur. Aynı zamanda insan, bütün çabasına, daimi uyanıklığına rağmen amel bakımından hep eksik olup Allah'ın fazlına muhtaç değil midir? Evet... Allah'ın fazlının gelip onu ateşten uzaklaştırması da onun kurtuluşudur.

Hayat ve ölüm, yaratıcıya özgü işlerdir. Yaratılmışların boyu bunlara yetişmez. Boyunlarını uzattıklarında örtülü bir gaybten başka bir şey göremezler. Bütün çabaları sonuçsuz kalır. Diriltme ve öldürme, her an görünür bir şekilde gerçekleşen, insanın duygusuna ve aklına etki eden gerçeklerdir. Aynı zamanda beşeri olmayan bir kaynağa başvurmayı gerektiren birer sırdırlar. Bunlar yaratıkların gerçekleştiremeyeceği bir vak'adır. Bütün canlıların aciz kaldığı bu bilmecenin çözümü için, "yaratıp yok etmeye kadir bir uluhiyet" makamına sığınmaktan başka çare yoktur.

Biz şu ana kadar ölüm ve hayatın hakikati hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. Ancak diriltme ve öldürme anındaki görünümü idrak edebiliriz. Aynı zamanda biz, bu hakikatte, tam anlamıyla kavradığımız güçlerin dışında bir kaynağın gerektiğini de kabul ediyoruz. Bu da Allah'ın gücüdür.

Ölüm, ne zaman geleceği bilinmeyen bir gaybdır. O halde müslüman olarak ölmek isteyen, o andan itibaren ve her an müslüman kalmalıdır. Kur'an-ı Kerim, nefse bu gerçeğin ötesinde bir adım daha attırıyor. Ömür yazılı ve ecel önceden tayin edildiğine göre, her nefis yarın için ne hazırladığına ve ne istediğine bakmalı... İmanın yükümlülüklerine karşı yerinde oturmalı mı, yoksa gereken özeni göstermeli mi? Sadece bu dünya için mi yaşamalı? Yoksa, yüce ufuklara, üstün değerlere ve bu dünyadan daha büyük bir hayata mı muttali olmalı? Hayatı ve ömrü harcamaya bunlardan hangisi daha lâyıktır? Ölüm ve ecele göre sonuçları bir görünse de, iki hayat ve değer arasındaki fark ne kadar da büyük!... Yalnızca dünya hayatını yaşayan ve dünya sevabını isteyen, sürüngenlerin kurtların ve aşağılık hayvanların hayatını yaşar. Sonra da takdir edilen eceliyle tayin edilen zamanda ölür.

"Hiçbir nefis Allah'ın izni olmadan ölemez. Bu yazılmış eceldir."

İşte böyle... Kur'an-ı Kerim, ölümün ve hayatın, canlıların, ya da sürüngenlerin ve insanlarınki gibi uzak ya da yakın değerlerine uygun sonlarının hakikatini yerleştiriyor. Bununla insanlar, ölüm korkusu ve yükümlülüklerin ağırlığından kaçınmaktan, meşguliyetten kurtulup kendileri için faydalı olana yönelirler. Çünkü hayat ve ölüm konusunda herhangi bir şeye malik değildirler. Güçleri nisbetinde, dünya ya da ahireti için çalışmaktadırlar, sadece... İnsanlar, ulaşmak için çabalamaları gereken bir gaye için yaratılmışlardır. İnsan başıboş bırakılmamıştır.

"İnsan başıboş bırakılacağını mı zannetti?"

İnsanların nazarında hayat, sebebi, hedefi ve gayesi olmayan bir hareket oldu. Rahimden çıkıp kabre ulaşılan bir süreç oldu hayat. İkisinin arasında, oyun, eğlence, süs, kibirlenme ve hayvanlarınki gibi az bir yararlanmadan başka bir şey yoktur. Burada bir fikri konunun olması, onun ötesinde bir hedef, hedefin ötesinde bir hikmetin olması... İnsanın bu hayata, takdir edilen bir hedefe giden bir kaderin gereği olarak gönderilmesi... Hayatın hesap ve ceza ile sonuçlanması... Bu dünyadaki hayatın, hesap ve cezasıyla sonuçlanacak bir imtihan olması...

Her şeyin bir kader doğrultusunda işlediğini ve belli bir sona gittiğini, bunların ötesinde her şeye kadir bir ilahın varlığını idrak eden böylesine titiz ve düzenli bir düşünce, zaman, olayları ve hedefleri idrak etmesiyle insanı hayvandan ayıran, günümüz insanlarının şuurundan ne kadar uzaktır. Kendi varlığının ve çevresinde olan her şeyin varlığının bir hedefinin ve gayesinin olduğunu bilmesi, insanı, her şeyi kuşatan varlık kanunuyla uyum içinde yaşamaya sevkeder. Eşyayı ve olayları bu kanuna göre algılar. Ömrünü anlara ve olaylara göre bölerek yaşamaz. Düşüncesinde, zaman ve mekan; geçmiş, gelecek ve şimdiki za-

man, hep biri birine uygun bir ölçü ve kanun dairesinde dizilir. İnsan, imtihan için yaratılmıştır.

> *"Hanginizin daha iyi amel işlediğini denemek için ölümü ve hayatı yarattı." (67 Mülk/2)*

Ölümü ve hayatı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* yaratmıştır. Ölüm, hayattan önceki dönemle hayattan sonra meydana gelen ölüm olayını kapsamaktadır. Hayat sözü de, hem ilk hem de son hayatı içine alır. Her ikisini de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* yaratmıştır. Nitekim İslam düşüncesindeki bu hakikate kaynaklık ettiği gibi diğer taraftan ardındaki amaç ve imtihana karşı uyanık olmayı da ilham etmektedir. Şu halde olay, boş ve amaçsız bir şey değildir. Tersine, insanların Allah'ın ilmi çerçevesinde yeryüzünde işledikleri amellerin karşılığını almalarını doğuran bir imtihan söz konusudur. Vicdanlarda bu gerçeğin yer etmesi, ona sürekli bir uyanıklık ve kesin bir korunma, gizli-açık, büyük-küçük her niyet ve ameli iyice değerlendirme duygusunu verir. Onu gaflet ve oyalanma içinde bırakmaz. Ayrıca onu, rahatlık ve zevkle de baş başa bırakmaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, İslam'ın kalblerde yer etmesini sağlamak için onu etraflıca tasvir eder. Şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* insanları kovmayı ve onlara azap etmeyi dilemez. Sadece varlık gayelerini bilmeleri, hakikatlerinin seviyesine yükselmeleri konusunda uyarıyor. Çünkü bu sayede Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insana, ruhundan üflemesi ve birçok yaratığına üstün kılması suretiyle yaptığı lütuf gerçekleşmiş olur.

6 - Allah'tan Başka Dualara Karşılık Veren Yoktur

> *"Kullarım sana beni sorarsa, şüphesiz ben yakınım; bana dua edince dua edenin duasına karşılık veririm. O halde onlarda bana karşılık versinler, bana iman etsinler, ta ki doğru yola ulaşmış olalar." (2 Bakara/186)*

Bu ayet gerçekten hayret vericidir... Bu ayet, mü'minin kalbine, güzellik, tatlılık, sevgi, yakınlık, hoşnutluk, güven ve bağlılık duygularını serpiyor. Mü'min bu nimetlerle, huzur içinde güvenli bir şekilde yaşar... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, *"Onlara de ki; ben yakınım"* demiyor da... Sadece isteklerine cevap vermek için Yüce zatıyla kuluna aracısız yöneliyor ve *"yakınım"* diyor... Ve *"yakarışlarını duyarım"* da demeyip; en acil şekilde yakarışlarına icabet ettiğini ifade için; *"dua edenin duasına karşılık veririm"* diyor...

İmandan ve icabetten kaynaklanan bu durum olgunluğun, doğruluğun ve hidayetin ta kendisidir. Allah'ın seçtiği Rabbani metod, doğru yola ileten yegane metoddur. Onun dışındakiler, doğrudan hoşnut olmayan ve sonuçta doğruya götürmeyen cahili metodlardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya icabet ettikleri ve doğru yolda oldukları sürece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kullarının dualarına

icabet eder... Kulların dua etmesi ve fakat acele etmemeleri gerekir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, hikmetli kaderi doğrultusunda icabet zamanını takdir buyurur. İbni Meymune, Selman-ı Farisî *(radıyallahu anh)*'dan naklen Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şöyle buyurduğunu rivayet eder:

"Kul iki elini açarak, yüce Allah'tan hayır dilerse, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* onları boş çevirmekten haya eder"

Tirmizi, Ubade bin Samit *(radıyallahu anh)*'dan Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şöyle buyurduğunu rivayet eder:

"Yeryüzünde yaşayan müslüman bir kişi, Allah'tan bir istekte bulunduğu zaman günah işleyip sıla-i rahmi kesmedikçe Allah'u Teala da ya onun istediğini verir ya da o nisbette kötülüğü ondan defeder."

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurur: "Sizden biriniz, 'dua ettim kabul olunmadı' diyerek acele etmedikçe Allah'u Teala duanızı kabul eder."

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurur: "Kul günah işleyip Sıla-i Rahmi terk ve de acele etmedikçe, duası kabul olunur.

Orada bulunanlar; "Ey Allah'ın Resulü! Acele etmek nedir?" dediler. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* buyurdu:

"Dua ettim de duamın kabul olduğunu görmedim, diyerek dua etmeyi terk etmektir."

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bize dua etmemiz ve yalnızca Ona yönelmemiz için kapılarını açıyor. Dua edene karşılık vermeyi üzerine aldığını ilan ediyor. Büyüklük taslayarak dua etmekten kaçınanları, kendilerini bekleyen alçaltıcı ateşe düşmekten korkutuyor.

> *"Rabbiniz şöyle dedi: Bana dua edin size karşılık vereyim kulluğumdan kaçınıp büyüklük taslayanlara gelince, alçalmış olarak cehenneme gireceklerdir." (40 Mümin/60)*

Dua için, uyulması gereken bir edep vardır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya hulus-i kalple yönelmek, zaman, mekan ve belirgin bir şekil tayin etmeksizin karşılık göreceğine inanmaktır... Çünkü şart tayin etmek, istemenin adabından değildir. Aynı zamanda dua için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmenin bir ilahi bağış olduğuna inanmak gerekir. Buna göre, icabet başka bir lütuftur. Ömer *(radıyallahu anh)* şöyle derdi:

"Ben dualarımın karşılık görmediğinin sıkıntısını çekmem. Dua edememenin sıkıntısını çekerim. Çünkü insanda dua etme duygusu uyanınca, karşılık görmesi muhakkaktır."

Bu söz, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın icabet etmeyi dilediğinde duayı ilham ettiğini idrak eden soylu bir kalbden taşan sözdür. Dua ve icabet, Allah *(Subha-*

nehu ve Tealâ) tevfik ettiği zaman, birbirine uygun ve mutabık olurlar. Büyüklük taslayıp Allah'a yönelmekten kaçınanlara gelince, onların cezası, alçalmış ve küçülmüş olarak cehenneme girmektir. Bu, küçük yeryüzünde, basit hayatta kibirlenen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yaratmasının büyüklüğünü ve azametini, gelmesinden şüphe bulunmayan Ahiret'i ve yeryüzünde büyüklük taslayıp kibirlenmenin Ahiret'teki alçaltıcı azabını unutmaya uygun bir karşılıktır. Allah'tan başkasına dua etmek sapıklıktır. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka kimse dualara karşılık vermez.

> *"Gerçek dua O'nadır. O'ndan başka çağırdıkları, onlara bir şeyle karşılık veremezler. Ancak onların hali, suya ulaşmak için iki avucunu açan ve fakat bir türlü suya kavuşamayanın haline benzer. Kafirlerin duası sapıklıktan başka bir şey, değildir" (13 Ra'd/14)*

Bu sahne, konuşan, hareket eden canlı bir sahnedir. Bir tek dua vardır ki, karşılığını hakkeder ve karşılık bulur: Allah'a dua etmek, O'na yönelmek, O'na güvenmek ve O'nun yardımını rahmetini ve hidayetini istemek... Bunun dışındakiler, bâtıldır, ziyandır ve boştur. O'ndan başkasına dua edenin halini görmüyor musunuz?

İşte onlardan biri, susamış, avuçlarını açarak kollarını uzatmış ve ağzını açmış dualar mırıldanıyor. Suyu istiyor, su kaynağına kavuşmak istiyor, fakat kavuşamıyor. Bunca çabaya didinmeye ve yorulmaya rağmen kavuşamayacaktır da... Çünkü gördüğü su değil, seraptır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya iman etmeyenlerin, ortak koştuklarına yaptıkları dua da böyledir. Allah'tan başka ilahlar edinenler, onlara yönelip korku ve ümitle dua edenler de dahil olmak üzere, her şey Allah'a itaat eder. O'nun iradesine tâbi olup O'nun kanununa boyun eğerek, o kanunlara uygun hareket ederek hayatını sürdürür. Onlardan mümin olanı inanarak ve itaat ederek boyun eğer, inanmayanıysa, zorla ve mecburen boyun eğer. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın iradesinin dışına çıkmağa ve O'nun hayat için koyduğu fıtri kanunun dışında yaşamaya kimsenin gücü yetmez.

> *"Göklerde ve yerde olanlar, sabah akşam gölgeleriyle birlikte ister istemez Allah'a secde eder." (13 Ra'd-15)*

Şirk, eski müşriklerin bildikleri o basit şekliyle sınırlı değildir. Nice müşrikler vardır ki, iktidar sahiplerini, mevki ve mal sahiplerini Allah'a ortak koşarlar. Onlara yalvarırlar, dua ile onlara yönelirler. Oysa bunlar gerçek anlamda onlara icabet edemediği gibi kendi nefislerine de bir zarar ya da fayda dokundurmaya muktedir değildirler.

> *"De ki, göklerde ve yerde bir zerreye malik olamayan, Allah'tan başka iddia ettiğiniz ilahları çağırın. Onların göklerde ve yerde bir ortaklıkları ve yardımcıları da yoktur." (34 Sebe/22)*

"De ki, sizden zararı gideremediği gibi, değiştiremeyen, Allah'tan başka iddia ettiğiniz ilahları çağırın. Onlar da Rabb'lerine dua ederek, hangisi daha yakın olacak diye vesile ararlar. Rabb'lerinin rahmetini dileyip, O'nun azabından korkarlar. Çünkü Rabb'inin azabı, sakınılması gereken bir azaptır." (17 İsra/56)

Nice müşrikler vardır ki, iktidar sahiplerini, mal ve mevki sahiplerini Allah'a ortak koşarlar. Onlara yalvarırlar, dua ile onlara yönelirler. Onlara dua etmek şirktir. Yalvarmak şirktir. Onlardan korkmak şirktir. Fakat bu tür şirk, bir çoğunun farkına varmadığı gizli şirktir. Hangi zaman ve mekanda olursa olsun, Allah'tan başkasını çağırandan daha sapık kim olabilir? Her ne surette olursa olsun, bunlardan hiçbirisi dua edene bir şeyle karşılık veremedikleri gibi, buna güç de yetiremezler. Dilediğini kesinlikle yapan Allah'tan başka hiçbir ibadete layık ilah yoktur.

"Kıyamete kadar kendisine karşılık veremeyecekleri; Allah'tan başkalarını çağırandan daha sapık kim olabilir? Onlar, bunların dualarından habersizdirler. İnsanlar haşrolundukları zaman onlara düşman olacaklar ve kendilerine sundukları kulluklarını inkar edecekler." (46 Ahkaf/5)

"Allah'tan başka çağırdıklarınız sizin gibi kullardır. Çağırın da size karşılık versinler, şayet doğru iseniz." (7 A'raf/194)

Onlar, kendileri gibi Allah'ın yarattığı kullardır. Hiçbir şey yaratamazlar, üstelik kendileri yaratılmışlar. Dua ve yöneliş yalnızca Allah'adır...

"Yalvararak ve gizlice Allah'a dua edin. Çünkü o, haddi aşanları sevmez." (7 A'raf/55)

"Ona korku ve ümitle dua ediniz. Çünkü Allah'ın rahmeti ihsan sahiplerine yakındır." (7 A'raf/56)

Fani yaratıkların ötesinde, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın sonsuz bekası gerçeğinden başka büyük bir gerçek daha ortaya çıkar. Bütün fani varlıklar, bulundukları her yerde, yalnızca Samed, Hayy ve Kayyum olan Allah'a yönelirler.

"Yer yüzünde bulunan her şey fanidir. Ancak azamet ve ikram sahibi Rabb'inin zatı bakidir. Öyleyken Rabb'inizin hangi nimetini yalanlayabilirsiniz? Göklerde ve yerde kim varsa hepsi O'ndan ister. O her an kainatta tasarruf etmektedir. Öyleyken, Rabbinizin hangi nimetini yalanlayabilirsiniz?" (55 Rahman/26-30)

Göklerde ve yerde bulunanlar, O'ndan isterler... Çünkü istek mercii O'dur. Yalnızca O'na yönelen zarar etmez. O'ndan başka birine yönelen istek merciini, ümit noktasını ve icabet ihtimalini kaybetmiş olur.

Fani olan, diğer bir faniye ne yapabilir? Kendisi muhtaç olan, diğer bir muhtaç için ne yapabilir? Bu, Allah'ın birliğidir... Yaratıcının birliği... Bu birlik, vicdan için akide, varlık için yorum, hayat için bir metoddur.

Bu birlik, varlığın birliğidir. Ortada O'nun hakikatinden başka hakikat ve O'nun varlığından başka gerçek anlamda bir varlık yoktur. Diğer varlıklar, varlıklarını bu gerçek varlıktan alırlar. Ve bu hakikatten alırlar hakikatlerini. Aynı zamanda bu birlik, faaliyet halindeki bir birliktir. Varlık aleminde herhangi bir faaliyette bulunan, bir şeyler yapan yoktur O'ndan başka... Bu, kalbler için bir akide ve varlık için gerçek bir yorumdur aynı zamanda...

Bu düşünce kalplerde yer edince, vicdan, faaliyeti ve varlığı itibariyle bir olan tek bir zatın dışındaki bütün bağlardan, bulanıklıktan ve şaibeden kurtulur. Varlıklar alemindeki her şeyle alakasını keser. Çünkü ilahi varlığın dışında gerçek anlamda bir varlık yoktur, ilahi iradenin dışındaki hiçbir faaliyetin gerçekliği yoktur. O halde kalb, gerçek anlamda bir varlık ve faaliyete sahip olmayan şeylere neden bağlansın?...

Kalp, bu hakikatin dışındakilerle olan bağdan ve hakiki varlığın duygusundan başka duygulardan kurtulunca, her türlü kayıt ve kementten kurtulur. Birçok tutkunun sebebi olan aşırı rağbetten kurtulur. Birçok bağın arkasında bulunan temel etken olan endişelerden azâde olur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı bulduğu zaman bir kaybı olmayacağına göre ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın faaliyetinden başka bir faaliyetin gerçek anlamda varlığı söz konusu olmadığına göre neden korksun?

Varlık aleminde, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakikatından başka bir şey görmeyen bu düşünce yer edince, varlığını bu gerçek varlıktan alan diğer varlıklarla ilgili birçok hakikate de vakıf olur insan... Bu makam, kalbin, her şeyde Allah'ın hikmetini gördüğü makamdır. Bunun ötesinde bir makam vardır ki; kalb, orada evrende Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka bir şey göremez. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakikatından başka görünürde bir gerçeklik yoktur.

Ayrıca, bu düşüncenin yerleşmesi, sebeplerin faaliyetlerinin etkinliğine dayanan düşünceyi de çürütür. Ve her şeyi, olayı ve hareketi, ondan neş'et ettikleri ve ondan etkilendikleri ilk sebebe irca eder.... Bu hakikat, Kur'an-ı Kerim'in imanî düşünceyi yerleştirirken önem verdiği bir hakikattir. Bundan sonra zahiri sebepler bir kenara itilir ve her şey doğrudan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın iradesine bağlanır.

"Attığın zaman sen atmadın, fakat Allah attı..." (8 Enfal/17)

"Zafer ancak, Allah'ın katındadır." (8 Enfal/10)

"Allah istemedikçe siz isteyemezsiniz" (76 İnsan/30)

Ve daha bunun gibi birçok ayet... Zahiri sebepleri bir kenara bırakıp, her şeyi doğrudan Allah'ın iradesine havale etmek kalbe güven verir. Kendisinden korkulacak ve yanında olanı istenecek gerçek mercii öğretir. Gerçek anlamda varlığı ve bir gerçekliği bulunmayan, zahiri sebeplere yönelmekten insanı sakındırır. Bu hakikatlerden hiçbir düşüncenin, davranışın ve yönelişin etki edemediği bir hayat metodu doğar. Bu metodun bazı özellikleri şöyle sıralanabilir:

1 - O'nun varlığından başka varlığın, O'nun faaliyetinden başka faaliyetin ve O'nun iradesinden başka iradenin gerçek anlamda var olmadığı...

"Yalnızca yüce Allah'a kulluk metodu."

2 - Sevgide ve korkuda, bollukta ve yoklukta, nimette ve meşakkatte, "yalnızca Allah'a yöneliş metodu." Zaten, gerçek anlamda bir varlığa ve varlıkta bir faaliyete sahip bulunmayan yöneliş ona ne kazandırabilir ki?

3 - Akide, düşünce, değerler, ölçüler, şeriatlar, kanunlar, toplumsal rejimler ve düzenler, adab ve gelenekler konusunda "yalnızca Allah'a başvurma metodu" Bu metodun gereği olarak pratik-hayat ve vicdan, birlikte gerçek ve bir olan varlığa bağlanmalıdır.

4 - Gerçeğe yaklaşmak ve saptırıcı şaibelerle kısıtlayıcı engellerden kurtulmak için, hareket ve amel metodu...

Bu engeller kişinin nefsinde ve çevresinde olduğu gibi, çevresindeki eşyadan da olabilir. İnsanın, eşyadan bir şeye korku ya da ümitle bağlanması bu engeller arasında yer alır.

5 - Beşeri kalb ile varlıkların arasını sevgi, yakınlık ve şefkat ile birbirine bağlayan metod...

Hepsi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın elinden çıkmıştır. Hepsinin varlığı, O'nun varlığından kaynaklanır. Hepsi de bu hakikatin nurlarından feyizlenir. Dolayısıyla hepsi birer sevgili ya da sevgiliden hediyedirler.

6 - Bu metod, son derece üstün ve her şeyi kapsayacak kadar geniştir. İnsanın, içinde bulunduğu dünya küçük, dünya hayatı kısa ve dünya hayatının metâı değersizdir. İnsan bu engel ve şaibelerden kurtulduğu oranda güvencededir.

Ancak, İslam'ın nazarında dünyadan uzaklaşmanın anlamı, inziva, ihmal, nefret ve kaçış değildir. Aksine, beşeriyetin ve beşer hayatının yükselmesi için, dünyayla sürekli bir ilişki ve yüzyüzelik emrediliyor. Bütün gücüyle uzaklaşıp özgür olmakla beraber, beşeri önderlik ve hilafetin yükünü üstlenmek söz konusudur. İnziva yoluyla dünyadan kurtulmak kolaydır. Fakat insanı her türlü alçaklıktan kurtaran ilahi metodun gereği bu değildir.

Bu zor ve meşakkatli yol, insanın insanlığını gerçekleştirmesi yani kendisine üflenen yüce nefhanın başarısı için gerekli yoldur. İşte kurtuluş budur. Ruhun ilahi kaynağa doğru kurtulması... Ve yüce hakikatini gerçekleştirmesi budur. Bu, aynı zamanda, hikmet sahibi yaratıcının, onun için seçtiği ortamda çalışması demektir.

Bütün bunlardan dolayı, ilk da'vet tevhid hakikatinin bu şekilde kalblerde yer etmesi üzerinde yoğunlaşmıştır. Çünkü bu şekliyle tevhid vicdan için akide varlık için gerçek bir yorum ve hayat için bir metoddur.

Yoksa sadece dille söylenen bir kelime ya da vicdanlarda yer eden bir inanç manzumesi değildir. Aksine o, işlerin tümü ve dinin tümü demektir. Bu hakikat böylece kalplerde yer edince, bunun dışındaki açıklama ve ayrıntılar onun tabii bir uzantısı oluverir. İslam akidesindeki tevhid düşüncesinin en belirgin özelliği, hayatın tümüne nüfuz etmesi, hayatın onun esasları üzerine kaim olması ve hayatın pratik ve faal bir metodu olmasıdır. Etkisi itikatta olduğu gibi sosyal hayatta da görülmelidir. Hayatın her tarafında etkisi görülmedikçe tevhid akidesi gerçekleşmiş olmaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, uluhiyette bir olduğundan ve herkes O'nun kulu olduğundan, yalnızca O, ihtiyaç sahiplerinin başvuracağı mercidir. Sadece O, ihtiyaç sahiplerinin ihtiyacını giderir. Her şeye O hükmeder, O'nunla beraber hükmeden biri yoktur.

7 - Fıtrat ve Yöneliş Allah'adır

İnsan denen yaratık, son derece gariptir. Zora düşmedikçe Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı hatırlamaz ve kendisine musallat olan bulanıklık, cahiliyenin etkileri ve bozulmalardan kurtulup fıtratına yönelmez. Emin olunca da ya unutur ya da azgınlaşır. Bu durum, fıtratı sağlam, canlı, her an karşılık vermeye hazır ve daima iman cilası ile cilalanan kişiden başka herkes için geçerlidir.

> *"Sizi, karada ve denizde yürüten O'dur. Gemide olduğunuz zaman, gemiler, içinde bulunanları hoş bir rüzgarla götürürken kasırga gelip de her yerden gelen dalgalar onları sardığı ve artık kendilerinin tamamen kuşatıldıklarını sandıkları zaman 'dini yalnızca Allah'a has kılarak' O'na dua ederler. "Eğer bizi bundan kurtarırsan şükredenlerden olacağız" derler. Ama onları kurtardığımız zaman yeryüzünde haksız yere azgınlık yaparlar" (10 Yunus/22,23)*

Dalga dalga gelen korkunun ortasında fıtratları, biriken günahlardan soyutlanır, kalbleri, üzerine çöreklenmiş cahilî düşüncelerden kurtulur. Bozulmamış sağlam fıtrat, tevhid ve dini Allah'a has kılma ile harekete geçer. Kasırga diner ve korkudan çırpınan kalpler sakinleşir... Gemi güvenle kıyıya yanaşır. İnsanlar hayatlarından emin olurlar. Ayakları karaya basmıştır artık. Bu yaşanan bir sahnedir. Her nesilden insanlar arasında örneği görülür bu sah-

nenin... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanların, biri rahatlıkta biri sıkıntıda olmak üzere iki çehresini arzetmektedir. Onlara, dönekliklerini, zaaflarını, iddialarını ve onları Rabb'lerine ulaştıracak, O'nu tanıtacak, O'nunla tatmin edecek, doğru yolu gösterecek, hakikati öğretecek ve Allah'ın bahşettiği insani özelliklerden yararlanmalarını sağlayacak metod üzerindeki sebatlarını göstermektedir.

> *"İnsana bir sıkıntı arız olunca, Rabb'ine dönerek yalnızca O'na dua eder. Rabb'i bu sıkıntıyı nimete çevirince, daha önce yaptığı duayı unutur. Yolundan sapmak için O'na ortaklar koşmaya başlar. De ki; küfründe biraz oyalan, şüphesiz sen ateş ehlisin." (39 Zümer/8)*

İnsan fıtratı, sıkıntı anında aslî haline döner. Cahilî tortular düşer, engeller ortadan kalkar ve vehimlerin baskısından kurtulur. Yalnızca Rabb'ine yönelir ve O'na döner. O, bilir ki, sıkıntıyı O'ndan başka kimse gideremez. İddia ettiği ortaklar ve şefaatçilerin yalan olduğunu bilir. Ancak sıkıntı gidip bolluk geldiğinde, Allah nimetini ona verdiğinde ve belayı uzaklaştırdığında, sıkıntı anında fıtratı şirkten soyutlanmış insan, eski şirkine döner ve cahili tortular yeniden kalbinin üzerine çöreklenir, Rabb'ine yalvarışını, tevbesini ve O'nu birlemesini unutur, üzerindeki sıkıntıyı giderecek kimse olmadığı zaman Rabb'inin birliğini idrak etmişti oysa... Bunların tümünü unutur ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ortak koşmaya başlar.

Bu, ilk cahiliyetteki gibi ilahlara, ilkel anlamda ibadet etmek şeklinde olabilirken, günümüz cahiliyesinde olduğu gibi, değerleri, şahısları ve düzenleri kendi yanında Allah'a ortak kılmak şeklinde de tezahür edebilir. Aynı şekilde, sıkıntı anında dini yalnızca Allah'a has kılan bu insan, bir de bakarsınız şehvetine, arzularına, hevasına, korkularına, malına, evladına, egemen olanlara ve büyük saydıklarına Allah'a kulluk eder gibi, kulluk etmeye başlar. Onları Allah'ı sever gibi, hatta daha da şiddetli sevmeye başlar.

Şirkin çeşitleri vardır. Bunlardan, insanların şirk olarak telakki etmedikleri gizli olanı da vardır. Bunun bilinen şirk çeşitlerinden birisine benzememesi onları yanıltmıştır. Oysa, kesinlikle şirktir. Sonu da Allah'ın yolundan sapmaktır. Allah'ın yolu birkaç tane değil, yalnızca bir tanedir. O'nun, ibadette, yönelişte ve sevgide birlenmesi ona giden yegane yoldur. Allah'a iman, kalbte şirkin bulunmasına tahammül etmez. Mal, çocuk, vatan, toprak, arkadaş ve akrabanın ortaklığına tahammül etmez. Bunlardan hangisine kalpte yer verilirse bu, Allah'a eş koşmaktır ve onun yolundan sapmaktır. Dünya metaından az bir yararlanmadan sonra ateşe varan bir sona yuvarlanmaktır. Sıkıntı, fıtrat üzerine birikmiş hevesleri, şehevi duyguları silker, fıtratta ve vicdanda gizli kalan hakkın ortaya çıkmasını engelleyen etkenlerin baskısını giderir. O zaman, Allah'ı görür ve yalnızca O'na yönelir.

> *"İnsana bir sıkıntı ulaşınca bize dua eder. Biz de nimetimizden ona verince, "Bunu kendi bilgimle kazandım" demeye başlar Aksine bu, bir denemedir, fakat onların çoğu bilmezler." (39 Zümer/49)*

Şiddet gidip bolluk gelince, bu insan sıkıntıda söylediklerini unutur. Heva ve hevesin etkisiyle fıtratı bozulur... Nimet, rızık ve ilahi fazilet hakkında, *"Onları kendi bilgimle kazandım"* der. Bunu daha önce Karun da söylemişti. Bilgi, sanat ve mal biriktirmesini sağlayan yeteneklerine aldanarak, bilgiyi, sanatı ve bu yetenekleri bahşeden ilk sebeb'i unutan herkes gibi...

Bu, insanların içinde bolca görülen bir örnektir. Fıtratı Hak'tan sapmayan, yalnızca O'na dönen ve O'nun yolunu bilen, bollukta da, sıkıntıda da fıtratın doğrultusundan sapmaz. Muhtaç olan kişi, sıkıntı ve kötülüğü gidermesi için Allah'a sığınır. Bu sığınma duygusunu göğsü daraldığında, dayanakları yıkıldığında, insanın etrafına bakınıp, yardım araçları ve kurtuluş sebeplerinden uzak, kendini yapayalnız görünce daha bir belirginleşir. Hiçbir kuvvet yok... Yeryüzünde kurtaracak hiçbir güç yoktur. Saydıklarının tümü, şiddet anında gözden kayboldular. Sıkıntı karşısında yalvardıkları onu inkar ettiler ya da yüz çevirdiler... İşte bu anda, fıtrat uyanır, yardıma ve kurtarmaya malik yegane güce sığınır. Bundan sonra insan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelir. Rahatlık anında unuttuğu Rabb'ine... Çünkü, dua edince ihtiyaç sahibine cevap verecek yalnızca O'dur. Kendisini kötülükten koruyacak, güvence ve selamete iletecek O'dur. Kendisini boğmak üzere olan sıkıntıdan yalnızca O kurtarır, başkası değil...

İnsanlar, bolluk zamanında ve gaflet anında bu hakikati unuturlar. Yardımı, gücü ve himayeyi yeryüzü menşeli bir kuvvetten beklerler. Zorluk baş gösterdiğinde, sıkıntı çekilmez olduğunda, fıtratlarının üzerinde gaflet ve perdeler yok olduğundan daha önce ondan gafil olsalar da, tevbe ederek Rabb'lerine dönerler. Oysa, hayatta açıkça görülen ve nefislerinin derinliklerinde gizli olan bu hakikatten gafildiler. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, sabit bir değere dayanmayan ve açık bir metoda uymayan, insan nefsinin bir görüntüsünü gözler önüne seriyor.

> *"İnsanlara bir zarar dokununca, O'na dönerek Rabb'lerine dua ederler. Onlara rahmetinden biraz tattırınca da, onlardan bir grup hemen şirk koşar. Kendilerine geleni inkar etsinler, dünyadan da biraz yararlansınlar, pek yakında bilecekler!" (30 Rum/33)*

İnsan nefsinin bir özelliği de; meydana gelen olaylardan, düşüncelerden, gelişmelerden ve akımlardan etkilenmesidir. Bir zararın dokunması insanlara Rabb'ini hatırlatır. O'ndan başka koruyan olmayan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya sığınırlar. Ayrıca O'na sığınmanın dışında hiçbir şeyin onları kurtaramayacağını

da bilirler. Gam dağılınca, sıkıntı ortadan kalkınca ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, rahmetinden onlara tattırınca,

"Onlardan bir grup hemen Rabblerine şirk koşar..."

Bunlar, kendilerini doğru yola iletecek sağlam bir inanca sahip olmayan gruptur. Bunun sebebi, rahatlılığın, kendilerini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya sevkeden sıkıntıyı ortadan kaldırması ve kendilerini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya döndüren şiddeti unutmalarındandır. Bu durum, şükür ve tevbe üzerinde kalacaklarına, hidayet ve rahmetten kendilerine geleni inkar etmeye sevk etmektedir. İnsanların çoğu sabretmedikleri gibi şükür de etmiyorlar. Onlara bir zarar isabet ettiğinde Allah'a yalvarıyorlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* onlardan zararı giderip onları kurtardığında ise çok azı şükrediyor.

"Dalgalar dağlar gibi ansızın çıkıp geldiğinde dini Allah'a has kılarak O'na dua ederler. Onları karaya çıkarıp kurtardığımız zaman, içlerinden bir kısmı orta yolu tutar. Ayetlerimizi gaddar ve nankör olandan başkası inkar etmez." (31 Lokman/33)

Bunun gibi tehlikeli durumlarda... Dalgalar dağ gibi birbiri ardınca geldiği zaman, gemi korkunç bir okyanusta bir o yana bir bu yana bir kuş tüyü gibi sallanıp durur. İşte o zaman nefisler aldatıcı güçlerden kurtulur. Bolluk zamanında fıtratının hakikatına perde olan uyduruk güçler silinir. Fıtrat ile yaratanın arasına giren bütün engeller ortadan kalkar. O zaman fıtrat her türlü örtüden arınmış olarak Rabb'ine doğru yol alır. O'na yönelerek dini yalnızca O'na has kılar. Bütün şirk çeşitlerini reddeder ve her türlü müdahaleyi atar. Dini O'na has kılarak yalnızca O'na dua eder. Onları karaya çıkarıp kurtardığında...

"içlerinden bir kısmı orta yolu tutar..."

Güvenlik ve rahatlık eski hallerini unutturup şımartmaz, aksine daha çok şükretmelerini ve Allah*(Subhanehu ve Tealâ)*'yı anmalarını sağlar. Zikir ve şükürde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakkını veremezlerse bile, orta yolu tutarak şükreden ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı ananlardan olmaya çalışırlar. Tehlike kalkar kalkmaz, rahatlık gelir gelmez onlardan bir kısmı Allah'ın ayetlerini inkar ederler. Çünkü onlar şiddetli ve zalim gaddarlardır... Çünkü onlar, küfürde aşırı olanlardır. Şiddet anında insan fıtratı, gerçek ilahına sığınır...

"De ki: Kim sizi karanın ve denizin karanlıklarından kurtarır ki; O'na, boyun bükerek gizlice yalvarırsınız. Şayet bizi bundan kurtarırsan şükredenlerden oluruz" diyerek? De ki: Allah sizi bundan ve her sıkıntıdan kurtarır. Yine de siz şirk koşarsınız." (6 En'am/64)

İnsanların, kolaylık ve bolluk zamanlarında fıtratlarından nasıl uzaklaştıklarını görüyoruz... Korku ve sıkıntı onlara kendilerini kontrol etme fırsatını doğuruyor. Ancak bu durum sürekli değildir. Korkuyla ara sıra

karşılaşıyorlar. Sıkıntı anında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına yönelmiyorlar. Onları bu sıkıntıdan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkası da kurtaramaz. Ancak, kolaylık ve bolluk anında, tekrar içinde bulundukları eski şirklerine dönüyorlar.

Tehlikeyi düşünmek, korkuyu hatırlamak, serkeş nefisleri durdurur, katı kalpleri inceltir. Nefse, zaafını ve Allah'a tevbe ettiği anı hatırlatır. Bu, sıkıntıya düşen herkesi ve sıkıntıya düşenin kederlendiği anı gören herkesin bildiği bir tecrübedir. Karanın ve denizin karanlıkları çoktur. Uzaklık bir karanlıktır. Tehlike bir karanlıktır. Mahlukatı, karada ve denizde bekleyen her şey gizlilik perdesinin arkasındadır. Ve insanlar her ne zaman bu karanlıklardan birisine düşmüş olsa, boyun bükerek dua edecekleri ve sessizce yalvaracakları Allah'tan başka kimseyi bulamazlar.

> *"Denizde, size bir zarar dokunduğu zaman O'ndan başka çağırdıklarınızın tümü kaybolur. Sizi karaya çıkarıp kurtardığında ise, yüz çevirirsiniz. İnsan gerçekten nankördür..." (17 İsra/67)*

Bu, zorlukları tadanın algılayabileceği bir sahnedir. Ayrıca dağ gibi dalgaların üstünde şiddetli rüzgarda sallanan tüy gibi, büyük küçük meydana gelen her sarsıntıyla, her titreyişle ilgilenen uyanık ve ürperen kalpler de hisseder bu sahneyi... Fakat insan yine o insandır. Su çekilip kara ortaya çıkınca, ayaklarının altındaki karayı hissedince az önceki durumunu unutur. Dolayısıyla Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı unutur. Hevalar sarar etrafını, şehvetler onu kuşatıp tehlikenin ortaya çıkardığı sağlam fıtratının üzerine çöreklenirler.

> *"Sizi karaya çıkarıp kurtardığında, hemen yüz çevirdiniz. Gerçekten insan nankördür." (10 Yunus/12)*

Ancak, kalbini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlayan, onu aydınlatıp nurlandıran müstesna... Şiddet anında fıtrat, üzerine çöreklenen cahilî kalıntılardan arınır ve derinliklerindeki gizli hakikat ortaya çıkar... Uluhiyetin tekliği hakikati... Hak İlah'ına ortaksız olarak yönelir. Çünkü o anda, şirk düşüncesinin boşluğunu ve ortak koştuklarının bir gerçekliğe sahip olmadığını idrak eder... İşte böyle anlarda sıkıntıya düşenler vaadlere başlarlar...

> *" Şayet bizi bundan kurtarırsan şükredenlerden oluruz" diyerek? De ki: Allah sizi bundan ve her sıkıntıdan kurtarır..."*

Ondan başka icabet edecek, ve sıkıntıyı giderecek kimse yoktur... Öyle bir durumda, kalpler titreyip dua etmeye başlar.

> *"İnsana bir zarar dokunduğunda, yanı üzerinde, oturarak ve ayakta yalnızca bize dua eder. Biz zararı giderince, zararın dokunması anında bize, hiç dua etmemiş gibi gerisin geri döner. İşte böyle müsriflere, işledikleri süslü görünüyor."*

Bu, beşerin durumunu anlatması bakımından sürekli tekrarlanan başka bir örnektir... İnsan, hayatın gelişmesine paralel olarak hayatını sürdürür. Hata eder, günah işler, azgınlaşır ve savurganlıkta bulunur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koruyup merhamet ettiklerinin dışında aczini, za'fını ve güçsüzlüğünü bilip Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yöneleni pek azdır. Bolluk zamanında unutkandır. Kendini kendine yeterli sandığı an azgınlaşır. Ancak kendisine bir zarar dokunduğunda aynı kişi, bakarsınız çokça dua etmeye başlar, sürekli yalvarır, üzerine musallat olan zorluktan sıkılır, rahata kavuşmak için acele eder. Duasına karşılık verilip zarar def edilince, durup düşünmeden hemen uzaklaşır, içinde bulunduğu eski sapıklığına ve kokuşmuşluğuna geri döner. Kur'an'ın çizdiği bu tablo, insanlar arasında sürekli tekrarlanan, gözle görülen bir örnektir.

"Allah dedi ki: "İki ilah edinmeyin. Ancak O, bir tek ilahtır. Yalnızca benden korkun!" Göklerde ve yerde bulunanlar O'nundur. Değişmez din O'nundur. Allah'tan başkasından mı korkuyorsunuz? Sizin yanınızdaki her nimet Allah'tandır. Sonra size bir zarar dokununca O'na koşarsınız. Sizden bu zarar defedilince de sizden bir grup Rabb'lerine ortak koşarlar. Kendilerine verileni inkar edip az bir süre yararlansınlar. Bir zaman sonra bileceklerdir." (16 Nahl/51-55)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanların iki ilah edinmemelerini emrediyor. O, ikincisi bulunmayan bir tek ilahtır. Bu, akidenin temel konusudur. Onsuz olmayacağı gibi, bu hakikat, açık seçik, tam ve net bir şekilde yerleşmeden; bir vicdanda akidenin varlığından da söz edilemez... O, bir tek ilahtır... Aynı zamanda da O, tek başına hükümrandır...

"Göklerde ve yerde olanların tümü O'nundur."

İnsanlar için değişmez kanunlar koyan O'dur...

"Değişmez din O'nundur."

Nimetleri veren O'dur...

"Size verilen nimetlerin, tümü Allah'tandır."

Zorluk ve sıkıntı anında, fıtratınız yalnızca O'na sığınır. Ortak koşmadan tek başına O'na yönelir. Böylece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, uluhiyette, hükümranlıkta, dinine tabi olmakta, nimet vermede ve yönelinecek merci olmada birlenmiş olur. İnsan fıtratı, zararın baş göstermesinde bu sayede şirkin bulanıklığı kalktığında bunların tümüne şahitlik eder.

Bununla beraber, insanlardan bir grup, zarar kendilerini kuşattığı anda birledikleri Rabb'lerine kurtulduklarında ortak koşarlar. Bu her zaman görülebilen bir örnektir. Darlıkta, kalpler, yalnızca Allah'a yönelir. Çünkü O'nun dışında kimsenin onları koruyamayacağını bilir. Refahta ise, nimet ve dünya metaı ile

eğlenir, değerlerini, kanunlarını, gelenek ve göreneklerindeki ölçülerini Allah'tan başkasından almak suretiyle Allah'a ortak koşmaya başlar. Bu, Kur'an'ın çizdiği bir tablodur.

"Sonra size bir zarar dokunduğunda hemen ona koşarsınız. Sonra sizden zararı giderince, sizden bir grub rabblerine ortaklar koşarlar."

Fıtratın bozulması ve kokuşması günümüzde biraz daha şiddetlenmiştir. İnsanların bazıları şiddet anında bile Allah'a yönelmiyorlar. Allah indinde bir dereceleri olduğunu zannederek, bazı kullarına, yardım, zararı giderme ve kurtuluş için sığınıyorlar. Hastalık ve sıkıntının şiddetinden kurtarmaları için evliyaya dua edenler gibi. Bunlar, eski cahiliye müşriklerinden daha çok fıtratlarının hakikatından sapmışlar. Halbuki, korku fıtratı cahilî etkilerden arındırıp yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmeyi sağlardı.

"De ki; "Görüyor musunuz? Şayet Allah'ın azabı gelse ya da Kıyamet kopuverse, Allah'tan başkasını mı çağıracaksınız? Eğer doğru iseniz söyleyin. Aksine yalnızca O'nu çağırırsınız. Dilerse, dua etmenize neden olan sıkıntıyı giderir de ortak koştuklarınızı da unutursunuz." (6 En'am/40-41)

Bu, fıtratın, korku düşüncesiyle yüzleşmesidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dünyadaki azabı helak ve yok etme, ya da kıyametin beklenmediği anda kopuvermesi düşüncesi... Fıtrat bu teması hissettiği, bu düşünceyi idrak ettiği vakit –Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, idrak edeceğini önceden biliyordu şüphesiz- bu hakikatin, kendi derinliğinde gizli olan hakikati temsil ettiğini de idrak eder. Bunun üzerine silkinir, titrer ve şirkin her türlü etkisinden arınarak, yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dua eder ve daha önceki şirkini unutur.

Şüphesiz korku, fıtratınızı arındırır. Bu yüzden, kurtuluşu dileyerek yalnızca ona yönelirsiniz. Daha önce birini O'na ortak koştuğunuzu da unutursunuz. Hatta şirk mefhumunu bile unutursunuz. Çünkü fıtratın, Rabbini tanıması kendisinde gizli bir hakikattir. Ancak şirk, dış etkenler sonucu fıtrata arız olan yüzeysel bir örtüdür. Üzerinde yoğunlaşan cahili birikimlerin etkisiyle meydana gelen bir örtü... Korku neticesinde sarsıldığında, birikimler düşer, örtü kalkar ve fıtratın gerçek çehresi meydana çıkıp fıtri işlevini yerine getirerek bu korkudan kurtarması için Rabb'ine yalvarır.

8 - Allah'tan Başka Güç ve Kudret Sahibi Yoktur

Şüphesiz güç, kuvvet ve iktidar, uluhiyetin özelliklerindendir. Kulluk ve ibadetin bu yüce uluhiyet makamına yönelik olması da kaçınılmazdır. Bu

düşünce imanın ilk aşamasıdır... Bütün gücün ve kuvvetin Allah'a ait olduğuna inanmak ve böylece itikad etmek...

"Allah'tan başka güç ve kuvvet yoktur."

Ebu Musa *(radıyallahu anh)*'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Sana Cennet hazinelerinden birini göstereyim mi?" dedi.

"Evet" dedim. O da: "La havle velâ kuvvete illa billah (Allah'tan başka güç ve kuvvet yoktur)" buyurdu. [46]

Evrendeki gücün hakikatini, çoğu zaman insanlar kavrayamamaktadır. Her konuda yanlış değerlendirme yapıyorlar. Nereye yöneldiklerini, neyi atıp neyi atmamaları gerektiğini bilmez bir duruma düşüyorlar. O zaman da gördükleri güç ve kuvvetleri yeryüzüne asıl egemen güç kabul ediyor, ona yöneliyorlar, ondan korkup ondan bir şeyler ümit etmeye başlıyorlar. Onların eziyetlerini uzaklaştırmak için onları hoşnut etmeye çalışarak yanlarında kendilerine sığınak, edinmeye çabalıyorlar.

Bazı kereler, malı, insanların ve hayatın kaderi üzerinde egemen güç zannediyorlar. İstekle ve korkuyla ona koşuyorlar. Onu elde edip her tarafa egemen olacaklarını zannediyorlar. Bazı kere, ilmin gücüne aldanırlar. Onu, gücün, malın ve diğer kuvvetlerin kaynağı kabul ederek, mabedlerdeki kullar gibi huşu içinde etrafında dolanıyorlar.

Gerek fertlerin, gerekse toplumların elindeki bu zahiri güçler insanları aldatırlar... Kelebeğin, lambanın ve ateşin etrafında dolanması gibi dolanıp duruyorlar bu güçlerin etrafında... Ama, bütün bu kuvvetleri yaratan, onlara egemen olan ve onları dilediği yerde kullanan asıl gücü unutuyorlar.

İster toplumların, ister fertlerin elinde olsun, bu tür güçlere sığınmanın örümceğin kendi ördüğü evine sığınması kadar basit bir şey olduğunu unutuyorlar. Oysa örümcek, güçsüz, zayıf himayesiz ve ağından başka sığınağı bulunmayan zavallı bir hayvandır. Halbuki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın himayesinden başka himaye, O'nun sarsılmaz gücünden başka güç yoktur yeryüzünde....

> *"Allah'tan başka dostlar edinenlerin durumu kendine yuva yapan örümceğin misali gibidir. Oysa evlerin en çürüğü şüphesiz örümceğin evidir. Keşke bilselerdi." (29 Ankebut/41)*

Bu hakikat, Kur'an'ın mü'min kitlenin ruhuna yerleştirdiği; bununla yeryüzünün en büyük güçlerini yendikleri, en büyük hükümdarları ayaklar altına aldıkları, kaleler fethettikleri gücün kaynağıdır. Bu büyük hakikat o gün için her nefiste yer etmiş, her kalbe sızmış ve kana karışarak damarlarında dolaşmıştır. Yalnızca dille söylenen bir söz, tartışılan bir konu olmaktan çıkıp ruhlarda karar

---

[46] Muttefakun aleyh.

kılan bir hakikat olmuştur. Duygularında ve hayallerinde bu hakikatten başka hiçbir güce yer kalmamıştır.

Gerçek kuvvet, tek başına Allah'ındır. Ve biricik dostluk, Allah'ın dostluğudur. Bunun dışındakiler, ne kadar üstün görünürse, ne kadar böbürlenirse, ne kadar azgınlaşırsa, ne kadar taşkınlık ederse ve ne kadar zulüm, sindirme ve ezdirme araçlarına sahip bulunursa bulunsun hepsi de çürük, cılız ve gülünç dostluklardır. Bunlar örümcek gibidirler. Örümceğin, ağından başka nesi var ki?

"Evlerin en çürüğü şüphesiz örümceğin evidir. Keşke bilselerdi."

Fitne, eziyet, aldatma ve baştan çıkarmalara duçar olan dava adamları, bu yüce hakikatin karşısında uzun uzadıya düşünmeli ve bir an bile onu akıllarından çıkarmamalıdırlar. Çeşitli güçlerle karşılaşacaklardır: işte şunlar, onları yok etmek istiyor...

Bunlar da onları ezmek, aldatmak ve satın almak istiyor... Akide sağlam olduğu, güçlerin hakikati bilindiği, hakiki güç idrak edildiği ve gerçek değerler Allah'ın dinine göre takdir edildiği zaman, bu güçlerin tümünün, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hesabında ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın öngördüğü akidenin hesabında örümceğin ağı mesabesinde olduğu anlaşılacaktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kiminle olursa, ona karşı çıkacak hiçbir güç yoktur. Şayet bir güç karşı çıkmaya yeltenirse, varlığı, hakikati ve etkisi bulunmayan boş bir şey olduğu bilineceğinden önemsiz bir konumda olacaktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kiminle beraber olursa, onun yoldan sapması mümkün değildir.

"Ve Allah dedi ki, "Ben sizinle beraberim" (5 Maide/12)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın beraberliği, ona hidayet verdiği gibi, güvence olarak da yeterlidir. Allah kiminle beraber olursa, onun için üzüntü ve bedbahtlık söz konusu değildir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yakınlık onu tatmin eder ve mutlu kılar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yakın olma, şartları yerine getirilmeden, şahsi üstünlük vs. ile elde edilen bir derece değildir. Ancak hakkıyla O'na ibadet eden, hayat metodunu, nizamını ve davasını yüklenenler içindir. Bu, Kur'an'ın sürekli vurguladığı ve yerleştirmeye çalıştığı bir hakikattir... Mü'minle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* arasındaki bağın, mü'minle evrene egemen güç arasındaki bağın hakikati... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, onların safını kendi safı, onların işini kendi işi ve onların tasarrufunu kendi tasarrufu kılmıştır. Onları kendi yanında yüceltmiş, himayesine almış ve düşmanlarını kendi düşmanı kılmıştır... Onlara yönelen kötü bir girişimi, kendisine yönelik saymıştır.

"Allah'ı ve iman edenleri aldatmaya çalışıyorlar..." (2 Bakara/9)

Bu, yüce olduğu kadar büyük bir lütuftur. Mü'minlerin makamını ve hakikatini üstün bir seviyeye çıkaran bir lütuf... Bu lütuf, aynı zamanda iman hakikatinin en büyük ve en kıymetli hakikat olduğunu belirginleştiriyor. Bu fazilet, mü'min gönüllere sonsuz güven duygusu serpiyor.

Görüyorlar ki; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, meselelerini kendi meselesi, çarpışmalarını kendi çarpışması ve düşmanlarını kendi düşmanı kılmıştır. Onları kendi safına almış ve yüce katına yükseltmiştir. Bundan sonra, kulların değersiz hilesi, aldatması ve eziyeti ne yapabilir ki?...

Şüphesiz mü'min topluluk Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı bulmuştur. Sıfatlarını nefislerinde hissettikleri büyük gücü bulmuştur. O'nu gerçek hayatta tasarrufuyla bulmuştur. O'nun kendilerine yakın olduğunu ve kendilerini işittiğini hissediyorlar. Açıkça işlerini düzenlediğini görüyorlar. Şikayetleri ve gizli tuttukları her şeyin vasıtasız Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ulaştığını biliyorlar. Onları ihmal etmediğini, başkasına havale etmediğini de idrak ediyorlar. Bu yüzden, Rabb'lerinden bir ünsiyet içinde, koruması altında, yakınında şefkati ve gözetimi altında hayatlarını sürdürüyorlar. Bunların hepsini, ruhlarında, canlı ve pratik olarak hissediyorlar. Sırf düşünce ya da farazi olarak değil...

Bu hakikati, Kur'an-ı Kerim, işte böyle tasvir ediyor... İman ve küfür, hak ve bâtıl, bir olan Allah'a davet edenlerle yeryüzünde haksız yere büyüklük taslayan tağutlar arasındaki çarpışmanın hakikatini... Çarpışma oldukça eskidir, beşeriyetin doğuşu kadar eski...

Çarpışmanın alanı bütün yeryüzünden daha geniştir. Çünkü bütün varlık Rabbine inanmış ve O'na teslim olmuştur. Bu koca evrende, yalnızca kafirler Rabb'lerinin ayetleri hakkında mücadeleye girişirler. Biz, hakkın uzun ve sağlam saflarıyla bu yeryüzünde böbürlenmelerine, güce, egemenliğe, metaa mazhar olmalarına rağmen bâtılın, az, cılız ve o zayıf topluluğun arasındaki çarpışmanın sonucunda iki tarafın denk olmadığını biliyoruz. Hakkın taraftarları hep üstün olagelmişlerdir.

Kur'an-ı Kerim, bu hakikati kalplerde yerleştirmeye ve her zaman ve mekanda hakkın davasını omuzlayanlara kendine has üslubuyla öğretmeye çalışıyor. Ta ki belli bir zaman dilimi ve coğrafi bölgeyle sınırlı bâtılın zahiri gücü, onlara büyük görünmesin. Bu, dış görünüş gerçek değildir. Gerçek olan Allah'ın kitabının anlattığı ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın söylediğidir...

> *"Allah kuluna yetmez mi? Seni O'ndan başkasıyla korkutuyorlar." (39 Zümer/32)*

Bu, bütün genişliği, gücü, açıklığı ve derinliğiyle, imani düşüncenin mantığıdır, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in kalbinde yer ettiği gibi, O'nun risaletine ve davasına inanan her mü'minin kalbinde yer etmesi gerekir...

Ona yeterli olan, kendini güvencede hissetmesini sağlayan ve maksadına ulaştıracak yolu gösteren yegane ilke budur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kendi doğru ölçeğiyle kuvvetlerin değerini ölçtükten sonra mü'minin kalbine bahşettiği, yakîn, güven ve bağlılığı tasvir ettiği gibi, Hakk'a çağıranlarla, yeryüzünde onlara karşı çıkanlar arasındaki mücadelenin hakikatini de gözler önüne seriyor...

"Allah kuluna yeterli değil mi"

Kesinlikle evet! Bundan sonra onu kim neyle korkutabilir? Allah onunla beraber olduktan sonra? İnsan kulluğunu bilip, gereklerini yerine getirdikten sonra? O kullar üzerinde sonsuz güç ve kudrete sahip olduğu halde, kim kulunu O'nun gücü ve yeterliliği konusunda şüpheye düşürebilir?...

"Seni Allah'tan başkası ile korkutuyorlar"

Nasıl korkar ki? Allah'ın koruduğunu, Allah'tan başka hiçbir şey korkutamaz... Ve yeryüzünde bulunan her şey Allah'tan başkası değil midir? Mesele, zihnî çabaya ve tartışmaya gerek kalmayacak kadar açık ve geniştir. Bir tarafta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* diğer tarafta O'ndan başkası...

Durum böyle olunca ve ortada şüpheye ve karışıklığa mahal kalmayınca, O'nun iradesinin etkin, dilemesinin galip ve kulların nefislerinde kalplerinin hareketinde ve şuurlarında O'nun kaderinin hükümran olduğu kavranınca, kulluğunu hakkîyle yerine getireni hangi güç, hangi kudret, nasıl korkutur?

Allah kullarına kefil ve yeterli olduğu halde hiç kimse mü'minleri korkutamaz. Şüphesiz, kuvvetiyle kullarına yardım etmeye ve onları korumaya malik olan kim ise, kulluk yapılmaya da o müstahaktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şöyle buyuruyor:

"Bir şey yaratmadıkları gibi kendileri de yaratılmış olan şeyleri mi Allah'a ortak koşuyorlar? Oysa bunlar, ne onlara ne de kendilerine bir yardım dokunduramazlar." (2 Bakara/191,192)

İddia ettikleri tanrıların ise hiçbir kuvvetleri ve kudretleri yoktur. Onlara yardım edemedikleri gibi kendi kendilerine de yardımları dokunmaz. O halde, kendilerinin ve çocuklarının hayatı üzerinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile beraber onlara nasıl egemenlik payı verebilirler? Kuvvet, tamamiyle Allah'ındır. Bu, başkalarının yanında, kuvvetin olmadığına delildir.

"İzzet tamamiyle Allah'ındır..." (4 Nisa/139)

O'na yöneldiklerinde, O'ndan başkasından üstün olacaklarını gösteren bir hakikattir bu... Bu hakikat beşerin ruhunu yücelten ve özgür kılan kulluktur. Allah'a kulluk... Eğer kalpler Allah'a kullukta tatmin olmazsa, çeşitli değerlerin, şahısların, itibarların ve korkuların kulu olur... Herkesin, herşeyin ve her itibarın ayrı ayrı kulu olmaktan, hiçbir şey onu koruyamaz. Ya tamamen Allah'a

kulluk; tabiatiyle, üstünlük, izzet ve kurtuluş... Ya da, kullara kulluk; dolayısıyla, alçaklık, zillet ve çözülme... İsteyen dilediğini seçsin... Allah'a iman ettiği halde, Allah'ın düşmanlarından, izzet, yardım ve güç talep eden biri düşünülebilir mi?... Yeryüzünde Allah'ın düşmanlarından yardım bekledikleri halde, kendi kendilerini müslüman zanneden ve müslüman olarak adlandıran topluluklar, Kur'an'ı anlamaya ne kadar muhtaçtırlar. Şayet, müslüman olmaya içlerinden gelen bir arzu varsa... Yoksa? Allah, alemlerden müstağnidir!

9 - Yalnız Allah'tan Korkulur

İslam akidesi ve İslam düşüncesi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlı gönüllerde bu büyük hakikatin yer etmesine neden olurlar. Her şeyin ve insanların Rabbi olan Allah'tan başkasından korkmamak... Bu, Kur'an'ın arzettiği mü'minlerin bir vasfıdır.

> *"Onlar ki, insanlar onlara "İnsanlar sizin için toplandılar; o halde, onlardan korkun." dediklerinde bu, ancak onların imanını artırır Ve şöyle derler: "Allah bize yeter. O ne güzel vekildir." (3 Al-i İmran/173)*

Şeytan, dostlarının durumunu, olduğundan fazla gösterir. Onlara kuvvet ve kudret kisvesi giydirir. Böylece, kalplere onların fayda ve zarara muktedir güç ve kuvvet sahibi oldukları hissini verir. Ta ki, yeryüzünde şer ve fesat yayılsın, boyunlar onların önünde eğilsin ve kalpler onlara itaat etsin. Hiç kimseden bu durum yüzünden inkar sesi yükselmesin. Hiç kimse yeryüzünde şer ve fesadın kalkması için bu duyguları bir kenara atmayı düşünmesin.

> *"İşte şeytan, sizi dostlarıyla korkutuyor. Onlardan korkmayın, benden korkun, eğer mü'min iseniz." (3 Al-i İmran/175)*

Şeytan, bâtılın kabarık ve kötülüğün güçlü görünmesinden fayda umuyor. Böylece, güçlü, kuvvetli, heybetli ve zalim bir görünüm arzederek kimsenin karşı çıkmaya ve galip gelmeye cesaret edememesini sağlıyor. Şeytan, işin böyle olmasından fayda umuyor. Böylece dostları korku ve dehşetin perdesi altında, terör ve zorbalığın gölgesinde gözlerinin kestiğini yeryüzünde yapmaya başlarlar. İyiyi kötüye, kötüyü iyiye çevirirler. Böylece yeryüzünde fesadı, bâtılı ve sapıklığı yayıp hakkın, doğruluğun ve adaletin sesini bastırırlar. Kendilerini, kötülüğü koruyan, iyilikle savaşan ilahlar konumuna getirirler. Kimsenin onları uyarmasına, karşı çıkmasına ve önderlik makamından uzaklaştırmasına müsaade etmezler.

Aynı şekilde kimsenin bâtılı küçümseyip hakkı yüceltmeye çalışmasına göz yummazlar. Hileci, aldatıcı ve dönek şeytan, dostlarının ardına gizlenerek, vesveselerinin mahiyetini bilmeyenlerin göğsüne onlarla korku salar. İşte bu noktada, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, şeytanın hilesini ortaya çıkarır, bütün yeteneklerinden soyutlar. Artık onu, hilesi ve tuzağı bile gizleyemez. Allah *(Subhanehu ve*

Tealâ), mü'minlere onun hakikatini anlatarak, ondan sakınmaları için onun tuzağının ve vesvesesinin mahiyetini kavramalarını sağlar. Artık şeytanın dostları, onları korkutamaz ve ürkütemez. Şeytan ve dostları Rabb'ine yönelen ve O'nun gücüne dayanan mü'minleri korkutmaktan uzaktırlar.

Kendisinden korkulan güç, fayda ve zarara malik bulunan güçtür. Bu da, yalnızca Allah'ın gücüdür. Bu güç, mü'minlerin Allah'tan korkmalarını sağlar. Onlar, yalnızca her kuvvetliden daha kuvvetli olandan korktuklarından, onların yanında yeryüzünde korkulacak hiçbir güç söz konusu olmayacaktır. Ne şeytanın, ne de onun dostlarının hiçbir gücü yoktur.

"Onlardan sakınmayın, benden sakının..." (2 Bakara/150)

Kur'an, güçleri ve değerleri yerli yerine oturtacak bir ölçü yerleştirmesi için indirilmiştir. Varlık aleminde bir tek gücün bulunduğunu ve onun da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gücü olduğunu yerleştirmek için... Aynı şekilde, evrende, iman değerinden başka değerin olmadığı hakikatini da yerleştirmiştir. Allah'ın kuvveti kiminle beraber olursa, o bütün zahiri kuvvetlerden yoksun olsa bile, onun için bir korku yoktur. Allah'ın kuvveti kimin aleyhinde olursa, bütün güçler ona dayanak olsa bile, onun için bir emniyet ve huzur söz konusu değildir. Aynı şekilde, iman değerine sahip olan, bütün iyilikleri elde etmiş demektir. Onu kaybedene de hiçbir şey yarar sağlayamaz.

İbadet, inancın davranışlara yansımasıdır. İnanç sağlam olmayınca ibadet de sahih olmaz. Başkasından değil, yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan korkmak kolay kolay gerçekleşmeyen bir duygudur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* için her şeyden soyutlanmak lazımdır. İster düşüncede, ister davranışlarda olsun şirkin her türlü gölgesinden kurtulmak kaçınılmazdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka birinden, korkmak, inanç ve amelin tamamiyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasına uygun olması için, Kur'an'ın uzak durulmasını emrettiği gizli şirkin bir çeşididir. Mü'min, kullardan korkmaz. Çünkü o, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka hiç kimseden korkmaz, insanlardan korkanlara gelince; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, korkulmaya ve sakınılmaya daha müstahaktır.

"Onlardan mı sakınıyorsunuz? Allah sakınılmaya daha müstahaktır.
Şayet mü'minseniz." (9 Tevbe/13)

Mü'minin kalbinde Allah korkusundan başka korkunun yer etmesi caiz değildir. Kulların sizin üzerinizde hiçbir otoriteleri yoktur. Sizin işlerinizde de hiçbir şeye malik değildirler. Dolayısıyla, onlara önem vermeniz ve benden gelen bir şey için onlara yönelmeniz yakışık almaz. Dünya ve ahiret işlerinizin maliki olmamdan dolayı, yalnızca ben korkulmaya müstahakım.

"Onlardan sakınmayın, benden sakının."

Burada, Allah'a imanın ve O'ndan korkmanın değeri ortaya çıkıyor. Allah korkusu, zorbaları hakir görmeyi sağlamakta ve korkunç tehlikeler karşısında insana cesaret aşılamaktadır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, iki ayrı korkuyu bir kalpte bir araya getirmez. Allah korkusu ve insanların korkusu...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan korkan, O'nun dışında hiçbir şeyden korkmaz. Yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan korkulmalıdır, başkalarından değil... İnsanın yüceliğine yakışan da budur. Kılıç ve kırbaç korkusu, aşağılık kişilerin düştüğü bir derekedir. Allah korkusu, daha evla, daha yüce ve daha temizdir. Üstelik Allah korkusu, gizli ve açık vicdanla arkadaşlık eder...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı bulan nasıl korkar? Niye korkar ve neden korkar? Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gücünden başka bütün güçler saçma olduğundan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın saltanatından başka bir saltanattan korkulmayacağından, mü'minin de korkması mümkün değildir.

Mü'minin kalbi yeryüzünde hiçbir gücün sarsamayacağı kadar sağlam olmalıdır. Çünkü o, emrinde galip ve kulların üzerinde kahredici güce sahip Allah'ın gücüne bağlanmıştır. Bir tehlike anında, sarsılması caiz olsa bilebu sarsıntının, yenilgi ve kaçışa neden olması doğru değildir.

Bütün eceller Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın elindedir. Dolayısıyla, mü'minin yaşam korkusuyla sarsılması caiz değildir. Bu, nefse gücünden fazlasını yüklemek anlamına gelmez. Mü'min insandır ve aynı şekilde karşılaştığı düşman da insandır. İkisi aynı yeryüzünü paylaşıyorlar. Üstelik mü'min, üzerinde bir güç bulunmayan büyük güce bağlanmasıyla temayüz eder. Sonra o, yaşarsa Allah için yaşar, şayet kendisine şehadet yazılmışsa Allah için şehid olur. Her halükarda karşılaştığı düşmanından daha güçlüdür. Bu durum Kur'an'da kesin bir hükümdür.

> *"Kim o gün, savaşmak için bir tarafa çekilmek ya da başka bir birliğe katılmak dışında, arkasını döner (kaçar)sa o, Allah'tan bir gazaba uğrar, onun yeri cehennemdir. O, ne kötü bir varılacak yerdir." (8 Enfal/16)*

O halde, korkuya gerek yoktur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, ruhi bir sahneyi tasvir ediyor. Düşünceleri kötü olanların hissedildiği ve görüldüğü bir sahne... Burada onların ve başkalarının yanlış düşünceleri, ölüm ve hayat, ecel ve kader, hayır ve şer, fayda ve zarar, kazanç ve ziyan, ölçüler ve değerlerin hakikati hakkındaki anlayışlarının yanlışlığını düzeltiyor. Bu hakikatleri etkileyici ve ruhları sarsıcı bir üslupla beyan ediyor.

> *"Kendilerine ellerinizi savaştan çekin, namazı kılın, zekatı verin" denilmiş olanlara bakmaz mısın? Şimdi onların üzerine savaş farz kılınınca içlerinden bir grub Allah'tan korkar gibi hatta daha şiddetli*

> *bir korku ile insanlardan korkuyorlar. Bunlar "Ey Rabbimiz üzerimize şu savaşı niye farz kıldın? Ne olurdu bizi yakın bir tarihe kadar geri bırakaydın!" demektedirler. Onlara de ki: "Dünyanın zevki pek azdır. Ahiret ise sakınanlar için elbette daha hayırlıdır. Ve kıl kadar haksızlığa uğratılmayacaksınız. Nerede olursanız olun, sağlam kaleler içinde dahi olsanız ölüm sizi bulacaktır" (4 Nisa/77)*

İmanî düşünceleri olgunlaşmamış ve itikadın işaretleri kalplerinde ve akıllarında açığa kavuşmamış zayıf imanlı bir topluluk karşısında duruyoruz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* bu insanların acaip hallerini tasvir ediyor. Sürekli feryat, sürekli korku... Hiç kimsenin O'nun gibi azap edemeyeceği ve O'nun gibi misakına bağlı kalamayacağı yüce Allah'tan korkan, insanlardan korkmaz... Kalbini Allah korkusuyla onaran, hiç kimseden korkmaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* dilemedikçe ona ne yapabilirler ki?... O halde, gerçek güç sahibi kim ise korkulmaya ve sakınılmaya o layıktır.

Allah'ın indirdiğiyle hükmetmek durumu, her zaman ve mekanda insanlardan bazılarının itiraziyle karşılaşacaktır. Bu insanlar, onu hoşnutluk, inanç ve teslimiyetle karşılamayacaklardır. Yeryüzünde haksız yere büyüklenen tağutların ve iktidar sahiplerinin itiraziyle karşılaşacaktır. Çünkü bu durum, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın izin vermediği konularda, insanlar için koydukları kanunlarla hükmetme yetkisini almak suretiyle uluhiyet iddialarını reddetmek ve uluhiyeti tamamen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya geri vermek demektir.

Aşırı kâr, zulüm ve haram üzerine kurulu maddi güç sahipleri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdikleriyle hükmetmenin karşısına dikileceklerdir. Çünkü Allah'ın şeriatının egemen olması durumunda onların zulümlerini sürdürmelerine imkan kalmayacaktır. Şehvet, heva-heves, fuhuş, metâ ve kokuşmuşluğun simsarlarının itiraziyle karşılaşacaktır. Çünkü hüküm, yalnız Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın olunca, onların büyük maddi kazanç sağladıkları bu pislikten arınmaları ve yargılanmaları kaçınılmaz olacaktır. Aynı şekilde, bunların dışında, yeryüzünde, hayrın, adaletin ve Allah'ın dininin gölgesinde barışın egemen olmasını istemeyen daha nice şer odakları, Allah'ın hükmüyle hükmedilmesine karşı çıkacaktır. Şüphesiz Allah, indirdikleriyle hükmetmenin çeşitli odaklarca itiraza ve mukavemete maruz kalacağını biliyordu. Aynı şekilde, bu mukavemetlere karşı koyacak, Allah'ın hükmünü koruyacak, O'nun mala cana yüklediği sorumlulukları yerine getirecek fedakâr insanlara gerek olduğunu da biliyordu. O yüzden onlara şöyle sesleniyor:

> *"İnsanlardan korkmayın, benden korkun"*

İşte yol budur... İnsanların korkusu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdikleriyle hükmetmeye engel olmamalıdır. Allah'ın şeriatinden yüz çevirip O'nun uluhiyet hakkını teslim etmeyen tağutlar; Allah'ın şeriatının,

vurgunlarına engel olacağını bilen sermayedarlar, Allah'ın şeriatının hükümlerini ağır bulan ve ondan sapan bütün sapıklar, bozuk tabiat ve ahlak itibariyle düşük olanlar... Bunların etrafa saçtıkları korku, Allah'ın şeriatının egemen olmasına engel olmamalıdır. Evet insanlardan duyulan korku, uluhiyetin başta gelen özelliği olan hakimiyetin yalnızca Allah*(Subhanehu ve Tealâ)*'ya verilmesi anlamına gelen şeriatın egemen olması olayına engel olmamalıdır. Yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* korkulmaya müstehaktır. O'ndan başkasından sakınılmaz bu yüzden...

Kendilerine müslüman ismini veren bazı insanlar var ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hükmünü istemeyen, mal, mülk ve iktidar sahipleri karşısında hayata ve dünya malına olan düşkünlükleri ve korkuları yüzünden sus pus oluyorlar. Bu durum, her zaman ve mekanda, din adamlığını meslek edinen bazı insanlar için de geçerlidir. Bu adamlar, Allah'ın ayetlerini, hayat metodunu ve düsturunu düşük bir metâ karşılığında satıyorlar.

"Ayetlerimizi az bir ücret karşılığı satmayın." (2 Bakara/41)

Bunlar, bâtıldan korkarak susmayı yeğlerler. Ya da küçük bir rütbe, görev, ünvan ve fayda karşılığı Allah'ın dinini tahrif ederek zorbaların meşruluğunu gösteren fetvalar verirler. Allah'ın dinini satmak suretiyle cehennemi satın alırlar. Güvenilen birinin ihanetinden daha alçak ve koruyucu konumunda olan birinin, bozguncu olmasından daha çirkin bir şey yoktur.

Din adamları unvanını taşıyan bu insanlar, korumaları gereken dine ihanet edip onun hakikatini gizliyorlar. Bunlar, Allah'ın indirdikleriyle hükmetmemek karşısında sustukları gibi Allah'ın kitabına rağmen, kelimelerin yerlerini değiştirerek iktidar sahiplerinin arzusuna uygun fetvalar çıkarıyorlar. Allah'ın dininin davetçileri, yüklendikleri mesajı sunarken mahlukatı hesaba katarak davranmamalıdırlar. Kendilerini tebliğ, amel ve uygulama için gönderen yüce Allah'tan başkasından korkmamalıdırlar.

"Allah'ın risaletlerini tebliğ edenler, ondan korkarlar. Allah'tan başka hiç kimseden korkmazlar." (33 Ahzab/39)

Allah'ın sisteminin yeryüzünde egemen olması için, mü'minlerin cihad etmesi kaçınılmazdır. "Allah yolunda" cihad ederler; kendilerinin, kavimlerinin vatanlarının ya da ırklarının yolunda değil... Allah'ın metodunun gerçekleşmesi, O'nun hükümranlığının yerleşmesi, O'nun şeriatının uygulanması ve bu yolla insanlık için iyiliğin gerçekleşmesi için yalnız Allah yolunda... Kendilerinin bu işte bir müdahaleleri yoktur, nefislerine bir pay ayırmazlar. Hiçbir surette ortağı bulunmayan Allah yolunda cihad...

Allah yolunda cihad ederler ve kınayanın kınamasından korkmazlar. Allah'ın fıtri yasalarına tabi oldukları ve O'nun hayat metodunu tanıdıkları

halde, hangi cahili örf ve değer yargısı onları yollarından alıkoyabilir ki? Ölçülerini ve hükümlerini insanların hevasından alanlardır ki, insanların kınamasından korkarlar. Bir de insanların yanından yardım ve bir takım beklentiler umarlar... Ancak, insanların heva ve heveslerinin şehvetlerinin ve değerlerinin üzerine egemen kılmak için Allah'ın ölçüsüne, mizanına ve değerlerine müracaat ederler. Güç ve izzetlerini Allah'ın gücünden ve izzetinden alırlar. Kendileri, konumları ne olursa olsun ve medeniyetleri, bilimleri ve kültürleri ne düzeyde olursa olsun, insanların onlar hakkında söylediklerinden etkilenmezler.

Bugün için biz, insanların söylediklerini, yaptıklarını, sahip olduklarını, uygun gördüklerini ve hayatlarında değer verdikleri ölçülerini, itibarlarını ve değer yargılarını, bir şey yaparken, düşünürken veya uygularken hesaba katıyoruz. Çünkü biz, ölçüde, mikyasta ve değerlendirmede müracaat etmemiz gereken esas merciden habersiziz.

Bu da, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın metodu, şeriatı ve hükmüdür. Sadece o tek başına Hakk'tır. Ona aykırı olanların tümü ise bâtıldır, isterse bu bâtılı, milyonlarca insan tanısın veya asırlar boyu bütün nesiller uygulasın, hiçbir değeri yoktur.

Milyonlarca insanın tanıması ve hayatının kuralı kılması, İslam düşüncesi nazarında bir ölçü ifade etmez. Ancak, bir değerin, durumun, örfün veya geleneğin değeri, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın metodundan kaynaklanıyorsa bir anlam ifade eder. Bu yüzden mü'min topluluk, Allah yolunda cihad ederken kınayanın kınamasından korkmaz. Bu da Allah'tan başka hiçbir şeyden korkmayan seçkin mü'minlerin bir üstünlüğüdür. Bazı durumlarda ailenin korkusu da söz konusu olabilir. Bu, beşer hayatında derin bir hakikattir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, gerek akrabalık şefkatine ve gerekse hayat olayları arasındaki içice ilişkilere değinmektedir.

> *"Mallarınız ve çocuklarınız sizin için bir imtihandır. Allah ise katında büyük bir ecir olandır." (8 Enfal/28)*

Aile, bazen insanın, imanın mükellefiyetlerini, gelecek tehlikelerin korkusuyla yerine getirmemesine sebep olur. Çünkü Allah yolunda cihada çıkan kişi birçok kayıplara maruz kalır ve fedakârlıklarda bulunur. Hem kendisi hem de ailesi sıkıntılara duçar olabilir. Kendisine gelen sıkıntılara katlanabilir ancak eşine ve çocuklarına gelen sıkıntıya tahammül edemez. Onların rahatını, güvenliğini, istikrarlarını ve mal-mülklerini te'min için korkaklaşır, cimrileşir, kendisini hayırdan alıkoydukları ve insanlık gereği olan görevini yerine getirmesine engel oldukları için çocukları ve eşi onun birer düşmanı konumuna gelmiş olurlar.

Aynı şekilde ailesi ve çocukları karşısına dikilerek, başına bir sıkıntı gelmesinden korkarak görevini yapmasına engel olabilirler. Ya da bulunduğu yoldan farklı bir yolda da olabilirler. O ise, ailesiyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* arasında bir ayırım yapmakta ve Allah için onlardan uzaklaşmakta zorluk çekebilir. Bu yüzden mü'min kalplerin uyanması için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tarafından uyarı gerekmiştir. Bu duygulara takılıp kalmamaları ve durumlarının te'sirinden kurtulmaları için bu uyarı gereklidir.

10 - Yalnızca Allah'a Tevekkül Edilir

Yalnızca Allah'a tevekkül etmek, tevhidin başta gelen özelliklerindendir. Mü'minler, yalnızca Allah'a tevekkül ederler, başkasına değil. Zaten Allah'a iman, tevekkülün yalnızca Allah'a olmasını gerektirir.

"Ve Rabblerine tevekkül ederler." (16 Nahl /99)

Mü'min, Allah'a ve sıfatlarına inanır, varlık aleminde hiç kimsenin O'nun dilemesi haricinde bir fiil yapamayacağına ve izni olmadan hiçbir şeyin meydana gelmeyeceğine inanır. Bunun sonucu olarak, yalnızca ona tevekkül eder ve hiçbir işi yapmak veya yapmamak bakımından O'ndan başkasına yönelmez.

Başını dik tutması ve Allah'tan başkasının önünde eğilmemesi için, Allah'tan başkasından dilemeyen ve korkmayan, darlıkta sağlam yürekli, bollukta istikrarlı ve nimetin bolluğu veya yokluğundan etkilenmeyen birisi olmak, herkes için gerekli bir duygudur. Bu duygu, davet önderleri için çok daha gereklidir... Tevhid hakikati, imanî düşüncenin esasını oluşturmaktadır. Bunun sonucu olarak da tevekkülün yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelik olması gerekir. Kayıtsız, şartsız Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tevekkül...

"Müminler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler." (58 Mücadele/10)

Eğer mü'min iseler, bundan daha sağlam dayanak olabilir mi?

"Bir işe azmettiğin zaman, Allah'a tevekkül et! Çünkü Allah tevekkül edenleri sever" (3 Al-i İmran/159)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın sevdiği bir özelliğe mü'minlerin sarılması kaçınılmazdır. Çünkü mü'minlerin belirgin özelliği budur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tevekkül etmek ve her işin sonucunu da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya havale etmek; İslam düşüncesi ile İslami hayat arasındaki son denge çizgisidir. Bu, evrene hakim büyük hakikat ile beraber hareket etmektir. Her şeyin sonuçta Allah'a döneceği ve Allah'ın dilediğini yaptığı hakikâti... Hazırlık yaptıktan ve engelleri bertaraf ettikten sonra Allah'a tevekkül etmeli ve işlerin sonucunu Allah'ın kaderine bağlamalı... Allah'ın mutlak takdirinin yerleşmesi ve bu kaderin insanın faaliyetinde ve amelinde gerçekleşmesi hakikati arasındaki mutlak denge İslam düşüncesinin en belirgin özelliklerindendir.

Allah'ın evrende cari olan kanunu sebep-sonuç tertibiyle yürüyor. Ancak, sonuçları doğuran sebepler değildir. Etkin güç Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kendi kaderi ve dilemesiyle sonuçları sebeplerden çıkarıyor. Bundan sonra insandan görevini yapmasını, çaba sarfetmesini ve gerekeni yerine getirmesini istiyor. Bunlar için gerekli olan sonuçları kaderine uygun olarak gerçekleştiriyor. Böylece Allah'ın kaderine ve dilemesine bağlı olarak sebep-sonuç zinciri uzayıp gidiyor. Yalnızca O'dur ki, dilediği zaman sonuçların meydana gelmesine izin verir. Böylece müslümânın düşüncesiyle hayatı dengelenir. O gücü nisbetinde çalışır, çabalar, sonra da bu çalışmasını Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kaderine ve dilemesine bırakır. Onun düşüncesinde sebep - sonuç kesinliği yoktur. O, hiçbir işte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı zorlayamaz.

Bu evrendeki büyük ve mutlak hakikat, Allah'tan başka kuvvetin, O'ndan başka kudretin ve O'nun iradesinden başka iradenin olmadığı hakikatidir. Bu hakikatten eşya ve olaylar meydana gelir. Fakat bu küllî ve mutlak hakikat, müslümanı, metoduna tâbi olmaktan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya yönelmekten, görevini yerine getirmekten, çaba sarfetmekten bunlardan sonra da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tevekkül etmekten, alıkoyamaz.

"Tevekkül edecekler yalnızca Allah'a tevekkül etsinler." (14 İbrahim/12)

Bununla müslümânın düşüncesi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasından bir şey bekleme durumundan kurtulup kalbini varlık aleminden, faaliyet halindeki mutlak güce bağlanır. Yardım, himaye ve sığınma amacıyla sarıldığı bütün güçlerden elini çekerek, Allah'ın hikmeti sonucu meydana gelen olayları ve neticeleri tam bir teslimiyetle kabullenip Allah'a tevekkül eder, mü'min. Bu, beşer kalbi için İslam'dan başka hiçbir sistemde görmediğimiz harikulade bir dengedir. Mü'min sadece Allah'a tevekkül eder.

"Yalnızca Allah'a tevekkül edin, eğer mü'minlerseniz." (5 Maide/23)

İşte bu, imanın özelliği ve alâmetidir. İmanın mantığı ve bu mantığın kaçınılmaz gereğidir.

"Allah'a tevekkül et, vekil olarak Allah yeter." (33 Ahzab/3)

Evet!.. Vekil olarak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* yeter... O'nun vekil olduğu, kimseye hiçbir zarar verilemez. Hiçbir çokluk hiçbir tuzak ve hiçbir hile onu korkutamaz. Kalplerinde Allah'tan başka birine ya da sebebe, güven duygusu barındıranlar, öncelikle kalplerinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı aramalıdırlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şöyle buyuruyor:

"Mü'minler ancak o kimselerdirler ki, Allah anıldığında kalpleri titrer; O'nun ayetleri kendilerine okunduğunda imanları artarak Rabb'lerine tevekkül ederler." (8 Enfal/2)

İbarenin ifade ettiği gibi, yalnızca O'na tevekkül ederler. Ona kimseyi ortak koşmazlar.

Ya da İbni Kesir (rh)'ın tefsirinde dediği gibi; O'ndan başkasından dilemezler, O'nun dışında kimseye kulluklarıyla yönelmezler, sadece O'nun himayesine sığınırlar. O'ndan başka kimseden ihtiyaçlarını gidermeyi talep etmezler ve sadece O'ndan bir şeyler arzu ederler...

O'nun dilediğinin olacağını, dilemediğinin ise asla olamayacağını bilirler. Aynı şekilde, mülkünde yegane tasarruf sahibi olduğunu, ortağı bulunmadığını verdiği hükümden dolayı sorumlu tutulamayacağını ve hesapları çabuk gördüğünü bilirler. Bu yüzden Said bin Cübeyr şöyle demişti:

"Allah'a tevekkül etmek imanın toplamıdır."

Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birliğine iman etmenin ve kulluğu sadece O'na hasretmenin ifadesidir. Çünkü bir kalpte, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birliğine iman ile, O'ndan başkasına tevekkül etmek bir arada olamaz. Bununla beraber, Allah'a tevekkül etmek, sebeplere sarılmaya engel değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, sarılmayı emrettiği için mü'min, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya olan imanı ve O'na itaatinin gereği olarak sebeplere sarılır. Ancak o, sebepleri, neticelerin üzerinde doğrudan etkili görmez ve onlara dayanmaz. Şüphesiz, sebepleri halkettiği gibi sonuçları da halkeden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır.

Mü'minin bilincinde, sebeple sonuç arasında doğrudan bir ilişki yoktur. Sebeplere sarılmak, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya kulluk ve itaat etmektir. Sonucun meydana gelmesi ise, sebepten tamamen bağımsız ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdirinin eseridir. Bu sayede mü'minin şuuru sebeplere kulluk etmekten ve onlara bağlanmaktan azâde olur. Bununla beraber, sebeplere sarılır ta ki sebeplere sarılmak suretiyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya itaat etmenin sevabına nail olsun. Mü'min kendisine isabet eden hayrın ve şerrin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın iradesinden neş'et ettiğine ve kendisine yardım edecek olanın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğuna inanır.

> *"Deki, Allah'ın yazdığından başkası asla bize isabet etmez. Bizim dostumuz O'dur. O halde müminler, yalnızca Allah'a tevekkül etsinler." (9 Tevbe/51)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kaderine inanmak ve O'na tam manasıyla tevekkül etmek, insanın gücü yettiğince hazırlık yapmasına engel değildir... Bu konuda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın açık emri vardır...

> *"Gücünüzün yettiğince onlar için kuvvet hazırlayın." (8 Enfal/60)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emrini yerine getirmeyen hakkıyla ona tevekkül etmiş sayılmaz. Aynı şekilde, sebeplere sarılmayan, kimseye ayrıcalık tanımayan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın fıtri yasasını idrak etmeyen kişi,

hakkıyla Allah'a tevekkül etmemiş demektir. Oysa, Allah'a tevekkül etmek, imanın işareti ve gereğidir. Bütün güçler, mülkler, azametler ve makamlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yanında son bulur. O kendisine sığınana ve kendisini dost edinene yeter.

> *"Şayet yüz çevirirlerse de ki, "Allah bana yeter, O'na tevekkül ettim. O, büyük arşın Rabbidir." (9 Tevbe/129)*

Biricik dost ve yardımcı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır.

> *"O'na kulluk edin ve O'na tevekkül edin." (11 Hud/123)*

> *"O'na tevekkül ettim." (42 Şura/10)*

Mü'minlerin tek başına Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dayanmalarının metodu budur... İnsanlardan bir grub, güç bakımından ne kadar şiddetli görünürlerse görünsünler, netice itibariyle insandırlar, zayıftırlar ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kullarıdırlar.

> *"Kim ki, Allah'a tevekkül ederse, O, ona yeter. Allah, buyruğunu yerine getirendir." (65 Talak/3)*

Yalnızca Allah'a tevekkül... Kendisine tevekkül edene O, yeter. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* buyruğunu yerine getirendir. Takdir ettiği şey gerçekleşir. Neyi dilerse o olur. O'na tevekkül etmek, her şeye kâdir bir güce, kahredici bir kuvvete ve dilediğini yapan bir iradeye tevekkül etmektir. Ayet umumidir. Amaç, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın iradesi doğrultusunda, kalplerde sağlam bir iman düşüncesi inşa etmektir.

> *" Allah, her şey için bir kader kılmıştır.."*

Her şey, O'nun ölçüsü; zamanı ve mekanı bürümesi; neticesi ve sebepleriyle mukadderdir. Hiçbir şey tesadüf eseri değildir. Evrende, insanın ruhunda ve hayatında hiçbir şey boş ve amaçsız değildir. Bu da, iman düşüncesinin üzerine dayandığı büyük bir hakikattir. Mü'min sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tevekkül eder, kalbi başkasına iltifat etmez; O'nun dışında kimseden yardım dilemez. Yalnız ve yalnız O'nun himayesine sığınır.

> *"O halde mü'minler Allah'a tevekkül etsinler." (9 Tevbe/51)*

> *"Bize ne oluyor ki, yolumuzu gösterdiği halde Allah'a tevekkül etmeyelim?" (14 İbrahim/12)*

Bu söz, yolundan ve durumundan mutmain, velisinin ve yardımcısının nimetine nail olmuş ve kendisini yoluna hidayet ettiren Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yardım etmeye muktedir olduğuna inanan kişinin sözüdür. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, yolunu çizdiğine inanan ve kendisini yoluna hidayet ettiğini bilen bir kalp, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanmış bir kalptir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyeti ve kahredici gücünden şüphe etmeyen bir

kalptir. Yolundaki engeller ne kadar zorlu olursa olsun, yolunu kesen tağutlar ne kadar güçlü olurlarsa olsunlar, onu yolundan çeviremezler.

Bu hakikat, mü'minin kalbi ile Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hidayeti ve O'na güvenmek arasındaki irtibatın hakikatidir. Bu hakikati, cahiliye ile fiili bir mücadeleye girişen, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın elini ruhunda hisseden, nurun kapısını açan, onunla ufukları seyretmesini sağlayan ve O'nun yakınlığını ve ünsiyetini hisseden kalpler idrak eder. Dolayısıyla artık onu, tağutlar ve ellerindeki imkanlar korkutamaz. Aldatılması ve korkutulması imkansızdır. O, tağutları ve ellerindeki zulüm araçlarını hakîr görür... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlanmış bir kalbi, bu şekilde korkutmak mümkün mü? Bu zavallı kullardan hangisi onu korkutabilir?

"Bize ne oluyor ki, Allah'a tevekkül etmeyelim?..."

"Tevekkül edecekler Allah'a tevekkül etsin."

Mü'min, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya dayanmada, yönelmede ve O'na güvenmede kimseyi ortak koşmaz.

"Ölümsüz, diri olana tevekkül et. O'nu teşbih ederek hamd et" (25 Furkan/58)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka her şey ölecektir. Yalnızca ölümsüz, diri olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* baki kalacaktır. Eninde sonunda ölecek birisine tevekkül etmek, yıkılmak üzere olan bir yere ya da az sonra kaybolacak bir gölgeye sığınmak gibidir. Şüphesiz, yalnızca, daimi diri olana, zeval bulmayana tevekkül edilir...

"Allah'a tevekkül et! Vekil olarak Allah yeter."

Onların hilelerine, tuzaklarına aldırma! Bütün işlerini, ilmi, hikmeti ve haberdarlığıyla tasarrufta bulunacak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya havale et. Her işi sonuçta Allah'a havale etmek, yalnızca O'na tevekkül etmektir ki, kalb onunla tatmin olur, onunla haddini bilir ve ona bağlanır. Bağlılık, güven ve yakîn konusunda her şeyi işlerin arkasındaki hakiki güce bırakır. Bu yüzden mü'minler, Allah'tan başkasına tevekkül etmezler.

"Mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etsinler."

Bunun ötesinde bir tevekkül söz konusu değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka, mü'minlerin tevekkül edecekleri bir kimse de yoktur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya tevekkül edilir. Çünkü O korur, himaye eder ve yalnızca O güçlüdür, azizdir. O, alimdir, haberdardır, görülen görülmeyen her şeyi bilir, gözetir. Evrende iradesi dışında hiçbir şey meydana gelemez. O, mü'minleri korumayı va'detmiştir. Bundan daha büyük bir güvence ve yakîn var mıdır? Bu tevekkülden sonra mü'min saf ve berrak akidesini ilan eder.

> *"De ki, "Allah 'a ortak koştuklarınızı çağırın! Sonra hiç beklemeden, bana tuzak kurun! Şüphesiz benim dostum kitabı indiren Allah'tır ve O, salihlerin dostudur. O'ndan başka çağırdıklarınız size de yardım edemezler, kendi nefislerine de. Onları hidayete çağırırsanız işitmezler. "Sen onları sana bakıyor görürsün, oysa onlar görmezler."* (7 A'raf/195-198)

Bu söz, mü'minlerin cahiliyeye meydan okuyuşlarıdır. Bunu, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* söylemişti ve kendi dönemindeki müşrikleri ve iddia ettikleri tanrılarına meydan okumuştu. Rabbinin, kendisine emrettiği gibi:

> *"De ki, "Allah'a ortak koştuklarınızı çağırın sonra da bana tuzak kurun, haydi beklemeyin!"*

Şüphesiz bu meydan okuyuşu onların ve iddia ettikleri ilahların yüzüne haykırmıştı. Ve onlara şöyle söylemişti:

> *"Siz ve ilahlarınız hiç beklemeden tuzaklarınızı kurunuz."*

Bunu sağlam bir yere dayanmanın ve onların hilesinden koruyacak olanın gücüne güvenen biri rahatlıkla söylemişti.

> *"Şüphesiz benim dostum kitabı indiren Allah'tır. O, salihlerin dostudur."*

Bu ilanı, gücüne sığındığı yüce makam adına yapıyordu. Çünkü o, kitabı indiren Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakimiyetine sığınmıştı. İndirdiği hükmüyle Rasulü'nün bu hakikati insanlara haykırmasını dilediğine işaret ediyordu. Aynı şekilde, O, Rasulü'yle gönderdiği Hakk'ın üstün olmasını takdir etmişti. Aynı zamanda, hakkı tebliğ eden, onu yüklenen ve ona bağlı kalanları himaye edeceğini de ilan etmişti. Bu, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den sonra Allah'a davet eden bütün davetçilerin çağdaş oldukları tağutlara ve onlara kul olanlara karşı haykıracakları bir kelimedir.

> *"De ki, Allah'a ortak koştuklarınızı çağırın, sonra hiç beklemeden bana tuzak kurun, şüphesiz benim dostum kitabı indiren Allah'tır. O, salihlerin dostudur."*

Dava adamlarının, yeryüzü dayanaklarından arınmaları ve bunları küçümsemeleri gerekir. Çünkü bunlar her ne kadar son derece güçlü görünseler de aslında oldukça zayıf ve zavallıdırlar.

> *"Ey insanlar, bir örnek veriliyor, ona kulak veriniz. Allah'tan başka çağırdıklarınız onun için bir araya gelseler de bir sinek bile yaratamazlar. Şayet sinek onlardan bir şey götürürse onu geri alamazlar. İsteyen de istenen de zayıftır."* (22 Hac/73)

"Allah'tan başka dostlar edinenlerin misali kendine bir yuva kuran örümceğin misali gibidir. Oysa evlerin en çürüğü örümceğin evidir. Keşke bilselerdi."

Allah'a davet edenler, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koruması altındadırlar. Allah'tan başka tutulan bu dostlar ve güvenilen dayanaklar da ne oluyor? Onların gerçek değeri nedir ki, verecekleri eziyet ne olsun? Onlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdiri ve izni olmadan bir eziyet dokunduramazlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* dostlarını korumaktan aciz olmadığı gibi onlara yardım etmekten de geri kalmaz. Ancak mü'minleri, salihleri, terbiye etmek, arındırmak ve insanlığa önderlik görevine alıştırmak, bozguncu kullarını da sağlam tuzağına yavaş yavaş ve sırayla düşürmek için imtihana tabi tutar.

Müşrikler, Hz. Ebubekir *(radıyallahu anh)*'a eziyet ediyorlardı. Tekmelerle yüzüne gözüne vuruyorlardı. Onu bıraktıklarında ağzı burnu kan içindeydi, iğrenç günahkârların dayakları boyunca, yeryüzünün Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den sonra taşıdığı bu en şerefli insan, şöyle söylüyordu:

"Ne kadar halimsin ya Rabbi... Ne kadar halimsin... Ne kadar halimsin..."

O kendisi için bu eziyetlerin ötesinde Rabb'inin hilmini görüyordu. O, Rabb'inin düşmanlarını yok etmekten aciz olmadığını biliyordu. Aynı şekilde Rabb'inin dostlarını yalnız bırakmayacağını da kesinlikle biliyordu. Kâbe'nin etrafında, müşriklere Kur'an dinlettiği için, müşrikler, Abdullah bin Mes'ud *(radıyallahu anh)*'ı ayakta duramayacak kadar dövmüşlerdi. Bu eziyetler karşısında o şöyle söylüyordu:

"Vallahi, bu kadar zayıf olduklarını daha önce bilmiyordum."

Onların Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya isyan ettiklerini biliyordu. Ve şunu kesinlikle biliyordu ki, Allah'a isyan eden yenilmeye mahkum bir zavallıdır. O halde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dostlarının yanında da zavallı bir konumda olmalıdırlar.

Abdullah bin Mauz *(radıyallahu anh)*'ın kardeşleri Allah yolunda eziyet gördükleri halde, bir müşrikin himayesinde olmaya tahammül edemeyip, Utbe bin Rebia'nın himayesini reddetmişti. Bunun üzerine üstüne çöreklenen müşrikler, bir gözünü morartmışlardı. O esnada kendisini görüp tekrar himayesine girmeye davet eden Utbe'ye şöyle diyordu:

" Hayır! Senden daha güçlü birisinin himayesindeyim."

"Ey kardeşimin oğlu, görüyorsun ki, bir şeyin isabet etmesi sonucu gözün morarmış." diyen Utbe'ye şöyle karşılık veriyordu:

"Diğerinin de Allah yolunda birinciye benzemesi senin himayenden daha evladır."

O, biliyordu ki, Rabb'inin himayesi, kulların himayesinden daha iyidir. Ve biliyordu ki, Rabb'i, himayesine gireni asla terketmez. Bu eziyetleri çekmesi ise, o üstün ufuklara yükselmesi için bir denemeydi.

"Hayır vallahi, diğerinin de Allah yolunda birinciye benzemesi senin himayenden daha evladır."

Bunlar, Kur'an'ın terbiyesi altında, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in kontrolünde ve bu Rabbani direktiflere mazhar olan o üstün neslin hayatından kesitlerdir.

> *"De ki, "Allah'a ortak koştuklarınızı çağırın, sonra da hiç beklemeden bana tuzak kurunuz! Benim dostum Kitab'ı indiren Allah'tır. Ve O, salihlerin dostudur."*

Müşriklerin, bunca eziyetinden ve buna karşılık Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mü'minleri korumasından sonra ne oldu? Tarih, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dostları için zafer ve üstünlük, salihlerle savaşan tağutlar için de, yok olma, zillet ve yenilgiden söz etmektedir. Geriye kalan bir kısmının da göğsünü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, İslam'a açmıştı. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlılıkları sonucu eziyete tabi tutulan mü'minlerse sarsılmadıkları gibi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininden hiçbir surette uzlaşmaya da gitmemişlerdir. Her zaman ve mekanda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya davet eden dava adamlarının yanında hiçbir şey, bu bağlılık, bu kararlılık ve pürüzsüz inancın yerini tutamaz.

> *"Benim dostum kitabı indiren Allah'tır. Ve o, salihlerin dostudur."*

Bâtıl, zulmünde aşırı gidip davetçilere tehditler savurduğunda, hak davasının karşısına dikildiğinde, düşüncede ve davranışta tamamen saldırganlaştığında, dava adamlarının, bütün bunlara aldırmadan, taviz vermeden ve davanın gereği neyse onu yerine getirerek yoluna devam etmeleri gerekir.

İslam düşüncesinde, önemli bir yer tutan bu hakikatin tekrar açıklanmasında fayda vardır. Neticeyi irade eden ilahi takdir, aynı zamanda sebepleri de yaratır. Gayet mantıklı ve açık olan İslam akidesi bütün işleri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya havale eder. Ancak, görülen alemde sonuçların meydana çıkmasına yardımcı olan tabiî sebeplere sarılmaktan insanı muaf tutmaz. Sebeplere sarılmanın sonunda neticenin gerçekleşmesi ya da gerçekleşmemesi meselenin hakikatine inanmaya yetmez. Çünkü her konuda işlerin döneceği nokta ilahi takdirdir. Bedevi, devesini Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in Mescidi'nin kapısında bağlamadan bırakarak namaz kılmak için mescide "Allah'a tevekkül ettim" diyerek girdiğinde Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*; "Deveni bağla sonra tevekkül et!" diye buyurmuştu. İslam akidesinde tevekkül, sebeplere sarıldıktan sonra işlerin sonucunu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bırakmaktır.

11 - Allah'tan Başka Kanun Koyucu Yoktur

Cahiliye sadece, yaşanmış bir tarihi dönem değildir. İnsanın insana kulluğu söz konusu olan bütün hayat sistemleri ve nizamları, cahiliyedir. Bugün yeryüzünde egemen olan bütün hayat sistemleri ve düzenleri istisnasız olarak bu kapsamın içindedirler. Beşerin tâbi olduğu bugünkü sistemlerin tümünde, insanlar, düşüncelerini, ilkelerini, ölçülerini, değerlerini şeriat ve kanunlarını gelenek ve göreneklerini kendileri gibi insanlardan alıyorlar. Bu durum, her yönüyle cahiliyenin ta kendisidir. Bazısının bazısını Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka rabbler edinmesiyle, beşerin beşere kulluğu esasına dayanan cahiliye... İslam ise, insanların düşüncelerini, ilkelerini, ölçülerini, değerlerini, şeriat ve kanunlarını, gelenek ve göreneklerini aldıkları yegane merci Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğundan, beşerin beşere kulluk yapmaktan kurtulduğu biricik sistemdir.

Başlarını eğerken, yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın önünde eğerler. Yasalara itaat ettiklerinde bir tek Allah'a itaatleri söz konusudur. Sisteme boyun eğdiklerinde yalnız ve yalnız Allah'a boyun eğmiş olurlar... İşte o zaman -ortaksız- Allah'a boyun eğmiş olurlar. İşte o zaman, yalnızca o zaman -ortaksız- Allah'a kul olmak suretiyle kullara kul olma zilletinden kurtulmuş olurlar.

İşte her çeşidiyle cahiliye ile İslam arasındaki yol ayırımı... Bu dinin (İslam), ya da daha genel bir ifadeyle tarih boyunca gelen bütün Rasullerin tebliğ ettiği "Allah dini"nin ele aldığı temel sorun, yeryüzünde uluhiyetin ve kullar üzerinde rububiyetin kime ait olacağı sorunudur.

Diğer bütün sorunlar, insanları ilgilendiren bütün konular, bu sorulara verilen cevap üzerine ikame edilir. Uluhiyet ve Rububiyet kime aittir? Yarattıklarından hiçbir ortağı bulunmayan yüce Allah'a... İşte iman budur... İşte İslam budur... Ya da, onunla beraber veya onsuz bazı ortaklarındır, uluhiyet ve rububiyet. İşte inkar budur... Apaçık küfür budur...

Uluhiyetin ve rububiyetin sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olması demek; İnsanların yalnızca O'na boyun eğmesi, O'na kuluk etmesi, O'na itaat etmesi ve yalnızca O'nun -kulları için seçtiği ve razı olduğu- hayat sistemine ortak koşmadan uyması demektir.

Kullar için hayat metodu ve sistemi koyan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır, insanlara şeriat gönderen, insanlar için ölçüler, değerler, hayat prensipleri ve toplumsal düzen koyan biricik ilah ve rab olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. O'nun şeriatına uymak durumu müstesna, ferd olsun, toplum olsun bu konularda hiç kimsenin bir yetkisi yoktur. Çünkü bunlar, uluhiyetin ve rububiyetin başta gelen özellikleridir.

Uluhiyet ve rububiyetin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile beraber veya O'nsuz başkasına verilmesi; kulların hayatında Allah'tan başkasına boyun eğme, itaat etme, kulluk yapma ve insanlardan bir kısmının diğerleri için Allah'ın kitabına ve otoritesine dayanmayan; başka otoritelere dayalı kanunlar, değer yargıları ve ölçüler benimsetme şeklinde ortaya çıkar. Bundan sonra, Allah'a imandan ve İslam'dan söz edilemez. Bu, apaçık şirk, küfür, fısk ve isyandır...

İşin hakikati budur. Allah'ın hududunu aşmak, bir tek emirde olduğu gibi bütün bir hayat nizamında da olabilir. Sonuç itibariyle ikisi de birdir. Çünkü bir tek emir din olduğu gibi, bütün bir hayat nizamı da dindir. İnsanların hayat sistemlerini düzenlemede başvurdukları merci, onların uluhiyyet ve rububiyyete uygun gördükleri merciyi gösterir. İnsanlar bu noktada; ya sadece Allah'a tâbi olurlar, ya da müslüman olduklarını iddia etmelerine rağmen O'ndan başkasına tâbi olmak suretiyle şirki ve küfrü tercih etmiş olurlar.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın İslam ümmetinin omuzlarından kaldırdığı ve onlardan önce Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzündeki hilafetini reddedip Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hududunu çiğneyen milletlerin omuzuna bindirdiği yük, beşere kulluk yüküdür. Kulların kullar için kanun koyması ve kişilere, sınıflara ve uluslara boyun eğmesi şeklinde beliren kula kulluk yükü... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, müminleri kendisine kulluğa, itaate çağırmış yalnızca kendi yasalarına döndürerek kula kulluk yükünden kurtarmıştır. Bir olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya kul olmaları suretiyle, ruhlarını, akılların ve hayatlarını kula kulluk zilletinden kurtarmıştır. Bir tek olan Allah'a kulluk, şeriat ve kanunların, değer ve ölçülerin yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan alınması demektir.

Bu nokta, beşerin kurtuluş ve hürriyet noktasıdır. Zorbaların, tağutların, mabed bekçilerinin, kahinlerin, evham ve hurafenin, örf ve adetin, heva ve şehvetin egemenliğinden kurtuluş noktasıdır. Aynı zamanda, Allah'tan başkasının önünde eğilmek suretiyle, büyüklük taslayan her gücün zilletini taşımak külfetinden beşeri kurtaran bir özgürlük bildirisidir.

Yeryüzünde meydana gelen en büyük bozgunculuk olayı, tevhitten yüz çevirenlerin bu davranışlarıyla sebep oldukları bozgunculuktur. Tevhidi sırf kalben tasdik etmek, onup pratik hayattaki gereklerini yerine getirmemek fesadın başlıca nedenidir. Tevhidî gerçeğin en başta gelen özelliği, Rububiyetin ve ubudiyetin birlenmesidir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına kulluk yapılmaz. O'ndan başkasına itaat edilmez. Her konuda başvurulacak merci Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Teşri, değer ve ölçüler, adap-ahlak ve beşeri hayatın düzenlenmesi için gerekli olan bütün konularda, başvurulacak biricik merciin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olması, tevhidin sosyal boyutunun gerçekleşmesi için kaçınılmazdır.

Aksi halde, kupkuru bir itaat ve sosyal hayatta hiçbir uzantısı görülmeyen kalben kabulleniş şirk ve küfürdür. Çünkü, teslimiyet, itaat ve boyun eğme şeklinde belirmeyen hiçbir kabullenişin İslam nazarında değeri yoktur. Evrendeki bu nizam ve intizam, onun üzerinde egemen olan bir ilahın varlığını kaçınılmaz kılıyor. Aksi takdirde fesat olurdu...

"Eğer orada Allah'tan başka ilahlar olsaydı mutlaka bozgunculuk olurdu." (21 Enbiya/22)

Uluhiyetin gereğinin kulların hayatına yansıyan tarafı, kulların ibadetlerinin o merciye dönük olması, uluhiyet makamının, onların hayatı için yasalar tayin etmesi ve hayatlarında başvuracakları bir ölçünün ikame edilmesidir. Kim bunlardan birini kendisi için iddia ederse, kuşkusuz kendisini insanlar için bir ilah olarak takdim etmiş olur. Yeryüzünde fesat, böylesine ilahların bollaşmasının dışında başka bir şekilde yayılmaz. İnsanlar, kendileri gibi insan olanlara kulluk ettiğinde; insanlardan birinin şahsı için insanlar üzerinde bir egemenlik iddiasında bulunduğunda; onlar için kanun, değer ve ölçü ikame etme yetkisine sahip olduğunu iddia ettiğinde, Firavun'un;

"Ben sizin yüce Rabbinizim." (79 Naziat/24) dediği gibi söylemese bile bu, apaçık uluhiyet iddiasıdır.

Bu iddiayı, boyun eğme, itaat etme ve teslim olma şeklinde kabul etmek şirk ve küfürdür. Ayrıca bu olay, yeryüzünde işlenen en iğrenç bozgunculuktur.Yalnız ve yalnız Allah'a kulluk yapmağa davet etmek, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamaktır. Beşer olsun, taş olsun... Bu davet, nebi, resul veya başka biri olsun, bazısının bazısını "rabb" edinmemesi davetidir. Tümü de Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kullarıdırlar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* onları kendi dinini tebliğ etmeleri için görevlendirmiştir; uluhiyetine ve rububiyetine ortak olmaları için değil... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kimlerin müslüman olduğunu açık seçik belirtiyor...

Yalnız ve yalnız Allah'a ibadet eden, kulluk davranışlarını sadece O'na takdim eden ve birbirlerini Allah'tan başka rabler edinmeyenlerdir ancak, "müslüman" ismini hak edenler. Bu özellikleri, onları diğer milletlerden, hayat metodlarını beşeri metodlardan ayıran en belirgin özelliktir. Bu özellikler ya gerçekleşir ve bu durumda onlar müslüman olurlar ya da gerçekleşmez ve bu durumda da bütün müslümanlık iddialarına rağmen müslüman olamazlar. İslam, "kula kulluk" tan, mutlak surette kurtuluştur. Bütün sistemler arasında yalnızca İslam nizamı bu kurtuluşu gerçekleştirir. Bütün yeryüzü menşeli düzenlerde insanlar birbirlerini Allah'tan başka rabler edinirler. Bu durum, demokrasiden diktatörlüğe kadar bütün beşeri düzenler için geçerlidir. Çünkü rububiyetin başta gelen özelliği, insanların ibadetlerini hak etmesidir. Bu hak, sosyal yaşamda hayat düzeni ve metodunu, şeriat ve kanun, değer yargıları ve

ölçüler koymak şeklinde belirir. Yeryüzü menşeli bütün sistemlerde bu hakkı, insanlardan bazıları kendileri için iddia ederler. Bu sistemdeki işlerin dönüş mercii Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* değil, insanlardan bazısıdır. Bu insanlar, geri kalanlar için yasalar, değer yargıları, ölçüler ve hayat metodu koyarlar, onlar da bu durumu kabullenerek onları Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka rabbler edinirler.

Her ne kadar, onlar için secde ve rükuda bulunmasalar bile yaptıkları iş, yalnız ve yalnız Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* için olması gereken kulluktan başka bir şey değildir. Yalnızca İslam düzeninde insanlar bu alçaltıcı durumdan kurtulurlar. Diğer insanlarla beraber düşüncelerini, hayat metodlarını ve nizamlarını, şeriat ve kanunlarını, değer ve ölçülerini sırf Allah'tan almak suretiyle hürriyetlerini elde ederler. Bu noktada bütün insanlar eşittir. Hepsi bir efendiden emir alarak sadece Allah'a boyun eğerek birbirlerini rabler edinme zilletinden kurtulurlar. Sadece Allah'a kul olmak suretiyle, bütün şekilleriyle kula kulluktan gerçek anlamda kurtulmuş oluyorlar. Bu nokta, bütün şekilleriyle cahiliye ile İslam arasındaki yol ayırımıdır.

Şüphesiz din, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanların hayatı için koyduğu bir nizam ve hayatlarını doğrultusunda sürdürecekleri bir metottur. Yalnız ve yalnız Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, böyle bir metodu koyma hakkına sahiptir. Aynı zamanda din, sadece kendisine itaat edilen, tâbi olunan, yalnızca kendisine başvurulan ve sadece kendisine teslim olunan Rabbanî önderliğe itaat etmek ve tâbi olmaktır. Müslüman toplumun, kendine özgü inancı, düşüncesi olduğu gibi, kendine özgü bir önderlik kurumu da vardır. Bu önderlik, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şahsında ve onun Rabbinden aldığı şeriat ve metotta somutlaşmıştır. Müslüman toplumun, bu Rabbani önderliğe uyması onların "müslüman toplum" ismini almalarını sağlar. Bundan başkasına tâbi olmaları durumunda, hiçbir şekilde ve hiç bir durumda müslüman olmazlar.

Bu uyma, Allah ve Resulüne başvurmak, her işi Allah'a döndürmek ve O'nun Resulü'nün hükmünü kabul ve teslimiyetle beraber hoşnutlukla uygulamak şeklinde olmalıdır. Böylece dinin anlamı ve kapsamı belirlenmiş, imanın sınırı çizilmiş, İslamın ve müslümanın toplum nizamı ve hayat metodunun şartları belirlenmiş olur. Böylece iman, düşünce ve sembollerden ibaret olmaktan, İslam da bazı kelime ve davranışlar, namaz gibi ferdi kulluk davranışlarından ibaret olmaktan kurtulmuş olur.

İslam bunları da kapsamakla beraber, hükmeden bir düzen, uyulan bir metod, itaat edilen bir önderlik; belli bir sisteme, metoda ve önderliğe dayanan bir düzendir. Bunlar olmadan İslamın, kendisi olmayacağı gibi İslam toplumu da olamaz. Toplumda gerekli bütün sosyal düzenlemeler, bu hakikatin yerleşmesinden sonra, kulluğun gereği olarak, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın

belirlediği, dinin anlamından, imanın kapsamından, İslamın şartlarından kaynaklanır. Çünkü söz konusu olan sadece sosyal düzen ve şeriat değildir. Aynı zamanda, iman etmenin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetini kabul etmenin ve uluhiyeti ona özgü kılmanın ve belirlediği Rabbani önderliğe başvurmanın gereğidir. Bundan sonra yasama ve düzenlemelerin tümü bu temel ve değişmez kaynağa dayandırılır.

Bu mesele, hüküm, şeriat ve hükme başvurma meselesidir. Dolayısıyle ûluhiyet, tevhid ve iman meselesidir. Bu mesele özünde şu soruya verilecek cevabı da taşımaktadır: Hüküm, şeriat ve hükme başvurma, semavi dinlerin birbiri ardınca getirdikleri, Rasullerin kendilerinden sonrakilerin uyması için çizdikleri hidayetin üzerinde Allah'ın şeriatine, O'nun misakıne ve O'nun insanlarla yaptığı fıtri ahde göre mi olacak? Yoksa değişken arzulara, Allah'ın şeriatından bir temele dayanmayan düzenlemelere veya bir ırkın ya da ırkların geleneğine göre mi olacak? Diğer bir ifadeyle, yeryüzünde ve insanların hayatında, uluhiyet, rububiyyet ve otorite, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mı olacak? Yoksa izin vermediği halde bunların tümü ya da biri, O'nun kullarından birinin mi olacak?

Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. O biricik ilah olmasından ve kullarının yegane Rabb'i olmasından dolayı şeriatının yeryüzüne hükmetmesi gerekir. Peygamberlerin hükmettiği ve onlardan sonrakilerin hükmedecekleri yegane yasa budur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu konuda tavizin, gevşekliğin az da olsa sapmanın söz konusu olamayacağını bildiriyor. Çünkü o, bir ırkın üzerinde ittifak ettikleri bir gelenek ya da az çok Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın izin vermediği şeylerde birleşen bir kabilenin geleneği değildir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* meselenin; İman ve küfür, İslam ve cahiliye, Şeriat ve heva arasındaki bir mesele olduğunu bildiriyor. Orta yol yok, uzlaşma yok, İki tarafın arasında barış yok... Mü'minler, bir harfini gizlemeden ve hiçbir şeyini değiştirmeden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdikleri ile hükmedenlerdir. Kafirler, zalimler ve fasıklar da, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdikleriyle hükmetmeyenlerdir. Yönetenler ya Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatına göre hükmedecekler ve bu durumda iman üzere olacaklar, ya da başka şeriatlarla hükmedecekler ki bu da kafir, zalim ve fasık olmaları demektir.

Yönetilenler işlerinde; ya yönetenlerden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hükmünü kabul edecekler ve mü'min sıfatını hak edecekler, ya da başka hükümler kabul edip iman dairesinden çıkacaklar.

Bu iki yol arasında bir orta yol yoktur. Bu konuda hiç bir delil, hiç bir özür ileri sürülemez. Bunda bir iyilik beklenemez, insanların Rabbi olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanların iyiliğine olanı bildiği için şeriatını onların iyiliğini gerçekleştirecek şekilde indirmiştir. O'nun hükmünden daha güzel bir hüküm veya şeriat sözkonusu değildir. Aynı şekilde, O'nun kullarından hiç kimse: ‘Ben

Allah'ın şeriatını terk ediyorum. Çünkü ben, insanların çıkarını Allah'tan daha iyi biliyorum' iddiasında bulunamaz. Böyle bir söz veya davranış insanı iman dairesinden çıkarır. İman etmek, bunun yanında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatiyle hükmetmemek veya ondan hoşnut olmamak bir arada olamaz.

Hayatlarında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatıyla hükmetmeyenler ya da hükmolunduğunda ondan razı olmayanların kendileri ya da başkaları için kullandıkları iman sıfatı boş bir sözden başka bir şey değildir. Yalan bir iddiadır. Ve şu kesin nas onların yalanlarını yüzlerine çarpmaktadır.

"Onlar mü'min değildirler:" (24 Nur/47)

Konu sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdikleriyle hükmetmeyen yönetenlerle ilgili değildir. Ayet-i kerimenin işaretiyle yönetilenler de müslüman olduklarını iddia etmelerine rağmen böyle bir durumda iman dairesinden çıkarlar.

"Hayır, Rabbin'e andolsun ki, aralarında geçen meselelerde senin hükmüne başvurmadıkça sonra da verdiğin hükme içlerinde bir şüphe olmaksızın tam bir teslimiyetle razı olmadıkça iman etmiş olmazlar." (4 Nisa/65)

Bu ayetin muhatabı, yönetenlerle beraber, yönetilenlerdir de... Allah'ın ve Resulü'nün verdiği hükme razı olmayan ve O'ndan yüz çevirenler iman dairesinden çıkmışlardır. Bu mesele, akidenin meselesi olduğu gibi dinin de meselesidir. Ortak koştukları ilahlar, müşriklere, hayatlarını mahvetmek ve gerçek dinlerini bulandırmak için yasalarını ve törelerini onlara süslü gösteriyorlar. Çünkü dini bulandırmakla hayatı mahvetmek aynı anlama gelir. Ya Allahın şeriatı hakim olur ki o, apaçık bir dindir ve dolayısiyle hayat, sağlıklı bir şekilde yürür. Ya da başka şeriatler hakim olur ki, bu da bulanık bir dindir ve neticede hayat, çeşitli yokolma tehditleri altında anormal bir tarzda sürüp gider.

İslam'ın ilahi bir metod olması, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetini yeryüzüne yerleştirmek için gelmesi, kulluğun yalnızca O'na yapılması gerektiğini bildirmesi ve bu hakikatin insan topluluklarının sosyal hayatına yansımasıyla, "kullara kulluk" tan kurtulup, "kulların Rabbi'ne kulluk" makamına yükselmesi ve böylece O'nun şeriatinden başka bir şeriatin egemen olmaması, diğer bir tabirle uluhiyeti bütün özellikleriyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya vermesi; bunun kaçınılmaz sonucu olarak, ferdlerin vicdanlarına ve akıllarına hitap edebilmesi için engel teşkil eden bütün sultaları/güçleri, otoriteleri ortadan kaldırmağa çalışması onun en tabiî hakkıdır.

Evet bu özellikleri olan bir İslam ile, sadece kendisine yönelen saldırıları defetmeye çalışan yerel bir düzen, belli bir coğrafyaya tutunmaya çalışan bir İslam arasındaki mesafe uçurum gibi korkunç bir mesafedir. Allah *(Subhanehu ve*

Tealâ)'nın Rab oluşunun genel anlamda ilan edilmesi ve insanların topluca kurtulması için insanları kullara kulluktan çekip kurtarmak ve yalnızca Allah'a kul olmalarını sağlamak İslam'ın en belirgin özelliğidir. İslam nizamı egemen olmadıkça, sadece düşüncede ve birtakım bireysel davranışlarla Allah'a kulluk gerçekleşemez. Yalnızca İslam nizamındadır ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* tek başına, kullar için kanunlar koyar. Bu kanun yöneten ve yönetilenler, siyah ve beyaz, uzak ve yakın, fakir ve zengin herkes için sadece aynıdır... Tümü de o kanun önünde eşittirler...

Fakat diğer sistemlere gelince; Orada insanlar kullara kulluk etmektedirler. Çünkü hayatları için gerekli yasaları kullardan alırlar. Halbuki bu, ilah olmanın başta gelen özelliğidir. Her kim kendisinde insanlar için kanun koyma yetkisini görürse, ağzıyla söylese de söylemese de "ilahlık iddiası" nda bulunmuş demektir. Her kim de bu iddia sahibinin bu hakka sahip olduğunu itiraf ederse ağzıyla söylese de söylemese de ona uluhiyet (ilahlık) atfetmiş olur.

Yeryüzü, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatının dışındaki sistemler ve kanunlarla düzelemez. Çünkü, şeriat ve kanunların uygulanması vicdanlara hükmedecek takva gibi bir denetim unsurunu gerektirir... Fakat kalblerde gizli olanı bilen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan gelen şeriatın egemen olması durumunda fert, kanuna karşı gelmenin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın emrine isyan ve iradesine karşı gelmek olduğunu bilir. Çünkü o, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, niyetini ve amelinin ne olduğunu bildiğini idrak eder. Ayakları dolaşır, vücudu titrer ve takva duygusu vicdanını sarar.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, kullarını en iyi bilendir, onların fıtratından psikolojik ve sinirsel oluşumlarından en iyi haberdar olan O'dur. Çünkü onları yaratan O'dur. Kalplerinde kendi ölçü, etki ve korkusunun yer etmesi için şeriatını, kanununu, nizamını ve metodunu kendisi koymuştur.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* biliyor ki, kalplerin kendisinden korktuğu ve umutla bağlandığı bu kaynaktan doğmayan hiç bir sistem, kalpleri itaate zorlayamayacaktır. Zorla, zulümle ve terörle insanları itaate zorlasalar bile, maddi denetim unsurlarının gevşemesi anında insanlar kalplere nüfuz edemeyen bu haksız sultalara başkaldırmaktan, karşı gelmekten geri durmayacaklardır.

12 - İslam'ın Anayasa Görüşü

> *"Resul size neyi getirdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan, vazgeçin. Allah'tan korkun, çünkü Allah şiddetle cezalandırır." (59 Haşr/7)*

Bu, şeriatı, bir tek kaynaktan alma kuralıdır. Aynı zamanda, İslam'ın anayasa görüşünü de ifade eder. İslam'da kanunun hakimiyeti, bunları Rasulul-

lah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in Kur'an ve sünnet olarak getirmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Toplumun lideri dahil bütün ümmet Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiğine muhalefet edemezler. O'na muhalif bir hüküm koyduklarında, bu hükmün etkinliği olmayacaktır. Çünkü birinci dayanağını kaybetmiştir.

Bu görüş, milletin dilediği gibi hüküm koyması ve bu hükmün etkinliğinin olması anlamına gelen millet egemenliği de dahil olmak üzere bütün beşeri görüşlere zıttır. İslam'da hakimiyetin kaynağı, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiği Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinidir. Ümmet ancak buna dayanır, bunu korur ve yalnızca bunu tatbik eder. Ümmetin önderi de bu konuda ümmet adına hareket eder.

Hiçbir konuda Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiğine muhalefet etmeyecek şekilde ümmetin hakları sınırlıdır. Ümmetin karşılaştığı bir konuda, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiğinde de bir hüküm yoksa Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e muhalefet etmeyecek şekilde hüküm koyması İslam'ın bu kuralına ters olmadığı gibi onun bir gereğidir de...

Her hangi bir yasamada, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiği bir nass varsa ona uymak esastır. Nass bulunmadığı durumlarda da İslam'ın esaslarına ters düşecek hükümlerin konulmaması gerekir. Ümmetin ve onun temsilcisi önderin kanun koymadaki yetkisi bunun ötesine geçemez. Bu sistem, beşerin bildiği hiçbir sisteme benzemeyen tek bir sistemdir. Varlığa egemen olan kanunla insana hükmeden kanunu birbirine bağlayan tek nizamdır. Bu nizam sayesinde beşerin kanunu ile evrenin konumunun çarpışmaması, insanların mutsuzluğa uğrayıp mahvolmaması ve emeklerinin boşa gitmemesi için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koyduğu varlık kanunlarıyla, yine Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koyduğu şeriat arasında tam bir ahenk sağlanmıştır.

Bu din, helal ve haram kılma yetkisinin Allah'a ait olduğu hakikatini yerleştiriyor. Çünkü bu ikisi, ilah olmanın en başta gelen özelliklerindendir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan bir güç olmadıkça helal ve haram kılma yetkisi kimseye verilmemiştir. İnsanlar için helal ve haram tayin eden yüce Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Ondan başka hiç kimsenin böyle bir yetkisi yoktur. Hiç kimsenin böyle bir hak iddia etmesi düşünülemez. Çünkü bu iddia ilahlık iddiasıyla eş anlamlıdır...

Bu itibarla, cahiliyedeki helal ve haram kavramları, yetkisiz bir kaynaktan oluştukları için temelde bâtıldırlar. İslam tarafından kabul görmeleri mümkün değildir. İslam geldiğinde, işe cahiliyenin helal ve haram kavramlarını geçersiz saymakla başladı. Çünkü oluştukları kaynak bu yetkiye sahip değildir. İslam, bu kavramları kendi ölçülerine göre yeniden inşa etti.

İslam bir şeyi helal ya da haram saydığında, bu cahiliyede de aynen geçerli olsa bile, İslam'ın bu hükmü kökten bâtıl saydığı cahiliyeye dayanmaz. Çünkü cahiliyenin bu hükmü uluhiyet yetkisine sahip olmayan bir kaynaktan neş'et etmektedir. Oysa İslam'da, helal ve haram kılma tamamiyle yüce uluhiyet makamının, yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yetkisindedir.

İşte, İslam'ın insan hayatında meydana gelen her olayı ve her şeyi kuşatan helal ve haram kavramları hakkındaki görüşü budur. İnsan hayatında hiçbir şey helal ve haram dairesinin dışında değildir. Nikahta, yemekte, içmekte, giyside, harekette, işte, muamelede, ilişkilerde, örfte, adetlerde ve kanunlarda hiç kimsenin bir şeyi helal ya da haram kılma yetkisi yoktur. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatına uymak suretiyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gücüne dayanan meşru otorite hariç...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dışında, insan hayatında büyük küçük meselelerde helal ve haram sınırları tayin edenlerin yetkisi olmadığı gibi bu hükümleri de temelden bâtıldır. İslam'ın bunları onaylaması beklenemez. İslam'daki bu hükümler, cahiliyedekileri onaylamak ya da düzeltmek için gelmemiştir. Bu, yetkili yüce merciye dayanmak suretiyle yepyeni bir yapılanmadır.

İşte İslam, helal ve haramlar ile ilgili hükümlerini böyle inşa etti. Sistemini ve kanunlarını böyle yerleştirdi. Şiarlarını ve geleneklerini böyle düzenledi. Yeni baştan ve biricik otoriteye dayandırarak... İslam bu görüşü yerleştirir ve cahiliyenin helal ve haramiyle mücadeleye girişirken helal ve haramda ilk ve yegane kaynağı da belirtiyordu. Kur'an Cahiliye mensublarına kınayın bir soru tarzında şöyle sesleniyor.

> *"De ki, Allah'ın kulları için çıkardığı ziyneti ve rızkın temiz olanını, kimmiş haram kılan?" (7 A'raf/32)*
>
> *"De ki; 'Gelin, size Rabbiniz'in neyi haram kıldığını bildireyim." (6 En'am/151)*

Bu kınama amaçlı sorularla İslam, dikkatleri esas kaynağına çeviriyordu: "Haram ve Helal" konusunda yetkili tek merci Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Esasında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatına ve gücüne dayanma durumu müstesna, ferd, toplum, millet ya da bütün insanlık olsun, bu konuda beşerin hiçbir müdahalesi söz konusu değildir. Helal ve haram kılma -serbest kılma ve yasaklama- şeriatın ve dinin ta kendisidir. Helal veya haram kılan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğu zaman insanlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinindedir demektir.

Helal veya Haram konusunda hüküm veren Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka biriyse insanlar ona kulluk ediyor ve dolayısıyle onun dinine tabi oluyor-

lar demektir. Bu şekilde konu, uluhiyet ve özellikleri, din ve anlamı, iman ve sınırları kapsamına giriyor. O halde yeryüzünün her tarafında müslümanlık iddiasında bulunanlar; bu gerçek nerede kendileri nerede? Bu din nerede kendileri nerede? İslam nerede, kendileri neredededir?

Bir baksınlar, şayet hala müslümanlık iddiasını sürdürüyorlarsa... Din, sadece vicdanlarda yer eden bir akide, yerine getirilen bireysel şiarlar ve kulluk davranışları ya da akideyle ve ferdi ibadetlerle ilişkisi bulunmayan maddi bir düzen değildir. Bütün bunları da kapsayan hepsini birbirine bağlayan ve esas merciye döndüren, kapsamlı bir hayat metodudur. Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birlenmesidir. Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hayat üzerindeki hakimiyetiyle birlenmesi... Yukarıda sayılan konuların tümünde yalnızca O'na başvurulması... İlah ve Ma'bud olarak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birlenmesi, şeriat ve bütün insanî faaliyetlerde yönelinecek kaynağın birliğidir mesele...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın metodunda, kanun ve direktifler bir tek asıldan kaynaklanarak, bir nokta etrafında birleşirler. Yani Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya imandan kaynaklanıp onun birliği etrafında odaklaşırlar. Bu yüzden hepsi birbirine bağlı ve uyum içindedirler. Birini diğerinden ayırmak mümkün değildir. Asıl kaynağa döndürmeden birini anlamak oldukça zordur. Bir kısmıyla amel edip diğer kısmını geçersiz saymak İslam sıfatı için yeterli olmadığı gibi İslami hayat metodunun işlevini yerine getirip meyvelerini devşirmeye de kâfi değildir.

İnsan ve çevresindeki kainat arasındaki ilişkiler hakkındaki bütün düşünce Allah'a itikad esasından kaynaklanmalı ve toplumsal, iktisadi, siyasi, ahlaki ve uluslararası münasebetlerle ilgili yöntemler de bu düşünceye dayanmalıdır. Bu düşünce insanların yeryüzündeki bütün davranışlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde etkisini göstermesi gerektiği gibi ferdin vicdanına da hükmetmesi gerek... Toplumun pratiğine de...

Bu düşünce, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın metoduna ve O'nun gözetimine bağlı olmak anlamına gelen muamelatı ibadetten, ferdin vicdanı ile toplumun adabını temizlemesi nedeniyle de ibadeti muamelatın temeli sayar. Ayrıca hayatı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın metoduna uygun seyreden, her konuda yalnızca ona başvuran, sonuçta da ona varan bir olgu olarak zihinlere yerleştirir. İşte bu, İslam akidesinin ve İslam metodunun ayırıcı özelliğidir. Şüphesiz kanun koymak, uluhiyetin kapsamı içindedir.

Helalleri ve haramları koyan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. Yasakları ve mübâhları tayin eden O'dur. Aynı şekilde emir ve nehiy sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yetkisindedir. Büyük küçük bütün konular bu kurala göre birdir. İnsan hayatındaki bütün konuların toplamı bu esasa çevrilmelidir. Aksi taktirde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetine ve egemenliğine tecavüz söz konusu

olur. Oysa Allah haddini aşan mütecavizleri sevmez. Her kim bu konulardan birinde, insanların örfüne, sözlerine ve kavramlarına dayanırsa, insanların görüşünü, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, Rasulüne indirdiğine denk tutuyor demektir. Tabiatiyle denk tutma neticesinde iman dairesinden ve bu dinden çıkar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kanun koyma meselesini, uluhiyetin imanın ve dinin meselesi yapmak suretiyle bu konuda işlenen yanlışlığı gözler önüne seriyor.

İman, esas itibariyle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetini ve ortaksız hakimiyetini kabul etmektir. İmanın gereği, kulların uluhiyetin özelliklerini iddia etmemesi ve onları Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya has kılmalarıdır. Beşerin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın helal kıldığını haram, haram kıldığını helal kılma yetkisi yoktur. Çünkü kanun koyma uluhiyet meselesiyle ilişkilidir. Uluhiyetin üzerinde yoğunlaştığı, insanların hayatı düzenleme hakkı, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın insanların yaratıcısı ve Razıkı olması hakikatinden kaynaklanır. Dolayısıyle yalnızca O, rızkından dilediğini onlar için helal, dilediğini de haram kılar. Bu hakikat, beşerin itiraf etmek zorunda olduğu mantıksal bir sonuçtur. Mülkün sahibi, onun üzerinde yegane tasarruf sahibidir de...

Bu apaçık esasın dışındaki her durum haddi aşmadır. Tabiatiyle mü'minler, iman ettikleri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakkına tecavüz edemezler. Çünkü iman ile haddi aşma bir kalpte birlikte bulunamaz. Kur'an ayetleri, bir müslümanın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatından kaynaklanmayan ve tek başına onun hakimiyetini itiraf etmeye dayanmayan her hangi bir kanuna uymasını şirk olarak değerlendirmektedir:

"Onlara itaat ederseniz, şüphesiz siz de müşrik olursunuz."

Demek ki müslümanın Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatından kaynaklanmayan bir konuda müşriklere itaat etmesi onu dinden çıkarır. Bu konuda İbn-i Kesir (rh) şöyle der:

"Onlara itaat ederseniz şüphesiz siz de müşrik olursunuz." ayetindeki şirk, *"Hahamlarını ve ruhbanlarını Allah'tan başka Rabbler edindiler"* ayetindeki şirkin aynısıdır. Tirmizi Adiyy bin Hatem'den şöyle rivayet eder:

Adiyy, Resulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e: "Ya Rasulullah, onlara kulluk yapmıyorlardı ?" dediğinde Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurdu:

"Aksine, haramı onlara helal, helali da haram kılıyorlardı. Onlarda buna uyuyorlardı. Bu, onlara kulluk yapmalarıdır."

Yine İbn-i Kesir (rh): *"Hahamlarını ve Ruhbanlarını Allah'tan başka Rabbler edindiler"* ayetiyle ilgili Suddi'den şöyle nakilde bulunur.:

"Suddi der ki, insanlar nasihat istediler ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kitabını aralarından attılar. Bunun üzerine Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şöyle buyurdu:

"Bir tek ilah'a ibadet etmekten başkasıyla emr olunmamışlardı."

Yani onun haram kıldığı haram, helal kıldığı helaldir. Onun şeriatine mutlaka uyulmalıdır ve hükmettiği şey uygulanmalıdır.

Süddi ve İbn-i Kesir Kur'an'ın, kesin nassından ve Rasulllah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in apaçık tefsirinden aynı sonuca varmışlardır:

Kim, küçük bir meselede dahi olsa bir insanın kendi yanından uydurduğu kanuna tabi olursa o, müşriktir. Bunu yapmazdan önce müslüman olsa, bundan sonra müslümanlıktan çıkar. Allah'tan başkasına baş vurduğundan, ondan başkasına onun izin vermediği konularda itaat ettiğinden, diliyle, Allah'tan başka ilah olmadığını söylese bile İslam'ın dairesinden çıkar.

Biz bu hakikatlerin ışığında yeryüzüne baktığımızda, şirk ve cahiliyeden başka bir şey göremeyiz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koruduğu, uluhiyetin özelliklerini iddia eden yeryüzü menşeli Rabb'leri reddeden ve zorlama durumu dışında onların yasalarına ve hükümlerine uymayanlar bu genellemenin dışındadır. Otorite, terbiye, yönelme ve hakimiyet demek olan Rububiyet hakkı, tek başına Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya aittir. Haram kılan kim ise "Rab" de O'dur. O halde yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Rab olmaya müstahaktır.

"De ki, gelin size Rabbinizin neyi haram kıldığını anlatayım. Ona hiçbir şey ortak koşmayınız..."

"Ona hiçbir şey ortak koşmayınız."

Akide binası bu temel üzerine kurulmuştur. Bütün farzlar ve görevler ona dönüktür. Haklar ve yükümlülükler ondan kaynaklanır. Emir ve nehye ödevler ve farizalara, sistem ve kanunlara, şeriat ve hükümlere girişmeden önce bu temelin ikame edilmesi kaçınılmazdır. Evvel emirde insanların onun Rububiyetini kabullenmeleri gerekir. Evrenin işleri, sebepler ve kaideler üzerindeki biricik tasarrufunu kabul etmeleri gerektiği gibi, kıyamet günü hesapları ve cezaları üzerindeki tasarrufunu da itiraf etmelidirler. Aynı şekilde kulların hayatına, hüküm ve şeriat koyma yetkisinin de sadece O'na ait olduğunu kabul etmeleri gerekmektedir.

Bu, vicdanın şirk kalıntılarından arınması, aklın hurafelerden kurtulması, toplumun cahiliye adetlerinden arınması ve hayatın, kulların kullara kulluğu kirinden temizlenmesi demektir. Şüphesiz şirk, yasaklanması gereken en büyük günahtır. Çünkü diğer haramlar ondan kaynaklanır... Aynı şekilde şirk, kesinlikle inkar edilmesi gereken bir konudur. Ta ki, insanlar, Allah'tan başka ibadete layık ilah, O'ndan başka hükmeden ve onun dışındaki kanun koyan birinin

bulunmadığını bilsinler ve kulluklarıyla sadece O'na yönelsinler. İnançta şirk olduğu gibi hakimiyette de şirk olur.

Biz bu konuda sürekli uyarılmağa muhtacız. Çünkü şeytanların bu dini temelinden sarsma çabaları maalesef sonuç vermiştir. Hakimiyet meselesi, akide kapsamındaki yerinden sarsılmış ve itikadi aslından uzaklaşmıştır.

Bu yüzden İslam'ı savunduğunu zanneden bir çokları, bazı şiarları tashih etmeye çalışmakta veya ahlakî çöküntüden dem vurmakta ya da kanunlara muhalefet edenleri ıslah ile meşgul olmaktadır. Ancak bu kişilerin, hakimiyetin aslı ve İslam akidesindeki yerinden söz ettikleri görülmemiştir. Bu temel ilkeye oranla ayrıntı niteliğinde olan bazı kötülükleri bertaraf etmekle meşgul bu kişiler, hayatın tevhidin dışında bir temel üzerinde yapılanmasına itiraz etmiyorlar. Oysa tevhid, hakimiyet de dahil her konuda Allah'ın birlenmesidir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanlara, herhangi bir tavsiyede bulunmadan önce, ona hiçbir şey ortak koşmamalarını tavsiye ediyor. Çünkü bu temel; ferdi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağladığı gibi toplumu da, beşeri hayata hükmeden bütün değerlerin döndüğü değişmez bir ölçüye bağlar.

Bu din dünyanın çehresini değiştirip yepyeni bir görünüm kazandırmak için gelmiştir. Bu dünyada tağutların hakimiyeti iptal edilip yerine Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakimiyeti yerleştirilir... Bütün anlamıyla yalnızca Allah'a kulluk yapılan bir dünya... Onunla beraber hiçbir kula kulluk yapılmayan... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dilediğini kula kulluktan kurtarıp kendi kulluğuna yükselttiği bir dünya... O alemde her insan hür, saygıdeğer ve temiz olarak doğar. Şehvetlerin, heva ve hevesin ve Allah'tan başkasının kulluğundan azade olarak doğar. Bu din, beşeriyet tarihi boyunca gelen bütün nebilerin getirdiği şu ilkeyi yerleştirmek için gelmiştir:

"Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına şehadet ederim."

Allah'tan başka ibadete layık ilâh olmadığına şehadetin en belirgin işareti evrendeki nizama hükmeden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın beşerin hayatına da hükmetmesidir. O, evrene ve kullara kaza ve kaderiyle hakim olduğu gibi, kulların hayatına metodu ve şeriatiyle de hakim olmalıdır, bu temel kaideye istinaden hiçbir müslüman kainatın yaratılmasında, idaresinde ve tasarrufunda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ortağı bulunduğuna inanmaz. Aynı şekilde müslüman, ibadet kastı taşıyan davranışlarını Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasına takdim etmediği gibi, şeriat, kanun, değer yargısı, hayat ölçüleri, akide ve düşüncede ondan başkasına başvurmaz. Kullardan herhangi bir tağutun bu konuların birinde, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* ile beraber hak iddia etmesine, müsamaha göstermez. İşte bu dinin itikadı açıdan üzerine kaim olduğu temel ve değişmez ilke...

Bugünkü beşeriyet bu ilkeden ne kadar da uzaktır. Beşeriyet bugün, hepsi de cahiliye olmak üzere çeşitli gruplara ayrılmıştır. Bir grup, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın varlığını temelden inkar eden dinsizlerdir. Onların durumu açıklamaya gerek kalmayacak kadar açıktır. Bir kısmı, Hindistan, Orta Afrika ve Avrupa'da şuraya, buraya dağılmış putperestlerdir. Bunlar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın varlığına inanmakla beraber, çeşitli ilahları ona ortak koşuyorlar.

Bir grupta yahudi ve hristiyan olan Ehli kitaptır. Bunlar daha önce Allah'a oğul isnat etmekle müşrik olmuşlardı. Aynı şekilde, namaz kılmasalar, secde ve rüku'da bulunmasalar bile hakimiyet ve kanun koyma iddialarını kabul etmek suretiyle hahamlarını ve papazlarını Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başka Rabler edindiler. Günümüzde ise Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakimiyetini tamamen hayatlarından uzaklaştırarak, kapitalizm, sosyalizm, gibi sistemler ikame edip, demokrasi veya diktatörlük gibi rejimlere tâbi olarak kendi uydurdukları hükümlere tâbi olmak suretiyle Yunanlılar ve Romalılar gibi Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininden uzaklaşıp koyu bir cahiliyenin girdabına girmişlerdir.

Bir grup da kendi kendilerine müslüman diyenlerdir. Bunlar, adım adım Ehl-i kitabın sistemlerine tabi olmak suretiyle Allah'ın dininden çıkıp, kulların dinine girmişlerdir. Çünkü Allah'ın dini; onun metodu, şeriatı hayat için koyduğu nizamı ve kanunudur. Aynı şekilde, kulların dini de; hayat metodları, yasaları, düzenleri ve hayat için koydukları kanunlardır.

Zaman dönüp dolaştı, bu dinin beşeriyet için geldiği günkü durumuna geldi. Beşeriyet yeniden cahiliyenin kucağına düştü. Eskiden olduğu gibi, bugün de saydığımız hiçbir grup kesinlikle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinine tâbi değildir. Yine Kur'an-ı Kerim, daha önce ilk defa yaptığı gibi işe, insanları akide ve düşünce noktasından Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinine davet edip sonra da nizam ve hayatı ilgilendiren diğer ameli konularda Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatına davet etmekle girişecektir.

Cahiliye, belli bir zamana özgü tarihi bir dönem değildir. O, bir durum ve vaziyettir. Ve cahiliye bugün, yeryüzünün her tarafını sarmıştır. Bütün gruplar, ideolojiler, mezhepler, düzenler ve rejimler, Allah'ın kullar üzerindeki mutlak hakimiyetini reddederek, kulların kullara hakimiyeti esası üzerine kaim olmuşlardır. Bütün sistemler, insanın görüşü olmakla, insanı ilahlaştırmışlardır. Dolayısıyla insanlara hükmetmek için indirilen ilahi şeriat, hayattan uzaklaştırılmıştır. Bu nizamların şeklî görünümleri, amblemleri, işaretleri, isimleri, sıfatları, taraftarları ve metodları farklı da olsa Allah'tan başkasının uydurması olmaları bakımından aynı karakteri paylaşmaktadırlar. Hepsi de cahiliye vasfıyla belirginleşmektedir. Buna göre, yeryüzünün cahiliye tarafından istila edildiği beşerin hayatına cahiliyenin hükmettiği ve İslam'ın hayattan uzaklaştırılıp, sadece ismen var olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

13 - Hüküm Allah'ındır

Bu dinin, zorunlu kıldığı bir gerçek vardır. Allah'ın şeriatına itaat etmek, O'nun Resulü'ne tabi olmak ve O'nun indirdiği kitapla yönetmek ve yönetilmek gerçeği... Bu, İslam'ın getirdiği tevhid akidesinden kaynaklanıyor. İnsanların kulluk yapacakları, emirlerine uyacakları, şeriatını uygulayacakları, değerlerini ve ölçülerini alacakları, hükmüne başvurup sonra da razı olacakları uluhiyetin birliği... İnsanların hayatında ve bütün ilişkilerinde hakimiyeti Allah'a veren otoritenin tekliği... Çünkü kainatın üzerinde yegane egemen güç tek başına Allah'tır. İnsan bu koca kainatta bağımsız bir varlığa sahip değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, gizli kapalı hiçbir şey bırakmamıştır. Hayatta karşılaşacakları problemlere çözüm bulmak için başka bir kaynağa muhtaç bırakmamıştır kullarını...

"Size kitabı açıklanmış olarak indiren O'dur." (6 En'am/114)

Buna rağmen insanın Allah'tan başkasının hükmüne ihtiyacı var mı?

"Size kitabı açıklanmış olarak indirdiği halde, Allah'tan başka hükmedici mi arayacak mışım?"

Bu, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in lisanı ile yöneltilen kınama amaçlı bir sorudur. Ve bu soru hiçbir konuda Allah'tan başkasının hükmüne gerek olmadığını göstermektedir. Her konuda hakimiyetin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olduğunu ve O'nun birliğinin kabul edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Hayatın hiçbir meselesinde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkasının hükmüne imkan vermeyen kesin bir vurgulamadır bu... Bu kitap, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakimiyetini ve uluhiyetini temsilen, insanların ihtilaf ettikleri meselelerde aralarında hükmetmek için indirilmiştir. Sonra bu kitap, hayat nizamının ikamesi için gerekli ilkeleri içerecek şekilde açıklanmış olarak indirilmiştir. Aynı şekilde bu kitap, insanların ekonomi, ilim ve hayatın sair yönlerinde ihtilaf ettikleri sorunların çözümü için gerekli detaylı hükümleri de kapsamaktadır. Bunlarla da anlaşılıyor ki başka bir hükme başvurmaya gerek bırakmayacak şekilde apaçıktır Allah'ın kitabı... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu kitapla vurguladığı gerçek budur. Bundan sonra dileyen şöyle söyleyebilir:

"Beşeriyet sürekli gelişme kaydetmektedir, bu nedenle ihtiyaç duyduğu şeyleri bu kitapta bulamamaktadır." Bunu söylerken de şunu da beraberinde söylemelidir: "Ben bu dine inanmıyorum, Allah'ın dediğini yalanlıyorum..." Allah'ın şu sözü ise meseleyi daha güzel açıklıyor:

"Ey Resul, ağızlarıyla inandık diyen, kalpleriyle inanmayanların küfre koşuşmaları seni üzmesin..." (5 Maide/41)

Böylece sorunun özü ortaya konmuş oluyor... Bir tek ilah vardır ve yalnızca bir tek malik vardır. Buna göre, bir tek hükmedenin, bir tek kanun koyucunun

ve bir tek tasarruf sahibinin bulunması gerekir. Sonuç itibariyle, bir tek şeriatın, metodun ve kanunun olması zorunludur. Demek ki, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdiklerine tabi olmak, itaat etmek ve onunla hükmetmek imandır, İslamdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdiklerine karşı çıkmak O'ndan başkasıyla hükmetmek küfürdür, zulümdür, fasıklıktır.

Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bütün insanlardan bağlılık sözü aldığı ve bütün Rasulleri onunla gönderdiği dinin kendisidir. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ümmeti ve ondan önceki ümmetler, bu din üzere olagelmişlerdir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dini, onun indirdikleriyle hükmedilmesidir. Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gücünün ve hakimiyetinin göstergesidir. "La ilahe illallah" ın hayata yansımasıdır.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın diniyle, O'nun indirdikleriyle hükmetme arasındaki kaçınılmaz gereklilik, sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdiklerinin, insanların kendi yanında koyduğu sistemlerden, yasalardan, nizamlardan ve prensiplerden daha iyi olmasından kaynaklanmıyor. Bu, kesin gerekliliğin sadece bir sebebidir. Ancak en önemli sebep değildir. Bu kaçınılmaz gerekliliğin esas nedeni; Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdikleriyle hükmetmenin, onun uluhiyetini kabul etmek ve başkalarından bu sıfatı ve özelliklerini uzaklaştırmak anlamına gelmesidir. İslam'ın lügat anlamı, teslimiyettir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gönderdiği tüm dinlerin ifade ettiği gibi, ıstılahi anlamı ise Allah'a teslim olmak ve bu arada uluhiyet iddiasından soyutlanmaktır...

Uluhiyetin en belirgin özellikleri olan otorite, hakimiyet ve kulların itaati, şeriat ve kanunlarına uymak suretiyle kulluklarını istemek iddiasında bulunmamaktadır. O halde insanların Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatına benzer bir şeriat edinmeleri kafi değildir. Hatta, kendilerine mal ettikleri, üzerine kendi işaretlerini diktikleri, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya döndürmedikleri, O'nun gücünü idrak etmekten, uluhiyetini kabul etmek ve uluhiyette birliğini itiraf etmek açısından O'nun adıyla tatbik etmedikleri müddetçe Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatı bile yeterli değildir. Çünkü, kulların kullara kulluktan kurtulmasını sağlayan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetini kabullenerek O'nun şeriatını tatbik etmektir. Kur'an'ın vurguladığı hüküm bu gerçeğin ne denli gerekli olduğunu göstermektedir.

> *"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler kafirlerin ta kendileridir. Allah 'in indirdikleriyle hükmetmeyenler zalimlerin ta kendileridir. Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler fasıkların ta kendileridir." (5 Maide/44-45-47)*

Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdikleriyle hükmetmeyenler, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetini kabul etmediklerini ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetini reddettiklerini ilan etmiş oluyorlar. Bunu, ağızları ve

dilleriyle söylemeseler de davranışları ve pratik hayatlarıyla söylüyorlar. Davranış ve pratik hayatın dili sözden daha açıktır. Hakimiyetini, reddederek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın izin vermediği konularda kendi yanlarından kanunlar vaz'etmek suretiyle, uluhiyetin en başta gelen özelliğini haksız yere gasb ederek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetini inkar etmelerinden dolayı Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* onları, kafir, zalim ve fasık olarak isimlendiriyor.

Bu, Kur'an'ın anlaşılır ayetleri aracılığı ile ortaya koyduğu tehlikeli bir sorundur. Kur'an bununla gerek yönetenler gerekse yönetilenler için imanın sınırlarını ve İslam'ın şartlarını belirtiyor. Yönetenler Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdikleriyle hükmedecek, yönetilenlerse sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hükmünü kabul edip uyacaklar, diğer şeriat ve hükümleri reddedecekler. Meselenin bu derece önemli olması ve bu derece şiddetle üzerinde durulmasının bir çok nedeni vardır. Kur'an'a başvurduğumuzda bu nedenleri açıkça görürüz.

Bu konudaki en önemli nokta meselenin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyetinin, rububiyetinin, beşer üzerindeki ortaksız otoritesinin kabulü ya da reddi olmasıdır. Bu açıdan mesele, küfür ve iman, cahiliye ve İslam meselesidir. Kur'an'ın tüm mesajı bu hakikatin açıklanmasına yöneliktir. Yaratan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır; kainatı ve insanı O yaratmıştır...

Göklerde ve yerde ne varsa insanın emrine vermiştir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* yaratma hususunda tektir. Bu hususun azında da çoğunda da hiç bir şekilde ortağı yoktur. Aynı zamanda maliktir... Çünkü yaratan O'dur ve yarattığına malik olması kaçınılmazdır. Göklerin ve yerin, ikisinin arasındakilerin mülkiyeti Ona aittir. O, malikiyet hususunda da tektir. Mülkünde de az veya çok olsun hiç bir şekilde ortağı yoktur.

Şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, Rezzak'tır. Hiç kimse ne kendisi ne de başkası için az yada çok olsun rızıklandırma imkanına sahip değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, evren ve insan üzerinde mutlak egemenliğe ve tasarrufa sahiptir. Çünkü O, "yaratan" dır, "malik" tir ve "rızık veren" dir. Sonsuz güç O'nundur. O olmadan, yaratma, rızık, fayda ve zarar olamaz. O, şu varlıklar alemindeki hakimiyetiyle tektir.

İman, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu hususlarda bir olduğunu ikrardır. Uluhiyet, mülk ve güç... Bu konularda, ortağı olmaksızın bir ve tektir. İslam ise bu özelliklerin gereklerine teslimiyet ve itaattir. Uluhiyette, rububiyette, genelde bütün varlığa özelde de insan hayatına egemen olmakta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir olduğunun kabul edilmesi, şeriatı ve takdiriyle beliren gücünün kabullenilmesidir. Allah'ın şeriatine teslim olmanın anlamı, her şeyden önce, Allah'tan başkasının uluhiyetini, rububiyetini, otoritesini ve gücünü reddetmektir. Teslimiyet ya da din, dilde veya fiille olması sonuç itibariyle farketmez. Bu

açıdan da mesele, küfür veya iman, cahiliye ya da İslam meselesidir. Aşağıdaki naslar bu noktaya yöneliktir.

> *"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler kafirlerin ta kendileridir. Allah 'in indirdikleriyle hükmetmeyenler zalimlerin ta kendileridir. Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler fasıkların ta kendileridir." (5 Maide/44-45-47)*

İkinci önemli nokta, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatının diğer beşeri sistemlerin tümüne olan kesin ve mutlak üstünlüğüdür. Aşağıdaki Kur'an ayeti, bu üstünlüğe işaret etmektedir.

> *"Yakînen bilen bir millet için Allah'tan daha iyi hüküm veren kimmiş?"*

Bütün sosyal sistemler ve rejimler karşısında, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatının mutlak üstünlüğünü kabul etmek de iman-küfür meselesinin kapsamına girer. Hiçbir insan, herhangi bir meselenin çözümünde beşeri sistemlerin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatından daha üstün ya da denk olduğunu iddia edemez. Şayet böyle bir iddiada bulunursa, mü'min ve müslüman olduğunu iddia edemez. Çünkü o, insanların durumunu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan daha iyi bildiğini, meselenin düzen ve idaresinde O'ndan daha sağlam hükümler edindiğini iddia etmektedir. Aynı şekilde, bu fikri ileri sürerken beraberinde şu iddiada da bulunmaktadır:

İnsan hayatının ihtiyaçları yenilenip durmaktadır. "Yüce Allah, şeriatını vaz ederken bu ihtiyaçları bilmiyordu" veya "biliyordu da gerekli ahkamı vaz' edemiyordu." Bu iddia ile iman ve İslam davası bir arada bulunamaz. Sözle bu davayı sürdürse dahi... Bu üstünlüğü tüm boyutları ile algılamak son derece güçtür. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatının hikmeti, herhangi bir dönemde bütünüyle anlaşılamaz. Anlaşılanları da burada bütün detaylarıyla açıklamak son derece güçtür. Bazılarına değinmekle yetineceğiz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatı;

a- Kapsamlı bir düzendir

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatı, beşer hayatı için kapsamlı, mükemmel bir sistemdir. Düzenleme ve gelişmeye müsait oluşuyla, beşer hayatının her tarafını, her halini ve vaziyetini kuşatmıştır. Ve o, insan varlığının ve ihtiyaçlarının, insanın da içinde yaşadığı kainatın hakikati ve kainata ve insana hükmeden değişme yasalarının tabiatı hakkında mutlak bilgiye dayanan eksiksiz bir sistemdir. Bu yüzden insan hayatı ile ilgili hiçbir konuyu göz ardı etmez, insanlar arasında bir çatışmaya sebep olmadığı gibi, insan ve kainat arasında da bir çatışmaya imkan vermez. Aksine her yönüyle denge, itidal, uygunluk ve nizam ve intizamı sağlar. Bu problem, sorunların zahiri yönünü ve görülen

tarafını, sınırlı idrakiyle kavrayabilen insan yapısı düzenlerin çözemeyeceği kadar ağırdır. İnsan yapısı sistemler, insanın cehaletiyle yoğrulmuşlardır. Dolayısıyla çeşitli unsurların çarpışmasını ve meydana gelen sarsıntıları durdurmalarına imkan yoktur.

b - Mutlak adalete dayalı bir düzendir

Öncelikle, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* mutlak adaletin ne ile ve nasıl gerçekleşeceğini en iyi bilendir. İkincisi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* herşeyin rabbidir. Ve o, varlıklar arasında mutlak adaleti sağlamaya maliktir. Aynı şekilde, hevadan, temayülden, zaaftan, cehaletten, kusurluluktan, aşırılıktan, ifrat ve tefritten uzak bir nizam yerleştirmeye kadirdir. İster bir fert, bir sınıf, bir millet ya da bir ırk olsun, şehvetin, tutkunun, zaafın, hevanın esiri, bunlardan öte, cehalet ve kusurla malûl insanın uydurduğu hiçbir sistemin çözemediği problemleri Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nizamı çözmüştür. Bütün bunlar, hevesler, şehvetler, tutkular, arzular hatta cehalet ve noksanlıklarla dolu insanın bu problemleri tüm boyutlarıyla bir nesil boyunca bile düşünüp araştırabilme gücüne sahip olamayışı da beşeri sistemlerin yetersizliğine yeter delildir.

c- Kainatla uyumlu bir düzendir

Çünkü bu düzeni koyan, bütün kainatın ve insanların sahibi ve hepsinin yaratıcısı olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dır. İnsan için bir kanun koyduğu zaman, yaratıcısının emriyle kendisine boyun eğdirilmiş varlık unsurları üzerinde egemenliği bulunan bir unsur için hüküm koyar gibi teşride bulunur. Ancak bu unsurlar, hidayet üzere bulunmak ve bu unsurlarla beraber onlara hakim yasayı da bilmek şartıyla insana râm kılınmışlardır. Bu yüzden insanın hareketleriyle içinde yaşadığı kainatın hareketleri arasında bir uyum sağlanır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatı, onun hayatını varlık yasalarına tabi bir konuma getirir. Sadece kendisi ya da hemcinsleriyle değil, içinde yaşadığı kainatın her yönüyle uyum içinde bir hayat sürdürür. Çünkü insanın kainat düzeninden ayrılmasına imkan yoktur. O halde onunla uyum içinde ve sağlam bir metod doğrultusunda hayatını sürdürmelidir.

d - İnsana hürriyetini kazandıran bir düzendir

Sonra o, insanın insana kulluk yapmaktan kurtulduğu yegane sistemdir. İslam düzeninin dışındaki bütün düzenlerde insanlar insanlara kulluk yapmakta, insanlar insanlara itaat etmektedir. Yalnızca İslam nizamında insanlar, kula kulluktan kurtulup ortaksız Allah'a kul olma şerefine nail olurlar. Dolayısiyle gerçek anlamda ve yalnız o zaman hür olurlar.

Daha önce de söylediğimiz gibi, uluhiyetin en başta gelen özelliği hakimiyettir. İnsanlar için kanunlar koyanlar, uluhiyet makamına kurulup uluhiyetin özelliklerini kullanıyorlar demektir. Onlara tabi olanlar da, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın değil onların kuludurlar. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın değil onların dinindendirler. İslam, kanun koymayı sadece Allah'a bırakmakla, insanı kullara kulluktan kurtarıp bir olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kulluğuna yükseltmiştir. Bununla insanın hürriyetini ilan etmiştir. Bu konu inancın en önemli ve en büyük konusudur. Çünkü o, uluhiyet ve ubudiyet, adalet ve ıslah, hürriyet ve eşitlik, insanın hürriyetine kavuşması hatta yeniden doğuşu konusudur. Bütün bunlardan dolayı küfür ve iman, cahiliye ve İslam konusudur. Cahiliye, tarihteki herhangi bir dönem değildir. O, bir durumdur. Bir kurum ve sistemde ilkeleri mevcut olduğunda cahiliye mevcut demektir.

O temelde hüküm ve kanunu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hayat için koyduğu şeriat ve metoda döndürmeyip beşerin heva ve hevesine havale etmekten ibarettir. Bu heva ve heveslerin, bir ferdin, bir sınıfın, bir milletin veya bütün insanların, heva ve hevesi olması, sonucu değiştirmez. Tamamı, Allah'ın şeriatına döndürülmedikten sonra!... Hevadır, hevestir... Bir fert, bir toplum için kanun koyarsa, bu cahiliyedir. Çünkü onun heva ve hevesi, kanunlaşacaktır. Ya da görüşleri...

Sonuç itibariyle fark etmez... Bir sınıf, diğer sınıflar için kanun koyarsa, bu cahiliyedir. Çünkü o sınıfın çıkarı ya da çoğunluğun görüşleri kanunlaşacaktır. Sonuç itibariyle fark etmez.! Hepsi de cahiliyedir. Toplumdaki her sınıfın, her bölgenin temsilcileri bir araya gelip kanun koysalar, bu cahiliyedir. Çünkü, insanların hiçbir zaman soyutlanamadıkları heva ve hevesler ya da cehaletleri kanunlaşıyor ya da halkın görüşü kanunlaşıyor demektir. Hiç farketmez... Bunlar da cahiliyedir. Hatta bütün milletleri temsil eden bir kurum kanun koysa, bu da cahiliyedir. Çünkü o zaman ulusal hedefler ya da bu topluluğun görüşü kanunlaşıyor... Netice aynı... Cahiliye...

Fertlerin, toplumların, miletlerin ve nesillerin yaratıcısı, herkes için kanun vaz'ettiği zaman, işte o, -yalnızca o- Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatıdır. Orada, ne fert, ne toplum, ne devlet, ne herhangi bir ırk, kimse kimseye karşı himaye edilmez. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, herkesin rabbidir ve herkes O'nun huzurunda eşittir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, tümü için en uygun olanı bilir. İfrat ve tefrite düşmeden, herkese en uygun olanı gözetmek yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın özelliğidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* insanlar için kanun koyduğu zaman, bütün insanlar hür ve eşit olurlar. Kimsenin önünde eğilmeden yalnızca O'na kullukta bulunurlar. Böylece bu meselenin, insanoğlunun hayatında ve kainat nizamındaki önemi anlaşılmış oluyor.

"Hak onların hevalarına tabi olsaydı, gökler, yer ve ikisinde bulunanlar fesada uğrardı." (23 Mü'minun/71)

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdiklerinin dışında, bir şeyle hükmetmenin anlamı, şer, fesat ve sonuçta iman dairesinden çıkmaktır. Bunu Kur'an söylüyor... Şeriat indirme ve kanun koyma hakkına sadece Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* sahiptir.

"Aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet! Gerçek olan sana gelmiş bulunduğuna göre, onların heveslerine uyma." (5 Maide/48)

Bu hitap, hüküm için kendisine başvuran Ehl-i kitapla ilgili meselede adaletle hükmetmesi için Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e yöneliktir. Fakat bu hakikat, sadece bu olaya özgü değildir. Aksine kıyamete kadar kalıcı ve geneldir. Bu son merciyle ilgili herhangi bir şeyi değiştirecek yeni bir risalet ve resul de gelmeyecektir.

Şüphesiz bu din kemale ermiştir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın müslümanlar üzerindeki nimeti de tamamlanmıştır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanların hayatı için bir metod olarak ondan hoşnut olmuştur. Bundan sonra, onda herhangi bir şeyi iptal etmek, değiştirmek, başka bir hükme başvurmak suretiyle geçersiz kılmak, ya da başka bir şeriata uymak suretiyle bir kenara bırakmak, hiçbir surette doğru bir davranış olmayacaktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, ondan insanlar için hoşnut olurken, onun bütün insanlığı kapsayacağını biliyordu.

En son merci olmasını dilerken bütün insanlık için hayrı tahakkuk ettireceğini ve beşeri hayatın her yönünü kıyamete kadar kuşatacağını da biliyordu. Bu şeriatı tamamen terk etmek bir yana, en ufak bir değişiklik bile Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bu ilmini inkar anlamına gelir ve diliyle bin defa müslüman olduğunu tekrarlasa bile sahibini dinden çıkaran bir davranıştır. Bu da küfür değilse, nedir küfür? Dil ile İslam iddiasının değeri nedir? Davranış ifade bakımından sözden daha etkilidir. Ve bu davranış, gayet açık olarak küfrü ifade ediyor. Bu kesin, kat'i, genel ve kapsamlı hüküm karşısında inat etmek hakikatle yüzleşmekten kaçmaktan başka bir şey değildir. Bu, hükümde te'vile başvurmak, kelimeleri yerinden oynatıp tahrif etmenin ifadesidir. Bu inadlaşma ve te'vil suretiyle tahrifin, bu hükmün işaretine uyanlara uygulanmasına etkisi olmayacaktır. Çünkü hüküm hiçbir yoruma gerek bırakmayacak kadar açıktır.

"... işte onlar kafirlerdir." "... zalimlerdir." "... fasıklardır."

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, birçok mazeretin ileri sürülebileceğini, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdiklerini değiştirmek ve yönetilenlerin yönetenlere tâbi olmaları konusunda birçok bahanenin aranacağını şüphesiz biliyordu. Hiçbir değişikliğe uğratmadan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdikleriyle hükmetmenin zorluğu hakkında birçok mazeretin ileri sürüleceğini de biliyordu.

Buna rağmen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* peygamberini insanların heva ve heveslerine uymaktan ve kendisine indirdiği hükümlerin bazısından uzaklaştırmak suretiyle fitne çıkarmalarından sakındırıyor.

> *"Aralarında Allah'ın indirdikleriyle hükmet. Gerçek olan sana geldiğine göre, onların heveslerine uyma." (5 Maide/48)*

Böyle bir durumda akla gelen ilk vesvese, farklı grupların kalplerini ve aynı coğrafyayı paylaşanların prensip ve inançları arasında uzlaşma sağlamaya dair gizli beşeri arzudur. Bir kısım şeriat ahkamıyla çatışsa bile arzuların sürmesi, şer'i ahkamda, esas hüküm olmadığı bahanesiyle kolaylaştırma yönüne gidilmesidir. İnsanın, "insanları Yaratıcılarından daha iyi biliyorum" iddiasında bulunması mümkün müdür? Ya da insanlara, onların Rabbinden daha çok merhamet ettiğini söyleyebilir mi? Veya insanların çıkarını, insanların İlahı'ndan daha iyi bildiğini söyleyebilir mi? Veyahut, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, son şeriatını bildirmiş, son resulünü göndermiş, O'nu nebilerin sonuncusu kılmış, risaletini son risalet kılmış ve şeriatını Kıyamet'e kadar baki kılmış olmasına rağmen; yeni rejimlerin ortaya çıkacağından ihtiyaçların yenileneceğinden, yeni şartların doğacağından habersiz olduğundan şeriatini gereği gibi düzenleyemediğini, çünkü bu durumların O'na gizli kaldığını ve son zamanlardaki insanlar tarafından ortaya çıkarıldığını söylemesi mümkün mü? Evet! böyle bir iddiada bulunabilir mi?

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatını hayattan uzaklaştıran, onun yerine cahili yasa ve hükümleri yerleştiren, kendi hevasını ya da herhangi bir halkın arzusunu, yahut herhangi bir milletin arzusunu Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hükmünden ve şeriatından üstün tutan biri böyle bir şey söyleyebilir mi?Evet, bunu söyleyebilir mi? Özellikle de müslüman olduklarını iddia edenler?... Şartlar, karışıklıklar, insanların ilgisizliği, düşman korkusu...

Müslümanlara aralarında Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatını ikame etmelerini, O'nun metoduna uymalarını ve indirdiklerinden bazısından bile vazgeçmemelerini emrettiği halde, bütün bunlardan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın habersiz olduğu söylenebilir mi? Geçici ihtiyaçları, yenilenen durumları ve değişen olguları kuşatması bakımından, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatının bir eksikliği mi vardır? İnsanları bu derece şiddetle uyarmasına rağmen Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bütün bunlardan haberi mi yoktu? Müslüman olmayan istediğini söyleyebilir. Ama müslüman!... Veya müslüman olduğunu iddia eden!... Bütün bunları söyler, buna rağmen müslüman kalabilir mi? Ya da İslam'dan bir temele dayanabilir mi? İşte yolların ayrılış noktası...

Orada herkes hür iradesine sahiptir. Mücadeleye ve dalaşmaya gerek yoktur. Her şey apaçık ortadadır. Ya İslam ya da cahiliye... Ya iman ya küfür... Ya Allah'ın hükmü ya da cahiliyenin ... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın indirdikleriyle

hükmetmeyenler, kafirlerin, zalimlerin ve fasıkların ta kendileridirler. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hükmüne göre yönetilmeyenler de mü'min değildirler...Bu mesele, müslümanın vicdanında açık ve kesin bir şekilde yer etmelidir. Ta ki kendi zamanındaki insanlara tatbik ederken bir tereddüte düşmesin. Gerek dosta, gerek düşmana karşı olsun, bu hakikatin sonucuna tam bir teslimiyetle uysun.

> *Cahiliyenin hükmünü mü istiyorlar. Yakînen bilen bir kavim için Allah'tan daha iyi hüküm veren kim vardır? (5 Maide/50)*

Bu mesele, müslümanın vicdanında kesin bir şekilde yer etmezse, hayat ölçüsü istikamet bulmaz, metodu berraklaşmaz, vicdanında hak ile bâtılı ayıramaz ve doğru yolda bir adım bile atamaz. Bu meselenin bütün insanlarca gizli kalması ve sindirilmemesi normal olsa bile, bu meseleyi berraklaştırmadan müslüman olmak veya bu vasfa sahip olmak isteyip de bu hakikati ruhlara sindirmemek normal bir tutum değildir. İnsanlar, ahirette hesaba çekileceklerini bildikleri halde, yeryüzünde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatından başka bir şeriatla hükmettiklerinde, öbür dünyada, hükmettikleri ve hükmüne tabi oldukları beşeri sisteme göre cezalandırılacaklarını mı, yoksa, hükmetmedikleri gibi hükmüne de başvurmadıkları İlâhî şeriata göre hesaba çekileceklerini mi zannediyorlar? Kesinlikle, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, onları şeriatına göre hesaba çekecektir, kulların şeriatına göre değil... Onlar her ne kadar, hayatlarını, ilişkilerini şiarlarını, ibadetlerini, dünyadayken Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatına göre etmedilerse orada Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatınca evvelâ bu konuda hesaba çekileceklerdir.

O gün onlar, yeryüzünde Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'yı ilah olarak kabul etmedikleri, insanlardan birçok rabler edindikleri, dolayısıyle uluhiyetini inkar ederek, ya da şirk koşarak küfre girdikleri, ibadetlerinde, şiarlarında Allah'ın şeriatına uydukları halde, iktisadi, siyasi veya toplumsal düzen itibariyle Allah'ın şeriatından başkasına uydukları için hesaba çekileceklerdir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kendisine ortak koşulmasını asla affetmez. Ondan başkasını dilediği kimseler için affeder.

> *"Allah kendisine şirk koşulmasını affetmez. Bundan başkasını dilediği kimseler için bağışlar." (4 Nisa/48)*

Yalnız O hükmeder. Yalnız O, hesaba çeker. O, hükmünde gecikmediği gibi cezayı da ihmal etmez.

> *"Dikkat edin hüküm yalnız O'nundur. Ve O, hesaba çekenlerin en çabuğudur." (6 En'am/62)*

ONALTINCI BÖLÜM
TEVHİDİN YOLU

1 - Tevhid Akidesine Karşı İnat Etme ve Direnme

Tarih boyunca gelen Rasuller kervanının davası, dinin Allah'a has kılınması, yani O'ndan başkasına itaat edilmemesi, rububiyette ve egemenlikte Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın birlenmesi esasına dayanmaktadır. Bu yüzden cahiliyenin üzerine kaim olduğu temel kurallarla açık bir çarpışmaya girmektedir. Bizatihi cahiliyenin varlığına karşı bir tehlike oluşturmaktadır. Özellikle de bir müslüman topluluk tarafından pratik hayatta temsil edildiğinde, taraftarlarını cahiliyenin bünyesinden aldığında, önce akide planında, önderlik alanında ve dostluk noktasında cahiliyeden tamamen ayrı bir kimlik kazandığında bu tehdit, daha bir artmaktadır. Binaenaleyh, her zaman ve mekandaki İslam davası için, bu kesin ayrılık kaçınılmazdır... Birlik ve dayanışma içindeki organik cahiliye toplumu, varlığının temelini tehdit eden itikadi tehlikeyi ve İslam akidesinin, kendi yapısından bağımsız bir toplumda temsil edilmesiyle varlığına yönelik tehdidi farkettiği zaman, İslam davası karşısındaki gerçek tavrını ortaya koyacaktır.

Aralarında uzlaşma ve barışa imkan bulunmayan iki ayrı varlığın çarpışmasıdır bu... Her biri, diğeriyle çelişen temeller üzerine kaim, organik iki toplumun çarpışması... Cahiliye toplumu, çok ilahlı, çok rablı bir esasa dayanır. Dolayısıyla orada kullar, kullara kulluk yapmaktadırlar. İslam toplumu ise, uluhiyetin ve rububiyetin birliği esasına dayanır. Dolayısıyle orada kulların, kullara kulluk yapmasına imkan yoktur.

Tevhid akidesi, her zaman tağutların egemenliğine ve çıkarına yönelik bir tehlike olagelmiştir. Sadece ilk cahiliye dönemi için değil, her ne suretle olursa olsun insanlar, mutlak tevhitten saptıkları, önderliklerini büyüklük taslayanlara teslim ettikleri, onlar adına kişiliklerinden ve hürriyetlerinden feragat ettikleri, heva ve heveslerine boyun eğdikleri, şeriatlarını Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın vahyinden değil, büyüklerinin heva ve heveslerinden aldıkları her zamanki cahiliye toplumu için, bu tehlike söz konusudur. Tağutlar, imanın, yeryüzünde bir grup insan tarafından pratik bir hayat tarzı şeklinde temsil edilmesine, hiç bir zaman razı olmazlar. Allah'tan başkasına itaat etmeyen, O'ndan başkasının

egemenliğini tanımayan, O'nun şeriatından başkasıyla hükmetmeyen ve onun hayat için seçtiği metottan başkasına tâbi olmayan bir müslüman topluluğun varlığı... Evet, böyle bir topluluğun varlığı, kendi hallerinde olmaları ve tağutları Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın vadedilmiş hükmüne havale etmelerine rağmen, tağutlar için bir tehdit unsuru olacaktır.

Tağut, müslüman topluluğa karşı savaşı bir zorunluluk olarak görmektedir. Müslümanların sayıları, kendisiyle savaşamayacak kadar az olsa bile... Çünkü hakkın varlığı tek başına bâtılı rahatsız etmeğe yeterlidir. Ve bu varlık, bâtıl için bir savaş nedenidir. Bu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın kanunudur.

> *"Kavminden ileri gelen müstekbirler, şöyle dediler: Ey Şuayb! muhakkak ki, seni ve beraberindeki inananları şehrimizden çıkaracağız ya da milletimize dönersiniz." (7 A'raf/88)*

İslamî tevhid davası, diğer dinler ve inanç sistemleri gibi, felsefi bir sorun ya da fizik-ötesine ilişkin bir inanç değildir. Çeşitli hile ve tuzaklarla, insanları kendilerine kul yapan yeryüzü menşeli sahte ilahları ortadan kaldırmayı hedefleyen sosyal bir devrimdir. Bu ilahlardan kimisi, mabed bekçiliği ve kehanet makamına kurulmuş, kimisi yerin servet ve zenginliklerini ellerine geçirmiş ve bu yolla insanları, kendilerine kul köle yapmıştır. İşte İslam bunların kökünü kurutmayı hedeflemektedir. Bu tağutlar, babalarından miras aldıkları hukuklarına dayanarak, insanları emirlerine boyun eğdirmek için etraflarına dehşet saçmayı diliyorlar. Bu yüzden şöyle söylerler:

> *"Sizin için kendimden başka ilah bilmiyorum." (28 Kasas/38)*
>
> *"Ben sizin yüce Rabbinizim." (79 Naziat/24)*
>
> *"Ben de diriltir ve öldürürüm." (2 Bakara/258)*

"Bizden daha güçlü kimmiş?" (41 Fussilet/15) gasbettikleri uluhiyet makamından ve haksız yere büyüklenmekten doğan daha nice kibir ve haddi aşmayı ifade eden sözler... Bu tağutlar, bir takım putlar, armalar ve heykeller dikerek insanlardan bu cansız nesnelere kulluk davranışlarında bulunmalarını isterler. Böylece bu heykellerin ve putların arkasına gizlenerek, insanların akıllarıyla oynayarak, kendi ihtiraslarına ve arzularına kulluk yaptırırlar.

İslamın tevhide daveti, kulluğu bir olan Allah'a has kılması ve tağutlardan ve putlardan kaçınmayı emretmesi, bu durumun sürmesinde çıkarı olan bir takım odakların tepkisini çekmektedir. Bu yüzden her ne zaman bir nebi gelmiş ve şöyle söylemişse:

> *"Ey kavmim, Allah'a itaatla (ibadet) kulluk edin. Sizin O'ndan başka itaatla sorumlu olduğunuz bir ilâhınız yoktur!" (7 A'raf/59)*

Hemen zamanın müstekbirlerinin, memleketin zenginliklerini yağmalayan tağutların tepkisini çekmiş ve onların engelleriyle karşılaşmıştır. Toplumların

Allah'ın nizamına tâbi olmasına engel olan, hakimiyetin ve insan hayatında uluhiyet ve rububiyetin, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya ait olmasını istemeyenler, şüphesiz tağuttur. Bu tavırlarıyla tamamen İslam'dan çıkmaktadırlar. Zorunlu olarak kendilerine dini ahkam uygulanır. Tağutlara boyun eğip, itaat etmek suretiyle onları ilahlaştıran yığınlar da, İslam'dan çıkıp şirke girmişlerdir. İslam'da küfrün ve şirkin en belirgin kanıtı budur. Şüphesiz, tevhidi ilan etmenin ne anlama geldiğini tağutlar çok iyi biliyorlar. Musa (as), azgın Firavun'aİ *"Ben, Alemlerin Rabbi'nin elçisiyim" (7 A'raf/104)* derken, gerek Firavun, gerekse ileri gelenler bu ilanın mahiyetini anlamakta gecikmemişlerdi: "Allah'ın alemlerin üzerindeki yetkisi; Rububiyetinin ilanı..."

Bu ilanın Firavun mülkünün sonu, düzeninin devrilmesi, yasasının inkarı ve ona düşmanlık olduğunu biliyorlardı. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın alemler üzerindeki rububiyetinin ilanı, bizatihi insanın hürriyetinin ilanıdır. Onun Allah'tan başkasına boyun eğmekten, itaat etmekten, tabi olmaktan ve kulluk etmekten kurtulmasıdır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın alemler üzerindeki Rububiyetinin ilanı ile, herhangi bir kimseye boyun eğmek bir arada olmadığı gibi, herhangi birinin insan yapısı bir şeriatla hakimiyet kurması da söz konusu olamaz. Müslüman olduklarını iddia etmekle beraber, Allah'tan başkasının şeriatına tâbi olanlar, buna rağmen müslümanlık iddiasında bulunuyorlarsa bu iddia bir kuruntudan başka bir şey değildir. Çünkü, kendilerine Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'dan başkası hükmettiği sürece ve Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatından başkasına tâbi oldukları müddetçe bir saniye bile müslüman olamazlar. Kendilerine hükmeden her kim ise, yalnızca onun dinindedirler. Melikin dinine girmişlerdir, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın değil...Bu yüzden Firavun, tevhidin yani Allah'ın, Alemlerin Rabbi olduğunun ne anlama geldiğini anlamakta gecikmemişti. Fakat acaba Firavun ve ileri gelenler bu yüce davete teslim olmuşlar mı?... Alemlerin Rabbi'nin rububiyetine boyun eğdiler mi?...

Acaba Firavun'un tacı, tahtı, mülkü ve egemenliği neye dayanıyor? Onun kavminden olan ileri gelenlerin gücü nereden kaynaklanıyor? "Alemlerin Rabbi" Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğu kabul edildiğinde bunlar neye dayanacaklar? Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, "Alemlerin Rabbi" olduğu kabul edildiğinde, O'nun şeriatından başka hükme boyun eğilmediğinde, O'nun emrinden başkasına itaat edilmediğinde Firavun, tacıyla, tahtıyla, yasasıyla ve emriyle nereye gidecek? Çünkü Firavun, Allah'ın şeriatiyle hükmetmediği gibi onun buyruğuna da dayanmıyordu. Allah'ı, Rab olarak kabul ettiklerinde, insanların hükmüne, emrine ve yasasına tabi olmak suretiyle başka ilahlara ibadet etmeleri mümkün değildir. Daha önce insanlar, Firavun'u Rab olarak kabul ettikleri zamanlarda, onun şeriatına boyun eğerlerdi. Emri ve yasasıyla hükümran olan her kim ise, insanların rabbi de odur. Ve kim olursa olsun, insanlar onun dininden-

dirler. Fakat tağut o kadar çabuk pes etmez. Gücünün, hükmünün, şeriatının bâtıl olduğunu o kadar kolay kabullenmez. Firavun ve ileri gelenler, Musa (as)'ın ilan ettiği hakikatin korkunç sonucunu değerlendirirken yanılmamışlardı. Açıkça söylemişlerdi. Sadece biraz zaman kazanmak için sihirbazlıkla itham etmişlerdi.

> *"Firavun kavminden ileri gelenler şöyle söylediler: "Bu, bilgin bir sihirbazdır. Sizi memleketinizden çıkarmak istiyor. Ne emredersiniz?" (7 A'raf/109)*

Onlar bu hakikatin doğuracağı korkunç sonucu gayet açık görüyorlardı... Yeryüzünden silinme... Gücün yok olması... Egemen yasanın iptal edilmesi... Ya da çağdaş deyimle, anayasal düzenin devrilmesi... Şüphesiz, yeryüzü de kullar da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nındır. Yeryüzünde hakimiyet Allah'a verildiğinde, Allah'ın şeriatından başkasıyla hükmeden tağutlara; şeriatleri ve emirleriyle insanları kendilerine kul yaparak, uluhiyetin özelliklerini gasbeden rabler ve insanları bu rabblere kulluk yapmağa sevkederek rablerin yanında önemli mevkiler elde eden ileri gelenlere hayat hakkı kalmaz. Firavun ve ileri gelenleri, bu davanın oluşturduğu tehlikeyi böyle anlamışlardı. Bütün tağutlar da her seferinde bu şekilde anlamışlardır. Bir Bedevi, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in, insanları, "Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına ve Muhammed'in O'nun resulü olduğuna şehadet etmeye" çağırdığını duyunca saf fıtratıyla şöyle söylemişti: "Bu, egemen güçlerin hoşlanmayacağı bir iştir."

Bir diğeri de aynı saflıkla şöyle demişti: "O zaman Araplar ve Arap olmayanlar, seninle savaşacaktır."

Her ikisi de bu sözlerin taşıdığı derin anlamı kavramakta zorluk çekmemişlerdi. Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına şehadetin, Arap olsun, Acem olsun, Allah'ın şeriatiyle hükmetmeyenlere karşı bir devrim olduğunu gayet iyi biliyorlardı. "La ilahe illallah", şehadet cümlesinin Arapların idrakinde derin ve pratik bir etkisi vardı. Çünkü onlar dillerini çok iyi biliyorlardı. "La ilahe illallah" cümlesiyle Allah'ın şeriatinden başka bir şeyle hükmetmenin bir kalpte veya bir yerde bir arada olamayacağını ya da Allah'la beraber başka ilahların olamayacağını da anlamışlardı.

Onlardan hiçbiri, "La ilahe illallah" şehadet cümlesini, bugün kendilerini müslüman zannedenler gibi, bu derece basit, işlevsiz ve gülünç bir şekilde anlamıyordu. Firavun'un tuğyanı, hakkında bilinenler, yirminci yüzyılın nice tağutlarının yaptıklarının yanında az bile kalır. Alemlerin Rabbi olan Allah'ın Rububiyetine çağıran bir hareketle karşılaştıkları zaman!... Bu bâtıl hükümranlık, tehlikeli gördüğü bu davete karşı Firavun'dan çok daha fazla azgınlaşır. Mesele açıktır...

Musa (as)'ın Alemlerin Rabbi'ne davetidir ki; tağutları rahatsız eden ve korkutan... Çünkü Alemlerin Rabbi'ne çağrı ile birlikte tağutların hükmü için süreklilik ve istikrar söz konusu olamaz. Çünkü onların hükümranlıkları, şeriatını kaldırmak suretiyle insanlar üzerindeki Allah'ın rububiyetini kaldırmaya dayanıyor. Diledikleri şekilde, yasalar koymak ve bu yasalara itaat ettirmek suretiyle, insanların kulluk yapmasına dayanıyor egemenlikleri... Bunlar, birleşmeleri mümkün olmayan, iki metod, iki din ve iki ayrı "Rab" dırlar. Firavun bunu biliyordu, ileri gelenler de biliyordu. Musa ve Harun'un Alemlerin Rabbi'ne davetleri karşısında bu yüzden bu kadar telaşlanmışlardı. Şu anda, mü'minlerin idrak etmesi gereken bir hakikatin önünde duruyoruz. Onlarla tağutlar arasındaki çarpışmanın hakikati...

"Rabbimiz'in ayetleri bize gelince iman ettik diye bizden intikam almak istiyorsun." (7 A'raf/126)

Firavun'un sihirbazlarının kalbine iman nuru girince bu nur onlara hak ile bâtılı ayırma yeteneğini bahşetti. Bu yüzden, Firavun ve ileri gelenleriyle aralarındaki çarpışmanın, akideden kaynaklandığını, Firavun'un onlardan intikam almak istemesinin, Alemlerin Rabbi olan Allah'a iman etmelerinden kaynaklandığını idrak etmekte gecikmediler. Bu iman; Firavun'un tacına, tahtına, saltanatına ve hükümranlığına, aynı şekilde güçlerini Firavun'un gücünden diğer bir tabirle rububiyetinden alan ileri gelenlerin güçlerine ve müşrik toplumun dayandığı bütün değerlere karşı bir tehdit unsurudur. Bu idrak, kendileriyle, Allah'ın rububiyetine davet önüne engel teşkil eden tağutlar arasındaki çarpışma kanununu bilmekten doğan bir idraktir. Mü'minler Alemlerin Rabbi'ne olan yakinî imanlarından dolayı yollarına çıkan engelleri ve ölüm tehditlerini küçümseyerek karşılarlar. Onlar yollarına çıkanların, kendi dinlerine mensup kişiler olmadıklarını bilirler. Çünkü onlar Alemlerin Rabbi'nin rububiyetini inkar suretiyle insanları kendilerine kul, köle yapmışlardır... O halde onlar kafirdirler. Mü'minler, ne kadar işkence ve eziyet görseler bile, Allah yoluna davette, hedeflerinden şaşmazlar. Kendileri mü'min, düşmanlarıysa kafirdir. Hiç şüphesiz din için savaşıyorlar. Ve bunca eziyetleri dinlerinden ötürü görüyorlar. Buna yakînen inanır mü'min...

Firavun, şu kainatın yaratıcısı, düzenleyicisi ve sebepler aleminde bir güce sahip olmak anlamında bir uluhiyet iddiasında bulunmuyordu. Halkının üzerinde şeriatı ve kanunlarıyla hakimiyet kurmak suretiyle, uluhiyet iddiasında bulunuyordu. Sadece, iradesi ve emriyle her şeyi idare edip düzenlemekteydi. Bu da uluhiyetin en başta gelen özelliğiydi.

"Firavun kavminin ileri gelenleri "Musa'yı ve kavmini yeryüzünde bozgunculuk yapsınlar, senden ve ilahlarından yüz çevirsinler diye mi bırakıyorsun?" dediler. Firavun"Onların oğullarını öldürüp,

kadınlarını sağ bırakacağız. Elbette biz onları ezecek güçteyiz." dedi. (7 A'raf/127)

Bu, kendi yanında koyduğu şeriat ve kanunla hükmedilmesini isteyen ve kendi buyruklarıyla meselelerin düzenlenmesini isteyen tağutların iddiasıdır. Bu da lügat ve ıstılah manasıyla rububiyetin ta kendisidir. Yalnızca Allah için olması gereken rububiyet... Aslında Mısır'da insanlar, bilinen anlamda Firavun'a kulluk yapmıyorlardı. Onların ayrıca ilahları vardı. Aynı şekilde Firavun'un da ibadet ettiği ilahları vardı. Bunu ileri gelenlerin şu sözünden anlıyoruz:

"Senden ve ilahlarından yüz çevirsinler diye mi?"

Ayrıca Firavun dönemine ait Mısır tarihinde de bunu görebiliriz. Onlar Firavun'a, isteklerine boyun eğmek, emirlerine karşı çıkmamak ve koyduğu yasalara uymak suretiyle ibadet ediyorlardı. Bu şekilde itaat etmenin kulluk olduğunu Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in Yahudi ve Hristiyanlar hakkında nazil olan şu ayete getirdiği tefsirden gayet net bir şekilde anlıyoruz:

"Onlar hahamlarını ve ruhbanlarını Allah'tan başka Rabler edindiler." (9 Tevbe/31)

Daha önce Hristiyan olup müslüman olmak için Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e gelen Adiy bin Hatem, bu ayeti işitip; "Ya Rasulullah! onlara ibadet etmiyorlardı" deyince, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurdu: "Evet kulluk yapıyorlardı. Kendileri için helalleri haram, haramları da helal kılıyorlardı. Bunlar da onlara uydular. İşte onların hahamlarına ve ruhbanlarına kulluğu böyledir." [47]

Firavun'un, onlara söylediği; *"Sizin için benden başka bir ilah bilmiyorum."* sözünün anlamı ise kendisinin onları dilediği gibi idare eden hakimiyete sahip bulunduğu, onların da itirazsız itaat ettikleridir. Bu tür hakimiyet, gerek lügat anlamıyla gerekse ıstılah anlamıyla uluhiyetin ta kendisidir. İnsanlar için yasalar koyan, hükmünü aralarında uygulatan her kim ise, "İlah" da odur demektir. Bunu diliyle söyleyip söylememesi bu hakikati değiştirmez. Bunların ışığı altında, ileri gelenlerin Firavun'a söyledikleri şu sözün içeriğini kavramamız kolaylaşır:

"Musa'yı ve kavmini yeryüzünde bozgunculuk yapsınlar, senden ve ilahlarından yüz çevirsinler diye mi bırakıyorsun?"

Onların nazarında yeryüzünde bozgunculuk yapmak, Firavun'un hükmünün ve yasalarının bâtıllığını ve geçersizliğini doğuran bir tek Allah'ın rububiyetine davet etmektir. Çünkü bu düzen Firavun'un egemenliği ya da diğer

---

[47] Tirmizi rivayet etmiştir.

bir tabirle rububiyeti esasına dayanıyor. O halde, onların zannına göre Alemlerin Rabbi'nin rububiyetini iddia etmek suretiyle anayasal düzeni devirmek, yeryüzünde fesat çıkarmaktır. Bunun kaçınılmaz sonucu, beşerin uluhiyeti esasına dayanan bütün kurallar geçersiz sayılıp yerine bir tek Allah'ın uluhiyeti esasına dayanan bir sistemin yerleşmesidir. Bu ise ileri gelenlerin anlayışında Musa (as) ve kavminin Firavun ve ilahlarını terk etmesi, yeryüzünde bozgunculuğun yayılmasıyla eş anlamlıdır.

Yalnızca Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Rububiyetine çağıran hareketler, bu yüzden hep beşerin rububiyeti esasına dayanan sistemler için tehdit unsuru olagelmişlerdir. Evet "La ilahe illallah" şehadet cümlesi, tağutların saltanatına karşı bir tehdittir. İnsanlar bu cümlenin gereğini hakkîyle yerine getirdiği zaman İslam'a girerler, yoksa zamanımızda olduğu gibi ciddiyetten uzak ve gülünç şekliyle değil... Bu yüzden, Firavun ve ileri gelenlerini bir kaç kelime kızdırmış ve düzenine karşı beliren tehlikeyi sezerek iğrenç ve vahşi arzusunu açığa vurdurmuştur.

Bu, her zaman aynı karakteri taşıyan Allah'a isyan halidir. Zulümdür,tuğyan'dır. Cahiliyenin bugün başvurduğu yöntemlerle, binlerce yıl önce başvurulan yöntemler arasında fark yoktur.

2 - Şirkin Zorlukları

Tağutlara kul olmaktan kurtulup, yalnızca Allah'a kul olmanın zorlukları ne kadar büyük olursa olsun, tağutlara kul olmanın zorluklarından daha hafif ve daha azdır. Çünkü tağutların kulluğu, dünya hayatında bazı güvenceler ve mevkiler kazandırsa dahi çekilmez bir eziyet ve dayanılmaz bir haksızlıktır. Bu eziyetler, ağır ve sürekli oldukları gibi doğrudan doğruya insanın insanlığına yüklenmeleriyle insanı alçaltıcı bir özelliğe sahiptirler. Zaten insan, insana kul olunca bu insanlıktan söz edilemez. İnsanın insanlar tarafından konmuş yasalara boyun eğmesinden daha aşağılık bir kulluk var mıdır? Hangi kulluk, bir insanın kalbinin başka bir insanın iradesine, hoşnutluğuna ve kızgınlığına bağlı bulunmasından daha kötü olabilir?

Bir insanın, yular veya geminin bulunması ve başka bir insan tarafından dilediği tarafa sürüklenmesinden daha alçaltıcı hangi kulluk olabilir?Bu yüce duyguların yok olmasıyle iş bitmiyor. Tağutların egemenliği altında insanlar alçaldıkça alçalıyor. Sonuçta, mallarının hiçbir güvencesi kalmıyor. Ardından çocuklarını da kaybediyorlar. Çünkü tağut, istediği düşünceyi, istediği fikirleri, istediği ahlakı, geleneği ve göreneği onların ruhlarına empoze eder. Hevası uğruna onların canlarına kıyarak, kellelerinden ve iskeletlerinden şan ve şöhreti için anıtlar diker.

Sonuçta tağut, insanların ırzlarına kasteder. Öyleki bir baba, kızının, tağutların istediği duruma düşmesine engel olamaz hale gelir. Bu alçaklık bazan doğrudan doğruya zorla tecavüz, bazan da bu çocukların kafalarını karıştırmak suretiyle şehvetlere hazır bir lokma konumuna getirilmek suretiyle icra edilir. Gerek kendisinin, gerekse çocuklarının hayatını, malını, ırzını tağutların himayesine girmek suretiyle korumayı düşleyenler, ya sadece vehim içinde yaşamaktadır ya da gerçekleri görme yeteneklerini kaybetmişlerdir. Gerçekten tağutlara kul, köle olmanın, mala, ırza ve cana yüklediği zorluklar dayanılmaz boyutlardadır. Allah'a kul olmanın doğuracağı, dünya hayatıyla sınırlı bazı zorluklar, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ölçüsü bir yana bugünkü hayat ölçülerine göre dahi çok daha kârlı ve adilcedir. İslami Hareketin Ahlâkî Temelleri adlı kitabında Seyyid Ebul A'la El-Mevdudi şöyle der:

"... İnsan hayatıyla az çok ilgilenenler bilirler ki, beşeri düzenin iyiye ya da kötüye gitmesinin bağlı bulunduğu esas mesele, düzenin idare edilmesi ve işleri ele alanların meselesidir. Bu tıpkı tren gibidir. Tren, makinistin istediği yöne gitmek zorundadır. Yolcular da ister istemez bu yöne seyahat edeceklerdir. Aynı şekilde, medeniyet treni de, işe el koyanların sevkettikleri yönden başkasına gitmez. Çünkü işi ellerinde bulunduranlar ve düzenin kontrolünü ellerinde tutanlar, yönetimde mutlak iktidar sahibidirler. Halk peşlerine takılmış, her şeyi onlardan beklemektedirler. Düşünce ve kavramları oluşturacak, istedikleri kalıba sokacak esaslara onlar sahiptirler. Sosyal düzeni ve fertleri yönlendiren onlar, ahlakî değerlerin tesbiti onların elinde... Yönetici önderler ve liderler, Allah'a inanmış ve O'nun azabından korkan kişiler olsa, hayat düzeninin iyilik, doğruluk ve sulh yolunda seyretmesi kaçınılmazdır. Kötüler de bu düzen içinde vaziyetlerini düzeltirler. Böylece, iyilikler artar, kötülükler tamamen ortadan kalkmasa bile, toplumun etkisiyle gelişme imkanı bulamaz.

Fakat; önderlik, liderlik, başkanlık yani iktidar, Allah ve Rasulü'nden uzak, şehvete tâbi, kötülük ve azgınlığa düşmüş kişilerin elinde olursa tabiatiyle hayat sistemi, fuhuş ve düşmanlığın kol gezdiği bir seyir takip eder. Düşünceler, görüşler, ilim, edebiyat, politika, medeniyet, kültür, ahlak, muamelat, adalet ve kanun, fesada boğulur ve işler çığırından çıkar."

Allah'ın dininin, kullardan öncelikle istediği şeyin, katışıksız itaat ve bağlılıkla hep birden Hakk'a kulluğu kabul etmeleri olduğu gayet açıktır. Ta ki, boyunlarında Allah'tan başkasına kulluk bağı bulunmasın ve hayatlarında Allah'ın Rasulü'ne indirdiklerinin dışında bir şeye tâbi olmasınlar.

Sonra İslam'ın onlardan istediği, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın gazab ve belasını kulların üzerine celbeden her türlü melanetin ve kötülüğün yeryüzünden silinmesidir. İnsanoğlu, yönetimi ve önderliği küfür ve sapıklık önderlerinin elinde olduğu müddetçe bu yüce hedeflere ulaşamaz. Böyle bir du-

rumda Hak dinin mensupları, bunların emirlerine ve güçlerine boyun eğmekten, köşelerinde Allah'ı zikretmekten, dünyadan tamamen uzaklaşmaktan ve bu zorbaların kendilerine gösterdikleri bazı güvence ve müsamahaları ganimet bilmekten başka çareleri kalmamış bir konumda olurlar. Bu noktada, salih bir önderliğin ve Hak Din'in hedefi olan bir nizamın ikamesinin gerekliliği ortaya çıkıyor.

Doğrusu bu görevini unuttuğu ve ikamesi için çaba sarfetmediği müddetçe hiçbir amelle Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın rızasına ulaşması mümkün değildir insanın... Kitap ve sünnette, cemaat ve onun gerekliliği, işitip itaat etmenin zorunluluğu hakkında yer alan hükümler görülmüyor mu? İnsan cemaatten ayrıldığı zaman ölümü hakeder. Bu ayrılık kıl payı da olsa... Ve bu insan namaz kılıp, oruç tutsa ve müslüman olduğunu zannetse bile durum değişmez... Bunun sebebi hak nizamın yerleştirilmesi ve müslüman bir önderliğin ikamesinden başka ne olabilir? Bütün bunların gerçekleşmesi için bir cemaate ihtiyaç vardı. Cemaatin gücünü sarsmaya ve cephesinde gedik açmaya yeltenen kişi İslam'a ve müslümanlara karşı öyle bir cinayet işliyor ki, namaz kılmak ve kelime-i şehadet getirmekle telafisi mümkün değildir bunun...

Sonra cihadın dinde kazandığı yüksek derece ve yüce mertebeye bakınız. Öyle ki, Kur'an-ı Kerim, cihaddan kaçanlar ve ağır davranıp yerinde kalanları, münafıklıkla suçlamaktadır. Bunun nedeni, cihadın, İslam nizamını yerleştirmek ve yaşatmak uğruna sürekli çaba sarfetmek olmasından başka bir şey olmamasıdır. İşte bu özelliğinden dolayı "cihad" Kur'an-ı Kerim'de kişinin imanı için bir ölçü konumundadır. Diğer bir deyişle, Allah'a ve Rasulüne iman eden birinin bâatıl bir düzenin egemenliğinden hoşnut olması ya da hak nizamın te'sisi için çaba sarf etmemesi mümkün değildir. Kim olursa olsun bu konuda zaaf gösteren kişi, iman yönünden tereddüt içindedir. Durum bu olduktan sonra onun amellerinden herhangi biri nasıl geçerli olabilir?"...

"Allah'ın arzında, salih bir önderliğin te'sisi, İslami bir nizama ulaşma açısından son derece önemlidir. Allah'a ve Rasulüne iman eden, hak dini din edinen bir mü'minin hayatını İslami kalıp içinde geçirmekle görevi bitmez. Bununla kendini temize çıkaramaz. Ancak imanın gereği olarak bu tür çabasını, idareyi zalimlerin, fasıkların ve kafirlerin elinden kurtarmak için sarfetmek zorundadır. Bu çaba, idarenin Allah'tan korkan, O'nun rızasını arayan müslüman kişilerin eline geçinceye, gerçek İslam nizamı yeryüzüne egemen oluncaya kadar sürecektir. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* sadece İslam nizamından hoşnut olmaktadır. Zaten, dünya işlerinin düzene girmesi ve bu düzenin işlemesi İslam nizamının egemen olmasıyla mümkündür..."

İslam, insanları, ilahî saltanatı gasbedenlerin hakimiyetini reddedip bunu tamamiyle Allah'a vermeye çağırırken insanlıkların boyunlarını kula kulluk zil-

letinden kurtarmayı hedeflemektedir. Aynı şekilde, kendi bayrağı altında ruhlarını her türlü küçük düşürücü halden kurtarmayı da amaç edinmektedir. Onları yüceliğe çağırmaktadır. Hep birlikte barış içinde olmalarını dilemektedir. Hayat, bir olan Allah'a iman ve yalnızca O'na kulluk esası üzerine kaim olmadıkça, düzelmeyeceği gibi istikrar da bulamaz. İnsan hayatında, kulluk bir olan Allah'a has kılınmadıkça, yeryüzü fesada boğulacaktır. Kulluğun yalnızca Allah için olmasının anlamı, insanların, kullukla yöneldikleri, sadece onun şeriatına boyun eğmek suretiyle beşerin hevasının ürünü yasalara uymak zilletinden kurtuldukları, efendilerinin bir tek kişi olmasıdır. İnsanlara yasalarıyla hükmeden birden fazla rab olduğu müddetçe, insanların düşünceleri fesada duçar olduğu gibi, sosyal hayatları da alt üst olur gider.

Düşünce, ferdi ibadet ve şeriat olarak topyekün kulluk, Allah için olmadıkça yeryüzü düzelemeyeceği gibi, insan hayatı da istikamet bulamaz, insanlar yalnız ve yalnız birtek Allah'ın Rububiyeti gölgesinde hür olabilirler. Allah nezdinde ve kainatın düzeninde akidenin önemi büyüktür. Aynı şekilde Allah'ın kaderini karşılamada, insan tarihi ve hayatı bakımından, dünyada ve ahirette akidenin önemi büyüktür.

Allah'ın birliği akidesinden doğan hayat metodu, cahiliye döneminde yürürlükteki hayat metodlarından tamamen farklı bir sistem yerleştirir. Cahiliyedeki hayat metodları, Allah'ın rububiyetinden başka rububiyetler esasına dayanmaları nedeniyle ilahi metod nezdinde hiçbir değere sahip değildirler. Cahiliye dönemindeki müşriklerin şirki, bildikleri ve inandıkları Allah'a, hayat metodu ve düzeni bakımından başvurdukları değişik mercileri ortak koşmak suretiyle ortaya çıkıyordu. Bu tür şirk, bugün kendilerini Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ümmeti zannedenler için de geçerlidir. Nitekim, o günün müşrikleri kendilerini ataları İbrahim (as)'ın dininden zannediyorlardı. Cahiliyenin babası Ebu Cehil bile ellerini açar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya şöyle dua ederdi:

"Allah'ım akrabalık bağlarını kesti ve bilmediğimiz birşey getirdi" diğer bir rivayette şu şekilde dua ederlerdi: "Ya Rabbi, iki fırkadan en sapık ve akrabalık bağını kesenin belasını ver, onu mağlup et."

İbadet ettikleri putlara gelince, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nınkine benzer bir uluhiyet atfetmiyorlardı onlara... Kur'an-ı Kerim putlara kulluk yapmalarının gerçek nedenini şöyle açıklıyor:

> *"Allah'tan başka dostlar edinenler, bizi Allah'a daha çok yaklaştırmaları için onlara ibadet ediyoruz, derler."* (39 Zümer/3)

Bu konudaki düşünceleri buydu. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yanında şefaatçiler edinmek... Ancak gerçek şirkleri bu noktadan kaynaklanmıyordu. İslam, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yanında putlardan şefaatçiler edinme-

mekle eşdeğer değildir. Aksine; sözgelimi, şefaatçileri reddettikleri gibi Allah'tan başkasına şahsi kulluklarını sunmaktan kaçınan Hanifler, müslüman olarak değerlendirilmemişlerdir.

Çünkü İslam, inanç, ferdi kulluk davranışları ve hakimiyetin Allah'a ait olmasıyla gerçekleşir ancak... Hakimiyeti Allah'a vermeyenler, hangi zaman ve mekanda olurlarsa olsunlar, sırf inanç olarak Allah'tan başkasına inanmasalar ve ferdi kulluk davranışlarını yalnızca Allah'a sunsalar bile, onlar müşriktirler. Bunlar bu halleriyle, kimsenin müslüman saymadığı cahiliye döneminin Haniflerine benziyorlar. Ancak İslam, belirtilen silsilenin tamamlanmasıdır. Yani, itikat, kulluk kasdı taşıyan davranışlar sunmak ve hakimiyet itibariyle Allah'ın birlenmesi... Bir olan Allah'tan kaynaklanmayan şeriat, hüküm, kanun, sistem, değer ve geleneklerin reddedilmesidir İslam... Ama sadece bu İslam'dır. Çünkü, İslamî itikadın başı olan "La ilahe illallah Muhammedun Resulullah" cümlesinin anlamı budur. Sonra, tevhidi bu şekilde anlayanlar, hareket halindeki bir toplumda müslüman bir önderliğin kontrolünde cahili toplum ve önderlikten bağımsız bir toplum meydana getirirler. Bu gerçeği, "itikat ve ferdi ibadet açısından müslümanlık" aldatmacasına kapılmamaları için, gerçek anlamda müslüman olmak isteyenlerin bilmesi kaçınılmazdır.

Çünkü sadece inanç ve ferdi kulluk gösterileri, hakimiyeti sadece Allah'a vermediği müddetçe insanı müslüman yapmaz. Kulların hakimiyetini de reddedip, cahili önderlik ve toplumun egemenliğini kabullenmemek kaçınılmazdır, İslam ismiyle isimlenmek için... İyi niyetli, halis birçok insan vardır ki, bu noktada aldanmaktadırlar. Onlar müslüman olmak istiyorlar fakat gereği gibi bilmedikleri için aldanmaktadırlar. Her şeyden evvel gerçek anlamda İslam'ı anlamaları gerekir. Arap müşriklerinin kendilerinden farklı bir konumda olmadıklarını bilmeleri lazım.

Eski cahiliye döneminde müşrikler, daha önce belirtildiği gibi, putlardan şefaatçiler edinmekle beraber Allah'ı gerçekten biliyorlardı. Fakat onların şirke düştükleri esas nokta, hakimiyet meselesiydi. Müslüman olmak isteyen iyi niyetli saf insanların bu hakikati bilmeleri gerekir. Aynı şekilde bu dini yeniden inşa edip yaşanan hayatın pratiği yapmak için mücadele eden müslüman kitle, bu hakikati tereddüt etmeden insanlara kesin bir şekilde açıklamalıdır. Bu nokta, hareketin başlangıç noktasıdır. Burada yapılacak en ufak bir yanlışlık bütün yolun kaybedilmesine ve hareketin temelsiz oluşuna neden olur. Kişilerin samimi ve iyi niyetli olmaları gerçeği değiştirmez. Bu kesin kararlılık yol boyunca sabır ve tavizsizliği gerektirir.

3 - Şirkin Sonuçları

"Allah'a ortak koşan kimse, gökten düşüp de kuşların kaptığı ve rüzgarın bir uçuruma attığı şeye benzer." (22 Hacc/31)

İmanın yüksek zirvelerinden yuvarlanan müşriklerin halini tasvir eden olağanüstü bir ifadedir bu... Dayandıkları ana kaidelerini kaybetmek suretiyle yokluğun içine gömülüp giderler. Tevhid kaidesi yok olunca bu sonuç kaçınılmaz olur. Kendilerini güvencede hissedecekleri bir sığınakları yok. Heva ve hevesler her taraftan sarmış onları... Evhamlar onları parçalayıp oraya buraya savuruyor. Kopmaz bir ipe bağlanmamışlardır. İçinde bulundukları varlıkla ilişkili değişmez bir temele dayanmak suretiyle istikrar bulamazlar.

Bir olan Allah'a kul olmak, insanı hevanın ve kulların kulu olmaktan korur. Heva ve hevesine ve Allah'tan başkasına kul olmaktan kurtulmadıkça, kendisi için takdir edilen yüksek mertebeye asla ulaşamaz insan... Yalnızca Allah'a kul olmaktan kaçınanlar çeşitli mercilere kulluk yapma zilletine düşerler. Onların heva ve heveslerine, şehvetlerine, arzularına ve himayesine kul köle olma durumuna düşerler. İnsanı diğer canlılardan ayıran Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bahşettiği iradelerini kaybetmek suretiyle alçalırlar. Bu halleriyle canlıların en şerlisi, hayvan konumuna gelirler, hatta ondan da aşağıya... Daha önce Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yarattığı en güzel suretteyken, alçakların alçağı bir duruma gelirler. Böylece Allah'a kul olmaktan kaçınanlar, kendi hemcinslerine kul olmak suretiyle kula kulluk şerefsizliğini tadarlar. Cehaletlerinden, heva ve heveslerine tâbi olmak suretiyle yükselmek uğruna hayatlarını onların hevalarına, görüşlerine ve yönelişlerine göre düzenlemeye başlarlar.

Allah'a kul olmaktan kaçınanlar, kabul etmekten ve boyun eğmekten başka seçenekleri olmaksızın, tartışılmaz çeşitli doğma'ların kulu olurlar. Tarihi doğmalar, ekonomik doğmalar, değişim doğmaları gibi insanı her yönden bağlayan ve boynuna kulluk zincirini vuran, korkunç derecede alçaltıcı, zalim ve daha bir sürü materyalist doğmalar...

Yalnızca Allah'a itaat etmek suretiyle dini Allah'a has kılma, akide alanında düzen ve anarşizm arasındaki yol ayırımıdır. İnsanların, evham, hurafe ve haksız sultalardan yani çeşitli rablerin arzularına kulluktan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yanında kullarından vasıtalar edinmekten, uluhiyetin en başta gelen özelliğini gasbeden, krallar, başkanlar ve egemenlerden, onların rububiyetinden, iktidarlarından ve egemenliklerinden kurtulması ile bunların tümüne birden kul olması arasındaki yol ayırımıdır tevhid...

Tevhid bu şekilde inceden inceye ve bütün boyutlarıyla zihinlerde yer etmedikçe hiçbir toplumsal, siyasi, iktisadi, ahlaki ve uluslararası düzen, heva ve heveslerden, kasıtlı sapmalardan arınmış olarak, açık, ayrıntılı ve sabit temellere dayanamaz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, rububiyette, otoritede, saltanatta ve hakimiyette birlenmedikçe ve kullar da bu özelliklerden tamamen soyutlanmadıkça, beşeriyet alçaklıktan, korkudan ve sıkıntıdan kurtulmaz ve Al-

lah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ihsan ettiği gerçek şerefi de tatması mümkün değildir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu yüzden şirkten nehyediyor:

> *"Allah'la beraber başka bir ilah edinme! Sonra yerilmiş ve yardımsız bırakılmış olursun." (17 İsra/22)*

Şirkten nehyetmek ve sonucundan sakındırmak genel bir mesele olduğu halde herkesin konuyu kendisine has ve şahsı için sadır olmuş bir hüküm olarak algılamak için özel bir hitap şeklinde sunulmuştur. Çünkü akide, herkesi bizatihi sorumlu kılan özel bir meseledir. Tevhidten yüz çevirenleri bekleyen akibet, davranışları yerilmiş ve yardımcısız olarak terk edilmektir. Allah'ın yardım etmediği kişi, ne kadar çok yardımcısı olsa bile terkedilmiş yapayalnız bir kişidir. Bunun için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, tevhidi emrediyor:

> *"Rabbin kendisinden başkasına kulluk etmemenizi emretti." (17 İsra/23)*

Şirki nehyettikten sonra gelen tevhid emri... Hüküm suretinde bir emir. Hükmün kesinliği gibi kesin bir emir... Bundan sonra Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, muvahhid bir kul ile müşrik bir kulu tasvir eden bir sahne sunuyor.

> *"Allah, birbiriyle zıtlaşan bir çok efendisi olan bir adamla bir tek efendisi olan diğer bir adamı örnek veriyor. Bu ikisi bir olur mu? Hamd Allah'a mahsustur. Buna rağmen onlardan çoğu bilmez." (39 Zümer/29)*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, muvahhid bir kul ile müşrik bir kulun durumunu tasvir için, birbiriyle çekişen birden fazla efendinin arasında gidip gelen, değişen direktifleri ve emirleri arasında şaşkına dönen, bir türlü istikrarlı bir yol tutturamayan, değişik hevaları, farklı arzuları ve türlü yönelişleriyle bir türlü efendilerini razı edemeyen bir köle ile bir tek efendisi olan, diğer bir köleyi örnek veriyor. Bu köle efendisinin isteklerini ve emirlerini biliyor, dolayısıyla belli bir program dahilinde efendisine rahatlıkla hizmet ediyor. Bunların ikisi elbetteki bir olamazlar.

Bir tek efendiye hizmet eden, enerjisini ve dikkatini toplar, programını belirler, bundan sonra yakinî bilgi ve istikametin nimetinden yararlanır. Birbiriyle çekişen birçok efendiye hizmet edene gelince, sürekli sıkıntı içinde azap çekmekte ve bir türlü bir istikamet tutturamamaktadır. Bütün efendilerini hoşnut etmek bir yana birini dahi hoşnut edemez. Hidayet üzere olmayan müşriğin halini çok güzel tasvir ediyor bu örnek...

> *"Yüzü koyun sürünen mi daha doğru yoldadır, yoksa düpedüz doğru yolda yürüyen mi?" (67 Mülk/22)*

Yüzü koyun sürünerek yürüyen, ya Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yarattığı şekilde ayaklarını kullanmadan yüzükoyun giden kimsedir ya da yolda ayağı

kayıp yüzü üstü sürünen ve sonra tekrar düşmek için kalkan kimsedir. Her ikisi de hidayet, iyilik ve kavuşum ile sonuçlanmayan, acı, zor ve meşakkat doludur. Yolunda zorluk çekmeden, sağa sola kaymadan, hedefi ve önü açık bir şekilde dosdoğru yürüyen kişinin hali nerde, yukarıda belirttiğimiz adamın durumu nerde?!

Birincilerin durumu, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yolundan sapan, uğursuz bedbahtların halidir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın değişmez fıtri yasalarıyla çelişen, doğru yoldan mahrum olanların yoludur. Onlar yürürken kainat kanunlarının tersine bir yol tutarlar. Bu yüzden de sürekli bir çatışma, devamlı kayma ve ebedi bir yorgunluk ve sapıklık içinde kalakalırlar. İkincilerin durumu, kendisini Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yoluna veren, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hidayetiyle yol alan, düzgün ve mamur yollarda değişmez ilahi yasalar doğrultusunda yol alan mesut kişilerden oluşan iman kervanının halidir. Bu yol bütün canlı cansız, varlık kervanının kat ettiği yoldur. Şurası kesindir ki; İman hayatı, kolaylık, istikamet ve doğruluktur. Şirk hayatı ise, zorluk, düşkünlük ve dalalettir. Hangisi daha doğru yoldadır? Gerçekten cevaba gerek var mıdır? Hayır. Bu soru, cevabını da içermektedir.

Şüphesiz şirk, kulların Allah ile bağlarının kesilmesi halidir. Müşriklerin mağfiret ümidi yok demektir; bu dünyadan müşrik olarak ayrıldılarsa... Çünkü Allah ile bağları kopuktur. -Evrenin safhalarında ve Rasullerin öncülüğünde bulunan tevhid delilleri, önünde bulunduğu halde- şirk koşan ve şirkten tevbe etmeden; muvahhid bir hayata dönmeden dünyadan ayrılan kişi birçok iyi özelliklere ve yararlı davranışlara sahip olsa bile fıtratı bozulmuş bir kişi olarak cehennemi boylayacaktır. Bu büyük ve açık günahtan başka, bu korkunç zulümden hariç diğer bütün günahlar, tevbe etse -bazı rivatlere göre- etmese de af olunacaktır, kul Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın mağfiretinden ümidini kesmedikçe, O'nun rahmetinin günahından çok daha geniş olduğunu bildikçe... Buhari ve Müslim Ebu Zer *(radıyallahu anh)*'dan şöyle rivayet ettiler:

Ebu Zer şöyle diyor: "Bir gece dışarı çıkmıştım. Rasulullah yanında kimse olmaksızın tek başına yürüyordu. Kimsenin yanında yürümesinden hoşlanmaz diye düşünerek ay ışığında yürümeye başladım. O esnada döndü ve beni gördü.

"Kim o?" dedi.

Allah beni sana feda etsin; Ebu Zer dedim. Sonra:

"Ey Ebu Zer gel!" dedi.

Yanında bir saat yürüdüm sonra şöyle dedi:

"Şüphesiz çoğaltanlar kıyamet günü az olanlardır. Ancak Allah'ın bir iyilik ihsan ettiği müstesna"...

Sonra onunla bir saat yürüdüm. Ve bana şöyle söyledi:

"Burada otur."

Beni, etrafı taşlık, düz bir yere oturttu. Sonra bana dedi ki:

"Ben dönene kadar burada otur."

Gözümden kaybolana kadar gitti; gelmesi de uzun sürdü. Sonra birine cevap verir gibi şöyle konuştuğunu duydum.

"Zina da mı yapsa? Hırsızlıkta mı etse?"

Döndüğünde, "Canım sana feda olsun ey Allah'ın Nebisi! Seninle konuşan kimdi? Biri seninle konuşuyordu?"

Şöyle buyurdu: "O, Cebrail'di. Senden uzaklaştığımda yanıma geldi ve şöyle dedi: "Ümmetini müjdele ki, onlardan her kim Allah'a ortak koşmadan ölürse cennete girecektir." Ben de dedim ki: "Ey Cebrail, zina da mı yapsa? Hırsızlık ta mı etse?" dedi ki: "Evet içki de içse."

İbni Ebi Hatem, İbni Ömer *(radıyallahu anh)*'dan şöyle nakleder: "Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in ashabı olan bizler; adam öldürenler, yetim malı yiyenler, temiz kadınlara iftira atanlar ve yalan şahitlik yapanlar hakkında hiç şüphe etmiyorduk.

Nihayet; *"Allah kendisine şirk koşulmasını bağışlamaz. Ondan başkasını dilediği kişiden bağışlar."* ayeti nazil oldu.

Bunun üzerin Rasulullah'ın ashabı, bu şehadetlerinden vazgeçtiler."

Taberani, İkrime ve İbn-i Abbas'tan şöyle rivayet eder: Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, şöyle buyurdu:

"Aziz ve Celil olan Allah buyurdu ki: "Kim ki, benim günahları mağfiret etmeye kadir olduğumu bildiyse, onu affettim. Bana bir şey ortak koşmadığı müddetçe artık ona aldırmam."

Bu son hadiste açık bir işaret var... Önemli olan kalbin Allah'ı bütün gerçekliğiyle hissetmesi ve bunun ardından da hayır, korku ve umut duymasıdır. Bundan sonra günah işlerse, bu duygular onu takva ve bağışlanma dilemeye sevkeder... Allah'a şirk koşmak, Arap cahiliyesi ve diğer eski cahiliyelerde olduğu gibi açıkça başka ilahları Allah'a ortak koşmak yoluyla gerçekleştiği gibi, Kur'an-ı Kerim'de anlatılan Yahudi ve Hristiyanlarda olduğu gibi uluhiyetin bazı özelliklerini kimi insanlara vermek suretiyle de gerçekleşebilir.

"Hahamlarını ve papazlarını Allah'tan başka Rabler edindiler."

Onlara, bilinen anlamda ibadet etmiyorlardı. Sadece, Allah dışında onlara kanun koyma yetkisini tanıyor, onlar da haramlar ve helaller belirliyorlardı. Diğerleri bu konuda onlara tabi oluyorlardı. Dolayısıyle uluhiyetin en başta gelen özelliğini onlara vermiş oluyorlardı. Sonuçta kendilerine emredilen tevhitten uzaklaşıp müşrik sıfatını hakkediyorlar:

"Bir tek ilaha ibadet etmelerinden başka bir şeyle emredilmemişlerdi."

Sadece ona ferdi kulluk davranışlarını sunmalı, yalnızca O'nun şeriatına tabi olmalı, hayatın diğer meselelerinde ona baş vurmalıydılar...

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* dilediği için bütün günahlara mağfiret kapısı her zaman açık olmakla beraber şirk üzere ölürse müşrik için mağfiret umudu yoktur.

"Allah, kendisine ortak koşulmasını affetmez. Bunun dışındakileri dilediği kimse için affeder."

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın zina, hırsızlık ve içki gibi büyük günahları bağışladığı halde, bağışlanmayacağını söylediği şirk konusunda problem, doğrudan doğruya Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın uluhiyette dolayısıyle uluhiyetin en belirgin özelliği olan hakimiyette birlenmesine ilişkindir. Bu daire içinde müslüman gerçekten müslüman ve mü'min gerçekten mü'mindir. Günahlarının bağışlanacağını hep ümit eder, büyük günah bile olsa... Fakat bu sınırın dışında kalan günah, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hiçbir surette bağışlamayacağı şirktir. Çünkü imanın şartı ve İslam'ın sınırı budur.

"Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız..."

Şirk cürmünün bu kadar önemsenmesi ve mağfiret dairesinden dışlanmasının sebebi, iyilik ve maslahatın sınırını tamamen aşması ve fıtratın ebediyen ıslah olmayacak şekilde bozulmasıdır.

"Allah'a ortak koşan, uzak bir sapıklıkla sapıtmıştır."...

Eğer bir iğnenin ucu kadar bile fıtratta bozulmamış yer kalmışsa ölümden bir saat önce de olsa kişiyi Rabb'in birliğine iman etmeye zorlar. Ancak can boğaza dayandığı halde hala şirk üzereyse iş bitmiş ve verilen söz gerçekleşmiştir.

"Onu cehenneme sevk ederiz ne kötü yerdir orası."

Şirk, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın koyduğu sabit ölçülerden kopup hevaya tabi olmaktan başka bir şey değildir.

"Hevasını ilah edineni gördün mü?"

Ayet-i kerime değişmez tüm ölçülerden, bilinen mikyas ve mizanlardan kopup, hevasına ve şehvetine boyun eğen; kendi nefsine tapan, ibadet edip itaat ettiği bir ilah konumuna getirdiği hevasına uymayan hiçbir ölçüyü kabul etmeyen, hiçbir sınır tanımayan ve hiçbir delille ikna olmayan kişinin ruh halini ne güzel ve ne kadar derin bir şekilde resmediyor. Tevhid çağrısı, bütün şekilleri ve anlamıyla hayata çağrıdır.

"Ey iman edenler, size hayat verecek şeye davet ettiklerinde Allah'a ve Rasulüne icabet edin."

Şüphesiz Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* onları, kalplere ve akıllara dirilik veren bir akideye tâbi olmaya çağırıyor. Ancak bu çağrı sayesinde, cehalet

ve hurafenin evhamından, efsanelerin baskısından, görünen sebeplere ve kahredici doğmalara kulluk alçaklığından, şehvetlere ve Allah'tan başka kullara kul olma zilletinden kurtulurlar. Onları, bir olan Allah'tan sadır olması hasebiyle, insana hürriyetini ve şerefini bahşeden ilahi şeriata çağırıyor. Bütün insanlar, bu şeriatın önünde eşit bir konumdadırlar. Halkın içinden bir ferde milletin içinden bir sınıf, bir ırka bir başka ırk, ya da bir kavme başka bir kavim hükmetmez. Herkes, sahibi Alemlerin Rabbi olan şeriatın gölgesinde özgür ve eşit olarak hayatlarını sürdürürler. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* onları, yarattığının her halini en iyi bilen, insanların yaratıcısı tarafından konulmuş kurallarda temsil edilen fıtrî bağların dışında tüm kayıtlardan kurtularak hayat, fikir ve düşünce için bir tek metoda uymaya çağırıyor.

Bu kurallar insan enerjisini, yapıcı hiçbir faaliyetten ve yer yüzünü imar görevinden alıkoymazlar. Onları metodlarına, akidelerine ve dinlerine bağlı kalmak suretiyle yeryüzünde kuvvet, izzet ve üstünlüğe çağırıyor.

Bu çağrının gayesi, topyekun insanlığı kula kulluk alçaklığından kurtarıp bir tek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bahşettiği ve fakat tağutların ayaklar altına aldıkları insani yüceliği gerçekleştirmektir. Tevhid çağrısı, nura çağrıdır. Kalbi, şirkin ve cahiliyenin karanlığından çıkarıp, Allah'a iman ve tevhid nuruna yükselten bir nimettir. Boşluktan, şaşkınlıktan, sapıklıktan ve dağılmışlıktan kurtulup, marifet, istikrar ve huzura kavuşmaktır. Bir sürü ilaha kul olma zilletinden kurtulup, kulların Rabbi'nin yüce ve şerefli kulluğuna yükselmektir.

> *"Sizi karanlıklardan nura çıkarması için kuluna ayetlerini indiren O'dur."*

4 - İmanın Gereği

İman, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın yeryüzündeki kullarından birine bahşedeceği en büyük nimettir. Rızık, sıhhat, hayat ve çeşitli yararlı şeylerin dışında kulun sahip olduğu en büyük nimet... Evet, insan varlığına ayırıcı bir gerçeklik kazandıran ve kainat içinde oldukça büyük ve esaslı bir rol yükleyen ilahi bir bağıştır iman... Bir kalpte yerleştikten sonra imanın insan varlığında gerçekleştirdiği ilk değişiklik o kişinin varlık hakkında kapsamlı bir düşünce edinmesi, çevresindeki varlıklarla ilişki kurması, varlıktaki rolünü bilmesidir. Çevresindeki değerler, eşya, şahıslar ve olaylar hakkında sıhhatli bir düşünce edinmesi, Allah'a kavuşuncaya kadar yeryüzündeki seyahatinde güven içinde olmasıdır. Çevresindeki her şeyle, kendisinin ve her şeyin yaratıcısıyla ünsiyet kurması, kendi değerlerini ve yüceliğini idrak etmesi, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hoşnut olduğu yüce görevi üstlenebileceğini hissetmesi ve içinde bulunduğu varlık aleminde iyiliğin gerçekleşmesini sağlayabileceğini anlamasıdır.

İnsan, düşüncesinin genişliği ve her şeyi kuşatıcılığı sayesinde, zaman ve mekanla sınırlı küçük varlığını ve zayıf gücünü aşar. İçinde gizlenmiş kuvvet ve sırlarla bütün varlığı ihata eder. Artık hiçbir kayıt ve sınır onu durduramaz. Hemcinsleri arasında, bir merciye bağlanmasıyla, insaniyet bakımından farklıdır. Bu kök, insanlığını Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın ruhundan ve bu evreni ilahi nura bağlayan yüce nefhadan kazanmaktadır. Yere, göğe sığmayan, son ve öncelikle sınırlanmayan bu şeffaf nur için, zaman ve mekan itibariyle de bir kayıt bulunmaz. İşte bu latif unsur, beşer denen mahluktan insan denen şerefli varlığı meydana getirir.

Bu düşüncenin insan kalbinde iyice yer etmesi, insanın kişisel görüşünde yükselmesi ve yüceliğini hissetmesi için kafidir. Bundan sonra insan kalbi nurdan kanatlarla, kendisine bu hayatı bahşeden nurun kaynağına doğru uçar. O, içinde yaşadığı topluluğa kıyasla mü'min ümmetin bir ferdidir. Bütün zamanları aşıp gelen bir tek ümmet..

Başını, Nuh, İbrahim, Musa, İsa, Muhammed (Allah'ın selamı üzerlerine olsun) ve enbiyadan diğer kardeşlerinin çektiği, o şerefli yüce kervana intisap etmiştir. Böylesine yüksek, temiz, uzun, kökü derinlerde, dalları yükseklerde ve göğe yükselmiş bir ağacın dalı olduğunu düşünmesi hayatından lezzet alması için yeterlidir. İnsanın böyle bir şuura varmasında hayatın tadı bambaşka olur. Yaşadığı hayat bu soylu nesebe uzanan daha şerefli bir hayat eklenir.

Bundan sonra düşüncesi genişledikçe genişler, artık kendisini, milletini ve sonunda bütün insanları aşacak boyuta ulaşır. Artık bütün varlık alemini kuşatır. Kendisiyle beraber varlıklarını Allah'tan alan varlıklar alemini... İmanı ona, bu varlıkların tümünün diri olduğunu, canlı bir kainatı oluşturduklarını, her şeyde bir ruh olduğunu ve bu kainatın da bir ruhunun olduğunu öğretir. Aynı şekilde, bütün eşyanın ruhları ve kendi ruhu da dahil olmak üzere kainatın ruhu, Yüce Yaratıcıları'na dua ve tesbihle yönelip hamd ve itaatle emrine icabet ederek teslimiyet ve boyun eğmekle ona döndüklerini bilir. O, bu varlık içinde bir vücud ve bütünün bir parçasıdır. Ayrılmaz ve parçalanmaz. Yaratıcısından sadır olmuş, ruhuyla O'na yönelmiş ve sonuçta O'na dönecektir. O, sınırlı kişiliğinden daha büyüktür. Korkunç varlık alemi hakkındaki düşüncesi nisbetinde büyüktür. Çevresindeki bütün ruhlarla ünsiyet peyda ederek topyekün Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bahşettiği ilahi ruhla ünsiyet kurarlar...

Aynı şekilde insan; bu kapsamlı ve geniş düşünce neticesinde, eşyanın, olayların, şahısların, değerlerin ve gayelerin, hakikati için yeni ölçüler edinir. Bu varlıktaki gerçek rolünü ve hayattaki önemini görür. Bu kainatta Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın bir kaderinin ürünü olmakla kendisinden isteneni gerçekleştirmeye çalışır. Adımları sağlam, programı belli ve kalpleri birbirine ısındırılmış bu ulu kervan çizgisinde yeryüzündeki yolculuğunu sürdürür. Çe-

vresindeki varlıkların hakikati, kendisine biçilen rolün ve bu rolü yerine getirmesi için kendisine verilen enerjinin hakikatini bilmekle, çevresinde olup biten, kendi başına gelen vakıalara karşı, güven, huzur ve rahatlık bulur. Nereden geldiğini, niçin geldiğini, nereye gideceğini ve burada bulunmasının sebebinin ne olduğunu bilir artık... Hayatın bir hedefinin olduğunu, olup bitenlerin bu mukadder hedefin tamamlanması doğrultusunda gerçekleştiğini bilir.

Dünyanın, ahiretin tarlası olduğunu, büyük-küçük her şeyden hesaba çekileceğini, boşuna yaratılmadığını, başı boş bırakılmadığını ve yalnız olmadığını bilir. Bu bilgi sayesinde, varlığının kaynağını ve sonunu bilmemekten, yakın aşamalarını görmemekten, gelişinin-gidişinin ve bu yoldaki seyahatinin ardındaki gizli hikmeti bilememekten kaynaklanan sıkıntı, şüphe ve şaşkınlıktan kurtulur.

Mü'min, mutmain bir kalp, rahat bir vicdan ve müjdelenmiş bir ruhla bilir ki, her şey üzerinde mutlak tasarrufu bulunan hikmet sahibi ve her şeyden haberdar Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın takdir buyurduğu ömür kisvesini giyinmiştir. Ömrü takdir eden Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insana danışmasına gerek kalmayacak kadar üstün bir hikmete ve yüce bir merhamete sahiptir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, bu kainatta insana özel bir rol yüklemiştir. İnsan, kainatta bulunan her şeyle karşılıklı etkileşim içinde bulunduğundan, kainatta bulunan her şeyle ve bu şeylerin rolleriyle kendisi ve rolü başlangıçtan kıyamete kadar hep uyum içinde olmuştur.

O halde insan, bu dünyaya niçin geldiğini ve sonunda nereye varacağını bilirse, değişik fikirlerin etkisinde kalıp şaşkın bir hale gelmez. Güven, bağlılık ve yakinî bilgi içinde seyahatini tamamlar, rolünü hakkiyle yerine getirir, İmanî marifetle yücelere erişir, kainatta üstlendiği rolü, sevinç hürriyet ve mutluluk içinde yerine getirerek bağışlanan ömrün güzelliğini ve şerefliliğini idrak eder.

Şüphesiz bu gücü, çok yüce, Mennan, Cemil, Latif, Vedud ve Rahim olan Allah bağışlamıştır. Üstlendiği rol, ne kadar meşakkatli olursa olsun sonuçta kendisini Rabbine kavuşturacak kadar güzel ve şerefli bir roldür. Allah'a hamd olsun, hiçbir çabanın kayb olmayacağını bütün çabaların karşılık göreceğini, hiçbir yorgunluğun zayi olmayacağını, mutlaka semeresini vereceğini ve varılacak sonun kesinlikle razı olunacak bir sonuç olacağını biliyorum. Çünkü herşey Adil ve kullarına acıyan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın elindedir. Allah'a sonsuz hamdu sena olsun, şu anda, kainatın amaçsız olmadığını, kainatın ruhunun Alemlerin Rabbi olan Allah'a inandığını, O'na yöneldiğini ve hamd ile O'nu tesbih ettiğini hissediyorum.

Kainat, itaat, hoşnutluk ve teslimiyet içerisinde kendisi için tayin edilen yasa doğrultusunda hareket etmekte olduğunu biliyorum. Şüphesiz bu akide, beden ve sinirler için büyük bir kazanç olduğu gibi, şuur ve düşünce alemi için de

büyük bir kazançtır. Aynı zamanda karşılıklı etkileşim ve çalışma düzenine getirdiği güzellik açısından da büyük bir kazançtır. İman, büyük bir kuvvet ve enerjidir. Bir kalbe tam anlamıyla yerleştiğinde, amellere yansıması, pratik hayatta gerçekleşmesi ve vicdanlarda gizli şekliyle davranışlardaki zahiri şekli arasında bir paralelliğin olması kaçınılmaz olur.

İman, beşerin bu hareketlerine kaynaklık ederek, yolunda istikrar bulmasını sağlar. İşte bu, akidenin ruhlar üzerindeki gücünün ve ruhların akideden neş'et eden kudretinin sırrıdır.

Akidenin yeryüzünde gerçekleştirdiği ve daha nicesini gerçekleştireceği mucizesinin sırrıdır bu... Bu mucizeler, hayatın çehresini günbegün değiştirmekte, ferdin ve cemaatin fani ömürlerini, ebedi bir hayat için harcama aşamasına gelmesini sağlamakta ve zayıf; gücü az bir ferdin iktidar, mal, demir ve ateşin gücü karşısında direnmesine yardım etmektedir. Mü'min ferdin ruhunda gizli bu güç, bir de bakarsınız bütün sultaları, güçleri ve eziyetleri bertaraf etmiştir. Şüphesiz, bütün bu güçleri, bu sınırlı, fani kişi alt etmemiştir. Tüm bu sultaları yenen, bitmez ve sınırlanmaz yüce kuvvete dayanan bu ruhtur.

Akide'nin fert ve toplum hayatında gerçekleştirdiği bu harikalar, hurafe, korku ve efsanelere dayanmamaktadır. Onlar, idrak edilen sebeplere ve değişmez ilahi kurallara dayanmaktadırlar. Akide insanı, kainatın gizli ve açık kuvvetlerine bağlamakta ve ruhu güven ve bağlılık içerisinde sağlamlaştırmaktadır. Zafere olan kesin inanç ve Allah'a tam güvenmekten kaynaklanan üstün güçle, zayıf kuvvetlere ve boş tehditlere aldırış etmemektedir, mü'min.

Akide, insana çevresindeki insanları ve olayları yorumlamakta, hedefini, yöneleceği merciyi ve yolunu açıklamakta ve bütün gücünü, enerjisini bu yöne harcamasını sağlamaya yardımcı olmaktadır. Bütün gücünü bir noktada toplayarak, bir yöne yönelerek güven, bağlılık ve yakîn içinde aydınlanmış hedefine doğru yol alır insan... Kainatın gizli ye açık güçleriyle paralel hareket ettiğini düşünmesi gücüne güç katmaktadır. Çünkü kainatta gizli olan bütün güçleri imandan kaynaklanan bir şevkle aynı merciye yöneltmektedir. Mü'min yol boyunca, onlarla karşılaşmakta ve hakkın bâtıla galip gelmesi için onlardan yararlanmaktadır. Gerçekten de bâtıl, görünüş itibariyle ne kadar güçlü görünse bile aslında hakkın karşısında son derece zayıftır.

> *"Müslüman olduk diye sana minnet ediyorlar. De ki, müslüman olmanızla minnet etmeyin. Sizi imana hidayet etmekle Allah size minnet ediyor; eğer doğrulardan iseniz."*

Gerçekten de bu, Allah'tan başka kimsenin malik olamadığı ve başlayamadığı büyük bir minnettir. O halde, bu hakikatler, idrakler, yüksek manalar ve hislerle ünsiyet kuran, onlar içinde, onlarla beraber yaşayan bu gezgen-

deki seyahatini onların gölgesinde ve rehberliğinde sürdüren insan ne kaybeder? Bunları kaybeden yiyip, içip, yararlanıp hayvanlar gibi geçici nimetlere gark olsa bile ne kazanır?... İçgüdüsüyle imanı bilmesi ve Rabbine yönelmesiyle hayvan ondan daha üstündür.

5 - İman Nuru

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, bütün beşeriyetin dini olması, şeriatının bütün insanların yasası olması, son merci olması için kendisinden önce gelen şeriatleri neshetmesi ve sisteminin kıyamete kadar beşerin hayat sistemi olması için İslamı en son şekliyle sunmuştur. Bütün yeryüzünün ve onun üzerindeki her şeyin, varisinin Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* olduğunu ilan etmiştir böylece...

Bu din, hayatın bütün yönleriyle kendisine dayanması gereken bir sistemdir. Aynı şekilde, hayatın sınırları içinde devam etmesi ve mihverinden dışarı çıkmaması gereken bir şeriattır. İtikadi düşünce, sosyal nizam, ferdi ve toplumsal davranışlar ondan kaynaklanmalıdır. Çünkü bu din, hükmetmek için gönderilmiştir. Bilinmesi ve öğrenilmesi ya da kitap sayfaları arasında korunan bir kültür birikimi olması için değil.

Büyük bir itina ile kendisine uyulması, büyük küçük, hayatla ilgili hiçbir konuda hükmünün değiştirilmemesi ve başka hükme başvurulmaması için gönderilmiştir. Ya bu, ya cahiliye ve heva- hevesler... Dinde kolaylık için, insanların arasını bulmaya çalıştığını söyleyen insanın bu tavrı hiçbir esasa dayanmamaktadır. Şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* dileseydi, bütün insanları bir tek ümmet yapardı. Ancak Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, şeriatının hakim olmasını diliyor. Sonuçta insanların tavrı buna göre belirlenir.

> *"Sana da kitabı, daha önce gelen kitabı doğrulayıcı ve ona şahit olarak hakla indirdik. Onların arasında Allah'ın indirdiğiyle hükmet! Sana hak geldikten sonra onların hevalarına uyma! Sizden her birinize bir şeriat ve bir yol kıldık. Allah dileseydi sizi bir tek ümmet yapardı. Fakat bu, verdikleriyle sizi denemek içindir. Hayırlarda yarışın! Hepinizin dönüşü Allah'a'dır. Hakkında ihtilafa düştüğünüz şeyleri size haber verecektir."*
>
> *"Aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet! Onların hevalarına uyma! Onların seni, Allah'ın sana indirdiği şeylerin bir kısmında fitneye düşürmelerinden sakın! Şayet yüz çevirirlerse bil ki Allah, bir kısım günahları sebebiyle onları cezalandırmak ister. Muhakkak ki insanların çoğu fasıktır."*
>
> *"Cahiliyenin hükmünü mü istiyorlar. Yakînen bilen bir kavim için Allah'tan daha iyi hüküm veren kim vardır?" (5 Maide/48-50)*

İfadedeki bu berraklık, yerleştirdiği hakikatlerde bu kesinlik, bazı şartlarda bu şeriatın bir noktasını dahi terketme fikrinin akıldan uzak bulunması hususundaki bu titizlik, insanı hayrete sevk ediyor. İnsan dehşete kapılıyor... O halde, müslümanlık iddiasında bulunan bir insan, şartların değişmesini bahane ederek Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın şeriatını nasıl tamamiyle terkedebilir? Evet şeriatı terkettiği halde hala İslam iddiasında bulunması bir anlam ifade eder mi? Bazı insanlar, İslam'ın musahabesinden uzaklaştıkları, Allah'ın şeriatını tamamıyle terkettikleri, her şart ve durumda şeriatını tamamıyle terkettikleri, her şart ve durumda şeriatın selahiyetini ve tatbikinin zaruretinin reddi suretiyle Allah'ın uluhiyetini kabul etmedikleri halde "Müslüman" ismini kullanmaları mümkün mü?... Bu, Allah'a karşı işlenmiş bir zulüm ve iftiradır.

> *"Allah'a yalan iftirada bulunan ya da ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir?"*

Kendi kendilerine müslüman diyen ve Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiği Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dini üzere olduklarını zannedenler gibi... Bu iddia, Allah'a iftira etmektir... Çünkü onlar, kendi yanlarından hükümler çıkarıyor, kurallar koyuyorlar. Allah'ın hakimiyetini reddedip, kendilerini bu hakka sahip ilan etmek suretiyle hayat için değerler ve ölçüler koymakta, sonra da bu uydurdukları şeyin Allah'ın dini olduğunu iddia etmektedirler. Bunları da cehennemi satın almak için Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dinini satmakta, bununla da Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e gönderdiği dini reddetmiş oluyorlar. Onlar bu davranışlarıyla aynen şunu demek istiyorlar. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiği Allah'ın dini değildir. Kendi cahilliklerinin ürünü sistemin, Allah'ın dini olduğunu iddia ediyorlar böylece...

Günümüzün cahiliyesinin mensupları işte bu durumdadırlar. Eski cahiliyeyi adım adım takip ediyorlar. Buna rağmen müslümanlık iddiasında bulunmalarını Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* reddediyor ve bunu Allah'a iftira olarak vasfediyor.

> *"Allah'a yalan yere iftira edenden veya ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir?"*

Buradaki zulüm kavramı, sakındırmak ve kötülemek için şirk'ten kinaye olarak kullanılmıştır. Genellikle nefret ettirmek ve çirkin bir durum olarak göstermek istendiğinde şirkten zulüm olarak söz edilir. Çünkü şirk, hakka karşı, nefse karşı ve bütün insanlığa karşı işlenmiş bir zulümdür. Birlenmesi ve ortaksız kulluk edilmesi gereken Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakkına tecavüzdür... Nefiste çeşitli hasar ve zarara sebebiyet vermesiyle zulümdür. Bu, insanları gerçek rabbleri dışındaki sahte ilahlara kul etmesi hasebiyle zulümdür... Bu zulüm neticesinde, insanların hayatları, hükümleri gidişatları

bozulur. Bu yüzden şirk, büyük bir zulümdür. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dediği gibi şirk ve müşrikler için kurtuluş olmaz.

> *"Şüphesiz, zalimler kurtulamazlar."*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* kendisine hayırdan bir nasip verdikten, doğru yolu gösterdikten, hakka hidayet ettikten ve kullara kul olmaktan kurtardıktan sonra, insanların itaat ve teslimiyeti Allah'a has kılamadıkları, Allah'ın egemenliğini onlara vermek suretiyle Allah'tan başka Rabler edindikleri, tağuti cahiliye milletine geri dönen, bu davranışıyla Allah ve dini hakkında, yanlış şehadette bulunmaktadır.

> *"Biz, Allah'a yalan iftirada bulunduk. Allah bizi ondan kurtardıktan sonra tekrar sizin milletinize döndük."...*

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın dininde, hayır bulunmadığını ve bu yüzden tağutun milletine döndüğünü ima eden bir şehadet... En azından, varlıkta, şeriatta ve hakimiyette, tağutun milletinin pay sahibi olduğunu ve Allah'a imanın bu hakkı kaldırmadığını vehmeden bir şehadet...

Çünkü o, Allah'a iman ettikten sonra tağutun milletini kabul etmiş ve ona geri dönmüştür. Bu şehadet, hidayeti bilmeyen ve İslam'ın bayrağını yükseltmeyenin aleyhteki şehadetinden daha tehlikeli bir şahitlik; tuğyanın bayrağını yükselten şahitlik... Oysa Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakimiyet hakkını gasbetmekten daha şiddetli bir tuğyan yoktur.

Tevhid davası, öncelikle insanları Allah'tan başkasına kul olmaktan kurtarmayı ve zorba ilahların sultalarını yıkmayı amaç edinmiştir. Şahsiyetten feragat etmeyi ve zorbaların, müstekbirlerin önünde eğilmeyi, dünyada zilleti ve ahirette azabı gerektiren şirk ve küfür addetmiştir.

Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*, insanları mahlukattan hiç kimseye kullukta bulunmayacak veya itaat etmeyecek şekilde hür yaratmıştır. Bir tağutun, başkanın ya da önderin önünde eğilmek suretiyle hürriyetlerinden vazgeçmemeleri gerekir. Onların şeref ve yüceliklerinin esası budur, bunu korumadıkları zaman Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* katında hiçbir değerleri ve kurtuluş imkanları bulunmaz... Allah'tan başkasına itaat etmek suretiyle kulluk yaptıkları halde hiçbir topluluk şeref ve insanlık iddiasında bulunamaz.

Allah'tan başkasına itaat etmek suretiyle onları rabbler edinenler, zayıflıklarını ileri sürerek mazeret bildiremezler. Çünkü ne kadar kuvvetli olurlarsa olsalar bile tağutlar sayıca onlardan çok azdırlar. Eğer hürriyetlerine kavuşmak isteseler, bu uğurda bir kısmı canını feda ederek, hepsinin can, mal ve ırzlarını, zillet içinde tağutlara feda etmekten kurtarabilirler. Kur'an-ı Kerim, beşer vicdanını uyandıran, hidayete teşvik edip doğru yolu gösteren ve iman hakikatini açıklayan bir ifade tarzıyla beşer idrakine hitap ediyor.

"Gerçekten hak ile bâtıl iyice ayrılmıştır."

İman, insanın arayıp bulması gereken ve büyük bir itina ile korumak zorunda olduğu haktır. Küfür ise, insanın nefret etmesi ve bulaşmasından sakınması gereken bâtıldır.

Mesele fiili olarak böyledir. İnsan, iman nimetini, onun beşer idrakine bahşettiği açık ve parlak düşünceyi, insan kalbine kazandırdığı güven ve selameti insan ruhunda meydana getirdiği yüce değerleri ve yüksek duyguları, toplum hayatında meydana getirdiği kuvvetli, sağlam nizam ve hayatı geliştirip yükseltmesini... Evet, bütün bunları iman nimetinin içinde görüp bu şekilde kabul ettiği taktirde öyle harikalar ortaya çıkar ki, İslam hakikatinin açık delilleri olurlar. Bunlar, doğruyu eğriden ayıramayan beyinsizlerden başkası reddedemez. Bu beyinsizler, hidayet yerine dalaleti, huzur, selamet, yücelik ve üstünlük yerine dalaleti, sapıklığı, düşüklüğü ve kararsızlığı tercih ederler. Sonra, Kur'an-ı Kerim, iman hakikatini daha açık ve geniş bir şekilde beyan için bir adım daha atıyor.

"Tağutu inkar edip, Allah'a iman eden kimse kopmak bilmeyen sağlam bir kulpa sarılmıştır."

"Küfür", elbetteki küfre yakışır bir tarafa yönelecektir. O da "tağut" tur. "İman" edenler de tabiatiyle inandıkları zata yöneleceklerdir. O da yüce "Allah" 'tır.

"Tağut" kelimesi "tuğyan" masdarından türetilmiş bir kelimedir. Hakka karşı gelen, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, kulları için tayin ettiği sınırlara tecavüz eden her şeyi ifade eder. Allah'a dayanmayan bütün metod, düşünce, sistem, adap ve geleneklerin her biri tağuttur. Kim bunları ne şekilde olursa olsun, reddedip bir tek Allah'a iman ederse ve sadece Allah'tan kanun ve nizamlarını alırsa şüphesiz kurtulmuştur... Bu kurtuluş, kopmak bilmeyen sağlam kulpa bağlanmak şeklinde ifade edilmiştir. Burada kendimizi bilinçle ilgili bir hakikatin, manevi bir hakikatin karşısında görüyoruz...

Allah'a iman, ebediyyen kopmaz sağlam bir kulptur. Kopmayacak derecede metindir. Ona sarılan, kurtulup yolundan sapmaz. Çünkü bu kulp, helak etmeye ve kurtuluşa malik olan Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'ya bağlıdır. İman, varlıktaki diğer hakikatlerin neş'et ettiği ilk hakikate hidayet ettirici bir özelliğe sahiptir. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın hakikatına... Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın, varlık alemine yerleştirdiği ilahi yasaların hakikatına... Çünkü varlık alemi bu değişmez yasaların üzerine kaimdir. Rabbine hidayet ettiren bu sağlam kulpa sarılan kişi, şaşkınlık içinde kalmaz, yolunu kaybetmez, alçaklığa ve sapıklığa duçar olmaz. İman bir nurdur... Hakikati ve tabiatı itibariyle bir nurdur... Küfür de karanlıktır, zulümattır... İmanın nur ile ifade edilmesi kadar derin ve

kapsamlı bir tabir yoktur. Küfrün de zulümat olarak ifade edilmesi, aynı derecede etkileyicidir.

"Allah iman edenlerin dostudur. Onları karanlıktan nura çıkarır. Kafirlerin dostları ise tağuttur. Onları nurdan karanlığa çıkarırlar."

İman, mü'minin kalbinde parlayınca onun bütün varlığını nura kavuşturur. Ruhu sâfiyete ulaşır, aydınlık olur ve çevresini aydınlatır. Bu nur, insana, eşyanın, değerlerin, düşüncelerin hakikatini gösterir. Bu sayede mü'minin kalbi herşeyi apaçık, dosdoğru ve yerli yerinde görür. Alacağını güven ve bağlılık içinde alır. Almadığını da aynı şekilde kararlı bir tavırla bırakır.

Gerçekten iman, kainat kanunlarına giden yolu açar. Bu sayede mü'min kendi hareketlerini, çevresindeki varlıkların hareketine uydurur, hiçbir yere sapmadan yavaş yavaş kendi yolunda Allah'a doğru yol alır. Yürüdüğü yol, fıtratında apaçık gösterilmiştir. Çünkü; iman bir tek yola hidayet ettiren biricik nurdur. Küfrün sapıklığına gelince, birçok şekliyle karanlığın ta kendisidir... Hevanın ve şehvetin karanlığı... Korkunç bataklıkların ve sapıklıkların karanlığı... Kibir ve tuğyanın karanlığı... Zayıflık ve zilletin karanlığı... Riya ve nifakın karanlığı... Tamah ve menfaatçiliğin karanlığı... Şüphe ve sıkıntıların karanlığı... Sayılmayacak kadar karanlık... Allah yolundan başka yollara sapıldığı, Allah'tan başkasına baş vurulduğu ve Allah'ın metodundan başkasıyla hükmedildiğinde insanların maruz kaldığı daha nice karanlıklar... İnsan, Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın biricik ve aydınlatıcı nurunu terkettiğinde bir yığın şekil ve rengi bulunan karanlıklara yuvarlanacaktır. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)*'nın nurundan başka her şey karanlıktır, zulümattır. Bu nedenle ateş, karanlık ehline yaraşır bir akibettir.

"İşte onlar cehennem ashabıdırlar. Orada ebediyyen kalacaklardır."

İman nuru ile doğru yolu bulmadıklarına göre, ateşte sonsuza kadar kalmaları gerekir. Şüphesiz hak, birkaç çeşit değil, bir tektir. Sapıklıksa, çeşitli renk ve özelliklere sahiptir. Zaten haktan sonra sapıklıktan başka ne olabilir ki?